Rumanian Folk Music

NUMBER 4 IN THE BARTÓK ARCHIVES
STUDIES IN MUSICOLOGY

VICTOR BATOR, *Founder-Director*

BENJAMIN SUCHOFF, *Curator*

Rumanian Folk Music

VOLUME THREE

RUMANIAN FOLK MUSIC

by BÉLA BARTÓK

Volume Three

Texts

Edited by

BENJAMIN SUCHOFF

Text Translations by

E. C. TEODORESCU

THE HAGUE

MARTINUS NIJHOFF

1967

ISBN-13: 978-94-010-3507-1 *e-ISBN-13: 978-94-010-3505-7*
DOI: 10.1007/978-94-010-3505-7

Copyright 1967 by Martinus Nijhoff, The Hague, Netherlands
Softcover reprint of the hardcover 1st edition 1967
All rights reserved, including the right to translate or to reproduce this book or parts thereof in any form

Editor's Preface

On January 30, 1944, Béla Bartók, writing from Asheville, North Carolina, where he had gone to regain his strength after a long period of ill-health in 1943, commented,

> Here I have started on a very interesting (and, as usual, lengthy) work, the kind I have never done before. Properly speaking, it is not a musical work: I am arranging and writing out fair copies of Rumanian folksong texts.[1]

Although the date has not as yet been established, the first draft of the Rumanian folk texts as texts per se was written—if an apparent age of the MS. can be considered a clue—sometime before Bartók had emigrated to the United States in 1940. This draft (see description below) had been forwarded for etymological data, according to the non-Bartókian autography appearing thereon. The identity of the informant or informants involved and the circumstances surrounding this matter remain unknown at the present writing.

After Bartók had made offset prints of the music examples of the first two volumes of *Rumanian Folk Music* in 1940,[2] the printed but incomplete draft of Vol. II (Vocal Melodies)—comprising 304 of the ultimate total of 659 pages—was sent to Nicholas Vămășescu, then director of "The Romanian Radio Hour" (Station W.J.L.B., Detroit, Michigan), for correction of the texts, in April, 1941.[3]

[1] Letter to Joseph Szigeti, in *Bartók Béla levelei* (ed. János Demény; Budapest: Művelt Nép Kőnyvkiadó, 1951), p. 184. See also Halsey Stevens' English translation, for the following portion of the letter which discusses statistical findings and specific folk texts, in his book *The Life and Music of Béla Bartók* (New York: Oxford University Press, 1951), pp. 100–101.

[2] See the author's Preface to Vol. I for details.

[3] Correspondence between Bartók and Vămășescu is on file at the Bartók Archives (hereinafter abbreviated BA) which were established in New York City in 1953 by Dr. Victor Bator, Trustee of the Estate of Béla Bartók.

Not quite three years later, in March, 1944, Bartók again requested help, this time of his publisher, in locating an expert in Austro-Hungarian army matters.[4] And on April 22 a Bartók letter—with rather humorous overtones—inquires:

Have you perhaps a "Bordell" expert, too, for the following questions? There occurs a word in these texts: zincălău. A Rumanian-speaking acquaintance of mine in Budapest said, it originates from "Singerei" (or "Sängerei") and simply means (in Rumanian) bordell. I wonder whether it has the same meaning in German, or does it mean a Tingel-Tangel with the additional function of Bordell or without, or what?[5]

There is also an undated letter in Bartók's autograph which begins "Dear Mr. Neagoi! Many thanks for your translations!" and goes on to request from him Rumanian equivalents of English titles and subheads used by the author in classifying the texts in Vol. III.[6]

The events which took place between 1941 and 1944 indicate that Bartók undoubtedly did little more than contemplate "a planned third [volume] which will bring the publication of the complete texts."[7] Indeed, this three year period, as the following narrative indicates, was one in which he was more or less involved with other studies, public appearances as concert pianist and as lecturer, and composition.

By way of a beginning, we point to Bartók's work on Vols. I, II of *Rumanian Folk Music* during August, 1941, in Riverton, Vermont,[8] on the Serbo-Croatian material at Columbia University for the remainder of the year. In fact, he was also concertising (Chicago, Los Angeles, among other cities) beginning in October of the same year. His research work at Columbia continued until June, 1942, although he became ill beginning in April. The rest of 1942 was devoted to completing his book *Serbo-Croatian Folk Songs* (New York: Columbia University Press, 1951) and the first two volumes of *Rumanian Folk Music*.[9]

[4] Boosey & Hawkes (at that time the New York office was managed by Hans Heinsheimer) arranged for Mr. Roda Roda to supply Bartók with explanations of certain terms which occur in the Soldiers' Songs (Class *C*).

[5] This letter to Boosey & Hawkes was written in New York City (Hotel Woodrow).

[6] This letter, its address also missing, was sent to Peter Neagoe (American writer of Rumanian descent, 1881–1960) probably late in 1944 when the Preface to Vol. III was being drafted. The letter (on file in the BA) was returned to Bartók with Neagoe's translation pencilled thereon. Other letters written in 1944 which refer to Vol. III of *Rumanian Folk Music* will be found in *B.B. lev.* (*op. cit.*), pp. 189–191, and 194.

[7] See Vol. II, p. xxvii.

[8] At the home of Agatha Fassett. See the narrative in her book *The Naked Face of Genius* (Boston: Houghton, Mifflin Company, 1958), Chap. 9.

[9] According to a letter written to Wilhelmine Creel, on December 31, 1942, in *B.B. lev.* (*op. cit.*), pp. 174–75.

In 1943 Béla and Ditta Bartók prepared for the première performance of the Concerto for Two Pianos and Orchestra which took place on January 21 at Carnegie Hall, Fritz Reiner conducting the New York Philharmonic Orchestra. (This was the last public concert played by Bartók.) The next month Bartók began a series of lectures at Harvard University, but these were cut short by illness culminating in hospitalization for two weeks in March and five weeks in April-May. During the latter period he began work on his "Turkish Folk Music from Asia Minor,"[10] which was completed in June prior to his leaving for Saranac Lake, New York.[11] In August Bartók started composing the Concerto for Orchestra, a major endeavor occupying most of his time until October. Yet he still found time to continue the frustrating task of attempting to find a publisher for *Rumanian Folk Music* and, later, the Turkish material.[12] Finally, just before he left for Asheville, North Carolina, the master sheets of both collections were deposited in Special Collections (Butler Library) of Columbia University.[13]

Concurrent with his work on the Rumanian folk texts, in the early part of 1944, Bartók composed his Sonata for Solo Violin (March-April). He returned to New York at the end of April, and, apparently, he then completed the master sheets of the texts and deposited them at Columbia University on July 1. His plans for the summer—at Saranac Lake—were "completely disturbed by the Columbia Press, who at last sent me my corrected Ms. of the Serbo-Croatian book. To insert counter-corrections took me almost a month."[14] Those plans included, of course, the drafting of the prefatory matter for Vol. III of *Rumanian Folk Music*. As the first draft of his Introduction to this volume shows (see below), Bartók could not have completed his preliminary writing before Sept. 13, 1944.

[10] Manuscript deposited in Columbia University Music Library.

[11] According to a letter from Bartók to Ralph Hawkes (the composer's publisher, then head of Boosey & Hawkes, Ltd.), dated July 31, 1943, in the BA.

[12] The correspondence in 1943 between Bartók and the New York Public Library indicates that that institution had indicated a willingness to publish *Rumanian Folk Music*, a notion which was discarded when cost factors involved in the publication were ascertained. Then, in September, when Ralph Hawkes assured Bartók that publication would be undertaken by Boosey & Hawkes, but that it "must be postponed until the war is over" (letter from the publisher to Bartók, dated Sept. 8, 1943, in the BA), Bartók vainly attempted to persuade the Library to publish the Turkish collection (letter from Bartók to the N.Y. Public Library, dated Oct. 3, 1943, in the BA).

[13] On December 14, 1943, according to the University's memorandum on the deposit. See also *B.B. lev.* (*op. cit.*), p. 181, for the author's letter to Wilhelmine Creel, in regard to this matter, dated December 17, 1943.

[14] Letter to Boosey & Hawkes, dated Sept. 12, 1944, in the BA. See also *B.B. lev.* (*op. cit.*), p. 188.

The final copy of the Serbo-Croatian book was submitted to Columbia University Press about mid-December; the preliminary draft of the Addenda to Vol. III of *Rumanian Folk Music* was finished sometime between mid-January and March, 1945; and, as the master sheets of the Introduction to Vol. III disclose, *Rumanian Folk Music* was brought to a close on March 30, 1945.

THE MANUSCRIPTS

Texts.—The first draft of the Rumanian folk texts, like the melodies of Vol. II, can be found in the field recording transcriptions, the bulk of which Bartók left behind in Budapest.[15]

The second draft comprises forty-four pencilled leaves and fifty carbon copies, 8″ × 14″ in size, in Bartók's autograph.[16] This collection apparently represents the first compilation of the extracted poetic texts, for the reference (melody) number following each text, later changed in Vol. II, agrees with the respective field recording transcription. The texts, themselves unnumbered, begin with that of melody No. 396a. Other missing texts are those to the melodies numbered 428 (the portion which becomes Text 1087a.), 453a.–613,[17] 636c., 666a., and 667–678 (end).

Draft 3 contains the texts to those melodies in Vol. II numbered from 1–300, and to the "dance-word" melodies of Vol. I. This collection, a carbon copy of what was in all probability a pencilled, 8″ × 14″ original, consists of cut up sections of various sizes. Each section contains one text which is numbered in its final order. The autography is, in the main, Bartók's (there are a number of marginal notes—clarifications of obscure words—written in ink by a foreign hand), including corrections in ink, and jottings in pencil, red and blue crayon.

[15] The MS. proper begins with melody No. 394a. (text No. 697). The following melodies, more than half of them in two versions (including "skeletonized" drafts and discarded master sheets), were gathered in a separate envelope: Nos. 13c., 27a., 43a., 46c., 52k., 54c., 57, 58k., 61c., 96b., 106b., 108a., 111d., 119, 121, 122e., 124a., 194, 209e., 250b., 280f. (in the form of a notation concerning the pitch mark and the last measure), 301, 320d., and 552. Missing numbers, other than those apparent from the foregoing listing, include 395, 396a.b., 412 (revised numbering; probably numbered 411 in the draft), 453a.–551, 553–613, 630e.–g., and 631.

[16] Pp. 18, 20a, 21, 22, 22a, 26, and 26a are in the form of carbon copies only (the carbon copy of p. 1 is missing also). Other details: there are some red crayon markings in the author's handwriting, and pp. 24, 25a contain, on their reverse sides, a pencilled first-draft preface (by Bartók) to "Béla Bartók Masterpieces for the Piano" (New York, E.B. Marks, 1945).

[17] Note that these texts are numeratively parallel to the missing field recording transcriptions listed in fn. 15 (above).

The connection between this and the second draft is, of course, quite obvious. The whereabouts of the missing material remains, at the present writing, unknown.

Draft 4 is represented by the master sheets deposited at Columbia University. This MS. is composed of 296 numbered leaves: 1a–b, 2–21, 22a–b, 23–83, 83bis, 84–291, 332–336.[18]

The fifth draft is a set of Ozalid proofs of the master sheets, corrected by Bartók in red crayon and black ink, containing also his jottings in pencil, blue and green crayon. The jottings are, for the most part, statistical data for use in the prefatorial tabulations.

The sixth draft is the master sheet MS. (Draft 4) corrected by Bartók after he had proofread Draft 5. Editorially amended, it constitutes the version reproduced by offset process for the present publication.[19]

Rumanian refrains.—The first draft, prepared after Bartók had completed the master sheets (Draft 4) of the texts, was written on the reverse side of cut-up sections of letters and envelopes sent to the author.[20] It is interesting to note that three of the sections are carbon copies of the texts to melodies numbered 318, 320d., and 438e., further evidence of the existence of complete original (Draft 2) and carbon-copy (Draft 3) versions of the compiled texts. The autograph is mainly in blue ink; a few refrains are in pencil; pencilled jottings can be found here and there; and several examples show numbers in red crayon.

The second draft is represented by master sheets, pp. 292–306 (see the discussion above of the fourth draft of the texts).

Drafts 3 and 4 are similar in appearance and treatment as Drafts 5 and 6 of the texts.

Glossary.—The first draft is in the form of preliminary work-sheets, written in pencil, red and blue crayon.

The second draft has the same general appearance as the first, except that the entries here are in their final, alphabetical order.

Draft 3 is represented by master sheets, pp. 307–315 (see the discussion above of the fourth draft of the texts).

[18] The Rumanian refrains (pp. 292–306), the Glossary (pp. 307–315), and the Serbo-Croatian refrains (pp. 316–331) are discussed below. The *Kryptadia* (Class *L*) originally made up pp. 332–336; see p. xxxvi below for editorial changes in regard to pagination of this class.

[19] Prior to the editorial revision the draft was microfilmed (on file at the BA and the Columbia University Music Library) and photoprint enlargements made therefrom (on file at the BA).

[20] One legible postmark, for example, shows that this draft could not have been completed before April 7, 1944.

Drafts 4 and 5 are similar in appearance and treatment as Drafts 5 and 6 of the texts.

Serbo-Croatian refrains.—Draft 1 is identical in physical appearance to the first draft of the Rumanian refrains, but with the exception of absence of a carbon-copy medium. A cursory examination of the reverse sides of these bits shows one date as June 12, 1944.

Draft 2 is represented by master sheets, pp. 316–331 (see the discussion above of the fourth draft of the texts). It should be noted, however, that the leaves of this MS. are white, in contrast to the more opaque, ochraceous master sheets of the texts, Rumanian refrains, and glossary.[21]

The third and fourth drafts are similar to the fifth and sixth drafts of the texts.

Introduction.—Again using the reverse sides of letters and other mailings sent to him,[22] Bartók wrote the first draft in blue ink (for the most part) and pencil.[23] There are corrections and markings in red and blue crayon also.

Draft 2 is composed of master sheets numbered from I–LXI and is deposited at Columbia University.

Draft 3 comprises Ozalid prints made from the aforementioned master sheets. There are no corrections, only the author's superimpositions, in black ink (for example, p. XXIII), where reproduction of text matter is faulty.

The fourth draft is made up of microfilm enlargements of the second, edited and prepared as the final version for typesetting.

Notes to the texts.—The first draft is in blue, black ink and contains notations and markings in pencil, red and green crayon. The pages of this draft, written on the reverse sides of letters and mailings sent to Bartók, were originally numbered from one to eight, then re-numbered 67–74 and appended to the first draft of the Introduction.

[21] It should be further noted that the master sheets of the Serbo-Croatian refrains are, in turn, more opaque than those used for notation of the music examples in Vols. I, II. In fact, the paper stock seems to be identical to that used for the Tabulation of Material which Bartok prepared (and, subsequently, was obliged to discard) for *Serbo-Croatian Folk Songs* (*op. cit.*, pp. 25, 32).

[22] The Introduction proper indicates that it could not have been completed prior to Sept. 13, 1944. The Addenda, appended after the Introduction had been completed, shows the date January 11, 1945.

[23] The pencilled portion commences with the comparative study of Rumanian and Serbo-Croatian refrains. The complete MS. is made up of the Introduction (pp. 1–66), Notes to the Melodies (pp. 67–74), and the Addenda (pp. [1]–[4]). There seems to be no preliminary draft of the Concordance of Melody-Text Numbers.

The second draft comprises pp. LXII–LXVII of the master sheet version of the Introduction.

Drafts 3 and 4 are similar in appearance to the third and fourth drafts of the Introduction.

Addenda.—The four leaves comprising the first draft are written in pencil and blue ink; there are a few additions in red and green crayon. There are also some pencilled additions of an editorial nature in a foreign autograph.

Draft 2 comprises pp. LXVIII–LXXI of the master sheet version of the Introduction.

The third draft is made up of uncorrected Ozalid prints of the aforementioned master sheets.

Draft 4 is the edited version, as before, prepared as final copy for typesetting purposes.

Concordance of melody-text numbers.—Extant drafts are (1) the master sheets numbered LXXII–LXXVIII (see fn. 23), (2) Ozalid prints uncorrected by the author,[24] and (3) the edited version.

Miscellaneous reference material.—As might be expected, most of the leaves and fragments have to do with statistical data. A number of items refer to orthographical matters, to corrections in the texts, to variants, to "*Frunză*" lines, and to tabulations. There are some texts in Rumanian, Hungarian, Italian, and English. Finally, there are a few discarded master sheets, in cut-up form, from the Introduction: all concerned with either notes to the texts or errors in text placements.

CORRIGENDA AND ADDENDA

Mention was made in the editorial Preface to Vol. II that a complete comparative study of the texts in Vols. II and III would be made in the preparation of the present volume for publication.[25] The study brought to light more than 1,500 discrepancies, the majority of them typographical in nature. In fact, a small number of errors were discovered in the "dance-word" texts of Vol. I as well. The discrepancies seem to arrange themselves in three categories: corrections (involving deletions

[24] That is, the text matter. The upper margins had red crayon Roman numerals, subsequently erased, indicating that the master sheets here were originally unnumbered. After Bartók had completed the Addenda, he superimposed (in black ink) the revised pagination where the erasures had been and made the necessary numerical additions to the respective master sheets.

[25] See Vol. II, p. x.

to be made and, in many instances, subsequent additions), additions, and unalterable errata. The last category divides further into two areas: (a) discrepancies, editorially resolved, which could not be corrected for physical reasons (lack of space, possibility of damage to the master sheets, fear of marring Bartók's calligraphy, and so forth) and (b) discrepancies offering problems which could not be solved during the comparative study.[26] All discrepancies are listed or discussed below, in tabular or narrative form as required by the material, in the following order: (1) Vol. III texts, (2) Vol. II texts, (3) Vol. I texts, (4) refrains, (5) concordance of melody-text numbers, (6) prefatory matter, and (7) notes to the texts.

TABLE 1

CORRECTIONS OF THE TEXTS OF VOLUME III

Text No.	Line	Word	Description
3	13	3	haĭ̯ *to read* hai̯
4	2	1–2	|: :| *deleted*
5g.	Designation		* *deleted*
32	(2)	(1)	1. r. *deleted*
35	2	4	bad'je̯o *to read* bad'e̯o
55	2	2	şel *to read* cel[27]
88b.	2	4	bedji̯ *to read* Bedji̯
109a.	2	2	drăguţu *to read* drăguţa
110	3	1	Ducă-să *to read* Ducă să
123	6	2	gabănă *to read* galbănă
142	Designation		4–8 *to read* 4–11
171	1, 3	3	creangă *to read* creanga
178e.	Data		230j. *to read* 430j.
234	7	2	corn – – – *to read* cornu – –
245	2	1	Par' *to read* Par
274	12, 14	1–5	tra la la la la *to read* tra la la la
292	21	6	pătuţă *to read* patuţă
294	1	1	tragu-mă *to read* tragu mă
302b.	4	4	guriţă *to read* guriţ'
320	2	5	; *to read* ,

[26] It should be noted that these problems were discussed in a series of conferences between the editor and the translator (E. C. Teodorescu).

[27] The literary form is *cel* (from *celui*); *şel* could be the local pronunciation. Because of the absence of Drafts 1 and 2 of the texts, the discrepancy was resolved in favor of the respective melody text-portion (No. 348a.—5: 1, 2; 6: 2).

Corrigenda and Addenda

Text No.	Line	Word	Description
339	5	2	ňę-ascultă *to read* ňę-ascult'e
379	1	1	Mândră *to read* Mândra
383	1	5	steňe *to read* I. steňe :| II. sten'
410b.	6	1	Strângă-ţi̯ *to read* Strîngă-ţi̯
425c.	4	2	lâmpil'i *to read* lămpil'i
426a.	Designation		* *deleted*
451	2	3	ţi̯-s'o *to read* ţi̯-îi̯ s'o
455	3	1–3	– – – – ca lupii̯ *to read* Vu-tu ňu mu (?) ca lupii̯
516	2, 4	1	Bănui̯ţi̯ *to read* Bănui̯iţi̯
543d.	3	1	Încălţate *to read* Încălţată
550b.	1	4	vânătoră̤ *to read* vânzătoră̤
609	10	6	focu̯ *to read* focu
625	7	5	nęaveri̯e *to read* neaveri̯e
629	4	4	pădure *to read* pădur'

Text No.	Line	Word	Description
635	1	1	Când *to read* Cân'
717	Data		416. *to read* 461a.
738	24	5	. *to read* !
772	4	4	! *to read* ?
781	2	4	odată *to read* odat'
797	2	5–6	şi̯-o cărare *deleted*
806c.	4	4	cale *to read* calu
815	9	2	Decând *to read* De când
820	64	4	nor *tor ead* no-ar (sic),
880	1	1	zmulsă *to read* zmultă
916c.	5	4	pail'ea-i̯ *to read* pail'ea,[28]
966	1	1	Tragu-mă *to read* Tragu mă
988	3	5	Şişe *to read* şişe
1054	6	4	aduci̯' *to read* aducę
1058	6	3	. *to read* !
1095	4	2	mămăligă *to read* mamaligă
1115	4	6	drag? *to read* drag, <u>măi̯</u>?
1142	3	2	atâta *to read* atăta
1147a.	4	2	tri-patru *to read* tri patru

[28] Although the preliminary drafts of this text portion are missing, its counterpart in melody No. 538 (3: *2*) clearly shows that the semivowel is a supernumerary additional syllable. As such, marked with a wavy underline, the semivowel has no syllabic count and, therefore, should have been omitted by the author. (See Vol. II, p. 32).

Text No.	Line	Word	Description
1173c.	1	5	gastiți̯ *to read* gastiți
	2	5	pi̯etiți̯ *to read* pi̯etiți
1175a.	2	1	Merge *to read* Merge-o̯
1215c.	3	4–5	⌈I.⌉ supțîre :| ⌈II.⌉ supțîr', *to read* supțîre :| ,
1228a.	22, 30	4	. *to read* !
1228b.	4	2	u̯umplăm *to read* u̯umplem
	18	3	. *to read* !

Text No.	Line	Word	Description
1252	3	4	spu-i̯ *to read* spu-i
1278	4	4	I̯oaňe̯ *to read* I̯oaňe
1302	10	6	, *deleted*
1308a.	3	1–5	⌈II.⌉ Dar nu-i̯ |: ⌈II.⌉ Dar nu-i ňi,[1] *to read* ⌈I.⌉ Dar nu-i̯ ňi,[1] ⌈II.⌉ |: Dar nu-i̯
1312	2	5	. *to read* !
1330	3	4	, *deleted*

Text 68: The double line (indicating that all preceding text-lines appear in the respective melody of Vol. II) was moved from the sixth text-line, where it had been erroneously placed by the author, to the fifth.

Texts 22, 83, 104, 143b., 1065, 1091: Line-counting number 5 was moved to its present position from where it had been erroneously placed by the author.

Text 216b.: The double line was moved from the fourth text-line to the third, and the repeat sign at line 4 was deleted.

Text 426a.: The asterisk following the designation was deleted. Examination of the various drafts of the notes to the texts indicates that there is but one note for this variant group, No. 426f.

Text 682: Insertion of the present line 4 in the master sheet (see Table 3, below) necessitated the movement of line-counting number 5 upward one line to its present position.

Text 916c.: The double line originally appearing in line 8 was changed to a single line, since the text continuation, as recorded, appears in Text 535b.

Text 971b.: In the master sheet the refrain portion of this text showed, at line 4, eight dashes to indicate a like number of unintelligible syllables. The corresponding melody section (melody No. 603), however, shows

five syllables of indefinite sense: *și hai̯ lai̯ lai̯ lai̯*. The editorial revision, therefore, consisted of replacement of the dashes with those syllables. (A similar correction was made of the corresponding refrain No. 188.)

Text 1163: The lack of agreement between this text and the corresponding one in Vol. II (melody No. 561c.) required the following editorial changes: (a) repeat signs were deleted from and commas added to lines 3, 4, and 7; (b) refrain-like additions (*și̯o i̯o i̯o* and *i̯o i̯o i̯a*) to lines 2, 5, and 6 were deleted in accordance with Bartók's procedure of not including such lines of loose syllables in Vol. III text notations.

Text 1216a.: The eighth line in the unedited master sheet version of this text read *Creșt'eți̯ flori̯, și vă 'nfloriți̯* and scanned as the usual acatalectic (eight-syllable) text-line. In the text portion of the corresponding melody (No. 613e.), the second word appears without the inverted breve, thus extending that word into two syllables. Furthermore, the extension creates a nine-syllable text line. The discrepancy was resolved in favor of the melody portion for a number of cogent reasons: (a) the ornamental-group slurs here (staff 7, measure 1) clearly indicate that a two-syllable word is required, (b) the final syllable of the text line is underlined (missing in Vol. III), indicating its extensile nature, and (c) the melody is a *Cântec Lung* (Class *F*) which "has no rigid structure at all; it is performed like an improvisation..."[29]

Text 1285: Line-counting numbers 5-65 were moved to their present position from where they had been erroneously placed by the author.

Numerical designations, listed in error by the author, were editorially changed as follows: 1123 *to* 1023, 1135 *to* 1035, 1136 *to* 1036, and 1195 *to* 1095.

TABLE 2

TYPOGRAPHICAL ADDITIONS TO THE TEXTS AND RUMANIAN REFRAINS OF VOLUME III

Inverted Breve (◠)	Inverted Caret (v)
Nos. 3, 5e. h., 19, 28–29, 46, 56b., 57, 67, 73–75, 85b., 86, 94, 95, 103, 114a., 116–17, 127, 136, 141, 148, 151, 157, 160a. b., 169b., 177, 178a. g., 207, 216b., 235, 261, 265, 267, 277, 281a. b., 296, 302b., 306b., 309b. d., 314, 329, 334–35, 345, 349, 361, 374–75,	Nos. 2b., 31c., 51b., 57, 66, 138, 169b., 177, 193a., 194, 268, 272, 291, 309f., 373, 375, 410b., 419, 426f., 445b., 493a., 497, 520, 542b., 543a., 569b.,

[29] See the author's Introduction to Vol. II, p. 25. His "acatalectic compression" of the text line would seem to indicate that he did not refer to Vol. II when the various drafts of the texts were compiled.

Inverted Breve (͡)

377, 386a., 390a., 413b., 414b., 414bis, 418, 426f. g., 434–35, 438, 440b., 441, 458b., 465a., 468, 473, 478, 483a., 497, 507, 517, 521, 525b., 530b., 561, 567b., 600, 609, 618b. c., 622a., 627–28, 642a., 666, 693, 712, 736b., 738, 740b., 742–43, 747a., 749–50, 760, 764a., 767c., 780–81, 784, 792, 800, 813c. e., 815, 818b., 823, 826, 861, 866, 872a., 879–80, 882, 896e.–h., 897, 899, 901, 911, 950, 973, 976, 981, 984–85, 988–89, 1004a., 1005–06, 1028, 1058, 1061, 1067b., 1072, 1079b., 1081, 1086a., 1087a., 1095, 1112, 1123–24, 1149, 1153, 1175b., 1178–79, 1196a. b., 1197b., 1207a., 1214b., 1216a., 1219a., 1228a. b. e., 1229, 1230a., 1236a., 1240, 1248–49, 1254, 1260, 1267, 1275, 1278, 1282, 1285, 1300, 1302–03, 1305, 1309f., 1328; Refrs. 17e., 131, 196.

Apostrophic Accent (')

Nos. 53e., 60bis, 87a., 90, 104, 124, 182a., 204, 206a. b., 218, 220, 288, 302b., 322, 335, 347, 363, 410a., 431, 445a., 493a., 494, 570b., 598, 613a., 618c., 620b., 625, 698, 738, 746, 766, 767b., 806a. f., 808, 809b., 812, 821, 859, 872a., 878, 882, 896a., 915, 916c., 950, 962b., 966–67, 983, 1006, 1009, 1021, 1056, 1061, 1088, 1118, 1122, 1147b., 1150, 1157, 1160, 1178, 1200, 1209c., 1212, 1216a., 1228e., 1240, 1251, 1261, 1270, 1298a., 1302, 1305, 1315; Refrs. 25a., 121, 162, 204b.

Punctuation Marks

Nos. 83, 189, 159, 160a. c., 329, 393b., 458b., 473, 522, 526d., 571, 657, 706, 790a., 810, 838, 909, 926, 982a., 1012, 1143, 1163, 1190, 1199c., 1209a., 1246, 1311a.; Refrs. 16, 104, 136b.

Figures and Symbols

Nos. 4, 35, 113b., 145b., 332, 425b. c., 463b., 515a., 543a., 553, 655, 663, 745c., 779b., 797, 977b., 992, 1012, 1014, 1076a., 1149, 1190, 1196a., 1267–68, 1311b.

Inverted Caret (v)

577, 579b., 611a., 617, 633, 707, 745b., 784, 806a., 823, 866, 863a., 878, 896c., 925, 943, 948, 953, 997, 1009, 1081, 1086g., 1095–96, 1100, 1114–15, 1140, 1147b., 1167c., 1178, 1186c., 1232, 1242, 1269, 1296, 1308a., 1309b., 1317, 1320–21.

Breve (˘)

Nos. 88b., 98, 292, 410b., 436, 465a., 558a., 664, 720a., 746, 782b., 815, 874, 879, 884, 888, 896g., 975, 1003, 1006, 1059c., 1123, 1176b., 1228c., 1244–46, 1253, 1298a.; Refr. 121.

Cedilla (,)

Nos. 287, 331b., 441, 474, 797, 980, 1002, 1100, 1298b.

Grave Accent (`)

Nos. 113b., 468, 972, 1006; Refr. 95c.

Circumflex (∧)

Nos. 250, 652a. b., 706.

Macron (¯)

Nos. 562b., 1122.

Tilde (~)

No. 164b.

Underline (_)

Nos. 19, 85a., 94, 96b., 145a., 147, 205, 252, 384b., 434, 465a., 487b., 543b., 645, 690c., 735, 776c., 896a., 969, 981, 1059d., 1087a., 1104, 1147b., 1192, 1221b.; Refr. 204l.

TABLE 3

OTHER ADDITIONS TO THE TEXTS OF VOLUME III

Text No.	Line	Word	Description
22	10	1	10
26	15	1–3	r. foi̯e (sic) verd'e[30]
42	4	4	mă
53e.	2	3	mi *to read* mi̯ă
71a.	Data		1) = pice?
83	7	1–3	Albă la peliță
108	1	3–4	mătasă : |, *to read* mătasă :| I. II. mătas',
114a.	1	1	D-audzît *to read* D-au̯udzît
126	Data		321. *to read* 321a.
183a.	2	4	măcina *to read* măcinare
206a.	2	4	boi *to read* boi̯i
323b.	8	3	merg *to read* mi̯erg
327a.	Data		482. *to read* 482b.
327b.	1	1, 2	Mărioară *to read* Măriu̯oară
330b.	Data		209. *to read* 209f.
334	Data		202. *to read* 202g.
348a.	4	3	'n
349	6	3	i̯ubeş *to read* i̯ubi̯eş
377	2	5	lăsat *to read* lăsatu̯
404b.	2	2	doru *to read* dorul
414b.	Data		421. *to read* 421b.
445a. b.	2, 4	1	Pust'eni *to read* Pust'enii̯
484	6	4	-le
493a.	3	4	'n
542a.	2	4	r.
620b.	3	2	n'are *to read* n'ari̯e
628	5	1	5
660b.	4	–	*Double line*
665	5	4	măi̯
682	4	1–4	|: Frunză şi i̯arba dai̯na-l'e :|.
	5	2	tot *to read* totu
738	8 9	6 5	măi̯
	10	5	ba
	11	4	măritat *to read* măritatu̯
	15	6	da
	17	6	tu
765	4 5	2 1	-i̯

[30] Neither text nor melody number for this refrain was listed in the author's refrain section (B:I:46, p. 604).

Text No.	Line	Word	Description
767b.	4	4	sus *to read* susu̯
849a.	3	1	Numa *to read* Numai̯
896e.	Data		407. *to read* 407c.
897	10	–	*Double line*
	12	2	esț'i̯ *to read* i̯esț'i̯
942	6	1	T'elea *to read* T'elea-o̯
971b.	3	2	-i̯
975	2	7	ma
981	4	4	canceu̯ *to read* canceu̯u̯
982a.	4	2	am *to read* i̯am
	8, 9	3	!
983	Designation		*
1002	1	6	joc *to read* jocă̯
	2	5	foc *to read* focă̯
1014	Data		Vol. *to read* Vol. I
1056	1	2	-i̯
1067b.	2	4	niș *to read* niși̯
1076a.	15	1	15
1086g.	Data		419. *to read* 419b.
1087a.	Designation		[Correct place: after 1079c.]
1097a.	4	6–7	jiu̯. mă. *to read* { ji-u̯u̯. / jiu̯, mă. }
1124	11	3	bujor *to read* bujoru̯
1183a.	Designation		[Correct place: in A III 2) ?]
1190	5	4–5	o băgatu̯,
	9	1	Bade *to read* Badea
1192	3	4	rât *to read* râtă̯
1221b.	2	2	noră-ta-u̯ă : |. *to read* |I. noră-ta-u̯ă :| |II. nora-ta, mă.
1225	1	4	unu̯ *to read* u̯unu̯
	3	1	Eu̯ *to read* I̯eu̯
1230a.	6	1	Grâu̯ *to read* Grâu̯u
1283	10	3	fi *to read* fii̯
1284	35	1	35
1285	70	1	70
1298a.	3	5–6	d'i̯eci̯: | ? *to read* |I. d'i̯eci :| |II. d'i̯eci̯ ?
1321	1	1	D'inăint'e̯ *to read* D'inăi̯-int'e̯
1322	1	4	lăudat *to read* lău̯udat
1323	Designation		*
1325	5	1–2	Bucură-t'e, t'emet'e̯u̯[31]

[31] This text line occurs in melody No. 643 (staff 2, measures 3–4) and in Draft 1 (3 str.) of the texts. The word *t'emet'e̯u̯* (original form; note the double semivowel) was editorially revised to read as tabulated. The correction was made on the assumption that the unusual succession of semivowels as shown above represents an inadvertency on the author's part. For further support of the assumption, see his Introduction to Vol. II, p. 4, in which reference is made to the rule for transformation of open dipthongs in the case of complementary syllables.

Text 178g.: Str. 2 of the corresponding melody (No. 430p.) represents an incomplete repetition (a three-syllable word is missing) of the second and third lines of this text. The repeated lines do not appear in Vol. III, nor could they be editorially added for obvious reasons.

Text 265: Corresponding melody No. 77b. has a fifth line (incomplete) whose text is identical to lines 3 (without repeat) and 4 of the Vol. III text.

Text 323c.: The second word of line 3 is *nana*. The corresponding text-portion of melody No. 399 (staff 13, measures 1 and 3) shows *mândra*. Since the meaning is the same (sweetheart), no editorial change was made.

Text 353: The second word of line 7 is *prin*. The corresponding text-portion of melody No. 537c. (staff 4, measure 3) shows *prină*. The former has an acatalectic line, the latter a nine-syllable structure. If the line should scan in eight syllables, then *ă* is an additional particle not belonging structurally to the text line; indeed, the author should have marked it—in that case—with a wavy underline. On the other hand, if the line is nine syllables in length (that is, of exceptional syllabic structure), then *ă* should have been added to *prin* in Text 353.

Text 790a.: The respective melody (No. 46a.—3:2) has an asterisk denoting an error in pronunciation by the singer; in fact, the note reads: Should be *mai̯ca*. In view of this instruction in Vol. II, Bartók may have overlooked a similar explanation in the corresponding text (line 1, word 5); that is, adding as a second marginal note: *mui̯ca* = *mai̯ca*.

Text 1004b.: The fifth line shows { *na* (?!) / *să* }. The corresponding text-portion of melody No. 525 (staff 4, measure 2) has *nu*. Since *na* and *nu* are meaningless additives, no editorial change was made.

Text 1150: The text lines here and those of corresponding melody No. 605 do not agree: Mel. Str. 1 = Text lines 1, 2, 5; Mel. Str. 2 = Text lines 2–5.

Text 1162: The fifth line reads *Hai̯ l'il'i dorul'e l'ino* (Come along, sweetheart, sweet yearning). Marked with a brace, this line apparently is a pseudo-refrain and, as such, should not have been included by the author as a text line in Vol. III. (See his procedure for melody Nos. 107a. (1, 2 : 2–3) and 189b.)

It should be mentioned that there are discrepancies in certain "stuttering" texts. For example, line 4, word 3 of text No. 373 reads *duşmañi*; the corresponding text-portion of melody No. 200b. shows *du-uşmañi*. Similar discrepancies can be seen in T. 739–M. 438d. and T. 1089–M. 600. Yet, the text lines of T. 1087a.–M. 428 and T. 1088–M. 447 are in strict agreement.

TABLE 4

TYPOGRAPHICAL ADDITIONS TO THE TEXTS OF VOLUME II[32]

Punctuation Marks Nos. 2, 15c., 16c., 35c., 38c., 45c., 52c., 63c., 86b., 91b., 95b., 126c., 140a., 166b., 168, 170c., 181, 202e. h., 215d., 228, 240a., 242a., 268f., 254c., 264, 270, 312i., 324a., 333a., 355b., 358, 361, 367, 410a. c., 428bis, 430s., 440, 444c., 469a. b., 509, 520, 525, 543, 553, 561c., 563, 606, 613c. d., 628h. l., 631, 637b. 639d., 650d., 658b., 661a., 665s., 673a., 677–78.	Inverted Breve Nos. 20, 38b., 44, 62a., 53b., 54b., 77a. b., 86e., 91b., 92a., 108e., 141e., 145a., 188a., 193c., 215g., 226b., 231, 280f., 281, 304, 309b. 320d., 340a., 344b., 368, 378, 404, 430c. j. l., 444k., 492, 518, 534a., 535, 541b., 547a., 603, 606, 613d. e., 630a. b. f., 646a., 647d., 649, 660a.
Underline Nos. 3, 8c., 19, 29a., 32, 38c., 47b. c., 61b. c., 58a., 79b., 83c., 99, 122e. g., 140b., 148f., 162, 169e., 171, 224c., 235, 275g., 278b., 280i., 299, 312a., 317, 328, 335, 381, 387, 405a., 407a. g., 430i., 433, 460, 494, 533b., 540, 561c., 577a., 644a., 649, 665k.	Apostrophic Accent Nos. 27a. b., 37i., 43a., 57, 92b., 95d., 103b., 126b., 133d., 137c., 160g., 176a. c., 178c., 184, 215p., 305b., 315a., 325d., 349, 465b., 484, 497, 509, 524, 541b., 557b., 630f., 638, 646a., 647b., 652a., 658a., 660a. d.
Breve Nos. 37i., 41a., 45a., 54b., 79b., 83d., 92b., 108f., 111d., 126c., 178a., 198c., 226a., 280f., 280h. i., 296b., 307a., 323a., 368, 407i., 456a., 488, 519, 528, 534b., 542–43, 566b., 613h., 647b., 666a.	Inverted Caret Nos. 63l., 116, 126c., 143, 203, 275u., 277a., 481, 485, 492, 500, 519, 616, 648, 672c.
Grave Accent Nos. 79a., 79b., 83a., 125h., 224b., 312d. j., 325d., 492, 613h., 630b.	Symbols Nos. 16b., 60b., 267e., 508, 559.
Cedilla Nos. 56b., 213b., 226a., 471, 566a., 630g.	Macron Nos. 268f., 524, 647c.
Dieresis (¨) No. 561c.	

[32] The numerical designations listed below are those of the melodies in Vol. II.

TABLE 5

CORRECTIONS AND OTHER ADDITIONS: TEXTS OF VOLUME II[33]

Melody No.	Staff	Measure	Description
6a.	3	2	d'ingă *to read* d'ângă
16c.	2	2	? *to read* ;
16d.	2	2, 4	lumi̯è *to read* lumi̯e
17	2	1	lumea *to read* lume
23	1	1, 3	valea *to read* vale
29a.	1, 2	2	'nbracă *to read* 'mbracă
35a.	1	2	dorirȩa *to read* dorirea
36b.	1	2	cȩai̯ *to read* ceai̯
	6	2	Dar *to read* Da
37b.	4	3	! *to read* .
38b.	1	1, 2	luni̯ *to read* Luni̯
40b.	1 2	2 1	mândru *to read* mândră
52a.	1	1	bè *to read* be'
58d.	4	3	m'oi̯ *to read* mi̯-oi̯
62b.	2	1, 3, 5	mi̯-i *to read* mi-i̯
66b.	1	5	dash *deleted*
68	4	3	dash *to read* extensor
77a.	2	3	noapt'iă̱ *to read* noapt'iă̯
79c.	1 2	1, 3 2	Tot *to read* Tăt
79i.	1	1, 3	Mărgu-ș *to read* Mărgu-și̯
86e.	1	1	D-așè *to read* D-ai̯șè
89	1	2, 4	crâșmă *to read* crâjmă
		5	dash *deleted*
91b.	1	2	cârcei̯i̱ *to read* cârcei̯u̱
91c.	2	3	'nstrăină *to read* 'nstrăina
91d.	1	1, 4	mi *to read* mi-i̯
92b.	1	1, 3	' *instead of* -
	3	1, 3	strîjau̯ă *to read* strâjau̯ă
94d.	2	2	s-o *to read* s'o
94f.	1, 2	1	nu̯ori̯u̱ *to read* nori̯u̱
	2, 3	3, 4	vrȩai̯ *to read* vreai̯
	3 4	8 3	vrȩau̯ *to read* vreau̯
95b.	1 3 4	2, 4 1, 2, 3 1	i̯este *to read* este
	6	2	amarîd *to read* amarît

[33] See also the tabulations in the editorial Preface to Vol. II.

Melody No.	Staff	Meas- ure	Description
103c.	1	2	cântână̱ *to read* cântân'ă̱
105c.	1	1, 3	- *deleted*
105f.	1	6	underline *deleted*
108i.	1	3, 5	rogă *to read* roagă
111b.	2 3	2 1	Eși̯ *to read* I̯eși̯
118	3 4	2 1	rânceza *to read* rânt'eza
123a.	6	3	pâmântu̱ *to read* pământu̯
134a.	2, 3, 8, 9	2	eu̯ *to read* i̯eu̯
	7	2	eu̯u̱ *to read* i̯eu̯u̱
142	4	2	Câtui̯ *to read* Cât îi̯
148e.	3	1	ňičii̯e *to read* ňicii̯e
148f.	4	4	nęavi̯eri̯e *to read* neavi̯eri̯e
161c.	2	2	lună *to read* luna
168	3	2, 4	crucęa-o̯ *to read* crucea-o̯
170c.	5 6	2 1	, *to read* -
173a.	2, 3	2	Prân *to read* Prîn
183a.	2	3	Lasă *to read* Las' să
183c.	2, 4	2	Tucu-dz *to read* Tucu-dzi̯

Melody No.	Staff	Meas- ure	Description
209a.	4	2, 4	lumină-re̱ *to read* lumina-re̱
215e.	4	3	ňę-am *to read* ňi̯-am
220f.	4	1	îi̯ *to read* îl
224b.	2 5	1 3	curui̯è *to read* curu i̯è
226a.	1	4	şe *to read* șe
228	4	4	! *to read* .
236	5	1	vręau̯ *to read* vreau̯
238	2	2, 4	minţe *to read* minte
240a.	3, 6 4	1, 3 1	Pușt'enii̯ *to read* Pust'enii
247	3	1	câtui̯ *to read* cât îi̯
248b.	4	3	M'o *to read* Mi̯-o
259	7	3	tăt *to read* tot
266	2, 4	4	, *to read* !
275a.	3	4	sâmbăteri̯e *to read* Sâmbăteri̯e
275j.	Data		1912 *to read* 1913
280i.	3 4	2 1	Călcată *to read* Că-l cată
280k.	4	3, 2	è *to read* i̯è
297	1	1, 3	eși̯ *to read* i̯eși̯
312i.	4	4	mui̯ere *to read* mui̯eri̯e

Corrigenda and Addenda

Melody No.	Staff	Measure	Description
317	1	2, 4	mărțîșori̯u̲ *to read* mărțișo-ri̯u̲
318	5	4	mi̯eu̯ *to read* mi̯eu̯u̲
327	2	3	lasă *to read* las' să
330b.	1	1	pântr' *to read* pîntr'
333c.	4	3	vaporu̲ *to read* vaporu
348b.	1	1, 3, 5	bad'ę̯a *to read* bad'ea
352b.	2	4	feci̯ori̯i *to read* feci̯orii̯
354	1 2	3 1	2 r. *to read* 1 r.
	2 3	5 2	3 r. *to read* 2 r.
356	2	5	u̯ǫatu̲ *to read* u̯ou̯atu̲
358	1	3, 7	i̯ǫ̯aș' *to read* i̯o̯aș
371	2	4	r. *deleted*
378	2	4	m'ai̯ *to read* mi̯-ai̯
390b.	1 2	3 2	eu̯u̲ *to read* i̯eu̯u̲
392	2	2, 4	foai̯e *to read* Flori̯e
399	4	2	, *to read* ?
402	7	2, 6	sprâncenele *to read* sprînce-nele
407g.	2	2, 6	mi̯ei̯ *to read* mi̯eii̯̲
430j.	3 4	6 4	dau̯ *to read* duc
436	1	7	ti *to read* t'-i
441b.	3, 4	2	fag *to read* fac
458	2	1	Pă *to read* Pe
459	1	5	m' în-torc *to read* mă 'ntorc
473	1	4	cut'ază *to read* cutează
481	1	4	câňipa *to read* câňepa
482b.	1	7	D-înt' o *to read* D-într' o
487	3	1	Fașę̯-o *to read* Facę̯-o
488	1	2	dumiňecă *to read* Dumi-ňecă
	4	1	Dă când *to read* De când
494	6	2	Zeu̯ *to read* zeu̯
501	1–4	5–8	r. *deleted*
505	1	5	țâță *to read* țîță
518	1	4	u̯ot'i *to read* u̯ot'ii̯
519	1	2	mândru, *to read* mândruc' (sic)
522b.	2	2	sprânceňi *to read* sprînceňi
540	4	3–4	Pre miňe or lu̯a +i nat *to read* Pe miňe or lu̯at în at
541b.	2	1, 3	e *to read* i̯e

Melody No.	Staff	Meas-ure	Description
543	2	2	focu̯ *to read* focu
547a.	5	1	Și *to read* Și-i̯
547b.	1	4	măi̯' *to read* măi̯,
548	3	4	? *to read* ,
	4	2, 3	că sa *to read* că-s a
559	1	1	mărie *to read* Mărie
561c.	1	1	nikhereju *to read* nikherei̯u
	2	1, 2	semphanglëju̯ *to read* semphanglëi̯u̯
577a.	3	1	Kasco *to read* Kasțo
579	1	3	spus *to read* pus
	2	1	
591	1	1	băd'e *to read* bad'e
602	2 (3)	6–7 (1–2)	r. *added*
	6	6–7	
613c.	6	1	nu *to read* nu
613d.	6	2	, *to read* -
613g.	4	1	. *to read* ?
628a.	3	3	m'oi̯ *to read* mi̯-oi̯
628g.	3	3	love̯ască *to read* lovească
632	4	3	c'u̯o *to read* cu̯-o
636a.	3, 4	2	ivită̯ *to read* i̯ăvi̯ătă̯
636b.	2	1	Doar' *to read* Doar
643	2	4	t'emet'e̯u̯ *to read* t'emet'-e̯u̯ †
647d.	2	3	? *to read* :
654	4	3	Î̯mpărțîm *to read* Împăr-țîm
655	1	3	sîmbre *to read* simbre
660a.	2	3, 6	prundji̯ *to read* prunci̯
660b.	1, 2	2, 3, 5, 6	*măi̯ to read* măi̯
660c.	3	1, 4	zăce̯ai̯ *to read* zăceai̯
	4	2	
660f.	2	1	Ňe̯-o *to read* Ňi̯-o
665p.	3	3	e̯m *to read* mă

† See fn. 31, above.

Corrigenda and Addenda

Table 6

Corrections and Additions: Texts of Volume I[34]

Melody No.	Staff	Measure	Description
16	9	1, 2	cununuța *to read* cu nănuța
58a.	2	6	ce-i̯ *to read* cè-i̯
	6	4	
80c.	6	4	doi *to read* doi̯i̯
	6	6	boi *to read* boi̯i̯
130b.	4	7	. *to read* !
	5	6	lumȩa *to read* lumea
	9	6	pân *to read* pân'

Melody No.	Staff	Measure	Description
243d.	5	4	măi̯ *to read* <u>măi̯</u>
334a.	3	5	Pân *to read* Pân'
575	2	5	lase *to read* lasă
	2	7	zisă *to read* zise
16	6,10	4	
130b.	7	3	
243d.	4, 3	2, 3	∩ *added*
575	2	2	
628	3	2, 3	

Table 7

Corrections of the Rumanian Refrains of Volume III

Refrain No.	Line	Word	Description
17f.	1	–	- *deleted*
32	Data		174. *to read* 173.
36a.	Data		372f. *to read* 307f.
46	Data		1173b. *to read* 1073b.
134	Data		363. *to read* 365.

Refrain No.	Line	Word	Description
136b.	5	3	. *to read* !
145a.	1	4	nor *to read* noar (sic)
	Data		567. *to read* 564.
185b.	8	6	pătuță *to read* patuță
189	6, 8	1	la (*syll.* 5) *deleted*

[34] See also the tabulations in the editorial Preface to Vol. I.

TABLE 8
ADDITIONS TO THE RUMANIAN REFRAINS OF VOLUME III

Refrain No.	Line	Word	Description
2	Data		113. *to read* 113a.
10b.	Designation		*
17f.	1	1	*Bracket*
35	Data		260. *to read* 260a.
36b.	Data		[456.] (372a.) Sânnicolaul-Mare, ϕ
46	Data		[26.] (303.) Comori, ϕ
63a.	Data		[22.] (325b.) Râu-de-Mori, ϕ

Refrain No.	Line	Word	Description
104	1, 2	3	!
128b.	Data		323. *to read* 323b.
	2	3	merg *to read* mi̯erg
155a.	Data		962. *to read* 962b.
162	2	2	eşt'i̯ *to read* i̯eşt'i̯
188	1	2	-i̯
198	7	3	bujor *to read* bujoru̯
206	Data		1298. *to read* 1298b.

An authorial inadvertency of some importance is the exclusion of *ai̯ lume* (oh, nature) in the refrain section which follows the texts in Vol. III. This refrain (from Text 861) undoubtedly belongs to the B I category; in fact, most likely as a variant of Refr. 42.

TABLE 9
CORRECTIONS AND ADDITIONS:
CONCORDANCE OF MELODY-TEXT NUMBERS

Melody No.	Description
(Vol. I)	335bis II. —— *added*[35]
94c.	refr. 83 *added*
148d.	628b. *to read* 628.
154.	174. *to read* 173.
267c.	716d. *to read* 719.
485.	67a. *to read* 67.
491.	67b. *to read* 67.
500.	(872.) *to read* (872a.)
556.	556. —— *added*[36]
669d.	refr. 28 *added*
1215b.	1215. *to read* 1215b.
1290a.	639b. c. *to read* 639c.
1290b.	639a. *to read* 639a. b.

[35] The melody contains but one intelligible text-line: *Nană cur-te 'n poal'e* (Dust off your lap, sweetheart!). See also the discussion in the editorial Preface to Vol. I.

[36] This entry—its text unintelligible—was omitted by the author.

On p. IV of the MS. Introduction, Bartók lists 1914 as the year of publication of his Bihor material. In view of his use of the date 1913 elsewhere (including his Preface to Vol. I, p. 1), the latter date was substituted for the former by the editor.

On p. XVI we find the figure of 1,439 (melodies in Vol. II). The present publication shows 1,440, an editorial change resulting from the study of Vol. II.[37]

Bartók's Errata section originally comprised pp. XIX–XX of the Introduction. In order to follow the plan of the other two volumes, this material has been extracted and placed as a separate listing preceding the texts. Other editorial changes here include: 1087 *to read* 1087a. b., and 1183 *to read* 1183a. b. c.

During the course of the reorganization[38] of Table 14, it was discovered that the totals of the first column appear to be in error (that is, 93 should read 84 and 279 should read 252). The figures remain unchanged because of the absence of those first-draft computations which are concerned with the total number of rhyming pairs.

An erroneous quotation was discovered on p. lxxxiii (MS. p. XLIII). Bartók, referring to a music example in his book *Hungarian Folk Music* (London, Oxford University Press, 1931), cites melody No. 290a. b. c. The reference, published without variants, is non-demonstrative. Melody No. 299, however, is a variant group (299a. b. c.) which contains those attributes in illustration of the author's discussion, and it appears in his Introduction as an editorial replacement.

It was decided to provide the reader with English translation of the "*Frunză*" lines (Table 15) in view of their importance as a characteristic of Rumanian folk poetry. And, because Bartók cites a parallel in Italian folk texts, the poetic material in the Addenda also has been translated into English.[39]

It should be noted that the "*Frunză*" line appearing in melody No. 222a., but inadvertently omitted by the author in text No. 682 (see Table 3, above), apparently was excluded from Table 15: *Frunză și iarba* (Leaf and grass).[40]

Mention has been made above (following Table 8) of the editorial addition of a missing refrain. If we consider *ai̯ lume* to be a B I refrain,

[37] For further details, see the editorial Preface to Vol. II, p. xxviii.

[38] All tabular material in the author's Introduction was treated in accordance with the procedures suggested in *A Manual of Style* (The University of Chicago Press, 1950).

[39] By Professor Olga Ragusa of Columbia University (New York).

[40] Perhaps the line belongs in category (1) c)?

then minor changes could be made in Table 18 (below): 24 *to read* 25 (fourth column), 140 *to read* 141 (fifth column), 355 *to read* 356 (area total), and 1,418 *to read* 1,419 (total of all melodies). The percentage, of course, does not change. In the same table the author gives the figure 1,418 as the total number of melodies surveyed statistically. The question remains as to the reason for his exclusion of approximately twenty melodies.[41] In Vol. I (MS. draft, p. 1) Bartók states that there are 2,556 folk melodies in *Rumanian Folk Music,* of which 1,117 are instrumental examples (*ibid.,* p. 7). Thus, 1,438 should have been his figure as the total number of melodies for Table 17.[42]

The German text quoted on p. lxxxv of the Introduction is, to be sure, the opening lines of Goethe's *Erlkönig.*

Concerning the author's bibliography to Vol. III, certain entries contain additional information (date, publisher, place of publication) located by the editor. Others were editorially extracted from the Introduction.

TABLE 10

CORRECTIONS AND ADDITIONS: NOTES TO THE TEXTS

Number	Description
5g.	* *deleted*[43]
113b.	bade *to read* bad'è
426f.[44]	*Positioned before* 451
483a.	483 *to read* 483a.
563a.	563 *to read* 563a.
Refr. 17	17–18* *to read* 17a.–g. 18a.–c. }*
Refr. 74a.	74a.* [Note is missing]†[45]
Refr. 99a.	99 *to read* 99a.
Refr. 146a.	146 *to read* 146a.

MISSING TEXT LINES

The comparative study of the various drafts of *Rumanian Folk Music* yielded a number of text lines which the author, for one reason or

[41] Actually, twenty-two, according to the editor's computations (see especially our Preface to Vol. I), for there are a total of 1, 440 melodies in Vol. II.

[42] As a matter of fact, use of the author's or the editor's higher figure would not affect the final per cent significantly; therefore, no editorial changes have been introduced into the table.

[43] Although the note to text No. 5 refers to variants a. e.–h., the author placed asterisks at 5a. and 5g. only. Further, the note itself was (and remains) designated as 5a.*

[44] It followed 451 in the master sheet draft.

[45] See fn. 2 in the Notes to the Texts.

another, failed to include in Vol. III. These lines appear below, together with their translation, for it was not feasible to add them to the master sheets. The reader should enter the following lines as marginalia to the appropriate texts:

Text 873 (Vol. I, No. 575):[46]

Dulcei̯ gura la fomei̯,	How sweet is a woman's mouth:
Nu mă, nu mă pot eu̯ duci̯',	I cannot, I cannot leave (it).

Text 906 (Vol. II, No. 410a.):[47]

Și plugu̯-și̯ d'adus	And brought (out) the plow

Text 1150 (Vol. II, No. 605):[48]

D'iu̯o d'iu̯o, Doamñe, d'iu̯o	Yoo-hoo, yoo-hoo, Lord Almighty!

The fragments following below are listed according to their number in Vol. II; indeed, by no stretch of the imagination could they be included as part of the respective texts in Vol. III.

Melody 53e. (Text No. 1098):[49]

2. |: Și dă, Doamñe, pace 'n țară :|,	And give, Lord, peace to the country
Și vie u̯oameñii̯ i̯ară!	That the men might be returned (us)!

Melody 52i. (Text Nos. 547, 849b.):[50]

3. |: Mai̯că, mai̯culița mère :|,	Mother mine, my little mother,
4. |: D'e cum va (min' / sic) îngropare :|,	If me you should come to bury,
T'e rog, ascultă d'e miñe,	Please to do as I desire:
Și mă 'ngroapă cât d'e biñe.	Bury me as best might be.

Two apparently complete texts, listed as missing in the author's Concordance of Melody-Text Numbers (pp. 646–656, below), were located in his study *Chansons populaires roumaines du département de Bihar*

[46] Note that in the text (No. 873) there is a single line at the eighth verse, indicating a continuation elsewhere which the editor was unable to locate. The fragment given here seems to belong to *A* II 1)—the rendition is by a male performer—preceding or following text No. 243. See also text No. 14 in *A* I 1).

[47] The quoted line appears only in the first (field transcription) draft, and it should be entered as the seventh line of text No. 906.

[48] Note the similarity of the quoted line to the first line of text No. 1150. Both lines are exclamatory and can hardly be translated.

[49] Cf. text No. 812, lines 89–90. The quoted lines, then, could be placed perhaps in *C* 4).

[50] Except for orthography, the fragment is identical to text No. 831, lines 1–4 (Vol. II, No. 562b.). In fact, the performer is the same in both examples. It is suggested, therefore, that the reader enter—in parenthesis—the melody number 52i. in the data section of text No. 831. Further, in the Concordance of Melody-Text Numbers, it may be advisable to enter, also in parenthesis, the text number 831 following the entries for melody No. 52i.

(*Arii din Bihor*), published by the Academia Română, Bucharest, 1913.[51]

The first text, *Bihor* No. 248, has its corresponding melody in Vol. II as No. 493a. With the exception of the refrain, the only part of the text which appears in melody No. 493a., and editorially-added diacritical marks (to indicate semivowels), the Rumanian text is printed below as it is found in *Arii din Bihor.* The second text, *Bihor* No. 370 (Vol. II, No. 452b.), follows the first.

Bihor 248.

De̯-asară de̯-alaltă sar', N'am i̯eșit bă diț' afar', *r.,*	Since last night or night before, Lover, I have not been out; *Refrain*
N'am i̯eșit că n'am putut, M'o pus mama la cernut. *r.,*	I have not for I could not: Mother set me sifting (flour). *Refrain*
Da mi̯-o dat o sâtă rară̯ Să nu pot i̯eși afară̯. *r.,*	But she gave me a coarse strainer, To go out I wasn't able. *Refrain*
Și m'o pus la frământat Și badea m'o sărutat, *r.: Tra ri ra tra ra i̯ară i̯ară spîc.*	And she set me kneading (dough), And (my) lover kissed me (then). *Refrain: Tra-ree-ra, tra-ra again, ear of wheat.*

(493a. Săliștea-de-Vașcău ϕ)

Bihor 370.

Foi̯e verde fir de nalb', Răsari̯ luna mai̯ de grab', Să se vadă prin livadă, *r.,*	Green leaf, sprig of hollyhock, (Hurry,) moon (and) sooner rise, Light my way about the orchard, *Refrain*
Să cosesc pelin și i̯arbă, Să dau̯ mândri să desfacă, *r.,*	That I mow some grass and wormwood For (my) lass to sort and straighten. *Refrain*
— Desfă mândră ce-ai făcut, Câ ți-oi da un leu bătut. — Batăr să-mi dai zece lei, *r.,* N'am făcut ca să mă iei, Nici n'am făcut să desfac, D'am făcut ca să-ți fiu drag. *r.: Tra la la la la.*	Undo, sweetheart, what you've done, For I'll give you one leu cash. Even though you give me ten, *Refrain* I've not done it to get wed, Nor have done it to undo: Did it but to get your love. *Refrain: Tra-la-la-la-la.*

(452b. Vașcău ϕ)

[51] See the author's discussion in his Preface to Vol. I. See also the Concordance of *Arii din Bihor — R. F. M. II* Melody Numbers in the editorial Preface to Vol. II.

CHILDREN'S SONGS

In the prefatory discussion to Vols. II and III, Bartók states that children's play songs (game texts which are sung rather than recited) could not be found in the explored Rumanian territory.[52] Recent communications (one from the Institutul de Folclor, Bucharest) offer evidence of the existence of such melodies:[53]

(1) The children's songs of the Hunedoara region (in common with those of other countries as well as other Rumanian areas) have very simple melodies: two-bar motifs, in duple meter.

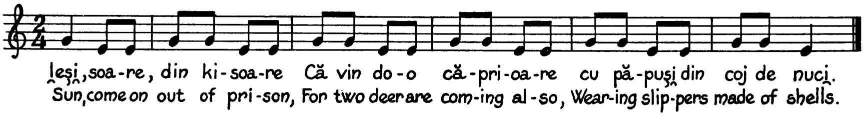

Another example,[54] likewise an "incantation", goes as follows:

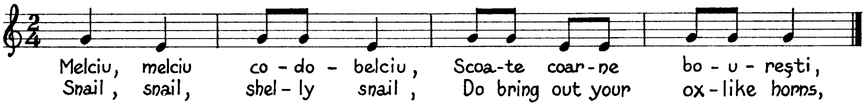

2. Şi te du la Dunăre	And go to the Danube (shore)
De bea apă tulbure,	To drink water (that is) roiled,
3. Şi te du la balta	And go to the (still) pond
De bea apă caldă,	To drink lukewarm water,
4. Şi te suie pe buştean	And climb up upon a log,
Şi mănâncă leuştean.	Make a meal of lovage leaves.
5. Melciu, melciu, codobelciu!	Snail, snail, shelly snail!

(2) The children's songs are always connected with some kind of activity, play, or movement. They can be grouped according to text and function.

[52] Vol. II, p. 28; Vol. III, p. xlii. See also the editorial Preface to Vol. II, p. xxviii.

[53] Letter to the editor, dated January 4, 1962, from Emilia Comişel. Prof. Comişel writes that the melodies were gathered in a group of villages (called Ţinutul Pădurenilor) located east of the mountain of Poiana Ruscăi, in the Pădureni region, Hunedoara County—the same area in which Bartók worked. The editorial discussion which follows is based for the most part on the data contained in her letter.

[54] Submitted by E. C. Teodorescu, in a letter to the editor dated May 18, 1962. According to Zoltán Kodály's hypothesis (see his book *Folk Music of Hungary*, New York, The Macmillan Co., 1960, p. 69) both examples published here are (transposed) ditonic segments (*sol-mi*) of a major hexachord (g^1–e^2). Comişel includes a monotonic example—not reproduced here—which Bruno Nettl (in his *Cheremis Musical Styles*, Bloomington, Indiana University Press, 1960, p. 9) states is sometimes not regarded as a song.

(a) Songs about living things, nature's elements, plants, and so forth;
(b) Songs which accompany games, among which the most varied and numerous are the "countings" (elimination formulae), and dance songs (commonly danced as a "hora");
(c) Jokes and riddles, in verse, generally chanted; and
(d) Play songs ("cat and mouse," "fox and geese," "hide and seek," and so forth).

(3) The children make imitation musical instruments such as pipes (flutes) out of plants, violins of cornstalks, and a kind of alphorn of sunflower stalks.

In *Corpus Musicae Popularis Hungaricae* (Vol. I: Nos. 304–16)[55] there are ditonic tunes of which two are similar to our second example with regard to subject:

No. 313. "Snail, push out your horns,
If you do not, I will break your house into pieces."

No. 314. "Uncle snail, come out here,
We are ploughing, sowing, harrowing out here!"

In view of Bartók's familiarity with (Hungarian) children's songs, it seems reasonable for us to conclude that the absence of such material from *Rumanian Folk Music* is due to the failure of his informants to provide him with *sung* examples.[56]

RUMANIAN ORTHOGRAPHY

To the reader not familiar with the Rumanian language, the following tabulation of Rumanian alphabetical characters is offered, which, together with Bartók's explanation of his devised diacritical system (Vol. II, p. 1 f.), should serve as a guide to the pronunciation of the poetic texts in *Rumanian Folk Music.*

[55] Published by the Hungarian Academy of Sciences in 1951, the first volume is titled *Gyermekjátékok* (Children's Games). The thirteen examples—Nos. 304–16—comprise Class II B. (*sol-mi* tunes). No. 311 was collected by Bartók during 1933, in Paks (Tolna).

[56] Indeed, Comişel labels each of the three examples in her letter as sung and/or scanned.

TABLE 11

THE RUMANIAN PHONETIC SYSTEM[57]

Character	Webster[58]	Approximate Pronunciation	Character	Approximate Pronunciation
		Vowels:		*Consonants*:
a	ä	*as in* far	c	*as in* kin
ă	ă	*as in* final	ce	*as in* chair
â	ũ	*as in* turn[59]	ci	*as in* chill
e	e	*as in* met	che	*as in* ken
i	ï	*as in* marine[60]	chi	*as in* kin
î	ũ	*as in* turn[59]	g	*as in* give
o	o	*as in* not	ge	*as in* jest
u	ṳ, u̇	*as in* bull *or* brute	gi	*as in* jeer
			ghe	*as in* guess
		Dipthongs:	ghi	*as in* give
ai	ȳ	*as in* cry	h	*as in* has[63]
au	ou	*as in* out	j	*as in* aẓure
ei	ā	*as in* fate	ș	*as in* shall
ia	iä	*as in* yard	ț	"ts" *as in* its
ie	ie	*as in* yet		
io	ia̤	*as in* yaw		
iu	iu	*as in* yew[61]		
ou	ō	*as in* note		
oi	oi	*as in* oil		
oa	oä	*as in* wan		
ea	eä	*as in* eh + ah[62]		

Miscellaneous:

K, Q, Y, W are used only in foreign (some Rumanian) proper names, and certain neologisms.
The grave accent is used when final *à*, *ì*, and *ù* are stressed.
The accent normally falls on the next-to-last syllable; often on the last.

[57] Sources: F. Sădeanu, *English Rumanian Conversation Book*, Bucharest, Scientifical Publishing House, 1957; H. L. Ellison, *Roumanian Self-Taught*, London, E. Marlborough & Co., 1939; P. Axelrad, *Complete Roumanian-English Dictionary*, New York, David McKay Co., 1942. Alphabetical characters not listed in the table are the same as in English.

[58] *Webster's New Twentieth Century Dictionary of the English Language* (*Unabridged*), New York, Standard Reference Works Publishing Co., 1956, p. xvii.

[59] Ellison (*op. cit.*, p. 4) states that the sound does not exist in English: "It can best be acquired by saying *oo* and then bringing the lips (but only the lips) to the position for *ee*.

[60] As a final letter, *i*, in some cases, forms no distinct syllable; it softens the preceding consonant.

[61] Ellison (*loc. cit.*) remarks that, in contradistinction to English usage, generally the *i* is long and the *u* is short. Further, "at the end of a word, when the *i* is very short, the *u* is not pronounced at all."

[62] Ellison (*loc. cit.*) offers two cases: (a) the two vowels are normally pronounced equally long in accented syllables; (b) the *e* is very short in unaccented syllables and sometimes when the accent falls on the last syllable. He adds that there are "a great many words in which vowels standing side by side do not form dipthongs."

[63] According to Ellison (*ibid.*, p. 2), "before a consonant, at the end of a word, and sometimes in other positions [*h*] is like *ch* in the Scotch pronunciation of *loch* or in the German *ach*."

Editor's Preface

For reasons of his own, Bartók placed the master sheets of Class *L.* (*Kryptadia*) of the texts as the final pages of his MS. In order to facilitate reference to this material, its five pages have been positioned to follow Class *K.*[64]

As in Vols. I and II, the table of contents and the index of this volume are editorial additions.

By way of conclusion, I wish to make special acknowledgement of my indebtedness to E. C. Teodorescu, translator of the poetic texts of *Rumanian Folk Music,* for his unstinting help in matters ranging from geography to orthography, since the inception of my labors on this volume.

BENJAMIN SUCHOFF

New York

[64] A provisory adjustment, for publication purposes, which also required temporary expunction of the author's caption (MS. p. 203): *L. Kryptadia 1015–1058; see pp. 332–336.*

Contents

EDITOR'S PREFACE, by Benjamin Suchoff vii
THE MANUSCRIPTS x
CORRIGENDA AND ADDENDA xiii
MISSING TEXT LINES xxx
CHILDREN'S SONGS xxxiii
RUMANIAN ORTHOGRAPHY xxxiv

INTRODUCTION TO VOLUME III, by Béla Bartók xxxix
ORTHOGRAPHY xxxix
AUTHENTICITY OF NOTATION xli
THE GROUPING OF THE MATERIAL xlii
THE PURPOSE OF THE COLLECTION lviii
VERSIFICATION TECHNIQUE lix
REFRAINS lxxii
RELATION BETWEEN THE MELODIES AND THE TEXTS CHOSEN FOR THEM lxxxii
RELATION BETWEEN RURAL AND URBAN FOLK TEXTS lxxxii
TEXTS AS EXPRESSION OF A RURAL COMMUNITY'S SENTIMENTS AND CHARACTER lxxxvii
LIST OF SOME VARIANTS PUBLISHED ELSEWHERE xcvii
CONCLUSIONS xcix
EXPLANATION OF THE SIGNS USED IN THE TEXTS c

BIBLIOGRAPHY ci
ADDENDA cii
ERRATA IN THE TEXTS cvii
TEXTS AND TRANSLATIONS 1
REFRAINS 601
GLOSSARY 616
SERBO-CROATIAN REFRAINS 625
NOTES TO THE TEXTS 641
CONCORDANCE OF MELODY-TEXT NUMBERS 646
INDEX 657

Introduction to Volume III

by Béla Bartók

THIS volume of my *Rumanian Folk Music* contains all the texts in full belonging to the melodies of Vols. I and II, and, in addition, texts without melodies—generally so-called "Dance-words"—casually collected during my research work: a total of 1,752 texts representing 1,335 text variant groups or single texts; altogether about 16,100 main text lines and 690 refrain lines. All the text material appears in this volume, classified according to the content of the single pieces. On pp. 646–656 is the enumeration of the respective melody numbers of Vols. I and II, with the indication under what number in Vol. III the texts of those melodies are placed. At the end of each text there is a figure in parenthesis indicating the melody number in Vol. II; or, if so indicated, Vol. I. In addition there are given the names of the respective villages and the signs ♀, ♂; ♀ for the female singer or performer and ♂ for the male.

ORTHOGRAPHY

I refer to the explanations about orthography and metrical structure in Vol. II, pp. 1–6. Additional signs are used in Vol. III.

All the text lines between the beginning and the double line (══════) appear in Vols. I and II, placed under the respective melody stanzas or melody sections, except the lines in [ ]. All these lines are recorded on phonograph cylinders or discs, except those of the ══════ sign bearing an *N* (not recorded). The lines placed between single lines (————) were sung to one melody stanza.

Repeats of lines never are written out, only indicated by |: :| (a line sung twice), |: $^{3\times}$:| (sung three times), |: $^{4\times}$:| (four times), and

so forth; if there are slight deviations at the end or the beginning of the repeated line, the signs |I. | |II. | (*prima volta, seconda volta*) are used. Exception is made when the repeat exceeds the melody stanza limit; in this case the repeat is fully written out but is not counted as a separate line.

It frequently happened that several texts which generally have no connection at all with each other were consecutively sung—or, at least, dictated—to the same melody.[1] It may happen that the words of the first half of the melody stanzas in a melody record belong to one text, and those of the second half belong to another. At the end of the former, then, a single rather than a double line is placed. Occasionally it even happens that a text ends in the middle of a melody stanza; in this case a broken double line (========) is used (for example, No. 879).

Variants in text lines are marked with {; generally the upper words are *recorded*, the lower ones only *notated* on the spot.

Dashes are used for unintelligible syllables (each dash for one syllable), dots for unprintable words (each dot for a letter).

Five or six dashes instead of a line indicate that one or more lines seem to be missing.

Added lines (of personal character) at the end of texts are divided from the main text by – – – – • – – – (No. 1309a.)

The occurrence of refrains is marked in the main text part by r. (or 1. r., 2. r., and so forth). At the end of the main text, after a — • — sign, follows the refrain in full. The manner in which the refrains and main text lines are used have generally been observed only in the recorded part of the texts. For the treatment of the latter there are no fixed rules (see Vol. II, pp. 5–6); the former probably is used in the same way as in the recorded part of the pieces.

Lines with exceptional syllabic structure bear the articulation signs | or ¦ (for example, No. 19, line 5; No. 36, l. 4; and No. 329, l. 4).

Instead of the usual quotation marks, the sign — (dash) is used at

[1] In Rumanian folk songs the single melodies have no specific texts, other than certain exceptional cases (see Vol. II, pp. 29–30 and Vol. III, p. lxxxii). In theory any text of certain text classes can be used to any melody of certain melody classes; thus, it is possible for a singer to assert that all texts of his or her repertoire belong to a single melody. This circumstance, however, has never happened except in the case of a "one-melody" singer: Vol. II, No. 349 with texts in Vol. III, Nos. 1169, 1180b., 1182, 1183–1185, and 1186a. The question arises: What induces the singer to choose, on a given occasion, a certain number of texts, and not more, to a certain melody (on another occasion, of course, a certain number of other texts)? For the time being, we cannot answer this question. Incidentally, in some cases it is difficult to separate various texts sung or recited without any interruption, in connection with the same melody, because of transitional lines and other factors.

the beginning of the quotation; for secondary quotations = (double dash).

As it is pointed out in Vol. II, the Rumanian rural texts have no text stanza structure, other than a few of apparently urban origin. The latter are indicated by punctulated Arabic numerals placed in the left-hand margin of the texts. Numerals without punctus, similarly located, are verse numbers.

AUTHENTICITY OF NOTATION

In order to account for the various degrees of authenticity in the notation, a description of the collecting work done on the spot must be given. First the singer sang a certain number of melody stanzas until an approximate notation of the melody could be made. Then he or she dictated the sung text or any other texts which were connected then and there with the same melody. Finally came the recording on cylinders, generally of the two or three first melody stanzas. In principle, the whole piece ought to have been recorded. This procedure, however, could not be followed, for the required number of cylinders were not available (seven cylinders would have been needed for a piece with fifty text lines). A careful transcription of the recorded melody stanzas and text lines, with attention to the minutest details regarding music and verse, was made later on at home. Therefore, the notation of the recorded text lines is the most authentic.

Although I tried to observe as far as possible the rural pronounciation of the texts during their notation on the spot, satisfactory results in this regard could not be achieved because of the urgency of the work.[2] For instance, some of the diacritical signs (given in Vol. II, p. 1) could not be consistently used, nor could the complementary syllables be observed.[3] Further, it must be borne in mind that the texts collected in July, 1909, from villages in Bihor were notated by a Rumanian high school student who lacked an appropriate training for such work. He most probably changed many rural features of speech into literary forms. On the other hand, the Bihor texts collected in July, 1909, and

[2] The singers would have become restless and would have refused the dictation of the texts in their entirety. Too much time spent for linguistic accuracy would have meant less time for collecting melodies—the main purpose of the research work.

[3] The semivowels i̯ and u̯ are used exceptionally in the dictated parts of the texts only to avoid some misinterpretation. Complementary syllables are given only when they appeared during the dictation.

February, 1910, were published in 1913 by the *Academia Română*,[4] and consequently went through a competent editorial survey. Therefore, they are expected to be all right from a general viewpoint.

It must be borne in mind that the vowel color may sometimes undergo changes—one could say "distortions"—by the action of singing; transformations such as *ă* < *a*, *o* < *oa* (or vice versa) are not uncommon. Though such changes are to be regarded purely as a physical result of singing and not as dialectal phenomena, they necessarily are kept in transcriptions of phonograph records. See a rather baffling example in No. 1287, second line: *i̯ăvi̯ăt* < *ivit*!

THE GROUPING OF THE MATERIAL

A fixed system, based on structural peculiarities of the melodies and going into the minutest details, could be worked out for the grouping of the melodies. Using structure as a basis in classifying texts is out of the question, especially with Rumanian rural texts, as almost all of them have the same structure (acatalectic or catalectic eight [seven]-syllable lines in four feet, no text stanzas) and a length which does not indicate any structural feature. The only basis for grouping texts, therefore, is their content. Textual content, however, is a much less graspable and fixable characteristic than structural features; indeed, it cannot even be expressed by systems of symbols. Whatever system may be devised based on the content of texts, it will necessarily have many weak points, will be rather unstable, and will frequently yield to subjective judgments.

Since rural folk songs are the expression of the feelings of a certain community, the contents of their texts are intimately connected with festivals (or daily events) and sentiments in that community. The order in an ideal grouping system should correspond to the order of events and sentiments in human life: beginning with birth and ending with death. Yet there are circumstances which render such a strict grouping order impractical. First, there are no texts—at least, not in this material—connected with birth or christening (in the Slovakian material there are at least christening songs); in fact, there are no children's game songs, or to be more exact, no such texts connected with singing.[5] Even

[4] [*Chansons populaires du département de Bihar.*]

[5] In Rumanian text collections published without melodies there are children's game texts, but no reference is made to respective melodies. According to my experience, such texts never are sung; they probably are only recited. [See editorial commentary on pp. xxxiii–xxxiv above.]

lullabies seem to be almost non-existent,[6] I could not find more than one Lullaby Song (its text is under No. 1112). Secondly, there are texts sung in connection with certain circumstances, but other texts have no specific association. The former constitute various, yet very well-circumscribed categories, each of which has its specific melodies. As it seemed to me inappropriate to mix these two different kinds of texts, the idea of the birth—death concept had to be abandoned.

The final, though only tentative grouping shows the following classes, subclasses, and groups.

TABLE 12

A	Love Songs	Number of Lines	Number of Texts; Variants		Number of Singers		No Personal Data
			Excluded	Included	Female	Male	
I Subject: female person; object: male person	1) Description	308	14	26	21	3	2
	2) Longing	401	44	56	44	10	2
	3) Grief	93	12	12	12	—	—
	4) Jealousy	203	12	17	13	3	1
	5) Mistrust	91	6	10	8	2	—
	6) Peaceful separation	89	10	13	11	2	—
	7) Forsaken	248	26	29	24	4	1
	8) Curses	170	16	17	15	2	—
	9) Repelling him	61	7	9	8	1	—
	10) Forsaking him	41	5	5	5	—	—
	11) Recalling the past	45	7	7	7	—	—
	12) Difficult to please	62	10	10	10	—	—
	14) Squeamishness	339	20	26	19	7	—
	15) Imprecations on who divorced us	70	4	5	4	—	1
	16) Impossible terms	54	2	5	5	—	—
	17) Charms	69	5	7	7	—	—
	18) Jeering at him	51	6	7	7	—	—
	21) Diverse	279	43	48	43	5	—
	Total for *A* I	2,674	239	309	263	39	7

[6] The Slovaks and Turks have them, but in the Hungarian material they have already disappeared (though certain signs indicate that they formerly may have existed).

A	Love Songs	Number of Lines	Number of Texts; Variants: Excluded	Number of Texts; Variants: Included	Number of Singers: Female	Number of Singers: Male	No Personal Data
II Subject: male person; object: female person	1) Description	183	23	27	19	8	—
	2) Longing	551	67	87	36	41	—
	3) Grief	130	14	16	9	7	—
	4) Jealousy	34	3	4	2	2	—
	5) Mistrust	26	3	4	2	2	—
	6) Peaceful separation	15	3	3	1	1	1
	7) Forsaken	37	5	6	3	3	—
	8) Curses	40	6	7	3	4	—
	9) Repelling her	22	4	5	3	1	1
	10) Forsaking her	63	10	11	10	1	—
	11) Recalling the past	99	12	16	13	3	—
	13) Having two or more sweethearts	63	5	8	3	5	—
	14) Squeamishness	91	13	14	8	6	—
	15) Imprecations on who divorced us	6	1	1	—	1	—
	17) Charms	40	3	5	2	3	—
	19) Ugly or bad wife	122	6	10	5	4	1
	20) Married woman	231	14	22	14	7	1
	21) Diverse	418	49	74	46	24	4
	Total for *A* II	2,161	241	320	181	123	8
III Subject and object: male and female persons	1) Idyll	54	5	6	3	2	1
	2) Arguments	99	5	8	7	1	—
	3) Refusing to part	19	2	2	1	1	—
	4) No more love	31	4	4	4	—	—
	5) Separation	6	1	1	1	—	—
	6) Husband and wife	78	7	7	5	1	1
	7) Diverse	138	14	16	11	5	—
	Total for *A* III	425	38	44	32	10	2
IV Love (in general)	1) Meditation	95	11	20	8	11	1
	2) Adversity in love	183	16	26	17	9	—
	3) Diverse	61	7	9	7	2	—
	Total for *A* IV	339	34	55	32	22	1

B	Songs of Sorrow	Number of Lines	Number of Texts; Variants		Number of Singers		No Personal Data
			Excluded	Included	Female	Male	
I Various subjects	1) Meditation	33	5	6	4	2	—
	2) Too much distress	133	8	18	13	5	—
	3) I am a most distressed being	51	2	8	6	2	—
	4) Overcome by distress	15	3	3	3	—	—
	5) Simile	80	14	15	9	5	1
	6) Contrast	68	10	13	7	5	1
	7) Recalling the past	34	4	5	4	1	—
	8) Reproaches to mother	93	11	14	10	4	—
	9) Curses	60	6	8	6	1	1
	10) Birds foretold my fate	70	3	6	4	2	—
	11) Poverty	37	5	5	3	2	—
	12) Old age	82	9	9	5	4	—
	13) Diverse	240	32	43	31	11	—
	Total for *B* I	996	112	153	116	34	3
II Far from home	1) Leaving home	47	7	8	3	4	1
	2) Leaving with sadness	36	8	8	7	—	1
	3) Saying good-bye	64	6	8	6	2	—
	4) Going to America	55	5	5	3	2	—
	5) Complaints from abroad	301	26	38	26	10	2
	Total for *B* II	503	52	67	45	18	4
III Bride or wife complaining about marital life	1) General complaints	69	4	4	4	—	—
	2) Reproaches to parents	86	4	6	6	—	—
	3) Complaints about the mother-in-law	64	4	5	5	—	—
	4) Complaints about the mother-in-law and the husband	55	3	4	3	1	—
	5) Complaints about the husband	84	8	9	6	2	—
	6) Recalling girlhood	47	4	7	7	—	—
	7) Diverse	112	12	16	14	2	—
	Total for *B* III	517	41	51	46	5	—
C	Soldiers' Songs						
	1) Recruiting and leaving for the army	307	25	33	20	12	1
	2) Reproaches to mother	113	8	9	4	5	—
	3) Army Life	289	17	25	12	13	—
	4) In the Battle Field	328	7	11	3	7	1
	5) Returning home	48	2	5	2	2	—
	6) Diverse	122	8	8	7	1	—
	Total for *C*	1,207	67	90	49	39	2

		Number of Lines	Number of Texts; Variants		Number of Singers		No Personal Data
			Excluded	Included	Female	Male	
D	Death	54	7	8	2	6	—
E	Worldly Wisdom	70	13	16	8	6	2
F	Nature						
	1) Birds	115	8	15	12	3	—
	2) Plants	27	4	4	3	1	—
	3) Forests	75	9	12	9	3	—
	4) Stars	4	1	1	—	1	—
	Total for *F*	221	22	32	24	8	—
G	Jeering						
	1) At girls	347	34	44	28	15	—
	2) At boys	62	5	5	2	3	—
	3) At women	36	5	6	4	1	1
	4) At men	56	6	8	3	5	—
	5) At women and men	12	2	3	2	1	—
	6) At gypsies	28	4	4	2	2	—
	Total for *G*	541	56	70	42	27	1
H	Jesting Songs	89	17	17	8	8	1
I	Singing	57	11	11	8	3	—
J	Revelry (Drinking Songs)	229	30	39	24	15	1
K	At dancing ("Dance-words")						
	1) Texts about dances and dancing	104	20	20	11	5	4
	2) Texts connected with dancing	57	11	12	5	7	—
	Total for *K*	161	31	32	15	12	4
L	*Kryptadia*						
	1) Man speaking	40	9	9	4	3	2
	2) About men	3	1	1	1	—	—
	3) Man about { a woman / women }	41	6	6	5	1	—
	4) Man to a woman	16	4	5	3	2	—
	5) Man and woman speaking	31	6	6	6	—	—
	6) Jesting at women	13	4	4	4	—	—
	7) About old men and women	28	4	6	5	—	1
	8) Girls	15	2	2	1	1	—
	9) Diverse	26	5	5	3	2	—
	10) Various texts with indecent last lines	14	3	3	1	2	—
	Total for *L*	227	44	47	33	11	3

The Grouping of the Material

		Number of Lines	Number of Texts; Variants		Number of Singers		No Personal Data
			Excluded	Included	Female	Male	
M	Enumerating Songs	147	5	10	3	6	1
N	About bad people	10	2	2	2	—	—
O	Against authority	16	2	3	1	2	—
P	About highwaymen	53	5	5	2	3	—
Q	Jail Songs	66	4	6	5	1	—
R	Miscellaneous subjects	643	81	99	68	30	1
S	Romany Texts	35	5	5	5	—	—
T	Epics	2,093	28	53	39	13	1
U	Wedding Songs	511	33	57	51	5	1
V	Rain begging Songs	132	6	11	6	3	2
W	Harvest Songs	90	7	12	12	—	—
X	Songs of Mourning						
I *Bocete*	1) For the father	51	4	4	4	—	—
	2) For the mother	73	10	10	10	—	—
	3) For a son	69	5	5	5	—	—
	4) For a daughter	32	3	3	3	—	—
	5) For a child	3	1	1	1	—	—
	6) For a brother	20	2	2	2	—	—
	7) For a sister	27	3	3	3	—	—
	8) For the husband	88	6	6	6	—	—
	9) For the wife	20	1	1	1	—	—
	10) Fragments	5	1	1	1	—	—
	11) Travesties	55	7	7	6	1	—
	Total for *X* I	443	43	43	42	1	—
II	*Zorilor*	224	7	7	7	—	—
III	*A bradului*	176	7	8	8	—	—
IV	*Hora mortului; La priveghiu*	629	33	44	43	—	1
Y	Appendix I						
I	Additions*						
II	Improvisations	35	5	6	5	1	—
III	Recorders' personal data†						
	Total for All Classes	**16,074**	**1,335**	**1,732**	**1,232**	**451**	**49**

* Counted in their respective classes. † Not poems.

Classes *A–T* comprise texts connected with no special occasions or ceremonies (except the dance songs); those of *U–X* are texts connected with such occasions. In the grouping of the latter the "chronological" order has been kept: wedding—rain-begging (drought)—harvest—death. In the former such an order could not prevail consistently.

The "Love Songs" have been chosen as the first class (*A*) because of their numerical prevalence. Next, in this regard, are the "Songs of Sorrow," as Class *B*. Some relation between these two classes is provided by groups 3), 4), 5), 7), 8), 15) of *A* I, II; 4), 5) of *A* III; and 2) of *A* IV; all of these texts (a total of 152) treat the adversities and sorrows caused by love. None of the following classes is numerically as large. "Soldiers' Songs" as Class *C* follows; the relation between *B* and *C* is evident, as the motif of the soldiers' texts is exclusively sorrow. "Death" as Class *D* follows for obvious reasons. Thus far, the line continues in logical and unbroken order. After Class *D*, however, a break was unavoidable. *E* ("Wordly Wisdom") and *F* ("Nature") stand somehow apart. The real new beginning starts with *G* ("Jeering"). Classes *G–M* contain texts about sport and recreation. Their order is—at least concerning *G–L*—self-explanatory. After *M* a break again follows. Classes *N–Q* represent also a more or less logical order. Class *R* contains lyrical texts which could not be placed in either of the previous classes. To divide them into further classes would have been of little use because of the small number of texts each would contain. In Class *S* are placed the few—probably lyrical—texts in Romany (Gypsy) language. I somehow neglected to obtain a translation of these texts on the spot.[7] They had to be included in this material because the gypsy woman sang them to Rumanian melodies of the Mureş area. Classes *A–S* have lyrical texts; that is, texts expressing personal, individual, and subjective sentiments. After these, follow as Class *T* the epics, impersonal texts which relate events.

As for the order of subclasses and groups, I tried to maintain the same procedure: to establish as logical a line as possible. The intention was, for instance, to give in entirety a quasi love story by means of the order of texts in *A* I and *A* II Subclasses. No explanations are needed concerning the subclasses of *A* and *B*. The groups of Subclasses I and II in *A* are the same and bear identical numbers. Groups 13),

[7] [Nos. 1161–1164 were translated into German by an unidentified person (in 1958) whose services were obtained by the late Constantin Brăiloiu. No. 1165 was translated into Hungarian by Erdős Kamill of Gyula, Hungary, in 1959. See also E. C. Teodorescu's marginal notes for the respective texts.]

19), and 20), however, are missing in I, and 12), 16), and 18) in II. Groups 1)–5) describe the hopeful or sorrowful sentiments of beginning and developing love relations,[8] Groups 6)–11) of its cessation. Here, unfortunately, again follows a break, and after that a series of groups only loosely connected.[9]

The order of groups in Class *C* is again chronological, as is obvious from their designations.

In order to avoid complications, the further division of larger groups into subgroups has been omitted, at least for the eye. However, divisions not marked by figures have been or may be established even in these cases, according to the following suggestions:

TABLE 13

A I		*A* II	
1) (Description)			
1. tall, slender body; eyes, mouth, moustache	No. 1	1. Several parts of body (including eyelids, nose, chest, loins); figure, gait	Nos. 240–244
2. face ,eyes, mouth	No. 6	2. eyes, eyebrows, mouth	Nos. 245–246, 248–250
3. face, eyes, moustache	No. 5	3. mouth	Nos. 253, 256–257
4. eyes, eyebrows, mouth	No. 9	4. face	No. 247
5. hair, mouth	No. 3	5. bosom (goiter?[!])	No. 251
6. mouth	No. 14	6. bearing, gait	No. 252
7. eyes	No. 2	7. generalities	Nos. 254–255, 258–262
8. figure, bearing, gait	No. 4		
9. generalities	Nos. 7–8, 10–13		
2) (Longing)			
1. Longing for the (distant) lover	Nos. 15–21	1. Longing for the (distant) lover	Nos. 264–265
2. If I could only see him (from a tree, mountain, ladder, through a forest	Nos. 24–27	2. If I could only see her from a mountain	Nos. 269, 270, 272–273, 276

[8] Texts describing idyllic happiness had to go into Subclass III for external reasons.
[9] The last group, here and also later, comprises various texts which could not very well be classified into special groups.

3.	I would send him a message by a bird, etc.	Nos. 28, 30
4.	Calling him	Nos. 31–34, 36, 38
5.	Kisses	Nos. 22–23, 39, 45
6.	I have not seen you for a long time	No. 35
7.	I was waiting for you in vain	No. 43
8.	Take me with you	No. 37
9.	Mother as obstacle	Nos. 44, 46–52
10.	The river *Muraş* may preserve him	No. 53
11.	Generalities	Nos. 54–58

A I 4) (Jealousy)

1.	About the jealousy of the neighbor's wife	Nos. 70–72
2.	(If) my sweetheart has (an) other lover(s)	Nos. 73–75
3.	Abusing the rival	Nos. 76–77
4.	If I could only strike the rival(s) with thunderbolt	No. 78
5.	Generalities	Nos. 79–81

A I 5) (Mistrust)

1.	His perjury	No. 82
2.	Don't trust him	Nos. 83–87

3.	If I could only go to her through a forest	Nos. 280–288
4.	I would send her a message by a bird, etc.	Nos. 266–267, 275, 277
5.	I would change into a bird and go to her	Nos. 268, 271
6.	Calling her	Nos. 297–302, 305–308
7.	Let us love each other Let us run away	Nos. 309–311
8.	Kisses	Nos. 296, 303–304 315–316, 317, 321
9.	I have not seen you for a long time	No. 263
10.	May clouds cover the moon so I could go to my lover	No. 274
11.	Ill am I from love	Nos. 312–313
12.	May I die in her arms	Nos. 278–279
13.	Generalities	Nos. 289–295, 314–320, 323–331

A I 7) (Forsaken)

1.	He forsook me	Nos. 98–107
2.	Complaining to mother	Nos. 108–109
3.	He forsook me—I don't care (I will find somebody else)	Nos. 110–115
4.	Abusing him	Nos. 116–119
5.	Breach of promise	Nos. 120–121
6.	Generalities	Nos. 122–123

14) (Squeamishness)

A I

1.	I prefer a poor boy to a rich one	Nos. 165–168
2.	I prefer a small boy to a tall one (or inverse)	No. 169
3.	I prefer a dark boy to a blond one (or inverse)	Nos. 170–172
4.	I prefer one with a peasant hat to one with an urban hat	No. 173
5.	I prefer one from the neighborhood to one from afar (or inverse)	Nos. 174–175
6.	I prefer a pleasing boy to an ugly one	No. 176
7.	I prefer a youngster to an oldster	No. 177
8.	I prefer one with a certain job to others with other various jobs	No. 178

A II

1.	I prefer a poor girl to a rich one	Nos. 399–401
2.	I prefer a small girl to a tall one	No. 402
3.	I prefer a brunette to a blonde (or inverse)	Nos. 403–404
4.	I prefer one from the neighborhood to one from afar	Nos. 397–398
5.	I prefer an ugly girl to a fair one	No. 405
6.	I prefer an unmarried girl to a married woman (or inverse)	Nos. 406–407
7.	I prefer my wife to others' wives (or inverse)	Nos. 396, 408

A I 18) (Jeering at him)

1.	He is lachrymose	No. 190
2.	He is fast	No. 191
3.	He is poor	Nos. 193–195
4.	He is small	No. 192

A II 19) (Ugly or bad wife)

1.	She is quarrelsome	No. 413
2.	She is ugly	Nos. 414–416
3.	Generalities	No. 417

A II 20) (Married woman)

1.	Calling her	No. 422
2.	She has children; can't come	No. 418
3.	Her complaints	No. 424
4.	I'll get her in spite of the husband's watchfulness	No. 421
5.	She is afraid to come because of the husband	Nos. 419–420

A II 21) (Diverse)

1.	I	Nos. 432, 434, 436–440
2.	Thou	Nos. 435, 441–452, 461
3.	She (or he)	Nos. 453–460
4.	We both	Nos. 462–464
5.	If I die (if thou diest)	Nos. 465–467

6. Don't be afraid. I will overcome him	No. 423
7. I am afraid of him	No. 427
8. The husband surprises them	Nos. 425–426
9. "Sell him in the market"	No. 429
10. "Let us poison him"	Nos. 428, 430
11. Woman speaking: "I poisoned him"	No. 431

6. Generalities	Nos. 469–483

A III 2) (Arguments)

1. "Why don't you come to me?" "I cannot".	No. 490
2. "Day is breaking, { I must leave you!" / You must leave me!" } "No!"	Nos. 491–492
3. "I had a dream you will forsake me." "Surely I will forsake you."	No. 493
4. "Why did you forsake me?" "I did not, I come to see you now and then."	No. 494

B I 5) (Simile)

1. Leaf	No. 575
2. Wormwood	No. 579
3. Flowers	No. 580
4. Forest	Nos. 576–578
5. Fish	No. 581
6. Birds	No. 582
7. (Flowing) water	No. 583
8. Moon	No. 584
9. Tavern-candle	No. 585
10. Feather (on the hat)	No. 586
11. Singing girls	No. 587
12. Sleepless man	No. 588

B I 8) (Reproaches to mother)

1. She bore me on an unfortunate { day / hour of the day }	Nos. 603–604
2. She bore me on a cloudy day, the others on a bright day	No. 611

C 1) (Recruiting and leaving for the army)

1. Conscription, drafting, leaving home	Nos. 761–767
2. Conscriptions should be prevented	Nos. 768–770
3. Cursing the Germans, the Emperor	Nos. 771–775
4. Speaking to the mother	Nos. 776–778
5. Saying good-bye	Nos. 779–780
6. Cursing the train	Nos. 781–783
7. Don't worry about me	Nos. 784–785

C 3) (Army Life)

1. General complaints	Nos. 794–795
2. Marching	Nos. 796–798
3. (Too heavy) equipment	Nos. 799–801
4. Too little pay	No. 802
5. Longing { for home / to leave }	Nos. 803–808
6. Jesting	Nos. 809–810

3.	When she bore me she cursed me	Nos. 605–608
4.	Having seen I am a girl, why did you not destroy me?	No. 609
5.	It is the midwife's fault, not yours	No. 610
6.	Generalities	Nos. 612–613

B III 5) (Complaints about husband)

1.	A husband not pleasing	No. 741
2.	An ugly (odious) husband	No. 742
3.	He beats me	Nos. 737–740, 743–744

G 2) (Jeering at boys)

1.	Plump boys	No. 904
2.	Lazy boys	Nos. 905–906
3.	Have-not boys	Nos. 907–908

Q (Jail Songs)

1.	Come to see me, my girl, I am in jail	No. 1073
2.	I got into jail	No. 1074
3.	Pray for me	No. 1075
4.	Complaints of trees for being used in building prisons	No. 1076

T (Epics)

1.	Orphan girl	No. 1166
2.	Girl in jail	No. 1167 (b.)
3.	Two brothers in jail; their sister has a dream, its interpretation	No. 1168
4.	Horseman's and horse's reciprocal reproaches	No. 1169
5.	Clash between a herdsman and a robber	No. 1170
6.	Love-test	No. 1171
7.	Love beyond life	Nos. 1172–1173

G 1) (Jeering at girls)

1.	Fast fading away	No. 870
2.	Being with devils	Nos. 872–873
3.	Painting their faces	Nos. 876–877
4.	Wanton girls	Nos. 878–883
5.	Having a child	Nos. 884–885
6.	Lazy girls	Nos. 886–891
7.	Untidy, dirty girls	Nos. 892–895
8.	Old spinsters	Nos. 896–900
9.	Ugly girls	Nos. 901–902
10.	Have-not girls	No. 903
18.	*Ghiorge* invites *Mariuță* to join him. She refuses. He runs home in a fit of temper, tells story to mother	No. 1189
19.	Couple of lovers come at loggerheads. He runs to the forest, she later joins him. "I prefer to die rather than to have you for wife"	No. 1190
20.	*Costa Bălan*, returning home from the army, is struck by disaster	No. 1191
21.	Tragedy of jealousy	No. 1192
22.	Railway accident	No. 1193

U (Wedding Songs)

1.	Preparations	No. 1194
2.	About the future bride and bridegroom	Nos. 1195–1198, 1226
3.	Meditation of mother	Nos. 1199–1201
4.	Advice to future bride	Nos. 1200–1202

8. The evil mother-in-law — No. 1174
9. Girl of quality eloping with { gypsy / gendarme } — Nos. 1175–1176
10. Brother marries his sister — No. 1177
11. Turks carrying off a (Christian) girl (or woman) — Nos. 1178–1180
12. Expelled wife — No. 1181
13. Adulteress (disloyal wife) punished by husband — Nos. 1182–1183
14. Adulterous husband — Nos. 1184–1185
15. Man poisoned by a (wanton) girl — No. 1186
16. Story of *Gruia* (fragment) — Nos. 1187
17. Negligent boy scolded by his mother. Furious, he runs to the woods, gets a beating from wood-wards, goes home, tells story to mother — No. 1188

5. Complaints of future bride — Nos. 1203–1206
6. Bidding farewell to future bride — Nos. 1207–1214
7. Future bride saying good bye to her home — Nos. 1215–1218, 1225
8. Future bride getting into car — No. 1219
9. Address to mother-in-law in new home — Nos. 1220–1222
10. Kind words to best man and guests — Nos. 1223–1224
11. Fragments — No. 1227

There is a certain difficulty in choosing a guiding principle with regard to the order of these (sub)groups. We have, for instance, the choice of an "up—down" line, of a "more—less" line, though the opposite direction ("down—up", "less—more") would serve our purpose as well. The same applies to lines like "far—near", "plants—animals—other objects", "bodily features—spiritual features", and so forth. Sometimes selected guiding principles overlap; a circumstance which does not make easier the handling of the material and which gives a more or less arbitrary character to any solution. We are, however, quite at a loss when fixing the order of texts within a single (sub)group (for example, *B* I 5) 4., or *C* 1) 3.): it is almost impossible to find defensible reasons why one text should precede (or follow) another (for example,

Nos. 577, 578, or Nos. 773, 774). The same difficulty prevails in grouping the texts of most of the groups labeled "Diverse", or of the subgroups labeled "Generalities."

In Vol. II there are some hybrid melodies, that is, melodies consisting of two truncated parts—generally two halves— of different melodies. These "contaminations" occur with comparative infrequency; indeed, when classifying them, the best thing to do is to put them into the group of dubious melodies, and add explanatory notes. Of 1,440[10] melodies in Vol. II, only one is such a contamination (No. 612). A similar phenomenon in textual material, however, is much more in evidence. A considerable number of texts contain parts of apparently different texts, or certain sets of lines which appear in various different text classes. Such "wandering" text formulas are, for instance, various "leaving", "cursing", or other formulas whose occurrences aggravate the difficulties of text grouping. One has to try to establish which trait is predominant in a given mixed text, and then place it accordingly.

Perhaps the formulas most frequently appearing in these texts are the "farewell" ("leave," "parting") formulas. They may occur in any classes or groups which are formed by texts dealing with "farewell". One such formula is to be found in Nos. 691, 5-16[11] (*B* II 4)), 779a., 1-5, and 779b. 1-8 (*C* 1)), 1211 (*U*), 1260 (*X* I 4)), 1288, 5-16 (*X* II), 1309d., 7-13 (*X* IV), and 1330, 5-14 (*X* IV). In these texts the remainder of the lines will determine in which (sub)class or group they belong. The place of No. 1211 is determined by the word *ňireasă* (bride elect) and by its melody, of No. 1260 by its melody (in the latter the name of the dead is substituted for the former's *ňireasă*). These last two examples show that almost exactly the same text is used at such different occasions as a wedding, and mourning over a corpse.[12] No. 493b. contains in lines 9-14 a different "farewell" formula; the text had to be placed into *A* III 2) ("Arguments" between lovers) because of lines 1-8 which seem to be the more essential part of the piece.

"Impossible terms" are mentioned, besides their proper group (*A* I 16)), in Nos. 53a., 7-9 (*A* I 2)); 496, 10-14 (*A* III 3)); 749, 15-17 (*B* III 7)); 1177a., 7-13, 22-27, b., 8-14, c., 9-12 (*T*); and 1301, 13-16 (*X* IV). "Charm" lines are, besides their proper group (*A* I, II, 17)), in Nos. 246a., 9-14, b., 1-6 (*A* II 1)); 610, 5-8 (*B* I 8)); 1078, 8-10 (*R*); and 1205,

[10] [See the editorial discussion on p. xxix.]

[11] This and the following small-size numerals refer to the respective text lines. Absence of such figures indicates that reference is made to the entire text.

[12] Rather incongruously!

6-7 (*U*). A word or line alluding to soldiers' life in No's. 374, 375 (both in *A* II 10)), 606a. (*B* I 8)), 1059a. b. c. (*M*), and 1142 (*R*) may indicate a placing into Class *C*. No. 161 could be interpreted as a "passive" Soldiers' Song. No. 786 was put into Class *C* 2) because of its last line; otherwise it would go into *B* II 5). No. 708 (*B* II 5)), with a last line alluding to marital life, could be placed into *B* III 1) as well. The meaning of No. 710 is rather veiled; if it is interpreted as a bride's complaint, or as a (female) lover's grief, it ought to be placed in either *B* III 1) or *A* I 3). In No. 701a. b. (*B* II 5) there is no explicit allusion to marital life, though it could be regarded implicitly as a complaint about marriage, and would then go into *B* III 2). In No. 729 the case is inverted: line 3 ("he gave me away without [my] liking") seems to allude to a forced marriage; however, disregarding this faint allusion, one may place it into *B* II 5) simply as a complaint from abroad.

Regarding No. 1166a. b. c., variants a. b. tell the sorrows of an orphan. Yet in variant c. "soldier" is substituted for "orphan": probably an occasional change, caused by given circumstances. Our decision, therefore, was to consider a. b. as the main forms of this text, and to put the variant group, accordingly, into Class *T*.

A special difficulty arises from the parallelism of Subclasses I and II in Class *A* and from the interchangeability of the apostrophizing words *bade* (male lover) and *mândră* (female lover).[13] Of course, the division of *A* into subclasses could have been omitted but only at the cost of rather important gains (see more details about this later, on pp. lxxxvii–xci), therefore it had to be maintained. Now, theoretically, it may be possible to find exactly the same text either with *bade* (indicating a male object) or with *mândră* (indicating a female object). Yet in practice, this very seldom happens (as, for instance in variant group No. 53: a. b. c. variants having *bade*, but d. e. *mândră* because the singers were boys). Frequently, the context shows the situation more or less clearly; for example, "my sweetheart is (not) coming to see me" indicates a female subject and a male object because it is always the boy who comes to the girl, and not inversely. There are, however, exceptions. In Nos. 144 (*A* I 9)) and 180 (*A* I 15)) it is not clear who is speaking of whom (the apostrophizing word is missing); the placing of the former into *A* I is purely arbitrary, as the piece could go into *A* II as well. The latter's belonging to *A* I is more likely because of

[13] For male lover, also *nene*, *brata*, *drăguțu* or *mândru*[*le*]; for female lover, *nana* or *drăguță* are used in certain dialects.

No. 181, a rather similar piece containing *badeo* as apostrophe. Perhaps the only example for a real parallelism is offered by Nos. 35 (*A* I 2)) and 263 (*A* II 2)), both having a rather similar content but being, nevertheless, independent texts (that is, not variants).

It is quite explicable that female singers should know and occasionally sing "male" texts, and vice versa. In this case it may happen that the apostrophizing word, appropriate to the text, is unintentionally changed[14] mostly at its first occurrence only. Examples are No. 312 (*A* II 2), female singer), its second line has *badje* (as an error), its eighth line *mândră*; No. 240a., similar case; No. 360 (its correct place is after No. 11, male singer) with *nana* in its first line. The case with variant group No. 71 is different: in variant d. there is a complete change of the acting personages (*mumă* for *vecină*, and so forth) and of the situation; therefore, the appearance of *mândră* instead of *bade* is not merely a substitution *ad hoc*.

Groups *G* 1), 2) (Jeering at girls, at boys) offer a certain similarity to Group *A* I 18) (Jeering at him) because of the common character of the content. Despite this circumstance, their separation was comparatively easy. Less easy was the separation of Groups *A* III 6) (Husband and Wife) and *A* II 20) (Married woman), also in near relation.

Concerning Group *F* 1) (Birds), it must be borne in mind that its texts deal in their entirety with birds. Those numerous texts which apostrophize a bird only in their first lines had to be placed, according to their main content, into other classes. No. 570 (seven variants) tells in the first two lines: "Nobody is as sorrowful as I am / But the young of a cuckoo." Then follows a lengthy description of the sorrows of that young bird. Here, in spite of the quantitative disproportion, the first line seems to bear the stress; therefore, this variant group went into Group *B* I 3).

Classes *D* and *X* have a common subject: death. Nevertheless, there is an essential difference between them, a difference noticeable even in the style of the respective texts. The latter has as its subject the death of a given person, and its texts are sung only as part of the death ceremonies; the former is not connected with any ceremony. Because of these differences, they had to be separated.

Class *U* contains some pieces which were not designated as Wedding Songs and not sung to Wedding-Song melodies (Nos. 1200–1202, 1209a.

[14] Similar changes may occur with geographical names to a certain limit: singers like to substitute names familiar to them for strange ones.

b. c., 1215c., 1220, 1223a. b. c., and 1224–1226). From their style and content, however, it is evident that they *are* Wedding-Song texts, and were erroneously sung to melodies belonging to other, different classes.[15] Nos. 1208, 1216a. and 1219a. represent a different case: in the respective areas no Wedding-Song melodies exist, so such texts are sung—as Wedding Songs—to various other melodies.

If there were a much larger collection of texts—let us say ten times as large as this one—to be classified, then most probably the insertion of additional classes, subclasses, groups and subgroups would be possible and even necessary.

THE PURPOSE OF THE COLLECTION

The research had as its main purpose the collecting of melodies (see pp. 2–5 in Vol. I). This aim, however, did not exclude the observation and careful notation of all the texts which the performers knew and connected, in most cases only accidentally, with their performed melodies. Even the choice of melodies to be incorporated into the collection was rather liberal, only such melodies were rejected which apparently did not belong and never belonged to the musical stock of the respective rural people. Concerning the texts chosen by the performers for their melodies accepted for the collection, the procedure was still more liberal: no such texts have been rejected whatever their extraneity. This procedure accounts for the difference between the present text collection and those made by collectors whose main purpose was to gather and publish a material *"inédit"*. Therefore, the reader will find here, besides rarities, well-known texts also, already published many times by other collectors. Such all-inclusiveness offers one great advantage, perhaps absent in most of the other publications. The singers were not influenced at all in choosing their texts, thus allowing this material to give a comparatively true picture of which texts are most and which are least in vogue. It is more suited, therefore, to draw from this material certain conclusions based on statistical data.[16]

[15] As we will see later (p. lxxxii), such errors in choosing texts may happen occasionally.

[16] Only a slight distortion of the picture resulted in favor of some urban songs. When the repertoire of the singers seemed to be exhausted in such and such village, I asked them for certain urban types of songs (for example, Nos. 5, 178, and 1086) in order to get some more material. By mentioning the (permanent) texts of such songs, a procedure impossible with rural songs, I generally got a few additional specimens which never would have occurred to the singers without my inquisitiveness. This does not essentially change the deductions based on a material otherwise spontaneously chosen by them.

VERSIFICATION TECHNIQUE

As for the metrical structure of the lines, we refer to Vol. II, pp. 3–7. It has been pointed out above that the length (that is, the number of text lines) of the texts has no structural significance. Because of the lack of text-stanza structures, there may occur texts as short as two lines, even if the chosen melody has three or four melody sections (one section corresponding to one text line). In this case repeats of the respective text lines or the addition of a refrain or a pseudo-refrain will fill out the respective parts of the melody. About line repeats, see Vol. II, p. 30.

The almost exclusive use of eight (seven) syllables in the texts could involve a certain monotony of structure; yet the tendency is counterbalanced in certain areas by the use of refrains and other devices (see p. lxxii and Vol. II ,p. 38), discussed in the following paragraphs, which give specific characteristics to the Rumanian text structure.

One feature is the manner in which rhymes are used. The north-neighboring peoples, the Turks, and, of course, the Western European peoples, have text-stanza structure and rhymes in their rural texts. Their rhyme formulas are strictly connected with their (mostly four-line) text stanzas. (The Turks generally use *a a b a* rhymes for a stanza, the others *a a b b*.) In the Rumanian material, however, the rhymes are, so to speak, "extra-stanza'al" because of the non-existence of stanza structures. Yet, there is a rhyme formula occurring more or less regularly in the majority of the texts or text-portions: the couple-rhyme formula *a a* (*b b*, *c c*, and so forth). Text-line pairs with such pair-rhymes may irregularly alternate with one or more rhymeless lines. Sometimes the pair formula is extended to an *a a a* rhyme pattern or, exceptionally, to four or more rhyming lines.

Occasionally intralinear rhymes occur between halves of a line.[17] This feature is greatly emphasized by the Rumanian text collectors, even in print: they break up such lines into halves in their publications. To me, intralinear rhyming does not seem to be a characteristic as it apparently is to them. In any case, it does not appear as such in this collection, as a statistical survey shows of several classes taken at random. In Group *A* I 2), Class *F*, Subclass *X* IV, and in

[17] In acatalectic (eight-syllable) lines the rhymes are placed on the fourth and eighth syllables (for example, No. 33, line 2), in catalectic (seven-syllable) lines mostly on the third and seventh syllables (for example, No. 1, line 15; No. 4, line 5).

Nos. 1171a., 1173b., 1174a., 1180a., 1182, and 1183a. of Class *T*; for example, only forty-five out of a total of 1,906 text lines (2.3%) have intralinear rhymes.

The occurrence of rhyming and non-rhyming lines in the material listed in the foregoing paragraph is shown in the following table:

TABLE 14[18]

Group (Class)	Rhyming Lines				Non-rhyming Lines
	Three-Line Clusters	Four-Line Clusters	Five-Line Clusters	Clusters of More Than Five Lines[19]	
A I 2)	21[20]	3[21]	—	—	10 single[22]
F	9	2	1	—	13 single, 2 triple, 1 quintuple
T	33, plus a double and a triple three-line cluster	11	11	two of 6, 7, four of 8, two of 9, 11, 15, 61[23]	30 single, 15 double, 4 triple, 2 quadruple
X IV	16	1	2	7	25 single, 13 double, 5 triple, 5 quadruple, 3 quintuple, 1 septuple, 1 cluster of twelve[24]
Total	93	17	14	13	
Total Lines	279	68	70	161	234

Total number of tabulated lines: 812.
The remaining 1,094 lines consist of 547 rhyming pairs.

18 [See the editorial discussion on p. xxix concerning this table.]

19 Figures in this column refer to the number of rhyming lines in each cluster.

20 In four cases the triple rhyme is produced by the addition of a "*Frunză*" line.

21 In one case the quadruple rhyme is produced by the addition of a "*Frunză*" line.

22 [This term refers to individual non-rhyming lines that occur between pairs or clusters of rhyming lines. "Double," and so on, indicates the number of consecutive non-rhyming lines similarly occurring.]

23 This series of sixty-one "*-ea*" rhymes is broken only once by an ending in "*înaint'e*" which probably stands for an original "*înaintea*".

24 In this last group (No. 1301) the absence of rhymes is in connection with, and perhaps caused by, another irregularity: an intermingling of six- and eight-syllable (catalectic or acatalectic) lines.

As Table 14 indicates, the majority of lines in the examined texts form pair rhymes. Most probably this rhyming technique represents the original, subconscious plan which is, however, frequently interrupted by the insertion of triple, and so forth, rhyming lines and of non-rhyming lines. In a few cases, triple or quadruple rhymes are obtained by the addition of a "*Frunză verde*" line[20, 21] (see below, pp. lxiii–lxx). In almost all the other cases, the cause of the extension is to be sought in period-building: a sentence structure of more than two lines may produce rhymes for three, four, or more, consecutive lines. Special attention is called to rhymes appearing in five to nine, sometimes even more, consecutive lines (including an exceptional sixty-one) having the same rhyme. All of these—except three cases of five consecutive rhyming lines—occur only in Class *T*, that is, in epic texts in which the rhymes are generally given by the same suffix of a certain verb tense. Mostly the imperfect tense suffixes "*-a*" or "*-ea*" serves this purpose; less frequently, the "*-at, -ut, -it*" endings of the perfect tense. Such agglomerations of rhyming lines are evidently the result of the narrative style in epics: consecutive happenings are enumerated in consecutive lines which have verbs at their ends in the same tense.

The occurrence of non-rhyming lines, sometimes in clusters of four or more lines, is less easy to explain. In the case of single lines, occasionally the omission of a corresponding rhyming line may cause the absence of rhyme. In all the other cases, however, it is rather difficult to find a satisfactory reason for such an absence. One could take it as a sign of slovenliness. One even could suppose in it an obsolete trait. If the latter supposition were true, then the presence of rhymes in Rumanian folk poems could be regarded as a comparatively new development.

In connection with the rhyming technique, there exists an extremely characteristic phenomenon in the Rumanian folk texts. It consists of expressing similar ideas or the same idea several times with more or less variation in consecutive text-line pairs or three- (or four-) line clusters. The pairs or groups form, so to speak, a chain, the links of which contain either the same idea in variations or related parallel ideas. Examples are given in the following table:[25]

[20, 21] See p. lx.
[25] It contains all the line chains occurring in the classes and groups also previously examined. After the text numbers follow the respective line numbers.

TABLE 15

	Group *A* I 2)	Class *F*	Class *T*	Subclass *X* IV
Two-line Chain-links	No. 18, 1–2, 3–4;	No. 850, 5–6, 7–8;	No. 1173b., 19–20, 21–22;	No. 1298a., 11–12, 13–14; 15–16, 17–18, 19–20;
	19, 3–4, 5–6;	851, 3–4, 5–6;	1180a., 50–51, 52–53, 54–55.	1300, 7–8, 9–10;
	21, 3–4, 5–6;	862, 1–2, 3–4.		1309a., 18–19, 20–21;
	26, 11–12, 13–14;			1309d., 8–9, 10–11, 12–13;
	27, 6–7, 8–9;			1312, 5–6, 7–8;
	33, 5–6, 7–8;			1313, 2–3, 4–5;
	34a., 6–7, 8–9;			1327, 1–2, 3–4;
	35, 2–3, 4–5;			1330, 7–8, 11–12, 13–14.
	37, 15–16, 17–18;			
	41, 1–2, 3–4;			
	42, 1–2, 3–4;			
	49, 1–2, 3–4;			
	54, 4–5, 6–7.			
Three-line	No. 36, 5–7, 8–10, 11–13, 14–16;			No. 1308a., 26–28, 29–31;
	37, 7–9, 10–12.			1318, 9–11, 12–14.
Four-line				No. 1299, 6–9, 10–13

The lines in each two and three-line chain-links rhyme, and the only four-line chain links in No. 1299 have, respectively, *a a b b*, *a a c c* rhymes. As Table 15 shows, such line chains scarcely occur in Class *T* (epics); it also shows that three or four-line chain links are much less in abundance than two-liners. Some additional examples for the former, taken from other classes, are as follows:

for three-liners, Nos. 246b., 1–3, 4–6; 278, 1–3, 4–6; 526a. b., 1–3, 4–6 (in all of them the lines of the chain links rhyme); for four-liners, Nos. 270, 1–4, 5–8; 276, 1–4, 5–8 (both with *a a b b*, *a a c c* rhymes).

A few special formations must be mentioned. In No. 1308b. we find a chain with seven-line links: 9-15, 16-22, 23-29, with *a b c d e e e* rhymes three times; No. 1320 consists of a chain with six-line links: 1-6, 7-12, and with *a a b b c c, a a b b d d* rhymes. The alternating double-refrain of No. 292 (Refr. No. 185b.) is a chain with two four-line links, and with *a a b b, a a c c* rhymes. In lines 7-9 of No. 198 chain construction appears with intralinear rhymes, resulting in chain links consisting of rhyming line-halves. In No. 743, lines 12-13, 15-16 form regular two-line links; line 14, however, is a short link with intralinear rhymes. In No. 518, lines 1-2 and 3-4, as chain links, represent a dialogue between a boy and a girl; this circumstance accounts for some of the changes in the two links.

The changes appearing in the chain links mainly belong to two categories. The changes may not develop the idea propounded in the first link; indeed, they may only be of a playful character, caused by inversion in the order of words, or by the use of synonyms or quasi-synonyms for the purpose (for example, No. 26, lines 11-12, 13-14). Or the changes may result from the introduction of new aspects of the same idea in each following link (for example, No. 1298a., lines 15-16, 17-18, 19-20).

Such procedures evidently serve only for decorative purposes, and are suited more for lyrics, especially short ones, than for epics. They may sporadically occur in the folk poems of the neighboring peoples, but never as frequently as in Rumanian folk poetry. Therefore they may be considered as one of the main technical characteristics of the latter. (See also *Addenda*, pp. cii–cvi.)

A further characteristic will be found in the use of the well-known lines beginning with "*Frunză verde*" or "*Foaie verde*" (green leave[s]) and ending with the name of a plant or a tree; or in the use of other lines of related structure and function.[26] The plant or tree name is chosen in such a way as to give a rhyme for the following text line. Such "*frunză*" lines appear generally only at the beginning of the texts as first lines, in certain texts also intertextually.

A survey of "*frunza*" lines yields the following facts: they are never used in ceremonial texts,[27] never in texts with stanza structures (of

[26] For brevity's sake, called "*frunză*" lines henceforward.

[27] Except the wedding texts Nos. 1195 and 1217, in which the use seems to be rather accidental, and Nos. 1223a. b. c. and 1224 which were not sung to Wedding-Song melodies, and are, therefore, perhaps doubtful as wedding texts.

urban origin),[28] and seldom in epics and "dance-words." In shorter lyrical texts a second "*frunza*" line may appear, generally as a third text line; whereupon the "*frunză*" lines form a chain link with the following proper text-line. More than two such "*frunza*" lines are mostly found in texts of semi-rural origin (for example, Nos. 725, 812, 813a., 815, 820, 1192, and 1193) or in improvisations. There, use being restricted —with few exceptions—to lyrics not connected with any occasions, they may be considered as a special textual feature.

"*Frunză*" lines divide into seven groups, containing

(1) *frunză* (*foaie*) and a plant name;
(2) *frunză* (*foaie*) and, instead of a plant name, generally an adjectival or adverbial predicate;
(3) *frunză* (*foaie*) and a statement;
(4) a plant name followed by a predicative or a statement;
(5) instead of *frunză* or a plant name, some other (similar) object;
(6) a line with a statement or picture, and in no contextual relation with the proper text;
(7) two or more similar lines.

In the following table a figure in parenthesis indicates the number of line occurrences. Lines without this figure occur only once.

TABLE 16

(1) a)	*Frunză* / *Foaie* } *verde*	de pe-agriș; de alună; aluniță, arbore; bob și linte (2);—a bradului; de buiedji; de bujor (4); buruiană; busuioc (3); calapăr (2); castravete; clopoțel; de colie; de cucută (2); de dohan (2); făguras; de tri flori; tri gărnate; grâu frumos; ca iarba (2); iedere (2); iederiță (2); iederucă; iorgovan; -a leuștean; liliuon; macului; mădrăgună; măr de-al mare; de măr acru; de măr crud; de măr dulce; de mărar; mărule; mărțișori; de măsline; de mohor; mugurele; și-o nuia (2); spic de ordz; de ovăs (2); de pelin; ca plopu; de polbeală (2); polileu; de poplică; rojmalin (2); rug de mure; de sarcan; de sast'iu; din tri sălci; de secară (3); -a spicului; de-a de spine; de sulcină; șamanui (2); de șărbet; tămăniță; de trifoi (2); trifoi verde; viorele.

[28] Only two exceptions: Nos. 348, 390.

b) *Frunzuță verde* — de rug; de spine.
c) *Frunză* — 'n fag, (*frunză*) su fag; 'n măr, su păr; 'n prun, su prun (2).

(2) a) {*Frunză* / *Foaie*} *verde* — frunzuliță (2); frunză 'n frunză; trei colori; ca alba; ca iarba (3); ca foaia; de amar; din bănat; trăgănat; 'n tri grămezi; după rât; de pre lemn; din părău; și una (4); ruptă 'n vie; floricele; iarbă crudă; lemn domnesc (2); lemn spinos; lemn uscat (4).
b) *Frunză galbină* — izlaz; de spine.
c) *Frunzuliță* — trei bucăți; de pe dos; verde.
d) *Frunză lată,* — frunză 'ngustă; de pe baltă.

(3) *Frunză verde* — s'o uscat (2); -amu să face; iarba crește; tot îi verde; bată-o brumă.

(4) a) *Floare verde,* — foaie fragă; de pe rât.
b) *Floare albă* — de izlaz.
c) *Floricică* — de pe coastă; pusă 'n piept.
d) *Aleuori* — di pe rozor; *Alunel* cu multe-alune (2); *Alunel* cu creangă 'n Criș; *Alunel* cu creangă 'n prag.
Bradu arde cu schintei; *Bradu*-arde cu schinteiuță; Ca floarea de *busuioc*;
Busuioc cu buciulie; *Busuioc* cu tri crenguțe; *Busuioc* verde de vie; *Busuioc* cu frunză 'n sus; *Busuioc* cu rădăcină.
Vara 'nflorea *cicoriia*; *Ciupercuță* scurtă 'n coadă.
Vara crește *leuștean*; *Lozița* verde de vie.
Mac chirean cu tri crenguțe; *Mad'eran* crescut în dos; *Măgeran*, floarea domnească; *Mad'eran* vărsat pe 'n jos; *Mad'eran* vărsat pe 'n casă; *Mad'eran* crescut în cană; *Maieran* vărsat pe masă; *Maieran* după cotor; *Mărul* roșu după țară.
Rădăcină de argat; *Rojmalin* de pe fântână; *Rozmalin* verde crăngos.
Strugurel bătut de {piatră / brumă}; *Suschiuță* frunză-i {lungă / lată}.
Trandafir sădit în apă; *Trandafir* mai mult bujor; *Trandafir* cingătoare; *Trandafir* cu creangă 'n apă; *Trandafir* roșu 'n cunună; *Trandafire* cu tri fire; *Trandafir* floare frumoasă: *Trandafir* roșu 'mpupit; *Trandafir* de pe ogor.
Cununiță de *trifoi.*
Vara crește și *urdzică.*
Că vara crește *zmochină.*

(5) *Chescheneuaș* de fiteu; de mătasă. (No. 109b.)
Paie ude 'ntre jirezi. (No. 106)
Păsăruică din răzor. (No. 664)
Păsăruică, pasărea. (No. 727c.)
Pădurită cu târșori. (No. 1144)
Pădurită-i verde. (No. 320)
Peteluță de mătasă. (No. 108)

Cruciuliță de aramă;
Cruciuliță de argint. } (No. 352)

(6) Arde focu 'n paie { ude
verzi } (2). (Nos. 1090a., 305)
Arde lemne, arde lemne. (No. 919)
Grânele vara să coc. (No. 121)
Lungu-i drumu Clujului. (No. 97)[29]
Bate vântu pin sălcuță. (No. 198)
Suflă vânt pe Sumăruț.
Suflă vânt peste ogrădzi. } (No. 204)
Suflă vântul peste vie.
Suflă vântul peste șură. } (No. 761)
Suflă vântu pe hotar. (No. 785)
Dealu-i deal și vale-i lungă. (No. 449)
Dealu-i deal și vale-i vale. (No. 344)
Dili dili cotingan. (No. 938)
Patru boi, patru boi.
Patru vaci, patru vaci. } (No. 331b.)
Bradului la munte-i place și la tei. (No. 390a. b.)
Rumunesc frumos oraș e București. (No. 348a. b.)

(7) a) *Calină, verde călină,* 1st line
Amară-i frunza din tine. 2nd line
Amară-i frunza de fag. 4th line
Amară-i frunza de nuc. 6th line } No. 541a.
Căline, verde căline. No. 541b.

b) *În grădină lui Vălean*
Răsărit-au măzăran.
Măzăranu meu-i frumos-,
Și Vălean îi ticălos. } No. 1186b.

c) *Am fugit mult după vulpe,*
Mi s'o spart nădragi în pulpe.
Vulpe că-i foarte vicleană,—
Sântem feciori de cătană. } No. 824

TRANSLATION

(1) a) *Green leaf* off the gooseberry; of the hazel; little hazel; (of the) tree; (of the) bean and lentil; of the fir tree; of the herb; of the peony; (of the) weed; (of the) basil; (of the) tansy; cucumber; bell flower; (of the) feather grass; of the hemlock; of tobacco weed; (of the) beech; of three flowers; Painted Lady; (of the) handsome wheat; like the grass; (of the) ivy; (of the) little ivy; (of the) ivy small; (of the) lilac; (of the) lovage; (of the) lily; (of the) poppy; deadly nightshade; (of) large apple; sour apple; (of) green apple; (of) sweet apple; of the dill weed; (of { Cos lettuce;
the) apple tree }; (of the) March weed; of the olive tree;

[29] Probably an erroneous first line, chosen by mistake for the beginning of the text.

of the bristle grass; (of the green) buds; and a switch; head of barley; of the oat; of the wormwood; like the poplar; of the coltsfoot; (of the) psalms (?); of hot pepper (?); rosemary; (of the) blackberry shoot; of the flower pot (?); of the periwinkle; off three willows; of the rye; of the spike; off the thorn; of the clover; and not mine (?); of the sorbet; (of the) goosefoot; of the clover; (of) green clover; (of the) violets.

b) *Little green leaf* — of the blackberry; of the thorn bush.

c) *Leaf* — on beech tree, *leaf* under the beech; on apple, under pear; on plum (and) under plum.

(2) a) *Green leaf* — (and a) little leaflet; leaf in leafage; (of) three colors; as the white one; like the grass; like a leaf; of bitterness; of worry; (of a) song; of three heaps; off the meadow; off the tree; from the brook; and one (more); picked out of the vineyard; little flowers; unripe grass; lordly tree; thorny tree; dry tree.

b) *Yellow leaf* — (off) pasture land; of thorn bush.

c) *Little leaf* — (made of) three pieces; from off the back; (that's) green.

d) *Broad leaf* — (and a) leaf (that's) narrow; (taken) off the lake.

(3) *Green leaf* — is dried up; now is taking shape; the grass is growing; is all green; may the hoar-frost strike it.

(4) a) *Green flower* — (and a) strawberry leaf; from off the meadow.

b) *White flower* — from off the meadow.

c) *Little flower* — from the hillside; put on the bosom.

d) *Spurge weed* — from the unplowed strip; *Hazel bush* with many filberts; *Hazel bush* with bough (dipped) in the Criş; *Hazel bush* with bough on doorstep. *Pine tree* burns with (many) sparks; *Pine tree* burns with little spark; Like the flower of the *basil*; *Basil* with knob; *Basil* herb with three small twiglets; The green *basil* of the vineyard; *Basil* with uptilted leaf; *Basil* herb that has a root. *Chicory* bloomed in the summer; Little *mushroom* with a short stem. In the summer grows the *lovage*; Little green *shoot* of the vine. *Marjoram* with three small twiglets; *Marjoram* grown on the hillside; *Marjoram*, the lordly flower; *Marjoram* spilt on the ground; *Marjoram* spilt about the house; *Marjoram* grown in the flower-pot; *Marjoram* spilt on the table; *Marjoram* from off the stem; The red *apple* off the land. (Ho,) the hired farm-hand's *root*; *Rosemary* from off the wellspring; Green (and) boughy *rosemary*. *Currant* stricken by the $\left\{\begin{matrix}\text{hail}\\ \text{frost}\end{matrix}\right.$; *Periwinkle* (with) a $\left\{\begin{matrix}\text{long}\\ \text{broad}\end{matrix}\right.$ leaf. *Rose* (that's) planted in the water; *Rose* (that's) more (like a) peony; *Rose* (that's tucked) inside the girdle; *Rose* with bough (standing) in water; Red *rose* in the wreath (entwined); *Rose* (that's growing)

with three twiglets; *Rose* (that is a) handsome flower; Red *rose* (that is) in the bud; *Rose* from off the fallow land. Little wreath of *clover* (made). In the summer grows the *nettle.* For in summer grows the fig.

(5) *Little purse* (that's made) of silk; cotton.
Rotted *straw* amidst the haystacks.
Little bird from off the footpath.
Little bird, oh little bird.
Little woods with stunted trees.
Woods are green (with leafage).
Little apron (made) of silk.
Little cross (that's made) of copper. }
Little cross (that's made) of silver. }

(6) In {wet / dry} straw the fire's burning.
Burn the timber, burn the wood.
In the summer grains grow ripe.
Lengthy is the road to Cluj.
Through the willow blows the wind.
On the greatcoat (?) blows the wind. }
O'er the farmyards blows the wind. }
O'er the vineyard blows the wind. }
O'er the barn the wind is blowing. }
On the border blows the wind.
Steep's the hill and long the valley.
Hill is hill and valley's valley.
Dilly-dilly, cotingan.
Oxen four, oxen four. }
Heifers four, heifers four. }
Pine tree likes it in the mountain, so does lime.
A Rumanian town, Bucharest is handsome.

(7) a) *Cranberry, green cranberry.*
Bitter is the leaf you're bearing.
Bitter is the beech tree's leaf.
Bitter is the walnut leaf.
Cranberry bush, green cranberry bush.
b) *In the garden of Valean*
Sprouted is the pea bean vine.
Handsome is my pea bean vine,—
And a scoundrel is Valean.
c) *Long we've chased after the fox,*
On our thighs we've burst our trousers,
For the fox is very cunning
(And) a soldier's sons are we.

Groups (1)–(7) show a transition from "*frunză*" lines proper [in (1), (2), (3)] to lines called "decorative" [in (5), (6), (7)] which are very

characteristic for Hungarian and Turkish rural folk poems. The difference between the two kinds is as follows:

The "*frunză*" lines, and even the lines of the transitional groups (4) and (5), express no idea at all. They have not the slightest contextual connection with the main text lines; in fact, the only link between them and the latter is given by rhymes. The most characteristic feature is their casual use: they may or may not appear at the beginning or at other parts of the texts, and may take any form, according to the momentary whim of the singer and to the need of rhyme building.[30] Sometimes, especially in kinds of improvisations, they have a makeshift character (Nos. 1331–1335). They are in overwhelming majority.

The "decorative" lines of groups (6)[31] and (7), as has been said before, contain a statement or a picture, generally taken from natural life. As for group (6), the same casualness of use is observed here as in the previous groups.[32] Group (7) contains only three examples: a number insufficient for statements in this direction. Both groups seem to be very similar to the Hungarian and Turkish "decorative" text lines. There are, however, essential differences. In (7) the casualness of use is completely lacking; the lines form an indissoluble unity with the other text lines, despite their having mostly no contextual connection with them (except sometimes a connection based on simile or contrast). Furthermore, they are in close connection with the text-stanza structure (obligatory in Hungarian and Turkish rural folk poems). The last two examples of group (6) and the three of (7) are nearest the Hungarian and Turkish examples; lines 1-3 plus line 4 of (7) b) and especially c) bear almost the semblance of four-line stanzas,[33] though in their function in the respective melodies, they have completely "non-stanza'al" character. The last two examples of (6) occur in a (urban) text which is a translation of a Hungarian text (No. 26a.

[30] Very rarely, certain "*frunză*" formulas seem to have stuck to certain texts, probably as the result of a later development. Three such examples are in this book: Nos. 34a. b., from two different though not very distant villages; Nos. 145a. b. (same circumstances); Nos. 459a. b. c., from three different villages, far from each other.

[31] Except the first one which is a transitional form from (5) to (6).

[32] Except the last four.

[33] (7) c) has a structure exactly the same as No. 127 in my book, *Hungarian Folk Music* (London: Oxford University Press, 1931):

Fallen is the cigar from my pocket,
Driven am I from my love's heart,
Driven, and therefore solitary;—
Alas, lovely sounds the music over there in the town of Gyula.

See also Nos. 91, 116, 139 in the same publication.

in B. Bartók, *La Musique populaire des Hongrois et des peuples voisins.* See Bibliography).[34] The examples of (6) and (7) constitute an insignificant minority: of about 1,500 texts there are sixteen (a little more than *1* per cent) in group (6) and three (*0.3* per cent) in (7). This fact alone is in favor of the hypothesis that the presence of such "decorative" lines is due to Hungarian influence.

The "*frunză*" lines have no parallels in the folk poems of the Eastern European peoples. There seems to exist, however, an Italian parallel.[35] If this be true, it would be a proof for a common Italian-Rumanian usage, and, therefore, a proof for its being as ancient as at least 1,200 years. It could then even be regarded as a preserved feature of Old-Roman folk poetry.

The rhyming technique is highly developed, as shown in Table 17, which is based on a survey of Group *A* I 2) and of Nos. 1174a., 1182 from Class *T*. We may distinguish

First-class rhymes, with different parts of speech for rhyme-building;

Second-class rhymes, with the same parts of speech not inflected;

Third-class rhymes, with the same parts of speech in the same form of inflection;

Fourth-class rhymes, with identical words for rhyme-building.

The first, second, and third-class rhymes are either perfect when the first consonants of the rhyming syllables are identical, or belong positionally to the same family (labial, dental, palatal, and so forth);[36]

or they are imperfect when the first consonants of the rhyming syllables do not belong positionally to the same family.[36]

[34] Hundreds of such Hungarian texts are known as against two Rumanian ones, and even the latter are completely un-Rumanian in their character and structure (eleven-syllable lines!). Therefore, a contrariwise possibility is out of the question.

[35] Many years ago I saw a collection of Italian rural folk poems from Toscana, and remember that I noticed in them texts with lines similar to the Rumanian "*frunză*" lines, beginning with the word "*Fronda*", as first text-lines. I extremely regret not having this collection at hand and not being able to cite duly the respective data. Incidentally, it would seem imaginable that some common features, however slight they might be, could be discovered even in Rumanian and Italian rural folk melodies. Alas! Italian rural folk music is *terra incognita*: not a single even half-scientific collection exists. Italians "missed the bus;" the last opportunity to study their rural folk music existed between 1920 and 1940. Instead, they prepared for war and destruction! However, there must have been some kinds of rural melodies completely different from the commonly-known, sentimental type of semi-rural or urban tunes. For instance, I heard a melody of marked rural features, in *parlando* rhythm, rich in ornaments but otherwise simple, and containing no allusions to tonic-dominant harmonies, though its scale appeared to be the common major. This happened in 1911, in as "civilized" a district of Italy as around Lago di Albano. See also *Addenda*, pp. cii–cvi.

[36] The same applies to the syllable-closing consonants in acatalectic lines.

TABLE 17

Rhyme-Class	Group *A* I 2)			No. 1174a.			No. 1182		
	Perfect	Imperfect	Total	Perfect	Imperfect	Total	Perfect	Imperfect	Total
First	61 (*37%*)	34 (*21%*)	95 (*58%*)	4 (*19%*)	5 (*24%*)	9 (*43%*)	6 (*13%*)	4 (*9%*)	*10* (*22%*)
Second	24 (*15%*)	6 (*4%*)	30 (*19%*)	—	1 (*5%*)	1 (*5%*)	2 (*4%*)	2 (*4%*)	*4* (*8%*)
Third	30 (*18%*)	5 (*3%*)	35 (*21%*)	4 (*19%*)	7 (*33%*)	11 (*52%*)	5 (*11%*)	23 (*50%*)	*28* (*61%*)
Fourth	4 (*2%*)	—	4 (*2%*)	—	—	—	4 (*9%*)	—	*4* (*9%*)
Total	**119** (*72%*)	**45** (*28%*)	**164**	**8** (*38%*)	**13** (*62%*)	**21**	**17** (*37%*)	**29** (*63%*)	**46**

Examined were

Group *A* I 2) (including refrains): 164 rhyming pairs or line clusters; that is, 143 pairs, 18 triple and 3 quadruple clusters: **352** single lines

No. 1174a.: 21 rhyming line pairs or clusters; that is, 21 pairs, 7 triple and 2 quadruple clusters: **53** single lines

No. 1182: 46 rhyming line pairs or line clusters; that is, 17 pairs, 12 triple and 6 quadruple clusters, and 11 clusters containing more than four lines: **191** single lines

Assuming that similar proportions prevail in the other lyric and epic classes and groups, one may declare that in lyrics, perfect first-class rhymes are in relative majority, perfect and imperfect first-class rhymes in absolute majority, and fourth-class rhymes in insignificant majority. Seen from a different angle, these data show that perfect rhymes are in overwhelming majority.

If we compare these data with those found in Turkish rural folk poems, we will find just the opposite features; in the latter, fourth-class rhymes are very well represented, and first-class rhymes occur only exceptionally. The rhyming technique of the Hungarian rural folk poems seems to be midway between the Rumanian and Turkish technique. The same statement applies to the Slovakian, and probably also to the Czech and Moravian texts.[37]

The high development of this technique in the Rumanian rural lyric material seems to be the result of a subconscious effort to compensate for the monotony caused by the almost unique use of eight- (seven-) syllable text lines in *4 + 4* (*4 + 3*) articulation, and by the absence of text-stanza structures.[38]

A conspicuous difference of rhyming technique appears, however, in the epics. Taking into account the number of the examined rhyming pairs or clusters, we find that the proportional figure for first-class rhymes considerably drops there, especially in the western corner of the Banat district (No. 1182 with *61* per cent third-class rhymes against *22* per cent first-class rhymes, and *63* per cent imperfect rhymes against *37* per cent perfect ones). If we take for our statistical reckoning the number of rhyming lines as a basis, the obtained figures will be still more unfavorable for No. 1182: *72* per cent third-class rhymes against *17* per cent first-class rhymes; *78* per cent imperfect rhymes against *22* per cent perfect ones. This tendency toward carelessness in rhyme building is probably caused by those features of the epic texts which account for the presence of rhyming line-clusters (see above, p. lxi).

REFRAINS

A special characteristic of Rumanian rural folk texts, mainly in texts from the Banat and adjacent districts, consists in the use and formation of refrains. These refrains create certain important features in the

[37] Serbo-Croatian and Bulgarian rural material cannot be drawn in for comparison, because no rhymes are used there at all.

[38] Another means for compensation is to be found in the use of refrains (see below).

Rumanian material; therefore, they are also published in this book separated from the main texts and classified according to a certain system (pp. 601–615).

The idea of classifying the refrains on the basis of their content had to be dismissed. Many of them consist of a single line, frequently without definitive meaning or any meaning at all, a considerable number contain only one or two words. To speak about "content" in such cases is out of the question. Refrains of two, three, four, or more lines generally have a definite content (just like the shorter main texts). To separate sharply the two kinds would be rather difficult because of a gradual transition from one type to the other. It seemed more appropriate to classify them on the basis of their structure. They have—at variance with the main texts—a definite and mostly unchanging structure; moreover, they have a pronounced structure-giving function in connection with melodies. In my grouping of them according to their structure, their content—wherever such could be defined—was not completely disregarded, even though the content principle was not entered into the classifying system: in each appropriate case indications were added, stating into which class, subclass or group the respective refrains would go if they were treated as main texts.

Though the grouping system is self-explanatory by the designations of the single groups and subgroups on pp. 601–615, the following tabulation presents a survey of them as a compendium:

TABLE 18

A. Refrains without definite sense

I. Transitions from pseudo-refrains to refrains

II. Refrains consisting of words with no definite sense

III. Refrains consisting of words with indefinite sense as well as of words with definite sense

B. Refrains with definite sense

I. Consisting of one line
- Nos. 28–76: less than eight syllables
- Nos. 77–98: eight (seven) syllables
- No. 99 : more than eight syllables

II. Double (alternating) refrains, each consisting of one line

III. Refrains consisting of two lines:
- Nos. 111–115: six-syllable lines
- Nos. 116–151: eight-(seven-) syllable lines
- No. 152 : twelve (<eleven?) syllable lines
- Nos. 153–155: heterometric **zZ** structure
- Nos. 156–163: heterometric **Zz** structure

IV. Refrains consisting of three lines

V. Triple (alternating) refrains, each consisting of one line

VI. Double (alternating) refrains, each consisting of two lines

VII. Refrains consisting of four lines
- Nos. 180–183: six-syllable lines
- Nos. 184–188: eight- (seven-) syllable lines
- No. 189: 7 + 5-syllable lines
- Nos. 190–195: heterometric lines

VIII. Double (alternating) refrains, each consisting of four lines
- Nos. 196–199: (double) six-syllable lines
- Nos. 200–201: (double) eight- (seven-) syllable lines

IX. Refrains consisting of more than four lines

C. Rhyme-giving refrains

General remarks:

Variants are placed into variant groups under a common Arabic figure even if some of the variants have a structure differing from that of the respective groups or subgroups. The single members of such variant groups are distinguished by small letters (4a., 4b., 4c., and so forth). Certain data follow after each refrain or refrain variant group: figures in brackets indicating the respective main texts, figures in parentheses the Nos. of the melodies (in Vol. II) in connection with which the refrains were used; the name of of the village; ♀ sign meaning a female, ♂ a male performer. At the right of the refrain are letters and (or) figures indicating main-text classes (subclasses, and so forth), and—in the case of heterometric structures—**Z** letter symbols (see Vol. II, p. 11), sometimes also symbols referring to the syllable numbers of the lines. { at the left side of lines or words (word groups) indicate alternatives. The leading principle of the classification was to establish an order going from less to more and from simpler to more complicated.

Subgroup A *I*: Contains refrains rather similar to pseudo-refrains (see Vol. II, p. 6). The main differences are that A *I* refrains present somewhat more variety and their use is fixed, not accidental. They all come—with the exception of refr. No. 3—from the Bihor area in which the use of pseudo-refrains is characteristic.

Subgroup B *I*: Most refrains consist of apostrophic words, but lines begin to show up with at least a simple statement (Nos. 63–65), especially those of eight syllables (Nos. 80–82, 84, 85, 87, 88, and so on).

Subgroup B *II*: The second refrain is frequently a kind of variant of the first (Nos. 100a., 104–106, 110) or gives a continuation of the idea begun in the first (Nos. 102, 103, 108).

Subgroup B *III*: Here, refrains with definable content are already in majority. One of them (No. 152) even bears a certain relationship to the main text (No. 390) in structure as well as in content. Refr. No.

145a. appears in the main text (No. 336) as its first two lines; apparently these two lines of the latter became detached to be used as an independent refrain. In refr. No. 145b. the line pair is developed into a quadruple alternative refrain. This, as well as the main text (No. 336), comes from the same village. The difference between the two forms is noteworthy in that the fifth and sixth lines of the latter are not refrain-like at all. Refrain No. 131 probably has a similar origin; it has, anyway, a variant in the third and fourth lines of the main text.

Subgroup B *IV*: All refrain pairs consist of eight-syllable lines. The two single refrains in the pairs do not seem to be in contextual relation.

Subgroup B *VII*: Refr. No. 183 (its second, that is, main part) appears also as a main text (No. 320), probably as an exception. The same applies to refr. No. 180 (as main text in No. 1070). Most of the isometric four-line refrains in this group could function as independent main texts as well; indeed, they have all the characteristics of the main texts, including the use of "*frunză*" lines (Nos. 183, 186) and the occurrence of line chains (Nos. 186, 187; in 185b. the four-line chains are separated into two alternating refrains). Possibly they originate from main texts, though no such variants are as yet known. To fit in such four-line refrains plus one or two main text lines with four-section melodies, several devices are used: each pair of the refrain lines may appear as a double line (in heterometric four-section melodies);[39] or musically unessential repeats of some of the melody sections may be introduced, etc.

Subgroup B *VIII*: Refrains 1 and 2 in Nos. 196–200 constitute chains, with parallel ideas. In No. 201, however, the two refrains have no contextual connection.

Subgroup B *IX*: Contains a monster refrain of fourteen six-syllable lines (refr. No. 203). Such a refrain—as well as No. 189—is applied to an independent melody which follows that (or the melody fragment) sung to the main text. The result is a heterogeneous type of melody which either must be broken up into its original components for the purpose of classification or placed into the class of undeterminable melodies.

Group C: Comprises refrains which have the peculiar function of creating rhymes with preceding, main text-lines. The "*frunză*" lines have the same function, but only in connection with following lines. In addition, both kinds have a similar structure. The difference between them is as follows:

[39] The second part of such double lines is distinguished in print by a small letter at the line-part beginning, and by slightly shifting the line-part to the right (examples: Nos. 181a,. 183).

(1) the refrain lines have six (five) syllables,[40] against the eight- (seven-) syllable *"frunză"* lines;
(2) their occurrence is stable as against the casual use of the *"frunză"* lines;
(3) they follow rhyming text-lines instead of preceding them as *"frunză"* lines do.

Remarks.—Frequently, some of the main text-line pairs also present rhymes (for example, No. 53a.: of thirteen lines, 1–2, 4–5, 10–11 have rhymes; No. 160a.: of eight lines, 1–2, 4–5, 7–8 have rhymes; and so forth).

The pair-rhymes—in connection with Group C refrains—provide rhyme clusters.

The six-syllable form of Group C refrains coupled with syllable main text-lines brings about heterometric melody structures of **ZzZz** or related patterns.

As for the geographical distribution of refrains, the following data were obtained from a statistical survey:[41]

Table 19

Refrain Subgroups	Number of Melodies with Refrains			Total
	Banat Area[42]	Bihor	Other Areas	
A *I*	—	9	1	10
A *II*	11	10	8	29
A *III*	5	7	5	17
B *I*	84	32	24	140
B *II*	12	3	—	15
B *III*	60	12	3	75
B *IV*	5	—	2	7
B *V*	2	—	—	2
B *VI*	10	—	—	10
B *VII*	16	5	3	24
B *VIII*	6	1	—	7
B *IX*	2	—	—	2
C	8	5	4	17
Area Total	**221**	**84**	**50**	**355**
Total of All Melodies	555	449	414	1,418
Per cent of Melodies with Refrains	*40*	*18*	*12*	*25*

[40] Except Nos. 205, 206, whose use is restricted to *X* IV texts.
[41] Taking as a basis the number of melodies sung with refrains, and not the number of texts, as refrains are mostly connected with certain melodies and not with certain texts (see p. lxxviii).
[42] Banat-Arad-Severin-Hunedoara.

In order to evaluate appropriately these data, some additional circumstances must be considered.

First, concerning the Bihor data, the nine "transitional" forms of A *I* should be discarded, as well as the refrain types of Wedding Songs and *Hora mortului* (refr. Nos. 17a.–g., 18a.–c., 19 a. b., 205, 206), altogether twenty-three refrains. Secondly, it must be borne in mind that the greater part of the Bihor refrains come from southern Bihor (adjacent to the Banat-Arad area), partly representing an infiltration from the Banat-Arad area, partly being in connection with melodies of urban or foreign origin (the latter numbering thirty-four melodies).[43] Approximately fifteen refrains with similarly doubtful melodies come from northern and middle Bihor. Discounting these seventy-two refrains, the remainder totals about ten refrains for the Bihor melodies proper (from mel. Nos. 1–152, about 220 melodies), thus reducing the percentage for Bihor from *18* to *4.5*.

Furthermore, when we examine the Banat-Arad-Hunedoara-Severin group, we find that 44 of 166 Hunedoara melodies (*26* per cent) have refrains, and that there are refrains in 177 of 389 melodies (*45* per cent) for the other territories in that group.

The conclusions arrived at are

that the Bihor melodies proper are almost without any refrains; that nearly half of the Banat-Arad-Severin melodies have refrains; that the latter area influenced the Hunedoara area in up to twenty-five percent of its refrains; and

that the remaining territories with their twelve per cent show a "normal" proportion (probably similar to the one existing in the Hungarian and Slovakian materials).

As for the structure, character, and origin of the refrains, those of A *II–III* and of part of B *I–II* have no special "Rumanian" features; that is, similar refrains occur in the texts of the neighboring peoples, too. Some of them derive from such foreign refrains (refr. No. 10 from Hungarian); some have foreign equivalents (for Serbo-Croatian equivalents see below, p. lxxxi); others are free translations of foreign refrains (refr. Nos. 99a. b. from Hungarian); others again keep even the foreign language (Serbian in refr. No. 16). A negative feature is that no refrains in the Turkish language, or mixed with Turkish words, occur in

[43] That is, with the melodies numbered around 300–400 in Vol. II.

this book (as against a great number in the Serbo-Croatian material).[44]

A certain number of B *I–II* and most of the remaining subgroups of B (especially those with eight-syllable lines), however, present a very characteristic feature to be found probably only in Rumanian rural folk texts. They seem to be fragments of main texts, torn off for the purpose of serving as refrains.[45] They have exactly the same features as the main lyric texts, and are—when used as refrains—in no contextual connection at all with the words selected just then and there as main texts. As a matter of fact, such pieces have a double text; indeed, one is the main text, the other appears as a single or alternating double, triple, and so forth, refrain. The parallel progression of such double texts produces a rather particular effect when the single members of the alternating (double, triple, . . .) refrains are in contextual connection (refr. Nos. 105, 128b., 145b., 172, 175a. c., 185b., 196, 197). All these refrains constitute a special characteristic of the Banat-Arad-Hunedoara-Severin area. Such refrains, when consisting of one or two eight-syllable lines, simply serve as substitutes for main text lines in the melody. For the manner of use of those with more than two eight-syllable lines or consisting of lines with less or more than eight-syllables see pp. lxxv–lxxvi.

A conspicuous feature is the comparatively great number of refrains consisting of six- (five-) syllable lines. Main texts of such structure are extremely rare: the number of six-syllable refrain lines is evidently greater than that of all the six-syllable main text lines in this publication. Therefore, the origin of such refrains can scarcely be looked for in main text lines, though their character is identical with the character of the eight-syllable refrains.

As it has been said in Vol. II (pp. 6, 30), refrains are connected with certain melodies and not with certain texts. Thus, most of the variant groups will have the same melody and refrain, but differing texts. This connection becomes rather obvious when we observe the figures in brackets (representing text numbers) and those in parentheses (melody numbers), which follow each refrain or refrain-variant group. We will frequently find common Arabic figures in parentheses, but almost never in brackets (for example, refr. Nos. 39, 46, 64, 65, 66, 69, 86, 99, 103, 108, 113).

The character and function of the "rhyme-giving" refrains (C) has been described elsewhere (p. lxxv–lxxvii). They are connected with melodies the

[44] Though No. 19 in Nicolae Ursu, *Monografia Comunei Sârbova*, Timişoara, 1939, (from the Banat area) has a Turkish refrain.

[45] See remarks to Subgroup B *III*, p. lxxiv–lxxv.

origin of which may perhaps be sought in urban sources. Whether these refrains themselves and their peculiar use are of such origin remains an open question. In any case, such refrains are, at present, unknown in other peoples' material (see, however, *Addenda*, pp. cii–cvi).

The length of refrains in the present material extends from those with only two syllables to a refrain with fourteen (six-syllable) lines (refr. No. 203) which, together with its melody portion, looks like a wild phantasm. Its parallel has not yet appeared anywhere else.

The comparison of Rumanian and Serbo-Croatian refrains has a special importance. The latter, and probably the Bulgarian refrains too, are comparatively numerous in contrast to the relative scarcity of refrains in the Hungarian, Slovakian and Northern Rumanian material. At first sight, one would be inclined to attribute the abundance of refrains in the southern part of the investigated Rumanian territory to a Serbo-Croatian influence. A thorough study of both kinds, however, will disclose outstanding differences which render the hypothesis of a wholesale influencing action questionable, at least concerning the refrain material itself of both peoples if perhaps not their frequent use. To make comparison easier, the refrains of the available Serbo-Croatian material are published in this volume (on pp. 625–640), classified similar to the Rumanian. The data, based on the occurrence of refrains in about 3,500 Serbo-Croatian vocal melodies, are as follows:

TABLE 20

Refrain Subgroups	Eastern Material Kuba *B.H.*, *XI–XIV*; *Pred. Srb.*; *Juž. Srb.*; *Nar. Pev.*; Bosiljevac; Kačerovski; *Iz Levča*; Parry[46]	Western Material Kuba *IX–X*; Kuhač[47]	Total
A *II*	95	29	124
A *III*	11	8	19
B *I*	197	87	284
B *II*	55	13	68
B *III*	50	21	71
B *IV*	13	11	24
B *V*	6	1	7
B *VII*	5	1	6
B *IX*	7	3	10
Total	**439**	**174**	**613**

[46] See Bibliography, p. ci. The material of these collections comes from the eastern part of the Serbo-Croatian territory; that is, Old Serbia, Bosnia, Hercegovina, and Montenegro—called together "autochthonous" territory (cf. B. Bartók and A. B. Lord, *Serbo-Croatian Folksongs*, New York, Columbia University Press, 1951, p. 46).

[47] See Bibliography. This material comes chiefly from the western part; that is, Slavonia,

According to the figures in Table 20, there is an occurrence of refrains in *17* per cent of the melodies; *20* per cent for the eastern, *13.5* per cent for the western material, as compared with the *25* per cent average of the Rumanian material. The other main differences are as follows:

(1) A *I*, B *VI*, *VIII*, and C (the last three most characteristic for the Banat and adjacent areas) are lacking in the Serbo-Croatian material.

(2) The double (triple) refrains of Subgroups B *II*, *V* never alternate in melody-stanza pairs (or stanza triplets); they occur always in the same melody stanza[48] (other than one exception: Serbo-Cr. refr. No. 250);

(3) A *II–III* represent *25* per cent of the refrain material (as against *13* per cent of the Rumanian refrains) and consist mostly of Turkish (that is, unintelligible words from Serbo-Croatian point of view), whereas no Turkish words occur at all in Rumanian refrains of the investigated territory; and

(4) *45* per cent of the melodies in the Banat and adjacent Rumanian areas have refrains; whereas the respective figure in the eastern part of Serbo-Croatia is only *20* per cent.

We may state, therefore, that the center of tendency toward frequent use of refrains lies in the district of Banat, with a distinct radiation eastward (Hunedoara) and south-westward (Serbo-Croatia);[49] and that there are very marked differences between the character of the Rumanian and the Serbo-Croatian refrains (hinted at in Vol. II, p. 18), one of the most essential being the lack of alternating refrains in the latter.

Serbo-Croatian texts were not studied separately; therefore, we cannot make any statements concerning the relation between their main texts and refrains. We are sure only about one refrain as having originated from a main text: Serbo-Cr. refr. No. 203 (No. 285 seems to be also a main text fragment).

Croatia, Dalmatia, and Istria. Kuhač collected his material mostly in these districts. The exact separation of his pieces into eastern and western groups is rather difficult, because his publications generally do not indicate districts but only obscure village names. Disregard of the eastern origin of the few pieces he collected in eastern parts will only slightly influence the data.

[48] At least no contrary remarks are given by the collectors.

[49] It is highly regrettable that we do not know anything about the use of refrains in Wallachia (part of Rumania, between the Carpathian Mountains and the Danube), which possibly is a continuation of the "refrain" territory.

Refrains

Here follows a tentative list of refrains, common to both materials:

TABLE 21

Serbo-Croatian Refrains	Rumanian Refrains
No. 5: *čuhajha(j)*	No. 10 (a).: *ci̯uhai̯ na* [probably both from Hungarian?]
22a. b.	76b. c. [of western origin?]
38a.	7, 8 [same melody: of western origin?]
80a.–e.: *(J)ano* (and so forth)	29–31: *Ano* (and so forth) [female name]
86: *nane*	32, 33: *nană* (...)
117, 118, 120, 121, 218: *mila moja* (...).	43a.–c., 66a. b.: *mândra mea* (...) [translation]
130: *Cviet zeleni*	46, 47: *Frunză verde* (...) [translation]
141a.–c.: *čuj, curo moja* (...)	165 (line 2): *Auzi̯, mândră dragă* [translation]
181, 184	61 [Rain-begging refrain]
228: *gungule* (...)	41: *gugul'e*
234 (refr. 2), 263 (line 1): *Trandafil* (...)	54: *Trandafirul'e*
248 (refr. 1): *lele Duneranke*	160c. (refr. 1): *lele Dunărea*
294a. b.: *eto tako*	74a. b.: *I̯ac'așa și̯-apoi̯ 'șa* (...) [translation]

Two Serbo-Croatian refrains derive from Hungarian sources:

No. 30 (< *Ej haj, göndör a babám*);

No. 229 (< 1. *sáridrom*, 2. *sárga liliom*).

A last question concerning the occurrence of refrains: Are they more frequent in certain text categories than in others? It appears that the distribution of refrains is approximately equal in all classes of lyric texts and epics, excepting Classes *K* and *L*; that is, texts connected with or about dancing, and so-called "dance-words." This phenomenon, however, is in relation with the choice of melodies, and not of texts. "Dance-words" or texts connected with dancing have, or ought to have, melodies of a certain class (Class *C* in Vol. II) which have no refrains.[50] Such melodies exist only in Bihor, an area where refrains are scarce, anyway. Northern Sătmar is an exception: dance-words are sung there to two-bar motifs, with refr. 9 as a prefix. In all other areas, dance words are not sung but only recited, and have, of course, no refrains.[51]

[50] Singers may casually choose the wrong melody—one belonging to another class—to their "dance-words"; in such cases, refrains may appear according to the mischosen melody (see also the following page).

[51] In the Rumanian *Colinde* (Winter-solstice Songs) the use of refrains generally is obligatory. Out of 484 such songs in my *Rumänische Weihnachtslieder* (see Bibliography [*Rumanian Carols and Christmas Songs* (*Colinde*): Vol. IV of the present publication]) ca. 400 have refrains.

RELATION BETWEEN THE MELODIES AND THE TEXTS CHOSEN FOR THEM

It has been stated in Vol. II (pp. 29–30) that to non-ceremonial melodies any lyric or epic texts may be chosen, except certain urban melodies which have their specific texts (Nos. 5, 178, 896, 1086, and so forth). A thorough study of the texts discovers, however, certain tendencies in the choice. It appears that, on the one hand, "serious" texts (Classes *A–F, I, N–Q, T*, and partly *R*) are more likely to be chosen for "serious", that is, *trăgănat* ([long-] drawn) melodies (melody Classes *A, F*, partly *E*, with *parlando* rhythm); on the other hand, "jesting" texts connected with recreation (dancing, and so forth: mostly text Classes *K, L*) for dance-like melodies (melody Classes *C, D*, partly *B*, with rigid rhythm). Probably this was the usage in olden times. Nowadays, the singers are rather careless in this respect and often enough match those melodies and texts which just come into their minds.[52] This practice makes the situation rather confused. Nevertheless, the vestiges of the supposedly original usage dimly permeate through the maze of misalliances. Detailed statistical data—deemed, however, to be unnecessary—probably would confirm the above proffered opinion. Excepting these restrictions, the statement that melodies do not have their own specific texts does not lose its validity. The list on pp. 646–656 shows this clearly: melodies of variant groups (numbers at the left side of the column) have—with very few exceptions[53]— different texts (numbers at the right side of the column).

RELATION BETWEEN RURAL AND URBAN FOLK TEXTS

This is one of the questions most difficult to investigate, because the characteristics of rural texts, on the one hand, and of urban texts, on the other hand, have never yet been adequately described. John Meier (of Freiburg in Breisgau) was the first to discover that most—if not all—of the German epic texts derive from urban (semi-rural) texts.[54]

[52] See, for instance, text No. 591a. with a rather sorrowful content chosen for a dance melody.

[53] In addition, most of these exceptions occur with songs of urban origin to which the above-mentioned law does not apply.

[54] John Meier, *Volkslied und Kunstlied in Deutschland*, 1906.
—, *Kunstlieder im Volksmunde*, 1906.

His finding probably may be applied to part of other peoples' epics, too, and, in addition, to such playful texts as Nos. 5, 177, 178, 896, 906, 1059–1063, and so forth, of this volume, and to certain descriptive texts as well, but obviously not to lyrical or "dance-word" texts of clearly intimate and individualistic character. The Germans coined, in connection with this phenomenon, the words "*gesunkenes Kulturgut*," meaning the spreading of artistic products of higher level population among lower level population; and "*zersingen*," meaning the process of transformation which urban folk songs of known or unknown authors undergo when taken over by large masses of population. The prefix "*zer-*" includes a certain pejorative meaning; indeed, a more correct translation of the expression would be "deformation." To describe the process by a word with such a meaning is, however, unsuited to the occasion, at least concerning Eastern-European folk song material. Our experiences show us that a transformation of material borrowed from urban sources by lower level population not yet completely marred by urban influences always results in ameliorations. Hungarian examples, for melodies: No. 80 in my book, *Hungarian Folk Music* (see also note to the melody, p. 202), No. 299b), c) as compared with a) (*ibid.*); for texts: No. 295a) (*ibid.*); No. 260a) (*ibid.*), of which many urban variants are found in various folk collections; and transformation of a lengthy urban poem published in Vol. I or II of *Magyar Népdalok*.[55]

The following quotations may be appropriate:

> The term "Peasant Music" connotes, broadly speaking, all the tunes which endure among the peasant class of any nation, in a more or less wide area and for a more or less long period, and constitute a spontaneous expression of the musical feeling of that class (*Hungarian Folk Music*, p. 1).
>
> Taken in a narrower sense, the term "Peasant Music" connotes the totality of the peasant tunes exemplifying one or several more or less homogeneous styles (*ibid*, p. 3).

Those definitions are entirely applicable to folk texts, excepting the references to uniform classes. As it has been explained elsewhere (p. xlii), we have at our disposal almost mechanical means to classify folk melodies; such means concerning folk texts are still lacking. Therefore, when speaking about folk texts, that is, texts rural in the narrower sense of the word, we are still groping in the dark, unaided by symbols and similar palpable means. Discrimination is guided more by intuitive feelings than by impersonal, empirical knowledge.

[55] Erdélyi János, *Magyar Népdalok* (published in three volumes between 1840 and 1849).

Roughly speaking, musical and poetical products may be divided into three categories though without set, sharp boundaries.[56] Those created:

(1) by exceptionally gifted individuals: high-quality creations, constituting higher urban art;

(2) by less gifted individuals with more or less urban education: mediocre creations, constituting lower urban art; and

(3) by a community consisting of individuals with insignificant or no urban education: high-quality creations, constituting rural art.

From an aesthetic point of view, the products of (1) and (3) are near each other and related in spirit; those of (2) are apart from both (1) and (3), differing in spirit from them.

From a sociological point of view, (1) and (2) represent individualistic art and (3) represents a social one.

The authors of (2) try to imitate (1) or (3), or both, but generally with less success; though occasionally they may hit on *trouvailles* (such as the melodies of "Marseillaise" or "Rákóczi March").

Concerning (3), the stress lies on "community" work: each of the individual carriers of either traditional patterns, or patterns borrowed from (2), (in rare cases from (1)) instinctively introduces some slight changes, some polishes. The total of such changes wrought by tens or hundreds of thousand individuals during many decades or centuries, and on a more or less vast territory, constitutes the creative work of the community, the result of which frequently represents pieces completely different from the original pattern. If individuals of such rural people create a bit of poetry,[57] it will neither belong to nor show the inherent perfection of (3) as long as it has not gone through community purgation. Failing this treatment, it will remain a piece of lower art related to (2). (For examples, see below.)[58]

As far as I know, nobody has yet tried to give an exact analysis of lower art poetry, in this book usually termed urban poetry. Therefore, only generalities can be made about it. A certain artificiality, a desire to tell "grand" things, repelling sentimentality, slobberingness, obtrusively didactic tendencies, jokes of bad taste—these are the main features of lower art poetry as against the spontaneity, simplicity,

[56] Matters are, in reality, far more complicated than they appear in the three catagories listed below.

[57] As yet, no examples are known of individual music creations among rural people.

[58] Rural arts in most parts of Western Europe and America are already extinct or nearing extinction. Remnants of old rural art may be truncated, distorted; that is, may be far from perfection in such parts.

directness, ingenuousness of higher-art and rural poetry. However, they are but words; and sometimes only our instinctive feeling will tell us that such and such poetic bit cannot be of rural origin by any means.

Let us look at a few examples:

The first two lines of No. 426a. b. c. say:

Ce stai, bade, la cărare?	What [do you] stay, lover, at [the side-] way?
Vântu suflă, geru-i mare.	The wind blows, the frost is strong.

Why do these lines sound quite unbearably pompous, artificial, and why not the following lines:

Wer reitet so spät durch Nacht und Wind?
Es ist der Vater mit seinem Kind.

Lines 25-26 of No. 725 say:

Dar mă rog, să m'ascultați	I beg you [all] to listen to me
Și din ochi să lăcrămați.	And to shed tears from [your] eyes.

No rural poem could contain such maudlin lines!

No. 392 shows *ne plus ultra* bad taste.

Nos. 1191–1193 are rather dry stories of murders and accidents (real "*Muritat*" pieces, as the Germans call them),[59] interspersed with flotsam and jetsam of rural texts. Neither of these cited texts went through essential purification of the community. They are, however, spread among rural people, rolling with the tide, and must be considered as belonging to that material called rural in the larger sense of the word.

Those are the most flagrant examples. Matters are, however, not always as simple as in these pieces. From No. 855, for instance, no lines could be picked out as an example for the above-mentioned defects. Nevertheless, there is something unexplainably if only slightly artificial in the piece, a *je ne sais quoi* which gives one the feeling it must be of urban origin. Either it has not been duly transformed, which would account for that feeling, or the original is better than the average lower art poetry, thus explaining the absence of startling passages.

A closer examination of improvisations and pieces made by rural individuals will be helpful in obtaining some clues as to the origin of rural poetry. In Nos. 1331–1335, facts enumerating sentences are compressed into eight- (seven-) syllable lines, according to certain

[59] In Hungarian: "*ponyva(-vers)*."

versification rules; the sentences mostly alternate with stereotyped "*frunză*" lines. Such improvisations can be produced at any moment by any singer; there seem to exist even certain formulas ready for use.[60] (Compare line 2 of Nos. 1331 and 1332, each from distant places.) However, they cannot be well-regarded as poetry. The next example is No. 820, and according to the singer, written by herself. Similar data about authorship are seldom reliable. Yet in this case, I am convinced the singer told the truth. My headquarters were in Săvârșin, a nearby village from where word was sent to the Hord family in Trăiaș about my forthcoming visit and my intention to collect folk songs there. Susana, the 18-year-old daughter, prepared this poem, apparently on her own impulse, for the occasion. She WROTE it "on St. John's Day[61] from 11 A.M. until 1 P.M. [being] at the cows" (as she says in her postscriptum), not neglecting even to embellish the blank spaces of the paper with flower ornaments. She tells her woes and grief caused by the war (mark the year: 1917)—how all the youths had been taken into the army, and only crippled ones were left; no boys are there to dance with on Sundays. She relates then the story of her three brothers, how they fared in the war, and asks the ' Holy God" to bring them home again unimpaired. All this is told in a simple and touching way, sometimes going into minute and authentic details (lines 9–15). The standard eight- (seven-) syllable meter is used, and the poem is interspersed with occasional "*frunză*" lines or other stereotyped phrases. (Significant is the phrase *culese de* [collected by] in the respective improvisation No. 1331.) However, I am sorry to say, this narrative piece has little poetic value and is not much better than examples of urban lower art poetry. The same applies to No. 812, probably also an invention of the singer himself (a kind of a village precentor), and alluding to the war of those days (in 1916). No. 813a. in its lines 1–39 is rather similar to No. 812. Collected in 1909, it has an earlier war (probably the war in Bosnia,[62] around 1875) as its subject. It had sufficient time to be "polished" by use; in any case, it is markedly better than the other two texts.

Texts with stanza structures in the Rumanian material are of urban

[60] Compare with p. 1,014 in Rebecca West's *Black Lamb and Grey Falcon* (New York: The Viking Press, 1943), about Serbo-Croatian improvisations. What the author heard was, of course, not "blank verse in five-foot iambics" but dekasyllable lines (the Serbo-Croatian national meter). "Trochaics" would be less out of place than "iambics," the latter an impossible metrical foot in most Eastern-European rural poetry.

[61] According to the Greek Orthodox calendar.

[62] The text mentions Bosnia. Geographical names, however, are easily changed in folk texts in order to fit the circumstances.

or foreign origin. Nos. 178i. j. are interesting examples for the "Rumanification" of such texts.

Epics, or certain longer pieces, frequently derive from foreign and, in the long run, from urban sources (see below, pp. xciv–xcv); yet, the transformation generally gives them a very distinct rural character. (Exceptions are the aforementioned Nos. 1191–1193 and also Nos. 1188–1190.) The origin of certain texts can be traced as far back as the Old Testament: No. 244 <Canticle of Canticles, Chapter 4 (Serbo-Croatian variants: Kuhač[63] No. 179, 462).

The origination of shorter lyric texts and "Dance words"[64] is rather difficult to unveil. Because of their directness, conciseness and suitability for the occasion, and sometimes of their improvisatory character, probably no essential "polishing" work took place or was needed in order to give them a thoroughly rural character. But in any case, they keep an essential feature of rural art: a perpetual changeability, even if restricted to imponderabilia.

Texts suspected to be of urban origin have a note referring to this circumstance in the Notes to the Texts (pp. 641–645).

Most probably no such stratifications, as described on p. lxxxiv existed in a given people's arts in olden times: leaders and commons were united—if not in wealth and power—then at least in their art.

As I believe, a far greater part than commonly presumed of texts—and of melodies as well—derive in the long run from urban sources.

TEXTS AS EXPRESSION OF A RURAL COMMUNITY'S SENTIMENTS AND CHARACTER

Great importance was attributed to epics in earlier collections, greater than they perhaps deserve. Certainly, they are more spectacular than, for example, short love songs or songs of sorrow, and so forth; they may be more appealing to the public because they tell stories, and that sometimes in a rather peculiar way. They are, however, less suited than the lyrics to deduce some specific traits characteristic of the life and sentiments of such and such people. In epics, it is the telling of the story that matters most; expression of sentiments is accessory and too much restricted to the acting personages of the story to be applied by the listeners to themselves. Moreover, a great part of the epics is

[63] See Bibliography.
[64] About "Dance-words" see Vol. I, p. 53.

international in its subjects, though the narrative style may vary according to the people by which and the language in which it is produced. Lyrics, on the other hand, show a much more pronounced differentiation in their means of expression, and even in the proffered sentiments, according to the people from whom they originate. Of course, only pieces which are rural in the fullest sense of the word should be considered in this respect.

First of all, a positive and a negative feature must be taken into account: the presence or the absence of certain expressed sentiments. The absence may be interpreted in two ways, either as indicating a lack of such sentiments in the community, or as a sign of a certain reluctance to express them openly. To facilitate a decision, sometimes extra-textual aspects may enter and help us.

After these introductory remarks we may proceed to the examination of some statistical data.[65]

TABLE 22

(Sub) Class	Percentage of Singers		Corrected Percentage		Remarks
	Female	Male	Female	Male	
A I	88	12	76	24	Especially suited to female singers
A II	62	38	47	53	Especially suited to male singers
B III	90.2	9.8	80	20	Bride's complaints
C	57	43	27.5*	72.5†	Soldiers' songs

* Including a correction of 47 per cent for "active" songs.
† Including a correction of 53 per cent for "active" songs.

The division into *A* I (subject: female, object: male) and *A* II (subject: male, object: female), and the recording of the sex of almost all the singers,[66] enabled us to establish the data in Table 22.

Certain correctives are imperative for the proper interpretation of the figures in the second and third columns. I preferred, for various reasons

[65] It must be stressed again that no influence at all was exerted on the choice of texts; in fact, the singers chose those texts which first occurred to them—a circumstance which enhances the reliability of the following data.

[66] In a few cases the singers' sex is not recorded; such songs are excluded from this statistical survey. Excluded also are Classes *X* (Songs of mourning) and *U* (Wedding songs). These pieces are exclusively and traditionally sung by female persons.

(see Vol. I, p. 5), female to male singers: a "fastidiousness" that resulted in *70* per cent of the singers being female and *30* per cent male. And in Class *C* we may distinguish "active" songs, wherein the soldier himself is complaining about military life, and "passive" songs—girls complaining about the drafting, and so forth, of their sweethearts. After due consideration of all correctives, the percentages were revised as they appear in the fourth and fifth columns of the table.

We learn from the tabulation that there is a very pronounced trend among peasant singers toward a choice of texts whose sentiments can be applied to themselves individually. Such a consistency in the divergence of the percentage concerning the sex of the singers and in accordance with the kind of the chosen texts cannot be ascribed to pure hazard at all. Similar investigations could be extended to other (sub)classes or (sub)groups too. For instance, it would be of interest to know whether the majority of the pieces in *B* I 12) (Old Age) were sung by older people or not. However, the number of these pieces— nine— is too small to yield reliable results. Nonetheless, the findings in the above-mentioned four large and important (sub)classes sufficiently prove that rural folk texts can be regarded as the spontaneous and faithful expression of some—if not all—sentiments and emotions of the community.

On the other hand, we see that quite a number of texts chosen by the singers do not fit into their individual situation. However, this circumstance does not invalidate the aforementioned statements. The phenomenon is easy to explain. Any peasant with a keen memory will store up a great number of all kinds of texts in his mind. As no rural "unwritten" laws exist to ridicule the performance of lyric or epic songs less fit to the performer's personal circumstances,[67] she or he will occasionally choose "unfitting" texts also.

Class *C*—an example of a veritable "Gallup Poll"—shows a one-hundred per cent rejection of compulsory military service and of all soldiering. The tearing off of boys in the prime of their youth from community life is felt as an insufferable interference, the army service as a form of slavery. No wonder! Whether under foreign or home rule, peasants in Eastern Europe are not patriotic. They cling to their village with an extended family solidarity; they cling perhaps to the narrow area surrounding the village with a kind of dimly-developed local loyalty and would probably defend their lands against attacks.

[67] Though such laws exist concerning some classes of ceremonial songs.

But that is all. To care for the welfare and fate of unknown millions, even fellow countrymen, is beyond their horizon. If a peasant were able to develop patriotism in the urban sense of the word, he would cease to be a peasant. The same applies to the Slovaks and Hungarians. In the folk song material of the latter, however, there are some "patriotic" and even "pro-militarist" texts. The former derive from urban sources (for example, No. 168, st. 9–11, in my book, *Hungarian Folk Music*), in the latter they refer to the hussar's life and present a special case. The hussars are cavalry men who wear (or wore) rather spectacular uniforms: red-trimmed blue coat, spurred boots, and shako; all very appealing to boys and girls alike. Such trifles account for the pro-militarism (more correctly, "pro-hussarism") of the Hungarian hussar texts.

Comparison of the number of texts in the parallel groups of *A* I and *A* II (Love Songs) yields some remarkable data:

TABLE 23

Subgroup Designation	Subclass *A* I (Female Subject)	Subclass *A* II (Male Subject)
4) Jealousy	17	4
5) Mistrust	10	4
7) Forsaken	29	6
8) Curses	17	7
10) Forsaking	5	11
18) Jeering	7	—

According to this table, the figures would mean

that girls are comparatively more subject to jealousy [4)] and, in consequence, to mistrust [5)] than boys;

that love relations are far more momentous to girls [7), 10)] than to boys; and, consequently,

that the reaction of girls to adversity in their love life is more impetuous than the reaction of boys, resulting in their wild cursing [8)]; also that curses and jeering [18)] may associate sharper tongues for girls than boys.

Note the absence of texts in *A* II 18), and also how admirably the data of 7) (passive texts) and 10) (active texts) complement each other

in the reverse order. Incidentally, the findings perfectly coincide with the general belief about these matters.

Here follows a literal translation of most of the lines of No. 135a. b., as an example of "violent cursing".

a. 1–5
Disease may eat you up, my
[love!
All the summer long you
[said
You will marry me.
But when autumn came
You sought for another
[(girl).

a. 6–12
Sweetheart! May God visit you
With ninefold marriage,
With nine wives!
Yet the last one
May bear you a little daughter
Who may carry you in a wheelbar-
[row
Around the village, for a piece of
[bread!

a. 13, 15–20
Sweetheart! may God send
[upon you
Nine diseases, nine agues,
Nine attacks of fever!
Your mother may keep
[Fridays
To release you from agues;
Yet I will keep Good Friday
That they may shake you
[yet more violently.

b. 9–19
May you go begging for your liveli-
[hood,
And may no one have pity on you,
Instead may they jeer at you!
You may come (at last) to my door
(And ask me) for a gift of charity,
For a crust of (stale) cornbread
Baked on St. Michael's day.
Even this little I'll not grant you,
Instead I'll ask you a question:
Was I your betrothed or not?

Significant is the small number—five—of the highwaymen texts (Class *P*), in comparison with the abundance of such texts in the Hungarian material. The Slovaks are halfway in between, in this respect. Would this mean that highway robbery as a profession—to which peasants are occasionally driven by some unfortunate collision with the law—scarcely existed on Rumanian territory while flourishing on Hungarian soil? And if so, then why? Were perhaps Rumanians more peaceable, more law-abiding than Hungarians? Or were social conditions in the Rumanian-inhabited parts of pre-World War I Hungary so much different from those in other parts?

Conspicuous is the lack of any expression of hatred toward other nationalities; lack of reference to family love (except love of or for mother) and to quarrels within the family (except daughter's reproaches to parents in case of forced marriage or prohibitions in love affairs).

As for expressions of hatred, I saw no trace of them; indeed, they simply do not exist among peasants. There are Rumanian jesting texts about gypsies which, however, represent a different case. Gypsies are not jested about and jeered at because of their nationality but because

they are truly queer and ludicrous personages of the village life; just as peasants joke at their own priest if or when he exposes shortcomings too visibly.[68] Hungarians have a few jesting texts about other nationalities—mild, inoffensive jokes. Further, they display deprecatory and imprecatory texts directed against Germans and Jews;[69] these, however, are of urban origin. Hatred toward and persecution of other peoples just because of their nationality is an urban invention!

In this connection must be mentioned the rather baffling lines 26-28 of No. 1167a.— highly bewildering for Rumanians, indeed. They say:

"Mother has married me to a Rumanian dog,
To a dog of Rumanian
Whom they call 'Lord' because they fear him."

To expressly give a member of their own nationality such a highly deprecatory epithet would truly be a unique case in the entire literature of Rumanian folk poetry. There emerge, however, well-founded doubts about the real meaning of the word "Rumanian" in these lines. It obviously must be again a metonymy. The most acceptable explanation is as follows: The girl in question apparently had high ambitions to be married to a "gentleman," or had a "gentleman" as a lover; yet was compelled to marry a—probably well-to-do—peasant. Now, in olden times, the "lords," the great land-owners or the officials—educated people with certain executive powers and in urban clothes (that is, "gentlemen")—were Hungarians in the Rumanian-inhabited villages of Transylvania; their vassals, their "governees" (that is, the peasants) were Rumanians. So "Rumanian" simply means, in certain texts of old provenance, "peasant" as against "*domn*" (Lord, gentleman). Cf. also No. 220 and its note, p. 642.

As for the sentiments, violent quarrels of the family, they necessarily must exist among rural people. Why do they not appear in the folk texts? Are they regarded by the community as comparatively unimportant feelings, not worthy of discussion? Or are they considered as a kind of taboo which would be unfair and indecent to mention in songs? These are insolvable questions for the time being, yet, however do deserve a special and profound study.

If we can rely on the data based on the frequency of occurrences,

[68] "*Neamţule*" [ye German!], connected with curses and imprecations in Soldiers' Songs, is a metonymy for the Austrian Army. See note to No. 10. No. 1151 is an anti-Semitic text: all of this piece, text and melody as well, are of urban origin.

[69] In rural texts "Jew" simply stands for "merchant".

then we could assume that sex relations play the most important role in rural life. Next comes sorrow caused by various reasons (estrangement, soldiering, old age, poverty, and undefined troubles). Then follows recreation (dancing, drinking, jesting, joking); and finally several subjects, each represented only by a few texts.

A special characteristic of all these lyrics is their directness and confidential intimacy. An outward sign of this characteristic is the frequent use of the first person singular: one gets the impression of receiving the confession of an intimate friend or overhearing a soliloquy not meant for anybody else except the singer herself or her lover.

No. 943 (man speaking):

"Sing my sweetheart, sing again, oh[70]
Sing the tune last night you sang. I
Cannot tell which tune it was, I
Only know it rent my heart."

No. 37 (woman speaking):

"You are leaving, darling, leaving,
You're not taking me with you!
Take me, darling, take me, take me
To the countries far with you;
Should you be ashamed of me, then
Make a waistband out of me.
Should this band yet seem too heavy,
Make a tallow candle of me, and
Put it [, press it] to your heart.
Should this candle seem too heavy,
Make a candle of wax of me, and
Put it underneath your arm.
Who will see it, he will ask you:
'Hey, where is this candle from?'
'This is [not] a candle of wax, it
Is my sweetheart from my home;
This is [not] a tallow candle,
It's my sweetheart from my land.' "

Such an intimacy of expression exists—as I feel it—to a higher degree in the Rumanian rural folk poesy than in the Hungarian, Slovakian, and perhaps Serbo-Croatian. Statistically-minded as I am, I would, however, make no definite assertions as long as the folk text material

[70] "Oh" and similar syllables should be placed at the beginning of the following lines. I placed them deliberately at the end of the lines in order to create a semblance of trochaics, the original meter.

of these various peoples has not been studied as thoroughly as the Rumanian material of this book.

Class L (*Kryptadia*) contains indecent texts. Some of them, as for instance No. 1055, probably are of urban origin and are sung, correspondingly, to melodies of foreign or urban source. The overwhelming majority belongs, however, to the so-called "dance-words." One can fairly assert that indecent texts occur only in this category of the Rumanian rural folk texts and, accordingly, only as fun and jest. The case with the Hungarian and Slovakian material does not seem to be similar in this respect. The situation there, however, does not look quite clear because of a totally different stratification of the melody material, which to explain here could become too detailed. Another remarkable feature, probably rather baffling to Western Europeans, is the fact that indecent texts are sung by men and women equally. The same applies to the Hungarian and Slovakian material.[71] We do not know how the Serbo-Croatians behave in this respect, since the available printed material does not contain—for well-known reasons— a single indecent text.[72]

As it has been said above, many of the epic texts have international, or at least inter-Eastern-European subjects. This book contains fifty-three epic texts in twenty-eight variant groups; so far as it could be established at present, five of the latter have variants in the material of the neighboring peoples. And this small number could probably be augmented by a more comprehensive comparative research.

The number of epic texts printed in this volume is insufficient for general deductions. Yet if we extend our investigation to Rumanian epic texts published elsewhere, then we will find a marked difference between Rumanian and Hungarian epics. The former are, on the whole, rather elaborate; in fact, they go into the description of minutest details. The latter are concise, rapid in progress, and dramatic in design. An appropriate illustration of this difference is given by No. 1182—with 223 text lines—and its numerous, much shorter Hungarian variants. Another example: the Rumanian "*Manole*" texts and their Hungarian variants known as "*Kőmíves Kelemen*". The difference may be explained

[71] See remarks on this subject in B. Bartók, "Turkish Folk Music from Asia Minor," manuscript deposited at the Music Library of Columbia University, p. XXXI, fn. 1.

[72] Of seventy-five songs in *Serbo-Croatian Folk Songs*, only one, No. 6b., has such a text (incidentally, sung by a woman). It relates a quarrel between three girls and a boy, mentioning the most private organs. All this seems to be done, however, not for fun's sake but in an innocently realistic manner.

in two ways. Either it is the result of a difference between the Rumanian and Hungarian rural mind, the former having a more or less static, the latter a dramatic disposition, or the sometimes fragmentary-looking conciseness may account for a final degree of inordinate densification of originally more extended forms. It is rather difficult to take sides in this question. For, on the one hand, there are numerous Hungarian epic texts showing manifest signs of decay, shortened to a few, almost incomprehensible stanzas—remnants of pieces which once must have been unimpaired. On the other hand, there are pieces, succinct in narration, avoiding all less important details, which are real masterpieces of perfection (for example, the aforementioned "*Kőmives Kelemen*" texts) which scarcely could be regarded as deteriorated merely because of their conciseness.

The narrative style of the epics does not use the first person singular, at variance with the lyrics: the narrator modestly stays in the background, hidden behind the third person singular when telling his story. There are, however, epic pieces whose narrators lack such quiet modesty. They come to the foreground like announcers of a village show, and—using the first person singular—blare their story with an assumed didactic air of "I told you" (for example, No. 1174a. in which the narrator identifies himself with the main personage of the tale).[73] Such a narrative style is of urban or semirural origin and appears mostly in so-called "*Muritat*" pieces (see p. lxxxv).

The geographical distribution of epics shows certain peculiarities. There are in this book 28 epics out of ca. 310 (*9* per cent) from Banat (Arad, Hunedoara, and Severin not included); 6 out of ca. 500 (a little more than *1* per cent) from Bihor; and 19 out of ca. 610 (a little more than *3* per cent) from all the other territories. The Bihor epic texts are short, mostly fragmentary pieces, each consisting of ten to sixteen lines, with a total of seventy-six lines (Nos. 1182 and 1183a., both from Banat, alone have 223 and 139 lines respectively). This survey shows, on the one hand, that the main district of provenance for epics is the Banat; and, on the other hand, that epics in Bihor are in decay, if they ever flourished there. Could the wealth in epics of Banat be ascribed to Serbo-Croatian influence? The Serbo-Croatian territory is abundant in epics,[74]

[73] See also No. 504.

[74] Out of seventy-five songs in *Serbo-Croatian Folk Songs*, twenty (*26* per cent) have epic texts (Nos. 6a. c., 8a. b., 10a. b., 12a. e., 18, 20, 25, 27a. b., 28a., 34–36, 44a. b., and 46): proportionately almost three times as many as in Banat, the Rumanian district richest in epics.

though they seem to show features somehow different from those of Banat—a difference not yet sufficiently explored.

Ceremonial texts as, for instance, wedding and mourning song texts, cannot always be regarded as mirrors of de facto existing sentiments. Originally they, of course, were expressions of such sentiments. In their later development, however, they changed into more or less rigid formulas. A bride-elect should be sad when leaving the parental house; family members ought to be distressed at the death of one of them. If they happen to be indifferent or even glad at such occasions, then they are at least supposed to feign sorrow and distress. The performance of the traditional rites accompanied by the respective songs is compulsory whether or not their mood tallies with the sentiments of the persons in question. In case of a forced marriage, especially that of a nearly-related person—father, mother, child, and so forth—there generally is mood-sentiment agreement. The sobbing which inevitably goes with the performance of the mourning songs by the near female relatives is usually genuine.

"Sobbing" may appear in *records* of mourning songs, too. When women were asked by the collector to sing a mourning song, at first they refused with much giggling and laughing; they said it would be too "queer" to sing without having a corpse on the spot. In a comparatively short time, however, they yielded to the request, and generally chose a mourning song (text) referring to a recent death in the family. It frequently happened that the singer gradually became overwhelmed by recollection of her grief to such a degree that she could not help but intermingle sobs with her singing. The Museum for Anthropology in Budapest possesses several records of Hungarian mourning songs (by a mother for her son who died sometime ago) which consist of almost continuous hysterical sobbing and crying, only occasionally interrupted by shreds of the melody. A gruesome document of rural life, indeed!

Incidentally, to "mourn" over a corpse is the duty of female members of the family, an ancient usage, described already in Thucydides' *Peloponnesian War*: "the female relatives of the deceased assemble at the place of interment and *make lamentations*." If such relatives are not at hand, "professional" mourners are hired.[75]

[75] About the Subclasses of the Songs of Mourning, see Vol. II, p. 9.

LIST OF SOME VARIANTS PUBLISHED ELSEWHERE

It would be very elucidating to compare our material with all the Rumanian and other materials previously published. This comparison is, unfortunately, not feasible for the time being. The published materials number in the tens of thousands of texts; it would take many, many years to survey and compile the data. I had to confine myself to the examination of a few publications and to content myself with the meagre results they yield.

TABLE 24[76]

Text Numbers	Variants in Other Publications
1 (and 1173a. l. 5–10)	*Colinde*, Vol. II, 87a.–n. (parts of them); Kuba *XI*, 38; *Serbo-Croatian Folk Songs*, 45.
5	Kuhač, 652a.); probably Kuba *B.H.*, 462.
177	Kuhač, 1022, 1071; Kuba *XIV*, 22; *Hung. Folk Music*, 306.
178	*Maramureș*, 130; *Hung. Folk Music*, 252; Kuhač, 276, 600; *Pred. Srb.*, 551; many more Hungarian, German, Slovakian, etc. variants.
201	See at No. 1172
204	*Maramureș*, 49.
244	Kuhač, 179, 462.
425a., 426e. (503)	*Hung. Folk Music*, 260a.; Kuhač, 654.
492	(in the reverse) Kuhač, 710; Kuba *B.H.*, 1035, *X*, 9, 10.
503	See at No. 425a.
515	Ursu, 2.
550	*Maramureș*, 59.
563	Kuhač, 920–923.
609	*Maramureș*, 27.
618	*Maramureș*, 23c.
690	*Maramureș*, 117.
698	Ursu, 11 (first part).
719	*Maramureș*, 23b.
764	*Maramureș*, 42.
772	*Maramureș*, 178d.
849	*Trans. Hung. Folksongs*, 89; *Nar. Pev.*, p. 71, text 1; many more Hungarian variants.
858 (fragmentary)	*Colinde*, Vol. II, 99a–i.; *Maramureș*, 15, 16; *Trans. Hung. Folksongs*, 36, 45; Kuhač, 440; *Nar. Pev.*, p. 42, text 1; Kuba *B.H.*, 444, 966, 121, 122, 597, *XIII*, 2 (the last one with birds); *Serbo-Croatian Folk Songs*, 15; many more Rumanian, Serbo-Croatian and Hungarian variants.
872	Ursu (lines 9–13)

[76] See Bibliography for information concerning the publications cited in this tabulation.

Text Numbers	Variants in Other Publications
896	*Maramureș*, 100.
940	Kuhač, 1121; *Serbo-Croatian Folk Songs*, 13b).
960	*Maramureș*, 120.
982	(in the reverse) *Trans. Hung. Folksongs*, 14, 27, 33; many more Hungarian variants.
1166	(distant var.) *Trans. Hung. Folksongs*, 26, 31, 68, 69, 95, 105; *Hung. Folk Music*, 26; many more Hungarian variants.
1170	Ursu, 14, 15.
1171	*Trans. Hung. Folksongs*, 102; *Hung. Folk Music*, 157; many more Hungarian and Serbo-Croatian variants.
1172 (and No. 201, 2nd half) .	Ursu, 28; *Trans. Hung. Folksongs*, 113, 127; *Hung. Folk Music*, 19; many more Rumanian and Hungarian variants.
1173a.	See at No. 1.
1176	*Maramureș*, 59; many more Rumanian variants.
1177	*Colinde*, Vol. II, 14a.–d.; many more Rumanian and Serbo-Croatian variants.
1181	*Maramureș*, 23h.
1182	Ursu (consisting of 83 lines); *Trans. Hung. Folksongs*, 34 (31 lines), 85 (9 lines!); many more Hungarian and probably Rumanian variants.
1186	*Maramureș*, 60; many more Rumanian variants.
1228	Ursu, 48, 49.
Refr. No. 183	*Maramureș*, 109.

In addition, many Székely-Hungarian[77] texts of sorrow are rather similar to the Rumanian texts of Subclass *B* I, perhaps as a result of a reciprocal influence between Rumanians and Hungarians.

The influencing process exerted by texts in a different language is still a mystery, though.[78] Two possibilities come to mind which may provide clues. (a) There were bilingual villages in Transylvania—in the Banat district even tri-, and quadri-lingual villages!—, that is, with inhabitants of two (or three, or four) different nationalities. In such villages bilingual peasants were not exceptional, and this circumstance may have affected borrowings from a foreign language material. (b) A further supposition is the possible collaboration of educated individuals (priests, teachers, and so forth) who were more susceptible than peasants in the acquiring of a neighboring language, even in unilingual places.

[77] Hungarians in the eastern part of Transylvania.
[78] There are common texts in the Hungarian and Slovakian material, too.

CONCLUSIONS

This study of Rumanian rural folk texts, supported by statistical tabulations, shows that there are distinctive features of the material.

Structural Characteristics

Absence of text-stanza structure.

Text lines consist of eight (seven) syllables appearing as four trochaic-like feet; the lines may be acatalectic or catalectic; the choice of these two varieties being irregular and accidental (Vol. II, pp. 3–4).

Rhyme-couplets (*a a*), frequently interrupted by groups of three, four, —seldom more—rhyming, or of non-rhyming, lines.

Highly-developed rhyming technique (pp. lix–lxi, lxx–lxxii).

Line-chains consisting mostly of two-, sometimes three-, or four-, line links (pp. lxi–lxiii).

Decorative and rhyme-giving, so-called "*frunză*" lines [groups (1)–(5)] (pp. lxiii–lxx).

Refrains special in their origin, structure, and function; their alternating variety exclusively characteristic for the Banat and adjacent districts; so-called "rhyme-giving" refrains (pp. lxxii–lxxxi).

The foregoing list represents specific structural characteristics of the Rumanian rural folk texts, in their entirety and mostly also when taken singly. They do not appear—or some of them only sporadically—in the neighboring peoples' material (except the absence of text-stanza structure), though some of them are to be found in Italian folk texts (pp. lxx, cii–cvi).

Positive Expressive Characteristics

Pregnant intimacy of expression in the lyrics (pp. xciii–xciv).

Elaborated, profuse narrative style in the epics (p. xcv).

Abundance in love texts and texts of sorrow (p. lxciii).

Negative Expressive Characteristics

Anti-militarism (p. lxxxix–xc).

Lack of hatred toward other nationalities (pp. xci–xcii).

Absence of expression of certain "family" sentiments (p. xcii).

Links with the Material of Other Peoples

Foreign variants of some epics and a few other texts (pp. xciv, xcvii–xcviii).

Absence of text-stanza structure in the Serbo-Croatian (Yugoslav) materials and possibly also in the Great-Russian and Greek material.

Abundance of refrains in the Banat district and in the eastern part of Serbo-Croatian territory; certain common refrains in both materials (pp. lxxix–lxxxi).

Lines similar to those in groups (6), (7) of the (semi-)*frunză* lines in the Hungarian and Turkish material (p. lxix–lxx).

Lines similar to those in groups (1)–(3) of the "*frunză*" lines, to "rhyme-giving" refrains, and to line-chains, in the Italian material (pp. lxx, cii–cvi).

EXPLANATION OF THE SIGNS USED IN THE TEXTS

1. See pp. xxxix–xli for the main text part; p. lxxiv (General Remarks) for the refrain part; fn. 39, p. lxxv, for both parts.
2. On the right side of the texts, there are references to variant lines in other texts: larger figures for text numbers, smaller ones for text lines. Occasionally these references are placed at the left side of the texts.
3. After the text numbers are—if needed—references to the correct place of the piece (see also Errata pp. cvii–cviii) and to items for comparative purposes.
4. Asterisks refer to Notes to the Texts, pp. 641–645.

Bibliography[79]

Bartók, Béla. *Chansons populaires roumaines du département Bihar (Hongrie).* Bucharest, Academia Română, 1913.
—. *Hungarian Folk Music.* London, Oxford University Press, 1931.
—. *La Musique populaire des hongrois et des peuples voisins.* Budapest, Archivum Europae Centro-Orientalis, 1936.
—. *Melodien der rumänischen Colinde,* Vol. II.[80]
—. *Volksmusik der Rumänen von Maramureş.* Munich, Drei Masken Verlag, 1923.[81]
Bartók, B. and Kodály, Z. *Transylvanian Hungarians. Folksongs.* Budapest [The Popular Literary Society], 1921.[82]
Bartók, B. and Lord, A. B. *Serbo-Croatian Folk Songs.* New York, Columbia University Press, 1951.
Erdélyi, János. *Magyar Népdalok.* (Three volumes). Pest, between 1840 and 1849.[83]
Meier, John. *Volkslied und Kunstlied in Deutschland.* 1906.
—. Kunstlieder im Volksmunde. Halle, M. Niemeyer, 1906.
Thucydides. *Peloponnesian War.* Edition Arnold.
Tigri, Giuseppe. *Canti popolari toscani.* Florence, 1856.
West, Rebecca. *Black Lamb and Grey Falcon.* (One-volume ed.). New York, The Viking Press, 1943.

79 For Serbo-Croatian publications quoted in this book, see Bibliography, Vol. II, and *Serbo-Croatian Folk Songs*, pp. 22–25, 93.

80 MS. deposited at the Library of the Hungarian Academy of Science, of Amsterdam University, and of Basel University. [In English as Vol. IV, *Rumanian Carols and Christmas Songs (Colinde)*, of the present publication.]

81 [In English as Vol. V, *Maramureş County*, of the present publication].

82 [Published also in Hungarian, French, and German editions by other publishers (all in Budapest, 1923?).]

83 [See Z. Kodály, *Folk Music of Hungary* (New York, The Macmillan Company, 1960), Note 7 on p. 130, for a detailed discussion of the history of this publication.]

Addenda[83]

After the completion of the Introduction I came upon a publication of Italian lyrical folk texts in the New York Public Library: Giuseppe Tigri, *Canti popolari toscani*. Firenze, 1856. This volume contains a certain number of so-called *Stornelli*[84] and several hundred so called *Rispetti*.[85] The author describes the structure of the *Stornelli* as follows:

> . . . li *Stornelli* son canti brevi, di non più di tre versi: quasi *ritornelli* sulla rima della parola enfatica, o d'un fiore, invocato per lo più in un primo quinario, cui succedono due endecasillabi, e l'ultimo fa rima col nome del fiore. (*Ibid.*, p. XXVII).
>
> (. . . *Stornelli* are brief songs, of no more than three verses. They might almost be called *ritornelli* [refrains] on a rhyme given by the word on which the accent falls, or by the name of a flower, usually first mentioned in the introductory five-syllable line, which is followed by two hendecasyllables, the last of which rhymes with the name of the flower.)

As an example of a *Stornello,* I quote the following (*ibid.*, p. 371, No. 1):

Fiore di cece. Chi pretende l'amor senza la [croce; Uuole una barca far senza la pece.	Flower of chick-pea. He who expects to love without [shedding tears, Thinks he can make a boat without [using tar.

83 [Translation and editorial discussion of the Italian material below is the work of Olga Ragusa, Professor of Italian at Columbia University (New York). Syllabic structure—the prime consideration here—has been maintained throughout the translation.]

84 [*Stornelli*: Three-line ditties, the first line having five syllables and rhyming with the third.]

85 [*Rispetti*: Love poems in stanzas of eight or six lines.]

Other similar Italian "quinaries" are:

Cf. Group (4) a) b) c) of "*Frunză* lines (pp. lxv, lxvii); rhyme-giving refrains (p. 615.)	Fiore di canna (Flower of cane reed);[86] Fiorin di mela (Little apple bud);[87] Fior della menta (Flower of mint leaf);[88] Fior di radice (Flower of earth root); Fiore di sale (Bud of bitter salt);[89] Fiorin nel vaso (Flower-pot blossom);
	Timo fiorito (The blossoming thyme) [*ibid.*, p. 375, No. 35]; Foglia d'aprile (Green April blossom) [320 : 77];
Cf. Group (4) d) or (5) of "*Frunză*" lines.	Chicco di riso (Tiny grain of rice) [321 : 84]; Viole a mazzi (A violet bunch) [320 : 78]; Pamporni e uva (Vine tendrils and grape) [375 : 37]; O luna, o sole (Moonlight and sunlight [322 : 88]; Aria alli venti (Gentle breeze and wind [323 : 97].

The use of such introductory quinary lines in Italian folk texts is a phenomenon very similar to the use of the "*frunză*" lines and the refrains of Class *C* (p. 615) in Rumanian folk texts. Even the rhyme-giving function of the lines is identical in both materials. Some differences appear in the structure of the Italian quinary lines, which have five syllables in contrast to eight in the Rumanian "*frunză*" lines.

Their structure and function place the Italian quinaries nearer the Rumanian six- (five-) syllable rhyme-giving refrains. A further difference is that in most of the Italian quinaries "*fiore*" is the line-beginning word, as against the predominance of lines beginning with "*frunză*" or "*foaie*" in the Rumanian material. The list (Table 16) on pp. lxiv–lxviii contains only three lines with *Floare* (*floricică*). This scanty number offers further evidence of the similarity between the quinaries and the Rumanian rhyme-giving refrains. *Fronda*—the Italian equivalent of the very frequent Rumanian *frunză*—does not seem to occur as a quinary beginning in the Tigri publication, though I remember having seen it in the Italian publication mentioned on p. lxx, fn. 35.

A second resemblance between the structure of Rumanian and Italian folk texts is to be found in the presence of two-line chains (pp. lxi–lxiii) in both text materials. All the *Rispetti* of the Tigri publication display this structural device. The *Rispetti* texts generally consist of four, five, or more, line pairs. The single lines (as well as the second and third lines of

[86] Cf. *Mad'eran crescut în cană,* in Group (4) d) of "*Frunză*" lines, pp. lxv, lxvii.

[87] [Although the word "flower" appears constantly in Italian in this set of quinary lines, the translation employs "bud" and "blossom" to keep some of the flavor of *fiore* as compared with *fior* and *fiorin*.]

[88] Cf. *Flori de izmă creață,* Refr. 204d. e. h. j.

[89] Cf. *Frunză verde din tri sălci,* Group (1) a) of "*Frunză*" lines, p. lxiv.

the *Stornelli*) consist of hendecasyllables forming $5\frac{1}{2}$ iambus-like feet.[90] The first and second pairs of lines have mostly *a b a b* rhymes; the following rhyming pairs are two-line chain-links, all links expounding the same idea in variations. Two examples are:

[5 : 15]

Ti pen|si, bel|lo, ch'io | di te | moris|si, →
E di | malin|conia | me n'am|malas|si? →
Epen|si che | ventu|ra per|so aves|si,
Che un bel|lo co|me te | non ri|trovas|si?
1st link { Un bel|lo co|me te | l'ho scrit|to al cuo|re,
Sol per | amar|lo, e per | portar|gli amo|re:
2nd link { Un bel|lo co|me te | l'ho scrit|to al pet|to,
Sol per | amar|lo, e per | portar|gli affet|to.

Cf. No. 113a. b.:

gândit-o, să bădița,
Că, el dac'îi mă lăsa,
M'oi usca ca și frunza.

Mi-oi prinde altu bădiuț,

[12 : 38]

Se al mondo fosse una sola fontana,
Tutti si morirebbe dalla sete;
Ma ne vien tanta dell'acqua piovana,
Che se n'e sparta per tutto il paese:
1st link { E ne vien tanta dell'acqua per noi[91] →
E i giovanotti più belli di voi:
2nd link { E ne vien tanta dell' acqua per me, →
E i giovanotti più belli di te.

Mai mândru, mai cu iubire, } 1st link
Nu ca badea scos din fire;
Mai mândru, mai sprincenat, } 2nd link
Nu ca badea un blăstămat.

TRANSLATION

[5 : 15]

You thought, love, that I for you would want to die, →
And melancholy and sad would soon grow ill? →
That much good luck and chance I had lost and miss'd,
A handsome one like you I'd ne'er find again?
1st link { A handsome one like you is clasp'd to my heart,
Only to love him and always to bear love:
2nd link { A handsome one like you is clasp'd to my soul,
Only to be lov'd and always to be lov'd.

Cf. No. 113a. b.:

He believed, (my) lover did,
That if he were but to jilt me,
I would shrivel like a leaf.

I'll catch me another sweetheart,

[12 : 38]

If on earth there would be one fountain only,
All of us would soon be parch'd and dead of thirst;

[90] The meter of the *Divina Commedia*. The meter of Rumanian folk-text lines is completely different, consisting of four trocheus-like feet (either in acatalectic or catalectic form). In other words, the Italian lines have an ascending rhythm, and the Rumanian a descending one.

[91] The last four lines are catalectic.

	But so much rain water has been coming down,		
	That it has run and spread throughout all the town:		
1st link	And much rain water coming down for us,		
	And handsome boys there are, more so than you: →	Handsomer, more loving yet,	1st link
		Not like him, out of his mind;	
2nd link	And much rain water coming down for me,		
	And handsome boys there are, more so by far. →	Handsomer, more bushy-browed,	2nd link
		Not like him, a wicked wretch.	

The following example shows a third common feature: the first and third lines contain an additional, eleventh syllable, placed at the end in order to complete a hendecasyllable line.

[3 : 7][92]

	Giovanettin che vai da su e da giue,	Young fellow going up and coming down, [oh]
	Meglio faresti a attendere a far altro,	Better it would be if you did otherwise,
	Che tanto la tua dama non son piue	Because I no longer am your girl-friend [oh]
	E lo mio cuore l'ho donato a un altro.	And my heart I have given to another.
1st link	E l'ho donato ad un fuor del paese,	I've given my heart to one from far away,
	E più ricco di voi, bello e cortese;	More rich, more handsome, more gentle than are you;
2nd link	E l'ho donato ad un fuor dello stato,	I've given my heart to one from far away,
	E più bello di voi, ricco e garbato;	More rich, more handsome, more soft-spoken than you;
3rd link	E l'ho donato ad un fuor del castello,	I gave my heart to one outside the castle,
	E più ricco di voi, garbato e bello.	More rich than you, more handsome and much more kind.

Tigri (*ibid.*, p. 22, marginal note) gives this explanation: "Il volgo aggiunge spesso l'e in fine alle voci più, no, ec."[93]

The Rumanian "*volgo*" is similarly vulgar, only in a much more developed and varied manner; the procedure of the Italian "*volgo*" is functionally identical with the one observed in the use of complementary syllables in Rumanian folk texts (see *Rumanian Folk Music,* Vol. II, p. 4).

[92] Cf. our text No. 149.

[93] ["In the speech of the lower classes an 'e' is often added to the words' more' (*più*), 'no' (*no*), etc."]

A fourth resemblance in the Italian and Rumanian versification is to be found in the synizesis of word-ending followed by word-beginning vowels. Sometimes even three such vowels occur, as in the second and fourth lines of the last example (above). Synizesis, however, is a phenomenon of greater frequency in Italian than in Rumanian folk poetry.

The first two common features do not exist in the Slavic, Germanic, Hungarian, and Turkish folk texts. It would be interesting to find out whether there are traces of them in Romance language materials other than Italian and Rumanian.

The third common feature (complementary syllables) may be compared with the well-known phenomenon in French singing wherein mute *e* regains its original sound.

The fourth phenomenon may occasionally occur in the material of some other, primarily Romance peoples.

The first two common features are confined to the folk text material of Romance peoples, possibly only to the Rumanian and Italian folk texts. This fact may be considered as a sign of their great antiquity; indeed, they may date back to the epoch when the ancestors of the Rumanians left the soil of Italy.

Errata in the Texts[94]

Although a careful preliminary study of the texts was made, some faulty placements and other mistakes occurred. The corrections appearing below are indicated also in the respective texts.

TABLE 25

Misplaced Texts	(Sub)class or Group	Correct Position	(Sub)class or Group
No. 226	*A* I 21)	as variant of No. 23	*A* I 2)
276	*A* II 2)	var. No. 270	*A* II 2)
360	*A* II 8)	var. No. 11, 1st part	*A* I 1)
369	*A* II 10)[95]	var. No. 11, 2nd part	*A* I 1)
384a.[96] b. . .	*A* II 11)	var. No. 156	*A* I 11)
386a. b.. . .	*A* II 11)	after No. 156	*A* I 11)
387	*A* II 11)	var. No. 599	*B* I 7)
443	*A* II 21)	in *A* I 21)	
468	*A* II 21)	var. No. 1326	*X* IV
473	*A* II 21)	before No. 418	*A* II 20)
479	*A* II 21)	in *A* I 21)	
484	*A* II 21)	after No. 330	*A* II 2)
503	*A* III 6)	var. No. 426, after e.	*A* II 20)
514	*A* III 7)	var. No. 246, after a.	*A* II 1)
520	*A* III 7)	after No. 497	*A* III 4)
521	*A* III 7)	after No. 143b.	*A* I 9)
523	*A* IV 1)	after No. 436	*A* II 21)
546	*A* IV 2)	after No. 332	*A* II 3)
612	*B* I 8)	var. No. 1327	*X* IV
754	*B* III 7)	after No. 729	*B* III 2)
837	*E*	var. No. 187c.	*A* I 17)
1087a. b. . .	*R*	after No. 1079c.	*R*
1102	*R*	var. No. 2	*A* I 1)
1158	*R*	var. No. 344	*A* II 3)
1183a. b. c. .	*T*	in *A* III 2) ?	
1321	*X* IV	var. No. 1297	*X* IV
1323	*X* IV	var. No. 1314	*X* IV

[94] [Single texts marked with double figures—the consequence of errors made during the numbering of the material—are Nos. 284–285, 315–316, and 636–637.]

[95] *Mândruleor* } meaning male lover.
[96] *Neică* }

Errata in the Texts

Nos. 1312 and 1313 are variants.

Each of the following texts consists of two separate texts as indicated by the line figures:

No. 11 :	l. 1-3	l. 4-8	No. 327b. :	l. 1-3	l. 4-8	No. 604 :	l. 1-7	l. 8-11
69 :	1-8	9-15	401 :	1-4	5-10	762 :	1-8	9-12
71a. :	1-4	5-12	518 :	1-4	5-8	786 :	1-5	6-15
142 :	1-3	4-11	540 :	1-9	10-13	881 :	1-4	5-10
						1308a. :	1-21	22-31

No. 1028 consists of three separate texts: l. 1-3 | l. 4-7 | l. 8-11.

Texts and Translations

Translator's Note

All titles and subtitles of these translations are the author's. The texts themselves are almost all translated "verse by verse." These are, indeed, virtually literal translations. Moreover, they seek to adhere, throughout, to the meter of the originals. This technique was deliberately adopted, in the belief that otherwise most of the impact—the freshness, savor, and peculiarities—of the originals would be lost to the English-speaking student. Extraneous words, sparingly interjected, either to obviate idiomatic difficulties or to preserve the meter, are, wherever this was feasible, set in parentheses. This device was reluctantly resorted to. But it was found necessary to sacrifice aesthetic typography and readability to this extent, in the endeavor to bring out more fully the unique qualities of the Rumanian texts themselves: the startling originality, the inventive imagery, the economy of expression, and, yes, the sheer genius of so many of these anonymous popular productions.

The notation - - - - - indicates the words, phrases or verses shown in the author's manuscripts as being lost or missing. Unseemly expressions, which are not exclusively confined to the section titled *Kryptadia*, have been elided, and are indicated thus: ..... In the translations, wherever the notation (?) appears it signifies that the Rumanian text was unclear to the translator at that point. The author himself explains in his Introduction that these texts were transcribed by him from recordings made many years before, with what nowadays would be considered most primitive equipment. Furthermore, the author's own transcriptions invariably and most faithfully render the peculiarities of the local pronunciation, and pay little heed to standard Rumanian spelling. The texts themselves abound in obscure provincialisms. Even place names are not always identifiable. In the translations, proper names will occasionally be found given in English spelling (sometimes phonetically). Their Rumanian spelling is given in the footnotes that concern them. All English-language footnotes, unless otherwise specified, are supplied by the translator.

Texts

A. Love Songs
Cântece de iubire

I. Subject: female person; object: male person
Subiect: persoană feminină; obiect: persoană masculină

1) Description
Descriere

1.

|: Foaie vierde de sulcină :|,
r. ,
–|: Murăș, Murăș, apă lină :|,
r. ,
De mai fi tu vorbitoară,
Precum ești de mergătoară,
Eu cu drag te-aș întreba:
1173a 6-9 N'ai văzut pe bădița?
– Poate că l-am și văzut,
Dară nu l-am cunoscut.
– Bade-i lesne-a d-al cunoaște,

A. LOVE SONGS

I. SUBJECT: FEMALE PERSON; OBJECT: MALE PERSON

1) Description

1.

Green leaf of the meadow clover,[1]
Refrain
Muresh,[2] Muresh, (you) sweet water,
Refrain
If you were (as good at) talking
As you're (good at) going (onward),
I would dearly ask of you:
Have you not (my) lover seen?
I have seen him, it may be,
But I didn't know 't was he.
It's not hard to know (my) lover,[3]

[1] *Melilotus officinalis.*

[2] The Mureş is a large river of Transylvania, an affluent of the Tisa.

[3] Throughout these texts, *bade* (pronounced BAH-deh), sometimes appearing as *badje*, and *nana* (pronounced NAH-ner) have been translated lover and sweetheart, that is, respectively male and female. These are forms of address in the vocative case, their nominative being *badea* and *nana* (BAH-dyah and NAH-nah). It should be further noted that *bade* is also the deferential term by which, among peasants, a younger man addressed an elder brother or an unrelated older man, and a woman referred to her husband or lover. *Nana* is likewise the respectful manner of addressing an older woman or an elder sister, as well as the way in which a man addressed his wife or sweetheart.

Că-i înalt şi subţirel,
Par că-i tras printr'un inel.
Pe de-asupra ochilor
Trasă-i peana corbilor;
Pe din jos de ochişori
Rumenior i-obrăzişor;
Dar mai sus de gurişoară
Trasă-i mândră mustişoară.
r. Hei hoi, mult mă uit şi badje nu-i.
(678. Jadani, φ)

2a.

Frunză verde 'n tri grămezi,
106/2 | Bade ca şi-al meu nu vezi. N

La ochi-i ca mura verde,
Rău mă tem că mi l-oi pierde; | 51a. 4-6 1102 5-8
Că l-am mai pierdut odată
Şi l-am căutat lumea toată
Şi d'abia mi l-am aflat
La curţile dorului
În mijlocul codrului.
Doru-apuc'a mă 'ntreba:
— Doară cauţi pe cineva?
— Caut pe cel cu pană lată,
Susu-i Dumnezeu să-l bată,
Că m'o 'nvăţat la iubit
Şi m'o lăsat la dorit;
Şi m'o 'nvăţat sărutat,
Rău m'o lăsat supărat.*
(610. Delani)

2b.

|: Frunză verde-a leuşteanu :/, 3x
|: Am un bade răchiţanu :/ 3x
Şi nu l-am văzut de-un an;
Păru lui mătasă verde,
Şi mă tem că io l-oi perde. | 51a. 4-6 1102 5-8
Că l-am mai perdut odată
Şi-am cătat Lipova tătă
Şi Aradu jumătate
Şi Logoju-a tria parte.
Şi 'n Sibii abea-l găsi
Cu tri mândre-alăturea.
(275 h. Săvârşin, φ)

3.

|: Badea mieu tânăr copilu :/,
r.,
|: Roşu-i ca şi-on trăndăfiru :/,
r.
Îi cu păru retezat
Într'o dungă periat,
Din buze-i picură sânge,
Când îl văd, inima-mi plânge.
Când îl văd sara vinind,
Văd uliţa luminând;
Când îl văd vinind pă stele,
Îi ca crucea 'ntre mărgele;
Când îl văd sara pă lună,
Îi ca ruja din cunună.
r. Hai hai hai,
pă creangă mă legănaiu.
(306. Săvârşin, φ)

4.

|: Frunză vierde măr d-al marje :/,
|: Mândru trăndăfir răsărje :/.
Trăndăfiru-i rumunescă,
|: Vom ca Ioan nu mai găsesc :/, 3x

For he is (both) tall and slim,
As though through a ring he's drawn.
Overshadowing his eyes
Is the raven's feather traced;
Underneath, below his eyes,
Ruddy-colored is his cheek;
But above his little mouth
Handsome small mustache is drawn.

Refrain: Hey, hoy, I look hard, (my) lover's gone.

2 a.

Leafage green (stacked) in three heaps,
Like my lover none you'll see.
Like green blackberries are his eyes,
(And) I sorely fear I'll lose him.
For I lost him once before,
And I searched the world for him,
And I barely found him (then)
In the dwelling place of yearning,
In the middle of the forest.
Yearning started out to ask me:
Are you seeking anyone?
I seek him of the broad feather,
May the Lord above (us) strike him,
For he taught me to make love
And he left me (then) to yearn;
And he taught me how to kiss
(And then) left me (sad and) woeful.

2 b.

Green leaf of the lovage herb,
I've a lover (who's a) froglet;[1]
I've not seen him a (whole) year.
(Oh,) his hair (is of) green silk,
And I fear that I might lose him;
For I lost him once before,
Through all Lipova[2] I sought him,
And through half of (all) Arad.[3]
Also through a third of Lugoj;[4]
Barely found him in Sibiu,[5]
With three lasses by his side.

3.

A young lad my lover is,
Refrain
He is ruddy as a rose,
Refrain
He has hair (that is) cut (short),
With a parting it is brushed;
Blood is dripping from his lips,[6]
When I see him, my heart weeps.
Evenings, when I see him come,
Light I see the alley grow;
When I see him come by starlight,
He's the cross amid the beads;
Moonlit evenings when I see him,
He is like a wreath-borne rose.

Refrain: Come, come, come,
On the bough I swung myself.

4.

A green leaf (and) a large apple,
Rising in a handsome rose.
It is a Rumanian[7] rose,
I'll not find a man like John,

[1] The word *răchițan* does not exist in Rumanian. It is most probably meant to be *răchițel*, a local form of *răcănel*, a tree frog (*Hyla arborea*). It could, however, though this is less likely, be intended for *recițean* (a man from from the city of Recița or Reșița, of the Caras district) or *rechițean* (a man from the village of Rechițava, Hunedoara district). Lastly, and least likely, the word could be *răchitan* (the plant named loosestrife in English: *Lythrum solicaria*) or *răchițea* (blueberry or whortleberry bush: *Vaccinium oxyoccos*), or *răchitar* (the carpenter moth: *Cossus ligniperda*).

[2] Lipova is a town in the district of Timiș-Torontal, on the Mureș river. The accent is on the first syllable.

[3] Arad (accent on the second syllable) is a large industrial city on the Mureș, the capital of the district of Arad.

[4] Lugoj (accent on the first syllable) is the capital of the district of Severin.

[5] Sibiu (accent on the second syllable) is the capital of the district of Sibiu.

[6] That is, his lips are red as blood. The phrase is as unexpected and startling in Rumanian as it is in English.

[7] Rumanian is used here in the sense of peasant, as opposed to Hungarian (gentry) and German (that is, German-speaking authorities) in Transylvania.

Nici la stat, nici la umblat,
Nici la țoale de purtat.
Pre livezile lui Ioan
Toate paserile dorm,
Numai una nu mai doarme,
Toate noapte strigă: Ioaňe!
Nu e Ioan, nu e nimică,
Că-i în sat după iubită.
Iubește, Ioaňe, iubește,
Numai neamul ți-l păzește;
Nu iubi pre fie-ciňe,
Să-ți faci neamul de rușiňe.*
(193 i. Ghilad ɖ)

*5a.

1. – Fiicamè, fiica mè,
dândę-ai fost afară?
– Maica mè, maica mè,
|: d-în grădin' afară :| afar'?

2. – Fiica mè, fiica mè,
cę-ai lucrat acolo?
Maica mè, maica mè,
|: am plevit o floare :| floar'?

3. – Fiica mè, fiica mè,
cini tę-o 'nșălat?
– Maica mè, maica mè,
|: d-on fecior bătnaciu :| bătnaci.

4. – Fiica mè, fiica mè,
dară fața lui?
– Maica mè, maica mè,
raza soarelui.

5. – Fiica mè, fiica mè,
mustățele lui?
– Maica mè, maica mè,
spicu grâului.

6. – Fiica mè, fiica mè,
dară oťii lui?
Maica mè, maica mè,
mura câmpului.
(430 r. Tăşad, ɸ)

5b.

[1. – |: Fiica maicii,
unde-ai fost afară :|?
– |: Maica mea, draga mea,
în grădin' am fost :|.

2. – |: Fiica maicii,
ce-ai lucrat acolo :|?
– |: Maica mea, draga mea,
flori am adunat :|.

3. – |: Fiica maicii,
da cui le ai dat :|?
|: Maica mea, draga mea,
la ficiori în sat :|.

4. – |: Fiica maicii,
da cin' te-o 'nșelat :|?
– |: Maica mea, draga mea,
un hoț de soldat :|.

5. – |: Fiica maicii,
da pă und' te-o dus :|?
– |: Maica mea, draga mea,
pân grădina 'n sus :|.]

6. – |: Fiica maicii,
da unde tę-o pus :|?
– |: Maica mea, maica mea,
colo după nuc :|.

Either standing still or walking,
Or as to the clothes he wears.
In the orchards that are John's
All the birds are (fast) asleep;
Only one no longer sleeps,
All night long it's calling: John!
It's not John, it's not a thing,
For he's wenching in the village.
(Go on,) John, make love, make love,
Only mind your family:
Do not love just anyone,
To bring shame upon your kin.

5 a.

1. Daughter mine, daughter mine,
Where were you last night, (lass)?
Mother mine, mother mine,
Outside, in the garden.

2. Daughter mine, daughter mine,
What work did you do there?
Mother mine, mother mine,
I weeded a flower.

3. Daughter mine, daughter mine,
Who (was it) deceived you?
Mother mine, mother mine,
('T was) a swarthy youngster.

4. Daughter mine, daughter mine,
What about his face?
Mother mine, mother mine,
The ray of the sun.

5. Daughter mine, daughter mine,
(What of) his mustache?
Mother mine, mother mine,
The ear of the wheat.

6. Daughter mine, daughter mine,
What about his eyes?
Mother mine, mother mine,
Meadow blackberry.

5 b.

1. Mother's daughter,
Where were you last evening?
Mother mine, oh my dear,
I was in the garden.

2. Mother's daughter,
What work did you do there?
Mother mine, oh my dear,
Flowers gathered I.

3. Mother's daughter,
To whom did you give them?
Mother mine, oh my dear,
To the village lads.

4. Mother's daughter,
Who betrayed you (then)?
Mother mine, oh my dear,
A scamp of a soldier.

5. Mother's daughter,
But where did he take you?
Mother mine, oh my dear,
Up into the garden.

6. Mother's daughter,
But where did he set you?
Mother mine, mother mine,
There, behind the walnut.

7. –/: Fiica maicii,
da cum mi te-o pus:/?
–/: Maica mea, maica mea,
cu țîțile 'n sus:/.

8. –/: Fiica maicii,
da di ce n'ai plâns:/?
–/: Maica mea, maica mea,
n'am putut de râs:/.

(430c. Feneș, ♀)

5c.

1. –/: Fata maichii,
und' ai fost asară:/?
–/: {Maica tè, maica mè, / Mama}
colea 'n grădinuță:/.

2. –/: Fata maichii,
dar ce uai lucratu:/?
–/: {Maica tè, maica mè / Mama}
floari (sic!) am adunatu:/.

3. –/: Fata maichii,
da cui-i le-ai datu:/?
–/: {Maica tè, maica mè, / Mama}
la june 'nvâstratu¹):/.

4. –/: Fata maichii,
da pă un' te-o dus:/?
–/: {Maica tè, maica mè, / Mama}
colo mai d-în sus:/.

5. –/: Fata maichii,
da pe ce te-o pus:/?
–/: {Maica tè, maica mè, / Mama}
pă-un butuc de nuc:/.

¹) = învârstat (< vârstă).

6. –/: Fata maichii,
de ce n'ai zbirat:/?
–/: {Maica tè, maica mè, / Mama}
mi-o dat peste cap:/.

7. –/: Fata maichii,
da de ce n'ai plâns:/?
–/: {Maica tè, maica mè, / Mama}
n'am putut de râs:/.

(430d. Cerbăl, ♂)

5d.

–Fiica mea, fiica mea,
unde-ai fost asară,
/: Fiica mea, unde-ai fost asară:/ I. asar:/ II. N

–Maica mea, în grădin' am fost.
–Fiica mea, ce-ai făcut aclo (sic)?
–Maica mea, la floare-am sădit.
5 –Fiica mea, cu cin' te-ai iubit?
–Maica mea, cu-un hoț de voinic.
–Fiica mea, spune-mi, cum te-au pus?
–Maica mea, drept cu fața 'n sus.
–Fiica mea, di ce tu n'ai plâns?
10 –Maica mea, n'am putut de râs.

(430m. Săvârșin, ♂)

5e.

1. –/: Fiica mea,
unde-ai fost asară:/?
–/: Maica mea, maica mea,
la grădin' afară:/ I. afar:/ II.

2. –/: Fiica mea,
ce-ai făcut acolo:/?
–/: Maica mea, maica mea,
rujiț' am cules:/.

7. Mother's daughter,
But how did he set you?
Mother mine, mother mine,
With my breasts uppointed.

8. Mother's daughter,
But why didn't you weep?
Mother mine, mother mine,
I couldn't for laughing.

5 c.

1. Mother's daughter,
Where were you last evening?
Mother yours, mother mine,[1]
There, in the small garden.

2. Mother's daughter,
But what did you work (there)?
Mother yours, mother mine,
Flowers I did gather.

3. Mother's daughter,
To whom did you give them?
Mother yours, mother mine,
To a piebald lad.

4. Mother's daughter,
But where did he take you?
Mother yours, mother mine,
Somewhat higher up.

5. Mother's daughter,
On what did he set you?
Mother yours, mother mine,
On a walnut stump.

6. Mother's daughter,
Why did you not scream?
Mother yours, mother mine,
He tumbled me down.

7. Mother's daughter,
But why didn't you weep?
Mother yours, mother mine,
I couldn't for laughing.

5 d.

Daughter mine, daughter mine,
Where were you last evening?
Daughter mine, where were you last night?
Mother mine, I was in the garden.
Daughter mine, what did you do there?
Mother mine, I planted a flower.
Daughter mine, with whom made you love?
Mother mine, with a stalwart scamp.
Daughter mine, tell, how did he set you?
Mother mine, with my face straight up.
Daughter mine, why did you not cry?
Mother mine, I couldn't for laughing.

5 e.

1. Daughter mine, where were you last evening?
Mother mine, mother mine,
Outside in the garden.

2. Daughter mine, what did you do there?
Mother mine, mother mine,
Marigold I gathered.

[1] A most unusual form of address, obviously chosen for the sake of the rhythm. *Maica* and *mama* both mean mother.

3. -/: Fiica mea,
cui rujiț' ai dat:/?
-/: Maica mea, maica mea,
la iubitu meu:/.

4. -/: Fiica mea,
focu să ți-l ardă:/!
-/: Maica mea, maica mea,
apa să mi-l stângă:/!

5. -/: Fiica mea,
apa să ți-l ducă:/!
-/: Maica mea, maica mea,
munții să-l oprească:/!

6. -/: Fiica mea,
să să prepădească:/!
/: Maica mea, maica mea,
badea să-mi trăiască:/!
(430 h. Sânnicolaul-Mare, φ)

5f.

1. -Fii̯ca mè, fii̯ca mè,
unde̯-ai̯ fost tu-a̯sară?
-Mai̯că, d-în grăd'ina noastă.

2. - Fiica mè, fiica mè,
ce̯-ai̯ lucrat acolo?
-Mai̯că, floricele̯-am strâns.

3. -Fii̯ca mè, fii̯ca mè,
ce să faci̯ cu ele?
Mai̯că, la bad'ița (sic) mi̯eu̯.

4. -Fiica mè, fiica mè,
o ardă ți-l foc!
Maică, mulți ani să trăiască!

5. -Fiica mè, fiica mè,
o mâne ți-l apă!
-Maică, mulți ani să trăiască!
(430 n. Săliștea-de-Vașcău, φ)

5g.

-Fiica mea, unde-ai fost asară?
-Maica mea, în grădin' am fost.
-Fiica mea, ce-ai făcut aclo (sic)?
-Maica mea, la floarea-am cules.
-Fiica mea, cuii să le dai?
-Maica mea, iubitului meu.
-Fiica mea, bată-l Dumnezeu!
-Maica mea, țină-l Dumnezeu!
-Fiica mea, apă să ți-l mâne!
-Maica mea, Dumnezeu mi-l țină!
-Fiica mea, 'n prund să ți-l oprească!
-Maica mea, Dumnezeu ferească!
-Fiica mea, și pești să ți-l mânce!
-Maica mea, lasă-l, nu mai zice!
(430 m. Săvârșin, φ)

5h.

1. -/: Fii̯ca măi̯chii̯,
unde̯-ai̯ fost asară:/?
-/: Mai̯ca mè, mai̯ca mè,
la grăd'in' afară:/.

2. /: Fii̯ca măi̯chii̯,
{ce-ai făcut acolo:/?
/: Maica mè, draga mè,
flori mi-am adunat:/.

3. /: Fiica măichii,
ce să faci cu ele:/?
/: Maica mè, draga mè,
la amant (!!) le-am dat:/.
(430 e. Ungheni, φ)

3. Daughter mine, to whom did you give them?
Mother mine, mother mine,
To the lad I love.

4. Daughter mine, may the fire burn him.
Mother mine, mother mine,
May the water quench him.

5. Daughter mine, may the water take him.
Mother mine, mother mine,
May the mountains stay him.

6. Daughter mine, may he come to grief.
Mother mine, mother mine,
(Long) life to my lover!

5 f.

1. Daughter mine, daughter mine,
Where were you last evening?
Mother, (I was) in our garden.

2. Daughter mine, daughter mine,
What work did you there?
Mother, I did gather flowers.

3. Daughter mine, daughter mine,
To do what with them?
Mother, (they were) for my lover.

4. Daughter mine, daughter mine,
Oh, may fire burn him!
Mother, a long life to him!

5. Daughter mine, daughter mine,
Oh, may water sweep him!
Mother, a long life to him!

5 g.

Daughter mine, where were you last evening?
Mother mine, I was in the garden.
Daughter mine, what did you do there?
Mother mine, I gathered a flower.
Daughter mine, for to give to whom?
Mother mine, to the lad I love.
Daughter mine, may God smite him down!
Mother mine, may God keep him (well)!
Daughter mine, may the water sweep him!
Mother mine, may the Lord preserve him!
Daughter mine, may he land in gravel!
Mother mine, may the Lord forbid it!
Daughter mine, and may fish devour him!
Mother mine, say no more (but) leave him!

5 h.

1. Mother's daughter,
Where were you last evening?
Mother mine, mother mine,
Outside in the garden.

2. Mother's daughter,
{- - - - - there?
{What did you do there?
Mother mine, darling mine,
I gathered some flowers.

3. Mother's daughter.
To do what with them?
Mother mine, darling mine,
Gave them to (my) lover.

5i.

1. -Fiịca mea, fiịca mea,
unde-aị fost asară?
-Maịca mea, maịca mea,
în grădina noast'.

2. -Fiịca mea, fiịca mea,
ce-aị cătat acolea?
-Maịca mea, maịca mea,
rujleț' am cules.

(430s. Seceani, φ)

5j.

-/: Fiịca mea,
unde-aị fost asară:/?
-/: Maịca mea, maịca mea,
în grădin' afară:/.

(430g. Sânnicolaul-Mare, ɖ)

5k.

-Fiịca mea, fiịca mea,
unde-aị fost tu-asară?
Maịca mea, în grădin' am fost.

(430o. Mănăștur, ɖ)

6.

Cât-îi țara și Ardeal,
Nu-i ficior ca Berleștean,
Nici la față vederos,
Nici la port așa frumos.
Toată țara de-i umbla
Față așa nu-i d-afla,
Că au ochii fermecați,
Ce străbat pân la ficați;
Iar gurița lui-i izvor,
Nu-i dă apă, ci dă dor.

(202a. Murani, φ)

7.

Câtu-i satu 'n sus și 'n jos,
Nu-i ca badea om frumos,
Nici în față, nici în dos, | 11, 7-8
Nici în port așa frumos. | 369, 7-8
Cu colopu[1] suflicat[2]
Mândru-ar fi, numa-i buzat.

[1] = pălărie.
[2] = sufulcat.

(337. Săvârșin, φ)

8.

Badea mneu-i tânăr copcil,
Frumos ca un trandafir.
Cân' îl văd sara la lună
Par că-i floare din cunună;
Cân' îl văd sara la stele,
Par că-i cruce de mărgiele.

(132b. Nucșoara, φ)

9. [cf. 255]

/: Badeo, ce maịc' aị avutu:/, 3×
/: De pe tine țe-o făcutu:/ 3×
Cu ochi negri de ochit,
Cu sprâncene de iubit;
Cu ochi negri de ochiat,
Cu buză de sărutat.

(133a. Nucșoara, φ)

10.

Neamțule*, 'n companịa ta
Nu-i frumos ca badjița;
Neamtule, 'n șiriagul tău
Nu-i frumos ca badje-al meu.

(169f. Săvârșin, φ)

5 i.

1. Daughter mine, daughter mine,
Where were you last evening?
Mother mine, mother mine,
(I was) in our garden.

2. Daughter mine, daughter mine,
What did you seek there?
Mother mine, mother mine,
Marigold I gathered.

5 j.

Daughter mine,
Where were you last evening?
Mother mine, mother mine,
Outside in the garden.

5 k.

Daughter mine, daughter mine,
Where were you last evening?
Mother mine, I was in the garden.

6.

In the land, in Transylvania,
There's no lad like Berlestean,[1]
None so handsome faced (as he),
Nor as finely dressed (as he);
You might travel the whole land,
Such a face you'll not find more,
For he has (such) witching eyes
That go through (you) to the liver;
And his little mouth's a spring
Not of water but of yearning.

7.

Up and down in all the village,
None's as handsome as (my) lover,
From the front or from the back,
Nor as beautifully dressed.
With his hat turned up, he'd be
Handsome, but his lips are thick.

8.

(Oh,) my lover's a young lad,
Handsome as a rose (is he).
When on moonlit nights I see him,
He is like a wreath-set flower;
When on starlit nights I see him,
He might be a cross of beads.

9.

Lad, what mother did you have,
For to make you (as you are):
With black eyes for eyeing (made),
(And) with eyebrows (made) for loving;
With black eyes for eyeing (meant),
(And) with lips for kissing (made)?

10.

German,[2] in your company,
None's as handsome as (my) lover;
German, in your muster rank,
None's as comely as my lover.

[1] Berleştean (three syllables, with the accent on the last, which is diphthongized) may be a family name or it may mean a man from Berlişte, a village in the district of Caraş, in Transylvania.

[2] That is, the German-speaking authorities, both civil and military, collectively, under whom the Transylvanians lived when their land was part of the Austro-Hungarian Empire.

11. [Two texts: 1-3; 4-8]

/: Jacă badea trece deal :/, 12,1-2
Că-i cunosc boii și car, r., N 360
Și pe el mânce-l amar.)
Badea meu cel di d'emult,
Puse-mi gând să te uresc,
Dar ca tine nu găsiesc 369
Nici în față, nici în dos, 5-8
Nici in port așa frumos. 7 3-4
r. ciuhai[1]na.
[1]) < csuhaj (interject. ung.).
(564. Albac)

12.

/: C'o trecud nejchița dealu[3x]:/, 11 1-2
/: Că-i cunosc miersul și calu[3x]:/: 360 1-2
Neica-i alb și calu-i sur,
Blăstăma l-aș, nu mă 'ndur.
C'o trecut neichița șăsu,
Că-i cunosc calu și miersu:
Calu-i sur și neica-i alb,
Blăstăma l-aș, da mi-i drag.
(124d. Păucinești, Φ)

13.

/: Bate, Doamne, ce a bate :/:
Bate puju stelilor ă N
În drumu Josânilor!
C'am un drăguț în Josân
Cu peana de majeran.
Peana vântu i-o bate,
Ochii și gura-i râde.
(47f. Hodac, Φ)

14.

Dulce-i gura la bădiță
Ca și toamna lubjenița,
r. .
r. Mor, bade, mor,
Cum să-ți port io-atâta dor.
(67k. Cenadul-Mare, Φ)

2) Longing
Dor

15.

Somnu-i, maică, ochilor,
Dar la sprânșenii li-i dor,
Că sprânșenile s'ar duse,
Unde este gura dulce.
(350. Urdin, Φ)

16.

Mândre sprincene pi sus,
Sufl'etu, bad'e, le-ai pus;
Mândre sprincene pi jos,
Sufl'etu, bad'e, le-ai scos.
(557b. Idicel, Φ)

17.

Merg pă drum, n'am bai cu nime,
Cât[1]) în tăte laturile,
Nu văd numai gardurile.
Doru meu și cu-al badii
Mult îi până să 'ntâlni.
[1]) = căut.
(112 a. Câmp, Φ)

18.

/: Doru badii-i scris pă measă :/,
r. ,
/: Dragostea pe ușa 'n casă :/,
r. ;

11.

Lo, the hill (my) lover's crossing,
For I know his cart and oxen,
Refrain
And may bitterness devour him!
Lover mine of long ago,
I had thought of hating you;
But none like you do I find,
From the front or from behind,
Or as handsome as to garb.

Refrain: Chuhai na![1]

12.

Since (my) lover's crossed the hill,
For I know his gait and horse,
Lover's fair, his horse is grey,
I would curse him (but) I can't.
Since (my) lover's crossed the plain,
For I know his horse and gait,
Grey's the horse, (my) lover's fair,
I would curse him, but I love him.

13.

Strike, oh Lord, what You would strike:
Strike the speckling of the stars
On the road toward Josan.[2]
I've a lover in Josan,
With a sprig of marjoram.
On his sprig the wind is blowing,
Laughing are his eyes and mouth.

14.

Sweetly are (my) lover's kisses
As in fall a watermelon.
Refrain

Refrain: I die, lad, I die,
How am I to bear such yearning?

2) Longing

15.

Sleepy, mother, are (my) eyes,
Yet (my) eyebrows (sorely) yearn,
For (my) eyebrows want to go
Where the sweetly kissing is.

16.

Handsome eyebrows up above,
Lover, you put soul in them;
Handsome eyebrows down below,
Lover, you have drawn their soul.

17.

I go my way, I'm cross with no one,
I look about on every side,
I see nothing but the fences.
My own yearning and my lover's,
Long 'twill be before they meet.

18.

Lover's yearn's writ on the table,
Refrain
Love (is written) on the house door,
Refrain

[1] *Ciuhai na!* is an exuberant but otherwise meaningless interjection.
[2] Unidentified place name (Josani?).

Doru badii-i scris în grîndă,
Dragostea pe ușa-mi întră.
r. Astă-i Ana Orșoveană,
Măricuța dela vamă.
(164. Nucșoara, φ)

19.

Bade, spciculuț de grâuu, ia de grâu
Vrut-aș și să nu te știu, să nu te știu;
Că decând te știu pe tine,
Nu mai trebe altu nime, altu nim';
De | când te știu pe dumniata,
Tăt aștept să șie drag,
Mai mult și și jele-mi trag.
(557 b. Idicel, φ)

20.

|: Badea meu, bade de multu :| 3x,
r.,
|: Nu gândi, că te-am urîtu :| 3x,
r.
Zi di zi că te doresc,
Mai tare să te iubesc.
Te-aș iubi o săptămână,
Dar mi-i tare peste mâne,
Că-s tri dealuri și o vale,
Vai do mine, șe dor mare.
r. Săracă-i inima mea, mă.
(275 b. Săvârșin, φ)

21.

cf. 22 5-6, 550 1-4
|: Sărac doru lu badea, mă :| (I.) | ță (II.),
|: Să-l vândă, l-aș cumpăra, mă :| (I.) | ță (II.),
|: B'aia coate[1] boltă 'n gură :|,
{Și-așè-i și cu
|: Și-aș vinde doru pă gură :|;

1) ?; coatè poate < căută ?

Și-așè-i și cu boltă 'n prag,
Și-aș vinde doru pă drag.
(213 c. Cerbăl, φ)

22.

|: Muld mă mir de bădița-rie :| 3x, r.,
" " " " " ", r.,
|: Mândru știe săruta-rie :| 3x, r.,
" " " ", r.,
Și are buză supțire
Ca doi pupi de trandafiri.
Zeu, badița de le-ar da,
Eu cu drag le-aș cumpăra; (cf. 21, 1-2; 550, 1-4)
I-aș da cât cere pă ele,
Să le dè să fie-a mele,
Să sărut ficiori cu ele.
r. eu mor, mândră, {moră. / mor.}
(325 b. Râu-de-Mori, φ)

23.

[Sărută mă, bade 'n gură,]
|: Batăr nu ți-s dă măsură :|.
[Dă mi știi mândru țuca,]
|: - - - - săruta, mai :|,
Fiu-oi dă măsura ta, mai.
Țucă mă, bade mneu 'n dinți,
Dă buze și[1] nu te-atingi.
1) = să.
(56 a. Șoimi, φ)

24.

|: Mă uitai din deal în luncă :| (I.) | lun' (II.),
|: Să vă' badea une lucră :|,
|: La amiaz une să culcă :|.
(575. + 571-572. Urisiul-de-Sus, φ)

Lover's yearn is writ on crossbeam,
Through the door to me comes love.

Refrain: This is Ana Orshovana,[1]
Growing maiden from the toll-house.

19.

Lover, little ear of wheat, see, of wheat,
Would that I did not know you,
did not know you,
Because ever since I've known you,
I no longer need another, not another;
Ever since I knew you (first),
I keep waiting for some love,
(Yet) the more I draw of woe.

20.

Lover mine of long ago,
Refrain
Do not think that I have loathed you;
Refrain
Day by day I long for you,
More (and more) to care for you.
I would love you a (whole) week,
But it comes in most unhandy,
Three hills and a valley (part us):
Woe is me, what a great yearning!

Refrain: Woe is me, poor heart of mine!

21.

Oh, (my) lover's piteous yearning,
If he'd sell it, I would buy it;
{In the barn thus open shop, (?)
{Thus to keep shop in the barn, (?)
I'd sell yearning for a kiss;
On the doorstep open shop,
And I'd sell yearning for love.

22.

How I wonder at (my) lover,
Refrain
How I wonder at (my) lover,
Refrain
Beautifully he can kiss,
Refrain
Beautifully he can kiss,
Refrain
And he has (such) dainty lips,
(That) just like two rosebuds (are).
If he'd let them go, I swear,
I would buy them with (my) love;
I'd pay all he'd ask for them,
If he gave them to be mine,
That I kiss the lads with them.

Refrain: I die, lass, I die!

23.

Kiss me, lover on the mouth,
Though I'm not (made) to your
measure.
If you kiss me prettily,
- - - - - - - - - kiss,
I will give you your (full) share.
Kiss me, lover, on the teeth,
(Only mind,) don't touch my lips.

24.

From the hill I watched the meadow,
To see where (my) lover's working,
(And) where he lies down at noontime.

[1] That is, Anna from Orșova (a town in the border district of Severin, on the left bank of the Danube).

25.

Fă-mă, Doamne, ce m'îi face,
Fă mă, Doamne, sus pe munte,
Să văd badea când să duce.
Când să duce cu pușca,
Să-i fac semn cu marama,
Doar' napoi să va 'nturna.
(193 b. Seceani, φ)

26.

|: Fă-mă, Doamne, ce mă faciă :|, r.,
|: Fă mă supțire și 'naltă :|, r.,
Ca trestia di pe baltă,
Să mă iè un bou în coarne,
Piste uăc (?)[1] să mă răstoarne,
Piste uăc, piste oraș,
Piste verde strugurаș,
Strugurаș verde de jie[2],
La badea 'n cănțălărie,
Să văd badea ce mi scrie.
Scrie două-tri rânduri,
Nu măi poate de gânduri;
Scrie două-tri răvașuri,
Nu mai poate de năcazuri.
r. foie (sic) verde.

1) = nuc? 2) = vie.

(303. Comori, φ)

27.

|: Taie, drace, pădurea, mă :|,
r.
|: Num' un goron lasă 'n ea, mă :|,
r.
|: Să mă sui în vârfu lui, mă :|,
Să mă uit păste cetate,
|: Să văd pă badea ce face :|;
r.
Să mă uit numai p'un cias,
Să văd pă badea 'n oraș;
Să mă sui numai pe scară
Să văd pă badea 'ntr'o sară.
r. Lelișoară și-a me mândră.
(128. Hotărel, φ)

28.

|: Cucule pasăre sură :|,
r.,
|: Scriu o carte și-o iè 'n gură :|,
r.,
Și-o du la badea 'n fereastă.
Cân' să scoală s'o cetească,
S'o cetească și s'o creadă,
Că inima 'n mine-i neagră.
r. |: — — bade — — — —
hai dorule, haiă :|.
(325 f. Cerbăl, φ)

29.

Când îți trece pângă noii, 1. r.,
Pune-ți clopote pe boii, 1. r.,
2. r., N
Să-mi scot capul pe fereastă,
Să t'aud, bade, d-în casă;
Și-ți fă pleaznă de mătasă,
Și-ți pornește boi tu șase,
Să t'aud, bade, d-în casă.

1. r. Ano, drago.
2. r. Frunzuliță verde
mândra 'n poartă șede,
Badea-l drumul trece,
cu ochii-l petreci'.

(438 b. Someș)

30.

Doruțu-i, bade, la mine,
L-aș trimete, n'am pe cine.
L-aș trimete pe luna,

25.

Make me, Lord, what You would make
me:
Make me (be) up on the mountain,
To see when (my) lover's going,
When he goes off with (his) gun,
With (my) veil I'd wave to him,
That perchance he might come back.

26.

Make me, Lord, what You would make
me:
Refrain
Make me (over,) slim and tall,
Refrain
Like the reed (that's) by the pond,
On his horns an ox might take me,
(And) across the valley throw me,
O'er the vale, across the town,
(And) across the unripe grape,
Of the vineyard the green grape,
(Straight) into (my) lover's office,
To see what (my) lover writes.
(Lo,) he writes two or three lines,
He is overcome with thoughts;
(Lo,) he writes two or three letters,
He is overcome with worries.

Refrain: Green-hued leaf.

27.

Devil, cut the forest down!
Refrain
Leave only one oak tree in it,
Refrain
To its top that I might climb,
To look out across the fortress,
To see what (my) lover's doing.
Refrain
Let me look only an hour,
In the town to see (my) lover;
Only let me climb the ladder,
(Just) to see him of an evening.

Refrain: Little lass and sweetheart mine.

28.

Cuckoo, bird of ashen hue,
Refrain
Take my letter in your beak,
Refrain
Take it to (my) lover's window,
That he read it when he rises,
That he read it and believe it,
That my heart is black within me.

Refrain: - - - lover - - -
Come, oh yearning, come!

29.

When you go by our house,
1st Refrain
Put the bells upon the oxen,
1st Refrain
2nd Refrain
That I lean out of the window,
From the house to hear you, lover;
Make yourself a silken whiplash,
And start your six oxen going,
From the house that I might hear you.

1st Refrain: Ana, darling.
2nd Refrain: Little leaf (that's) green,
Sweetheart's at the gate,
O'er the street goes lover,
With him go her eyes.

30.

Lover, yearning is with me,
I've no one to send it with.
I would send it by the moon,

Dar luna e jumătate
Şi nu mere prea departe.
(91 b. Dumbrăvița-de-Codru, φ)

31a.

105 1-2 |: Vină, bade, când gândeștiu :| gândescu (sic),
N'aștepta să te doriesc.
Doru tău-i mare câne,
Că să-mi bagă 'n sân la mine
Şi nu-l poate scoate nime,
Nici țigan cu ţitura[1],
Nici Rumân cu fluiera,
Fără tu cu inima.
1) = cetera?
(106 a. Igriș, φ)

31b.

105 1-2 Vină, badeo, când gândesc (sic),
N'aștepta să te doresc,
Că doru-i cu mare trudă,
Lăsatu-i cu mare șiudă.
Vină, vină, badeo, vină,
Nu cota că-i lună plină.
(73 b. Grădiște, φ)

31c.

Niciĭ tu, bădița mneŭ :| mneŭ, măĭ,
Nu-ĭ fi la sufletul mneŭ, măĭ.
105 1-2 |: Vino, bade, când gândeștĭ, măĭ :|,
N'aștepta și[1] te doriesc, măĭ.
1) = să.
(129 d. Cociuba-Mare, φ)

31d.

105 1-2 |: Vină, bade, când gândeștiu :|,
|: N'aștepta să te dorescu :| dorésc.
(536. Cooc, φ)

32.

|: Vină, bade, pân grădină, 1. r. :| grădină,
|: Că te-aștept cu mână plină, 1. r. :| plină
Pă scaun dela stupină,
1. r.
Vină, bade, pe la zor,
2. r.,
Că mă potopesc cu dor,
2. r.
Vină, mândră, la portiță,
3. r.,
Şi-mi dă puțină guriță,
3. r.
Şi-asară te-am așteptat,
2. r.,
Până ce s'o înserat,
2. r.
Vină, bade, mâne sară,
2. r.,
Că cu dor te aștept iară,
2. r.;
Şi cale ți-oi mătura,
2. r.,
Şi gura ți-oi săruta,
2. r.
1. r. Vină, bade, vină.
2. r. Bade, bădișor.
3. r. Mândruță băluță.
(309a. Săvârșin, φ)

33.

|: Măĭ bădiță pup de june :|, N
r.
Hăle bune nu le spune;
Hăle rele dă le-afară
Şi vină la noi astară (sic).
Şi vină sara pă lună,
Par c'ești peană din cunună;
Şi vină sara pă stele,
Par c'ești burmă[1] și inele.

But it's only half a moon
And it doesn't go too far.

31 a.

Lover, come when you think (best),
Don't wait till I yearn for you;
(For) your yearning's a great wretch,
Since it gets into my bosom
And there's none can get it out,
Not the gypsy with his zither,
Nor Rumanian with his pipe,
Only you with (your own) heart.

31 b.

Lover, come when I think (best),
Don't wait till I yearn for you,
Yearning goes with suffering,
Parting goes with great affliction.
Do come, do come hither, lover,
Never mind that there's a full moon.

31 c.

Nor (will) you, my little lover,
Nor will you be on my mind.
Lover, come when you think (best),
Don't wait till I yearn for you.

31 d.

Lover, come when you think (best),
Don't wait till I yearn for you.

32.

Lover, come into the garden,
1st Refrain
I await you with full hands,
1st Refrain
On the bench beside the beehives,
1st Refrain
About daybreak, lover, come,
2nd Refrain
For I'm overcome with yearning.
2nd Refrain
Sweetheart, come (out) by the gate,
3rd Refrain
And give me a little kiss;
3rd Refrain
Last night, too, I watched for you,
2nd Refrain
Until it became (quite) dark.
2nd Refrain
Lover, come tomorrow evening,
2nd Refrain
For I'll wait again with yearning,
2nd Refrain
And I'll sweep a path for you,
2nd Refrain
And I'll kiss you on the mouth.
2nd Refrain

1st Refrain: Do come, lover, come.
2nd Refrain: Lover, little lover.
3rd Refrain: Little sweetheart fair.

33.

Lover, bud of a young lad,
Refrain
Do not tell (about) the good things,
(And) the bad ones throw away,
And come to our house tonight.
Come by moonlight in the evening,
Like a posy in a garland;
Come by starlight in the evening,
Like a ring for a betrothal.

r. Ia mă 'n brâță bine'
Până dimineață
Și mă strânge bine,
Badeo, cătă tine.

1) < Бурма (sârb.) = inel de logodnă.

(315a. Valea-Mare, φ)

34a.

Frunză verde di trifoi,
Mai vine, bade, la noi,
Vine 'n zi di nouă ori.
Di ți-o păre că-i pre mult,
Io ți-oi spune mai pă scurt:
Vino, brato, num' odată
Și 'mplinește ziua tătă;
Vino, brato, 'n răsărit
Și te du pă la sfințit.

(258. Mănerău, φ)

34b.

|: Frunză vierde de trifoii :|,
r.,
Mai vină, badjo, la noii :|,
r.,
Tăt pe dzi de nouă ori,
Să ne iubim amândoi.
De-ți o părie că îi mult,
Eu ți-oi spune și mai scurt.
Vine când o răsări
Și du-ce când o sfinți,
Numa' 'ndată 'n dziua-o fi.
r. Codrule cu frunza lată,
Doru meu, badjo, ce bată.

(234. Seceani, φ)

35. [cf. 263]

|: Nu te-am văz', badeo, de ieriu :| 4x
|: Nu te-am văz', badeo, de ieri (I) :| ieriu (II),
|: Și-mi dă 'n gând să zbori pă ceriu :|;
Nu te-am văz', bade, de-asară,
Și-mi ești de-amar păstă vară.

(215j. Cerbăl, φ)

36.

Mărioară de la munte,
Nu-dzi mai ția¹) păru 'n frunte,
Că ți-or ieși vorbe²) multe.
- - - - - - - -
Că bădița îi | duz la coasă,
Să cosească floricele,
Rupe îi s'ar coasa 'n ele,
Să vie 'n brațile mele;
Să cosească flori pă rouă,
Rupe îi s'ar coasa 'n două,
Să vie la d-alta nouă.
Să cosească flori pă tău;
Vino, bade, vino zău,
Să te strâng la peptul meu.
Să cosească prin livadă,
Rupe îi s'ar coasa 'ntreagă;
Vino, badea, de ți-s dragă.

1) = ținea. 2) = vorbe.

(48. Gherla, φ)

37.

|: Tu te duci, bade, te duci, 1.r. :|,
2.r.,
Și pe mine nu mă duci.
Du-mă, bade și pe mine
Tot într' o țară cu tine.
De ți-o fi, bade, rușine,
Fă mă brâu pe lângă tine;
De ți-o păre brâul greu,
Fă mă lumnină de său
Și mă bagă 'n sânul tău;
De ți-o păre cam gre iară,
Fă mă lumnină de ceară

Refrain: Take me in your arms well,
Till the morning (comes),
And (but) hug me tightly,
Lover, to yourself.

34 a.

Green leaf of the clover grass,
Lover, come to us again,
Come (to us) nine times a day.
If this seems too much to you,
I'll more shortly say to you:
Come by, lover, only once
And stay on the whole day long;
Lover, come along at sunrise,
Around sunset take your leave.

34 b.

Green leaf of the clover grass,
Refrain
Lover, come to us again,
Refrain
(Come along) nine times a day,
Let the two of us make love.
If you think that this is much,
Shorter yet I'll say to you:
Come along at break of day,
And at sunset go away.

Refrain: Forest with the leafage broad,
Lover, may my yearning strike you.

35.

I've not seen you, lad, since yester,
I've not seen you, lad, since yester,
In the sky I feel like flying;
I've not seen you since last night,
You've embittered my whole summer.

36.

Marioara[1] from the mountain,
Comb your hair from off your forehead,
Lest much gossip rise about you.
- - - - - - - - -
For (your) lover's gone a-mowing,
To mow down the little flowers.
May he break his scythe on them,
That he come (back) to my arms;
When there's dew, let him mow flowers,
May he break his scythe in two,
That he come to fetch a new one.
On the marsh let him mow flowers,
Do come, lover, come, I swear,
Let me hug you to my breast.
In the orchard let him mow,
May his whole scythe break (in pieces):
Do come, lover, if you love me.

37.

You are going, lover, going,
1st Refrain
2nd Refrain
And you don't take me along.
Take me with you, lover (mine),
Into the same land as you.
Lover, if (of me) you're shameful,
Make (of) me a belt about you;
If you think the belt is heavy,
Make (of) me a tallow candle,
And into your bosom thrust me;
If again it's somewhat heavy,
Make (of) me a waxen taper,

[1] Diminutive form of Maria, the accent is on the third, diphthongized syllable.

Şi mă pune-a supsuoară.
Cine vadă, te-o 'ntreba,
Că de unde-i lumnina:
– Asta-i lumnina de ceară:
Mândruţa d' într' a mea ţară;
Asta-i lumnina de său:
Mândruţa din satul meu.

—.—

1.r. badğo dragă.
2.r. Păduriţa-i vierde,
mândra 'n poartă şede,
Badea drumul trece
cu oţii-l petreci'.

(438 a. Feneş, ф)

38.

/: Ciaica Ioaňe, ciaica Ioaňe :/,
/: Vin la naica, pân ce-adoarmie :/;
/: Şi dormi, ciaica Ioaňe, biňe :/
/: Până-i naica 1) prânză ciňe :/.

1) = pe lângă tine.

(177 b. Banloc, ф)

39.

/: Lucă, Lucă, bade Lucă :/,
/: 1.r. :/,
/: Mă sărută şi te du, mă :/,
2.r. .

—.—

1.r. Dacă nu şi nu şi nu,
Bade Lucă.
2.r. Bade Lucă, Lucă, Lucă,
Lucă, bade Lucă.

(423. Câmp, ф)

40.

/: Lasă mă, Doamne, să moru :/
r.

N

—.—

r. Du-te, badğo, c'oi vini,
să vorbim o dou' o tri
Şi-apoi ne-om iubi.

(437. Valea-Mare, ф)

41.

Badjea viňe când şi când,
Doru mi-l bagă 'n pământ;
Badjea viňe când în sară,
Că doru vrea să-l omoară.

(305 e. Tolvădia, ф)

42.

Până 'nfloară piperiu, mă,
r.,
[Numa vin până-i ceriu;
Până 'nfloară piparca,]
Numa vin până-i lumea, mă,
r. .

—.—

r. Dragă şi iar dragă,
fir d'i iarbă neagră,
Fir d'i cucuruz,
auzi, mândră, auzi.

(405 a. Câmp, ф)

43 a.

/: Mult, bade, te-am aşteptat :/,
Colea pi la însărat
/: Tăt cu foc şi cu lumină :/
Şi cu dor dela inimă.
Dac' am văzt că nu mai vii,
Pus am doru căpătâi;
Cu urîtu mă 'nvăleam,
Doamne, rău mă hodineam.
Lumina s'au stîns pe masă,
Badea-ar vini, nu-i la casă;
Focul s'a stîns din cuptor,
Bade, după tine mor.
Frunză verde di pe spine,
Mă uit, badea nu mai vine.
Or e rău, or nu-i bine,
Or n'o l-ajuns dor de mine.
Poate doru c'o l-ajuns,
Or cina l-întârzieşte,
Or maică-sa-l probozeşte.

And under your arm (then) take me.
Those who see will ask of you
Where the light is coming from.
This (you'll say) is the wax taper,
(It's) the lass from my own country;
(And) this is the tallow candle,
(It's) the lass from my own village.

1st Refrain: Lover darling.
2nd Refrain: Green's the little forest,
By the gate's the lass;
Lover walks the path,
With her eyes she follows.

38.

Lover John, oh lover John,
To (your) lass come while she's waking;
And sleep soundly, lover John,
While the lass is by your side.

39.

Luke, oh Luke, oh lover Luke,
1st Refrain
Kiss me and be on your way.
2nd Refrain

1st Refrain: If (it's) no and no and no,
Lover Luke.
2nd Refrain: Lover Luke, oh Luke, oh Luke,
Luke, oh lover Luke.

40.

Leave me, Lord, that I might die!
Refrain

Refrain: Go on, lover, for I'll come
That we talk of two-three (things),
Then we will make love.

41.

Lover comes from time to time,
Thrusts my yearning in the ground;[1]
Lover comes when it is evening,
Because yearning he would kill.[2]

42.

Before paprika starts blooming,
Refrain
Come, so long as there's a sky;
Before paprika starts blooming,
Only come, while there's a world.

Refrain: Dear and dear again,
A sprig of black grass,[3]
(And) a sprig of maize,
Listen, sweetheart, listen.

43 a.

Lover, I've watched long for you,
There, when it was eventide,
Both with fire and with light,
And with yearning from the heart.
When I saw you didn't come,
I set yearning for a pillow,
Made of loneliness a blanket,
Lord, how badly did I rest!
On the board, the light's gone out,
Lover'd come, he's not at home;
In the stove, the fire's out,
Lover, it's for you I die.
Green leaf (growing) on the thorn,
I look, lover isn't coming.
He is ill or he is ailing,
Or my yearning hasn't reached him.
(Yet) perhaps yearning has reached him,
(But his) supper holds him up
Or his mother's scolding him.

[1] Alternate reading for this verse: Yearning thrusts him in the ground.
[2] Alternate reading for this verse: Because yearning seeks to kill him.
[3] This does not correspond to any of the plants referred to as black grass in the United States. The plants known as black grass in Rumania are: *Calluna vulgaris, Scrophularia vulgaris, Scrophularia nodosa,* and *Brunella vulgaris.*

Proboxi ar frigurile
Ca pe mine gândurile!
(45 a. Nasna, ф)

43 b.

Băd'iță, păr rățedzat,
D'e-asară t'e-am așt'eptat
Tăt cu foc și cu lumnină,
Pân o trecut d'ila cină.
Dac' am vădzut, că nu vii,
Pusei doru căpătâi,
|: Cu dragostea mă 'nvăliiu :| 'nvălii,
Și-apoi bin' mă hod'inii;
Cu dragostea mă 'nvălii[1],
Și-apoi bin' mă hod'inesc.

1) în loc de învălesc.

(533 b. Râpa-de-Sus, ф)

44.

|: Ce-i, bad'e, d'e nu mai viniu :| (6×),
Poat'e t'e țin neșt'e spini?
Da și spini te ar lăsa,
Nu te lasă maica ta.
(275 o. Cerbăl, ф)

45.

|: Păcurar cu bunda sură :|,
r. ,
Treci Murășul și-mi dă gură.
r. Ei, nană, nană, ia bagă bine de samă,
Că n'am pus geană pre geană, ăi nană.
(346. Igriș, ф)

46.

|: Struguriel negru dîn vie :| (4×) (I. II. IV.) | vie, r. (III.),
|: Șiede badjea de nu-mi vine :| (4×) (I. II. IV.) | vine, r.
Draci îl știe ce gândeșce,
Or maică-sa-l dosădeșce.
Să știu că l-ar dosădji,
L-aș lăsa, nu l-aș iubi.
Dar cum dracu io să-l lasă,
Că-i vine la noi acasă
Și-mi vine la patul meu,
Rădică de xincăleu (?),[1]
Clăcină de capul meu.
Clăcină, mă pomeneșce,
Mă 'nvață, cum să iubeșce.
r. nană.

1) = dricală?

(311. Foeni, ф)

47.

|: Băd'iță, gură de spig, măi :|,
r. ,
|: Șid'ere-aș cu t'ine-un pig, măi :|,
r. ,
Numa mama nu mă lasă,
Că mă ține 'nchisă 'n casă
Și-mi dă pită pe măsură,
Ca să mă xăuit di gură.
Busuioc roșu 'mpurtat,
Di gura nu m'am xuitat.
r. Dealu-i deal și valea-i mare,
– – mândră, până moarte.
(187. Troiaș, ф)

48.

|: Bad'iț'o, de dorul tieuu :| (4×)
Nu pot coase la djerdjeu[1];
Cos o țeră, ies afară
Cu mâna la inimoară.
Iese maica și mă 'ntreabă:
– Șe ți-i, fiicuță și dragă?
– Taci, maică, nu mă 'ntreba,
C'așa-i dorul din fetie
Și-alui badja din junie.

1) = gherghef.

(219 a. Tolvădia, ф)

May the shivering fevers scold him
As (my) thoughts (are scolding) me!

43 b.

Lover (with the) short-cut hair,
Since last night I've watched for you,
Both with fire and with light,
Till it was past suppertime.
When I saw you didn't come,
I set yearning as my pillow,
Covered myself up with love,
And thereafter rested well;
Covered myself up with love,
And thereafter rested well.

44.

Lover, why are you not coming?
Are some thorns holding you back?
Even thorns would let you loose:
(It's) your mother (who) won't let you.

45.

Shepherd with the ashen greatcoat,
Refrain
Cross the Muresh and (come) kiss me.

Refrain: Hey, sweetheart, sweetheart, mind that you take good care,
For I've not set eyelash on eyelash,[1] *hey, sweetheart.*

46.

Little black grape from the vineyard,
Refrain
Lover tarries, doesn't come more;
Refrain
Devil knows what he is thinking,
Or his mother's scolding him.
If I knew she's scolding him,
I would leave him, I'd not love him.
How the devil shall I leave him,
For he comes to our house,
To my bed he comes to me,
(And) picks up the cattle bell,
(And) he shakes me by the head?
Shakes until he wakes me up,
(And) he teaches me to love.

Refrain: Sweetheart,

47.

Lad (whose) mouth (is like a) wheat ear,
Refrain
I would stay with you awhile, lad,
Refrain
Only Mother doesn't let me,
For she keeps me locked indoors
And (my) fill of bread she gives me,
That I might forget the kissing.
(But) red basil I have worn,[2]
Kissing I have not forgot.

Refrain: Hill is hill and valley's wide,
- - - - - sweetheart, till (she?) dies.

48.

Lover, for your yearning's sake,
At my frame[3] I cannot sew;
Sew a little (then) go out,
With my hand upon my heart.
Mother comes outside and asks me:
Daughter dear, what's up with you?
Quiet, Mother, do not ask me,
Because such is girlhood's yearning,
And in youthfulness (my) lover's.

[1] That is, I haven't closed my eyes in sleep.

[2] Basil (*Ocimum basilicum*) is a symbol of love, and is thought to bring good luck. It plays an important part in Rumanian peasant lore.

[3] That is, the frame or hoop used for embroidery work.

49a.

|: Frunză vierde de secară :| 4x,
|: S'o mâniat bade-al de-asară :| 4x,
Unde n'am ieşit afară.
N'am ieşit, că n'am putut,
Mi-o dat mama de-a ţiernut,
Şi mi-o dat o sită deasă,
Ca să nu-i mai ies din casă.
Io luai o sită rară
Şi ieşi la bade-afară.
Când o fost la sărutat,
M'o chiemat de-a frământat;
Când o fost să-mi pietrec doru,
M'o chiemat, de-am ars cuptor.
(585. Tolvădia, φ)

49b.

|: Frunză vierdje de secară :| 4x, N
l. 2–13 = 49a. l. 2–13
Io făcui tăieţăii,
Badje-i ţucai gura ei.
(305e. Tolvădia, φ)

50.

Mult mi-o spus măicuţa mie,
Să nu dau gură la nime;
Da aceia n'o poci face,
Să n'o dau la cine-mi place.
(434. Mănăştireni)

*51a.

Tăte fetile să duc,
1. r.
Numa pe min' nu mă lasă,
Maica mè-i de-acasă,**
Că să teme că mă pcerde, | 2, 4–6
2. r. ,
Că mă m'o pcerdut odată, | 1102
3. r. . | 5–8
Şi până şi m'o găsît,
4. r. ,
Iarba toată s'o cosît,
4. r. .
—.—
1. r. La umbra de nuc.
2. r. Floare, iarbă verde.
3. r. Floare di pe baltă.
4. r. Floare di pe rât.
(392. Comori, φ)

51b.

|: Toate fetile să duc :|
|: La Ia umbra / IIa umbra de nuc :|;
|: Dar pe mine nu mă lasă :|
|: Maica mea de-acasă :|,
Că i-i frică că m'o perde,
Că-i pădurea verde.
(424. Sânnicolaul-Mare, d)

52.

|: Păntru cine[1], măi bădiţă :|,
r.,
|: Niji la maica n'am credinţă :|,
r. .
Că şi câte am avut-o,
Pentru cine am perdut-o.
Pentru cine, ficior 'nalt
Nici asară n'am cinat,
Nici acuma nu mi-i foame,
Ferica di mine, Doamne!
De-aş şti, că te-aş dobândi,
Da nici mâne n'aş prânzi.
—.—
r. Sara bună, nană,
Eu mă duc cătană.
1) = tine.
(316. Săvârşin, φ)

53a.

|: Murăş, Murăş, apă lină, | 1299
1. r. :/, | 1–5
|: Trec pă brata 'n ţară strină,
1. r. :|;

49 a.

(Green leaf,) green leaf of the rye,
Angered was last night (my) lover,
For I didn't come outside.
I did not because I couldn't:
Mother set me sifting (flour),
And a fine-meshed sieve she gave me,
That I mightn't leave the house.
(But) I took a coarse-meshed sieve,
And went out to (see my) lover.
When we were about to kiss,
Mother called me in to knead;
When I went my yearn to follow,
(Mother) called to fire the oven.

49 b.

(Green leaf,) green leaf of the rye,
[Lines 2–13 = lines 2–13 of *49a.*]
I began to make the noodles,
(And my) lover kissed her mouth.

50.

Often did my mother tell me
I am not to kiss a soul;
That's a thing I cannot do,
Not to kiss the one I like.

51 a.

All the girls are going off
1st Refrain
Only I am not allowed
By my mother to go out,
For she fears that she might lose me;
2nd Refrain
For she lost me once before now,
3rd Refrain
And until she found me (then)
4th Refrain
All the (meadow) grass was mown.
4th Refrain

1st Refrain: In the walnut's shade.
2nd Refrain: Flower (and) green grass.
3rd Refrain: Flower off the pond.
4th Refrain: Flower from the meadow.

51 b.

All the girls are going off
To the shade of walnut tree,
Only I am not allowed
By my mother to go out;
For she is afraid she'll lose me,
Because green's the forest.

52.

For your sake, oh lover (mine),
Refrain
Even Mother won't believe me;
Refrain
For such faith as I (once) had,
For your sake I have (now) lost.
(And) because of you, tall lad,
Last night, too, I had no supper;
Even now I am not hungry,
Lord, such happiness upon me!
If I knew that I could win you,
I'd not sup tomorrow either.

Refrain: A good evening, sweetheart,
Soldiering I'm going.

53 a.

Muresh, Muresh, quiet water,
1st Refrain
Cross (my) lad to foreign lands,
1st Refrain

Şi mi-l treci să nu-l îneci,
2. r.,
Că n'ai bani să mi-l plăteşci,
2. r.,
Nici ţoală să mi-l jăleşci,
2. r. .
Că tu dacă-i l-îneca,
3. r.,
Când or face jugu mugur, 496,10-14
4. r., 749,15-17
Şi răstele vişinele, 1177a.
5. r., 7-13,22-27
Şi tânjală pere moi, b.,8-14
6. r., c. 9-12 1301,13-16
Ia pânza di pe obraz, 431 6-9
7. r. 1173a. 46-51
Di vezi moarte cu năcaz, b.19-22
7. r.; 1299
Ia pânza di pe picioare, 6-13
8. r.,
Atunci moartea ne-o răzni,
9. r. .

—•—

1. r. {Floare din grădină. / Floarie
2. r. Floare de lagreci (?)¹)
3 r. Floare iac' aşa.
4 r. Floare d-întră struguri.
5. r. Doru mândrii mele.
6. r. Floare di trifoi.
7. r. Floare di izlaz.
8. r. Floare di cicoare.
9. r. Floare d-întră vii.
(332 a. Troiaş, ф)
¹) = la Greci ?

53 b.

1299 1-5 |: Murăş, Murăş, d-apă lină :|, r.,
|: Treci pe badea 'n ţară streină :|, r.,
Şi ia sama cum îl treci,
Să nu cumva să-l îneci.
Că dacă l-ei îneca,
Io, Murăş, te-oi blăstăma,
Să sece izvorul tău,
C'ai 'necat drăguţul meu.

—•—

*1. r. floare din grădină.
(391 d. Câmp, ф)

53 c.

1299 1-5 Murăş, Murăş, d-apă lină,
Treci pe badea 'n ţară strin', r.
Da iè sama cum îl treci,
Cum îl treci să nu-l îneci.
Tu pe badea de 'neca,
Io pe tin' te-oi blăstăma,
Să sece izvorul tău,
C'ai 'necat drăguţul meu.

—•—

1. r.* floare din grădin'.
(391 c. Criştior, ɖ)

53 d.

Murăş, Murăş, apă lină,
Nu 'neca, nu tulbura,
Că-i mândra pe matca ta.
Decât mândra să să 'nece,
Mai bin' Murăşul să sece,
Să rămână prundurile,
Să arem cu plugurile,
Să sămănem seliscele,
Să răsară dor şi jēle.
(419 c. Sânnicolaul-Mare, ɖ)

53 e.

|: Murăş, Murăş, d-apă lină :|,
|: Nu-mi unda, nu-mi tulbura :|
Pe mândra, pe matca [I] tè :| [II] tè, măi.
Mai vreau matca tè să-mi sece,
Decât mândra să să 'nece.
(236. Igriş, ɖ)

53 f.

|: Frunză verde mărul'e :|,
|: Iè mă 'n braţă, dorul'e :|, 1299 1-5
Şi mă treci dealurile.

Cross him over, drown him not,
2nd Refrain
You've no cash to pay for him,
2nd Refrain
Nor a sheet to mourn him with;
2nd Refrain
If by chance you were to drown him,
3rd Refrain
When the yoke shall bear (green) buds,
4th Refrain
And the oxbow (shall bear) cherries,
5th Refrain
And the yoke tree (bear) soft pears,
6th Refrain
Take the sheet down from his face,
7th Refrain
And see death with sorrowing;
7th Refrain
Take the sheet up from his feet,
8th Refrain
(Only) then shall death us part.
9th Refrain

1st Refrain: Flower from the garden.
2nd Refrain: Flower from the Greeks (?)
3rd Refrain: Flower just like that.
4th Refrain: Flower from the grapepine
5th Refrain: Yearning of my sweetheart.
6th Refrain: Flower of the clover.
7th Refrain: Flower of the meadow.
8th Refrain: Flower of the chicory.
9th Refrain: Flower from the vineyards.

53 b.

Muresh, Muresh, quiet water,
Refrain
Cross (my) lad to foreign lands;
Refrain
And be careful how you cross him,
Drown him not by any chance.
If (by chance) you were to drown him,
I shall (sorely) curse you, Muresh,
That your spring might dwindle dry
For your drowning of my lover.

Refrain: Flower of the garden.

53 c.

Muresh, Muresh, quiet water,
Cross (my) lad to foreign lands,
Refrain
But be careful how you cross him,
How you cross (and) drown him not.
If (my) lover you should drown,
I shall set a curse upon you,
That your spring might dwindle dry
For your drowning of my lover.

1st Refrain: Flower from the garden.[1]

53 d.

Muresh, Muresh, quiet water,
Do not flood, do not be troubled,
For (my) lass is on your course.
Than (my) sweetheart to be drowned,
Rather let the Muresh dry;
Let the shingle beds remain,
That we plow (them) with the plows,
That we sow the beds with seed,
Woe and yearning for to grow.

53 e.

Muresh, Muresh, quiet water,
Make no waves, (and) do not trouble
The fair lass upon your course.
I would rather have your bed dry
Than to have (my) sweetheart drowning.

53 f.

Green leaf, oh you apple tree,
Yearning, take me in your arms,
And take me across the hills;

[1] See the author's note to this text.

Şi mă treci şi nu mă 'nieci,
Că n'ai bani, să mă plăteşti,
Nici copii să mă jăleşti.
Că copiii ţi-o murit
Şi banii ai celtuit (sic).
(553. Idicel, ɸ)

54.
N'aş da, n'aş da gura mea-re,
Să-mi deie domnu gulea[1], mă,
Şi iagăru[2] pădurea, mă. N
La pădure treabă cios[3],
La gura mea om frumos;
Şi gulii treabă căpşuni,
La gura mea oameni buni.

1) < gulya (ung.) = cireada. 2) < Jäger (nemţ.) = vânător (păzitor de pădure). 3) < csősz (ung.) = păzitor.

(63 h. Şebiş, ɸ)

55.
|: Fost-am ieuă lăcomosu :| lăcomos, măi, r.,
|: Pă cel harnic şi frumosu :| frumos, măi, r.;
|: Că uńe l-am întâlńitu :| întâlńit, măi r.
L-am făcut de-o hodinit.
r. Haidă, badeo, haidă, dragă,
Hai la noi, că-i noapte neagră.
(348 a. Cerbăl, ɸ)

56 a.*
Crâjmăriţă şi crâjmar,
Nu mă strigare-aţi tâlhar!
Nici îs tâlhar, nici am fost,
Numa mi-i drag uom frumos.
(8 a. Cociuba-Mare, ɸ)

56 b.
Strigă-mi curvă curvile,
Nu să 'ncred pe dânsele.
|: Nici nu-s curvă, nici n'am fostă :|,
Făr mi-i drag uomu frumos.
(110. Comori, ɸ)

57. [cf. 432]
70c. 25-29 |: Muld le-am spus otilor mnei, măi :| mă,
Să nu-i şie lăcomoşi, mă,
Să nu-i şie lăcomoşi, mă.
|: Muld le-am spus şi nu m'ascultă :|
Tăt după frumos să uită.
(148 a. Orşova, ɸ)

58.
7/a 1-4 |: Porumbel cu porumbele :|
Lasă-ţi porumbelele,
199 1-2 Să rămână numai spin,
Să mă iubesc cu vecin.
(331 e. Cristior, ɸ)

3) Grief.
Tristeţă

59.
Mult mă 'ntreabă-un fir de iarbă,
Di ce-s tânără şi slabă.
Io spusei firuţului:
Di jelea drăguţului.
Că nu-i gard fără pîrleaz,
Şi nici drag fără năcaz;
Nici grădină fără cale,
Şi nici drag fără mustreală.
(243 b. Săvârşin, ɸ)

60.
|: Trandafir cu creangă 'n apă :| 4x,
Plânge mândra de să 'neacă,
Că n'are drăguţ să-i placă.
(202 i. Tolvădia, ɸ)

60 bis.
|: Câte muţe[1], câte tuţe[2] :|
|: Toate au drăguţi de frunte :| frunt;
Dară eu că vai de mine
N'am drăguţ, numai ruşine.

1) 2) < tutyi-mutyi (ung.), myu-myu (sârb.) = papă-lapte.

(360. Sânnicolaul-Mare, ɸ)

61.
|: Auzit-am, badeo, euu :| eu, măi,
|: Că ţie ţi-i tare răuu :| rău, măi. N
Da nii mie nu mi-i bine,
Dac' aud tăt rău de tine.
(275 f. Cerbăl, ɸ)

Cross me over, do not drown me,
You've no money for to pay me,
Nor yet children for to mourn me;
For your children are (all) dead,
And your money you have spent.

54.

I'd not, I'd not give my mouth,
If (his) herd the landlord gave me,
And the gamekeeper the woods;
(For) the woods call for a huntsman,
(And) my mouth for handsome men;
And the herd wants grazing land,[1]
And my mouth (wants) decent men.

55.

I used to be covetous
Refrain
Of the hard-working and handsome,
Refrain
For wherever I would meet him,
Refrain
I provided rest for him.

Refrain: Do come, lover, do come, dear,
Come to us, the night is dark.

56 a.

Tavern keepers, man and wife,
Don't go calling me a robber!
I'm no robber, never was one:
I'm just fond of handsome men.

56 b.

Let them call me whore, the whores;
They themselves do not believe it.
I'm no whore and never was;
I'm just fond of handsome men.

57.

I have often told my eyes
Not to be (so) covetous,
Not to be (so) covetous;
Told them oft, but they won't heed me:
They're aprowl for handsome (men).

58.

Pigeon cock with pigeon hens,
Leave your (store of) maize grain,[2]
Let but thorns remain, that I
With (my) neighbor might make love.

3) Grief

59.

Blade of grass keeps asking me,
Wherefore am I young and thin?
I have told the little blade
(It's) for woe about (my) lover:
There's no fence without a stile,
Nor yet love without a worry;
Neither garden without path,
Nor yet fondness without chide.

60.

Rose with stalk (standing) in water,
Sweetheart weeps until she chokes,
For she has no swain to please her.

60 bis.

All the dumb girls, all the dolts,
All have fine outstanding lovers;
Woe is me, but I alone
Have no lover, only shame.

61.

Lover, I have come to hear
That you're feeling very ill;
Nor do I feel well myself
If I hear but ill of you.

[1] The word *căpşuni* (strawberries), found in this verse in the Rumanian text, is obviously an error. The word should be *păşuni* (pastures or grazing land).

[2] *Porumb* (diminutive: *porumbel*) means both pigeon and corn (maize) in Rumanian. Normally, *porumbele* means hen pigeons, but it may be used poetically to designate corn.

62.

|: Frunzuță verde de spine :|,
r. ,
|: Când te văd, badje, pă cine :|,
r. ,
Plânge inima de mine,
Ca și omul obosit,
Când cosește vara 'n rât.
r. Num' așa, dorule, -așa,
Badea, țuc-ții gura ta.
(239. Murani, ф)

63.

Măi băditță, copil blând,
De tri ori pă zi te plâng;
Și sara și dimineața
Pintru tine-mi perd viața.
(440. Ghelari, ф)

64.

|: Săracă inima mè, măi :|,
|: Iar începe-a mă durè, măi :|; N
Că m'o mai durut odată,
Nici amu nu-i vindecată.
Nu ș'¹) ce doctor s'ar afla,
Să-mi vindece inima.
Să fie și împărat,
Dacă nu-i badea sărac;
Ba să fie, cât să fie,
Dacă nu-i ce-mi place mie.
¹) = știu.
(268 c. Urisiul-de-Sus, ф)

65.

|: Mă pricepe maica bine :|,
r. ,
|: Că mi-i dor de oaricine :|,
r. ;
Și mă pricepe maica,
Că mi-i dor de cineva.
– Măi fetița, draga mea,
Di ce stai în gând așa?
Ni' nu lucri, ni' nu mânci¹),
Numa tot în dor te strici.
De cât să te văd așa,
Mai bine te-aș îngropa
La o gura de izvor,
Ca să văd de cin' ți-e dor.
– Maică, maiculeana mea,
Că pă mine să mă 'ngropi
La fântâna d-în dumbravă,
Ca să vezi, cui am fost dragă.
r. Iei hei, puiule,
– – – – mândra mea, măi.
¹) lipsește o silabă.
(345 b. Nucșoara, ф)

66.

Pare-mi rău ca nu mi-i bine,
Dar nu mi-i de vină nime.
Bate-o focu minte slabă,
Nicăiri nu e de treabă.
Eu minte să fi avut,
Drăguț să nu-mi fi ținut!
Foie (sic) verde (sic) flori de fân,
Nu pot face să nu-mi țin;
Eu, Doamne, nu pot să fac,
Să nu iubesc, ce mi-e drag.
(202 k. Seceani, ф)

67.

Când îs, bade, păr(?) dârt¹) tine,
Rău plânge inima 'n mine;
|: Păr dârt bade cat' îmi place :|,
|: Nu poci me' nu ma' d-în pace :|.
¹) = pentru.

62.

Little green leaf of the thorn,
Refrain
Lover, every time I see you,
Refrain
(My own) heart weeps for myself,
Just as (does) a tired man
When he mows the field in summer.

Refrain: Only so, oh yearning, so,
Lover, do I kiss your mouth.

63.

Lover (mine), you gentle lad,
Thrice a day I weep for you;
Evenings too, and in the morning,
For your sake I waste my life.

64.

Woe is me, poor heart of mine,
Once again it starts to hurt;
For it's hurt me once before,
Even now it isn't healed.
I don't know what leech might be
Found to mend my heart for me.
Even an emperor (won't do)
If he isn't (my) poor lover;
Though he know all he might know,
If he's not the one I like.

65.

Mother understands me well,
Refrain
That for somebody I'm yearning;
Refrain
And (my) mother understands me
That for someone I am longing.
Little lass, oh darling mine,
Why are you so thoughtful (now)?
You don't work nor do you eat,
Only pine away with yearning.
Than to see you always thus,
I would rather bury you
By the outlet of a spring,
Just to see for whom you're yearning.
Mother, little mother mine,
You had better bury me
By the well (that's) in the coppice,
(Thus) to see the one who loved me.

Refrain: Ay, hey, little chick,
- - - my sweetheart!

66.

I am sorry I'm not well,
But there's nobody to blame.
Fire strike a weakly mind,
It is nowhere any good!
If I'd only had the sense
Not to keep myself a lover!
A green leaf (and) hay flowers,
I can't help keeping (a lover);
Lord, I can't do (otherwise):
Not to love the one I like.

67.

Lover, when I'm close to you (?),
Sorely weeps the heart inside me;
Lover whom I like close by (?),
I can't leave (?), I have no peace (?).[1]

[1] This text is thoroughly unclear in the original.

(485. 491. [l. 1-2] Dumbravița-de-Codru, φ)

68.

|: Frunză verd'i calapăru[1] :|,
D-am un badęo (sic) și mi-į văru.
|: Ňę-am lua, nu ňe putemu :|,
Ňę-am lăsa, nu ňe 'ndurămu.
|: Ňę-am lua da ťi-į păcatu :|,
Ňę-am lăsa da ťi-į bănatu.
Oamenii ne vorovesc,
Părinții nu să 'nvoiesc;
Oàmeni-ar putea tăcè,
Părinții să las' aşè.

[1]) = o plantă aromatică cu flori (galbene.

(127 b. Delani, φ)

69. [Two texts: 1-8, 9-15]

|: Alęorį[1] d'i pe rozoru :|,
|: M'o făcut badea să moru :|.
|: Să secię fântăňile-re :|,
|: Să să strângă mândrile (sic)-re :|,
Să s' adune Marți sara,
Că mi-o țința lumina.
Și când oi trage să mor,
Să strig pe badea cu dor.
Aleor nu te usca,
Mândră, nu mă' să uita.
Suschiuță[2] frunza-i lungă,
Mândră, doru meu te-ajungă;
Suschiuță frunza-i lată,
Mândră, doru meu te bată,
Că dragă mi-ai fost odată.

[1]) = alior = laptele cucului. [2]) = dim. de saschiu.

(369 a. Sânnicolaul-Mare, φ)

4) Jealousy
Jelozie

70 a.

|: Cucule-re* cu cunună :|,
*,
Nu cânta sara pre lună,
Că iňima mea nu-i bună,
Și[1] mi-i strânsă d-în curele,
Mi-s dată de mulce rele;
Și mi-i strânsă în brăşini,
Mi-s perită[2] la veşină.
-Veşină, soră veşină,
Și[1]-o tunat dracu d-în ciňe,
De șe ce-ai mâniat pre miňe?
Or că ție-ți pare rău,
Că iubesc bărbatul tău?
Nu-l mâna sara cu cai,
Niși cu cai, nișii cu boi,
Că să bace pre la noi.
Și io mi-s fată miloasă,
'L iau de mân' și-l bag în casă.
Și pusai șina pre masă,
Dar șina și mai rămasă;
Și-și lua drumul cătră casă,
Și cârpa-o zuitat pre masă.
M'aplecai și o luai,
Vădzui doru 'nvăluită.
Vine bade și priceșce,
Să spun io ochilor mei,
Să nu fie lăcomoși
După oamiňi d-ai frumoşi,
Numai ochii nu m' ascultă
Și[1] tot acolo să uită. 57

*. Lasă mă, lasă mă,
Să mă duc la mândra mea.

[1]) = ci. [2]) = părîtă.

(344 a. Tolvădia, φ)

70 b.

|: Cucule-rie* cu cunună :|,
*,
|: Nu cânta sara pe lună :|,
*,

68.

Green leaf (of the) scented tansy,[1]
I've a lover who's my cousin.
We would marry but we can't,
We would part, we've not the heart;
We would wed, but that is sinful;
We would sunder, 't would be woeful.
Folks are gossiping about us,
Our parents won't agree.
Folks could (very) well keep quiet,
Our parents could let be.

69.

Spurge[2] weed from the fallow furrow,
('T was my) lover made me die.
Let the wells (now all) go dry,
Let the girls gather together,
Let them gather Tuesday evening,[3]
To hold up the taper for me.[4]
And when I'm about to die,
Yearningly I'll call (my) lover.
Spurge weed, do not shrivel dry,
Don't forget me, sweetheart (mine).
Periwinkle's leaf is long,
Sweetheart, may my yearning reach you;
Periwinkle's leaf is broad,
Sweetheart, may my longing strike you,
Because once I loved you dearly.

4) Jealousy

70 a.

Oh you cuckoo with a wreath,
Refrain
Do not sing on moonlit evenings,
For my heart's not (of) good (cheer),
But is tightly bound with thongs,
I'm beset by many evils;
And it's tightly girdled in:
With (my) neighbor I'm at odds.
Neighbor (mine), oh sister neighbor,
What's the devil cast inside you?
Why are you so angry with me?
Could it be that you are bothered
Because I your husband love?
Nights, don't send him out with horses,
Not with horses nor with oxen,
For he comes by our house,
And I'm a kind-hearted lass:
By the hand I brought him in,
And set supper on the table;
But he ate and some was left,
And he homewards made his way,
On the board forgot (his) kerchief.
I bent down and picked it up,
(And) saw yearning wrapped inside it.
Comes (my) husband (then) and scolds (me),
(Says) I ought to tell my eyes
Not to be (so) covetous,
(Covetous) of handsome men.
But my eyes will not obey me
And keep glancing toward them.

Refrain: Let me be, let me be,
Let me to my sweetheart go.

70 b.

Oh you cuckoo with a wreath,
Refrain
Do not sing on moonlit evenings,
Refrain

[1] This is the plant known to botanists as *Tanacetum balsamita*; it is one of the long-standing favorites with the Rumanian peasants.

[2] This particular spurge is *Euphorbia cyparissias*.

[3] Traditionally, the Rumanian peasants consider Tuesday an unlucky day for any undertaking to begin on (such as, for instance, a journey).

[4] Among people of Orthodox faith, it is (or used to be) considered of the utmost importance to hold a lighted wax taper close to a person who is dying.

Că inima mea nu-i bună,
Şe mi-i strânsa 'n brăzînari,
Îi mâncată de duşmani;
Şi mi-i strânsă în brăşini,
Şi-i mâncată de veşină.
l. 8-12 = vara., l. 8-12
Lasă reu să nu-ţi pare,
Că-i viñe sara pre sare.
l. 15-23 = var. a., l. 13-21
Eu luai cârpa s'o rădică,
Găsii doru 'nvăluită.
r. Jacă vin dela nana-rie,
Că m'o prins dzişa la ea-rie.
(263. Tolvădia, φ)

71a. [Two texts: 1-4, 5-12]
|: Porumbiel cu porumbieľe :|,
Zice[1] porumbieľeľe-re,
|: Să rămâie numai spinu :|, 58
Să mă iubesc cu vecinu. 199 1-2
De-ţi pare, vecină, rău,
Îngrădeşte-ţi uliţa
Tot cu lin şi cu pelin:
Doară noi nu ne 'ntâlnim
Numai Sâmbăta odată,
Duminica ziua toată;
'N cele zile rare ori,
Într'o zi de nouă ori.
(41 b. Feneş, φ) [1] = pice?

71b.
|: Vecina de lângă miñe :|
Teme-şi bărbatu de miñe,
r. .
Da de miñe nu-şi îl tiamă,
Facă gard şi-l îngrădească,
Uochii mnei să nu-l zărească.
Uochii mnei de l-o văzut,
N'o zis că nu l-o plăcut;
Uochii mnei de l-or vidè,
N'o zis că nu l-or plăcè.
r. Hei murguľe heie.
(103 b. Comori, φ)

71c.
-|: Dragă mè, dragă vecină :|,
Ce dai la bărbat de cină?
-|: Curiş (?) verde din grădină :|,
Targăli[1] cu mate cină.
-|: Vecină, de-ţi pare reu, măi :|,
Îngrădeşte-l uocolu, măi,
Tăt cu spini şi cu pelin,
Cum noi şi nu ne 'ntăľnim
Numa Sâmbăta odată,
Duminica ziua toată.
[1] < tergélye (ung.) = un fel de carp.

(80. Bulz, φ)

71d.
|: Mândro, mândruleana mea-rie :|,
|: Muma ta-i mujere rè-ie :| rie-re.
Mândro, mândruleana mea,
Spune tu la maica ta,
Să 'ngrădjască uliţa
Tăt cu lin şi cu pelin,
Noi doi să nu ne 'ntăľnim
Numa Sâmbăta 'ntr'un loc
Şi Duminica la joc;
Numa sâmbăta d-odată,
Duminica ziua toată.
(383-384. Saravale, φ)

For my heart's not (of) good (cheer),
But is tightly bound with thongs,
And devoured by enemies;
And it's tightly girdled in
And devoured by (my) neighbor.
[Lines 8–12 = lines 8-12 of *70a.*]
Let it be (and) do not mind
That he comes by of an evening.
[Lines 15-23 = lines 15-23 of *70a.*]
I went to pick up the kerchief,
And found yearning wrapped (inside it).

Refrain: See, I'm coming from (my) sweetheart,
Because daylight's caught me there.

71 a.

Pigeon cock with pigeon hens,
May the corn fall (to the ground),
May but thorns be left, that I
With my neighbor might make love.
Neighbor's wife, if you should mind,
Set a fence about your alley,
All with quiet and with wormwood,[1]
For we hardly meet at all,
Only once on Saturdays
And on Sundays the whole day;
Seldom (though) on other days,
(Do we meet) nine times a day.

71 b.

Let my neighbor's wife next door
Fear me for her husband's sake.
Refrain
If she wouldn't fear for him,
Let her set a fence about him,
Lest my eyes catch sight of him.
When my eyes caught sight of him,
They said not that they misliked him;
If my eyes catch sight of him,
They don't say they do not like him.

Refrain: Hey, you bay horse, hey!

71 c.

Darling mine, dear neighbor (mine),
What d'you give your man for supper?
From the garden, burdock green,
Roach with guts (left in) for supper.
Neighbor (mine), if you are bothered,
Fence him in inside the yard,
All (about) with thorns and wormwood,[1]
That we might not meet each other
Except once on Saturdays
(And) on Sundays the whole day.

71 d.

Sweetheart, little sweetheart mine,
Your mother's a wicked woman.
Sweetheart, little sweetheart mine,
To your mother you should say
That she ought to fence the alley,
All with quiet and with wormwood,[1]
So that we two shouldn't meet,
Except Saturday some place
And on Sunday at the dance;
Only once on Saturdays
(And) on Sundays the whole day.

[1] Wormwood (*Artemisia absinthiu*) was thought by the Rumanian peasants to ward off all illnesses.

72.

|: Vecină di peste drumu :/,
Nu-mi trimetę atâta fumu,
Că drăguțu nu ți-l iau,
Nu ți-l iau, da nu ți-l las,
Numai ca să-ți fac năcaz.
(58a. Cristior, ᑫ)

73.

|: Trăndăfir di pă uogoră :/,
1. r.,
|: Spune, badęo, și te joară (sic) :/,
2. r.,
Mai ai altă lelișoară?
Ca și eu spun și mă jor,
Că n'am altu bădișor.
Că de ai altă mai dragă,
Eu mă pun și zac betiagă,
Și tri zile nu mă scol
Și mă las în drum să mor,
Să mă calce carele,
Să să mire fetele,
Ce plătesc drăgostele.

1. r. Frunză și codru-i a meu
Și-un bade care-o vreu eu.
2. r. Ia iej, mândră, până 'n drum,
C'am o vorbă să ți-o spun.
(169e. Râu-de-Mori, ф)

74.

82 1-3 | Știi tu, bade, ce ziceai,
Când pă ladiță șideai,
Că tu tare tę-ai jurat,
|: Că n'ai altă mândră 'n sat :/. N
Da ai mințit ca și-un câne,
C'ai avut șepte cu mine.
Până-i umbla pă la toate,
Iacă, bade, mniez de noapte;
Până-i dini[1] și la mine,
Iacă, bade, zuă-i bine.
[1] = veni.
(435. Mănăstireni)

75.

|: Floricică pusă 'n piept, r. :/,
|: Spus am, bade, nu tę-aștept, r. :/,
|: Dila alta vinį la mine, r. :/.
[Câtă min'te suci cu dos,
Câtă alta cu frumos;]
|: Câtă min'te suci cu fața, r. :/,
Câta alta cu dulceața.

r. floare după vii.
(372 b. Vălcani, ᑫ)

76.

Bade, uom ca dumnèta
Slabă minte poți purta,
r.
- - - - - - - -
Și iubiesc pe lumea toată,
r.
Strânge-ți, bade, minte-atâtă
Și-ți ține num' o iubită,
Nu iubi tu' ciuda mea
Nevestele altuia,
Că-s 'naltă ca secara,
La fața-s ca Marți sara,
Io mi-s mică ca grâu,
Și la fața-s ca vinu.
Că nu-s albe di frumoasă,
Nici nu-s roșii di grasă,
Ci-s albe di albele
Și roșii di ruminele,
Și 'n gură nu au măsele.
Bădișor ca badea meu
Nu-i că ține Dumnezeu;

72.

Neighbor from across the street,
Do not send me so much smoke,
For I shall not take your lover:
I shan't take him nor shall leave him,
Only so that I might spite you.

73.

Rose (that's growing) on the plowland,
1st Refrain
Tell me, lover, take your oath,
2nd Refrain
Have you got another sweetheart?
For I'll tell you too and swear
That I have no other lover.
If you love another more,
I'll lie down and take to ailing,
And three days I'll not get up,
On the road I'll let me die,
So that carts might run me over,
That the lasses (all) might wonder
At the price that's paid for love.

1st Refrain: Mine's the leafage and the wood,
And the lover that I want.
2nd Refrain: Come out, sweetheart, to the road,
For I have a word to tell you.

74.

You know, lover, what you said
As you sat on the small chest:
For you swore a mighty oath
That you have no other sweetheart.[1]
You were lying like a cur,
For, beside me, you had seven.
By the time you get to all,
It is midnight, lover, see;
By the time you get to me,
Lover, see, it is broad daylight.

75.

Little bloom worn on the breast,
Refrain
I said, lover, I'd not wait,
Refrain
From another lass you're coming.
Refrain
Toward me you turn your back,
To another nicely (turn);
Toward me you turn your face,
Refrain
To another (you turn) sweetly.

Refrain: Flower from the vineyards.

76.

Lover, (how can) one like you
Carry (such) a weakly mind,
Refrain
- - - - - - - - -
Everybody for to love?
Refrain
Lover, gather wits enough
And keep but a single sweetheart;
Just to spite me, don't make love
With the wives of other (men).
For they're tall as (is) the rye,
And they look like Tuesday evening;
I am short as (is) the wheat,
And my face is (red) as wine.
They're not fair of (their own) beauty,
Nor ruddy because they're plump:
They are fair because of whiting,
And they're ruddy from red colors,
They've no teeth (left) in their mouth.
Lover like my own beloved
There's no other on God's earth;

[1] In the original: That you have no other sweetheart in the village.

Bădiţor ca băditya
Nu-i ca ţine uliţa;
Uliţa di fluierat,
Guriţa di sărutat.
r. Ei numa şi numa,
Io mă duc cu bădiţa.

(362 a. Săvârşin, φ)

77.

|: Trandafir din cingătoare :|,
1.r.,
|: Nu ieşi, badeo, dingă soare :|,
2.r.;
Dingă soare de-ai fi rupt,
Tot nu-mi place ce-ai făcut.
C'ai lăsat ochi ca mură
Şi-ai iubit o spălătură;
Şi-ai lăsat gura ca fragă
Şi-ai iubit o ţăpăleagă.[1]
O iubişi o săptămână,
Vinişi, mă luaşi di mână.

1.r. Ei, dorule,
Spune-mi unde-s mândrile, măi.
2.r. Ei, nu mai bate, Doamne, yomu,
Că-l bat mândrile şi somnu.

[1] = hâdă (< talpalló [ung.] = încălţăminte mare şi pocită).

(297. Săvârşin, φ)

78 a.

|: Frunză vierde şi yuna-rie :|, 4×
|: De-aş puté la ceri zbura-rie :| 4×
Păstă casa lu badea,
Aş trăzni şi-aş fulgera,
Şi-aş ploua ploaie cu foc,
Să stîng pă badea de loc;
Şi-aş ploua ploaie cu pară,
Să stîng pă badea 'nt'o sară.

(213 a. Râu-de-Mori, φ)

78 b.

Să mă pot eu yajuta, mă
|: Sus la cieii[1] cu buraica, mă :|,
|: Tăt aş ninge şi-aş ploaia, mă :|,
|: - - - - - - - - - :|
Pâne-i merie bădiuţa, mă,
|: Cu mândruţă de-acuma, mă :|.

[1] = ceri?

(265. Feregi, φ)

79.

Ce gândeşti tu, măi bădiţă,
Că-i ţine două drăguţi:
Două drăguţi într'o casă
Ele şi[1] mi-o să sfădească;
Şi cari-s ele 'nt'on sat,
Să sfădesc ele bogat.

[1] = să.

(53 a. Şoimi, φ)

80.

|: Mac chirean cu tri crenguţe :|,
|: Badea-i cu două drăguţe :|. 3×
|: Şi yuna-i de yon gărdagiu :|, 3×
Haialaltă-i de-on sărac.
Hai de gărdag zice-aşa:
— Poimân' badea că m'o iè,
Mie tata că mi-o da
On pluguţ cu patru boi
Şi-o turma mare de oi.
Hai săracă zice-aşa:
— Poimân' badea că m'o iè,
Mie maica că mi-o da
Uochii şi sprîncenile,
Mâna şi inelele.
Nu dă badea uochii mnei
Pă sus patru boi a tei;

Lover like my own (dear) swain
There's none other in the alley:
Alley's (meant) for whistling (in),
Mouth (is meant) for kissing (with).

Refrain: Hey, only and only
I go with (my) lover.

77.

Rose that's tucked inside the waist-band,
1st Refrain
Don't go, lover, in the sunlight.
2nd Refrain
Even if you were a sunbeam,
What you've done I'd still mislike:
Eyes like blackberries you've jilted,
And you've loved a slop of swillings;
Mouth like strawberry you've jilted,
And you've loved an ugly bean pole.
You have loved her for a week, (now,)
(Then) you came my hand a-taking.

1st Refrain: Hey, yearning,
Tell me where the lasses are.
2nd Refrain: Hey, Lord, strike the man no more,
For he's struck by sleep and wenches.

78 a.

Green leaf and (another) one,
If I could but fly to heaven,
Up above (my) lover's house,
I would thunder and I'd lighten,
And I'd rain a rain of fire,
For to snuff (my) lover out;
And I'd rain a rain of flame,
To snuff lover out one evening.

78 b.

If I could but help myself (now)
Up into the sky that's misty,
I would keep snowing and raining,
- - - - - - - - -
As long, lover, as you're going
With the lass you have at present.

79.

What is it you're thinking, lover,
That two sweethearts you'll be keep-ing?
Under the same roof two sweethearts
Would be quarreling (the whole time);
Even when they're in one village,
Plentifully they will quarrel.

80.

Marjoram with threefold twiglets,
(My) beloved has two sweethearts:
One's (the daughter) of a landlord,
And the other of a poor man.
This is what the landlord's says:
Two days hence (my) lover'll wed me,
(And) my father will endow me
With a plow, two pairs of oxen,
And a goodly flock of sheep.
This is what the poor one says:
Two days hence (my) lover'll wed me,
(And) my mother will endow me
With my eyes and with my eyebrows,
(With) my hand and with my ringlets.
Lover will not trade my eyes
For (the sake of) your four oxen;

Nu-mi dă badea guriţa
Pă toată moşia ta.
(126 e. Ghelari, φ)

81.

Busuioc cu tri crenguţe,
Badea meu cu tri mândruţe;
D-una 'n djeal şi una 'n vale,
Una 'n capu satului.
A d'în djeal ca şi-un păhar,
A d'în vale ca şi-o stea,
A d'în capu satului̯, A-
-şa-i̯ punerea capului.
(220 e. Cenadul-Mare, φ)

5) Mistrust
Neîncredere

82.

74 1-4 |: Şciu̯, badje, când ce-ai̯ juratu :| [3x]
|: Joi̯ sara la noi̯ pă patu :| [3x],
Că n'ai̯ altă mândră 'n sat.
Dar io-am fost în sat la vale
Şi ţi-am văzt mândrili tale,
Că şedeau lâng' un părău.
Facă mi-le Dumnezeu,
Facă mi-le petrişiele,
Să-mi podjeoc curtea cu ele.
(197. Saravale, φ)

83.*

Frunză vi̯erde-a spicului̯,
Nu credea voi̯nicului̯,
r.,
Că voi̯nicu-i̯ mare câne,
Preste {câte / multe} dealuri̯ vine,
r.;

Nicăiri nu să alină
Numai la mândră 'n grădină.
D-auzi, mândră, mândruliţă,
Ia ieşi sara la portiţă,
Dedeluşce(?)-ai̯ ca guriţă.
—.—

r. Măi̯ Mărie, măi̯!
Lină, Mădgălină,
Floare din grădină,
Mult mi-i̯ drag de tine,
Vin sara la mine.
Tiňerea fetiţă,
Albă la peliţă,
Galbănă 'n coşiţă,
Rumănă'n buchiţa,
Rotată la ţiţă,
Dulce la guriţă,
Ai̯ sufletul meu̯,
Mor de dorul tău̯,
Ce să mă fac eu̯ :|!
(606. Ghilad, ɖ)

84a.

|: Până-i̯ ţara Clujului̯i :| [I.] -lui̯, mă, [II.]
Nu-i̯ credea feciorului̯, mă.
|: Crede 'n fecior până joară :|,
Crede-o dracu şi-l omoară.
Crede 'n fecior până zice,
Crede-o ruşinea să-l mânce,
Că te ţine pe genunchie
Şi minţeşte mii şi sute;
Şi te ţine cu vorba
Şi-şi ia drăguţă alta.
(38 c. Cristior, ɖ)

84b.

|: Frundză vi̯erde-a spiculu̯i̯ :| [I.] spiculu̯iă, [II.]
r.,
|: Nu cri̯edje-a voiňiculu̯i̯ :|,
r.,

Lover will not trade my mouth
For the whole of your estate.

81.

Scented basil with three twiglets,
(Lo,) my lover has three sweethearts:
One's uphill, one's in the valley,
One (lives) on the village edge.
The uphill one's like a glass,
Like a star's the valley lass,
The one from the village edge,
That's the one to lose your head for.

5) Mistrust

82.

You know, lover, what you swore
Thursday evening on our bed:
That you have no other sweetheart.[1]
But I've been down in the village
And I've seen your sweethearts (all),
As they sat beside the stream.
May the Lord change them for me,
May He change them into pebbles,
That I strew my yard with them.

83.

Green leaf of the ear (of corn),
You must not believe a lad,
Refrain
For a lad is very currish,
Over many hills comes (striding);
Refrain
Nowhere else does he find solace
Only in (his) sweetheart's garden.
Listen, sweetheart, little sweetheart,
Come out to your gate at evening,
To give kisses to (your) lover.[2]

Refrain: You, Maria, you!
Lina, Magdalina,
Flower of the garden,
Dearly do I love you,
Come to me at evening.
Youthful little maiden.
White (as milk your) skin (is),
Yellow (are your) tresses,
Rosy (is your) cheek, (too,)
Rounded (is your) bosom,
Sweet (your) little mouth (is),
(All) my soul is yours,
I die of your yearn,
What am I to do!

84 a.

Nowhere in the land of Cluj[3]
Shall you trust a young man's word.
Trust a lad until he's swearing,
Devil trust him (then) and slay him;
Trust a lad until he's speaking,
(Then) may shame trust him and eat him;
For upon his knees he'll hold you,
Lies he'll tell hundreds (and) thousands;
And he holds you with his say,
And he takes another lass.

84 b.

Green leaf of the ear (of corn, oh),
Refrain
You must not believe a stalwart,
Refrain

[1] In the original: That you have no other sweetheart in the village.
[2] This verse is garbled in the transcription, but its meaning, as rendered here, is obvious enough.
[3] Cluj is the name of a district in Transylvania, as well as of the capital of that district.

|: Că-i ce pune pre jenunchii :| jenunchiă,
r.
Şi ce momeşce ca Turcii,
Şi-ţi mince el mii şi sute.
r. Eu mor, mândră, mor.
(166 c. Uzdin, ф)

85a.

|: Să să joară (sic) badea, joară :|,
r. ,
|: Cătă lună, cătă soarie :|,
r. .
Io pă badea nu mă 'ncried,
Inima 'n palmă s'o văd.
Badea-i hoţ şi rău de gură
Şi mintea din cap mi-o fură,
Că de faţă mă-şi iubieşte
Şi de duos mă povesteşte.
Lasă, badeo, lasă, lasă,
C'o veni Dumineca,
Da eu frumos m'oi schimba,
De albă ca zăpada,
De frumoasă ca floarea.
Şi la uliţă-oi ieşi,
Din păşi mărunţi oi păşi,
Până altu m'oi găsi,
Şi mai 'nalt şi mai frumos,
Nu ca tine negricios.

113 a. 6-12; b. 5-9; 114 a. 5-12; 149, 14-18

r. Oi verde oi galbănă-re,
{Hai badea mă leagănă-rie.
{Frandafir
(176 a. Râu-de-Mori, ф)

85b.

|: Să să-mi joară, badea-mi joară :| 3x
|: Cătă lună, cătă soarie :|. 3x
(280 l. Râu-de-Mori, ф)

86.

Pre badiţă-l cu-ochi vierdziă
Nici-odată să nu-l criedzi;
Că când zice: zeu, zeu, zeu!
Atunci minte şi mai rău;
Şi muceşte[1] cu-un critar,
Să iubească fete mari;
Şi muceşte cu-o groşiţă,
Să iubească la feciţă.
[1]) > мучити (sârb.) = a chinui.
(494. Foeni, ф)

87a.

|: Măi bădiţă, tu eidi mândru :|, 3x
r. ,
|: Rupie-dzi d'ila mine gându :|, 3x
r. ,
Că io d'ila tin' l-am rupt
Şi nu-ţi am, ba io, mai mult.
Păntru că io mi-s bărnace,
De mine la tăţi le place;
Şi păntru că-s bărnăcuţă,
Nu poci fi la tăţi drăguţă.
Păntru ţi-am fost, badeo, ţie,
Ţi-am crezut la omenie.
Bade, omenia ta
Bag'o'n oci[1] la muma ta,
Că io-atunci n'am priceput,
Ţie, badeo, ţi-am crezut.
Dar acuma io pricep,
Ţie, bade, nu-ţi mai cried.
Priciep binele din rău
Şi pe tine de celău[2].

For he sets you on his knees, (oh,)
Refrain
And he lures you as the Turks do,
Lies he tells you, hundreds, thousands.

Refrain: I die, sweetheart, die.

85 a.

Let him swear, (my) lover, swearing
Refrain
By the moon (and) by the sun, (too,)
Refrain
I (my) lover shall not trust,
Heart in hand though I might see.
He's a scamp and evil-spoken
Steals the wits out of my head,
To my face he loves me (dearly),
Tells of me behind my back.
Let be, lover, just you wait,
Sunday will be here anon,
And I'll change me prettily:
(Fair and) white I'll be as snow,
As a flower beautiful,
I'll go out into the alley,
And I'll walk with mincing steps,
Till I find myself another,
Taller, too, and handsomer,
Not like you, swarthy of face.

Refrain: Be it green or be it yellow,
Lover, come along and swing me.
Come along, rose, set me swinging.

85 b.

Let (my) lover swear before me
By the moon (and) by the sun, too.

86.

(Oh,) the lover with green eyes,
You are never to believe him;
When he says: I swear by God,
That's when he is lying worst.
And he struggles with a penny
To make love with maiden lasses,
And he struggles with a farthing
To make love with little girls.

87 a.

You are handsome, lover, (handsome,)
Refrain
Tear your thought away from me, yet,
Refrain
For I have torn mine from you,
I'll not worry more for you.
Because I'm a swarthy maiden,
Everyone (who sees me) likes me;
And because I am (so) swarthy
I can't be everyone's sweetheart.
Because, lover, I was yours (once),
(And) your decency I trusted.
Lover (mine), your decency,
Thrust it in your mother's eye,
Because then I didn't know,
Lover, and I trusted you.
Whereas now I understand,
Lover, and don't trust you more.
I know right from wrong (at last),
And I know you for a wretch.

Da io port floare morună[3],
Şi mi-s tot cu voie bună;
Da tu porţi floare 'n gura,
Şi eşti tot cu voie rea.

— • —

+. Păstă deal la nana 'n vale.

1) = ochi.
2) < csaló (ung.) = înşelător.
3) = muşăţel.

(188 a. Troiaş, φ)

87 b.

Pân' ce ţi-am fo', bade, ţie,
Ţi-am crezut la omenie.
Dila omenie 'n jos
Rămâi, bade, sănătos.

(148 b. Comori, φ)

87 c.

Bade, uominĭa ta
Bagă 'n uoţi mânia ta;
Uominĭe dăla tiń'
Bagă 'n uoţii cui ţe ţin'.

(473. Tăsad, φ)

6) Peaceful separation
Despărţire pacinică

*88 a.

|: Frunză verd'e din tri sălşiu :|, (4x)
|: Hăi, bad'eo, d'e mă petriecĭu :| (4x)
Barem de-aici până 'n beci*,
Şi din beci, bădiţă, 'n val'e,
Barem până 'n valioară.
Şede 'n valioară 'n jos,
Du-te, badeo, sănătos,
Ca on trandafir frumos;
Cân' îl bate vântu 'n dos,
Umple lumea de miros;
Cân' îl bate vântu 'n faţă,
Umple lumea de dulceaţă.
(215 l. Râu-de-Mori φ)

88 b.

|: Hai bad'e, dă mă petredji, mai,
|: Până jice-ĭ cătă Bedji,* mai :|,
Că d'acolè d-încolè
Ai mere cum îi putè.
Nu-i lumea primeroşii[1],
Şi sui, dragă, nu mă ţii.
1) < primă' = panglică.
(59 c. Dumbraviţa-de-Codru, φ)

But I wear camomile flowers,
And I'm always sunny-tempered;
You wear flowers in your mouth,
And you're surly all the time.

Refrain: To the lass o'er hill and dale.

87 b.

Lover, until I was yours,
I trusted your decency;
(With what's) below decency,
Farewell, lover, and good health.

87 c.

Lover (mine), your decency,
Put it in your mother's eye;
Lover, decency from you,
In the eye of (her) who keeps you.

6) Peaceful separation

88 a.

Green leaf from three willow trees,
Come, lad, come along with me,
At the least from here to Vienna;[1]
And from Vienna, lover, downwards,
To the small valley at least.
Then, from the small valley down,[2]
Go on, lover, in good health,
(Looking) like a handsome rose:
When the wind blows on its back,
The whole world it fills with scent;
When the wind blows on its face,
The whole world it fills with sweetness.

88 b.

Come, lad, come along with me
All the way from here to Vienna;
For from there upon my way
I will go as best I can.
The world isn't (all) red ribbons,
Climb on, dear, and do not hold me.

[1] The word *beci*, which occurs in this text and in the immediately succeeding one, means cellar. Capitalized, however, it is the old Rumanian name for Vienna (Bécs, in Hungarian). This is undoubtedly the sense intended in these texts.

[2] In this verse *Șede 'n* (sits in) should read correctly *și din* (and from).

89.

|: Dusu-s'a bădița, dusu :| duz, mă,
Pe drumu Bistriți 'n suz, mă.
|: Nu mi-i ciudă, că s'o dusu :| duz, mă,
Mi-i ciudă, că nu mi-o spuz, mă,
Să-i pun merinde de-ajuns.
Merindoare de un ban,
Să-i fie badii pe-un an;
Merindoare de tri bani,
Să-i fie badii 'n tri ani;
Cernută prin sprâncenele,
Frământată prin inele,

Să știe că-i 'n dor și jele;
Și dospită pe limbuță
Și coaptă la inimuță,
Să știe că-i de drăguță.
(62 b. Criștior, ɋ)

90.

|: S'o dus badea 'n cătănie :|,
|: Mi-o lăsat grădina mie :|,
|: Și arată și săpată :|,
|: Numai câd nu-i sămănată :|.
|: Sămăna-i-aș cănăpei [1] :|,
Mândrii-z uochii ca și ei;
Sămăna-aș vioarele,
Mândrii-z uochii ca și ele.

[1] dim. de canac.

(573. Hodac, ɸ)

91.

De când bădița s'o dus,
Ňegură 'n ocol s'o pus
Și pă gând și pă nuiele
Și pă iirimuța mè.
(294. Mănăștireni, ɸ)

92.

|: Măi bădiță, când te-i duce :|,
+,
|: Lasă-mi două meri dulci :|,
+,
|: Io când oi mușca din măru :|,
+.
Ca să-mi treacă de tot dor.

+. Cuculeană logojean'.

(52 e. Delani, ɸ)

93.

Când treși, badjo, cu coșia [1],
Nu-mi fașe cu pălăria;
Țiňe-ți capu aplecat,

Dzică tăți că ne-am lăsat.

[1] < kocsi (ung.) = trăsură.

(234. Seceani, ɸ)

94.

Frunză verde șamanuiș(?),
|: - - - - ce-am făcut io :|;
Frunză verde s'o uscat,
Ce-am avut drag, l-am lăsat.
(30. Vidra-de-Mijloc, ɸ)

89.

Gone's (my) lover, gone away,
Up the road to Bistritza.[1]
I'm not irked because he's gone,
I am irked he didn't tell me,
That I pack him food enough.
For a penny, provender,
A (whole) year to last (my) lover;
For three pennies, provender,
Three (whole) years to last (my) lover:
(Flour that's) sifted through (my) eyebrows,
(And that's) kneaded through (my) rings,
That he'd know is woe and yearning;
(Bread that's) leavened on (my) tongue,
And (that's) baked upon (my) heart,
That he'd know is from (his) sweetheart.

90.

Soldiering (my) lover's gone,
(And) to me he left the garden;
Plowed and seeded (is the garden),
Only it has not been seeded.
Bell-flowers I'd sow in it,
Lovely are (his) eyes as they;
Violets I'd sow in it,
Lovely are (his) eyes as they.

91.

Since (my) lover's gone away,
Mist has settled on the yard:
On the fence and on its sticks,
And upon my heart as well.

92.

Lover, when you'll go away,
Refrain
Two sweet apples leave for me;
Refrain
When I bite into an apple,
Refrain
May my yearning (too) be eased.

Refrain: Little cuckoo hen from Lugoj.

93.

Lover, when you drive the coach by,
Do not wave your hat at me;
(Rather) keep your head bent down,
Let all say that we have parted.

94.

A green leaf, and it's not mine,
- - - - - - what I've done;
A green leaf (that) is dried up,
I have left the one I love.

[1] Bistriţa is the name of several towns and rivers of Rumania. The one meant here is probably the capital of the district of Năsăud, in Transylvania.

95.
|: Măi badiță di departe :|,
|: Trimete mi-o țâr' de carte :|.
Io departe, tu departe,
Două dealuri ne desparte,
Două dealuri și-o pădure
Și cale de nouă zile.
(22. Râpa-de-Sus, φ)

96 a.
|: Bădișor dipărtișoru :|,
Nu-mi trimiete-atâta doru
Pe părău și pe izvor
Și pe gura tuturor,
Că eu ți-oi trimite jele
Și pe lună și pe stele.
Da stelele-s mănuntele,
Și mă tem, că n'o ști mere.
(61 a. Delani, φ)

96 b.
|: Bădișor depărtișoru :|,
|: Ce-mi trimiți atâta doru :|
Și pe lună și pe noru ?
|: De-mi trimidz mai puținelu :|
|: Și te țipă tu cu elu :|
(191. Săliștea-de-Vășcău, φ)

96 c.
Măi bădiță, bădișoru,
nu-mi trimete-atâta dor
Și pe lună și pe noru,
Trimete-mi mai puținelu
și hai dumniata cu el.
(374 d. Cooc, ɋ)

97.
Lungu-i drumu Clujuluii;
Mândrul', de dragoste noastă
O | răsărit un pom în coast,'
|: Răsărit-o și-o crescutu :| crescut.
Mândrule-or, mândrule-or dară
Face ne-om secură nouă
Și o pană ruptă'n două
Și-om tăie pomuț în dou'.
(613 h. Comlăușa, φ)

7) Forsaken
Părăsită

98.
Bădiță, pene de strutu,
|: De tri ani mi-ai fost drăguțu :|.
Dar amu de-o săptămână
|: Mă lăsași dârt¹) o minciună :|.
Că minciunile nu-s bune,
Nicie gura cui le spune;
Că minciunile nu-mi place,
Nicie gura cui le face.
¹) = pentru.
(58 g. Delani, φ)

99.
|: Părăuță din pădurie :|,
r.,
|: Face ce-ai zamă de murie :|,
r.,

95.

Lover (mine) from far away,
Do send me a little letter:
I (am) far (and) you (are) far,
Two hills keep us from each other,
(Just) a forest and two hills,
And a journey nine days long.

96 a.

Little lover far-away,
Do not send me so much yearn
By the brook and by the spring,
And by everybody's say.
Because sorrow I will send you
By the moon and by the stars.
Yet the stars are very small,
And I fear they mightn't go.

96 b.

Little lover far-away,
Why d'you send me so much longing,
By the moon and by the clouds?
Do send me a little less,
And rush (here) with it yourself.

96 c.

Lover, little lover (mine),
Do not send me so much yearning
By the moon and by the clouds.
(Rather) send a little less,
And come by with it yourself.

97.

Lengthy is the road to Cluj,
Lover (mine), of our love,
On the hill a tree's sprung up,
It's sprung up and it has grown.
Lover (mine), oh lover (mine),
Let us fashion a new axe,
And a posy torn in two,
And let's cut the tree in half.

7) Forsaken

98.

Lover, posy (for the hat-band),
Three years you have been my sweet-heart;
And yet now, a week's gone by
Since you've left me for a lie.
Lies (and falsehoods) are no good,
Nor the mouth of those who tell them;
I do not like lies myself,
Nor the mouth of those who tell them.

99.

Little brooklet of the woods,
Refrain
May you change to blackberry juice.
Refrain

Şi-aşa-mi curge de-a negru,
Să-mi cernesc şi eu portu,
Că m'o lăsat drăguţu.
Nu m'o lăsat di urît,
Ci m'o lăsat di părît.
Că m'o părît pretina,
Care-o fetit cu mama;
Şi feteşte şi cu mine,
Mă mir că nu îi-i ruşine;
Şi di mine-o rămânea
Şi-o feti cu fata mea.

— · —

r. Trecui valea mort di sete
De doru lu' două fete.
(178 b. Săvârşin, φ)

100.

Badje, de dragostea noastă
O 'mpupit un pom pe coastă,
O 'mpupit şi n'o 'nflorit,
C'o-auzit că ne-am urît.
Nu ne-am urît de urît,
Şi[1] ne-am urît de părît.

[1] = ci.

(239. Murani, φ)

101.

Dă când te-ai dus, bădicele,
La grumaz n'am pus mărgele,
Nici la ţâţă floricele;
Dă când s'o dus dumnia-lui,
N'am dat gură nimănui;
Dă când s'o dus bădiţa,
Mi-i pustiii d-uliţa.

(505. Corbeşti, φ)

102.

|: Cum n'oi fi eu supărată :|,
r. ,
|: Că de badea meu-s lăsată :|,
r. !

— · —

r. Hoi şi nu, hoi şi nu,
Cum să leagănă codru, mă.
(314. Ghelari, φ)

103.

|: Cine-aude-a mè guriţă :|,
|: Poate-o şti că n'am bădiţă :|,
Poate-o şti că { - - - -
m'o lăsat;
Mă cunoaşte pe cântat,
C'am avut şi m'o lăsat.
Leagănă-te, brădişor,
Ca min' că n'am bădişor;
Leagănă-te, lemn de brad,
C'am avut şi m'o lăsat;
Leagănă-te, lemn de munte,
C'am avut drăguţ de frunte.
(275 t. Hodac, φ)

104.

|: De când trecui dealu 'ncoace :|,
r., De când trecui dealu 'ncoace,
|: Voiă bună nu-mi poci face :|,
r., Voiă bună nu-mi poci face,
Dacă nu-s cu şine-mi plaşe.
S'o dus badea, m'o lăsat,
Doru lui m'o pus în pat;
Şi s'o dus şi nu mai vine,
Doru lui mă pune bine.

— ! —

r. (Iana.
Nana.
(73 b. Grădişte, φ)

105.

31a,b,d. 1-2 c., 3-4 | Vino, bade, când gândeştiu,
N'aştepta să te doresc.

And flow black enough for me,
That I dye my clothes in mourning,
For (my) lover's jilted me.
He's not jilted me from hate,
But because of wicked tattling:
A friend gossiped about me,
Who was Mother's girlhood mate,
And who's (still) unwed, like me,
(And) I wonder she's not shamed;
I'll leave her behind as well,
Still unwed, to match my daughter.

Refrain: Dead of thirst I crossed the valley,
For the yearning of two lasses.

100.

Lover (mine), of our love,
On the hill a tree has budded,
It has budded, it's not bloomed,
For it heard we hate each other.
Our hate was not from hatred,
It came from mischievous gossip.

101.

Lover, since you've gone away,
I've not worn beads at my throat,
Nor yet flowers on my breast.
Ever since he's gone away,
I have kissed no one at all.
Since (my) lover's gone away,
I feel lonely in the alley.

102.

How can I help feeling vexed,
Refrain
When I'm jilted by my lover?

Refrain: Hoy and no, hoy and no,
How the forest is asway!

103.

Anyone who hears my voice
May well know I have no lover,
May well know {- - - - - -
he's jilted me;}
One can know me by my song
That I had one and he's left;
Little pine tree, you may sway.
As I do, for I've no lover;
Sway, you timber of the pine,
For I had (one) and he's gone;
Sway on, timber of the mountain,
For I had a famous lover.

104.

Since I've come across the hillock,
Refrain
Since I've come across the hillock,
I no longer can be cheerful;
Refrain
I no longer can be cheerful;
I'm not with the one I care for.
Gone's (my) lover, he has left,
Yearn for him has laid me low;
And he's gone, no more returning,
(And) I am undone with yearning.

Refrain: {Iana!
Sweetheart!}

105.

Lover, come when you think (best),
Don't wait till I yearn for you.

De te-oi dori, badeo, tare,
M'oi găsi moarte 'n cărare;
De te-oi dori, bade, mult,
M'oi găsi moarte 'n pământ.
Iar ție ți-a fi păcat,
Că te-ai dus și m'ai lăsat;
Iar ție ți-a părea rău,
C'am murit de dorul tău.
(267 f. Cooc, ¢)

106.

|: Paiă udi 'ntre jirezie :/
2a./2 | Badeo ca și-a meu nu vezi, mă,
|: Că m'o 'nvațat (sic) a iubi, I. mă :/ II. măi,
Și m'o lăsat a dori, mă.
Și s'o dus în lumè toată
Și m'o lăsat supărată
La curțile dorului,
Unde-s curțile deschise,
Nanele pe tablă scrise.
(108 e. Budureasa, ф)

107.

|: Cucul'e pasăre sură :/,
Nu cânta din curmătură, N
Ci cântă di după sat,
C'al meu bade m'o lăsat.
(133 b. Hunedoara, ¢)

108.

|: Pețeluță de mătasă :/ I. | II. mătas',
|: Maică, dragutu mă I. lasă :/ II. las'.
Lasă mă cu Dumnezeu,
Că mnie nu-mi pare rău.
Num' atâta mni-i bănat,
M'o iubit și m'o lăsat.
Și m'o 'nvățat a iubi,
Și m'o lăsat a dori;
M'o 'nvățat a sărutată
Și m'o lăsat supărată.
(542. Idicel, ф)

109a.

|: Maieran vărsat pă 3x I. III. masă :/ II. mas',
-|: Maica, drăguța mă 3x I. III. lasă :/ II. las'.
-Lasă-l și tu, fătu meu.
-Ba io nu, că-mi pare rău,
C'asta îi djivanu[1] meu,
Maieran după cotor,
Că e rupt de lângă soare,
Maică, inima mă doare.
[1] < gubaruмu (sârb.) = a convorbi, conversa.
(282. Vălcani, ф)

109b.

-|: Cheschenеuaș dă mătasă :/,
Maică, bădița mă lasă.
-|: Cheschenеuaș dă I. fiteu[1], mă :/ II. fiteuu,
Lasă-l și tu, {foaia (sic) mneuu. / fătu}
[1] < fejtő (ung.) = carton.
(59 a. Ginta, ф)

110.

|: Leagănă-te, frunzuliță :/,
Că s'o dus a mieu bădiță.
|: Ducă să cu Dumnezeuu :/,
Că mie nu-mi pare rău.
Numa-o țiră mi-i cam jele,
C'am schimbat cu el inele,
Și-o știut vorbile miele | 114 b., 6-7
Și-ale bune și-ale rele, | 115, 6
Și 'n trezie și 'n beție,
Și 'n pogana de mânie.

(94 d. Sânnicolaul-Mare, ф)

If I yearn (too) hard for you,
Dead you'll find me on the footpath;
If I yearn (too) much for you,
Dead you'll find in the ground.
Then you'll feel it was a pity
That you went away and left me;
Then you will be sorrowful
That I died of yearn for you.

106.

Wetted straw amidst the haystacks,
Swain like mine you won't see (more).
For he taught me how to love,
And he left me (then) to yearn.
He's gone off into the world,
And he's left me vexed and woeful,
At the dwelling place of yearning,
Where the mansions (all) stand open,
Sweethearts written on the tablet.

107.

Cuckoo, bird of ashen color,
Don't sing in the mountain gully,
Rather sing behind the village,
For my lover's jilted me.

108.

Little apron (made) of silk,
Mother, (my) swain's leaving me!
Let him leave me with the Lord,
Because I'm not sorrowing.
Only one thing bothers me,
(That) he loved and jilted me;
And he taught me how to love.
And he left me (then) to yearn;
And he taught me how to kiss,
And he left me sorrowing.

109 a.

Marjoram spilt on the table,
Mother, (my) swain's leaving me.
Leave him too, oh child of mine.
No, not I, for I feel sorry,
Because this is what I say:
Marjoram (that's) on the stem,
He's a piece torn from the sun,
Mother, (and) my heart is aching.

109 b.

Little purse (that's made) of silk,
Mother, (my) swain's leaving me.
Little purse (that's made) of cotton,
Leave him, too, oh {lass / child} of mine.

110.

Keep on swaying, little leaf,
For my lover's gone away.
May he go his way with God,
Because I'm not sorrowing.
I am only grieved a little,
Since I had changed rings with him,
And he knew my spoken words,
Both the good ones and the bad,
Both in soberness and drinking,
And in raging anger also.

111.

Frunză verde din părău,
Umblă badea drumul meu,
Gândește, că-mi pare rău.
Da de-mi părea vr'o dată, | 151
M'oi usca ca frunza 'n apă; | 3-6
Da de i-o părea și lui,
Arde-i inima pe loc,
Cum arde bradu la foc.
(154. Sânnicolaul-Mare, φ)

112.

|: Frunză verde liem' d-uscatu :|,
S'o dus badea, m'o lăsatu.
|: Ducă să cu Dumnezeu :|,
Că mie nu-mi pare rău
Dup' așa un nătărău;
Ducă să cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău,
Dar îmi pică cam cu grău.
(170 d. Sânnicolaul-Mare, φ)

113 a.

Gândit-u (sic) să bădița,
Că el dac' îi mă lăsa,
M'îi (sic) usca ca și frunza,
r. .
|: Da io truda s'a usca,
Da maj mândru m'îi (sic) purta,
r. ,
|: Oi ieși la ulicioară :|.
Și-oi păși rărudz mândruțu, | 85a. 14-18
r. ,
Mi-oi prinde altu bădiuț, | 114a. 5-12
Mai mândru, mai cu iubire, | 149, 14-18
Nu ca badea scos din fire;
Mai mândru, mai sprincenat,
Nu ca bada-un blăstămat.
r. Ihaj nu și numai na!
(456 a. Dumbravița-de-Codru, φ)

113 b.

|: Ți-iuj dracu supăratu :|,
*|: Dârt¹) ce mândra m'o lăsatu :|;
|: Ți-iuj dracu supăratu :|,
|: Dârt ce badĕ m'o lăsatu :|.
Că io d-altu mi-am aflat, | 114a. 5-12
Mai mândru, mai cu iubire,
Nu ca tine-un scos din fire; | 149 14-18
Mai mândru, mai sprincenat,
Nu ca tine-un blăstămat.

¹) = pentru.

(477. Corbești φ)

114 a.*

|: Daudzît-am și știu bine :|,
r. ,
|: Că ce lași, badeo, de mine :|,
r. .
Lasă-ce cu Dumnedzeu,
Că mie nu-mi pare rău,
Căci cu pasu de-oi păși, | 85a. 14-18
Al' bădiță mi-oi găsi; | 113a. 8-12
Și mai 'nalt și mai supțire, | b. 5-9
Nu ca cine fără fire;
Și mai 'nalt și mai frumos, | 149 14-18
Nu ca cine-un mincinos;
Și mai 'nalt, mai sprinșenat,
Nu ca cine-un blăstămat.
r. Aj iupaj iupaj da,
Iupaj iupaj iupaj da.
(443. Foeni, φ)

114 b.

|: D-auzit-am, bade, bine :|,
|: Că vrej să te lași di mine :|. N

111.

(Little) green leaf from the brook,
(Oh,) my lover's wandering,
(And) he thinks that I am grieved.
But if I were ever grieving,
I'd pine like a leaf in water;
But if he should ever grieve,
May his heart burn on the spot,
As in fire pine wood burns.

112.

Oh green leaf (of the) dry timber,
Gone's (my) lover, he has left me.
May he go along with God,
For I am not sorrowing
After such an oafish dolt;
May he go his way with God,
Though it strikes me somewhat hard.

113 a.

He believed, (my) lover did,
That if he were but to jilt me,
I would shrivel like a leaf.
Refrain
Not I, suffering will wither;
I'll look even handsomer.
Refrain
I'll go out into the alley,
And I'll step out slow and nice,
Refrain
I'll catch me another sweetheart,
Handsomer, more loving yet,
Not like him, out of his mind;
Handsomer, more bushy-browed,
Not like him, a wicked wretch.

Refrain: Ee-hie-noo and only nah![1]

113 b.

Let the devil sorry be
That (my) lass has jilted me;
Let the devil worried be
That (my) lover's jilted me.
For I've found myself another,
Handsomer, more loving too,
Not like you, out of his mind;
Handsomer, more bushy-browed,
Not like you, a wicked wretch.

114 a.

I have heard and I know well,
Refrain
Lover, that you're leaving me.
Refrain
(Go ahead), leave me with God,
Because I am not aggrieved,
For if I'll but step a pace,
I'll find me another lover,
Taller, slimmer (than yourself),
Not like you, without a mind;
Both taller and handsomer,
Not a liar, like yourself;
Taller and more bushy-browed,
Not like you, an evil wretch.

Refrain: Hi yoo-pie yoo-pie dah,
Yoo-pie yoo-pie yoo-pie dah![2]

114 b.

Lover, I have rightly heard
That you have a mind to leave me.

[1] A meaningless jingle in the original.
[2] As here phonetically rendered; a meaningless jingle in the original.

Lasă te cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău.
Num' o ţâră-mi pare jele,
C'am ştiut vorbile tele; |110, 7-8
Eu a tele, tu a mele, |115, 6
Amândoi cu inimi rele.
(160 a. Valea-Mare, φ)

114c.

|: Auzit-am şi-o ştiu bine :|,
Că te laşi, badé, de mine. N
Lasă te cu Dumnezeu,
Că mie nu-mi pare rău.
(117. Podeni, φ)

115.

D-audzit-am, d-audzitu,
D-audzit-am ieri la moară,
|: Că vrea badea mieu să 'nsoare :|.
'Nsoară-să cu Dumnezeu!
Num' o ţiră mi-i cam jele,
C'o ştiut vorbile mele; |110, 7; 114b, 6
Num' o ţiră-mi pare rău,
C'a-mi ţinut djivanu[1] meu
Şi de bune şi de rău.
Şi-o gândit că-i mai frumoasă,
Dară ea-i mai urişoasă:
Dinţii rari mâneaţi de carii,
Ochii mari ca la măgaru;
Pielea-i neagră şi zbârcită,
De urâtă-i prepădită.
Roată, roată, spic de grâu,
Ce-i 'ntoarce şi-o fi târziu;
Frunză verde de nuia,
Tu ce-i 'ntoarce, eu n'oi vrea.

[1] < gibanumu (sârb.) = a convorbi, conversa.

(19. Cenadul-Mare, φ)

116.

Negru-i badea ca mura,
Mâncu-i uoţii[1] şi gura;
Negru-i badea ca căldarea,
Dragu ni-i[2], mânce-l luparea, hăi;
Negru-i badea ca lutu,
Şi ni-i drag ca sufletu.
Şi te uiţi, bade, la mine,
Doară nu-s făcută bine?
Uită-te la hâda ta,
Că-i la gură ca broasca,
Nu te temi că te-a mânca?
Mere ea făcând din şele,
Ca-o căruţă de nuiele;
Mere ea făcând din spate,
Ca-o căruţa de bucate.

[1] = ochii. [2] = mi-i.

(518. Lechincioara, φ)

117.

|: Nu gândi, badé, că-mi pasă :|,
|: Că te-ai dus la altă casă :| 3×
|: Că nici casa nu-i casă :|,
Nici drăguţa nu-i frumoasă :|.
Că-i casă cu coş de piatră
Şi drăguţă ţi-i buzată.
Şi dă-i, badé, şi dă-i, dragă,
Şi dă-i drumu 'n cucuruz,
Să pască iarbă şi frunză,
Să să suptie la buză.
(220 b. Vălcani, φ)

118.

|: Şi-ai gândit, badeo, gânditu :| 4×
|: Că pe mine m'ai căznitu :| 4×
Da tu ce-ai căznit pe tine.

Leave me (then), and go with God,
Because I am not aggrieved.
I am just a little sorry,
Because I have known your words,
I've known yours and you've known mine,
Both of us feeling ill will.

114 c.

I have heard and I know well,
Lover, that you're jilting me.
(Go ahead,) jilt me with God,
Because I'm not sorrowing.

115.

I have come to hear, I've heard,
At the mill heard yesterday
That my lover wants to marry.
Let him marry with God ('s blessing)!
I am only a little sorry,
For he's listened to my talk;
I am just a little sore,
For he heard the talk I made
Both of good (things) and of bad,
And he thought she's more good-looking;
But she's uglier (than I am):
Scanty teeth eaten by borers,
Eyes as large as those of donkeys;
(And) her skin is black and wrinkled.
She's so ugly she's a wreckage.
Wheel (and) turn, you ear of wheat,
You'll come back, 't will be (too) late;
Green leaf of the (lissome) switch,
You'll come back and I shan't want (you).

116.

Black as blackberry's (my) lover,
I would eat his eyes and mouth;
Black's (my) lover as the kettle,
May the vetch[1] eat him, I love him;
Black's (my) lover as the earth,
And I love him as (my) soul.
Lover, take a look at me:
Am I not handsomely made?
Look (then) at your ugly one:
For her mouth is like a frog's,
Aren't you scared she'll eat you up?
She goes waddling with her hips
Like a wagonload of switches;
She goes waddling with her backside
Like a wagonload of fodder.

117.

Don't think, lover, that I'm sorry
That you've gone to another house,
For (that) house is not a house,
Nor (that) sweetheart beautiful:
It's a house with a stone chimney,
And your sweetheart has thick lips.
Let her, lover, let her out, dear,
Let her out into the cornfield,
Let her graze on grass and leaves,
That her lips might thinner grow.

118.

What was, lover, on your mind?
That you had afflicted me?
You've afflicted but yourself,

[1] The plant referred to here is the broomrape (*Orobanche ramosa*), a parasite harmful to a number of valuable crops in Rumania.

Şi mândră ţi-ai căpătat,
De poartă cătrinţă neagră,
Nimeruia nu e dragă.
Da eu port cătrinţă verde,*
Şi mi-s dragă cui mă vede.
(230. Cerbăl, φ)

119.

|: Frunză vierde de şicorie :|, 3x
|: Pleacă badea săsă 'nsoarie :|. 3x
|: Şi badea uo luat-o răţu :|, 3x
C'o luat ciuma din părău.
(79 j. Nucşoara, φ)

120.

|: Dar dă-ş'¹), bade, casă 'ntisă :|,
Că dă mult mă ţii împrinsă.
|: Tătă vara şi toamna-le :|
Tăt ai zis, că m'îi lua. 135a. 2-5
Când fu colea după Paşti,
Te 'nsuraşi şi mă lăsaşi.
¹) = de ce?
(92 c. Drăgeşti, φ)

121.*

|: Grânele vara să coc :|,
|: Spus-o bade să nu joc :| N
Pân' la storsu vinului,
Când oi fi mireasa lui.
Iacă storsu o sosit,
Bade văd că n'o vinit;
Suflă vântu răcoros,
Bade tăt nu s'o întors;
Ba şi bruma o picat,
Bade 'n cap nu s' o legat;
Aci-i postu li (sic) Crăciun,
Bade n' are cuget bun;
Câşlegile văd că trec,
Nu mă răbd, să nu-mi petrec.
Şi jucăm ca dou' surori.
Feciorii-s înşelători,
Că te pune pă genunchi
Şi-ţi minţeşte mii şi sute
Ci mâna pă după cap,
Cu gându la alta 'n sat.
În feciorăş nu te 'ncrede
Ca şi 'n Iuda făr de lege.
(374 b. Şebiş)

122.

Ce-ai tu, badè, ce-ai gânditu | 149 6-7
Că io-s floarie de-a găsitu
Fie de ciufuluiitu?
Că io-s floarea de cânceuu.*

(16 c. Petroşan, φ)

123.

|: D'asară d'alaltă sară :|, 1.r.,
Fluiera badja p'afară, 2.r.;
Fluiera în şuda mea,
Că şi-o găsit el alta.
1.r. trandafirule.
2.r. floarie galbănă.
(324 b. Jadani, φ)

8) Curses
Blesteme

124.

Frunză verde de măr acru,
Să ştii, badeo, ce'¹) ia dracu;
Toată vara m'ai jucat,
Şi acuma m'ai lăsat.
¹) = te.
(15 a. Secaani, φ)

And you've got yourself a sweetheart
That is dressed in a black skirt,
And that's loved by nobody.
I myself wear a green skirt,
And I'm loved by all who see me.

119.

Green leaf of the chicory herb,
Lover's going off to marry;
And he's going the wrong way,
From the brook he's caught the pest.

120.

But why, lover, a closed house?[1]
A long time you've held me fast.
All through summer and through fall,
You kept saying you'd marry me.
But then, after Easter'd gone,
You got wed and jilted me.

121.

In the summer grains grow ripe,
Lover told me not to dance
Till it's time to press the grapes,
When I'd be his wedded bride.
Vintage time has come around,
I see lover hasn't come;
(Now) the wind is blowing chilly,
Lover still hasn't returned;
We have even had some hoarfrost,
Lover's not made up his mind.
Here's the Christmas fast already,
Lover has no goodly thoughts;
Lent, I see, is going by,
Without fun I can't hold out,
And we dance as (would) two sisters:
(But) the lads are (such) deceivers,
For they set you on their knees,
Tell you lies, hundreds and thousands,
With their hand about your head,
Thinking of some other lass.
A young lad you mustn't trust
Any more than faithless Judas.

122.

What now, lover, did you think
That I am a chance-found flower,
Meant by you to be dishevelled?
I'm a bloom (meant) for a jar.

123.

Since last night, since yesternight,
1st Refrain
Round my house (my) lover's whistled;
2nd Refrain
He was whistling just to spite me,
For he's found himself another.

1st Refrain: (Flower of the) rose.
2nd Refrain: Bloom of yellow hue.

8) Curses

124.

Green leaf of the sour apple,
Lover, mind, devil will take you:
Summer-long you danced with me,
And now you have jilted me.

[1] Though this—according to the author's queried indication—could well be the intended meaning of the verse, there might be an error of transcription here. The original first verse may have been: Lover, may the closed house burn.

125.

|:Busuioc cu rădăcină:|,
|: Spune la badea să vină:|,
|:Că-i să-l văd și să mă vadă:|,
|: Cum zac de dorui beteagă:|.
Spune-i dacă n'o veni,
Blăstămă l-oi și-oi muri.
Ruga l-oi pe sfântul soare,
Să să usce pe picioare.
Ruga voi pe sfânta lună,
Pe stele, pe vremè bună:
Aște toate să mi-l bată,
D'o mințit ce-o zis odată;
De nu-și o ținea cuvântu,
Să nu-l primească pământu.
(253. Mănăștur, ф)

126.

Măgeran, floare domňească,
Baďe, lumea ťe urească,
|:Ňime să nu ťe iubească, t.:|,
Ňișe cât ťe-am iubit eu,
C'ai fost mare probaleu[1];
|:Pe min' m'ai proboluită, t.:|,
Ca pe-o copilă de-un an,
Ca să vezi ce minte am.
Da io am minte domnească,
Nime să n'o 'nșeluiască.
t. doruľe.
1) < próbáló (ung.) = încercător.
(321a Hodac, ф)

127.

|:Bată ťe Dumňezeu, baďe:|,
După ce m'ai 'ncelujitu
|:Dacă nu ți-am trebuiitu:|.
Până nu te-am cunoscut
Uo pă ťiňi, uo pă miňi,
C'am trăit, baďi, pă biňi,
Uo pă noi pă d-amândoi.
(122 a. Șoimi, ф)

128.

Sare murgu și trăsare,
Sabia din teacă sare,
Rău tare să nu ťe taie,
Num' o mână și tri coaste
Și-un pișior dela genunche,
Să-ți aduci, badeo, aminte
De mândruța d'înainte.
(312 i. Cerbăl, ɖ)

129.

|: Măi băďiță ňegrișosă:|
(I.) De |: (II.) Di pe uliță din josă:|,
|: Tu porți peană cu cinci zloțiă:|,
|: M'ai iubit și nu mă poțiă:|.
Nu te lasă neamurile,
Mânca ți-le-ar frigurile!
(285. Hodac, ɖ)

130.

Ciňe iubește și puňe,
|: Nu mere da, Doamňe, 'n lume:|.
|: Ciňe iubește și lasă:|,
|: Dă-i, Doamňe, poťica[1] 'n casă:|,
Tri doctori la căpătâi,
La pcicioare-un măr gutâi.
Măru gutâi să 'nflorească,
Badea 'n pat să putrezească;
Măru gutâi i 'nflorit,
Badea 'n pat o putrezit.
1) < patika (ung.) = farmacie.
(272. Urisiul-de-Sus, ф)

125.

Basil flower with its rootlet,
Tell (my) lover to come hither,
That I see him and he see me,
As I languish yearning for him.
Tell him that if he won't come,
I shall curse him and I'll die.
I shall pray the holy sun
On his feet to wither him;
I shall pray the holy moon,
(Pray) the stars and the fine weather,
All of them to smite him for me,
For he lied what he once said;
If he doesn't keep his word,
May the earth refuse to take him.

126.

Marjoram, you lordly flower,
Lover, may the (whole) world hate you,
(And) may no one care for you,
Refrain
Even as much as I have loved you,
For you've been a mighty trier,
(And because) you tried me out,
Refrain
As (you might) a year-old child,
Just to see what mind I have.
But I have a lordly mind,
(And) let nobody deceive it.

Refrain: Oh yearning.

127.

May God strike you, lover (mine),
(Now,) after you have betrayed me,
For you had no need of me.
Till the time I came to know you,
Either you, either myself,
I had lived contended, lover,
Nor (had known) us two together.

128.

Leaps the bay horse up and startles,
From the scabbard leaps the sword:
May it not becut you sorely—
Only three ribs and a hand,
And a leg below the knee,
That you might remember, lover,
(Her who was your) former sweetheart.

129.

Lover with the swarthy face,
From the alley's lower end,
With five coins you deck your hat,
You have loved me, can no more,
(For) your kinfolk do not let you:
May the fevers eat them for you!

130.

He who loves and (then) leaves off,
Lord, may he not walk abroad.
Him who loves and (then) forsakes,
Grant, Lord, in his home a drugshop,
(And) three doctors by his head,
A quince apple by his feet.
May the quince apple bear bloom,
May (my) lover rot in bed.
(When) the quince apple has bloomed,
Rotted in his bed's (my) lover.

131.

|: Însoară-te, badi dragă :| 3x

|: Şi iè fata car' şiă 'mbiè :| 3x

Că-ţi aduşe priet de-o mie.
Şi-ţi aduşe-o holdă lată,
Şi de lucru nu-i bărbată;
Şi-ţi aduşe-un loc de fân,
Şină sara cucuind.
Cân' aude de vr'o clacă,
Leagă suomnu de găleată
Şi s' aduşe să-şi petreacă.
(84a. Râu-de-Mori, φ)

132.

|: D-auzât-am Joi la moară :|
Că şi-a mñeu badè să 'nsoară.
|: Să 'nsoare cu Dumñizeu, mă :|,
Că mie nu-mi pari rău, mă.
|: Când or me' la cununie :|,
Să capete bolunzie[1];
Când or fi pe după masă,
Să capete boală 'n oasă;
Când o fi de miază-noapte,
Să-l treacă sudori de moarte;
Când o fi de către 'n ziuă,
Să-l aline pe scândură.

[1] = nebunie; < bolond (ung.) = nebun.

(116. Hotărel, φ)

133.

|: Bată-ce, badje, ce bată :|,
r. ,
Bată-ce ziua de Paşti,
Cum pă mine mă lăsaşi.
Când îi fi sup cununie,
Pişiorile nu te ţie;
Când îi pleca cătă casă,
Sângili ce năduşească
Şi pă gură şi pă nas;
Să fii, badje, de miraz.
S' audă şi-a ta maicuţă,
Că-i blestemu de drăguţă.
r. Iorghină, iorghină,
Floarie din grădină.
(319 c. Jadani, φ)

134.

|: Ajungă-te, badè, -ajungă :|,
|: Ajungă-te supărarea :|
Ca pă mine întristarea;
Ajungă-te călcătura,
Ca pă mine voia bună.
Nu te-ajungă 'n crijma bîn',
Te-ajungă la câmp lucrân',
Te-ajungă sara cinân',
Să laşi lingură pă masă
Şi s'apuci bolund[1] pin casă;
Să n'adurmi nesărutat, | cf. 860a.b. 5-6
Ca pruncu nelegănat;
Să n'adurmi fără guriţă,
Ca pruncuţu fără ţiţă.

[1] < bolond (ung.) = nebun.

(124e. Râu-de-Mori, φ)

135a.

|: Badè, mânci te boala, mă :|!
120, 3-6 | Cât fu vara şi vara, mă,
|: Tăt ziseşi că m' îi luua, măi :|.
Dar dacă-o viñit toana (sic), mă,
Dăduşi brâncă pă alta.
Bade, deie Dumnezău,
Să te 'nsori de nouă ori
Şi să ai nouă muieri.
Dar aceiè di pă urmă,

131.

Do get married, lover dear,
And the lass who lures you wed,
For she'll bring you in a thousand,
And a broad field (as a dowry),
Though she's not a worthy worker;
And she'll bring you in a meadow,
Though she'll drowse while setting supper;
When she hears of any gathering,
To the bucket she ties sleep,
And goes off to have her fun.

132.

Thursday at the mill I heard
That my lover's getting married.
May he marry with God ('s blessing),
Because I don't mind (at all).
When he sets out for his wedding,
May he go out of his mind;
When he's almost finished eating,
In the home may he get sickness;
By the middle of the night,
May the sweats of death o'ercome him;
(And) when daybreak is at hand,
May they soothe him on a board.

133.

May it smite you, lover, smite you,
Refrain
May the Day of Easter smite you,
Just as you have jilted me.
When you stand beneath the garland,[1]
May your legs give under you;
When you set out toward home,
May the blood (well up and) choke you,
By the mouth and by the nose:
Lover, may you be a wonder.
May your mother hear as well
That this is a sweetheart's curse.

Refrain: Hawthorn (blossom), hawthorn,
Flower of the garden.

134.

May it catch you, lover, catch you,
May you be caught up by worry,
Just as I have been by sadness.
May the falling sickness seize you,
Just as good cheer (seizes) me:
Not while drinking at the tavern,
But while working in the field,
(Or) at supper, of an evening,
May your spoon drop on the table,
Through the house may you run crazy;
May you never sleep unkissed,
Like a babe that is unrocked;
May you never sleep unbussed,
Like a babe that's without breast.

135 a.

Lover, may the sickness eat you!
Summertime, while summer lasted,
You kept saying that you'd wed me;
But as autumn came along,
To another you rushed off.
Lover, may the Lord vouchsafe it
That nine times you might get married,
And that you might have nine wives.
But the one that is the last,

[1] In Orthodox wedding ceremonies, the bride and bridegroom stand under crowns or garlands (usually of gilt metal) held by the wedding sponsors who are, usually, an older married couple.

Acè să-ți fac' o fătuță,
Să te poarte 'n țileguță
Pân sat după dărăbuță.[1]
Bade, deie Dumnezău,
Ca să zaci de nouă ori,
Nouă boli, nouă lângori,
Nouă rânduri di friguri.
Mă-ta ține Vinerile,
Să te lese frigurile;
Io țin Vinerè cè Mare,
Să te scuture mai tare.

1) dim. de dărab < darab (ung.) = bucată.

(85b. Câmp, φ)

135 b.

|: Ajungă-țe, badẹ,-ajungă,
I. 1.r. :|,
II. 2.r. .

|: Ajungă-țe, Dumnezeuu,
I. 1.r. :|,
II. 2.r. .

Nici mai bine, nici mai rău,
Numa' cum oi zice eu:
Să te 'nsori di nouă ori
Și să-ți faci nouă ficiori
Și pă urmă și-o fetiță,
Să te poarte pă uliță,
Să cerșești ca să trăiești,
Nime nu te miluiască,
Toți să te batjocuriască.
Să vin și la ușa mea,
Să te milui cu ceva:
Cu o coajă di mălai
Coaptă dila Sân-Mihai.
Nici aceiè nu ți-oi da,
Până ce te-oi întreba:
Fost-am cununată-ọ ba?
Frunză verde ca iarba,
Asta mi-i patima mea.

1.r. ei hai hai
Mândra mea, mândra mea.

2.r. mândra mea,
Ei hai, mândra mea.

(397. Săvârșin, φ)

136.

Știi, bădiță, ce ziceai,
Cân' la noi pă prag șideai,
Pă mine nu m'îi urî
până soare 'n cer o fi.
Da soarile n'o sfințit,
Și tu, bade, m'ai urît.
Urească țe soarile,
'Ndrăgească țe boalile,
Nouă boal', nouă lângori.
Și ale să nu țe lase
Până 'n ruptu chimeșii.

(432. Mănăștireni, φ)

137.

|: Pă margine di pământu[3x] :|,
r. ,
Merge badea sămănând,
Mândra după el plângând
Și din grai așa grăind:
-Ce samăni, să iasă foc,
Dacă n'am avut năroc;
Ce samăni, să iasă pară,
Dacă n'am avut tigneală.
r. Hai, nană, și mă petreciu,
Că mai mult nu mă mai vezịu.

(280 j. Valea-Mare, φ)

138.

|: Du-ce, badẹ, 'n călcătură :|,
|: Și puñe d-adunătură :|,
|: Nu-dzi mai trebuiască gură :|.

(278a. Cooc, φ)

May she bear a daughter to you,
Who might wheel you in a cart,
Through the village, after crumbs.
Lover, may the Lord vouchsafe it
That you lie abed nine times,
Nine diseases, nine distempers,
And nine bouts of fevers (on you).
Let your mother keep the Fridays,
That the fevers might forsake you;
I myself shall keep Good Friday,
That they shake you all the harder.

135 b.

May He catch you, lover, catch you,
1st Refrain
2nd Refrain
May the Lord catch up with you,
1st Refrain
2nd Refrain
Neither better nor yet worse,
Only just as I will say:
May you nine times married be,
And nine sons beget yourself,
And a daughter after that,
For to lead you on the street,
(There) to beg, to keep alive;
(And) may no one give you alms,
(And) may everybody mock you.
May you then come to my door,
So that I might give you alms:
(But) a crust of cornmeal mush,
Baked on last St. Michael's Day.
Even that I will not give you
Until I have asked of you:
Was I wed or was I not?
Leaf that is as green as grass,
This is what my craving is.

1st Refrain: Hey, come, come,
Sweetheart mine, sweetheart mine,
2nd Refrain: Sweetheart mine,
Hey, come, sweetheart mine.

136.

You know, lover, what you said
When you sat on our doorstep:
That you wouldn't ever hate me
While the sun was in the sky.
But the sun had not (yet) set,
And you, lover, hated me.
May (in turn) the sun hate you,
(And) may sicknesses endear you,
Nine diseases, nine distempers;
And may they not ever leave you,
Till your shirt will be in tatters.

137.

On the border of the land,
Refrain
Lover goes along a-sowing,
(And) behind him sweetheart, weeping,
Making speech and saying thus:
Fire grow, whate'er you sow,
Because luckless I have been;
May flame grow, whate'er you sow,
Because comfortless I've been.

Refrain: Come, sweetheart, and walk with me,
For you will not see me more.

138.

Lover, go into the wastelands,
And a crowd gather about you,[1]
That you no more need a mouth.

[1] This verse may also be read as follows: And set up a pile of rubbish.

139.
[Bată, Doamne, ce-i de-a bate],
Bată, Doamne, lumea 'n roată,
Şi pe badea câte-odată,
r.

—•—

r. Pe numai şi na daina, mă,
Şi de-aş trăi tăt aşa, mă.
(178 a. Cenadul-Mare, φ)

9) Repelling him
Respingându-l

140.
|: Du-ţi, bad'i, doru cu tine :|,
Nu-l lăsa de-amar pă mine,
|: Că doru tău-i 'nvăţatu :| 'nvăţad, mă,
Scălciat şi legănat.
Şi io nu-l pot învăţa,
Scălciè şi legăna.
(102. Cresuia, φ)

141.
|: Frunză verde de secară, 1.r. :|,
2.r.,
|: M'au trimes brata din ţară, 1.r. :|,
2.r.,
Cârpă albă 'mpăturată,
Să mai şed eu tri ani fată.
Dar eu i-am trimes napoi
O cârpă albă cu flori,
Că şi 'n sat mai sânt ficiori.
1.r. Măriuoară.
2.r. Mor, mor, Măriuoară, de-al tău dor.
(396 a. Săvârşin, φ)

142. [Two texts: 1-3, 4-11]
|: Mâne sară-i săptămână :|
De când mi s'au dus veşină,
|: Şi-a udjit numa 'n grădjină :|.
Grădjină cu florişele,
Paşte badea boi în ele
Şi trimete slujile,
Să-i trimet eu budzile.
Dară eu nu m'am prostit,
Să-mi trimet budzile 'n vânt;
Dară nici eu n'am prostat,
Să-mi trimet budzile 'n sat.
(66 b. Uzdin, φ)

143 a.
Răsări, soare, şi sui sus
Şi dui (sic) lu' badea răspuns,
Şi răspuns şi sănătace,
Că eu min' nu să mai poace.
Că până că s'o putut,
Am fost proastă şi n'am ştiut;
Dar acum de şi nainte
C'oi mai fi coaptă la minte.
(177 b. Banloc, φ)

143 b.
|: Răsări, lună, şi sui susu :|
Şi dă la bădea răspunsu,
Şi dă la bădea răspunsu,
|: Să iubească, să părlească :|,
|: La mine să nu gândească :|,
Că io iubesc de părlescu
Şi la el nu mai gândesc.
(130 a. Petroşan, φ)

144.*
|: Frunză vjerde arbore, mă :|,
Ce-am iubit, nu-mi trebuie, mă, r.,
|: Nij la moarte mea să vie :|, r.,
Nij lumina să mi-o ţie;

139.

Strike, oh Lord, what's to be struck:
Strike the people gathered round,
And from time to time (my) lover.

Refrain: Just but, and here's a song for you,
And were I but to live like this.

9) Repelling him

140.

Lover, take your yearning with you,
Leave it not upon me bitter,
For your yearning is accustomed
To be rocked and to be dandled;
And I cannot learn the way
It has to be rocked and dandled.

141.

Oh green leaf that grows on rye,
1st Refrain
2nd Refrain
From the land (my) lover's sent me,
1st Refrain
2nd Refrain
A white kerchief folded up,
Three more years unwed to keep me.
But I have sent back to him
A white kerchief sprigged with flowers:
There are lads left in the village.

1st Refrain: Marioara![1]
2nd Refrain: I die, Marioara, of your yearn!

142.

It will be a week tomorrow
Since my neighbor's wife went off,
And stayed only in the garden.
Garden (is) with flowers in it,
Lover grazes oxen on them,
And (to me) he sends the servants,
That I send my lips to him.
But I haven't (yet) gone crazy,
In the wind[2] to send my lips;
And I haven't (yet) gone silly,
In the thorp to send my lips.

143 a.

Sun, arise and climb aloft,
To (my) lover take an answer,
Both an answer and good health:
It can be no more with me;
For, so long as it still could,
I was silly and unknowing;
But today and from now on
I'll be riper as to wits.

143 b.

Moon, arise and climb aloft,
And an answer give (my) lover,
And an answer give (my) lover;
Let him love, let him deceive,
Let him no more think of me;
For I (too) love and deceive,
And no longer think of him.

144.

Green leaf (growing on) a tree,
I don't want the one I've loved,
Refrain
To come even at my death;
Refrain
Nor to hold the taper for me,

[1] Marioara (the accent is on the third, diphthongized syllable) is one of the several diminutive forms of Maria.
[2] *In vânt* (in the wind) means "to no good purpose" in Rumanian.

Nici în groapă să să uite,
Nici crucea să mi-o sărute.

+. foaie vierde.

(390c. Vidra-de-Sus, ɋ φ)

145a.

|: Frunză verde lem[3x] dubitu :| dubit,
|: Negru-i badea și pârlitu :|,
Tot mă mir cum l-am iubit.
Nu l-am iubit de frumos,
Ci l-am iubit de voios
Și de mare drăgăstos.
Când trecea pă lângă poartă,
Așa eram ca o proastă,
N'aveam stâmpăr, n'aveam pace
Și nu știam ce mai face.

(371. Vălcani, φ)

145b.

|: Frunză vierde liemn dubită[3x] :|,
|: Negru-i badea și pârlită[3x] :|,
|: Muld mă mir cum l-am iubită[3x] :|.

(203. Tolvădia, φ)

146.

Fugi, bădiță, dingă mine,
Că mă prind friguri di cine;
Fugi, bădiță, dela spate,
Că mă prind friguri de moarte.

(169h. Săvârșin, φ)

10) Forsaking him
Părăsându-l

147.

776 a.b.c. 1-4 374 1-4

|: Tăt am zis, mă duc, mă ducu[3x] :|,
|: Da badea nu mi-o crezutu[3x] :| crezut, mă.
|: Da acuma poate crede[3x] :|,
Că mă duc, n'o mă mai vede.

(111c. Cerbăl, φ)

148.

Frunză galbănă ixlazu,
Io ce las, bade, ce lasu.
Nu ce las că ești urîtu,
Și[1] ce las că ești bolându[2]:
Nu ți-i mintea strinsă bine,
|: Să iubiești numa cu mine :|;
Iè ți-i mintea resfirată,
Că iubiești cu lumea tăte (sic).

1) = ci. 2) < bolond (ung.) = nebun.

(296e. Vălcani, φ)

149.

|: Du-ce, badeo, du-ce ce-aiu[4x] :|,
|: Unde-o sta apa să staiu[4x] :|,
Drăguță să nu mai ai!
Că drăguță ți-am fost eu
Lăsată de Dumnezeu,
Dar tu, badeo, mi-ai gândit, 122 1-2
Că io-s floare de găsit.
Io mi-s floare de-a de fragă,
La mulți ficiori le-am fost dragă,
Cum ți-am fost, badeo, și ție,
Pân ai fost de omenie.
Dacă te-ai înrușinat,
Io dracului te-am lăsat
Și altu mi-am căpătat, 85a. 16-18
Și mai nalt și mai frumos, 113a. 8-12
Nu ca tine urîcios; b. 5-9
Și mai nalt și mai supție, 114a. 6-12
Nu ca tine luat din fire.

(215k. Râu-de-Mori, φ)

Nor to look into my grave,
Nor my cross even to kiss.

Refrain: Green-hued leaf.

145 a.

Green leaf (of the) seasoned wood,
Black and sunburnt is (my) lover;
I keep wondering how I've loved him.
I've not loved him for good looks,
But for being of good cheer
And for being very loving.
When he would go by the gate,
I'd be like a silly girl:
I was restless, had no peace,
Didn't know what I was doing.

145 b.

Green leaf (of the) seasoned timber,
Black and sunburnt is (my) lover,
Much I wonder how I've loved him.

146.

Run off, lover, from beside me,
I get chills because of you;
Run off, lover, from behind me,
I am seized with chills of death.

10) Forsaking him

147.

I kept saying, I'm off, I'm off,
But (my) lover didn't believe me.
Now perhaps he can believe it,
For I'm off, he'll no more see me.

148.

Yellow leaf (that's from) the common,
Lover, I am leaving you;
Leaving not because you're hateful,
Leaving you because you're crazy.
See, your mind is not at one,
To make love only with me;
But your mind is scattery,
You make love with everyone.

149.

Be off, lover, go your way,
Where the water stops, stay too,
May you have no sweetheart more!
For 't was I who was your sweetheart,
(Thus) appointed by the Lord;
Yet you, lover, looked on me
As upon a chance-found flower.
(But) I am a strawberry blossom,
I've been loved by many lads,
Lover, as I was by you,
While you had some decency.
But when you became a wretch,
(Lover,) to the devil I left you
And another got myself,
(Who's) both handsomer and taller,
Not unpleasant, like yourself;
Taller yet and slimmer too,
Not like you, out of his mind.

150.

Frunză verde frunzuliță,
D-am avut și eu bădiță;
Frunzulița s'o uscat,
Pă badița l-am lăsat,
Altu 'n loc mi-am căpătat.
(309 b. Jadani, φ)

151.

|: De când, badeo, ți-am lăsatu :|, (4x)
|: Umbli par că ești turbatu :|. (4x)
De-oi gândi că-mi pare rău,
Să mă usc ca frunza 'n tău;
De mi-o părea rău odată,
Să mă usc ca frunza 'n baltă. — 111 4-5
(208 a. Nucșoara, φ)

11) Recalling the past
Amintind trecutul

152.

|: De ce ești tu, badi, dalbu :|,
Nu gândi că mi ești dragu ?
|: Măru-i roșiu curățitu :|,
Fost-am dragi și ne (sic)[1] urâtu;
|: Măru-i roșiu rotelatu :|,
Fost-am dragi și ni-am lăsatu.

1) = ne-am.

(125 c. Delani, φ)

153.

Spune-mi, bade, când te duci
Să-ți dau două miare dulci,
+. ,
|: Unde-i sta să le mănânci :|,
+. ,
Să-ți aduși, bădiță, aminte
De-ale noște dulci cuvinte,
Cum trăiam noi cu iubire,
Fără leac de despărțire.
Când o zi nu ne-am văzut,
Foarte mult ni s'a părut;
Dar acum nu ne vedem,
Eu mă mir cum ne răbdăm.
+. Leagănă-te, codrule,
Că mândra-i pe margine,
Și tot face cu mâna,
Să mă duc să-i țuc gura.
(176 c. Mănăștur, φ)

154.

|: Măi bădiță buză moiu :|, (3x) — N
+. ,
Mută-ți casa lângă noi,
Lângă noi pă părăuță,
Să știi că ți-am fost mândruță.
+. Săracă-i inima mea, mă.
(209 j. Valea-Mare, φ)

155.

Când eram eu badei dragă,
La noi vine fără treabă;
Da de când el m'a d-urît,
Nici cu treabă n'a venit. — 490 c. 8-11
(58 c. Budureasa φ)

156.

|: Când eram de nu iubèmu :|,
+. ,
|: Unde mă culeam, durmèmu (I) :| durmèm, mă (II),
+. .
Da acu de cân' iubesc,
M'acu nu mai hodinesc,
Noaptea cân' mă pomenesc,

150.

Green leaf (and) a little leaflet,
I too used to have a lover:
Little leaf got dry and withered,
(And my) lover I have left,
Got another in his stead.

151.

Lover, since I jilted you,
You go round as though you're crazed;
If I ever think I'm sorry,
May I wilt like leaves in water;
If I ever should repent it,
May I dry like pond-grown leaves.

11) Recalling the past

152.

Lover, why are you (so) white?
Do not think that I (still) love you.
Red and cleanly is the apple,
We first loved then loathed each other;
Round and ruddy is the apple,
We were lovers and we've parted.

153.

Tell me, lover, when you're leaving,
And I'll give you two sweet apples:
Refrain
Where you'll stay, you are to eat them,
Refrain
That you may remember, lover,
The sweet words we told each other,
How we lived all lovingly,
Without ever being parted.
When we didn't meet some day,
It seemed very long to us.
Now we never see each other,
(And) I wonder how we bear it.

Refrain: Forest, (forest), sway (your trees),
For (my) sweetheart's at your edge,
With her hand she keeps a-waving,
That I go and kiss her mouth.

154.

Lover (mine with the) soft lips,
Refrain
Move your house next (door) to us,
Next to us, on the small brook,
So you'll know I've been your sweet-heart.

Refrain: (Woe is me,) poor heart of mine.

155.

When (my) lover used to love me,
He'd come by without an aim;
But since he's begun to hate me,
Even on business he's not come.

156.

When I was without a love,
Refrain
Where } I'd lie, I'd go to sleep.
\- - - }
Refrain
Nowadays, since I'm in love,
I get hardly any rest;
In the night, when I wake up,

Dela badea mă gândesc.
Ardĕ pălărie 'n cap,
Când le-am iubit de cu drag,
Ardĕ cămăşa pă tine,
Cum ardĕ inima 'n mine.

—•—

+. Măi, mândra mè, draga mè,
Merie pă drum ca şi-o {stè, / stèle,} dorulĕ, mă.
(345a. Cerbăl, φ)

157.

|: Am avut şi eu un bine :|
Şi n'am ştiut cum să-l ţină. N
Da amu de l-aş avè
L-aş ţinè cu miez de nucă,
Dila min' să nu să ducă;
L-aş ţinè cu miez de mae,
- - - - - - - - - ;
L-aş culca cu mine 'n pat
Ca muiere cu bărbat.
(43e. Urisiul-de-Sus, φ)

158.

|: Doamne, dragu mi era, mă :| 3x
+. ,
|: Cu badea cu flujera, mă :| 3x
+. .

—•—

+. Haidĕ, badĕo, haidĕ dragă,
Hai la noi că-i noapte neagră.
(348b. Cerbăl, φ)

12) Difficult to please
Greu de plăcut

159.

|: Pân' oi fi, pân' oi trai-rie :|
|: La frumos n'oi lăcomi-rie :| 3x

A I 12)

|: Că frumosu-i bun de falǎ :|
|: Ce iubiesce şi ce 'nşală :| 3x
Vedzi aşa, leliţă, drău,
Frumosu nu-i num' al tău,
Că frumosu ce sărută,
Ce lasă şi ce zăuită.
(350. Uzdin, φ)

160a.

Pân' oi fi io şi-oi trăi,
1.+. ,
Fişior miălcoj[1] n'oi iubi,
1.+. .
|: Că fişior al miălcoşăl,
2.+. :|,
Şi bea tri iţe[2] de vin,
3.+. ,
Vine-acas' cu capu plin,
3.+. .
Eu pun pă masă de şină,
4.+. ,
Aştern patu să să culce,
5.+. ,
El mă suduie de cruce.
5.+.

—•—

1.+. Floarie după vii.
2.+. Floarie troscoţăl.
3.+. Floare rozmalin.
4.+. Floare din grădină.
5.+. Floare de măr dulce.

1) < nyalka (ung.) = chitit.
2) < icce (ung.) = măsură de capacitate.
(412. Cenadul-Mare, φ)

160b.*

|: Până-oi fi, mă, şi-oi trăi-io :| trăi, +.,
|: Fişior miălcoj n'oi iubi, mă :| iubi, +. .

—•—

+. floarie după vii
(391b. Cenadul-Mare, φ)

I keep thinking of (my) lover.
May his hat burn on his head,
So fond have I been of him;
May your shirt catch fire on you,
As my heart's afire inside me.

Refrain: Hey, my sweetheart, my dear girl,
Like a star walks down the road.

157.

I, too, used to have a fortune,
And I didn't know how to keep it.
If I only had it now,
I would keep it (fed) on nut meats,
That it never leave me more;
I would keep it (fed) on maw-seed,[1]
- - - - - - - - -
I'd lay it in bed with me,
As a woman does a man.

158.

Lord, how much I used to like it,
Refrain
With (my) lover and his flute.
Refrain

Refrain: Come on, lover, come on, dearest,
Come to us, the night is dark.

12) Difficult to please

159.

Just as long as I'll be living,
I'll covet a handsome man:
Handsome men are good for show,
They will love you and (then) jilt you.
See, it's so, dear lass, I swear,
Handsome men aren't yours alone,
For a handsome man will kiss you,
He will leave you and forget you.

160 a.

Just as long as I'll be living,
1st Refrain
I'll not love a showy lad;
1st Refrain
For a youngster who is showy
2nd Refrain
Will drink off three pints of wine,
3rd Refrain
(Then) come home with a stuffed head;
3rd Refrain
I'll set supper on the table,
4th Refrain
(And) make up the bed for him;
5th Refrain
(And) he'll curse me by the cross.
5th Refrain

1st Refrain: Flower from the vineyards,
2nd Refrain: Flower (of the) knotweed.
3rd Refrain: Bloom (of) Rosemary.
4th Refrain: Flower of the garden.
5th Refrain: Flower of sweet apple.

160 b.

Just as long as I shall live,
Refrain
I'll not love a showy lad.
Refrain

Refrain: Flower from the vineyards.

[1] That is, poppy seeds, which are much used in cake-baking in Transylvania.

160c.

Pân' oi fi şi oi trăi, 1.r.,
Ficior mălcoş[1] n'oi iubi-re, 1.r.,
|: Ficior mălcoş n'oi iubi, 1.r. :|,
Că ficior al mălcoşălu, 2.r.
|: Că ficior al mălcoşăl, 2.r. :|,
Mi să gată chiciñelu, 2.r.,
Şi pune capu 'n pământ, 3.r.,
Şi ţiñe d'irept la birt, 3.r.
Şi când la birt ajungea, 4.r.,
O iţă[2] de vin şerea, 4.r.
Vine-acas' cu capu plin, 5.r.,
Când acasă ajungea, 4.r.,
El de şină o şerea, 4.r.
Io îi dădui chisăliţă, 6.r.,
El mă suduie de viţă, 6.r.;
Aştern patu să să culce, 7.r.,
El mă suduie de cruce, 7.r.

1.r. floare după vin.
2.r. floare troscoţel.
3.r. floare după rât.
4.r. floare iedera.
5.r. floare rozmalin.
6.r. floare din {uliţă / uliţ'.
7.r. floare de măr dulce.
1) 2) veri 1) 2) la var. a.

(354. Vălcani, φ)

160d.

|: Pănă-oi fi io-aş oi trăi-re :|, r.,
|: Fişor mălcoş n'oi iubi-re :|, r.
|: Că fişor al mălcoşălu :|, r.,
El să gată chiciñel,
l. 5-9 = var. c., l. 5-8, 10
De cruşe m'asuduia.

r. |: Flori, flori, şai lai la re :|
(358. Vălcani, φ)

161.

|: Cât oi fi eu şi-oi trăi-re :|, r., N
Cătană n'oi mai iubi;
Că cătana-i ca banu,
Ce[1] iubeşte cu anu.
Când îi guriţa mai dulşe-A-
-tunci ce[1] lasă şi să duce.
r. Trandafir dela fântână,
Ochii-mi plâng de-o săptămână.
1) = te.
(172. Valea-Mare, φ)

162.

Dragu mi-i ceriu noratu
Şi feciorii n{'nsuratu; / 'nsurat;
Şi mi-i drag ceriu cu ceaţă
Şi fecior fără musteaţă
Şi-l sărut şi nu {mi-i greaţă. / mi-e
(453a. 457d. Corbeşti, φ)

163.

Bade care mă iubeşte,
Nici săceră, nici coseşte,
Numai cu minte trăieşte.
(469b. Ginta, φ)

164a.

|: Badea care mi-i drag mie :|,
Nu mierie cu sapa 'n vie,
Ci scrie 'n canţălarie.
Şi când scrie, mă mângâie,
Când ceteşte, mă doreşte.
(67a. Tăşad, φ)

160 c.

Just as long as I shall live, *1st Refrain*
I shan't love a showy lad, *1st Refrain*
I shan't love a showy lad, *1st Refrain*
For a youngster who is showy, *2nd Refrain*
For a youngster who is showy, *2nd Refrain*
On the sly gets all dressed up, *2nd Refrain*
Bends his head down to the ground, *3rd Refrain*
To the tavern straight sets out; *3rd Refrain*
To the tavern when he comes, *4th Refrain*
He'll call for a pint of wine, *4th Refrain*
With a stuffed head he'll come home; *5th Refrain*
Just as soon as he'll get home, *4th Refrain*
He will straightway ask for supper; *4th Refrain*
(Then,) when I will give him fruit soup, *6th Refrain*
He will curse me by my kin; *6th Refrain*
When I'll make the bed for him, *7th Refrain*
He will curse me by the cross. *7th Refrain*

1st Refrain: Flower off the wine.
2nd Refrain: Flower (of the) knotweed.
3rd Refrain: Flower from the meadow.
4th Refrain: Flower (of the) ivy.
5th Refrain: Bloom (of) rosemary.
6th Refrain: Flower from the alley.
7th Refrain: Flower of sweet apple.

160 d.

Just as long as I shall live,
Refrain
I shan't love a showy youngster,
Refrain
For the youngster who is showy,
Refrain
On the sly will get dressed up,
[Lines 5–9 = lines 5–8, 10 of *160c.*]
He will curse me by the cross.

Refrain: Flowers, flowers, shie-lie-lah-reh![1]

161.

Just as long as I shall live,
Refrain
I'll not love again a soldier,
For a soldier's like a penny,
He will love you by the year,
(Then,) when sweetest is the kissing,
He will leave you and go off.

Refrain: Rose (that's growing) by the fountain,
A (whole) week my eyes have wept.

162.

I am fond of cloudy skies
And of lads that are unmarried;
And I love a misty sky
And a lad with no mustache,
Without sickening to kiss him.

163.

Lover (mine) who loves me (dearly)
Does not mow with scythe nor sickle,
He just lives (a life that's) sober[2]

164 a.

(Oh,) the lover whom I'm fond of
Doesn't go to hoe the vineyard,
But (instead) writes in an office.
When he writes, he comforts me;
When he reads, he yearns for me.

[1] A meaningless jingle in the original, too.
[2] In the Rumanian text, *cu minte* should read *cuminte.*

164b.

|:Ce mi-i drag mie pă lumie:|,
R., Ce mi-i drag mie pă lumie:
|: Măru roșu din hârcie:|,
R. Măru roșu din hârcie,
Neica care știe scrie;
Măru roșu jumătate,
Neica care știe carte.
t. Ano.
(73a. Păucinești, φ)

14) Squeamishness
Fată alegătoare

165a.

|: Pi la noi pin prunișori:|
|: Merg cărare de ficiori:|. N
Unu mere și-unu vine,
Unu mă șere pe mine.
Da l-oi lăsa 'n sărăcie,
Că mă șere-un ceteraș,
După ăla dușe m'aș.
El a zișe, io-oi juca,
Și de foame om uita.
(534c. Lechincioara, φ)

165b.

|: Pă la noi pă 'n prunișori:|
|: Tăt ciutură[1] di feciori:|
|: D-unu mere, d-unu viňe:|,
|: D-unu mă ceri pă miňe:|.
Di mă ceri-o gazdă mare,
Da la maica-e supărare;
Di mă ceri-on fluieraș,
Dă mă maica mintenaș.
Dacă n'o fi ce mânca,
El o zice, eu-oi juca.
Cum nu-i minte fetii ludă?
Că-i vine unu și-o cere,
Iè odat' zice că mere;
Nu coată, sară uotii,
Că n'are cu ce trăi:
Nu-i strânsoare pângă șură,
Nici s'o dus o cioară 'n gură.

1) < ciotură = ciotcă.

(479. Câmp, φ)

166.

|: Dă mă, mamă, după placă:| 4x
|: Macăr să fie săracă:| 4x
Să nu-ți fac imală 'n prag.
Că săracu ce-i sărac
Să dușe cu coasă 'n rât,
Viňe sara fluierind.
Io-i pusei șina să șiňe,
El mă ciamă și pre miňe;
Io-i pusei șina pre masă,
Soacra mea mă strigă 'n casă;
Io-așcern patu să să culșe,
El mă ciamă să mă tușe.
Dar bogatu ce-i bogat
Să dușe cu coasa 'n rât,
Viňe sara suduind.
Io-i pusei șina să șiňe,
El ia bâta și dă 'n miňe.
Io-i pusei șina pre masă,
Soacra mea mă strigă 'n casă;
Io-așcern patu să să culșe,
El ia bâta și să dușe.
(305d. Banloc, φ)

167.

|: Spuňe-mi, spuňe-mi, pui de cucă:|,
|: Dupa(sic)-i ciňe să mă ducă:| 2
|: Să mă duc dupa-un săracă:|,
|: Că de el mie mi-i dragă:|.
Viňe sara dela coasă,
Eu pun șina el să șiňe,

164 b.

What I love on earth (is this),
Refrain
What I love on earth (is this):
The red apple from the paper,
Refrain
The red apple from the paper,
(And) a lover who can write;
The red apple (cut) in half,
(And) a lover who is learned.

Refrain: Anna!

14) Squeamishness[1]

165 a.

Through the plum trees, by our house,
Lads are beating out a path,
One is going, one is coming,
One asks me to marry him.
But I'll leave him in his need,
For a zither-player wants me,
He's the one that I would wed;
He will play and I will dance,
About hunger we'll forget.

165 b.

Through the plum trees, by our house,
Always (there's) a crowd of lads.
One is leaving, one is coming,
One asks me to marry him.
If a rich man asks to wed me,
There is trouble from (my) mother;
If a piper asks to wed me,
Mother'd give me straight away.
Should there be nothing to eat,
He would play and I would dance.
How's a lass not to be crazy?
One comes in and asks to wed her,
On the spot she says she'll take him;
May her eyes start, she won't see
That he cannot keep himself:
In his barn there is no storage,
For a crow not even a beakful.

166.

Mother, let me wed for love,
Though (a) poor (man) it might be,
That I might not mar your doorstep.
For the poor man who is needy
To the field goes with his scythe,
Comes back whistling in the evening;
When I set the supper for him,
He'll call me (to eat with him);
When I set it on the table,
Mother-in-law will call me in;
When I make the bed for sleeping,
He will call me for a kiss.
But the rich man who is wealthy
Takes his scythe into the field,
Comes back cursing in the evening;
When I set the supper for him,
He will take his stick and hit me;
I set supper on the table,
Mother-in-law will call me in;
I make up his bed for sleeping,
He will take his stick and leave (me).

167.

Tell me, tell me, cuckoo chick,
Who's the one I ought to marry?
I shall marry a poor man,
Just because I'm fond of him.
Evenings he comes home from mowing,
I set supper on the table,

[1] There is no subtitle numbered 13 in the author's manuscript.

El mă pișcură de mână;
Eu-aștern patu să să culșe,
El mă strinşe să mă ţușe.
(201 a. Alibunar, ɸ)

168 a.

–Cununiță de trifoi,
Nu da gura la slugoi,
Ci o dă la cel cu boi.
–De cât cu boi și mucos,
Mai bine slugă frumos.
C'om trăi cu buze moi,
Ca și cel cu patru boi;
Și-om trăi cu buze dulci,
Ca și cel c-șase junci;
Și-om trăi cu buze dragi,
Ca și cel cu șase vaci.
(Vol. I, 58 a. Dumbrava, ɸ)

168 b.

|:Haida, bade, să-i șim drăgiu:| drăg,
|:C'amândoi sântem săraşi.
|:Și-om trăi cu buze mŏi:| mŏi,
|:Ca și ăi cu șase boii:| boi;
Și-om trăi cu buze dulci,
Ca și ăi cu șase junci.
(374 c. Cooc, ɸ)

169 a.

|:Măi badea din doi bădiuțiu:|,
Lăsați mă 'n voia mè, măi:| mă,
Să iubesc cu care-oi vrè.
Aș iubi eu hăl[1] mai mic,
De hăl mare mi-i urît.
1) = cel.
(46 c. Cerbăl, ɸ)

169 b.

Bădiță din doi bădiți,
Spuneți, carie mă iubiți,
Uor lăsați în voia mea-rie,
Să iubesc pre șine-oi vrea-rie
|:Și pre șine mi-o plășea:|.
Și-oi iubi-mi un bade 'naltă,
Că-mi da gură preste gardă.
Dar badiță mucucel (sic),
Frângă-i dracu 'n pișiorel,
Să rămână știop pre lumie,
Să pună la fiete numie.
(162. Banloc, ɸ)

170.

Io-am gândit, că-i bade dalb,
Dărt[1] acea mi-o fost mii drag;
Da bade-i om bărnăcuț,
Dracu l-a ține drăguți.
1) = pentru.
(91 d. Șoimi, ɸ)

171.*

D-aluñel cu creanga 'n Criș,
Dragu mi-i uomu oatișu,
r.;
D-aluñel cu creanga 'n prag,
Uomu mñeriu nu mi-i dragu,
r.
Și num' un tăuț oi trece,
Până ce-oi întâlni zece,
r.

—.—

r. Lăsai țara mea.
(414 a. Pocioveliște, ɸ)

172.

|:Frunză verde călăpăru:|,
|:Maică, doi voiñidj mă ceru:|,
|:Uunu-i ñegru, uunu-i bălu:|.
Frunză verde de măr acru,
După ñegru mere dracu,
Că-mi treabă-un părău oprit,
Sopon de nouă de-argint,
Nici așa nu-l văd albit.
Frunză verde de măr dulce,

(And) he nips me in the arm;
I make up the bed for sleeping,
(And) he hugs and kisses me.

168 a.

Little wreath (that's made) of clover,
Do not kiss a hired man,
But the one who owns the oxen.
Better than a snot-nosed owner,
Is a handsome hired man.
With soft lips we'll live as well
As the one who owns four oxen;
With sweet lips we'll live as well
As the one who owns four heifers;
With loved lips we'll live as well
As the one who owns six cows.

168 b.

Lover, come, let us be loving,
Because both of us are poor;
With soft lips we'll live as well
As do those who own six oxen;
With sweet lips we'll live as well
As do those who own six heifers.

169 a.

You two lovers, both of you,
Let me do (just) what I please,
Let me love the one I want.
I would love the smaller one,
(But) the big one I mislike.

169 b.

You two lovers, both of you,
Tell me which (of you two) loves me,
Or else let me have my way,
Let me love the one I want,
And the one that pleases me;
And I'll love me a tall lover,
For he'll kiss me o'er the fence;
But the lover who is shortish,
May the devil break his leg,
So that he stays lame on earth,
To give names (only) to girls.

170.

I had thought (my) lover fair-skinned,
That is why I used to love him;
But (my) lover's dark and swarthy,
Devil keep him for a lover.

171.

Hazel dipping in the Crish,[1]
I am fond of swarthy men;
Refrain
Hazel growing o'er the doorstep,
I don't care for swarthy men;
Refrain
I need only cross a pond,
And with ten of them I'll meet.

Refrain: I have left my land.

172.

Oh green leaflet (of the) tansy,
Mother, two lads want to wed me:
One is swarthy, one is fair.
Oh green leaf of sour apple,
May the devil take the dark one,
For I'd need a dammed-up stream,
(And) a new soap (made) of silver,
E'en so, I'll not see him bleached.
Oh green leaf of the sweet apple,

[1] Criş is the name of three rivers of Transylvania, that flow jointly into the Tisa in Hungary.

După bălu io m'oi duce;
Cu puțină apă-l spăl,
Și tot dragu mi-i de el.
(293. Săliștea-de-Vașcău, φ)

173.

|: Badea cu căciula neagră :|
|: Și mersură lui mi-i dragă :|;
|: Da badea cu pălărie :|
Nici la moarte să nu fie.
(394 c., 154. Sânnicolaul-Mare, φ)

174.

La drăguțu d-în vecini
Să-i frigi uăchii cu tăciuni;
La drăguțu de departe
Într'o piară[1] să faci parte.
[1] = pară.
(413. Comori, φ)

175.

Frunză verde-amu să face,
Ce-am iubit, maichii nu-i placie.
Am iubit on Lătureanu
Și-am lăsat a' mieu săteanu.
(95 c. Groși, φ)

176.

Ia, maică, urîtu vine,
Încide portiță bine,
Ba încide și-o apasă
Și-i spune, că nu-s acasă.
Da de-a vini dragostea,
Descide, maică, poarta
Și-i spune, că-s aicea.
(557 b. Idicel, φ)

177.*

Fătița'nalbește pânză,
r.[1].
Vine un moș bătrân călare,
r.[2],
Face semnul către fată,
r.[3],
Fata-i face semn 'napoi,
r.[4].
Vine-un june tinerel,
r.[5]
Face sămnul către fată,
r.[3]
Fata-i face semn 'napoi,
r.[6].
Iese baba din colibă,
r.[7],
Face semnul către fată,
r.[8],
Fata-i face semn 'napoi,
r.[9]:
-Tu, bătrână, de-ai crepa,
r.[10],
Pă voinic l-oi săruta,
r.[11].

—.—

r. Iac' așa și-apoi 'șa.

1)–11) Cântec cu gesturi la refr.:
1) gesturi imitative de înălbire;
2) " " " mergere călare;
3) " de chemat;
4) " " negat
5) gesturi: răsucindu-și mustăcioară;
6) " de îmbrățișare;
7) " " grăuoaie;
8) " " amenințare;
9) gesturi: nu-i pasă de ea;
10) " de crepare;
11) " " sărutare.
(420 b. Cărpiniș, φ)

*178a.

1. -Fata mamei, fata mamei,
cea frumoasă-i fată,
O cerut-o-un minister,
s'o dau după el.
-Hei mamă, minister,
cel mai mare pelingher (?),
Nu mă duc, nu mă duc,
mamă, după el.

I shall wed the fair-skinned one,
With scant water I will wash him,
And I'll still be fond of him.

173.

Lover with the black fur cap,
Even his gait is dear to me;
But the lover with a hat,
Even dead I do not want.

174.

Lover from the neighborhood:
Burn his eyes out with live coals.
Lover (coming) from afar:
Let him have his share of flames.

175.

Green leaf's in the making now,
Whom I loved, Mother dislikes.
I loved one outside the village,
And my village lad I jilted.

176.

Mother, here's the hateful one,
Fasten well the little gate,
Close it well and lean on it,
Tell him I am not at home.
But if love should come along,
Mother, open (wide) the gate,
Tell him that I am at home.

177.

(Oh,) the lass is bleaching linen,
Refrain[1]
An old man comes riding by;
Refrain[2]
To the lass he makes a sign;
Refrain[3]
In reply, the lass makes signs.
Refrain[4]
A young lad (then) comes along,
Refrain[5]
To the lass he makes a sign;
Refrain[3]
In reply, the lass makes signs.
Refrain[6]
From the hut comes the old woman,
Refrain[7]
Makes a sign toward the lass;
Refrain[8]
In reply, the lass makes signs:
Refrain[9]
You, old woman, if you'd die,
Refrain[10]
I would kiss the stalwart lad.
Refrain[11]

Refrain: See, like this, and then like that.

1.–11. Sung as gestures are made in each instance.
1. Gestures miming the action of bleaching.
2. Riding a horse is mimed.
3. Beckoning gestures.
4. Gestures of refusal.
5. Mustache is twirled.
6. Hugging motions.
7. Heavy gait is mimed.
8. Threatening gestures.
9. Indifference is mimed.
10. Violent death is mimed.
11. Kisses are mimed.

178 a.

1. Mother's daughter, mother's daughter,
Mother's pretty daughter,
Has been asked to wed a clerk,
For her hand he's asked.
Hey, Mother, a clerk (is)
Of all scamps the very worst;
I will not, I will not,
Mother, marry him.

2. -Fata mamei, fata mamei,
cea frumoasă-i fată,
O cerut-o-un păcurar,
s'o dau după el.
-Hei mamă, păcurar,
două bușuri (?), cinci crițari,
Nu mă duc, nu mă duc,
mamă, după el.

3. -Fata mamei, fata mamei
cea frumoasă-i fată,
O cerut-o jândarii,
s'o dau după ei.
-Hei mamă, jândarii,
aja bate oamenii,
Nu mă duc, nu mă duc,
mamă, după el.

4. -Fata mamei, fata mamei,
cea frumoasă-i fată,
O cerut-o-un cojocar,
s'o dau după el.
-Hei mamă, cojocar,
cel mai mare pececat,
Nu mă duc, nu mă duc,
mamă, după el.

5. -Fata mamei, fata mamei,
cea frumoasă-i fată,
O cerut-o-un măturar,
s'o dau după el.
-Hei mamă, măturar,
două mături, cinci crițari,
Io mă duc, io mă duc,
mamă, după el.
(430 l. Foeni, φ)

178 b.

1.-4. -Fiica mè, fiica mè,
cea frumoasă-è,
O cerut-o-un 1. advocat,
2. jândariel,
3. păcurar,
4. măturar,
s'o dau după el.
-Ai, maico, 1. advocat,
2. jândariel,
3. păcurar,
4. măturar
cel mai 1. mare blăstămat,
2. mare drumariu,
3. bun meșteșugar,
4. rău meșteșugar,
Nu mă duc, nu mă duc,
maico, după el. N *

5. -Fiica mè, fiica mè,
cea frumoasă-è
O cerut-o-un văndrălău,[1]
s'o dau după el.
-Ai, maico, văndrălău,
cel mai bun năroc al meu,
Io mă duc, io mă duc,
maico, după el.

[1] < vándorló (ung.) = pribeag ?

(430 b. Cerbăl, ɋ)

178 c.

1.-4. -Fata mamii, fata mamii,
cea frumoasă fată,
O cerut-o, o cerut-o-un 1. plugarielu.
2. porcarielu.
3. jăndariel.
4. lingurari.
-Ei, mamă, 1. plugariu,
2. porcariu,
3. jăndâriu,
4. lingurari,
cel mai 1. mare trudariu,
2. mare tălhariu,
3. mare curvariu,
4. sclab meșteșugari,
Nu mă duc, nu mă duc,
mamă, după el. *

5. -Fata mamii, fata mamii,
cea frumoasă fată,
O cerut-o, o cerut-o-un cojocari.
-Ei, mamă, cojocari,
cel mai mare pețecari,
Io mă duc, io mă duc,
mamă, după el.
(430 i. Cotiglet, ɋ)

178 d.

1.-2. -Fata maichii, fata maichii
cea frumoasă 'n sat,
Uo cerut-o-un 1. advocat,
2. păcurar,
s'o dau după el.
-Vai, maică, 1. advocat,
2. păcurar,
cel mai mare 1. blăstămat,
2. 'n sat curvar,
Nu mă dug, nu mă dug,
maică, după el. *

2. Mother's daughter, mother's daughter,
Mother's pretty daughter,
Has been asked to wed a shepherd,
For her hand he's asked.
Hey, Mother, shepherds (are)
(Worth) five pennies and five socks;
I will not, I will not,
Mother, marry him.

3. Mother's daughter, mother's daughter,
Mother's pretty daughter,
The police have asked to wed her,
For her hand they've asked.
Hey, Mother, the police,
They're the ones who beat folks up;
I will not, I will not,
Mother, marry them.

4. Mother's daughter, mother's daughter,
Mother's pretty daughter,
Has been asked to wed a furrier,
For her hand he's asked.
Hey, Mother, furriers (are)
Worst of all the patchers;
I will not, I will not,
Mother, marry him.

5. Mother's daughter, mother's daughter,
Mother's pretty daughter,
A broom-maker's asked to wed her,
He's asked for her hand.
Hey, Mother, a broom-maker
(Has) five pennies and two brooms;
I will go, I will go,
Mother, marry him.

178 b.

1.–4. Daughter mine, daughter mine,
Who's so beautiful,
Has been courted by a 1) lawyer,
2) policeman,
3) shepherd,
4) broom-maker,
Who's asked for her hand.
Ai, Mother, 1) lawyers are
2) policemen are
3) shepherds are
4) broom-makers are
1) The most wretched ones of all,
2) Greatest wanderers of all,
3) Best of all the trades there be,
4) Worst of all the trades there be,
I will not, I will not,
Mother, marry him.

5. Daughter mine, daughter mine,
Who's so beautiful,
Has been courted by a tramp,
Who's asked for her hand.
Ai, Mother, vagrant tramp
(Is) the best of my good luck;
I will go, I will go,
Mother, marry him.

178 c.

1.–4. Mother's daughter, mother's daughter,
Mother's pretty daughter,
Has been courted, has been asked to wed a 1) plowman.
2) swineherd.
3) watchman.
4) spoonwright.
Hey, Mother, 1) plowmen are
2) swineherds are
3) watchmen are
4) spoonwrights are
1) Hardest workers of them all;
2) Greatest robbers of them all;
3) Greatest whorers of them all;
4) The worst craftsmen of them all;
I will not, I will not,
Mother, marry him.

5. Mother's daughter, mother's daughter,
Mother's pretty daughter,
Has been courted, has been asked to wed a furrier.
Hey, Mother, furriers are
Greatest patchers of them all;
I will go, I will go,
Mother, marry him.

178 d.

1.–2. Mother's daughter, mother's daughter,
Fairest in the village,
Has been asked to wed a {lawyer, / shepherd,}
Who's asked for her hand.
Woe, mother mine, a {lawyer / shepherd}
Is the {greatest wretch of all; / village's worst whorer;}
I won't go, I won't go,
Mother, marry him.

3. -Fata maichii, fata maichii,
cea frumoasa 'n sat,
O cerut-o- un barbieri,
s'o dau după el.
-Vai, maică, barbieri,
cel mai mare 'n sat bitiări[1]),
Io mă duc, io mă duc,
maică, după el.

[1]) = becher.

(430f. Sânnicolaul-Mare, ф)

178e.

1. -/: Fata maichii, fata maichii,
cea frumoasă cer(sic)[1]) :/,
/: O-au cerut un finanț,
și[2])-o dau după el :/.

3. -Jacă, maică, finanțu,
carii place vinarsu,
/: Nu mă duc, nu mă duc,
maică, după el :/.

[1]) poate = 'n cer? [2]) = să.

(430j. Cociuba-Mare, ɖ)

178f.

-Fata maichii, fata maichii,
cea frumoasă 'n sat,
O cerut-o-un păcurar,
s'o dau după el.
-Hei, maică, păcurar,
cel mai mare - - -,
Nu mă duc, nu mă duc,
maică, după el.

(430a. Mănăștur, ɖ)

178g.

-Fata mamii, fata mamii,
cè frumoasă fat',
Uo cerut-o-un, uo cerut-o-un jandariel.
-Io, mamă, nu mă duc, nu mă duc după el.

(430p. Tăsad, ф)

178h.

-Fiica mè, fiica mè,
și zăluda mè,
Te-o cerut un advocat,
să — după el.
-Ai, maico, advocat,
cel mai mare blăstămat,
Nu mă duc, nu mă duc,
maico, după el. N

(430k. Păucinești, ɖ)

178i.*

Dă-mă, mamă, dă-mă dragă,
T. ,
/: După hăl[1]) cu șuba(sic) neagră, hăi neagră,
T. ,
/: Numa gura lui mi-i dragă, hăi dragă.
Dă-mă, mamă, dă-mă dragă,
După hăl cu crăvălău,
Că ala mi-i doru meu.
Dă-mă, mamă, dă-mă, dragă,
Dă-mă după-un murăriel.
Ba io, maico, nu m'oi duçe,
Că gura lui nu-i prea dulçe,
Că să culcă făinos
Și să scoală mânios.
T. Trai la lăi, hop hop hop.

(444g. Grădiște, ф) [1]) = cel.

178j.

-Auzi, fată, ori n'auzi,
Cum ție strigă-un păcular?
-Lasă-l strige, boală-l minte,
Că după el nu m'oi duce:
Că când îi somnul mai dulce,
El ia bâtă și să duce.
-Auzi, fată, ori n'auzi,
Cum ție strigă-un preparand?
-Lasă-l strige, boală-l minte,
Că după el nu m'oi duce:
Că când îi somnu mai dulce,
El ia carte și să duce.
Auzi, fată, ori n'auzi
Cum ție strigă-un teolog?

3. Mother's daughter, mother's daughter,
Fairest in the village,
Has been asked to wed a barber,
Who's asked for her hand.
Woe, Mother mine, the barber
Is the village roisterer;
I will go, I will go,
Mother, marry him.

178 e.

1. Mother's daughter, pretty daughter,
Has been asked to wed;
Was asked by a revenuer
That she be his wife.

2. Mother, see the revenuer,
Who of brandy is (too) fond;
I shan't go, I shan't go,
Mother, as his bride.

178 f.

Mother's daughter, mother's daughter,
Fairest in the village,
Has been courted by a shepherd,
For to be his bride.
Hey, mother mine, a shepherd
Is the greatest - - - - - ;
I shan't go, I shan't go,
Mother, as his bride.

178 g.

Mother's daughter, mother's daughter,
Fairest lass of all,
Has been courted, has been asked to wed a watchman.
I, Mother, will not go, I will not marry him.

178 h.

Daughter mine, daughter mine,
And my crazy one,
You've been asked for by a lawyer
To - - - - - - with him.
Ai, Mother mine, a lawyer
Is the greatest wretch of all;
I'll not be, I'll not be,
Mother, that one's wife.

178 i.

Wed me, Mother, wed me, dear,
Refrain
To the one with the black greatcoat;
Refrain
His is the (one) mouth I'm fond of.
Wed me, Mother, wed me, dear,
To the one who works the winder;
He's the one who is my yearn.
Wed me, Mother, wed me, dear,
To a miller marry me.
But I'll not go with him, Mother,
For his mouth is none too sweetly,
Floury he goes to bed,
And ill-tempered he gets up.

Refrain: Try-lah-lie, hop-hop-hop![1]

178 j.

Daughter, do you hear or not
How a shepherd calls to you?
Let him call, may he go crazy,
For I shall not marry him;
For when sweetest is the sleep,
He takes up his staff and leaves.
Daughter, do you hear or not
How a student teacher calls you?
Let him call, may he go crazy,
For I shall not marry him;
For when sweetest is the sleep,
He takes up his book and leaves.
Daughter, do you hear or not
How a theologian calls you?

[1] In the original, too, a meaningless jingle.

–Lasă-l strige, boală-l minte,
Că după el eu m'oi duce,
Că mă pune după masă
Şi mă face-a lui mireasă,
Şi îmi zice preoteasă.
(444b. Satchinez, φ)

15) Imprecations on who divorced us
Blestem pe cine ne a despărţit

179.
Trandafir roşu 'mpupştit,
Cu drag, badeo, ne-am iubit,
Cu jele ne-am despărţit.
Cine-o despărţit pe noi,
Pe noi, bade, pe-amândoi,
N'aibă hodină 'n pământ,
Nicii cruce la mormânt,
Nici cuie la copârşeu[1],
Nici credere 'n Dumnezeu,
Cum n'am avut nicii eu
De tine, badiţ'al meu,
Când mă 'nvăţaşi sărutat
Şi mă lăsaşi supărat.
M'ai iubit şi m'ai lăsat,
Ca pe-o pasere din gard
La toată lumea desfleat(?);
Şi te-ai dus, m'ai lăsat bine
La tri sate de ruşine;
Şi te-ai dus, m'ai lăsat rău
La tri sate neamul tău.
1)< koporsó (ung.) = sicriu.
(224a. Nucşoara, φ)

180.
Cine strică dragostile,
Mânce-i grâu paserile
Şi făina piţiguşii,
Mintea din cap greieluşii.
Şi cine ne-o despărţit, să*
N'aibă loc in temeteu[1],
Nici scânduri de copârşeu[2];
Nici să aibă loc de cruce,
Nici la groapă cine-l duce.
1)< temető (ung.) = cimitir.
2) vezi 179. 1)
(209h. Şebiş, φ)

181.
|: Cine strică dragost dragiu :|, N
+ ,
C'are corbii carne 'n fagi
Şi oasele pîn copaci;
Cine strică dragost dulci,
C'are corbii carne 'n furci
Şi oasele pîn butuci.
Cine ne-o stricat pă noi,
Pă noi, badeo, amândoi,
Aibă casa cucului | 1192, 32-33
Şi hodina vântului.
Că nici cucu n'are casă,
Da nici vântu ţară-aleasă.
—·—
+.- Ţe mai cântă, cucule!
- Nu mai pot, voinicule.
(178 c. Valea-Mare, φ)

*182a.
|: Mă mână mama la vie :|,
|: Să culeg o iliie [1] :|; N
Iliie nu găsi,
Dar cu badea mă 'ntâlni.
Blăstămată de veşină
M'a văzut dela fântână.
Vru la mama să mă spună,
Dar mama spuse la tată.

Let him call, may he go crazy,
For I shall not marry him;
For he'll set me at the table,
And his bride he makes of me,
And a priest's wife he will call me.

15) Imprecations on who divorced us

179.

Oh red rose (that is) in bud,
Lover, we were (once) in love,
(And) in sorrow we have parted.
May the one who parted us,
Us, lover, the two of us,
Have no rest upon (this) earth,
Nor a cross upon his grave;
Neither nails to (close) his coffin,
Nor yet faith in the Almighty,
Just as I had (no faith) either
In yourself, oh lover mine,
When you taught me how to kiss
And (then) left me woefully.
You made love to me and left me,
Like a bird upon a fence,
So that the whole world might know;
And went off and rightly left me,
Shamed before three villages;
And went off and wrongly left me,
To three villages, your kin.

180.

Whosoever love undoes,
May the birds devour his wheat,
And (may) titmice (eat) his flour,
And the crickets (eat) his brains.
And may he who parted us (two)
In the graveyard have no place;
Neither for his coffin boards,
Nor yet room for his own cross,
None to take him to his grave.

181.

Whosoever spoils dear love,
Refrain
May the crows his flesh bear off,
And his bones take up in trees;
Whosoever spoils sweet love,
Crows his flesh bear to the gallows,
And his bones set in the stocks.
May the one who parted us,
Us, lover, the two of us,
Have (only) a cuckoo's home
And the restfulness of wind;
For the cuckoo has no home,
Nor the wind a chosen land.

Refrain: Come on, cuckoo, sing some more!
Lad, I can't (sing) any more.

182 a.

Mother sent me to the vineyard
That some lilac I might gather;
Lilac I found none (at all),
But (instead) I met (my) lover.
The accursed neighbor's wife
From the well caught sight of me.
She saw fit to tell my mother,
But my mother told my father.

Tata sări să mă bată:
- Ohoho, tată, nu da,
Că nu este vina mea,
Şi[2]-i vina lui maica mea,
Că m'o făcut frumoasa.

[1] = liliac. [2] = ei.

(531. Alibunar, ф)

182 b.

Mă mână mama 'n gradin'
După lemne de lumin'. N
Lemnişoare nu găsii,
Şi cu badea mă 'ntâlnii.
Şi mă văzu vecina,
Mă spuse către mama,
Şi mama către tata,
Şi tata către surori,
Surorile către fraţi.
Sări tata să mă bată:
- Hohoho, tată, nu da,
C'aşa-i rându fetelor,
Ca culesul merelor.
Merele dacă să coc,
Cad în jos şi putrezesc,
La nime nu trebuiesc.

1207 10-15

(414 c. Şebiş)

16) Impossible terms
Condiţii imposibile

183 a.

|: Frunză verde şi una-re :|
|: De s'ar putè măcina-re :| N
Şi moare ca făina,
Atunci, badeo, ne-om lua.
Măi bădiţo, badea meu,
Spune tu la maica ta,
De s'ar putè sămăna
Strat de mac în vârf de ac:
Dacă macu s'o mai creşte,
Tu să-mi tragi a mè nădejde;
Dacă macu s'o păli,
Noi nu ne om mai iubi.

cf. 687 5-15, 688 12-17, 1317 7-15

(296 b. Ghelari, ф)

183 b.

|: Şi-o tufă mohorului, mă :| (3x) mohoruluiă
|: Bace borea focului, mă :| (3x);
Borea bace şi să stânge,
Badea suspină şi plânge.
- Taci, badeo, nu suspina,
Că muma ta sămăna
Tri boabe dje mac în prag.
Dje-i vedjè, că macu creşte,
Tu să tragi a mè nădjejdje;
Dje-i vedjè că macu-i sacă,
Du-te 'n Murăş şi te 'neacă.

cf. 687 5-15, 688 12-17, 1317 7-16

(54 c. Feregi, ф)

183 c.

Badè, muma ta hai[1] bună
{ - - - - - nebună
{ Mni mi-o zis că io-s
Io cu nebunia mè, mă,
|: Nu merg în casa la ie, mă :|.
Spune-i, badè, maica ta, mă,
Să-şi sămene mac în prag,
Că n'oi mere să îl calc;
Să-şi sămene grâu în casă,
Până-oi şi io noră 'n casă.

Father (then) jumped up to beat me.
Oh-ho-ho, don't hit me, Father,
Because I am not to blame:
It's my mother who's to blame,
For she made me beautiful.

182 b.

Mother sent me to the garden,
To bring in some firewood.
Firewood I didn't find,
But (instead) I met (my) lover.
And the neighbor's wife did see me,
(And) my mother told of it;
And my mother told my father,
And my father (told) my sisters,
And my sisters (told) my brothers.
Father (then) jumped up to beat me:
Ho-ho-ho, don't hit me, Father,
For such is the way of girls,
(It's) like apple-picking time,
Apples, when they come to ripen,
Tumble down and rot away,
No one wants them (any more).

16) Impossible terms

183 a.

Green leaf and (another) one,
When they'll manage to grind up
Brine as well as (they do) flour,
That's when we'll get married, lover.
Little lover, lover mine,
(Go and) tell your mother (thus):
When they shall contrive to sow
Poppy beds on needle-points,
When the poppies thus shall grow,
Then might you have hopes of me;
If the poppies were to wilt,
We'll no longer love each other.

183 b.

(Lo,) beneath a clump of foxtail,
Is the breath of fire blowing;
Blows the breath and (then) goes out,
(And my) lover sobs and weeps.
Quiet, lover, do not sob,
For your mother shall be sowing
On her step three poppy seeds.
If you see the poppies thriving,
(Then) you may have hope of me, too,
If you see the poppies wither,
Go and jump into the Muresh.

183 c.

That good mother of yours, lover,
- - - - - - - - - }
Said to me that I am } crazy.
I, with (all) my craziness,
Shall not go inside her house.
Tell your mother, lover (mine),
To sow poppies on her doorstep,
I'll not go to tread on them;
In her house let her sow wheat,
Ere I'll come there as your wife;

Pân' ce-s neagră ca negruţă,
Nu-s la tăt ciufu drăguţă.

1) = cea.

(148 b. Comori, ф)

183 d.

|: Bade, muma ta hai[1] bună :/
Mňi mi̯-o zis că i̯o-s nebună. N

1) = cea.

(47 e. Comori, ф)

184.

Strigă, Doamňe, ciňe strigă, †.,
Nu ști̯u, Doamňe, ciňe̯-o fi-re ?
Fi-i̯-o drăguţu soţi̯-re, †.,
Nu ști̯u, Doamňe, ce i̯-aș da-re :
Da i̯-aș vin dă (sic!) i̯-aj răchie,
Ca să-l prind draguţ și mie.
D-atunci el m'o săruta,
Când o ști el număra
Tăt fânuţu dup' un car,
Și iarba după hotar,
Și frunzile dup' un nuc,
Și pieňile după cuc.
Iară-l las eu și mă duc
În grădina cea cu fag,
Să trăiesc cu cine-mi drag,
N'aibă casă nici iosag[1].
Da de-o fi ţară pă pașe,
Casă și iosag ne-om fașe.

†. nana mea-re.
1) < jószág (ung.) = bunuri, avere, moșie.
(305 a. Cenadul-Mare, ф)

17) Charms
Farmece

185.

M'o făcut maicuţa 'n zori,
În Duminica de flori.
M'o făcut, m'o bocezat
De năroc m'o descântat.
M'o stropit cu iarbă vierdje,
Să fiu dragă cui mă vedje ;
M'o stropit cu ierbișoară,
Cine mă vedje să moară.
Și de-atunci încoace, zeu,
Mor voinici de dorul meu.
(161 a. Tolvădia, ф)

186.

1205 6-7 | Și când maica m'o făcut,
610 5-8 | Scăldarea mi-a lăbădat[1]
246 a. 9-14 | - - pre frunză de fag,
b. 1-6 | Să-i̯ fiu lui bădjiţă drag.
1078 8-10 |

1) = lăpădat ?
(166 c. Uzdin, ф)

I'll be black as fennel seed
Ere I'm every screech-owl's sweetheart.

183 d.

Lover, that good mother of yours
Said to me that I am crazy.

184.

Who calls, Lord, who is it calling?
Refrain
I don't know who it might be, Lord.
If it were (my) lover writing,
Refrain
Lord, I don't know what I'd give him.
I would give him wine and brandy,
But to catch him for my sweetheart.
Yet then only shall he kiss me,
When he shall contrive to count
All the hay stalks in a cartload,
And the grass along the border,
On a walnut tree the leaves,
And the feathers on a cuckoo.
So, I'll leave him and go off
To the garden with the beech,
To live with the one I love,
Though he has no house nor land.
If the country is at peace,
We shall get both house and land.

Refrain: Sweetheart mine.

17) CHARMS

185.

Mother brought me forth at dawn
On Palm Sunday, before Easter;
She gave birth to me, baptized me,
For good luck made me a spell.
With green grass she strewed me over,
To be loved by all who see me;
With young grass she strewed me over,
So as to slay all who see me.
And, I swear, ever since then
Stalwarts die yearning for me.

186.

And when Mother brought me forth,
She threw out my bath water
- - - - on beech-tree leaves,
So (my) lover'll cherish me.

187a.

|: Mărul roșu după țară :|,
|: Farmeșili mă mâncară :|.
|: M'or mâncat că mi l̂e-or datu :|,
|: Mi l̂e-or dat de l̂e-añ băutu :|
Ca pă badea să-l zăuit.
Da cum dracu să-l zăuit,
Că și-asară l-am văzut
La fierieșdi[1] la drăgăneșdi (?)
Sămănân' pieñe domñești.
Tăt alieje și culieje,
Și la fiece[2] le trimiece.

1) = ferești ? 2) = fete.

(296 g. Văleani, Φ)

187b.

|: Măru roșu dupre țară :|, 4x
|: Fărmeșile mă mâncară :|. 4x
M'or mâncat că mi le-or dat,
Mi le-or dat de le-am băut,
Ca pre badje să-l zăuit.
Dar cum drac eu să-l zăuit,
C'așa sara l-am văzut
Cu pălăria cu pieñe,
Cu caru 'ncărcat cu liemne.
Io șerui la el peniță,
El șeru la miñ' guriță:
Eu gurița nu-ți pot da.

(262 b. Foeni, Φ)

187c.

|: Măru roșu după țară :|,
|: Farmecile mă mâncară :|. 4x
M'or mâncat că mi-le-o dat
Mi le-o dat de l-am băut,
Ca pă badea să-l zăuit.
Zăuita l-aș, zăuita,
Nu-l zăuita iñima,
Că i-o fost dulce gura,
Gura dulce ca zmochina,
Ochii ñegri ca ñeghina.
Sprânceñili trage 'n vânt,
Ochii mă bagă 'n pământ.
De n'ar fi ochi și sprâncene,
N'ar mai fi păcate grele.

(290. Saravale, Φ)

188.

Când cu ciñ' m'am sărutat,
Eu din chică ți-am tăiat
Și'n măr roșiu o-am băgat,
La fântân o-am îngropat;
La fântână su' vălău,
Să-mi duci, badje, doru meu;
La fântână sup șeterna[1],
Să n'ai, badje, leac de nime.

1) < csatorna (ung.) = canal.

(166 c. Urdin, Φ)

189.

|: Pe deluț îndelungat :|
|: Trece-un căruț fermecat :|.
|: Dar în el cine-i culcat :|?
|: Da bădiuțu mort de beat :|.

187 a.

The red apple off the land,
I've been eaten up by magics:
Eaten up for they were given me.
Given me to drink them down,
That I might forget (my) lover.
How the devil to forget him,
For I saw him but last night,
At the windows, at the spells,
(Saw him) sowing lordly posies.
He keeps choosing, picking them,
To the lasses sending them.

187 b.

The red apple off the land,
Sorceries have eaten me:
Eaten, for they gave them me,
Gave them me to drink them down,
So as to forget (my) lover.
How the devil to forget him,
Since I saw him last night too,
With a posy in his hat,
With his cart loaded with wood?
(When) I asked him for a posy,
(Straight) he asked me for a kiss:
I can not give you a kiss.

187 c.

The red apple off the land,
I've been eaten up by spells:
Eaten up for they were given me,
Given me to drink them down,
That I might forget (my) lover.
I'd forget him, I'd forget,
But my heart will not forget him,
Because sweetly was his mouth,
As a fig his mouth was sweet,
Black as tare seeds (were) his eyes.
Blown by wind (his) eyebrows (were),
In the ground his eyes would put me.
If there were no eyes and eyebrows,
There would be no grievous sins.

188.

When I kissed you, (lover mine,)
I cut off some of your hair,
Into a red apple put it,
Buried it beside the well,
By the well, beside the trough,
Lover, so you'll yearn for me;
By the well, under the culvert,
So you'll not be cured of me.

189.

Over the long-rising hill
Goes a wagon that is spellbound.
But who's lying stretched inside it?
(It's my) lover, (who's) dead drunk.

Da nu-i beat de băuturi,
Că-i beat de fermecături.
Da cine l-a fermecat?
Da lelița din Bănat
Cu tri păițe din pat,
Ca să-i fie ei bărbat.
(532. Cărpiniș, φ)

18) Jeering at him
Batjocorându-l

190.

|: Măi bădiță, copil blân'ă :|,
r.,
De tri ori pă zi ce plângi?
Dimineața până 'n prânz,
Și din prânz până amniaz,
Da d'amniaz până sara,
Și-așa 'n toată viața.
r. Ei, nană, bagă 'n samă,
Că n'am pus jană pă jană.
(313b. Seceani, φ)

191.

Măi bădiță, prostul'e,
N'umbla tăt'i nopțil'e
Pe la tăt'i porțil'e,
Că porțil'e-s încuiat'i,
Tăt'e mândruli-s culcat'i.
(504. Delani, φ)

192.

Am un bădiță micuț,
Ăi numa cât on mâțuț;
Am un bade micucel,
Când secer pă holdă-l pierd.
Nu știu ce să-i dau să-l crească,
Țipa l-aș in câmp să pască.
(99. Săvârșin, φ)

193a.

|: Bad'ea mieu de păstă vale :|
Tăt strigă pă min'e tare,
|: Că zeu el nu-i bogat mare :|,
N'are el nici moșie,
Numa peană 'n pălărie;
N'are brazdă de ogoru,
Numa ciorici cu șinoru;
N'are junci cu coarne lungi,
Numa curea 1) cu bumbi.
1) lipsește o silabă.
(105e. Petroșan, φ)

193b.

Ține să bad'e dă-a mândru,
{Da mi-i dracului în gându,
{Tumna 'n gându dă mi-ar fi,
La ce drac că-i logodi-re.
Nici îi casă, nici îi locu,
Numai pen'ile-s în clopu 1);
Nici îs boi, nici îs juguri,
Numai cârpile 'n jeburi 2).
1) = pălărie.
2) < zseb (ung.) = buzunar.
(455. Drăgești, φ)

194.

|: Nu gând'i, bad'e, la min'e :|,
|: Că io nu vin după tin'e :|,
|: Că io, bad'e,-s învățată :|,
|: Să măi juncan'ii la apă :|.
Da la tine și-oi mâna
Mâța și pe muma ta.
La tine, bade, 'n poiată
Stă sărăcia legată,
Mere muma ta s'o mulgă,
Ie să țipă să o pungă.
(257b. Comori, φ)

But he isn't drunk from drink,
For he's drunk from witchery.
But who put the spell on him?
'T was the wench from the Banat,[1]
With three straws from (her own) bed,
That her husband he might be.

18) Jeering at him

190.

Lover (mine), you gentle lad,
Refrain
Why d'you weep three times a day?
In the morning until noon,
(And) from noon until midday,
(Then) from midday until evening,
And so (on) throughout (your) life.

Refrain: Hey, lass, you be careful,
Not a wink have I been sleeping.

191.

Lover (mine), you silly one,
Do not go round every night,
(Don't go) round to every gate,
For the gates are all locked up
And the lasses all in bed.

192.

I've a lover who is small,
Barely larger than a kitten;
I've a lover who's (so) tiny,
He gets lost when I am mowing.
What to do to make him grow?
I would set him out to graze.

193 a.

Lover mine from cross the dale
Loudly keeps on calling me.
He's not very rich, I swear,
He does not own any land,
Just a posy in his hat;
Not a furrow does he own,
Just some stockings that are laced;
Not a long-horn yearling owns,
(He has) but a studded belt.

193 b.

Let (my) lover think he's handsome,
In my mind to hell I send him;
If he were to come to mind,
Why the devil be his bride?
There's no house, there is no plot,
Just the posy in his hat;
Neither oxen, nor yet yokes,
Just the kerchief in his poke.

194.

Do not think, lover, of me,
For I shall not marry you,
Because, lover, I am used
To drive steers to water them.
But what would I drive of yours?
(Just) your mother and the cat.
In your stable, lover (mine),
(Only) neediness stands tethered;
Let your mother go and milk it,
It will rush (at her) and gore her.

[1] The Banat is a province which is now partly Rumanian territory and partly in Yugoslavia.

195.
|: Nu te uĭta tu la miňe :|;
|: Pe miňe m'aĭ maĭ văzutu :|,
|: Da tu boĭ nu mĭ-aĭ avutu :|.
Pe miňe mă nu-ĭ vedea-re,
Da tu boĭ nu mĭ-aĭ a da-re.
Baďe, nu te uĭta lungu,
Şi n'am coarňe să te 'mpungu.
(275 i. Vidra-de-Mijloc, φ)

21) Diverse

196.
|: Prentu (sic) ciňe, badeo Ioaňe :|
Tot mă bace, mă zogoaňe.[1]
|: Macăr să ma (sic) bată câtă :|,
Tot unďe ce văd, ma (sic) râdă.
[1] = goneşte.
(106 c. Jebel, φ)

197.
|: Măĭ Iuoaňe, Iuoaňeľe :|,
|: Haĭ la maĭca şi mă cĕre :|/cĕr';
|: De mă da, ďe nu mă da :|,
|: Scrie-mĭ carťe, că-s a ta :|.
(548. Râpa-de-Sus, φ)

198.
|: Bate vântu pin sălcuţă :|,
|: Zace bade 'n grădinuţă :|. N
Nu ştiu ce treabă mi-aş face,
Să mă duc, să-l văd cum zace.
Da io treabă mi-am făcut,
Şi m'am dus şi le-am văzut.
I-am dus nuci şi n'o fost dulci;
I-am dus prune, n'o fost bune;
I-am dus mere şi-o fost rele.
M'am plecat, l-am sărutat,
Badea din pat s'o sculat.
(612. Urisiu-de-Sus, φ)

199.
Porumbel cu porumbeľe, | 58, 1-2
Ţipă porumbeľe, mă; | 71 a. 1-2
Vecinu de lângă mine
Totdeauna-mi prinde bine.
Când mă vede, că mi-s beat,
Vine şi mă suie 'n pat;
Când mă vede, că mi-i rău,
Fuge iute la părău
Şi-mi aduce apă rece
Şi-mi pune pe cap şi-mi trece.
(448 b. Seheceni, φ)

200.
De-ar şti badea ce mni-i gându,
Plânge-ar dealu da pământu;
De-ar şti badea ce mni-i voie,
Plânge-ar dealu dacă ploaie,
Şi-ar scula la miez de noapte,
Şi mie mi-ar ruga moarte;
Şi-ar scula la cântători,
Mni-ar ruga moarte să mor.
(47 e. Comori, φ)

201.
Frunză verďe de bujoră,
De cât să trăĭesc cu doră,
|: Maĭ biňe să mor uşoară :|.
Să mor, badeo, Viňeria-rie,
Să mă 'ngroape Sâmbăta-rie
În uşa bisericiĭ-rie
La mormântul Precestiĭ-ă.
Pe tine, bade, te 'ngroape

195.

Don't you stare at me (like that),
You've laid eyes on me before,
Yet you've not owned any oxen;
You may not see me again,
You've no oxen for to give me.
Lover, do not stare at me,
For I have no horns to gore you.

21) Diverse[1]

196.

Lover John, because of you
All the time he beats and hounds me.
Much as he might beat me though,
I (must) laugh where'er I see you.

197.

(Lover) John, oh Johnny (mine),
Come to Mother, ask to wed me;
Whether she agrees or not,
Write me a letter, for I'm yours.

198.

Through the willow blows the wind,
Lover's lying in the garden.
I don't know what work to find me,
To go see how he is lying.
But I've found myself some work,
And I've gone to look at him.
Brought him nuts, they weren't sweet;
Brought him plums, they weren't good;
Brought him apples, they were bad.
I bent down (and) kissed him (then),
Lover from (his) bed got up.

199.

Pigeon cock with pigeon hens,
Chase away the pigeon hens;
(Oh,) my neighbor from next door
Always is of use to me.
When he sees that I am drunk,
He comes in, puts me to bed;
When he sees I am unwell,
He runs quickly to the brook
And cold water brings to me,
Bathes my head and I get well.

200.

If (my) lover knew my thoughts,
O'er the earth the hill would weep;[2]
If (my) lover knew my wishes,
Were there rain, the hill would weep;[2]
He'd get out of bed at midnight
And he'd pray that I might die;
He'd get out of bed at cockcrow,
And pray death that I might die.

201.

Green leaf of the peony,
Rather than to live in yearning,
May I die an easy death.
May I die, lover, on Friday,
To be buried Saturday,
At the entrance of the church,
By the Blessed Virgin's grave.
Lover, you, let you be buried

[1] Subtitles 19 and 20 are missing in the author's manuscript.

[2] Possibly, the phrase *Plânge-ar dealu* (the hill would weep), transcribed by the author in these two verses, might read *Plânge Ardealu* (Transylvania weeps). As they stand, these two verses make as little sense in the context as they would in the above hypothesis. In either case, they do not seem to be more than parenthetical and included arbitrarily for the sake of providing rhymes of a sort for the preceding verses.

De sfântul altare-aproape; 1172 11-21
Pre tine, bade, răsară, 1173 a. 60-66
Să răsară rozmorin,
Dar pre mine trandafir. 1173 b. 30-40
Trandafiru să să'ncinge,
Rozmorinul să cuprinde,
Să vadă lumea, să creadă,
C'o fost dragoste curată.
(275 a. Jebel, Φ)

202 a.

|: Mă uitai din d'eal în zesu :| 3x
|: Şi văzui on nor al'esu :|. 3x
Da nij noru nu-i norat,
Şi[1] doru badii lăsat;
Dar nij noru nu-i ales,
Şi[1] doru badii trimes.
[1]) = ci.
(96 b. Cerbăl, Φ)

202 b.

|: Mă uitai d'in deal în susu :| 3x +.,
Mă uitai d'in deal în susu, +.,
|: Şi văzui on nor al'esu :| 3x, +.,
Şi văzui on nor al'esu, +. .

+. hai dorul'e, hai.
(325 e. Cerbăl, Φ)

203.

Frunză vierd'e d'i pe-agrişu,
Tiňeriel draguţ ňe-am prins.
Nu l-am prins să şed cu elu,
Că l-am prins într'o cercarie,
Să vid'em ce mint'e arie.
D'e-avè uo | mint'e bună,
Şid'è-oi cu el v'o lună;
D'e avè uo mint'e rè,

Duce m'oi şi-a rămâňe-o.
(275 b. Râpa-de-Sus, Φ)

204.

|: Suflă vânt pă Sumăruţu :|,
|: Ce stai, bade, aşa blânduţu :|?
|: Doară ţi-o dzis oariciňe :|,
|: Ca să nu grăieşti cu miňe :|?
Suflă vânt peste ogrădzi,
N'am bai de-a tale băsădzi,[1]
Că tu-i râde şi-io n'oi râde,
D-ilima să a aprînde;
Tu-oi grăi, io n'oi grăi,
La d-ilima rău ţi-a şi;
Tu-oi grăi şi io n'oi vrè,
La d-ilima te-a durè.
[1]) < beszéd (ung.) = vorbă.
(554. Sighetul, Φ)

205.

|: Vai do mine ce să facu :| 3x,
+. ,
N
Că m'am dat cu bade 'n drag.
Cămeaşă n'am din şe-i fac,
Poate să-i fac dintru 'n sac.
Sacu-i gros, badea-i fălos,
Da ni' sacu nu-i a nost,
Că şi sacu îi săcesc[1],
Vine vreme să-l prăjiesc (?).
+. - - - - - -
- - - - - - .
[1]) = sătesc.
(337. Săvârşin, Φ)

206 a.

|: La fântâna cu norii, mă :| 4x [I. III.] | măi, [II.] hă, [IV.]
|: {Că adapă badea boii :| 4x.
Nu-i adapă de-s secioşi,
Ci-i adapă de-i fălos;

Close unto the holy altar.
Lover, may over yourself
Sprout a shrub of rosemary,
And over myself a rosebush.
May the rosebush (then) stretch out
And the rosemary enfold;
Let the world see and believe
(Our) love was undefiled.

202 a.

I looked downward from the hilltop,
And I saw a wondrous cloud;
But it's not a clouded cloud,
It's the yearn of jilted lover;
Nor is it a wondrous cloud,
It's the lover's yearn sent over.

202 b.

I looked upward from the hilltop,
Refrain
I looked upward from the hilltop,
Refrain
And I saw a wondrous cloud,
Refrain
And I saw a wondrous cloud.
Refrain

Refrain: Come, oh yearning, come.

203.

Green leaf off the gooseberry bush,
I have caught me a young lover;
Caught him not to stay with him,
But I caught him for a trial,
(Just) to see what mind he has.
If he has a decent mind,
I'll stay with him for a month;
If he has a wicked mind,
I'll go off and he'll remain.

204.

Wind is blowing on the woodsman[1]
Why are you so quiet, lover?
Why, has anybody told you
That you mustn't speak to me?
O'er the farmyards blows the wind,
Your talk doesn't bother me.
You will laugh and I shan't laugh,
(And) your heart will (then) catch fire;
You will speak and I shan't speak,
(And) your heart will be unwell;
You will speak and I'll hold back,
And you'll have an aching heart.

205.

Woe is me, what shall I do?
Refrain
Of (my) lover I've grown fond.
I've no stuff to make his shirt,
Of a sack perhaps I'll make it.
Sack is coarse, (my) lover's proud,
E'en the sack isn't our own;
It, too, is a village sack,
Comes the time to pay it back.

Refrain: - - - - - - -
- - - - - - -

206 a.

At the well with clouded water,
Lover's watering the oxen;
Slakes them not because they thirst,
Waters them because he's proud;

[1] *Sumăruţu* may well be the name of some local landmark, possibly a hill, which the translator has been unable to identify. Uncapitalized, *şumăruţ-u* is a diminutive form of *şumar,* a woodsman or forester.

Nu-i adapă că li-i sete,
Ci-i adapă că mă vede.
(193 f. Cerbăl, φ)

206 b.

|: La fântână 'n vârfu Momii̯ :|
|: Adĭpă badě boi̯i-ľe :|.
{ Adĭpă-l (II. sic!)
Nu-i adipă de setoși,
Ce-i adipă de făloși.
(120. Săliștea-de-Vașcău, φ)

207.

Vai̯ de mine, i̯ară-i̯ sară,
Și mă batě mai̯ca i̯ară;
Că și̯-asară m'o bătută,
C'am șez't cu bădița mult.
Pe uliță șez't o dracu,
C'am șez't cu badea săracu.
(567. Cooc, φ)

208.

Șede badea la fereastă,
Cere foc să duhănească[1].
Eu, bădiță, foc ți-aș da,
Dar ne vede măicuța
Și ne strică drăgostea.
[1]) < dohányzik (ung.) = fumează.
(193 b. Seceani, φ)

209.

|: Măi̯ bădĭță, dorul tăi̯u̯u̯ :|3x
Mult ca peatra e mai greu̯u;
|: Iară dorul meu̯, bădĭță :|3x,
E ca peatra din uliță.
(193 b. Seceani, φ)

210.

De Ioňe, măi̯ frumoșelu,
Bagă ťe biriș[1]) domňescu,
Ca și i̯o că m'oi̯ băga-ľe
Birișiță la doamnă-ľe
Și-oi sluji tătă toamna.
Urle apa, boii mâie,
Numa birișu rămâie
Și codoriște rămâie.
[1]) < béres (ung.) = argat.
(275 e. Vașcău, φ)

211.

Dat-a mi badeo iňel,
Ca și[1]) nu mă las de el.
Și iňelu l-am ťierdut,
Și pă badě l-am urît.
Și iňelu l-oi ăfla,
Pă badě nu l-oi lăsa.
[1]) = să.
(83 e. Drăgești, φ)

212 a.

|: Frunză galbină din vie :|,
|: Ce ți̯-am spus, bădĭță, ție :|,
|: Să nu-ți̯ faci̯ sara măňie :|,
Că mânia dila ťiňe
Nu trebui̯e 'n sat la ňime.
Bădiță, mânia ta
Nu-i trebuie la maica.
(213 j. Sânnicolaul-Mare, φ)

212 b.

|: Busui̯oc cu buci̯ulie :|,
Nu ținea, ľeľe, măňie,
|: Că, ľeľe, mânia ta-re :|
Nu-i̯ trebui̯e la mai̯ca-re;
Și mânia dela tine
Nu-i trebuie 'n sat la nime.
(66 a. Sânnicolaul-Mare, φ)

Slakes them not because they're thirsty,
Waters them because he sees me.

206 b.

At the well atop the Moma (?),
Lover's watering the oxen.
Slakes them not because they thirst,
But because they're handsome (beasts).

207.

Woe is me, again it's evening,
And again Mother will beat me;
For she beat me last night too,
'Cause I tarried with (my) lover.
Devil tarried in the alley,
For I stayed with (my) poor lover.

208.

At the window stands (my) lover,
Asks for light to have a smoke.
Lover, I would give you light,
But my mother might well see us,
And she's apt to spoil our love.

209.

Lover (mine), your yearn (for me)
Is far heavier than stone;
But my yearning (for you), lover,
Is as stone out of the alley.

210.

Handsome John, what can we do then?
You'll be squire's hired man,
And I too will take a job
As the lady's hired girl,
And I'll work (for her) all autumn.
Come the flood, sweep off the oxen,
Hired man alone be left,
And the handle of his whip.

211.

Lover's given me a ring
So that I might not forsake him;
I have lost the ring (he gave me),
And I've wearied of (my) lover;
Yet I'll find the ring (again),
(And my) lover I'll not leave.

212 a.

Yellow leaf out of the vineyard,
Lover (mine), what did I tell you?
Don't get angry of an evening,
Because anger from yourself
No one in the village wants.
Your ill temper, lover (mine),
Is of no (good) use to Mother.

212 b.

Basil herb with knobby top,
Woman, don't hold on to anger,
Because, woman, your ill temper
Is of no (good) use to Mother.
And ill temper from yourself
No one in the village needs.

213.
|: Trandafirie cu tri firie :|,
|: 'Nalt îi bade şi suptirie, 1.r. :|;
|: Şapte dracii ĭet[1] 'mi-l ţiñe :|,
2.r.
Sară uochii cui mi-l ţiñe.
Că mi-l ţine pă din scurt,
De nu poci să-l mai sărut,
Să mi-l ţine 'nchis în piatră,
Tăt îl sărut câte-odată.

1.r. hai dorule, hai.
2.r. |: 'Nalt îi badea şi suptirie, *
hai dorule, hai :|.

[1] = iată.

(325 d. Cerbăl, ф)

214.
-|: Copiliţă d'ela munte :|,
r.,
|: Nu-ţi lăsa păru pe frunte :|,
r.,
Că ţi-or ieşi vorbe multe.
- Iasă, iasă, că nu-mi pasă,
Că-s tânără şi frumoasă
Şi ştiu lucru tot d-în casă.
Ştiu lucru cum să porñesc,
Pe badea cum să-l iubesc;
Ştiu lucru cum să porñeşte,
Pe badea cum să-l iubeşte.

r. Zoltan, Zuliman,
Copiliţă de Român.

(442 a. Feneş, ф)

215.
Beutura nu le-o beu,
Numai pre badje îl ieu;
Nij mâncarea nu o mâne,
Numa dragostea le strîc.
C'aşa inima mea şere,
Să iau uom dela muiere,
Să fie pre-a me plăşere.

(180. Seleuş, ф)

216a.
|: Mă dusăi p'aci pă vale :|,
Mă 'ntâlni cu bade 'n cale.
|: Rupsă boii cârceiele :|,
Vai do miñe ce mi-oi face,
Ce mi-oi face de-amărît?
-Stai, nană, să te sărut.

(58 d. Budureasa, ф)

216b.
-|: Frunzuţă verde dă rugu :|,
Dândi meri, bade, la plugu?
-|: Colo la noi la merişte :|
Pă din jos de goronişte :|.
Trec cu badea p'acole,
Rupsă-mi boii cârceie;
Şi mă uitai ca lupu,
Rupsară boii plugu.

(127a. Rogoz, ф)

217.
D-aşe zic fetile horie:
-Ieie vă dracu feciorie!
Că de ce nu vă 'nsuraţie
|: Şi pe noi să ne luaţie :|?

(44. Seleşti, ф)

218.
|: Numa badea de n'ar fi-rie :|,
r.,
|: Eu mai bin' m'aş hodiñi-rie :|.
La badea-i mintea uşoară,
Io mă culc şi el mă scoală.

r. Vai badeo, calşe ce dealu.

(49. Râu-de-Mori, ф)

213.

Rose (that's growing) with three twigs,
Lover is (both) tall and slim.
1st Refrain
Seven devils hold him down.
2nd Refrain
May the holders' eyes jump out,
For they're holding him too close,
I can no more get to kiss him.
Let them hold him locked in stone,
I'll still kiss him now and then.

1st Refrain: Come on, yearning, come.
2nd Refrain: Lover is (both) tall and slim,
Come on, yearning, come.

214.

Little lass from up the mountain,
Refrain
Don't let hair hang on your forehead,
Refrain
Lest much gossip start about you.
Let it, let it, I don't mind it,
Because I am young and pretty,
And I know all about housework.
I know how to start the work
(And my) lover how to love.
I know how the work is started
Also how to love (my) lover.

Refrain: Zoltan, Zuliman,[1]
Little lass of a Rumanian.

215.

I don't drink their drink away,
I just take the man away;
Neither do I eat (their) food,
All I do is spoil their love.
That's the craving of my heart:
To take man away from wife,
That he be for my own pleasure.

216 a.

I went off into the valley,
Met (my) lover on the way.
(There) the oxen broke the yoke-pins:
Woe is me, what shall I do?
How to cope with (all my) troubles?
Hold on, lass, (and) let me kiss you.

216 b.

Little green leaf of the bramble,
Where will you be plowing, lover?
Out our way, there, in the stubble,
Down below the oak-tree copse.
I go by there with (my) lover,
(And) the oxen broke the yoke-pins;
And I looked on like a wolf,
(And) the oxen broke the plow.

217.

This is what the lasses sing:
May the devil take you, lads!
Why is it you don't get married,
And take us to be your wives?

218.

If it weren't for (my) lover,
Refrain
I would rather have some rest.
Lover has a lightsome mind,
I would sleep, he wakes me up.

Refrain: Woe, lad, may the hill fall on you!

[1] Meaningless in Rumanian, this jingle is hauntingly reminiscent of Sultan Suleiman (the Magnificent), whose campaigns in Transylvania during the middle of the 16th century may well have fired the popular imagination sufficiently to survive in this unexpected form.

219.
Uochii mnei şi cu-a badii
Numa nu po' vorovi;
Uochii mnei şi cu-oţi-è¹) mândrei
Vorovesc din casă 'n tindă.
¹) = cu ochi a.
(141 d. Dumbraviţa-de-Codru, Φ)

220.
Dẹ-ar fi badea dè Românu,*
|: L-aş ţîňe ca măru 'n sânu :/; 3x
|: Badea-i domn şi eu Română :/,
Nu putem mere dè mână.
(213 d. Feregi, Φ)

221.
Uochii negri ca mura
Trecură cătă Giula;
Bădiţa meu din vecini
Că m' ar feri dă ruşine.
(493 c. Dumbraviţa-de-Codru, Φ)

222.
Măi bădiţă, ochi de mură,
Nu cota la mândra 'n gură,
Că-i guriţa limbă lată
Ce-l sărută d-într'o dată.
(331 a. Seceani, Φ)

223.
Eu cunosc că badea-i câne
Dă colop¹) pe cum şi-l ţine,
Să suceşte şi 'nvârteşte
Si pă cap nu să loveşte.
¹) = pălărie.
(99. Săvârşin, Φ)

224.
Bade mňeu, d-albă-i fata,
Creapă lumè şi hajda,
Şi¹) nu ňe ştie ňime,
Dă ce ňe-o fost perire.
¹) = să.
(492. Tăşad, Φ)

225.
|: De o tu ştii, drago badè :/,
Câtă cale-i pă ogreziă
Şi iubeşti pă cine vezi.
(75. Drăgeşti, Φ)

226. [var. of 23]
Sărută-mă, badeo, 'n dinţiu,
|: Da dè buză să n' o clinţiu :/, 3x
Că buzele-s cântărice
Cu cântari dela drumari
Dă sama hăilor¹) mai mari;
Cu cântariu satului
Dă sama bărbatului.
¹) = celor.
(213 e. Râu-de-Mori, Φ)

227.
Alăturea de drumu
Ară badea cu plugu.
Bună ziua, bade dragă,
Oară taie-ţi coasa 'n iarbă.
(224 a. Nucşoara, Φ)

228.
|: Măi bădiţă, ştii teii :/, 3x
|: Mult aş da să fii a meii :/. 3x
(130 b. Cerbăl, Φ)

229.
|: Am un badè pi dẹ-ascunsu :/,
Ciňe ňe-o văzut, ňe-o spusu.
(193 d. Feregi, Φ)

230.
Nu ştiu badea se gândeşte
Că cu miň' nu djivăneşte¹).
Că şi-asară l-aň rugat,
Să-mi pune-un picior la pat.
Nu ştiu care şi-o voit,

219.

(Oh,) my eyes and lover's (eyes),
All they cannot do is talk;
My eyes and (my) sweetheart's (eyes)
Can commune from house to porch.

220.

Were (my) lover a Rumanian,[1]
I would keep him in my bosom;
Lover's gentry, I'm Rumanian,
Hand in hand we can't go walking.

221.

Eyes as black as blackberries
Have crossed over toward Gyula;[2]
Neighboring lover of mine,
Might I but escape from shame.

222.

Lover (with the) blackberry eyes,
Do not look in the girl's mouth,
To see if her tongue is wide,
But start off by kissing her.

223.

I know lover is a wretch
From the way he wears his hat:
It twists and it turns about,
And it doesn't fit his head.

224.

Lover mine, the lass is fair,
Let the world burst, come along,
So that none might know of us
(And) of what was our undoing.

225.

Lover dear, if you but know
All the way across the farmyard,
You're to love the one you see.

226.

Kiss me lover, on the teeth,
But you're not to touch my lips,
For my lips were (closely) weighed
On the wayfarer's own scales,
For those who are more grown up;[3]
(Also) on the village scales,
On behalf of (my own) husband.

227.

All along the highway's edge
Plows (my) lover with his plow.
Lover dear, good day to you.
Does your scythe cut in the grass?

228.

Lover (mine) those eyes of yours,
I'd give much if they were mine.

229.

On the sly I have a lover,
All who've seen us told of us.

230.

I don't know what lover's thinking,
For he doesn't talk to me.
Last night, too, I begged of him
On my bed to set a leg.
I don't know which one he wanted,

[1] *Rumanian* is used here in the sense of *peasant*. This reflects the situation in Transylvania during the time of the Austro-Hungarian Empire. Thus, too, *gentry*, *gentleman*, or *lord* denotes *Hungarian*, and *German* denotes the German-speaking authorities, civil and military, to the Rumanian peasant majority.

[2] Gyula is a common Hungarian man's name; the Rumanian equivalent is Iuliu.

[3] This verse could also read: On behalf of greater ones.

Că la rușca[2] i-o 'ngrădjit.
(296 e. Vălcani, φ)[1] < gubanumu (sârb.) ă convorbi, conversa.
2) = drușcă.

231.

/: Şi[1] ştiu că-i bade pă vale :/,
r. Puñe { m'aş prin iè pă poală;
/: Şi[1] ştiu că bade s'o dus :/,
r. Ipare-aş şi care-am pus (?).
r. Ihai nu şi numai na.
1) = să.
(483. Dumbravița-de-Codru, φ)

232.

/: Vai dă miñe, mult or ducu :/,
Numai noapte că mă culcu,
/: Dimiñeață că mă scolu :/,
D'abdè mă trăzesc dîn doru.
Bate câne că îi lud
Pă bădița cel mândru;
Bate câne că îi prost
Pă bădița cel frumos.
(85 a. Tășad, φ)

233.

Pe din sus de cè-i grădină
Merge-o tineră copilă
Cu drăguțul ei de mână,
De mână țiindu-să,
Din gură mustrându-să.
-Lasă mă, bade, de mână,
Să mă țip în cè-i grădină,
Să rump două-trei snădiță(?).
Să-mi fac verde cununiță.
(Vol. I, 58 a. Dumbrava, ɋ)

234.

Şi cât' flori şi viorele (sic),
Toate-s drăgostile mele,
Toate-mi plac şi le iubesc,
La iuna mai mul' gândesc.
Măi bădită, bădişoru,
- - - - domñişoru.
- - patru cornu - -
- - - - - - tale.
(535. Micula, φ)

235.

/: Fură-şi lotru cât îşi fură :/ I. / II. furăi
Şi povârca cât şovârcă.
/: Da la-o vreme pică 'n groază :/,
Io dă bade nu mă las.
(109 b. Tășad, φ)

236.*

/: Măi bădiță, struguri dulce :/, r.,
Tot ai zis că nu ți-i duce, r.
r. lumea-i mea, mă.
(388 b. Criștior, ɋ)

237.*

/: Busuioc pă după șură :/,
Trecie badea, mă 'ncunjură. N
(67 d. Podeni, φ)

238.*

/: Săracu drăguțu meuu :/,
/: Cât te-aude, cât te vede :/, N
(557 a. Urisiul-de-Sus, φ)

239.*

/: Brata meu de astă vară, 1. r. :/
2. r. N
1. r. Mărioară.
2. r. Mor, mor, Mărioară, de-altău dor.
(396 b. Mănerău, φ)

For (my) bridesmaid he's fenced in.[1]

231.

Were (my) lover in the valley,
Refrain
- - - - - - - - - } in my shirt;
I'd walk through it }
If I knew he's gone away,
Refrain
I'd throw off what I've put on (?).

Refrain: Ee-hie no and only nah![2]

232.

Woe is me, much yearn I carry,
When I go to bed at night;
In the morning, when I rise,
I can hardly wake from yearning.
Barks the dog, because he's silly,
At that handsome lover (mine);
Barks the dog, because he's dumb,
At that comely lover (mine).

233.

(Lo,) up (there,) above the garden,
A young maiden walks along
With her lover by the hand:
Hold each other by the hand,
Chide each other with their mouth.
Lover (mine), let go my hand,
Let me go into the garden,
To break off two or three twigs,
For to make me a green wreath.

234.

All the flowers and violets,
They are all of them my loves;
I like all and love them all,
(And) of none do I think more.
Little lover, lover (mine),
- - - - - - - - youngster.
- - - - four horn - - - -
- - - - - - - - - - yours.

235.

Let the thief steal all he steals,
And the owlet (?) all it can;
Comes a time they have a surfeit,
(But) I'll not give up (my) lover.

236.

Lover (mine), you sweetsome grape,
Refrain
You kept saying you'd not leave.
Refrain

Refrain: Mine's the world, ho (?).

237.

Basil herb behind the barn,
Lover's passing, he avoids me.

238.

Oh that poor lover of mine,
What a lot he hears and sees![3]

239.

Oh, my lover of last summer,
1st Refrain
2nd Refrain

1st Refrain: Marioara.
2nd Refrain: I die, Marioara, of your yearn.

[1] That is, He has built a fence for my bridesmaid's place. It might be noted here that *a se îngrădi*, the reflexive form of the verb *a îngrădi*, means to come to an understanding (with someone), in the sense of hatching a plot. That, however, doesn't appear to be the intended meaning of this verse.

[2] A meaningless jingle in the original, too.

[3] As transcribed by the author, this verse reads: While he hears you, he can see you. This, however, seems to be an error of transcription: *Cât te-aude, cât te vede*, instead of *Câte-aude, câte vede*.

II. Subject: male person; object: female person
Subiect: persoană masculină; obiect: persoană feminină

1) Description
Descriere

240 a.

|: Alunĭel cu multe-ălunĭe :| ălun',
|: Nu-i ca badea mieu pe lŭme :| lŭm'
[Frumoșiel și făr de nume.]
|: Struguriel cu boabă rărie (sic) :| răr',
Nu-i ca mândra mea pe țară
Frumoasă și-așa ușoară.
Și așa-i mândra frumoasă:
La soare te poți uita,
Dară la mândra mea ba.
(193 j. Sânnicolaul-Mare, Φ)

240 b.

|: Alunel cu multe-alune :|,
|: Ca mândruța nu-i în lume :|,
|: Frumoasă-i și fără nume :|,
S'o vezi, maică, n'o mai uiți.
Făcută-i bine la șele,
Cu buzele supțirele,
S'o vezi, maică, n'o mai uiți.
Ochii ei is ca senin,
Da te 'mbată ca și vin,
S'o vezi, maică, n'o mai uiți.
(125 k. Cărpiniș, Φ)

241.

|: Cât îi Gajul-Mic de mare :|,
r. ,
|: Mândra mea pereche n'are :|,
r. ,
De 'naltă și de frumoasă.
Când ia brâul și să 'ncinge,
Fața ei varsă sânge;
Când brânile-amândouă,
Fața ei varsă rouă.
r. Ghiroxanĭe și-a mea nană.
(31 a. Seleuș, Φ)

242.

|: Frunză vierde lĕmn uscatu :|,
|: Nu-i fată ca Liena 'n satu :|,
|: Nici la stat, nici la umblatu :|,
[Și bună de sărutatu.]
|: Când să scoală dimineață (sic) :|,*
(377 a. Vălcani, Φ)

243.

|: Cât îi țară, cât îi țară ungurească :|,
|: Nu-i ca fata rumunească :| rumuneasc'
|: De 'naltă, de 'naltă și de-a frumoasă :|
|: Și la pept e sănătoasă :| sănătoas'.
|: Nasul ei, nasul ei îi cam înalt :|
|: Și gura de sărutat :|.
249 3-4 |: Genele, genele sprâncenele :|
|: Stau cită[1] ca florile :|; N
Uochii-s negrii ca neghina,
Gura-i dulce ca zmochina.
1) = chite.
(402. Săvârșin, Φ)

244.

[D-așa-i nana mea la ochi,
Ca roua pre busuioc.]
1. r. ;
D-așa-i nana mea la pără,
Ca roua la călăpără;
D-așa-i nana mea la jene,
Ca roua pre budjiene;

II. SUBJECT: MALE PERSON; OBJECT: FEMALE PERSON

1) Description

240 a.

Hazel bush with many filberts,
None on earth is like my lover,
Handsome and without a name.
Sparsely clustered bunch of grapes,
In the land none's like my lass,
Beautiful and sprightly (too).
(Oh,) so beautiful's (my) sweetheart:
You can look (straight) at the sun,
But you (can) not at my sweetheart.

240 b.

Hazel bush with many filberts,
None on earth is like (my) sweetheart:
She is beautiful and nameless,
See her once, you'll not forget her.
Nicely made about the loins,
Daintily about the lips,
See her once, you'll ne'er forget her.
Like the clear (sky) are her eyes,
Just like wine, they make you drunk;
See her once, you'll ne'er forget her.

241.

Throughout all of Gaiul-Mic,[1]
Refrain
There is none to match my sweetheart,
Refrain
(None) as beautiful and tall.
When she winds her girdle on,
Red as blood her face becomes;
When (she puts) both girdles (on),
From her face the dew starts dripping.

Refrain: Shrub of broom and sweetheart mine.

242.

Oh green leaf (and) wood that's dry,
None's like Liena[2] in the village,
Whether standing still or walking,[3]
Or as nice (as she) to kiss.
When she gets up in the morning,

243.

In the whole land, in the whole Hungarian country,
There's no lass like a Rumanian,
Tall as she is, tall as she is, and as fair as she,
Or as healthy in the bosom.
Her nose is, her nose is somewhat high,
And her mouth is made to kiss;
Eyelashes, eyelashes, and eyebrows has,
Flowerlike, together bunched;
Black as tare seeds are her eyes,
As the fig her mouth is sweetly.

244.

(Oh,) my sweetheart's eyes are like
(Morning) dew on rosemary;
1st Refrain[4]
(And) my sweetheart's hair is like
(Morning) dew upon the tansy;
(And) my sweetheart's eyelashes
Are like dew on marigold.

[1] A populated place in Timișoara(?).
[2] A form of Ileana, a typical Rumanian woman's name.
[3] This verse may also read: Either as to height or gait.
[4] The author's note to the corresponding melody (Vol. II, No. 160i.) reads: Three more alternating refrains were used in the following stanzas.

D-așa-i nana mea la nas,
Ca roua dupre(sic) izlaz;
D-așa-i nana mea la gură,
Ca roua dupre pașulă.
*1.r. Ano, Lieno, măr crestată,
Pentru cin' capu mi-am dată.
2.r. Ano, Lieno, hai cu mine,
Că maica ta nu ce ține.
3.r. Ano, Lieno și Mărie
De barem doi ani de zile.
4.r. Ano, Lieno, gură mică,
Vin la ciaica să ce stringă.
(160 i. Ghilad, ɖ)

245.

Mândrulițo, uochii tăi
Par că-s petri scumpi în ei.
r.
Or îs, mândro, de argint,
Cum nu-s alții pre pământ.
Iar gurița tea-i izvor
Nu de apă, ci de dor.
Cine să adapă 'n ea,
Îl omoară jele grea.
Căci și eu m'am adăpat
Înt'un cias rău și spurcat;
Și de-atunci setea-mi tot crește,
Inima mi să topește,
Să topește ca ceara,
Ca neaua 'n primăvara.
r. Soarile să bagă 'n geană,
Pre naica Măriuț' o chiamă;
Și luna să bagă 'n nor,
Ăi ani[1] tot mor de dor.
(158 c. Ghilad, ɖ) [1] = Anei? or, Ană?

246a.

Țucu-ți, nană, gura ta,
Ca mândru vorbieșci cu ea;
Țucu-ți, nană, ochii tei, 248, 1-2
Ca mândru ce uiți cu ei. 249 1-2
Nană, ochișorii tei
Ca bin' samănă cu-a miei, 514
Dar vedzi bin' c'ar semăna,
C'ar durmit alăturea.
Mândro, ochișorii tei 186
I-a uns muma ta cu clei, 246a. 9-14
Să-mi dau capu după ei. b. 1-6
Mândro, buzuțile tale 610, 5-8
Le-a uns muma ta cu miere, 1078, 8-10
Să las lumea printru ele. 1205 6-7
(140 a. Uzdin, ɸ)

246b.

Mândruliță, ochii tăiu 186
|: I-o d-uns mumă ta cu cleiu :|, 246a 9-14
|: Să-mi dau capul după eiu :|; b. 1-6
Și sprinșenile de-a tele 610 5-8
I-o d-uns maică ta pre ele, 1078 8-10
Să-mi dau capu după ele. 1205 6-7
(180. Seleuș, ɸ)

247.

|: Pe drum cât mă pot uita, mă :|
|: Eu cunosc drăguța mea, mă :|,
|: Că-i lungeșt'e supțirea(?) mă :|,
|: La obraz e frumușea, mă :|.
|: Și-o cuprinde zadia, mă :|,
* Curvească dracu cu ea!
(13 e. Albac, ɖ)

248.

246a. 3-4 |: Țucu-ți, mândră, ochii teii :|, 3x
249 1-2 Șe ce[1] uiți frumos cu eii.
|: Uit'e-ce mai răsfirată :|,
|: Să viedzi lumea dintr'alt sată :|.
Las că mândra s'o uitat,
Și șe-god'e[2] mi-o vădzut,

(And) my sweetheart's nose is like
(Morning) dew upon the common;
(And) my sweetheart's mouth is like
(Morning) dew upon the bean vine.

1st Refrain: Ana, Liena, wrinkled apple,
I gave up my head for you.
2nd Refrain: Ana, Liena, come with me,
For your mother doesn't keep you.
3rd Refrain: Ana, Liena, and Maria,
For at least the last two years.
4th Refrain: Ana, Liena, little mouth,
Come to daddy, let him hug you.

245.

Sweetheart (mine), those eyes of yours
Jewels seem to have in them;
Refrain
Or else, sweetheart, they're of silver,
As no others are on earth;
And your little mouth's a spring,
Not of water, but of yearning:
Whosoever drinks of it,
By a heavy woe is slain.
For I too have drunk (of it)
In an evil, unclean hour,
And since then my thirst keeps growing,
(And) my heart's melting away.
It is melting off like wax,
As the snow (thaws) in the spring.

Refrain: In the cloud the sun is going,
Sweetheart's name is Mariutza
And the moon goes in a cloud,
It's all one, I die of yearn.

246 a.

Sweetheart, I would kiss your mouth,
For you nicely speak with it;
Sweetheart, I would kiss your eyes,
For you nicely look with them.
Sweetheart (mine), those eyes of yours,
They look very much like mine;
To be sure, they'd look alike,
Since together close they've slept.
Sweetheart (mine), your eyes have been
By your mother smeared with glue,
That I lose my head for them;
Sweetheart (mine), your lips have been
Smeared with honey by your mother,
That I leave the world for them.

246 b.

Sweetheart (mine), your eyes have been
By your mother smeared with glue,
That I give my head for them;
And your eyebrows, (sweetheart mine),
By your mother, too, were smeared,
That I give my head for them.

247.

Just as far as I can see
Down the road, I know my sweetheart;
For she is (both) tall and slim,
And her face is beautiful;
And her skirt fits her (so well):
May the devil whore with her!

248.

Sweetheart, I would kiss your eyes,
You've such a nice look in them.
Look about you, farther off,
See those in another village.
Well, (my) sweetheart looked (that way),
And whate'er it was she saw

Lu mândra nu-i o plăcut.

1) = ce te. 2) = ce-gode (< rog, sârb.) = fie ce.

(158 a. Seleuș, ϕ)

249.

Țucu-ți, naică, ochii tăi, | 246 a. 3-4
Ca frumos ce uiți cu ei; | 248, 1-2
Ochii și sprinceñile | 243, 7-8
Stau chite ca pieñile.

(275 c. Ghilad, ϕ)

250.

|: Auzi, nană, nănișoară :| (4x),
|: Uochii tei mă bag în boală :| (4x),
Dar sprincenile mă scoală.
Jeñile le-aboară vântu,
Ochii mă bag în pământu.

(221. Uzdin, ϕ)

251.

|: Mândra mea d'ila Iglotu :|,
|: Gușa îi plătește-un zlotu :|,
|: Plătește-un zlot și jumătate :|.
|: Când mă duc vara la sapă :|
Ea cu gușa-mi cară apă;
Și când eu mă ostenesc,
Pe gușa mă hod'inesc.

(215 b. Vidra-de-Sus, ϕ)

252.

Frunză vierd'e de ovăsu,
Ce cunosc, mândro, pă miersu,
Pă miersu piciorilоariu (sic),
Pă purtarea poalilоru.

(248 a. Jadani, ϕ)

253.

|: Asta-i nana, bată-o bruma :|,
|: Că i-i gura ca l'eguma :|:
|: Când începi a săruta, mă :|,
|: Nu ce mai poți sătura, mă :|,
|: Ca de vin roșu toamna, mă :|,
|: Și de somn primăvara, mă :|.

(240 b. Jebel, ϕ)

254.

|: Trandafir floare frumoasă :| (3x),
|: Mândra mea-i tarie făloasă :| (3x),
Las' să fie că-i frumoasă.
Când e zi de sărbătoare,
Ea să gată ca o floare,
Ca o floare împupită,
Primăvara d-înflorită.
Și străluce ca o stea,
De-ți puni capu după ea;
Și-ți puni capu chiar să-l pierdzi,
Nu mă 'mbrață să ce vedzi.

(97 a. Jadani, ϕ).

255. [cf. 9]

Mândră, mândruleana mea-re,
Fi-te-ar mânca maica ta-re,
Că frumoasă te-o știut face:
Nici oațeșe, nici bărnașe,
Numa baș cum mie-mi place,
Că mie nu mi-o plăcut,
Doamne, rău am petrecut.

(170 e. Sânnicolaul-Mare, ϕ)

256.

Fata popii din Turdaș,
Gura ei este de caș;
Săruta u-aș mintunaș,
Că și io sânt drăgălaș.

(242 b. Igriș, ϕ)

257.

|: Frunză vierd'e alunaș :| (4x),
|: La mândra-i gură de cași :| (4x),
|: Când mă țuc cu ea, mă 'ngrași :| (4x).

(220 d. Tolvădia, ϕ)

Didn't please sweetheart (at all).

249.

Sweetheart, I would kiss your eyes,
Prettily you look with them;
(Lass,) your eyes and eyebrows (look)
Like the flowers in a nosegay.

250.

Listen, sweetheart, little sweetheart,
By your eyes I'm driven crazy,
But your eyebrows make me well;
Wind blows on your eyelashes,
Your eyes put me in the earth.

251.

(Oh,) my sweetheart from Iglot,[1]
Her goiter is worth a zlot.[2]
One zlot and a half it's worth;
In the summer, when I'm hoeing,
In her crop she brings me water;
(Then,) when I am tired out,
On her goiter I (can) rest.

252.

Green leaf off a blade of oat,
Lass, I know you by your gait,
By the way you stride and step,
By the way you wear your skirt.

253.

This is sweetheart, hoar-frost strike her,
For her mouth's like vegetables,[3]
When you once begin to kiss it,
You can't have your fill of it,
As with red wine in the autumn,
And with sleeping in the spring.

254.

Beauteous flower of the rose,
Very proud my sweetheart is,
Let her be, she's beautiful.
When some feast day comes around,
Like a flower she dresses up,
Like a flower that's in bud,
In the springtime all abloom;
And she shines just like a star,
You'd set down your head for her,
Set your head down, even lose it,
Just to be between her arms.

255.

Sweetheart, little sweetheart mine,
May your mother eat you up,
For so pretty having made you,
Neither dark-skinned nor yet swarthy,
Only just as I (best) like you;
(And) because I didn't like it,
Lord, how badly did I fare.

256.

The priest's daughter from Turdash,[4]
Of cream cheese her mouth is made;
I would like to kiss her now,
Because I am pretty too.

257.

Green leaf (of the) hazel bush,
Cream cheese is (my) sweetheart's mouth,
When I kiss her, I grow fat.

[1] A place name not identified by the translator.
[2] Formerly a gold coin.
[3] In the Rumanian peasant's parlance, *legumă* (vegetable) designates anything that is eaten—as a side dish, so to speak—with cornmeal mush or bread, which constitutes the main dish.
[4] A place in Hunedoara or in Cluj(?).

258.

Câte mândre-s bălățele, 1.r.,
Toate-s negri la sprâncene, 1.r.,
2.r.

—•—

1.r. lele Dunărea.
2.r. Hei, Dunărea și Dunărea,
Hai și mergem la badea.
(445. Valea-Mare, ф)

259.

|: Albă-i lelea ca și cașu :|,
[r.]
|: Cum să ține cu nănașu :|.
[r.]
|: O cunosc pe 'ncingătoare :|,
[r.]
Că moare după ficiori.

—•—

r. Trage-ți hora mea.
(340 h. Vidra-de-Sus, ф)

260a.

|: D-așa zișe mândra mè-re :|,
Că nu-i gură ca la iè-re, r.
|: Da zo este și mai dulce :|,
Numa nu mă poj[1] io duce;
Și mai dulci îs buzile,
Cum îi toamnă nușile.

—•—

r. dorul'e, mă.
1) = poci = pot.
(307 e. Cooc, ф)

260b.

D-așa zice nana mè, măi,
Că nu-i gura ca la iè, măi.
(14a. Cociuba-Mare, ф)

260c.

Frunză verde vioriele,
Și-așa-mi zice mândra mea,
Că nu-i gura ca la ea.
Da ia este și mai dulșe,
Numai nu mă pot io dușe,
Că-i drumu de petriesele,
Mă vatăm la djedjetele.
(161 c. Foeni, ф)

261.

|: Pre socacu[1] car' mi-i dragă :|,
Nu știu calea cum să-mi facă,
r.,
La Grecu* după bumbac.
Nanea care-mi plașe mie
Nu să poartă pre domnie
Și-are-o port pre plugărie.

—•—

r. Eu și dorul mieu.
1)< sokak (turc.) = uliță.
(333a. Banloc, ф)

262.

-Unde-ai pornit, măi Pințariu?
r.,
-Eu mi-am pornit la uorașu,
r.,
Să-mi iau fată din orașu,
r.,
Pe șelile tepecele[1],
r.
La grumazii cu mărgele,
La degetii cu inele.
\- - - - - -
Și Mozoc ședè la foc,
Și-și ungea curelele.
\- - - - - -

r. Zoltan, Zuliman,
zuzurița zuzuran.
(442 e. Albac, ф) 1)< țeapă.

2) Longing
Dor

263. [cf. 35]

Nu văd pre mândra de-asară,
Gândesc c'o trecut o vară;
Nu văd pre mândra de ieri,
Par că mi-or trecut tri vări.
(305 e., 585. Tolvădia, фф)

258.

All the lasses that are fair,
1st Refrain
All have eyebrows that are black.
1st Refrain, 2nd Refrain

1st Refrain: Danube, sweetheart (mine).
2nd Refrain: Hey, the Danube and the Danube,
Come, let's to (my) lover go.

259.

White as cream cheese is (my) sweetheart,
[Refrain]
With (her) godfather she's living;
[Refrain]
(Yet) I know her by her girdle
[Refrain]
That she's dying for young lads.

Refrain: Say this song of mine.

260 a.

This is what my sweetheart says:
There's no (other) mouth like hers.
Refrain
But I swear there is (one) sweeter,
Only I can't go (to it);
And (those) lips are even sweeter
Than are walnuts in the fall.

Refrain: Oh, yearn (of mine).

260 b.

This is what my sweetheart says:
That there is no mouth like hers.

260 c.

Green leaf (of the) violet,
Thus my sweetheart says to me:
That there is no mouth like hers.
But there is one sweeter yet,
Only I can't go to it,
For the way (to it) is pebbly,
And I'm apt to hurt my toes.

261.

On the alley that I'm fond of,
I don't know how I can get
Refrain
To the Greek's to buy some cotton.
The beloved one that I care for
Doesn't dress in city clothes,
But in plowman's garb is dressed.

Refrain: Myself and my yearn.

262.

Whither go you, Macedonian?[1]
Refrain
I am going to the city,
Refrain
To get me a city lass,
Refrain
Wearing thorns about her middle (?),
Refrain
Wearing beads about her throat,
(And) with rings upon her fingers.
- - - - - - - -
And Mozoc [2] sat by the fire,
And his (leather) straps he oiled.
- - - - - - - -

Refrain: Zoltan, Zuliman
Zuzurutza zuzuran.[3]

2) Longing

263.

Since last night (when) I don't see her
Seems a summer has gone by;
For a day (if) I don't see her,
Seems three summers have gone by.

[1] *Țânțar* (mosquito) designates a Rumanian from Macedonia, in popular parlance.
[2] *Mozoc*, which in the author's manuscript is rendered as a proper name, means (uncapitalized) both a large watchdog, and (as an adjective) surly.
[3] *Zuzuruță zuzuran* is a meaningless, alliterative jingle, solely designed here to ape the Macedonian's manner of speaking.

264a.

|: Mândră, {ba / eu} de dorul tău̯ :|
|: Mă topesc ca inu 'n tău̯ :|;
Mândră, de dorirea ta
Mă topesc ca cânepa.
(50. Albac, ◁)

264b.

|: Mândră, di dorirea ta, măi̯ :|,
|: Mă topesc ca cânepa, măi̯ :|;
Mândră, di doruțu tău̯
Mă topesc ca inu 'n tău.
(35a.b. Albac, ◁)

264c.

Nana mè, dă doru tău
Mă topesc ca inu 'n tău;
Nana mè, dă jelea ta
Mă topesc ca cânepa.
(460. Corbești, φ)

265.

|: Frunză verde, iarba crește :|,
Doru mândrii̯ mă topește;
|: Frunză verde, iarba pică :|,
Doru mândrii̯ rău̯ mă strică.
(77 b. Luncșoara, ◁)

266.

Du-te dor până cei̯ noriu̯,
Că dacă s'a 'nsănina,
Mai̯ departe te-oi̯ mâna
D-în Craifalău la mândra.
(271. Băla, φ)

267.

|: Du-ce dor, du-ce durieri-i̯ :| (I) durieri (II)
|: Dela d-inimioara mea-rie-i̯ :| (I) -rie. (II)
|: Du-ce dor, du-ce pustiie :| 4x
|: La mândră-i̯, la căpătâie :|,
Căpătâiu să clăciască-i̯,
Mândra-i̯ să să pomenească;
Când odat' să-și facă cruce,
De mine-aminte și-o duce.
(208 b. Tolvădia, φ)

268.

|: Fă mă, Doamne, ce m'îi̯ face :|,
|: Fă mă-o pasăre măiastră [1] :|
Să zbor la mândra'n fereastă,
Să văd lucru ce lucrează.
Mândra coasă la lumină,
Dela inimă suspină.
Eu bătui cu aripa,
Stinsei mândrii lumina.
Mândra dete-a blăstăma
Și din grai așa grăia:
-Dar ce rând îi ăsta rând,
C'afară vântul nu bate,
Lumina 'n casă nu arde;
Și-afară ploaia nu plouă,
Lumina 'n casă să moaie;
Și afară neaua nu ninge,
Lumina 'n casă să stinge.

[1]) = isteață? sau magică?

(209 d. Sânnicolaul-Mare, ◁)

269.

Când m'ajunge dor de ducă,
Mă sui pe deal, pe-o luncă,
Să-mi văd mândra unde lucră,
Să mă duc eu, să-i fac umbră,
Că cu-o mână lemne taie
Și cu-o mână semne-mi face.
(421 b. Alibunar, φ)

270. [var.: 276]

D-așa-mi vine câte-odată,
Să mă sui la munți cu piatră,

264 a.

Sweetheart, of my yearn for you,
Like the leaching flax I wilt;
Sweetheart, for the yearn of you,
Like the leaching hemp I wilt.[1]

264 b.

Sweetheart, of my yearn for you,
I am wilting like the flax;
Of my yearning for you, lass,
I am wilting like the hemp.

264 c.

Sweetheart mine, my yearn for you
Wilts me like the leaching flax;
Sweetheart mine, my woe for you
Wilts me like the leaching hemp.

265.

Leaf (is) green, the grass is growing,
Longing for (my) sweetheart melts me;
Leaf (is) green, the grass is drooping,
Longing for (my) sweetheart hurts me.

266.

Yearning, go up to those clouds,
Because if the sky clears up
I shall send you farther: from
Craifalău[2] up to (my) lass.

267.

Go off, yearning, go off pain,
From this (woeful) heart of mine;
Yearning, go; go, loneliness,
To the pillow of (my) sweetheart;
Let you shake the pillow (well),
That (my) sweetheart might wake up;
(And) when she will cross herself,
May she be of me reminded.

268.

Make me, Lord, what You would make me:
Change me to a bird of witchcraft,
That I fly to sweetheart's window,
To see what she's working at.
By the candle, sews (my) sweetheart,
From her very heart she sighs.
(So) I flapped my wing about,
And put out (my) sweetheart's candle.
Sweetheart (then) began to curse,
And aloud she spoke and said:
But what kind of turn is this?
There's no wind blowing outside,
(Yet) the candle isn't burning;
And outside it isn't raining,
(Yet) indoors the candle wavers;
And outdoors it isn't snowing,
(Yet) the candle's going out.

269.

When the yearn to go is on me,
I go climbing to a meadow,
To see where my sweetheart's working,
To go and make shade for her:
With one hand she's cutting wood,
With the other waves to me.

270.

Now and then I get a yearning
To climb up to stony mountains,

[1] The reference here and in the two subsequent variants is to the primitive manner in which flax and hemp were prepared for spinning. Once cut, the plants were set to leach in shallow water, to rot the woody parts of the stem, from which the fibres were then freed.
[2] A populated place in Cluj(?).

S'aud mierla şuierând
Şi pre mândra când şi când.
Şi-aşa-mi vine câte-odată,
Să mă sui la munţi cu piatră,
Să-mi văd fraţi, să-mi văd surori,
Şi pre mândra uneori.
(555 a. Banloc, ф)

271.

Fă-mă, Doamne, ce m'îi face,
r.,
|: Fă-mă pana leului :|,
r.,
Pe dunga valeului¹)
S'aud apa ciuruind
Şi pre mândra mea venind,
Păpuci negrii tropăind
Poale albe zvârnăind,
Să vorbesc gură cu gură,
Să-mi vin astară la şură,
Să-i descopiez copcile,
Să mai joc cu ţâţile,
Cu ţâţile mucucele²),
Care m'am iubit cu ele.
M'am iubit cu mare jele,
C'am ştiut că nu-s a mele.
r. Haĭ, naică, pre vale,
  că-ĭ otava moale,
Bună de culcarie,
  eu cu mândra mea.

1) < vályú (ung.) = troacă. 2) = micuţel.

(341 b. Ghilad, ɋ)

272.

|: Fă-mă, Doamne, ce mi-l face :|,
Fă-mă puiul cucului
În dunga părăului,
|: S'aud apa vâjăindâ :|,
|: Pe nana vaca mânândâ :|.
- Mână, nană, vaca bine,
Nu ţinea ochii la mine.
Ochii tăi îs lăcomoşi
După oameni ai frumoşi. | 432 a. b 3-4
(166 a. Ghilad, ɋ)

273.

|: De-aş fi paserie ca cucu, r. :| cucu,
De-aş şti cânta
N'aş mierge vara la lucru,
|: Io-aş zbura din creangă'n creangă, r. :| creangă,
La nana care mi-i dragă.
r. nană.
(393. Cenadul-Mare, ɋ)

274.

|: Bagă, Doamne, luna'n noriu :|,
Să mă duc, unde mi-i doru,
r.;
Bagă, Doamne, luna'n stele,
Să mă duc unde mi-i jele;
Bagă, Doamne, luna'n ceaţă,
Să mă duc la mândra'n braţă.
r. |: Tu nu vreai, tu nu vreai
  pă nana s'o ieĭ :|,
|: Ba io, ba io, ba io vreau
  pă nana s'o iau :|,
|: C'aş'o lăsat Dumnezeu,
  tra la la la :|,
|: Ce iubeşte fii al meu,
  tra la la la :|.
(94 f. Vălcani, ɋ)

275.

|: Ţi-am trimes, mândro, pe-o floare :|
|: Toate gândurile mele :|
|: Dimineaţa pe răcoarie :|
|: În răsăritul de soarie :|.
Sălcilor pletoaselor,
*Doinelor frumoaselor
Le-am rugat să îţi cânte,

(Just) to hear the blackbird whistle,
And from time to time (my) sweet-heart.
Thus I sometimes feel I must
Climb aloft to stony mountains,
Brothers, sisters mine to see,
And (my) sweetheart now and then.

271.

Make me, Lord, what You would make me:
Refrain
Change me to a satinpod,[1]
Refrain
(Set me down) beside the flume,
To hear water gurgling by,
And my sweetheart coming up,
(Her) black slippers pattering,
(And her) white skirt fluttering,
To talk mouth to mouth (with her),
To come to the barn tonight,
That I might unhook her hooks,
With her breasts to play once more,
With those little breasts (of hers),
Which I used to love (so much).
In great woe I used to love them,
For I knew they were not mine.

Refrain: Come, lass, to the valley,
For the new hay soft is,
(It's) just right to lie on
(For) my lass and me.

272.

Make me, Lord, what You would make me:
Change me into a cuckoo fledgling,
(Set me down) beside the brook,
(There) to hear the water roaring
(And my) lass leading (her) cow.
Lead the cow well, sweetheart (mine),
Don't you keep your eyes on me.
(Lo,) your eyes are covetous,
(Seeking out) good looking men.

273.

If I were a bird } like cuckoo,
If I could but sing }
Refrain
I'd not go to work in summer;
I would fly from bough to bough
Refrain
To the sweetheart that I love.

Refrain: Sweetheart.

274.

Put the moon, Lord, in the clouds,
That I might go where my yearn is,
Refrain
Put the moon, Lord, in the stars,
That I might go where my woe is;
Put the moon, Lord, in the mist,
That I go to sweetheart's arms.

Refrain: You don't want, you don't want
To marry the lass.
Yes, I do; yes, I do
Want to wed the lass;
Because God has so ordained,
Tra-la-la-la-la.
That the one I love be mine,
Tra-la-la-la-la.

275.

Sweetheart, by a flower I sent you
All the thoughts I have (about you),
In the morning, when it's cool,
At the rising of the sun.
Willow trees with flowing manes
The most beautiful of doinas[2]
I have asked to sing for you,

[1] The text says *pana leului*, which is meaningless, probably intended to be *pana zmeului*, honesty or satinpod (*Lunaria annua*), a plant used for making certain charms. *Pana zmeului* also designates a variety of pinks or sweet William (*Dianthus spiculifolius*).
[2] *Doina* or *daina* is the generic name of Rumanian folk ballads or songs.

Inima îţi frământe.
(227 b. Sânnicolaul-Mare, ᑫ)

276. [var. : 270]

|: D-ajunge mă, Doamne, ajunge :|,
Să mă duc cu boi în ciunge (?),
|: Să fac frunza păturele :|,
Ca poalele nanei mele.
D-ajunge mă, Doamne, ajunge,
Să mă sui pe plai la munte,
S'aud brazii văjăind,
Pe nana 'n frunză zăcând.
(122 b. Ţelec, ᑫ)

277.

Pasăre dă pă câmpie,
Spune {cât'a mè / la mândră} şi[1] vie,
Că s'o copt struguri în vie,
†,
Şi-o 'nvăţat o cioară neagră,
Duce strugurii cu creangă;
Şi-o 'nvăţat un porumbaşiu,
Toţi cără la uoraşu;
Şi-o 'nvăţat o porumbiţă,
Toţi cără la uuliţă.

†. Na, leliţă, na şi na.
[1]) = să.
(489. Şoimi, ϕ)

278.

|: Lasă mă, Doamne, să zacă :|
[Într'o grădină cu mac]
|: Cu mândra d'i după capă :|;
Lasă mă, Doamne, să mor
Într'o grădină cu flori
Cu mândra de supsuori.

(18 f. Comori, ϕ)

279.

|: Mult mi-i jele şi mi-i doru :|,
|: Că nu ştiu că n'am să moru :|.
|: Nu mi-ar fi mormântul grăuu :|,
|: Dac'ar fi unde-aş vrea euu :|:
La mândruţa după brâu,
Să mă 'ngrop în el de viu.
N'ar lipsi nici copârşeu[1],
Nici cruce la capul meu,
Nici popă să mă comânde,
Numai mândra să mă cânte.
[1]) < koporsó (ung.) = sicriu.
(206. Saravale, ᑫ)

280.

|: D-ardă-te focu, padurie (sic) :|,
|: Na ţie tă' dă săcurie :|,
Şi[1] să fac'un drum pîn[2] tine,
Şi[1] vină nana la mine,
Două vorbe şi[1] vorbim,
D-apoi şi[1] ne dăspărţim.
[1]) = să. [2]) = prin.
(135. Şoimi, ϕ)

281 a.

Mândra mè, mândră departe,
Multe dealuri ne desparte,
Multe dealuri şi padure (sic).
Pădurea de s'ar tăia, 1204
Dealu de s'ar măcina, 7-10
Dealu să să facă şes,
Cu mândra să mă 'ntâlnesc,
Două vorbe să-i vorbesc,
Două vorbe tăinuite,
Să le ţie mândră minte.
(448. Săliştea-de-Vaşcău, ϕ)

281 b.

Frunză verde, foaie fragă,

That your heart might troubled be.

276.

Help me, Lord, help me to get
To the pollards with the oxen,
(There) to make a bed of leaves
(Soft) as 't were my sweetheart's lap.
Help me, Lord, help me to reach,
Climbing up, the mountain meadow,
(There) to hear the spruces whistling,
(And my) lass playing a leaf.[1]

277.

(Little) bird (that's) from the plain,
Tell my lass to come along;
Grapes have ripened in the vineyard,
Refrain
And a swarthy crow has learned
By the stalk to carry grapes;
And a pigeon squab has learned
To the town to cart them all;
And a pigeon hen has learned
In the street to cart them all.

Refrain: Sweetheart, here, take this and this.

278.

Lord, allow me to lie ailing
In a garden (sown) with poppies,
With (my) sweetheart clasped to me;
Lord (Almighty), let me die
In a garden (full) of flowers
With (my) lass held in my arms.

279.

I'm so sorely sad and yearnful:
I don't know if I won't die.
I'd not mind the grave (at all),
If it were but where I want it:
By (my) lass, about (her) girdle,
To be buried there alive.
I'd not even want a coffin,
Nor a cross beside my head,
Nor a priest, that he might shrive me,
Just (my) lass to mourn for me.

280.

Forest, may the fire burn you!
May the axe keep striking you,
That a path be hewed through you,
For (my) lass to come to me;
We would speak a couple of words,
Afterwards we'd part (again).

281 a.

Sweetheart mine, my distant sweetheart,
Many hills are parting us,
Many hills and (many) forests.
Were the woods to be cut down,
Were the hills but ground away,
That the knoll become a plain,
So that I might meet (my) lass,
I would speak two words to her,
(But) two secret words (I'd tell her),
That (my) sweetheart may remember.

281 b.

Green leaf (that's) a strawberry leaflet,

[1] *Zăcând* (lying prone) is meant here apparently to be *zicând* (saying or playing or singing a tune). In this context it means humming with a leaf held in the teeth or lips, a common practice among Rumanian peasants. As it stands in the original text, the verse would read: Sweetheart lying on the leaves.

Departe ieșă, mândră dragă,
r.,
Tu departe, eu departe,
Două (sic) dealuri ne desparte,
r.,
Două dealuri și-o pădure,
Cu zmeure și cu mure.
Pădurea de s'ar usca,
Dealuri de s'ar măcina, 1204
Să să facă din deal șes, 7-10
Prin pădure creasc' ovăs,
Să să vadă sat cu sat,
Să văd și eu ce-am lăsat.
r. Pom, pom, pom, ieram eu pom.
(395. Leheceni, ф)

281 c.

Să să facă din deal șes,
Să să samene ovăs, 1204
Să să vadă sat cu sat, 7-10
Să văd și io, ce-am lăsat.
(280 b. Tărna-Mare, ◁)

281 d.

Mândra mie, mândră iubită
Și de mine despărțită, r.
\- - - - - - -
r. mândra mie.
(388 a. Delani, ф)

282.

|: Pădurice rară, rară :|,
Este drum prin tine-afară,
Să mă duc la mândră 'n țară.
|: Pădure, cum te-aș tăie, mă :| lu,
Mândruță, cum te-aș vede-le.
(133 d. Coasta, ◁)

283.

De-aici până la lele-le, 1. r.,
2. r.,
Bătui calea ca pielea.
1. r. Ano-i, drago.
2. r. Păduriți (sic) verde,
mândra 'n poarte (sic) șede,
Bade pă drum trece,
cu ochii-l petreci.
(438 c. Criștior, ◁)

284-285.

|: Dela noi până la badea :|
|: S'o făcut drumu ca cartea :|;
|: Dela noi până la mândra :|
|: S'o făcut drumu ca șindra :|.
(200 a. Seleuș, ф)

286.

|: Săraci cărările mele :|, 1209 a
|: Cum crește iarbă prin ele :|. N 15-17
Lasă crească, să 'nverzească,
Numai mândra să-mi trăiască.
(243 a. Troiaș, ◁)

287.

1209 a. 15-18 |: Sărași călerile miale (sic) :|,
|: Cum criaște (sic) iarbă pă iale (sic) :|,
|: Cum criaște și d-înfloriaște 4x :|,
|: Ficiori juni să mi-o cosască :|,
|: Fete mari s'o poloňească (?) :|,
S'o facă tătă poloaňe,
S'o ieie boii pă coarňi,
Să aduc la nana floari.
(170 a. Vălcani, ф)

288.

989 1-2 |: Frunză verde lemn domnesc, măi 3x :|,
|: Stau în loc și mă gândesc, măi 3x :|,
Pe care drum să porňesc,
Cu mândra să mă 'ntâlnesc,
Două vorbe să-i vorbiesc,
Două vorbe, tri cuvinte:

How far off you are, dear sweetheart,
Refrain
You are far off, I am far off,
We are parted by two hillocks,
Refrain
(By) two hills and (by) a forest,
Raspberries and brambleberries.
Were the forest but to wither,
Were the hills to be ground down,
That the hill might be a plain,
(And) the forest might grow oats,
You could see from thorp to thorp,
And I'd see the one I jilted.

Refrain: Tree, tree, tree, I was a tree.

281 c.

May the hill become a plain,
(And) may oats be sown (on it),
That from thorp to thorp you see,
And I see the one I jilted.

281 d.

Sweetheart mine, beloved sweetheart,
(Sweetheart) who from me is parted,
Refrain
– – – – – – – – – –

Refrain: Sweetheart mine.

282.

Little copse (so) sparsely wooded,
Through you there's a way outgoing,
To (my) sweetheart's land to lead me.
Woods, how (gladly) I would cut you;
Lass, how (gladly) I would see you.

283.

All the way through to (my) sweetheart, *1st Refrain, 2nd Refrain*
I have smoothed the path like leather.

1st Refrain: Ana dearest.
2nd Refrain: Little green-clad forest,
By the gate the lass stands,
On the road the lad goes,
With her eyes she follows.

284–285.

From (my) lover's home to ours,
(Smooth) the road's become as paper;
From (my) sweetheart's home to ours,
Now the road is like a shingle.

286.

Oh my poor (forsaken) pathways,
How the grass is growing on them!
Let it grow both tall and green,
If my sweetheart is but thriving.

287.

Oh my poor (forsaken) pathways,
How the grass is growing on them,
How it's thriving and it's blooming:
May it be mowed down by youngsters,
Into windrows raked by maidens,
May it all be set in windrows,
In their horns may oxen take it,
To bring flowers to (my) sweetheart.

288.

Green leaf (of the) lordly timber,
I stand still and think it over,
On which road should I set out,
That (my) sweetheart I might meet,
Unto her to say two words,
(Just) three sayings and two words,

– Mândră, să mă ţini aminte!
(202 a. Murani, ф)

289.

Mândruţă cu ochii vierdzi,
Toată noapte ce[1] visez.
Că visez, mândro, cu tiñe,
Că eşti, mândro, lângă miñe;
Şi-apoi când mă pomiñesc,
Pierna 'n braţă o găsesc
Şi cu pierna mă sfădesc.
Pusăi doru 'n căpătâi,
Pă urîtu la călcâi;
Cu doru mă învăli,
Cu jal'ea m'acoperi.
1) = ţi.
(150 b. Cenadul-Mare, ф)

290.

Cum nu-i doru mare câne,
Păstă câte dealuri vine.
Nu să-mi prinde 'n porumbei,
Până la mândra 'n circei;
Nu să-mi prinde 'n porumbele,
Până la mândra 'n mărgele.
Şi doru meu p'unde zboară,
Nu-i pasăre să-l doboară;
Doru meu pe unde umblă,
Nu-i pasăre să-l ajungă.
(112 a. Câmp, ф)

291.

|: Floare albă din grădină 3x :/,
r.,
|: Zmulge ce-aş din rădăşină 3x :/,
r.,
|: Să ce samăn la fântână 3x :/,
r.,
La fântână sup sălcuţă,
Un' să spală-a mea drăguţă
Cu săpun şi cu albele
În şuda muierii mele.
r. Bună dimiñeaţă, nană.
(198 a. Murani, ф)

292.

|: Mândra mea cu casa 'n colţ :/,
1. r.,
|: Dar ca dracului ţe porţi :/,
2. r.;
Tot sara şi dimineaţa
Tot cu alţi îţi mânci viaţa.
Mândra mea cu casa 'n colţ,
Cu uşa la răsărit,
Cu mai bună de iubit,
Mândra mea şi-acui[1] te are,
Aş durmi 'n braţile tale;
Mândra mea şi-acui te ţiñe,
Aş durmi 'n braţe la tiñe;
Ţi-aş mânca mărul din sân,
Din guriţă aş bea vin.
1. r. Ce ţe legeni, codrul'e, | 866, 4
Că nana-i de margine
Şi tot face cu mâna,
Să mă duc să-i ţuc gura.
2. r. Ce ţe legeni, codrul'e,
Că nana-i de margine
Şi tot face cu capu,
Să mă duc ţi gata patuţă?[2]
1) = oricine.
2) în loc de: Să mă duc, gata-i patu?
(176 d. Ghilad, ф)

293.

Pă uliţa noastă-i birt,
Trec ficiori cu caii 'n câmp.
Câţi trecură, tăţi tăcură,
Numa badja mai pă urmă
El trecu şi nu tăcu,
Nu tăcu că nu putu:
– Decât, mândro, fără cine,
Mai bin' murgu de sub mine;

That (my) sweetheart might recall me.

289.

Little sweetheart with green eyes,
All night long I dream of you;
For I dream myself with you,
Sweetheart, that you're by my side.
Afterwards, when I awake,
In my arms I find my pillow,
And I quarrel with the pillow.
I took yearning for a pillow,
Set my heels on loneliness,
Covered myself up with longing,
Blanketed myself with woe.

290.

How should yearning not be wretched?
O'er how many hills it gets here!
It's not caught by any pigeons
Till (it gets to) sweetheart's earrings;
It's not caught by pigeon hens
Till (it gets to) sweetheart's necklace.
Wherever my yearn is flying,
There's no bird to bring it down;
Wherever my yearn is going,
There's no bird to vie with it.

291.

Oh white flower from the garden,
Refrain
By the roots I'd dearly pluck you,
Refrain
(And) beside the well I'd plant you,
Refrain
By the well, beneath the willow,
Where my sweetheart (always) washes,
(Washes both) with soap and whiting,
For the spiting of my wife.

Refrain: A good morning to you, sweetheart.

292.

Sweetheart with the corner house,
1st Refrain
You're behaving like the devil:
2nd Refrain
Every evening, every morning,
You eat up your life with others.
Sweetheart with the corner house,
With the door toward the sunrise,
(Who) is only right for love,
Lass of mine and of who has you,
In your arms I'd like to sleep;
Lass of mine and of who keeps you,
In your arms I'd gladly sleep.
I'd eat apples from your bosom,
From your mouth I would drink wine.

1st Refrain: Forest, why are you asway?
(See,) the lass is on your edge,
And keeps waving with her hand
That I go and kiss her mouth.
2nd Refrain: Forest, why are you asway?
(See,) the lass is on your edge,
And keeps nodding with her head,
That I go, for bed is ready.

293.

There's a tavern on our street,
To the field, the lads ride by.
All who've ridden by kept quiet,
But (my) lover (rode by) later,
He rode by, did not keep still,
He did not because he couldn't:
Sweetheart, than (to be) without you,
With my bay I'd rather part,

Dau murgu și mai tri junci,
Numa să iubesc buze dulci[1].

[1] cu o silabă mai mult.

(220 e. Cenadul-Mare, ɸ)

294.

|: Tragu mă, nana mè 'n ťiňe :|
|: Până ce nu-i zuva biňe-i :|.
Că dacă zuva să face,
M'oi duce și ți-oi da pace.

(40 c. Dumbravița-de-Codru, ɸ)

295.

|: Când m'ajunge dor ďe gură :|,
|: Trec dealu la Săcătură :|,
|: C'acolo-i mândra singură :|.
|: Când m'ajunge ďe ľeliță :|,
Trec valea la Rusculiță.

(189 e. Petroșan, ɸ)

296.

|: Țuc îți, nana, ochii tăii :| tăie
Sară (sic) cutind pe vițeii, măii,
|: Dimineața mulgând oii :|.

(63 g. Lelești, ɸ)

297.

Mândruliță, vin la noii,
r. ,
[Tragu-mă pă gura 'n voi].
Mândruliță, - - - - ,
r.
- - - - - .

r. Sus lună, jos lună vaľe sună,
Mândruliță, noapťe bună.

(312 g. Drăgești, ɸ)

298.

Frunză 'n fag, frunză su' fagu,
O ieji, nană, până 'n pragu,
Dacă știi că ți-am fost dragu.
Frunză 'n prun, frunză su' prunu,
O ieji, nană, până 'n drumu,
Dacă știi ca ți-am fo' bunu.

(52 c. Țiganeștii-de-Criș, ɸ)

299.

Frunză vierďe aluňiță,
Tè ieși, mândro, la portiță
Numa 'n poale și 'n cătrință,
Să-mi dai o țeră guriță,
Guriță de sărutare
Și-apoi, mândro, de plecare.

(220 d. Tolvădia, ɸ)

300 a.

|: Ana mândră, hai cu mine :| 3x
Numai două luni ďe zile, N
Că maică ta nu te ține.

(157 a. Cerbăl, ɸ)

300 b.

[Oi leliță, hai cu mine
Numa două luni de zile,
Nu te teme de rușine.]
r. Nică creață,
Vin la băďița pă brață.

(157 b. Feregi, ɸ)

301.

- Frunză verďi iaderiță,
Iej, mândruță, la uliță,
|: Să-ți deji Pietre guriță :|.

With my bay and with three heifers,
Just for loving (your) sweet lips.

294.

Lass, I'll cuddle close to you
While it's not yet light of day;
For as soon as it is daylight
I'll be off and give you peace.

295.

When for kissing I start yearning,
I cross the hill to Sacatura,[1]
For (my) sweetheart's there alone;
When I'm yearning for a wench,
I cross the dale to Rushculitza.[1]

296.

Sweetheart, I would kiss your eyes,
Evenings when the calves I'm
weaning,
Mornings, when I milk the ewes.

297.

Sweetheart, come along to us,
Refrain
I am scolding you aloud (?)
Little sweetheart, – – – – –,
Refrain
– – – – – – – – – –

*Refrain: Moon above, moon below,
rings the valley,
A good night to you, (my)
sweetheart.*

298.

Leaf on beech, leaf under beech tree,
Come out, sweetheart, to the doorstep
If you know that you have loved me.
Leaf on plum, leaf under plum tree,
Come out, sweetheart, to the alley
If you know that I've been worthy.

299.

Green leaf (of the) hazelnut,
Come out, sweetheart, to the gate,
Only in your shift and skirts,
(Just) a little kiss to give me,
Just a little mouth for kissing,
Then, (a kiss) for leaving, sweetheart.

300 a.

Come with me, Ana, (my) sweetheart,
For no more than two months only,
For your mother doesn't hold you.

300 b.

Come along with me, (my) sweetheart,
For no more than two months only,
Do not fear (there will be) shaming.

*Refrain: Little curly,
Come into (your) lover's arms.*

301.

Oh green leaf (of climbing) ivy,
Come out, sweetheart, in the alley,
And let Peter give you kisses.

[1] Unidentified (place?) name.

Mândra glasu-mi auzea,
Şi la uliţă fugea
Şi pe Petrea ce-l strângea.
(86 g. Delani, ф)

302 a.

|: Leliţă, leliţă :|,
|: Ja ieşi din portiţă :|,
|: De mi-i mult de-asară :|,
|: De când şied pe-afară :|.
Vrieme vremuieşte,
Inima-mi topieşte;
Ploile mă ploaie,
Pălărie moaie;
Streşinele pică,
Proslucu[1] mi-l strică.

[1] < pruszlik (ung.) = laibăr.

(355 a. Sânnicolaul-Mare, ф)

302 b.

-Săltiţă, săltiţă,
Ja ieşi, mândruliţă,
Ja ieşi din portiţă,
De îmi dă guriţ'.
[Că e mult de-asară,
De când şed pe-afară:
Ploiţa mă ploaie,
Jancălu[1] mi-l moaie.]
Mândra că-mi ieşia,
Din gură grăia:
-Du-te, măi băditţă,
Nu şidea 'n portiţ',
Şi nu-ţi perde somnu,
Că mi-o vinit omu.

[1] < Jankerl (nemţ.) = un fel de jachetă.

(355 b. Sânnicolaul-Mare, d)

303.

Mândră, mândruliţa mea,
Fă-ţi gura fântânele
Şi buzile-izvoarele,
Să bea badja din ele.
(239. Murani, ф)

304.

|: Mărie, poală de zaiu[1] :|, 3x
|: Da guriţa cui o daiu :| ? 4x
Dă-mi o mie 'n detorie
Până la târg la Mehedie,
Că vind caii şi vind boi
Şi-ţi întorc gura 'napoi.
Mărie, poală de zai,
Toată vara te rugai,
Să-ţi dau o cârpă de bircă(?)[2],
Să-mi fii drăguţă de frică.

[1] n'au ştiut ce e. [2] = bir, că ?

(300. Păucineşti, ф)

305.

|: Arde focu 'n paie ude :|,
|: Strig la mândra, nu m'aude :|;
|: Şi de-ar arde şi uscate :|,
|: Strig la mândra mai departe :|.
Arde focu 'n paie verzi,
Haida, mândră, de mă vezi.
(555 b. Albac, d)

306 a.

|: Scoate-ţi, mândro, patu-afară :|,
r.,
[Că miroasă-i primăvară]
|: Să mă fac câne turbat :|,
r.,
Să mă sui la tine 'n pat,
Să mă joc cu ţiţili,
Ca mâţa cu hârtili.
r. D-audzi, mândră, badea-ţi cântă.
(150 a. Cenadul-Mare, d)

(And my) sweetheart heard my voice,
And came running to the alley,
And she fell to hugging Peter.

302 a.

Oh sweetheart, (my) sweetheart,
Come out to the gateway,
It's long since last evening,
Since outside I've waited.
Weathering's the weather,
(And) my heart is melting;
Rains are raining on me
(And) my hat are wilting;
(And) the eaves are dripping
(And) my jerkin spoiling.

302 b.

Willow, little willow,
Come outside, (my) sweetheart,
Come out to the gateway,
To give me some kisses.
Since last night's a long time
That outside I've waited;
Rain on me is raining,
(And) my jerkin wetting.
Out my sweetheart came,
(Thus) she spoke and said:
Lover, go away;
Don't stand in my gate,
And don't lose your sleep,
For my husband's back.

303.

Sweetheart, little sweetheart mine,
Change your mouth into a well,
And your lips (change into) springs,
That (your) lover drink from them.

304.

Mary (with the) lap of ice,
To whom will you give a kiss?
Give it to me as a loan,
Until the Mehadia fair,[1]
For I'll sell my beeves and horses,
And return the kiss to you.
Mary (with the) lap of ice,
I've asked you all summer long:
Let me give you a wool kerchief,
That for fear you be my sweetheart.

305.

In wet straw the fire's burning,
I call sweetheart, she can't hear me;
Even though dry (straw) were burning,
I'll go on calling (my) sweetheart.
Fire's burning in green straw,
Come along to see me, lass.

306 a.

Sweetheart, bring your bed outside,
Refrain
There's a smell of spring about:
Let me change to a mad dog,
Refrain
Let me climb into your bed,
With (your) breasts let me have sport,
As the cat plays with a mouse.

Refrain: Listen, sweetheart: lover's singing.

[1] Mehadia is a city in the district of Severin, a popular summer resort on the river Cerna.

306b.
|: Scoate-ți, mândră, pat afară :|,
r. ,
|: Să mă fac câne turbat :|,
r. ,
Să mă sui la tine 'n pat,
Să mă joc cu țițile
Ca mâța cu hârtile.
r. D-audzi, mândră, badea-ți cântă.
(31 b. Cenadul-Mare, d)

307.
[Cântă cucu-a primăvară]
|: Ieși afară și-l ascultă :|,
r. ,
Scoace-ți, mândro, patu-afară,
Și patu și dricăleu (?),[1]
C'oi vini, mândro, și eu;
Și scoace și pierina,
Să mă culc, mândro, pe ea.
r. Și-audzi, mândră, {badea / badea-ți} cântă.

1) = dricală ?

(150 b. Cenadul-Mare, ɸ)

308.
De ți-ai face pat afară,
Eu m'aș face vânt de var'
Și-aș veni la tine 'ndată,
Să te văd cum ești culcată
Cu fața către părete,
Cu gura friptă de sete.
(241. Cărpiniș, ɸ)

309a.
Hai, mândră, să ne iubim,
Că noi doi ne potrivim
Și la ochi și la sprâncene
Ca și doi golumbi la pene;
Și la ochi și la guriță
Ca și două golumbițe;
Și la stat și la umblat,
Ca și dulce sărutat.
(297. Săvârșin, ɸ)

309b.
Hai, mai (sic) lele, să fugim,
Că noi bine să 'ntâlnim
Și la ochi și la sprânceni
Ca doi păunași la peni.
Tu n'ai tată, io n'am mamă,
Amândoi sândem (sic) de-o samă;
Tu n'ai frați, io n'am surori,
D-amândoi ca două flori.
(522 b. Turț, ɸ)

309c.
Haida, bade să fujimu,
Că noi bine ne vujimu
Și la ochi și la sprincene,
Ca doi păunași la pene.
(375. Mănăștireni, d)

309d.
Haida, mândră, să fujimu,
Că noi bine ne vujimu
Și la ochi și la sprâncene,
Ca doi păunași la pene. N
(251. Luna-de-Jos, d)

309e.
|: Hai, badeo, să ne iubimu :|,
|: r. :|,
|: C'amândoi ne cumpănimu :|,
r. ,
Și la ochi și la sprinșene,
Ca și doi golumbi la pene.
r. Să vai, bade, vor să n'aiu,
Hai dorule, haiu.
(427 c. Cerbăl, ɸ)

309f.
|: Știi tu, mândră, ce ți-am spusu :|

306 b.

Sweetheart, fetch your bed outside,
Refrain
I'll change into a mad dog,
Refrain
(And) I'll climb into your bed;
I'll play with your (little) breasts
As the cat plays with the mouse.

Refrain: Hear, lass, lover's singing to you.

307.

Springlike sounds the cuckoo's song,
Come outside and listen to it.
Refrain
Sweetheart, bring your bed outdoors,
Both the bed (bring) and the cowbell,
Because, sweetheart, I'll come too;
And bring out the pillow, also,
That I might lie down on it.

Refrain: Listen, sweetheart: lover's singing.

308.

If you'd make your bed outdoors,
I'd change to a summer breeze,
And I'd come to you apace,
(Just) to see how you are lying,
With your face turned to the wall,
And a mouth aflame with thirsting.

309 a.

Sweetheart, come, let us make love,
For we two fit well together,
As to eyes and as to eyebrows,
Like two pigeons of a feather;
As to eyes and as to mouth,
(We're alike) as two hen pigeons;
As to height and as to gait,
(We are matched) as a sweet kiss.

309 b.

Come, lass, let us run away,
For we two fit well together,
As to eyes and as to eyebrows,
Like two peacocks of a feather.
You've no father, I've no mother,
We are both alike in all;
You've no brothers, I've no sisters,
Both of us (are) like two flowers.

309 c.

Come on, lover, let's run off,
For we two fit well together,
As to eyes and as to eyebrows,
Like two peacocks of a feather.

309 d.

Sweetheart, come, let's run away,
For we are well matched together,
As to eyes and as to eyebrows,
Like two peacocks of a feather.

309 e.

Come on, lover, let's make love,
Refrain
For we are well matched together,
Refrain
As to eyes and as to eyebrows,
Like two pigeons of a feather.

Refrain: Lover, if you have or not,
Come, oh yearning, come.

309 f.

You know, sweetheart, what I told you:

/: Că noi bine ne lovimu :/
Şi la uochi şi la sprincene,
Ca doi porumbei la pene.
(65. Leheceni, ф)

310.
În pădurea /: d-înfrunzită :/
Văzui iarbă /: tăvălită :/,
+.,
Şi pă mândra adurmită.
- Scoală, mândră, nu durmi,
Că nu-i vreme de-a durmirea,
Ci e vreme de-a iubirea,
De-a iubirea, strânge'n braţă
Şi săruta cu dulceaţă.
+. Vânătorul o/vede,
la ea să repede,
La ea să repede
plin de amar (sic!).¹)
¹) În loc de amor (!)*
(439. Arad, d)

311.
Haida, nană, colo'n vale,
C'acolo-i otava moale;
Şi noi doi s'o tăvălim,
Şi-amândoi să ne iubim.
(419 b. Murani, d)

312.
Trandafir mai mult bujor,
Eu văd, badje,¹) că ţi-i dor;
Dar niş mie nu mi-i bine,
Că port doru dela cine²).
Când m'apun sara la şină,
Pică lingura de mână;
M'apun prânză să prânzesc,
Mândră, la cine gândjesc;
. Luai cârciagu să biau apă,
Doru de cine mă'ntreabă.
¹) greşală în loc de mândră? ²) = tine.
(263. Tolvădia, ф)

313.
Io-s cu dor, nana-i cu dor,
La-amândoi trebue doptor,
Doptor şi¹) ne doptorească,
Dă dor şi¹) ne mântuiască.
Doptoru ni-i Dumnezeu,
Că nu ne-a lăsa la rău.
¹) = să.
(58 j. Şoimi, ф)

314.
Mândruliţă cu păpuci, +.,
Sara vini, sara ce duci, +.,
/: Şi nimica nu-mi aduci :/
/: Numai săndu (sic)¹) plin de nuci, +. :/,
Şi poală de mere dulci.
Tu le-aduci şi tu le mânci
Pe dunguţa patului
Cu dujmanu satului.
+. Lipovană.
¹) = sânu.
(323 b. Igriş, ф)

315-316.
Io mă jur, nano, mă jur,
Că dă tine nu mi-i dor;
Iară mă'ntorc şi minţesc,
Că tăt la tine gândesc,
Mă sărută şi te du.
(459. Rogoz, d)

317.
/: Şi¹) mă ştii nana iundi-s, măi :/,
Pune şi-ar barşinu¹) punte,
/: Şi-ar vini şi²) mă sărute :/,
¹) < баршун (sârb.) = catifea.
²) = să.
(81 b. Sâmbăta, d)

318.
Leliţoară, nane (sic) floare,
+.

That we two fit well together,
As to eyes and as to eyebrows,
Like two pigeons of a feather.

310.

In the leaf-embowered forest,
I saw grass that had been flattened,
Refrain
And (my) sweetheart soundly sleeping.
Wake up, sweetheart, do not sleep,
For this is no time for sleeping,
Since this is the time for loving,
(Time) for loving (and) for hugging,
And for giving of sweet kisses.

Refrain: The huntsman laid eyes on her,
At her he rushed amain,
At her he rushed amain,
All full of love.

311.

Come along, lass, to the valley,
For that's where the hay is softest;
Let us tumble it about
And the two of us make love.

312.

Rose, more (like a) peony,
I see, sweetheart,[1] that you yearn;
But I, too, do not feel well,
For I bear a yearn for you.
Evenings, when I sit at supper,
From my hand I drop the spoon;
Midday, (when) I sit to eat,
Sweetheart, it's of you I think.
When I take a drink of water,
Yearning asks me about you.

313.

I'm with yearn, (my) sweetheart's too;
Both of us should have a doctor,
Doctor to bedoctor us,
To deliver us from yearning.
Our doctor is the Lord:
He won't let us come to grief.

314.

Little sweetheart with the slippers,
Refrain
Of an eve you come and go,
Refrain
And you never bring a thing:
Just your bosom full of walnuts,
Refrain
And your lap (full) of sweet apples.
You bring them, you eat them too,
(Sitting) edgeways on the bed
With the village enemy.

Refrain: Lipovana.[2]

315–316.

I swear, sweetheart, swear (to you)
That I do not yearn for you;
Then I turn about and lie,
That I'm still thinking of you:
Kiss me (now) and go away.

317.

If (my) lass knew where I am,
She would make a bridge of velvet,
And would come to me to kiss me,
- - - - - - - - - - -

318.

Little Sweetheart, lass, (you) flower,
Refrain

[1] The author's footnote indicates the apparently erroneous rendition of *badje* (lover: masc.) instead of *mândră* (sweetheart: fem.).

[2] That is, Lass from Lipova. Lipova is a town on the Mureș River, in the district of Timiș-Torontal.

Leagă-mi capu, când mă doare.
r. Hăi, leliță, hăi.
(414 d. Troiaș, φ)

319.
Hăi, leliță, sus la vie,
r.,
Să mâncăm mere gutie,
r..
r. Hăi, leliță, hăi.
(414 d. Troiaș, φ)

320.*
|: Păduriță-i [I.] verde :| [II.] verd',
|: Mândra 'n poartă [I.] șede :| [II.] șed',
|: Badea pă drum [I.] trece :| [II.] treci',
|: Cu toții-l [I.] petrece :| [II.] petreci'.
(410 c. Tășad, φ)

321.
|: Frunză verde s'a uscatu :|,
|: Doru mi-i de sărutatu :|.
|: De mă săruta și zece :|,
Ca dela mândra nu trece;
Când dă gură și prescură,
Și mintea toată mi-o fură.
(260. Vidra-de-Sus, ◖)

322.
|: Chitiñel numai [I.] frumosu :| [II.] frumos, mă,
Să 'ncapă lele la coș, mă,
|: Să macine grâu frumos, mă :| 3x,
Să facă pită rotundă,
Și mânce cu mine 'n tindă.
(87. Criștior, ◖)

323 a.
|: Du-ți dor și iară vină :|,
Nu șidè până la cină;
|: Du-ți dor și iară 'ntoarnă :|,
Nu șidè până la toamnă.

Spune, nană, poți, nu poți?
Cu minciuni să nu mă porți.
Spune, nană, vini, nu vini?
Cu minciuni să nu mă țini;
Spune, nană, vini o ba?
Cu minciuni nu mă purta.
(56 e. Șebiș, ◖)

323 b.
|: Primăvara viñe cucu :|
|: La mândra să-și facă cuibu :|,
1. r..
Spune, mândră, poți, nu poți?
Nu cu minciuni să mă porți.
Spune, mândră, vrei, nu vrei?
Că-ți mărg fireștrile 'n zmăi.
1. r. Țuc-ți, mândră, ochii tei,
Sara când mierg la vițel.
2. r. Țuc-ți, mândră, gura ta,
Sara când viñe ciurda.
(202 j. Seleuș, φ)

323 c.
|: Toată lumea mă d-'ulieșt'e
numa nana mă doriešt' :|,
1. r.,
|: Numa nana mă [I.] doriește :| [II.] doriešt'.
Spuñe, nană, poți, nu poți?
Cu vorba să nu mă porți;
Cu vorba și cu minșiuna
iubiește mă 'n totdaun'.
2. r..
1. r. Hop zdrus | budze dulci,
că-s mai dulci dacă le țuc.
2. r. Hop zdrânc | să ce strâng
și de poale să n' acing,
Că m' acins-o mai d-odată,
și m'am dus la judicat'.
(399. Alibunar, ◖)

324.
Trec în sus și vin la val'ei,
Văd la mândra luminarei,
1. r.;

Tie my head up when it's aching.

Refrain: Hey, (my) sweetheart, hey!

319.

Sweetheart, come up to the vineyard,
Refrain
Let us eat some apple quinces,
Refrain

Refrain: Hey, (my) sweetheart, hey!

320.

Woods are green (with leafage),
By the gate stands sweetheart,
Down the road goes lover,
With her eyes she follows.

321.

The green leafage is dried up,
I am yearning for a kiss.
Even if ten (lasses) kiss me,
It is not like (my own) sweetheart:
When she kisses, it's Communion,
And my whole mind's taken from me.

322.

Only carefully and gently,
Let the lass get to the grain trough,
Let her get the wheat ground finely,
That the loaf be (nicely) rounded,
By the door with me to eat it.

323 a.

Yearning, go and come again (then),
Do not stay (away) till supper;
Go off, yearning, and come back,
Do not stay (away) till autumn.
Tell (me), lass, can you or not?
Do not put me off with lies.
Are you coming, say, or not?
Do not put me off with lies.
Are you coming, lass or not?
Do not lead me on with lies.

323 b.

In the springtime comes the cuckoo,
To (my) lass, to build its nest.
1st Refrain
Tell me, lass, can you or not?
Do not ply me (just) with lies.
Tell (me), lass, will you or not?
For your windows fly like kites.

1st Refrain: Sweetheart, I would kiss your eyes,
Evenings, when I tend the calves.
2nd Refrain: Sweetheart, I would kiss your mouth,
Evenings, when the herd comes (home).

323 c.

Everyone speaks ill about me,
Only sweetheart yearns for me
1st Refrain
Only sweetheart yearns for me
Tell (me), lass, can you or not?
Don't you lead me on with words;
(Lead me on) with words and falsehoods,
Love me always and forever.
2nd Refrain

1st Refrain: Hop, strum, lips (so) sweet,
For they're sweeter kissed by me.
2nd Refrain: Hop, strum, let us hug,
And (I will) not touch your skirt;
For I've touched (it) once before,
And I had to go to court.

324.

I go up and come downhill (then),
See a candle at (my) sweetheart's;
1st Refrain

Staų în loc şi m'aş băga-n̂ęį
[Bojară reį cânį m'or muşca-n̂ęį,
2.r. .
Batăr cânii să mă muşte,
Tot mă bag la gură dulce,
3.r. .
1.r. Doadă,
ia maį stăį cu noį de vorbă.
2.r. Lelei,
mul' mį-aį fost tu la plăcerei.
3.r. Ană,
pe tri ani mă duc cătană.
(84b. Păucineşti, ♀)

325.
|: Mândruţă cu ųochių mişi :| mişi,
|: Ce mă faşi să vin pre-aicį :| ?
|: Mă faşi să mă latre câni :| câni'
|: Şi să mă râdă veşini :|.
(515. Foeni, ф)

326.
Draga mea cè scurtă groasă,
Bun' ai fi picior la coasă;
Ziua să cosesc cu tine,
Noaptea să te culci cu mine.
(145a. Petroşan, ♀)

327a.
Mărioară, Mărioară,
Mărioară d'ila ţară,
Nu lăsa ųomu să moară
D-într'o ţâr de (sic) gurişoară,
|: Că-į păcat de Dumnezeųu :|,
|: Să moară voįnic ca eųu :| eų;
Şi-į păcat de Precista,
Să moară voinic aşa.
(482b. Hodac, ф)

327b. [Two texts: 1–3, 4–8]
Mărįoară, Mărįoară,
Nu lăsa ųomu să moară
|: Dintr'o ţâr de gurişoară :|.

La pământ' la troscoţel
Mărişcuţă-į cu viţel (sic).
Iè să joară că-į fecioară,
{Şi fecioara zbeară 'n poală,
|: Da viţel (sic) luį {ii} sară 'n poală.
(482a. Comori, ♀)

328.
|: Sară-į, Doamne, şi mi-į noapte :|,
|: S'or culcat mândrile toate :|.
|: Numa mândruleana mè-re :|
|: Ea maį arde lumina-re :|
Şi m'aşteaptă cu cina,
M'aşteaptă, ţuc-îi gura.
(209a. Sânnicolaul-Mare, ф)

329.
Copiliţă trup cinăş[1]
Lângă tine culcă m'aş, măį,
Şi-aş durmi pân' aş peri,
Şi | nimnica | nu mnį-ar fi, măį.
[1] < csinos (ung.) = frumuşel ?
(Vol. I. 243 d. Orşova, ♀)

330a.
Bate, Doamne, omu prostu,
Muld mă 'ntreabă ind'e-am fostu.
Macăr el ar putè şti,
Inde umblă tinerii
Pă sară şi pe lunuţă:
La nană şi la drăguţă.
(131. Vaşcău, ф)

330b.
|: Doamne, bate omul prostu :|,
|: Mult mă 'ntreabă, unde-am fostu :|
Nu vede, saie-i ochii,
C' aşa umblă tinerii.
(209f. Luna-de-Jos, ♀)

I stand still and would go in (there),
But the vicious dogs might bite me.
2nd Refrain
Even though the dogs might bite me,
I'll go in to that sweet mouth (yet).
3rd Refrain

1st Refrain: *Sweetheart,*
Come and talk with us awhile yet.
2nd Refrain: *Sweetheart,*
You have given me much pleasure.
3rd Refrain: *Ana,*
I'm off three years as a soldier.

325.

Sweetheart (mine) with the small eyes,
Why do you make me come here?
By the dogs you get me barked at,
By the neighbors I am laughed at.

326.

My beloved, short and thick-set,
You'd be a good hand at mowing:
In the day, we'd mow together,
And at night you'd sleep beside me.

327 a.

Marioara, Marioara,
Marioara from the country,
Don't allow a man to die
For the sake of a small kiss.
It would be, by God, a pity
That a lad like me should die;
By the Virgin, it's a sin
That a lad should die like that.

327 b.

Marioara, Marioara,
Don't allow a man to die
For the sake of a small kiss.
(Sitting) on the ground, on knotweed,
Marishcutza's [1] with a calf.
She swears (loudly) she's a virgin,
– – – – – – – – }
Yet a babe } cries in her lap,
But the calf jumps in her lap.[2]

328.

Lord, it's evening, I'm in darkness,
Gone to bed are all the lasses;
Only my beloved sweetheart
Has a candle that's still burning,
And with supper waits for me:
She awaits me, kiss her mouth.

329.

Little maiden, comely body,
How I'd like to lie beside you,
And to sleep until I die,
And I wouldn't mind a thing.

330 a.

Lord, strike down the silly man,
He keeps asking where I've been.
He should know at least that much:
Where all the young people go
Of an evening, when it's moonlight:
To their lass (and) to their sweetheart.

330 b.

Strike down, Lord, the silly man,
He keeps asking where I've been.
May his eyes burst, he can't see
That's the way young people go.

[1] Marișcuța is an oddly Magyarized form of Marioara which, in turn, is a diminutive of Maria.

[2] Though the author does not indicate it, this final verse appears to be an alternative variant like the immediately preceding bracketed pair of lines. The minor variation indicated in the author's manuscript for this last verse has been omitted in the translation, since the meaning is identical.

331 a.
Busuioc cu frunză 'n sus,
|: Țuc-îți uoiții cui ți-o pus :|,
'Ndi ți-o pus ku patru vacă,
|: Țuc-îți uoții tăi cei dragi :|.
(579. Târna-Mare, ɋ)

331 b.
Patru boi, patru boi,
|: Țuc-îți uoiții d-amândoi :|;
Patru vaci, patru vaci
|: Țuc-îți uoiții cei bărnaci :|;
Cucuruz, cucuruz,
Cucuruz cu frunză 'n sus,
Țuc-îți uoiții cui ți-o pus.
(362 b. Beiuș, ɋ)

3) Grief
Tristeță

332.
|: Mult mi-i năcaz și mi-i ciudă :|,
|: Că n'am mândră, numai trudă :|.
|: Nici bag vină nimărui :|,
|: Ci bag vină capului :|.
(360 bis. Bistra, ɋ)

332 bis.
|: Du-ce dorule cu bine :|,
|: Nu ce mai lega de mine :|
- - - - - că rarie,
|: Că-i lumea - - de vale :|,
|: Nu vrea mândra nici de cumă :|,
S'asculce ce vreau să-i spună;
Nu vrea, nu vrea nici d-așa,
S'asculce dorința mea.
(60 b. Seleuș, ɸ)

333.
Bătută-i mândra de pieri,
Că-i am dat eu ieri perșei,
Și astăzi n'o văd cu ei;
Bătută-i mândra de stiele,
Că-i am dat eu ieri mărgiele,
Și astăzi n'o văd cu ele.
(138. Jadani, ɸ)

334.
|: Rău mi-i inima topită :|,
|: Că ești, l'eleo, năcăjită :|.
|: Nu știu, dragă, ce ți-i ție :|,
|: D'așa rea ești de mânie :|.
|: Ce[1]-am văzut trecând pre drumă :|,
|: Fără să-mi vorbiești nici-cumă :|.
Nici nu râdzi, nici nu glumiești,
Mult mă mir că ludă ești.
Nu fașe, l'eleo, așa,
Dragă, nu mă 'nviñina.
Or nu ți-i milă de mine,
De mă fași să mor cu dzile,
Fași să mor, să mă topesc,
Când mi-i mai drag să trăiesc.
Nu gândi, mândruță dragă,
Te-i căiști și tu odată;
Nu gândi că tu vei sta,
Până-i lumea tot așa.
1) = te.
(202 g. Jebel, ɸ)

335.
|: Mândră, dragostile noaste :|
|: O rămas pustii pe coaste :|.
|: Am fost ieri sara la ele :|
|: Și-o răsărit viorele :|,
Mândră, de dor și de jele,
Să le-ud cu lăcremi de-a mele.
(213 h. Sânnicolaul-Mare, ɸ)

336.
Refr. Nr 145 a. |: Astăzi toată ziua-i nor, mă :|,
Mâne poate fi să mor; N
Astăzi toată ziua-i soare,
Mâne inima mă doar?

331 a.

Basil with upstanding leaf,
Kiss the eyes of those who set you,
Set you (minding) these four cows:
I'd kiss your beloved eyes.

331 b.

Oxen four, oxen four,
I would kiss both of your eyes;
Heifers four, heifers four,
I'd kiss those dark eyes of yours.
Ear of corn, ear of corn,
Ear of corn with standing leaf,
Kiss the eyes of those who set you.

3) Grief

332.

I am sorely vexed and angry,
I've no sweetheart, only work.
Nor do I blame anybody,
I blame only my own head.

332 bis.

Fare you well (and) be off, yearning,
Go off, pester me no longer,
– – – – – – – – pathway,
For the world – – – – below;
Stubbornly the lass refuses
To hear what I want to tell her;
She will not, she won't at all
Hearken to a wish of mine.

333.

Punished is (my) lass by heaven:
Yesterday I gave her earrings,
Now I see she is without them.
By the stars (my) lass is punished:
Yesterday I gave her beads,
Now I see she is without them.

334.

(Oh,) my heart is sorely wilted
Because, sweetheart, you are worried.
Dear, I do not know what ails you,
That you are so badly angered.
On the road I saw you passing
Without ever speaking to me.
You're not laughing, you don't joke;
I'm amazed you are so silly.
Sweetheart, don't behave like that;
Dearest, do not poison me.
Don't you pity me (at all),
Killing me before my time?
Killing me and wilting me,
When I'd rather stay alive.
Little sweetheart, do not think –
Time will come when you'll be sorry –
Do not think that you will stay,
Till the world ends, as you are.

335.

Sweetheart, our love (that's bygone)
Stayed bereft upon the hillside.
Last night I went up to see it,
And (found) violets had sprung up;
Lass, for yearning and for sorrow,
With my tears I watered them.

336.

We've had cloud all day today,
(And) tomorrow I may die.
We've had sun all day today,
(And) my heart will ache tomorrow.

Plângeți ochi și lăcrămați
Să mândra nu zăuitați.
(169 c. Mănerău, ф)

337 a.
Părăuț cu apă rece,
Pin grădina mândrii trece;
Părăuț cu apă lină,
Pe la mândră pin grădină
Face s'ar acol' fântână.
Când a zi Dumineca,
Pe mândra oi blăstăma,
De-o a durea inima,
La fântân' a alerga,
Apă din fântân' a bea
Și jos la umbr'a ședea.
Să beie apă, să spele,
Pân a trece din durere,
C'ele-s lacrămile mele.
Că io decând o-am lăsat,
Tot am plâns și-am suspinat,
Multe lacrămi am vărsat.
Tot am plâns dela inimă,
Până s'o făcut fântână,
Fântână cu tri izvoare,
Cine-a bea din ea să moară;
Numa mândra să trăiască,
La mine să mai gândească.
(267 b. Cooc, ф)

337 b.
Părăuț cu d-apă rece
Pin { - - - / grădina } mândrii trece;
Părăuț cu apă lină,
Pe la mândra pin grădină
Face s'ar acol' fântână.
\- - - - - - -
(43 a. Cooc, ф)

337 c.
Fântână cu trei izvoare,
Cine-a bea din ea să moară.
(57. Tritenii-de-Jos, ɋ)

338.
|: Ciňe n'are num' un doru :|,
r.,
|: Trăiește 'n lumie ușoru :|,
r. .
Io am două doruri grele,
Doru meu și-a mândrii mele.
Doru meu și-a Catalinii
Păstă câte dealuri vine,
Și nu-l poate opri nime,
Păn' să bagă 'n sân la mine.
r. Măi mândruțul, măi.
(334. Păucinești, ф)

339.
Păduriță rară mândră,
Pasările 'n ťiňe cântă,
|: Ies mândrile și le-ascultă :|.
|: Numa mè mândra nu viňe :|,
Să ňe-asculťe pasărea-re,
|: Cum îmi cântă patima-re :|,
Patima inimei mele
Și-a sufletului durere.
(281. Voiniceni, ɋ)

340.
\- - - - - -
Om la om trage ňedejde,
Numa io cu badea meu
Ne tragem ňedejde rău (!);
Numa io cu mândra mea
Ne tragem ňedejde rea.
Și ňedejde dela mine
Îi ca umbra de supțire
Și să rupe azi o mâne,

Weep, (my) eyes and shed (your) tears,
(And) do not forget (my) lass.

337 a.

A small brook with chilly waters
Passes through (my) sweetheart's
garden;
Little brook with quiet waters,
Through the garden of (my) sweet-
heart,
May a well be made there (also).
(And) when Sunday comes around,
On (my) lass I'll set a curse,
That her heart may (sorely) ache,
Send her running to the well,
To drink water from the well;
May she (then) sit in the shade,
May she drink and wash herself,
Till the pains have gone away:
It will be the tears I've wept,
Because ever since I left her,
I have wept and I have sobbed;
I have shed (so) many tears,
Weeping ever from the heart,
Till a well was made of them;
(It's) a well with threefold spring,
All shall die who drink of it.
Let (my) lass alone live on,
That she might yet think of me.

337 b.

Little brook with waters cold
Through (my) sweetheart's garden
flows;
Little brook with waters still,
Through the garden of (my) lass.
May a well be made there (also),
– – – – – – – – – –

337 c.

Well with (water from) three springs,
May all die who drink of it.

338.

Those who have only one yearning
Refrain
Have an easy life on earth.
Refrain
I've two yearnings, both are hard:
One's my own and one's my
sweetheart's.
My own yearn and Catalina's
Come across so many mountains,
And their coming none can hinder,
Till my bosom they have entered.

Refrain: Ho, (my) little lover!

339.

Little forest sparse and handsome,
In your groves the birds are singing,
(And) the girls come out to hear them;
Only my lass doesn't come
(There) to listen to my bird
Singing of my sufferings,
(Of) the sufferings of my heart,
And the sorrow of (my) soul.

340.

– – – – – – – – – –
Man must place his trust in man,
But my lover and myself
Have ill trust in one another;
My lass only and myself
In each other have ill trust.
And the trust (that comes) from me
Is as flimsy as a shadow,
And may break today, tomorrow:

Rămâi, mândră, fără mine!
(359. Petroșan, ɋ)

341.

Tot pe drum și iar pe drum
Mi-s'a dus ce-au fost mai bun;
Și din ce-am avut odată,
Am rămas frunză uscată,
Să străbat cărările,
Să duc supărările;
Da în toate zilele,
Zilele și serile,
Să nu-mi mai văd mândrile.
(280 f. Fântânița, ɋ)

342.

Au̯ au̯ au̯ iňima mni̯a-ție,
Lasă mă, nu mă durea-ție,
Că m'ai̯ mai̯ dorit odată
D'am zăcut o vară toată,
O vară și̯-o i̯arnă 'ntreagă
După mândra ce mi-i̯ dragă.
Lasi (sic) mă iňima 'n pașe,
Că șe̯-am făcut, n'oi̯ mai̯ fașe.
Iar te-oi dușe pre-unde-ți plașe,
Ziua pre la birturiele,
Noaptea pre la țincălai[1]
Pre la mândruțile mele.

[1] < Sängerei (nemț.) = bordel.

(201 b. Petrovasile, ɋ)

343.

|: Mori-mă, Doamňe, pă miňe, r. :|,
|: Că nu și̯-or bănui ňime, r. :|,
Numa mândruliță-o leacă
Până m'or duce la groapă.

—·—

r. Ană-i̯ { Logojeană.
{ Logojean?

(382 a. Criștior, ɋ)

344. [= 1158]

|: Dzalu-i̯ djal și vaľe-i̯ vaľe :|,
|: Grău-i̯ doru lu nană :|.
(176 e. Mănăștur, φ)

4) Jealousy
Jelozie

345.

Bată-mi ce, mândro, bată,
Să ce bată Dumňezeu̯u̯,
r.,
Ca pre miňe dorul țău̯u̯;
Bate̯-o, Doamňe, pre nana-ție,
r.,
Cum mi-au rupt ea inima.
Și mi-o rupt tocmai în zeșe,
Până-i lumea nu mai treșe.
Doamňe, Sfinte miluite,
Scoace pre mândra 'nainte,
Să-i spun două-tri cuvinte
Și să-i țuc d-în gură, 'n dinte,
Să-i dau și-o bătaie 'n șpace,
Așa cum ea și-au căutat,
Că pre altu-o sărutat.

—·—

r. Lasă mă, lasă mă,
Să mă duc la mândra mie-hăi̯,
Să mă duc, să mă duc,
Cu ea să m'apuc.
(344 b. Petrovasile, ɋ)

346 a.

|: Pentr'un pic de sărutată :|
Toată noapte̯-am tremurată,
r.,
|: Ca un câňe lângă gardă :|,
Și ňimic n'am căpătată,
r.
Nici asta nu-i omenie,
Dac'ar vrea nana să știe:
Mă țiňe să-i țin eu gardu,

Stay (in peace) without me,
sweetheart!

341.

On (its) way ever and always,
All that I had best has left me;
And of (all) that I once had,
I am left (like) a dry leaf,
(Left) to follow through (my) ways,
(And) to carry on my woes;
But (no more) in all (my) days,
(All my) days and (all my) nights,
See my sweethearts e'er again.

342.

Ow, ow, ow, you heart of mine,
Let me be, hurt me no more,
For you've hurt me once (before),
And I was laid low all summer,
All the summer and all winter,
(Pining) for the lass I'm fond of.
Give me peace, oh heart of mine,
What I've done I'll do no longer.
I shall take you where you like it:
In the daytime to the taverns,
(And) at night to (ring) the bells
At (the doors of) all my sweethearts.

343.

Slay me dead, oh Lord (Almighty),
Refrain
Because nobody will sorrow,
Refrain
Just a little bit (my) sweetheart
Till they take me to my grave.

Refrain: Ana Logojana.[1]

344.

Hill is hill and valley's valley,
Heavy is (my) sweetheart's yearning.

4) Jealousy

345.

May He strike you, sweetheart, strike
you,
May the Lord (Almighty) strike you,
Refrain
As your yearning (struck) me (down).
Lord (Almighty), strike (my) sweet-
heart,
Refrain
Just as she my heart has broken.
In ten pieces she has smashed it,
It won't heal while earth's enduring.
Merciful Almighty Lord,
Bring (my) lass where I can meet her,
That a couple of words I tell her,
Kiss her on the mouth and teeth,
And her back pummel as well,
Since she's gone out of her way
And another sought to kiss.

Refrain: Let me go, let me go,
Let me go, ho, to my sweetheart,
That I go, that I go
To catch hold of her.

346 a.

For a little bit of kissing
I have shivered all night long,
Refrain
Like a dog beside the fence,
And I didn't get a thing.
Refrain
This is not decency either,
If (my) sweetheart cared to know it,
Holding up her fence she keeps me,

[1] Ana Logojana (correctly: Ana Lugojana) means Ana, the lass from Lugoj. In this text it is rendered *Ană-i Logojeană* and *Ană-i Logojean* (Ana is from Lugoj).

Până o sărută altu.
r. Bună dimineața, nană.
(198 d. Ghilad, ᑫ)

346 b.
|: Păntr' un pic di sărutat, [I. măi :| [II. mă,]
r. ,
Toată noaptę-am tremurat, măi :|,
r. .
Asta-i nici o omenie,
Dac' ar vrea mândra să știe,
M'o ținut să-i străjui gard,
Până ce-o sărută alt.
r. Toată zîua strâng la {fân, măi, / fân-du,}
Cu doru lu' badea 'n sân, măi, măi.
(338. Săvârșin, ϕ)

347.
|: Frunză verde de bujoru :|,
r. ,
|: Vreare-ar {nanile / mândrile} să moru :|,
r. ,
|: Să rămână {brața-a / badę-a} loru :|,
r. .
Să mor astăzi, să mor mâne,
Badea lor nu le rămâne,
Că-l bag în pământ cu mine.
r. Ui hui, greu mi-i dealu să-l sui.
(99. Săvârșin, ϕ)

5) Mistrust
Neîncredere

*348 a.
Rumunesc oraș București frumos e,
Fata albă cât trăiești să nu iubești,
Căci credința ei cea slabă
Ia că 'n vara - - -
să topește, să topiest'.
(581 a. Vidra-de-Sus, ϕ)

348 b.
Rumunesc frumos oraș e București,
Fată albă cât trăiești să nu iubești,
Căci credința ei cea slabă
Iè ca zăpadă de albă
să topește, să topeșt'.
(581 b. Cărpiniș, ᑫ)

349.
|: Frunză vierde de buiedjă :|,
|: În muierie nu ce 'ncriedjă :|,
|: Că muierea-i sor' cu dracu :|,
|: Când să culcă, -și leagă capu :|.
|: Până și-adoarmie bărbatu :|,
|: Și să iubiesce cu {altu / batu} :|.
(555 a. Banloc, ϕ)

350.
|: Frunză verde trifoi verde :|,
Da 'n muiere nu te 'ncrede.
|: Muierea când să jură :|,
Dă-i o palmă păstă gură.
Când să jură mai spurcat,
Cu gându-i la altu 'n sat.
- Măi bărbate, nu mă bate,
Nu mă bată 'n toată zi,
Da mă bate-odată 'n lună,
Că ți-oi fi femeie bună.
(593. Delani, ᑫ)

6) Peaceful separation
Despărțire pacinică

351.
- - duce nana na-le,
r. ,
La toamnă ne-om dăsparți-le,
r. .
r. Sus luna, jos luna 'n vale sună,
Mândruliță, sara bună.
(312 c. Delani, ϕ)

While another kisses her.

Refrain: A good morning to you, sweet-
heart.

346 b.

For a little bit of kissing
Refrain
I have shivered all night long.
Refrain
That's no decency whatever,
If (my) sweetheart wished to know,
She kept me watching her fences
While another gave her kisses.

Refrain: All day long I gather hay, ho,
Lover's yearning's in my
bosom.

347.

Green leaf of the peony,
Refrain
(All) the girls want me to die,
Refrain
That (my) lad be left for them.
Refrain
If I die today, tomorrow,
(My) lad won't be left for them:
In the ground I'll take him with me.

Refrain: Phew, phew,
Hard's the hill for me to climb.

5) Mistrust

348 a.[1]

A Rumanian town, Bucarest is hand-
some:
All your life a white-skinned lass you
mustn't love,
For her faithfulness (is) weakly,
As in summer – – – – – – – – – –
It is melting, it is thawed.

348 b.

A Rumanian handsome town is Buca-
rest,
All your life a white-skinned lass
you're not to love.
For her faithfulness (so) puny
Is as white-hued as the snow is,
It is melting, it is thawed.

349.

Green leaf of the healing herb,
Do not put your trust in woman;
Woman is the devil's sister:
Goes to bed, ties up her head,
Till her husband goes to sleep,
With another / the village (then) makes love.

350.

Green leaf of the clover green,
Do not put your trust in woman.
If a woman ever swears,
On the mouth give her a slap;
When most mightily she swears,
She is thinking of another.
Husband, don't give me a drubbing,
Do not beat me every day;
Beat me only once a month,
I'll be a good wife to you.

6) Peaceful separation

351.

– – – – – – leads the lass away,
Refrain
In the autumn we shall part,
Refrain

Refrain: Moon above, moon below, rings
the valley,
A good evening to you, sweet-
heart.

[1] In this text and the following one, the odd meter is rendered as faithfully as possible in the translation.

352.
Cruciuliță de aramă,
Mândro, sântem tăt de-o samă;
Cruciuliță de argint,
Amândoi ne-am logodit. N

(363. Vălcani)

353.
[Frunză verde iedere,
Iè mă 'n brațe, mândrule,
Și mă treci dealurile.]
|: Frunză verde mădrăgună :|,
|: Zii, mândră, cu voie bună :|,
|: Că mă 'ntorc iara (sic) cu bine :|
|: De prin țările străine :|,
Prin care eu am umblat,
De când de-acas' am plecat.
(537 c. Tămna-Mare, ɖ)

γ) Forsaken
Părăsit

354.
Foaie verde frunzuliță,
|: D-am avut o mândruluță :|.
|: Frunzuluța s'o uscată :|,
Mândruluța m'o lăsată.
Din năcaz că m'or lăsa,
Nici asară n'am cinat;
Din năcaz că m'a lăsa,
Nici pe sara n'oi cina.
(52 h. Hodac, φ)

355.
|: La culès de cucuruz :|,
r.,
Mândrulița mi s'au dus.

1.r. Jorghină, iorghină,
Floare din grădină.

2.r. Mândruță, mândruță,
Vină, mă desculță.
(319 b. Igriș, ɖ)

356.
Zis-o mândra cătră mine:
-Mă mărit, ce las pre cine,
Mă mărit, că mulți mă șier;
Bade, după cine pier.
(161 c. Foeni, φ)

357a.
|: Și te bată, mândro, bată :|
Rădăcina de săcară,
|: Somnul meu al de-astă vară :|.
Când m'apucai de cărat,
Lăsai caru încărcat
Și veniam la tine 'n sat
Pentr' un pic de sărutat,
Dar acuma m'ai lăsat.
Nu ești, mândruță, creștină,
Că m'ai lăsat făr de vină.
Caută, mândro, și mă vezi,
Că dacă-or îngălbini,
M'îi cota, nu m'îi găsi.
(369 d. Sânnicolaul-Mare, ɖ)

357b.
|: Bată ce, mândră, ce bată :|
|: Rădășina de secară :|
Și doru meu d'astă vară.
Că lăsam caru 'ncărcat
Și vineam la cine 'n sat
După-un pic de sărutat.
(1a. Jadani, φ)

358.
Părinte, sfânția-ta
Spovedit-ai pe nana.

352.

Little cross (that's made) of copper,
Sweetheart, we're well matched together;
Little cross (that's made) of silver,
We are both of us betrothed.

353.

Green leaf (of the) ivy vine,
Lover, take me in your arms,
O'er the hills to carry me.
Green leaf (of the) deadly nightshade,
Sweetheart, be of cheerful heart,
For again I'll be back safely
From the (many) foreign countries,
Where I have been travelling
Since I went away from home.

7) Forsaken

354.

Green leaf (and a) little leaflet,
At one time I had a sweetheart.
The small leaflet is dried up,
I've been jilted by (my) sweetheart.
Vexed because she jilted me,
Supper I had none last night;
Sorrowing because she's left me,
I'll not eat tonight again.

355.

At the gathering of the corn,
1st Refrain[1]
(Lo,) my sweetheart went away.

1st Refrain: Hawthorn, (flowering) hawthorn,
Flower of the garden.

2nd Refrain: Sweetheart, little sweetheart,
Come and take my shoes off.

356.

(This is what my) sweetheart told me:
I'll get married, I will jilt you;
I'll get wed, for many ask me;
Lover, it's for you I perish.

357 a.

May it strike you, sweetheart, strike you,
(May) the root of rye (but strike you),
(And) the sleep I had last summer.
When I started as a teamster,
I would leave the loaded cart,
In the thorp I'd come to you
For a little bit of kissing;
But you've now forsaken me,
Sweetheart (mine), you are no Christian,
For you've left me (and I'm) guiltless.
Try to see me, sweetheart (mine).
Because, if I should go yellow,[2]
You may seek me, you'll not find me.

357 b.

May it strike you, sweetheart, strike you,
(May) the root of rye (but strike you)
And my yearning of last summer.
For I'd leave the loaded cart,
In the thorp I'd come to you
For a little bit of kissing.

358.

Father, 't was your reverence
Heard (my) lass confess her sins.

[1] The author's note to the corresponding melody (Vol. II, No. 319b.) reads: This is the first of a pair of alternating refrains.

[2] In the author's manuscript, this verse reads: Because if *they* should go yellow. The sense, in any case, is to become yellow, that is, pale. It is not clear, however, whether it is the speaker who might grow pale or the girl he addresses or, perhaps, "the root of rye" in the invocation.

Nu-i știi ce canon ne-o datu,
Că de-atuncia m'o lăsatu.
(495. Budureasa, ɋ)

8) Curses
Blesteme

359.
Uscă, Doamne, cât un pom,
Cât un pom și cât' o casă
Și cât' o mândră frumoasă!
(189 a. Petroșan, ɸ)

360. [Correct place: as var. of II, 1-3]
|: Iacă nana trece dealu :|,
Că-i cunosc mărsu și calu,
Și pe ea mânce-o amaru.
(113 b. Cristior, ɋ)

361.
Bată-te Dumnezeu, nană,
Și cârpa ta cea cu peană.
După ce m'ai celuitu,
Dacă nu ți-am trebuitu. N
Celuiască-te lumea,
Că m'ai celuit noaptea.
(472. Cresuia)

362 a.
Bată-mi-ce, mândră, bată
Două stele dângă lună
Și credința mea a bună!
Bată-mi-ce Dumnezeu,
Mândru și dirieptu meu!
(60 a. Urdin, ɸ)

362 b.
|: Bată-te, nana mea, bată :|
Tri zile din săptămână
Și credința mea cea bună!
(190., 217 a. Lelești, ɋ)

363.
|: Și te-ajungă, mândră,-ajungă, r. :|
Așteptarea mea cea lungă, r.,
Să șezi toate noaptè 'n pragu, r.,
Să n'ai cină și hodină, r..
r. nană.
(154., 394 c.* Sânnicolaul-Mare, ɸɋ)

364.
De te-ar bate Dumnezeu,
Cum gândesc, mândruță, eu!
Să te prindă frigurile,
Ca pe miňe gândurile;
Să te țină ani de zile
Și să nu te mai aline;
Să n'ai leac în tot pământul,
Numai crucea și mormântul;
Și să-ți fie, nană fată,
Leac în sapă și 'n lopată;
Când gândești că ți-i mai bine,
Nouă doftori lângă tine.
Și s'aud, mândruță, eu
Cântând popi la capul teu;
Să-ți văd iarba pe mormânt
Legănându-să de vânt.
(209 b. Sânnicolaul-Mare, ɋ)

9) Repelling her
Respingându-o

365.
|: Până-i lumè, nana mè, măi :|,
N'ai ce-mi trage ňidejďe-re.
|: Cu ňidejďe dă la miňe :|
Gata-ți mândra până-i lume.
(58 j. Șoimi, ɸ)

366.
|: Frunză verde tăt îi verde :|,
Uom la uom trage ňidejďe.

I don't know what was her penance,
For since then she's jilted me.

8) Curses

359.

Wither, Lord, a tree each time;
And a house for every tree,
And a pretty lass each time!

360.

See, the lass the hill is crossing,
By her gait and horse I know her,
And may bitterness devour her.

361.

Sweetheart (mine), may the Lord smite you,
May He smite your flowered kerchief,
(Now,) after you have deceived me,
Once you needed me no longer.
May the world deceive you (too),
For by night you have deceived me.

362 a.

Sweetheart (mine), may you be stricken
By two stars from near the moon
And by my unblemished faith!
May the Lord strike you (as well),
Lover mine and righteous one!

362 b.

Sweetheart mine, may you be stricken
By three weekdays every week
And by my own faithfulness!

363.

Sweetheart, may you be caught up with,
Refrain
May my long wait reach you too,
Refrain
May you sit all night on doorsteps,
Refrain
May you have no rest or supper.
Refrain

Refrain: Sweetheart.

364.

Were the Lord only to strike you,
Sweetheart, as I think He should!
May the fevers seize upon you
As (my) thoughts (seize) upon me;
May they hold you years on end,
May they never give you rest;
May you find no cure on earth,
But the graveyard and the cross;
Sweetheart, may your only cure
Be the mattock and the spade.
When you think you're feeling better,
(May you need) nine doctors near you;
And may I myself, lass, hear
Priests a-chanting by your head;
And the grass upon your grave
See a-swaying in the wind.

9) Repelling her

365.

Sweetheart mine, while earth endures
You've no hopes to draw from me;
Because, lass, all hope from me is
At an end, world everlasting.

366.

A green leaf is always green-hued,
Men draw hope from one another;

|: Numai io la mândra mè-lè :|
Dracu-i trage ňidéjde-lè.
(125 h. Tăsad, φ)

367.

Poruncit-o mândra mea
P'un puiuţ de turturea,
Să mă duc până la ea.
Eu iară i-am poruncit
P'un puiuţ mândru de cuc,
Că n'am vreme să mă duc.
(458. Luncşoara, ɋ)

368 a.

|: Mândra mea de astă vară :|
Mă roagă s'o iubesc iară,
r. .
Dar eu nu-s fir de ovăs,
Să iubesc ce-odată lăs;
Nici eu nu-s fir de săcară,
Să iubesc a două oară.
r. Păste deal la nana 'n vale.
(94 e. Poiana, φ)

368 b.

Mândra mea de astă vară
|: Mă roagă s'o iubesc iară :|.
(108 i. Vaşcău)

10) Forsaking her
Părăsându-o

369. [Correct place: as var. of 11]
Mândrulẹor(sic) din cela sată,
Nu gândi că te-am lăsat,
De te-am lăsat de grăit,
Nu te-am lăsat de iubit.
Pus-am gând să te urăscă,
7 Dar ca tine nu găsescă
3-4 Nici în faţă, nici în dosă,
Nici în port aşa frumosă.
(522 a. Turţ, φ)

370.

|: Mai astăzi, mândro, şi mâne :| 3x
|: Apoi mă duc d'ila tine :| 3x
Numai de-un an ne iubim,
Şi-acuma ne dispărţim.
Şi plânge inima 'n mine,
Ca copilul di tri zile.
(93. Mănerău, φ)

371 a.

|: Io mă dug, mândră, mă dug, mai :|,
r. ,
|: Dă-a urma mè crească nug, mai :|,
r. .
Mai cânta-oi, mai cânta,
Batăr dă l-oi lăcrăma;
Mai hori-oi, mai hori,
Batăr dă l-oi bănui.
r. L'elişoară-i mândra mea, mai.
(40 b. Dumbraviţa-de-Codru, φ)

371 b.

|: Io mă dug, mândră, mă ducu :|,
– – – – – – – –
Da 'n urma mea creasc' un nuc,
Creasc' un nuc încrengurat.
(122 f. Delani, φ)

372.

|: Io mă duc pe drum cântându :|
|: Tu, mândră, rămâi plângându :|.
(123 h. Albac, ɋ)

373.

[Florie albă de izlaz,]
|: Să şcii, nană, că ce lasă :|;
|: Şi ce las vre-o doi tri ănii :| ănii,
|: Să fac voia la duşmanii :| duşmanii.

Only I don't from my sweetheart,
Hope from her draws but the devil.

367.

(Oh,) my sweetheart has sent word
By a young dove (she has bid me)
That I am to go to her;
But I have sent word to her
By a handsome cuckoo chick
That I have no time to go.

368 a.

She who was my lass last summer
Asks me that again I love her;
Refrain
But I am no sprig of oats,
To love one that I've once jilted;
Nor am I a sprig of rye,
For to love a second time.

Refrain: To (my) lass o'er hill and valley.

368 b.

(Oh,) my sweetheart of last summer
Asks me that again I love her.

10) Forsaking her

369.

Little sweetheart from the village,
Do not think that I have left you;
Though I've left off speaking to you,
I've not left off loving you.
I'd made up my mind to hate you,
But can't find another like you,
Either from the front or back,
Or as comely as to dress.

370.

Just today, lass, and tomorrow,
Then I'll go away and leave you.
But a year we've loved each other,
Now the time has come to part.
And the heart within me's weeping
Like a babe that's three days old.

371 a.

I am leaving, sweetheart, leaving;
Refrain
May a walnut grow behind me.
Refrain
I will sing again, I'll sing,
Though I might beweep (the walnut);
I'll make song again, make song,
Though I might mistrust (that tree).

Refrain: Little lass (who) is my sweetheart.

371 b.

I am going, sweetheart, going,
– – – – – – – – – –
May a walnut grow behind me,
May a boughy walnut grow.

372.

I go singing on my way,
You, lass, stay behind and weep.

373.

Oh white flower of the common,
Stay (here), lass, I'm leaving you;
Some two years or three I leave you,
At the bidding of (our) foe.

|: Când o fi, nană, pre patru:|,
Iar om da unu de altu;
Când o fi, nană, pre șinși,
Noi doi n'am mai fi pre-aici.
(200 b. Banloc, ф)

374.

147 |: Tot zîsei, mă duc, mă ducu, 1.r.:|,
2.r.,
776 a.b.c 1-4 |: Și mândra nu mi-o crziezutu, 1.r.:|,
2.r. .
Dar acuma poate crede,
Că mă duc, nu mă mai vede.
Nu fi, mândro, supărată,
Că-i de min' nu ești lăsată,
Că tri ani întrec ca mâne,
Și iar vin, mândro, la tine;
Și tri ani întrec ca azi,
Și iar vin, mândro, acasă.

1.r. Ano.
2.r. Haido, soro, la poiană,
Să culegem maierană.
(320 a. Păucinești, ф)

375.

Hai, mândră, să ne iubim, muă,
C'acușa ne despărțim, muă,
|: Și tri ani nu ne videm:|.
Și tri ani-i vrieme lungă,
Cine poate să-i ajungă.
Și, nană, te-i mărita
Și de min' ti-i (sic) zăuita;
Și-i avea, nano, copii,
Și de mine nu-i mai ști.
(220 c. Sânnicolaul-Mare, ф)

376.

|: Frunză vierdi măr domnescu:|,
Merg d'aici, nu-mi bănuiesc, măi;
Num' o leacă mi-i cam jele,
Că rămân nanele mele.
(79 k. Budureasa, ф)

377.

|: Frunză verde șamunuii:|,
[Ce-am avut drag, l-am lăsatu,]
{– – / Dar'te} cu mândr'am fugit.
(123 g. Vidra-de-Sus, ф)

378.

|: Fost-ai, mândro, când ai fostu:|,
|: Și de slastă și de postu:|,
Fost-ai, mândră, or și cuii,
|: Dar acuma nimănuii:|.
(275 m., 262 c.* Petrovasile, ф)

11) Recalling the past
Amintind trecutul

379.

|: Mândra mea scumpă iubită:|,
r.,
De de mine despărțietă,
|: Eu cu jielea ce trăiescuă:|,
r.,
De doru tău mă topiescuă.
Și când îmi aduc aminte
De 'le-a noaște dulci cuvinte,
Cum trăiam noi cu iubire
Fără leac de despărțire.
Dar acuma cum putem,
Di nicicum nu ne videm,
Că și astăzi pân' la prânz
De tri uori știi mi-or plâns.

r. Ano, Lieno.
(160 g. Sânnicolaul-Mare, ф)

When it will be close to four, lass,
We'll again meet one another;
When it will be close to five, lass,
We might both be here no more.

374.

I've been saying: I'm off, I'm going,
1st Refrain, 2nd Refrain
And (my) lass did not believe me;
1st Refrain, 2nd Refrain
But perhaps now she'll believe me,
For I'm off, she'll no more see me.
Sweetheart, don't be sorrowful,
For I am not jilting you;
Three years go by like tomorrow,
And I'll come to you again, lass;
Three years go by like today,
And I'll be back home again, lass.

1st Refrain: Ana.
2nd Refrain: Come on, sister, to the glade,
Let us gather marjoram.

375.

Come on, lass, let us make love,
For we are about to part,
And three years won't see each other,
And three years is a long time:
Who can reach (to see) their end?
And you, sweetheart, will get married,
And you will forget about me;
And you, sweetheart, will have children,
And you'll know no more of me.

376.

Green leaf (of the) lordly apple,[1]
I am leaving, I'm not worried;
I am just a little saddened
That my sweethearts stay behind.

377.

Leaf (was) green and now it's not,
All I love I've left behind,
– – – – with (my) lass I ran off.

378.

You've been, sweetheart, while you were,
Both on fast days and on feast days,
You've been everybody's sweetheart,
You're not anybody's more now.

11) Recalling the past

379.

Sweetheart mine, dearest, beloved,
Refrain
(Who are) separated from me,
Sorrowing for you I'm living;
Refrain
I am withered by your yearning,
(Nowadays,) when I remember
The sweet words we told each other,
(And) how lovingly we lived,
Without ever being apart.
Nowadays, how can we live,
Without ever seeing each other?
Before noon, this very day,
Three times have my eyes shed tears.

Refrain: Ana, Leana.

[1] *Măr domnesc* (lordly apple) is actually the name given in Rumania to a certain variety of particularly large and tasty apples.

380.
|: Știi tu, mândră, ce făceamă :|,
1. r.,
Asta vară ce lucram?
Eu cu caii mă duceam,
Lăsam caii pre ortac
Și-am venit la cine 'n pat.
1. r. Ierină, nană, ierină,
când eram în țară străină
Mis noaptea n'aveam odjină
ca și vadra la fântână.
2. r. Dragu mi-i pre lumea asta
numai calu și nevasta;
Căci calu-i de călărit,
și nevasta-i de iubit.
(326. Ghilad, ф)

381.
Codruliuț cu frunză lată,
Ptice roua, nu te bată,
|: C'am durmit în tine-odată
Cu l'el'e când o fost fată :|;
Codruliuț frunză rătundă,
Ptice roua, nu te-ajungă,
- - - - - -
(537 b. Turț, ф)

382.
Hai l'i l'i și nanii vii, mă,
Dulce-o fo' gura nanii-le;
Dulce-o fo' și-amu-i amară,
Da 'ndulci-uoi, Doamne, iară.
(34 b. Delani, ф)

383. I. II.
|: Du-ce, dor, du-ce p'o stene :| sten'
|: La l'el'ea la căpăteni :|.
|: Pune 'n mâna și-l clătește :| clătest'
|: Și pre l'el'ea-l pominește :|,
Că de când noi ne-am lăsat,
Noi tare ne am uscat.
De când noi ne-am întălnit,
Iară noi ne-am djivănit[1].
Și gura ne-om săruta
Și dragostea ne-om purta;
Până-om fi și ne-om trăi,
Tot noi doi ne om iubi.

[1] < gubarumu (sârb.) = a convorbi, conversa.

(202 h. Jebel, ф)

384 a. [correct place: as var. of 156]
|: Când eram de nu iubièmu :|
Mă culcăm, mă hodinèmu,
|: Dar acu de când iubiescu :|,
Mă culg, nu mă hodinescu,
Tăt la neica mă gândesc.
Tăt gândim, neico, la tine,
N'o rămas inima 'n mine;
Puțină cât o rămas,
Trăiește cu mult năcaz.
(213 f. Grădiște, ф)

384 b.
|: Când eram de (ii) nu iubeamu :|,
D-ind'e mă culcam, durmeamu;
|: Dar acum de când iubiescu :|,
|: N'am cap să mă odinescu :|
Că tăt la mândra gândescu.
(160 e. Cenadul-Mare, ф)

385.
|: D-auzi, mândră, mândră, iè-ti :|,
r.,
|: Când eram noi doi copiii :|,
Cum ne zburdare-am cu gliii.
Dar d-acum cum ne-am urât,
De când nu ne-am mai iubit.
r. Mor, Mărie, mor.
(166 b. Seleuș, ф)

380.

D'you recall what I would do,
1st Refrain[1]
Sweetheart, what I'd do last summer?
With the horses I would go,
Leave the horses with a friend,
And would come to you in bed.

1st Refrain: Irina, sweetheart, Irina,[2]
When I was in foreign countries,
I had no rest even at nighttime,
Like the bucket at the well-head.
2nd Refrain: What I care for in the world
Are only my horse and wife:
For the horse is (good) for riding,
And the wife is (good) for loving.

381.

Little forest with broad leafage,
May the dew fall and not touch you,
For one time I slept inside you
With (my) lass, who was a maiden.
Little forest (with) round leaves,
May the dew fall and not reach you.
— — — — — — — — — —

382.

Come on lass, and come on, sweet-heart;
Sweetheart's mouth used to be sweet;
It was sweet and now it's bitter,
But I'll sweeten it again, Lord.

383.

Be off, yearn, off to the wasteland (?),
To the bedside of (my) sweetheart,
Stretch your hand and shake her pillow,
Wake (my) sweetheart (from her sleep);
For since we have left each other,
We are sorely withered up;
Since we met each other last,
We've again talked to each other.
We will kiss each other's mouth,
And will carry on our love;
Just as long as we shall live,
We shall always love each other.

384 a.

(Oh,) before I was in love,
I'd lie down (and) I would rest;
Nowadays, since I'm in love,
I lie down, I do not rest,
I keep thinking of (my) sweetheart.
Sweetheart, I keep thinking of you,
There is no heart left inside me;
(And) the little that is left
With great worry stays alive.

384 b.

When I wasn't yet in love,
Where I'd lie, I'd go to sleep;
Nowadays, since I'm in love,
I have not the head for resting,
I keep thinking of (my) sweetheart.

385.

Listen, sweetheart, sweetheart (mine),
Refrain
When the two of us were children,
How we'd romp upon the turf;
Since we've grown to hate each other,
It's been long since we made love.

Refrain: Maria, I die!

[1] The author's note to the corresponding melody (Vol. II, No. 326) reads: This is the first of a pair of alternating refrains.

[2] Irina is the Rumanian form of Irene. It is, however, far from certain that *ierină*, found in this text, is not meant to be *iarnă* (winter) or even *gherghină* (dahlia).

386a. [Correct place: after 156]
-|: Şcii, badjo, cum ne iubeam,]
\- - - - - - -
r.,
|: Rotă vară mai pe-un anu :|, (3x)
r.;
Că la joc când ne vedeam,
Tare bucuroşi eram.
\- Şcii, mândro, când am viñit
Şi pe cine ce-am găsit,
Şi-amândoi că ñe-am iubit.
Şi, mândro, cum noi trăiam,
Dint' un măr ñe săturam,
Dint' un măr şi dintr'un păr.
Ñe era şina 'ntr'o sară.
Dar acu s'aviem cu sacu,
Nu ne-am da unul la altu.
— · —
r. Bună dimiñeața, nano.
(198b. Seceani, φ)

386b.
Ştii tu, bade meu Iuoan,
Şi când şed'em pă pajişt'?
Şi vorovèm dă dragost',
D-înt'un măr ñe săturam.
D-amu şi fii[1] cu vica[2],
Nu ñe-ajungă nimica.
[1] = să fie. [2] < véka (ung.) = măsură de capacitate.
(85a. Tăşad, φ)

386c.
|: Ştii tu, nană, dă dămultu :|,
r.,
|: Cum ñi dăm gura frumosu :|?
D-amu - - ñi 'ntâlñimu
\- - uoti ñe topim.
— · —
r. Tri firi dă cucuruz,
D-auzi, mândră, uo n'auzi?
(171. Ginta, φ)

387. [Correct place: as var. of 599]
Săracă uliță largă,
Acu-i an îmi erai dragă,
Şi-acum eşti cerneală neagră.
(328. Păucineşti, φ)

388.
Când eram io 'n vremie mè-le,
Şapte nañe vre 'țiñe, măi;
Dar amu, sărac de mine,
Şi de una-mi pare bine.
(312k. Delani, φ)

389.
Câce mândre-am avut eu,
N'a-avut nici solgabirău[1],
Dar acuma n'am nici una.
[1] < szolgabíró (ung.) = pretor.
(166c. Uzdin, φ)

*390a.
Bradului la munte-i place şi la tei,
Am avut mii de mândruțe şi-acum n'am;
Am avut eu totdeauna,
Dar acuma n'am nici-una,
Las' să n'am şi las' să n'am.
(581b. Cărpiniş, φ)

390b.
Bradului la munte-i place şi la tei,
Am avut şi tri mândruțe,
\- - - - tri mândruțe,
las' să n'am şi las' să n'am.
(581a. Vidra-de-Sus, φ)

13) Having two or more sweethearts
Având două sau mai multe mândre

391a.
|: Când eram în vremea mea-re :|,
|: Câte tri mândre aveamu :|:

386 a.

Lover, d'you recall our love,
– – – – – – – – – –
Refrain
But a year ago, last summer?
Refrain
At the dance when we would meet,
We were very happy (then).
D'you recall, lass, when I came
And (for the first time) I found you,
How we loved each other (then)?
Sweetheart, how we used to live:
Of an apple ate our fill,
Just an apple and a pear
Used to be our evening meal.
If we had a sackful now,
We'd not make for one another.

Refrain: A good morning to you, sweetheart.

386 b.

D'you remember, lover John,
When we'd sit out in the meadow
And we'd talk of love together,
Of an apple eat our fill?
If we had a bushel now,
It would be no good to us.

386 c.

D'you recall, lass, long ago,
Refrain
How we'd kiss each other nicely?
But now – – – – – we meet,
– – – – – – – eyes we melt.

Refrain: (Ho,) three stalks of corn (there be),
Do you hear, sweetheart, or not?

387.

Oh, you poor wide alley, you,
I was fond of you last year,
Now you're mourning weeds (to me).

388.

Once, when I was in my prime,
Seven sweethearts I would want;
Woe is me, but nowadays,
I am glad of even one.

389.

Sweethearts many as I've had,
Even a judge has never had;
Now I've not a single one.

390 a.

Pine trees like it in the mountains, so do limes,[1]
I have had thousands of sweethearts, now have none;
Always, at all times I had them,
Nowadays I don't have any,
(I don't mind,) let me have none.

390 b.

Pine tree likes it in the mountains, so does lime,
I have even had three sweethearts,
– – – – – – – – – three sweethearts,
Let me be, let me have none.

13) Having two or more sweethearts[2]

391 a.

Once, when I was in my prime,
At a time I'd have three sweethearts:

[1] That is, the linden or lime tree (*Tilia platyphyllos*). This sesquipedalian verse could equally well mean that the pine tree likes to live on the mountain and near the lime tree. The linden, however, is not commonly found at high altitude, so that both interpretations involve a dose of absurdity. It is not altogether impossible that the word *tei* in this and in the variant text should be read *tau* (pool or pond), and not *teiu* (linden).

[2] There is no subtitle numbered 12 in the author's manuscript.

|: Una 'n deal și una 'n vale :|,
Una 'n capu satului,
Îi punerea capului.
Cea din deal ca un păhar,
Cea din vale ca și-o floare,
Cea din capu satului
Mai punerea capului.
(244. Vidra-de-Mijloc, ɋ)

391 b.

-|: Cuculĕ cu pēne sure :|,
|: Cę-ai̯ cântad la noi̯ pe șură :|?
Ori̯ ți-i foame, ori̯ ți-i̯ sĕte?
-Nu mi-i̯ foame, nu mi-i̯ sĕte,
Nu mi-i̯ dor de codru verde,
Că mi-i dor de satul meu,
C'am lăsat tri mândre 'n el,
Una 'n deal și alta 'n vale,
Una 'n ulița cea-i mare.
Ai din vale m'au lăsat,
Ai din deal s'au măritat,
Ai din ulița cea-i mare
Ști' dracu ce gânduri are.
(295. Cooc, ɋ)

392.*

|: Aṷuzîdzi̯ voi̯, ominĭ̯ (sic) bunĭ :|,
Ce v'oi̯ spunĕ, nu-s minciunĭ.
Am patru drăguțe 'n sat,
Toate patru-s cu bărbat.
Întâiè-i notariasa,
A două preotiasa,
A triè-i dăscărița,
A patrè-i birăița.
Notaru 'n canțelerie,
Eu cu doamnă în chilie;
Dascăru șĕde în școală,
Eu la dascărița 'n poală;
Birău̯-i̯ dus după porție,
Biräița-mi treabă mie;
Popa-i la molitfă 'n sat,
Eu la preotiasa 'n pat.
(426. Câmp, ɋ)

393 a.

Dăla Cluj până la d-Abrud
Este-un drumușel bătut.
Nu-i bătut dă d-Abrudani,
Ci-i bătut dă-a mele nani.
Nanile mele-amândouă
Eu le-oi lua cârpi noue.
La cari m'or beciuli[1],
I-oi lua cum o gândi;
Care mi-i face voie,
I-oi lua cum ie' place.

1) < becsül (ung.) = estima.

(78. Cociuba-Mare, ɋ)

393 b.

Dăla Cluj pân' la d-Abrudu
Estę-un drumucel bătut, măi̯;
Nu-i̯ bătut dă d-Abrudanĭ,
Ci-i̯ bătut dă mēle nanję.
(14 b. Cociuba-Mare, ɋ)

*394 a.

|: Mândrelĕ m'or (3x I.II.) cumpăta, *mă* :| (III) cumpătatu,
|: De mi-ɨ ňegru și uscatu (3x) :|.
|: Da și eu̯ lę-oi̯ cumpăta, *mă* (3x) :|,
Când oameni or seșera,
De-or plânge și-or legăna.
(137 b. Cerbăl, ф)

One uphill, one in the valley,
One at the end of the village,
(Fit) to lose your head about.
One uphill (was) like a glass,
Valley one (was) like a flower,
From the village end the one
You'd most lose your head about.

391 b.

Cuckoo with the ashen feathers,
On our barn why were you singing?
Are you hungry? Are you thirsty?
I'm not hungry, I'm not thirsty,
I don't yearn for the green forest,
But I'm yearning for my village,
For I've left three sweethearts there:
One uphill, one in the valley,
And another on the main street.
Valley lass has jilted me,
Wedded is the uphill lass,
And the one who's on the main street,
Devil knows what thoughts she has.

392.

Listen (to me), worthy people,
What I'll tell you is no lie.
I've four sweethearts in the village,
(And) all four of them have husbands:
The first is the notary's wife,
The second is the priest's wife,
The third one is the teacher's wife,
The fourth one is the mayor's wife.
In his office (is) the notary,
With his wife I'm in his bedroom;
In his school the teacher's sitting,
I (sit) in his lady's lap;
Mayor's off, gathering taxes,
I need but the mayor's wife;
Priest is giving absolution,
I'm in bed with the priest's wife.

393 a.

To Abrud [1] from Cluj, the whole way,
There's a pathway beaten flat;
It's not trodden by Abrudans,
But it's trodden by my sweethearts.
For my sweethearts, both of them,
I shall buy each one a kerchief.
For whichever cares for me,
One according to her notion;
For her who forefills my wish,
One according to her liking.

393 b.

To Abrud from Cluj, the whole way,
There's a footway beaten flat;
It's not trodden by Abrudans,
It is trodden by my sweethearts.

394 a.

(All) the lasses set me working,
Seeing that I'm black and wizened;
But I'll set them working too,
When the men will be out mowing,
So they'll weep and rock themselves.

[1] Abrud (accent on the second syllable) is a town in the district of Alba. The place has been renowned since Roman times for its gold mines.

394b.

|: Mândrele m'or cumpătatu :| cumpănitu,
|: De mi-z negru şi pârlitu :| pârlid, mă.
|: Da şi eu l'e-oi cumpăta, mă :|,
– – – – –
(137c. Cerbăl, φ)

395.

Hai lui lui nanile mele
Cu derdef şi cu mărgele,
Şi cu oti plin de jele.
(7. Săliştea-de-Vaşcău, φ)

14) Squeamishness
Fecior alegător

396.

|: Muiere me-i ca ciuma :|,
1 r. ,
|: Drăguţa-i ca lumina :|,
2. r. ;
|: Cu muiere-mi ţîn casa :|,
2. r. ,
|: Cu drăguţa uliţa :|.
2. r.
1. r. A mândruţa numai na!
2. r. Nu leliţă-i numai na!
(478. Dumbraviţa-de-Codru, φ)

397.

Auzit |: D-auzit-am din bătrâni, mă :|,
r. ,
|: Că nu-i bun gardu de spinye :|,
r. ,
Nici drăguţă din vecini.
Gardu-i bun de scânduri late,
Şi drăguţa din departe.
r. Mul' mi-i dor şi-mi vine {dor, mă. / doru.
(296 i. Cristior, ɖ)

398.

Şine-şi iubesce veşina,
Ala ştie şe-i odjina;
Trieşe gardu şi-o iubeşce,
Vine-acasă, odjinesce.
(311. Toeni, φ)

399.

Dragă mi-i fata săracă, r.,
|: Că cu mâna ei să 'mbracă, r. :|;
Dară fata pre bogatu, r.,
Placeşce să-i lucre 'n satu, r. :
Haine dela brâu in sus
Tri măsuri de cucuruz,[1]
Haine dela brâu în jos
O măsur' de cucuruz.
Dară puii după poală
Două litre de unsoară.
r. Ano, Ano.
[1]) o măsură de cucuruz = 10 litri
(29a. Jadani, φ)

400.

|: Tăt am zis că nu-mi trebuie :| trebui,
r. ,
|: Nevastă cu avuţie :| avuţii,
r. ,
Să mi poruncească mie;
C'oi lua una săracă,
Numa pe voie să-mi facă.
Unde mâne o să meargă,
Când ei dau în pânză tracă,
Să iasă fără plângând,
Să vie 'n casă râzând;
Să vie la min' la pat,
Să mă 'ntrebe di ce-am dat.
– Iartă, dragă, dac'am dat,
C'am fost tare supărat;
Iartă, dragă, c'am greşit,

394 b.

(All) the girls have set me working,
Seeing that I'm black and sunburnt;
But I'll set them working too,
– – – – – – – – – –

395.

Ho, my sweethearts, ho, heigh-ho!
With their sewing hoops and beads,
And with eyes all filled with sorrow.

14) Squeamishness

396.

My wife's a pest to look at,
1st Refrain
(My) sweetheart's like a candle;
2nd Refrain
With the wife I keep my house,
2nd Refrain
With (my) sweetheart (keep) the alley.
2nd Refrain

1st Refrain: Sweetheart, ho, only take this!
2nd Refrain: Sweetheart, no, take only this!

397.

I've heard tell from olden times
Refrain
That a thorn hedge is no good,
Refrain
Nor a sweetheart from nearby.
Good's a fence made of wide boards,
And a sweetheart from afar.

Refrain: A great yearning comes upon me.

398.

Any man who loves his neighbor
Knows (the meaning) of (true) rest:
O'er the fence he goes and loves her,
Comes back home to take his leisure.

399.

I am fond of needy lasses,
Refrain
For they dress by their own hand;
Refrain
But a lass who is too wealthy
Refrain
Pays for work done in the village.
Refrain
Upward from the waist, her clothes
(She will pay) three pecks of corn;
Downward from the waist, her clothes
(She will pay) one peck of corn;
But the stitching on the hem
(Costs) two quarts of melted butter.

Refrain: Anna, Anna.

400.

I kept saying that I don't want
Refrain
(Any) wife that is (too) wealthy,
Refrain
Who would order me about;
(But) a needy lass I'd marry,
Who would do my bidding only:
She would go where I would send her,
When I'd hit her, she'd keep quiet,
And would go out without weeping,
Come into the house (then) laughing;
To my bed she'd come to me,
(And) would ask why I had hit her.
Dear, for hitting you, forgive me,
I was very much upset,
Dear, forgive me, I did wrong,

C'am fost tare năcăjit.
+. Ei hai șogor[1]) șogorel
Zoltan, Zoliman,
viță de Român.

¹) poate < sógor (ung.) < Schwager (nemț.) = cumnat.

(442 c. Băla, φ)

401. [Two texts: 1-4, 5-10]

De-aș trăi, cât aș trăi,
Fată mare n'aș iubi;
Fata mare să mărită,
Eu rămân cu gură friptă.
De-aș trăi cât peatra 'n munte,
N'aș lua fată cu sute,
Ci-aș lua una săracă,
Numai gura ei să-mi placă,
Gura și inelile,
Ochii și sprincienile.

(346. Igriș, ꝗ)

402.

Dragă mi-i lelița 'naltă,
Că-mi da gura pistă poartă. N
Da zo hai mai mititè
Să 'ntinde și n' ajunge.

(413. Comori, φ)

403.

|: Câț oi fi și oi trăi :|,
Fată bălă n'aș iubi,
+. ;
Ci-aș iubi o bărnăcuță,
Ca să fiu tot cu drăguță.
+. Și-asar'am fost la mândră.

(284. Poiana, φ)

404 a.

|: La fântână de uiagă :| 3x
|: Vine doru și mă 'ntreabă :| 3x
-Care fată ți-i mai dragă,
Ha[1]) cu țica lată neagră?
-Mi-i mai dragă ha băluță,
Vine sara, mă desculță,
Și-mi freacă obdelele,
Și-mi unge curelele,
Și-mi sărută buzele.

¹) = cea.

(134c. Ghelari, φ)

404 b.

|: La fântână de uiagă :|
|: Vine dorul de mă 'ntreabă :|,
Care fată mi-i mai dragă,
Cea cu chica lată neagră?
Da mai bine cea băluță,
Vine sara, mă desculță,
Îmi freacă obēlele,
Îmi unge curēlele,
Și-mi sărută buzele.

(592. Sânnicolaul-Mare, ꝗ)

405.

M'aș însura, m'aș însura,
Tare hâdă mi-aș lua;
|: Cè frumoasă nu-mi prè place :|,
Că prè mulți șogori[1]) îmi face.

¹) < sógor (ung.) < Swager (nemț.) = cumnat.

(429. Gherla, ꝗ)

406.

Gavriluță stelilor,
Nu da gura fetilor,
Că fetile că te-or spune,
Nevestile cătă lume.

(510-511. Luncșoara, ꝗ)

407.

Tot am zis și m'am jurat,
Că n'oi mere sara 'n sat
La nevasta cu bărbat,

I was very sorely vexed.

Refrain: Hey, come on, brother-in-law,
Zoltan, Zoliman,
Of Rumanian stock.

401.

No matter how long I live,
I'd not love a maiden lass;
(For) a maiden lass gets married,
(And) I'm left with a burnt mouth.
If I live as long as rocks,
I'd not wed a wealthy lass,
But a needy one I'd marry,
If I only like her mouth:
(If I like her) mouth and ringlets,
(If I like her) eyes and eyebrows.

402.

I like lasses that are tall,
For they kiss me o'er the gate;
But, I swear, a little one
Stretches up and doesn't reach.

403.

Long as ever I might live,
I'd not love a white-skinned lass.
Refrain
But I'd love a swarthy lass,
So I'd always have a sweetheart.

Refrain: Last night I went to (my) sweetheart's.

404 a.

At the well that's made of glass,
Yearning comes to me and asks me
Which lass do I care for most,
The one with the thick black tresses?
I would rather (have) the fair one:
She comes evenings, takes my shoes off,
(And) she scrubs my foot-cloths (out),
Greases (then) my girdle straps,
And my lips she kisses too.

404 b.

At the well (that's made) of glass,
Yearning comes and asks of me
Which lass do I care for best,
(Is't) the one with thick black hair?
But (I'd) rather (have) the fair one,
She comes evenings, takes my shoes off,
(And) she scrubs my foot-cloths (out),
Greases (then) my girdle straps,
And my lips she kisses too.

405.

I would get wed, I would get wed,
I'd take a very ugly lass;
I don't much care for pretty ones,
I'd get too many brothers-in-law.

406.

Little Gabriel[1] of the stars,
You are not to kiss the lasses,
For the girls will tell about you,
(But) the wives won't tell a soul.

407.

I have always said and sworn
I'd not go nights to the village
To a woman that is married,

[1] Gavriluţă is a diminutive form of Gavrilă (Gabriel).

Şi¹) la fece cari mi-i drag.
¹)= ci.
(248 a. Jadani, ɋ)

408.

|: Dragă mi-i muiere mè :|,
|: Că-mi dă gură, când îi vrè :|.
|: Da muierè d-altuiè :|
Tătă şede şi trimură,
Până-mi ţipă lată (?) gură.
(508. Dumbraviţa-de-Codru, Φ)

15) Imprecations on who divorced us
Blestem pe cine ne a despărţit

409.

Ştii tu, mândră, ce ziceai-re, 1.r.,
[Când la voi pe pat şedeai,]
Că nu-i dracu pie pământu,
2.r.,
|: Să ne facă de urîtu, 1.r.:|2.r.;
Ci dracu-i la voi în casă
Şi-o stricat dragostea noastă.
1.r. nana mea-le.
2.r. Hai leliţă, nana mea.
(305 c. Sânnicolaul-Mare, ɋ)

17) Charms
Farmece

410 a.

|: Fetişoara vecini-lei :|
Şedi'n fundu grădini-lei
|: Şi plivęşte floricel'e :|,
Să mă 'ndrăjască cu el'e.
-|: Vecină, dragă vecină :|,
Chiamă-ţi fata din (sic) grădină,
Şi-i dă coasele le (sic) 'n mână.
Acărcât a tot plivi,
Pe mine nu mă 'ndrăji.
(122 e. Delani, Φ)

410 b.

Fetişoara vecinii
Şede 'n fundu grădinii
Şi plăveşte (sic) floricele
Şi¹) mă 'ndrăjească cu el!
-Vecină, dragă vecină,
Strîngă-ţi fata din grădină
Şi dă-i coase sure 'n mână.
Că cu toatele-a-mi plăvi,
Pă mine nu mă 'ndrăji;
Şi¹) plăvească cât dă multe,
- - - - - - - -
- frumoasă şi frumos.
¹)= să.
(497. Cociuba-Mare, ɋ)

411.

|: Mândro, mândruleana mea-rie,
r. :|,
|: Muma ta-i muiere rè, (IIa v.: rę-rie)
r. :|,
|: Că umblă păst' arătură,
r. :|,
Să-mi facă fărmăcătură,
Să mă farmişe pă mine,
Să ce iau, mândră, pă cine.
D-atunşi, mândră, io ce-oi lua,
Când o 'nfluri iedjera;
Şi d-atunşi şi nişi d-atunşi,
Când o faşe plopu nuşi
Şi răchita mere dulşi.
r. Fac' aşa, tumn' aşa.
(420 a. Saravale, Φ)

412 a.

|: Am auzit o minciună :|,
r.,

Only to some lass I love.[1]

408.

I am fond of my own wife,
For she'll kiss me when I want;
But another fellow's wife
Will stay shivering all over
Till she gives me (her) wide mouth (?).

15) Imprecations on who divorced us

409.

You know, sweetheart, what you said,
1st Refrain
As you sat upon your bed:
That no devil there's on earth
2nd Refrain
To harm us in any way,
1st Refrain
2nd Refrain
But the devil's in your household,
And he's spoilt the love between us.

1st Refrain: My own sweetheart.
2nd Refrain: Come, (my) sweetheart, sweetheart mine.

17) Charms[2]

410 a.

Next-door neighbor's little daughter
At the back end of the garden
Sits and weeds her little flowers,
Seeks to make me fall in love.
Neighbor (mine), beloved neighbor,
Call your lass in from the garden,
Put some sewing[3] in her hands;
No matter how much she weeds,
I'll not fall in love with her.

410 b.

Next-door neighbor's little lass
At the back end of the garden
Sits and weeds her little flowers,
That I might grow fond of her.
Neighbor (mine), beloved neighbor,
Bring your lass in from the garden,
And put grey scythes in her hand:
She can weed with all of them,
She'll not make me fond of her;
For however much she weeds,
– – – – – – – – –
– – – – – – beautiful and handsome.

411.

Sweetheart, little sweetheart mine,
Refrain
She's an evil crone, your mother,
Refrain
For she walks over the plowland,
Refrain
Seeking to cast spells upon me,
To bewitch me, sweetheart (mine),
So that I should marry you.
But I, lass, will marry you
When the ivy shall bear flowers,
Then, and yet not even then,
When the poplar shall bear walnuts
And the willow (bear) sweet apples.

Refrain: See, like that, just like that.

412 a.

I have heard a lie (they're telling),
Refrain

[1] In the author's manuscript, this verse reads: And to lasses that I love. The author, however, indicates in a footnote that *şi* (and) means *ci* (but). Hence the rendering given above.

[2] There is no subtitle numbered 16 in the author's manuscript.

[3] The word *coasele*, found in this text, can also mean "the scythes" and gladioluses. In the corresponding verse in variant b. (line 7) we find *coase sure* (grey scythes). Possibly what is meant here is *cosiţe* (tresses, as of hair). The word could also be intended to be some local derivative of *a coase* (to sew).

|:Că Murăşu-i apă bună:|,
r. ,
|:Cine bè să şi cunună:|,
r. .
Hai, mândră, să bem şi noi,
Doar' ne-om lua amândoi.

r. Foaie verde fragă,
Şi-auzi, mândră dragă,
Bădiţa te'ntreabă.

(578. Săcalul-de-Pădure, ♀)

412 b.

Auzit-am, auzit,
Auzit-am o minciună:
Apa di părauă-i bună,
Şine-o gustă, să cunună.
(345 c. Păucineşti, ♀)

19) Ugly or bad wife
Nevasta urîtă sau rea

413 a.

|:Tragănă, mândră, tragănă:|,
Frunză de gorun galbină,
Că şi eu am trăgănatu,
|:Frunză de paltin uscatu:|.
M'însurai să-mi iau muiere
Şi-am luat făr de plăcere,
C'am lăcomit la avere,
Lăcomit la bani şi sume,
Luai străgoaie din lume,
Şi-acum stă să mă sugrume.
Cu ai, cu oţet mă face,
Mă căzneşte cum îi place,
N'am prânz, nici cină, nici pace,
Ziua noaptea nu mai face.
Tot cu asta-mi taiè nas,
Că-mi o-adus galbini cu tras.
Stă numai să poruncească,
De-ar fi drac să slugărească.
Când o văd în pragul şurii,
Gândesc că-i mama pădurii.
Când să duce la ocol,
Boii fug de să omor,
Că gândesc că-i ciuma lor.
Luă cupa la vaci să zmulgă,
Vacile-o tuliră 'n fugă
De frică să nu le-ajungă.
(105 f. Cărpiniş, ♂)

413 b.

|:Cum nu-i mujerè mè bună:|?
Cum îmi sare 'n podişoru
|:Cu capu cât un poşoru:|.
Iese la vaci să le mulgă,
Cură după iè s'o 'mpungă.
Că vacile să gândè,
Că-i ciuma muierè mè.
Şi la umbra capului
Paşte ciurda satului;
Şi la umbra di circei
Paşte ciurda di viţei;
Şi la umbra di mărgele
Paşte ciurda di viţele.
Cum nu-i muierè mè bună?
Că 'ntr' o lună toarce-o lână,
Într' un an face-un suman;
Şi din cincisprezece lâne
Ne-o făcut mănuşi la mâne.
(63 d. Câmp, ♂)

414 a.

|:Mă 'nsurai şi luai muierie:|, 3x
|:Şi luai şi făr' de plăcerie:|. 3x
Când o văd la foc şezân',
Par că văd ursu jucân'.
Stau să iè 'mutea [1] săcurii,

That the Muresh is good water,
Refrain
Those who drink of it get married.
Refrain
Come on, sweetheart, let's drink too,
(And) perhaps we two will marry.

Refrain: Green leaf (of the) strawberry,
Listen, darling sweetheart,
(Your own) lover asks you.

412 b.

I have heard, (yes,) I have heard,
I have heard (them tell) a lie:
Water from the brook is good:
Those who taste it will get married.

19) Ugly or bad wife[1]

413 a.

Sing a song, sweetheart, sing a song,
Yellow-hued leaf of the oak tree,
For I have (already) sung one,
Leaf of maple that is withered.
I got wed to get a woman,
And I married not for pleasures,
But I coveted possessions,
Greeding (but) for sums and money,
(And) the world's (own) hag I married,
Who stands ready now to choke me.
Dressed with vinegar and garlic,
She torments me as she pleases,
I get neither meals nor respite,
Day (or) night: it isn't worth it.
She cuts off my nose with this:
That she brought me loads of gold.
She's fit only to give orders,
May the devil be her servant.
At the barn door when I see her,
I believe she is the wood witch.
When she goes into the yard,
Oxen kill themselves a-running,
For they think she is their pest.
She went milking with the pail (once)
(And) away the cows went running,
Scared that she might get to them.

413 b.

How is it my wife's not kindly?
(See) how she jumps at the cupboard,
With a head big as a porker.
When she goes to milk the cows,
They run after her to gore her;
For the cows have got a notion
That my wife's the (cattle) pest.
In the shade cast by her head,
(All) the village herd can graze;
In the shade cast by her earrings,
A whole herd of calves can browse;
In the shade cast by her beads,
You could graze a herd of heifers.
How should not my wife be kindly?
In a month she spins a skein,
In a year she makes a greatcoat,
And of fifteen skeins of wool
She's made gloves for our hands.

414 a.

I got wed and took a wife,
And I married without pleasure.
When I see her by the fire,
She looks like a dancing bear.
I'm all set to take the axe edge

[1] There is no subtitle numbered 18 in the author's manuscript.

S'o lovesc în zieru gurii.
Când o văd la ușa șurii,
Par că văd mama pădurii;
Când o văd cu capu gol,
Fug vașile din ocol,
Vițeii să mai omor,
Căi gândesc că-i boala lor.
Bate-z-aș și n'am pă cine,
Săruta-z-aș, mi-i rușine,
Că râd oamenii de mine.
(215 i. Păucinești, ɋ) 1) = muchea.

414 b.

Mă 'nsurai și luai muiere,
r.,
Și luai mama mamii miele,
r. .
O vădzui în grădea șurii,
r. ,
Gândeam că-i mama pădurii,
r. ,
|: Luai toporu să o-omori,
r. :/.

r. Nană bozanană.
(421 b. Alibunar, ɸ)

414 bis.

Mă dusei la coasă 'n râtu,
Vini buha cu de prânzu.
Dumnezeu să nu mă bată,
De-am luat din prânz odată. N
Scobori, buhă, jos la rât,
Să-mi tignească de prânzit;
Scobori, buhă, jos la vale,
Să-mi tignească de mâncare.
(468. Șebiș)

415 a.

Harnică-i muierea mea, măi :/,
r. , N
Harnică, drace de-o ia.
Mori, muiere, mori, ciupoasă,
Să-mi iau alta mai frumoasă,
Nu ca tine-o păducioasă.
Ni' nu moară, ni' nu-i bună,
Ni' n'o pârluit 1) de-o lună.
Că ea Vineri pârluia,
Și Sâmbăta le usca.
Sâmbătă 'n sfințit di soare
Ea le usca cătă boare
Și le ia în sărbătoare.
r. Alduiește, Doamne, doru,
La fată și la ficioru.
(235. Săvârșin, ɸ) 1) < pârlí (fingt) = spălat.

415 b.

|: Frunză {verde / vierde} trei* colori :/, 3x
1. r.,
|: Luați samă, voi ficiori :/, 3x
2. r.;
|: Când o fi să vă 'nsurați :/, 3x
1. r.,
La aviere nu căutați.
Că și am căutat și eu
Și m'a bătut Dumnezeu:
Urâta-i pe capul meu.
Mori, urâtă, și iar mori,
Să mă 'nsor de două ori.
Cu muiere blăstămată
Nu poți trăi nici în șatră,
Nici în șatra, nici în birt,
Nici mânca cu ea din blid.

1. r. Bună dimineața, nană.
2. r. Sara bună, mândruliță.
(198 c. Saravale, ɋ)

416.

Zis-o hâda dângă noi,
1. r. ,
S'o pețesc că-mi dă doi boi,
2. r. , N
Lângă boi îndeas' o vacă,
Lângă vacă 'ndeas' o capră,

And to hit her in the mouth roof;
When I see her in the barn door,
She looks like the forest witch.
When they see her head uncovered,
(All) the cows run from the farmyard;
The calves almost kill themselves,
Thinking she's the cattle pest.
I would beat her, but she's no one;
I would kiss her, but I'm shameful,
For the people'd laugh at me.

414 b.

I got wed, a wife I married,
Refrain
And I got my mother's mother;
Refrain
(Once) I saw her in the barnyard,
Refrain
I thought 't was the forest witch,
Refrain
(And) I took the axe to kill her.
Refrain

Refrain: Sweetheart, cowlike sweetheart.[1]

414 bis.

I went mowing in the meadow,
With the midday meal the owl came.
May the Lord forbear to strike me
If I took a single helping.
Go down, owl, out of the meadow,
That I might enjoy the meal;
Go down, owl, into the valley,
That I might enjoy the food.

415.

(Oh,) my wife is a hard worker,
Refrain
Works so hard the devil takes her.
May you die, wife, die, unkempt one,
A more comely one I'd get me,
Not like you, a lousy one.
She won't die, she won't be useful,
A (whole) month she hasn't laundered;
For she used to wash on Fridays,
Saturday (the clothes) she'd dry;
Toward sunset Saturday,
She would set them in the wind,
And on feast days took them in.

Refrain: Set Your blessing, Lord, on yearning,
For the lass and for the lad.

415 b.

A green leaf (that's) in three tints,
1st Refrain
Mind, you lads, (and) take (good) care:
2nd Refrain
When it comes to getting wed,
1st Refrain
Do not look for any wealth.
(See,) I too looked out for wealth,
And the Lord struck down at me:
On my head's the ugly one.
Die, you hated one, but die,
Let me wed a second time.
With a wretch, you cannot live
Even in a gypsy tent;
Neither there or in a tavern,
Nor eat out of the same dish.

1st Refrain: A good morning to you, sweetheart.
2nd Refrain: A good evening to you, sweetheart.

416.

Said the ugly one next door,
1st Refrain
I should court her for two oxen;
2nd Refrain
To the beeves she adds a cow,
To the cow she adds a goat,

[1] The word *boianană*, found in this text, is a fanciful combination of *Boiana*, a common name given to cows, and *nană* (sweetheart).

Lângă capră-un loc cu iarbă.
Loc cu iarbă s'o uscat,
Lupii boii or mâncat,
Io cu hâda am rămas.
-Fugi tu, hâdă, dângă mine!
- Ba io zo că nu sânt bine.
-Fugi tu, hâdă, di pe vatră!
- Ba io zo că-s cununată
Și de capu tău legată.

1.r. Ileană, - leană, - leană.
2.r. Ileană, - lean?
(450. Moneasa, ♀)

417 a.

Nime 'n lumea nu să 'nșală
Ca fișiorul, când să 'nsoară,
Că prindje boii la cară
Și-adușe pre vai și-amară;
Prindje caii la coșie[1]
Și adușe sărăsie.
1) < kocsi (ung.) = trăsură.
(333 a. Banloc, ♂)

417 b.

Nime 'n lume nu să 'nșală,
|: Ca fecioru când să 'nsoară :|,
Prinde patru boi la rudă
|: Și și-aduce mare trudă; :|
Prinde patru boi la car
Și și-aduce mult amar.
(42 a. Beiuș, ♀)

20) Married woman
Femeie măritată

418.

Și[1] n'aibă nanuța prunci,
Cu mine 'n lume o-aș duci[2];
Și[1] n'aibă nana bărbat,
Trece-ar cu mine 'n Banat.
1) = să. 2) = duce.
(492. Tășad, ♂)

419.

Ședi nana și zotară,
C'ar vini și nu cuteară,
C'are-un câni dă bărbat,
Nu doarme ne-alengănat (sic).
(473. Tășad, ♂)

420.

-Haida, l'el'e, la Bănatu!
-|: Mere-a dracu, c'am bărbatu :|.
(36 a. Mănăștireni, ♂)

421.

Cine-și teme muierea,
Puie gard pe după ea,
Să nu mă 'ntâlnesc cu ea.
Și eu mi-oi întinde-o scară,
Și voi me'[1] la ea pe sară.
Cine-și teme nevasta,
Da 'ngrădeasc' o cu stăburi,
Să n'o teamă de feciori.
1) = merge. 2) < Stab (nemț.) = bâtă.
(67 c. Hotărel, ♂)

422.

Auzi, nană, nana mea,
Spune-mi, nană, un' ți-i pat
Și-unde ți-s' a dus bărbat?
Auzi, nană, nana mea,
Mută-ți patu în grădjină,
În grădjină sub doi nuși.
(221. Uzdin, ♂)

423.

|: Măi mândruțo, fii voinică :|,[3x]
|: De bărbad nu duce frică :|;[3x]
De ți-i frică de bărbat,

To the goat (she adds) a hayfield.
(Well), the hayfield is dried up,
Wolves have eaten up the oxen,
I'm left with the ugly one.
Run off, ugly one, from near me!
No, I swear I'm feeling poorly.
Ugly one, get off the oven!
No, I swear that I am married,
And tied fast about your head.

1st Refrain: Ileana-leana-leana.
2nd Refrain: Ileana-lean.

417 a.

None on earth is so mistaken
As the youngster who gets married:
To the cart he yokes the oxen,
Brings in woe and bitterness;
To the coach he sets the horses,
And he fetches want (and need).

417 b.

None on earth deceives himself
As the lad does when he marries:
Sets four oxen to the cart-tree,
Gets himself a deal of worry;
Sets four oxen to the wagon,
Gets himself much bitterness.

20) Married woman

418.

If (my) sweetheart had no babes,
I'd take her away with me;
If she didn't have a husband,
We'd cross into the Banat.

419.

(Lo, my) sweetheart sits and sighs,
For she'd come but doesn't dare,
Since her husband is a wretch:
He won't go to sleep unrocked.

420.

Sweetheart, come to the Banat!
Devil go, I have a husband.

421.

He who's feared about his wife
Ought to put a fence around her,
That she might not meet with me.
Then I would set up a ladder,
And to her go of an evening.
He who's feared about his wife
Has to fence her in with clubs,
If he'd keep her from the lads.

422.

Listen, sweetheart, sweetheart mine,
Tell me, sweetheart, where's your bed,
And where is your husband gone?
Listen, sweetheart, sweetheart mine,
Move your bed into the garden,
Under the two walnut trees.

423.

Little sweetheart, be stouthearted,
Don't be frightened of your husband.
If you are afraid of him,

Dă-l la mine să ți-l bat.
Să fie frumos și 'nalt,
Io ți-l bat cu hămeșag¹)

¹) < hamisság (ung.) = viclenie.

(202 c. Grădiște, ɸ)

424.

|: Pentru ține, brata mieu̯ :| 3x
r.,
|: Mă am cu bărbatu reu̯ :| 3x
r.;
Pentru ține, măi bădiță,
La bărbat nu am credință.
— . —
r. Sărmană-i̯ inima mea, mă.

(229 a. Mănerău, ɸ)

425 a.

|: Somnu {mi-i̯ / mñi-i̯} și pic de somnu :|
Și n'am unde să m'adorm,
Că luminile-s astânse.
Numai la mândruța mea
Arde-un pic de luminea.
Eu clătinai la fereastă,
Ca mândruț' afar' să-mi iasă.
Și prea tare-am clătinat
Și bărbatul s'o sculat.
-Măi muiere, măi nevastă,
Cine bate la fereastă?
-Taci, bărbate, și te culc',
Nu-ți face singur năluc';
C'o fi mâța lu' vecina.
-Taci muiere, taci urgie,
Mâța nu-i cu pălărie;
N'are cap de 'nvălitoare,
Ci umblă 'n patru picioare.

426 e. 10-15 | 503

(170 b. Igriș, ɸ)

425 b.

|: Somnu mi-i̯ și pic de somn :| 3x
Și n'am unde să adormă,
r. .

Mă dusei la mândra mea,
Ca să-i clacin firiastra;
Dar fusei puțin cam beat
Și pre tare-am clăcinat.
- - - - - - . —
r. Hai l'eliță, l'el'e,
Ție nu ți-i̯ jale
De brațil'e miel'e,
C'ai durmit, mândro, pre ele?
Hai l'eliță, dragă,
Inima mi-ai neagră,
Neagră ca-un cărbune,
Și n'am, mândro, cui i spune.

(595 a. Tolvădia, ɸ)

425 c.

|: Somnu mi-i̯ și pic de somnu :|
Și n'am unde să m'adormu,
|: Că-s porțil'i toate 'nchise :|
Și lămpil'i toate stânse.
|: Duce m'aș la mândra mea-rie :|,
Că îi - - - - floarie.

(170 c. Jadani, ɸ)

426 a. [Cf. 1182]

-|: Ce stai, bade, la cărare :|
|: Vântul suflă, geru-i̯ tarie :|?
[Vântul suflă și înghiață,]
|: Vină tu, bădiță 'n casă :|,
|: Că bărbatu-i̯ dus de-acasă :|;
Și bărbatu lucru are,
Ți-oi da dulce sărutare.
Dar bădița d-în cărare
N' așteaptă multă rugare,
Intră 'n casă, strânse 'n brață
Și săruta cu dulceață.
Și când le era mai bine,
Iacă și bărbatu vine
Și el bate la fereastă:

Let me have him (and) I'll beat him.
If he should be tall and handsome,
(Then) I'll beat him with (my) wiles.

424.

Lover mine, it's for your sake
Refrain
I'm at odds with my (own) husband.
Refrain
Lover, it's because of you
That my husband doesn't trust me.

Refrain: Woe to this poor heart of mine.

425 a.

I am dropping off with sleep,
And I have no place to sleep,
For the candles (all) are out.
Only at my sweetheart's (house)
There's a little light (still) on.
(So) I knocked upon the window,
That she might come out to me;
But I knocked (somewhat) too loudly
And I woke her husband up.
Hey, you woman, hey, you wife,
Who is knocking at the window?
Quiet, husband, go to sleep,
Do not make up any ghost;
It may be the neighbor's cat.
Woman, hold your tongue, you plague,
Cats don't (ever) wear a hat,
They've no heads for coverings,
But (instead) walk on all fours.

425 b.

I am dropping off with sleep,
And I have no place for sleeping.
Refrain
I went to my sweetheart's (house),
To try knocking on her window;
But I was a little drunk,
And I knocked somewhat too hard.
– – – – – – – – – – –

Refrain: Come on, little sweetheart
Do you not feel sorry
For my arms, (my sweetheart,)
For you've slept upon them, sweetheart.
Come, beloved sweetheart,
For my heart is darkly,
Darkly as the charcoal,
And I've none to tell it, sweetheart.

425 c.

I'm so sleepy, I am dropping,
And I have no place for sleeping,
For the gates are all closed up
And the lamps are all put out.
To my sweetheart I would go,
For she's – – – – – flower.

426 a.

Why d'you stand by the path, lover?
The wind blows, the cold is bitter,
Wind is blowing and it's freezing,
Lover, come along indoors,
For my husband's not at home,
And my husband has some work,
I shall give you a sweet kiss.
But the lover by the pathway
Didn't wait much to be prayed,
He came in (and) hugged her (tightly)
And (most) sweetly he embraced her.
But when they were feeling finest,
See, the husband comes along,
And he knocks upon the window:

- Deschide ușa, nevastă!
- Scoală, bădiță, din poală,
Că ne-o băgat dracu 'n boală.
Iac' aclo o ladă goală,
Du-te, dragă, și te bagă.
Lada pe drăguț închide,
Ușa la bărbat deschide.
- Bună sară, boiereasă!
Ce te 'ncui singură 'n casă?
- Lasă mă cu Dumnezeu,
Că mi-o fost o foarte rău.
Ce-i, bărbate, de-ai vinit?
- Am vinit după cojoc,
Că eram să 'nghet de loc.
- Dar cojocu tău că nu-i,
Că-i în fondu podului.
- Ba cojocu că-i în ladă,
Du-te de loc și mi-l adă.
Bărbatu la ladă zboară,
Nevasta ista să moară;
Și căutând după cojoc
Iacă dă de-un păpușoc[1]
- Păpușoi[1], că draga mea,
Ce-ai cătat la lada mea?
- Lasă mă cu Dumnezeu,
Că mi-o fost o foarte rău.
- Lasă numa după mine,
Că scot eu boala din tine.
Și mi-l joacă românește,
De numa scântii sărește.
Și mi-l scapă pe fereastă:
- Și nici ție nu ți-i bine,
Până ce joc și pe tine.

[1]) = păpușă.

(574a. Săvârșin, ф)

426 b.
-/: Ce stăi, bădiță, 'n cărarie :/,
/: Vântu suflă, geru-i marie :/?
/: Hai, bădiță, până 'n casă :/
/: Că bărbatu nu-i acasă :/.
Dar bădița d-în cărarie
N'aștepta multă rugare
Și în casă s'o băgat.
Când fu bădiții mai bine,
Iată și bărbatu vine
Și strigă d'ila fereastă:
- Descuie ușa, nevastă!
- Stăi, bărbate, stăi pe loc,
Până pui un lemn de foc.
Focul arde bâlbâind,
Focul arde, bâlbâiește,
- - - - - -

(574 b. Teneș, ◁)

'426 c.
/: Ce stăi, bădiță, 'n cărare :/,
/: Vântul suflă, geru-i mare :/?
Haida tu, bădiță, 'n casă,
Că bărbatu nu-i acasă,
Că-i în codru a vâna.
- - - - - -

(574 c. Albac, ◁)

426 d.
/: Măi bădiță, copil prostu :/,
/: Inde tu asară-i fostu :/?
Că io sara pân sărat
Tare mult te-am așteptat.
Nu vini așa de vreme,
Când vecina taie lemne,
Și[1]) vină mai în sărat,
Când vecina s'o culcat.
Vină, bade, Joi sara,
Când să șade cu furcă

Wife, open the door for me!
Get up, lover, from my lap,
Devil's got us in a fix.
Over there's an empty chest,
Dearest, go and get inside it.
On her love the chest she closes,
For her husband opes the door.
A good evening to you, lady!
Why alone, locked in the house?
Let me be, with the Almighty,
(It's) because I felt so poorly.
What is it that brought you home?
I have come to get my fur coat,
For I was about to freeze.
But your fur coat isn't here,
It is stowed up in the attic.
No, the fur coat's in the chest,
Go straightway and fetch it to me.
To the chest the husband flies,
Ready is the wife to die.
And, while looking for the fur coat,
See, he finds a mannikin.
Mannikin, (he said,) my dear,
In my chest what did you seek?
Leave me but with the Almighty,
(It's) because I felt so poorly.
Just let me attend to that,
I'll get sickness out of you.
Sets him dancing peasant fashion,
So that only sparks he sees,
And out of the window throws him.
(To his wife:) you're not well either,
(Wait,) I'll make you dance as well.

426 b.

Why stand on the footpath, lover?
Wind is blowing, cold is bitter,
Lover, come inside the house,
For my husband's not at home.
But the lover on the footpath
Didn't need a deal of asking,
And he went into the house.
When the lover had it best,
See, the husband comes along,
From the window he calls out:
Wife, (come and) unlock the door!
Stay there, husband, stay right there,
Till I put another log on.
(And) the fire burns and sputters,
Blazing burns the fire and flaming,
– – – – – – – – – – –

426 c.

Why stand on the footpath, lover?
Wind is blowing, cold is bitter;
Lover, come along inside,
For my husband's not at home,
He's gone hunting in the forest.
– – – – – – – – – – –

426 d.

Little lover, silly youngster,
Refrain
Where was it you went last night?
Refrain
For last evening until dark,
I have waited long for you.
You are not to come so early,
When my neighbor's cutting firewood;
But come (rather) when it's darker,
When the neighbor's wife's in bed.
Lover, come on Thursday evening,
When it's time to sit a-spinning,

Şi bărbatu-i dus la moară,
Soacra mea zace să moară.
Soacra mea îi 'nchisă 'n casă,
Nouă fără cè ne pasă.
Mă dădui şi mă culcai,
Cu badea mă 'mbrăţăşai.
Dacă-mi fu somnu mai dulce,
Pă bărbat dracu-l aduce.
Aud uşa dela drum,
Io pă badea ind' să-l pun?
Io 'isei[2]: -Sui te 'n pod!
El să miră, copil prost,
Că el în pod n'o mai fost.
Până el să dezmira,
Bărbatu 'n casă să băga,[3]
Şi-atuncia 'ncepe a da.
Io 'isei:-Bărbatu dragă,
Lasă-l, c'o vinit cu treabă.
Di câte uori o vinit,
Nici-odat' nu te-o găsit.

—•—

r. Cântă turturеaua 'n spiñe,
Drag mi-o fost, badẹo, dẹ tiñe.

1) = ci. 2) = zisei. 3) cu o silaba mai mult.

(229 b. Săvârşin, ϕ)

426 e.

|: Hai, badẹ, la noi pă sară :|,
|: Că bărbatu-l mân la moară :|.
|: Numai nu viñi d'in vreme :|,
[Că bărbatu taie lemne;
Nu vini pe la vrăniţă,
Că vrăniţa scârţăieşte,
Bărbatu să nădăieşte.
Ci vină pe la ocol,
Că-i numai nisipu gol.]
-|: Puiculiţa mie, nevastă :|,
Ce s'aude la fereastă? 425a. 10-16
Taci, bărbate, nu fi prost, 503
C'acela-i cânele nost.
Măi muiere, măi bolundă,
Că nu-i cânele cu ţundră.
Bagă cap sub lipideu[1],
C'afară m'oi duce eu.

1) < lepedö (ung.) = cearceaf.

(501. Săliştea-de-Vaşcău, ϕ)

426 f.

D-înserat-am, d-înserată
|: La ňevasta cu bărbată :|.
Când îmi fu dragostea dulșe,
Pre bărbat focu l-adușe.
|: Lăsai şuba, dete-i fuga :|
Prin grădini, prin sărituri,
|: Şi-mi căpătai brânciturí :|.
Când am stat de m'am căutată:
Nasu-i spart şi capu 'mflată.
[Las' să-mi fie, c'am soţie.]
* D-înserat-am, d-înserată
|: La mujerea cu bărbată :|. 3x

(367. Seleuş, ϕ)

426 g.

La nevasta cu bărbat, r.,
Mă dusei la ea la pat, r..
Când fuse ţucul mai dulce, r.,
Pe bărbat dracul aduce, r..
Cu piciorul dela pat
Mi-l măsură cât de lat.
Io l-întreb de sănătos,
El mă târâie pe jos;
Io l-întreb de sănătate,
El mi-l măsură pe spate.

—•—

r. vai dorule, vai.

(372 c. Sânnicolaul-Mare, ϕ)

And my husband's at the gristmill;
Dying lies my mother-in-law.
She's shut up in her own room,
What have we to care about?
I got ready, went to bed,[1]
Clasped my lover in my arms.
But when sweetest was my sleep,
Devil brings along my husband.
(When) I hear the street door (open),
Where am I to put my lover?
I said: Climb into the attic!
(But) he wonders, silly lad,
For he's not been there before.
While his wits he's getting back,
My husband came into the house,[2]
And he started hitting out.
Husband dear, I said to him,
Let him be, he's come on business.
Every time he came before,
He has never found you (home).

Refrain: On the thorn the dove is calling,
Lover, I have loved you greatly.

426 e.

Come by, lover, toward evening,
To the mill I'll send my husband;
Only do not come too early,
As my husband wood is cutting.
Don't come by the little gate (though),
For the little gate is creaky,
(And) my husband is mistrustful.
But come rather through the yard,
For there's only bare sand there.
Wife of mine, my little chick,
What's that noise at our window?
Quiet, husband, don't be silly,
For that's (only) our own dog.
Wife (of mine), you crazy one,
The dog doesn't wear a greatcoat.
Put your head under the sheet,
I shall go outside myself.

426 f.

I have stayed and spent the evening
With a wife who has a husband.
When I most enjoyed the loving,
(Hell-) fire brings in the husband.
I ran off and left my greatcoat,
Through the gardens, over hurdles,
And I got bruises (all over).
When I stopped to feel myself:
Broken nose and swollen head.
Serves me right, I have a wife,
(Yet went off and) spent the evening
With a wife who has a husband.

426 g.

To the wife who has a husband,
Refrain
To her bed I went to her,
Refrain
When the kiss was (at its) sweetest,
Refrain
Devil brought the husband in.
Refrain
With a leg (torn) from the bedstead,
Of my width he took the measure.
(When) I asked about his health,
He (just) dragged me on the floor;
(When) I asked him how he felt,
Of my back he took the measure.

Refrain: Woe, oh yearning, woe!

[1] The switch in tenses, like the switch from the telling of an impersonal story to the recounting of a most intimate personal experience, is characteristic of this type of ballad, in Rumanian folk poetry. The translator has occasionally disregarded it in rendering this collection, for reasons of clarity.

[2] As he does in numerous other instances, the author points out in a footnote the inclusion of an additional syllable in this verse.

427.

Nu mă duc sara în sat
La muiere cu bărbat,
Că bărbatu-i ca şi dracu,
Că şi-asara mi-o spart capu.

(416 g. Petroşan)

428.

|: Hai, Ileană, la poiană :/,
|: Să cosîm o buruiană :/, N
Buruiana macului
Şi s'o dăm bărbatului,
Să mai doarm' a dracului.
Pân' o fi soarele sus,
Să doarmă, durmire-ar dus.

(205. Cerbăl, ɋ)

429.

Nevastă, bărbat urîtă, r.,
Leagă-i fănița la gâtă, r.,
Şi mi-l scoace Marți la târgă, r.
De ți-o da vr'unu vr'un zlotă, r.,
Dă-l cu funie, cu tot.
r. Ană, Ană.

(29 b. Banloc, ɸ)

430.

|: Mândruță cu conçu¹) lată :/,
|: N'avea frică de bărbată :/,
|: Du-te sara la mormântă :/,
|: Şi 'mple mâna de pământă :/,
Şi pune supt aşcemut:
Dimineața-i mut şi surd.

1) = conciu.

(202 f. Alibunar, ɸ)

431.

|: Măi Ioane, măi Brăşovene ^{3x} :/,
1. r.,
|: Intră 'n casă, nu ți teme ^{3x} :/,
1. r.,
|: Că de cine te-ai temut ^{3x} :/,
2. r.,
|: Eu pă el l-am otrăvit ^{3x} :/,
3. r.,
Cu otravă din dumbravă,
4. r.,
Hai, Ioane, dacă nu crezi, 53 a. 10-12
5. r.,
Te-i pânza de pă obraz, 1173 a. 46-51
6. r.,
Ie-i pânza de pă mijloc, b. 19-22
7. r.,
Ie-i pânza de pă picioare, 1299 6-13
8. r.

1. r. Flori de {viorele. / viorel'.
2. r. Floare de-a demult.
3. r. Floare de găsît.
4. r. Flori de o cinciavă.
5. r. Flori de pin livezi.
6. r. Floare di pe iaz.
7. r. Flori de busuioc.
8. r. Floare de cicoare.

(427 d. Râu-de-Mori, ɋ)

21) Diverse
Diverse

432 a. [Cf. 57]

|: Doamne, nu te mânia :/
|: Pentru lăcomia mea :/,
272 8-9 |: Că-s un om cam lăcomos :/
|: Pe omu care-i frumos :/. N

(516. Beiuş)

432 b.

Doamne, nu te mânie
pentru lacomia me,
272 8-9 Că-s un om cam lacomosu
pe uomu care-i frumos.
Doamne, nu mă duce 'n rai
pentru mândra, c'o lăsai.

(373. Delani, ɸ)

427.

I don't go nights in the village
To a woman with a husband,
For the husband's like the devil:
Last night, too, he broke my head.

428.

Come into the glade, Ileana,
Let us mow a weed (together),
(Let us mow) the poppy weed,
And let's give it to your husband,
So he'll sleep, the devil take him;
Till the sun is risen high,
May he sleep, may he sleep soundly.

429.

Woman, ugly is your husband,
Refrain
Tie a rope about his neck,
Refrain
Take him Tuesday to the market.
Refrain
And, should one give you a zlot,
Refrain
Rope and all, give him away.

Refrain: Anna, Anna.

430.

Sweetheart with a roomy bonnet,
Don't be frightened of your husband.
Go some evening to the graveyard
Gather up of earth a handful,
And under (his) bedclothes put it:
He'll be deaf and dumb by morning.

431.

Hey, you John, you Brashovenian,[1]
1st Refrain
Come inside, do not be frightened,
1st Refrain
For the one you were afraid of
2nd Refrain
Has been poisoned by my hand,
3rd Refrain
With some poison from the forest.
4th Refrain
If you don't believe me, John,
5th Refrain
Lift the sheet up from his face,
6th Refrain
Lift the sheet up from his middle,
7th Refrain
Lift the sheet up from his feet.
8th Refrain

1st Refrain: Flower of the violet.
2nd Refrain: Flower of long ago.
3rd Refrain: Flower found by chance.
4th Refrain: Flowers of the gentian.
5th Refrain: Flowers from the orchards.
6th Refrain: Flower off the pond.
7th Refrain: Flowers of the basil.
8th Refrain: Flower of the chicory.

21) Diverse

432 a.

Lord (Almighty), don't be angered
Because I am covetous;
I'm a man who somewhat covets
(Any) man who is good-looking.

432 b.

Lord (Almighty), don't be angry
Because I'm a coveter;
For I'm somewhat covetous
Of a man who is good-looking.
Lord, don't take me (up) to heaven
Because I have left (my) sweetheart.

[1] That is, man from Brașov (a city of Transylvania, capital of the district with the same name).

433.
Spune, dorule, mândrii, mă,
Di ce n'am putut veni, mă:
Am fost beat și ostenit,
M'am culcat și-am adurmit.
Da pe sara cum oi fi,
Pân' la mândr' oi osteni.
(25. Teneș, φ)

434.
Pusăi șaua pă murgu, mă,
Luai drumu de-alungu, mă.
Când fusăi păr că nana, măi,
|: Ruca murgu rânteza, mă :|.
Legai pă murgu di leasă,
Mă băgai la nana 'n casă.
(118. Budureasa, φ)

435.
Cotă, nană, 'n uoții mnieiu,
Că poci fi cățălul tău,
Să t'împla și te-oi lua
Și nu-mi poți băga vina.
(469 b. Ginta, φ)

436.
Sară bună și m'aș duce,
|: Nu mă 'ndur de gură dulce :|;
Sară bună-i și-aș pleca, mă,
Nu mă 'ndură d-inima-rie,
Să mă duc dela nana.
(220 h. Cenadul-Mare, φ)

437 a.
Tătă lumè vrè și¹) moru,
Și¹) le las pă nana loru;
De mor astăzi, de mor mâne,
Io pă nană-o duc cu mine.
¹) = să.
(469 a. Cociuba-Mare, φ)

437 b.
Toată lumea-ar vrea să mor,
Să le las pe badea lor.
Doar' mor astădzi, doar' mor mâne,
Tot pe badea-l duc cu mine
Și nu-l las la fiecine.
(1 a. Jadani, φ)

438.
Mândră, vai și-amar de mine,
Și-asar' am plecat la tine,
Și-o fost vriemea 'ntunecoasă
[Si cărarea lunecoasă.]
Nemerim la d-altă casă,
La 'ltă mândră mai frumoasă.
Când pusei picior în pragu,
Ei mă 'ntreabă că ce caut.
-Caut cârciag cu apă rece,
Să văd rușinea cum triece.
(138. Jadani, φ)

439.
|: Vai do mine ce și¹) fiie :| fii, măi,
|: Cui plac, nu-mi place mie :|.
Vai do mine ce și¹) facu:
|: Cine-mi place, io nu-i placu :|,
Vai do mine ce și¹) facu!
¹) = să.
(69 a. Luncșoara, φ)

440 a. [Cf. 555]
|: Frunză 'n prun, frunză su' prunu :| prună,
|: Am o mândră preste drumu :| drumă,
Eu o plac, ea nu mă plașe.
De-mi pare-mi că m'ar plășa,
De-aș fi ciner (sic)¹) ca și ea.
¹) = tânăr.
(208 c. Petrovasile, φ)

440 b.
Vai dă mine, ce și fii¹),
cui io plac, nu-mi place mii²);
Vai dă mine ce și facu,
că-mi plače cui io nu placu.
¹) = să fie. ²) = mie.
(512. Rogoz, φ)

433.

Yearning, (go and) tell (my) lass
Why I couldn't come (to her):
I was drunk (and) I was tired,
I lay down and went to sleep.
But howe'er I'll be tonight,
To (my) lass I'll drag myself.

434.

On the roan I set the saddle,
(And) set out along the highway.
When I got near (my) sweetheart's,
(Lo), the roan began to whinny.
By the rein the roan I tethered,
(And my) sweetheart's house I entered.

435.

Look into my eyes, (my) sweetheart:
I could be your little dog;
It might happen that I wed you,
And you can't blame me (for that).

436.

A good night, I'd fain be leaving,
(But) a sweet mouth holds me back;
A good night, I'd fain be going,
(But) my heart will not allow me
From (my) sweetheart to depart.

437 a.

Everyone wants me to die
And to leave (my) lass to him.
If I die today, tomorrow,
I shall take (my) lass along.

437 b.

All (the girls) want me to die
And to leave lover to them.
Should I die today, tomorrow,
I shall take (my) lover with me,
Shan't leave him to anybody.

438.

Woe and bitterness is me, lass,
Last night, too, I started hither,
And the weather was (so) dark,
And the footpath slippery,
I got to another house,
To another, prettier lass.
When I set foot on the doorstep,
They (all) asked me what I wanted.
Just a dipper of cold water,
To see shamefulness go by.

439.

Woe is me, what can it be?
Those who like me I don't care for;
Woe is me, what shall I do?
Those I like don't care for me.
Woe is me, what can I do?

440 a.

Leaf on plum, leaf under plum tree,
Cross the street I have a sweetheart:
I like her, she doesn't like me.
Yet I think she'd like me (too)
If I were as young as she.

440 b.

Woe is me, what can it be?
Those who like me I don't like;
Woe is me, what shall I do?
Those I like do not like me.

441.
Suie uță la căruță,
r.,
|: Vine nana, mă desculță,
r. :|;
|: Suie uță pre poçiăg'[1],
r. :|,
- - - - - -
r. Nană, nană.
1) = potecă ?
(28. Jebel, ф)

442.
|: Nană, nană, nana mie, mai :|,
|: Cum îi țîne,-așe mie-avè, mai :|.
Da mi-i țînea, nană, bine,
D-avè -îi harnă de mine;
Da mi-i țînea, nană, rău,
D-avè-îi pă focu tău.
(53 a. Dumbravița-de-Codru, ф)

443. [Correct place in A I 21)]
|: Trecui dealu și-o lunchiță :|, N
r.,
Păn la neica la strânghiță[1].
Strânge, neico, cașu bine,
Să nu picurie pă nime,
Că mă văd muierile,
Și mă pun cu curvele.
r. Sus lună, jos lună valea sună,
Măi mândruță, noapte bună.
(312 b. Păucinești, ◁) 1) = strungă.

444 a.
Hoi, mândruță, cum te-aș bati,
Da mi-s brâncel'e l'egate
Cu tri rifi[1] de primă[2] neagră,
Nu ți pot bați de dragă;
Cu tri rifi de galant[3] albă,
Nu ți pot bați de dragă.
1) < röf (ung.) = coți. 2) = panglică.
3) < galand (ung.) < guirlande (franț.) = panglică.
(381. Cărpinet, ф)

444 b.
|: Vai, mândruță, cum te-aș bate :|,
Ce mi-s mâñil'i l'egate
[Cu-on fir de mătasă neagră,]
|: Nu te pot bate de dragă :|;
Că-i de dragă ce ți-am fostu,
M'ai făcu' la minte prostu.
(51. Sânnicolaul-Mare, ф)

444 c.
|: Mândruliță, rău te-aș bate :|,
Da mi-s brâneil'e l'egate
|: C'un fir dă matasă ñeagră :|
Nu te poci bate dă dragă.
(95 a. Dumbravița-de-Codru, ф)

445 a.
|: Nană, pentru ochii tieii :| 3x
|: Pusteniî părinții mieii :| 3x;
|: Nană, pentru gura tea, mă :| ia
|: Pusteniî căpçioara mea :| mea, ia.
(240 a. Ghilad, ◁)

445 b.
|: Nană, pentru uochii tieii :|
Pusteñii părinții mieii;
|: Nană, pentru gura tea, mă :| hă
Pusteñii căpçioara mea-ia.
(202 b. Ghilad, ◁)

445 c.
Am opinci și n'am curele
Și-amar de zilele mele; N
Am curele, n'am opinci
Și nănuți 'o'[1] patru-'o cinci.
Nana pentru ochii tăi
Lăsai părinți amândoi.
1) = vro.
(376 c. Șebiș)

441.

Swing (and) climb into the wagon,
Refrain
Sweetheart comes in and unshoes me.
Refrain
Swing (and) climb up on the pole (?),
Refrain
– – – – – – – – – –

Refrain: Sweetheart, sweetheart.

442.

Sweetheart mine, beloved sweetheart,
As you keep, so shall you have me:
Sweetheart, if you keep me nicely,
I'll be of some use to you;
If you keep me, sweetheart, badly,
You'll get (only) your (own) fire.

443.

O'er a hill and a small valley,
Refrain
I went to (my) lover's sheep fold.
Lover, gather well the cream cheese,
Do not let it drip upon me;
For the women will (all) see,
And they'll put me with the whores.

Refrain: Moon above. moon below, rings the valley,
A good night to you, (my) sweetheart.

444 a.

Hoy, you lass, how I would beat you,
But my hands are tied (together)
With three cubits of black ribbon:
Loving you, I cannot beat you:
With three cubits of white lacing,
Loving you, I cannot beat you.

444 b.

Sweetheart, how I'd like to beat you,
But my hands are tied (together)
With a black (and) silken thread;
Loving you, I cannot beat you,
For the love you had for me
Made me silly in the head.

444 c.

Sweetheart, I would sorely beat you,
But my hands are tied (together):
With a black silk thread (they're tied),
I can't beat for loving you.

445 a.

For the sake of your eyes, lass,
I went off and left my parents;
For the sake of your mouth, dearest,
I have left my little house.

445 b.

For the sake of your eyes, sweetheart,
I went off and left my parents;
For the sake of your mouth, dearest,
I have left my little cottage.

445 c.

I have shoes, I have no bindings,
And my days are bitterness;
I have bindings, I've no shoes,
And of sweethearts four or five.
For the sake of your eyes, lass,
I have left my parents both.

446.
|: Pentru tiňe, Viroňică, :|
Dăduį boii pe ňimică.
|: Mă duseį în jos pe lunci :|,
Dăduį boii și luaį junci,
|: Și vacil'e pre juňinci :|.
(277 b. Vidra-de-Mijloc, φ)

447.
Mărie, soră Mărie,
Vin la birt să-ți dau răchie,
r.,
Tot răchie cu bibęeri,¹)
Să ce 'ntreb unde-aį fost ieri,
r. .
r. Hoį Lină, Lină, mărgălină,
Mândră-į floarea din grădină.
¹) = piperi.
(365. Alibunar, ɸ)

448.
|: Mândruță cu casă 'n colțu :|,
r.,
|: Iubește mă dacă poțiu :|,
r.,
Dacă poți și ție-ți plac,
Dacă nu, silă nu-ți faci?
r. Măį mândruță, uoțiį tei
Mi-or mâncat boițiį miei. | 477 3-4
(169 f. Săvârșin, φ)

449.
|: Dealu-į deal și vale-į lungă :|,
Măi mândră, doru te-ajungă.
Câte nane 'n braț am strâns,
Toate după mine-au plâns;
Di te-oi strânge și pă tine,
Și tu-i plânge după mine.
Hai didi cu nana 'n brață
Până 'n dalbă dimineață.
(611. Câmp, φ)

450 a.
Auzi, mândră, ochiu-ți plânge,
Ochii-ți plâng, inima-ți tace.
(104 b. Lehęceni, φ)

450 b.
|: L'el'e mândră, oĉi-ți plângă :|,
Gura și d-inima-ți râdă.
(312 e. Budureasa, ɸ)

451.
Trăiește, nană, trăiește
Cu ciňe ți-ii s'o lovești?
Că și io, nană, -oi trăi
Cu cine mi-i {s'a / d-a} lovi;
* Și cu miňe și cu {d-alții, / ťiňe,}
Numai și¹) nu știe ňime;
{Cu ťiňe / Și cu ťiňe} și cu d-altu,
Numai {nu / și¹) nu} știe satu.
¹) = să.
(457 b. c. Ginta, b.: φ, c.: ɸ)

452.
|: Bună dimineața, nană :|,
|: Nu știu biňe, cum ťe chiamă :|:
Or ťe chiamă Solomie,
Și¹) pre nana mea Mărie?
¹) = ci.
(232. Alibunar, φ)

453.
Cucul'e, pasăre mică,
Du-ce 'n codru fără frică
Și-ți răsfiră pieňili,
Ca mândra sprinceňili.
(169 g. Banloc, φ)

446.

For your sake, Veronica,
For a song I sold the oxen:
I went down into the meadows,
Sold the oxen and bought heifers,
And the cows (I changed) for calves.

447.

Maria, sister Maria,
Come, I'll treat you to some brandy,
Refrain
At the tavern, peppered brandy,
Ask where you were yesterday.
Refrain

Refrain: Hoy, Lina, Lina, Margalina,
Pretty is the garden flower.

448.

Sweetheart with the corner house,
Refrain
Love me if you (only) can,
Refrain
If you can and if you like me;
If you don't, don't force yourself.

Refrain: Little sweetheart, it's your eyes
That have eaten up my oxen.

449.

Steep's the hill and long the valley,
Sweetheart, may the yearning reach you.
Many lasses as I've hugged,
All of them have wept for me;
If I were to hug you, too,
You'd weep after me as well.
With (my) sweetheart in my arms, ho,
Till the morning light is bright.

450 a.

Listen, lass, your eye is weeping:
Your eyes weep, your heart stays silent.

450 b.

May your eyes weep, pretty sweetheart,
May your mouth and heart be laughing.

451.

Sweetheart, (go ahead and) live
With whoever comes along;
For I too, sweetheart, will live
With whoever happens by.
(Live) with me and { (live) with others, / by yourself, }
Only let nobody know it;
(I shall) live with you and others,
But the village mustn't know it.

452.

A good morning to you, sweetheart,
I don't know well what your name is:
Is your name, perhaps, Salome,
And my sweetheart's name Maria?

453.

Cuckoo, bird of scanty stature,
Without fear go in the forest,
Preen your feathers (once you're there),
As my sweetheart does his eyebrows.

454.
Cântați, pasiri, cântați buni, N
Că mândra culege-aluni;
Cântați pasiri, cântați dulci,
Că mândra culege nuci.
(574 d. Albac, ᑫ)

455.
Io mi-s pruncu pădurii,
Nana mè-ii fata frunzăi,
Vutu nu mușca lupii.
(453 b. Rogoz, ᑫ)

456.
|: Nana cu cocuri[1] pie frunte, r.:|
|: Lucră la jidovi în curte, r.:|;
Nana cu cocuri pe jiene
Lucră la jidovi în piene.
r. vai dorule, vai.
[1]) = păr tăiat pe frunte.
(372 a. Sânnicolaul-Mare, Φ)

457.
Pentru mândra, care-mi place,
Nici tata n'are ce-mi face,
Nici judele satului,
Nici domnii a statului;
Domnii stau și sfătuiesc,
Eu cu mândra mă iubesc.
(241. Cărpiniș, Φ)

458 a.
|: De-ar fi mândra 'n deal la cruce :|,
|: De tri uori pă zi m'aș duce :|. N
Dar zău mândra-i mai departe, | 957 3-4
Nu poci mere fără carte.
Cartea n'are șine-o fașe,
Că birăul nostu zașe;
Cu notariu-s mânios,
Și-mi fașe carte pă dos:
Cu aceasta mă voi duce
La mândruța mè cea dulșe.
(408 a. Păucinești, ᑫ)

458 b.
|: Și[1] fii, nană, 'n deal la cruce :|,
De tri ori pă zi m'aș duce.
|: D-a nana-i cale dăparte :|, | 957 3-4
Nu poci merie făr' dă carte.
Căci carte n'am cine-o face:
Cu notaru și-s sfădit,
Mi-a face carte zmintit;
Cu birău îs mânios,
Mi-a face carte pă dos.
[1]) = să.
(54 a. Luncșoara, ᑫ)

458 c.
De-ai fi, nană, 'n djal la cruce,
De tri ori pe zi m'aș duce;
Da ești, nană, prea departe, | 957 3-4
Nu poci merge fără carte.
(419 b. Murani, ᑫ)

459 a.
Frunză verde frunză 'n frunză,
M' o mușcat mândra de buză.
Așa m' uo mușcat de tare,
De mere sângile 'n vale;
Și-așa m' uo mușcat de rău,
De mere sânge 'n părău.
(608. Cooc, ᑫ)

459 b.
Frunză verde, frunză 'n frunză,
M' o mușcat mândra de buză;
Și buza s' au vindecatu,
Iară-și stă la sărutatu. N
(434. Mănăștireni)

459 c.
|: Frunză vierde, frunză 'n frunză :| 4x
|: Mă mușcă nana de buză :|.

454.

Sing, you birds, sing prettily,
For (my) sweetheart gathers filberts;
Sweetly sing, you (little) birds,
For (my) sweetheart gathers walnuts.

455.

I'm the offspring of the woods,
Sweetheart's daughter of the leafage,
– – – – – like the wolves.

456.

Lass with tresses on her forehead,
Refrain
At the Jews' works in the courtyard.
Refrain
Lass with tresses in her lashes,
At the Jews' works in the posies (?).

Refrain: Woe, oh yearning, woe.

457.

For the lass that I am fond of,
Even Father cannot change me,
Nor the mayor of the village,
Nor the gentry of the state.
Gentry sit and hold their council,
With (my) sweetheart I make love.

458 a.

If (my) lass were by the hill cross,
I'd go there three times a day;
But I swear she's farther off,
I can't go without a pass.
There is none to make the pass out,
For our mayor's ill in bed;
With the notary I'm cross,
And he'd make the pass out wrongly:
It's with this that I shall go
To my sweet little belovèd.

458 b.

Were (my) lass up by the hill cross,
I would go there three times daily.
But (my) sweetheart's far away (now),
I can't go without a letter.
But there's none to write the letter,
With the notary I've quarreled,
He would write the letter badly;
With the mayor I am angry,
He would write it topsy-turvy.

458 c.

Lass, if you were by the hill cross,
I'd go there three times a day;
But you are too far away, lass,
I can't go without a pass.

459 a.

Green leaf (that's) a leaf in leafage,
In the lip (my) sweetheart bit me;
(And) so badly did she bite me
That the blood flowed down the valley,
(And) so sorely did she bite me
That the blood flowed in a stream.

459 b.

Green leaf (that's) a leaf in leafage,
In the lip (my) sweetheart bit me;
And the lip got well again,
And once more stands up to kissing.

459 c.

Green leaf, leaf (that is) in leafage,
In the lip (my) sweetheart bit me;

Foaie vierde, foaie'n foaie,
Mă ținu nana pre poale.
(178 d. Alibunar, φ)

460.
|: Gată, mă gată nana, mă; :|
Cu olu și cu 'zaga, mă.
|: Cu pălinca cè di pruñe :|
Ea mă cheamă, ea mă spune.
Sara mă cheamă la pat,
Dimineața-i plin în sat.
(67 c. Hotărel, φ)

461.
Iubeșce, nană, iubeșce,
Iubeșce mă d-învoărut,
Dacă vrei să ce sărut.
(555 a. Banloc, φ)

462.
|: D-așè și io cu nana :|,
r.,
|: Cum îi codru cu pana :|,
r.;
|: D-așè și io cu-a mè nană :|,
r.,
Cum îi codru cu-a lui pană.

r. {Dai / Trai} lai lai lai la
Nu l'eliță, numai na.
(493 c. Dumbravița-de-Codru, φ)

463 a.
|: Câte flori pe iaz în susu :| r.,
[Toate cu mândra le-am pus.]
|: Câtę-am pus până 'ntr'un prânzu :| r.,
Acele toate s'or prins;
Câte-am pus de-a miază sară,
Acele toate săcară.
r. Leliță, mândruță, frunzuță.
(566 b. Leheceni, φ)

463 b.
Câte flori pe Iza 'n susu,
|: Tăte cu mândru lę-am pus :|.
Câte lę-am pus până 'n prânzu,
|: Tăte hug[1] mândru s'o prins :| I. | prinsu; II.
Câte lę-am pus până 'n sară,
Tăte, mândră, să uscară.

1) = tare.

(613 a. b. Sighet, φ)

463 c.
|: Câte flori {pă iaz în sus, – :|,
Tăte cu bade lę-am pus, mă.
|: Câtę-am pus până 'ntr'un prânzu :|,
Acele tăte s'o prinsu;
|: Câtę-am pus di mñiază 'n sară :|,
Acele tăte secară.
(112 a. Câmp, φ)

463 d.
Câte flori pe munte 'n sus,
Toate cu mândra le-am pus;
Câte flori pe munte 'n jos,
Toate cu mândra le-am scos.
(215 f. Sânnicolaul-Mare, φ)

464.
Auzi, mândră, cucu cântă,
Ieși afară și-l ascultă!
De-o cânta din cloambă verde,
Pe noi, mândră, el ne vede;
De-o cânta din ciung pierit,
Poți ști, mândră, că-s pierit;
De-o cânta din ciung uscat,
Poți ști, mândră, că-s pușcat.
De-o cânta din vale 'n sus,
Poți ști, mândră, că m'am dus;
De-o cânta din vale 'n jos,

Green leaf, leaf (that is) in leafage,
In her lap (my) sweetheart held me.

460.

(She's) doing me in, (my) sweetheart,
With the jug and with the bottle,
(Plying me) with that plum brandy:
Calls me (in and) tells about me.
Nights into her bed she calls me,
Village's full (of it) next morning.

461.

Be loving, sweetheart, be loving;
Look upon me lovingly
If you want a kiss from me.

462.

That's the way I'm with (my) lass,
Refrain
As the wood is with the sprig;
Refrain
This is how I'm with my sweetheart,
Refrain
As the forest with its posy.

Refrain: Tra-la-la-la-la,
No, (my) sweetheart, just take this.

463 a.

All the flowers along the mill race,
Refrain
It's (my) lass and I who set them.
All the ones we set by noontime,
Refrain
All of them have taken root;
All we set from noon till evening,
All of those are withered up.

Refrain: Oh sweetheart, (my) sweetheart, oh leaflet.

463 b.

All the flowers along the Iza,[1]
With (my) lover I have set.
All of those we set by noontime
Very handsomely took root;
All we set (from noon) till evening,
Sweetheart, all are wilted (now).

463 c.

All the flowers { - - - - - - - -
{ along the mill race
With (my) lover I have planted.
All of those we set till midday,
(One and) all have taken root;
Those we set from noon till evening
Withered (each and) every one.

463 d.

All the flowers up the mountain
With (my) lass I set them all.
All the flowers down the mountain
With (my) lass I plucked them all.

464.

Listen, lass, the cuckoo's singing,
Come outside and listen to him!
If he sings perched on a green limb,
Lass, (it means that) he can see us;
If he sings on a dry limb,
You'll know, lass, that I am done for;
If the limb he sings from's withered,
You'll know, lass, that I've been shot.
From the vale if he sings upward,
You'll know, sweetheart, that I'm gone;
From the vale if he sings downward,

[1] The Iza is an affluent of the Tisa. It flows into that river near the town of Sighet, in Transylvania.

Poți ști, mândră, c'am întors.
(18 c. Leheceni, φ)

465 a.
|: Fă mă, Doamne, ce m'ii face :|,
|: Fă mă-un bumbuțel de-argintu :| argintuăi,
|: Să mă bag pi su' pământu :| pământuăi
Pân la mândra la mormântu,
Să văd și i-o putrezit
Uochii și sprinceñele,
Mâna și inelele.
(214 a. Cerbăl, ɋ)

465 b.
|: Fă mă, Doamne, ce m'ii face :|,
Fă m'un bumbuțel d'arginti,
|: Să mă bag pre su' pământă :| pământi,
Pân la nana la mormânt,
Să vidêm ce-o putrezit
Djedjetele cu iñele,
Buze dulci și supțirele.
(275 c. Ghilad, ɋ)

466.
Frunză vierde polileu,
Mândră, când oi muri eu,
Să vini la mormântul meu
Cu-o sapă și cu-o lopată,
Să-mi stringi mormântu grămadă,
Să nu tuñe ploile
Și să-mi ude țoalile.
(202 b. Ghilad, ɋ)

467.
|: Mândră[1], când oi muri eu, mă, 1. r. :|,
2. r., N
Să {vii / vini} la mormântul meu,
Să șadești o părțăcuță[2],
Să știi, că ți-am fost mândruță.
1. r. Ană.
2. r. Am un bade, n'am o mie,
las' să fie,
Am un bade, n'am o sută,
rar m'ascultă.
1) în loc de bade ?
2) dimin. de părț < perc (ung.) = minut.
(327., 188 b.* Valea-Mare, φ)

468. [Correct place: as var. of 1326]
Rău am visat asta noaptea,
Că dzăsei[1], mândro, de moarte,
r.;
Eu eram la capul tăuu,
Vai cât îmi părea de răuu,
r.
Că și când m'am deșteptat,
Nu credeam că am visat,
Ci gândeam, mândruța mea,
Că tu cumva vei dzăcea.
Și când mori tu, mândro, dzeu,
La ce foc să trăiesc eu!
Mai bine-aș vrea a muri
Tot cu tine într'o dzi,
Că și mort să mă îngroapă
De tine, dragă, de-aproape,
Să-ți vorbiesc și d-în mormânt,
Că nu te zăuit nici când.
r. Preste deal răsără (sic) lună,
Eu mă duc la maică-acuma.
(155 a. Jebel, φ)
1) = zăceai.

469.
Dimineața-i roua (sic) mare
Și să udă pe picioare;
Roua trebe scuturată,
Și pe mândră sărutată.
(414 d. Troiaș, φ ɋ)

You'll know, lass, that I am back.

465 a.

As You will, Lord, make me over:
Change me to a silver button,
That I might sink in the earth,
Down to (my own) sweetheart's grave,
To see what of her has rotted:
(Whether 't is her) eyes and eyebrows
(Or) the hand and (all its) rings.

465 b.

As You will, Lord, make me over:
Change me to a silver stud,
That I might crawl underground,
To (my) sweetheart in (her) grave,
To see what (of her) has rotted:
(See her) fingers with (her) rings,
(And her) sweet and dainty lips.

466.

A green leaf (and) halleluiah,[1]
Sweetheart, when I shall be dead,
To my grave you are to come;
With a mattock and a spade,
Heap a mound upon my grave,
That the rains might not come in
And my clothes make soaking wet.

467.

Sweetheart,[2] when I shall be dead,
1st Refrain
2nd Refrain
To my grave you are to come,
To sit down a little minute,
So you'll know I was your sweetheart.

1st Refrain: Anna.
2nd Refrain: I've a lover, not a thousand,
(Well,) so be it.
I've a lover, not a hundred,
But he heeds me.[3]

468.

(Oh,) last night I had a nightmare:
You were lying deadly ill, lass.
Refrain
I myself sat by your head,
Woe is me, how sad I was!
Refrain
So that even when I woke,
I did not believe I'd dreamt;
But, my sweetheart, I believed
That you really were ill.
And, I swear, lass, if you die,
Why on earth should I live on?
I would rather die as well
On the self-same day as you,
So that dead I may be buried
Close beside you, (sweetheart) dearest,
From the grave to speak to you,
(Tell you) that I'll ne'er forget you.

Refrain: O'er the hill the moon is rising,
Now I'm going to (my) mother.

469.

Dew is heavy in the morning,
And your feet get soaking wet;
Dew is to be shaken off,
And the sweetheart (to be) kissed.

[1] The word *polileu* (correctly: *polieleu*) designates Psalms 134 and 135, which are sung in Orthodox churches on certain feast days. It is possible that, in this text, the word was meant to be *poleiu*, which designates the plant love-lies-bleeding (*Amarantus caudatus*).

[2] The author, in a footnote, surmises that *mândră* (lass or sweetheart) may have been substituted for *bade* (lover, masc.) in this verse.

[3] The author's transcription of this verse, *rar m'ascultă* (Rarely heeds me), seems erroneous, a far more likely wording being *dar m'ascultă* (But he heeds me).

470.
|: Primăvara-ą noaptea mică :| (3x)
|: Nu-ą de dus la ibomică :| (3x)
|: Ci luna lu' Fębruarř,
C'atunci îs nopţile marą;
Dormi cu nană cât îţi plaşe
Şi tot ziuă nu să faşe.
(140 a. Uzdin, φ)

471.
De mândruţ care mi-e drag,
Multe vorbe-aud şi tac;
Da de care mi-i urît,
Mor şi mă bag în pământ.
(209 a. Sânnicolaul-Mare, φ)

472.
|: Tot am zis că nu ąubiescu :|,
|: Dar nu pot să ponosescu :|.
D-unde |: Unde văd fata frumoasă :|,
|: Mi-să bagă boală 'n oasă :|.
(227 c. Sânnicolaul-Mare, φ)

473. [Correct place: before 418]
Dę-aş şti c'aş peri de dor, măą,
Pân' la toamna nu mă 'nsor.
Io de dor că n'oą peri,
Că-s în sat cu oamenii;
Şi oamenią au fomeą (sic)
Şi nu m'or lăsa să pceą.
(Vol. I. 334 a. Orşova, ɖ)

474.
|: Pe dealu cu călinią :|,
1. r. ,
|: Mere badea cu boii :|,
2. r. ;
Da 'naintea boilor
Mere mama florilor.
Da nu-i mama florilor,
Că-i mândra ficiorilor.
1. r. Vaą mândra mè, draga mè,
Mere ca şą-o stè, draga mè,
Mere ca şą-on dor, heą Bodor.[1]
2. r. Vaą mândra mè, draga mè,
Mere ca şą-o stè, cia[2] Rendeş[3], ňe[4]
Mere ca şą-on dor, heą Bodor.

1) 3) (ung.): nume de boi.
2) < csá (ung.) } = cuvinte pentru direcţia boilor.
4) < nye (ung.)

(345 d. Voiniceni, φ)

475.
Trecuą dealu şą-o lunchiţă
La fată de morăriţă,
r.;
Trecuą dealu, treą grădiniu
La leliţa din vejiniu.
r.
r. Hoą mândra mie, draga mie, mă,
Cu rumâňe (sic) ieą şą-a Jamborie[1]
Rămâňe cu dor şą-a luą Bodor.[2]

1) 2) Jámbor, Bodor (ung.): nume de boi.

(345 c. Păucineşti, ɖ)

476.
|: Să roagă Măria noastă :| (3x)
|: Să mă duc cu iè pă coastă :| (3x)
Dară eu de ňila ei
Mă pusei şi mă dusei,
Şi-aşcernui frunza de tei.
Din pădurea crângului
Făcui voia trupului.
(132 b. Nucşoara, φ)

477.
Suflă vântul iarbă leagă,

470.

In the spring the nights are shorter:
It is no good time for wenching.
In the month of February,
When the nights are long, you sleep
With (your) wench long as you please,
And still daylight doesn't come.

471.

Of the lass that I am fond of,
I hear talk and I keep quiet;
(Gossip) of the one I loathe
Kills me, thrusts me in the ground.

472.

I kept saying I'm not in love,
But I cannot bear the losses:
When I see a pretty lass,
In my bones I get the ailment.

473.

If I knew I'd die of yearning,
I'd not marry until fall.
But of yearning I'll not die:
I'm with people in the village,
And the people (all) have wives,
And they will not let me perish.

474.

On the hillside with the hawthorns,
1st Refrain
Goes (my) lover with the oxen;
2nd Refrain
But ahead of (lover's) oxen
Goes the mother of the flowers.
Yet she's not the flowers' mother:
She's the sweetheart of the lads.

1st Refrain: *Woe is me, my sweetheart dear,*
She goes like a star, my sweetheart,
Like a yearning goes, hey, Bodor![1]
2nd Refrain: *Woe is me, my sweetheart dear,*
She goes like a star, whoa, Rendesh, whoa!
Like a yearning goes, hey, Bodor!

475.

O'er the hill and a small valley,
(I went) to the miller's daughter.
Refrain
O'er the hill and o'er three gardens,
(I went) to the neighbor's daughter.
Refrain

Refrain: *Hoy, my sweetheart, my beloved,*
How she stays behind with Iambor,
(And) with yearning stays, and Bodor.

476.

I was asked by our Maria
To go with her up the hillside;
And, because I pitied her,
I set out and went along,
And (a bed of) lime leaves spread.
From the leafage of the woods,
I (then) did the body's will.

477.

Blows the wind, the grass it tangles,

[1] In this text and in the immediately following one, the verses of the refrains are interspersed with words of command usually given to oxen. The names of the oxen—Bodor, Rendesh, and Iambor—are Hungarian, not Rumanian.

Mândră-i nana, nu mi-o treabă;
Crijmărița lată 'n șele
Tă'i mâncat vacile mele. | ref. of 478 (ref. N° 131)
(473. Tășad, φ)

478.
Doină azi (și până mâne, (doina și)
Doină patruzeci de zile;
De trizeci de dimineți
Nu viňi, mândră, să mă vezi.
|: Cu cină sara sărezi :|,
Cu căprari, cu ghinerari,
Cu cei mai marie dujmani.
(215 f. Sânnicolaul-Mare, d)

479. [Correct place in A I 21)]
|: Frunză vierde mărțișoriu :|,
r.,
|: Șiere-o ňeica la min' floriu :|,
r.
Eu zisei că n'am să-i dau,
C'asta vara n'o plouat,
Și-am plăcit de le udat;
Și-am plăcit de le-o plivit
Cu gura dela iubit.
r. Ai hai, soro floarie,
Capu mă doboarie.
Ana știe,
Da nu vrea să fie.
(317. Păucinești, φ)

480.
[Tot trecând la mândră 'n deal]
|: Mi s'o despotcovit calu 4x :|.
Nu-i de vina calului,
Nici a potcovarului,
De-i vina mândruții miele,
C'o pus casa 'n petrișele,
De nu poși mere la ele.
(215 h. Grădiște, φ)

481.
Câte fete 'n sat la noi,
Fă le, Doamne, tăte oi,
Și pe mine-un păcurar,
Să le trag la brăcinar.
(Cerbăl)

482 a.
|: Mă dusei pân' deal cu viță :|
|: Dup'un fir de romoniță :|.
|: Romăniță nu găsiiu :|
Mňi-o găsii o ňică mňică,
Și uo luai de mănuță
Și-mi păru că-i prea ňicuță.
Eu o lăsai să mai crească,
Pă viuți să stăpânească,
Minte 'n cap să dobândească.
Mă dusei la două oare,
Găsii ňică măritată.
Da să să fi măritat
Mai de-alătură de sat,
Nu mi-ar fi așa bănat.
(268 g. Petroșan, φ)

482 b.
|: Frunză vierde frunzuliță :|,
r.,
|: Și am avut o mândruliță,
r.,
Și-o am lăsat să mai crească,
Mince 'n cap să-și dobândjească.
Ea mincea și-o dobândjit
Și pre miňe m'o urît.
r. Iacă nana, țuc-ți gura
Sara când răsăria (sic) luna.
(161 c. Toeni, φ)

483 a.
Mă sculai de dimineață,
l. r.,
- - - - - - - -
l. r.

Sweetheart's pretty, I don't need her;
Broad-hipped tavern-keeper's wife,
You have eaten up my cows.

478.

Sing today { and sing tomorrow,
{ until tomorrow,
Sing for forty days on end.
(It's been) thirty mornings (now)
Lass, you haven't come to see me.
With whom do you pass your
evenings?
Corporals (or) generals,
With the greatest enemies.

479.

A green leaf (and a) March charm,[1]
Refrain
Lover's asked me for some flowers.
Refrain
I said I had none to give,
Since we had no rain last summer,
And I paid to have them watered,
And I paid to have them weeded,
(All) with kisses from (my) lover.

Refrain: Hey, come, sister flower,
(It's my) head (that) slays me.
Anna knows it
But she will not have it.

480.

Climbing often to my sweetheart's,
(See,) my horse has lost a horseshoe.
It is not the horse's fault,
Nor is it the farrier's;
All the blame is but my sweetheart's,
For she's built her house on gravel,
So that you can't go to her.

481.

All the lasses in our village,
Change them, Lord, all into sheep,
And (change) me into a shepherd,
To pull at them by the belt.

482 a.

I went up the vine-grown hillside,
Looking for a camomile sprig.
Camomile I didn't find,
But I found a little girl;
By her little hand I took her,
And she looked too young to me.
(So) I left her to grow up more,
(And) to get to own the vineyards,
(And) some wisdom in her head.
I went (there) a second time (then),
(And) I found the lass had married.
If at least she had got married
Somewhat nearer the village,
I would not be so upset.

482 b.

A green leaf, a little leaflet,
Refrain
And I used to have a sweetheart,
Refrain
And I let her grow a bit,
Get some wisdom in her head.
(Well,) she got her (share of) wisdom,
And she got to loathing me.

Refrain: Here's (my) sweetheart, I
would kiss her,
About moonrise, of an evening.

483 a.

I rose early in the morning,
1st Refrain
– – – – – – – – – –
1st Refrain

[1] This refers to the *mărțișor* (literally "marchlet"), traditionally presented to women and children on the first of March, and worn about the neck during the rest of that month, as a good luck charm. It is usually a small silver coin or medal, strung on a twisted red-and-white cord, with tassels at the end. The popular belief in Rumania was that the wearer would be fair-skinned and ruddy-cheeked for having worn the charm throughout March.

Mni-am luat coasă 'ntr'o mână,
2. r.,
M'am vărgat în cea-i grădină,
2. r.,
Aflai iarba 'mpăturită,
3. r.,
Şi pă mândră adormită,
3. r.
O-aş scula şi nu mă 'ndur,
4. r.;
C'acum îi somnu mai bun,
4. r.
Lovii iarba cu pticior,
4. r.,
Să scoală mândra cu dor,
4. r.
S'o sculat mândra descinsă,
5. r.,
Ca o luminuţ aprinsă,
5. r.
Sufla vântul şi o stinse,
6. r.,
La inima rău mă fripse.
6. r.

1. r. Flori de izmă {creaţă. / creaţ?}
2. r. Flori de {mătăşină. / mătăşin?}
3. r. Foaie de {răchită / răchit?}
4. r. Foaie ca mohor.
5. r. Mândra mè descinsă.*
6. r. Dar zău şi o stinse.*

(416 c. Voiniceni, φ)

483 b.

|: Mă sculai de dimineaţă :|, |: 1. r. :|
Din negura şi pe ceaţă, 1. r.
Luai drumu prin grădină, 2. r.,
Găsii iarba tăvălită, 2. r.,
Şi pe mândră adormită, 2. r.
Bate murgu cu pticior, 3. r.
Să-i saie la mândra 'n somn, 3. r.,

1. r. {Floarie / Floare} izmă creat?
2. r. Flori de mătăcină.
3. r. Floare de bujor.

(392. Comori, φ)

483 c.

[Mă sculai de dimineaţă,
1. r.,]
Mă dusei p'într'o grădină,
2. r.,
Mă dusei p'într'o grădină,
|: 2. r. :|,
Găsii iarba 'mprăvălită,
3. r.,
Şi pă mândră adormită,
3. r.
Somnu mândrii hăl[1] mai dulce,
4. r.,
Sus îi răscândiat[2] pă cruce,
4. r.

1. r. Foie (sic) izmă creaţă.
2. r. Foie mădrăgună.
3. r. Floare din răchită.
4. r. Floare de măr dulce.

[1]) = cel, [2]) = răstignit.

(330 b. Ghelari, φ)

483 d.

Mă sculai de dimineaţă,
1. r.,
Mă spălai frumos pe faţă,
1. r.,
Mă băgăi (sic) într'o grădină (sic),
2. r.,
Găsii iarba tăvălită,
3. r.,
Şi pe mândră adormită,
3. r.
Scula-o-aş, nu ştiu ce-oi face,
1. r.:
Scula-o-aş, s'o duc cu mine,
4. r.,
Scula-o-aş, s'o duc în pat,
5. r.,
Ştiu că mândră 'n pat îi drag,
5. r.

1. r. Frunză iarbă creaţă.
2. r. Frunzuţă de (sic) spire.
3. r. Frunză de răchită.
4. r. Frunză de zmochină.
5. r. Frunzuţă de fagu.

(386. Sânnicolaul-Mare, φ)

In one hand I took my scythe up,
2nd Refrain
(And) I went into that garden;
2nd Refrain
(There) I found the grass (all) matted,
3rd Refrain
And the lass (lying) asleep.
3rd Refrain
I had not the heart to wake her,
4th Refrain
For her sleep was sweetest now.
4th Refrain
With my foot I kicked the grass,
4th Refrain
To awaken her with yearning;
4th Refrain
(But) the lass awoke ungirdled,
5th Refrain
(Looking) like a lighted candle;
5th Refrain
Wind was blowing, out it blew her,
6th Refrain
Sorely burnt the heart (inside me).
6th Refrain

1st Refrain: Blooms of curly mint.
2nd Refrain: Blooms of dragonhead.
3rd Refrain: Leaf of willow tree.
4th Refrain: Leaflet like the foxtail.
5th Refrain: My sweetheart ungirdled.
6th Refrain: Put her out, I swear it.

483 b.

I rose early in the morning,
1st Refrain
It was misty, foggy weather,
1st Refrain
I went up the garden footpath,
2nd Refrain
(And) I found the grass (all) matted,
2nd Refrain
And (my) sweetheart (lying) sleeping,
2nd Refrain
(Then) the sorrel stamped his foot,
3rd Refrain
Made (my) sweetheart leap awake.
3rd Refrain

1st Refrain: Flower (of) curly mint.
2nd Refrain: Flowers of the dragonhead.
3rd Refrain: Flower of the peony.

483 c.

I rose early in the morning,
1st Refrain
(And) I went into a garden,
2nd Refrain
(And) I went into a garden,
2nd Refrain
(And) I found the grass (all) matted,
3rd Refrain
And the lass (upon it) sleeping.
3rd Refrain
('T was) the maiden's sweetest slumber
4th Refrain
High upon the cross spread-eagled.
4th Refrain

1st Refrain: Leaf of mint that's curly.
2nd Refrain: Leaf of deadly nightshade.
3rd Refrain: Leaflet of the willow.
4th Refrain: Flower of sweet apple.

483 d.

I woke early in the morning,
1st Refrain
Washed my face (with water) nicely,
1st Refrain
(Then) I went into a garden,
2nd Refrain
(Where) I found the grass (all) matted,
3rd Refrain
And (my) sweetheart soundly sleeping.
3rd Refrain
I would wake her, I'm uncertain,
1st Refrain
I would wake her, with me take her,
4th Refrain
Wake her up, take her to bed,
5th Refrain
I know sweetheart's fond of bed.
5th Refrain

1st Refrain: Leaf of curly grass.
2nd Refrain: Leaflet of the thornbush.
3rd Refrain: Leaflet of the willow.
4th Refrain: (Broad) leaf of the fig tree.
5th Refrain: Leaflet of the beech tree.

483e.
Mă sculai̯ d'e dimineață,
1.r.,
Pă ňegură și pă ceață,
1.r.,
Și mă luai̯ prin grăd'ină,
2.r.,
Aflai̯ iarbă târnuită,
3.r.
Pă mândruța adurmită,
3.r. .
Trăzi-o-aș și nu mă 'ndur,
4.r.
Somnu mândrii știu că-i bun,
4.r. ;
Trăzi-o-aș și i-aș da pace,
5.r. .
Bete murgu cu piciotu,
6.r.
Spărie la mândra somnu,
6.r. .

—— • ——

1.r. Flori̯ d'e izmă creață.
2.r. Flori̯ d'e mărăcină.
3.r. Floare d'e răchit?
4.r. Floare de alun.
5.r. Floare de ghinace.
6.r. Floare de bujor.
(330a. Cărpiniș, ɸ)

483f.
|: Mă sculai̯ d'e dimineață,
r. :|

—— • ——

r. Frunză iarbă creață.
(331 d. Criștior, ɋ)

484. [Correct place: after 330]
Cucul'e cu peňe suri,
Mândru cânți̯ vara 'n păduri;
Cucul'e cu peňe verzi̯,
Mândru cânți̯ vara 'n ogrĕzi.
Numai̯ lel'e și haida,
Tuc-ți̯ lelii̯ gura ta-le.
(484. Rogoz, ɸ)

—— • ——

III. Subject and object: male and female person
Subiect și obiect: persoană masculină și feminină

1) Idyll
Idilă

485.
- Haida, mândră, 'n sus la luncă,
Să-ți̯ fac reștitor și furcă.
- Lasă-l în foc reștitoru,
strânge mă 'n brațe să mor.
(583 a. Cooc, ɋ)

486.
- Mândro, pentru uoții̯ teii̯
Mă 'nvățai̯ cu păru - -,
Mă 'nvățai̯ și mă țipaiu̯
Și iut'e te sărutaiu̯.
5 - Sărută-mă, bad'e, biňe,
Că eu̯ nu te bag în vină.
(Vol. I. 219. Temești, ɋ)

487a.
|: Cât îi drumu de-alungu, mă :|,
r.,
Cât îi drumu de-alungu, mă,
Ară brata cu plugu, mă,
r. .
Mândra mere cu prânzu:
- Bun lucru, brato, la plug!
5 - Fire-ai, mândro, sănătoasă,
Că-mi dăduși vorbă frumoasă!
- Haida, brato, să prânzim,

483 e.

I woke early in the morning,
1st Refrain
(It was) misty, foggy weather,
1st Refrain
And I started through the garden,
2nd Refrain
Found the grass all tumbled over,
3rd Refrain
(And my) little sweetheart sleeping.
3rd Refrain
I have not the heart to wake her,
4th Refrain
I know sweetheart's sleeping soundly,
4th Refrain
I would let her be and watch her;
5th Refrain
(But) the sorrel stamps his foot,
6th Refrain
Scares (away my) sweetheart's sleep.
6th Refrain

1st Refrain: Flowers of curly mint.
2nd Refrain: Flowers of the bramble.
3rd Refrain: Flower of the willow.
4th Refrain: Flower of the filbert.
5th Refrain: Flower of the grapevine (?).
6th Refrain: Bloom of peony.

483 f.

I woke early in the morning,
Refrain

Refrain: Blade (of) curly grass.

484.

Cuckoo with the ashen feathers,
Summers you sing well in forests;
Cuckoo with the green-hued feathers,
Summers you sing well in farmyards.
Only, sweetheart, come along;
Sweetheart, I would kiss your mouth.

III. SUBJECT AND OBJECT: MALE AND FEMALE PERSON

1) Idyll

485.

Sweetheart, come up in the meadow,
And I'll make a distaff for you.
Leave the distaff for the fire,
(Rather) hug me till I die.

486.

For your eyes' sake, lass of mine,
I got used with hair – – – – – – –,
I got used to it and ran,
Hastily gave you a kiss.
(Only) kiss me nicely, lover,
For I'll put no blame upon you.

487 a.

All the way along the highroad,
Refrain
All the way along the highroad,
With the plow the lad is tilling.
Refrain
The lass brings his midday meal:
Good work, lover with the plow!
A good health to you, my sweetheart,
For the kind word that you gave me.
Come on, lover, let us eat:

Să prânzîm turte cu nuci,
Să sărutem buze dulci;
Să mâncem turte cu mňiere,
Sărutem buzele mele.

—— • ——

r. Șurț cu florį nime nu are,
io-s bădița luį mândra-ŕe;
Mândră poate fi făloasă,
că-į frumoasă.
(343. Mănerău, φ)

487b.

|: Cât îį djalu dje-alungu-ŕe :|, (3x)
r.,
Ară ňeica cu plugu-ŕe 3x:|,
r..
Mândru-i viňe cu prânzu:
-Bun lucru, ňeico, la ciňe!
-Să fii, mândro, sănătoasă!
-Și tu, ňeico, sănătos,
Cum mâni boii de frumos!
-Și tu să fii sănătoasă,
Cum dai vorba de frumoasă.
r. Floarea vinuluįu.
(335. Păucinești, φ)

488.

Cine paște boi în dos?
Da bădița cel frumos.
De mâncare cine-i duce?
Da lelița, gură dulce.
Cine paște vaci în față?
Da lelița cea făleață.
De mâncare cine-i duce?
Da bădița, gură dulce
Cu cojoace, cu peptar,
Cu rozolea[1] 'n buzunar.
(532. Cărpiniș, φ) [1]= un fel de vinars dulce.

489.

Fost-am tânăr craișor,
Tinerel voinic ficior;
Și am avut și-o drăguță
Și-o am făcut crâjmăriță,
Crâjmărița beților,
Iubita ficiorilor.
Io-am cerut o fel de vin,
Ie-mi pune ciobotu plin;
Io am scos bani să plătesc,
Ie mă 'ntreabă, ce gândesc.
-Io gândesc, mândruță, bine,
Să nu fiu dător la nime.
-Lasă, bade, că-i plăti
La toamnă dacă-i vini.
(370. Luna-de-Jos)

2) Arguments
Argumente

490a.

-|: Mult mă mir, bad'ea(sic), d'e t'iňe :|,
|: Ce pământ verd'e t'e țiňe :|,
|: D'e nu viį sara la miňe :| ?
-|: Țiňe mă pământ, pământu :|,
Ce să căut, dacă n'am rând;
Țiňe mă pământ cu iarbă,
Ce să căut, dacă n'am treabă;
Țiňe mă pământ cu flori,
Nu pot vini-adese ori.
-Ce vii, bade, târzior,
Doar' de mine nu ți-i dor?
-Ba zo mie mi-i dor tare,
Nu pot trece, valea-i mare;
Și valea-i cu bolovani,
Nu pot trece de dujmani;
Și valea-i cu petricele,
Nu pot trece de guri rele.
De ți-i dor, mândru, de mine,

Cakes with walnuts let us eat,
(And) sweet lips (then) let us kiss;
Cakes with honey let us eat,
(And) my lips (then) you will kiss.

Refrain: No one has a flowered apron,
I'm the lover of (my) sweetheart.
Full of pride can be (my) sweetheart,
For she's lovely.

487 b.

All the way along the hillside,
Refrain
With the plow the lad is tilling.
Refrain
The lass brings his midday meal:
May your work be goodly, lover!
A good health to you, (my) sweetheart!
A good health to you, too, lover,
(Oh,) how well you drive the oxen!
A good health to you, too, (sweetheart,)
For the kindly words (you bring me).

Refrain: Flower of the grapevine.

488.

On the hill who's grazing beeves?
But (it is) the handsome lad.
Who is bringing him his dinner?
But (it is) the sweet-mouthed sweetheart.
On the hill who's grazing cows?
But (it is) the haughty lass.
Who is bringing her her dinner?
But (it is) the sweet-mouthed lad,
(Wearing) greatcoats and a jerkin,
With sweet brandy in his poke.

489.

I was a young coxcomb (once),
(Was) a youthful, sturdy lad;
And I also had a sweetheart,
And I made her tavern keeper:
Tavern keeper of the topers,
The beloved of the lads.
I asked for a quart of wine,
She set down a brimming pail;
I got money out to pay,
She asked me what thoughts I had.
Sweetheart, I have kindly thoughts,
To owe no one any money.
Let be, lover, you will pay
In the fall, if you come (by).

2) Arguments

490 a.

Lad, I wonder much about you,
What green earth is keeping you,
That you don't come to me evenings?
Earthy earth is keeping me:
Why come by if I've no business?
Grassy earth is keeping me:
Why come by if I've no call?
Earth in bloom is keeping me:
(Very) often I can't come.
Lover, why do you come late?
Don't you yearn for me (at all)?
Why, I swear I have great yearning;
I can't pass, the valley's broadspread,
And the valley's full of stones,
I can't pass because of foes;
And the valley's full of gravel,
I can't pass for evil tongues.
If you're yearning for me, lover,

Nu te jelui la nime.

(292 a. Voiniceni, φ)

490 b.

-|: Mult mă mir, bade, di ține :|, N
r.,
Cel pământ negru te ține,
De tu nu mai vini la mine?
-Mă ține pământ cu iarbă,
Ce să vin, dacă n'am treabă?
-Dacă ziua nu cucezi,
Vină sara di mă vezi;
Dacă ziua nu-i putea,
Că nu te-o lăsa mă-ta,
Vină, bade, când și când,
Că nu-i musai[1] pă la rând.
Și mai vină pân grădină,
Di mă vezi ca io mi-s strină;
Mai vină pă la pirleaz,
Di mai vezi al meu năcaz.
r. Săracă inima mea, mă.

[1] < muszáj (ung.) < muss sein (nemț.): trebue.

(243 b. Săvârșin, φ)

490 c.

-Mult mă mir, badje, de cine,
Cum pământul ce mai ține,
De nu vini sara la mine!
-Mă ține pământ cu iarbă,
Nu pot să vin fără treabă;
Mă ține pământ cu răuă,
Nu pot să vin la-amândouă.
-Până, badje, ți-am fost dragă,
Ai vinit și fără treabă;
De când, badje, ce-am urît,
Nici cu treabă n'ai vinit. | 155

(161 a. Tolvădia, φ)

A III 2)

491.

|: Vină, mândră, pân grădină :|,
r.,
Amândoi, mândro, di mână :|,
r.,
Dila nalbă pân la nalbă,
Pân să face ziua albă;
Dila floare pân la floare,
Pân la răsărit de soare.
Și când ziua să făcea,
Și mândruța să ducea.
-Mândră, mândră, nu te duce!
O nu mi-o fost gura dulce?
-Și ți-o fost gura păhar
Pe din luntru ca zăhar;
Numa ziua să făcea
Și io nu mai pot ședea.
r. Batăr ploaie pă brata,
C'acum m'o putud lăsa!

(266. Săvârșin, φ)

492.

-Cocoș negru cântă 'n cruce,
Scoal'te, bade, de t'i duce.
-|: Las' să cânte-a doua sară :|,
r.,
|: Apoi vină și mă scoate :|.
-O cântat și de tri ori,
Și tu, bade, nu te scoli;
Și să face ziua bine
Și mă face de rușine,
Și pe mine și pe tine.
r. Na puiule, na.

(436. Feneș, φ)

493 a. [Cf. 518, 5-8]

|: Să spui, bade, ce-am gisat :|
Năfrămuța ta hai[2] nou'
Am gisat-o ruptă 'n dou'.

Do not be complaining to me.

490 b.

Lad, I wonder much about you:
Refrain
Is that black earth holding you,
That you no more come to me?
I am held by earth that's grassy;
Why come by if I've no business?
If by daylight you don't dare,
Come and see me in the evening;
If you cannot in the daytime,
Since your mother might not let you,
Come, lover, just now and then:
There's no must about the time.
And come by, too, in the garden,
To see me, for I am lonely;
Also come round to the stile,
See my worry (now and then).

Refrain: Woe is me, poor heart of mine.

490 c.

Much I wonder at you, lover,
How the earth puts up with you still,
Since you come no more to see me.
Grassy earth puts up with me (yet);
I can't come if I've no business;
Dewy earth puts up with me (still);
I can't come to both at one time.
Lover, while you cared for me,
You would come without a reason;
Since you care for me no more,
You've not come even with business.

491.

Come on, sweetheart, to the garden,
Refrain
Hand in hand, both of us, sweetheart,
Refrain
From one mallow to the other,
Till it gets to be broad daylight;
From one flower to the other,
Till the (morning) sun arises.
And when daylight came around,
(Lo, my) sweetheart also left.
Sweetheart, dearest, do not leave me!
Was my mouth not sweet (enough)?
(Yes,) your mouth was like a glass,
(And) inside (it was) like sugar;
But it is broad daylight now,
And I can't stay any longer.

Refrain: May the rain (my) lover wet,
Because he could leave me now!

492.

On the cross a black cock's crowing,
Get up, lover, and get going.
Let him crow a second time yet,
Refrain
Afterwards come (back) and wake me.
He has even crowed three times,
And you, lover won't get up;
And it's getting to be daylight,
And you will be shaming me,
Shaming both of us (together).

Refrain: Take this, chick, take this.

493 a.

I'll tell, lover, what I dreamt:
That new handkerchief you have,
I dreamt it was torn in two;

Năfrămuța ta hai vețe
Am gisat-o ruptă 'n șapte.
-Minți tu, mândră, {minți câte
{Năfrămuța-mi la mine.
|: Da-i ruptă d-inima 'n tine :|,
Și 'n tine și-'n maica ta,
Că te temi, că te-oi lăsa:
Di ce te temi, nu-i scăpa.
1) = visat. 2) = cea.
(549. Cooc, ɖ)

493b.
|: Hai, bade, gace[1] 'ncurate[2] :|,
Rău te-am visat asta noapte:
|: Că năfrăma ta ce nouă :|
Că ie era ruptă 'n două.
-Da nu-i ruptă năfrăma,
Di mi-i ruptă inima,
Că te temi, că te-oi lăsa:
Di ce te temi, nu-i scăpa.
Num' o țară zăbăvesc,
Până calu potcovesc,
Și-oi pune picior în scară
Și-oi trece într' altă țară.
Rămâi suflet a mea pară,
De-oi 'ntoarna, te-oi căta iară.
1) < gatya (ung.) = izmene. 2) = cu găurele ca la ciur.
(137a. Câmp, φ)

494.
-Bată-te, badeo, frunza-ție,
C'acum m'ai putut lăsa-ție!
-Bată-te, mândră, pe tine,
1.r.,
[Ca tu m'ai lăsat pe mine.]
|: Taci, mândră, nu te-am lăsatu :| (I) lăsat mă, (II)
De tot mai vin câte-odată,
2.r.
1.r. La nana țuc îi gura.
2.r. La nana dulce-i gura.
(159. Seceani, φ)

3) Refusing to part
Refuzînd a se despărți

495.*
D'esfă, mândră, ce-ai făcut,
Că ți-oi da un leu bătutu.
De mi-ai da și zece leiu,
N'am făcut, mândră, să ptei[1],
|: Nicie, mândră, să mă ieiu :|.
1) = piei.
(37g. Gherla, ɖ)

496.
|: Nană, la tine 'n grădină :|
|: D-a prins doru rădăcină, 2.r. :|.
|: Ieu mă-mi duc să-l duc acasă :|,
Rădăcina nu mi-l lasă, 1.r. :| (I) 2.r.; (II)
Ieu mă duc să-l duc cu mine,
Rădăcina-l ține bine.
-Nană, pentru Dumnezeu
Lasă te din capu meu!
-Ba io zeu nu m'oi lăsa
Până nu mi-i număra
Paile după tri care,
Iarbă după tri hotare
Și pienile dup' un cuc:
Atunci te las și mă duc.
(53a., 7-9; 749, 15-17; 1177a. 7-13, 22-27; b. 8-14; c. 9-12; 1301, 13-16)
1.r. trandafirule.
2.r. floarie galbănă.
(324a. Igriș, φ)

4) No more love
Nu mai este dragoste

497.
-Tu, tu, tu, ai mândruliuță,
Io grăiesc din scânteiuță,
Di mi-ai fi mie drăguță?

(And) that old kerchief of yours,
I dreamt it was torn in seven.
You are lying, sweetheart, { – – – / lying,
{ – – – – – – – – – – – / (For) my handkerchief is with me,
It's the heart that's torn inside you,
Both in you and in your mother,
For you fear that I will jilt you:
What you fear, you shan't escape.

493 b.

Hey, lad (with the) tattered breeches,
I dreamt ill last night about you:
Your new kerchief (in my dream)
It was torn across in two.
(No,) the kerchief isn't torn,
But it is my heart that's torn,
For you are afraid I'll leave you,
And you can't flee what you fear.
I shall tarry but a while,
While I shoe this horse of mine;
Then I'll set foot in the stirrup,
And I'll cross to another country.
You stay (here), flame of my soul,
If I'm back, I'll seek you out.

494.

Lover, may the leafage **strike** you,
For you had the heart to jilt me!
(Not so,) lass, may it strike you,
1st Refrain
You're the one who's jilted me.
Quiet, lass, I haven't left you,
I still come from time to time.
2nd Refrain

1st Refrain: (My) sweetheart's mouth I kiss (ho).
2nd Refrain: (My) sweetheart's mouth is sweetest.

3) Refusing to part

495.

Undo, sweetheart, what you've done,
And I'll give you one leu[1] cash.
Even if you gave me ten,
Lass, I didn't make you perish,
Nor (forced) you to marry me.

496.

(It's) inside your garden, sweetheart,
(That) the yearning's taken root.
2nd Refrain
I would go to bring it home,
(But) its root won't let it go.
1st Refrain
2nd Refrain
I would go and take it with me,
But its root is holding fast.
Sweetheart, for (the love of) God,
Won't you let go of my head!
No, I swear I won't let go
Until you shall count for me
The straws loaded on three wagons,
The grass (growing) on three borders,
And the feathers on a cuckoo;
Then I'll leave you and be off.

1st Refrain: Rose (that is in bloom).
2nd Refrain: Bloom of yellow hue.

4) No more love

497.

You, you, you, you have a sweetheart,
From a pimpernel I'm speaking:
Would you be a sweetheart to me?

[1] The *leu* (plural: *lei*) is the currency of Rumania.

Tè grâiè din rozmolin:
-Fostu ți-am tri ani deplin.
Nici ți-oi fi, nici nu ți-am fostu,
De mi-aș da binele vostrui.
(613 g. Turț, φ)

498.
-Vină, vină, puiule,
Și-al meu trandafirule,
Vină, vină pân' te rog,
Să nu-mi căut alt pui în loc.
- Cât cu pașu oi păși,
Alt badje io oi găsi,
Mai înalt și sprânșenat
Și înalt și roșior.
(29 a. Jadani, φ)

499.
|:Badea mieu al d'astă vară:|,
r.,
|:S'o ruga să-l iubiesc iară:|,
r.;
Dar mumă sa l-o iubi,
Că nu să știe păzi.
Că muierea m'o 'ntâñit(sic),
La fântână m'o sfădjit.
-Zăuită-ți, badjo, călarea,
Că ne-o iar aflat muierea.
-D-audzi, mândră, mândra mea,
Călarea n'oi zăuita,
Ci-oi întorce căptătură[1],
Și-oi rupie muierii gura.
r. Ano, Ano, nu ce da,
Tu vii fi ñevasta mea;
Ano, Ano, nu glumi,
Eu pre ciñe ce-oi iubi.
1) = căptușală ?
(169 g. Banloc, φ)

500.
-Până-i lumè, badè mneu,
Nu-i fi la sufletu meu.
-Nici tu, mândruța mè,
Nu-i fi la d-inima mè.
(489. Șoimi, φ)

5) Separation
Despărțire

501.
-|:Tu te dudji, bade, sărace:|,
|:Io cu doru tău ce-oi face:|?
-|:Face-i, mândră, 'les d'e biñe:|,
Că mai sânt voiñici ca min?
-Io, mândruț', oi face rău,
C'oi muri de doru tău.
(576. Urisiu-de-Sus, φ)

6) Husband and wife
Bărbat și nevastă

502.
|: Bace para 'n paie uude:|, 4x
Strig pre nană, nu m'aud'e.
-Ba io, dzeu, ce-am audzit,
Numai io că îi[1] n'am vreme,
Că tăs la bărbat obiele,
Tuñe reuu 'n el și ele!
-Măi muiere, ce-ai vorbit,
Par că tu m'ai drăcuit.
-Ba io nu ce-am drăcuit
Și[2] cu fusu m'am sfădjit,
Că el nu s'o sucit biñe,
Tuñe reuu 'n el și 'n ciñe[3].
1) în loc de silabă care lipsește ?
2) = ci. 3) = tine.
(193 g. Banloc, φ)

503. [Correct place: after 426 a, as a var.]
II. I.
-D-ai |:-Ai li lele, măi ñevastă:|,
|:Ciñe-i la noi la fereastă:|?

Out of rosemary she spoke:
I was yours for three whole years.
Nor will be nor have been yours,
Though your ease I were to get.

498.

Come to me, chick, come to me,
(Come along,) you rose of mine;
Come to me while I still beg,
Lest I seek some other chick.
Just one step I need to pace,
(And) I'll find another lover,
Taller and more bushy-browed,
(Who's) both tall and ruddy-cheeked.

499.

(Oh,) my lover of last summer
Refrain
May ask me again to love him,
Refrain
But his mother (now) may love him,
For he cannot watch himself.
(His own) wife came up to me
At the well and scolded me.
Lover, look (and mind) your way,
For she's found us out again.
Listen, sweetheart, sweetheart mine,
I'll not look (and mind) my way,
But I'll turn the coat about,
And I'll tear (my) woman's mouth.

Refrain: Anna, Anna, don't give in,
(For) you're going to be my wife.
Anna, Anna, do not joke,
For you are the one I'll love.

500.

While the world lasts, lover mine,
You'll not be close to my soul.
Sweetheart mine, neither (will) you
Have a place in my (own) heart.

5) Separation

501.

You are going off, poor lover,
What shall I do with your yearning?
Choicely well you will do, sweetheart,
There are other stalwarts like me.
I'm the one, lass, who'll fare ill,
For I'll die yearning for you.

6) Husband and wife

502.

May the flame strike the wet straw!
I call sweetheart, she can't hear me.
Yes, I did, I swear I heard you,
Only I've no time (to spare you),
For (my) man I'm weaving foot-cloths,
Evil strike both him and them!
Woman, what was that you said?
You seemed to be cursing me.
No, I didn't swear at you,
I was squabbling with the spindle,
For it wasn't spinning rightly:
Evil strike both you and spindle!

503.

Hey, you wife (of mine), you woman,
Who is that at our window?

-|: Măi bărbate, nu fi prostu :|, 425 a. 10-16
|: Că d-ala-i cânele nostu :|.
-Hoi muiere, nu fi curvă, 426 e. 10-15
Că nu-i cânele cu gubă.
(222 b. Cotiglet, φ)

504.*
|: Tune dracu şi să zbere :|
|: Cel ce crede la muiere :|. N
Că şi io-mi fost beat odată
Şi m'o răstumat pă pat.
Unu la uş' o vinit,
Cu pticioru 'n uş' o dat,
Nevasta i-o cuvântat:
-Du-te, iubite, la şură,
C'oi vini şi ţi-oi da gură,
Şi-oi mere şi-oi da la boi
Şi ne-om iubi amândoi.
Io din pat că m'am sculat,
Zdiciu 'n mână l-am luat,
Cătă şură am plecat,
Nevestei am cuvântat:
-Nevastă, dragă nevastă,
Cine ţi-i ţie bărbat,
Cel din şur' or cel din pat?
Şi cu zdiciu tăt am dat,
Pân' o curs sânge de gât.
Nevasta mi-a cuvântat:
-Bărbate, dragă bărbate,
Lasă, dragă, nu mă bate,
Că din ele nu m'îi scoate.
C'atâte năravuri am,
Câte zile-s într'un an:
Tri sute şaizeci şi cinci,
Şi mai multe sânt cu cinci.
(370. Luna-de-Jos)

505.
-|: Sara-i bună, măi muierie :|,
|: Ieu mă duc la mândra mè-rie :|.
-|: Ba la dracu, măi bărbate :|,
|: Că te-or prinde şi te-or bate :|.
Că şi io-s ca hăi[1] la lanţe[2]
Cu ureche, cu şerşei,
Dinainte ştii tu şe-i.
1) = sea. 2) = lanţuri.
(224 c. Feregi, φ)

506.
-Ce-ai făcut tu, măi bărbate,
De n'ai durmit astă noapte?
Tot mă mir de cel ce fură,
Cum scapă de nu-l spânzură?
-Io nu furai num' o ceapă,
Domnii stau să mă potoapă.
Şi or potopi pă dracu,
Că nu-s eu vinovatu,
Că dragostea nu-i moşie,
Numai ură şi mânie.
(63 b. Budureasa, φ)

507.
-Muierie, muieria mea, mă,
{Io tri zile-am - - -, mă.
{Io d-în birt tri zile-oi bea.
Ea din grai d-aşè-mi grăia, mă:
-Bărbate, bărbatu meu, mă,
|: Cum te ţine Dumnezeu, mă :|,
La Dumnezeu m'am rugat,
Când mă culc, când m'am sculat.
(146. Jadani, φ)

508.
|: Dela noi a triléa casă :| 3x
|: Est'o mândră de nevastă :| 3x,
Şi o bate bărbăţelu,
Să-şi spune ibovnicelu.

Husband, do not be (so) silly,
It is (only) our watchdog.
Woman, hoy, don't be a strumpet,
Dogs don't wear a cape of sheepskin.

504.

May the devil strike and yell at
Anyone who trusts a woman.
(See,) I happened to be drunk once,
And I lay down on the bed.
Someone (then) came to the door,
With his foot he kicked the door;
(My) wife spoke to him and said:
Go into the barn, beloved,
And I'll come and give you kisses;
And I'll go and feed the beeves,
And together we'll make love.
(Then)I got out of the bed,
Took the whip into my hand,
Started out toward the barn,
To (my) wife I spoke and said:
Wife (of mine), beloved woman,
Where's the one who is your husband,
In the barn or in the bed?
And I hit her with the whip
Till the blood ran down her neck.
(Then my) wife said unto me:
Husband (mine), beloved husband,
Let be, dear, (and) do not beat me,
For of them you will not rid me:
So many bad faults have I,
Many as the year has days:
Three hundred and sixty-five,
And five more on top of that.

505.

Wife (of mine), good evening to you,
I am going to my sweetheart.
Rather to the devil, husband,
You'll be caught and maybe beaten.
(See,) I'm like her as to chains,
(I have) earrings in (my) ears,
You know what it is beforehand.[1]

506.

What have you been doing, husband,
That you didn't sleep last night?
I keep wondering how the robber.
Gets off free and they don't hang him.
I've not stolen even an onion,[2]
(Yet) the lords want to undo me;
And they will undo the devil,
For I'm not the one that's guilty:
Love is not a piece of farm land,
Only hatred and vexation.

507.

Woman, wedded wife of mine,
{ For three days I've – – – –.
{ At the inn three days I'll drink.
She spoke up and said to me:
Husband mine, my wedded husband,
How does God put up with you?
I've been praying to the Lord,
Going to bed and getting up.

508.

In the third house off from us,
Lives a pretty married woman,
And her husband's beating her,
So she'll say who is her lover.

[1] This verse may also read: You know what there is in front.
[2] Oddly enough, this verse may also read: All I've stolen is an onion.

-Să mă bată cu tri lanțe,
Pre badje nu scot de față;
Să mă bați cu ștreanguri udje,
Șe-am făcut, nu să audje.
(60 a. Uzdin, ɸ)

7) Diverse
Diverse

509.
|: Cucuculè, cântarea ta, mă :| 3x
+.,
E veste dela mândra.
Așa zișe vestea ta,
Să merg astara (sic) la ea.
-Bună sara, mândruliță,
Șe stai tristă (sic) în portiță,
Nealbită, nespălată?
-Lasă mă, nu mă 'ntreba,
Că mi-i neagră inima,
Că măicuța m'o sfădjit,
Și vecina m'or mințit:
M'o perit de mulce ori,
Că mă iubesc cu fiçiori.
Dar pre dânsa nu să viedje,
Cum stă sara nouă-zeșe
Și-o așteaptă toți pre rând,
Până-i bărbatu la birt.
+. Eu și dorul mieu.
(333 b. Tolvădia, ɸ)

510.
-|: Floare verde, foaie fragă :|,
|: Ce mai faci tu, mândră dragă :|? N
-Fac bine, că-s sănătoasă.
Ziua tăiem pă ovăs,
Sara mergem și pe drum
- - - - - -
(215 m. Drăgănești, ɋ)

511.
Trandafir cu floarea deasă,
Eu urît, nana-i frumoasă;
Trandafir cu flori mănunte,
După mândra-s vorbe multe.
-Las' să fie că nu-mi pasă,
M'a făcut maica frumoasă.
(166 c. Uzdin, ɸ)

512.
-Joară, mândră, că nu-i grè, măi,
Și mișcă copil în iè, măi.
-Nu știu fată-i o fiçioru,
Că tăt mișcă, c'un fiçior, măi.
(226 b. Cooc, ɋ)

513.
|: Foie (sic) verde, lemn uscat :|,
Ia ieși, mândră, pân la gard,
[C'am o vorbă de 'ntrebat.]
-|: Nu pot, bade, c'am bărbat 3x :|.
-Foaie verde de nuiele,
Dină[1], mândră, nu te teme.
1) = vină.
(66 c. Mănăștur, ɋ)

514. [Correct place: after 246 a., as a var.]
-|: Măi bădiță, uochii tăii :|
Biñe samănă p'ai mieii.
-|: Poace că și-or sămăna - rie 3x :|,
C'or durmit alăturea.
(331 a. Seceani, ɸ)

515 a.
|: Plinu-i codrul de ce-i plinu,
I. 1.+. :| II. 2.+.,
|: Plinu-i codrul de voinici,
I. 1.+. :| II. 2.+.,
La tot fagul patru-cinci.
Dar la fagul cel din vale

Though he beat me with three chains,
I'll not tell who is my lover;
Though you beat me with wet ropes,
What I've done shall not be heard.

7) Diverse

509.

Cuckoo bird, the song you're singing
Refrain
Is a message from (my) sweetheart.
This is what your message says:
I'm to go to her tonight.
A good evening to you, sweetheart,
Why stand sadly in the gateway,
(All) unbleached (and all) unwashed?
Do not ask me, let me be,
For my heart is black (inside),
Because Mother scolded me,
And (our) neighbor slandered me:
She has often told of me
That I make love with the lads.
Yet herself she doesn't see:
They stand evenings, nine or ten,
Waiting for her in their turn,
While her husband's at the inn.

Refrain: Myself and my yearn.

510.

A green leaf, a strawberry leaflet,
How are you, beloved sweetheart?
I am well because I'm healthy;
In the daytime we mow oats,
Evenings we go on the road.
– – – – – – – –

511.

Rosebush with close-growing blossoms,
I am ugly, sweetheart's pretty.
Rosebush with the little blossoms,
There's much talk about (my) sweetheart.
Let there be, for I don't mind it,
(Because) Mother made me pretty.

512.

The lass swears she's not expecting,
And the babe's moving inside her;
Boy or girl, I do not know which;
It keeps moving like a boy (though).

513.

A green leaf (and some) dry timber,
Come out, lass, up to the fence,
For I want to ask you something.
I can't, lover, I've a husband.
A green leaf that's off a switch,
Come on, lass, don't be afraid.

514.

Lover (mine), those eyes of yours,
They look very much like mine.
They are apt to look alike,
For they've slept together close.

515 a.

Full's the wood of what it's full:
1st Refrain
2nd Refrain
Full's the wood of stalwart lads,
1st Refrain
2nd Refrain
For each beech tree, four or five.
By the beech tree in the valley,

Zace badea de lângoare
Cu mândruța la picioare.
Mândruța din grai grăia:
-Mori tu, bade, ori te scoală,
O-mi trimet și mie boală.
Că mie mi-s'o urît
Căpățâile mutând
Dela cap pân' la picioare,
Dela umbra pân' la soare.
-Hoi mândruță, mândra mea,
Atunci eu că m'oi scula,
Când apă rece mi-i da,
Apă rece din Dunăre
Și sloiece din țărmuri.
'- - - - - - '
- Hoi mândruță, mândra mea,
Mare ești și nu pricepi:
Apă rece-i gura ta,
Sloiece ți-s buzile,
Și rașile(?) sânt oltoi;
Că mi-s ochișorii tăi (?).

1.r. Floricică mică
2.r. Floricea.
(419 a. Saravale, Φ)

515b.
Vai de mine ce-i p'aici ?
Plin e codru di voinici,
La tăt fagu câte cinci.
Numa la-on făguț di cale
Zace bade di lângoare
-O mori, bade, o te scoală,
O-mi da și mie din boală,
O îmi spune leacurili,
Să bat mâne dealurili.
-Leacurili mele-s spuse:
Apă rece din Dunăre,
Sloi di ghiață din țărmuri.
(52 f. Câmp, Φ)

515c.
-|: O mori, mândro, uo te scoală :|,
|: Și-o mai dă dracului boală :|,
|: Că mnie mni-s d-o urîtu :|
Căpățâne tot mutân'
Dila cap pân' la piciore
Dila umbra pân la soare.
-Io atuncea m'oi scula,
Când tu mie mi-i aduce
Sloi de ghiață di pă munte,
Mure-i negre di pă frunte.
Mure-i negre-obrazul tău,
Când îl dai pă lâng' al meu;
Mure-i negre-i fața ta,
Când o dai pă lâng' a mea;
Dară sloi-i buzele tale,
Când o-apuni pă lâng' al mele.
(13 a. Nucșoara, Φ)

516.
-|: Bine, nană, bine-i, bine :|,
Bănuiți-ai tu dă mine.
-|: Bine, bine, badè mneu, mă :|,
Bănuiți-ai tu dă euu (?).
Bănui-i-de-o fi târziu.
(95 e. Șoimi, Φ)

517.
-|: Nana mè cè mică 'n uoți :|,
Nu cota și mă d'i uoți.
-Nu te teme, badè mneuu :| mneuăi,
Că nu te-oi diuotè[1] euăi.
1) = deochia.
(67 a. Tăzad, Φ)

518. [Two texts: 1-4, 5-8]
-|: Mândră, inimuța-mi pică :|
|: După gura ta cè-i mică :|.
-|: Badè, inima mă doare :|
|: După gura dumitale :|.

Lies the lover ill with fevers,[1]
With (his) sweetheart by (his) feet.
(And) the lass spoke up and said:
Lover, die or else get up,
Else I'll get the sickness too;
For I'm wearied (unto death),
Always moving round your pillow,
From your head (down) to your feet,
From the shade into the sun.
Hey, you lass, you sweetheart mine,
(Only) then shall I get up
When cold water you shall give me,
From the Danube, chilly water,
And some ice floes off the banks.

– – – – – – – – – –

Hey, you sweetheart, lass of mine,
You are grown, yet do not grasp:
The cold water is your mouth,
(And) the ice floes are your lips,
And (my) illnesses are grafted
(Upon me) by our own eyes.

1st Refrain: Tiny little blossom.
2nd Refrain: Little bloom.

515 b.

Woe is me, what have we here?
(See,) the woods are full of lads,
Five to every beechnut tree.
But beneath a wayside beech tree,
Lies the fever-ridden lover.
Oh die, lover, or get up else,
For I'll catch your sickness also,
Or tell me the remedies,
And I'll comb the hills tomorrow.
(Lass,) my remedies are told:
Chilly water from the Danube,
(And an) ice floe from (its) banks.

515 c.

Oh die, sweetheart, or get up (now),
Let the devil take your illness,
For I am a-wearying
All the time your pillow shifting:
From your head down to your feet,
From the shade into the sunlight.
(Only) then shall I get up
When you shall have brought to me
Icicles from off the mountain,
Blackberries (picked) from the crest.
'T is your face the blackberry,
When you bring it close to mine;
'T is your cheek the blackberry,
When you set it close to mine;
But your lips are icicles,
When you put them close to mine.

516.

It is well, lass, it is well,
(That) you have mistrusted me.
It is well, 't is well, my lover,
That you (too) mistrusted me:
(But) mistrust may be (too) late.

517.

Sweetheart mine with the small eyes,
Don't give me the evil eye.
Lover mine, don't be afraid,
I'll give you no evil eye.

518.

Lass, my heart is dropping (out)
For that little mouth of yours.
Lover, my heart's aching (too)
After your (beloved) mouth.

[1] *Lingoare*, strictly speaking, means typhus; but is used loosely to describe any weakening ailment.

Asta noapte ťe-am visat,
Că ťe-ai dus și m'ai lăsat,
Și iară ťe-oi înturnat
La drăguța ce-ai lăsat.

Cf. 493

(539. Micula, ¢)

519.

Așa-mi cântă mândra 'n doru;
1. r.:
– Bădișor, că-i numai – –
1 r.,
2. r..
Așa-mi cântă mândra 'n doru:
1. r.:
– Măi bădiță, bădișoru,
1. r.,
2. r..
Badea meu, bade cu drag,
Învață mă ce să fac.
– Eu te'nvăț, mândruțo, bine:
Ia-ți hainele, hai cu mine!
– Da, bădiță, că-i rușine:
Tu ești om cu pălărie,
Nime 'n lume nu te știe;
Eu-s fată dezvălită,
Știe lumea că-s fugită.
1. r. Nană, nană, ardeleană.
2. r. Asta-i nana { mea, / mieu (sic!), } care mă iubea,
Și-acum mă nu vrea.

(339. Sânnicolaul-Mare, ¢)

520. [Correct place: after 497]

– Haidă, nană, me' cu miňe!
– Mere-a mă-ta, că ești câň',
Și-mi faci ňeamu dă rușiňe,
Mâne-alaltă și pă miň', ho.

(460. Corbești, ɸ)

521. [Correct place: after 143b.]

Cel drăguțu dîn veciňi-i
Tăt cu bai și cu rușiňe.
Pă drăguțu dîn veciňi,
N'aș da-o ťeacă dă mășiň'[1];
Cu mășiňele-mi fac foc,
La drăguț n'avui noroc.
Nu gândi, bade, ci e,
Că-i săca inima mè;
Iňima nu e dă spiňe,
Dă și[2] sece pântru ťiňe.

1) = chibrit. 2) = să.

(469b. Ginta, ɸ)

522.

– Hai bădiță, strugur dulce,
Tăt ai zis, că nu ťi-i duce,
Tăt ai zis că doară, doară,
Pân' ai văzut, că ťe joară.
– Nana mè, țuc-îți gura,
Că mai rău nu ťe-oi jura.
Mândru coată și ce-oťaz'
Ar vini și nu cuteaz'.

(467. Cotiglet, ɸ)

I dreamt about you last night,
That you'd left me and gone off,
And (that you'd) gone back again
To the lass you'd left (before me).

519.

Thus my sweetheart sings in longing:
1st Refrain
Lover, it is only – – – – – – – –
1st Refrain
2nd Refrain
Thus my sweetheart sings in longing:
1st Refrain
Lover (mine), you little lover,
1st Refrain
2nd Refrain
Lover mine, endearing lover,
Teach me (now) what I should do.
Rightly do I teach you, sweetheart:
Take your clothes (and) come with me!
But that would be shameful, lover:
You're a man, a hat you're wearing;
Nobody on earth will know you;
I'm a lass, my head's uncovered;[1]
People'd know I've run away.

1st Refrain: Lass, you Transylvanian sweetheart.
2nd Refrain: (See,) this is my lass,
Which has loved me (once),
Now wants me no more.

520.

Come along, go with me, sweetheart!
May your mother go, you wretch,
And my kinsfolk you'd be shaming,
(And) the next day (shame) me too.

521.

That nearby lover (of mine) is
But a shame and worry (to me);
For that neighboring lover mine
Even a matchbox I'd not give.
With the matches I light fires,
With (my) lover I'd no luck.
Don't think, lover, what it is,
For my heart you will dry up;
The heart isn't (made) of brambles,
It's about to wither for you.

522.

Ho, a bunch of sweet grapes, lover,
You have said you wouldn't leave me;
You've been saying: Maybe, maybe,
Till you saw they swore you in.
Sweetheart, I would kiss your mouth,
Worse than that I will not swear.
Lover seeks to dodge (away);
He would come but doesn't dare.[2]

[1] The explanation of the otherwise cryptic reference in this and in many succeeding texts is that unmarried peasant girls in Rumania wore their hair uncovered, usually in one or two braids down their back, whereas married women wore a large kerchief or wimple that completely covered their hair.

[2] As transcribed by the author, this text is shot through with obscure and obviously garbled words. Hence some guesswork in the translation.

IV. Love (in general)

Dragoste (în general)

1) Meditation
Meditație

523. [Correct place: after 436]
|: Scrie mă, nana mea, scrie :|
Pe tri colțuri de zadie:
Când te-ajunge dor de mine,
Caută 'n jos pe lângă tine;
Când te-ajunge doru nost,
Caută pe 'ngă tine 'n jos.
(125a. Cresuia, ф)

524.
Dorul mieu pă unde umblă,
Nu-i pasărie să-l ajungă;
Dorul mieu pă unde zboară,
Nu-i pasărie să-l doboară.
(18e. Petroșan, ф)

525a.
Lungu-i drumu Clujuluiu,
1.r.,
Da-i mai lung a doruluiu,
2.r.;
Drumu Clujului să gată,
1.r.,
Iar' dorului nici-odată,
2.r. .

1.r. Ano, Iano.
2.r. Ană, soro Ană.
(342. Păucinești, ᑫ)

525b.
|: Lungu-i drumu Clujuluiu :|,
1.r.,
Da-i mai lung al doruluiu;
Drumu Clujului să gată,
2.r.,
A dorului nici-odată.

1.r. Vioale, vioale-i,
Mândra-i curvă goală,
Lasă-i, las' să fiei,
C'așa-mi plașe mie.
2.r. Vioale 'mpupită,
|: Mândra-i năcăjită :|,
Că nu să marită (sic).
(315b. Păucinești, ᑫ)

525c.
|: Lungu-i drumul Șirijei, mă :|,
Da-i mai lung dorul mândrii;
Drumul Șiriei să gată,
Dorul mândrii nici-odată.
(11b. Criștior, ᑫ)

526a.
Ciñe n'are dor pe vale,
Nu ști' luna când răsare,
Ñij noaptea cât îi de mare;
Ciñe n'are dor pe luncă,
Nu ști' luna când să culcă,
Ñij noaptea cât îi de lungă.
(247. Cooc, ᑫ)

526b.
Cine n'are dor pe vale,
Nu ști' luna când răsare,
Și noaptea cât îi de mare;
Cine n'are dor pe luncă,
Nu ști' luna când să duce,
Și somnu cât îi de dulce.
(37f. Lelești, ᑫ)

526c.
|: Cine are dor și jele :|, N
r.,
Știe luna când răsĕre,
Stelile când să iviesc,
Mândrile când să iubiesc.

r. Struguraș cu boabă rară,
N'am iubit de-alaltă sară.
(183b. Valea-Mare, ф)

IV. LOVE (IN GENERAL)

1) Meditation

523.

Set my name down, sweetheart, write it
On three corners of (your) apron.
When you're seized with yearning for
me,
Close beside yourself look downward;
When our yearning seizes you,
(Just) look downward, by your side.

524.

Where my yearning's wont to wander,
There is not a bird to reach it;
Where my yearning's wont to fly,
There's no bird to bring it down.

525 a.

Long's the road (that leads) to Cluj,
1st Refrain
Longer still's the road of yearning;
2nd Refrain
There's an end to the Cluj highroad,
1st Refrain
Yearning's way is never-ending.
2nd Refrain

1st Refrain: Anna, Ianna.
2nd Refrain: Anna, sister Anna.

525 b.

Long's the way (that leads) to Cluj,
1st Refrain
Longer yet the way of yearning.
The Cluj way comes to an ending,
2nd Refrain
But the way of yearning never.

1st Refrain: Violets are violets,
Sweetheart is a strumpet;
Let her be (one), let her,
That's the way I like her.

2nd Refrain: Violet that's budding,
Worried is (my) sweet-
heart:
She's not getting married.

525 c.

Long's the way to Shiria,[1] ho!
Longer still a sweetheart's yearning;
There's an end to Shiria's highway,
Sweetheart's yearn is never-ending.

526 a.

Those who don't yearn for the valley
Do not know when the moon rises,
Nor (can know) how long the night is;
Those who don't yearn for the meadow
Do not know the time of moonset,
Do not know how long the night is.

526 b.

Those who don't yearn in the valley
Do not know the time of moonrise,
Nor(can know) how long the night
is;
Those who don't yearn in the meadow
Do not know the time of moonset,
Nor (can know) how sweet is slumber.

526 c.

Those who yearning have and sorrow
Refrain
Know the time of the moon's rising,
(And the time) when stars come out,
(They know too) when girls make love.

Refrain: Little bunch of grapes (so)
sparse-grained,
Two nights now I've had no
loving.

[1] Şiria (the accent is on the first of the two syllables) is a large village in the district of Arad.

526 d.

Ciñe n'are dor pe valea,
r.,
[Ştie luna când răsare]
Şi noaptea cât îi de mare,
r. .

r. Terai[1] brate |: damo,[2] damo, damo :| dam,
|: Damo, damo, damo, dam,
damo, damo, dam :|.

1) < терај (sârb.) = haida. 2) < дамо (sârb.) = dăm.

(604. Mănăştur, ɸ)

526 e.

|: Cine n'are dor pe vale :| r.,
Nu şti' luna când răsare,
Şi noptea cât îi de mare, r. .

r. foaie verde.

(390 d. Bistra, ɸ)

527.

Cine nu ştie ce-i drag,
Poate creşte cât îi fag;
Dar io dragu l-am ştiut,
D'aia mare n'am crescut.

(445. Valea-Mare, ɸ)

528.

Câce flori pă djal înflor,
Tăce mă 'ntreabă de dor;
Şî zic că şe nu mă 'nsor,
Să nu port atâta dor.

(220 e. Cenadul-Mare, ɸ)

529.

Şi mi-au spus frunza de vie,
Că dragostea nu-i moşie;
Şi mi-au spus frunza de fag,
Că dragostea nu-i iosag.[1]

1) < jószág (ung.) = avere, bogăţie, moşie.

(578. Săcalul-de-Pădure, ɸ)

530 a.

|: Vai de miñe, mult mă joru :| jor,
|: Că de ñime nu ñi-i doru :| dor.
Da nu este om pe lume,
să nu-i şie[1] dor de ñime,
că |: Şi ñie de oare-şiñe :|.

1) = fie.

(589. Cooc, ɸ)

530 b.

Vai de miñe, muld mă jor,
Că de ñime nu ñi-[1]i dor.
Da nu este om pe lume,
să nu-i şie[2] dor de ñime,
|: Şi ñie de oare-şiñe :|.

1) = mi. 2) = fie.

(431. Cooc, ɸ)

531 a.

La fântână, la izvor
Să 'ntâlneşte dor cu dor
Şi fac legea mândrilor.
Legea mândrii e făcută:
Strânge 'n braţe şi-o sărută,
Şi dă-i drumul să să ducă.

(319 b. Igriş, ɸ)

531 b.

Lumea mea şi-a ta Mărie,
Io stai în şură pustie.
|: La fântână, la izvoru :| N
Să 'ntâlneşte dor cu dor,
Să sărută până mor.
Pă la şură cè pustie,
Doamne, nu mi-o mai da mie.

(559. Someş)

531 c.

|: Colo 'n vale la izvoră :| izvor
|: Să 'ntâñeşte dor cu doră :| dor,
|: Să sărută pân' să moră :| mor.

(2. Seleuş, ɸ)

532.

|: Ciñe nu vrea să sărute :|,
|: Dumñezeu să nu-i ajute :|

526 d.

Those who don't yearn in the valley
Refrain
Know the time of the moon's rising,
And (they know) how long the night is.

Refrain:[1] *Come on, brother, damo-*
damo-damo-dam,
Damo-damo-damo-dam,
Damo-damo-dam.

526 e.

Those who don't yearn in the valley
Refrain
Do not know when the moon rises,
(Do not know) how long the night is.
Refrain

Refrain: (*Ho,*) *the green leaf.*

527.

Those who do not know (of) love
Like a beech tree can grow up;
But myself, I have known love,
That is why I've not grown tall.

528.

All the flowers on the hill
Want to know about my yearn,
And they ask why I don't wed,
So much yearn to bear no more.

529.

(This is) what the vine leaf told me:
Love is not a piece of farm land.
And the beech tree's leaf has told me
Love is not a rich estate.

530 a.

Woe is me, how much I swear
That I yearn for nobody;
But there is no man on earth
Who'll not yearn for anybody,
And I, too, for someone (yearn).

530 b.

Woe is me, how much I swear
That for no one do I yearn.
But there's no man in the world
Who for someone doesn't yearn,
And I (yearn) for someone, too.

531 a.

At the well (and) at the spring,
(Is where) longing meets with yearn,
And they set the law for lovers.
For the lass, the law's laid down:
Hug her in your arms and kiss her,
And (then) set her free to go.

531 b.

(Oh,) my world and yours, Maria!
In the empty barn I'm staying.
At the well (and) at the spring,
(Is where) yearning meets with yearn,
Kiss each other till they die.
In the barn, what loneliness:
Lord, don't give it me again!

531 c.

In the dale, there, by the spring,
(Is where) yearning meets with yearn,
Kiss until they kill each other.

532.

Those who want no part of kissing,
May the Lord give them no help:

[1] The words *terai* and *damo*, which, according to the author's footnotes, mean respectively "come along" and "give me" in Serbian, are meaningless in Rumanian.

|:Să urle boii dě-a munte:|,
|:Nice boi, dar nice vaci:|,
Numai coarnile 'n desagi;
Celelalte mănânțele
Numai oasile de ele.
(296 c. Vidra-de-Sus, ɋ)

533.
Frunză verde rojmalin,
După nor vine senin,
După dragoste suspin,
După dulceață venin;
După senin vine nor,
După suspin vine dor.
(13 b. Tritenii-de-Jos, ɋ)

2) Adversity in love
Nefericire în dragoste

534.
Rele-s, maică, frigurile,
Da-s mai rele dragostele;
Di friguri maica mă scoate,
Di dragoste nu mă poate.
(169 h. Săvârșin, ф)

535 a.
Frunză verde și ună,
Rè bucată-i dragostea.
Cine-apuc' a o 'nvăța,
N'are cap de-a o lăsa,
Nici minte de-a o lăsa.
(578. Săcalul-de-Pădure, ɋ)

535 b.
Frunză verdě ca iarba,
Rè bucată-i dragostea.
Cině-apuc' o învăța,
S'aibă cap dě uo purta.
(538. Voiniceni, ɋ)

536.
Dragostea unde te-ajunge,
Stai în loc și 'ncepi a plânge;
Dragostea unde te lasă,
Uochi-ți plâng și lacrimi varsă.
(111 c. Cerbăl, ф)

537.
Doamne, nu bace nimnică,
Numa frunza de urzică
Și fetița până-i mnică,
Să nu poată crește mare,
Să știe ce i dragostea.
(46 a. Nucșoara, ф)

538.
|:Pă drum plec, pă drum mă ducu:|, 3x
Oar' de ce lucru m'apucu:|, 3x
Dorul vine ca și-on lup
Și mă 'ntreabă tot frumos,
Până mă doboară jos.
Dar dacă n'aș ști cânta,
Jos pă iarbă m'aș pica,
Inima 'n mine-ar crepa.
(101. Ghelari, ф)

539 a.
|:Dragostea trece pe iapă:|, 3x
Uo|n'are|:N'are frică ca să 'neacă:|; 3x
Urîtu trece pe sec,
Tot zise-i: mă 'niec, mă 'niec!
Dragostea trece pân' cină,
De tânăr băiat s'alină.
Și de mine s'o legat,
Și 'n boală grea m'o băgat.
Și s'o legat de-un voinic,
Și-o lăsat plugu pe câmp,
Și o plecat la iubit.

May their oxen bolt downhill,
Neither ox nor cow (be left them),
In their pokes only the horns;
All the rest in tiny pieces,
(May) but bones (remain) of them.

533.

Green leaf (of the) rosemary,
After clouds comes sunny weather;
After loving (come) the sighs,
After sweetness (comes) the poison.
After sunshine come the clouds,
After sighs the yearning comes.

2) Adversity in love

534.

Fevers are distressing, Mother;
More distressing yet is loving.
Mother gets me well from fevers,
But of loving she can't (cure me).

535 a.

Green leaf and (another) one,
Love is a mischievous food:
Those who get a taste for it
Do not have the wits to leave it,
Nor to leave it have a mind.

535 b.

Leaf as green as (is) the grass,
A mischievous food is love:
Those who (once) get used to it
Should have wits to carry it.

536.

Wheresoever love might catch you,
You stop short and begin weeping;
Wheresoever love might leave you,
Your eyes cry and tears come pouring.

537.

Don't strike anything, oh Lord,
Only stinging-nettle leaves
And the lasses while they're small,
So that they might not grow up,
(And thus) learn what loving is.

538.

On the road I'm off, I'm going,
Whatsoever work I start on,
Yearning comes just like a wolf,
Always nicely sounds me out
Till it knocks me to the ground.
Were it not that I can sing,
I'd drop down upon the grass,
And my heart would burst in me.

539 a.

Love can cross over the water,
It is not afraid of drowning;
Loneliness goes on dry land
And keeps saying: I drown, I drown!
Love can go across the mire,
To the young lad comes for comfort.
With me, too, it (once) took up,
And it made me sorely ill;
And it seized a stalwart lad,
In the field he left his plow,
And to loving he went off.

Și s'o legat la-o nevastă,
Și-o lăsat războiu-acasă,
Și-o plecat să să iubească.
(224 a. Nucșoara, φ)

539 b.
|: De cine doru să leagă :|, r.,
|: {De omu cu minte slabă, :|, r.,
|: Că de mine s'o legatu :|, r.,
Și 'n grea boală m'o băgat.
S'o legat și de-o nevastă,
Și-o 'ncuiat copiii 'n casă,
Și s'o dus să să iubească.
S'o legat de-o fata mare,
Și-o lăsat rufile 'n vale,
Și s'o dus după cătane.
Și s' legat de un voinic,
Și-o lăsat plugul pă câmp,
Și s'o dus după iubit.
r. Mărioară.
(302. Feneș, ɖ)

539 c.
|: De cine doru să leagă :|,
|: Nu-și mai poarte minte 'ntreagă :| N
Că de mine s'o legat,
Minte 'ntreagă n'am purtat.
(238. Denta, φ)

540. [Two texts: 1-9, 10-13]
Dor mi-i dor și de urît, mă,
|: Da nu-l țiu în minte mul', mă :| multu,
Ca doru de uomu dragu,
Umbli tăt ca hăl¹) betiag.
Zaci mereu ca de lângoare,
Și nimica nu ce doare.
De lângoare păru pică,
De dragoste păru crește,
La inima ce topește.
Dealule, când ce-am suit,
Numa ce-am prăbăluit;
Amu când ce oi sui,
Nu ce-oi mai prăbălui.
¹) = cel.
(256. Cooc, φ)

541 a.
Călină, verde călină,
Amară-i frunza din tine,
Amar dorul, care-mi vine;
Amară-i frunza de fag,
Amar dorul, care-l trag;
Amară-i frunza de nuc,
Amar dorul, care-l duc.
(390 d. Bistra, φ)

541 b.
|: Căline, verde căline :|,
r., Căline, verde căline;
|: Amar dorul, care-mi vine :|,
r., Amar dorul, care-mi vine.
r. Ei badule.
(398 a. Bistra, ɖ)

542 a.
Cuprinsu-i ceriul de noru,
Sufletelul mieu de doru, r.
Cum nu-i dorul mare câne,
Preste câte dealuri vine,
Nu s'acață nici d'un spine,
Ci vine dirept la mine.
r. Ăi hai, ce mândruță-mi căpătai.
(67 e. Igriș, ɖ)

542 b.
|: Cum nu-i doru mare câne :|,
|: Peste câte dealuri vine :|,
|: Și nu-l poați opri nime :|,
|: Numai inima din mine :|;
Nici țigan cu cetăra,*

And it took up with a wife,
And she left her loom at home,
And departed to make love.

539 b.

Whosoever's seized by yearning,
Refrain
- - - - - - - - - - -
Is a man whose mind is weakly.
Refrain
For it seized upon me, too,
Refrain
And it got me sorely ill.
And it seized hold of a wife,
And she locked her children in,
And went off for to make love.
And it seized hold of a maiden,
In the dale she left her washing,
And went off to seek out soldiers.
And it seized hold of a stalwart,
In the field he left his plow,
And departed to make love.

Refrain: Marioara!

539 c.

Anyone who's seized with yearning
Is no longer of whole mind.
Of me, too, it (once) got hold,
(And) my mind became unhinged.

540.

For the loathed one, too, I've yearning,
But it doesn't last like yearning
For the man I am in love with,
(Which) as crippled makes you walk,
(Makes) you lie abed like fevers,
And (yet) you've no pain whatever.
Fevers make your hair fall out,
Love makes hair grow (thicker yet),
(Though) it melts your heart away.
Hill, when I (first) climbed on you,
I was just trying you out;
When I climb you now (once more),
I'll not try you out again.

541 a.

Cranberry, green cranberry,
Bitter is the leaf you're bearing;
Bitter, too, the yearn upon me.
Bitter is the beech tree's leaf,
Bitter, too, the yearn I bear;
Bitter is the walnut leaf,
Bitter, too, the yearn I have.

541 b.

Cranberry bush, green cranberry bush,
Refrain
Cranberry bush, green cranberry bush,
Bitter is the yearn upon me,
Refrain
Bitter is the yearn upon me.

Refrain: Hey, you lover!

542 a.

(Lowering) cloud besets the welkin,
(And) my soul's (beset) with yearning.
Refrain
(What a) wretched (thing) is yearning:
(See) how many hills it crosses,
Doesn't catch on any brambles,
But for me it makes a beeline.

Refrain: Hey, come, what a lass I got myself!

542 b.

(What a) wretched hound is yearning:
(See) how many hills it crosses,
And to stay it none is able,
But the heart within me only:
Neither gypsy with his zither,

Nici Român cu fluiera,
Numai eu cu inima.
(82 a. Şebiş, ɋ)

543 a.

|: Ciñe vrea să ştie doruį :| doru, (3x)
+.,
Las' să meargă cu vaporu :|, (3x)
+.,
Că 'n vârvu vaporului
Şede maica dorului
Încălţate în opinci,
Rupe inima 'n voinici;
În opinci şi cu cuţiele,
Amar de dzilile mele,
Cum le pietrec de cu jele.

+. Puiule, mă.
(333 c. Foeni, ɸ)

543 b.

|: Cine vrea să-şi cerce doru :|,
Pune pje vapor picioru,
|: Că 'n vârfu vaporuluįi :|
Şed'e mama doruluįi
Încălţată, îmbrăcată,
Încălţată în opinci,
Rupe inima 'n voinici.
(32. Sânnicolaul-Mare, ɋ)

543 c.

|: În vârvul vaporuluįi :|
|: Şed'e mama doruluįi :|
Încălţată d-în opinci,
Rupe iñima 'n voiñici,
D-în grăd'ina - - - ţe,
Und'e nu-į - - - - -
(220 i. Sânnicolaul-Mare, ɸ)

543 d.

În vârvu vaporuluį
|: Cântă mama doriluįu :| doriluį, mă,
Încălţată cu păpucį,
|: Rupe inima la prinçįu :| prinçį;
Încălţată cu opinci,
Rupe inimuţa 'n cinci.
(47 d. Voiniceni, ɋ)

543 e.

|: Pe dânga vaporuluįi :|
Mere maica doruluįi. N
Încălţată-i cu opcinci,
Du-te dor dila voinici;
Încălţată-i cu cizmuţă,
Du-te dor dila drăguţă;
Broboďită-i cu năframă,
Du-te dor dila cătană.
(123 f. Comori, ɸ)

544.

|: Dorul'e, bucată rea-ŗie :|, mă,
Ieşį d'ela d-iñima mea-ŗie,
Ieşį d'ela iñima mea-ŗie!
|: Dorul'e, bucată mare :|,
Ieşi dela inim' afară
Că-i destul de doi-tri ai[1],
Decând la inimă-mi stai.
Dorule, da tu nu vezi,
De când la inimă-mi şezi,
Câtu-i doru de ẋerbinte,
Să stau în loc, m'aş aprinde.
Da cu-atâta am năroc,
Că mă duc, nu stau în loc.

[1] = ani.

(111 b. Petroşan, ɸ)

545.

[Du-te dor cu lunile,
Nu-mi amărî zilele.]
Vaį dă miñe, cum m'aş duce,
Dorul să nu mă apuce;
Vaį dă miñe cum aş mere,
Dor de miñe să nu deje.
(86 f. Poiana, ɸ)

Nor Rumanian with his flute,
Only I with my own heart.

543 a.

Those who want to know of yearning,
Refrain
Let them travel on a steamship.
Refrain
At the prow of (every) steamship
Stands the mother of the yearn:
Shod with sandals (are her feet),
(And) she breaks the stalwarts' hearts;
(Shod) with sandals and with thongs,
Bitter (makes) my days (and woeful),
Sorrowfully I (must) live them.

Refrain: Little chick, you.

543 b.

Those who want to try their yearn out
Should set foot aboard a steamship,
For upon the steamship's peak
Stands the mother of (all) yearning:
(She is) shod (and she is) dressed,
(On her feet she's) wearing sandals,
Breaks the hearts of sturdy lads.

543 c.

On the steamship's (foremost) peak
Stands the mother of (all) yearning;
(She) wears sandals on her feet,
Breaks the hearts of stalwart lads.
From the garden – – – – – you,
Where there's no – – – – – – –

543 d.

At the steamship's (topmost) peak,
Sings the mother of (all) yearn;
Slippers on her feet she wears,
(And) she breaks the children's hearts;
(She wears) sandals on her feet,
In five (pieces) breaks (your) heart.

543 e.

In the wake of (every) steamship
Walks the mother of (all) yearning.
She wears sandals on her feet:
Yearning, go away from lads!
Top boots on her feet she's wearing:
Yearning, go away from lasses!
She is hooded in a kerchief:
Yearning, go away from soldiers!

544.

Yearning, you mischievous thing,
Go away out of my heart!
Go away out of my heart!
Yearn, you overwhelming burden,
Go away (and) leave (my) heart!
It's enough: two or three years
You've been weighing on my heart.
Yearning, don't you see yourself,
Since you've weighed upon my heart,
What a searing thing is yearning?
I'd catch fire if I stopped moving.
It's the only luck I have:
That I'm going off, not staying.

545.

Yearning, go away for months,
Do not make my days a burden.
Woe is me, how I'd be leaving,
So that yearning doesn't seize me;
Woe is me, how I'd be going,
So that yearning doesn't find me.

546. [Correct place: after 332]
|: Trecut-o doru codru-l'e :/,
Şi dragoste pădure-l'e,
|: Nu să 'ntorc până-i lume-l'e :/.
Ochii-mi plâng, d-irima-mi cere,
Că n'am nană pe plăcere;
Ochii-mi plâng, d-irima-mi zace,
Că n'am nană cum îmi place.
(86 a. Şebiş, ɸ)

547.
|: Pintru tine, dor amară :/
|: Mni-am pus casa cam pe deală :/,
Pintru tine, dor pustiiă,
Mni-am pus casa su gutâi,
Cu frunza să mă mângâi.
(52 i. Orşova, ɸ)

548.
Doar' la lună, doar' la uan
Bată-l Dumnezeu dujman,
Că tare m'o dujmănit,
De dragoste ne-am urît.
(159. Seceani, ɸ)

549 a.
|: Sărac doru de d'emultu :/, r., (3x)
|: Mul' mă mir un' te-am pierdutu :/, r.; (3x)
Că la târg nu te-am vândut
La crâşmă nu te-am vândut,
Numai şe te-am semănat
'Ntr'o holdă cu grâu curat.
Grâu curatu-o răsărit,
Doru meu s'o potopit.
r. vai dorule.
(307 f. Cerbăl, ɸ)

549 b.
Mult mă mir şi de-a meu bine,
Un' s' o dus de nu mai vine.
Eu în târg nu l-am vândut,
Nici în birt nu l-am beut,
Numa io l-am sămănat
Primovara (sic) 'n grâu curat.
Grâu curat o răsărit,
A meu bine n'o venit.
(334. Păucineşti, ɸ)

3) Diverse
Diverse

550 a.
De-ar şi doru vânzător, | Cf. 21
M'aş faşe ňegoţitor; | 22, 5-6
Ňi-aş¹) pune şatra în prag, | refr. cf 778
Aş vinde la dor cu drag;
Ňi-aş pune şatra în rât,
Aş vinde dor cu urît;
Ňi-aş pune şatra în poartă,
Aş vinde la lumea toată.
¹) = mi.
(193 h. Lechincioara, ɸ)

550 b.
|: I-ar şi doru vânzătoră :/, N (3x) | Cf. 21
Mi-aş punè boldă¹) în poartă, | 22 5-6
Vinde-aş dor la lumea toată; | refr. cf 778
Mi-aş punè boldă în prag,
Şi-aş vinde la dor cu drag.
¹) = boltă.
(52 j. Urisiul-de-Sus, ɸ)

550 c.
|: De-ar fi doru vânzătoriu :/, r., | Cf. 21 22, 5-6
|: M'aş face neguţătoriu :/, r., | refr. cf 778
De dragoste şi de dor.
Dorule, dori te-ar para,
M'ai îngălbinit ca ceara;
Dorule, dori te-ar focul,
M'ai îngălbinit cu totul.
r. Auzi, valea { - - sună, / cum răsună,
|: Mândră, sănătate bună :/.
(160 c. Sânnicolaul-Mare, ɸ)

546.

Yearning's gone across the forest,
Love has gone across the woodland,
Won't return while earth's enduring.
– – – – – – – – –
My eyes weep, my heart's demanding:
I've no sweetheart to my pleasure.
My eyes weep, my heart is ailing:
I've no sweetheart to my liking.

547.

For your sake, you bitter yearning,
Somewhat high I've built my cottage;
For your sake, you lonely yearning,
I have set it under quince trees,
That their leaves might comfort me.

548.

Once a month (and) once a year,
May the Lord strike down (my) foe,
For he has pursued me sorely:
We have grown to hate our love (?).

549 a.

(My) poor yearn of long ago,
Refrain
How I wonder where I've lost you:
Refrain
At the market I've not sold you,
I've not sold you at the tavern;
Only (this I did:) I sowed you
In a wheat field with clean wheat.
(And) the wheat came up (quite) clean,
(But) my yearning went to waste.

Refrain: Woe, yearn of mine.

549 b.

How I wonder at my easement:
Where it's gone and won't come back.
I've not sold it at the fair,
Nor have drunk it at the tavern;
All I did was that I sowed it
In the spring in some clean wheat.
(And) the wheat (it) came up clean,
(But) my ease did not come up.

3) Diverse

550 a.

If but yearning could be sold,
As a merchant I'd set up;
On my doorstep set up shop,
And would trade yearning for love;
In the field I'd set up shop,
(And) for loneliness I'd trade it;
At my gate I'd set up shop,
And I'd sell to everyone.

550 b.

If but yearning could be sold,
At my gate I'd set up shop,
And to all I would sell yearning;
Open shop upon my doorstep,
(There) to sell to everyone.

550 c.

If yearn could be bought and sold,
Refrain
I would set up as a merchant
Refrain
Both of yearning and of love.
May the fire long for you, yearning:
You have yellowed me like wax;
May the fire strike you, yearning
You have made me wholly pale.

Refrain: Listen how the valley's ringing:
Sweetheart, a good health to you.

551.
|: C'aşè zică frunza 'n prunŭ 3x :|
|: Să iubĭesc eŭ ce-ĭ maĭ bunŭ 3x :|;
Şi-aşè zică frunza 'n fag,
Să iubesc eu ce mi-i drag;
Şi-aşè zică frunza 'n spine,
Să iubesc eu ce-i mai bine;
Zică floarea de cireş,
Să iubesc eu ce-i p'alies.
(336. Păucineşti, φ)

552.
|: Lasă mă, Doamne, să morŭ 3x :|
In |: D-în braţele cui mi-ĭ dorŭ 3x :|;
Lasă mă, Doamne, să zac
În braţele cui mi-i drag.
Că de dor mulţi oameni mor,
Şi de drag mai mulţi îmi zac.
(84 c. Grădişte, φ)

553.
|: Du-ţi dor şi iară 'ntoarnă,
Nu şedea până la toamnă :|;
Du-ţi dor şi iară vină,
Nu şedea până la cină.
(107 a. Leheceni, φ)

554.
Nicĭ un dor nu mă maĭ strică,
|: Ca doru din Valea-Mică :|;
Nicĭ un dor nu-ĭ ĭacă tare,
|: Ca doru din Valea-Mare :|.
Astă vară pe la sţioru (?)
|: De gură nu duceaŭ doru :|,
Dar acuma cu plata
Poate-o focu căpăta.
(133 c. Petroşan, φ)

555. [Cf. 440]
|: De cine mi-ĭ dor şi drag, mă :|,
r.,
|: Nu-mi face cină 1) la prag, mă :|,
r.;
Dar di cine mi-i urît,
Face-mi cină până 'n gât.
Ce mi-i drag, nu mi-i urît,
Fie cât di neläut;
Ce mi-i urît, nu mi-i drag,
Fie ca neaua de alb.

r. Iauzi, bade, pă mândra,
Cum suspină iasara.
Ei hai, bade, bade,
Cătănia ne desparte.

1) = tină.

(169 h. Săvârşin, φ)

556.
D-amu-ĭ, maĭcă, Lunĭ sară-le,
Merg fetile cu furcă-le.
Maĭcă, cum aş mè 'şi eŭ, măĭ,
Da mă tem de Dumnezeŭ, măĭ,
A călca cuvântu tăŭ, măĭ.
Că cuvântu tău îi mare
De-al punerea sup picioare.
(38 b. Şebiş, φ)

551.

Thusly says the leaf on plum tree:
I'm to love that which is best;
And thus says the leaf on beech;
I'm to love that which I like;
Thus the leaf upon the bramble:
I'm to love that which is best;
Says the flower of the cherry:
I'm to love that which is choicest.

552.

Lord, allow me (but) to die
In the arms of one I yearn for;
Lord, allow me (but) to lie
In the arms of one I love;
For a yearning many die,
More abed for love do lie.

553.

Go off, yearning, then come back;
Do not stay away till fall;
Go off, yearning, and return;
Don't stay off till supper-time.

554.

No yearning can hurt me more
Than yearning for Valea Mica;[1]
No yearning is (quite) so strong
As yearning for Valea Mare.
Last summer around the village (?),
The girls didn't yearn for kisses;
Nowadays, (what) with (my) pay,
They, perhaps, will get a yearn.

555.

One I yearn for (most) and love
Refrain
Doesn't muddy up my doorstep.
Refrain
But the one that I dislike
Muddies me up to my neck.
One I love I don't mislike,
Be he ever so unwashed;
One I mislike I don't love,
Even were he white as snow.

Refrain: Listen, lover, to the lass,
How this evening she is sighing.
Lover, heigh-ho, lover,
Soldiering is parting us.

556.

Mother, it is Monday evening,
Girls are going with their distaffs[2]
Mother, how I'd like to go;
But I'm a God-fearing lass –
Fear to overstep your say;
For your say, Mother, is weighty,
(Much too weighty) to be stepped on.

[1] Valea Mica (Small Valley) and Valea Mare (Large Valley) are common place names, found throughout Rumania.

[2] This verse could also read: Girls are going with their pitchforks, though this is less likely of an evening.

B. Songs of Sorrow
Cântece de jale

I. Various subjects
Subiecte variate

1) Meditation
Meditație

557.
|:Până îi omului bine:|,
|:Nu ști' că Dumnezo-l ține:|;
|:Dacă uomului îi rău:|,
|:Știi că-l ține Dumnezeu:|Dumnezeu-re.
(228. Cooc, ɋ)

558 a.
|:Frunză vierde ca plopu:|plopu, măi,
Mândră floarie-i norocu, măi,
|:Nu să face 'n tă' locu:|,
Nici n'are tăt omu, măi.
Să face numa pie vale
Cu tâmplare șine l-arie;
Și să face pângă râtu
|:Numa cui-i rânduitu:|.
Și ne-am sămănatu
Pân grădină, pângă gardu,
|:Și-o crescut și n'o legatu:|;
Nu știu (mai cunosc îi rău, / locu o fost)
O norog n'am avut eu, măi.
(275 l. Râpa-de-Sus, Φ)

558 b.
|:Mândră floare norocu-re:|,
Nu răsăre în tot loc,
Ci răsăre lângă vale,
Norocit îi, cine l-are.
(141 a. Drăgești, Φ)

559.
|:Când s'o 'mpărțâd nărocu-rie:|,
r.,
|:Am fost pă câmb la lucru-rie:|,
r.
Și când am venit în sat,
Nărocu mi-s'o cărat.

+. Ano, Lieno, și-a mieu dor,
Nu mă las în drum să mor-uă.
(261. Păucinești, Φ)

560.
|:Omu care-i năcăjitu:|,
|:Să cunoaște pă pășitu:|,
|:Că păsește cățânelu:|
|:Cu năcazu după elu:|.
(216. Micula, Φ)

561.
|:Haina daina când și cându:|,
Supărare nu-și dă rându;
Haina daina câci-odată,
|:Supărarea nici-odată:|.
(215 o. Cooc, ɋ)

2) Too much distress
Prea multă durere

562 a.
Păsăruță, păsăruță,
Nu-mi cânta sara la lună,
Că irima mie nu-i bună,
Că-i încinsă cu curiele,
Mâncată-i dă multe riele;

B. SONGS OF SORROW

I. VARIOUS SUBJECTS

1) Meditation

557.

While (all) things go well with man,
He knows not he's kept by God;
But when things go wrong for him,
Then he knows he's in God's keeping.

558 a.

Green leaf of the poplar tree,
Luck's a flower (that is) rare:
It won't grow in every place,
Nor does everybody have it.
It grows only in the valley,
And one gets it (but) by chance;
And it grows about the meadow,
Only for the one it's meant for.
I have sowed it (for myself),
In the garden, near the fence:
It came up but didn't blossom.
I don't know: was the place wrong
Or did I not have (good) luck?

558 b.

(Good) luck is a handsome flower:
It does not grow everywhere;
But it comes up near the valley —
Fortunate is he who has it.

559.

When good fortune was shared out,
Refrain
I was in the field at work;
Refrain
When I got (back) to the village,
My (own) luck had gone away.

Refrain: Ana, Lena, and my yearn,
Don't let me die on the way.

560.

You can know the one who's worried
By the way in which he's walking,
For he walks along quite slowly
With his worry right behind him.

561.

Heigh-ho, sing from time to time,
Worry will not yield its place;
Heigh-ho song (does) now and then,
Worry doesn't ever (yield it).

2) Too much distrust

562 a.

Little bird, oh little bird,
Don't sing for me moonlit evenings,
For my heart's not (of) good (cheer).
For it's bound about with straps,
And devoured by many evils;

Încinsă-i dă brâu latu,
Mâncată-i dă mult bănat,
Ci cântă ziua la soare,
Când doarme nana 'n picioare.
(3. Lucșoara, ф)

562 b.
|: Păsăruică cu cunună :|,
|: Nu cânta sara pă lună :|,
|: Că inima mea nu-i bună :|,
|: Că-i încinsă cu curele :|,
|: Mâncată de multe rele :|,
Ca grâu de păsărele,
Și zăcută de vărsat
Și de vorbile din sat.
(215 a. Petroșan, ф)

562 c.
|: Păsăruică cu cunună (I) :| cunun (II),
|: Nu cânta noaptea pe lună (I) :| lun (II),
|: C'a mè inima nu-i bună :|,
|: Că-i întisă cu curele (I) :| curel (II),
|: Mâncată de multe rele (I) :| rel (II),
|: Și-i întinsă cu ștreanguri (I) :| ștreanguri (II),
Mâncată de năcazuri.
(550. Fântânița, ф)

562 d.
Păsăruică cu cunună,
Nu cânta sara pe lună,
Că d-inima mea nu-i bună,
Că îi unsă cu curele,
Mâncată de multe rele;
Și-i încinsă cu suvare,
Mâncată de mult amar.
(546. Cooc, ф)

*563 a.
|: D'ar fi sieriul de hârcie :|,
r.,
Și luna cânțelerie,
Și soarile domn să scrie,
Soarile n'ar pucea scrie,
Câce-s la inima mea.
r. Hai la nana să-i țuc gura
Sara când răsăre luna.
(161 a. Tolvădia, ф)

563 b.
Fă, Doamne, ceriu hârtie,
r.,
Și luna canțălărie,
r.,
|: Și soarile domn să scrie,
r. :|,
|: Da-i tă 'n'ar putè scrie,
r. :|,
Traiu din fetia mè.
r. Tinere (sic)-i nana, mă.
(329 b. Hotărel, ф)

564.
|: Frunză verde di trifoi, mă :|, N
r.,
Mai vine bade la noi.
Așa-mi zice iedera:
Di ce nu-s verde ca ea?
Iedera poate fi verde,
Că tăt în pădure șede
Cu rădăcina 'n pământ,
Și nu are nici un gând.
Da io-atâtea gânduri am,
Câte zile-s într'un an;
Câte zile-s într'o lună,
Atâtea am num' acuma
r. Astăzi toată ziua-i nor,
Până mâne pot să mor.
(169 b. Valea-Mare, ф)

565 a. [Cf. 653]
Săracă-i inimă bună,
|: Nu ce-am mai avut de-o lună :|,
Nici de-o lună, nici de-un anu,

With a broad belt it is girdled,
Eaten up with many worries.
Better sing by day and sunshine,
When (my) lass sleeps standing up.

562 b.

Little bird that wears a wreath,
Do not sing evenings by moonlight,
For my heart's not (of) good (cheer),
And it's girdled (tight) with thongs,
Eaten up by many evils,
As the wheat by little birds (is);
And it's ailing with the smallpox
And with gossip from the village.

562 c.

Little bird that wears a wreath,
Do not sing on moonlit nights,
For my heart's not (of) good (cheer),
Since it's drawn in (tight) by thongs,
Eaten up with many ills;
And (it's) tightly stretched with ropes,
(And it's) eaten up by worries.

562 d.

Little bird that wears a wreath,
Do not sing on moonlit evenings,
For my heart is not (too) cheerful,
For it's smeared about with thongs,
Eaten up with many ills;
And it's tied about with strings,
Eaten by much bitterness.

563 a.

If the sky were (made) of paper,
Refrain
And the moon an office (were),
And the sun a writing man,
(Still) the sun couldn't write down
Everything that's in my heart.

Refrain: Come along, to kiss (my) sweetheart,
Evenings, when the moon is rising.

563 b.

Change the sky, Lord, into paper,
Refrain
And the moon into an office,
Refrain
And the sun into a writer:
Refrain
And they still could not write down
Refrain
(What) my life (was) as a maiden.

Refrain: Youthful is (my) sweetheart, ho!

564.

A green leaf (that is) of clover,
Refrain
Come again, lover, to me.
Thus the ivy says to me:
Why I am not green like ivy?
(Well,) the ivy may be green,
But it still stays in the woods,
With its root (stuck) in the ground,
And it doesn't have a thought.
Whereas I've as many thoughts
As there are days in a year.
Many as the month has days,
(Are the thoughts) I have right now.

Refrain: We've had cloud all day today,
I might die before tomorrow.

565 a.

Oh you poor heart of good cheer,
I've not had you for a month:
Nor a month nor yet a year,

|: Nij de-acuma nu te amu :| amui;
Nij de-o lună, nij de-o zi,
Nu ce-am până oi trăi;
Nij de-o lună, nij de-o noapte,
Nu ce am până la moarte.
(155 b. Paucinești, ɸ)

565 b.
|: Săracă-i inimă bună :|,
Nu te mai avui de-o lună,
|: Nij de-o lună, nij de-un anu :|,
Iacă mor, nu te mai am.
(111 d. Feregi, ɸ)

566.
Jelui m'aș, jelui,
De toți munții s'ar clăti,
Pietrile s'ar despica,
Văile s'ar tulbura.
Ardă-mni te focu, lume,
De tri părți cu lemne verzi
Și o parte cu uscate,
Dacă nu-i nij dereptate.
(280 b. Târna-Mare, ɸ)

567 a.
|: Cine m'aude că cântu :|,
Gândește, că eu n'am gându.
|: Da iatâtea gânduri amu :|,
Câte zile-s într'un anu.
Și-atâtea gânduri mă bat,
Da unu așe mă bate,
Să le dau dracului tăte.
Și să-mi capăt harme(?) bune,
Să mă duc cu bade 'n lume,
Doar s'o pierde și-anu z nume.

(119. Cerbăl, ɸ)

567 b.
Cine m'aude cântân'ă,
Zice că n'am nici un gândă,
Zice că n'am nici un gândă,
Dar nij n'am io multe tare,
Dar am unu și mă doare.
Să nu-l deie Dumnezeu
Și la alții gându mneu;
Te arde, te năcăjește
Și trupu tar' ți-l slăbdește.
Ardă-l focu dor vrăjit,
Că de tar' m'o năcăjit.
r. Hei murgule, heie.
(103 c. Orșova, ɸ)

567 c.
|: Cine m'auude cântân'u :|,
|: Nu știe că când plângân'u :|,
Lacrimile din ochi pică,
Năcazu pă min' mă mâncă;
Lacrimile-mi spală-obrazu,
Pă min' m'o mâncat năcazu;
Lacrimile-mi spală fața,
Că rău m'o mâncat viața;
Lacrimile 'n sân să bagă,
Năcazu pă min' mă gată.
r. Floarie albă galbănă,
Trandafir mă leagănă, mă.
(184. Ghelari, ɸ)

567 d.
|: Daină zîc dă supăratu :|,
Dă vigan[1] am zîs bugatu.
|: Daină zîc dă d-amărîtu :|,
Dă vigan am zîs prie multu.
Cine m'aude cântând,
Gândește că cânt dă beat,

And I haven't got you now.
Nor a month, nor yet a day,
Will I have you while I live;
Nor a month, nor yet a night,
Will I have you till I die.

565 b.

You poor heart that's of good cheer,
I've not had you for a month:
Not a month, nor yet a year.
See, I'll die and no more have you.

566.

I'd complain, (so) I'd complain,
That the mountains all would rock,
(That) the stones would split apart,
(That) the valleys would be troubled.
May the fire burn you, world:
On three sides with timber green
And on one side with dry (timber),
Since there isn't any fairness.

567 a.

Whosoever hears me singing
Thinks I do not have a thought.
But I have as many thoughts
As there are days in a year.
I'm struck by so many thoughts,
\- - - - - - - - - -
But there's one that strikes me thus:
Let all things go to the devil!
And I'll get me good (strong) legs (?)
With (my) lover to go off:
Let our very names be lost!

567 b.

Whosoever hears me singing
Refrain
Says I've not a single thought,
Says I've not a single thought.
Refrain
And indeed I've not too many,
But I do have one that's hurting.
May the Lord forbear to give
Unto others that, my thought;
(For) it burns you and it nags you
And your body sorely weakens,
Fire burn that yearning spell,
Because it has tried me sore.

Refrain: Hey, you bay horse, hey-eh!

567 c.

Whosoever hears me singing
Refrain
Does not know that when I'm weeping
Refrain
From my eyes the tears come flowing,
I am eaten up by worry;
And the tears my face are bathing,
I've been eaten up by worry;
(Down) my face the tears are washing,
Because life has used me badly;
Tears flow down into my bosom,
I'm done in by (all my) worry.

Refrain: Flower (that is) white (and) pale,
Rose, you rock and cradle me.

567 d.

I will sing a song of worry,[1]
(For) of glee I've sung aplenty.
Song of bitterness I'm singing,
(For) of mirth I've sung too many.
Whosoever hears me sing
Thinks I sing because I'm drunk,

[1] *Daina*, in the corresponding original, is a variant form of *doina* (the generic name for Rumanian popular ballads) which are usually sung.

Da eu cânt dă supărat;
Gândeşte că-mi plac horile,
Da-mi petrec supărările;
Gândeşte că mă fălesc,
Da inima-mi răvenesc.
1)< vigan (ung.) = voios.
(98 c. Dumbraviţa-de-Codru, ф)

567 e.
Cine m' aude cântând,
Gândeşte că-s făr de gând.
Da nu cânt că ştiu cânta,
Ci să-mi stâmpăr inima.
(67 e. Igriş, ɋ)

568.
Dărt[1] ce râd io cu gura,
Nu ştii nimi[2] inima;
Dărt ce râd io şi glumesc,
Nu ştii nimi ce gândesc.
1) = pentru. 2) = nime.
(59 d. Dumbraviţa-de-Codru, ф)

569 a.
Dẹ-ar muri ẓom de năcaz, măị,
|: Io de mult n'aş şi rămasă :|.
De năcaz nu moare ňime,
Moare ciňe n'are zile;
De-ar muri de năcăjit,
Io de mult aş şi 'n pământ.
(280 g. Cooc, ф)

569 b.
[D-aşa zici şi doru, mă,
De-amărâd moari omu, mă.]
|: Nicị doru nu zici biňe :|,
Dẹ-amărâd nu-ị moari ňimenị,
|: Di moari că n'arie zile :|.
(108 f. Cresuia, ф)

3) I am a most distressed being
Eu sânt cea mai îndurerată fiinţă

570 a.
|: Năcăjit ca miňe nu-iu :| nu-ị, mă,
Numaị puịu cuculuịu,
Când îl lasă mama luị, mă,
|: În mijlocu codruluịu :|
Făr' dẹ-aripị şi făr' de peňe, 1275 10-11
Ar zbura, n'are putere.
Vine-o dalbă rânduně
Şi-o luat puii cu iè,
Şi-o purtat ei pe ogoare,
Nu lasă puii să moară.
(267 d. Voiniceni, ɋ)

570 b.
|: Năcăjit ca miňe nu-iu :|
|: Numa puịu cuculuị :| cuculuịi,
Când îl lasă maịca luịi
În mijlocu codruluịi
Făr' ariptị şi fără peňe, 1275 10-11
|: Ar zbura, n'are putere :|,
Făr' ariptị şi fără glas,
(275 r. Idicel, ф)

570 c.
|: Amarît ca miňe nu-ị, mă :|,
|: Numa puịu cuculuị, mă :| măị,
+,
Când îl lasă mama lui
În mijlocu codrului
Făr' aripi şi fără pene, 1275 10-11
Ar zbura, dar n'a putere.
+. Aị lele, ẓocidẓị naňiị, mă.
(167. Troiaş, ф)

570 d.
Supărat ca miňe nu-ị, măị,
Numaị puịu cuculuị, măị,

But I sing because (I'm) vexed.
They (all) think I like the singing,
But I'm comforting my worries;
They believe I'm showing off,
But I'm cooling off my heart.

567 e.

Everyone who hears me sing
Thinks I haven't any thought;
I don't sing because I can,
But I sing my heart to still.

568.

Because with my mouth I laugh,
No one knows (what's in my) heart;
(And) because I laugh and joke
Nobody knows what I think.

569 a.

Were a man to die of worry,
I would long ago be done for.
No one dies because of worry:
(Only) those die who've no days left.
If of worry one would die,
I'd long since be underground.

569 b.

Yearning, too, says it is so:
That a man can die of woe.
Yearning, too, does not say rightly:
No one dies because of worry:
But you die when you've no days left.

3) I AM A MOST DISTRESSED BEING

570 a.

None is as distressed as I am,
Only the young cuckoo fledgling,
When (alone) his mother leaves him
In the middle of the forest,
Without wings (and) without feathers:
He would fly but has no strength.
A white swallow (then) comes (by),
Takes the baby birds along,
Bears them up across the fields,
Doesn't let the fledglings die.

570 b.

No one wretched is like me,
Only the young cuckoo fledgling,
When (alone) his mother leaves him
In the middle of the woods.
Without pinion feathers, he
Wants to fly but has no strength;
Without feathers, without voice,
– – – – – – – –

570 c.

Woeful like myself there's none,
Only the small cuckoo chick,
Refrain
When his mother him forsakes
In the middle of the woods.
Featherless and voiceless too,
He would fly but has no strength.

Refrain: Hey, lass, your eyes, sweetheart (mine).

570 d.

No one is as sad as I am,
But the unfledged cuckoo chick

Când îl lasă mama lui, mă,
D-în mijlocu codrului, măi,
Făr' aripi și fără pene, | 1275
Ar zbura și n'are vreme. | 10-11
(329a. Delani, φ)

570e.
|: Sărăcuț ca miñe nu-i :| 3x,
Numa puiul cucului,
|: Când îl lasă maica lui :| 3x
În mijlocul codrului
|: Făr' aripi și fără piene :| 3x, | 1275
Ar zbura da nu-i - - - . | 10-11
(220f. Sânnicolaul-Mare, φ)

570f.
Năcăjit ca miñe nu-ii,
|: Numa puiu cuculuii :|,
Când îl lasă maica luii
În mijlocul codruluii
Fără aripi, fără peñe. | 1275, 10
(105b. Urisiul-de-Sus, φ)

570g.
Oi străin ca miñe nu-iu,
Numa puiu cuculuiu :| 3x,
Când îl lasă maica luiu :| 3x
În mijlocu dosului.
(214b. Feregi, φ)

571.
|: Oară, Doamñe, este 'n lume :|
Uom amărît ca și miñe ?
|: Ba nu este, ba nu este :|
Ñici, Doamñe, pă pământ, mai,
|: Om ca miñi d-amărîtu :| amărîd, mai. (I, II)
Mai amărît ñidii n'oi fi-l'e
Ñici atunci când oi muri.
(95b. Suplacul-de-Tinca, φ)

4) Overcome by distress
Copleșit(ă) de durere

572.
[Tot mă mir ce-a fi de mine,
Tot amărît până-i lume.]
|: Vai dă miñe să mor mâñe :|,
Că nu și-ar bănui ñime.
|: Bănui și-ar - dă miñe :|
- - - - zice biñe.
Săracu-s și n'am nimică,
Dară trăiesc fără frică.
(108b. Săliștea-de-Vascău, φ)

573.
Vai di mine cum m'aș duce,
Puterea din mine fuge;
Vai di mine cum aș mere,
Puterea din mine tiere[1]?
[1] = piere.
(18a. Albac, φ)

574.
Mul' mă 'ntreabă oareciñe,
Uñe-i carñea di pe miñe.
—Măi uomul'e, tu ești beatu,
|: Carñe-au fost, da s'o uscatu :|.
(105d. Băla, φ)

5) Simile
Asemănare

575.
D-irimuță cu d-amar,
Nu te supăra 'n zadar,
Ci te lasă mai la modru,
Cum s'o lăsat frunza 'n codru;
Și te lasă mai la vreme,
Cum să lasă frunza 'n lemne.
(95c. Groși, φ)

576.
|: Doamñe, nu bace lumea-rie :| 3x,
|: Cum ai bătut pădurea-rie :| 3x,

When (alone) his mother leaves him
In the middle of the forest:
Without wings (and) without feathers,
He would fly and hasn't time.

570 e.

Woeful as I am there's none
But the fledgling of the cuckoo,
When (alone) his mother leaves him
In the middle of the forest,
Without wings (and) without feathers:
Wants to fly but isn't – – – –

570 f.

There is none woeful like me,
But the unfledged cuckoo chick,
When (alone) his mother leaves him,
In the middle of the woods,
Without wings (and) without feathers.

570 g.

There is none like me, so alien,
Only the young cuckoo fledgling
When (alone) his mother leaves him
In the middle of the back (-woods).

571.

Is there, Lord in this (whole) world
Anyone as sad as I am?
No, there isn't, there is none,
On this (whole) earth Lord, another,
Not a man is sad as I am;
Nor more woeful will there be
Even then when I shall die.

4) Overcome by distress

572.

I keep wondering about me:
Always woeful till the end.
Woe me, if I die tomorrow,
It would worry none at all.
Worry – – – – – – about me:
– – – – – – – – – says well.
I am poor and I own nothing,
But I live without a fear.

573.

Woe is me, how I would leave,
(But) the strength within me flees;
Woe is me, how I would go,
(But) the strength within me fails.

574.

Everybody always asks me
What's become of (all) my flesh.
You are drunk, man, (I reply),
Flesh there was, but it's dried up.

5) Simile

575.

Heart (of mine), with bitterness
Worry not yourself in vain;
Let yourself go easier,
As the leaves did in the forest;
Let yourself go earlier,
As the leaf does on the timber.

576.

Do not strike the world, oh Lord,
As you struck the forest (green),

De nu-i iarna frunză 'n ea,
Numai djidjiie[1] și nea.
(111 e. Grădiște, ф)

[1] = chiciură.

577.

|: Doamñe, nu mai dă la ñime :| 3x,
|: C'ai dat codrului și mie :| 3x,
Codrului zăpadă grè,
Mie tot inima rè.
(189 b. Ghelari, ф)

578.

|: Spuñe, mândră, ce găcești :|,
|: Codru di ce 'ngălbiñește :| 2
|: Codru d'e zăpadă mare :|,
|: Voñicu (sic) d'e supărare :|;
Codru d'e zăpadă grè,
Voñicu d'e voie rè.

(289. Cooc, ф)

579a.

Peliñe, dragă peliñe,
Cum stricași iñima 'n miñe!
[Da-te-aș dracului, peliñe!]
|: Pelin beu, pelin mânâncu :|,
|: Că pelin sara mă culcu :|.
[Dimineața când mă scol,
Cu pelin verde mă spăl,]
Că d-în cofă d-apă nu-i,
Cofa-i cu pelinu 'n cuii.
(296 f. Vașcău, ф)

579b.

D-ardă-ce focu, peline,
D-amară frunza d'in ciñe,
|: D-așa și iñima 'n miñe :|.
[Pelin beu, pelin mănânc,
Sara pe pelin mă culc.]
(233. Cooc, ɖ)

580.

Atâtea gânduri îmi vin,
Câte flori vara prin fân;
Atâtea gânduri mă bat,
Câte flori vara prin hat.
(108 i. Vașcău)

581.

Mare-i noaptea și nu dormă,
Tod mă 'nvârt și mă întornă,
Ca peștile 'n apă lină,
Ca omu în țară străină.
(13 b. Tritenii-de-Jos, ɖ)

582.

|: Chinuit îs, chinuit :| 3x,
Tot mă mir că n'am perit.
|: Nici chinurili nu-s bune :| 3x,
Dacă n'ai cui a le spune.
Că io mi-s mâncat de jele,
Ca cuibul de păsărele.
Rabdă inimă, și taci,
Ca pământul când îl calci;
Taci, inimă răbdătoare,
Ca pământul su' picioare.
(220 g. Jadani, ɖ)

583.

|: D-aisè trec zilele mel'e :|,
|: Ca și d-apa prin vălcel'e :|;
Și-așè trece custul meu,
Ca și d-apa prin părău.
Lumea mè peri-oi eu
Pentr' o părere de rău.
(86 e. Leheceni, ɖ)

Where there's no leaf in the winter,
(And) but snow and ice (prevail).

577.

Don't give to anyone else, Lord,
What you gave the woods and me:
To the forest heavy snow,
(And) to me (but) worry only.

578.

Tell (me), sweetheart, can you guess
Why it is the woods go yellow?
Woods because of heavy snow,
(And) the lad because of woe.
Woods (go sere) from heavy snow,
(And) the lad from lack of cheer.

579 a.

Bitter wine, dear bitter wine,[1]
How you spoilt the heart within me!
I would give you to the devil!
Bitter wine's my food and drink,
Bitter wine puts me to bed.[2]
In the morning, when I wake,
In green wormwood wine I wash:
There's no water in the crock –
On the nail it hangs with wine.

579 b.

Fire burn you, bitter wine!
Bitter as the leaf in you
Is also my heart within me.
Bitter wine I drink and eat,
Nights I go to sleep on wormwood.

580.

Many thoughts come to my mind
As do blooms on summer hay;
(And) I'm struck by thoughts as many
As the wayside summer flowers.

581.

Long's the night and I can't sleep:
I keep twisting back and forth,
Like a fish in quiet water,
Like a man in a strange land.

582.

I am plagued, (yes) I am plagued:
It's a wonder I've not perished.
Nor are torments any good
If you've none to tell them to.
For I'm eaten up with worry
As the nest's (beset) by chicks.
Bear up, heart, and quiet stay
As the earth when trodden on;
Quiet be, oh patient heart,
As the ground is underfoot.

583.

That's the way my days go by:
Like the water in the gulches;
That's the way my life goes by:
Like the water in the brook.
I'll myself perish my world,
(Just) because of ruefulness.

[1] *Pelin*, wine prepared with wormwood (*Artemisia absinthium*) is commonly drunk in the spring in Rumania.

[2] This line may also be read: I lie down to sleep on wormwood (since the plant itself is supposed to keep fleas off the sleeper, and was commonly used as an insectifuge by the peasants of south-east Europe).

584.
'Ncunjurată-i |: Înfcunjurată-i luna 'n nori, mă :/,
|: Şi iňima mè de dor, mă :/;
Înfcunjurată-i luna 'n stele,
Ca iňima mè de jele.
(134b. Cerbăl, φ)

585.
|: Aşè-mi d-arde d-iňima, mai :/,
|: Ca şi 'n crâjmă lumina, mai :/;
D-aşè-mi d-arde d-obrazu,
Ca şi 'n crâjmă lămpaşu.
(59d. Dumbraviţa-de-Codru, φ)

586.
|: Peană, peňişoara mè,
r. :/,
|: D'in şe eşti aşa de grè ?
r. :/.
|: Pi la alţii eşti urzie,
r. :/,
Tumna cum nu-mi plaşe mie;
Pi la alţii te 'nvârteşti,
Şi la mine jugrăveşti.
r. Trandafirule.
(418. Cerbăl, φ)

587.
|: Câce fece-z horitoarľe :/,
Nişe ună norog n'arie.
Că nij io n'am horid răuu,
|O vai de norocu ňieuu :/!
(45b. Cooc, φ)

588.
D- amărît îi omu, Doamňe,
|: Când să culcă şi nu doarmie :/
Amărît îs, Doamne, eu
Dât [1]) norocu mňeu cel rău.
[1]) = dârt = pentru.
(8a. Cociuba-Mare, φ)

6) Contrast
Contrast

589.
Verde-i codru şi 'nfrunzită,
Mie-mi pare veştejîtă,
|: Dacă-z io tăt năcăjită :/;
Verde-i codru şi 'mpenat, mă,
Mňie-mi pare că-i uscată,
|: Dacă-z io tăt supărată :/.
(277a. Orşova, φ)

590.
|: Ňegru-i, Doamňe, pământu, mňe :/ pământu,
|: Dar mai ňegru-i urîtu, mňe :/ urîtu.
|: Pământu vara 'nverzeşte :/,
|: Da urîtu te topteşte :/;
Pământu vara-i cu flori,
De urît te uşti şi mori.
(275k. Idicel, φ)

591a.
[Mândru-i codru şi 'nfrunzit,
Io-s prunc tânăr şi-amărît.]
|: Jelui-m'aş, jelui-re :/, mă,
Jelui-m'aş codruluiă.
|: Codru-i jelui (sic) ca şi miňe :/
- - - mare pe ňime.
(125e. Câmp, φ)

591b.
|: Codru-i mândru şi bănat :/,
r.,
|: Ieuu-s tânăr supărată :/,
r.;
|: Mândru-i codru şi 'mpiupid :/ 'mpiupit,
r.,
Eu-s tânăr şi-amărît.
r. Trai lai la|ră lăi la,| lumea mè.
(517. Borz, φ)

584.

(See,) the moon's beset by clouds,
And my heart by (doleful) yearning;
The moon's ringed about by stars,
And my heart by (bitter) woes.

585.

This is how my heart is burning:
Like the candle in the tavern;
This is how my face is burning:
Like the lantern at the tavern.

586.

Brush,[1] (oh) little brush of mine,
Refrain
Why (is it) you are so heavy?
Refrain
For others you fairly spin,
Refrain
Just as I don't like (you to);
For others you whirl around,
And for me you (only) daub.

Refrain: *Flower of the rose.*

587.

Of the lasses that are singers
Not a single one is lucky.
I, too, wasn't a bad singer,
Oh woe to that luck of mine!

588.

Woeful is the man, oh Lord,
When he lies down and can't sleep;
Woeful am I (too), oh Lord,
(Just) because of my bad luck.

6) Contrast

589.

Green and leafy is the forest,
(Yet) to me it seems all withered,
Because I am sorely bothered.
Green and bushy are the woods,
(But) to me they seem dried up,
For I'm always full of woes.

590.

(How) black is the earth, oh Lord:
Blacker still is my despondence.
Earth grows green in summertime,
But despondence melts me down.
Earth has flowers in the summer,
But despondence dries and kills you.

591 a.

Handsome are the woods and leafy;
I'm a youngster (but) I'm worried.
I'd complain, I would complain—
To the forest I'd complain.
Like myself, the forest's sad:
– – – great on no one.

591 b.

Fine and leafy is the forest,
Refrain
I'm a youngster and I'm worried.
Refrain
Handsome, budding is the forest,
Refrain
I am young and I am saddened.

Refrain: Tra-la-la and tra-la-la, world of mine.

[1] This word could also be translated as "feather". It could also designate the bunch of feathers or artificial flowers worn by Transylvanian peasants in their hat.

592.
[Pin pădurea, pin pustii]
|: Tăt grăbi și nu veñiịụ :|. (3x)
Văzui două păsăriele
Cum să săruta cu jele.
Dar voi pasări ferișite,
Nu ca miñ' tot năcăjite.
(79 c. Grădiște, ф)

593.
Câte paserile 'n luncă,
|: Toate cină și să culcă :|.
|: Numai io n'am ce cina, mă :|,
Nij n'am unde m'alina, mă.
(39. Petroșan, ɋ)

594.
|: De-ar[1] ști cânta ca cucu, măi :|,
Nu m'aș munci cu lucru, măi, N
C'aș zbura din creangă 'n creangă,
Și mi-ar și lumea mai dragă;
Și-aș zbura din creangă 'n jos,
Unde-ar și locu frumos;
Și-aș zbura din creangă 'n foc,
Dacă n'am avut noroc.
[1] în loc de aș ?
(105 a. Săcalul-de-Pădure, ɋ)

595 a.
De-aiși până la Brașeu
|: Nu-i nime sîngur ca eu :|. N
Ba zo mai este unu,
Ala-i frate cu cucu.
Cucu când să bolnăvește,
Mere mierla și-l grijește;
Da eu când m'oi bolnăvi,
Pe min' cine m'a griji ?
(37 d. Cooc)

595 b.
De-aicea pân' la Brașov
|: Nu-i ñime singur ca io :| io, măi.
Ba zo mai este unu, măi
|: D-ala-i sora cu cucu-ie :|, măi.
l. 5-8 = var. a. l. 5-8.
(45 c. Cooc, ɋ)

595 c.
|: De-aici până la Brașeu :| Brașeuă
Nu-i ñime singur ca euă.
(141 e. Sâmbăta, ɋ)

596.
|: Arde inimuța 'n mine :|
Ca un copil de tri zile. N
Copilu plânge și 'nceată,
Inima mè nici-odată.
(113 a. Urisiul-de-Sus, ф)

597.
|: Ciñe nu-i mâncat di jele :|,
|: N'are ce cânta di rele :|.
Lasă mă să cânt și eu,
Că-s mâncat destul de rău.
(86 d. Delani, ф)

598.
De-ar da Dumñezeu să deie,
Omu năcăjit să pteie,
Să trăiască cui-i biñe,
Să să sature de lume.
Că și io m'am săturat,
Focu de ar și mâncat.
(Vol. I, 58 b. Dumbrava, ɋ)

γ) Recalling the past
Amintind trecutul

599.
|: Săracă ulița largă :| (4x),
|: Acu-i an îmi erai dragă :| (4x).

592.

Through the forest, through the waste,
I hurried without arriving;
(Then) I saw two little birds
As they kissed each other sadly.
But you (two are) happy birds,
Not like me, sad all the time.

593.

All the birds (out) in the meadow
Have their evening meal then sleep;
Only I have nought for supper,
Nor a place where to seek solace.

594.

If I could sing like the cuckoo,
I'd not toil away at working:
I would fly from bough to bough,
And the world I'd like the more;
And I'd fly down from the bough
Where a pretty spot there'd be:
I'd fly down into the fire
If I were to have no luck.

595 a.

From this place up to Brashov,
There is none alone as I.
Yet I swear there is another,
(But) he's brother to the cuckoo.
To the cuckoo, when he sickens,
Goes the blackbird for to nurse him;
But if I were to get sick,
Who is there to nurse and tend me?

595 b.

(All the way) up to Brashov,
There is none lonely as I am.
Yet I swear there is another,
But she's sister to the cuckoo.
[Lines 5—8 = lines 5—8 of *595a*.]

595 c.

(All the way) up to Brashov,
There's none lonelier than I.

596.

Burning is my heart inside me
Like a babe that's three days old;
The babe cries and (then) it stops,
(But) my heart never (stops weeping).

597.

He who's not beset with woe
Has no ills to sing about;
Let me sing (now in my turn),
For I'm pretty sore beset.

598.

If the Lord were to allow
Worried people (all) to perish,
Only happy folks would live
Till they're sated with the world
For I, too, am (quite) fed up:
Had the fire but consumed (me).

7) Recalling the past

599.

You unfortunate wide alley,
But a year ago I loved you;

Dar acuma trec pin tine
Şi nu mai mi-i drag de nime.
(193 e. Râu-de-Mori, ф)

600.
|: De când ochi-s am deschis-o, [1.r.] :|
|: Aşa mult ñici când n'am plânsu, [1.r.] :|
[2.r.]
Pân' acum' nici n'am avut
De ce să plâng aşa mult,
Inima nu m'o durut.
Dar acum mă doare rău
Inima din pieptu meu.
Că de-o vrieme de când zac,
Eu ca frunza m'am uscat,
Şi nu-i doftor pe pământ,
Să mă vindece nici-când.
N'are leac durerea mea,
Eu nici mort nu scap de ea.

1.r. nana mea-rie.
2.r. Hai leliţă, nana mea-{rie. / le.

(305 b. Sânnicolaul-Mare, ᑫ)

601 a.
|: Frunză vierde de pe baltă :|,
Biñe mai trăiam odată;
|: Frunză vierde de pe tăuu :|,
Iac'acuma e mai răuu.
Da s'o 'ntors frunza pe tău,
Şi-acuma trăiţi mai rău.
(37 a. Petroşan, ф)

601 b.
Frunză verde di pe baltă,
Bine mi-a fost mie-odată;
Da s'o 'ntors frunza pe tău,
Amu mi-i o cârmă rău.
(289. Cooc, ф)

602.
Când eram eu copil mñicu,
Eram trupu hodiñitu;
Iacătă eu că mi-s mare,
{A' mñeu trup hodină n'are / Trupu mñeu
Ñiçe ziua, ñiç noaptea;
Ñiçe ziua cu lucru,
Ñiçe noapte cu somnu.
(271. Băla, ф)

8) Reproaches to mother
Mustrare către mamă

603.
M'o făcud maica 'ntr'o zi
De năcaz pân' oi trăi, mă;
|: M'o făcud maica 'ntr'o noapte :|
|: De năcaz până la moarte :|.
|: M'o făcud maica [I.] Lunia :| [II.] Lunia, mă,
|: Să-mi şie dragă [I.] lumea :| [II.] lumea, măi,
|: Lumea nu mi-ar şi [I.] urâtă :| [II.] urât;
Da-i cu năcăjele multe.
(275 p. Hodac, ф)

604. [Two texts: 1-7, 8-11]
Mama m'o făcut {- - -le / lune-
Să umblu toată lume, măi;
Mama m'făcut sara-le,
Să umblu toată ţara, mă. — cf. 786 6-14
Vai de mine, merg în lume,
Merg în lume după bine,
Tot mai mult năcaz îmi vine.
Cine n'are noroc, n'are
De când naşte până moare,
Precum nici eu n'am avut,
De când mama m'o făcut. — 751 a. b. 1-4, d. 1-2
(86 c. Tielec, 86 c. ᑫ)

Now I walk along through you
And I don't care for a soul.

600.

Ever since my eyes I've opened,
1st Refrain
2nd Refrain
I've not wept as now I'm weeping,
1st Refrain
2nd Refrain
Nor so far have I yet had
Any cause to weep so much,
(For) my heart has never ached.
But (right) now it sorely aches,
(Does) the heart inside my breast,
For, since I've begun to ail,
I have withered like a leaf.
And there is no leech on earth
Who can ever make me well.
For my pain there is no cure:
Even dead I won't escape.

1st Refrain: Sweetheart mine, (lass).
2nd Refrain: Come along, lass,
sweetheart mine, ho!

601 a.

A green leaf (that's) off the water,
Easefully we used to live (once).
A green leaf (that's) from the pond,
Nowadays, see, things go badly.
On the pond the leaf has turned,
And you're worse off nowadays.

601 b.

A green leaf that's from the lake,
Once I used to have it easy;
On the lake the leaf has turned,
Now I am in a bad way.

602.

(Once) when I was a small child,
I would have a rested body.
Here I am (now) a grown man,
(And) my body gets no rest,
Be it either day or nighttime—
Whether working in the daytime
Or at night (when I am) sleeping.

8) Reproaches to mother

603.

Mother made me on a day
With (enough) woe while I live;
On a night my mother made me,
With (enough) woe till I die.
Mother made me on a Monday,
That I might enjoy the world:
(Well,) I wouldn't hate the world,
But it's full of many worries.

604.

Mother made me on a Monday,
For to go the whole world over;
Mother made me in the evening,
For to go through the whole country.
Woe is me, I go about:
Go about in search of ease,
(But) the more trouble I get.
Those who have no luck don't have it
From their birth until their death:
Just as I have never had it
Ever since my mother made me.

605.

Ai io, maică, maica mea-re,
Ai eu nu m'oi blăstăma-re.
Pe când, maică, m'ai făcută,
Pe mine m'ai blăstămată, Cf.
|: Ca să-l n'am, maică, nărocu :|. 786
Ai eu nu m'oi blăstăma, 6-14
Ai eu nu m'am blăstămată,
Că m'ai blăstămat odată,
De m'au știut lumea toată.

(215 g. Vidra-de-Mijloc, ɋ)

606 a.

|: Rău m'o blăstămat maica, măi :|,
|: De-oi muri, să mor în foc, măi :|,
De-oi trăi, să n'am noroc, măi;
|: De-oi muri, să mor în [I.] pară :| [II.] par, măi,
|: De-oi trăi, să n'am țigneală :|.

(278 b. Rușii-Munți, ɋ)

606 b.

|: Frunză verde lemn uscat, măi :|
Rău, maică, te-ai supărat, măi,
|: Pe mine m'ai blăstămat, [I.] măi :| [II.] maică,

l. 4-7 = var. a. l. 2-5

(280 f. Fântânița, ɋ)

607.

|: Frunză vierde ca iarba-rie :| 3x
|: Rău m'o blăstămad maica-rie :| 3x,
|: Rău m'o blăstămat și-o plânsu :| 3x
Blăstămu de min' s'o prins.

(225. Grădiște, Φ)

608.

Maică, când tu m'ai făcut,
Tare bine ți-o părut.
Cu-un picior m'ai legănat,
Cu-o brâncă țâță mi-ai dat,
Cu gura m'ai blăstămat
Într'o zi de sărbătoare,
Când era slujba mai mare,
Să n'am stare și-alinare,
Ca cum n'are apa 'n mare;
Și să n'am loc așezat,
Ca și-un bade cumpărat
Da și 'n ziua de Crăciun.

(21. Delani, Φ)

609.

Măicuță, când m'ai făcutu,
Doamne, bine ți-o părutu,
C'ai gândit, că-ți faci ficioru,
|: Ți-ai făcut amar și doru :|.
[Dacă m'ai văzut că-s fată,
Să mă hii țipat în apă;
Să nu mă hii legănată,
Dumnezo ți-ar hi iertată.]
Măicuță, p'a nieu norocu, 789
L-ai pus cu lemne pă focu; 5-8
Și su' lemne ai pus paie,
|: Să ardă cu bobotaie :|.

(583 b. Mănăștireni, Φ)

610.

|: Făcut-o mă maică mândră :|
Tă' dă bai și dă iosândă.
|: Da zo maică nu-i dă vină :|,
Ci-i dă vină zo moașă-i, mai,
Că mi-o țipat ciupa 'n flori, 186
Și[1] fiu dragă la ficiori; 246a. 9-14
Și mi-o țipat ciupa 'n pene, b. 1-6
Și fiu dragă cui mă vede. 1078 8-10
[1]) = să. 1205 6-7

(56 d. Dumbravița-de-Codru, Φ)

611 a.

Maică, când m'ai făcutu,
Ploaiat-o și-o suflad vânt;
Și-o fu, maică, vreme rè,
Vai di de tinelea mè.

605.

Mother mine, oh Mother mine,
I shan't (ever) curse myself.
Mother, while you made me, Mother,
You did put a curse upon me:
That I never might have luck.
And I shall not curse myself,
And I haven't cursed myself,
For you cursed me once yourself,
So the whole world knew of me.

606 a.

Direly has my mother cursed me:
If I die, to die of fire;
If I live, to have no luck:
If I die, to die in flames;
If I live, to have no ease.

606 b.

A green leaf (and) some dry timber,
Sorely were you angered, Mother,
(When) you cursed me (as you did).
[Lines 4—7 = lines 2—5 of *606a.*]

607.

Leaf (that is) as green as grass,
Badly did my mother curse me;
Sorely did she curse and weep,
(And) the curse caught hold of me.

608.

When you made me, mother (mine),
You were very pleased (with me):
With one foot you rocked my cradle,
With one hand you gave me breast,
You becursed me with your mouth;
(It was) on a holy feast day,
While high mass was being said:
That I have no rest or ease,
Like the waters of the seas;
That I have no settled place,
Like the lover that is bought,
Even on a Christmas Day.

609.

When you made me, mother mine,
Lord, how pleased you were (that day),
For you thought you had a son;
(Yet) you had (but) bitter yearning
When you saw I was a girl.
Had you thrown me in the water,
Rather than to rock my cradle,
God would have forgiven you.
My good fortune, mother mine,
On the fire you set with wood,
And put straw on with the wood,
That the fire might better blaze.

610.

Beautiful my mother made me,
Fit only for woe and dooming.
'T wasn't mother's fault, I swear it,
'T was the midwife's fault, I swear it:
Threw my bathwater on flowers,
That the lads might love me (all);
Threw my bathwater on posies,
So that all who see me love me.

611 a.

When you made me, mother mine,
It was raining, wind was blowing:
Mother, it was (such) bad weather—
Woe unto my easement (now).

|: Când ai făcut pă d-alt'ile :| d-alt'il',
Senin o fo' ca lapt'ile.

(470. Borz, φ)

611 b.

Maică mè, când m'ai făcut,
Fost-o nor până 'n pământ;
Când ai făcut pă fratele,
Fost-o sănin ca laptele.

(53 d. Țiganeștii-de-Criș, φ)

612. [Correct place: var. of 1327]

|: Lucră, maică, și singură :|
Dacă io nu ți-am fost bună;
|: Lucră, maică și beteagă :|,
Dacă io nu ți-am fost dragă.

(141 b. Rogoz, φ)

* 613 a.

|: Mărgu-și, mărg călugărie-l'e :|
Pă drumu mănăstirie-l'e
Blăstămându-și părinți-l'e:
Pân ce-i o călugăritu,
|: Dă nu i-o căsătoritu :|.

(90. Groși, φ)

613 b.

|: Mărgu-și, mărg călugări-le :| călugări, măi
{Pe dealul mănăstirei.

(79 i. Luncșoara, φ)

9) Curses
Blesteme

614.

Doamne, de ce m'ai lăsată,
t.,
Să trăiesc așa 'ntristată,
t.;
Și de mic m'ai împărțită,
t.,
Să trăiesc tot năcăjită,
t.,
Tot în chin și în duriere
Să-mi petrec zilele mele.
Vai sărac norocul meu,
De l-ar bate Dumnezeu!
Și să nu-l mai dea la ňime,
Că-i mai rău de cât un căňe;
Mie de când mi l-o dat,
Sufletu mi-l o mâncat.
Și nici nu-i om pre pământ
Ca miňe de năcăjit.
Mai bin' să fiu ars în foc,
Că 'n lume tot n'am noroc.

—·—

t. Hai Lină, iorghină, iederă.

(570 a. Jebel, φ)

615.

Bate-te focu, amar!
Cum te-am băut din păhar,
Am gândit că beu oțet,
Și-am băut amaru tăt.

(323 b. Igriș, φ)

616.

|: Fură vă dracu, gânduri :|,
Cum viňiți tăt pă rânduri.
De nu viňiți tăt odată,
Și[1] nu fiu tăt supărată!

[1] = să.

(141 b. Rogoz, φ)

617.

|: Bată-l, Doamňe, urîtu, mai :|,
Cum mi-o mâncat sufletu, mai;
|: Iar' o bate urala (?), mai :|
Cum mi-o mâncat t'iňala, mai.

(129 b. Urviș, φ)

618 a.

Bată-te focu, năcazu,
|: De pruncuță 'n t'iňe-am trăs :| trăsu;
Amu-s bătrân, nu t'e las.
Bată-l focu doru multu,

When you made the other (children),
Weather was as mild as milk.

611 b.

When you made me, mother mine,
There were clouds down to the ground;
(But) the day you made (my) brother,
Weather was as mild as milk.

612.

Mother, you may work alone,
Since I wasn't good enough;
Mother, work though you are lame,
Since you weren't fond of me.

613 a.

(There) he goes, the monk is walking
Up the monastery pathway,
And his parents he is cursing
For they made him be a monk,
Rather than to get him married.

613 b.

(There) he goes, the monk a-walking
Up the monastery hill.

9) Curses

614.

Lord, why was it you allowed me
Refrain
To live such a life of worry?
Refrain
And since I was young ordained it
Refrain
That I live only in sorrow,
Refrain
That in suffering and torment
I should (have to) live my days out.
Woe to that bad luck of mine,
Would the Lord but strike it down!
May He to none else allot it,
For it's worse than any cur dog.
Since the Lord gave it to me,
It has eaten up my soul;
And there is no man on earth
(Who is) worried as I am.
May I rather burn in fire,
For I have no luck on earth.

Refrain: Come, Lina, (come) hawthorn, (and) ivy.

615.

Bitterness, may fire strike you!
How I drank you from the glass:
Vinegar I thought I'd drunk,
Drank down all the bitterness.

616.

Thoughts, may but the devil steal you,
As you come in rows (upon me),
When you could come all together,
So that I am always worried!

617.

Strike down loneliness, Almighty,
For my soul it has devoured;
And may irksomeness be stricken,
For my ease it has devoured.

618 a.

Worry, may the fire strike you:
I've been with you as a babe;
Now I'm old, I do not leave you.
May the fire strike much yearning:

Mni-mi̯ făcu păru cărunt.
Cântă, cuce, când te-i̯ duce,
Mă duc, cucuț, cu tine,
Să mă duc, cucuț, cu tine.
(613 c. Vișăul-de-Jos, ф)

618 b.
|: Mânca te-ar focu, năcazu :|,
|: De tânăr copil te-am trasu :| trăz, mă.
Nu te-oi̯ trage, cât te-am trasui,
Că mă duc și-ai̯ș te lasu,
Să te tragă șine-o vrè, mă,
Că io ni[1]-am tras partea mè, mă;
Să te tragă uor și cine,
Nu tânăr copil ca mine.
[1] = mi.
(215 e. Cooc, ф)

618 c.
Mânce te focu, năcazu,
Io te-am făcu', io te-am trasu.
De te-oi̯ trage, |: cât te-am trasu :| trăs,
Mai̯ și mă duc, și te lasu;
De te-oi̯ trage tăt așa-ie :| așa,
Mai̯ bine 'n foc te-oi̯ lăsa-ie;
De te-oi̯ trage, cât te-am trasu,
Mai̯ și mă duc și te lasu.
(561 a. Cooc, ф)

619.
De-ar fi lumea de hârtie,
r.,
Aș aprinde-o 'nt'o mânie, N
r.;
Dară lumea-i stan de piatră,
Nu s'aprinde nici-odată.
Ardere-ai, lume, cu pară,
Că 'n tine n'avui tigneală;
Ardere-ai, lume, cu foc,
Că 'n tine n'avui noroc.
r. Dor, dor, dorule.
(416 h. Telești)

10) Birds foretold my fate
Paserile mi au prezis soarta

620 a.
Cântă cucu 'n paie udă,
Când n'are unde să pună. N
Și s'o pus pe-un lemn uscat,
Și de-acolo mni-a cântat,
Să trăiesc tăt supărat;
Și s'o pus pe-un lemn pârlit,
Și de-acolo mni-o horit,
Să trăiesc tăt cu urît.
r. Hoi̯ murgule, hoie.
(103 d. Urisiul-de-Sus, ф)

620 b.
Cântă cucu de tri dzîle
Pi de-asupra de pădure
Și n'are une să pune.
Și s'o pus pe-un ciung uscatu
Și de-acolo mi-o cântatu
De jale și de bănatu,
Și numa m'a-i̯ supăratu.
(212. Râpa-de-Sus, ф)

621.
|: D-în fundu grădinei̯ mele :|,
r.,
|: Cântă două păsărele :|,
r.,
Una-mi cântă de năcaz,
Una-mi cântă de noroc,
Că nu l-am avut de loc.
Mult mă mnir de unile,
Cum le vine binile:
Șine n'are noroc nică,
Nu-l aștepte nici de frică;
Șine n'are noroc fată,
Nu-l aștepte niciodată.
Mult mă mnir de unile,

It has made my hair go grey.
Sing, oh cuckoo, when you leave:
I'll go with you, little cuckoo,
Leave with you, small cuckoo bird.

618 b.

May the fire eat you, worry:
I've been with you as a child;
I'll not bear you as I've borne you,
For I'll go and leave you here.
May those bear you who will want to,
For I've borne you for my share.
Let anyone else (now) bear you—
Not a youngster like myself.

618 c.

May the fire eat you, worry,
(For) I made you and I bore you.
Should I bear you as I've borne you,
I would rather go and leave you.
Were I (fated) so to bear you,
In the fire I'd rather leave you.
If I had to bear you further,
I would rather go and leave you.

619.

If the world were made of paper,
Refrain
I'd set fire to it in anger;
Refrain
But the world's a block of stone,
Doesn't ever catch afire.
World, may you burn up with blazes,
For in you I found no comfort;
World, may you burn up with flames,
For in you I had no luck.

Refrain: Yearning, yearning, (*mine*).

10) Birds foretold my fate

620 a.

In the wet straw sings the cuckoo,
Refrain
When he has no place to sit.
He sat down on a dry timber,
And from there he sang to me,
That I'd always live in woe;
And he sat on a singed timber,
And from there he sang to me,
That I'd always lonely live.

Refrain: Hey, you bay horse, hoya!

620 b.

Three days (now) the cuckoo sings,
Up above the forest (green),
And has no place to alight.
And he sat on a dry limb,
And from there he sang to me,
(Sang) of sadness and of worry,
And he's only made me sorry.

621.

From the bottom of my garden,
Refrain
Two small birds are singing (for me):
Refrain
One of worry sings to me,
(And) the other of good luck,
Of the luck I never had.
Much I marvel about some,
How good things to them (all) come.
Those who have no luck as babes,
Even for fear do not expect it;
Those who have no luck as maidens,
Don't expect it any time.
Much I wonder about some,

Cum le vine binile,
Și mă mñir și de-a mñeu bine,
Că-l aștept: ce nu mai vine.
Binile de mine fuge,
Rău lasfață mă ajunge.
r. Nu na na
Na na na dorule numai.
(321 b. Băla, ф)

622 a.*
|: Păsăre (sic) galbină 'n cioc :|,
|: Rău mi-ai cântat de noroc :|.
De ți-ar săca ciocul tău,
Cum mi-ai cântat tu de rău,
Că toată viața mea
Ai cântat să fie rea;
Și toate zilele mēle
De cât bune mai mult rēle.
Cum nu ți-a fost ție greață
A-mi cânta mie de față,
Și-a-mi preface traiul meu
Din bine l'atâta rău?
Nu vedeai inima mè,
Cât de ferbinte iubè,
Și-acuma-i un sloi de ghiață
Rēce fără de viață.
Au doar' ceriul cel de sus
Soartè mea ție ți-a spus,
C'am să fiu neferícit
Din leagăn până 'n sfârșit.
Mirlă, glasul tău supțire
Ce cântă tot despărțire.
Și primăvara în zori,
Fie senin, fie nori,
Prăpădi s'ar cuibul tău,
Cum mi-ai cântat tu de rău;
Să-ți rămâie pui pustii
La fiēre din vizunii.
(378. Tritenii-de-Jos, ɋ)

622 b.
Pasăre galbină 'n cioc,
|: Rău mi-ai cântat di noroc :|;
De ți-ar săca ciocul tău,
Precum mi-ai cântat de rău!
Și toată viața mea
Ai cântat să fie rea;
Și toate zilele mele
Ai cântat să fie rele.
(607. Cristior, ɋ)

622 c.
Pasăre galbină 'n ciocu,
Rău mi-ai cântat de norocu.
(4. Feneș, ф)

11) Poverty
Sărăcie

623.
Căci eu sânt ficior sărac,
Toate după mine trag.
(319 b. Igriș, ɋ)

624.
|: Sărăcie și năcaz :|,
|: Io di tine nu mă las :|, N
Ca și taica ce-o avut,
Vai că bine i-o plăcut.
(258. Mănerău, ф)

625.
|: Io cu rău și cu pustii :|,
Cu năcaz și mulți copii
Tăt de am avut întâii,
{Că io n'am avut avjerie,
Făr copii și haine rele.
Trage săracă muierie
La năcaz și la neavjerie.
(148 f. Comori, ф)

How (all) good things to them come.
And I marvel about my ease:
I await it, it won't come.
Good (things) run away from me,
Bad (things) reach me in a trice (?).

Refrain: Na-na-na,
Na-na-na, but yearning only.

622 a.

(Little) bird with yellow beak,
Badly did you sing my fortune.
May your beak wither (as badly)
As you have sung ill for me;
Because about all my life,
You have sung it would be bad;
And (you've sung that) of my days,
More were to be bad than good.
How is it you don't feel sick,
To my face to sing (such things),
And my life to change about,
Out of ease to so much evil?
Did you not (then) see my heart,
(And) how burningly it loved?
Now it is an icicle:
Chilly (and) bereft of life.
Could it be the sky above
Told you what my fate would be:
That unhappy I would be,
From the cradle to the end?
Blackbird, that thin voice of yours,
May it sing only of partings;
And at daybreak, in the spring,
Be it sunny, be it cloudy,
May your own nest come to grief.
Badly as you've sung to me,
May your young remain bereaved,
For the wild beasts in their lairs.

622 b.

Oh you bird with yellow beak,
Illy have you sung my fortune.
May your beak so wither up
Sorely as you sang me ill!
For my life, the whole of it,
You have sung, should woeful be;
And the number of my days,
You have sung, be direful.

622 c.

(Little) bird with beak (so) yellow,
You have sung to me ill fortune.
- - - - - - - - - -

11) Poverty

623.

Because I am a poor lad,
All come running after me.

624.

Poverty and worriment,
I'll not (ever) leave you be;
(For) my father had you too:
Lord, how much he did enjoy it!

625.

I with poor and barren living,
(And) with woe and many children,
Have at all times had first (place),
For I never did have wealth:
Only children and poor clothes.
A poor woman (always) makes
Toward misery and want.

12) Old age
Bătrâneţe

626.

|: Frunză verde de alag, mă :|,
|: Vai de uomu hăl[1] sărac :| săracă;
Că-l cată[2] moartea pe-acasă,
Că-l cată moartea pe-acasă,
|: El în crîjmă după masă :|.
-|: Hai acasă, uom săracă :| sărag, mă!
Săracu din grai grăie:
-Io-acasă că n'oi vini,
C'am acasă cinci copii,
Cinci sute de dătorii.
Lasă mă să mai trăiesc,
Şi copiii să mni cresc,
Sutele să le plătesc.

[1] = cel. [2] = caută.

(280 i. Orşova, ɖ)

627.

Mă dusei Miercuri la târgă,
Să văd boii cum să vândă,
+. .
|: Boii-s scumpi, dar eu n'am bani :|
+. :
Băgai mâna 'n pozonar
Şi n'aflai nişi un criţar.
Şi nişi asta nu-i cu drept:
Fiecile-s cu bani pre piept,
Dar la mine 'n pozonar
Nu-i nişi filer, nişi criţar.
Tata îi dus la robie,
Mama îi în vădovie,
Copiii-s în sărăşie.

+. Hai lie lie lie
mă cărai vâra (sic) 'n coşie
Eu cu mândra mea.

(341 a. Seleuş, φ)

628.

Rău îi pare codrului, mă,
După verde frunza lui, mă,
După verde frunza lui, mă,
Pe cum îmi pare şi mie,
Pe cum îmi pare şi mie,
Dup'a mè copilărie.

(257 c., 148 d.* Comori, ɖ, φ)

629.

|: Supără să pădurea :|,
|: Colea când vine toamna :|,
|: Că îi îi tica[1] frunza :|.
|: Nu te supăra, pădur' :|,
|: Că vine primăvara :|,
|: Şi iară-i creşte frunza :|.
Lasă să mă supăr eu,
Că dac' oi îmbătrâni,
Mai mult n'oi întânări.

[1] = pica.

(534 b. Voiniceni, ɖ)

630.

Tăt mă mnir, codru, la tine,
Că tu toamna 'mbătrâneşti,
Primăvara 'ntânerieşti.
Uomu dacă 'mbătrâneşte,
El nu mai întânerieşte;
Frunza 'n codru cu rânduri,
Uomu cu multe gânduri.

(95 d. Câmp, φ)

631.

|: Trece vremea ciar[1] ca gându :|,
1.+. ,
[Şi să duce, bat'o vântu].
|: Las'o focului să treacă :|,
2.+. ,

626.

Oh, green leaf of the hard wheat,
Woe to the poor needy man:
For death seeks him out at home,
For death seeks him at his home,
(While) he's at the tavern table:
Come back home, you needy man, you!
The poor man spoke up and said:
(No) I will not come (back) home,
For at home I have five children,
(And) five hundred debts (to pay).
Let me live on for a while,
To bring up my children (all)
(And) the hundreds to pay back.

627.

I went Wednesday to the market,
To see how the oxen sell.
Refrain
They're expensive, I've no money.
Refrain
In my poke I put my hand,
And I didn't find a penny.
Now, this isn't right (at all):
All have money at their breast,
Whereas in my own (poor) pocket
There is neither groat nor penny.
Off to bondage is my father,
(And) in widowhood's my mother,
(And) in poverty the children.

Refrain: Hie-lie-lie-lie,
I went driving in the summer
(Driving) with my lass.

12) Old age

628.

How the forest (mourns and) sorrows
For its leafage (that was) green,
For its leaves (that once were) green:
Just as I am (sorrowing),
Just as I am (sorrowing)
For the childhood (I have lost).

629.

(Lo,) the wood is sorrowful
When the autumn comes along,
For its leaves are dropping off.
Forest, do not be (so) mournful,
For the spring will come (again),
And your leaves will (all) grow back.
Leave me (be the one) to worry
Because, once I shall grow old,
I will never more grow young.

630.

Woods, I always wonder at you,
For you grow old in the autumn,
In the spring grow young again.
(Whereas) man, once he grows old,
Never grows (back) young again.
Forest leafage with (its) turns,
(And) a man with many thoughts.

631.

Time goes by just like a thought;
1st Refrain
And it goes—may the wind blow it—
Let it pass away to fire.
2nd Refrain

Cine poate s'o oprească!
Că și io am vrut și-aș vrea
S' opriesc tinereața mea,
Și-am cercat dar n'am putut,
Ea s'o dus și-o am perdut.
Și-am perdut juneața mea,
N'o rămas urma de ea;
Fericirea și noroc,
Bătrâneața le-o luat loc.
Mult mă mir și eu acu,
Vremea mea de ce trecu;
Par că tinereața mea
O zburat ca pasărea;
O zburat și nu mai vine
Până-i lumea iar la mine.
Fui copil vreme puțină,
Par că nici o săptămână;
Vinde-aș, Doamne, lumea toată,
Să mai pot fi june-odată.

1.r. Trandafir, floare bătută,
Vină, badeo, mă sărută;
– – – sărută – –
Sara – – – – – –

2.r. Trandafir, floare bătută,
Vină, mândro, mă sărută.

1) = chiar.

(299. Seceani, ф)

632.

Cinerieța-i trecătoarie
|: La tot {omul / II.III. omu} (sic) ca o floarie :| (3x; I.) floarie, r.; (II.III.)
Dar nu numai cinerieța,
Așa i-întreagă viața.
Să duc toate nu știu unde,
Bătrâneața ne ajunge
Ca și visul de-asta noapte,
Pe rând au să 'ntreacă toate.
Și-a mea trece, n'am ce face,
Dar s'o trec cu care-mi place;
C'o viață-am pre pământ,
N'aș mai trece cu urît.
Cu urîtu lângă mine
În mormânt aș vrea mai bine;
Mai bine să 'ngrieș[1] pământ,
Decât să iubesc urît.

r. foaie vierde.

1) = îngraș.

(390 e. Ghilad, ɗ)

633.

|: Bătrâniețe, haine moi :|,
|: Rău mă țiem, c'oi {cade / pica} 'n voi :|;
|: Bătrâniețe, haine rele :| (I.) rel'; (II.)
|: Rău mă țiem, c'oi cade'n ele :| (I.) el'! (II.)
[Ducețiï-vă la focu,
Că nu v'ați găsit omu;]
|: Doară io n'am bătrânit :|,
|: Că numa am înflorit :|.

(551. Râpa-de-Sus, ф)

634.

Până-i omul tinerel,
Îmblă dragostea cu el
Ca și oaia după miel;
Uomu dacă 'mbătrânește,
Dragostea îl părăsește,
La-i tineri să plămădește.

(595 b. Ghilad, ɗ)

635.

Cân' eram în vremea mè, mă,
Uom frumos îmi trăbuie, mă :|;
|: Dacă vremea mi-o venitu :| (I.III.) venid, mă, (II.)
|: Prinde-mi bine și urîtu :|.

(275 n. Cerbăl, ф)

Can a body hold it back?
I, too, wished and still would wish
To hold back my youthfulness;
And I tried and couldn't do it,
And it's gone and I have lost it.
And my youth I have (now) lost:
Not a trace is left of it.
Happiness, good luck (are gone),
(And) old age their place has taken.
Much I wonder now myself
Why (it is) my time's gone by:
(For) my youth, it seems to me,
Has flown off just like a bird.
It's flown off, returns no more,
While the earth endures, to me.
Little time was I a child—
It seems less than a (whole) week.
The whole earth I'd sell, oh Lord,
If I could be young once more.

1st Refrain: Rose, you bloom (so) closely knit,
Come along and kiss me, sweetheart,
– – – – kiss – – – –
In the evening – – – – – –
2nd Refrain: Rose, you bloom (so) closely knit,
Come along and kiss me, sweetheart.
– – – – – – – – – – –

632.

Youthfulness is (swiftly) fleeting
As a bloom, in everybody;
Refrain
And it isn't only youth:
Thus it is with all life (too).
All things go, I know not where;
Old age catches (up with) us.
Like the dream we had last night,
All things pass (their way) in turn.
Mine, too, passes—I can't help it—
With my love could I but spend it.
For one life I have on earth;
Would I needn't live it bleakly:
By my side with loneliness.
Better in the grave to be:
Rather would I feed the earth
Than (get used to) loving woe.

Refrain: (Ho,) a green leaf!

633.

Old age, (is a) shoddy garment:
I'm afraid I'll fall in it;
Old age, (is a) flimsy garment:
I'll fall into it, I fear.
Go away into the fire,
For you haven't found your man:
Why, I haven't (yet) grown old;
I have only (barely) flowered!

634.

While a man is youthful still,
Love alongside goes with him,
As the ewe does with her lamb.
(But) as soon as man grows old,
Love no longer stays with him,
Goes to take up with the young.

635.

When I was in my own prime,
I would want (but) handsome men;
Now that time's caught up with me,
I'm content with ugly men.

636-637.
Tă' mă mir, cum bătrâneşte
Care şede unde creşte.
Şi¹) mă văd unde-am crescut,
Mai tânăr aş fi de mult.
1) = să.
(37 h. Dumbraviţa-de-Codru, φ)

13) Diverse
Diverse

638 a.
|: La fereastă de uiagă :|,
r. ,
Vine doru şi mă 'ntreabă,
De ce-i port cămaşă neagră.
De ce-o port? C'aşa mi-i dragă.
Taci, dorule, nu mă spune,
C'ai umblat prea multă lume.
Copiii m'or năcăjit,
Bărbatu mi-o fost urît.
r. Iorghină, iorghină,
Floarie din grădină.
(319 d. Criştior, φ)

638 b.
1. r.
|: Păsăruica di pe creangă :|,
2. r. ,
Du-te la mândra şi-o 'ntreabă,
Di ce poartă cârpă neagră,
Doar' jeleşte o-i beteagă?
—Las' să port, c'aşa mi-i dragă,
Că mi-i inima beteagă.

1. r. Ano, Lieno - - - -
Gurata - - - - - .
2. r. Ano, Lieno, gurata-re
Mi-a mâncat inima mea-re.
(160 f. Sânnicolaul-Mare, φ)

638 c.
Mul' mă 'ntreabă, mul' mă 'ntreabă,
Mul' mă 'ntreabă-i şir di iarbă,
Di ce port cameşa ńeagră?
|: Las' să port, c'aşè mńi-i dragă :|.
Soporńiţă mńi-i urîtă,
Că-i cu năcăjală multă.
(275 u. Râpa-de-Sus, φ)

638 d.
|: Vińe doru şi mă 'ntreabă :|,
|: Dă ce port chimeşă ńeagră :|.
Io-i spusei, c'aşè mi-i dragă,
Că nu mi-i inima 'ntreagă.
(70. Şoimi, φ)

639.
Ai di mińe şi di mińe,
Negre-s haińele pre mińe şi pre tińe.
|: Că nu-s negre neláute :|,
|: Ci-s negre dé gânduri multe :|,
Şi mai multe, şi mai multe.
(588. Vidra-de-Mijloc, φ)

640 a.
|: Trage, gură, trage, dragă :|,
Trage la jele să meargă,
|: Că şi inimuţă-i tras, măi :|
La urît şi mult năcaz, măi.
Săracă inima mè,
De v'oi duce la-un izvor,
Nu s'ar cunoaşte din moal';
De v'oi duce la fântână,
Nu s'ar cunoaşte din tină.
Săracă inima mè,

636–637.

I keep wondering how they age,
Those who stay where they grew up;
Had I stayed where I grew up,
I would be very much younger.

13) Diverse

638 a.

At the window made of glass,
Refrain
Yearning comes and asks of me
Why I'm wearing a black shirt.[1]
Why? Because I like it thus.
Quiet, yearning, do not tell,
You have been about too much:
I've been worried by my children,
And my husband I did hate.

Refrain: Hawthorn, (blooming) hawthorn,
Flower of the garden.

638 b.

1st Refrain
Little bird upon the bough,
2nd Refrain
To (my) sweetheart go and ask her
Why she's wearing a black kerchief.
Is she mourning? Is she ailing?
Let me wear it; thus I like it.
For my heart is suffering.

1st Refrain: Ana, Lena, – – – –
Your mouth – – – –
2nd Refrain: Ana, Lena, your own mouth,
It has eaten up my heart.

638 c.

It keeps asking, asking of me,
Does that (little) blade of grass,
Why I'm wearing a black bodice.
Let me wear it, for I like it.
Soaped (and washed clean) I dislike it,
For it goes with plenteous worry.

638 d.

Yearning comes (along) and asks me
Why I'm wearing a black blouse.
I replied I liked it thus,
Since my heart's not in one piece.

639.

Woe is me, oh woe is me!
They are black, the clothes the two of us are wearing.[2]
They're not black from lack of washing,
They are black from many thoughts,
And still more and many more yet.

640 a.

Say it loudly, dear mouth, say (it),
Say that it may go to sorrow,
For the heart has also suffered
Loneliness and woe a plenty.
Woe to that poor heart of mine:
If I took it to the spring,
You'd not know it from the mud.
If I'd take it to the well,
You'd not tell it from the dirt.
Oh, that ailing heart of mine,

[1] Alternative meaning: Why I wear a dirty blouse.
[2] The original verse also has twelve syllables.

Cu-on cuțit de v'oi taiè,
Sânge n'ar cure din iè,
Numai apă tulbure.
Săracă inima mè,
Mult în lume de-ar trăi,
Mare iosag[1]) n'ar pofti,
Făr gându l-ar împlini;
N'ar cere mare avere,
Făr bine pe-a ei plăcere;
N'ar cere mare iosag,
Far binele ei cu drag.

1) < jószág (ung.) = avere, bogăție, moșie

(218 b. Fântânița, ɸ)

640 b.
Săracă-i inima mè, măi,
|: C'on cuțit de o-ai tăiè, măi :|,
N'ar curè sânge din iè, măi.
|: De o-ai pune lângă tină :|,
N'ai mai zice că-i inimă;
De o-ai pune lângă lut,
N'o-ai mai cunoaște mai mult.
(43 d. Idicel, ɸ)

641.
|: Patru inele 'n cârceiu :| cârcei, măi,
Nu plângerie-ți uotii mnei, mai;
|: Patru inele cu patru :|
Plâns-ați uotii mnei bogad, mai.
(91 b. Dumbravița-de-Codru, ɸ)

642 a.
|: Până-i lume, n'oi muri, mai :|,
Numai tăt dă bai oi fie-le.
|: Fie mamului și[1]) fie :|
Dă baiu lui nimărui, mai. ({?})

1) = să.

(141 c. Urviș, ɸ)

642 b.
Până-i lume n'oi murie, măi,
Numai tot de bai oi fi, măi,
|: Și de osândă nanii-le :|,
Doamne, rău m'ai putut bate,
Nu știu pentru-a mele fapte,
Or pentru-a mândrii păcate.
Dac' aș ști că îi de-a mele,
Nu mi-ar părea așa rele.
(12. Șebiș, ɸ)

643
|: D-așa vine când și cându :|,
Și[1]) mă duc pă drum plângându;
|: D-așa vine cât odată :|,
Și[1]) mă duc pă drum dă tiatră[2])

1) = să. 2) = peatră.

(76 b. Rogoz, ɸ)

644.
Duce m'aș, nu știu drumu,
Da mă 'nvăța urîtu;
Duce m'aș, nu știu cărare,
Da mă 'nvăța supărare.
(216. Micula, ɸ)

645.
1.* |: Nu-i în sad nidji la-o muiere :|,
4. Inima mè-i vai cu doru.
3. |: Nu-i în sad nidji la-un ficioru :|,
2. Da lele și vai de mine.
(47 b. Râpa-de-Sus, ɸ)

646.
|: D-astă vară n'au fost vară :|,
Numai foc măi șie (sic) pojaru,
|: De m'a d-ars la inimioară :|.
D'a fie și la var' așè, mă,
Ce-a fi cu irima mè!
(122 g. Luncșoara, ɸ)

If I'd cut it with a knife,
Blood would not flow out from it:
Only troubled water'd flow.
Woe to that poor heart of mine,
Were it to live long on earth,
It would not desire wealth,
Until it fulfills its thought;
It would not ask for great riches,
Till its pleasure is attained;
It would not ask for estates,
Till its ease is found in love.

640 b.

Woe to that poor heart of mine,
With a knife were you to cut it,
It's not blood would flow from it.
Next to dirt were you to put it,
For a heart you'd no more know it;
If you'd put it next to clay,
You'd no longer know (my heart).

641.

(After) four links for (my) earrings,
You would not weep, eyes of mine;
Four links with (another) four,
Eyes of mine, you've wept aplenty.

642 a.

I'll not die while the world lasts,
Free from sorrowing (to be):
Might it be for (sorrow's) mother—
No one else's sorrow more.

642 b.

I'll not die while lasts the earth,
(And) my lot will be but sorrow,
And (but) woe to my (poor) sweetheart
Lord, how sorely could You strike me:
For my own faults, I don't know it,
Or, perhaps, for (my) girl's sins.
If I knew (it's) for my own,
(Then) I wouldn't be so sorry.[1]

643.

That's the way it sometimes happens:
I go weeping on my way;
(And) from time to time it happens
That I walk on stony footpaths.

644.

I'd go off—the way's unknown;
Loneliness will show it to me.
Off I'd go—the path's unknown;
Worry'll set me on my way.

645.

It's with no lass in the village,
Woe is me, my heart's with yearning;
It's with no lad in the village,
Yes, sweetheart, and I am woeful.

646.

This last summer was no summer,
(It was) only fire and blazing,
So that my (poor) heart was withered.
If it is the same next summer,
What will happen to my heart?

[1] Alternative reading for this verse: They'd not seem so bad to me.

647.
Au, maică, mor - - - -
Amar de zilēle mēle,
C'acum le petrec cu jēle,
Cu mult dor și cu năcaz
Și cu lăcrămi pe obraz.
(227 c. Sânnicolaul-Mare, φ)

648.
|: Est'e la d-inima mè, mai :|,
D-un canciău¹) cu d-apă rè-re;
|: Est'e la suflètu meu, mai :|,
D-un canciău cu sânge rău, ma.
-D-inimă supărăcioasă,
Ce ți-oi da, și²) fii voioasă?
-Și²)-mi dai binele lumii,
Mai vigană³) nu poci fi.
¹) < kancsó (ung.) = cană. ²) = să.
³) < vígan (ung.) = voioasă.
(98 a. Șoimi, φ)

649.
|: D' amărît, dă supărad, mai :|,
Nici o sară n'am cinad, mai,
|: Num' o străjașă(?) dă pită :|
Cu lacrămi picătorită.
(92 b. Suplacul-de-Tinca, φ)

650.
|: Tuturor l'e pare bine :|,
|: C'o pcicat rău pe mine :|.
|: Bin' nu-i pare nimănui :|,
|: C'a pcica pe pruncii lui :|.
(245-246. Urisiul-de-Sus, φ)

651.
Mult mă 'ntreabă sfânta lună,
Indi-i voie mè cè bună?
Io spusăi sfântului soare,
C'o am dat pă supărare.
(64 a. Cotiglet, φ)

652 a.
|: D-irima, d-irima mè-l'e :|
Iară prind' a mă durè-l'e.
|: D-irima dă putrigaiu :|,
Cum n'am cuțît și¹) te taiu!
¹) = să.
(79 f. Corbești, φ)

652 b.
[II. Inima] |: [I. Ținima] dă-a putrăgai, mai :|,
Cum n'am cuțît și¹) te tai, mai,
|: Și¹) nu-mi fadji d-atâta bai, mai :|!
¹) = să.
(126 d. Suplacul-de-Tinca, φ)

653 a. [Cf. 565]
|: Săraca inima mè, mă, :|
Iar începe-a mă durè, mă,
|: Că mi-o mai durut odată :|,
Nici amu nu-i vindecată.
(147. Urisiul-de-Sus, φ)

653 b.
|: Săracă-i inima mea-le :|
Iar începe-a mă durè-re;
Că m'a mai durut odată,
Nis acum nu-i vindecată.
(209 e. Cooc, φ)

654.
Săracă-i inima mè-re,
|: Mult să arde și să frige :|
|: Și n'are gură să strige :|.
De-ar avè gură să strige,
S'ar mira lumea ce-ar zice;
De-ar avè gură să zbere,
S'ar mira lumea ce cere.
(126 a. Hodac, φ)

655.
|: Săracă-i inima mè, măi :|
Că-i numa cât o mărgă, măi. N
(126 c. Urisiul-de-Sus, φ)

647.

Mother, woe, I die – – – – – –
Woefulness upon my days,
For I spend them now in sorrow,
With much yearning and with woe,
And with tears upon my cheek.

648.

There is (stored) inside my heart
A whole pitcherful of water;
There is (stored) inside my soul
A whole crockful of bad blood.
Oh, you woeful heart of mine,
What shall I give you to cheer you?
The world's ease were you to give me,
I can be no happier.

649.

Worrying and sorrowing (so),
I've not eaten (all these) evenings,
(I've had) but a crust of bread
(And I've) sprinkled (it) with tears.

650.

Everyone is pleased (to see)
That evil's befallen me;
(But) none (of them) would be pleased
Had it fallen on their children.

651.

Holy moon keeps asking me
Where my happiness has gone.
I have told the holy sun
That for woe I've traded it.

652 a.

(Woe is me,) my heart, my heart,
Has again begun to ache.
Oh you heart of rottenness,
Why have I no knife to cut you?

652 b.

Oh you heart of rottenness,
Why have I no knife to cut you,
So that you won't plague me so!

653 a.

Woe is me, poor heart of mine
Has begun once more to ache;
It has ached one time before:
Even now it isn't healed.

653 b.

Woe to (this) poor heart of mine:
It's begun again to ache.
Once before it ached (so badly),
Even now it isn't well.

654.

Woe is me, poor heart of mine,
How it's burning me and searing,
And it has no mouth to call.
If it had a mouth to cry with,
Folks would wonder at its say;
If it had a mouth to shout with,
Folks would marvel at its wants.

655.

Woe to (this) poor heart of mine:
It's no bigger than a bead!

656.
|: Săracă-i inima mè, mă :|
Nij nu-i bună, nij nu-i rè, mă,
|: Numai ca vântul cu nè, mă 3x :|.
(111 a. Feregi, ϕ)

657.
|: Săracă d-irima mè-le :|,
Mult îi noapti 'n voiè rè-le.
|: Voiè rè tot d' auna-le :|,
Rău îl plânge inima-le.
(81 a. Tăşad, ϕ)

658.
Hai săracu ce urîtu
nu-i trebuie zocărîtu,
C'aşa ciaje (sic) vreme d'ine,[1]
Că urîtu prinde bine.
Săracă inima arsă,
acăr[2] bè, acăr[2] tè lasă,
Dacă n'oi voie dè-acasă.

1) = vine. 2) < akár (ung.) = ori - - - ori
(430 bis. Mănăştireni, ϕ)

659.
De-ar şi bătut Dumnezeu
Munţile dila Brăşeu,
Talpa dila făgădeu,
Lemnul di leagănul meu,
Să nu să legene nime
Om făr de noroc, ca mine.
(267 c. Coasta, ϕ)

660 a.
|: Urîd mni-o fost urîtu :|,
|: Avui parte de dânsu :|;
|: Dragă mni-o fost dragostea :|,
|: N' avui parte de dânsa :|.
Vai aproape-s de năcaz,
Ca năframa de obraz;
Vai aproape-s de urît,
Ca pticioru de pământ.
(544. Idicel, ϕ)

660 b.
|: Urîd mi-o fost urîtu :|,
Avui parte de dânsu-ră;
|: Dragă mi-o fost dragostea :|,
{N' avui parte de dânsa-ră.
{N' am avut parte din ea.
(577 b. Idicel, ϕ)

661 a.
Io mă duc, codru rămâne,
|: Plânge frunza după mine :|.
După min' nu plângă nime,
|: Că m' oi plânge eu pe mine :|.
|: De-oi da undeva dè-un rău :|,
Mi l-oi trage singur eu.
(257 a. Hodac, ϕ)

661 b.
Io mă duc, codru rămâne,
Plânge frunză după mine,
După dracu plânge nime.
|: După min' oi plânge ieu, măi :|,
Când oi vide că mi-i rău, măi,
C'am făcut di capu meu.
(53 d. Ţiganeştii-de-Criş, ϕ)

661 c.
Io mă duc, codru rămâne,
Plânge frunza după mine,
|: După dracu plângă nime :|.
După mine-oi plânge ieuu,
|: Când oi vedea că mi-e rău :|.
(58 f. Tielec, ϕ)

661 d.
De mine nu plângă nime, r.
|: Că de mine-oi plânge ieuu :|, r.,

656.

Woe to (this) poor heart of mine,
It is a neither good nor bad,
(It is) only like a snowstorm.

657.

Woe is me, poor heart of mine,
Many nights you'll spend in sorrow:
(Only) sorrow all the time—
You will sorely weep, my heart.

658.

Hey, that loneliness (so) wretched,
It should not be cursed (with curses),
For (betimes) there comes a season
When the wretchedness is handy.
The poor heart burnt up (by sorrow)
It may drink or it may leave you,
If from home you have no comfort.

659.

If the Lord had (only) struck
All the mountains round Brashov,
The bench at the tavern door,
(And) the timber of my cradle,
That none other (it) might rock,
(To be) luckless like myself.

660 a.

Loneliness I've (always) hated:
(Loneliness) has been my part;
Loving I have always loved:
(Love) was not (to be) my part.
Woe is me, I'm close to sorrow
As the veil (is) to the cheek;
Woe, I'm close to loneliness
As the foot (is) to the ground.

660 b.

Loneliness I've (always) hated;
I have had my share of it.
I have (always) cared for love;
{I've not had a share of it.
{I have had no part of it.

661 a.

I go off, the forest stays,
(And) the leaves (they) weep for me.
No one (else) laments for me:
I'll be sorry for myself.
If I find some evil somewhere,
I myself will bear the blame.

661 b.

I am off, the forest stays,
(And) the leafage weeps for me:
For the devil no one weeps.
I shall weep (then) for myself
If I see evil befalls me,
For I'll be to blame myself.

661 c.

I go off, the woods remain,
(And their) leaves (now) weep for me.
Nobody weeps for the devil,
For myself I'll do the weeping
When I'll see that things go ill.

661 d.

There is none to weep for me:
Refrain
I will have to do the weeping,
Refrain

Când oi vedea, că mi-i răuu :/, r.

r. foaie verde.
(390 b. Vidra-de-Mijloc, φ)

662.
De mni-aș fi de vinovat,
Pe cum îs de judecat
Pământu nu m'ar ținea,
Soarile nu m'ar credea.
Dară pământu mă ține,
Soarile mă criede bine,
Dar am mulți dujmani cu mine.
(113 c. Nucșoara, φ)

663.
|: Frunză verde rujmalinu :|,
1. r.,
[- - - - - - - -]
|: Las' să versă că nu-mi pasă :|,
2. r.,
Că de mine nu să lasă,
Că s' o mai lăsat odată,
Și-o zăcut o vară toată,
Bate la mirjoc[1] de cale.

1. r. Sus lună, jos lună valea sună,
Mândruța-i muiere bună.
2. r. Sus lună, jos lună valea sună,
Mândra mè-i muiere bună.
3. r. Sus lună, jos lună valea-i rece,
Io cu mândră n'o poci trece.
1) = mijloc.
(312 i. Cerbăl, ᑫ)

664.
Păsăruică din răzoru,
De nu văd pă maica, moriă;
De n'o văd până la prânzu,
Mă scapă jelea și plâns.
(590. Săliștea-de-Vașcău, φ)

665.
Vai de mine, ce să fag, mă,
Cu-atâta năcaz, ce trag, măi?
Cin' aude gura mea
Poate ști, poate vedea, | 672 1-2
Că-i o gură străină, măi.
Cin' aud' al meu glăsuț,
Poate ști, că n'am tătuț;
Cin' aude mea guriță,
Poate ști, că n'am măicuță.
(280 h. Cooc, ᑫ)

666.
|: Struguriel bătut de piatră :|,
|: Rău-i, Doamne, fără tată :|;
|: Struguriel bătut de brumă :|,
|: Rău-i, Doamne, fără mumă :|
(296 a. Banloc, φ)

667.
|: Din toate zilele mele :|
|: Mai mult bune decât rele :|;
[În toată viața mea
Mi-o cântat să fie rea.]
|: Vai de mine ce să facu :|,
|: Am copil și n'am bărbatu :|!
(286. Vidra-de-Mijloc, ᑫ)

668.
|: Vai, săraci ficiori și fratiu,
I. 1. r. :| II. 2. r.,
|: Cât sânteți de supărațiu,
I. 1. r. :| II. 2. r.,
Prin tăte lumea purtați.

1. r. Floricică mică.
2. r. Floricică, floricică mică.
(449. Troiaș, φ)

669.
D-auzit-am, d-auzit,
D-auzit-am din bătrâni,
Că-i bun vinu-al încălzit

When I see I don't do well.
Refrain

Refrain: Oh, green leafage!

662.

If I (truly) were as guilty
As I'm being judged to be,
Earth would no more bear me up,
(And) the sun would not believe me.
Yet the earth does bear me up,
(And) the sun indeed believes me,
But I have (too) many foes.

663.

Green leaf of the rosemary,
1st Refrain
\- - - - - - - - -
Let it pour, for I don't care,
2nd Refrain
For it won't let go of me.
Once it did let go (of me),
And it ailed a summer long
In the middle of the road.

1st Refrain: Moon above, moon below, the valley rings:
A good woman is my sweetheart.
2nd Refrain: Moon above, moon below, the valley rings:
A good woman is my sweetheart
3rd Refrain: Moon above, moon below, the valley's chilly,
With (my) sweetheart I can't cross it.

664.

Little bird from off the footpath,
I'll die if I don't see Mother;
If I don't see her by noon,
I'll get woeful and I'll weep.

665.

Woe is me, what shall I do
With the sorrow I must bear?
Everyone who hears my say
Can know (and) can understand
That it is a stranger's speech.
Everyone who hears my voice
Can know that I have no father;
Anyone who hears my speech
Can know (too) I have no mother.

666.

Bunch of grapes (that's) struck by hail,
Lord, it's bad without a father!
Bunch of grapes stricken by hoarfrost,
Lord, it's bad without a mother!

667.

Out of all the days I've had,
More were better than were bad.
(Yet) in all my life (so far)
I've been sung to that I'm bad.
Woe is me, what shall I do?
I've a child and have no husband.

668.

Woe to you, poor sons and brothers,
1st Refrain
2nd Refrain
Oh, how worried you (all) are,
1st Refrain
2nd Refrain
Led about throughout the world!

1st Refrain: Little flower small.
2nd Refrain: Little flower, little flower small.

669.

I have heard, I have been told,
I have heard old people say
That hot wine is (very) good

La voinicu-al năcăjit;
Și-i bun vinu-al pipărat
La voinicu-al supărat.
(236. Igriș, ɖ)

670.
Auzit-am o mincĭună,
Că Vășco u̯îi̯ țară bună,
+. ;
Da io foarte mă 'nșelai,
Că nu-i trai, ci e chinzai¹)
Grăbi maica de mă dete
La ocol cu iarbă verde.
Ies afară, să văd boi,
Văzui tufe și tufoi.
Ies afară să văd vaci,
Văzui tufe și copaci.
+. Ileană, dragă Ileană.
¹) < kínzás (ung.) = chinuire.
(351. Criștior, ɖ)

II. Far from home
Departe de casă

1) Leaving home
Părăsând casa

671 a.
|: Treacă lumea, trec și 3x [I.] i̯eu̯u̯:| [II.] i̯eu̯, mai̯| [III.] i̯eu̯ mă,
|: Treacă, că nu-mi̯ parie [I.] răi̯u̯u̯:| [II. III.] rău̯, mă,
|: C'am trăit cum am vrut [I.] șeu̯u̯:| [II.] i̯eu̯, măi̯| [III.] i̯eu̯-ă.
Alte rele n'am făcut,
Numai că m'am petrecut
Și-am iubit pe mi-o plăcut.
(134 a. Cerbăl, ɸ)

671 b.
|: Treacă lumea, trec și [I.] i̯eu̯u̯:| [II. III.] i̯eu̯, mă,
– – – – – – –
|: Treacă, că nu-mi̯ parie rău̯, mă :|.
(130 c. Cerbăl, ɸ)

672.
Cine-aude gura mè,
Poate ști, poate vedè, | 665 3-4
Că pe-aicia n'oi ședè.
Frunză verde, iarbă dulce,
Că io 'n Mulduva m'oi duce;
Nici io-aclo n'oi rămânea,
Pân' oi trece granița.
Da pân' oi vini 'napoi,
Da trece-a v'on an or doi.
(587. Râpa-de-Sus, ɸ)

673.
|: Când m' ajunge dor pe bani :|,
|: Trec dealu la Buciumani :|;
|: Când m' ajunge dor d'e mi̯ersu :|,
|: Merg pe deal ca și pe șesu :|;
Când m' ajunge dor de ducă,
Merg pe deal ca și pe luncă.
(178. Feneș, ɖ)

674.
D-ajuns-o mă dor dă ducă
Și pă șes ca și pă luncă;
D-ajuns-o mă dor dă mere
Și pă ses ca și pă vale.
(457 a. Drăgești, ɖ)

675.
Tăt am zis, mândră, mă ducu,
+.,

For the lad who has a sorrow,
And that peppered wine is good
For the lad who has a worry.

670.

I have heard a lie (they tell):
That Vashcau[1] is a good land.
Refrain
But sorely deceived was I:
That's no life, it is a torment.

Mother hurried, sent me out
In the yard with (its) green grass.
I went out to see the oxen:
Saw (instead) but shrubs and bushes;
I went out to see the cows:
I saw (only) shrubs and trees.

Refrain: Ileana, my dear Ileana.

II. FAR FROM HOME

1) Leaving home

671 a.

May the world pass, and I (with it):
Let it be, I am not sorry,
For I've lived (just) as I wanted.
I have done no wrong except
That I have enjoyed myself,
And I've loved that which I liked.

671 b.

May the world pass, and I (with it):
– – – – – – – – – – –
Let it be, I am not sorry.

672.

Whosoever hears my voice
Can know and can understand
That I won't sojourn here long.
Green leaf of the licorice,[2]
For I'll go off to Moldavia.[3]
Nor will I stay there (too long),
Before I shall cross the border;
And until I return (home),
One or two years will go by.

673.

When I start to yearn for money,
I cross the hill to Buciumeni;[4]
When I long to go away,
Mountains are as plains to me.
When the urge to go besets me,
Hills and dales are one to me.

674.

When the urge to go is on me,
(I go) both by hill and dale;
When I yearn to go away,
Both on hill and plain (I walk).

675.

I've been saying: Lass, I'm off,
Refrain

[1] Vașcău is a town in the District of Bihor. The region is rich in manganese mines.
[2] In Rumanian, *iarbă dulce*, which occurs in this text, designates both licorice (*Glycyrrhina glabra*) and floating fescue (*Glyceria fluitans*) or manna grass.
[3] The northernmost province of the so-called Old Kingdom of Rumania.
[4] Name of several localities in the "Old Kingdom"; that is, beyond the border of Transylvania.

|: Unde-i plată și nu-i lucru :|,
+.,
Și-mi plătește de ce mânc;
Tăt am zis și eu c'oi me'[1],
Unde-i plată, c'oi șede.
+. O n'auzi tu, măi mândruță,
Cum te strigă badea 'n frunză.
1) = merge.
(185. Leheceni, ɸ)

676.
Foaie verde, foaie lată,
Mândru te-am purtat odată.
Voinicește te-am purtat,
Zuua, noaptea ne 'ncetat.
Da te poartă macărșine[1],
Io mă duc, rămâi de mine.
(218 c. Cămărașul, ɸ) 1) = oricine.

677.
|: Frunză verde mărule, mă :|,
|: Ia mă 'n brață, dorule, mă :|. N
Și mă treci dealurile,
Și mă treci la ciobanie,
Ca nime să nu mai știe,
Să nu știe unde-s eu,
Numa să le pare rău;
Să nu știe, că m'am dus,
Numa să vadă, că nu-s.
(254 c. Feneș)

2) Leaving home with sadness
Părăsind cu tristeță

678.
[Duce m'oi de-aici cu dor]
|: Cum mere luna pe nor, măi :|.
Și-oi mere de-aici cu jele :|,
|: Cum mer' luna pânză stele :|;
Da nici cucu nu prea cântă,
Că vede vara trecută.
(58 c. Budureasa, ɸ)

679.
|: Drag mi-i locu p'aicea, măi :|, 4x
|: Duce m'oi și l-oi lăsa, măi :|; 4x
Drag mi-i locu pă la noi,
Duce m'oi și lăsa l-oi.
(193 c. Cerbăl, ɸ)

680.
|: Bunu-i locu p'aicè-le :|,
|: Poati fi că n'oi șidè-le :|;
Rău-i locu pe la noi,
Poate fi c'oi me'[1] 'napoi.
Țara mea, oamenii mei,
Ai, Doamne, știre pe ei.
1) = merge.
(209 h. Șebiș, ɸ)

681.
Câte pasări îs în codru,
Toate cântă mai la modru;
Numa tâlharu de cucu
Ala-mi cântă, să mă ducu. N
(210. Gherla)

682.
|: La tăți le-o cântat cucu, măi :|,
Numai mi o(:)ganguru[1], măi,
|: Și[2] mă duc și-mi lăs satu, măi :|.
Frunză și iarba daina-le.
|: Maica cându m'ai făcutu :| I. | făcut, măi, II.
|: Ploaia totu - - - - :|
1) = grănguru. 2) = să.
(222 a. Tășad, ɸ)

683.
Cântă cucu 'n vârf de nuc,
Viňe vreme și[1] mă duc;
Cântă cucu la triupină,

Where there's pay but there's no work,
Refrain
And they pay for what I eat.
I've been saying I would go,
Where there is (good) pay to stay.

Refrain: Don't you hear, oh sweetheart (mine),
How (your) lad calls you to leafage?[1]

676.

A green leaf (and a) broad leaflet:
Handsomely I used to treat you;
Sturdily I've borne with you,
Without surcease, day and night;
But let someone else (now) bear you:
I am off, stay on without me.

677.

Green leaf of the garden lettuce:[2]
Take me in your arms, oh yearning;
Carry me across the hills,
To make me become a shepherd,
So that no one more might know,
(No one) might know where I am.
Let them only rue (my going);
Let them not know where I've gone,
Only know I'm there no longer.

2) Leaving home with sadness

678.

I shall go from here with yearning,
As the moon goes in the clouds;
And I'll go from here with sorrow,
As the moon goes through the stars.
Even cuckoos sing but little,
For they see that summer's gone.

679.

How I love the place (around) here;
(But) I shall go off and leave it.
I am fond of our places,
But I'll leave them and depart.

680.

Around here, the place is good:
It may be, for I won't stay.
Around here, the place is bad:
It may be, for I'll return.
(On) my land (and on) my people,
Lord, (I beg of You) keep watch.

681.

In the forest, all the birds
Rather sing (of) easeful (ways):
Just that robber of a cuckoo
Sings to me that I should go.

682.

For all (others) sang the cuckoo,
But for me the starling (sang):
That I go and leave the village.
When you made me, mother mine,
The rain – – – – – – – –

683.

Cuckoo sings in walnut top
Time's at hand for me to go;
Cuckoo sings from (near) the tree trunk

[1] It is possible that this verse refers not to a call to the woods, but to a call made by the swain in the form of a tune hummed across the edge of a leaf held between the lips or teeth (a technique commonly used by Rumanian peasant lads).

[2] The word *mărule*, found in this text, may mean either romaine lettuce or the vocative of apple, depending on which syllable is accented.

Că mai am o săptămână.
1) = să.
(512. Rogoz, φ)

684a.
|: Duce m'oi, lume-oi crepa-lè :|,
|: Cu-amaru nu m'oi mânca-lè :| I, mă. II
|: Tire-ai, lume, mai n'ai fi-rie :|,
|: Că'n tine nu poci trăi-lè :| I, mai. II
(182. Groși, φ)

684b.
M'oi duce, lume-a crepa-lè,
Cu d-ura nu m'oi mânca,
Cu d-ura dracu-a trăi, ho.
(460. Corbești, φ)

3) Saying good bye
Luând rămas bun

685.
|: Frunză verde de polbeală :|,
|: Rămâi sănătos, Ardeală :|;
Frunză verde de săcară,
|: Rămâi sănătoasă, țară :|,
Ei, io ies din tin' afară.
A mè trece a și mâne,
Pân' oi mè, vini la tine;
A mè trece a și Joi,
Pân' oi mè, vini 'napoi.
(301. Comori, φ)

686.
Rămâni, maică, sănătoasă
Ca uo rujiță frumoasă;
Rămâni, taică, sănătosă
Ca uon trandafir frumos.
(366. Banloc, φ)

687.
|: Dor, dor astăzi, dor, dor mâne :| 3x,
r.,
Mă duc, maică, dela tine, 1218 2-7
Numai doru meu rămâne
Și inima frită 'n tine.
Ia dorul și-l pune bine
Și mi-l leagă 'n cârpă neagră
Și-l pune de-asupră ladă.
Când ce-ajunge dor de fată,
Du-ce la ladă și caută.
De-o fi doru cum l-ai pus,
Mi-s la fată, cum m'am dus;
De-o fi doru 'mpâscăvit(?),
Io la fat' am gălbinit;
De-o fi doru resfirat,
Io la fată m'am stricat.
r. Hai la nana să-i tuc gura
sara când răsărie luna.
(348 c. Tolvădia, φ)

Cf. 183 a. 7-12, b. 6-11; 688 12-17; 1317 7-16

688.
Maică, nu mă blăstăma-rie,
|: Că tare m'oi departa-rie :| 3x,
|: Unde 'nfloarie scumpina-rie 1) :| 3x,
Și răsere tămâna(?),
Nu mai vin până-i lumea.
Poți, muico, tot aștepta
Tot cu prânzu cald în masă
Și cu apa rece 'n vasă.
Prânzu 'n masă s'a răcit,
Apa 'n vasă s'o 'ncălzit,
Și io, muico, n'am venit.
Ia, muic', o mână de grâu
Și te du cu ea la râu.
De ți-o crește grâu des,
Să crezi, muico, că mă vezi;
Și de ți-o crește mai rar,
Să știi că-s moartă 'n Ardeal.
1) = iorgovan.
(126 f. Nucșoara, φ)

Cf. 1256 8-13; 1285 61-66; 1302 8-14

Cf. 183 a. 7-12, b. 6-11; 687 5-15; 1317 7-16

That I've only one week left.

684 a.

I shall go, may the world burst:
I'll not let woe eat me up.
May you be, world, be no more,
For in you I cannot live.

684 b.

I'll go off, may the world burst:
Hatred I'll not let consume me—
Let the devil live with hatred.

3) Saying good bye

685.

Green leaf of the unripe corn,
Transylvania, fare you well!
Green leaf (that's a blade) of rye,
Fare you well, my fatherland,
Hey, I'm going out from you.
(And) tomorrow will go by
Before I return to you;
Thursday, too, will (come and) go,
Before I'll come back again.

686.

Good health, Mother, (and) farewell:
(Stay) as lovely as a peony.
Farewell, Father, (and) good health:
(Stay) as handsome as a rose.

687.

Yearn today (and) yearn tomorrow,
Refrain
Mother, I am leaving you;
But my yearning stays with you
And your (own) sorrowing heart.
Take and put away my yearning,
Wrap it up in a black cloth,
Put it in the chest, on top.
When you're longing for a daughter,
Go and look inside the chest.
If the yearning's as you put it,
I'll look as I did when leaving.
If the yearning should be crumpled (?),
I shall be pale in the face.
(But) if yearning is spread out,
(It will mean) I've lost my looks.

Refrain: Come, (I'll go) to kiss (my) sweetheart,
In the evening about moonrise.

688.

Mother, do not curse me (now),
For I'm going far away:
Where the sumac bushes bloom
And where incense resin grows.
Nor return while the world lasts.
Mother, you can wait (for me)
With a hot meal on the table,
With cold water in the jug.
Food will grow cold on the table,
Water in the jug grow warm,
And I, Mother, won't be back.
Mother, take a hand of wheat
And go with it to the river.
If the wheat grows thick for you,
Mother, hope to see me (back);
If it should grow thin for you,
Know I'm dead in Transylvania.

689.
|: Toți, mămucă, sămâna :|,
|: Frunză lată pângă talpă :|,
|: D'e miñe n'a și călcată :|
|: De Joi sară ñici-odată :|.
(537 d. Sighet, φ)

690 a.
|: Plânge mă, mândră¹) cu doru :|,
|: Ți-am fost fată și feciorn :|, N
Ți-am scos plugu din ocol,
Ție l-am pus în ogot,
Brazdă neagră ți-am tornat,
Grâu roșu ți-am sămănat.
Când fuse la secerat,
Eu mândru l-am căpătat.
¹) greșală, în loc de maică.
(156 b. Socodor, φ)

690 b.
|: Plânge mă, maică, (sic!) cu doru :|,
Ți-am fost fată și feciorn,
|: Ți-am scos boii din ocolu :|
Tăt cântând și fluierându,
Nu ca sluga suduind.
(129 c. Țigănești-de-Criș, φ)

690 c.
|: Cântă-mă, maică cu doru (I) :| dor, (II)
|: Că ți-am fost dulce ficioru (I) :| ficior. (II) N
(218 a. Lechincioara, φ)

4) Going to America
Mergând la America

691.
|: Frunză vierdě ca foiă(sic)-re :|,
1.r.,
2.r.,
Rău mă doară iñima,
C'am plecat din țara mea.
Plecai spre America.
Când de-acasă am plecat, — 779 a. 1-5
Ziua bună mi-am luat — b., 1-8
Dela grădină cu spini, — 780, 7-10
Dela părinți și vecini; — 1211
Dela grădină cu flori, — 1260
Dela flori, dela surori. — 1288, 5-16
Frunză vierde de colie¹) — 1309 d. 7-13
Rămâs bun dela soție;
Frunză verde de colii,¹) — 1330, 5-14
Rămâs bun dela copii.
Sărutând pă toți pă rând
M'am luat pă drum plângând.
1.r. Ano, Lieno, mărudz roșu,
Haĭ cu miñe la Logoju.
2.r. |: Ano, Lieno, și Mărie :|,
|: Ce-am vorbit, vorbă să fie :|.
¹) = colilie = părul zânelor.
(160 d. Cenadul-Mare, φ)

692.
Șine ar vrea să dorească,
La America pornească;
C'acolo 'n America
Tăte ulițile-s pline
Tăt de dor și de suspine.
(218 c. Cămărașul, φ)

693.
Audzit-am o minciună,
C'America-i țară bună,
|: Și mi-i bună și bogată :|,
Și de bañi e încărcată;
Și-are bañi cu număr mare,
Lăcomiește fiecare.
Pe urmă văzînd și eu,
Că pleacă oamini mereu,
Puse-mi gând să-mi pliec și eu.
Șiasu plecări au veñit:
Cu copiii m'am țucat,
Cu muierea m'am iertat.
Și a miele neamuri toace,

689.

Mother, you may (safely) sow
Broad leaves round about the house;
For by me they'll not be trodden
Evermore, come Thursday evening.

690 a.

Mother, weep for me with yearning—
I've been son and daughter to you:
Took the plow out of the yard,
Set it in the field for you;
Furrow black I've turned for you,
(And) red wheat for you I've sown.
When it came to reaping (it),
Handsomely I harvested.

690 b.

Weep for me with longing, Mother:
To you I've been son and daughter—
Led your oxen from the yard,
All a-singing and a-whistling,
Not a-cursing like a farmhand.

690 c.

Sing of me with yearning, Mother:
I've been a sweet son to you.

4) Going to America

691.

Leaf (that is) as green as leafage,
1st Refrain
2nd Refrain
Sorely aching is my heart,
For I've left my fatherland,
I've gone to America.
When from home I went away,
I took leave (of all and sundry):
Of the garden with the thorns,
Of (my) parents and (our) neighbors,
Of the flower garden (too),
Of the flowers, of my sisters.
Green leaf of the feather grass,
(I took) leave of my wife (too);
Green leaf of the feather grass,
(And I took) leave of my children.
Kissing everyone in turn,
I went weeping on my way.

1st Refrain: Ana, Leana, small red apple,
Come along with me to Lugoj.
2nd Refrain: Ana, Leana, and Maria,
What I've said, (but) words let be.

692.

Anyone who wants to yearn
Should go to America,
For there, in America,
All the streets (and lanes) are full
But of longing and of sighing.

693.

I have heard a lie (they're telling):
That America's a good land,
That it's good and (that it's) wealthy
And with money it is loaded;
And has moneys in great numbers,
Coveted by everybody.
In the end, seeing myself
That people keep going (there),
I thought I would go (there) too.
Came the hour to depart:
I embraced my children (all),
(And) said farewell to my wife.
And (to) all my kinsfolk (too),

Rămâneți cu sănătate!
(262 a. Șeleuș, ϕ)

694.
Frunză verde lemn uscat,
La Americ' am plecat.
Eu plecai și nu știu drum,
Mă duse Neamțu* cu fum;
Eu plecai și nu știu loc,
Mă duse Neamțu cu foc.
Ardă t'e focu, vapor,
Cum aș trece apa 'n zbor,
Să nu mai mă duc pe tine,
Că mânși inima de mine.
(333 c. Foeni, ϕ)

695.
|: D-ardă focu dezeșu[1]- l'e :| mă,
|: C'acu 'nstreină omu- l'e :|,
|: Că el în vreme de-un ciasu :|
El t'e scoate la năcazu.
Când de-acasă am plecat,
Nevasta mi am lăsat.
Foarte rău s'a supărat,
Că singur' o am lăsat;
Tare rău s'a supărat,
Când la-America-am plecat.
1) < gőzös (ung.) = tren.
(584. Micula, ϕ)

5) Complaints from abroad
Plângeri din străinătate

696.
|: Cucul'e, peană de corbă :|
Spune la maica, că-s robă. N
Da nu robesc ca robii,
Că trag în jug ca boii.
Da și boii au răgaz,
Da io, maică, nici un cias;
Da și boii au hodină,
Da io, maică, nici la cină.
(352 c. Hodac, ϕ)

697.
- Cucul'e, pasere grasă, 1.r.,
Ce cânți tu la noi pe leasă-i?
2.r..
Or ți-e foame, or ți-e sete,
Or ți-e dor de codru verde?
- Nici mi-e foame, nici mi-e sete,
Nici mi-e dor de codru verde,
Dar maică-ta m'o mânat,
Să văd, und' te-o alinat.
- Cucule, pasere grasă,
Întoarce la maic' acasă:
Da unde m'o alinat,
Buzele or suspinat,
Ochii negri lacrimează
Fața mea s'o strămutat.
1.r. cuc.
2.r. cucureaină, logojeaină,
Cucureaină cuc.
(394 a. Leheceni, ϕ)

698.
- Cucul'e, d'e unde vii?
- Dela niște gii[1] pustiie.
- Da d'e maica ce mai știi-re?
- Știu bine, că-i sănătoasă
Și sede pe prag și coasă.
Nu știu coasă ori descoasă (sic)
Da știu c'ăla lacrămi varsă,
Și face fântână 'n casă.
1) = vii.
(57. Fritenii-de-Jos, ϕ)

699.
Păsăruică, pasere, mai,
|: Spune tu la maica mè, mai :|,
Să-mi trimet o cărtice, mai,

A good health (to all I wished them).

694.

A green leaf (and some) dry timber,
I went to America.
I left, didn't know the way:
Germans took me there with smoke;
I left, didn't know the place:
Germans took me there with fire.
Steamship, may the fire burn you!
How I'd fly across the water,
So as not to go in you,
For you've eaten out my heart.

695.

May the fire burn the train,
As (the train) a man estranges:
For in (but) an hour's time
It can carry you to worry.
When I went away from home,
My own wife I had to leave.
Very sorely did she grieve
That I left her (all) alone;
Very badly did she sorrow
When to America I went.

5) Complaints from Abroad

696.

Cuckoo with the raven's feather,
Tell (my) mother I'm a slave.
But I do not slave as slaves do,
For I draw a yoke like oxen.
Even oxen have some rest,
But I, Mother, not an hour;
Even oxen get some rest,
But I, Mother, not for supper.

697.

Plump (and well-fed) bird, you cuckoo,
1st Refrain
What's your song on our hurdle?
2nd Refrain
Are you hungry? Are you thirsty?
Are you homesick for green forests?
I'm not hungry, I'm not thirsty,
I'm not homesick for green forests,
But your mother sent me (here)
To see what she cherished of you.
Plump (and well-fed) bird, you cuckoo,
Go back to my mother's home.
(Tell her) what she cherished of me:
(My) lips (now) do (sadly) sigh,
(My) black eyes do (sorely) weep,
My (whole) face has changed about.

1st Refrain: Cuckoo bird.
2nd Refrain: Cuckoo bird from Lugoj, cuckoo,
Cuckoo bird, you cuckoo!

698.

Cuckoo bird, whence do you come?
From some long-forsaken vineyards.
But what know you of (my) mother?
I know well she's in good health,
And sits sewing on (her) doorstep.
Sews or unsews, I know not,
But I know she's shedding tears,
In the house making a fountain.

699.

Little bird, oh little bird,
(Go along and) tell my mother
To send me a little letter,

Să mă mângăiesc cu ie, mai.
(280 k. Tărna-Mare, ♀)

700.

Maică, cându m'ai făcutu, †., N
Noapte-o fost și n'ai văzut.
Cu brânca țâță mi-ai dat,
Cu gura m'ai blăstămat:
În grădina cea cu flori
Să trăiesc fără surori;
În grădina cea cu brazi
Să trăiesc și să n'am frați;
În grădina cea cu spini
Să trăiesc între străini.
Două surori ce suntem,
Mare-i țara de 'ncăpem.

†. Mândruță, bănuță, leliță.
(566 c. Șebiș)

701 a.

|: La ce, maică, m'ai făcutu :|
|: Supt umbruța spinului :|
Pă sama streinuluiu ?
|: Până-i streinu la cină :|,
|: Io îs sfeșnic și lumină :|;
Dacă-i gată de cinatu,
Îs aștărnitor de pat. 729 6-11
Dacă streinu să culcă,
Iau cuțitu să-mi tai pită, 1203 9-12
Lacrămile din oți pică;
Când îmbuc o bucătură,
Lacrămile din oți cură;
Când îmbuc a doua oară,
Lacrămile mărg și rouă.
1215 b. 7-10 Da de lacrămi nu bag samă,
Că le șterg cu iar[1] năframă;
Da mni-i milă de obraz,
Că rămâne fript și ars.

1) = ăst.
(279. Albac, ♀)

701 b.

|: Dăi, Doamne, rod în bujoră :|, 4x
†. ,
|: La toate case ficioriă :|, 4x
†. ,
Și 'n toate brazde bucate
Și-o fată la șapte sate.
Când o fi fata fișioară,
Deie Dumnezeu să moară,
724 1-8 Să mi-o 'ngroape 'ntre pelin,
Să n'o deie la strein:
Pelinu-i pelin amar,
Streinu mi-i foc și jar;
Să mi-o 'ngroape 'ntr'o uliță,
Streinu făr de credință.
Ei să strâng dzîua la masă,
Io tot suspinând prin casă.
Când să strâng sara la șină,
729 6-11 Io mi-s feșnic la lumină;
1203 9-12 Când îs gata de șinat,
Îmi dă vasă de spălat,
Pișioare de desculțat,
Nu mă 'ntreabă, șe-am mâncat.
Luai cuțitu să-mi tai pită,
Lacrămii îmi tare pică.
Da la lacrămi nu bag samă,
Că i-oi șterge cu măramă, 1215 b. 7-10
Și[1] mi-i jăle dup' obraz,
Că rămâne fript și ars
Și la lume de miraz[2].

†. Ei nevasta mea.
1) = ei. 2) = bătjocură.
(340 a. Zoeni, φ)

702.

|: Maica, maiculița mè, măi :|
Bagsamă[1] m' ai ciupălitu.

That I comfort myself with it.

700.

When you made me, mother mine,
Refrain
It was night, you didn't see me.
With one hand you suckled me,
(But) becursed me with your mouth:
In that flower garden (fair),
Without sisters I should dwell;
In the garden with the pine tree,
I should live and have no brothers;
In the garden with the thorns,
Among strangers I should live.
The two sisters that we are:
Large the country if it holds us!

Refrain: Sweetheart, little daisy, lass.

701 a.

Oh, why, Mother, did you make me
In the thorn tree's (scanty) shade,
In the stranger's care (to come)?
While the stranger is at supper,
I'm both candlestick and candle;
When he's finished (eating) supper,
I'm the one who makes the bed;
When the stranger's gone to bed,
To cut bread, I take the knife up,
(And) the tears drip from my eyes.
When a mouthful I am taking,
From my eyes the tears are flowing;
When I take a second mouthful,
Tears well up and (start to) stream.
Yet I do not mind the tears,
For I wipe them with this kerchief;
But I pity (my poor) face,
For it stays (all) seared and burnt.

701 b.

To the peony give fruit, Lord,
Refrain
(And give) sons to every household,
Refrain
(Also) grain to every furrow,
And to seven thorps a daughter.
While the daughter's (still) a maiden,
May the Lord grant that she die,
And be buried amidst wormwood,
(But) not wedded to a stranger.
Wormwood is a bitter weed,
(But) a stranger's fire and embers.
In an alley be she buried,
(For) the strangers have no faith.
At the midday meal they'll gather,
(While) I sigh about the house;
When they gather round for supper,
I'm the one who holds the taper;
When with supper they have done,
They give me the crocks to wash,
(And their) feet to be unshod,
They don't ask me what I've eaten.
To cut bread, I took the knife up,
(And) my tears were flowing hard.
Yet I do not heed the tears,
For I'll wipe them with my kerchief;
But I sorrow for my cheek,
For it seared and burnt remains,
To be mocked by the (whole) world.

Refrain: Hey, oh wife of mine!

702.

Mother, little mother mine,
I believe you washed me (once),

|: Da apa-i di Joi sara, măi :|,
Să 'ncunjuri toată țara, mă.
Bagsamă mi-i rânduită,
Să mânc pită fontălită[2].

1) = să vede. 2) = funtălită = măsurată.

(76 a. Budureasa, ф)

703.

|: Dor m' ajunge de molizi, măi :|,
|: Și de dulcii mei părinți :|.
|: Maică, maiculeana mè :|,
|: De mai am vre-un frațior, măi :| frațior,
|: Nu-l blăstăma-așa cu dor, măi :|,
|: Cum m' ai blăstămat pe miňe :| miň,
De m'am dus în țări străine.

(547 b. Fântânița, ф)

704.

|: Maică, din copiii tei :|
|: Nu mai jos m' ai străiňelă (?) :|:
Străină-s, Doamňe, străină.

(105 c. Poarta, ф)

705.

|: I-adă, Dumňezeu uom biňe :| biň,
|: Să nu mai slujească ňime :| ňim,
|: Că și io m' am săturat :|
|: De fuioru jinului[1] :|,
|: De gura străinului :|;
[Că și io m' am săturat
De mătură dila șură,
De stăpâne rău de gură].
|: Du-te dor cu dorori (sic)-de :| dorori
|: La plugar cu plugările :| plugăril',
|: Du-te tă' la badea mieu :|;
|: Dă-i cu plugu dup' acel :|,
|: De m'a 'ntreba, ce-i ce fac :|.

1) = vinului.

(533 a. Băla, ф)

706.

|: Trecui Tisa și-un părăuu :|
|: Prin două lumini de săuu :|.
Io mă dus' tare departe,
|: La min' ňime nu străbate :|.
Nu e mumă, nu e tată
Pân' la miňe să străbată,
Că m' am dus în țări streine,
Unde nu cunosc pre ňime;
Șe-i luna și soarile
Și pre șier îs stelile,
Și 'n liemňe păserile.
D'a fi și vr' o păsărea
Viňită din țara mea,
Să ce[1] duși un' ce[1]-oi mâna;
Să ce duși la maica mea,
Să ce puni în ferestruică,
Să viedzi pre maica șe lucră.
O coasă ea, o descoasă,
O mai multe lacrămi varsă?
Unde cade, pământ arde;
Unde pică, să despică.

Cf. 730, 15-23; 776 c., 7-15; 1167 a. 10-13, b. 12-18; 1176 a. 29-30, b. 26-27, c. 24-25

1) = te.

(173 a. Petrovasile, ф)

707.

|: Maica cându m' o făcutu :|,
Doamňe, biňe-i o părutu,
|: Că-o gândit că oi țiňè-le :| țiňè,
Țiňè-oi focare mè.
|: Ciňe harna mea d-avè-le :|,
Nu știe de creștirè mè,
|: C' am picat între străiňi :| străiňi,
Și d-abdè mă țin pă miň?

(143. Beiuș, ф)

708.

|: Dândi șede maica mè, mai,
Dulce-i locu ca mňiere, mai;

But in Thursday evening's water:
That I roam around the land;
(And) it seems that I am fated
To eat bread close-weighed (for me).

703.

I am yearning for the fir trees
And for my (two) parents sweet.
Mother, little mother mine,
If I have a little brother,
Do not curse him with such yearning
As you have (once) cursed me with,
That to foreign lands I've gone.

704.

Mother, out of (all) your children,
Only I am more estranged:
I'm a stranger, Lord, estranged.

705.

Lord, grant ease unto (us) people,
That no man need more to serve.
For I too am (sorely) wearied
Of the (trickled) threads of wine,
(Wearied) of the stranger's voice;
For I too am (well) fed up
Of the broom behind the barn
And of the ill-spoken master.
Yearning, go with (other) yearnings
To the plowman with his plow:
To my lover get you gone,
(And then) throw the plow at him
If he asks what I am doing.

706.

O'er the Tisa and a brook,
I crossed 'twixt two tallow candles.
I have come (so) very far,
That no man can reach me more.
There's no mother, there's no father
Who can more reach through to me,
For I've gone to foreign lands,
Where I do not know a soul.
There's the moon and (there's) the sun,
And the stars are in the sky,
And the birds (are) in the timber.
If there were to be some bird
Which is come from my own land,
Go (I'd say) where I shall send you,
Go (and fly) to my own mother,
At her window go and perch,
To see what my mother's doing.
Does she sew? Does she unsew?
Or else does she shed more tears?
Where they fall, the earth's afire;
Where they drop, it splits apart.

707.

When my mother came to bear me,
How delighted she was, Lord,
For she thought that I would keep,
Keep and tend a hearth of mine.
Anyone who has my ease
Does not know of my upbringing:
Among strangers I have fallen,
And I hardly keep myself.

708.

(The place) where my mother lives
Is a place as sweet as honey.

|: Dândi șede străinu, mai :|,
D-amaru-i ca pelinu, mai.
Nu-i struguri dă dulcii 'n vii,
Ca maicuța cea d-întâii;
Nu-i d-amară pară 'n țară,
Ca maica dă două sară.
(98 b. Dumbravița-de-Codru, φ)

709 a.
|: Frunză vierde să păljește :|,
+. ,
|: Majca mea d-așa gândește :|,
+. ,
Fica ei bine trăiește.
De-ai ști, maică, traiul meu,
N'ai zvânta obrazu tău,
Ci-ai scula în miezu noapte
Și mi-ai ruga mie moarte.
Părăuț cu apă rece
Pângă poarta maichii trece.
Iasă maica să să spiele,
Văzu, că-s lacrămi de-a mele.
Să lăsa, nu să spăla,
Și mai tare le vărsa.
+. Leagănă-m'aș, leagănă, mă,
Codrule, pe frunza ta, mă.
(288 b. Murani, φ)

709 b.
Maica mea d-așa gândește,
Fica ei bine trăiește.
Da de mi-ar ști ea traiu,
Nu mi-ar mai călca pragu,
Și-[1]ar scula la mniez de noapte
Și mi-ar ruga mie moarte.
[1] = ci.
(220 e. Cenadul-Mare, φ)

710.*
|: La toată lumę-am plăcutu :|,
|: Numai minte n'am d-avutu :|;
La toată lumę-am fost dragă,
Numai mintea mi-o fost slabă.
Mintea fetii-i ca la cioară,
Dup' un fecior stă să moară;
Mintea fetii-i ca la sarcă,
Dup'un fecior stă să zacă.
Mintea mea, mintea cea ludă
Din gazdă mă dete slugă.
(58 e. Delani, φ)

711 a.
|: Frunză verde d-a de spine :|, 3x
1167 b. 29-31 |: După min' nu plânge nime :|, 3x
Că m'am dus din satul meu,
Unde nu cunosc pe nime,
Numa frunza și iarba,
C'aia-i pă tăte lumea.
(108 a. Cerbăl, φ)

711 b.
|: Tăte clombile s'apleacă :|
|: Cu vârvu cată pământu :|,
R/ |: Și mă 'ntreabă, de ce plângu :|. 4x
Las' să plâng, că plânsul vine,
Că-s strein și n'am pă nime
1167 b. 29-31 Numa frunza și iarba,
C'aia-i pă tăte lumea.
(213 b. Cerbăl, φ)

711 c.
Lasă, maică, nu mai plânge,
Ai vărsat lacrămi și sânge.
1167 b. 29-31 Că m'oi plânge eu pă mine,
Dac' oi trece 'n țări străine,
|: Unde nu cunosc pă nime :|
|: Numai frunză și iarbă-tu :| iarba,
Aia-i pe toată lumea.
(267 c. Coasta, φ)

712.
|: Străinu-s, Doamne, străinu :| strein, măi,
Ie strein ce n'am pă nimne.

But the place where strangers live
Has the bitterness of wormwood.
There's no grape sweet on the vine
As that first mother of mine;
In the land no flame so bitter
As my second mother is.

709 a.

The green leafage is a-wilting,
Refrain
This is what my mother's thinking:
Refrain
(That) her daughter's living well.
If you knew, Mother, my life,
Never would your cheek be dry;
(And) at midnight you'd arise
(And) would pray that I might die.
Little brook with water cold
Passes by my mother's gate.
Mother goes outside to wash,
Sees my tears (have made the brook).
She'll let be and will not wash
(But) the harder weep (herself).

Refrain: I would swing, I would be swinging,
Forest (green), upon your leafage.

709 b.

This is how my mother thinks:
That her daughter lives (right) well.
Had she knowledge of my life,
No more would she cross my doorstep;
(But) at midnight would arise
And pray death might come to me.

710.

I was liked by everyone,
Only sense I did not have;
Everybody cared for me,
But I had a weakly mind.
A girl's mind is like a crow's:
For a lad she stands to die.
A girl's mind is like a magpie's:
For a lad she stands to sicken.
Oh my mind, my silly mind:
Made a servant out of me!

711 a.

Leafage green that is of brambles,
After me nobody's weeping,
For I went off from my village
To where I don't know a soul;
Only (know) the leaves and grass,
Since they're all over the world.

711 b.

All the boughs are bending downward
With their tips toward the ground,
And they ask me why I'm weeping.
Let me weep, for weeping comes:
I'm a stranger, I have no one,
Only (have) the leaves and grass,
Since they everywhere are (found).

711 c.

Let be, Mother, weep no longer,
You have shed (both) tears and blood.
Because I'll weep for myself
When I go to foreign lands,
Where I do not know a soul,
Only (know) the leaves and grass,
For you find them everywhere.

712.

I'm a stranger, Lord, a stranger;
I'm a stranger who has no one –

|: D-aș' striin ca și-o pasăre :|
N'aĭ milă nie calatore (?).
(83 d. Tășad, φ)

713 a.

|: Streină streinătate :|,
Nu mă 'nstreina dăparte,
Că n' am maică și[1] mă coate
Niciodată la luna-le,
|: Ni-acum la săptămâna-le :|.
1166 b. 7-9 Nici am frați, nici am surori,
1245 3-6 Cum aș fi picat din nori;
Nici am maică, nici am taică,
1258 20-23 Cum aș fi picat din tiatră?[2]

1) = să. 2) = peatră.

(77 c. Tășad, φ)

713 b.

|: Străină străinătate :|,
Nu mă 'nstrăina dăparte!
|: Străinu și[1] d-aibă modru :|,
Puner'-ar scara la podu;
Străinu și[1] d-aibă vremi,
Cătă-i mină-ar diie (?)[2] lemni.

1) = să. 2) = arde ?

(91 c. Dumbravița-de-Codru, φ)

713 c.

|: Străină străinatate (sic) :|
|: Nu mă 'nstrăina dăparte :|.
(56 c. Dumbravița-de-Codru, φ)

714.

Vai de lin, vai de pelin,
Vai de copilașu strin!
Mâncă pită cu suspin,
Și bè apa 'n loc de vin.
(123 b. Cărpiniș, φ)

715.

|: Nu dă, Doamne, nimăruĭ, mă :| 3x N
r.,
Ca mie și hodrului.
Hodrului i-ai dat pustini,
Mie să-mi trăiesc cu strini;
Hodrului i-ai dat negură,
Mie să-mi trăiesc singură;
Hodrul îi întunecat,
Pă mine m' ai 'nstrizenat (sic).

r. Săracă-ĭ inima mea, mă.
(229 c. Valea-Mare, φ)

716.

|: Inimioară, fiĭ de moale, 1.r. :|,
2.r.,
|: Dacă nu t' iĭ domoli-rie, 1.r. :|,
2.r.,
Cu străin nu poți trăi.

1.r. Leană.
2.r. Tună, mândro, 'n vale,
că-ĭ stavă marie,
Marie și 'nflurită,
mândră (sic)-ĭ năcăjită.
(328. Văucinești, φ)

717.

Vai de lin, vai de pelin,
Vai de de iomu străin,
Că să 'nsoară 'n țară strin',
Și iè fata cè bătrân'.
(46 a. Criștior, d)

718.

|: Plânge-inimă și suspină :|,
|: Că n' aĭ parte de lumină :|,
Că mori în țară străină
Fără 'leacă de lumină,
Fără lumină de sâu,
Fără om din satu meu; 813 a. 49-52
Fără lumină de ceară,
Fără om dintr' a mea țară.
(15 b. Sânnicolaul-Mare, φ)

719 a.

|: Cucule, pasere mândră,
I. 1.r. :| II. 2.r.,

I'm as alien as a bird.
Mercy on the wanderer!

713 a.

Alien land beyond the border,
Do not (overly) estrange me,
I've no mother that can seek me
Even once in every month,
Let alone once in a week.
I've no brothers, I've no sisters:
(I'm) as dropped out of the clouds.
I've no mother, I've no father:
(I'm) as dropped out of a stone.

713 b.

Foreign land beyond the border,
Do not far away estrange me!
If he had his way, the stranger
Would set ladders to his attic;
If he had the time, the stranger
Would throw firewood at me.

713 c.

Foreign land beyond the border,
Do not overly estrange me.

714.

Woe to ease, woe to the wormwood,
Woe to the young child estranged,
(For he) eats his bread with sighs
And instead of wine drinks water.

715.

Lord, give not to anyone
Refrain
What You gave me and the forest:
To the forest You gave wastelands,
Me, a living among strangers.
To the forest You gave mist,
(And) to me a lonely life;
(And) the forest is in darkness,
(And) myself You have estranged.

Refrain: Woe to this poor heart of mine.

716.

Little heart, quieten down:
1st Refrain
2nd Refrain
If you do not quiet down,
1st Refrain
2nd Refrain
With a stranger you can't live.

1st Refrain: Leana!
2nd Refrain: Lass, come to the valley,
For the new hay's tall;
(*It is*) *tall and blooming,*
(*My*) *sweetheart is worried.*

717.

Woe to ease, woe to the wormwood,
Woe to man who is estranged;
For he weds in a strange land
And he marries an old maid.

718.

Weep and sigh, oh heart (of mine),
For you have no share of light;
For you die in a strange land,
Without even a candle-end:
Without candle (made) of tallow,
Without one from my own village;
Without taper (made) of wax,
Without one from my own land.

719 a.

You well-favored fowl, you cuckoo,
1st Refrain
2nd Refrain

|: Du-ce 'n pădură (sic) și cântă,
1.r. :| 2.r.,
Pe cine aveam mânie,
Blăstămă-l străin să fie.
Că nu-i treb'a altă sfoară
Ca străinătate 'n țară;
Nici nu-i treb'a altă fune
Ca străinătate 'n lume.

— • —

1.r. Eu mor, mândră.
2.r. Eu mor, mândră, mor.
(416 e. Troiaș, ф)

719 b.

|: Cucule, pasăre blândă :|,
|: Du-te 'n pădure și cântă :|;
|: Pă cine-i avea mânie :|,
|: Blăstămă-l străin să fie :|.
Nu trebue mai mare sfoară
Ca străinătatea 'n țară;
Nu trebue mai mare fune
Ca străinătatea 'n lume.
(41 a. Petroșan, ф)

719 c.

|: Cucule, pasăre mică :|,
Șede 'n pădurea și-mi cântă;
|: Pă șine-i avè mânie :|,
Blăstămă-l străin să fie.
Că pă min' m'ai blăstămat,
De maica m'ai 'nstrăinat.
(195. Cerbal, ф)

719 d.

Cucule, pasăre mândră,
Du-te 'n pădure și cântă,
Pe cine avem mânie,
Cântă-i lui străin să ziă.
(267 c. Coasta, ᑫ)

719 e.

|: Cucule, pasere mândră :|,
Du-te 'n pădure și cânțiă;
|: Pă cine avem mânie :|,
Blăstămă-l streine (sic) să fie.
(54 b. Luncșoara, ᑫ)

719 f.

Cucule cu pene rariă,
Mândru cânți sara 'n frăgariă
Pe căsarnă la husari.
Cucule cu pene {sure, mândre,
Mândru cânți sara 'n pădure.
Du-te 'n pădure și cântă:
Pe cine-i avè mânie,
Blăstămă-l străin să fie.
(151. Fritenii-de-Jos, ᑫ)

720 a.

|: Du-mă, Doamne, 'n țara mè-le :|,
|: Că-i mai bună d-apă 'n iè-le :|.
(124 c. Săliștea-de-Vașcău, ф)

720 b.

Du-mă, Doamne, 'n țara mea,
Că-i mai bună d-apa 'n ea,
Decât apa din fântână.
(58 h. Poiana, ф)

721.

Du-mă, Doamne, 'n țara mea,
Fă-o căruță cât de rea, N
Fie și mai țigănească,
Numa să mă druhăiască (?).
(416 g. Petroșan)

— • —

III. Bride or wife complaining about marital life
Nevasta plângându se de căsnicie

1) General complaints
Plângeri generale

722.

Mult mă - - badea năi (?), măi
|: Câte-i drumul de-alungu, măi :|,
Trece badea cu plugul, măi.
|: Ei mândra - - prânzu :|.
— Bună vremea, badeo, iară!

Go into the woods and sing, ho!
1st Refrain
2nd Refrain
The one I was angry with,
Curse him to become a stranger.
For he needs no other rope
Than (to be in) foreign land;
Nor does he need any cord
But (to be) abroad on earth.

1st Refrain: Lass, I'm dying.
2nd Refrain: I am dying, sweetheart.

719 b.

Oh you kindly bird, you cuckoo,
Go into the woods and sing:
On whoever angers you,
Put a curse: to be a stranger.
(For) he needs no better rope
Than (to be in) a strange land;
(And) he needs no better cord
Than (to be) estranged on earth.

719 c.

(Little) cuckoo, little bird,
In the forest stay and sing:
On whoever angers me,
Set a curse to be a stranger.
For you've set a curse on me:
To estrange me from my mother.

719 d.

Oh you cuckoo, handsome bird,
To the forest go and sing.
For the one who angers us,
Sing that he might be estranged.

719 e.

Oh you cuckoo, handsome bird,
To the forest go and sing:
The one we are angered with,
Curse him to become a stranger.

719 f.

Cuckoo bird with feathers rare,
On the more, fine is your evesong,[1]
On the barracks of hussars.
Cuckoo with the feathers grey,[2]
Fine's your night song in the forest.
Go into the woods and sing:
Whosoever angers you,
Curse him to become a stranger.

720 a.

Lead me, Lord, into my land,
For the water's better there.

720 b.

Lead me, Lord, into my land,
For the water's better there
Than the water from a wellspring.

721.

Take me, Lord, (back) to my land:
Make a cart as bad as might be—
Even one more gypsyish –
Only (let it) get me there (?).

III. BRIDE OR WIFE COMPLAINING ABOUT MARITAL LIFE

1) General complaints

722.

Much – – – husband – – – me
All the way along the highroad
Goes (my) husband with his plow.
Be, lass, – – – – – midday meal.
Good day, husband, once again!

[1] A curious uncertainty arises in this verse. The word *frăgare*, found in the text, means mulberry (more) tree. In view of the contents of the next verse, however, this word could very well be an erroneous substitution for *frigare* (a spit for roasting), which would then stand for the lightning conductor that might be expected to be a salient feature of a large barracks building.

[2] The variant indicated for this word is "handsome".

Mulțam ție, nană, iară!
- Fi-ți-ar, maică, pita mare,
Depărte mă 'nstrăinară:
Peste deal și peste munți,
Din străini să-mi fac părinți.
Străinii la masă cină,
Io suspin pă după casă.
(67 f. Mănăștur, φ)

723.
|: Cântă cucu pe butucă :|,
Vine vreme să mă ducă, N
Să mă duc la cununie
Cu urîtu de soție.
Prins-o pop' a mă 'ntreba,
Place-mi urîtu or ba.
De năcaz că n'am ce face,
Am zis, că urîtu-mi place.
(148 c. Urisiu-de-Sus, φ)

724.
|: Când o fi fata fecioară :|,
Să dă Dumnezeu să moară,
|: Să uo 'ngroape 'ntră pelinu :|,
Să n' o deie la străinu: 701 b. 5-12
Pelinu-i pelin amar,
Dar străinul foc și jar.
Să uo 'ngroape 'ntră uliță,
La străini n'are credință;
Să uo 'ngroape lângă drum,
N'are milă nij d-acum.
Că la fată așa-i dată,
Să calce dîn pană 'n pană,
Dîn străini să-și prinde mamă.
(106 b. Mănăștur, φ)

725.*
Frunză verde ca iarbă, măi,
r.,
Io uam cântat jelea mea, mă,
r.;
Rădăcină de argatu,
r.,
Da mă rog, să m' ascultațiu,
r.:
Am fost fată tânărea
Și-am ajuns în casa rea
La străini fără dreptate,
În tot ciasu mă vrea bate.
C'o fost unci și cu uncioaie
Și iară bun de bătaie.
Da vă spun adevărat
Așa cum s'o întâmplat.
Două luni io am șezut,
Că mai mult io n'am putut.
Frunză verde trăgănat,
Până ce m'am măritat,
Măicuța m'o învățat,
Dară io n'am ascultat.
Zise maica cătă mine:
- Asta, fată, nu faci bine!
Nu te da uîn casă strînă,
Că n'ai somn și n'ai hodină.
Frunză verde buruiană,
Io nu le-am băgat în seamă.
Dar mă rog, să-m' ascultați,
Și din uochi să lăcrămați,
Că și io am lăcrămat
Atuncea când am cântat.
Frunză verde di bujor,
Da io cânt cu mare dor,
Că mi-s nevastă frumoasă
Și am fost nenărocoasă.
Frunză verde ca iarba,
Da vă spun că-s la maica;
Cinci ani la toamna 'mpliniesc
Di când cu jale trăiesc.
r. Lelișoara { mea, mă. / mea.
(332 b. Săvârșin, φ)

Thank you, sweetheart, once again!
Mother, may your loaf be large.
Far away did they estrange me:
Over hills and over mountains,
To make parents out of strangers.
Round the table sup the strangers,
(While) behind the house I'm weeping.

723.

On a stump the cuckoo's singing:
Comes the time for them to take me,
To (my) wedding for to go,
Of distress to be the wife
(And) the priest began to ask me:
Did I like distress or not?
Spited since I could do nothing,
I said that I like distress.

724.

While the girl is (still) a maiden,
May the Lord grant that she die.
May they bury her 'midst wormwood,
(But) not wedded to a stranger.
Wormwood is a bitter wormwood,
But a stranger's fire and embers.
In the street let her be buried,
(For) she'll find no faith in strangers.
By the path may she be buried,
Mercy she'll find none at all.
For such is the fate of lasses:
From feather to step on feather,
Among strangers find a mother.

725.

Leaf as green as is the grass,
Refrain
I have sung about my woe.
Refrain
Root that is the farmhand's root,
Refrain
Hear my say, I beg of you.
Refrain
I have been a young lass (once),
And to a bad house I got,
(There to live) with faithless strangers,
All the time ready to beat me.
'T was an old man and (his) hag,
Handy (both of them) at beating.
But I'm telling you the truth
Just as it (all) came about:
I stayed (with them) for two months,
For I could not (hold out) longer.
Song that comes from a green leaf,
Till the time when I got married,
Mother kept on teaching me,
But (to her) I paid no mind.
(This) my mother said to me:
Daughter, you're not doing right:
Do not serve in a strange house,
For you get no sleep or rest.
A green leaf (plucked off a) weed,
But to her I paid no heed.
Yet you listen to me, please,
And let tears come to your eyes,
For I too shed (bitter) tears
As (for you my song) I sang.
Green leaf of the peony,
With much yearning yet I sing,
Because I'm a pretty wife
And I was unfortunate.
Leaf (that is) as green as grass:
But I tell you I'm with Mother—
It will be five years next fall
That in sorrow I have lived.

Refrain: Little sweetheart mine.

2) Reproaches to parents
Mustrări către părinți

726.

Sara bună, maica mea!
Că de astăzi încolea
'Mătalii nu ți-o plăcut,
Să mă vezi lucrând pă casă;
'Mătalii nu ți-o plăcut,
Să mă vezi lucrând la câmp
Și mâncând toți la un blid.
Și 'Măta te îndurași,
Departe mă 'nstrăinași
Peste munți la alte curți
La părinți necunoscuți,
De cu iei n'am vorovit,
Nicii nu m' am întâlnit.
Și m'ai dat în sat departe,
Să vin cu d-isagi[1] în spate,
Cu d-isagi îmbaierân',
Și cu ochii lăcrămân'.
C'am avut drăguț în sat,
M'o cerut și nu m' ai dat.
Că tu, muico, te-ai temut, | 1206 4-6
C'a vinit după 'mprumut
Și nu ți l-o da mai mult.

1) < iszák (ung.) = desagă.

(113 c. Nucșoara, ф)

727 a.

r. ,
Eu mă duc, maică, mă ducu,
|: Pă urma mea crește-un nucu, r. :| nucu,
r. ;
Nucu-i mare, crenguros,
Rămâni, taică, sănătos,
Ca și-un trandafir frumos.
Nucu-i mare, frunza-i rară,
Rău-i pare la maica-re,
Că m'o crescut fată mare
Și-a mea haznă n'o mai are.
Când haznă mi-ar fi avut,
Pă min' taica m'o vândut
Cu bani albii de hârcie
La oameni de omenie.

r. Mândruță, mândruță.

(309 c. Murani, ф)

727 b.

Io mă duc, maică, mă duc,
De urma mè crească nuc,
Nucu crească 'ncrengurat,
Să fie maichii bănat.

(53 d. Țiganeștii-de-Criș, ф)

727 c.

Păsăruică, pasărea,
Și dragă maicuța mea,
Că ea mare m'o crescut
Și haznă nu mi-o avut.
Cine haznă mi-o avea,
Nu ști' de dragostea mea,
Că maicuța m'o vândut
Pă bani albii de mătasă
La oamini într' altă casă;
Pă bani albii de hârtie
La oamini de omenie.
Și maicuț' așa mi-o spus,
Când din casa ei m'am dus:
De-oi vedea pe soacra mea, | 1199 a. 9-12
Să gândesc că-i maica mea. | 1202 2-5

(309 b. Jadani, ф)

728.

Bătută-i fata de sfinți,
Când ascultă de părinți!
Că părinții lăcomesc
La boi marii încornați,

2) Reproaches to parents

726.

Mother, a good evening to you!
Because, starting from today,
You have not been pleased (with me)
Round the house to see me work,
And you've not been pleased (with me)
In the field to see me work,
Eating all from the same dish.
And (because) you had the heart
To estrange me far from here,
To a house beyond the mountains,
To parents unknown (to me).
I had never spoken with them,
And had not met them (before).
To a village far you gave me,
With (my) sack upon my back,
With the sack all laced together,
With tears flowing from my eyes.
I'd a lover in our village;
He'd have wed me, you said no,
For you, Mother, were afraid
He'd come borrowing (from you)
And would never pay you back.

727 a.

Refrain
I am going, Mother, going,
Behind me a walnut grows.
Refrain
Walnut tree is big and boughy:
Farewell, Father, and good health,
(May you bloom) like a fine rose.
Walnut tree is big and sparse-leafed,
Sorry is my mother (now),
For to maidenhood she reared me
And my use she has no longer.
When of use to her I grew,
By my father I was sold
For some paper-money white,
To kind-hearted, decent people.

Refrain: Sweetheart, little sweetheart.

727 b.

I am going, Mother, going;
May a walnut grow behind me:
May it grow up (thick and) boughy,
To be of some use to Mother.

727 c.

Little bird, oh little bird,
And my dear beloved mother,
For she reared me till I grew,
And got no use out of me.
Those who'll get some use from me
Will not know about my love,
Because Mother sold me (to them)
For white money (made) of silk;
(Sold me) to the house of others
For white money (made) of paper,
To kind-hearted, decent people.
And my mother said to me,
When her own house I did leave,
When my mother-in-law I'd see,
I'm to think she is my mother.

728.

Stricken is the girl by Saints
When her parents she obeys,
For parents are covetous:
(They want) large and hornèd oxen,

La ciubere cu cârnați,
La călaie[1] cu untură,
Io de lacrimi îs sătulă.
Du-ce, maică, 'n târgul mare
Și-mi cumpără o lumănare
Cât mie, maică, de mare.
În sfânta biserică,
Când popii de slujbi s'or prinde
Lumănare, maică,- aprinde.
Ce[2] roagă de Dumnedzeu,
Să ia baram capu meu.
1192 23-24 Mai bin' moartă în pământ
1205 12-13 De cât vie cu urît:
Dar urîtu ce-i urît,
Nici la moară n'are rând;
Dar omu cel mai frumos,
Când ajunge, torni în coș.

1) = doie. 2) = te.

(200 b. Banloc, ϕ)

729.
|: Lăcomit-o tajca mieu :|,
[Lăcomit-o la aviere
Și m'o dat fără plăciere];]
Lăcomit-o vinuluji,
r.,
Și m'o dat străinuluji.
Străinul cină la masă, 701 a. 4-14
Eu suspin pă la fereastă. b. 13-22
Când îi gata de cinat, 1203 9-12
Îmi dă vasă de spălat.
Mă mână la săcerat,
Nu mă 'ntreabă ce-am cinat.
r. Haj haj,
Ardă-te focu de traji.

(250 b. Saravale, ϕ)

3) Complaints about the mother-in-law and father-in-law
Plângeri despre soacră și socru

730.
|: Spusu mi-a majca din vie :|,
|: D-așa-i rându la socrie :|,
|: La socrie rându-așa, mă :|,
|: Să ce scoli de djimineață :|,
Să iei furca soacrei 'n brață.
Când ce scoli mai târziu,
Să fii cu secera 'n grâu.
Seserai cât seserai,
Și la djedjet mă tăiai.
Țipai secera 'n pământ,
Mă luai la djeal plângând.
Văzui soare străluçind,
Maichili cu prânz vinind.
Da la mine n'are șine,
Numai pui de rândunea, 706 12-17
Să pune pe brazda mea 776c. 7-15
Și plânge de mila mea. 1167a. 10-24
Măi tu pui de rândunea b. 12-18
Să ce duși la maic'așa,
Să 'ncarșe-și olițili[1], 1176a. 29-30
Să le ducă la hotară, b. 26-34
Să le deie foc și pară, c. 24-46
Să să ducă veste 'n țară
La tăce[2] măicuțili,
Cum să-și dea ficuțili.

1) = să 'ncarce-și olicicele. 2) = toate.

(97 b. Murani, ϕ)

731 a.
|: Câte flori îs pă pământu :|, 4×
|: Toate mier' la jurământu :|, 3×
Numa floarea soarelui
Șede 'n poarta raiului

Barrels full of sausages,
(And large) pots full of (good) lard.
(But) of tears I am a-wearied:
Mother, go to the big fair,
(Go) and buy a candle for me,
As tall, Mother, as myself.
To the holy church (then take it),
When the priests begin the service.
Mother, light that candle (tall),
Pray (devoutly) to the Lord
That He take at least my head.
Better dead and in the ground
Than alive in loneliness.
For the loneliness that's lonely
Gets no turn e'en at the mill,
While the handsomest of men,
When (his turn) comes, is poured in.

729.

Covetous my father was,
Covetous (he was) of wealth,
And he gave me without pleasure:
He was covetous of wine,
Refrain
And he gave me to a stranger.
At the table sups the stranger;
I stand sighing by the window.
When he's finished with his supper,
He gives me the crocks to wash.
(And) he drives me out to reap,
Does not ask what I have eaten.

Refrain: Hey, hey,
May the fire burn you, life!

3) Complaints about the mother-in-law and father-in-law

730.

While she lived, my mother told me[1]
How with in-laws matters stand.
Here's the way things go with in-laws:
You rise early of a morning,
Take up Mother-in-law's distaff;[2]
If you get up somewhat later,
In the wheat go with your sickle.
(So) I mowed, I reaped awhile
Then I (up and) cut my finger;
Threw the sickle to the ground,
And went weeping up the hill.
(And) I saw the sun (was) shining,
Mothers bringing midday meals.
There was none to come to me,
Only a young swallow chick
(Came and) perched upon my furrow,
And for pity of me wept.
Hey, you little swallow chick,
Go to Mother, (tell her) thus:
Let her fill her pots abrim,
Let her bring them to the border,
(There) to set them (all) afire:
Through the land may tidings go,
To all mothers (everywhere),
How their daughters they should wed.

731 a.

All the flowers there are on earth,
To take oath all of them go.
But alone the sunflower only
At the gate of heaven stands

[1] Alternative reading for this verse: In the vineyard, Mother told me.
[2] Alternative reading: Take up Mother-in-law's pitchfork.

Şi judică florili
Ca soacra nurorili:
Şade 'n vatră şi mă latră
Şi strigă că nu-s bărbată.
Da cânile de bărbat
Şade pă vatră în cindă
Şi strigă că nu mi-s mândră.
M' o mânat la seşerat,
Pita 'n straiţu nu mi-o dat.
Seşerai cât seşerai,
Da la-o vreme mă lăsai;
Seşerai pân la ujină,
Dar io nu mai poşi de mână;
Seşerai până la prânz,
Dar io nu mai poşi de plâns.
(213 k. Saravale, φ)

731 b.
Câte flori îs pă pământ,
Tăte mer' la jurământ,
Numa floarea soarelui
Şede 'n poarta raiului
Şi judjecă florile,
Ca soacra nurorile.
-Taci, floare, nu judjeca,
Că nu mi-s o noră-ta.
(371. Văleani, φ)

732.
|: Cât îi lumè şi ţara-lè :|,
Nu-i slujnică ca nora-lè,
|: C'aia tăt mere şi viňe :|,
Simbria nu-i o dă nime;
|: C'aia tăt viňe şi merie :|,
Şi simbria nu şi-o cerie.
(79a. Rogoz, φ)

733.
D-aşa-i casa maichii mielè,
Din afară-i cu nuiele,
Din luntru faguri cu miere;
Şi-aşa-i casa socrului,
Din afară-i molărită[1])
Şi din luntru-i amarîtă.
[1]) < mahlen (nemţ.) = vopsită.
(348 c. Tolvădia, φ)

4) Complaints about the mother-in-law and the husband
Plângeri despre soacră şi de bărbat

734.
|: Frunză verde busuioc, măi :|,
|: Uomu bun n'are năroc, măi :|.
|: Uomu bun am fost şi eu, mă :|,
Şi-am avut nărocu rău.
Soacra-i rea, bărbatu-i câne,
Trăieşte dacă poţi bine;
Soacra-i rea, bărbatu-i hoţ,
Trăieşte bin' dacă poţi.
Soacră, soacră, poamă acră,
Ce te dai cu pumnu 'n masă,
Poate n'ai noră frumoasă?
Ca nici casă nu ţi-i curte,
Nici ficioru nu aude,
Că-l tăt strig şi nu-mi răspunde.
(83 c. Săvârşin, φ)

735.
Tuňe dracu 'n cin,[1]) mărită,
|: Că cu drag ce-am aşteptată :|,
|: Dar d-acum m'am săturată :|
|: De soacră şi de bărbată 3x :|.
Soacra-i rè, bărbatu-i câňe,
Aia mă mâncă pre miňe;
Soacră rè, bărbat urît,
Aia mă bagă 'n pământ.
Fuji, bărbace, dângă miňe,

And the (other) flowers judges,[1]
As a woman her sons' wives.
By the hearth she stands and barks
And she shouts that I am lazy.
But my husband, that low cur,
By the door sits on the oven
And shouts I'm not beautiful.
(Then) they sent me out to reap,
Put no bread inside my poke.
With the sickle I worked a while,
But left off after a time.
I mowed till mid-afternoon,
But my hand was aching badly;
Till the midday meal I'd reaped,
And for weeping could no more.

731 b.

All the flowers of the earth,
To be sworn all of them go.
But the sunflower alone
At the gate of heaven stands
And judges the other flowers,
As a woman her sons' wives.
Quiet, flower, pass no judgment,
For I'm not your daughter-in-law.

732.

In the land and in the world,
There's no servant like a son's wife,
For she goes hither and thither
And her wages no one pays;
For she runs this way and that
And she doesn't ask for wages.

733.

This is how my mother's house is:
Outside it has (woven) osiers,
Inside (it's like) combs of honey.
Father-in-law's house is thus:
On the outside it is painted
And inside it is embittered.

4) Complaints about the mother-in-law and the husband

734.

Green leaf (of the) basil herb,
Decent people have no luck.
I have been decent myself,
And had (nothing but) bad luck.
My man's bad, his mother too:
Try to live well, if you can!
He's a thief, his mother's cruel:
If you can, try to live well!
Mother-in-law, you sour fruit,
Why do you thump on the table?
Hasn't your son a pretty wife?
Why, your house is not a mansion,
And your son is hard of hearing:
I keep calling, he won't answer.

735.

Marriage, may the devil take you!
I'd awaited you with pleasure,
But now I have had my fill
(Both) of mother-in-law and husband.
She is wicked, he's a cur,
That is what is eating me;
She is bad and he is ugly,
That's what puts me underground.
Husband, run away from near me,

[1] Alternative reading: And the (other) flowers scolds.

Ca să trăiesc eu mai biňe;
Fuji, bărbace, dela spaťe,
Ca să am eu 'n lume parťe,
Parťe, parťe, și năroc,
Să nu șed cu ciňe 1) 'n loc.
1) = tine.
(275 d. Seleuș, φ)

736 a.
Tinerea fată fusei,
Tinerea mă măritai,
Și rea soacră căpătai,
Rea soacră și răi bărbat.
Când dă 'n câne, dă și 'n mine,
Dă 'n câne de două ori,
Dă 'n mine de nouă ori.
Pusei secera la brâu,
Să mer' la holde de grâu.
Secerai, cât secerai,
Secerai până la prânz
Tot cu lacremi și cu plâns;
Secerai pân la amiaz
Tot cu lacremi pe obraz.
Secerai pân la ojină,
Iacă și-a mea soacră vine
Cu cojiță de mălai
Uscată de nouă ai 1).
Cină tu cinare-i, foc,
Dacă n'ai avut noroc,
Să șezi cu badea 'ntr'un loc.
1) = ani.
(364. Feneș, ȸ)

736 b.
|: Tânăre mă măritaiu,
r. :|,
|: Soacră rè ce-mi căpătaiu,
r. :|.
|: Șeďi 'n vatră ca și-o ťiatră,
r. :|,
Și iè de-acolo tăt latră,
Și zice, că nu-s bogată.
Bade dă cu pumnu 'n grândă,
Că zice, că mi-s osândă.
r. Tânăre-i { nana, mă. / mândra, mă. / mândra. }
(331 b.c. Câmp, φ)

5) Complaints about the husband
Plângeri despre bărbat

737.
Du-ťe, dor, la badea mňeuu,
Că-i cu plugu p'ângă tăuu.
|: De ťe-a 'ntreba, că șe fac io :|, *
Spune-i, că m'am măritat;
De ťe-a 'ntreba, după șine,
Spune-i dup'on rău de câne,
De mă bate 'n toate zile.
Face-mi capu ca bumbac
Și trupu ca căpăniag.
(267 a. Cooc, ȸ)

738.
Zis-a mama cătă miňe,
Că mă 'nvăț a hori biňe;
Nu știu, traiu cum mi-a fi,
Cu horie m'oi 'nďestuli.
1) Doru și țara strin'
Mi-o făcut fața bătrână
Și capu ca ierďe 2) lină;
Magă 3) nu mi-o fost vreme, măi,
1) Păr cărunt de-a purta-le, măi.
Tu, tu, tu, pruncuță, tu, ba,
Nu păzi la măritatu,
Ca floarea la scuturat.
Măritatu nu-i norocu,
Bărbatu-i pară ďe focu,
Că ťe baťe când el vrè, da
|: Haiňe buňe nu-dz mai iè :| iè, ba;

That I (too) might better live;
Run off, husband, from behind me,
Of the world I want my share.
Share, a share and (some good) luck,
Not to stay along with you.

736 a.

I was a young maiden (once);
(As a) young (girl) I got married,
And got a bad mother-in-law.
Bad his mother, bad my husband:
Strikes the dog and strikes me too.
(While) the dog he hits (but) twice,
(All of) nine times he hits me.
In my belt I set my sickle,
To go (out) into the wheat field;
I kept reaping (there) awhile,
With the sickle worked till midday,
Weeping tearfully the while.
I kept mowing till high noon,
With my cheek all wet with tears;
I reaped till mid-afternoon:
Lo, my mother-in-law comes,
With a crust of corn-meal mush
That has been nine years a-drying:
Eat it you, may you eat fire,
If you didn't have the luck
To live by (your) lover's side!

736 b.

I got married (very) young:
Refrain
Got a wicked mother-in-law—
Refrain
By the hearth she sits like stone,
Refrain
And from there she keeps on barking,
And she says I am not wealthy.
And my man the cross-beam punches
For he says I am a burden.

Refrain: Youthful is (my) sweetheart.

5) Complaints about the husband

737.

Begone, yearning, to my lover,
Near the pond he's with his plow.
If he asks what I am doing,
Tell him that I have got married.
If he wants to know to whom,
Tell him to an evil cur—
(One) who beats me every day.
Makes my head (as soft) as cotton,
And my body like a cloak.

738.

(Oh,) my mother used to tell me
That I should learn well to sing.
I don't know how I shall live,
(But) with singing I'll make out.
Yearning and a foreign land
Have (together) aged my face,
And my head's like feather grass,
Though it wasn't (yet) my time
To wear hair (that's) grey (myself).
You, you, you, young lass (so sweet),
Do not watch out so for wedding,
Like a bloom (that's) to be shaken.
Getting married is no luck,
(And) a husband's flame of fire,
For he beats you when he wants,
(And) fine clothes you'll wear no more;

Ce ťe poartă cu care, tu
Ce ťe poartă coale rele,
Până ți-i urît ďe rele.
Tu, tu, tu, pruncuță, tu, da,
Măritatu nu-i prè biňe,
Fata-i șaďe, ți-i rușiňe,
Vai și-amaru îi ďe ťiňe!

1) lipsește o silabă. 2) = iarbă. 3) < macăr = ori (?).
(613 d. Turț, φ)

739.

|: Cum suspină ňevăstuță :/,
r.,
|: C'o bătut-o bărbatulu :/,
r.,
|: Și-o bătut-o fără vină :/,
r.

———.———

r. Sufleťeleľe dor cu jel?
(438 d. Albac, φ)

740 a.

Vai de min' rău-s beteagă,
Bărbatul ie cam eiagă[1]
Și mă bate cu coloc (?),
De nu mă doare 'n mijloc;
Și mă bate cu strujan,
Di sa - - capitan.
1) = uiagă?
(533 a. Băla, φ)

740 b.

|: Vai ďe miňe, {io-s / rău-s} beťeagă (I.) :| beťeag (II.);
|: Bărbatul ie cam ăiagă[1] (I.) :| ăiag (II.);
|: - - - - - - - (I.) - :| - (II.) -
|: Să mă baťe cu colocu (I.) :| coloc (II.) (?).
1) = uiagă?
(541 b. Băla, φ)

741.

Trandafir cu creangă 'n apă,
Plânge mândra până crapă,
Că n'are bărbat să-i placă.
(208 c. Petrovasile, φ)

742.

-Mai ňevastă cu cindeu[1]
Urît îi bărbatu tău, măi.
-|: Io văd biňe, că-i urîtu :/,
Nu mă poci băga 'n pământu.
|: Că urîtu dacă l-aiu :/,
Nu poți mere 'n târg să-l daiu;
|: Că urîtu dacă-l prinsu :/,
Nu poți mere 'n târg să-l vânziu.
1) = chendeu < kendő (ung.) = năframă?
(587. Râpa-de-Sus, φ)

743.

|: Ňevastă cu ochii 'n zori[3x] :/,
|: Nu ce uita la ficiori[3x] :/,
Ce[1] ce uită la bărbat,
Dacă dracu ți l-o dat
Și urît și blăstămat,
Și bietic și băutor,
Și la lucru n'are spor.
Pân să 'ncalță la-un pișior,
Soarili-i la prândzișor;
Pân să 'ncalță la lălalt,
Soarili-i la scăpătat.
Io pusei șina pre masă,
El mă ia de păr prin casă;
Trecui drumu, -mi djedje pumni;
Ocoli biserica,
El îmi djedje și alta.
Stau în loc și mă ghinďesc (sic),
Vai, Doamňi, cum să trăiesc.
1) = ci.
(177 c. Toeni, φ)

744.

|: Iubitu nu-i fiecumu[3x] :/,
r.,
|: Nu să mierge doi p'on drumu[3x] :/,
r.;

But he makes you ride in carts (?),
Keeps you only in bad things,
Till you're fed up of bad things.
You, you, you, little lass, yes,
Marrying is not too good:
Stay unwed and you're ashamed,
Woe and bitterness to you!

739.

How the married woman's sobbing:
Refrain
She's been beaten by her husband.
Refrain
For no fault (of hers) he beat her.

Refrain: Little soul yearning with woe.

740 a.

Woe is me, I'm sorely lame:
Rather playful is (my) husband,
And he beats me with a roll,
Yet my middle doesn't ache;
And he beats me with a corncob,
So that – – – – – captain.

740 b.

Woe is me, I am (all) lame,
Somewhat playful is (my) husband:
– – – – – – – – –
And he beats me with a roll.

741.

Rose with stem (standing) in water,
Till she bursts the lass is crying,
She has not the man she likes.

742.

Hey, you married wife with kerchief,
(What) an ugly man's your husband.
I see well that he is ugly,
(But) I can't sink in the ground;
If you have an ugly husband,
You can't sell him at the market;
If you've caught an ugly husband,
You can't sell him at the fair.

743.

Wife with eyes (turned) toward dawn,
Do not look at (all) the lads,
But look (only) at (your) husband,
Once the devil gave him to you
Both ill-looking and a scoundrel,
Both (a) poor (man) and a drunkard,
And at work a sluggard (too).
By the time he's shod one foot,
To high noon the sun has climbed;
By the time he's shod the other,
Close to setting is the sun.
I set supper on the table,
By (my) hair he drags me round;
Cross the road I went, he punched me;
(When) I walked around the church,
He struck me another (blow).
I stand still to think (things over):
Woe is me, Lord, how to live?

744.

Loving's not just anyhow,
Refrain
Two don't go along one way.
Refrain

Drumu să face, șovăie,
Lumea să nu să nădăie.
Mierg p' on drum și 'ntorc pă altu,
Să nu mă simță bărbatu.
¹)Că bărbatu-i ca 'mpăratu:
'Mpăratu de-o vină mare
Te 'ntide, deie iertare;
Da bărbatu un' mă prinde,
Uoasele mi-le ucide.

r. Uasta-i sora Cătălină
Cu-on chituș de flori în mână.
¹) în loc de: Bărbatu nu-i ?
(298. Păucinești, φ)

6) Recalling girlhood
Amintind viața de fată

745a.
|: Până fusei la maica, măi :|,
Nici țesui, nici pusei pânză,
|: Numai ce zisei ăin frunză :|.
Da dacă mă 'nstrăinai, mă,
Țăsui și|pusei pânză,
Și țăsui și pusei pânză
Și-o lăsai dracului frunză.
(125g. Budureasa, φ)

745b.
|: Până fusei la maica, I. măi :| II. mă,
Nici țăsui, nici pusei pânză,
Numai ce zisei la frunză.
|: Da dacă mă 'nstrăinai, mă :|,
Și țăsui și pusei pânză
Și-o lăsai dracului frunză.
(58k. Budureasa, φ)

745c.
|: Până fusei la maica, I. măi :| II. r.,
|: Nici toarsei, nici pusei pânză :|, r.,
|: Numai tot trăsei în frunză :|, r.
|: Dar dacă mă măritaiu :|, r.,
|: Și toarsei și pusei pânză :|, r.,
Și-o lăsai focului frunză.

r. foaie verde.
(390a. Vidra-de-Mijloc, φ)

746.
|: Când fusei la maica fată, 1. r. :|,
2. r.,
Săzui cu djerdjeu în masă,
Și făcui d-umbriță 'n casă.
Maica la d-umbrița mea
Să culca și d-adurmea.
- Scoală, maică, nu durmi,
Și mă 'nvață a gândi,
Cum la străin oi trăi.
- Așa, maichii, mi-i trăi,
Ce-i scula în miez de noapce
Și ți-i ruga ție moarce.

1. r. Ano, Ljeno.
2. r. Vai de mine, rău-mi pare,
Că m' o lăsat bădjița-te.
(320b. Murani, φ)

747a.
|: Și dor astăzi și dor mâne :|,
r.,
|: Mă duc, maică, dela tine :|,
r.
l. 3-7 = var. b., l. 1-5

r. Hai la nana să-i țuc gura
Sara când răsărie luna.
(161b. Banloc, φ)

747b.
|: Până mi-s la maica 4x I.II.III. mea :| I. mea, 1. r.,
Mi-s tot pui de rândunea;
Dar dacă m'ai măritat,
Nici rândunea, nicii pui,
Nici drăguța nimănui.

r. nană.
(320c. Tolvădia, φ)

Carefully you make your way,
(So that) people don't suspect (you).
I go one way, come another,
So (my) husband doesn't feel me.
Husbands aren't like emperors:
For great faults, the emperor
Bears with you and lets you off;
But my husband, where he's caught me,
(There) he'll (also) break my bones.

Refrain: This is sister Catalina,
With a nosegay in her hand.

6) Recalling girlhood

745 a.

While I still lived with (my) mother,
Cloth I neither wove nor set,
Only through a leaf made song.
Once I got to be estranged,
I both wove and set the cloth,
And both wove and set the cloth,
To the devil left the leaf.

745 b.

While I still lived with (my) mother,
Cloth I neither wove nor set,
Only through a leaf made song.
Once I got to be estranged,
I both wove and set the cloth,
And the leaf left to the devil.

745 c.

While I still lived with (my) mother,
Refrain
I spun not nor set the cloth,
Refrain
Only through a leaf made song.
Refrain
But (as soon) as I got married,
Refrain
I both spun and set the cloth,
Refrain
And the leaf left to the fire.

Refrain: Leafage green, ho!

746.

When I was a lass with mother,
1st Refrain
2nd Refrain
I'd work with my sewing hoop,
I made shade about the house.
(And my) mother, in my shade,
Went to bed and fell asleep.
Wake up, Mother, do not sleep,
Teach me (rather) how to think
About living with a stranger.
Thus, my darling, will you live:
You at midnight will arise
And will pray for your own death.

1st Refrain: Ana, Leana.
2nd Refrain: Woe is me, I'm sorrowing
For (my) lover's jilted me.

747 a.

Yearn today and yearn tomorrow,
Refrain
Mother, I am leaving you.
Refrain
[Lines 3–7 = lines 1–5 of *747b*.]

Refrain: Come along, to kiss (my) sweetheart,
Evenings, when the moon is rising.

747 b.

While I'm (living) with my mother,
Refrain
I'm (just like) a swallow chick.
Once I'm married, I shall be
Neither swallow nor yet chick,
Nor yet anybody's sweetheart.

Refrain: Sweetheart.

748.

4× I.–III., IV.,
|: Frunză vierde bob şi linte :| lint',

|: Descunună mă părinte :|,
1. r.,

Că cu şin' m'ai cununat,
Mai bin' să mă fi 'ngropat,
2. r..
Şi de-asupra crucii mele
Cântă nouă păsărele,
3. r..
Traiu meu ăl din fecie
Nu găsesc popă să-l scrie,
Nicii dascăl să-l cetească,
Fată mare să-l trăiască.

—•—

1. r. Iacă soarile să varsă,
Scoală badea, du-ce-acas'.
2. r. La nana ţuc îi gura,
Iară mă prinse driua.
3. r. La nana ţuc îi gura,
Şi-acuma am fost la ea.

(368. Saravale, Φ)

7) Diverse
Diverse

749.

|: Răsărirá două stele :|, r.,
|: Dar acele {– – / nu sânt} stele :| r.
Ci-s două surori de-amele.
Una râde, una plânge.
– De ce plângi tu, sora mea?
– Taci, soră, nu mă 'ntreba,
Că nu ştii tu, ce ştiu eu:
C'o zis taica sar' la foc,
Că pe una ni o da
Colo sus la răsărit,
Unde-i locu cel urît.
Şi pe una 'ncă mi-o da
Colo jos la scăpătat,
Unde-i locu cel uitat.
Şi-atunci să ne întâlnim, | 53a. 7-9, 496, 10-14
Când o face jugu nuci, | 1177a. 7-13, 22-27, b. 8-14, c. 9-12, 1301, 13-16
Şi tângeala pere dulci.

—•—

r. puiule.

(389 a. Leheceni, Φ)

750.

De urîd m'am tăt feritu,
Poate că mni-i rânduiitu;
De urîd m'am ferit tarie,
Urîtu mi-i şi 'n cărarie.
[Cine nu şti' ce-i urît,
Poate săruta pământ;
Da io nu l-oi săruta,
Că mni-e arsă irima.]
Io n'am fost aşè voioasă,
Io decând am fost mireasă;
Da de când m'am măritat,
Că mni-am pus păru pă cap.
Uiuiu bine-mi păru,
Că mni-am pus pă cap păru.

(280 c. Mănăştireni, Φ)

751 a.

|: Ciñe n'arie nărog, n'arie :|,
r.,
604, 8-11 |: De când naşte, până moarie :|,
r.,
Cum nici eu că n'am avut,
De când maica m'o făcut.
De cât m'o făcut o fată,
Mai bine on stean di peatră;
De cât m'ai şi cununat,
Mai bine m'ai fi 'ngropat.
Banii dila cununie
Să-mi fi dat la lăturgie;
Banii dila lăutaş
Să-mi fi plăcit la gropaş.
Când mi-ai croit lepedeu[1],
Să-mi fi croit coporşeu[2];

748.

Bean and lentil, (and) green leafage,
(Please) unwed me, Reverend Father,
1st Refrain
For the one you wed me to:
Rather had you buried me.
2nd Refrain
And (I'd rather) on my cross
(Have) nine birds a-singing (now).
3rd Refrain
(Oh,) my life as a young maiden
I can find no priest who'd write it,
Nor a cantor who might read it,
(Nor) a maiden (who can) live it.

1st Refrain: Here's the sun a-shining (brightly),
Get up, lover, and go home.
2nd Refrain: At (my) sweetheart's—kiss her mouth!—
Daylight's caught me once again.
3rd Refrain: To (my) sweetheart—kiss her mouth!—
Now I've been once more to (see) her.

7) Diverse

749.

(In the sky) two stars have risen,
Refrain
But they aren't (truly) stars,
Refrain
For they are two sisters mine.
One is laughing, one is weeping.
Sister mine, why are you weeping?
Quiet, sister, do not ask me,
For you don't know what I know:
Father, last night by the fire,
Said he'd marry one of us
Where the sun rises, up there,
Where there is that horrid place.
And the other he would marry
Down there, by the setting sun,
Where there's that forgotten place.
And but then we'll meet (again)
When the ox-yoke shall bear walnuts
And the yoke tree (bear) sweet pears.

Refrain: Chick (of mine).

750.

Loneliness I've always shunned,
(But) perhaps it is my part;
Loneliness I have shunned hard,
Even on the path I meet it.
Those who don't know loneliness
May (kneel down and) kiss the ground;
I however shall not kiss it,
For my heart is (badly) burnt.
I have not been of good cheer
(Ever) since I was a bride,
Because since I have got married
I have worn my hair (pinned) up.
Whoo-yoo-yoo, how glad I was
When I got to put my hair up.

751 a.

Those who have no luck don't have it
Refrain
Since they're born until they die,
Refrain
Just as I (myself) had none
Ever since my mother made me.
Rather than a girl to make me,
Better (if) a stone (she'd made me);
Rather than to get me wedded,
Better had you buried me;
(And) the money for the wedding
Should have paid (my) burial service;
(And) the money for the fiddler
Should the gravedigger have paid.
When you cut me out the linen,
Better had you made my coffin;

Când mi-ai croit măsăriță[3],
Să-mi fi croit o crușiță.
Pusă drept la capul meu
N'aș petrece-atâta rău;
Eu, maică, aș hodini,
Nime nu te-ar pomeni.

r. Trăndăfir frumos,
Și-asară la badĕ-am fost.

1) < lepedő (ung.) = pânză.
2) < koporsó (ung.) = sicriu.
3) = față de masă.

(313 a. Săvârșin, ϕ)

751 b.

|: Ciñe n'are norog, n'are :|,
r. ,
604 8-11 |: De câñ naște pânä moare :|,
r. .
Că nice io n'am avut,
De când maica m'o făcut.

r. Prestre deal la nana'n vale.

(94 b. Leheceni, ϕ)

751 c.

|: Colacu de chemători :|
|: Să-l și dat la săpători :| săpători, măi;
N
Și colacu hăl[1] de mână
Să-l și dat ăl cu lumină;
Colacu de nunii mari
Să-l și dat la clopotari;
Și colacu hăl de soacră
Să mi-l și dat peste groapă,
Și maicuț' ar și iertată.

1) = cel.

(213 g. Comori, ϕ)

751 d.

604 8-9 |: Ciñi n'arie norog, n'arie :|
{De când naște până moare.

(104 b., 108 g. Leheceni, ϕ)

752.

|: La 'nsurad, la măritatu :| măritad, mă,
{Nu trebue un învitatu,} r.
|: - - - - - - - 3x :| r.
Că doară nu-i târg de boi,
Când îi ièi, să-i duci 'napoi;
Și doară nu-i târg de junci,
Când îi ièi, atunci să-i duci;
Și-ala-i on târg cu contract (!),
Până-i lume, ești legat.

r. verde frunză.

(307 c. Cerbăl, ϕ)

753.

|: Fata dacă să mărită :|,
|: De loc îi ciuparcă frită :|.

(158 b. Seleuș, ϕ)

754. [Correct place: after 729]

|: Bate-l, Doamñe,-acela omu :|,
|: Care-și dă fata 'nt' alt satu :| sad, mai.

(129 a. Șoimi, ϕ)

755.

Care fată-și lasă satu,
|: Mânce-o jalea și bănatu :|! N

(123 e. Urisiul-de-Sus, ϕ)

756.

Strugurel bătut de piatră,
Din străin nu-i face tată;
Strugurel bătut de brumă,
Din străin nu-i face mumă.

(67 e. Igriș, ϕ)

757.

Tăt îmi bănuiș și-mi bănuiu,
C'am mărs după vădovoi, mă.
Muld mă mustră și mă ceartă,
Că io nu-s ca ceialaltă.

When you cut (my) tablecloth,
Better had you carved a cross
(To be) set above my head.
(Then) I wouldn't fare so ill,
Mother, (but) I would be resting:
No one would speak (ill) of you.

Refrain: Rose that's beautiful,
Last night too I met (my) lover.

751 b.

Those who have no luck don't have it
Refrain
Since they're born until they die;
Refrain
For I too have had no luck
Ever since (my) mother made me.

Refrain: O'er the hill down to (my) sweetheart.

751 c.

(Oh,) the cake (made) for the suitors
Should have been given the diggers;
And the cake (made) for (my) hand,
To the one who bears the candle;
And the wedding-witness cake,
To the men who toll the bells;
And the mother-in-law's cake
O'er my grave should have been handed,
Mother would have been forgiven.

751 d.

Those who have no luck don't have it
Since they're born until they die.

752.

When you marry, when you're wedded
{ - - - - - - -
{ You don't need a man to urge you:
Refrain
- - - - - - - - - - -
Refrain
For it's not a deal in oxen,
As they're bought to take them home;
And it's not a deal in heifers,
When you get them then to take them.
Marriage is a contract deal:
While the world lasts, you are tied.

Refrain: Leafage green, ho.

753.

Once the lass has gotten married,
She's at once a roasted mushroom.[1]

754.

Smite down, Lord, the man who gives
To another thorp his daughter.

755.

May the lass who leaves her village
Eaten be by woe and worry!

756.

Little grape stricken by hail,
In a stranger seek no father;
Little grape stricken by hoarfrost,
In a stranger seek no mother.

757.

I keep worried all the time,
For a widower I've married.
He upbraids me and he scolds me
For not being like the other.

[1] Alternative reading for this verse: She's by no means roasted mushroom.

-Dară io văd, badé, biňe,
Că tu nu-i trăi cu miňe.
(115. Vașcău, φ)

758a.

|: Du-ce, dor, la miňe-acasă :|
|: Și spuňe- a la mea nevastă :|, N
Ea de șină să nu ghiece[1]
Și pe min' să nu m' așcepce,
Că io și-asar' am șinat
Colo d' ălături de sat;
Și astară oi șina
Iară la mândruța mea.

1) = gătească.

(361. Cenadul-Mare, φ)

758b.

|: Du-ce, dor, la miňe-acasă :|3x,
|: Spuňe la a mè ňevastă :|3x,
Că șine, să nu mai lase,
Că și eu oi fi șinat
La mândruța cu bărbat.
(132 a. Grădiște, φ)

759.

Sara bună, măi muiere!
Io mă duc la mândra miè-re;
Io mă duc și-apoi iar vin
Și ce[1] umplu de veňin.

1) = te.

(262 c. Petrovasile, φ)

760.

Mul' mă mustră muiérè-re,
Ce-am făcut cu puťerè-ľe?
|: Da iè biňe-ar putè ști-ľe :|
C' or mâncat-o străiňi-ľe.
(63 a. Șebiș, φ)

C. Soldiers' Songs
Cântece cătănești

1) Recruiting and leaving for the army
Recrutare și plecarea în cătănie

761.

Suflă vântul peste jie[1],
Măr ficiorii 'n cătunie;
Suflă vântul peste șură,
Măr ficiorii la măsură.

1) = vie.

(210. Gherla)

762. [Two texts: 1-8, 9-12]

Dincolo de Lipova
Frumos cântă știglița
De dorul la doi voiniși,
Că s' or însurat de miși.
Luni și Marți s' or cununat,
Miercuri carce le-or picat,
Carce dela 'mpărăție,
Să meargă la cătănie.
Cătăni-aș, cătăni, | 809b. 5-8
Numa pușca de n' ar fi;
Pușca și oțelile
Aia-mi mâncă șielile.
(371. Vălcani, φ)

763.

Țucu-ți gura și uoți-iei,
Nu măi, nu măi sudui, măi.
Frunzuță verdi de vie,
Mândră-i mândra și Marie.
Frunză verde de bujor,
Și Petrea-i mândru fecior.

But I, lover, see full well
That you won't live (long) with me.

758 a.

Begone, yearning, to my home,
Tell this to that wife of mine.
She is not to cook for supper
And she's not to wait for me,
For last night I had my supper
Over there, beside the village;
And tonight I'll have my supper
At my sweetheart's once again.

758 b.

Begone, yearning, to my home,
Tell this to that wife of mine:
She's to leave no supper (for me),
For I'm going to have supper
With the sweetheart who is married.

759.

A good evening to you, wife:
I am going to my sweetheart.
I shall go and then come (back),
And I'll fill you (up) with poison.

760.

Much I'm scolded by my wife:
With my strength what have I done?
But she ought to know full well
That strange (girls) have eaten it.

C. SOLDIERS' SONGS

1) Recruiting and leaving for the army

761.

O'er the vineyard blows the wind,
To the army go the lads;
O'er the barn the wind is blowing,
(And) in step the lads are marching.

762.

Beyond Lipova[1] (afar),
Prettily the finch is singing:
It's for yearning for two lads,
Because they got married young.
Monday, Tuesday, they got wedded;
Wednesday they received a letter—
From the Empire a letter—
That they should go soldiering.
Soldiering I'd go to soldier,
If there only were no gun.
(Oh) the rifle and the steels,
They are eating up my loins.

763.

I would kiss your mouth and eyes:
Do not, do not curse again.
Little green leaf of the vine,
Sweet's (my) sweetheart and Maria;
Green leaf of the peony,
Peter is a fine lad too.

[1] Town on the Muresh River, in the district of Timiș-Torontal. The accent is on the first syllable.

Mie cucu mi-o cântat
Neprânzit și necinat
La tabără de plecat;
Mie cucu mi-o horit
Necinat și neprânzit
La tabără de pornit.
(38 a. Delani, ɋ)

764 a.
[Trimis-o 'mpăratu carte
La feciorii de pe sate,]
- - - - - - - măi
|: Fetele bumbi și inele :|,
Că-i Bosnie mare foc, măi.
Cântă cucu 'n vârf de sură,
Măr feciorii la măsură.
Haidați, fete să jurăm,
Pe feciori să nu-i lăsăm,
Că de noi îi om lăsa,
La joc cine ne-o lua ?
(229 d. Budureasa, ɋ)

764 b.
|: Trimisu-s-ă 'n țară carte :|,
r.,
|: La feciorii de pe sate :|,
r.,
Să nu poarte struț în clop,
Că 'n Bosnie-i mare foc;
Fetele bumbi și inele,
Că 'n Bosnie-i mare jele.
r. Vivad Luca, să trăiască!
(149. Leheceni, ϕ)

765.
Câte care-s cu povară,
Toate suie și scoboară.
Numa carul băditii
|: Din deluțu Bistriții - re :|- re-i
Nici suie, nici nu scoboară,
Bate-i boii și-i omoară.
-Nu-ți bate, bade, boii,
Fără-ți placă-a cătuni.
(565. Cooc, ϕ)

766.
D-avut |: Avut-am on badiuț dragu :|,
El sosâi sus la gangu[1],
|: Sus la gangu cetății, mai :|
De-a miljocu u-Orăzii, mai.
-Decât, nană, și[2] te ieu,
Mai poarte mă Dumnezeu
D-în tri ai și jumătate
Cu pușca legat în spate
De-a roata după cetate.
1) < Gang (nemț.) = coridor. 2) = să.
(91 a. Dumbravița-de-Codru, ϕ)

767 a.
Mă uitai din deal în vale,
Nu văd că pe nana poale.
Mă uitai din deal în șes,
Văzui că nana o mers.
Te ieși, mândră, 'n deal la cruce,
De vezi, Neamțu* cum mă duce,
Pe pană de cucuruz,
La Italia în sus.
Hai, mândră, de mă petreci
Că de aici până 'n Beci;
De-a ție-ți părea cumva
De-aici până 'n Italia.
(125 b. Poiana, ϕ)

767 b.
|: Te ieși, mândră, 'n deal la crucie :|
De vezi, Neamțu cum mă ducie,
|: Pă pană de cucurudzu :|
La Iitalia d'-în susu.
(125 f. Poiana, ɋ)

(But) to me the cuckoo's sung:
Dinnerless and supperless,
(I'm) to go off to the camp;
The cuckoo has called to me:
Supperless and dinnerless,
(I'm) to start out for the camp.

764 a.

(See,) the Emperor sent a letter
To the young men of the village,
– – – – – – – – hey,
Rings and buttons for the lasses:
A great fire (burns) in Bosnia.
On the barn-top sings the cuckoo,
(And) the lads march off in step.
Come along, girls, let us swear
Not to let (our) lads go off;
Because if we let them go,
Who shall take us to the dance?

764 b.

Word's been sent throughout the land,
Refrain
(Ordering) the village lads
Refrain
In their hats to wear no flowers,
For in Bosnia there's great fire;
Girls (must wear) no rings or buttons,
For in Bosnia there's great woe.

Refrain: Hooray, a long life to Luke!

765.

All the carts that have a load,
All go up and (then) come down;
Only (my poor) lover's cart
From the hill of Bistritza
Neither climbs nor yet comes down,
Though he beat (his) beeves to death.
Lover, beat no more your oxen,
Unless you like soldiering.

766.

I (once) had a lover dear,
(But) he went up to the passage,
To the passage of the fortress,
In the middle of Oradia.[1]
Lass, before I marry you,
Let the Lord lead me about
For three years and half a year,
With a gun strapped to my back,
Round about the citadel.

767 a.

I looked downwards from the hill,
Only saw (my) lass's skirts;
I looked downwards to the plain,
Saw (my) lass had gone (away).
Lass, come to the hilltop cross,
See the German, how he leads me,
(Riding) on a cornstalk posy,
Upwards, toward Italy.
Come, lass, walk along with me
Up to Vienna from our parts;
(And) if it seems (right) to you,
From our parts to Italy.

767 b.

Come, lass, to the hilltop cross,
To see how the German leads me,
(Riding) on a cornstalk posy,
Upwards toward Italy.

[1] One of the larger cities of Transylvania, capital of the district of Bihor. The accent is on the second syllable.

767c.

|: Ța ieși, maică, 'n djal la cruce :|
|: De vieri, Neamțu cum mă duce :|
Cu cocia[1], cu patru cai,
Cocia-i plină de domni mari.
(1 b. Jadani, ɋ)

1) = cocia, < kocsi (ung.) = trăsură.

768.

|: Fă-mă, Doamne, ce mi-i face :|,
1.r.,
|: Fă-mă bușumie de vie :|,
2.r.,
La domnii 'n cănțălărie,
Să văd domnii pă ce scrie.
Domnii scrie pă hârcie
Numele din cătănie.
Mă duc la solgabirău[1],
Să-mi șteargă numele meu.
Solgabirău îi om rău,
Că n'ascultă ce zîc eu.

1.r. D-ai, cucule, nu cânta, mă,
- - - - inima, mă.
2.r. Mai cântă, cucule,-odată,
- - - - - - - -

1) < szolgabíró (ung.) = pretor.
(175. Murani, ɋ)

769.

|: Ștrajameșter[1] din compania :| compan' (I., II.)
|: Cât îi noaptea, nu mai doarme :|,
Numai scrie pă hârtie
La feciori, care să vie.

1) < strázsamester (ung.) = plutonier.
(10. Albac, ɋ)

770.

|: Tună, drace, 'n ce-i tuna :|,
r.,
Tună 'n firul paiului
Și 'n condeiu Neamțului,
Ca să n'aibă pe ce scrie
D-alți feciori la cătănie.
D-am un bade tinerel,
Și l-ar scrie și pe el,
Că l-o mai scriet (sic) odată
Și l-om căta 'n lume toată.
Și-acolo mi l-am găsit,
Unde-s bisturile 'nchise
- - - - - -
r. Vivat țara mea.
(414 b. Poiana, ф)

771.

|: Neamțule, crucea te bată :|,
|: Că luași fiul dela tată :|
Și draguțul dela fată.
Și fata te-o blăstăma,
Că n'are cine-o juca.
(46 b. Ghelari, ф)

772.

D-împărate, d-împărate,
Da nu te temi că te-or bate
Lacrămile fetilor
Dă dorul ficiorilor, măi!
(9. Dumbravița-de-Codru, ф)

773.

|: Neamțule, o tu dujmane :| 3x,
r.,
|: Dacă-ți trebuie cătane :| 3x,
r.,
Ia pruncii până-s mai mici,
Nu-i lua când îs voinici;
Ia pruncii când sug la țâță,
Nu-i lua când au mândruță.
r. Țară-ji mere la mândră, mă.
(156 a. Troiaș, ф)

774.

M'a făcut mama ficior
Să-i fiu tatei ajutor.
Cân' am fost la-ajutorie,
M'a dus Neamțu 'n cătănie.
Vai, Neamțule, nu ți-i grău,

767 c.

To the hilltop cross come, Mother,
Watch the German taking me
In the coach with the four horses,
(And) the coach is filled with gentry.

768.

Make of me, Lord, what You'd make me:
1st Refrain
Change me to a grapevine stump,
2nd Refrain
In the office of the gentry,
To see what the gentry write on.
They are writing on some paper,
Names of (those called to) the army.
I am going to the judge,
That he wipe my name (away).
(But) the judge is a bad man:
He will not heed what I say.

1st Refrain: Come on, cuckoo, do not sing (more),
– – – – – – the heart.
2nd Refrain: (Come on,) cuckoo, sing once more, (ho)
– – – – – – – – – –

769.

The company sergeant major
Doesn't sleep the whole night long,
But he only writes on paper
To the lads who have to come.

770.

Devil, strike what you would strike:
Refrain
Strike a wisp of straw with lightning,
Also strike the German's pen,
So that he can write no more
To (call) other lads as soldiers.
Because I have a young lover,
And him, too, he would write down;
For he wrote him once before,
And throughout the world I sought him,
And I only found him there
Where the taverns are (all) closed.
– – – – – – – – –

Refrain: Hooray for my country!

771.

German, may the cross but strike you,
For you took a father's son,
And a lass's lad you took,
And the lass will (sorely) curse you,
Since she's nobody to dance with.

772.

Emperor, oh Emperor,
Don't you fear you will be smitten
By the tears of (all) the lasses
(Who are) yearning for (their) lads?

773.

German, oh you enemy,
Refrain
If it's soldiers that you need,
Refrain
Take the babes while they are smaller,
Do not take them when they're stalwarts;
Take the babes while they are suckling,
Take them not when they have sweethearts.

Refrain: To (my) lass I'd go again.

774.

Mother made me (be) a boy
(And) to be of help to Father.
When I came to be of help,
Soldiering the German took me.
Woe, you German, aren't you sorry,

Când vă-i sânge pe borȟeu?
Da nu-i sânge de borȟeu,
Că-i sânge de capul meu.
1) < bornyú (ung.) = sac militar.
(148 d. Comori, ϕ)

775.

|: Plânge mă, maică, cu doru :|,
|: Că și eu ți-am fost fișoru :|.
|: Când ți-am fost de ajutoriu :|,
|: Mi-or vin'[1], maică, pețitoriu :|,
Pețitori dela 'mpărat
Pe cătană m'or luat.
Și-or mai luat mulți din sate,
Și ȟe băgară 'n cetate.
Și ieșea un căpitan
Și strigă pe noi viclean:
— Săriți voi, fișori, din loc
Pân la coșia[2] de foc
Și vă puneți pe coșie
Și mergeți la cătănie,
La căsarmă la grăniță.
Hai săracă cătăniță!
Când văzurăm Dunărea,
Prinsem toți a lăcrăma.
Dela Dunăre plecarăm,
Nicăurea nu mai starăm
Pân la Horvația 'n țară.
Și 'n loc de mândruța mea
Căpătai o pușcă grea,
Pușca grea și rujinoasă,
Nu-i ca mândra de frumoasă;
Pușca grea necurățită,
Nu-i ca mândra de albită.
Până pușca-mi curăți,
Tot la mândra mă gândi,
Că și ea o fi visat,
Ca și io oi fi rodat.

1) = vint = venit.
2) = cocia < kocsi (ung.) = trăsură.

(209 c. Vălcani, ϕ)

776 a.

147 |: Tăt am zis mă duc, mă ducu[3x] :|, N
+. ;
374 1-4 Și maica nu mi-o crezut.
Dar acu și maica crede,
Că tri ani nu mă mai vede.
Și 'n tri ani îi vreme lungă,
Poate doru să ne-ajungă;
Și 'n tri ani îi vreme lată,
Poate doru să ne bată.

+. Săracă-i inima mea, mă.

(192. Valea-Mare, ϕ)

776 b.

147 Tot am spus, mă duc, mă duc
374 1-4 Și maica nu mi-o credzut.
Dar acuma maica viedje,
Că mă duc, nu ma' mă viedje.

(200a. Seleuș, ϕ)

776 c.

147 |: Tăt am zîs, mă duc, mă ducu :|,
374 1-4 |: Și maica nu mi-o criezutu :|;
|: Dar acum mă poate criede :|,
|: Că m'am dus, nu mă mai vede :|
|: Și m'am dus în țări străiñe :|,
|: Unde nu cunosc pă ñime :|.
706 12-17 Și |: Ba cunosc o rândunea :| rândunea-rie
730 15-23 |: Viñită din țara mea-rie :|.
— |: Rândunea din tara mea-rie :|,
|: N'ai văzut pă măicuța-rie :| ?
1167 a. 10-11 b. 12-18 — |: Ba io ba că te (sic)-am văzutu :|
|: Fărină dalbă ciernân'u :|.
1176 a. 29-30 b. 26-34 c. 24-46 — Rândunea din țara mea,
Spune la măicuța mea,
Că fărină nu frământe,

Seeing blood upon my knapsack?
It is not the knapsack's blood,
It is blood from my (own) head.

775.

Mother, weep for me with yearning,
For I too was (once) your son.
When I was a help to you,
Mother, suitors came for me:
Suitors from the Emperor,
Took me off to be a soldier.
They took many from the village,
And they put us in the fortress.
And a captain (then) came out,
Craftily called out to us:
From this spot leap up, you lads,
To that fire-wagon go,
And climb up into that wagon
For to go a-soldiering,
To the barracks on the border.
Come along, poor soldier-boy!
When we set eyes on the Danube,
All of us began to weep.
From the Danube we went on,
Stopped no more (along the way),
Till the land of the Croatians.
And instead of my (sweet) lass,
I was given a heavy rifle.
(But) that heavy rusty gun
Isn't pretty like (my) sweetheart;
(And) that heavy uncleaned rifle
Isn't whited like (my) lass.
While the rifle I was cleaning,
I kept thinking of (my) sweetheart:
That perhaps she'd also dreamt it
That I, too, had borne a fruit.

776 a.

I've been saying, I am off.
Refrain
Mother mine would not believe me.
But now she believes it, too,
That three years she will not see me.
And three years is a long time,
Yearning has the time to reach us;
And three years is a wide time,
Yearning has the time to smite us.

Refrain: Woe to my poor heart!

776 b.

I've been saying: I am going.
Mother (then) would not believe me.
But my mother sees it now:
I am off, no more she'll see me.

776 c.

I kept saying: I am going.
Mother (then) would not believe me.
But now Mother does believe me:
I am gone, she no more sees me.
And I'm gone to foreign lands,
Where I do not know a soul.
Yet I know a (little) swallow
That is come from my own land.
(Little) swallow from my country,
Have you not my mother seen?
Yes, I have, I've seen (your mother),
(And) white flour she was sifting.
(Little) swallow from my land,
(Go and) tell that mother mine
Not to knead (dough from) the flour,

După mine nu să uite:
Nu-s în cortu ţigănesc,
Ci-s în casa 'mpărătesc.
(268 f. Petroşan, ф)

777 a.

Io măr, maică, 'ntră cataňie, (sic!)
Tu rămâi şi-mi spală haiňe,
Şi 'n curu iè chemeşe-lè,
|: Pă lătuţu dinapoi :|
|: Scrie-mi plug cu patru boii :|.
Tu rămâi şi-mi spală haiňe,
Şi 'n curu iè chimeşe, măi,
|: Şi mi-o coase cătăňeşte :|.
Pă din sus di umerile
Scrie-mi fraţi şi surorile;
Pă mâneca de-a dreapta
Scrie-mi di pă dumniata.
(224 b. Ţiganeştii-de-Criş, ф)

777 b.

|: Io mă duc, mândră, 'n cătaňie :|, (sic)
Tu rămâi şi coasă haiňe,
Tu rămâi şi coasă haiňe,
|: Croieşte şi mňi cămeşă :|.
Mňi-o croieşte bărbătească
Şi mňi-o coasă cătănească,
Neamţu să te pominească.
Pe latu hăl¹) di napoi
Scrie-ţi părinţi amândoi.
¹) = cel.
(124 a. Hodac, ф)

778.

|: Pă din jos de Orăştie :|,
r.,
|: Merg doi fradzi la cătăňie :|,
r.
Zise unu cătă altu:
Noi, frate, ne lăsam satu,
Satu şi mândruţele,
Mai tare maicuţele,
Care le-am supt ţâţele.
Spusă-ţi-am noi, maico, ţie,
Şi m'o prinde Neamţu 'n mână,
Noi nu mai vinim la tine,
Nici nu-ţi cosim în grădină,
Ni' nu-ţi mulgem uoi în stână.
Nici n'oi muri pă perină,
Şi¹)-oi muri în ţară strină
Cu puşchiţa plină 'n mână.
Or îi plină, or îi goală,
Tăt nu mor la nana 'n poală.
cf. 21 1-2, 22 5-6 — r. Negri-s uoči la mândra, măi, — cf. 350 a.b.c 1-2
Să-i vindă, i-aş cumpăra, mă,
¹) = ci.
(252. Perneşti, ф)

779 a.

cf. 691 5-15, 780 7-10, 1211, 1260 — cf. 1288 5-16, 1309 7-13, 1330 5-14

Io când am pornit din sat, măi,
|: - - - - - - - - - :|
[Zua bună mni-am luat]
Dela tată, dela mamă,
|: Dela fraţi, dela surori :|
|: Dela şir de rintă creaţă :|.
Frunză verde de fraguri,
Rămâi, maică, la tunari.
Dimineaţă la cinci cias
Şi ne scoală ruculaş¹),
Ruculaş cu tunuri grele,
Care-mi rupe noaste pele.
Rădică, maică, la roate,
Rău mă doare 'n tiept şi 'n spate.
De-ar şi dealu cât de mare,
Noi cu tunu merem tare.
Dacă tare nu putem,
Doisprezece cai prindem,
Şi 'n vale dujmanului
Punem calu la genunte,

And to stop looking for me;
For I'm in no gypsy tent,
I am in the Emperor's mansion.

777 a.

Soldiering I'm going, Mother,
You stay (here) and wash my clothes,
On the rear end of my shirt,
On the bottom of the shirt-tail,
Draw a four-ox plow for me.
You stay (here) and wash my clothes,
(Take) the rear end of my shirt,
Sew it for me soldier-fashion:
Up above, near the shoulders,
Write my brothers and my sisters,
And upon the right-hand sleeve
Write for me about yourself.

777 b.

Lass, I'm going soldiering,
You stay (home) and sew (me) clothes
You stay (home) and sew (me) clothes:
Cut me out a shirt as well,
Tailor it in manly fashion
And (then) sew it soldier-fashion,
That the German speak of you.
On the bottom of the shirt-tail
Write (for me) your parents both.

778.

Downward, below Orashtie,[1]
Refrain
To the army go two brothers.
Refrain
Said one (brother) to the other:
We are leaving our village,
(Our) village and (our) sweethearts,
And, worse yet, (our own) mothers,
At whose breasts we two were suckled.
We have told you, Mother, (told) you,
If the German's hand should catch us,
We shall not come (back) to you,
Nor your garden shall we mow,
Nor your ewes milk at the fold,
Nor shall I die on a pillow,
But shall die in foreign land,
With the loaded gun in hand.
Be it loaded, be it empty,
I'll not die in sweetheart's lap.

Refrain: Black they are, (my) sweet-heart's eyes;
If she'd sell them, I would buy them.

779 a.

When I left the village, ho,
_ _ _ _ _ _ _ _ _
I said farewell (to them all):
To (my) father, to (my) mother,
To (my) brothers, to (my) sisters,
To the row of curly mint.
Green leaf of the mulberry,
I'll stay with the cannoneers.
In the morning, five o'clock,
Reveille awakens us;
Forward with the heavy guns
That are breaking our backs;
Lift, my darling, (heave) the wheels,
Sorely ache my chest and back.
Be the hill big as it may,
We go swiftly with the cannon.
(And) if swiftly we can't (go)
We harness a dozen nags,
In the valley of the foe,
Set the horse upon its knees,

[1] Orăștie is a town in the district of Hunedoara, in Transylvania. The accent is on the third of the four syllables.

Să margă goiobu 'n frunte.

1) < rukkolás (ung.) < Rücken (nemt.) = înaintare.
2) < golyóbis (ung.) = glonț.

(268 a. Cămărașul, ¢)

779 b.

cf. 691, 5-15; 780, 7-10; 1211; 1260; 1288, 5-16; 1309 d. 7-13; 1330, 5-14

|: Când am pornit eu d'e-acasă :|,
|: Zua bună mni-am luat, măi :|
|: D'ila clopu 1) mneu cu pană :|,
D'ila mamă, d'ila tată,
|: D'ila grăd'ină cu flori, măi :|,
|: D'ila frați, d'ila surori, măi :|,
D'ila veri și d'ila vere
Și d'ila mândrile mele.

1) = pălărie.

(582. Cămărașul, ¢)

780.

|: Eu pă-o deal, badea pă-o vale :|,
+. ,
|: Bosăiog mândru răsărie :|,
+. ,
Bosăiog moldovenesc,
Puse-mi gând să te iubesc.
Dar mi-o spus o Ardeleană,
Că te-o luat, badeo, cătană.

cf. 691, 5-15; 779 a. 1-5, b. 1-8 — cf. 1211; 1260; 1288, 5-16; 1309 d. 7-13; 1330, 5-14

Când de-aici tu ai plecat,
Zua bună ți-ai luat
D'ila fir de bosăioc,
D'ila fir de rujmalin,
Tot plângând și suspinând.

+. Suz lună, djos lună valea sună,
Eu cu mândra mea dug bună.

(312 h. Ghelari, φ)

781.

Nu și, maică, supărată,
Ce ieșe' singură-odat';
|: Noi merem în I. cătunie :| II. cătuni',
Fetile măr' la I. robd'ie :| II. robd'i';
Și pune șină pă masă
Și jumblă plângând pin cas'.
|: Și-atunci și-ai gând'i la I. eiu :| II. ei,
Săracii copiii mneiu,
Că cu marșina 1) și ei.

1) = trenul.

(218 c. Cămărașul, ¢)

782 a.

|: Gheizeșu 1) cu șase roate :|
Dusă-mi fratile dăparte. N

1) pron: g (nu d'); < gőzös (ung.) = tren.

(56 f. Pocioveliște, φ)

782 b.

Gheizeșu 1) cu șase roatie
Dusă-mi pă bad'e dăpartie
\- - - - - mă, măică,
Numai cât o poruncele
\- - maică cătă el'e.

1) cf.: var. a. 1)

(53 b. Pocioveliște, φ)

783.

I. I-ardă | II. Arde | III. |: Ardă ce focu, mărșină 1) :| 3x,
|: Cum podzi merie {d-ape / i-ape} lină :| 3x;
Când ești plină de cătane,
Ce duce focu mai tare;
Când ești plină de răgute, 2)
Ce duce focu mai iute.

1) = mașină = tren. 2) = recruți.

(72 c. Grădiște, φ)

784.

Frunză vierde iedenucă,
Nu-i săracă-i mândrulucă,
Pleacă te și mă sărută,
Nu-ți fie d-inima friptă,
Că destul mi-i friptă mie,
|: Că mă duc d-în cătănie :| 3x.
Frunză verde de masline,

That the shell may hit the target.

779 b.

When I went away from home,
I said farewell (to them all):
To my hat bedecked with flowers,
To (my) mother, to (my) father,
To the garden with (its) flowers,
To (my) brothers, to (my) sisters,
To (my) cousins, boys and girls,
And to (all) my sweethearts too.

780.

I'm uphill, he's in the valley,
Refrain
Handsome basil plant is growing,
Refrain
A Moldavian basil herb,
I had thought of loving you.
But a Transylvanian told me,
Lad, they took you as a soldier.
When from here you went away,
(From all things) you took your leave:
From the sprig of basil herb,
From the sprig of rosemary,
All a-weeping and a-sighing.

Refrain: Moon above, moon below, the valley rings:
I'm at ease with my own sweetheart.

781.

Mother, don't be sorrowful
That you're all at once alone:
We are going soldiering
(And) the girls go into bondage.
Set the supper on the table,
Weeping go about the house,
And then you will think of them:
(Oh) my (poor) beloved children,
For they're (gone off) on the train.

782 a.

Fire-wagon with six wheels
Took my brother far away.

782 b.

Fire-wagon with six wheels
Took my lover far away,
– – – – me, Mother,
Just (because there is) an order
– – – – – – – Mother, for them.

783.

May the fire burn you, train!
How so smoothly you can go!
When you're full of soldiers (only),
Harder does the fire take you;
When you're full (but) of recruits,
Faster does the fire take you.

784.

Green leaf of the walnut tree
Is not poor (for) it is pretty.
Bend (your head down) for to kiss me,
(And) let not your heart be seared,
It's enough that mine is burnt,
For I'm going to the army.
Green leaf of the olive tree,

Eu mă duc în țări străiñe, | 711 a.b.c. 5-7
Unde nu cunosc pre ñime
Numai frunza și iarba, | 1167 b. 29-31
Care-i pre toată lumea.
(283. Seleuș, ф)

785.
|: Suflă vântu pă hotar, mă :| măi.
- Ce plângi, maic', așa cu-amaru?
Maică, măiculița mè, mă :|,
Nu mai plânge starie rie, mă.
- Cum n'oi plânge ne 'ncetat,
Că îi văd că te-am lăsat,
Că 'n căsarmă te-o băgat.
(68. Poiană, ф)

2) Reproaches to the mother
Mustrări de mamă

786. [Two texts: 1-5, 6-15]
[Mândră-i măistorița mea]
Hei dorița mea-rie,
Mândră-i dracu să mi-o ia-rie,
1.r.,
|: Că pre miñe m'o lăsată :|,
2.r.,
Și în lume o plecat.
Că maica m'o blestemat, | Cf. 604 1-4, 605 3-9
Să umblu pre lume 'n sat;
Ea m'o blestemat cu foc,
Ca să nu mai am năroc;
Ea m'o blestemat cu pară,
Să umblu pre lume 'n țară;
Și m'o blestemat cu spiñi,
Ca să iez dintre veșiñi,
Să umblu din sat în sat
Ca cătană la Bănat.
1.r. Vai doru meu d-ajunge,
Inimioara 'n miñe plânge
2.r. Că io - - - - face - - - .
(586. Seleuș, ф)

787.
Maică, rău m'ai blăstămat,
Și blăstămul s'au legat.
Cu mână tâță mi-ai dat,
Din gură m'ai blăstămat
Într'o zi de sărbătoare,
Ziua de Vinerea Mare,
Să n'am Paști, nice Rusale (sic),
Nici Crăciunu că-i mai mare,
Făr' tot să umblu pe cale,
Calea supărărilor
'N mijlocul bătăilor.
Doamne, Dumnezeul meu,
Ajută-mi pe gândul meu,
Să mai scap din luptă-odată,
C'am o soră supărată
Și-au rămas sângură-acasă.
Doamne, ai grijă de ea,
De soră Arșinica!
N'avem tată, n'avem mamă,
Puii cucului ne chiamă.
Dar ne-o-ajuta Dumnezeu
Și ne-a mântui de reu
Cu Zaharie* june.
(280 f. Fântânița, ф)

788.
|: Spune, maicǫ,-adivăratu :|,
1.r.,
În ce apă m'ai scăldat?
În apă fără molitbă,
Ca să mor în țară strină;
'N apă din izvor spurcat,
Să mor di pușcă pușcat.
Și în loc di copârșeu[1]
Fi v'o dungă di părău;
'N loc di pânză pă obraz
Oi fi di soare tăt ars.

I am off to foreign lands,
Where I don't know anybody,
Only (know) the leaves and grass,
Which are all over the earth.

785.

On the border blows the wind,
Mother, why d'you cry so hard?
Mother, little mother mine,
Weep no more for evil living.
How can I stop weeping then,
When I see that we are parted,
(And) they've put you in the barracks?

2) Reproaches to the Mother

786.

Pretty is my sweetheart (fair),
Hey, my yearned-for sweetheart,
Pretty, may the devil take her,
1st Refrain
Because she has jilted me,
2nd Refrain
And has gone into the world.
For my mother has accursed me,
To go wandering through the village;
Set a curse of fire upon me,
To have no good luck again;
Set a curse of flame upon me,
To go wandering through the land;
Set a curse of thorns upon me,
From the neighbors to go forth:
Through the villages to wander,
As a soldier in distress.[1]

1st Refrain: Woe, my yearning reaches (me),
(And) my heart inside me weeps.
2nd Refrain: For I – – – – – – – do – – – – – – – – –

787.

Mother, sorely have you cursed me,
And the curse has stayed with me.
With your hand you suckled me,
And becursed me with your mouth;
On a holy day (you did this),
On Good Friday (cursing me)—
Easter not to have, nor Whitsun,
Nor yet Christmas, for it's greater;
But (instead) to roam my way,
(That's) the way of sufferings,
(Straying) in the midst of strife.
Oh dear God, my (blessed) Lord,
Succor me as is my thought:
That I might escape from battle,
For I have a worried sister,
And she's left alone at home.
Lord, but keep her in Your care,
My sister, Arshinica![2]
We've no father, we've no mother,
We are called the cuckoo's chicks.
But (Almighty) God will help us
And of evil we'll be freed,
With young Zachary (together).

788.

Tell (me), Mother, truly (tell),
1st Refrain[3]
In what water did you bathe me?
Water ('t was) uncleansed by blessing,
That I die in foreign land;
Water from an unclean spring,
That I die of rifle shot;
And instead of (wooden) coffin
There will be (some) river bed;
With no sheet upon my face,
I'll be all burnt by the sun.

[1] The word Bănat (a Rumanian province), capitalized in the original text, allows an alternative translation: As a soldier in Bănat. Uncapitalized, the word means "distress." The latter form has been selected, for reasons of context.

[2] A most unusual woman's name. The accent is on the third syllable.

[3] The author does not indicate the placement of the second, third, and fourth refrains.

Şi tu, soare luminat,
Spune inde-oi fi 'ngropat?
Lâng' o trupină de fag
- - - - - - .

1.r. Astăzi toată ziua-i nor,
Mâne poate fi să mor.

2.r. Astăzi toată ziua-i nor,
Inima mea arde 'n dor.

3.r. Azi-i nor, mâne senin,
Io-mi petrec lumea cu chin.

4.r. Ziua-i nor, şi noapte-i stele,
Io-mi petrec lumea cu jele.

1)< koporsó (ung.) = sicriu.
(169 d. Mănerău, ф)

789.

|: Lasă, maică, m'ai făcută :| făcut,
|: Dacă noroc n'am avut :|;
|: Lasă, maică, m'ai lăsată :| lăsat,
|: Dacă noroc nu mi-ai dat :|.
|: Maicuţă, ia' mňeu noroc, măi :| noroc,
609 9-12 |: L-ai pus cu lemne pe foc :|;
Şi pe foc ai pus paie,
S'ardă cu bobotaie.
Maică, maiculeana mè,
Când, maicuţă, m'ai făcut,
A plouat şi-au (sic) bătut vânt;
Aşa-o fost o vreme rè,
De cum îi inima mè.
Inima mè-i supărată,
Tot spre luptă e gătată.
Las', inimă, nu te gată,
Dumnezeu ne-o ajuta,
Toţi din luptă om scăpa.
(552. Fântâniţa, ꟼ)

790 a.

De m'ar fi făcut muica-rie,
|: Tot odată cu frunza-rie :|,
Mult urît nu m'ar mânca.
Dară muica m'o făcut,
Când tica[1] frunza din dos;
Neamţului de bun folos
Urîtu mă puse jos.

1) = pica.
(46 a. Nucşoara, ф)

790 b.

De m'ar ḫi făcut maica
Tăt de-odată cu frunza,
Neamţu nu m'ar căpăta;
Da că maica m'o făcut,
Când tică frunzuţa jos,
Neamţului de bun folos.
(280 b. Ţârna-Mare, ꟼ)

791.

|: Fire-ai, maică, supărată :|,
De ce nu m'ai făcut fată,
|: De ce m'ai făcut fecioru :|,
Să fiu la Neamdzi de-ajutoriu.
(47 c. Leleşti, ꟼ)

792.

|: Bate duba Viňere-le :|,
|: Trec fecioriĭ Dunăre-le :|
|: Doi cu doi alătura-le :|
|: Blăstămându-şi pă mă-sa-le :|,
Că ce nu-i o făcut fată,
Să şadă cu furca 'n vatră,
La războı, la cârpe moi,
La voinici, la cârpe mici,
La războı, la cârpe mari
Cheschenicie 'n bojinar.
(291. Vaşcău, ф).

793.

|: Maică, maiculeana mè, măi :|,
|: De mai' face vre-un ficior, măi :|,

And you, sun, shining with light,
Tell (me) where I shall be buried:
('T will be) by a beech tree stem
– – – – – – – – – –

1st Refrain: *It's been cloudy all today,*
Tomorrow perhaps I'll die.
2nd Refrain: *It's been cloudy all today,*
(And) my heart with yearning burns.
3rd Refrain: *Cloud today, tomorrow clear,*
In the world I live in torment.
4th Refrain: *Clouds by day and stars by night,*
In the world I live in woe.

789.

Let be, Mother, you have made me
(And) I've had no luck (at all);
Let be, Mother, you have left me,
(And) you've given me no luck.
Mother, (all) the luck I've had
You have set to burn with wood,
And you put straw on the fire
So that it might blaze amain.
Mother, little mother mine,
When you made me, little mother,
It was raining, wind was blowing:
It was such ill-favored weather
As my (woeful) heart is (now).
(For) my heart's beset with worry,
Readied ever toward fighting.
Let be, heart, do not rear up,
(For Almighty) God will help us,
We shall all escape from battle.

790 a.

Had my mother only made me
At the same time as the leaves,
Woe would not consume me (so).
But my mother she did make me
When the leaves were falling down:
For the German's (own) good use,
(And) distress has laid me low.

790 b.

Had my mother only made me
When the leaves were coming out,
Then the German wouldn't get me.
But my mother she did make me
When the leaves were dropping down,
For the German's (own) good use.

791.

Mother, may you sorrow (now):
Why a girl you didn't make me,
Why you made me (be) a boy,
To the Germans helpful be.

792.

On a Friday beats the drum,
O'er the Danube cross the boys,
Two by two cross side by side;
Their (own) mothers they are cursing
For not having made them girls,
By the hearth to sit with distaffs,
At the loom,[1] with cloths (so) soft,
With the lads, with handkerchiefs,
At the loom, with larger cloths,
(And with) kerchiefs in their pokes.

793.

Mother, little mother mine,
If you have another son,

[1] This is a pun: *război* means both loom and war in Rumanian.

|:Pune-mi capu sup picior, măi:|,
|:Să nu bată țările, măi:|,
Ca lupii hodăile;
Să nu bată satile
Ca lupii fânațile,
Cum am bătut, maică, eu
Muntile dela Tirol
Plin de pară și de dor.
Am dus, maică, multe rele,
Strâns în spate cu curele,
Mâncat de năcazuri grele;
Strâns în spate cu lanțuri
Și tot mâncat de gânduri,
Gânduri de-a maicuții mele,
C'am lăsat-o 'n dor și jele.
(249. Fântânița, ɋ)

3) Army Life
Viață de cătănie

794.
|:Tuturor le pare bine:|,
|:Dacă văd că vară (sic) vine:|;
Numai eu d-în cătănie
|:N'aștept nici cu bucurie:|,
|:Nici primavară să vie:|.
Că știu că n'am să mă duc,
Să țiu de car ni' la plug,
Nici să prin' boii la jug.
(280 d. Voiniceni, ɋ)

795.
[F... ți morții a tei de Neamțiu,
De tânăr m'ai pus în lanț,]
|:Tinerel fără musteață:|
|:Mi-ai țipat pușcuța 'n brață:|:
-|:Na, copile, și te 'nvață:|!
|:Tinerel copil ca mine:|
Ai pus curele pe mine,
Curele împărătești,
De casă nu mai gândești.
Și io-s tinerel copil
Și mă 'nvățai ezițir,[1]
Ezițir cu pușca 'n spate,
Cu tunu de altă parte,
O vai de-a mea sănătate!
1) < Exerzieren (nemț.) = exercițiu.
(296 d. Săcalul-de-Pădure, ɋ)

796.
Pin pădurea cu nuiele
Merg cătane tinerele
Tot câte patru cu patru,
Badea-i slugă la 'mpăratu.
Și nu mi-i slugă pă bani,
Ci mi-i slugă pă tri ani.
(204. Râu-de-Mori, ф)

797.
|:Cât îi Sibiiu de mare:|
|:Numa două drumuri are:|,
Două drumuri și-o cărare.
Și cărare-i cu năsip,
Merg cătanile tăt rând,
Și maicuțele plângând.
Mereți, maicilor, 'napoi,
Că nu știți un' merem noi:
Pe sunetul dobelor,
Pe scrutarea[1] dzilelor;
Pe sunetul drimbiței,
Pe scrutarea vieții.
1) = scurtarea.
(352 a. Ghelari, ф)

798.
|:Păsăruică din cunună:|,
|:Ce cânți tu noapte pe lună:|?
D-irima 'n tine nu-i bună,
Că-i neagră ca neghina,

Put his head under (your) foot,
That he might not rove the lands
As the wolves rove round the folds;
That he might not roam the towns
As the wolves (roam) grazing fields:
Mother, as I've ranged (myself)
The (high) mountains of Tyrol,
Full of woe and (full) of yearning,
Mother, I've borne many ills,
With my back held tight by straps,
Eaten up by heavy worries;
With my back held tight in chains,
Always eaten up with thoughts:
Thoughts about my little mother
Whom I left in woe and yearning.

3) Army life

794.

Everybody is rejoiced
When they see that summer's coming,
Only I, a-soldiering,
Do not wait with any joy
Even springtime to come by,
Since I know I shall not go
Tending either cart or plow,
Nor will set the yoke on oxen.

795.

I would . . .[1] your dead, you German,
As a youth you've chained me up;
(As) a youth without mustache,
In my arms you threw a rifle:
Hold this, child, get used to it!
(On) a stripling like myself
You set straps upon my back,
Straps that are the Emperor's,
(And) you have no thought of home.
I am (only) a young lad,
And you taught me how to drill,
Drill with rifle on my back,
On my other side the cannon.
Woe is me, woe to my health!

796.

Through the forest with (its) switches,
Go the youthful soldier lads,
Four by four (along they go):
Emperor's servant is (my) lover,
But he doesn't serve for money,
He's a servant for three years.

797.

In the whole town of Sibiu
Highroads there are only two and a footpath:[2]
(But) two highroads and a footpath,
And there's sand upon the footpath;
(On it) soldiers march in ranks
And the mothers weeping (go).
Turn about, mothers, go back,
For you don't know where we're going:
To the sound of (beating) drums,
To the shortening of our days;
To the sound of (blowing) bugles,
To the shortening of life.

798.

Little bird from out the wreath,
What d'you sing on moonlit nights?
Your heart isn't of good cheer,
For it is as black as tare vetch,

[1] A particularly foul oath.
[2] The form of the original text is preserved here.

Și-i călcată ca tina,
Ca tina de primăvară
Călcată de mol(?)[1] de cară(sic),
De cară d-ardelenești,
De cătane 'mpărătești.
(108 h. Leheceni, ф) [1] = nămol.

799 a.

|: Vai Neamțule, nu ți-i grâu :/ r., N
De feciori tineri ca eu,
Să-mi dai pușcă și bortheu[1]?
Dă-le la copilul tău.
Vai Neamțule, nu ți-i greață
De-a mea dulce tinereață,
Cum o petrec de cu greață?
r. lelițā, mândruță, frunzuță.

1) < bornyú (ung.) = sac militar.
(566 a. Arad, ɋ)

799 b.

|: Io, Neamțule, nu ți-i greață
|: De | viața mè, tânăreață :/ ?
|: Eu îs tânăr, da și slab, măi :/,
|: Ca și-un fir de maderan, măi :/.
|: Pușca și oțelile, măi,
Eia[1] mâncă șelile, măi :/;
Pușca și goiobile[2],
Eia mâncă zilile.
Săracă inima mè
Iar începe a durè,
Iară trec Galiția.
Galiția, Galiția,
Focu și para te mâie[3]!

1) = aia. 2) < golyó (ung.) = glonț. 3) = mânce.
(213 i. Sângerul-de-Pădure, ɋ)

800.

|: Vară, vară, primăvară :/,
|: Mult ești dulce și amară :/
|: La mine la uo cătană :/.
Când primăvara-mi sosește,
Toată cătana - pornește.
Avuția ce o are
E borneul[1] pe spinare
Și drumu lung în picioare.
Unde stă de odihnește,
Ia cimeașă și-o cârpește
Și cu lacrămi o stropește,
Și la maica lui gândește.
Lăsându-să jos pe spate-A-
-ude tamboru că bate.
Gheneralu strigă 'n carte:
-Ieșiți, ficiori, din cetate!
Și ieșitii (sic) doi cu doi,
C'acum o fi vai de noi;
Și ieșitii cum v'am spus,
Să merem la țări în sus,
Tăt în sus cătă Bosnie,
C'acolo-i bătalia mare.

1) < bornyú (ung.) = sac militar.
(198 e. Igriș, ɋ)

801.

|: O bată-vă soarele, mă :/ (I.), r. (II.),
|: Rău mă străng bocoanțele[1], mă :/ (I.), r. (II.)
Bocoanțele mi-s făcute
Pe picioare neavăzute.
r. numai și numia (sic).

1) < bakkancs (ung.) = ghete groase purtate de soldați.
(391 a. Săliștea-de-Vascău, ф)

802.

Ca să știe ori-și-care,
Ce plată cătană are:
Tri pițule[1] la cinci zile,
Na, traiește, măi Rumâne!
Cinci pe vics[2], cinci pe unsoare,
Cinci îi dau la spălătoare.
Frunză verde de mărar,
Mii rămasă cinci grițari[3],

And it's trodden (down) like mud,
As the mud is in the spring,
Trodden soft by wagon (wheels):
By the Transylvanian wagons,
(And) by soldiers of the Empire.

799 a.

Woe, you German, aren't you sorry
Refrain
For young striplings like myself,
That you give me gun and knapsack?
To your own child give them (rather).
Woe, you German, aren't you sickened
For my youthfulness (so) sweet,
(And) the sickly way I spend it?

Refrain: Little lass, sweetheart mine,
little leaf!

799 b.

Aren't you sick, by God, you German,
For my life (and) youthfulness?
(For) I am both young and thin
As a sprig of marjoram.
(Oh) the rifle and the flintlocks,
They are eating up my back;
(Oh) the rifle and the bullets,
They are eating up my days.
Woe is me, poor heart of mine,
It begins to ache again:
Once again I cross Galicia.
(Oh) Galicia, (oh) Galicia,
May the fire and flame consume you!

800.

Summer, summer, spring (of year),
(Oh) how sweet you are and bitter,
To myself, a soldier lad.
When the springtime comes along,
Every soldier must set out.
(All) the wealth he has (on earth)
Is the knapsack on (his) back,
And the long road underfoot.
Where he stops and rests (awhile),
He must take his shirt and patch it,
And he sprinkles it with tears,
And he thinks about his mother.
As upon his back he sinks,
He can hear the beating drum.
In the courtyard calls the general:
Come out, lads, out of the fortress!
And come out (all) two by two,
For now woe will be with us;
And come out as I have told you,
That up-country we may go,
All the way up into Bosnia,
That's where the great battle is.

801.

May the sun strike (down at) you!
Refrain
How (my) clogs do sorely pinch.
Refrain
They have fashioned me these clogs,
(Making them) for unseen feet.

Refrain: Only and only.

802.

So that everyone might know,
(Here is) what a soldier's paid:
Pennies three every five days,
There, Rumanian, live (on that)!
Five for blacking, five for grease,
Five I pay for laundering.
Green leaf, green leaf of the dill,
I'm left (only) with five farthings,

Să mii iau și io țigări,
Să ies la spațir[4] afară,
Batăr n'am mâncat de-asară.
1) < picula (ung.) = 20 fileri.
2) < Wichs (nemț.) = unsoare de ghete.
3) < Kreutzer (nemț.) = bani.
4) < Spazier (nemț.) = plimbare.
(243 c. Toc, ɋ)

803.
|: Prin pădure de nuiele :|
|: Mer' răguțe[1] tinerele :|, N
Mer' răguțe câte patru,
Câte patru la 'mpăratu.
-Înălțate Împărate,
Scrie ne și nouă carte
Pe-o frunzuță de podbal,
Ca să merem la Ardeal.
C'avem mândre tinerele:
De-a nost dor, de-a noaste jele
Nu mai poartă nici mărgele;
De-a nost dor, de-a nost bănat
Și cerceii i-or lăsat.
1) = recruți.
(243 c. Toc, ɋ)

804.
S'aude, mândră, s'aude,
C'o fi răutate 'n țară
Și prin grâu și prin secară
Și până la cai în scară;
Până scara calului
Sânge de-a Muscalului.
Să-mi trimeată mândra carte
Pă noruțu cerului;
Io-s în țara Bemului[1],
Că și io trimet pă stele,
Că-s cătană, nu poci mere.
1) < Böhme (nemț.) = Ceh.
(243 c. Toc, ɋ)

805.
Du-mă, Doamne, 'n șapte țări,
Numai de Bosnie mă fere,
Că Bosnie-i țară săracă,
Desparte pruncu de tată.
(58 h. Poiana, φ)

806 a.
|: Pe din sus din Baiă-Mare :| Măr'
|: Merę-un căpitan călare :| călăr'
[Cu tri sute de cătane],
|: Căpitanu șuierându :| șuierând,
|: Da coconii {cătanele} tăt plângându :| plângând
[Strigă unu cătă altu:
-Blem[1] mai și ne-om vede satu,
Satu și maicuțele,
Mai tare drăguțele.
-Ce plângeți, coconii mei?]
|: Știut-ați bogăt de bine :| bin',
|: Când ați dat mâna cu mine :| min'.
Că n'îți săpa pân grădină,
Nici n'îți prinde fete-a mână.
Fetile-or merge la joc,
Voi îți merge toți la foc.
1) = mergem.
(537 a. Tarna-Mare, ɋ)

806 b.
|: Pe din jos de Baia-Mare, t. :| N
Merge-un căpitan călare
Cu tri sute de cătane;
Căpitanul fluierând,
Iar ficiorii tot plângând.
-Ce plângeți, ficiorii mei?
C'ați știut voi asta bine,
Că nu-ți cosi prin grădini,
Nici nu-ți prinde fete 'n mâni.
Fetele-or merge la joc,

Cigarettes to buy myself,
(Also) to go walking out,
Though since last night I've not eaten.

803.

Through the forest with (its) twigs,
Marching go the young recruits:
The recruits go four by four,
To the Emperor, four by four.
High and mighty Emperor,
Write for us a letter, also,
On a smallish leaf of coltsfoot,
That we go to Transylvania.
For we (all) have youthful sweethearts,
(Who) for woe and yearning for us
Do not even wear (their) beads;
Yearning, sorrowing for us,
They no longer wear (their) earrings.

804.

It is heard, lass, it is heard
In the land there will be evil:
Through the wheat and rye (a-going),
And as high as horse's stirrups,
To the stirrup of the horse,
Blood of Muscovites (will flow).
Let (my) lass send me a letter
By the small cloud of the sky:
I'm in the Bohemian's land,
By the stars I'll send (her one):
I'm a soldier, I can't go.

805.

Lead me, Lord, to seven lands,
But from Bosnia preserve me,
Because Bosnia's a poor land:
From the sire it parts the child.

806 a.

Upwards beyond Baia-Mare [1]
Goes a captain riding horseback,
With three hundred soldier (lads).
Whistling does the captain go,
And the { young lads / soldiers } weeping (go).
One calls to another one:
Come along, we'll see our village,
(Our) village and (our) mothers,
Even more (our) sweethearts (see).
Lads of mine, why do you weep?
You knew (all of you) full well,
When you took me by the hand,
That you'd not dig in the garden,
Nor catch lasses by the hand;
To the dance the girls will go,
You shall all go in the fire.

806 b.

Downward beyond Baia-Mare
Refrain
Goes a captain riding horseback,
With (him go) three hundred soldiers.
Whistling (does) the captain (go),
But the lads (go) weeping only.
Lads of mine, why are you weeping?
Since you (all) knew this full well,
That you'd not mow in the garden
Nor catch lasses by the hand.
To the dance the girls will go,

[1] A town in the district of Satu-Mare.

Și voi mergeți toți în foc;
Fetele-or jocuri juca,
Voi îți plânge și-ți pușca.

r. Lelijelița.
(403. Arad, ¢)

806 c.

|: Merȩ-un căpitan pă vaľe :|,
Cu tri suťe dă cătaňe.
-Căpitaňe, căpitaňe,
Nu păzî[1] cu caľe tarȩ,
Că pică-mȩ după picȩoarȩ.
-Știut-ați voi, ficiori, bine,
Când ați dat mână cu mine,
Că nu-ți muri moarte bine;
Că voi, ficiori, îți muri
Pă marginea Dunării
Din tăiișu săbii.

1) = păși?
(58 i. Dumbravița-de-Codru, ɸ)

806 d.

De din jos de Baia-Mare
Viňe-un căpitan călare
Cu tri suťe de cătaňe,
Căpitanu fluierind,
Dar cătaňili plângând.
Când ajunge la oraș,
Dede știre la dubaș,
Să mi-și bate dubili,
S'aude maicuțili,
Cum trăiesc cătaňili.
Maice plâng după ficiori,
Surorile după frați,
Nevestie după bărbați.

(274 a. Cenadul-Mare, ¢)

806 e.

Pă din jos d'i Dunăr marȩ
Viňȩ-un căpitan cȩlarȩu(sic!).
|: Cu tri suťe d'i cătaňe :|,
Căpitanu fluierând,
Cătaňiľe vin plângând.
Zboară fata Neamțului
Din cornu piațului,
Ìe din grai așa grăiè:
-Ce plângeți, feciori, așa?
Purtați, feciori, busuioc,
Că 'n sat e amar și foc.
Și 'n satu 'n care meți[1] voi,
Nici îi iarbă, nici îi grâu,
Numa sânge până 'n brâu,
Sânge de-a Muscanului
Până 'n coama calului;
Sânge de a Turcului
Până 'n coama murgului.

1) = mergeți.
(425 a. Câmp, ɸ)

806 f.

|: Pă d'in jos d'i Dunăr marȩ :|
Viňe-ȩn căpitan călarȩ
|: Cu tri suťe d'i cătaňe :|,
Cătaňiľe vin plângându.

l. 5–17 = var. e. l. 6–18.
(94 a. Câmp, ɸ)

806 g.

|: Pă d'in jos d'i Dunăr marȩ :|
|: Vinȩ-un căpitan călarȩ :|
Cu tri suťe d'i cătaňe.

(124 b. Câmp, ɸ)

807.

Căpitaňe, căpitaňe,
Ia dă-mi drumu din cătaňe,
Că mă doare ba la piept
De pușca, de pângăniet.
Place mi-ar să fiu cătană,
Să stau cu mândra 'n căzarmă;

All of you will go in fire;
Dances will the lasses dance,
You will weep and you will shoot.

Refrain: Little sweetheart!

806 c.

Down the valley rides a captain,
With (him go) three hundred soldiers.
Captain sir, oh Captain sir,
Do not push your horse so fast,
For it's falling off its feet.
Full well did you (all) know, lads,
When you gave your hand in mine,
That you'd not die a good death;
Because, lads, you are to die
Right beside the Danube's banks
By the (keen) edge of the sword.

806 d.

Downward beyond Baia-Mare
Comes a captain on his horse,
With (him go) three hundred soldiers.
Whistling rides the captain (on)
But the soldiers weeping (go).
When the city he did reach,
He gave orders to the drummers
For to beat upon the drums,
That the mothers might (all) hear
How the soldiers (have to) live.
For their sons the mothers weep,
Sisters weep after their brothers,
For (their) husbands weep the wives.

806 e.

Down below the Danube wide
Comes a captain riding horseback
With three hundred soldier (lads).
Whistling (rides) the captain (on)
(But) the soldiers weeping come.
Flies the daughter of the German
From the corner of the square,
Speaking up, she spoke like this:
Lads, why are you weeping thus?
Wear the basil herb, you lads,
Woe and fire's in the village.
In the village where you're going
There is neither grass nor wheat,
Only blood (there is) waist-high;
Of the Muscovites the blood
To the horse's mane (comes) up;
Of the (Moslem) Turks the blood
To the bay's mane (rises) up.

806 f.

Down below the Danube broad
Comes a captain on his horse,
With him go three hundred soldiers.
Weeping come along the soldiers,
[Lines 5–17 = lines 6–18 of *806e.*]

806 g.

Down below the Danube broad
Comes along a captain riding
With three hundred soldier (lads).

807.

Captain sir, oh Captain sir,
Set me free out of the army,
For my chest is sorely aching
From the rifle (and) the bayonet.
I would like to be a soldier,
With (my) sweetheart in the barracks,

Mândra să-mi poarte comandă
Io-să umblu tot de vandră.[1]
1) < Wandern (nemț.) = pribegire.
(28. Jebel; φ)

808.

|: Slobozi-mă, Neamț', acasă :|,
r. ,
|: Că ierbuța mi-i de coasă :|,
r. ,
|: Și holda de secerat :|,
r. ,
|: Și mândra de măritat,
r. .
Bate, Doamne, Neamțu 'n drum,
C'au ales ce-a fost mai bun;
Bate, Doamne, Neamțu 'n cale,
C'au ales ce-a fost mai mare;
Bate, Doamne, Neamțu 'n munte,
C'au ales ce-a fost de frunte.
r. Ei hai hai hai zugu zugurean,
Zoltan, Zoliman,
copiliță de Român.
(442 b. Cărpiniș, φ)

809 a.

[Și-auzi, maică, dubă 'n sat,
Cum bate de legănat.]
|: Și-aia, maică,-mi bate mie :|,
1. r. ,
|: Să mă duc la cătănie :|,
2. r. .
Bucuros aș fi cătană,
De-ar fi pușcă de gugută,
Și sabia de cresteviete,
Și mândruța mea răguță[1],
Și un regement de fiete.
Și-afară ploaie cu sânge,
Cătana merge și plânge,
Să roagă de ghineral:
Ghineral, scrie mi-o carte,
S'o trimet la noaște-acasă.
Și să-mi vadă si să-mi creadă,
Cum mi-e inima de neagră,
Ca imala primăvară
Călcată de multe care,
De care moldovănești,
De cătane 'mpărătești.
1. r. Ano, Lieno, ia mă 'n poală
-- -- - - - - - - .
2. r. Bate vântul toată ieriă
La mea nana - - - -.
1) = recrut.
(288 a. Saravale, φ)

809 b.

Bucuros aj[1] fi cătană,
De-ar fi pușca de tocană;
Bucuros aj fi răguță,[2]
De-ar fi pușca de cucută.
Cătăni-aș, cătăni,
Numai pușca de n'ar fi.
Pușca și oțelile
Alea mâncă zilile;
Pușca, bai și potrântaș[3]
Alea mâncă norocaș.
1) = aș. 2) recrut.
3) = patrontaș < Patrontasche (nemț.) = cartușiera.
(374 e. Mănăștireni, φ)

762
9-12

810.*

1. Mă dusei la Sighidin,
mașiren țug marș[1],
Ajungând m'am pus la vin,
halt companii, halt.[2]
Și dacă m'am îmbătat,
fete antreten[3],
Să-mi aleg una pe plac,
și-apoi recofengen.[4]
2. Le văzui, că-s toate hâde,
cnit nider, auf,[5]
Dă la mă-sa, să le ține,
laufșrit marș[6].
Mai pă urmă copiliță,
țiung[7] la dreaptă,
O sărut și mă sărută,
direcțion mir na.[8]

That (my) lass should give me orders,
(And) I walk only to wander.

808.

Free me, German, to go home,
Refrain
For my grass is ripe for mowing,
Refrain
And the wheat field (ripe) for reaping,
Refrain
And (my) sweetheart (ripe) to wed.
Refrain
Smite the German on the road, Lord,
For he's chosen what was best;
Smite the German on the way, Lord,
For he's chosen what was largest;
Smite the German in the hills, Lord,
For he's chosen what was finest.

Refrain: Hey, come, come, come, zugu zugurean![1]
Zoltan, Zoliman, small Rumanian lass!

809 a.

Mother, listen to the drum,
In the village slowly beating.
That (drum), Mother, is for me,
1st Refrain
For me to go soldiering.
2nd Refrain
I would gladly be a soldier
If the gun were made of hemlock
And the sword a cucumber;
If my lass were a recruit
And the regiment (all) girls.
It is raining blood outside
(And) the soldier goes and weeps,
(Goes) to beg the general:
General, write me a letter,
That I send it to my home,
That they see it and believe me
Just how black my (poor) heart is:
As the mud is in the spring,
Trodden (down) by many carts,
(Trodden) by Moldavian wagons,
(And) by soldiers of the Empire.

1st Refrain: Ana, Leana, in your lap, lass.
– – – – – – – – –

2nd Refrain: All through winter blew the wind,
To my sweetheart – – – –

809 b.

I would gladly be a soldier
If the gun were made of stew;
A recruit I'd gladly be
If the gun were made of hemlock.
Soldiering I'd (gladly) soldier
If there only were no rifle.
(It's) the rifle and the steels,
They're the ones that eat (your) days;
(It's) the gun and cartridge pouch,
They're the ones that eat (your) luck.

810.[2]

1. I went up to Szegedin,[3]
Forward, march, in line!
Getting there, I sat to wine,
Halt, company, halt!
And as soon as I got drunk,
Forward step, you lasses!
Let me choose the one I like,
Right turn, company!

2. And I saw that all were ugly,
Company, kneel down!
Let their mothers keep them (thus),
Forward, at the double!
Afterwards (there came) a lass,
To the right, atten-shun!
I kiss her, she kisses me,
March and follow me!

[1] *Zugu zugurean*: a Transylvanian hog call.
[2] Throughout this text, every second verse is a German-language military command' rendered phonetically in Rumanian. The translation is approximate.
[3] This is the German form of Szeged, the well-known Hungarian city.

3. Într'o grădină 'nverzită,
   ligeștif,[9] mă las,
Deschizând un patrontașcă,[9a]
   aușaț normal;[10]
Pușca rău m'a obosît,
   fajer einștelen[11],
Du-te de unde-ai vinit
   fata aptreten[12].

4. -Hai la mama și dă samă,
   de ce m'ai boțit năframă!
-Hai și tu la capitanu,
   de ce mi-ai belit ciocanu!
|: Recț fergaterung[13] :|. N

1) < Marschieren, Zug marsch = înainte marș.

2) < Halt, Kompanie, halt = companie stai.

3) < antreten = întră în rând.

4) < Rechts schwenken = companie la dreapta.

5) < kniet, nieder auf = îngenunchiați.

6) < Laufschritt, Marsch = companie înainte, pas alergător.

7) < Ziehung ?

8) < Direkzion mir nah' (nach?) ?

9) < Liegestütz ?

9a) < patrontáska (ung.) = cartușiera.

10) < Aufsatz normal ?

11) < Feuer einstellen ?

12) < abtreten ?

13) < Rechts Vergatterung ?

(379 b. Arad, ◁)

4) In the Battle Field
Pe câmpul de luptă

811.

|: Măi bădiță, Nicolaie[3x] :|,
|: Ie sama, să nu te taie[3x] :|
Dela foc, dela bătaie,
Că 'mpărații-s mânioși,
Taie la bădiți frumoși.
(204. Râu-de-Mori, ф)

812.

[Foaie verde de secară,
Iată că ce-am gândit iară,
Să trimet o veste 'n țară,
Cum mni e viață-amară
Pe aici prin altă țară.]
|: Frunză verde de tri flori, măi :|,
|: O săraci de noi feciorii :| feciori, măi,
Sântem tare 'nstrăinați, măi,
|: Și prin Sârbia băgați, măi :|;
|: Și cu Sârbu să ne luptăm :|,
Țara să ne-o apărăm, măi.
Lupta-i tare grea și mare,
Nu-i nădejde de scăpare.
Plouă ploaie, neauă ninge,
Sârbu nu ne potea 'nvinge.
Și cât îi noaptea de mare,
Vin glonțile ca pe vale.
Când o târ' să odihnim,
Iată că paranci (sic) ne vin.
Căpitanul au strigat:
-Gata, feciori, de plecat,
Că Sârbu iar s'o-apucat;
Noi de el să ne-apucăm
Și 'napoi să-l alungăm.
Iute dar că ne-am sculat
Și 'n alarm ne-am îmbrăcat,
De luptă ne-am apucat.
Iar la el că am ajuns,
Toți în sfarmlenie[1] ne-am pus.
Către el când am plecat,
Lui Dumnezeu m'am rugat,
De pușcat ne-am apucat;
Alt-ceva n'am mai aflat,
Numai jale și bănat.
Bubuiau tunurile,

3. In a (beauteous) garden green,
I'm: Rifleman, prone!
Opening my cartridge pouch,
Company, stand at ease!
Sorely worried me the gun,
Ready, aim, and fire!
Off you go where you came from,
Girl, you may: Dismiss!

4. Come to Mother and account:
Why did you my kerchief crumple?
You come to the captain, also,
Why did you my hammer flay?
Company, dress by the right!

4) In the battlefield

811.

Hey, you lover, Nicholas,
Mind they do not cut you (down),
In the fire, in the battle;
For the Emperors are angry
(And) they cut (down) handsome lads.

812.

Green leaf of the rye (that's growing),
See again what I've been thinking:
To send word throughout the land
Of how bitter is my life
In another country, here.
A green leaf of flowers three,
Woe to us, poor youngsters (all),
We are very sore estranged,
Inside Serbia we have pushed
And we're fighting with the Serbian,
Our country to defend.
Very hard and big's the battle,
There is no hope of escaping.
The rain rains and the snow snows,
And the Serbian couldn't beat us.
And (at us) the whole night long
Come the bullets like a stream.
When a bit we're set to rest,
See, the orders come for us.
(And) the captain called (to us):
Ready, lads, all set to leave,
(For) the Serb again has started;
We must tackle him (ourselves)
And must chase him back (again).
So we got up in a hurry,
In alarm we got dressed up,
And we (then) began to fight.
And when we got up to him,
In assault lines we all got.
When we started toward him,
I (began) to pray to God,
(And) we all began to shoot.
Other things I didn't learn,
Only woefulness and trouble.
(And) the guns were thundering

De răsunau văile,
Nijiau pădurile;
Și ni iau slofrările (?),
Cum sameni grăunțele.
Picau feciorii pe jos
Ca znopii de grâu frumos.
Aștептăm și eu să vie
Tristă (sic) noapte și urgie.
Dumnezeu mi-a ajutat,
Puținel m'au vătămat.
Feciorn unde pică,
Acolo și-l îngroapă.
'N loc de-l îngroapă popa,
Sârbul salve trimetia;
Și-l îngroapă cu doba,
Era gata viața.
Vă rog, creștini, ascultați,
Și pe Dumnezeu-l rugați;
Și rugați pe Dumnezeu,
Să ne mântuie de rău.
Da și voi, fete, să știți,
Voi vă gătați și jeliți
Pe-ai voști frați și-ai voști părinți,
Cari sânt în luptă periți.
Iar voi, fete, m'ascultați,
Haine negre îmbrăcați,
La biserică-alergați,
Lui Dumnezeu vă rugați,
Să vin' acas' ai voști frați,
Ai voști frați și-ai voști drăguți,
Cari în luptă-s năcăjiți
Și de mult năcaz truditi.
Doamne, Dumnezeul meu,
Pân' amu mni-ai ajutat,
De tri ori am înturnat.
De-am mai merge-a patru oară,
Îmi ajută, Doamne, iară,
Să mă 'ntorc la a mea țară.
Frunzuliță trei (sic) bucăți,[*]
Ajută, Doamne, la tăți,
Să scapă din greutăți.
Ajută-mi, Doamne, și mie,
Să mai scap și din robie.
Că eu nu robesc ca robul,
Că eu trag în jug ca boul;
Boul trage jugul lui,
Și eu trag năcazului;
Boul trage la rásteiu,
Eu trag în năcazul greu.
Iar tu, Doamne, ne ajută
Și ne mântuie de luptă,
Că-i destul de când luptăm,
Dou'zeci luni mereu foc dăm.
Pune, Doamne, pace 'n țară,
Să 'ntoarcă ce-au rămas iară.
Mulți din toți n'or înturna,
Li s'o gătat viața.

1) < Schwarmlinie (nemț.) = linie de roi.

(274 b. Fântânița, 4)

813 a.

|: Cui îi plac vorbe cu jele :|,
Vie asculte gurii mele,
|: Ca să spun a meu necazu :|,
Care prin Bosnie l-am tras, mă.
Frunză verde de trifoi,
D-în anu optzeci și doi
Câți feciori sânt mai frumoși,
Toți la bătaie sânt scoși,
La Bosnie 'n sus la munte
Pe locuri necunoscute.
Nu-ți treabă mai mare joc,
Făr să ții cu Turcu foc.
Turcu-i șerpe neadormit,

So that (all) the valleys rang,
(And) the forests (all) grew dim,
And they took our breath away
Just like people sowing seeds;
(And) the lads were falling down
Like the sheaves of handsome wheat.
And I too waited the coming
Of the sad night and the wrath.
(But) the Lord assisted me:
(Only) a little did they hurt me.
(And) wherever falls a lad,
There they bury him as well.
As a priest to bury him,
(Cannon) salvoes sent the Serbian;
And they buried him with drums,
(And) that was the end of life.
(Fellow) Christians, hear, I beg you,
And make prayer to the Lord,
And beseech the Lord (withal)
To deliver us from evil.
But you girls should know as well:
Ready yourselves (now) and mourn
For your brothers, for your fathers,
Who have perished in the fight.
And you, girls, listen to me:
Dress yourselves in clothes of black
And run quickly to the church,
There to pray the Lord (Almighty)
That your brothers might come home,
Both your brothers and your lovers,
Who in battle are beset
And by many worries pressed.
Oh my Lord, Almighty God!
You have helped us out so far,
Three times (safe) we have returned.
If a fourth time we should sally,
Help me, Lord, yet once again
To return to my own land.
Little leaf that's in three pieces,
Everybody help, oh Lord,
That of hardships they be freed;
And myself, oh Lord, help also
To escape from slavery too.
For I slave not like the slaves:
Like an ox I draw a yoke.
(For) the ox draws at his yoke
And I draw upon (my) worry;
On his yoke-tree draws the ox,
And I draw on heavy woe.
And You, Lord, assist us (all)
And deliver us from strife.
It's enough since we've been fighting:
Twenty months have we been shooting.
Set, oh Lord, peace in the land,
Those remaining to return.
Many won't come back again,
(For) their life is at an end.

813 a.

Those who words of woe enjoy
Let them come and listen to me,
That I tell (them) of my trouble,
Which I had in Bosnia.
Green leaf of the clover grass
In the year of Eighty-two,
All the lads who're handsomest,
All in battle are brought out,
High in Bosnia, in the mountains,
(And) in parts unknown (to them).
You don't need a harder dance
Than to face the Turk in fire.
Sleepless serpent is the Turk,

C 4)

Şede 'n trupe-acoperit;
Şi de nu iei sama bine,
Îţi pune capu sup tine.
Frunză verde tri gărnate,
Strigă-un gheneral din carte:
Ieşiţi, feciori, din cetate,
Să mergem in jos pe sate.
Vă puneţi în rând frumos,
S'o luăm pe Bosnie 'n jos
Pe bătutul dobelor,
Pe scurtatul zilelor;
Pe sunetul trimbiţii,
Pe scurtarea vieţii.
Când îi sara pe la cină,
Merge trupa la hodină;
Când îi pe la miază-noapte,
Merge trupa, nu mai poate;
Când ziua să revarsă
Feciorii din grai grăia:
-Înălţate Împărate,
Pune-ţi pace, nu te bate
Cu răguţe[1] ne 'nvăţate!
Lasă-ne să rătălim[2],
Vezi bine, că toţi perim.
Pică unu, pică doi,
Pic' o mie dîntră noi.
Pică doi lâng' o cărare,
La ei vin' o fată mare,
Să le ţie luminare.
Vine-un gheneral călare
Tot strigând dîn gura mare:
Stânge, fată, lumina,
Ori ţi-oi stânge viaţa!
La cătană aşa-i dată,
Să moară moarte puşcată
Fără lumină de său,
Fără om dîn satul său;
Fără lumină de ceară,
Fără om dîn a lui ţară.
Dacă bătaia să gată,
Cătana vine 'ngropată
Pe locu unde-i picată,
Nu ca alţii 'n temeteu[3]
Plânşi de tot neamul său.
Neamţii groapă i-a făcut,
Cât o fost şanţu de lung.

718 5-8

[1]) = recruţi. [3]) < temető (ung.) = cimitir.
[2]) = scăpăm.

(109 a. Criştior, ♀)

813 b.

|: Vă 'nşiraţi în rând frumosu :|,
r.,
|: Şi 'nturnaţi pe Bozнă 'n josu :|,
r.,
Pe sunetul dobelor,
Pe glasul trimbiţelor.
Când îi sara pe la cină,
Vine trupa pe hodină;
Când era la cântători,
Trupa-i plină de sudori.
Când ziua să revărsa,
Trupa din grai îmi grăia:
-Hai, 'Nălţate Împărate,
Pune pace, nu-te bate!
Vezi bine, că toţi perim,
Lasă-ne, să rătălim[1].
Pică unu, pică doi,
Pic' o mie dintre noi.

r. Ei hoi,
Pe brădudz mă l'egănai, mă.

[1]) vezi var. a.

(67 g. Leheceni, φ)

He stands covered all in troops,
And, if you don't take good care,
Puts your head right under you.
Green leaf (and) three shell grenades,
Calls a general from a letter:
Come out, lads, out of the fortress,
Through the villages we'll go.
Nicely set yourselves in ranks,
Let's go down through Bosnia,
To the beating of the drums,
To the shortening of the days;
To the sound of bugle calls,
To the shortening of life.
When it's about supper time,
Goes the troop to (get some) rest;
Around midnight when it is,
Goes the troop and can no more;
And when daybreak comes (again)
Did the lads speak up and say:
High and mighty Emperor,
Set your peace (and) do not fight
With untrained recruits (like us)!
Let us (rather all) be saved:
You see well, we perish all.
One drops down (then) two drop down,
(And) a thousand of us drop.
Two drop down near a footpath,
(And) a maiden comes to them,
To hold up a candle for them.
Comes a general riding up,
Keeps on calling out aloud:
Lass, put out that candle (quickly),
Or I'll snuff your own life out!
(For) such is the soldier's lot,
That he die of gunshot death,
Without candle made of tallow,
Without one from his own village;
Without candle made of wax,
Without man from his own land.
When the battle's at an end,
(In the ground) the soldier's buried,
On the spot where he is fallen,
Not like others, in the graveyard,
Wept (and mourned) by all their kin.
(So) a grave the Germans made him
(Just) as long as was the ditch.

813 b.

Nicely set yourselves in rank,
Refrain
And return through Bosnia down,
Refrain
To the sounding of the drums,
To the voicing of the bugles.
Evening, about supper time,
Freshly rested come the troops;
About cockcrow when it was,
(Lo), the troops were sweating hard;
And when day is dawning (brightly),
The troops (too) spoke up and said:
Come, you high and mighty Emperor,
Set a peace and do not fight!
You can see that we all perish,
Leave us (rather) to be saved.
One falls (here, and) two fall (there),
(And) a thousand of us fall.

Refrain: Hey, hoy, on the small fir I was swinging.

813c.

Măderan crescut în dos, măi,
M'o făcut maica frumos, măi,
|: Neamțului de bun folos, măi :|.
Când am fo' maichii mai drag, măi,
M'o jurat Neamțu su' steag, măi.
|: Pă din sus de Bălgărat, măi :|,
Stau cătanile șireag,
Doară-s pușcii doi cu doi,
Să s' apuce de război.
Când îi colea pe la cineă(sic),
Vine trupa pe hodină;
Când îi pe la niez(sic) de noapte,
Vine trupa, nu mai poate.
Când îi colea 'n prânzu mare,
Vine-on căpitan călare
Tăt strigând din gură mare:
-Stați, ficiori, nu vă lăsați,
Pă Muscan să-l înturnați!
Pica unu 'ntr' o cărare
Și-l găsește-o fată mare,
Fata-i ține lumina.
Vine-on căpitan călare
Și din gur' așa zicea:
-Stânge-o, fată, lumina,
Că de nu,-ți stâng viața.
La cătană așa-i dat,
Să moară moarte 'mpușcat
Făr' de lumină de său,
Făr' de om din satul său;
Făr' de lumină de ceară,
Făr' de om d'într'a lui țară.
(268 b. Cămărașul, ɋ)

813d.

Rozmalin vierde crăngosu,
Maică, m'ai făcut frumos,
|: Neamțului de bun [I] folosu :| [II] folos.
|: Când ți-am fost, maică, mai [I] dragu | [II] drag,
|: Neamțu m'a jurat su' [I] steagu :| [II] steag,
|: Su' steag vierde de [I] mătasă :| [II] mătas',
Tri ani să nu diu[1] acasă.

1) = viu.

(530. Turț, ф)

813e.

|: Clopu[1] meu cel împănatu :|
Pe pușca la Bălgărad. N
Când fusei maicii mai drag,
Mă scrise-mi Neamțu pe steag;
Când fusei maicii mai dulce,
Mă scrise-mi Neamțu pe cruce.

1) = pălărie.

(563. Albac)

814.

|: Frunză verde grâu frumos, măi :|,
Rămâi, Ardeal, sănătos, măi,
|: Și tu sănătoasă, țară :|,
De-oi trăi, să te calc iară.
Te-a călca, cine-a trăi;
Iară io dac' oi muri,
Pe mine m'or îngropa
În câmp la Galiția
La o tufă de stăjar,
Ca pe domnu ghinerar.
Și 'n loc de tras clopotile
Dau Rușii cu tunurile;
Și 'n loc de popă cu carte
Dobașu cu doba 'n spate.
De tri ori doba va bate,
Să ci iertați de păcate.
(52 k. Rușii-Munți, ɋ)

815.*

|: Frunză verde lemn spinos, [I] măi :| [II] măiă,
[Tri ori din lupt' am întors;
Stând prin ispitaiuri rele,

813 c.

Marjoram grown on the mountain,
Handsome did my mother make me
(And) of good use to the German.
When my mother loved me best,
'Neath the flag he swore me in.
Over above Alba Iulia,[1]
Stand the soldiers in a row,
There are rifles two by two,
(Ready) into war to go.
When it's about suppertime,
Freshly rested comes the troop.
(And) when midnight comes around,
Comes the troop and can no more.
There, about the midday mealtime,
Comes a captain riding up,
Calling out in a loud voice:
Brothers, lads, do not give in,
(But) the Muscovite turn back!
One drops down upon a footpath,
And a maiden finds him (there),
(And) the lass holds up a candle.
Comes a captain riding up
And thus speaks from out his mouth:
Maiden, snuff the candle out,
Or if not your life I'll snuff.
(For) such is the soldier's lot:
That he die a gunshot death,
Without any tallow candle,
(And) without one from his village;
Without any waxen candle,
With no man from his own land.

813 d.

Green and bushy rosemary,
Handsome did my mother make me,
To the German of good use.
Mother, when you loved me best,
To the flag the German swore me,
Under a green silken flag.
For three years not to come home.

813 e.

(I've exchanged) my feathered hat
For a gun in Alba Iulia:
When I was best loved by Mother,
To the flag the German wrote me;
When my mother found me sweetest,
'Neath the cross he swore me in.

814.

Green leaf of the handsome wheat,
In good health stay, Transylvania,
And farewell to you, (my) land,
May I live to tread your soil.
Those will tread you who will live,
But if I'm to die (before),
(Then) they'll bury me (afar),
In Galicia in the field,
By a stand of oak trees close,
As (they might) the General.
And instead of tolling bells,
With their guns the Russians shoot;
And instead of priest with book,
Drummer with (his) drum (I'll have).
Three times will the drum be beaten,
That our sins might be forgiven.

815.

Green leaf of the thorny wood,
Thrice from battle I've come back;
In bad hospitals sojourning,

[1] City of Transylvania, capital of the district of Alba.

Trăgând la năcazuri grele
Am găsit una de jele.
Iată toate vi-le spui
De lupta soldatului
Frunzuliță di pe dos,]
|: Pământule păcătos, [I.] măi :| [II.] măiă,
Poți să fii acum folos, măi :| măiă,
De când au fost ploi prin tine,
Tot nu te-au săturat bine;
Când lupta s'au apucat,
Pe tine te-au săturat,
Cu sânge te-au adăpat.
Acum tătă lumea plânge
Și te adapă cu sânge.
Nu plânge numai lumea,
Plânge și inima mea.
Plânge frunza iedera,
Căci vede câte pățim,
Ce avem să patimim,
Căci trebe să ne luptăm,
Țara să ne apărăm.
Foaie verde de cucută,
Acum toată lumea-i 'n luptă.
Știm noi, pentru ce luptăm,
Pentru ce sânge vărsăm:
Curge sânge încegat
Pentr'un bătrân împărat.
Da îmi vine mare jele
Că pe lume-s multe rele.
Rele 'n lume câte-ar fi,
Nu le pot eu povesti,
Nu le poate-un advocat,
Ce să 'ntâmplă într'un sat;
Dar la orașe mai mare
Nu le știe-un generar;
Da la-o cetate mai mare
Poate nu-i nime în stare,
Să-mi scrie jelea cea mare.
Dar într'o țară numită,
Transilvania numită,
Cine poate spune mie,
Câte jele că-i pustie,
Câți voinici își varsă sânge.
(194. Fântânița, 𝅗𝅥)

816.

|: Mânca-te-ar focu, mășină :|[1]
Și pe-ala care te mână,
|: Că tare te-o mai mânat, măi :|,
De tare m'o 'nstrăinat, măi,
'N mijlocu Galiției,
Să mă bat cu Muscanii.
Cu Muscanii față-am dat,
Tri zile că m'am luptat,
Ba tri zile și tri nopți,
Cei mai mulți au rămas morți.
Vinea câte-un glonț de tun,
De ne făcea colb și scrum;
Și vinè câte-un goiob[2],
De ne făcea toți podlog.
Ca podlogu cel de iarbă
Stau în sânge până 'n barbă,
Sânge de-al Muscanului
Până 'n pieptul calului;
Și sânge de-a Sârbului
Până 'n coama murgului.
Sânge de-om din a mè țară,
Când vedeam, stam să mor iară.
Acum, Doamne, ne ajută
Și ne mântuie de luptă,
Că-i destul de când luptăm.
În loc pace să să facă,
S'apucă luptă turbată,

(And) enduring ailments sore,
Woe I found prevailing all.
See, I'll tell you everything,
(All) about the soldier's fight.
Little leaf (that's) from the back,
Miserable sinful earth,
You can now be of (some) use;
Since the rains through you have gone,
Still you haven't drunk your fill;
When the battle once began,
You (at last) did drink your fill:
With (their) blood they watered you.
Everybody's weeping now
And with blood is slaking you.
Weeps not only the (whole) world,
But my heart is weeping too.
Weeping is the ivy leaf,
For it sees all we endure;
All we have to suffer (sees),
For we have to go on fighting,
Our country to defend.
Green leaf of the poison hemlock,
Now the whole world's in the fight;
(And) we know why we are fighting,
(And) why we are shedding blood.
Clotted blood is flowing (now)
For (the sake of) an old Emperor.
Yet great sorrow comes upon me,
For the world is full of evils.
All the evils of the world:
I'm unable to tell them all.
Even a lawyer cannot (tell)
All that happens in a village;
(What goes on) in larger towns,
(Even) a general doesn't know;
But about a greater city
Perhaps nobody is able
The great sorrow to write down.
Then about a certain country
(That is) Transylvania called,
Who is it can tell to me
All the woe (and) all the waste,
(And) how many lads are bleeding?

816.

May the fire eat you, train,
And the one who's driving you,
For he's driven you (so) fast
And (so) quickly has estranged me
In the middle of Galicia,
(There) to fight the Muscovites.
I have faced the Muscovites,
(And) for three (whole) days I fought,
Even for three days and nights,
Most of them were left for dead.
Now and then a shell would come
And would make us dust and ashes;
And a rifle ball would come
And make patches of us all.
(We) in that small plot of grass
Stood in blood up to (our) beard,
In the Muscovite his blood,
(Which was) breast-high to a horse;
And the blood of Serbian (too),
To the sorrel's mane (it came).
Blood of men of my own land,
When I saw, I died again.
Help us now, (Almighty) Lord,
And deliver us from battle:
It's enough since we've been fighting.
(Yet) instead of making peace,
Raging battle starts (anew):

Scot oamenii di pe sate,
Rămân muieri supărate,
Şi rămân copii plângând,
Şi stau pe drum toţi în rând
Şi aşteaptă a lor tată,
Să 'ntoarcă din luptă-odată.
Şi 'ntreabă pe maică-sa:
-Spune, maic', adevărat,
Tatăl nost unde-i plecat?
-Ascultaţi, dragii mamii,
Tată vost 'i în bătaie,
Unde om pe om să taie.
Şi s'o dus şi a vost' tată,
Să vă scoată toţi odată,
Să mă scoată şi pe mine,
Ştiu că nu-l vedem cu bine.

1) = tren. 2)< golyó[bis] (ung.) = glonţ.

(296 h. Fântâniţa, ф)

817.

1. |: Colo 'n ţara haiduluị :|,
r. ,
[2. Stau feciorii Neamţului,
r. ,
3. Faţă cu-a Muscanului,
r. .
4. Vine-un plumb de cositori,
r. ,
5. Cum te-ajunge,-odată mori
r.]
6. Las' să morị, că nicị îmị pasă,
|: Că şị-acolo-ị ca şị-acasă. N
r. Hura, hura, şi nu lăsa.

(599. Arad, ф)

5) Returning home
Întoarcere acasă

818 a.

|: Dă din jos di Oarăştie :|
|: Vin doị fraţị din cătăńie :|.
-|: Haị, fratiị, să hodińimu :|
[Şi să punem mâna 'n şele,
Să tragem una cu jele].
|: Că noị di când cătăńimu :|
\- - - - - -
Taịca şi maịc' a muritu
Şi holdili-o bârlojit,1)
Cenuşa su şpor 2) şi uda,
Mălaiu s'o hărmuşit 3),
Şi pita s'a înflorit,
Zbiciu 'n cui s'o putrezit,
Boi 'n poiată s'au uscat
Şi cornile o picat,
Plugu 'n pod o ruginit.
\- - - - - -

1)< parlag (ung.); = rămas paragină.
2)< Sparherd] (nemţ.) = maşină de gătit. 3) = înflorit.

(202 d. Câmp, ф)

818 b.

|: Frunză verde ruptă 'n vie :|,
|: Vin doị fraţị din cătănie :|.
Zice frate cătră frate:
-Hai, frate, să hodinim,
Şi punem mânile 'n şele
Şi tragem una cu jele.
Noi de când am cătănit,
Boii 'n grajd or cimpovit,
Jugu 'n cuiu o 'nfrunzit.

(125 b. Poiana, ф)

818 c.

|: Tăt dîn sus de Oroştie :|
|: Vin doị fraţị dela robie :|.
|: Zis' al mic cătr' al maị mare :|:
-Frace, frace, dragul meu, maị
|: Ţipă-mi, frace, mână 'n şele :|,
|: Şi-mị trage una cu jele :|,
|: Că de când noị am robitu :|,
Plugu 'n curtea-ş rujinitu,

From the hamlets, men are taken,
Woeful women (there) remain,
And remain the weeping children:
On the road they stand in rows,
Waiting for their fathers (there),
From the fight maybe returning.
And their mothers they are asking:
Mother, tell us truly (now),
Where is our father gone?
Listen (to me), Mother's dears,
In the battle is your father,
He is gone where man cuts man.
And your father's also gone
All at once to bring you out,
And to bring me out as well:
I know we shan't see him well.

817.

1. Over there, in Hajduland,[1]
Refrain
2. Stand the lads of Germany,[2]
Refrain
3. Facing those of Muscovy;
Refrain
4. Comes along a ball of tin,
Refrain
5. As it reaches you, you die.
Refrain
6. May you die, I do not care,
For there too it's just like home.

Refrain: Hooray, hooray, and don't give in!

5) Returning home

818 a.

Downward, below Orashtie,
Come two brothers from the army.
Come on, brother, let us rest,
Put our hand behind our back,
And let fly one (song) of woe.
For since we've been soldiering,
– – – – – – – – – –
Father, Mother, (both) have died,
And the wheat fields fallow stayed.
Ash is wet under the stove,
(And) the cornmeal has gone mouldy,
And the loaf of bread has flowered;
On the nail, the whip has rotted,
In the shed the beeves have withered
And their horns have fallen down;
In the loft, the plow has rusted,
– – – – – – – – – –

818 b.

Green leaf in the vineyard plucked,
From the army come two brothers.
Says one brother to the other:
Come on, brother, let us rest,
Put our hand behind our back,
And let go one (song) of woe.
Since we have been soldiering,
In the barn the beeves are lamed,
On the nail the yoke has sprouted.

818 c.

Over above Orashtie
Come two brothers out of bondage
Said the small one to the bigger:
Brother (mine), beloved brother,
Put your hand behind you, brother,
And let go one (song) of woe,
Because since we've been in bondage,
In the yard, the plow has rusted

[1] Hajdu county, in Hungary, presumably.
[2] That is, of Austro-Hungary, including, of course, Rumanians at that time.

Tată nost o 'mbătrânit.
(242 a. Jadani, ♀)

819.
|: Astăzi, mâne io mă ducu :| N
Maica rămâne plângând,
Şi plângând şi suspinând.
-Taci, maico, şi fii voioasă,
Că de-oi găsi ţara 'n pace,
Io 'napoi iar oi întoarce.
De n'oi găsi ţara 'n pace,
Io 'napoi n'oi mai întoarce,
M'oi lipi lâng' o cetace,
Ţi-oi scrie, măicuţ' o carte.
Nu ţi-oi scri' cu vînăţeală,
Ci ţi-oi scri' cu argintăl.
Cine-o prinde s'o cetească,
Lacrămi din ochi să pornească,
Măicuţă, de jelea noastră.
(47 g. Cerbăl, ♀)

6) Diverse
Diverse

820.*
|: Frunză verde făgurai, mă :| făgurașu, r.,
|: Sărac satul nost Trăjașu :| Trăjaș, mă, r.,
Vai, Doamne, cum s'o-mi stricat
Şi tare s'o 'mprăştiat,
C'or fost ficiori tăt de veste,
Dar azi unu nu mai este;
Cât mai est' mai puţinei
Nu-s ficiori, ci vai de ei.
După ce am săcerat,
Lucru mare să 'ntâmplat:
Zvon mare că s'auzea,
Dubaşii cu dubele,
Poştarii cu cărţile.
Duba tare răsuna,
Pe ficiori iute-i chema,
Să meargă la cătănie
Că-i vremea de bătălie.
Ficiorii s'or dus în foc,
Fetele-or rămas pe loc.
De-ar da bunu Dumnezeu,
Să fie pe gându meu,
Să 'mplinească ce mă rog
Pentru cei ce sânt în foc,
Eu mă rog lui Dumnezeu,
Ca să-i ferească de rău;
Şi mă rog la Precesta,
Să le ţină viaţa;
Mă rog şi pentru-a mu fraţi
Că sânt tare 'mprăştiaţi.
Foaie verde de amar
Cel mai tânăr e caprari;
Foaie verde clopoţel,
Unu e strajămeşter[1]
Foaie verde din Bănat,
Unu-i acasă puşcat.
Eu ca sora lor cea dulce
Să mă pot la ei m'aş duce;
Dar eu zău nu-i pot căuta,
Că sânt trecut graniţa.
Dumnezău Sfântu le-ajute,
Să vină-acasă mai iute;
Să să facă pace 'n ţară,
Să vină ficiorii iară;
Pe toamnă să fie-acasă,
Să prânzăm cu toţi la masă;
Foaie verde busuioc,
Să mergem cu toţi la joc.
Căci acum e tare rău,
Să ferească Dumnezău,
Săracile fetele
C'or rămas ca florile;
Mâne-or fi ca babele,
Că şed supărate 'n casă.
Pe uliţa nu mai iasă.

(And) our father has grown old.

819.

This day, next day, I'll be off;
Weeping will remain my mother,
Weeping, sighing (she'll remain).
Quiet, Mother, and cheer up:
If I find the land at peace,
I shall once again return.
If the land be not at peace,
(Then) I shall return no more.
Near some fortress I shall stay
And I'll write a letter, Mother.
I'll not write it (with) blue (ink)
But with silver I will write it.
(And) all those who get to read it,
From (their) eyes the tears will start,
Mother, sorrowing for us.

6) Diverse

820.

Green leaf (of the) beechnut tree,
Refrain
Our poor village (of) Traiash,[1]
Refrain
Lord, how badly it is spoilt,
And (how) sorely it is scattered.
There were lads all of renown,
But today there is not one;
(And) the few that are still left
Are not lads but woeful (beings).
After we had reaped (the crops),
A great thing did come to pass:
Great alarums there were heard,
Drummers (beating on) their drums,
Postmen (going) with (their) letters.
(Oh,) the drums were sounding loudly,
Quickly calling in the lads
For to go a-soldiering,
Since it was the time for battle.
Into fire went the lads,
On the spot remained the lasses.
If the Lord (Almighty) grants
That it be as I have mind,
And my prayer is fulfilled,
For (all) those who are in fire,
I beseech the Lord (Almighty)
To protect them from (all) evil;
And I pray the Holy Virgin
That their lives She have in keeping;
For my brothers I pray, too,
For they're scattered far and wide.
Green leaf of the bitterness,
The youngest a corporal;
Green leaf (of the) snowdrop (white),
One (of them's) a sergeant-major;
Green leaf (that's) from the Banat,
One's (been) shot (and is) at home.
I myself, as their sweet sister,
If I could, to them I'd go;
But I swear I cannot seek them,
For the border they have crossed.
May the Lord Almighty help them
To return more quickly home.
May there be peace in the land,
That the lads come (home) again;
May they all be home by fall,
That we all eat round the table.
Green leaf (of the) basil herb,
May we all a-dancing go,
Because now it's very bad.
May the Lord (Almighty) guard
(All of) the poor lasses (too),
For like flowers they're left behind,
One more day, they'll be like crones,
And they sadly sit at home,
In the alley come no more.

[1] Trăiaş, a village in the district of Arad.

Frunză verde floricele,
Şi e tare rău de ele;
Că eu, zău, mă ştiu pe mine,
Nu-mi trebă să-mi spună nime.
Vai săraci ficiori frumoşi,
Toţi v'îţi la bătaie scoşi.
Nişte urjii ce-or rămas
Trag colopele[2] pe nas
Şi fac la fete năcaz.

r. Astăzi toată ziua-i noar (sic),
Pâne (sic) mâne pot să mor, mă.

1) < strázsamester (ung.) = plutonier.
2) = pălărie.

(169 a. Troiaş, ф)

821.

|: {Badea – / Bădiţă ;} , ciner copilă [3x] :|,
|: Roşu ca un trandăfiră [3x] :|,
L-or pus mândrile la bir.
De urîtu birului
Trecu apa Jiului.
Şi când fu la jumătate,
Stătè 'n loc şi scriè-o carte.
Carte dela cătănie
Mi-o trimes o badea mie.

(96 a. Râu-de-Mori, ф)

822.

Cântă cucu 'n par d'i vie,
Io gând'esc că-mi cântă mie,
r. .
|: El cântă la păcurarju :|,
r. ,
Să grijească oile,
Să nu mânce florile.
Florile-s di trebuială
La 'mpăratu di cerneală,
Să cernească pust'ile,
Pă când mărg răguţile[1]

r. Frunzuţă verd'e d'i păru,
Nu gând'i, mândro, că pieru.

1) = recrutele.

(207. Mănerău, ф)

823.

|: Scoborî, Doamńe, pă pământ :|
|: Să vezi, domńii ce-au făcut :|:
Din purcari, din păcurari
Tot tisturi[1] mari şi căprari.

1) < tiszt (ung.) = ofiţer.

(493 b. Criştior, ф)

824.

Am fugit mult după hulpe[1],
Ńi[2] s'o spart nădragi în pulpe;
Hulpe că-i foarte hicleană[3],
Sântem ficiori de cătană.

1) = vulpe. 2) = mi. 3) = vicleană.

(518. Lechincioara, ф)

825.

Ochii mei ai bolnăviţi,
Nu mi-i jeli după urîţi;
Ochii mei ai vedjeroşi,
Şi[1] mi-i jeli dup' ai frumoşi.
Nici asta nu-i cu dreptat,
Dumnedzeu şi-ar fi lăsat,
Ai frumoşi să cătănească,
Ai urîţi să veselească;
Ăl frumos să ardă 'n foc,
Urîţi cu fiece la joc.

1) = ci.

(203. Tolvădia, ф)

826.

Primaroşi[1] îi dân contră (?),
r. ,
D-'ardă t'e focu, Salontă,
r. ;
Şi d'e-arâie(?)sărie-rie,
r. ,
Şi d-ardă iagărie-rie,
r. ,
Şi[2] piară cătunie,
Şi[2] vie badea de ńe,
Că n'are 'mpăratu haińi,
Şi[2] mbreci-atâte cătańi.

r. Ai hai, {nana / mândra} mè.

1) < primă = panglică. 2) = să.

(416 b. Tăşad, ф)

Green leaf (of the) little flowers,
Things go very ill with them;
For I swear, I know myself,
I don't need a soul to tell me.
Woe to you, poor handsome lads,
You have all gone to the battle.
(And) some pests that stayed behind
Pull (their) hats over (their) nose
And they (only) spite the lasses.

Refrain: It's been cloudy all today,
By tomorrow I may die.

821.

Lover is a youthful lad,
(He is) ruddy as a rose:
Girls have made him pay a tax.
Dreading what he had to pay,
He has gone across the Jiu.[1]
When he got halfway across,
He stopped still and wrote a letter;
(And that) letter from the army
Did the lover send to me.

822.

On a vine-pole sings the cuckoo,
I believe he sings for me.
Refrain
He is singing for the shepherd,
Refrain
(Telling him) to mind the ewes,
That they do not eat the flowers;
(For) the flowers they are needed
By the Emperor for mourning,
To put mourning on the guns,
When away go the recruits.

Refrain: Little green leaf of the pear tree.
Don't think, lass, that I have perished.

823.

Lord, descend upon the earth
To see what the gentry did:
Of the swineherds and the shepherds
(They've made) officers and corporals.

824.

Long we've chased after the fox,
On our thighs we've burst our trousers,
For the fox is very cunning,
(And) a soldier's sons are we.

825.

(Oh you) ailing eyes of mine,
For the ugly ones don't sorrow;
(But you) precious eyes of mine,
Sorrow for the handsome ones.
Nor is it a righteous thing
That's allowed by God (Almighty):
For the handsome ones to soldier
(And) the ugly ones make gay;
Handsome one should burn in fire,
Ugly ones dance with the lasses.

826.

Red silk ribbon is from quarrel,
Refrain
Fire burn you up, Salonta;[2]
Refrain
Also may it leap and burn the
Refrain
Barracks of the skirmish troops,
Refrain
So that soldiering might perish
And (my) lad come back to me;
For the emperor has no clothing
To dress up so many soldiers.

Refrain: Hey, come, sweetheart mine!

[1] River in Rumania, an affluent of the Danube.
[2] Town in the district of Bihor (the accent is on the second syllable).

827.*

1. |: Sârbie, { Sârbie, țară pustie :|,
{ Rusie,
Focul și para mi te știe,
Cădji războiul ține mult,
numa tu la început,
Sârbie și Rusie.

2. |: Sârbie, Rusie, țară pustie :|,
Focul și para mi te știe,
Căci Rumânu așa vrea,
să ghete cu Sârbia,
Să treacă 'n Italia.

3. |: Sârbie, Rusie, țară pustie :|,
Focul și para mi te știe,
Căci Rumânu așa zice:
lasă, Doamne, ca să pice
Sârbia și Rusia.
(598. Troiaș, ɸ)

D. Death
Moarte

828.
|: Cine mere 'n cătănie :|,
Trag nădejde să mai vie; N
Hai, pe cine-l duci la groapă,
Nu mai vine niciodată.
(67 h. Drăgănești, ɖ)

829.
D-astăzi mâne podj[1] muri,
Cine dac' și-ar bănui?
Bănui și-a maica-o leacă,
Până ce mă bagă 'n groapă.
[1]) = poci = pot.
(81 b. Sâmbăta, ɖ)

830.
Vino, moarte și mă mâncă,
Că mă dau la ține 'n brâncă.
(462. Sâmbăta, ɖ)

831.
|: Maică, maiculița mè-re :|,
De cum va mine 'ngropa-re, N
Te rog, ascultă de mine,
Și mă 'ngroapă cât de bine
La uă umbra de făguț,
Să vie și-a meu drăguț.
(562 b. Orșova, ɸ)

832.
Hai, maică, când oi muri io,*
Haidă la mormântu mneu
Și samănă siminnicu,
C'am fost tânăr și voinic.
(510-511. Luncșoara, ɖ)

833.
|: Frunză 'n măr, frunză su pără :|,
|: D'uo lună mă șier doi viere :|,
D'o lună, d'o săptămână.
Când fu luna închiată,
Io fui moartă și 'ngropată
La crușulița de peatră.
Iar de-asupra crușii mele
Cântă două păsăriele;
Dar nu cântă cum să cântă,
Numai cântă voinișește:
-Fata mare putrezește,
Nime 'n lume n'o jelește
Numa Ion cu capu gol,
C'aluia i-o fost mai dor;

827.[1]

1. Serbia, {Serbia, / Russia,} country of wastelands,
Beknown are you to fire and blazes,
For the war is lasting long;
Only you have started it,
Serbia and Russia.

2. Serbia, Russia, country of wastelands,
Beknown are you to fire and blazes,
The Rumanian wants it thus:
To finish with Serbia,
To cross into Italy.

3. Serbia, Russia, country of wastelands,
Beknown are you to fire and blazes,
The Rumanian says it thusly:
Let them drop, oh Lord Almighty,
Serbia and Russia.

D. DEATH

828.

Those who go a-soldiering
Have the hope they will return;
He who's taken to the grave
Nevermore returns (again).

829.

This day, next day, I may die:
Who'd be sorrowing (for me)?
Mother would a little sorrow,
Till they put me in (my) grave.

830.

Come and eat me (up), oh death,
In your hand I give myself.

831.

Mother, little mother mine,
If maybe they bury me,
Hear me (well), I beg of you,
Bury me as best you can
In the shadow of a beech tree,
That my lover might come too.

832.

Mother, come when I shall die,
Come you to my burial place,
And sow balsamweed[2] (upon it),
For I was (both) young and strong.

833.

Leaf on apple, under pear tree,
It's a month two cousins court me,
A (whole) month (and) a (whole) week.
When the month was fully past,
I was dead and I was buried
By the little cross of stone.
And above my (little) cross
Two small birds are singing (now).
They don't sing as (song) is sung,
But they sing as stalwarts do:
(Lo,) the maiden rots away,
No one in the world to mourn her;
Only John, whose head is bare,
Only he had yearning more;

[1] The translation faithfully renders the odd rhythm of the original. To get the full effect, the words Serbia and Russia are to be pronounced as having three syllables each.

[2] There is some doubt as to the precise identity of the plant named in this text. If it is meant to be *siminoc* or *siminic* it is *Gnaphalium arenarium*, the fragrant everlasting balsamweed or jewelweed. If, however, it is meant to be *siminichie* (alias *senamechie* and *senamichie*) it is the shrub *Cassia acutifolia* or *Cassia angustifolia*, whose leaves and bark were much used in pharmacy.

Şi-Aurel cu sârma neagră
C'aluia i-o fost mai dragă.
(502. Tolvădia, φ)

834a.
Şi-am avut şi n'am avut,
Şi-am trăit, cum am putut,
1.r.,
|: Şi-am trăit, cum am putut :|,
2.r.
Şi-oi avea şi n'oi avea,
Şi-oi trăi, cum oi putea.
Că pe cine am avut,
Şi-o pus faţa la pământ,
La pământ la iarbă verde,
Ca să nu-i mai trag nădejde;
La pământ la iarbă creaţă,
Ca să nu-i mai trag viaţa.

— · —

1.r. Ano, Lieno, gura dulce,
Dela tin' nu mai m'aş duce.
2.r. Ano, Lieno, jelea ta
Mi-o mâncat inima mea.
(248 b. Igriş, ɖ)

834b.
|: Vai de mine, n'am pe nime :|!
Că p'acel, ce l-am avutu,
Io pe-acela l-am tierdutu.
|: Şi-o pus faţa la pământu :|,
|: La pământ la iarbă vierde :|,
Până-i lumea, nu să vede.
Că n'o pus, să rumenească,
Făr' o pus, să putrezească.
(231. Petroşan, ɖ)

—— · ——

E. Worldly Wisdom
Înţelepciune lumească

835.
|: Sărutatu de om drag :|
|: Plăteşte mare iosag[1] :|;
Sărutatu |: pe plăcere :|
Plăteşte mare avere;
Sărutatu de urît
Ca şi când n'ar şi nimic.
[1] < jószág (ung.) = avere, bogăţie, moşie.
(568. Cooc, φ)

836.
Aşteptând în dragostea
Ni[1] să scurtă viaţa;
Şi-aşteptând în binile
Ni[1] să scurtă zilile.
[1] = mi.
(557 b. Idicel, φ)

837. [Correct place: as var. of 187]
De n'ar fi ochi şi sprinciene,
N'ar mai fi păcate grele.
(346. Igriş, ɖ)

838.
Vai săracu ficioru-le,
De când apucă clopu[1]-le,
Fără noroc îi săracu;
De când fata apucă năframă,
Îi aproape de-a ei mamă. N
[1] = pălărie.
(268 d. Gherla)

And black wire (-haired) Aurel,
(Who's) the one who loved me more.

834 a.

I have had and I've not had,
And I've lived as I was able,
1st Refrain
And I've lived as best I could.
2nd Refrain
And I'll have and I'll not have,
And I'll live as best I can.
For all those that I have had
Turned their faces to the ground,
To the ground, to the green grass,
That I hope no more from them;
To the ground, to curly grass,
No more life to draw from them.

1st Refrain: *Ana, Leana, mouth (so) sweet,*
I would like no more to leave you.
2nd Refrain: Ana, Leana, woe for you
Has (quite) eaten up my heart.

834 b.

Woe is me, I've not a soul,
Because he whom I (once) had
I have lost that one (for ever).
To the ground he turned his face,
To the ground, to the green grass,
Won't be seen while the world lasts,
Didn't turn it to get ruddy,
But to rot away (he) turned (it).

E. WORLDLY WISDOM

835.

Kisses from the man you love
Are worth a great wealth of land;
Kissing that is (done) for pleasure
Is a wealth of fortune worth.
Kisses from the hated one
(Are) as though they nothing were.

836.

Waiting for (my) love (to come)
Makes my life grow ever shorter;
Waiting for (my) ease (to come)
Is what's shortening my days.

837.

If there were no eyes and eyebrows,
There would be no weighty sins more.

838.

Woe to the poor lad who's young,
Since he starts (to wear) a hat,
He is without luck, poor youngster;
Once a lass starts (wearing) kerchiefs,
She gets closer to her mother.

839 a.
N' aș da ŭomiñie mè, măĭ,
Pă pluguțu d' altuĭè;
Plugu umblă pân' pământu,
Omiñie-ajunge multu.
(469 a. Cociuba-Mare, ɋ)

839 b.
|: N' aș da omiñie mè-le :|
Pă pluguțu d' altuĭè-le;
|: Plugu d-ară pân' pământu :|,
Omiñie-ajunge multu.
(83 e. Drăgești, ɸ)

840.
|: Tăt omul îmĭ zice mie :|,
|: Că nu-s om di omiñie :|.
|: Că nicĭ eŭ nu vreŭ să fiu :|,
Pân' oi fi pe lume d'iu[1].
5 Că io dacă oi muri,
Tăt di ominie-oi fi.
1) = viu.
(18 a. Albac, ɸ)

841.
|: Ce-ĭ în lume lăcomosu :|:
Ba nu și omul frumos;
Ce-ĭ în lume cu plăcerĭe:
|: Om frumos și cu averĭe :|;
5 |: Ce-ĭ în lume lăcomie :|:
Om frumos și d' omenie.
(242 b. Igriș, ɋ)

842 a.
D-urîtă mi-ĭ lumè mie,
Da dragă di șe să-mĭ șie[1]?
Că draga luĭ nimăruĭi,
Dacă nu-ĭ pe voĭa luĭ, măĭ.
1) = fie.
(226 a. Cooc, ɋ)

842 b.
|: D-urîtă mi-ĭ lumè mie :|,
|: Da draga di șe să șie :|?
Că draga lui nimărui,
Dacă nu-i pe voia lui.
(237. Cooc)

843.
Fost am puĭu păduriĭ, mă,
|: Și nu m' or mânca' lupiĭ, mă :|[3x]
|: Lupiĭ mânșe caĭ și boĭu :|[3x] boĭ, mă,
Nu mânșe voinișĭ ca noi.
(126 h. Feregi, ɸ)

844.
|: Ciñe merĭe d-în pădurĭe :|[3x]
Fără boĭ, fără săcurĭe :|[3x],
Că hăla trebe pușcat,
Din țara noastă țipat.
(113 c. Nucșoara, ɸ)

845 a.
|: Ardă-te focul de minte :|,
|: Dacă n' aĭ fost maĭ 'nainte :|.
Acum ești, nu-mi trebuĭești,
Că nimic nu-mi folosești.
(360 bis. Bistra, ɋ)

845 b.
|: O bată-te focu, minte :|,
|: Cum nu te-avuĭ maĭ 'nainte :|!
Amu ești și nu-mi trebuĭești.
(63 c. Săliștea-de-Vașcău, ɸ)

846.
|: Li li li cu prĭețiñiĭ, măĭ :|,
|: Până ținură bañiĭ, le :| măĭ.
Dacă banii să gătară,
Și prietinii mă lăsară.
(18 d. Lelești, ɋ)

839 a.

I'd not give my decency
For the plow that is another's;
(For) the plow goes through the earth,
Much is reached by decency.

839 b.

I'd not give my decency
For the plow that is another's;
(For) the plow plows through the earth,
Much is gained by decency.

840.

Everybody (comes and) tells me
That I'm not a decent man;
But I do not want to be (one)
While I am on earth alive;
Because when I shall be dead
I'll be but a decent man.

841.

What is covetous on earth:
Money[1] and a handsome man;
What is pleasant in the world
(Is) a handsome man with riches;
What is coveted on earth
Is a handsome decent man.

842 a.

Hateful is the world to me:
Why should I be fond of it?
Nobody is fond of what
Isn't (truly) to his liking.

842 b.

Hateful is the world to me:
Why should I be fond of it?
Nobody can like a thing
That's not (truly) to his liking.

843.

I have been the forest's cub
And the wolves won't eat me up;
Let the wolves eat beeves and horses,
But not stalwarts like ourselves.

844.

Those who go about the woods
Without beeves, without an axe,
Ought (with bullets) to be shot
(And) be thrown out of our land.

845 a.

May the fire burn you, mind,
Since you weren't (here) before;
Now you are, I do not need you,
For you're of no use to me.

845 b.

Oh, may fire strike you, wisdom,
Since before I didn't have you!
Now I have you but don't need you.

846.

Lee-lee-lee, (I was) with friends
While the money still held out;
Once the money was no more,
(All my) friends left me as well.

[1] *Ba nu* (not so) is erroneously transcribed for *Banul* (the penny or money).

847.
|: Ди cât dai pruncu la școală :|, 3× N
Mai bine murari la moară.
Murariu face făină,
Nu umblă pă țară strînă;
Și murariu murarește,
Și la scrisori nu gândește.
(125 j. Mănerău, φ)

F. Nature
Firea

1) Birds
Paseri

848 a.
-|: Mierluță, mierluță :|,
|: Paserie murguță :|,
Und'e ți-ai umblatu,
Und'e ți-ai uoșatu ?
-|: De-alătur d'e satu :|,
Înt'un ciung uscatu.
Vântu-au vîorît,[1]
Ciung l-au doborît,
Puii au fugit.
Mierluță-o venit,
Puii n'o găsit;
Și să lua, mai lua
Pă părëie rele
De-a puilor jele.
[1] = viforit.
(356. Ghelari, φ)

848 b.
-|: Paseri murguță :| murguț',
|: Ce te jelcuiești :| jelcuiești ?
-|: Nu mă jelcuiescu :| jelcuiesc,
|: Că io d-am d-avutu :| am d-avut
|: D-oi șăpti puiți :| puiți.
|: Dintr'un ciung uscatu :| uscat
Vântu-i o suflat,
Puiți o zburat.
(410 b. Delani, φ)

849 a.
Câte pasări s-în lume, mă,
Toate cină și s'alină;
Numai io-s pasăre strînă,
Nij nu cin, nij nu m'alin,
Că mi-i cuibul lângă drum
Într'o tufă de alun.
Câți drumari pe drum treceau,
Toți în cuibul meu zvârleau.
Luai cuibul și-l mutai
În vârfuțu muntelui,
În clombuța bradului.
(562 a. Vașcău, φ)

849 b.
Câte pasărele 'n lume,
Toate au parte de bine;
Numai io-s o pasăre,
Și-am avut parte mai rè.
Mni-o fo' casa lângă drum:
Câți drumari pe-acol' trecè,
Toți în casa mea zvârlè,
Și pe min' mă năcăjè.
(52 i. Orșova, φ)

849 c.
|: Câți pasăreli 'n codru :|
Tăți cină mai la modru;

847.

Than to send a child to school,
Let him (rather) be a miller;
(For) the miller grinds out flour,
Doesn't wander in strange lands;
Too, the miller minds his milling,
And with writings doesn't bother.

F. NATURE

1) Birds

848 a.

Blackbird, little blackbird,
Fowl of swarthy color,
Where have you been gone?
Where have laid your eggs?
Near to the village,
In a dried-up tree,
(But) the wind did blow
And blew down the shrivel,
Chicks have run away.
Came the little blackbird,
Didn't find the chicks;
And went off, went off,
Along evil brooks,
For woe of the chicks.

848 b.

Bird of darkling hue,
Why are you complaining?
I am not complaining,
For I (once) did have
Seven little chicks.
From a dried-up stump,
The wind blew them (down);
The chicks flew (away).

849 a.

All the birds there are on earth,
All get fed and comforted;
Only I'm an alien bird,
I'm not fed nor comforted.
For my nest is by the wayside,
In a clump of hazel bushes.
All who passed along the way,
All threw (pebbles) at my nest.
(So) I took the nest and moved it
Right upon the mountaintop,
In the middle of a fir tree.
\- - - - - - - - -

849 b.

All the birds there are on earth,
All their share of ease enjoy;
Only I, I am a bird,
And I had a meaner share.
(For) my house was near the road:
All who went along the road
At my house (some pebbles) hurled,
(One and all) they bothered me.

849 c.

In the forest, all the birds
Eat their supper in fair ease;

|: Tăti cină şi s'alină :|,
Numai io n'am ce cina, mă,
Că mi-i cuibu lângă drum,
Lâng' o tufă de alun.
Câţi drumari pe drum trecea,
Toţi în el zburaturea.
(67 i. Tielec, ɖ)

849 d.

|: Câţi pasăre-s pe munte :|,
Toate cină şi s'alină,
Numai io-s pasăre strină,
Nici nu cin, nici nu m'alin.
Că mi-i cuibu lângă drum,
Câţi drumeţi pe drum trecea,
Toţi în cuibu meu zvârlea.
(152. Leheceni, φ)

849 e.

Câte pasăriele 'n luncă,
Toate cină şi să culcă.
Numa pasărea măia[1]-rie
N'arie unde să culca-rie.

[1] = (m)ăia ?

(16 b. Petroşan, φ)

849 f.

|: Pasăre cu cuibu 'n cale (I.) :| cale (II.) (sic),
Mută cuibu de-acule;
|: Câdzi oamini pă drum trecè, mă (I.) :| trecè (II.),
Tăţi d'-în cuibul { tău zvârlè.
(594. Câmp, φ)

849 g.

|: Cucule, pasăre rè-le :|,
Mută-ţi cuibu de-acolè.
Luai cuibu, îl mutai
Pe clombuţa bradului.
(40 d. Poiana, φ)

850.

-|: Cucule, cucuţule-rie :|,
Vara vii, vara te duci,
Vara vii, vara te duci
Şi de lucru nu te-apuci,
Da la iarnă ce-i să mânci?
-|: D-oi mânca mugur de fagu :|
Şi-oi cânta 'n codru cu dragu;
Şi-oi mânca mugur de salce
Şi-oi cânta la cine-mi place.
(123 d. Petroşan, φ)

851.

|: Cucule, ochiuţi de peşte :|,
Eu mă culc, tu mă trăzeşte.
|: Eu zic cucului să cânte :|,
El să suie 'n sus la munte;
Eu zic cucului să tragă,
El zboară din creang' în creangă.
(145 a. Petroşan, ɖ)

852.

Cucule cu pene surie,
|: Mândru cândzi vara 'n pădurie :|.
Haida, cântă 'n curtea mea, mă,
|: Că io bine te-oi ţine, mă :|.
Cucule cu pene vierziu (I.) :| vierzi, mă (II.),
(250 a. Micula, ɖ)

853.

Cântă puiul cucului
Din vârvuţul nucului,
Cântă dela rădăcină
Ca şi-o pasăre bătrână.
(37 a. Petroşan, φ)

854.

|: C'aşa zice pupieza-rie, 1. r. (I.) :| 2. r. (II.),
|: Că şi ie s'ar mărita-rie, 1. r. (I.) :| 2. r. (II.),

All get fed and comforted,
Only I have nought to eat,
For my nest is by the path,
(It is) near a hazel bush,
All the wayfarers that passed
Pelted it (with stones) amain.

849 d.

All the birds upon the mountain
Get their ease and supper (too);
Only I'm a stranger bird,
Neither food nor comfort get,
For my nest is by the wayside:
All who passed along the way,
All threw (pebbles) at my nest.

849 e.

In the meadow all the birds
Have their supper, go to sleep;
Only that (poor) bird of mine
Doesn't have a place to sleep.

849 f.

Oh you birds with wayside nest,
Move your nest away from there:
All the people that go by
At your nest { - - - - - - - - -
keep throwing (things).

849 g.

Cuckoo bird, you wicked bird,
Move your nest away from there.
(So) I took the nest and moved it
In the branches of the fir tree.

850.

Cuckoo, little cuckoo bird,
Come in summer, go in summer,
Come in summer, go in summer,
And you don't begin to work:
But what will you eat in winter?
I shall eat the buds of beech trees,
In the woods I'll gladly sing;
And I'll eat the buds of willows,
And I'll sing for those I like.

851.

Cuckoo, (with the) fishlike eyes,
I will sleep, you wake me up.
I tell cuckoo when to sing,
He climbs up into the mountains;
I tell cuckoo to let loose,
(But) he flies from bough to bough.

852.

Cuckoo with the ashen feathers,
You sing well in summer woods;
Come and sing in my own yard,
For I'll keep you handsomely.
Cuckoo with the greenish feathers,
- - - - - - - - - -

853.

(Hark,) the cuckoo chick is singing
From the top of walnut tree,
(And) he sings from (near) the root,
Just as does an older bird.

854.

Here is what the hoopoe says:
1st Refrain
2nd Refrain
That she'd gladly marry too.
1st Refrain
2nd Refrain

Mărita s'ar după cucu,
Numa nu baș știe lucru.

1.r. Rândunică mică.
2.r. dorule.
(310. Păucinești, φ)

855.*

|: Jamarîtă-i |: Amarîtă-i turturè-re :|,
Amarîtă-i, vai de ie-re;
|: Dacă-i moare soția-rie :|,
|: Ie pe alta nu-și mai ia-rie :|.
Cât traiește, tăt jelește,
Cu nime nu să 'nsoțește,
Și zboară din creangă 'n creangă
Și cântă lumea de largă.
Tot acol' o duce doru
Unde-aude vânătoriu,
Ca să peie, s'o pălească,
De boală s'o mântuiască,
Să nu să mai năcăjească;
Ca s'o vadă lumea toată,
Că-i cu inima stricată
Ca tina de primăvară,
Care-i călcată de cară (sic),
Unde-i apă limpide,
O tulbura și-apoi bè,
Dacă-i cu inima rè.
(196. Orșova, φ)

2) Plants
Plante

856.

|: Floruțu dalbu dă brebu :|,
|: Tot am fost dă și[1] te 'ntrebă :|,
|: Ce fel dă floruțu eștiă :|,
|: Dă nu te mai veștezeștiă :|,
Nici vara pe secerari,
Nici iarna dă geruri mari.[2]
1) = să.
(215 c. Cotiglet, φ)

857.

Câte flori sânt p'ângă mine,
Nice una nu-mi vreu bine,
Numa floarea soarelui,
Șede 'n poarta raiului, mă
Caută loc sufletului
Și hodina trupului.
(13 d. Cooc, φ)

858.

Pă câmpii, pă pustii,
r.,
S'îndăluiè[1] și-o cocie,[2]
r.
D-în cocie cine șede?
r.
Busuioc și iarbă verde,
r.
Și iarba din grai graiè:
-Fă ti 'ncoace, busuioace!
-Ba zo io că nu m'oi faci[3],
Că și io-s dă trebuiali
La feciorii la clopuri[4],
Și la feti la frâmbii[5],
Și la popi la lăturdii.
r. Nana mè, Mărie.
1) < indul (ung.) = pornea. 2) < kocsi (ung.) = trăsură.
3) (i pronunțat) = face. 4) = pălărie.
5) = panglicei.
(417. Drăgești, φ)

859.

|: Ciudă mi-i și-aleanu mi-i, măi :|
|: Dă frunza cucurbieții, măi :|,
Dă ce-i lată și nu-i 'naltă,
Și[1] șed la umbra-i odată.
1) = să.
(91 d. Șoimi, φ)

She would like to wed the cuckoo,
Only she's no good at work.

1st Refrain: Swallow, little swallow!
2nd Refrain: Oh yearning!

855.

Turtledove is woeful, (woeful),
Woe to it, it is despondent:
If its mate happens to die,
It will not another take.
All its life it keeps on mourning,
With none other does it mate;
And it flits from bough to bough,
And to the wide world it calls.
And its yearning there will bring it
Where it hears the hunter going,
(So) to perish, to be stricken,
Of its ailing be delivered,
Not to sorrow any longer,
So that the whole world might see it
(And know) that its heart is ailing
As the mud (is) in the springtime,
That is trodden (down) by wagons,
Where the water is (most) clear.
(First) it roils it, then it drinks,
For it has a cheerless heart.

2) Plants

856.

Oh white flower of the fumewort,[1]
I have often been to ask you
What kind of a bloom you are,
That you do not ever wither,
Be it at the summer mowing,
Be it winter's bitter cold.

857.

(Of) all flowers (that) are round me,
Not a one wishes me well;
But the sunflower alone,
Standing at the gate of heaven,
Seeks (to find) the soul a place,
And (find) comfort for the body.

858.

On the plains, upon the wastelands,
Refrain
A (fair) carriage starts to go.
Refrain
And who's sitting in that coach?
Refrain
(It is) basil and green grass.
Refrain
And the grass spoke up and said:
Come you hither, basil herb!
No, I swear I shall not come,
For I, too, am needful (herb),
To the lads (to grace) their hats,
To the girls (to grace) their ribbons,
And to priests, to serve the Lord.[2]

Refrain: Maria, my sweetheart.

859.

I am spited and annoyed
By the leafage of the pumpkin:
Why it's broad and isn't tall,
That I might sit in its shade.

[1] The identity of the plant *brebu* is uncertain. If the term refers to *brebenea* (alias *brebenel* or *brebenei*) it is *Corydalis*, the fumewort. But if it is meant to be *brebenoc* (or *bărbănoc*) it is *Vinca*, the periwinkle.

[2] In the Orthodox Church, a small bunch of basil is commonly used for sprinkling holy water.

3) Forests
Codrii și păduri

860 a.
Codrule frunză galbină,
Eu mă culc, tu mă leagănă.
Și mă leagănă frumos,
Să nu pic din leagăn jos,
Că io-așa-mi fost învățat, | Cf. 134 11-12
Să nu dorm nelegănat. |
(267c. Coasta, ꝗ)

860 b.
Cucul'e, peană galbină,
Io mă culc, tu mă leagănă.
Și mă leagănă frumos,
Să nu cad din leagăn jos,
Că io-așa sânt învățat, | Cf. 134 11-12
Să mă culc tot legănat. |
(352 c. Hodac, ф)

861.
|: Pădure, dragă pădure, r. :| pădure,
Paserile 'n ține cântă,
Ies maicil'e și l'e-ascultă, r. :| ascultă.
Numa mă maică nu viňe,
Să mi-ascult'e pasărea, măi, r. :| măi,
— — — — — — — — :
r. ai lume.
(304. Fântânița, ꝗ)

862.*
|: Nu-i modru să nu fiu șodu :|,
Că mi-i calea pă su' codru;
Nu-i modru să nu știu mult'e :|,
Că mi-i calea pă su' munt'e.
Codrule, măria ta,
Te rog, nu te supăra,
De ce-mi iau o creangă mie,
Ca s'o pui în pălărie.
Tu ești mare și bogat,
Pentru-o creangă nu-i păcat.
Ești bogat și primitor,
Le dai daruri tuturor.
Zărilor(?) le dai sălaș,
Cuiburi puilor golași,
Place-mi și la căprioare
Apă din limpezi izvoare,
Iar copiilor frăguțe
Roșioare și drăguțe.
(61 b. Budureasa, ꝗ)

863 a.
|: De când 'mă ținui cu codru :|,
|: Eram roșu ca și focu :| foc;
|: Dar de când 'mă țin cu țară :|,
|: Gelbeňit (sic)-am ca și ciară :| ciar.
Codru-i bogat și avut,
Nu cere bani cu 'mprumut;
Dară noi care n'avem,
Cerem bani, nu căpătăm.
Noi săraci și trăim bine,
Ce-i acasă-i tot la mine;
Voi găzdaci și trăiți rău,
Ce-i acasă, nu-i a tău.
(543. Vașcău, ф)

863 b.
|: Până când țineam cu codru :|,
|: Eram roșu ca și focu :|.
(359. Petroșan, ꝗ)

864.
|: On goron cu frunză deasă :|
|: Zice peatră, nu ťe bată :|,
|: C'am șezut sup ťiňe-odată :|;
|: Și-am șezut, m'am umbrăritu :|
Și bine m'am hodinit.
(254 a. Feneș, ф)

3) Forests

860 a.

Forest (with the) yellow leafage,
I'll lie down (and) you (shall) rock me.
And you'll rock me prettily,
So I won't fall from the swing;
For this is the way I'm used:
Not to sleep unless I'm rocked.

860 b.

Cuckoo (with the) yellow feather,
I'll lie down (and) you shall rock me.
You're to rock me prettily,
So I shan't fall from the swing,
For this is the way I'm used:
To be rocked before I sleep.

861.

Forest (dear), beloved forest,
Refrain
(Sweetly) sing the birds in you,
(And) the mothers come to listen.
Refrain
Only my own mother won't
Come to listen to my bird.

Refrain: Hey, you world!

862.

I just can't help being funny,
For my way's along the woods;
I can't help knowing a lot,
For my way's along the mountain.
Oh you high and mighty forest,
Please do not be angry (with me)
Just for taking a (small) twig
For to set it in (my) hat.
You are great and you have riches:
It's no sin to take a twig;
You are great and open-handed,
And you give (your) gifts to all.
To far ranges you give home,
And give nests to fledgling birds;
(And) for comforting the deer,
Of (your) springs the water clear;
Strawberries (you give) to children,
Ruddy-hued and beautiful.

863 a.

In the forest when I stayed,
I was ruddy as the fire;
But since on the land I've stayed,
I've become yellow as wax.
Woods are wealthy and (they're) rich,
They don't seek to borrow money;
Whereas we, who do not have it,
Ask for money and don't get it.
We are poor (yet) we live well:
What we have at home is ours.
You (are) landlords and live ill:
You don't own what's in (your) house.

863 b.

While my lot was with the forest,
I was ruddy as the fire.

864.

Oak tree with the close-knit leafage,
May the hail fall and not strike you;
For I once sat under you,
And I sat and had (your) shade,
And I rested pleasantly.

865 a.

|: Pădure, dragă pădure :|,
Nu mă mai spune la lume,
C'am vărat o vară 'n tin'. N
Las' să mă spuie frunza,
Ca ie ńi¹⁾-o ținut umbra.
¹⁾ = mi.
(193 h. Lechincioara, ϕ)

865 b.

|: Taci, codrul'e, nu mă spuńe :|,
C'am vărat o vară 'n t'iń'e.
|: Las' și¹⁾ mă spuie frunza-l'e :|I. |II. măi,
Că ie mi-o ținut umbra, măi.
¹⁾ = să.
(122 d. Pocioveliște, ϕ)

866.

|: Codrul'e, ce t'e mândrești :|,
|: C'așa tare 'ntinerięști :|,
|: Voińic tiner (sic) bătrińești :| ?
refr. N° 185 b. |: Ce t'e ljegeńi, codrul'e-rie :|,
Fără plouă, fără vânt
Cu criengile la pământ ?
(227 a. Sânnicolaul-Mare, ϕ)

867.

|: Codrule, pă vârvul tău :|
|: Crească iarbă și bicău¹⁾ :|,
r.,
Ca să mânce murgul meu.

r. Asta-i nana Logojana,
Măriuță-i d'ela Ramna,
Asta-i nana ce t' adun', Aș-
-terne patu, să dormim.
¹⁾ < bükköny (ung.) = măzăriche.
(425 b. Vașcău, ϕ)

868.

|: Șadă dracu 'n t'iń'e, codru :|,
|: Cum ai crescut așa șodu :|:
Pe d'alături cu gardini,
La mijlocu flori galbini.
(74 a. b. c. Șoimi, ϕ)

4) Stars
Stele

869.

Câte stele sânt pe ceri,
Tăte până 'n ziuă pier;
Numa două-s stătătoare
Până 'n răsărit de soare.
(205. Cerbăl, ϕ)

G. Jeering
Batjocură

1) At girls
Către fete

870.

|: Săracile fetile, măi :|,
Ele sânt ca florile, măi : N
Aici cresc, colea 'nfloresc,
D-încocea să vestejesc.
Dar ficioru săracu,
El îi ca grădinaru,
Să preumblă și tot tace,
Rupe floarea care-i place.
(37 c. Hodac, ϕ)

871.

Bradu arde cu schintei,
Nu-s, mândră, ca ostii tei;
Bradu-arde cu schinteiuță,
Nu-i de tăt prostu drăguță.
(154. Sânnicolaul-Mare, ϕ)

872 a.

|: Mă dusei la beserică :|
Două nańe mă 'mpiedică¹⁾.

865 a.

Forest (dear), beloved forest,
Do not tell the world about me:
That I summered once inside you.
Let the leafage tell about me,
For it kept me in (its) shade.

865 b.

Quiet, woods, don't tell about me:
That I summered once in you;
Let the leafage tell about me,
For it kept me (cool and) shaded.

866.

Forest, why are you so proud?
For so stoutly growing young,
(And) for aging a young stalwart?
Why is it you're swaying, forest,
Without rain (and) without wind,
With (your) boughs down to the earth?

867.

Forest (green), upon your treetops
May the grass and vetches grow,
Refrain
That my bay might feed on them.

Refrain: This is Ana Lugojana,
Little Mary is from Râmna;[1]
That's the lass that gathers you:
Make the bed that we may sleep

868.

Woods, may devils dwell inside you,
For so oddly you've grown up:
(There) are hollows all about you,
In (your) middle, yellow flowers.

4) Stars

869.

In the heavens all the stars
Perish before daybreak (comes);
Only two endure and stay
Till the sun comes up (again)

G. JEERING

1) At girls

870.

Woe to the poor (luckless) maidens,
They are like unto the flowers:
Here they grow and there they bloom,
Over here they're withering;
But the youngster, hapless lad,
He is like the gardener:
Walks about and holds his tongue,
Plucks the bloom that pleases him.

871.

Wood of pine with sparks does burn:
Sweetheart, they're not like your eyes;
Pine wood sparkles when it burns,
It is not quite worthless, sweetheart.

872 a.

I was going to the church,
On my way, two lasses stopped me.

[1] A village in the district of Caraș. Râmna has the accent on the first syllable.

G 1)

|:Mă scăpai și l'e țucaiu:|,
Dumnezeu mă duse 'n rai[u].
Văzui raiu descuiat,
Tare rău m'am spăriat,
C'am văit pe nana mea
Ținând șepte draci de ea.
Făcui cruce cu stânga,
Dracii 'ntinseră fuga;
Numai un șchiop rămasă
Cu nănuța frumoasă.
Făcui și cu direapta,
Și-acela luă fuga,
Rămăsei cu nănuța.
(125 d., 500.* Poiana, ɸ)

872 b.

Pusăi șaua pă tri cai,
Mă dusăi până la rai,
Mă uitai pe oblocele
Și văzui nanele mele
Stând dracii pă după ele.
Făcui cruce cu dreapta,
Prinsară a să 'mproșca.
Numai unu mai rămase,
Cu nănuța cea frumoasă.
Făcui cruce cu stânga,
Și-aceala își prinse cale.
(Vol. I. 16. Șoimi, ɋ)

872 c.

Pusăi șaua pă doi cai,
Să mă duc cu ei la rai.
Dădei să mă uit în rai,
Nu văzui mândre-i d'e-a mele;
Dădei să mă uit in iad:
D-așè jele mă lovi,
Când văzui mândrele mele
Tăt l'egat'e 'n șercuri rele.
(205. Cerbăl, ɋ)

873.

Avusei și io drăguță,
O suit dracu 'n căruță;
Io zisei să mai mi-o lasă,
El | zise c'o duse acasă.
|: N'avut dracu ce lucra:|,
Da mă pună a juca.
A juca și nu știu bine,
M'aj lăsa și mi-i rușine.
(Vol. I. 575. Feregi, ɋ)

874.

Până-i fata fată mare,
Așa zice ea că n'are;
Dacă fata să mărită:
-Na, bărbate, mânc' o friptă! N
(269. Luna-de-Jos)

875.

|: Nana mea, bolânda mea,
ce te-ai măritat în post:|
Cu uloi și cu rădică
și cu păsulă slăită?
(513 b.* c. Cenadul-Mare, ɸɋ)

876.

Mândro, cu nasu pre susă,
Că prea multe-albele-ai pusă,
Și pre frunte nu s'o-ajunsă.
Ia fed'euu 1) și l'e radje
Și l'e pune cum să cadje.
(494. Foeni, ɸ) 1) < fedö (ung.) = capac de lut.

877.

Fietili din satu nost
Nu să uită, că e post;
Și pun albiele cu pumni,
Ca să le 'ndrăjească juni.
Dară junii mi-s cuminte,
Că nu să uită la ele;

I cut loose and kissed them (both),
(And) the Lord took me to heaven.
I saw heaven was unlocked;
I got very badly frightened
Because (lo,) I saw my sweetheart
Being held by seven devils.
(So) I crossed myself left-handed
(And) the devils ran away.
Just one lame one stayed behind
With (my) pretty little sweetheart.
(Then) I crossed myself right-handed
Then he, too, scuttled away;
With my sweetheart I remained.

872 b.

I set saddle on three horses,
Up to heaven I did go.
Through the windows I looked (in)
And I saw my sweethearts (fair)
With the devils after them.
With my right I crossed myself,
(And) they all began to scatter.
Only one remained (behind)
With that pretty little sweetheart.
With my left I crossed myself,
And he, too, went on his way.

872 c.

I set saddle on two horses,
To go with them up to heaven.
(When) I started looking in,
I saw none of my own lasses.
(Then) I looked (down) into hell,
By such sorrow I was struck
When I saw (that) all my sweethearts
(Were) tied up in wicked fetters.

873.

(Once) I also had a sweetheart,
In (his) cart the devil took her.
I asked that a while he leave her,
(But) he said he'd take her home.
Devil had no work to do,
So he set me dancing (then).
I would[1] dance but I dance badly,
I'd leave off and I'm ashamed to.

874.

While the lass is still a maiden,
She keeps saying she has none;
(Says) the lass when she gets married:
Take it, husband, eat it roasted!

875.

Sweetheart mine, my crazy one,
Why did you get wed in Lent,
(Just) with oil and radishes
And with lenten beans (to eat?)

876.

Sweetheart with your nose held high,
You have put on too much whiting,
For your forehead there's none left.
Take a lid and scrape it off,
(Then) put it on properly.

877.

(All) the girls in our village
Do not heed that it is Lent:
Put on whiting by the fistful,
To be pleasing to the lads.
But the lads are well-behaved:
They don't (even) look at them;

[1] In the corresponding verse, *A juca* should read *Aş juca*, to make sense.

S' uită la 'l'e bărnașe,
Că pre-alea l'e mai plașe.
(162. Banloc, ɸ)

878.
|: Știi tu, nană, ce ți-am spuișu: | spuș, mai,
Și nu mei[1] pă val'e 'n jos, mai,
|: Că val'e-i cam bureanoasă: |,
Mint'e nanei lacomoasă.

1) = să nu mergi.
(69 b. Urviș, ɸ)

879.
|: Djalu-i djal și valea-i val'e: |,
|: Nana-i curvă fată marșe: |;
|: Djalu-i djal și soare nu-ii: |,
|: Nana mea face la puiu: |.

(163. Igriș, ɸ)

880.
Iubiești, nană, și sărută,
Și din lături ce cam uită,
Că rămâni cu chica smultă
Și cu cotrința pierdută.
(494. Foeni, ɸ)

881. [Two texts: 1-4, 5-10]
Albă-i nana ca și caș
Și să ține pre nănaș,
C' o cunosc pre șingători,
Că pierie după fișiori.
D-așa-i băgătura[1] 'n casă,
Ca și-un floștomoc[2] de vasă.
Nici nu-i slugă să-l plășească,
Nici gazdă să-i porunșească;
Niși nu-i gazdă pre avere,
Șe mi-i slugă pre muiere.
1) = petec. 2) = mototol.
(333 a. Banloc, ɸ)

882.
Copiliță, copiliță,
Draga badii mândruliță,
D-astă-i vară sâgèi țiță,
Și-amu dai badii guriță.
(498. Delani, ɸ)

883.
Câtu-i fata de micuță,
Când își vede drăguțu,
Sare 'n sus ca ieduțu.
(Vol I. 16. Șoimi, ɸ)

884.
|: D-astă vară la Rusal'e: |
Era mândra-mi fată marșe,
1. r. ,
|: Dar acum la Sâmt'ilii: |
Are mândra doi copii,
2. r. .

1. r. Hai l'elițo, l'el'e,
Ție nu ți-i jel'e
De brațile miel'e,
Ce-ai dormit pre el'e?
2. r. Hai l'elițo, dragă,
Inima mi-ai neagră,
Neagră ca-un cărbune
Dar eu n'am cui spune.
(595 b. Ghilad, ɸ)

885.
Șuiera, lele, 'n cuțîtu,
Că io-s om afurișîtu;
Io-s cocon de banii mnei,
Tu, mândruc', de pruncii tăi.
(521. Comlăușa, ɸ)

886.
Furca toarșe, fusu-adună,
|: Coșu fașe pânza bună: |,
r. ,
|: Clisa grasă frumos coasă: |,
Și fașe mândră chimiașă,
r. .
-Somnu-i, maică, ochilor,

They look at the swarthy girls,
They're the ones that please them best.

878.

You know, lass, what I have told you,
To stop going down the valley,
For the valley's rather weedy,
(And) a sweetheart's mind is greedy.

879.

Hill is hill and dale is dale,
Whore and maiden is (my) sweetheart.
Hill is hill and there's no sun,
(And) my sweetheart's having young.

880.

Make love, sweetheart, and give kisses,
(But) look round about you too,
Lest you get your hair pulled out
And your skirt (maybe) gets lost.

881.

Sweetheart is as white as cheese,
With (her) godfather she keeps;
Yet I know her by her girdles
That she's dying after lads.
Such a patch (to have) at home,
It is just like crumpled dishrags:
He's no servant to be paid,
Nor a master to give orders;
Nor a master over wealth,
But a servant to his wife.

882.

Little lass, oh little lass,
Lover's dearest little sweetheart,
You were breast-fed (but) last summer,
Now you give your lover kisses.

883.

Tiny though the lass may be,
When she sets eyes on her lover,
Up she leaps just like a kid.

884.

Just at Whitsuntide last summer,
Was my sweetheart (still) a maiden;
1st Refrain
Now, on Saint Elijah's Day,[1]
Sweetheart has two children (see).
2nd Refrain

1st Refrain: *Come, my little sweetheart,*
Have you then no pity
For my arms (no pity),
(Since) you've slept upon them?
2nd Refrain: *Come, (my) sweetheart, dearest,*
(See), my heart is black,
(It is) black as charcoal,
And I've none to tell it.

885.

Whistle, sweetheart, at the knife,
For a wicked man am I:
I'm a lord over my money,
You, lass, (lord it) o'er your children.

886.

Distaff spins and spindle gathers,
(And) the basket makes good cloth;
Refrain
Fatty clay sews handsomely
And a handsome shirt it makes.
Refrain
Mother, sleepy are (my) eyes,

[1] Important feast day (July 20) of the Orthodox Church.

Da-i mai lěñe mânilor.
-Du-te, fiică, și te culcă
Pă patu bătrânilor.
-Ba io, maică, nu m' oi duce
Pă patu bătrânilor,
Că-i miroase-a flori de fân
Și îmi pute-a om bătrân.
-Du-te pe-a dealuțului,
Pă mâna drăguțului.
-Fire-ai, maică, alduită,
Colo mă știu hodinită.

———•———

+. Haida trecură-i, mândra mea.
(193 a. Mănăștur, ф)

887.

[Di ce-i drăguța frumoasă,
Nice țese, nice toarce.].
|: Mojar[1] țese, Mojar toarce :|,
|: Mojar bag' arnici în acu :|,
Csender[2] cumpără bumbac,
Barna[3] cumpără cojoce.
Formile[4] de peste cot
Coboară grâul d-în pod,
Și coseala[5] dela mână
Cu dărăburi[6] de slănină.

1) 2) 3) < Mozsár, Csënder, Barna (ung.) = nume de boi. 4) < formă = un fel de vas. 5) = cusătură. 6) < darab (ung.) = bucată.

(145 b. Vidra-de-Mijloc, ф)

888.

|: Trecui vale și-o puntiță :|,
Lăsai fata morăriță.
|: Ňicii toarce, ňicii coase :|,
Să culcă sara cu soarie,
Să culcă sara cu soarie,
Să scoală la prânzu marie.
Nici atunci nu s'ar scula-rie,
Numai de foamea cerea.
Foamea cu fața de domn
Iè scoală fata din somn.
(23. Vidra-de-Mijloc, ф)

889.

|: Trecui valea și-un părăuu :|,
|: Mă 'ntâlňi cu socru mieuu :|.
Socru meu abia grăia:
-Ia, ginere, fata mea,
Fata mè-i scurtă 'n picioare,
Că nu-i bună țăsătoare:
=Cu bărbatu m'aș culca,
Cu suveica nu știu da,
Pită nu știu frământa,
Pe lopată n'o știu pune,
Fără s' o leg cu o fune.
(296 j. Vidra-de-Mijloc, ф)

890.

Am o mândră ca și-o cruce,
Și la lucru n'o poci duce.
(414 d. Troiaș, ф)

891.

Asta-i fata xomului,
Norocu feciorului.
Norocu-i destul de rău,
Că fătuța-i somnoroas'
Și feciorü-i rău de-a coas'.
(490 b. Luncșoara, ɖ)

892.

Fetița cu creață 'n frunte,
Gândese că-i vacă de munte.
-Du-te, bade, de o mulge.
-Mere-o dracu, că m' o 'mpunge.
(242 b. Igriș, ɖ)

893.

Mă mână mama pe sate
După fete lăudate.
Le prinsei pe după cap
On pădute cât on țap.

But (my) hands are lazier.
Be off, distaff, and lie down
On the old folks' bed (to sleep).
Not I, Mother, I won't go
On the old folks' bed (to sleep),
For there's smell of hay abloom
And (the bed) stinks of old man.
Go off to the hillside's (bed),
(Go) to (your own) lover's keeping.
Blessings be upon you, Mother:
There I know (that) I am rested.

Refrain: *Come on, my sweetheart has gone by.*

887.

Since the sweetheart is (so) pretty,
She will neither weave nor spin.
Mojar weaves (and) Mojar spins,
Mojar does embroidery work;
Csender does the cotton buying,
Barna does the topcoat buying;
And the pans above the elbow
Bring the wheat down from the attic,
While the sewing from the hand
(Comes along) with chunks of bacon.[1]

888.

I have crossed a stream and footbridge,
And I left the miller's daughter.
She will neither spin nor sew,
(And) she goes to sleep at sunset,
(And) she goes to sleep at sunset
And arises about midday.
Even then she'd not get up
Unless hunger calls (for it):
Hunger with the lordly face
From (her) sleep the lass arouses.

889.

After crossing brook and valley,
I met with my father-in-law.
Father-in-law could hardly speak:
Take my daughter, son-in-law,
(For) my daughter's legs are short
(And) she is no good at weaving:
I would lie down with my husband,
(But) the shuttle I can't handle;
I don't know how to knead bread,
I can't set it on the shovel
Less I tie it with a rope.

890.

I've a sweetheart like a cross:
You can't carry her to work.

891.

Here's the daughter of mankind,
The good luck of the young man:
The good luck is not so good,
For the girl's a sleepyhead
And the lad is poor at sewing.[2]

892.

Little lass with curl on forehead,
I think she's a mountain cow:
Go ahead, young man, and milk her.
Devil go, for she might gore me.

893.

Mother to the hamlets sends me
After lasses that are praised;
But behind their head I caught,
Large as billy-goat, a louse.

[1] Mojar, Csender, and Barna are Hungarian names given to oxen. As for the rest of this text, it is just as cryptic and odd in the original as in the above translation.

[2] Alternative reading, though unlikely in this context: And the lad is poor at mowing (that is, with a scythe).

Ascuțîți cuțîtile,
Să belim pădut'ile,
Să| ducem t'ele[1] la timari,
Să facem fētii t'eptari[2],
Să suie fata la munte
Cu t'eptare di pădut'e.

1) = piele. 2) = pieptari.

(423. Câmp, ɸ)

894.

3× |: Asta-i̯ fata cea bărbată, hm :| bărbată, r.,
|: Di tri ani̯ ȥepeṙiată, hm :| ȥepeṙiată, r..
Când dede-a să peria,
Țara tăt o strânguia (?)[1]
Cu săcuri și cu topoare
Păducii 'n cap să-i omoare.
Când păducii s'or clăci,
Țara 'n lături s'o părăsi.

r. Hob leliță, hop.

1) = strângea ?

(444 i. Troiaș, ɸ)

895.

–Șterge-ți, nană, pe gură,
Că ești plină d'i{păsulă.
{păsul'.
–Io m'am știrs, da nu s'o dus,
Bage-o dracu 'n cirȥ-o pus!

(461 b. Criștior, ɋ)

896 a.

|: Taie maica tăiăței̯ :|
|: Jacă petițorii̯ meii̯, r. :|.
|: Mă uitai̯ într' un știubei̯ :|
|: Mă văzui̯ numai̯ mujdeii̯, r. :|;
|: Mă uitai̯ într' o fântână :|,
|: Mă văzui̯ fată bătrână, r. :|.
Chiamă mi-i, măicuță, 'n casă
Și îi 'ndeasă după masă,
Și li dă de băutură,
Ca să nu mă cerce 'n gură,
Căji[1] n'am dinți, dar niji măsele,
Vai de min', zilele mele!
Mă rugai la Dumnezeu,
Ca să-mi deie-un meteleu.
Fie cât de meteleu,
Numai ca să fie-a meu,
Să să ducă veste 'n sat,
Că și io m'am măritat.
Pită n'o știu frământa,
În cuptor n'o pot băga;
Copilița ne'nvățată
Face pită nesărată.

r. tichi tichi ta.*

1) = căci.

(407 a. Vidra-de-Sus, ɸɋ)

G 1)

896 b.

|: Auzi̯, maică, cânii̯ bat :|,
|: Că vin petițorii̯ 'n sat, r. :|.
|: Fă, maică, plăcinte noi̯ :|,
|: Doară vine și la noi̯, r. :|.
Și le-om da și de mâncare,
Doar' m'or cere oarecare;
Și le-om da și băutură,
Doară nu mi-or căta 'n gură,
Că n'am dinți și n'am măsele,
O vai de zilele mele!
Cine spune la urete,
Numai două de-ar mai trece,
Că-s de patruzeci și zece.
Și să meargă vestea 'n sat,
Că și io m'am măritat;
Să meargă vestea 'n Câmpie,
Că și io-s în cununie.

r. tichi tichi ta.

(407 b. Nasna, ɸ)

(Come and) sharpen up the knives,
Let us skin the louse (I found),
To the tanner take the hide,
Make a jerkin for the lass.
Let the lass climb up the mountain
In a jerkin (made) of louse.

894.

This is the hard-working lass:
Refrain
Hair unbrushed for three years (now);
Refrain
When she started brushing (it),
The whole land she gathered round,
(Men) with axes and with hatchets,
On her head to kill the lice.
When the lice began to move,
The whole land drew back (in fear).

Refrain: Hop, (my) sweetheart, hop!

895.

Wipe your mouth (and clean it), lass,
For you're covered all in beans.
I have wiped it but they stay:
Devil stuff them in who put them!

896 a.

Mother's cutting up the noodles,
(Because,) see, (here come) my suitors.
Refrain
I looked (up) into a beehive,
Saw myself all (smeared with) garlic.
Refrain
I looked (down) into a well,
Saw myself (as an) old maid.
Refrain
Call them, Mother, in the house,
Crowd them (all) behind the table,
Give them (all) something to drink,
So they won't try out my mouth,
For I've neither teeth nor molars,
Woe is me! (Woe to) my days!
(So) I prayed (Almighty) God
To give me a simpleton:
Be he ne'er so simple-minded,
Only let him be my own;
So that tidings reach the village
That I too (at last) have married.
Bread I don't know how to knead,
I can't put it in the oven:
A young lass that isn't taught (well)
Makes a loaf of bread unsalted.

Refrain: Ticky-ticky-ta!

896 b.

Listen, Mother, dogs are barking:
Suitors coming to the village.
Refrain
Mother, make some tender pies,
They might come to us as well;
Refrain
And we, too, will give them food,
Somebody might ask for me;
And we, too, will give them drink,
So they won't look in my mouth,
For I have no teeth nor molars,
Woe (is me, woe) to my days!
Who shall whisper in (their) ear,
If but two (years) should go by,
I shall be two score and ten?
Let the tidings reach the village
That I too (at last) have married;
May the tidings reach the plain
That I too am being wedded.

Refrain: Ticky-ticky-ta!

896 c.

Scoală-te, maică, din pat, r.,
De vezi, cânii ce lătra, r.?
Taie, maică, tăieței, r.,
C'ăi îi pețitorii mei, r..
Și le dă și de mâncare, r.,
Doar' m'or cere oarecare, r.;
Și le dă și beutură, r.,
Doar' nu mă mi-or căta 'n gură, r..
Că io nu sânt fată veche, r.,
Făr' de patruzeci și șepte, r.,
Numai una de-ar mai trece, r.,
Îs de patruzeci și zece, r..
Cine zice, că-s mai mare,
Mi-e dujman și lege n'are.
r. tichi tichi ta.

(407 i. Voiniceni, đ)

896 d.

|: Taie maica tăiețăii :|,
r.,
|: Că-mi vin pietitorii mieii :|,
r..
|: Ia-i, maică, țipă d-în casă :|,
r.,
Și-i așadză după masă
Și le dă de bieutură,
Ca să nu mă căuce 'n gură,
Că n'am ghinți și n'am măsele,
O vai de zilele mele!
C'o fost taica ca și-un țap,
Și-o dat carnea bun în sat;
Și-o rămas oșioarele[1]
Și mi-a rupt măselele.
r. |: Tichi tichi tichi ta, trai lai lai lai lai :|.

1) < oșpioarele < osioarele.

(407 d. Murani, φ)

896 e.

|: Face maica tăiețăii :|,
|: Iacă pețitorii mniii, r. :|.
|: Chiamă mi-i, maică, pă casă :|,
|: Dă-i acasă după masă, r. :|;
Și le dă de băutură,
Doară nu mi-or căuta 'n gură,
Că n'am dinți și n'am măsele,
Amar de zilele mele!
r. tichi tichi to.

(407 c. Vașcău, φ)

896 f.

|: Taie maica tăieteii :|,
r.,
|: Că vin pețitorii meii :|,
r..
Mă uitai io pre fântână,
Mă văzui fată bătrână;
Mă uitai io pre oglindă,
Și văzui că mi-s urâtă.
r. |: Tichi tichi ta, linghi linghi na :|.

(407 e. Foeni, φ)

896 g.

Face mama tăiățăi,
|: Că vin pietitorii miei :| (3x) miei, r..
|: Ce le-om da de băutură :|,
|: Ca să nu mă căută 'n gură, r. :|?
r. tichi tichi ta.

(407 h. Ghilad, đ)

896 h.

|: Taie, maică, tăiețăiu :|,
|: Că vin pețitorii meii, r. :|.
|: Taie-i, maică, cât departe :|,
|: - - - - - - poartă, r. :|.
r. tichi richi ta.

(407 f. Igriș, đ φ)

896 i.

|: Că-mi vin pețitorii mieii :| (4x) mieii, r..
|: Iè-i, maică, ti-i-ți face-mi toată :| (4x) toată, r.
r. tichi richi ta.

(407 g. Saravale, φ)

896 c.

Mother, get out of the bed,
Refrain
To see why the dogs are barking.
Refrain
Mother, cut some noodles (now)
Refrain
For it is my suitors (coming).
Refrain
Give them (all) something to eat,
Refrain
Somebody might ask for me;
Refrain
Also give them (all) some drink,
Refrain
So they won't look in my mouth,
Refrain
Because I am no old maid,
Refrain
I am only forty-seven.
Refrain
If but one more (year) should pass,
Refrain
I shall be two score and ten.
Refrain
Anyone who says I'm older
Is my foe and lawless is.

Refrain: Ticky-ticky-ta!

896 d.

Mother's cutting up the noodles,
Refrain
Because suitors come for me.
Refrain
Bring them, Mother, (all) indoors,
Refrain
And behind the table set them;
Give them (all) something to drink,
So they won't look in my mouth,
For I've neither teeth nor molars,
Woe (is me, woe) to my days!
Father was just like a goat:
Gave the good meat in the village,
(Now) only the bones are left,
And they've broken (all) my teeth.

Refrain: Ticki-ticky-ticky-ta, tra-la-la-la-la!

896 e.

Mother's (busy) making noodles,
(For) here come my suitors (now).
Refrain
Call them, Mother, in the house,
Bring them in behind the table;
Refrain
Give them (all) something to drink,
In my mouth they mightn't look,
For I've neither teeth nor molars,
Bitterness to my (poor) days!

Refrain: Ticky-ticky-ta!

896 f.

Mother's cutting noodles (now),
Refrain
For my suitors are arriving.
Refrain
I looked (down) into the well,
Saw myself as an old spinster;
In the looking glass I looked,
And I saw that I am ugly.

Refrain: Ticky-ticky-ta, lingy-lingy-na!

896 g.

Mother's (busy) making noodles,
For my suitors are arriving.
Refrain
What drink shall we set before them,
So they won't look in my mouth?
Refrain

Refrain: Ticky-ticky-ta!

896 h.

Cut some noodles, Mother (dear),
For my suitors are arriving.
Refrain
Cut them, Mother, far as might be,
– – – – – – – – – gate.
Refrain

Refrain: Ticky-ricky-ta!

896 i.

For my suitors (now) are coming,
Refrain
Take them, Mother, do what's needed.

Refrain: Ticky-ricky-ta!

897.

Mă cotai înt' o fântână,
Mă văzui fată bătrână.
Mă rugai dă Dumňezăuu,
Şi[1] d-aducă şi d-a mňeuu,
D-acărcum dă blăstămatu,
Numa aibă ciuc la 'n cap,
r. ,
Şi[1] margă hire[2] pân sat,
Că şi io m'am măritat,
r. .
Cu suveica nu ştiu da,
Cu prunciĭ mă ştiu juca.

r. Hop, nană, nana mè-le,
Indiiestĭ cât îi lumè-le.

1) = să. 2) < híre[megy] (ung.) = hir, veste.

(465 b. Şoimi, φ)

898.

-|: Iè-mă tu, badĕ, pă miňe, I. 1. r. :| II. 2. r. !
-Lua-te-a dracu pă tiňe, 1. r.,
Că eşti cârnă dĕ bătrână, 2. r. !
-|: Da nu-s cârnă dĕ bătrână, I. 1. r. :| II. 2. r.,
Ci-o fost tata-om lenios,
Şi-o pus grinzele la jos;
Io umblând pă sub grinzele
Şi m'am încârnit din şele.
Iè-mă tu, badĕ, pă miňe!
-Lua-te-a dracu pă tiňe,
Că eşti sură de bătrână.
-Io nu-s sură de bătrână,
Io bagând fărina 'n sac
Mi-o albit păru pă cap.

1. r. druguleano.
2. r. Au ău dragă zău.

(591. Săliştea-de-Vaşcău, φ)

899.

Ştiutu te-o focu, lelĕ,
Că eşti cu golund[1] pă şele
Şi 'n gura făr ca' măselei.
F... ţi morţii, mânză sură,
Dă-i ţi-aş vedĕ frâu 'n gură-i,
Şi - - - la picior, măi,
Şi[2] mă duc deinde mi-i doru:
|: La plăcintei cu groştoru[3] :|.
Patruzeci de fonţi de brânză
Taţi bătuţi într' o plăcintă.
Şi plăcinta nu-i de treabă,
Dacă nana nu mi-e dragă.

1) < galand (ung.) < guirlande (franţ.) = panglică. 2) = să. 3) un fel de brânză sau lapte acru.

(34 a. Groşi, φ)

900.

-|: Frunză verde bată-o brumă :|,
|: Io-s tânăr, nana-i bătrână :|.
-|: Io-s tânără ca şi-o fragă :|,
|: Dar bade-i bătrân ca tată :|.

(280 a. Cotiglet, φ)

901.

Ce haznă, fată, de tiňe,
Că te gată mă-ta biňe,
- - - - - - - - -
Şi te mână la hidĕdĕ[1],
Nime 'n lume nu te vedĕ.
Şezi în locu măturii
Ca şi ciuma pădurii,
Cu cârpă pe după cap
Şezi la uşa ca şi-un dracu.

1) < hegedű (ung.) = vioară.

(496. Delani, φ)

902.

|: Pe uliţa ceai ţinoasă :|
Este-o fată negricioasă.
|: Maică-sa viňe la noi :|,
M'a înghiet[1] cu patru boii.
|: Boii-mi plac şi tot îmi plăc :| I. | II. plăcu,
Da cu neagră ce să facu?
Boii si ţipa 'n grădină,
Şi pe neagra la vecină;

897.

I looked (down) into a well,
Saw myself (as) an old spinster.
To the Lord I said a prayer
That he bring me one for me:
Though he be the sorest wretch,
Let him only wear a hat (?).
Refrain
So that word gets to the village
That (at last) I too have married.
Refrain
I can't wield a shuttle rightly,
(But) with babies I can play.

Refrain: Hop, sweetheart, sweetheart mine,
Where you are since world (began).

898.

Take me, lover, (for your wife).
1st Refrain
2nd Refrain
May the devil take you (lass),
1st Refrain
You're bent over, you're so old.
2nd Refrain
I'm not bent because I'm old:
1st Refrain
2nd Refrain
Father was a lazy man,
And he set the crossbeams low;
Always going under them
(Is what) made my back grow bent.
Take me, lover, (marry me)!
May the devil marry you:
You're so old that you are grey.
I'm not grey from being old:
Putting flour in the sack
Got my hair white on my head.

1st Refrain: Sweetheart!
2nd Refrain: Ow, ow, dear, I swear!

899.

Wench, the fire (only) knew you:
For you've ribbons down your back,
And no teeth inside your mouth.
You grey mare, I'd . . .[1] your dead,
Bit and bridle to your mouth
And – – – – – – – on (your) foot.
I'd go where my yearning is:
Where there's pie and clotted cream.
Forty pounds of cheese (might be)
Beaten up inside the piecrust,
And the pie is good for nothing
If I'm not fond of the lass.

900.

Green leaf, may the hoarfrost strike it,
I am young, (my) wench is old.
I'm a lass young as a strawberry,
But (my) lover's old as Father.

901.

Lass, what is the good of you,
If your mother's dressed you up,
– – – – – – – – – –
To the fiddle sends you (out)?
Nobody on earth can see you:
In the broom's place (rather) stay,
Like the forest's (ugly) pest;
With a kerchief on your head,
By the door sit like a devil.

902.

On the alley that is muddy
Lives a lass (that's) rather swarthy.
To our house her mother comes,
(And) she tempts me with four beeves.
I like them, I like it all;
But what of the swarthy maiden?
In the yard I'll put the oxen,
And the black lass at (our) neighbor's;

[1] A particularly obscene oath is indicated in the original text.

Boii oi ţîpa pe luncă,
Neagră dracului s'o ducă.
1) = îmbiat ?
(36 b. Ungheni, Φ)

903.
|: D-aşè zic cimpoile :|:
|: Calci-le nevoile :|.
—Mărită-ţi, babă, fata,
N'o ţinea cu dumniata.
—Mărita-o-aş, fătu meu,
N'are nici un lipideu[1];
Da nici lipideu pe pat,
Nici cămaşe la bărbat,
Şi nici şterguri de legat.
1) < lepedő (ung.) = pânza.
(558. Crişţior, Φ)

2) At boys
Către feciori

904.
|: Bădiţa-l cu păr sucitu :|,
r. ,
|: Şăzi la noi, dac'ai veňitu :|,
r.
Ce şezi pă botă proptit ?
Că de câne ce eşti câne,
Bota-i groasă, nu te ţine!
Că de-ai fi on om de-a meu,
Te-ar ţine şi-on spic de grâu;
Şi de-ai fi on om de grabă,
Te-ar ţine şi-on fir de iarbă.
r. Oi şi nu şi-on dor şi jele,
Flori şi vizoarzele.
(427 a. Ghelari, Φ)

905.
|: Pe uliţa noaştă-i (sic) iarbă,
I. 1. r. :| II. 2. r. ,
|: Trec ficiorii şi n'au treabă,
I. 1. r. :| II. 2. r. .
1. r. Rânduňică mică.
2. r. Vină la noi.
(419 c. Sânnicolaul-Mare, Φ)

906.
—|: Scoală-te, I. băditâ :| II. bădiţ,
|: Dă te du la I. plugu :| II. plug.
—|: Ba io nu mă I. scolu :| II. scol,
|: Că n'am nici I. plugu :| II. plug.
|: Roate 'n brâu îşi I. pusu :| II. pus,
|: La masă[1] s'o I. dusu :| II. dus.
l. 1–3
Că n'am nici[2] boi.
l. 5–6
Şi boii-şi d-adus.
l. 1–3
Că n'am nici[2] jug.
l. 5–6
Şi jugu-şi d-adus.
l. 1–3
Că n'am nici teleagă.
l. 5–6
Şi teleagă-adus.
l. 1–3
Că n'am nici[2] zbici.
l. 5–6
Şi zbiciu-şi d-adus.
l. 1–3
Că n'am nici[2] uăl[3]?
l. 5–6
Şi uălu-şi adus.
—Scula te-i, scula,
Când îi vidè-re [+le]*
Iepuri cu ciucuri
Mărgând la târguri,
Alegând joljuri;
Cioară cu topoară
Mărgând pă ogoare.
1) = mă-sa ? 2) 2 silabe (ni+ci).
3) = ol, oală ?
(410 a. Cotiglet, Φ)

907.
Asta-i casa mândrii mele
Posăită cu nuiele;
Dar a bădiţii d-a iei
Păstă toate cu tulei,

In the field I'll put the oxen,
The dark lass, the devil take her.

903.

This is what the bagpipes say,
May the worries overcome them:
Marry off your girl, old woman,
Do not have her stay with you.
I would marry her, my lad,
But she hasn't any linen:
Neither bed sheets (does she have)
Nor a shirt to (give her) husband,
Nor yet kerchiefs to tie up.

2) At boys

904.

Young lad with the twisted hair,
Refrain
Sit you down, now that you've come;
Refrain
Why stand leaning on the tub?
You are such a curish cur,
Tub is fat (but) it won't prop you!
If you were my kind of man,
Even a blade of wheat would prop you.
If you were a man for hasting,
Even a blade of grass would prop you.

Refrain: Hoy, and not a woeful yearning,
Violets and flowers.

905.

There is grass in our alley:
1st Refrain
2nd Refrain
Idly do the lads go by.

1st Refrain: Little swallow!
2nd Refrain: Come to us!

906.

(Come,) get up, you lover,
Go out to the plowing.
No, I shan't get up (now),
For I have no plow.
He wound on his girdle
To his mother went.
[Lines 1–3]
For I have no oxen.
[Lines 5–6]
And he brought the oxen.
[Lines 1–3]
For I have no yoke.
[Lines 5–6]
And he brought the yoke.
[Lines 1–3]
For I have no wagon.
[Lines 5–6]
And he fetched the wagon.
[Lines 1–3]
For I have no whip.
[Lines 5–6]
And brought back the whip.
[Lines 1–3]
For I have no pot.
[Lines 5–6]
And he fetched the pot.
You'll get up, get up,
(Only) when you'll see
Rabbits wearing tassels,
Going to the markets,
Winding-sheets to choose;
(And) a crow with axes
Walking in the fields.

907.

This is how my sweetheart's house (is):
(It is) fenced about with switches;
But her lover's (house is thus):
(There's) a sprouting all around,

Cu tulei și cu rogozi,
Și-aia tăți pică în jos.
În feriești piene domnești,
Și la grindă pană mândră,
La grinzele oacheșele.
Pă cuptoru-i tăt bujor,
Și pă vatră frunză lată,
Și pă masă frunz' aleasă.
(94 f. Vălcani, ɋ)

908.

|: Haida, mândră, după mine :|,
După mine-i trăi bine, r.,
Poți umbla pin pod d'esculță,
Că nu ți[1] 'mpunge grăunța (sic) r.;
|: Poți umbla fără lumină :|
Nu ți-i[1] lovi de slănina, r.;
Lapte dulce nu-i mânca-re,
Să ce doară inima, r.;
Nise[2] dulce, nise acru,
Să ce doară, mândră, capu.
Și-am tri coșuri de bucate,
Unu-i spart, două stricate.
Unu am cu cucuruz,
Și l-am dat cu fundu 'n sus;
Două am cu grâu frumos,
Și le-am dat cu gura 'n jos.
r. puiculița mè.

[1] = te-i. [2] = nici.

(452 a. Cooc, ɋ)

3) At women
Către femei

909.

R.
Câte cățele-s în sat,
Tăte pe | mine bat,
Numai una bate mai tare:
Vecina d'e lângă mine
Suie 'n vârvu gardului,
Bate-alungu satului.
r. Hei țuraaa!
(523. Turț, φ)

910 a.

Nici aceie nu-i nevastă,
Care n' are-on potilată[1]
Și-on drăguț lângă bărbată.
Cu drăguțu să să joace,
La bărbat să deie pace,
\- - - - - - - -
Cu drăguțu să să joace;
La drăguț carne din oală,
La bărbat și zama goală.

[1] < patyolat (ung.) = pânză fină, batistă.

(126 g. Mănăștireni, φ)

910 b.

|: Nici aceie nu-i nevastă :|
|: Care n'are-un potilatu :| potilat N
l. 3-8 = var. a. l. 3-8.
(254 b. Mănăștireni)

911.

Vine |: Vine (sic) moartea la fereastă :|:
-|: Spovedit te-ai nevastă :| nevast'?
-Ba eu nu m'am spovedîtu,
Că la moartea n'am gânditu;
Că când eu m' oi spovedi-re,
Șapte popi mi-or trebui,
Șapte popi din șapte sate,
Să spun a mele păcate.
(369 c. Igriș, φ)

912.

|: La nevasta blăstămată :|,
r.,
Să 'mpute curețiu 'n cadă.
Bagă vină la bărbat,
Că nu-i curețiu călcat;
Dar ei pice mânile,

Sprouting (weeds) and sedge grass too,
Everything is sagging down.
At the windows, lordly nosegays;
On the crossbeam, handsome posy;
On the side-beams, marigolds.
There's a peony on the oven,
On the hearth (there's) a broad leaf,
On the table, choicest leafage.

908.

Sweetheart, come (and) follow me,
You'll live well along with me.
Refrain
You'll walk barefoot in the attic,
You'll not prick yourself on grain;
Refrain
You can walk without a candle,
You'll not hit yourself on bacon;
Refrain
You'll not drink any sweet milk
That might make your belly ache;
Refrain
Neither sweet (milk) nor yet sour,
That might give you headache, lass;
And of grain I have three baskets:
One is broken, two are sprung;
One I have with grain of corn,
And I've turned it upside down;
Two I have with finest wheat,
And I've set them bottom up.

Refrain: Little chick of mine.

3) At women

909.

Refrain
Of the bitches in the village
Every one will bark at me;
Only one of them barks hardest:
(She's) my neighbor from next door,
(Who) climbs up atop the fence,
(And who) barks across the village.

Refrain: Hey, tsuraaa![1]

910 a.

Nor is that one a (true) wife
Who does not have a fine veil
And a lover 'sides (her) husband;
With the lover to play (games),
(And) in peace to leave the husband.
- - - - - - - - - -
With the lover to make sport:
From the pot, meat for the lover,
For the husband (but) the soup.

910 b.

Nor is that one a (true) wife
Who does not own a fine veil.
[Lines 3–8 = lines 3–8 of *910a.*]

911.

At the window death arrives:
Wife, have you been to confession?
No, I've not been to confession,
For of death I've not been thinking;
For when I'll go to confession,
Seven priests I'll have to get,
Seven priests from seven hamlets,
For to tell (them all) my sins.

912.

Where the wretched wife is living,
Refrain
In the tub the cabbage festers,
(And) her husband she does blame:
Cabbage isn't (rightly) pressed.
May her hands drop off, ('t was she)

[1] A call addressed to chickens at feeding time.

Că n'o spălat doajile.
Doajile-or împâşcărit (?),
Cureţiu îi s'o 'mpuţit.
†. Bredină, bredină,
Bredină vecina mea,
ţuc îţi, mândră, gura ta.
(347. Sânnicolaul-Mare, ɋ)

913.
|: Tătă zîua trag cu cârna (sic)¹) :|,
[Sara mă duc la bătrână;
Tătă zîua trag cu coasă,]
|: Sara mă duc la mucoasă :|.
1) = cârma.
(100. Câmp, ϕ)

4) At men
Către bărbaţi

914.
Io nevastă ca şi-o floare,
Bărbatu doarme 'n picioare;
Io nevasta ca şi-o cruce,
Bărbatu de-abia să duce.
Luni după coasă să suie,
Până Marţi abia o vuie;
Miercuri s'acaţă s'o bată,
Până Joi abia o gată.
Vineri la coasă pleca,
Până Sâmbăt' ajungea.
Sâmbăta di cătă sară
El să 'ntoarse 'napoi iară.
(235. Săvârşin, ϕ)

915.
Hoi săracu pluguşelu,
†. |: Să scoală de dimineaţă, †. :| dimineaţă,
Prinde patru boi la jugu,
†., Şi să duce 'n câmp la plugu, †. :| plugu.
Da la plug când ajungea,
Plugu 'n breazdă-şi arunca,
Şi din gur' aşa cânta,
Ca şi mine acuma.
†. Ano, Lieno.
(160 h. Sânnicolaul-Mare, ɋ)

916 a.
Patru boi suciţi la coarne
Şed în codru, mor de foame;
Şase cai suri înrotaţi
Şed în codru ne-adăpaţi.
Cine mi-i-ar hărăni,
Bună plată-or dobândi;
Cine mi-i-ar adăpa,
Bună plată-or căpăta,
Când îmi vini-or neguştori
Cu taleri, cu galbănioii,
Să-mi umplu brău di ei,
Să beu cu prietenii mei;
Cu galbăni şi cu parale,
Să-mi petrec eu cu băla-re.
(287. Păucinesti, ɋ)

916 b.
Patru boi suşiţi la coarne
Stau în drum, zbeară de foame,
Dar birişu boilor
Îi stăpânu curvilor.
(166 c. Urdin, ϕ)

916 c.
Mălai, mălăieşul mieu
Şede 'n deal nesecerat.
Dar cine l-o secera,
Bună plat'o căpăta:
Tăt znopu şi pail'ea,
Pleava şi gunoil'ea.
Hajda, mândră, la haidău¹)
La haidău mă duc şi eu.
1) < Haide (nemt.) = un fel de câmpie. sau < hajtó (ung.) = boar, văcar.
(538. Voiniceni, ɋ)

(Who) the staves has left unscrubbed;
(For) the staves are rotted (now)
(And) her cabbage is bestenched.

Refrain: Friend (of mine), friend (of mine)
Friend (and) neighbor mine,
Sweetheart, may I kiss your mouth.

913.

All day long I work at plowing,
Evenings, go to (my) old woman;
All day long I wield the scythe,
Evenings, go (back) to the snot-nose.

4) At men

914.

I'm a wife just like a flower,
Standing goes to sleep (my) husband;
I'm a wife just like a cross,
(And my) man can hardly walk.
Monday climbs to fetch (his) scythe,
Barely touches it till Tuesday;
Wednesday he begins to whet it,
Barely readies it by Thursday.
Friday he went off to mow,
(And) by Saturday got there.
Toward evening, Saturday,
He returned back home again.

915.

Hey, the hapless little plowman,
Refrain
In the morning he gets up,
Sets four oxen to the yoke,
Refrain
And he goes to plow the field.
But to plowing when he got,
In the furrow threw the plow,
And began to sing aloud,
Just as I am doing now.

Refrain: Ana, Lena!

916 a.

Oxen four with crooked horns
In the forest stay and starve;
Horses six of dappled grey
In the forest stay unwatered.
Whosoever'd feed them for me
Goodly payment would receive;
Who would water them for me
Payment fair would get (from me),
When the dealers come to me,
(Bringing) money, coins of gold,
That I fill my belt with them,
With my friends to (go and) drink;
(Bringing) money, golden coins,
To enjoy with (my) fair lass.

916 b.

Oxen four with crooked horns
Starving by the wayside low;
But the oxen's hired man
Is the master of the whores.

916 c.

Corn (of mine), my little corn,
On the hillside stands unreaped.
But whoever wants to reap it
Will be given goodly payment:
The whole sheaf and (all) the straw,
Winnowings and rubbish (too).
Come along, lass, to the cow herd,
That's where I am going, too.

917.
|: Sapă, sapă, sapa mè-le :|,
r.,   N
Că te-ajunge secerè,
Şi te-a mânca ruşine!
Pasere de pe câmpie,
Spune la cosaş să vie,
Că să coc spicucele
Şi le mâncă paserile.
r. Lele, hoi nănuţa mè-le.
(37 i. Hotărel, ф)

918.
|: Cât îi vara dă frumoasă :|,
|: Nu prinsei piciori dă coasă :|,
Ci cotai umbra dă d'iasă
Şi pă nana dă frumoasă.
Trecu vara ca şi-o pâne,
Vine iarna ca şi-o câne;
Şi io n'am dă ce-şi trăiesc,
Numai cât mă ţinzuiesc.
(20. Luncşoara, ɖ)

919.
|: D-ardè l'emne, d-ardè l'emne :|,
|: Nu-i sămana tenchiu[1] 'n vreme :|.
Cel de vreme nu să face,
Cel mai târziu nu să coace.
[1] = porumb, cucuruz.
(82 b. Criştior, ɖ)

5) At women and men
Către femei şi bărbaţi

920.
Frunză verde de hemei,
Slabă minte la femei;
Da-i mai slabă la bărbaţi,
Că umblă dezbrecinaţi.   N
(456 b. Sânmărtinul-de-Beiuş, ɖ)

921 a.
Nana-i oarbă, eu nu vădă,
r.,
C'am mâncat mălaiu tătă,
r.;
Nana-i surdă, eu n'audă,
r.
C'am mâncat mălaiu crudă,
r.
r. Cosiţă, vierd'iţă, iedera (sic).
(570 b. Banloc, ф)

921 b.
Baba-i oarbă, io n'aud,
Şi am mâncat mălaiu crud;
Baba-i surdă, io nu văd,
Şi-am mâncat mălaiu tăt.
(570 c. Foeni, ф)

6) At gypsies
Către ţigani

922.
-|: Mad'eran braşovenesc :|,
|: Zî, ţigane, cân' porneşti :|?
-|: Cu rotia pus în brâu :|,
|: Cu găina cum s'o ţiu :|.
(541 a. Băla, ф)

923.
-|: D-în Iordane, măi ţigane :|,
Bunu-i curjetu cu carne.
|: Că di oală nu să lipè :| lipie,
Ştierge-ţi barba, măi Filipe!
-O ştersei şi mă fripsei,
Şi-o băgai în straiţă
Şi measă su' laviţă.
(215 p. Criştior, ɖ)

924.
|: Toţi ţiganii şed la foc :|
Numa dada n'are loc;   N
Toţi ţiganii string la liemne,
Numa dada n'are vrieme;
Toţi ţiganii string cărbuni,

917.

Dig away, my (little) hoe,
Refrain
You'll be caught up by the sickle,
And the shame will eat you up!
(Little) bird from off the field,
Tell the mower to come (up),
For the ears are ripening,
And the birds (will) eat them up.

Refrain: Sweetheart, hoy, my little lass!

918.

Beautiful as is the summer,
I've not touched the scythe at all,
But sought out the deepest shade
And that pretty lass (of mine).
Like a loaf of bread went summer,
Like a cur the winter's coming,
And I've not a thing to live on,
Only (can) complain aloud.

919.

Burn the timber, burn the wood,
You'll not sow the corn in time.
It won't grow, the early kind,
(And) the late kind will not ripen.

5) At women and men

920.

Of the hopvine a green leaf,
Women have a weakly mind;
But the men's is weaker still,
For it goes about ungirdled.

921 a.

Blind's (my) lass (and) I can't see,
Refrain
We have eaten up the cornmeal;
Refrain
Deaf's (my) lass (and) I can't hear,
Refrain
(See,) we've eaten cornmeal raw.
Refrain

Refrain: Tress of hair, green ivy,
ivy green.

921 b.

(My) crone's blind (and) I can't see,
And we ate the cornmeal raw;
(My) crone's deaf (and) I can't hear,
And we've eaten all the cornmeal.

6) At gypsies

922.

Marjoram (that's) from Brashov,
Tell (me), gypsy, when d'you start?
With the winder in (my) belt,
With the chicken as I'll hold it.

923.

From the Jordan, gypsy, you:
Meat with cabbage is (a) good (thing).
To the pot it doesn't stick,
Hey, you, Philip, wipe your beard!
(So) I wiped it and got burnt,
And I put it in the sack,
And it went under the bench.

924.

By the fire sit all the gypsies,
Only daddy has no room;
All the gypsies gather wood,
Only daddy has no time;
All the gypsies gather coal,

Numa dada-i mai zebun.
(474. Igriș, ¢)

925.

Merge 'n țara rumâňi[1],
r. ,
Și d'in[2] nări̯ trage țigări̯
r. ,
Și 'n ureci̯ cerbe cureci̯,
r. ,
D'in[2] ochșori̯ doi̯ peuni̯ sori̯,
r. ,
D'in sprincene două pene,
Și d'in frunte flori mărunte,
Și la gât săști 'nflorit,
Că de grè moarte-o murit:
De pușcă și de cuțât.
D'in copite-azvârle pite,
Și la coamă are poamă.

r. Cі̯urari nai̯jandri
Calu dad'e duña fi
Hai̯ hai̯ cі̯uhai̯ hai̯
Calu dad'e rânceza.

1) = țigan? 2) = d-în?

(597. Râpa-de-Sus, φ)

H. Jesting Songs
Cântece glumețe

926.

Câte fete sânt la noi̯,
Fă-li, Doamňe, tăte zoi̯,
Și pă miňe păcurari̯,
Că știu̯ rându la șuștari̯,
– – – – – – – –
(510-511. Luncșoara, ¢)

927.

Câce mândre am iubit,
Să le strâng aș fașe-un târg;
Da și câce le-am lăsat,
Să le strâng aș fașe-un sat.
(220e. Cenadul-Mare, φ)

928.

Muierile vorovesc,
Să merg să mă jugănesc;
Nevestele așa zic,
Că-s fecior să nu mă stric.
(185. Leheceni, ¢)

929.

|: Frunză verd'e d'e mohoru :|,
Pân' la toamnă nu mă 'nsoru,
Ci-oi șid'è vițel mânzat
Pângă cel ce s'o 'nsurat.
(83a. Sâmbăta, ¢)

930.

|: Tăt am zis și mi̯-am jurad, măi̯ :|,
r. ,
Că n'oi me'[1] la fete 'n sat.
Preuteasa zice-așa:
– Vină și la fata mea!

r. Dichi dichi dichileană
soileană șol'emană
Gârgoviță gârgovană
hei̯ nană buťincean?.

1) = merge.

(408 b. Criștior, ¢)

931.

Curvă n'o fost neamu meu,
Dar acuma să fiu eu,
Și la doamnă preoceasă
Fie-o bine cu pucință,
Să-i bag mână { 'n sân la țiță. / su cătrință.
(312 b. Păucinești, ¢)

932.

|: Vai̯ de miňe ce să-mi̯ fac :|,
|: Că i̯o sânt fișior sărac :|.
|: Cau̯tă slugă să mă bag :|,
|: Gărdărițil'e mă placi̯ui̯ :| (I.) plac, (II.)

Only daddy's crazier.

925.

Through the land the gypsies go,
Refrain
Through the nostrils smoke cigars;
Refrain
In (their) ears the cabbage boils,
Refrain
In (their) eyes two peacocks grey;
Refrain
In their eyebrows grow two nosegays,
From (their) forehead tiny blossoms,
At (their) throat bloom periwinkles.
For he died an evil death:
(Both) of gunshot and of knife.
Loaves of bread fly from his hooves,
In his mane he has some fruit.

Refrain: Sieve-makers (and) pipers too,
Where is daddy's horse come from?
Hey, hey, choo-hie-hie!
Daddy's horse was neighing now.[1]

H. JESTING SONGS

926.

All the lasses that live here,
Change them, Lord, all into ewes;
To a shepherd (change) me, too,
For with milking-pails I'm handy,
– – – – – – – – – –

927.

All the lasses I have loved,
Put together'd make a town;
But the ones I've jilted, too,
Put together'd make a village.

928.

(All) the women (talk and) say
I should go for to be gelded;
(But) the married women say
I'm a lad, I'm not for maiming.

929.

Green leaf of the bristle grass,[2]
Until fall I'll not get married;
I'll stay (like) a yearling calf
Near the one who has got married.

930.

I've been saying and I've sworn
Refrain
I'd not go to village girls;
(But) the priest's wife says (to me):
Come to (see) my daughter too!

Refrain: Dicky-dicky-dicky-lana,
So-ee-lana, sho-le-mana,
Gorgovitza, gorgovana,
Hey, sweetheart, little stump![3]

931.

Whores my kinsfolk have not been,
But I am to be (one) now,
And the priest's wife (I must try):
If there's a good way to do it,
Put my hand { inside her bosom.
under her skirt. }

932.

Woe is me, what shall I do,
For I'm only a poor boy.
As a servant I would go,
(For) the ladies like me (well),

[1] Some words of this refrain are apparently in Romany; hence some guesswork in the translation, which seeks to render the rhythm of the original primarily.

[2] *Mohor* is the name given to most grasses of the genus *Setaria*.

[3] This refrain, containing Romany words, is rendered phonetically.

Gazdili sîmbrie-mi trag.
Găzdărițile-s cu minte,
Că-mi dau sîmbria 'nainte.
(220a. Mănăștur, ф)

933.
|: Ciñe-i̯ frumos, s'o sarute(sic):| sarut,'
|: Ciñe-i̯ hâd, numa să ui̯te:| uit.'
|: Cifñe-i̯ (sic) frumos, să saruta(sic):|.
(548. Râpa-de-Sus, ф)

934.
Mă dusei la mănăstire,
Să țiu patruzeci de zile,
Cu genunchii pe pietruțe,
Cu ochii după nănuțe;
Cu fața cătră pârete
Și cu ochii după fete;
Cu mânile la căpreste(sic),
Cu ochii după neveste.
(414b. Poiană, ф)

935.
Cucule, popă sârbesc,
Haide să mă povedesc,
Că eu n'am multe păcate,
Num' un car și jumătate.
(125c. Delani, ф)

936.
-F... ți̯ morții̯ tăi̯, om dragă,
De mână mă duși̯ la i̯adă.
-Ba i̯o nu ce duc de mână,
Că vii̯ tu de voi̯e bună.
(18b. Cooc, ɋ)

937.
|: Cât îi̯ țara Honțului̯, mă :|,
r. ,
[Nu-i ca fata Moțului]
|: Că șede și zîce 'n frunză :|,
r. ,
Și mâncă pită și brânză.
Da săracă Rumuna(sic)
Toate ziua dă cu sapă
Și mâncă malai și ceapă.
r. Iorghină, i̯orghină
La mândra 'n gradină.
(319a. Săvârșin, ф)

938.
Dili dili cotingan,
De ce-s negru, nu-s țigan,
Ci-s fecior de Mureșan.
(190. Lelești)

939.
Mălai̯ dulce, nu te duce,
Că te-oi̯ scălda 'n lapte dulce,
Și te-oi̯ unge cu zmântână,
Și te-oi̯ puñe la irimă. N
(476. Cociuba-Mare, ɋ)

940.
|: Dracu ciñe-o mai̯ văzut :| 4x
|: Ciocârlie cu rotie :|,
r. ,
|: Șoarecu cu pălărie :| 6x
r. .
r. |: Leano de[1] :| ciuhai̯[2] hai̯.
1) cu „e" deschis, scurt.
1)+2) < de csuhaj (ung): interjecție.
(440. Ghelari, ф)

941.
Asta-i̯ o găină bună,
r. ,
Că-i̯ crescută pângă șură,
r. , N
Fat' ouă cu scicu 'n gură.
Asta-i o găină grasă,
Că-i crescută pângă casă.
Frunză verde de sastiu,
Faceți Dmi cale că viu
Cu găina ca ruja,
Cu fața ca lebăda.
Da umblând pi lângă foc
Ni'ți-o fript și-urc într'un loc;

(And) the masters pay my wages.
Wiser are the ladies (too),
For my wage they pay beforehand.

933.

He who's comely, let him kiss her;
He who's ugly, just look on,
Let the one who's handsome kiss.

934.

I went to the monastery
To keep forty days (of prayer),
With my knees upon the stones,
With my eyes after the lasses;
With my face (turned) to the wall,
With my eyes after the girls;
With my hands upon my forehead,
With my eyes after the women.

935.

Cuckoo bird, you Serbian priest,
Come, I will confess (to you),
For I haven't many sins,
Only a cartload and a half.

936.

Might I ....[1] your dead, dear man,
By the hand to hell you lead me.
No, I'm not holding your hand,
You'll come of your own free will.

937.

In the whole land of the German,
Refrain
There is none like a Motz girl,[2]
For she sits, makes song through leaf,
Refrain
And eats (wheaten) bread and cheese.
But the poor Rumanian lass
Works the whole day with the hoe,
And eats cornmeal mush with onions.

Refrain: Hawthorn, (flowering)
hawthorn,
In (my) sweetheart's garden.

938.

Dilly-dilly, cotingan,[3]
Though I'm swarthy, I'm no gypsy
But I am a lad from Muresh.[4]

939.

Do not go away, sweet cornmeal,
For I'll bathe you in sweet milk,
And with cream I will anoint you,
And I'll set you by my heart.

940.

Who the devil's ever seen
Skylark (dressed up) in a skirt,
Refrain
(And) a mouse wearing a hat.
Refrain

Refrain: Leana, come, hey, come out!

941.

This one (here) is a good chicken,
Refrain
For it's grown about the feed barn;
Refrain
See, with grain in beak it's laying.
This one (here) is a fat chicken,
It's grown up around the house.
Green leaf of the periwinkle,
Here I come, make way for me,
With a chicken like a peony,
With a face just like a swan.
But about the fire going,
It got burnt just in one spot;

[1] An obscene oath.

[2] The Moţi are the peasants of the Western Mountains of Transylvania, considered to be of purest Rumanian stock.

[3] This first verse consists of meaningless and untranslatable gibberish; it is rendered here phonetically.

[4] That is, the district of Mureş, in Transylvania. Apparently intentional, there is an amusing play upon words here: *Mureş—mură* (blackberry).

Și umblând pi lângă vale
Ni și-o fript un lat la poale.
r. Hop găină hop.
¹) = mi?
(415. Idicel, ф)

942.
Tri mii ciute podcovite,
r. ,
Să 'ntâlniră un bosiiu (?),
r. ,
Ma (?) ciuntii¹) și le beliiu.
r.
Carnea dădui la țigane,
r. ,
Șăul dădui la morarșu,
r.
Pelea-ș dădui la dubașu;
r. .
Dubășul pă dubă-și da-re,
r. ,
Cu un maiuț de cercel.
r. Cum dă mădădă
Șoșopine dolomine dolomi oare.
(442 d. Albac, ◁) ¹) Mi-înjundii?

Î. Singing
Cântare

943.
|: Cântă, nană, cântă iară :|
Glasu-i, ce-i cântat afară.
|: Nu știu ce glas ai cântatu :|,
La inima m'ai ciuntatu.
(141 d. Dumbravița-de-Codru, ф)

944.
— Întră / Ș-întră câte hore sânt, măi,
Care-mi zîci, bade, să-ți cântuă?
— Cântă-mi hora săcerșei, măi,
Că cu-aceie poți trai (sic), măi.
(8 c. b. Cociuba-Mare, ф)

945.
De-ar fi apa până 'n brâu,
La mândra cautㅏ¹) să fiu;
Gura mea cântă ca zvon,
M'aude mândra d-în somn.
Dar mândra din grai grăia:
— Cântă-mi, cântă-mi, gura rea,
Să-mi răsună ulița.
Șine-aude gura mea,
Lasă blidu și mierea,
Și-ascultă la gura mea.
¹) = trebue.
(296 a. Banloc, ф)

946.
Mulțumesc la măicuța,
Că mi-ai făcut gurița,
De cumva m'oi 'nstrăina,
Să m' astâmpăr cu dânsa.
Mi-au făcut-o de oțăl,
De sună ca-un clopoțel,
Ca-un clopoțel de sivoi (?),
Nu-i ceteră să uitai;
Ca-un clopotul de argint,
Să răsune prin pământ.
(650. Fântânița, ◁)

947.
Ș-am |: Am năroc, că știu cânta :|,
|: De mă răzbun inima, mă :| inima.
(242 a. Jadani, ◁)

948.
|: Adă, Doamne, ce-i aduse :| 3x,
Adă |: Jadă, Doamne, pă badea-nio :| 3x,
Să-mi zică cu fluiera;
El să zică, io să cânt,
Să mai treacă de urît.
(72 b. Grădiște, ф)

And while going by the stream
It got burnt about the skirts.

Refrain: Hop, you chicken, hop!

942.

Thirty hundred deer with shoes on
Refrain
In an elderbush foregathered.
Refrain
I bent down and stripped their hides;
Refrain
To the gypsies gave the meat,
Refrain
To the miller gave the tallow,
Refrain
To the drummer gave the hides;
Refrain
(And) the drummer beat his drum
Refrain
With a barrel-maker's mallet.

Refrain: How (he) gives to me,
Softly gives me little ewelambs,
little ewe-lambs[1]

I. SINGING

943.

Sing, (my) sweetheart, sing again,
Sing the song you sang last night.
I don't know what song you sang,
(But) you lamed my heart (with it).

944.

(Which) of all the songs there are,
Lover, shall I sing for you?
Sing the mowing song to me,
For with that you make a living.

945.

Though the water be waist-high,
To (my) sweetheart I must go.
My voice sings just like a bell,
Sweetheart hears it in her sleep.
But the lass spoke up and said:
Sing to me, sing, evil mouth,
Let the alley ring (again).
Everyone who hears my voice,
Leaves the dish and honey too,
And (just) listens to my voice.

946.

I am thankful to my mother,
For she's given me my voice,
That, if ever I'm estranged,
Comfort I can seek from it.
She has made it me of steel,
So that like a bell it sounds:
Like the finest (?) little bell,
It's no zither (?) to forget;
Like a little silver bell,
To go ringing through the world.

947.

I am lucky I can sing,
So my heart I can avenge.

948.

God, bring me whate'er You'd give me:
(Only) bring me back my sweetheart,
That he play his pipe for me;
Let him pipe (and) let me sing,
To relieve (our) distress.

[1] A fanciful rendition, conveying only the rhythm of the original text (Romany?).

949.
Tragănă, bade, să-mi ardă,
Numa firea să te tragă;
Că și io aș trăgăna,
Da nu mă lasă firea.
(79 e. Cerbăl, ϕ)

950.
Leagă să nan' a hori,
da nu-l estę-a lipui [1];
Leagă să nan' a cânta-re,
da nu-l estę-a trăgăna(?).
(512. Rogoz, ϕ)
[1] = lipăi = târî cu zgomot picioarele.

951.
Focu-o știut cui ajunge,
Cum oi hori și poci plânge.
Iată mă c'așa-mi ajuns,
Câci horesc, mă dau la plâns.
(95 c. Groși, ϕ)

952.
Cunosc pă horile mēle,
Că nu-i mult până cę-oi merie.
(14 b., 78.* Cociuba-Mare, ϕ)

953.
|: Cine — — horile, mă :|, r.,
{Cine-a 'nceput
|: Ține-l sărbătorile, mă :|, r.;
Că și io le 'ndăluiam [1],
Și pe mine mă țineau.
Cuii nu-i plac horile,
Bată-l sărbătorile;
Că pe mine nu m'or bate,
Că horesc și zi și noapte.

r. Legăna m'ai, {leghena [2] m'ai, măi mândruță
{legăna
[1] < indul [indít] (ung.) = începe, pornea.
[2] ghe = „g" dur + e.
(308. Troiaș, ϕ)

J. Drinking Songs
Cântece de chef

954.
|: Pe drumu d-Araduluiă :|
Mere murgu Iancului
Cu brâu roșiu în picioare
Cu șeaua 'ntoarsă sup poale.
-Murgule, murguțu meu,
Dă 'nde-o rămas Iancu teu?
-La crișma, la Terigrad
Cu tri nane după cap.
Tri buți de vin le plate,
De bani nu mai pomene.
(5. Belani, ϕ)

955.
Mai departe-o mănăstire.
Dincolo de mănăstire
Este și-o tufă de mură.
Hai la mure să mâncăm,
Mână cu mână să dăm,
Și gura s'o sărutăm.
Să bem, să ne veselim,
Apoi să ne despărțim;
Amin, și-o cupă de djin [1].
[1] = vin.
(22. Râpa-de-Sus, ϕ)

956.
Haidă, nană, și [1] merem,
Că cale dăpartę-avem;
Și vreme nę-o fost dă mult,
Nu mai noi nę-am priceput,
r.

949.

Lover, sing a song to please me,
Only let your mood (so) draw you,
For I, too, would like to sing,
But that's not my way of being.

950.

Lass would (like to) start to sing,
Only not to smack (her lips) (?);
She'd like to begin (her) singing,
But she's in no mood to drone.

951.

Fire knew who's had enough:
I can weep as soon as sing.
Look at me, that's how I've got:
When I sing I start to weep.

952.

By my songs I (now) can tell
It's not long until I go.

953.

{ Whosoever started singing,
{ Who – – – – – – – songs
Refrain
May the feast days keep him (well).
Refrain
For I, too, have dealt (?) with them,
And they've kept me (well enough).
He who doesn't care for songs,
May the feast days strike him down;
Because me they will not strike,
Since I sing both day and night.

Refrain: I would swing, lass, I would swing.

J. DRINKING SONGS

954.

On the highway to Arad
Iancu's[1] sorrel goes along,
With red bindings on his legs,
Upturned saddle hanging loose.
Sorrel horse, oh sorrel mine,
Where then have you left your Iancu?
At a tavern in Stambul,[2]
With three lasses round his head;
Paid them with three pipes of wine,
Not a word he said of money.

955.

Farther off (there) is a convent,
(And) beyond the monastery
There is too a blackberry bush.
Let's go eat the blackberries,
Let us (also) join our hands,
And let's kiss (each other's) mouth.
Let us drink, let us make merry,
(And) then let us part (again):
Amen and a glass of wine!

956.

Come on, sweetheart, let us go,
Because we have far to go;
Our time was long ago,
But we didn't understand.[3]
Refrain

[1] Apparently a reference to Iancu Jianu, a semi-legendary outlaw from Oltenia, said to have been active at the beginning of the 19th century.

[2] In the text: Ţerigrad, the old name for Constantinople used throughout Southeastern Europe.

[3] *Numai noi n'am priceput* seems a far more likely version than the author's transcription.

Bè, nănuță, palincuță,
Batăr nu mi-ai fost drăguț;
De mi-ai fost, de nu mi-ai fost,
Trecut-ai pân' rândul nost,
r. ;
De mi-i fi, de nu mi-i fi,
Pân' rândul nost ei vini.

r. Hoi li lele, mândra mè.

1) = să.

(480. Corbești, ◁)

957.

Hai și be[1] și și[2] meremu,
Că cale dăparte-avemu;
458 a.b.c 3-4 |: Drumu rău, cale dăparte :|,
Nu poci mere făr dă carte.

1) = să bei. 2) să.

(52 a. Ginta, φ◁)

958.

R.

Bliem[1] mândru, ca să biem din[2]
De-avem gând, să ne iubim;
De-avem gând, să ne lăsăm,
Bliem la crâjmă, să mai biem.

r. Hei turaaa!

1) = umblăm, mergem. 2) = vin.

(519. Tărna-Mare, ◁)

959.

Hai și[1] bem cu gura vin,
Cu uochii și[1] ne iubim!

1) = să.

(40 c. Dumbravița-de-Codru, φ)

960 a.

4x [I.II.] [III.IV.]
|: Dragă mi-i crijma 'n pădurie :| pădurie, r.,
|: Bieu la vin și mânc la murie :| murie, r.;
De s'o 'ntâmpla, să mă 'mbiet,
Numa liemniele mă văd.

r. io mor, mândro, { moră.
{ mor, mă.

(325 a. Grădiște, φ)

960 b.

Plăcea-mi-ar crâjma 'n pădure;
Dacă beu, de mă îmbăt,
Numai cloambele mă văd.

(329 b. Hotărel, φ)

961.

|: Frunză verde rug di murie :|,
r.,
Să fie birt în pădure,
Beare-aș cu badea tri zile.
Da io da l-aș dracului,
Că în vatra satului
Câte păharele beau,
Atâtea bâtele iau.

r. Dragă și-a mea dragă,
fir di iarbă neagră,
Fir di cucuruz,
d-auzi, mândră, -auzi.

(405 c. Săvârșin, φ)

962 a.

|: Cini bè și nu să 'mbată :|,
Doamni, bună minti poartă.
|: Io beui și mă 'mbătaiu :|
Doamni, rè minti purtai, mă.

(37 f. Lelești, ◁)

962 b.

Cine bè și nu să 'mbate,
r.,
{ Doamne, bună minte poarte.

r. Sus luna, jos luna vale sună,
Mândruliță, noapte-i bună.

(312 j. Câmp, φ)

963.

|: Di când beu și nu mă 'mbatu :|:
S'o făcut vinu oțetu
Și vinarsu lapte fiertu.

(95 d. Câmp, φ)

Drink up, sweetheart, (drink the) brandy,
Though you haven't been my lover.
Whether you have been or not,
You have passed through our row.
Refrain
Whether you will be or not,
You will come through our row.

Refrain: Hoy, you sweetheart, my beloved!

957.

Come and drink and let us go,
For we (still) have far to go.
The road's bad, the way is long,
I can't go without a ticket.

958.

Refrain
We go, lover, to drink wine;
We'll make love if we've a mind to.
If we have a mind to part,
To the tavern we'll go drinking.

Refrain: Hey, tsuraaa!

959.

Let's drink wine with our mouth,
With our eyes we will make love.

960 a.

I'm fond of the forest tavern,
Refrain
I drink wine, eat blackberries;
Refrain
If I happen to get drunk,
(There are) but the trees (to) see me.

Refrain: I am dying, sweetheart!

960 b.

In the woods I'd like a tavern,
If I drink, if I get drunk,
There'd be but the boughs to see me.

961.

Green leaf (of the) brambleberry,
Refrain
Were a tavern in the forest,
With (my) man I'd drink three days.
Yet I'd give him to the devil,
Because in the village place,
For each glass that I drink down,
I get (beaten with) a stick.

Refrain: Darling and my sweetheart,
Of black grass (a) sprig
And a sprig of corn:
Listen, sweetheart, hear (me).

962 a.

Those who drink and don't get drunk,
Lord, what a good head they bear.
Me, I drank and drunk I got:
What a head I bore, oh Lord!

962 b.

He who drinks and gets not drunk,
Refrain
{ - - - - - - -
{ Lord, what a good mind he has.

Refrain: Moon above, moon below, the vale's ringing,
Sweetheart, (a) good night (to you).

963.

Since I drink and don't get drunk,
The wine's changed to vinegar,
And the brandy to boiled milk.

J

964 a.
|: Drag mi-o fost a trăi bine [3x] :|
|: Cu omul, carle-i ca mine [3x] :|;
|: Mi-o fost drag la făgădeu, mă :|,
Cu voinic de portul mneu, mă;
Mi-o fost drag la crijma mere
Cu voinic de vâstra[1] mè-re.
[1] = vârsta.
(79 e. Cerbăl, φ)

964 b.
Țară mă luai a bè, măi,
Cu uoamini dă forma mè, măi.
(14 a. Cociuba-Mare, φ)

965.
Ai lili păhar dă vin,
Că dă cine zici și[1] 'nchin?
Cătă omu cel strein.
[1] = să.
(129 a. Șoimi, φ)

966.
|: Tragu mă, nana mè, tragu :|,
+ .
|: Hai la crijmă, hai muierie :|!
+ .
+ Sus lună, jos lună valea sună,
Mândruliță, noapte bună!
(312 a. Cotiglet, φ)

967.
|: Dăschide-te, punguliță :|,
Să plătesc la crâjmăriță,
|: Că crâjmariu nu mă lasă :|,
Să iei neplătit (sic) din casă.
(58 b. Delani, ɋ)

968.
|: Băutoriu-s, băutoriu :|,
|: Da la nime nu-s dătoriu :|, N
Numai chiar cu jumătate,
De-ar ști muierea, m'ar bate.
(217 b. Lelești, ɋ)

969.
De tri zile tot băuu,
Și nimicu numai iau,
Numai nanile ce-mi iau.
Ele-mi dau, ele-mi cumpără,
Ele mă sărut în gură.
(112 b. Câmp, φ)

970 a.
La crâjma nanii 'n pădure
Beui două iepe sure;
De frâne și pe căpreste (sic)
Luai cârpe la neveste;
De frânele cailor
Luai cârpe nanilor.
(329 b. Hotărel, φ)

970 b.
La crâjma nanii 'n pădure
Băui două iepe sure;
De frâne și pe căpestre
Luai cizme la neveste.
Nana-i cu cârpa năbrastă (?),
Ea să ține ca-i nevastă.
(58 b. Delani, ɋ)

*971 a.
-|: Măi Ișoane, nu te bè-re :|,
|: Că sărac îi rămâne-re :|.
-|: Da io, mândruț', tă 'uoi bè :| bè-rie,
|: Și sărac n'oi rămâne-rie :|.
(215 d. Micula, φ)

971 b.
Măi Vonie, nu mai bè-re,
|: Că sărac îi rămâne [3x] :|.
+ .
+ Hai țuți soma țură,
Tehoran cu gubă sură | 1070
Ziua doarme, noapte fură | 1-2
Și hai lai lai lai.
(603. Vașcău, φ)

964 a.

How I've liked to live at ease
With a man who's like myself;
I've liked going to the tavern
With a lad who's of my kind;
I've liked going to the inn
With a lad of my (own) age.

964 b.

I've begun to drink again
With some men of my (own) shape.

965.

Come, lass, (here's) a glass of wine,
To whom should I pledge it, say?
(Pledge it) to the foreigner.

966.

She is drawing me, my sweetheart:[1]
Refrain
Come along, wife, to the tavern!

Refrain: Moon above, moon below, the dale's ringing,
Good night, little sweetheart.

967.

Little purse of mine, come open:
Let me pay the landlord's wife.
For the landlord doesn't let me
Without paying leave the house.

968.

I'm a drinker, I'm a drinker,
But I owe no man a thing:
(If I owed) but half (a bottle),
If my wife knew, she would beat me.

969.

For three days I have been drinking,
I'm not taking any more,
Only what (my) sweethearts buy me:
(Drink) they give me, buy for me,
(And) they kiss me on the mouth.

970 a.

In the woods, at sweetheart's inn,
I've drunk two grey mares (away):
For their harness and their reins,
I bought kerchiefs for the wives;
For the bridles of the horses,
I bought kerchiefs for the lasses.

970 b.

In the woods, at sweetheart's tavern,
Two grey mares I drank (away):
For the reins and for the harness,
I bought top boots for the wives.
In a kerchief sweetheart's swathed,
For a wife she holds herself.

971 a.

You, John, don't drink any more,
Because poor you will remain.
No, lass, I shall go on drinking,
(A) poor (man) I shan't remain.

971 b.

You, John, don't drink any more,
Because poor you will remain.
Refrain

Refrain: Hey, tsuraaa, (you) crowd, tsuraaa!
Lazy beast with the grey fur coat:
Sleeps all day and steals at night,
– – – – – – – – –

[1] Alternate reading for this verse: Sing unto me, sing, my sweetheart.

972.

|: Bie, guriță, și mai cerie :/, 3x
r. ,
|: Și-o lasă dracu ńeavierie :/, 3x
r. ,
Că ńeavere-i ca a lumii,
Nu-i la noi numa la unii,
Și la satu jumătate.
r. Aj hai hai,
cu doru mă legănaie.
(173 b. Păucinești, φ)

973.

Inu-i bun și pozdăros,
Djinu[1]-i bun și veselos.
Djinu-i bun, djinarsu-mi plașe,
Gazdă mare nu m'oi fașe.
Fără găzduță de rând
Nici să cumpăr, nici să vând.
1) = vin.
(569. Idicel, φ)

974.

|: Voie bună poci avè-rie :/,
Batăr palinca n'oi bè, măi;
|: Voie bună pot îmi face :/,
Batăr palinca nu-mi place.
(55. Corbești, φ)

975.

|: De tri zile 'n crâjmă beu, mă :/,
Nici o 'iagă[1] nu mai ieu, mă. N
Numai nanele cumpără,
De ce le sărut în gură.
(89. Selești) 1) = uiagă.

976.

Frunză verde de ovăs, mă,
Tata meu o fost chiřezu;
El o fost cam băutoriu,
Ș'o udji' la birt dătoriu.
Eu mă duc să desplăcescu,
Mai tare mă 'ndătoriezu.
(248 a. Jadani, ɋ)

977 a.

-|: Pujculița mea, muierie :/,
Hai la birt să bem o fele[1]!
|: Mere-o focu, măi bărbate :/,
|: Că te 'mbeți și m'îi bate :/,
Și râd oamenii de noi,
Că să bat două nevoi.
1) < fél [fele] (ung.) = jumătate.
(35 c. Vidra-de-Mijloc, φ)

977 b.

-|: Măi muiere, măi muiere :/, 3x
Haide la birt, să bem bere!
-Meargă dracu, măi bărbate,
Că te-i 'mbăta și m'îi bate.
(88. Cristior, ɋ)

978 a.

[D-am o nană ca și-o - -]
|: Me'[1] la crâjmă, bea pălincă :/,
Viňe-acasă ca și-o coasă.
Sfădește bărbatu său,
Că și-o 'mburdat[2] leagănu
Și și-o vătămat pruncu.
1) = merge. 2) = răsturnat.
(63 e. Drăgănești, ɋ)

978 b.

|: Mă dusăi - - dumbravă :/,
- - - - - vă 'ntreabă
D-am o nană ca și-o frimbă[1],
Me'[2] la crâjmă, bea pălincă,
Vine-acasă ca și-o coasă.
Sfădește bărbatu său,
Că s'o 'mburdat[3] leagănu
Și s'o vătămat pruncu.
1) = panglică. 2) = merge. 3) = răsturnat.
(63 b. Budureasa, φ)

972.

Mouth, drink up and ask for more,
Refrain
Beggary send to the devil.
Refrain
Beggary seems owned by all,
It's not only with us few,
But with half the village (too).

Refrain: Hey, come come,
With my yearning I have swung.

973.

Even woody, flax is good,
Wine is good and livening.
Wine is good (and) I like brandy,
(But) I shan't become a landlord:
Only a small landlord mean,
Not to buy and not to sell.

974.

I can be of cheerful mood,
Though I'll not drink brandy more;
I can make myself be cheerful,
Though I do not care for brandy.

975.

At the inn three days I've drunk,
I'll not have another bottle;
Let the girls keep buying (more),
For I kiss them on the mouth.

976.

Green leaf off a sprig of oat,
Father was a village mayor;
He was somewhat of a drinker,
Owed a bottle at the tavern;
I go to pay back the debt,
Get to owing all the more.

977 a.

Oh (my) wife, my little chicken,
Let's go to the inn and drink.
Let the fire go (with you), husband,
You'll get drunk and beat me up;
People (then) will laugh at us,
(Seeing us) two wretches fighting.

977 b.

Wife of mine, you wife of mine,
To the inn let's go drink beer.
Husband, may the devil go,
You'll get drunk and beat me up.

978 a.

I've a sweetheart like a – – –,
To the inn goes to drink brandy;
She comes home just like a scythe,
And she (then) upbraids her husband,
For he's overturned the cradle
And he's hurt the baby (too).

978 b.

I went – – – – – – – – woods,
– – – – – – – – – – asks you.
I've a sweetheart like a waistband,
To the inn she goes, drinks brandy,
Comes (back) home just like a scythe,
(And) she quarrels with her husband,
For the cradle has tipped over
And the child has come to grief.

979 a.

Badea cu mustață lungi (sic)
Vindi vaca dăla prunciį.
Prunci-s învățațį cu lapte,
Să scoală la miază noapte:
– Scoală, maic', adă-ňe lapte!
– N'am dă inde, puiu meu,
Că l-o băut tată tău
Cu mândrile 'n făgădău.
Io mărsăi și-l ťiem[1] acasă,
El dede cu felu[2] 'n masă;
Io-įsăi[3] că nu este biňe,
El dede cu felu 'n miňe.

1) să-l chem. 2) = pumnu. 3) = io zisăi.

(71. Cotiglet, ϕ)

979 b.

|: Bărbatu cu naňi multe :|
|: Vindi-șį vaca dăla prunciį :|.
Da prunciį la mňiază noapťiă:
– |: Scoală, majchiį, dă mňi I. lapte :| II. lapťiă!
– Hăi puiuț, puiuțu mňeu,
Vândutu -l-o tata tău,
Ei, plăťească-i Dumnezeu!

(77a. Luncșoara, ɖ)

980.

Mărg plugarį cu plugurile,
Ňevestiľe bat crijmeleį;
Pă cân' plugarį vin acasă,
|: Ňevestiľe zac pă patu :|.
Cât îį bărbatu dă mňilos,
Da șį-ntreabă ňevasta-ľe:
– Ce ți-į țįe, ňevasta-mè-ľe:
Sănătoasă-į tę-am lăsatu,
Betegoasă-i te-am d-aflat?
– Hei bărbate blăstămate,
Taci, numa nu mă 'ntreba,
Că numai te-oi blăstăma.
Iè cofița dè colè
Și te du la vin cu iè,
Și-o umplă până reiasă
Și mi-o puňe ici pă masă.
Și iè scara dè colè
Și te suie 'n pod pă iè,
Iè puica dângă cocoș
Și mi-o frige cu unsoare,
Doară m' îi puňe 'n picioare;
Da mi-o frige, n'o pripi,
Doară m'oi tămădui.

(142. Groși, ɖ)

981.

Mândră, când oį muri euu,
|: Să viį la mormântul meuu :|
|: Să mă 'ngropį la făgădeuu :|
Cu capul lângă canceuu[1],
S'aud vinu zomăind,
Crijmărița tropoťind.
De-i muri tu înainte,
Ai zeu și io te-oi cânta,
Și de n'oi ști, oi plati.

1) < kancsó (ung.) = cană.

(36 c. Vidra-de-Mijloc, ϕ)

982 a.

– |: Măį {Ionică / Ĭuoaňe}, haįd' acasă :|,
|: Muįerea-į moartă pre masă :|,
1. r. .
– |: Las' să fie, că nu-mį pasă :|,
|: Măį jam șase boį acasă :|,
2. r. .
Cu doi boi m'oi însura,
Și cu doi m'oi cununa,
Cu doi lucru mi-oi căuta.

1. r. {Hăį / Hăį, hăį} muįerea mea!
2. r. Hăį dulcița mea!

(340 c. Banloc; 340 d. Alibunar, ɖ)

982 b.

|: Măį Iuoaňe, du-tę-acasă :|
– – – – – – – –
– – – – – – – –

979 a.

Lover with the long mustache
Sells away the children's milch cow.
Children have got used to milk,
(And) at midnight they wake up:
Get up, Mother, bring us milk!
I can't get it, chick of mine,
For your father's drunk it up
With the lasses at the tavern.
I went (there) to call him home,
With the jug he struck the table;
(When) I said it wasn't right,
He (just) threw the jug at me.

979 b.

Husband with the many sweethearts
Sells away the children's milch cow.
But the children (call) at midnight:
Get up, Mother, get us milk!
Hey, my chicken, chicken mine,
It's been sold by your (own) father,
May the Lord but pay him back!

980.

With (their) plows the plowmen go,
(And) the wives go to the tavern;
While the plowmen come (back) home,
On the bed the wives are lying.
Kindly though the husband be,
He his wife will (surely) ask:
What is (wrong) with you, my wife?
(For) I left you in good health,
And I find you ailing (now).
Hey, accursed husband, you,
Just keep quiet, do not ask me,
Because I shall only curse you.
Take the jug from over there
And go after wine with it;
Fill it till it overflows,
Set it here upon the table;
Take the ladder (then) from there,
And climb up into the attic;
Take the hen from next the rooster,
And in fat for me (then) fry it,
On my feet perhaps you'll set me.
But don't hurry, fry it nicely:
Maybe I'll get well (again).

981.

Sweetheart, when I shall be dead,
To my grave you are to come:
In the tavern bury me,
With (my) head next to the jug.
Let me hear the wine a-bubbling
(And) the landlady a-bustling.
If you'll be the first to die,
I shall mourn for you, I swear;
If I can't, I'll pay (a mourner).

982 a.

Hey you, Johnny, come (back) home!
Your dead wife lies on the table.
1st Refrain
Let her be, I do not care,
I've six oxen left at home.
2nd Refrain
With two oxen I'll get married,
With two (more) I'll wedded be,
(And) with two I'll look for work.

1st Refrain: Hey, that wife of mine!
2nd Refrain: Hey, my sweetheart, hey!

982 b.

Hey you, John, go to your house!
– – – – – – – – –
– – – – – – – – –

[-Eu acasă n'oi veni,
pân' oi bè două or tri,]
r. .
-Măi Iuoane, vin' acasă,
Că-ți moare a ta nevastă.
-Las' să moară, căci nu-mi pasă,
Că am șase boi acasă;
Și cu doi o-oi îngrupa,
Și cu doi m'oi însura.
r. Trage, sorea mea.
(340 f. Micula, ¢)

*983.
Pentru câte, pentru toate, r.,
Românu nu-și face moarte, r. .
Eu din groapă m'oi scula, r.,
Hai să beam, mândruța mea, r. !
Atătări beu cu nanile, r.,
Mâne cu țambulile,[1] r. .
r. măi Iuoane, măi.
(376 a. Vașcău, ф)
[1]= ţimbalile?

K. At dancing ("Dance"-words)
Strigături

[1]Texts about dances and dancing
Texte despre jocuri

984.
Hai să jucăm după lăută,
După lăută cumpărată;
Hai să jucăm la ospeți,
C'așa joacă oamenii toți!
(Vol. I. 130 b. Petrești, ¢)

985.
Haidă, frate, la jucare,
Pune fata în picioare!
(Vol. I. 130 b. Petrești, ¢)

986.
|: Joacă, fată, ce-i juca :|,
|: Vin' acasă, că-i mânca :|. N
Coat' afară pe hâmbare,
Că ți-o pus mă-ta-un broscoi.
(379 a. Șebiș)

987.
[7] Drag | mi-i șifru de | fete
Dumineca la higheđe[1]!
[1]< hegedű (ung.) = vioară.
(Vol. I. 80 c. Șoimi, ¢)

988.
Hăi să jucăm Rămoșu,
Iuce ne notarășu;
Hăi să jucăm șe (?) șișe,[1]
Iuce ne canțeliște.
Și la masă pân' la ușă
|: Fetele cele cu gușă :|;
De la ușă pân' la masă
Fetele cele frumoas'.
(509. Țiganeștii-de-Criș, ф)
[1] un fel de joc?

989.
288 1-2 Frunză verde lemn domnesc,
stau pre loc și mă gândesc,
Cu mândra să-l mă iubesc,
cu mândra să-l mă iubesc.
S'auzi tu, lelița mea,
judeicata îți voi da,
Judeicată românească,
Dumnezeu că s'o trăiască.
(385. Ghilad, ¢)

990.
Doica Firă țesătoare
Bagă câlță prin cuptoare.
(Vol. I. 376 a. Seleuș)

991.
Cine joacă primurile,[1]
Juca mi-l-ar frigurile.
(Cerbăl) [1]= primele.

I shall not come to my house
Till I've drunk one or two (more).
Refrain
Hey you, John, come along home!
For your wife's about to die!
Let her die, for I don't care,
Since at home I have six oxen;
And with two I'll bury her,
And with two I shall get married.

Refrain: Sing, my sister, sing.

983.

It's not every (little) thing
Refrain
That can worry the Rumanian.
Refrain
I'll get up out of my grave:
Refrain
Come on, sweetheart, let us drink.
Refrain
With the girls I drink today,
Refrain
With the hyacinths(?) tomorrow.
Refrain

Refrain: Hey you, Johnny, you!

K. AT DANCING ("DANCE" WORDS)

1) Texts about dances and dancing

984.

To the lute, (come,) let us dance,
To the lute that can be bought;
Let us dance where there are feasts,
That's how everybody dances.

985.

Brother, come along and dance;
Set the lass upon her feet!

986.

Dance, lass, when you have to dance,
(Then) come home, you'll get a meal:
Look outside, around the barns,
Mother's kept a frog for you.

987.

How I love the row of lasses,
On a Sunday, by the fiddle.

988.

Come, let's dance Follow-my-leader,
Let the notary kiss us (all);
Come, let's dance just anything (?),[1]
Let the office-worker kiss us.
From the table to the door
(Stand) the girls who have a goiter;
From the door up to the table
(Stand) the lasses that are pretty.

989.

Green leaf (of the) lordly timber,
I am standing still and thinking
With (my) sweetheart to make love,
With (my) sweetheart to make love.
Listen (to me), sweetheart mine,
I shall pass out judgment to you,
A Rumanian (peasant) judgment,
May the Lord let it endure.

990.

(It's) Nurse Fira, (who's) the weaver,
(Who) puts tow into the ovens.

991.

He who dances with the ribbons,
May the fevers make him dance.

[1] The author's note to No. 1087, which also refers to this text, suggests that *șișe* might mean "bottle" and may also be the title of a dance. The translator is of the opinion that *șișe* is a corrupt form of *ţie-ce*: anything, everything.

992.
|: Frunză verde de trifoiu,
să 'ntoarce roata 'napoi :|; N
Frunză verde bob și linte,
Să 'ntoarce roata 'nainte.
Frunză verde castravete,
Jucați, ficiori, jucați, fete!
Sai în sus și vine 'n jos
Și zi c'ai jucat frumos.
(514. Gherla)

993.
Tropa, tropa (su) pe podele,
Că cizmile nu-s a mele,
Că din sat le-am căpătat,
Mulțămesc, că mi-le-o dat.
Dă, dă, dă cu cizmuța,
Să să spargă tălpuța,
Că trăiește piștă[1] 'n deal,
Și om pune talpa de cal,
Că de apă nu-i de treabă
Că să strică prea de greabă.
1) = peste.
(482 a. Comori, ф)

994.
Și mi-i drag, să joc în joc
Cu mândruță cu cojoc;
Și mi-i drag să joc hora
Cu mândruț' alăturea.
(499. Văleani, ф)

995.
Nana mè, și-acu-i te țîn,
Tragu-mă 'n brațe la tine;
Nana mè, și-acu-i te dară (?),
Tragu-mă 'n brațele tale.
Dă jucatu te-oi juca,
Dă sărutu nu-i hiba[1].
1) < hiba (ung.) = lipsă.
(483. Dumbravița-de-Codru, ф)

996.
|: Mă dusei la voi la șură, r. :|,
|: Mă uitai pă su' căciulă, r. :|.
Luai o fată la joc,
Și-o jucai, să fii jucată,
Să mă pomenească' odată
Și di mamă, și di tată,
Și de dracu câte-odată.
r. Ană {Logojeană.
{Logojean.
(382 c. Câmp, ф)

997.
Cine hora n'o juca,
Bate-i piatra cânepa,
Și bate-i ea căsuța.
Nană, uochișoarii tei,
Ca cireștili[1] 'n Uoltoani,
Care-s coapte la răcoară
Și nu-s acinse de soare;
Care-s coapte la pământ
Și nu-s acinse de vânt.
1) = cireșele.
(481. Banloc, ф)

998.
Unde joacă două fete,
Nici un fir de iarbă verde;
Unde joaca tri feciori,
Este fân de tri poșori.
(379 a. Șebiș)

992.

A green leaf (that is) of clover,
(See,) the wheel is turning backwards;
Green leaf, broad bean, (and a) lentil,
(See,) the wheel is turning forwards.
Green leaf (of the) cucumber,
Dance on, lads, (and) dance on, lasses!
Leap up high and come (back) down,
Say that you have (all) danced nicely.

993.

Stamp and stamp upon the dance
  floor,
For the top boots aren't mine.
I have got them from the village:
Thanks for giving them to me.
With the topboots kick and kick,
Let the boot sole burst (apart).
For it lives across the hill;
And we'll put a horse (-hide) sole,
For it is no good in water,
Since it comes apart too quickly.

994.

How I love to dance the dance
With the lambskin-coated lass;
And I love to dance the hora[1]
With (my) sweetheart side by side.

995.

Sweetheart mine, and now I hold you,
(And) I draw into your arms;
Lass of mine and of who gave you,
(See,) I'm drawing in your arms.
As to dancing, I shall dance you,
(And) there is no lack of kissing.

996.

To your barn I went (along),
Refrain
Looked from under (my) fur cap,
Refrain
(And) I took a girl a-dancing.
Danced (with) her that she be danced,
So that once she'd think of me,
Of (my) mother and (my) father,
Of the devil, too, sometimes.

Refrain: Ana Lugojana.

997.

He who will not dance the hora,
May the hail smite down his hemp,
May his home be hailed on too.
Lass (of mine), your little eyes
(Are) like cherries that are grafted,
(And) in coolness have grown ripe,
And have not been touched by sun;
That have ripened on the ground,
And have not been touched by wind.

998.

Where there are two lasses dancing,
Of green grass no blade is left;
(But) wherever three lads dance.
For three stacks there's hay (enough).

[1] In addition to meaning "song", *hora* is also the name of a traditional Rumanian round dance.

999.
Hui̯ui̯u că şi i̯o joc
Cu pici̯oru meu̯ al şci̯op,
Hui̯ui̯u!
(526. Vălcani, ф)

1000.
Aşa joacă bătrânii,
Când înfloresc călinii;
Călinii s'o scuturat,
Bătrânii s'o săturat.
(Vol. I. 93. Nasna)

1001.
Dragiľe meľe ňepoťe,
Nu vă poci̯ juca pă tăťe;
Faceţi̯ biňe şi i̯ertaţi̯,
Că pă rând tăťe jucaţi̯.
(464. Vaşcău, ф)

1002.
I̯o la joc, babă la jocă,
r.,
Malai̯u-i̯ de Joi̯ în focă,
r.;
Bătui̯ mâţa cu vătrai̯u,
r.,
C'o lăsa s'ar de malai̯u,
r.,
Că mi-o scos ea crud malaiu.
r. Rujiţă, vi̯erdiţă, i̯ederă.
(570c. Foeni, ф)

1003.
-|: Auzi̯, măi̯că, colo 'n sat :|
|: Feťeľe s'ar aduna :|
Cu feciorii pântre ele,
Ca luceferii 'ntre stele.
Auzi, maică, auzi rău,
Lasă-mă, să merg şi eu.
-Da eu, dragă, te-oi lăsa,
Tu-ţi iei cârpa şi-i juca,
Tata tău s'a mânia
Şi s'a prăpădi ţara.
(609. Leheceni, ф)

2) Texts connected with dancing
Texte în legătură cu joc.

1004a.
-Ci̯erbuľe, porumbuľe,
Ňeťezēşťe peňeľe
Ca mândra sprînşeňeľe.
-I̯o destul le̯-am ňeťezit,
Până când mi-s'o d-urît.
Pă dincoaci̯, pă dincoľè,
Că-i̯ mândruţa frumoşè,
Frumoşè şi nu-i̯ a tè;
I̯a haluia dincolè,
Şi nu ui̯tă to'la i̯è,
Şi nu viňe să-şi-o i̯è.
(524. Păucineşti, ɋ)

1004b.
Pă dincoaci̯, pă dincolè-re
Că-i̯ mândruţa frumoşè-re,
Frumoşè şi nu-i̯ a tè-ľe.
I̯a halui̯a dincolè-re,
Şi {na(?!) / să} ui̯tă to' la i̯è-re,
Şi nu viňe să şi-o i̯è-re.
(525. Păucineşti, ɋ)

1005.
R.,
Ţură leľe măi̯ Văsâi̯,
Ţură leľe {bătrâna, / moş bătrân,}
r.,
Ţură leľe măi̯ Văsâi̯
Bună-i̯ ţi vara la fân
Şi i̯arna lângă leagăn.
r.,
Ţ-ai̯ ľegăna şi-i̯ durmi.
r. Hei̯ ţuraaa!
(523. Turţ, ф)

999.

Hoo-yoo-yoo, I'm dancing too,
With that limping leg of mine.
Hoo-yoo-yoo!

1000.

That's how the old people dance,
When the cranberry's in bloom;
When the cranberry blossoms drop,
The cold folks have had their fill.

1001.

My beloved (little) nieces,
I can't dance (with) all of you;
Have the kindness to forgive me,
That you all dance in your turn.

1002.

I am dancing, so's (my) hag;
Refrain
Corn mush's in the fire since Thursday.
Refrain
Puss I've beaten with the poker,
Refrain
For letting the corn mush burn,
Refrain
(And) got out the mush uncooked.

Refrain: Little rose, green ivy, (grown together.)

1003.

Hark there, Mother, in the village,
(All) the lasses mean to gather,
With the lads among them (too),
Like the lodestars 'midst the stars.
Listen, Mother, hear, I swear,
Give me leave to go along.
My dear (girl), I'll give you leave,
Take your kerchief and go dancing;
(But) your father will get angry,
And the land will come to grief.

2) Texts connected with dancing

1004 a.

Oh you stag, you pigeon, you,
(Nicely) preen your feathers, (do,)
As the lass her eyebrows does.
I have preened them (quite) enough,
Till I got fed up (of preening).
Around here (and) around there,
For the lass is beautiful,
Beautiful and she's not yours;
She belongs to that one there.
And you needn't look at her,
Nor come take her for your own.

1004 b.

Around here (and) around there,
For the lass is beautiful;
Pretty and she isn't yours,
She belongs to that one there;
And do not keep watching her,
Nor come take her for your own.

1005.

Refrain
Tsuraaa, lass, you Basil, you,
Tsuraaa, lass, { old woman, you, / old uncle, you, }
Refrain
Tsuraaa, lass, you Basil, you,
In the summer, good at haying,
In the winter, by the cradle.
Refrain
You would rock yourself and sleep.

Refrain: Hey, tsuraaa!

1006.
Mulțămim, badé, frumosu
Dar câte dragoste-o fostă;
Nici aceia n'ar fi fostă,
Numai mintě mè cè proastă,
- - - - - - - -
Numai mintě mè cè rè.
- - - - - - - -
Tuc-îți, nana mè, gura,
Că mai rău n'oi te jura;
Tuc-îți, nana mè, oțiiă,
Că mai rău n'oi te suci.
(466. Corbești, φ)

1007.
Când eram în vremè mè,
Nu-mi trebuiè highedé[1];
Highedè-o fo' gura mè,
Când am vrut, și[2] zic cu jè.
[1] < hegedű (ung.) = vioara. [2] = să.
(465a. Dumbravița-de-Codru, φ)

1008.
Chiui-aș, nu știu bine,
Da mă râde oareciñe.
Macăr râde, macăr ba,
La ospăț așa-i data,
/: Să fac larmă cu gura :/.
(374a. Cooc, φ)

1009.
R.,
Biñe-mi pare că-s sătul,
Fost-am și flămând destul.
De lecuț[1], măi mândrulițuț?
r. Hei țuraaa!
[1] dim. de leacă?
(520. Târna-Mare, ɋ)

1010.
R.,
Mama m'o făcut mñicuț
Numai ca și-un păpănuț,
La prunciĭ să ĭiu drăguț;
La neveste și la prunci,
Că le-o fost gurița dulci.
r. Hei țuraaa!
(520. Târna-Mare, ɋ)

1011.
Cine n'are călcătură,
Vine-aicia, că-i destulă.
(Cerbăl)

1012.
Fă-te 'ncolo cu hâda,
Și[1] 'nchep și io cu mândra.
[1] = să.
(Vol I. 20 a. Șoimi, ɋ)

1013.
Tătă lumea mă hulește,
Că io șed lângă neveste.
(Vol. I. 130 b. Pernești, ɋ)

1014.
Și asară pân' sara-re
Fata d'intra maică-sa-re (?).
(Vol I. 130 b. Pernești, ɋ)

1006.

Thank you kindly, lover (mine),
But such love as there has been,
Even that would not have been
But for my (own) witless mind;
– – – – – – – – – –
(But) for that bad mind of mine.
– – – – – – – – – –
Sweetheart mine, I'd kiss your mouth,
I'll not curse you worse than that,
Sweetheart mine, I'd kiss your eyes,
I'll not twist you worse than that.

1007.

When I was in my own time,
Of a fiddle I'd no need.
My (own) mouth was (then) the fiddle,
When I felt like singing with it.

1008.

I would yell, but I can't well:
Everyone would laugh at me.
Let them laugh or let them not,
That's the way it is at feasts,
With my mouth to make a noise.

1009.

Refrain
I am glad I am not hungry,
I've been hungry (long) enough
For a morsel, (my dear) lass.

Refrain: Hey, tsuraaa!

1010.

Refrain
('T was) my mother made me small,
Of a size with a small melon,
So that I'd be liked by children,
By the wives and by the children,
For (my) kiss was sweet to them.

Refrain: Hey, tsuraaa!

1011.

(Anyone) who has no gait,
Should come here, for there is plenty.

1012.

Step back with that ugly lass,
Pretty lass and I need room.

1013.

Everyone speaks ill of me.
For I stay close to the wives.

1014.

Until evening, last night too,
By her mother was (my) lass (?).

L. Kryptadia

1) Man speaking
Omul vorbește

1015.
Pentru-o jumară de clisă
Mă futură de mă fripsă;
Pentru-o felie de caș
Tătă noaptea mă frec'aș;
Pentru-o felie de urdă
Tătă noaptea 'mbeți la hudă.
Na vă jumară 'napoi,
Că nu pot să stau la doi.
(421 a. Moneasa, ♀)

1016.
Uiuiu, burete roșu,
Cum aș fute ca cocoșu;
Uiuiu, burete viu,
Cum aș fute și nu știu.
(Cerbăl, φ)

1017.
Cizmă neagră căputată,
De tri uori mai futui fată.
Tăt tăceam și ne futeam,
Cătă-i ńime nu spuńeam.
(Vașcău)

1018.
Am o pulă ca o rudă,
{Dac' / 'Că} o bag în pișdă-asudă.
(Vașcău)

1019.
Cântă cucu pă căpiță,
Bagă mă 'n pișdă, Cătiță,
Hei hei hei.
(486. Cociuba-Mare, ♀; 528. Ginta, φ)

1020.
Cioară neagră pă căput,
Haida, fată, să te fut;
Și crezi, nană, nu să scoală,
Când zăcut-o 'n an de boală.
(Feregi, φ)

1021.
Tăt mă mir, pulă, d'e tińe,
Und'ę-ai iemat așa bińe,
D'i ești albă și frumoasă
Și la cap căpățînoasă?
Dac' apuci, în fund t'e duci,
Tu știi rândul pintre buci,
De l'e 'ngurd'i și l'e dezgurd'i.
(471. Vidra-de-Sus, ♀)

1022.
|: Ai de mińe, bine vińe :|
|: Cu țîțile cătă-i mińe :|;
|: Ai de mińe, n'am ce face :|,
|: Dacă nu poci lua de floace :|.
(380. Vidra-de-Mijloc, φ)

1023.
Pe d'in sus de legătoare,
Pe d'in jos de 'ncingătoare
Este-o neagră lipt'itoare.
Am un cioc, o ciognitoare,
Și-o ciogńesc în lipt'itoare.
(442 d. Albac, ♀)

2) About men
Despre oameni

1024.
Belita, belita,
Țapănă ca bâta,
Moală ca pămuca.
(357. Igriș, φ)

3) Man about ~~a woman~~ women
Omul despre muieri

1025.
Futu mi-te, puță, 'n dungi,
Mult ești și nu te ajungi;

L. KRYPTADIA[1]

1) Man speaking

1015.

For a mess of bacon cracklings,
Till I roasted did they ... me;
(Only) for a slice of cheese,
You have rubbed me all night long;
(Only) for a slice of cream cheese,
In the hole all night you guzzle.
Take your bacon cracklings back,
I can't stay for two (of you).

1016.

Hoo-yoo-yoo, you crimson toadstool,
How I'd .... just like a rooster;
Hoo-yoo-yoo, you lively toadstool,
How I'd .... and don't know (how).

1017.

A black top boot, all patched up.
Three times have I ..... the lass.
We kept quiet and we .....,
And to no one said (a word).

1018.

I've a ..... just like a pole,
When it's in the ...., it sweats.

1019.

On the haystack sings the cuckoo,
Put me in your ...., Catitza.
Hey, hey, hey!

1020.

Black crow (perching) on a coat,
Come here, let me .... you, lass.
Lass, you think it won't rise up (now),
Since it's lain a year in sickness.

1021.

I keep wondering, ..., about you,
Where so nicely you have wintered,
That you are (so) white and handsome,
And (withal so) swollen-headed!
Once you start, you go right in,
Through the shag you know the way,
Ruffling and unruffling it.

1022.

Woe is me, (how) well she's coming,
With (her) breasts (turned) toward me;
Woe, there's nothing I can do
Lest I take her by the ....

1023.

Up above the tying strings,
(And) down, lower than the girdle,
There's a black blood-sucker leech.
I've a woodpeaker, a beak,
At the leech I hammer it.

2) About men

1024.

The flayed one, the flayed one,
Stiff as 't were a club,
Soft as cotton wool.

3) Man about a woman (women)

1025.

....., I'd .... you in the folds,
You are much, you won't agree;

[1] Obscenities, spelled out fully in the original texts, have been elided throughout the text translations of this Class. They are indicated thus: ......

Dar pă vremè cărăturii
Te ajunge doru pulii.
(Feregi, ф)

1026.
Ai nană cu poale rele,
Bucuria pulei mele.
(Cerbăl, ф)

1027.
Iese nana dela moară
Cu puicuța neagră 'n poală,
Io pun mână, iè nu zboară.
Puica 'nfoaie penele,
Io-mi dezleg izmenele;
Puica prinse-a fâlfâi,
Io prinse a săcăi.
(Cerbăl, ф)

1028. [Three texts: 1-3, 4-7, 8-11]
Cât e dulce Măriuța
Cu tri firi dă păr în puță,
Și te'ntoarce și d-ascultă.
Nicii io nu-s, mândro, tare,
Nu iubesc pă { - - - - / fiecare };
Nicii io nu-s, mândro, biñe,
Nu iubesc { - - pătiñe / pă fiecine }.
D-așa-i nana dă frumoasă,
Ca și pula mea dă groasă;
D-așa-i nana mè dă mândră,
Ca și babura[1] la tindă.
[1] = papură.
(486. Cociuba-Mare, ɖ)

1029.
Cucule, pulă belită,
Mânce ce fecele friptă,
Nevestele opărită,
Să ce țipă 'ntr'o grădină,
Să să facă-o ceapă bună,
Crastavete cap de pulă.
(Cerbăl, ф)

1030.
Toco, toco pă căldare,
Mărită-te, fată mare,
Că de nu te-i mărita,
Foc în pișdă ți-om băga,
Și-on tăciune și-on cărbune,
Și coada vătrarului,
Și pula porcarului.
Da porcariu nu-i acasă,
Că-i la târg cu carñe grasă;
Carñe grasă-i de vândut,
Fata mare-i de futut.
(Cerbăl, ф)

4) Man to a woman
Omul către o muiere

1031.
Ține, fată, de răstău,
Șe-i în nădragi, tăt a tău.
(Feregi, ф)

1132.
Uite, lele, la izmene,
Cum joacă porumbu 'n ele.
(Cerbăl, ф)

1133.
Fugi tu, nană, din cărare,
Că te-ajunge-o supărare;
Și sare popicu meu
Și-ți rupe lindicu tău.
(Cerbăl, ф)

1034 a.
Nu te-ascunde după lanț,
Că te-oi fute ca un Neamț;
Nu te-ascunde după bute,
Că m'oi scăpa și te-oi fute.
(Vol. I. 20 a. Șoimi, ɖ)

1134 b.
Nu te-ascunde după bute,
Că te-o { - - - - - 'n frunte; / țuca tomna[1] 'n }

But when carting time comes round,
You start yearning for a . . . . .

1026.

Hoy, lass with the wicked skirts,
The enjoyment of my . . . . .

1027.

From the mill the lass comes out,
A black chicken in her lap:
(If) I touch it, it won't fly.
(See), the chicken fluffs its feathers,
I untie my drawer strings;
Chicken started fluttering,
(And) I started teasing (it).

1028.

Oh, how sweet is Mariutza,
With three hairs upon the . . . . .,
Turn around and listen (to me).
Sweetheart, I am not strong either,
I don't love { – – – – – – – – –,
{ just anybody,
Sweetheart, I am not well either,
I don't love { – – – – – – – you.
{ just anybody.
But as beautiful's (my) sweetheart
Just as my own . . . . is thickset,
And as handsome is (my) sweetheart
As the bulrush by the porch.

1029.

Oh you cuckoo, (you) flayed . . . .,
May the lasses eat you roasted,
And the married women scalded;
May they throw you in the garden,
A good onion to become,
(Or) a . . . . .-head cucumber.

1030.

Hammer, hammer on the cauldron,
(Hurry,) maiden, (and) get married;
Because, if you don't get married,
We'll put fire in your . . . .,
And a cinder, and a coal,
And the tail end of the poker,
And the (village) swineherd's . . . . .
But the swineherd's not at home,
He's with fat meat at the market;
The fat meat has to be sold,
And the maiden must be . . . . .

4) Man to a woman

1031.

Hold on to the oxbow, lass:
What's in drawers (is) all yours.

1032.

(Just) look, sweetheart, at (my) drawers,
How the pigeon's dancing in them.[1]

1033.

Run away, lass, from the footpath,
For some woe might overcome you,
And my . . . . . come jumping up
To tear up your . . . . .

1034 a.

Do not hide behind the chain,
For I'll . . . . you like a German;
Do not hide behind the barrel,
For I will let loose and . . . . you.

1034 b.

Do not hide behind the barrel,
For he'll { – – – – on the forehead;
{ kiss you on the forehead;

[1] Alternate reading for this verse: How the corncob's dancing in them.

Nu țe-ascunde după lănț,
Că țe-o țuca în obraz.
1) = toemai.
(490 a. Groși, ф)

5) Man and woman speaking
Omul și muierea stau de vorbă

1035.
- Suțe mi-te și te 'ntoarce,
Și dedje puța încoace.
- Io mă suc și mă 'nvârtesc,
Și de pula mă păzesc.
(Feregi, ф)

1036.
- De ți-i zice tot așa,
Ți-om da pișda de cățea.
- De ți-i zice și mai bine,
Ți-om da pula dela câne.
(Cerbăl, ф)

1037.
Pintru câte, pintru tăte,
Dracu vă mai știe tăte.
- Futu mi-te, lelo, eu.
- Bine-i face, fătu meu,
Că-s nevastă surimană[1],
Să mă țuci și-mi faci pomană.
(Feregi, ф) 1) = sărmană.

1038.
- Ciupercuță scurtă 'n coadă,
Un' te duși, pulă neroadă?
- Io mă duc la judecată.
Judecată te-i făcută
Și te prinde să te fută.
(Cerbăl, ф)

1039.
Mere pula pă părău,
Puța zice: - Vin și eu.
- Du-te dracu, m' ați umflat,
Că de tin' m' am săturat.
(Feregi, ф)

1040.
Mă sui pă prepeleac,
Să văd caprele ce fac.
Caprele fac vreme bună,
Fetele mă țin de pulă.
- Lasă-mă, fată, de pulă,
Că ți-oi da zun pumn în gură.
- Să-mi dai zece păstă nas,
Și de pulă nu te las.
(Cerbăl, ф)

6) Jesting at women
Glume către muieri

1041.
Nu da, Doamne, mândrii boi,
Dă-i o bâtă și cimpoi,
Și-o cărabă de răcită,
Și-o pulă lungă belită.
(Cerbăl, ф)

1042.
Nu mânca, fată, brânza,
Că te-a ustura pișda;
Nu mânca, fată, zorîcu,
Că te-a ustura lindicu.
(Feregi, ф)

1043.
Nana cu opregu[1] sur
Ferbe mazerea la cur
Și-o prăjește și-o bășește.
(Cerbăl, ф) 1) = fotă dindărăt, cătrință

1044.
Nana cu opregu[1] sur,
Putrezi-i-ar puța 'n cur.
(Cerbăl, ф) 1) vezi Nº 1043

7) About old men and women
Despre moși și babe.

1045.
Nana cu opregu[1] roșu
Suce curu cătă moșu.

Do not hide behind the chain,
For he'll { – – – – – –
kiss you on the cheek }

5) Man and woman speaking

1035.

Twist about and turn around,
Hither let me have the .....
I shall twist and turn about,
And the ..... I will beware of.

1036.

If you tell us that again,
We'll give you the bitch's ....;
If you tell it even better,
We will give you the dog's .....

1037.

For how many (and) for all,
Devil (only) knows you all.
Sweetheart, I would like to .... you.
You would do a kindness, lad,
For I'm a poor married woman:
Kiss me and you give me alms.

1038.

Little mushroom short of tail,
Silly ....., where are you going?
I am going to the judgment.
Judgment is already made,
And you will be caught for .....

1039.

By the brook, the .... goes walking;
Says the ...., I'll come along.
Go to hell, you've made me swell,[1]
For I am fed up with you.

1040.

I go climbing up the pole,
To see what the goats are doing.
Goats are making pleasant weather,
By the ..... the lasses hold me.
Let go, sweetheart, of my .....,
Or I'll punch you in the mouth.
Punch me ten times on the nose,
And I'll not let go your .....

6) Jesting at women

1041.

Don't give oxen to the lass, Lord;
Give her (but) a club and bagpipes,
And a flute of willow (made),
And a ..... (that's) long and flayed.

1042.

Maiden, don't eat (any) cheese,
Lest your .... begins to smart;
Maiden, don't eat (any) bacon,
Or your .... will smart.

1043.

(Oh,) the lass with the grey skirt,
Peas are boiling at her ....,
And they burn her and she ......

1044.

(Oh,) the lass in the grey skirt,
May the ..... rot in her .....

7) About old men and women

1045.

Lass (of mine) with the red skirt,
Turn your .... to the old man;

[1] Alternate reading for this verse: Go to hell, you swollen gut.

Moșu are-un meteleu :
Ferica de curu tău!
(Cerbăl, ϕ) ¹) vezi Nº 1043

1046 a.

Șede moșu'pă ciutac¹),
Și-și purecă pula 'n cap.
Dudududu moșule,
Și ți-i pula roșie!
¹) < csutak (ung.) = strujan.
(Cerbăl, ϕ)

1046 b.

Șede moșu 'n vârvu șurii,
Și-și purecă vârvu pulii.
Baba lo¹) un corn de oaie
Și dede la moșu 'n coaie;
Moșu lo o cărămidă
Și dede la baba 'n pișdă.
¹) = luă.
(Cerbăl, ϕ)

1047.

Șede moșu pă răchită
Și cere la baba pișdă;
Baba zice, că n'o da
Până 'nflorea cânepa.
- Haidă, babă, să te fut,
Că pân' atunci ai pre mult.
(Cerbăl, ϕ)

1048 a.

Bătrâna pi după casă,
Bătrânu cu pula scoasă.
- Stai, bătrână, nu fugi,
Că din pulă nu-i muri.
(Cerbăl, ϕ)

1048 b.

- Fugi, ňevastă-i, dângă miňe,
Să n'arunc cu pula 'n tiňe.
- Ba io zo că-i n'oi fugi,
Că de pulă n'oi muri.
(Vașcău)

8) Girls
Fetele

1049.

Dă-mă, maico, păstă luncă
După hăl¹) cu pulă lungă;
Dă-mă, maico, păstă vale
După hăl cu pulă mare.
¹) = cel.
(Cerbăl, ϕ)

1050.

|: Frunză verde de trifoi,
r. :|, N
Și-asară m'o cerut doi.
Da măicuța nu m'o da.
Las' pe mama fută o,
Da nu vede, e gușată,
Că pe ea o fute tată
Și pe mine n'are cine.
Fute-m'ar și macărcine,¹)
Numai să mă fută bine;
Fute-m'ar și acărcare¹),
Numai să mă fută tare.
r. Nană boierină.
¹) = oricine.
(421 a. Moneasă, ϕ)

9) Diverse
Diverse

1051.

Domnișor cu bâtă 'n mână
N'o futut de-o săptămână.
(Cerbăl, ϕ)

1052.

Fie popă, fie domn,
Fără puță nu mai dorm.
(Cerbăl, ϕ)

1053.

Fă-te 'ncolo, d'îmi fă locu,
Că mi-i curu cât un trocu;

Old man has a simpleton:
What good fortune for your .... !

1046 a.

The old man sits on a stump
And he closely scans his .....
Doo-doo-doo, you old man, you,
(See,) your ..... is red!

1046 b.

The old man sits on the barn roof
And he scans his ..... closely;
The old woman took a sheep's horn,
Hit the old man in the .....;
The old man took up a brick,
Hit old woman in the .....

1047.

The old man sits in the willow,
Asks the hag (to give him) ....;
The old woman says she won't,
Until hemp shall come to bloom.
Come, old woman, let me .... you;
It's too long (to wait) till then.

1048 a.

Round the house (runs) the old woman
The old man has bared his ..... :
Stop, old woman, don't run off,
Of a ..... you will not die.

1048 b.

Run away, wife, from beside me,
Or I'll take my ..... to you.
No, by God, I shan't run off,
Of a ..... I shall not die.

8) Girls

1049.

Wed me, Mother, o'er the plain,
To the one with the long .....;
Wed me, Mother, o'er the river,
To the one with the big ......

1050.

A green leaf of the (green) clover,
Refrain
Last night, too, two asked (to wed) me,
But my mother wouldn't give me.
Let them (only) .... my mother,
(She) can't see, she has a goitre,
She has Father, too, to .... her,
But for me there's nobody.
Let just anybody .... me,
Only let them .... me well;
If just somebody would .... me,
Only let him .... me hard.

Refrain: Lordly litlle sweetheart.

9) Diverse

1051.

The young master, club in hand,
Hasn't ...... for a (whole) week.

1052.

Whether gentleman or priest,
Without ..... I'll sleep no more.

1053.

Get away, make room for me,
For my .... is like a trough;

Fă-te 'ncolo cuciie (?),
Că mă tem că mi-a pișe.

(463. Șoimi, ɸ)

1054.

D-astăzi mâne Dumineacă,
Mă dusei la beserică.
Popa-apuc'a mă 'ntreba,
Draga mi-i furca o ba.
-Las' o focului, părinte,
Nu mă mai aduce aminte:
[-] Decând m'am | ardicatu,
[-] Cu furca | m'am mâncatu.
Trecui gardu pă colè, mă,
Jacă furca 'n calè mè;
[-] Trecui păstă răzori,
[-] S'acață | fusu 'n poală.

(488. Șoimi, ɖ)

1055.*

Câte-i lumea și țara,
Nu-i oraș ca Lipova:
Cetate e ca pisda,
Și cătane ca pula,
Că când să bagă 'n cetate,
Tăte sobe[1] li-i pă spate.

[1] < soba (sârb.) = odaie.

(421a. Moneasa, ɖ)

10) Various texts with indecent last line
Texte variate cu obscenități la rândul din urmă

1056.

R.
Câte lume-i iam umblat,
N'a umblat nime în sat,
Cetera ua fut' în jad.
r. Hei țuraaa!

(520. Târna-Mare, ɖ)

1057.

Pă coasta cu florile
Mi-am pierdut cimponile.
Să-mi dați îmi le, fecelor,
Că v'oi zișe-o zicătură,
Și v'oi fute 'n crepătură.

(Cerbăl, ɸ)

1058.

R.
Tu mândruc' (sic) că ți-ai gânditu,
Nu-i floarea ca tine 'n râtu;
Sânt râturi cu flori bătrâne,
Și-s mai mândre ca și tine.
Di li li li di li li
Fututi cărmâzana[1] ei!
r. Hei țuraaa!

(519. Târna-Mare, ɖ)

[1] = cârmoajă.

Move away, shoo off (from here),
I'm afraid that I will .....

1054.

A few days ago, on Sunday,
I went to the (village) church.
(Our) priest began to ask me
If I liked or not the distaff.
Leave it for the fire, Father,
Don't remind me (of the distaff),
Because, ever since I'm grown,
By the distaff I've been plagued.
There I'm going through the fence,
Here's the distaff in my way;
Cross the border of the field,
In my lap the spindle catches.

1055.

In the land, in all the world,
There's no town like Lipova:
(There) the fort is like a ....,
And the soldier's like a .....,
Because when the fort he enters,
All the rooms are on their back.

10) Various texts with indecent last line

1056.

Refrain
Much as I have roamed the world,
None has roamed from (our) village,
(And) in hell I'll .... the zither.

Refrain: Hey, tsuraaa!

1057.

On the hillside that's abloom,
I have lost my doodlesack.
Lasses, give it back to me,
And a saying I shall tell you,
And I'll .... you in the cleft.

1058.

Refrain
Sweetheart, you believed there was.
In the field no bloom like you.
There are meadows of old flowers,
And they're prettier than you are.
Dee-lee-lee, dee-lee-lee,
Might I .... its crust for you.

Refrain: Hey tsuraaa!

M. Enumerating Songs
Enumerarea în cântece

1059a.

Când bați ciasu la unu,
r.,
Fusei gata ca păunu.
Când bați ciasu la doi,
r.,
Mă dug, mândră, dila voi.
Când bați ciasu la patru,
Haidi, mândr', aștierne pat.
Când bați ciasu la cinci,
Mă desculță de opinci.
Când bați ciasu la șase,
Io fusei cătană-aleasă.
Când bați ciasu la șapte,
Mă luă Neamțu departe.
Când bați ciasu la nouă,
Io fusei cătană nouă.
Când bați ciasu la zece,
Hai, maică, și mă petrece.
Când bați la unsprezece,
Mă 'nvățai Murăș a trece.
Când bați la doisprezece,
Io fusei în munte rece.

r. Ei a Dunăi Dunărea.
(451. Cărpinet, φ)

1059b.

R.,
Când bate ciasu la unul,
Io sânt gata ca păun.
R.,
Când bate ciasu la două,
Io sânt gata 'n haine noi'.
R.,
Când bate ciasu la tri,
Io, mândră, mă duc de-acii.
R.,
Când bate ciasu la patru,
Iacă, mândr', aștierne pat.
Când bate ciasu la cinci,
Io, mândră, mă duc de-aici.
Când bate ciasu la șase,
Io mă iau în sus pe treaptă.
Când bate ciasu la șepte,
Io mă iau în jos pe treaptă.
Când bate ciasu la opt,
Neamul mândrei plânge tot.
Când bate ciasu la nouă,
Io sânt gata 'n haine nouă.
Când bate ciasu la zece
Nici cătană nu mă trece.

r. Hei Dună Dunărea,
Bumbuliscă-i mândra mea.
(446. Vidra-de-Mijloc, φ)

1059c.

Când bate ciasu la unu,
Auzi cum răpede tunu,
r. . N
Când bate ciasu la doi,
Io mer, mândră, dela voi.
Când bate ciasu la tri,
Io plecai, mândră, de-acii.
Când bate ciasu la patru,
Mândră, d-așternut să patu.
Când bate ciasu la cinci,
Io plecai, mândră, de-aici.
Când bate ciasu la șase,
Io plecai din țara noastră.
Când bate ciasu la șapte,
Mândră, trenul ne desparte.
Când bate ciasu la opt,
Am plecat ciopoṛu tot.

M. ENUMERATING SONGS

1059 a.

When the clock strikes one o'clock,
Refrain
I was readied like a peacock.
When the clock strikes two o'clock,
Refrain
Sweetheart, I shall go from you.
When the clock strikes four o'clock,
Come along, lass, make the bed.
When the clock strikes five o'clock,
You're to take my sandals off.
When the clock strikes six o'clock,
I (myself) was a choice soldier.
When the clock strikes seven o'clock,
Far away the German took me.
– – – – – – – – –
When the clock struck nine o'clock,
I was newly (made) a soldier.
When the clock strikes ten o'clock,
Mother, come and see me off.
When it strikes eleven o'clock,
I had learned to cross the Muresh.
When it strikes the hour of twelve,
I was in the chilly mountains.

Refrain: Hey, the Danube, Danube, ho!

1059 b.

Refrain
When the clock strikes one o'clock,
I am readied like a peacock.
Refrain
When the clock strikes two o'clock,
I am ready in new clothes.
Refrain
When the clock strikes three o'clock,
Sweetheart, I shall go from here.
Refrain
When the clock strikes four o'clock,
Sweetheart, see, make up the bed.
When the clock strikes five o'clock,
Sweetheart, I shall go from here.
When the clock strikes six o'clock,
I'll start upwards on the stair.
When the clock strikes seven o'clock,
I'll start downwards on the stair.
When the clock strikes eight o'clock,
All (my) sweetheart's kin are weeping.
When the clock strikes nine o'clock,
I am ready in new clothes.
When the clock strikes ten o'clock,
Even a soldier can't surpass me.

Refrain: Hey, ho, the Danube, ho,
(Like) a pin my sweetheart is!

1059 c.

When the clock strikes one o'clock,
Listen how the gun is booming.
Refrain
When the clock strikes two o'clock,
Lass, I go away from you.
When the clock strikes three o'clock,
Lass, I went away from here.
When the clock strikes four o'clock,
Sweetheart, let the bed be made.
When the clock strikes five o'clock,
Lass, I went away from here.
When the clock strikes six o'clock,
I went off from our land.
When the clock struck seven o'clock,
Lass, the train is parting us.
When the clock strikes eight o'clock,
The whole flock (of us) have left.

Când bate ciasu la nouă
Sârbu s'o predat de nou.
Când bate ciasu la zece,
M'a 'nvățat Murășu-a trece,
Și de lungu, și de latu,
Pân' asemenea cu capu.
r. Hei hai Dunărea,
s'o făcut podu pă ea,
Hei hai Dunărea,
să trecem în Sârbia.
(406 a. Arad, ♀)

1059 d.

|: Când bate ciasu la unu :|,
|: Cu mai daru și cu tunu :|;
|: Când bate ciasu la doii :|,
|: Am fo' gată de răsboi :|.
*r. Ăi, | Dunărea, | Dunărea,
s' o făcut podu pe ea,
Ăi, | să trecem la | {Rusița.
{Italija.
(406 b. Rușii-Munții, ♀)

1060 a.

Când fusei copil* de-un anu,
r.,
Furai calu din poivanu,
r. N
Când fusei copil de doi,
Mă 'nvățai a fura boi.
Când fusei copil de tri,
Mă dădui în bicherii.
Când fusei copil de patru,
Mă culcai cu mândra 'n patu.
Când fusei copil de cinci,
Mă dădui între voinici.
Când fusei copil de șasă,
M'apucai să-mi fac o casă
Când fusei copil de șapte,
Gata-i casa 'n jumătate.
Când fusei copil de opt,
Eu gata casa pe loc.
Când fusei copil de nouă,
Luai nanii cizme nouă.
Când fusei copil de zece,
Învățai Dunăre-a trece.
r. Trai lai mândra mea.
(416 d. Lelești)

1060 b.

Când fusei voinic de-un anu,
Furai calu din poivanu;
Când fusei voinic de doii,
Mă 'nvățai a fura boii.
(Vol. I. 80 c. Șoimi, ♀)

1060 c.

|: Când fusei voinic d'un anu,
r. :|,
|: Furai calu dîn poivanu,
r. :|.
Când fusei voinic dă doi,
- - - - - - -.
r. Ei hoi nana mè.
(416 a. Suplacul-de-Tinca, φ)

1061.

Fac-o lingură și două,
Și-o dat ei rochia nouă;
Fac-o lingură și tri,
Iac' opincil'e-l'-s (sic) aci.
Fac-o lingură și patru,
Iacă am, maică, bărbatu;
Fac-o lingură și cinci,
Iacă-i cizmele-l'-s aici.
Fac-o lingură și șase,
Găinile-s toate 'n casă;
Fac-o lingură și șepte,
Iacă mea vacă cu lapte.
Face-o lingură și opt,
Io mă duc, maică, de tot;
Face-o lingură și nouă,
Găinile toate ouă;

When the clock strikes nine o'clock,
Once again the Serb's surrendered.
When the clock strikes ten o'clock,
He taught me to cross the Muresh,
Both across and lengthways (cross),
Until like the head (I was).

Refrain: Hey, hey, the Danube, (hey,)
Over it a bridge was made;
Hey, hey, the Danube, (ho,)
Into Serbia for to cross.

1059 d.

When the clock strikes one o'clock,
How the gun was shooting off!
When the clock strikes two o'clock,
We were ready for the war.

Refrain: Hey, the Danube, Danube, ho!
Over it the bridge was made:
Let's cross into { Rus-si-a! / It-al-y!

1060 a.

When I was a one-year-old,
Refrain
I (first) stole a tethered horse.
Refrain
When I was a child of two,
I got used to stealing oxen.
When I was a child of three,
I began to go carousing.
When I was a child of four,
With (my) lass I went to bed.
When I was a child of five,
I got in among the stalwarts.
When I was a child of six,
I began to build my house.
When I was a child of seven,
Ready half-built was the house.
When I was a child of eight,
On the spot the house was ready.
When I was a child of nine,
For (my) lass I bought new top boots.
When I was a child of ten,
I was taught to cross the Danube.

Refrain: Tra-la, lass of mine!

1060 b.

When I was a lad of one,
I (first) stole a tethered horse.
When I was a lad of two,
I got used to stealing oxen.

1060 c.

When I was a lad of one,
Refrain
I (first) stole a tethered horse.
Refrain
When I was a lad of two,
\- - - - - - -

Refrain: Hey, hoy, sweetheart mine!

1061.

He makes one spoon and (then) two,
And he gave her a new dress.
He makes one spoon and (then) three,
See, here are the shoes as well.
He makes one spoon and (then) four,
Mother, see, I have a husband.
He makes one spoon and (then) five,
See, here are the top boots (too).
He makes one spoon and (then) six,
All the hens are in the house.
He makes one spoon and (then) seven,
Here (now) is my milch cow (too).
He makes one spoon and (then) eight,
Mother, I am going off.
He makes one spoon and (then) nine
All the hens are laying (now).

Face-o lingură și zece,
Nu mă dau pă hăle[1] fete.
1) = cele.
(487. Păucinești, ⁊)

1062.

1. Hai să zicem una,
Să să facă două.
Două țîțe fata are,
r.

N

(2.-7.)8. Hai să zicem (doi, tri, patru, cinci, șase, șepte,) opt,
Să să facă (tri. patru. cinci. șase. șepte. opt.) nouă.
Nouă luni muierea poartă,
Opt picioare racu are,
Șepte zile 'n săptămână,
Șase boi la plug sămănă,
Cinci degete la o mână,
Patru roate caru are,
Tri picioare la căldare,
Două țîțe fata are,
r.

r. La nevasta bună
multi feciori s'adună.
Să vorbim, să bem vin,
să ne veselim,
Rum, rum, rum cu rostopcin.
(601. Arad, ⁊)

1063.

[1. Dusu-mi, s'o dus
Mândruța la târg,
Să cumpir' o pui.
Puiu face pipipiu,
Și găină tarantiu,
r.]

[2.]3. Dusu-mi, s'o dus
Mândruța la târg,
Să cumpir' o {rață. gâscă.
Gâscă face gagaga,
Rață face rosonfus,
Puiu face pipipiu
Și găină tarantiu,
r.

r. Trandafir mă 'ntreabă,
Hai mândruță dragă.
(602. Albac, ⁊)

N. About bad people
Despre oameni răi

1064.

Dragu mi-i prunu cu pruni,
Și uomu cu vorbi buni;
Mi-i urît păru cu pere,
Și uomu cu vorbi rele.
(83 e. Drăgești, ф)

1065.

|: Frunză verde de alună :|,
|: Adă apă la cunună :|;
|: Frunză verde crastavete :|
|: {Adă apă la - sete :|.
Merg pe vale mort de sete.
5 Răi oameni pe-aici s'or pus,
Că nici apă n'or adus;
Răi oameni îs pe-aicea,
Că nici apă nu ne-or da.
(276. Bistra, ф)

He makes one spoon and (then) ten,
I'd not swap me for those lasses.

1062.

1. Come, let us say one,
That there might be two.
Two's how many breasts the girl has,
Refrain

(2.–7.) 8. Come, let us say { (two, / three, / four, / five, / six, / seven,) / eight,
That there might be { (three. / four. / five. / six. / seven. / eight.) / nine.
Nine months does the woman carry,
Eight legs does the crawfish have,
Seven days are in a week,
Six (yoked) oxen (go) a-sowing,[1]
Five are fingers of (one) hand,
Four wheels does the wagon have,
Three legs does the cauldron have,
Two's how many breasts the girl has,

Refrain: Where the worthy wife is,
Many lads (will) gather.
Let us talk, let's drink wine,
Let us (all) carouse.
Rum-rum-rum with celandine![2]

1063.

[1. She is gone, she's gone,
Sweetheart to the market,
For to buy a chick.
(Little) chick goes: pee-pee-pee,
And the hen (goes): tarantee.
Refrain]

[2.] 3. She is gone, she's gone,
Sweetheart to the fair,
For to buy a { duck. / goose.
(And) the goose goes: gah-gah-gah,
(And) the duck goes: rossonfoos,
(Little) chick goes: pee-pee-pee,
And the hen (goes): tarantee.
Refrain

Refrain: Rose of me is asking,
Come, beloved sweetheart.

N. ABOUT BAD PEOPLE

1064.

I love plum trees with (their) plums,
And (I love) well-spoken men.
I hate pear trees with (their) pears,
And an evil-spoken man.

1065.

Green leaf of the hazelnut,
Fetch some water for the wreath;
Green leaf (of the) cucumber,
{ Fetch some water for – – – thirst.
{ Dead of thirst I walk the dale.
Bad people have settled here,
Even water they've not brought;
There are wicked people here,
They won't give us even water.

[1] If, as the translator suspects, *sămână* is meant to be *se mână*, this verse should read: At the plow six beeves are driven.
[2] The translator assumes that *rostopcin* is meant to be *rostopască* (or *rostopastă*), the Rumanian name of the plant *Chelidonium majus*.

O. Against authority
Împotriva autorității

1066.

Bată, Doamňi, mama lor,
Că biňe li-i domňilor;
Domňii umblă cu nădragii
Printre noi, printre iobagii,
Doamňiľi cu sumňi largii.

(503. Delani, ф)

1067 a.

|: Bate-l, Doamne, pe popa-le :|,
Pe popa și pe birău[1]-le; N
Pe popa dârt[2] cununie
Și pe birău dârt porție.

1) < biró (ung.) = primar. 2) = pentru.

(62 a. Lelești, ɋ)

1067 b.

Haida, mândră, 'n satu meu,
Că nu-i popă, nici ďirău[1],
Că-i o bătut Dumnezeu:
Pe popă pintru poptie,
Pe ďirău pintru porție;
Pe popă pintru poveste,
Pe ďirău pintru neveste.

1) = birău < biró (ung.) = primar.

(13 c. Cooc, ɋ)

— • —

P. About highwaymen
Cântece hoțești

1068.

|: Tătă lumea zice lotru :|,
Da nu știu de ce sânt lotru.
Las' meargă cu mine 'n codru,
Să vadă de ce sânt lotru:
De fiete or de neveste,
Or de cai fără căpestre,
Or de boi cu ștreanguri noi,
Or de vaci cu coarne largi.
–Hai, Mihai bacii[1], Mihai,
Haidă, noi să furăm cai!
Și de nu avea căpestre,
Iè la curpeňi și suciește,
Și fură tu de prâleşte[2].

1) < bácsi (ung.) = nene. 2) = pârlește.

(163. Igriș, ф)

1069.

Crijmăriță dela vamă,
Taie-un pui și ňe fă zamă;
Pe când om veňi 'napoi,
Pentru unu ți-om da doi.

(458. Luncșoara, ɋ)

1070. refr. N° 188

|: D-Ardilean cu gubă sură :|,
r.,
Ziua doarme, noaptea fură,
r.;
D-Ardilean cu gubă neagră
Ziua doarme, noapte-aleargă.

r. Măi dorule măi.

(52 d. Budureasa, ф)

1071.

|: Dela târg pân la Șumandu :|
|: Num' un cal orb am furatu :|. N
D-inde-am stat, l-am adăpat,
De el șapte c'am legat.
Mă sui pe-un cal mai bun,
El mă trânti de pământ.
Și jandarii că mă prinse,

O. AGAINST AUTHORITY

1066.

Strike, oh Lord, their mothers (all),
For the gentry have such ease!
Gentry go about in trousers
Among us, the bonded slaves,
(And their) ladies in wide skirts.

1067 a.

Lord, strike (down) at (our) priest,
At the priest and at the mayor:
At the priest because of weddings,
At the mayor for the taxes.

1067 b.

Come along, lass, to my village,
There is neither priest nor mayor,
For the Lord has struck them (down):
For (his) priesthood (struck) the priest,
For the taxes (struck) the mayor;
(Struck) the priest (down) for (his) story,
(Struck) the mayor (down) for the women.

P. ABOUT HIGHWAYMEN

1068.

Everybody calls (me) robber,
But they don't know what I'm robbing.
Let them come into the forest,
That they might see what I'm robbing:
Whether girls or married women,
Whether horses without bridles,
(Pairs of) oxen with new head-ropes,
Or else milch cows with long horns.
Come, Mihai, brother Mihai,
Come along, let's steal some nags!
And if they are without bridles,
Get some vines and twist them (tight),
And just steal until it singes.

1069.

Landlord's wife from near the tollgate,
Kill a fowl and make us gravy;
By the time we're back again.
We shall give you two for one.

1070.

Transylvanian with grey sheepskin,
Refrain
Sleeps (all) day and steals by night;
Refrain
Transylvanian in black pelt cloak,
Sleeps (all) day and runs by night.

Refrain: Oh you yearning, you!

1071.

From the market to Shumand,[1]
Only one blind horse I've stolen.
Where I stopped, I watered him,
(And) tied seven more to him.
(Then) a better horse I mounted,
(But) he threw me to the ground,
The gendarmes caught (up with) me.

[1] No locality named Şumand has been identified by the translator. The place referred to may possibly be Ciumani (district of Ciuc).

Doi mă leagă, doi mă 'ntreabă:
-Inde-s caii, lotrule?
-I-am vândutu, domnule.
Cu tri sute de aramă
Şi-mi făcui cu domnii seamă;
Şi cu-o sută de d-argint
Şi băui cu mândra 'n birt.
(255 a. b. Arad, ɋ)

1072.
La uşa de de ujagă
Şase domni eî mă chîamă,
Tri mă leagă, tri mă 'ntreabă,
Cê-am făcut cu mârga neagră?
Mârga neagră cu mânzatu,
Eu o, domnule, c'am dat-o
|:D-în târgu d-în Ţăligradu:|
C'o sută şi doî de zloţi,
Du-te-î face dacă poţi,
[Scoate-i, Ioane, dacă-l poţi.
Ion banii că i-o luat;]
Eî Ion mârga el o datu,
Eî Ion banii î-o luatu.
La tot birtu-mî las florintu
Şi 'n tot cotu-mî las eu zlotu;
Da la birtu cel din colţiu
D-acolo-î sută cu toţiu.
(259. Jadani, ɋ)

—— • ——

9. Jail Songs
Cântece de temniţă

1073 a.
În uşoru temiţei
Scrisu-i numele bădii,
Că-i tânăr fără musteaţă
În temniţă pe viaţă.
-Ia ieşi, mândro, de mă viezi,
Că-z la umbră, nu-z la soare
Şi postesc şi zi şi noapte,
Şi trag foame cât să poate.
(46a. Nucşoara, ф)

1073 b.
|:Foie (sic) verde, trifoî verzi:|,
Vino, mândro, de mă vezi, r.,
|:Că-s la umbra, nu la soare:|
Şi cu lanţuri pă pticîoare, r.,
|:Cu mânile pă cătuşă:|
Tri lăcate sânt pe uşă, r..
Dar afară cine şede?
Şede hoţul de haiduc[1],
Păzeşte până mă culc,
Că-i îi frică, că mă duc.

r. foîe (sic) verde.

[1] < hajdú (ung.) = un fel de temnicer la temniţa judeţului.

(307 b. Feneş, ф)

1074.
|:Cine-o zis, că-î bine robu:|,
|:Umblară-ar prin târgurî orbu:|,
|:Să să mirîe târgurile:|,
|:Cum de mine s'or miratu:|
Umblân' în craiţur[1] legat
Cu şandarii d-înapoi
Pentru tri părechi de boi
Şi şase de cârlaniori.
(287. Păucineşti, ɋ)

[1] = lanţuri?

Two enchain me, two ask questions:
Robber, where are (all) the horses?
I have sold them, sir, (I said,)
For three hundred copper coins,
With the gentry made a deal;
For a hundred silver coins,
With (my) lass drank at the inn.

1072.

At the door (that's made) of glass,
Call for me six gentlemen.
Three enchain me, three seek answer:
What did I with the black cow?
The black cow is with (her) yearling;
As for me, sir, I have sold her
At the market, in Stambul,
For a hundred zlots and two:
Go and make them if you can;
Get them out, John, if you can,
(In the end) John got the cash,
(It was) John who sold the cow;
Well, John took the money (too).
At each inn I leave a florin,
At each turn I leave a zlot;
At the tavern in the corner,
That's where there's a hundred whole.

Q. JAIL SONGS

1073 a.

On the lintel of the jail,
Written is (my) lover's name;
He's a youth with no mustache,
(He's) in jail for (his whole) life.
Sweetheart, come and see me, do,
For I'm in the dark, not sunlit,
And I fast both day and night,
And I'm hungry as I can be.

1073 b.

Green leaf (of the) clover green,
Come to see me, sweetheart (mine).
Refrain
For I'm in the dark, not sunlit,
And with chains upon my legs,
Refrain
(I'm) with handcuffs on my hands,
On the door there are three locks.
Refrain
But outside (the door) who's standing?
It's that robber of a jailer,
Waiting till I go to bed,
For he fears I'll run away.

Refrain: A green leaf, ho!

1074.

(He) who said it's well to slave,
May he go blind through the markets,
That the markets (at him) wonder
As they've wondered about me,
Going (through them) bound in chains,
With the gendarmes right behind me,
For three pairs of oxen (only),
And (for) three brace of young lambs.

1075.

Hai ľiľi mândriľe meľe,
Strângeţi-vă toaťe trele
|: Şi-mi ţiňeţi o leturghie :|,
Doar' oi scăpa de robie.
Că robie 'n ce-am picat,
N'am nădejde de scăpat.
(11 a. Săliştea-de-Vaşcău, ϕ)

1076 a.

|: Leagănă-să, să leagănă :|
De mijlocu codrului
Puiuţu paltinului.
-Hoi paltin, paltinul meu,
Ce te legeni tu cu greu?
-Da zău eu că mă leagăn,
Că pe mine lege-şi fac
Meşteri dela Ţeligrad,
Că la mine mi-or veni
Tri feciori cu tri topoare
Jos la vatră să m' oboare.
Şi de mine face-or
Mase mândre domnilor,
Scaune mândre proştilor,
Şi roştei temniţilor,
Şi scăriţă la temniţă,
Şi o scantă (?) la temniţă.
Măi Doamne, decât de-acele
Măi adu, Doamne, d-un vânt,
Să m' oboară la pământ,
La temniţă nu s' aleagă
Nici un cui de acea treabă.
(24. Budureasa, ϕ)

1076 b.

-[Săraci brazi înceťinaţi,]
|: La ce fog vă ľegănaţiă :|?
-Noi cum nu ňe-om ľegăna-re,
|: Că la noi aş' o viňiţă :|
Tri meşteri cu tri topoare,
Să ne taie tăt fărtai[1],
Să ne puie pe tri care,
Să ne ducă 'n jos la ţară,
Să ne facă ťemnişoară,
Ťemnişoara robdilor,
Veselia domnilor.

1) < fertály (ung.) < Viertel (nemţ.) = sfert.

(103 a. Comori, ϕ)

R. Miscellaneous Subjects
Subiecte diferite

1077.

Mă dusei io |: 'n vie, 'n vie :|,
S' a 'ncăpat bosioc mňie, mňie, mňie;
Nu ştiu ciňe |: mă pânďi :|,
Cătă maica |: mă pârî :|.
Maicuţa |: să mânie :|,
Şi 'n temňiţă |: mă bagă :|.
În | temňiţă mică |: ďe peatră :|
Mă uitai io |: pe-o fereastă :|;
Fetele văzui jucând,
Numai pe-a mea nu văzui,
Că s'o dus pe-o cale lungă,
N'are pită să ajungă.
I-aş trimete zor pe steľe,
Steľe-s multe mănânţeľe,
Nu să duc fără de jeľe;
I-aş trimete zor pe lună,
Luna-i mândră şi frumoasă,
Nu ieşi din ţara noastră;

1075.

Come along, you sweethearts mine,
Gather round all three of you,
Hold a prayer service for me,
That I might escape from bondage.
For the bondage I am in
I've no (other) hope of 'scaping.

1076 a.

It is swaying, it is swaying.
In the middle of the forest,
(Is) that sapling maple tree.
Hey, you maple tree, my maple,
Why so sorely are you swaying?
Yes, I swear I'm swaying (hard),
For they've made a rule for me:
Master craftsmen from Stambul,
So that there will come to me
Three young men with axes three,
By the hearth to lay me low;
And of me they (then) will make
Handsome tables for the gentry,
Handsome chairs for simple folk,
And for prisons some barred doors,
And a ladder for the jail,
And a settle for the prison.
Rather than such things, oh Lord,
Bring along a wind, oh Lord,
To the ground to topple me,
That the prison might not gain
From that deed even a nail.

1076 b.

Oh you hapless bushy fir trees,
Why the fire do you sway?
How then should we not be swaying?
For to us have come already
Craftsmen three with axes three,
For to cut us into pieces,
(And) to put us on three wagons,
Down into the land to take us,
(There) to make a jail of us:
(It's to be) a jail for bondsmen,
(For) the pleasure of the gentry.

R. MISCELLANEOUS SUBJECTS

1077.

I went (up) into the vineyard,
For myself to get some basil;
I don't know who watched me (go),
(And) went tale-bearing to Mother.
Angered was my mother (sorely),
And she put me in a prison,
In a small jail (made) of stone.
Through the window I looked out,
(And) I saw the lasses playing,
Only mine I didn't see,
For she's gone on a long journey,
(And) she hasn't bread enough.
By the stars I'd haste her some,
(But) the stars are small and many,
(And) they won't go without woe.
By the moon I'd haste her some,
But the moon is proud and handsome,
It will not leave our country.

I-aș trimete zor pe soare,
Soare-i mândru și rătund,
Nu ieși din țara 'n fund.
(560. Albac, ☾)

1078.

|: Maică, de dujmane multe :|
Nu pot ieși nici din curte,
Nu pot ieși nici din curte.
|: Dujmane s'or vorovitu :|,
Să mă poată scoate 'n drum,
M'ar face tot praf și scrum.
Pe dujmane să le calce,
Și ca-a mele nu le-or face,
Că a mele le-o uns maica | 186
Cu peană de mierla verde, | 246 a., 9-14 b. 1-6
Să fiu dragă cui mă vede. | 610, 5-8 1205, 6-7
(292 b. Petroșan, ⌀)

1079 a.

|: Fă mă, Doamne, ce m'îi face, r. :|,
Fă mă, Doamne, busuiocu, r., N
Să mă pun' feciorii 'n clop[1],
Și fetile la zadie,
Și popa la cununie.
Fă mă, Doamne, ce m'îi face,
Fă mă-o brâncă de dragoste,
Să mă bag pă su' paviște[2],
Să vadă și paviște,
Ce d'ajunge dragoste.
Iară m'o face m'îi face,
Fă mă-o brâncă de cerit[3],
Să mă bag pă su' pământ,
Să vadă și pământu,
Ce d'ajunge urîtu.
r.[1]) Ană Logojeană.

1) = pălărie. 2) = pajiște.
3) = cerat = medicament compus de untdelemn și apă.
(382 b. Țiganeștii-de-Criș, ⌀)

1079 b.

Fă, Doamne, pădure râd, mă,
Și goronii dumbravnicu,
r.
|: Mesteciniî busuiocu :|,
r.,
Să-și pună feciorii 'n clop[1],
Și fetele la chiotoare
Dumineca 'n serbătoare.
r. Jor luna, jor luna vale sună,
Mândruliță, noapte bună.
1) = pălărie.
(312 d. Hotărel, ⌀)

1079 c.

|: Fă mă, Doamne, ce mi-i face 4x :|,
|: Fă mă trecie pă baltă 4x :|,
Suptire, Doamne, și 'naltă,
Să mă cosească cosaci,
Să mă stringă lodogași,
Să mă facă d-în tuhanc,
Să mă ieie boi în coarne,
Să mă țipă 'nt'o grădină,
Să mă fac io struguriel,
Să mă mânce voinicel.
(422. Ghelari, ⌀)

1080.

De mi-ar hi făcut maica
Două fântânele rece
Între două dealuri sece;
D'înt' a mele hicioarele
Să hi făcut scăunele;
Trupu să hi pus în dungă,
C'ar hi fost masă rotundă;
Și din mâna me ce dreaptă
Păhărel de băut apă.
(280 b. Târna-Mare, ☾)

1081.

Păsăruică d'in săcară,
Știi tu ce ți-am spus afară,

By the sun I'd haste her some,
(But) the sun is proud and round,
Through the bottom it won't leave.

1078.

Mother, on account of foes,
I can't even leave the yard,
From the yard I can't go out.
(For) bespoken are my foes:
Should they get me on the road.
They'd make dust and ashes of me.
May my foes be overcome
So they shan't be made like mine,
Because mine my mother's smeared
With the quill of a green blackbird,
So that all who see me love me.[1]

1079 a.

Make me, Lord, what You would
make me:
Refrain
Change me to a sprig of basil,
Refrain
In their hats the lads might set me,
And the lasses at their skirt,
And the priest at weddings (use me).
Make me, Lord, what You would make
me:
Change me to a pinch of love,
So I'll burrow 'neath the meadow,
That the meadow, too, might see
How far (down my) love can reach;
Make me over (then) again:
Change me to a pinch of balm,
So beneath the earth I'll burrow,
That the earth might see as well
What becomes of loneliness.

Refrain: Ana Lugojana!

1079 b.

Lord, change forest into meadow,
(Into) mistflower[2] (change) the oak,
Refrain
(And) the birch (change into) basil:
Refrain
Lads might set it in their hats,
Lasses in their buttonholes,
Of a holy feast day Sunday.

Refrain: Moon below, moon below, the vale's ringing.
A good night to you, my sweetheart.

1079 c.

Make me, Lord, what You would make
me:
Change me to a pond-side reed,
(Make me) slim, oh Lord, and tall,
That the mowers mow me down,
That the grooms might rake me up,
Into sacks to gather me,
In their horns may oxen take me,
(And) into a garden throw me,
(Where) I'd change into a grape,
To be eaten by a lad.

1080.

Had (my) mother (only) made me
Two cold-water wells to be,
In between two hillocks dry,
Of my feet (she might have made)
Little chairs (to sit upon);
Had she set my body sideways,
A round table it might have been;
Of my right hand (she'd have made)
A small glass for drinking water.

1081.

Little bird out of the rye (field),
You know what last night I told you:

[1] There is no clue in the text as to the meaning of the last five verses, whose enigmatic wording is faithfully translated above. There may be a couple of verses missing. The speaker is obviously a girl (the foes are feminine in the original).

[2] *Dumbravnic* is both the scented wildflower *Melittis melissophyllum* and the herb *Eupatorium cannabinum.*

Să scot șauă (sic) d'in cărară,
Să o puį pă murgų-afară,
Să mă duc a (sic) nouă țară,
|: D-în țara Teleienească :|,
Să-mį cumpăr carte domnească,
Să întru 'n cănțelerie
Să mă 'nvețe domnį a scrie.
Scriių (sic) două-tri rănduri,
Mă lovi neşte gânduri.
Țipai cartea pe fereastă,
Văd o dalbă de nevastă,
Merge să să spovedească.
Spovedi i-ar frigurile,
Ca pe mine gândurile.
(280 e. Cămărașul, đ)

1082 a.

Tot am dzis și m'am jurat,
Că n'oį ținea curvă 'n sat.
Dar nu dzic, ňișį nu mă jor,
Că-mį țin, mândră, până mor,
Și văd la mulțį și năcazį,
Și įubesc, nu pot să las.
Frunză vierd'e liemn uscat,
Pe miňe or luat în at[1]
Că io cu ei nu mă bat,
Nișį muierie nu l'e-am luat,
El'e singure mă plac.
Frunză vierd'e iarbă crudă,
Pe miňe la mulți l'i-i șiudă.
Șiuda-i mânșe, boala-i calșe,
Că nișį mie n'au șe-mi fașe;
Io l'e f.. copil în c..,
Merg la mândră, nu l'e spun.

[1] at (sârb. < turc.) = cal; ló (ung.) = cal; a lua în at [< lóvá tesz (ung.)?] = a momi.

(540. Alibunar, đ)

1082 b.

|: Frunză vierd'e iarbă crudă :|,
|: La mulțį pre miňe l'i-į șudă :|.
|: Las' le fie, boala-į { – – mânșe :|,
|: Că eį mie n'au șe-mį fașe :|,
Că mâncarea nu l'e-o mânc,
Numai dragostea l'e-o strâc;
Băutura nu l'e-o beu,
Numai dragostea l'e-o iau.
(264. Alibunar, φ)

1083.

|: Câte florį îs pe pământu :|,
Toate trag la juramântu.
|: Numaį floarea vinuluįį :|
Trag în partea raįuluįį.
|: Strigă 'n sus la Dumňezeųu :|:
– Coborį, Doamňe, pe pământu,
Să vezi ciuma ce-o făcut:
Pe unde-s tufile d'ese,
Tot mormânturi d'i ňeveste;
Pe unde-s tufile mari,
Mormânturi d'i fete mari;
Pe unde-s tufile mici,
Tot mormânturi d'i voinici.
(123 a. Vidra-de-Mijloc, φ)

1084.

|: D-în pădurița cu fagi :|
|: Mier' fįecile după fragi :|.
Iară eu, cuprins de dor,
Mă luai d-în urma lor.
Și-ajunsei în pădurița,
Dar nu văd nici-o fetiță.
Mă pusei să hodinesc,
Stau pe gânduri, mă gândesc,
Pe ce cale să porniesc,
Ca să poci să le 'ntâlniesc.

On the path I'd take the saddle,
Outside on the bay horse set it,
Off to a new land to go,
To the land of Italy,[1]
Buy myself a lordly letter,
(And) to get into an office,
That the gentry teach me writing.
I wrote down two or three lines,
(Then) was struck by certain thoughts,
Threw the book out of the window,
Saw a beauteous married woman,
(Who was) going to confession.
May she be confessed by fevers
Just as I am by my thoughts.

1082 a.

I've been saying and I've sworn
In the thorp to keep no strumpet.
But I do not say or swear
Till I die to keep no sweetheart.[2]
Worries though I see in others,
Loving I cannot leave off.
A green leaf (and some) dry timber,
(It is) they who've lured me on,
For I do not fight with them,
Nor their wife from them have taken;
It's the wives who care for me.
Green leaf (of the) unripe grass,
Many have a grudge against me.
May the ills and envy strike them,
Nothing can they do to me:
In the .... I .... their child,[3]
I'll go wenching, tell them nothing.

1082 b.

Green leaf (of the) unripe grass,
Many bear a grudge against me.
Let them bear, may illness strike them,
They can do nothing to me;
For I do not eat their food,
All I do is spoil their love;
(And) their drink I do not drink,
All I do is take their love.

1083.

All the flowers of the earth
Draw toward an oath that's pledged;
Of the vine alone the flower
Draws toward the side of heaven.
It calls upward toward God:
Lord, descend upon the earth,
To see what the pest has wrought:
Where the thickest bushes grow,
(There are) only graves of wives;
Where the tallest thickets grow,
(There are) only graves of maidens;
Where the smallest shrubs are (found),
(There are) only graves of stalwarts.

1084.

In the copse of beechnut trees
Go the girls to gather strawberries;
Overcome with yearning, I
After them set out to follow.
In the coppice I arrived
But saw not a single lass;
(So) I laid me down to rest,
Thoughtfully I fell to thinking
Which way (it were) best to take,
So the lasses I might meet.

[1] There is a remote possibility that *ţara Teleienească* might refer to the village of Telenești, in the district of Ciuc.
[2] Alternative reading for this verse: Till I die to keep this, lass.
[3] A crude obscenity elided here.

Mă luai pe deal în sus,
Dar acolo fete nu-s;
Mă 'ntorsei în jos la vale,
Mă 'ntâlni cu-o fată mare.
-Bună ziua ia, fetiță!
-Mulțamesc ție, bădiță!
Dar te rog, bădițo, zău,
Să nu-mi fac nimica rău.
-O fetiță frumoșică,
Nu-ți fie de mine frică,
Că nimica rău nu-ți fac,
Numai te sărut cu drag.
Săruță-mă, bade,-odată,
Să nu știe lumea toată;
Săruță-mă, tot săruță,
Pân' vei număra o sută.
(86 b. Seceani, ɸ)

1085a.

|: Bătrânit-am, bătrânit :|,
Da cum drac n'oi bătrâni
Tot pă drumu țării,
Luând birtu de-arându,
Mândrutele de-arându?
Pusei șaua pe Șarga[1],
Mă dusei la Lipova
La lelița Catița.
Legai pe Șarga de leasă,
Eu întrai la mândra 'n casă.
Mândra puse cina 'n masă,
Eu cinai și mai rămasă.
Mândra prinse-a mă jura,
C'am mai cinat la d-alta;
Eu mă jurai și nu prea,
C'am știut, c'o fost așa.

[1] < Sárga (ung.) = nume de cal.

(377 b. Criștior, ɸ)

1085 b.

= var. a., l. 1-3

(433. Criștior, ɸ)

1086 a.

|: La fântână 'ntră liverzi, hm :| liverzi
|: Iăst'un pom cu pomii verziă, hm :| verziă
|: Da păndar pă ciňe-om puňe, hm :| puňe?
Puňe-om o fată și-un juňe.
Tăt păndiră, cât păndiră,
Da la-o vreme să turtiră.
Ice[1] june cătă fată:
-Haidă, fată, și[2] fugim!
Ice fata cătă june:
-Dă ține l'ezne-a fugi,
Că ești om cu pălărie,
Îndi meri ai omeňie;
Io-s o ciumă dăsplătită
Dă tăte lumea hulită.

[1] = zice. [2] = să.

(444 c. Cotiglet, ɸ)

1086 b.

|: La fântână 'ntre livedzi, hm :|,
Estę-un pom cu poamię vięrdzi,
r.
Pădzitori pă cine-om pune?
Pă-o fată mare și-un june.
Ei păziră, cât păziră,
Dela-o vreme să iubiră,
Și-amândoi că să vorbiră:
-Să fujim la beci al mic,
Să nu știe-ai noști nimic;
Să fujim la beci al mare,
Să nu știe maică-ta-re.

r. Hai, nană, la noi.

(444 a. Igriș, ɸ)

1086c.

|: La fântână 'ntre liverziă, hm :| liverziă
|: Estę-un păr cu peri verziă, hm :| verziă.
|: Da {perile / periele} sânt dę-argintu, hm :| argintu,

I began to climb uphill,
But the lasses were not there.
I turned back toward the valley,
(And at last) I met a maiden.
Little lass, good day to you!
(Many) thanks to you, young man;
By the Lord, young lad, I beg,
Don't you do me any harm.
Oh, you beautiful young maiden,
Do not be afraid of me, for
I'll not do you any harm,
I'll but kiss you lovingly.
You may kiss me once, young man,
So that everyone won't know it;
Kiss me, keep on kissing me
Till you count up to one hundred.

1085 a.

I've grown old, I have grown old;
How the devil shouldn't I:
All the time upon the highway,
Taking (all) the inns in turn,
(And) the lasses in (their) turn?
I saddled the sorrel mare,
And rode (up) to Lipova,
To (see) sister Catitza.
I tethered the sorrel mare,
Went into (my) sweetheart's house.
She set supper on the table;
I had supper, some was left.
Sweetheart started cursing me,
(Said) I'd eaten with another.
I swore (not), but not too hard,
For I knew that's how it was.

1085 b.

[Lines 1–3 = lines 1–3 of *1085a*.]

1086 a.

By the well amid the orchards,
There's a fruit tree with green fruit:
But whom shall we set to watch it?
We will set a girl and boy.
They kept watching, watched awhile;
They went flat after a while.
Says the youngster to the lass:
Come on, lass, let's run away.
Says the maiden to the lad:
You can easily run off;
You're a man, you wear a hat;
Where you go, you're well received.
I'm a pest with hair let down;
(I'd be) spurned by everybody.

1086 b.

By the well amidst the orchards
There's a tree with unripe fruit:
Refrain
Whom shall we set watchman (there)?
A (fair) maiden and a lad.
They kept watch, they watched awhile
They made love after a while,
And they fell to talking both:
Let's run off to Little Vienna,[1]
So that our folks know nothing.
Let's run off to Greater Vienna,
That your mother mightn't know.

Refrain: Sweetheart, come to us.

1086 c.

By the well amid the orchards
There's a pear tree with green pears,
But the pears are made of silver,

[1] Following the example of the Magyars, the Rumanians formerly called Vienna *Beciu* (Becs). *Beci al mic* (Little Vienna) would seem to be Becicherecul-Mic, a small town in the district of Timiș-Torontal. There are, however, two localities in Rumania called Beciu (pronounced Betch), though neither is in Transylvania.

Și cu poala la pământu
Da le-om pune-un pănditor
De o fată și-un fecior.
Da păndiră, cât păndiră,
Pân' odată să iubiră.
(444 f. Delani, ф)

1086 d.

|: La fântână 'ntra(sic) liverziă, hm:| liverziă
|: Iăste-un păr cu perie verziă, hm:| verziă
|: Cu crengile pă pământu, hm:| pământu,
|: Cu perile dă d-ârgintu, hm:| d-ârgintu.
Pânditor pă cine-om pune?
Pă mireasă și pă-un juni.
Tăt pândiră, cât pândiră,
Da la-o vreme să iubiră.
(444 h. Decănești, ф)

1086 e.

|: La fântână 'ntre liverzi, mă, hei:| liverzi,
r. ,
|: Este-un păr cu pere verzi, mă, hei:| verzi,
r. .
|: La trupina părului, mă, hei:| părului,
r. ,
|: Șede-o fată și un june, hei:| june.
Ei păziră, cât păziră,
Dela-o vreme să iubiră.
r. Io mă duc, mă duc.
(444 b. Satchinez, ф)

1086 f.

|: La fântână 'ntra(sic) liverziă, r.:| liverziă
|: Iăste-un pom cu pomi viărziă, r.:| viărziă,
|: Cu crengile pă pământu, r.:| pământu,
|: Cu merile dă d-ârgintu, r.:| d-ârgintu.
|: Mai șede d-o popădiță, r.:| popădiță[1],
\- - - - - -
r. mai hm.

[1] dimin. de pupăză?

(444 j. Tăsad, ф)

1086 g.

Colo 'n vale la livedziu,
1. r. ,
Este-un păr cu piere vierziu,
2. r. .
Nu știu șine o momit,
De pierili le mănâncă
Și frunza mai rău a strică.
1. r. Rânduńică mică.
2. r. Vine la noi și eu la voi.
(419k. Murani, ф)

1086 h.

|: La fântână 'ntre liverzi, mai:| liverzi,
r. ,
|: Este-un păr cu pieri verziă, mai:| verziă,
r. .
Și pierile dă d-ârgintu, mai:| ârgintu,
r. Frunză dă măr dulce,
io, mândră, m'oi duci'.
(444 e. Ginta, ф)

1086 i.

|: La fântână 'ntra(sic) liverzi, 1. r.:| liverzi,
2. r. ,
|: Este-un păr cu perie verzî, 1. r.:| verzî,
2. r. .
1. r. hoi hoi hoi.
2. r. Floare câmpului.
(444 k. Luncșoara, ф)

1086 j.

|: La fântână 'ntre liverzi, hm:| liverzi,
r. , N
\- - - - - -
r. Trai lai lai și hop hop hop.
(444 d. Idicel, ф)

1086 k.

La fântână 'ntră liverzi, r. N
\- - - - - -
r. hm hm hm.
(444 l. Ghelari, ф)

*1087 a. [Correct place: after 1079c]

|: Tipai ză-, uotii
păstă deal-, dealu-i :|,
r. ,

Hanging down unto the ground.
But we'll set a watchman o'er them:
(Set) a maiden and a lad.
So they watched and watched awhile,
(Then) made love after a while.

1086 d.

By the well amid the orchards
There's a pear tree with green pears,
With boughs (hanging) to the ground,
With the pears (all made) of silver.
Whom shall we set watchman (there)?
The (young) bride and a young man.
They kept watch, they watched awhile
Till they fell in love (together).

1086 e.

By the well amidst the orchards
Refrain
There's a pear tree with green pears.
Refrain
(And) beside the pear tree's stem
Refrain
Sit a maiden and a youth.
Watching did they watch awhile,
(And) after a while made love.

Refrain: I am going off.

1086 f.

By the well amid the orchards
Refrain
There's a tree with unripe fruit,
Refrain
With (its) boughs upon the ground,
Refrain
With (its) apples (made) of silver.
Refrain
There's a hoopoe hen there too,
Refrain
– – – – – – – – – –

Refrain: More h'm!

1086 g.

In the valley by the orchards
1st Refrain
There's a pear tree with green pears.
2nd Refrain
Who (was) lured (there) I don't know,
(To be) eating (all) the pears
And the leafage sorely spoiling.

1st Refrain: Tiny little swallow.
2nd Refrain: Come to us and I'll come to you.

1086 h.

By the well amidst the orchards,
Refrain
There's a pear tree with green pears,
Refrain
And the pears are (made) of silver.

Refrain: Leaf of the sweet apple,
Sweetheart, I'll be going.

1086 i.

By the well amid the orchards
1st Refrain
2nd Refrain
There's a pear tree with green pears.

1st Refrain: Hoy, hoy, hoy!
2nd Refrain: Flower of the field.

1086 j.

By the well amid the orchards
Refrain
– – – – – – – – – –

Refrain: Tra-la-la and hop, hop, hop!

1086 k.

By the well amid the orchards
Refrain
– – – – – – – – – –

Refrain: H'm, h'm, h'm.

1087 a.[1]

I threw my eyes out over the (small) hill;
Refrain

[1] The stammering effect sought in this text has been ignored in the translation above; but the curious meter has been faithfully rendered throughout.

|: Văzui fa-, fată
dă munteanu-teanu :|,
r. ,
|: Dăscălțe, -țe și
suduie, -ie-le :|
r.
|: Țipai cap-, capu
pă obloc, -locu :|
r.
|: Dăscălțând, -țând și
pă-, păruț galben :|,
r. .
\- - - -

r. Hop și ie șișe*.*
(428. Drăgești, ф)

1087 b.*
Țipai uochii păstă deal,
Văzui fată de muntean
Dăscălțân' păruț galbăn:
-Păruț, păruț, păru mňeu,
Crească mi-te Dumnezeu
Iarbă verde 'n temeteu[1],
Și[2] o taie cosașii,
Și[2] o d-adui (sic) furcașii,
Și[2] o bage pă obloc
La Daru[3] și la Bimboc[3],
Daru și o ieie 'n coarne,
Și[2] te-arunce pă câmpie,
Și[2] te faci buciun (sic) dă vie,
Din bucium (sic) în strugurași,
Și te faci un feciorași.

1) < temető (ung.) = cimitir. 2) = să.
3) < Daru, Bimbó (ung.) = nume de boi.

(428. Dumbravița-de-Codru, ф)

1088.
'Dine[1] Petre d'ela stână
' Cu pușca, pușca pe
mână plină, plină,
r. ,
Hai tu, meșter, făr' a stare,
Drăguțu, drăguțu
mi l-oi spune, spune,
r. ,
De { l-o pune de cărbune,
mi-or pune pe tăciune,
De l-oi spune, spune,
sus l'or pune, pune;
r. ;
De l-oi tăcè, l-oi mai avè.

r. Ghingheșelu, -șelu sufletel.

1) = vine.

(447. Turț, ф)

1089.*
Pă supt d-umbra nucilor
[Este-un pat mândru de brad.]
Scoală-te | Ioane, te,
O dinit[1] mi prietini de-a | tei,
[E]i o zis că tu ai furat
Lemnile din patul tău.
Hei, Ioane, de tri zile,
Hei, decând te-ai adurmit,
Cu tine ori-ce-am făcut,
Nu te am putut trezi.

1) = venit.

(600. Recea, ф)

*1090 a.
1. |: Foaie verde și-o nuia,
{Frunză
colo jos în valicia șede mândra mea :|
Nu știu ce se (sic) fac,
la ea se mă bag,
Că fereasta-i astupată
și ușa 'ncuiată.

2. |: Io cu mândră fac ce fac,
și fereasta ei o sparg și la ea mă bag, ha :|
Fericit voi fi,
până voi iubi,
Până-s, mândră, la iubit,
nu mă trebuie nimic.

Saw the daughter (then) of a hillman[1] (stout);
Refrain
(She was) barefoot and cursing (lustily).
Refrain
I put my head through, through the window (then),
Refrain
(Saw her) baring (her) yellow tresses (too).
Refrain
– – – – – – – – –

Refrain: Hop and everything.[2]

1087 b.

O'er the hill I threw my eyes,
Saw a hillman's daughter (fair),
Laying bare (her) yellow hair:
Tresses, tresses, hair of mine,
May the Lord (but) make you grow
(Into) green grass in the graveyard,
By the scythemen to be mowed,
By the forkers to be gathered,
To be put in through the window
Before Daru and Bimboc.[3]
Daru take you on his horns,
Toss you (out) into the meadow,
That you change into a vine stem,
From the stem into a grape,
To become a little youth.

1088.[4]

From the sheepfold Peter's coming
With a gun, a gun in his hand, loaded, loaded.
Refrain
Hey, you craftsman without riches,
My lover, my lover I shall tell of, tell of,
Refrain
On { hot coals if they would set me,
hot embers if they'd set him,
If I tell him, tell him, high they'll put him, put him;
Refrain
If I don't tell, I'll still have him.

Refrain: Dainty little soul of mine, of mine.

1089.

In the shade of walnut trees
There's a handsome bed of pine-wood.
(Come,) wake up, John, (and) get up,
For some friends of yours have come
(And) they say that you have stolen
(All) the wood your bed is made of.
Hey, John, for (the last) three days,
Hey, since you have gone to sleep,
Nothing that I've done to you
Has availed to wake you up.

1090 a.[4]

1. Green leaf and a (lissome) switch,
down there, in the little vale, lives my sweetheart (fair).
Don't know what to do,
to go in to her,
For the window's covered over
and the door is padlocked.

2. We shall do what we shall do,
and I'll break her window and go in to her, ho.
Happy I shall be,
while I'm making love;
Sweetheart, while I'm making love,
I don't need another thing.

[1] Alternative reading for this verse: (And) saw a Wallachian's daughter. *Muntean* means both a hillman and a Wallachian.
[2] See author's note to this text, and footnote to No. 988.
[3] *Daru* and *Bimboc* are Hungarian (not Rumanian) names for oxen.
[4] The odd meter of the original text has been reproduced in this rendition

3. |: Ardă focu 'n paie ude,
strîg pă mândră, nu m'aude, că ea nu știu unde-i :/.
Dusă-i la izlaz,
plânge di năcaz,
Că măicuță sa n'o lasă
la mine să{iasă.
{ias'.
4.|:Când mă uit la mândra mea,
nu mai este 'n sat ca ea, mândră frumoașa-ha:/.
Nu știu ce se fac,
la ea se mă bag,
Că fereasta-i astupată
și ușa 'ncuiată.
(441 b. Pernești, ɋ)

1090 b.

1. |:Frunză verde și-o nuia,
colo 'n vale, valișa șede mândra mea:/.
Nu știu ce să fac,
d'a iè să mă bag,
Că fereasta-i astupată
și ușa 'ncuiat'. N
2. |: Io cu mândră fac șe fac
și fereasta ei o sparg, și la ea mă bag:/.
Dusă-i la izlaz,
plânge de năcaz,
Că măicuță sa n'o lasă
la mine să ias'.
3. = var. a., st. 3.
(441 a. Moneasa, ɋ)

1091.

|: Nu ți-am spus:|, dragă Mărioară,
Nu ți-am spus, dragă Mărioară,
r., N
|: Să nu lași:| porțile deschise,
|:C'or veni:| boii lui Alion,
|: Și-or mânca :| fân din fânuriță,
|: Și-or bè vin :|, vin din vinuriță.
r. |: Zur mere, zur pere,
zur zur zur mândrele mele:/.
(409. Păucinești, ɋ)

1092.

Pă uliță pân Bistriță
Tot își mere-o copiliță
Cu tri pui de rațe 'n brață.
Eu m' aplec să iau un pui,
Ea din gur' au cuvântat:
-N'umbla, bade, că te spui,
Bucuros, bade, aș vrea
Cu toată d-inima mea.
(251. Luna-de-Jos, ɋ)

1093.

Frunză verde rojmalin,
Cărăuș, beut-ai vin,
Di ce mâni boii în lin?
Ia, mână boii mai tare,
S' ajungem în sat cu soare,
Să ne 'ntriebe oamenii:
Di ce-s asudați boii?
Pentru o rujă 'scuturată,
Pentru o scârboasă fată;
Pentru-on trandafir cernit,
Pentru-on drăguț de voinic.
(13 a. Nucșoara, ɋ)

1094.

|:Fetelor, nevestelor, mă:| (I.II.) mă, (III.) 1.r.| mă, (IV.) 2.r., N
Ce mă țineți blăstămat,
Că doar' io nu-s vinovat,
Că soarele-mi ține parte,
Stelele pă jumătate.
Nouă luna cea păgână
Tot în pod că m'or băga
La proptele gardului
Cu biteri satului;
La proptele la un gard
Cu biteri de la un sat.
1.r. io mor, mândruliță, mor.
2.r. verde-i codru.
(325 c. Ghelari, ф)

1095.

Fost am baș la nouă stâniu,
Păcurar la tri stăpâniu.

3. In wet straw let fire be kindled,
   I call sweetheart, she can't hear
   me, I don't know where she is.
   She's gone to the field,
   (and) she weeps for spite,
   For her mother will not let her
   come outside to me.

4. At my sweetheart when I look,
   In the village there is none beautiful
   as she is, ha.
   Don't know what to do
   to go in to her,
   For the window's covered over
   and the door is padlocked.

1090 b.[1]

1. Green leaf and a (lissome) switch,
   down there, in the little valley
   does my sweetheart live.
   Don't know what to do
   to go in to her,
   For the window's (closely) shuttered
   and the door is padlocked.

2. We will do what we will do
   and her window I will break and
   go in to her.
   To the field she's gone,
   (and) for spite she weeps,
   For her mother will not let her
   come outside to me.

3. [3rd stanza = st. 3 of *1090a.*]

1091.

Mary my dear, have I not told you,
Mary my dear, have I not told you,
Refrain
You're not to leave the gates unfastened?
Alion's oxen might come in,
And eat the hay out of the haystack,
And drink the wine out of the cellar.

Refrain: Whir, apples, whir, pears, (too),
Whir-whir-whir, (to all) my sweethearts!

1092.

On the street in Bistritza,
Goes along a little girl
With three ducklings in her arms.
I bend down to take a duckling,
From her mouth she spoke (to me):
Don't touch, lover, or I'll tell.
Gladly, lover, I would like (it)
From the bottom of my heart.

1093.

Green leaf (of the) rosemary,
Driver, you've been drinking wine,
Why d'you drive the oxen slowly?
Come along and drive them harder,
To the village come by sunlight,
That the people ask of us:
Why (then) are the oxen sweating?
For a withered peony,
For a wretched loathsome lass,
For a rose (that is) in mourning,
For a stalwart of a lover.

1094.

Lasses, (and you) married wives,
1st Refrain
2nd Refrain
Why d'you hold me for a wretch?
It is (surely) not my fault
That the sun is on my side,
(And) the stars halfway (with me).
That new moon, ungodly one,
In the loft would only put me,
(Or else standing) by the fence prop
With the village merrymakers,
At the propping of the fence
With the village roisterers.

1st Refrain: I am dying, sweetheart, dying.
2nd Refrain: Green's the forest.

1095.

I've been shepherd at nine folds,
Shepherd serving masters three.

[1] The original meter is preserved in this translation.

R

Mâncam carne de mnioară
Cu mamaligă goală;
Mâncam carne de berbece
Şi cu mamaligă rece.
Fost am baş la noă stâniu,
Păcurar la tri stăpâniu.
Când îi coľea cătă toamnă
Mâncam carne de berbece
Şi cu mamaligă rece,
Mâncam carne de mnioară.
(267 e. Băla, φ)

1096.
Rău ľi pare ğunora
Pe mine şi pe maica;
Da nu ştiu de ce le pare,
Nici cu gura nu râd tare;
Băutura nu - - eu,
Nici drăguţă miluiesc;
Nici zadiile nu le port,
Cârpile nu le 'nvălesc,
Nici bădiţa nu-l iubesc.
(456 c. Delani, φ)

1097a.
|: Păsăruică dila munte :|,
|: Auzît-am, că ştii multe :|,
|: Că ştii multe până 'n brâu, mă :| (I.) {brâuu, brâu, mă, (II.)
|: Şi omori uomu de jiuu[1] :| (I.) {jiu, mă. jiuu. (II.)
Pe min' nu m'o omorî,
Că-s învăţat cu otravă,
Ca şi bou cu otavă;
Că-s învăţat otrăvit,
Ca şi bou fân de rât.
1) = viu.
(270. Comori, φ)

1097b.
De-aş fi ştiut pă cum ştiu,
Purtam otravă la brâu,
Otrăvam omu de viu;
De-aş fi ştiut pă cum văd,
Purtam otravă la piept,
L-otrăvam pă bun dirept.
(73 a. Răucineşti, φ)

1098.
|: Duce m'aş, Doamne, m'aş duce :|,
Pân' oi d-afla maica dulce.
-Unde meri, noruţ de ploaie?
-La fata cu măştehoaie.
-Stai în loc, nor, nu te duce,
Că nici io n'am maica dulce.
(53 e. Urviş, φ)

1099.
[Maicuţa când m'a făcut]
|: Doamne, bine mi-o părutu :|.
Maica de părere bună
Mi-o făcut poplon[1] de lână,
Şi faşe de mădrăgună[2],
Şi leagăn de maderan,
Să mă leagăn de măgan[3].
Dacă nu m'am leagănat,
Maica rău m'o blăstămat.
1) < paplan (ung.) = plapomă.
2) < μανδραγόρας (gr.) = cireaşa lupului.
3) < magam (ung.) = însumi.
(233. Cooc, φ)

1100.
Iate, iate neguriţă
Di pre deal, di pre uliţă,
Di pă casa lui Culiţă;
|: Di pă deal, di pă rozoru :|,
Di pă casa lui Controlu.
|: Hai de min' departe memu[1] :|
- - - - - - - -
|: Unde calci, urmă nu faci :|,
Unde şezi, urmă nu vezi,
Haidă, mândră, să mergem.
1) = mergem.
(123 b. Cărpiniş, φ)

Flesh of young lamb I have eaten
With ungarnished cornmeal mush,
And I've eaten ram's meat (also)
(Only) with cold cornmeal mush.
I've been shepherd to nine folds,
For three masters I have worked.
There, when autumn was at hand,
Flesh of ram I used to eat
With cold cornmeal mush (together),
I have eaten flesh of ewe lamb.

1096.

Some there be who sorry are
For my mother and myself;
But I don't know why they are,
They don't even laugh aloud.
Drink I don't – – – – – –,
Nor do I a sweetheart keep;
(Women's) skirts I do not wear,
Nor in kerchiefs am I swathed,
Nor (my) lover do I love.

1097 a.

Little birdlet from the mountain,
I have heard that you know much,
Waist-high (are the things) you know,
And you kill a man alive.
(Little bird,) you'll not kill me,
For I am (well) used to poison,
As the ox to autumn hay;
For to poison I am used
As the ox to meadow hay.

1097 b.

Had I known what I know (now),
In my belt I'd have kept poison,
I'd have poisoned men alive;
If I'd known what I see (now),
In my bosom I'd have poison,
Rightly I'd have poisoned them.

1098.

I would go, Lord, I would go,
Till a mother sweet I'd find.
Rain-cloud, whither are you going?
To stepmother-ridden lass.
Cloud, stop here, do not go (onward),
For I've no sweet mother either.

1099.

Little mother, when you made me,
Lord, how happy you were (then).
Mother in her happiness
Made a woolen quilt for me,
Swaddling-bands of deadly night-
shade,[1]
And of marjoram a cradle,
So that I might rock alone.
When I didn't rock myself,
Sorely did (my) mother curse me.

1100.

Look, see here, a little mist
Off the hill (and) off the alley,
On the house of Nicholas;
On the hill and on the field,
On the revenuer's house.
Woe is me, we're going far,
– – – – – – –
Where you tread, no trace you make;
Where you stay, no trace you see:
Come on, sweetheart, let us go.

[1] *Mătrăgună* is the Rumanian name of *Atropa belladonna*, though it is a corrupt form of *Mandragora*.

1101.
|: Tăt acela ǫomu-i̯ dracu :|,
Care lasă ce i-i̯ dragu,
|: Și iubește ce-i̯ urîtu :|.
Da nu mă bati pă mine,
Că nu l-añ lăsat de bine.
O crezut dracu acie,
Că-i lăsa ce ți-a plăcè.
Da de frică ce nu-i face,
Le lăsași și îi da pace.
(53 c. Șoimi, ф)

1102. [Correct place: as var. of 2]
Rojmalin d'e pe fântână,
Am o pui ca și-o lumină.
Nu știu cum ea-și pune nume.
Da ea-și pune frunză verde,
Dar mi-e frică că l-oi perde.
2a.4-6 b.5-7 51a.4-6 Că l-am mai pierdut odată
Și-am cercat-o 'n lumea toată.
Și-am cercat către Sîbiu
Supt o tufă di gutiu.
(18a. Albac, ф)

1103.
|: Frunză lată, frunză 'ngustă :|,
|: Am un birt la mândra 'n pustă :|,
|: Și-acolit[1] cu mărgălită :|.
|: Dar în birt ciñe șed'ea-rie :|-rè:
Noruța cu socra sa.
Lucru mare ce lucra:
Ei de șină își fășea
Mamaligă cu-urdzică.
[1] = ocolit.
(202 e. Seleuș, ф)

1104.
|: Dârt acei̯ biñe holteiu :|,
r. ,
|: Că mei̯ sara dând'i vrei̯, măi̯ :|,
r. ,
|: Nu te 'ntreabă nevasta, măi̯ :|,
r. ,
Dânde-ai̯ petrecut sara;
Nu te 'ntreabă muierea,
Dânde-ai petrecut noaptea.
r. Hoi̯ murgul'e hoie̯.
[1] = pentru.
(42 b. Tielec, ф)

1105.
Dragil'e mel'e cimpoii̯,
Tăt am fo' și[1] vin la voii̯,
|: Da n'am putut de nevoii̯ :|.
Și-am mânat pe-un blăstămat,
Și-o vinit cu capu spart.
S'o bagă su lipideu[2],
Tuleai, Doamne, capu meu.
[1] = să. [2] < lepedő (ung.) = pânză.
(454. Borz, ф)

1106.
Sup călcâiu cizmii mele
Șede dracu și-o muiere,
Și mă 'nvaț' a face rele;
Și sup călcâiu cizmii
Șede dracu cu puii,
Și mă 'nvaț' a chiui.
(379 a. Șebiș)

1107.
|: Mărs-o Făi̯zi pă rogarie :|
La gărdacoiu cel marie.
|: Pă gărdacoi̯ cum îl tiamă :|:
Durica și̯-a bună samă.
|: Făi̯zi biñe să rugă-le :|,
Până bani̯ își căpăta-le.
(114. Tășad, ф)

1108.
Știi̯ tu, grîndă, ce ți-am spus,
Și[1] te faci̯ tu tă' mai̯ sus;
Cât te lovi cu capu,
Și crapă ca și napu;

1101.

An accursed man is he
Who will leave that which he loves
And will love what hateful is.
As for me, I'll not be struck,
Since for ease I didn't leave him.
Thus (only) the devil thought:
That you'd leave what pleases you.
But for fear what won't you do?
You have left and you'll give peace.

1102.

Rosemary atop the well,
I've a chick just like a candle,
I don't know what name to call it.
I'd put a green leaf upon it,
But I fear that I might lose it;
For I've lost it once before,
Tried (to find) it the world over,
And I tried toward Sibiu,
Underneath a bush of quinces.

1103.

Broad leaf (and a) narrow leaf,
Sweetheart's inn is on the plains;
(It's) surrounded with (fine) daisies.
And who's living at the inn?
Daughter-in-law with her man's dam,
They were busy with great work;
For themselves were making supper:
Cornmeal mush with stinging nettles.

1104.

Here's why single men live well:
Refrain
You go evenings where you want;
Refrain
Your wife doesn't question you
Refrain
Where the evening you have spent;
You're not questioned by your wife
Where you've spent (all of) the night.

Refrain: Hoy, you sorrel, hoya!

1105.

My beloved bagpipes, (you),
Long I've meant to come to you,
But I couldn't (come) for worries.
And I've sent a wretched man:
He came (back), his head was broken.
(Straightway) got under the sheet:
Oh, my head, help me, oh Lord!

1106.

Underneath my top boot's heel
Live a devil and a woman,
And they teach me to do wrong;
And under my top boot's heel
Lives a devil with his young,
And they teach me how to yell.

1107.

Faizi did a-begging go
To the richest of the landlords.
(And) what is the rich man's name?
(It is) Durica, of course.
(And) so well did Faizi beg
Until money he obtained.[1]

1108.

Crossbeam, you know what I said:
You're to keep on going higher;
If I hit you with my head,
Like a parsnip it will split;

[1] The two names encountered in this text (Făizi and Durica) are not Rumanian.

Cât ťe lovi cu ťica,
Și crapă ca și nuca.
1) = să.
(507. Drăgești, φ)

1109.
Sălăjan dă pă viďicu,
Care prinďi calu 'n câmp
Fără frâu, fără d-abracu
Numai țipă brânca 'n cap;
Fără frâu, fără nimic
Numai țipă brânca 'n ťic.1)
1) = chică.
(506. Corbești, φ)

1110.
|: Mulțămii lui Dumnezeu :|,
|: Să moară dujmanu meu :|;
|: Și mă rog la Precesta :|,
Să moară și dujmana.
Câte rele-or da de mine,
Tăte le-am gătat cu bine.
(376 b. Vidra-de-Mijloc, φ)

1111.
Dracu v'omoară, dujmani,
Voi gândiți, că io n'am bani.
Mai am câte-un zlot or doi,
Dracu spune către voi.
(37 a. Petroșan, φ)

*1112.
|: Ai liulea păsăruilea :|,
|: Vine doamnă și mi-l ia :|,
Că nu mi-l pot mângâia
Nici cu țâță, nici cu lapte,
|: Numai cu pumnu pe spate :|
(36 d. Cărpiniș, φ)

1113.
|: Frunză verde de bujoru :|,
\- - - - - - - -
|: Că de gură nu duc doru :|;
Nici mândra nu să mărită,
Că de gură nu-i dorită,
Că 'n toată sara-i iubită.
(31 c. Sânnicolaul-Mare, φ)

1114.
Frunză verďe ďe dohanu,
N'oi ďini1) p'aici șohanu2) :| șohan.
Frunză verde de poplică,
Unde 'nflorè poprica,
N'oi ďini până-i lumea.
1) = veni. 2) < soha (ung.) = niciodată.
(43 b. Recea, φ)

1115.
Oťii negri ca mura, măi,
Trecură către Giula, măi.
Oťii negri, d'obraz dalb, măi,
Cui, Doamne, nu i-a fi drag, măi?
Numai la omu beteag1).
1) < beteg (ung.) = bolnav.
(79 k. Budureasa, φ)

1116.
|: Dragă fost-am cui și cuiu :| cui, mă,
Fost-am dragă cui și cui, mă,
|: Dar acum nu-s nimărui, mă :|;
Da de m'oi purta frumos, măi,
Iar mi-s dragă, cui am fost.
(121. Cerbăl, φ)

1117.
Decât cu muierea rea,
Du-ce 'n pădurea cu ea.
Când fulgere și trăznește,
Ia securea și-o lovește,
Că nu ce mai năcăjește.
(235. Săvârșin, φ)

1118.
|: Cucule cu pene rariu :|,
Mândru cânți la păcurariu.
|: F... ți morții, ceteră :|,
Când te-a urî gura mè,

If I strike you with my poll,
Like a walnut it will break.

1109.

Salajan[1] off the thin nag (?),
In the fields can catch a horse,
Without bridle, without strap,
Just his hand throws on its head;
Without rein, without a thing,
Just his hand throws on its mane.

1110.

I give thanks unto the Lord,
That my enemy might die;
And I pray the Holy Virgin
That my female foe die, too.
All the evils that might reach me
(One and) all I've overcome them.

1111.

May the devil slay you, foes:
You believe I have no money.
I still have a zlot or two:
May the devil tell you so.

1112.

Hey, you little warbler bird,
Come and take him from me, Lord;
For I cannot comfort him:
Not with breast and not with milk,
Only if I punch his back.

1113.

Green leaf (of the) peony,
– – – – – – – – – –
For I do not yearn for kisses.
Nor's (my) sweetheart getting married,
For she has no lack of kisses:
Every evening love she's getting.

1114.

Oh green leafage of tobacco,
I shall never come around here;
(And) of hazelwort[2] green leafage,
Where the paprika bears flowers,
I'll not come while earth endures.

1115.

Eyes as black as blackberries,
Toward Gyula[3] (they) have passed.
Black eyes in a face so fair,
Who would not endear them, Lord?
Only a (poor) crippled man.

1116.

I've been loved by all and sundry,
Loved I've been by all and sundry,
But now I belong to no one;
Yet, if nicely I behave,
He who did again will love me.

1117.

Than a wicked wife (to bear),
(Rather) take her to the woods;
When it thunders and it lightens,
Take the axe and strike her (with it),
And she'll worry you no longer.

1118.

Cuckoo with the feathers rare,
For the shepherd you sing well.
Zither, might I .... your dead:[4]
When my mouth shall come to hate you.

[1] Sălăjan (accent on the last syllable) means a man from Sălaj, a district of Transylvania.
[2] *Poplică* (rightly *popivnic* or *popilnic*) is the Rumanian name of the aromatic weed *Asarum europaeum*.
[3] Gyula is a Hungarian (not a Rumanian) man's name. The Rumanian form is Iuliu (Julius).
[4] An obscenity elided.

Tẹ-a urî tăte lumè.
(280 k. Târna-Mare, ɖ)

1119.
|: Țiňi mă, măicuță, biňi :| biňe,
|: Să pot { - - / crește lângă tiňi :| tiňe.
|: Maịcă, nu mă supăra-lẹ :| măị,
|: - - - - - - - - :|
|: C'oị pune picịoru 'n scară :|
{|: Şi m'oi căra la hotar. :|
|: - - - - - - - - :|
(21. Delani, φ)

1120.
Lotru mi-s dar cum mă chịamă,
Lotru mi-s da bună samă;
De cu sara la furatụ,
- - - - la bărbatụ.
(Vol. I. 130 b. Pernești, ɖ)

1121.
Fața căsii nu-i bătută,
Voia gazdii nu-i făcută;
Fața căsii s'o bătem,
Voia gazdii s'o făcem.
(482 a. Comori, ɖ)

1122.
Răsărit-o ịedăra
La oblègi nanana;
Dracu și[1] răsară 'n ịè,
Că n'o răsărit a mè.
[1] = să.
(492. Tășad, φ)

1123.
D-așă-ị d-iňimuța 'n miňi,
- - - - - - - - -
Ca și paserea pă spiňe.
Me'oi astăzi, me'oi mâňe,
Me'o dracu până-i lume.
(475. Cărpinet, φ)

1124.
Mânce-mị vă lupiịi, caịẹ,
Că d'e voi picaị în baịu,
1. r. ;
Mânce-mị vă lupiịi, ịepịe,
Că d'e voị picaị în pente [1],
2. r.

—— · ——

1. r. Haị laị lumea, mândro,
la tiňe mị-e gându;
Haị, floarea luị bujor,
mor, mândruță, mor.
2. r. Haị florileľe, mândro,
la tiňe mị-e gându;
Floarea luị bujoru,
mor, mândruță, mor.
(322. Criștior, ɖ) [1] = pantă.

1125.
Mă sui în deal în cucă,
Mă uitai în jos pă luncă;
Și văzui cânepa coaptă,
Și căzui în vatra moartă.
(310. Paucinești, φ)

1126.
|: Tăt îmị diňe câtẹ-odată :|,
Să mă urc în munțị cu ptịatră,
Să 'nvârtesc oțiuță roată,
|: Să mă uịt în lumè toată :|.
[1] = vine.
(280 b. Târna-Mare, ɖ)

1127.
|: Oltulè, râụ-ị blăstămatụ :|,
|: Tẹ-aị făcut adânc și latụ :|,
Că vii mare spumegat
Și cu sânge-amestecat.
(268 e. Fritenii-de-Jos, ɖ)

1128.
Merg carăle cịocịuluịị (?)
Pe drumul Hălmagịuluịẹ,
Mere cịocịu dinapoịị
Cu caru, cu patru boịẹ.
(217 a. Lelești, ɖ)

1129.
Tuňe-mị dracu 'n ciẖẹ,-urîtụ,
|: Și mama car'tẹ-o făcutụ [3x] :|,
|: Că cu sapa t'ẹ-o săpatụ [3x] :|,
Și la miňe ce-o mânat.
(209 i. Grădiște, φ)

Everyone will hate you (too).

1119.

Mother, keep me properly,
That I might grow close to you;
Mother, do not anger me,
– – – – – – – – – –
For I'll set foot in the stirrup
And I'll run off to the border.
– – – – – – – – – –

1120.

I'm a robber as to name,
I'm a robber, to be sure;
Off to robbing by the evening,
– – – – – – – – to the husband.

1121.

The front yard has not been beaten,
The host's will has not been done;
Let us beat the front yard (flat),
Do the bidding of the host.[1]

1122.

(Oh,) the ivy has come up
In the fallow, na-na-na;
May the devil sprout in it,
For mine hasn't sprouted yet.

1123.

Thus is the (poor) heart inside me,
– – – – – – – – – –
Like a bird (sitting) on thorns.
I'll go off today, tomorrow,
Devil go, while the world lasts.

1124.

Horses, may the wolves devour you,
For your sake I got in trouble,
1st Refrain
May the wolves devour you, mares,
For your sake I fell in irons.
2nd Refrain

1st Refrain: Come, the world my sweetheart,
With you is my thought;
Flower of the peony, come,
Sweetheart, I am dying.
2nd Refrain: Come, the flowers, sweetheart,
My thought is with you;
Flower of the peony,
Sweetheart, I am dying.

1125.

I climbed up the pointed hill,
I looked down into the valley,
And I saw the hemp was ripe,
And I fell in the dead hearth.

1126.

Now and then I get a yearning
To climb up the stony mountains,
(There) to wheel my eyes around,
On the whole world to look (down).

1127.

You accursed river, Olt,[2]
You've become (both) deep and wide,
For in foaming spate you flow,
And (your water's) mixed with blood.

1128.

Stocking's[3] oxcarts go along
On the road up to Hălmagiu;[4]
Stocking walks along behind
With the cart that has four oxen.

1129.

May the devil strike you, woe,
And the mother (too) who made you,
For she hoed you with a hoe
And to me she sent you on.

[1] This text would seem to be a dance call.
[2] One of the largest rivers of Rumania, an affluent of the Danube.
[3] Knee-length woolen stocking worn by peasant women (*ciociu*).
[4] A village in the district of Arad.

1130.
La fântână nu mă mână
Num odată 'n săptămână;
Nu mă mână la ducean[1]
Numa cât-odată 'n an.
1) = duchean < gyzan (sârb.) < dükkân (turc.) = prăvălie.
(229 a. Mănereu, φ)

1131.
|: Doamňe, doar' lę-o fi la doįu[4x] :| (?),
|: Și nu pot veňi la noįu[4x] :| [I. IV.] [II. III.] noį, mă;
Ziua nu pot de dujmani,
Noapte nu pot de jandari.
(199. Cerbăl, φ)

1132.
|: Duce m'oį și n'oį vini, mă :|,
r.
|: Să văd ciňe m'a dorįe[1], mă :|,
r.
Da dori-m'a și pe mine
Cu cine-am trăit eu bine.
r. Ţucu-dzį, mândră, oči tăį,
Sara când vin d'ela boį.
1) = dori.
(183 c. Săliștea-de-Vașcău, φ)

1133.
|: Dinuľę, copiluľę, mă :|,
|: Frumos trandafiruľę, mă :|,
|: Adu-ľę, nană, la miňe :|,
|: Să ţi ľeľę puňe zîľe :| (?).
(174. Vașcău, φ)

1134.
Ce mi-i mai drag în lumè
Liciaua(?) pîn[1] pădurè,
Care me' oamini pă iè
Tri și patru 'n lăturè.
1) = prin.
(141 d. Dumbravița-de-Codru, φ)

1135.
Pe care ochii l-am pus,
Uor m'o iubi, uor s'o dus;
Pe care ochii l-oi pune,
M'o iubi, uor merge 'n lume.
(110. Comori, φ)

1136.
Fetișoară, fetișoară,
Fire-ai maichii nurioară,
Fire-ai fină răbăvi (?),
Că maichii ar trebui.
(95 a. Dumbravița-de-Codru, φ)

1137.
|: Tăt gândįį, că doară doară :|,
Până văzuį, că mă joară;
|: Tăt gândįį, că lasă lasă,
Până mă scriè la mas'.
(104 b. Leheceni, φ)

1138.
Tăt am zis, c'oi mere 'n lume,
Mere astăzi, mere mâne.
Mere-a focu până-i lume,
Să-mi las pruncii de rușiňe.
(95 c. Groși, φ)

1139.
Ţucu-ţi iňelaș verďe
Și gura cu-i minťe-o deďe;
Ţucu-ţi iňel tărcat[1]
Și gura cu minťe-o dat.
1) < tarka (ung.) = pestriț.
(83 e. Drăgești, φ)

1140.
|: Până-į lume, dracu moarįe :|,
Că ňicį capu nu mă doarįe.
|: Numa capu m'ar durè-ľę :|,
Drac' o muri dârt[1] acè-ľę.
1) = pentru.
(79 b. Rogoz, φ)

1141.
|: Săracį pruncį tatįį, mă :|,
|: Mult ar bè, mult ar mânca-re :|.
Da-i bolând cine le-a da
Brânciľi dac' o lucra.
(52 f. Câmp, φ)

1130.

To the well (he) doesn't send me
More than once in every week;
To the store (he) doesn't send me
More than once in every year.

1131.

Lord, the two (of them) must yearn,
Yet they cannot come to us:
Can't by day because of foes,
Can't by night because of guards.

1132.

I'll be off and won't come (back),
Refrain
(Just) to see who yearns for me;
Refrain
And may I be yearned for, too,
By the one I've lived in ease with.

Refrain: Sweetheart, I would kiss your eyes
When I'm back from tending oxen.

1133.

Oh you youthful stripling, Dinu,[1]
Oh you lovely handsome rose,
Bring them, sweetheart, (all) to me,
Sweetheart will put days to them (?).

1134.

(Here's) what I like best on earth:
(It's) the highway (?) through the woods,
On which people can go walking
Three and four abreast (as well).

1135.

Those on whom I've set my eyes,
Either love me or have gone;
Those on whom I'll set my eyes
Will (both) love me and go off.

1136.

Little girl, oh little girl,
Daughter-in-law to Mother be;
May you (too) a godchild stay,
You'd be needful to (my) mother.

1137.

I kept thinking: maybe, maybe,
Till I saw they'd sworn me in;
I kept thinking: never mind it,
Till they wrote me on the table.

1138.

I kept saying I'd be off,
I would go today, tomorrow;
While the earth lasts, let the fire go,
(For) in shame I'd leave my children.

1139.

I would kiss your ring that's green
And the mouth that gave you wits;
I would kiss your speckled ring
And the mouth that gave (out) wits.

1140.

While the world lasts, dies the devil,
I don't even get a headache;
I would only get a headache
If of that he were to die.

1141.

Father's poor (and) wretched children,
How they'd like to eat and drink;
Crazy is the one who'll give them,
If (their) hands would (only) work.

[1] Dinu is a very common man's name in Rumania. It is sometimes used as a diminutive of Constantin, too. In this odd fragment the first, second, and fourth verses are addressed to a man, whereas the third verse is seemingly addressed to a woman.

1142.
|: Codrule - - - verde :|
Eu te-oi spune, nu mi-i crede,
|: C'oi trece mâne pă tine :|
|: Cu tri patru câtă mine :|.
(69c. Suplacul-de-Tinca, φ)

1143.
1. r. .
De-ar fi Trebina 'nt' un deal,
n'ar fi fiziori din Ardeal;
Dar Trebina-i înt' o groapă,
2. r. . sânt fiziori din lumea toată,
1. r. Și-apoi lele și iar lele,
|: Și-aș durmi 'n brațele tele :|.
2. r. Auzi, fată, și iar fătăi,
|: Vin să te sărut odată :|.
(404. Păucinești, ⫞)

1144.
- Pădurățăță (sic) cu târșoriu,
1. r.,
D-unde mergeți voi, feciori ?
2. r.,
- Să ne punem domnișori.
1. r. Huduleancă nană drag'.
2. r. - - - - - - - - .
(387. Leheceni, φ)

1145.
Fie mă mâncat lupii
Pă marginea pădurii,
Să nu mai fiu eu p' aici !
(236. Igriș, ⫞)

1146.
|: Uotișori, uotiții mnei, mai :|,
Ce-ați văzut, tăt adzi iubid, mai,
|: Cu vremi v' adzi bănuid, mai :|.
(56 b. Dumbravița-de-Codru, φ)

1147a.
|: Ie-am vinit și¹) nu șed muld, mai :| mul', mai
Dă-acasă și¹) nu mă uid, mai.
|: Tăt atâta și-on dracu :| drag, mai,
Cine gardă nu-i sărag, mai.
1) = să.
(40a. Urviș, φ)

1147b.
|: Ie-am vinit și¹) nu șed multu :|,
r.,
|: D' acasă și¹) nu mă uitu :|,
r. .
r. Ei hoi hoi mai
{Mândruliță, hai la noi..
{Mândrule, hai și
1) = să.
(61 c. Urviș, φ)

1148.
Gura mè din ce-i făcută ?
Din djin¹) roșu și din turtă.
1) = vin.
(548. Râpa-de-Sus, φ)

1149.
Bată-te focu, cè boare (?),
Rău mă strânge la picioare.
(Vol. I. 628. Cernești, φ)

1150.
Iu iu iu iu, Doamne, iu iu,
C'am pierdut eu caprile !
|: Un' să le găsesc pre ele :| ?
|: Că s'or dus la pădurele :|.
|: Iacătă lea | că le-am găsit :|.
(605. Jebel, φ)

1151.*
|: D-urlă Iancu dela munte :|
Cu feciorii lui ce-i dulci¹), mă.
- Iancule, fecior de Moț,
Fă-mi o botă de tri coți,
Să omor Jidovii toți.
Iani le poartă-te bine,
Că urlă Jidovi pe tine.
- Las' să urle cât de mulți,
C'or încăpa pe sub munți.
1) (sic!) = dulci.
(352 b. Delani, φ)

1152.
|: Nici cu nana n'oi stroi (?), mai :|,
r.,
Nici cu nana ni cu sta (?).
r. Lelișoară-i mândra mè, mai.
(37 h. Dumbravița-de-Codru, φ)

1142.

Forest – – – – – green,
I shall say, you won't believe me,
That tomorrow I'll go through you,
After me with three (or) four.

1143.

1st Refrain
Were Trebina[1] on a hillside,
From Ardeal[2] no lads there'd be;
But Trebina's in a hollow,
Lads from all the world are there.
2nd Refrain

1st Refrain: And then lass, and lass again,
In your arms I'd like to sleep.
2nd Refrain: Listen, lass, and lass again,
Come (and) kiss me once.

1144.

Little woods with stunted trees,
1st Refrain
Lads, where are you going to?
2nd Refrain
To set up as gentlemen.

1st Refrain: Valerian,[3] beloved lass!
2nd Refrain: – – – – – – – – – –

1145.

Had the wolves but eaten me,
On the border of the forest,
That I might be here no more!

1146.

Eyes, oh little eyes of mine,
Everything you've seen you've loved,
(But) in time you took to worry.

1147 a.

I have come, (but) won't stay long,
(So that) home I won't forget.
(It's) the same and (it's) the devil:
Who's a landlord isn't poor.

1147 b.

I have come, (but) won't stay long,
Refrain
(So that) home I won't forget.

Refrain: Hey, and again hoy, hoy,
{Little sweetheart, come to us.
Come to us, too, lad.

1148.

(Tell me,) of what is my mouth made?
Of red wine and cake (it's made).

1149.

May the fire strike you, breeze:
Cruelly my feet are pinching!

1150.

Oo-yoo-yoo, oh Lord, yoo-yoo!
(See,) the goats have strayed away.
Where am I to find them (now),
For they've gone into the woods?
I have found them, here they are!

1151.

Iancu[4] thunders from the mountains,
With him (are) his stalwarts sweet.
Iancu, you son of a Motz,
Three ells (long) make me a club,
All the Jews[5] to slay (with it).
Iancu, carry yourself stoutly,
After you the Jews are pelting.
Let them, many as may be,
They'll find room beneath the hills.

1152.

I'll not bed in hay with sweetheart,
Refrain
Not with her nor with a star.

Refrain: What a little wench my lass is!

[1] The place referred to here may be Trebinje, in Yugoslavia. This text may recall a battle fought there. There is no locality of that name in Rumania.

[2] Ardeal is the old Rumanian name for Transylvania.

[3] Not a person's name, but *Valeriana officinalis*, in Rumanian *odolean* or *odoleană*.

[4] Probably a reference to Avram Iancu, the Transylvanian revolutionary leader of 1848.

[5] *Jidovi* means both Jews and (mythical) giants. The 1848 Revolution in Transylvania was in no way involved with any Jewish problems.

1153.*
Codru lu săracului
N'are boi bad'eluĭ
- - cu părńică 'n sară,
Că bad'ea nu-ĭ - - - -;
- - cu părńică 'n mińe,
Că bad'ea nu-ĭ - - - -.
(484. Rogoz, φ)

1154.*
|: Măĭ băd'iță, băd'ișoră :|,
- - - - - -
(401. Urisiul-de-Sus, φ)

1155.*
|: Cucul'e, pasăr̦e sură :|,
|: r. :|,
- - - - - -
r. - - - - - - - -
Haĭ dorul'e {haĭă. / haĭ.
(427 b. Cerbăl, φ)

1156.*
Tot am zis, mândră, mă ducu,
r.,
- - - - - - -
r..
r. Dragă și iarbă,
fir de iarbă neagră,
Fir de cucuruz,
auzi, mândr', auzi.
(405 b. Leheceni, φ)

1157.*
Tot am zis maĭ nu mă ducu,
- - - nu m'o plecatu.
- - - - - - -
(58 h. Poiana, φ)

1158. [Correct place: as var. of 344]
|: Dealu-ĭ d'eal și vale-ĭ val'e :|,
(323 c. Mănăștur, φ)

1159.*
|: M'aș l'egăna ca frunză, mă :|,
- - - - - -
(178 a. Cenadul-Mare, φ)

1160.*
|: Are mândra doĭ voinici :|,
Și cu ceĭ încelui, mă,
|: { - - - / Ulița - varmed'iĭ,[1] măĭ :|.
- - - - - - -
[1]) < vármegye (ung.) = județ.
(104 a. Beiuș, φ)

S. Romany texts
Texte țigănești

1161.
|: Themâră kal'e ĭo d'esu :|
r.
Dela dela lulud'ie
Kaĭ te t'arez la lume
La lume the lethenes.
r. Oĭ lel'e și vaĭ d'e mińe.
(33. Râpa-de-Sus, φ)

1162.
|: Mard'an d'ela kaz mard'ana :|
Mard'an d'ela doĭ phraleno,
Doĭ phrale te doĭ pherano.
|: Oĭ ńicie kasarmano :|
|: Haĭ l'il'i dorul'e l'ino :|
Kicilulu dea șukar

1153.

Woods (belong) to the poor man:
Lover's oxen do not have
– – – with millet in the evening,
Because lover's not – – – –
– – – with the pole (?) in me,
Because lover's not – – – –

1154.

Oh, you lover, little lover,
– – – – – – – – – –

1155.

Cuckoo, bird of ashen color,
Refrain:
– – – – – – – – – –

Refrain: – – – – – – – – – –
Come, oh yearning, { *come-oh.* / *come.* }

1156.

I've been saying, lass, I'm going,
Refrain
– – – – – – – – – –

Refrain: Grass and (*my*) *sweetheart,*
(*And a*) *sprig of black grass.*
(*And*) *a sprig of corn,*
Listen, sweetheart, hear.

1157.

I shan't go again, I said,
– – – – – – – hasn't gone.
– – – – – – – – – –

1158.

Hill is hill and valley's valley:

1159.

Like a leaf I'd like to sway,
– – – – – – – – – –

1160.

Sweetheart has two stalwart lovers:
(Even) those she is betraying
{ – – – – – – the county. / The alley }
– – – – – – – – – –

S. ROMANY TEXTS[1]

1161.

With a black soul I am dying.
Refrain
Lord, Almighty God, you flower,
You who keep the world[2] so warm,
Were you to strike down the world![2]

Refrain: Woe is me, and hoy, my sweetheart![3]

1162.

Lord, You've struck down whom You've stricken:
You have struck down, Lord, two brothers,
Struck two brothers and two sweet-hearts,
But You've struck down none like me.
Sweetheart, come along, sweet yearning:[4]
All the pretty blooms there are

[1] The renditions of Nos. 1161 through 1164 of this group were made from an unrhymed and unmetered German translation. They are therefore to be regarded as approximate at best. The meter, however, corresponds in each case as closely as possible to the original.
[2] *Lume* is both "world" and "people" in Rumanian.
[3] This refrain is wholly in Rumanian.
[4] The word *dorule* is Rumanian: oh, yearning (vocative).

Seko baci po maşkal
Ja no ciaja the phagen
Uo phen d'ake namikel'.
(148 e. Râpa-de-Sus, ф)

1163.
|: Vai d'e miňe, sokëro mandro malë :|
Kioromana nikhereįu,
Tho udara semphanglëįu, semphanglë,
Tëkërënu kol'ibël'ë, kol'ibë
Kolibëlë ciajanghëįu,
Tëbikinël patlinkëįu,
Jalërața popañire, popaňi.
(561 c. Râpa-de-Sus, ф)

1164.
Marlen dela ciorejan
Sarna ști na khempardal
Themaren kurva koudar
Sarna ști na khempardal
Marlen dela ciorejan
Khalo mas da ne phiri
Ka na ciorlan do ciaro
Khal no baro la djao.
(561 c. Râpa-de-Sus, ф)

1165.
|: Gul'e roji namai pi :|
Kă d'e piįe maťuįeųu, maťuįe
Ťebuťino sťichere-a, sťichere
Ťeno ṣanțu ťepereųu, ťepere
|: Pe părăųu troṣoro :|
Gije manko |: muįelo :|
Kaṣto mui sas |: mai baro :|.
(577 a. Râpa-de-Sus, ф)

T. Epics
Texte epice

1166 a.
Pe margiňe Dunării, mă,
Merge-o fată cu boii, mă.
Strigă luna d'ângă soare:
- Dă fată pe boi mai tare,
Că urlă Dunărea mare.
Las' să urle, să mă mâie,
Că n'am taică să mă ție,
Nice maică să-și bănuie,
Că maica-i paviște[1] verde,
Spune-oi taichii, nu mă crede.
[1] = pajiște.
(6 a. Leheceni, ф)

1166 b.
|: Pe marginea Dunării, mă :|;
Mărg boii ca fluturii, mă.
Strigă luna d-între stele:
- Dați pe boi să meargă tare,
Că crește Dunărea mare!
- Las' să crească, să mă muie,
713 6-9 Căi n'am tată să mă ție,
1245 3-6 Nice frați, dar nici surori,
1258 20-23 Gândesc c'am născut din zori.
(37 b. Vidra-de-Sus, ф)

1166 c.
Pe marginea Dunării, măi,
|: Mierg boiarii cu boii, mă :|
- Dați, boiari, după boi tare,
Că viňe Dunărea mare.
- Vie, vie, să ňe mâie,
Să scapăm de cătănie.
(144. Petroșan, ф)

Round my lover make a ring.
Lasses go to pluck a few;
He says he won't let them do.

1163.

Woe is me![1] Say, Gypsies, what am I
  to do?
Lo, the Gypsy has no cabin of his own,
And my doors are all in pieces.
How is one to build the cabins,
Build the cabins for the lasses,
So that ribbons can be peddled?
See, the duck crosses the water.

1164.

Smite the women down, oh Lord,
As one can't get through to them.
May the harlot's doors be struck,
As one cannot walk through them.
Smite the women down, oh Lord:
From the pot they'll eat the meat
As they set it on the dish,
The great shame they will eat up.

1165.[2]

Dearest Roji, you must drink;
In this way you are to drink:
Quite a lot you are to drink.
But don't fall into the ditch
Or the brook,[3] to break your head.
You might go before the judge
If your mouth should be too big.

T. EPICS

1166 a.

(All) along the Danube's bank
Goes a maiden driving oxen.
Calls the moon from near the sun:
Drive the oxen harder, lass,
For the Danube broad is roaring.
Let it roar (and) sweep me off:
Father I have none to keep me,
Nor is Mother worrying;
For (my) mother's a green meadow,
Father'd doubt me if I told him.

1166 b.

(All) along the Danube's bank,
Oxen go like butterflies.
Calls the moon from 'twixt the stars:
Strike the oxen, make them hurry,
For the Danube's growing high!
Let it grow (and) let it wet me,
For to keep me I've no father,
Neither brothers nor yet sisters:
I was born of dawn, I think.

1166 c.

(All) along the Danube's bank
Go the oxmen with the oxen.
Oxmen, strike the oxen hard,
For the Danube's coming high!
Let it come (and) sweep us off,
Soldiering we might escape.

[1] The first three words of this verse (*Vai de mine*: *Woe is me!*) are in Rumanian.

[2] For this text, the translator, who is wholly unfamiliar with the Romany language, had nothing but two expert opinions to go on—both fragmentary and admittedly tentative. One authority was able to supply no more than: "*mulo*: dead; *mui*: mouth; *sas*: scared; *baro*: great." The other contributed the following:

Dear roji, you must drink (*roj*: spoon—a woman's name?)
Drink this way (*matuieuu*)
Much (*stichere-a*)
Because you are not (*teperuu*)
Because I break your head (because I hit you on the head)
It went me (?) to the judge (justice of the peace, sheriff)
Because your mouth was bigger (too big?)

On the other hand, the translator believes he recognizes two Rumanian words: *şanţu* (the ditch) and *părăuu* (the brook). Roji is a common Hungarian woman's name, as indicated above.

[3] The word *pîrău* in this verse is Rumanian: brook.

1167a.

|: Cine dracu-o mai văzută :|
Nevastă ca-o păuniță, N
Fată mare la chemniță?
Joi o prind, Vineri o duc,
Sâmbăta pe șier¹) o' pus.
Dumineca tot o plâns,
Luni dimineaț' așa-o zîs:
-Părcălav²) dila chemniță
Sl'obodzi mă la uliță,
C'am văzut o păsăre,
Și-aia e de țara mè.
Și-ań scris io o cărticè,
S'o trimet la maică mè,
Să-mi vândă mărgelele,
Să-mi plătească șerele;
Și să-mi vîndă bertița,
Să-mi plătească chemnița
Și să-mi scoată hainele,
Să l'e scoată 'ntre hotară,
Să l'e deie foc și pară,
Să meargă fumurile
Pă tăte ulițele,
Să să 'nvețe maicile,
Cum să-și deie fetile,
Cum o dat maica pe mine
Dup' un Român ca și-un câne,
Dup' un câne de Român,
De fricoasă-i zic jupân.
Da decât l-oi jupâna,
Mai bine m'oi spânzura
În mijlocu târgului,
Să să mnire tot târgu,
Ce mi-o făcut urîtu.

(706 12-17; 730 15-23; 776c. 7-10; 1176a. 29-50, b. 26-34, c. 24-46)

1) = fiere.
2) < porkoláb (ung.) = temnicer.

(123 c. Hodac, φ)

1167b.

|: Șine 'n lume-a mai văzutu :|
Fată ca o peuniță (sic), +., N
Prinsă roabă la țemniță?
Joi o prins, Vineri o dus-o,
Sâmbătă 'n șere¹) o pus-o.
S'o rugat la părcălab²):
-Părcălab dila țemniță,
Slobodzî-mă la uliță,
Să videm pe mè maicuță.
Pe maicuța n'o am văzt,
Am văzut o păsăre:
-Păsăre, suflet al meu,
Nu ești tu din țara mè?
-Că io nu-s din țara ta,
Da pe-acolo ńicalea,
Pe la poarta maica ta.
-Păsăre, suflet al meu,
N'ai văzut pe maica mè?
-Pe maica ta n'o am văzt,
Pe tatăl tău l-am văzut
La o șatră țigănească,
Patru cai să potcovească,
După tine să pornească.
-Păsăre, suflet al meu,
Spune tu la tată-așè:
Patru cai nu potcovească,
După mine nu pornească,
Că io-s prinsă 'n țări străine,
Unde nu cunosc pe ńime,
Numai frunza și iarba,
C'aia-i în toată lumea.
Păsăre, suflet al meu,
Spune tu la mamă-așè:
Să-mi vîndă mărgelele,
Să-mi plătească șerile.

(706 12-17; 730 15-23; 776c. 7-10; 1176a. 29-50, b. 26-34, c. 24-46; 711 a.b.c. 5-7)

1167 a.

Who the devil's ever seen
Married woman like a peahen
(And) a maiden in a jail?
Thursday caught her, Friday brought her,
Saturday in irons put her,
(And on) Sunday she kept weeping.
Monday morning, thus she spoke:
Keeper, (keeper) of the jail,
Set me free upon the street,
Because I have seen a bird
That is (come) from my (own) land.
And a letter I have written,
To my mother for to send:
That she sell my necklaces,
For to pay my irons (off);
That she (also) sell my wreath,
For to pay me (free from) jail;
And that she bring out my clothes,
Bring them out between the borders,
Fire and flame to set them,
That the smoke (from them) might go,
Into every alley (go),
That the mothers (all) might learn
How their lasses they should marry,
(And) how Mother married me
To a peasant like a cur,
To a peasant who's a wretch,
(Whom) for fear I must call master.
Yet, rather than call him master,
I shall better hang myself
In the middle of the town,
So that the whole town might marvel
What distress has done to me.

1167 b.

Who on earth has ever seen
Maiden (pretty) as a peahen
Refrain
Held in bondage in a prison?
Thursday caught her, Friday led her,
Saturday in irons clapped her.
(Then) she begged the prison-keeper:
Prison-keeper of the prison,
Let me loose upon the street,
That my mother I might see.
I my mother have not seen,
But I've seen a (little) bird:
Bird, my soul, (I said to it)
Are you not from my (own) land?
No, I'm not from your (own) land,
But my way lies over there,
(Even) by your mother's gate.
(Little) bird, oh soul of mine,
Have you not my mother seen?
(No,) your mother I've not seen,
But your father I have seen;
(He was) at a gypsy camp,
(His) four horses to get shod,
(And) to set out after you.
(Little) bird, oh soul of mine,
(Go and) tell my father thus:
Let him not four horses shoe,
(And) not set out after me,
For I'm caught in foreign lands,
Where I do not know a soul,
Only (know) the grass and leaves,
For they be throughout the world.
(Little) bird, oh soul of mine,
(Go and) tell my mother thus:
Let her sell my necklaces,
For my irons to pay (off).

Câte haine am avut,
Să le 'ncarşe pe tri cari,
Să le ducă 'ntre hotari,
Să le deie foc şi pară.
+. puiule.

1) = fiere. 2) < porkoláb (ung.) = temnicer.

(307 a. Lechincioara, ф)

1167c.

Ciñe dracu-o şi văzută
Fată ca şi-o păuñiţă
Prinsă, dusă la temñiţă ?
Joi o prins, Vineri o dusă,
[Sâmbăta 'n şere[1] o pusă]
|: Dumeñica tot o plânsă :|.
Da ro Luni dimineaţa-re
[Ea din grai aşa grăiè :]
- Părcălab[2] dila temñiţă,
Slobozi-mă la şuliţă,
Să-mi cumpăr o turturè
Vintă dela ţara mè
- - - - - -

1) = fiere. 2) < porkoláb (ung.) = temnicer.

(47 a. Fritenii-de-Jos, ɖ)

1167d.

Porcolan[1] de pe chemiţă,
|: Slobozi-mă la d-uliţă [3x] :|,
+.
Să văd domni din ţara mea,
Să le scriu o cărticea,
Să trimăt la maica mea:
Haine din fetia mea
Mi le vîndă ori le ţie,
Să le pună pe tri care,
Să le pună 'ntre hotare,
Să le deie foc şi pară,
Şi să meargă vestea 'n ţară,
Că-s fată de viţişpan[2]
După fecior de ţigan.
+. Trage-ţi hora mea.

1) < porkoláb (ung.) = temnicer. 2) < vicispán (ung.) = vice prefect.

(340 g. Leheceni, ф)

1168.

|: Pân şa[1] păduriţă vierde :|
[Neagră cemiţă să viede.]
|: Da 'n cemiţă ciñe şede :|?
|: Şede-mi doi fraţiori :|.
Tăt şedeau şi să vorbşauu.
Şi pă ñime nu d-aveauu,
|: Făr' o dragă sorioară :|;
Ea de prânz că le făşea, mă,
Şi pă masă-i le punea,
Şi din grai aşa-mi grăia:
- Luaţi, fraţiori, şi prânziţi,
Că frumos vis v'am visat:
Colo la 'le două hunşi (?)
Este (sic) două pânze lungi;
La capătu pânzilor
Este doi buciumi părliţi;
La mijlocu pânzilor
Este doi golumbiei;
La capătu de 'stălalt
Este două turme de-oi.
Fraţii şi-o din grai grăia:
- Soro, sorioara noastă,
Mare eşti, da proastă eşti:
C'aia doi buciumi părliţi,
Aia, soro, că ñi-s noi;
Şi-aia doi golumbiei
Ale-a sufletile noaşte;
Iară turmiţă de oi,
Aia-i lumea după noi.
Numa ce du, soro-acasă,
'Nşală murgu 'n şase şeie
Şi-l înfrână 'n nouă frâñe;
Pleacă cu el la domnii:
= Rămâneţi, domni, sănătoşi,
Eu la mână că v'am fost,

All the clothes that I have had,
Let her load them on three carts,
Take them (then) between the borders,
To set fire and flame to them.

Refrain: Little chick!

1167 c.

Who the devil's ever seen
Lass as (pretty as) a peahen
Caught (and) taken to the jail?
Thursday caught her, Friday took her,
Saturday in irons put her,
Sunday she did weep all day.
But, I swear, on Monday morning
She spoke up (at last) and said:
(Keeper,) keeper of the jail,
Set me free upon the street,
For to buy a turtledove,
(That is) come from my (own) land.
- - - - - - - - - -

1167 d.

Prison-keeper of the prison,
Let me loose upon the street,
Refrain
To see gentry from my land,
(And) a letter write to them,
To my mother to be sent:
Clothes (left) from my maidenhood
Let her sell or keep for me;
Let her load them on three carts,
Put them down between the borders,
(And) set fire and flame to them;
And let news spread through the land
That I'm a Vice-prefect's daughter,
(Married) to a gypsy's son.

Refrain: Let loose (with) my song!

1168.

In the midst of that green forest
A black prison's to be seen.
And who is in that (dark) prison?
(It's) two brothers living (there).
And a-talking they sat there,
And none other had they (with them)
Only a beloved sister.
She made them their midday meal
And she set it on the table,
And aloud she said to them:
Take, my brothers, (take) and eat,
For a lovely dream I've dreamt you:
Over there, by those two funnels (?),
There are two long linen sheets;
At the ends of the (two) sheets
Are two stumps by fire charred;
In the middle of the sheets
(Lo,) there are a couple of pigeons;
(Also) at the other ends
There are sheep, two flocks of them.
(But) the brothers spoke and said:
Sister, our little sister,
You are grown yet you are silly.
For the two charred stumps (you saw),
Sister, are our (own two) selves;
The two pigeons (which you saw),
They are (surely) our souls;
And the flocks of sheep (beyond),
They're the people after us.
Sister, you had best go home:
Set six saddles on the roan,
With nine bridles bridle him,
To the gentry go with him:
Farewell, gentlemen to you,
You have had me in your hand,

Harnici de mine n'ați fost.
1) = cea.
(220e. Cenadul-Mare, ⊕)

1169.

Pre cel deal pre cel colnic
Tot pre drumul părăsit,
Cu ňegară-acoperit,
Cu troscoțel învălit
Merge voiňic călărind
Și din gură fluierind,
Dar murguțu lui gemând.
Voinicel din grai grăia:
-Audzi tu, murguțule,
Eu măr' călăr' fluierind,
Dar tu mergi numai gemând.
Au ți-s griele armile,
O-s griele copițe-a tele?
Iar murguț din grai grăia:
-Nu mi-s griele armile,
Nici griele copițile,
Ci mi-i greu năravul teu.
Că tu știi, stăpâňe, biňe,
Când mergeai călăr' pre miňe
La Maria crișmărița,
Crișmărița, birtășița,
Crișmărița birtului
La mândra pământului,
Și tu 'n soba1) te băgai
Și tot beai și te gostai2)
Și cu ea te dezmerdai,
Dar de miňe nu mâreai (?).
Ci pre miňe m'ai legat
Tot de proapta gardului
De comedia satului,
Nezobit3), neadăpat,
Ca pre-un murg mai blestemat.
Io cu bale m'adăpam,
Cu zobiele4) mă hrăňeam,
Și copii mă zbitureau,5)
De comedia lor eram.
Dar voiňic din grai grăia:
-O murgule, dumeata
Tu-mi spuňi fal'inșile6) tele,
Dar nu spuňi și pre-alea mele.
Eu călăr' pre tiňe-am fost,
Prângă mândră am trecut;
Și tu tare-ai adormit,
Din picior te-ai poticnit,
De pamântu m'ai trântit.
Iar murguț când auzea,
El ňimic nu mai zicea,
C'au văzut că-i tot așa.

1) < coba (sârb.) = odaie. 2) < rocmumu ce (sârb.) = a să oaspăta. 3) < зоб (sârb.) = ovăs.
4) < zabola (ung.) = frâu.
5) = loveau. 6) = plângeri, jalbe.
(349. Petrovasile, ⊲)

1170.

Doamne, câte flori pă munții,
La Fulga oi-s mai multe.
D-apoi Fulga că-mi avè
Douăzeci de câni bătrâni
Și trizeci de cățelandri.
Că tăt el că să dușè
În cea hulă curmătură.
Frică la câne-mi făcè,
Tăte oi să azvârlè.
Nu lua una, nu lua două,
Ci lua două savai1) zece,
Și mi-și lua o miorie,
Nu era 'n lumè ca iè.
Tăt el că mi-să ducè
În miljocu codrului
La fântâna lotrului,
La izvoru de demult,

(But) of me you've not been worthy.

1169.

On that hillock, on that knoll,
On the road that's not in use,
Covered all in feather grass[1]
And with knotweed[2] overgrown,
Rides the lad (his horse) along,
And he whistles (as he goes),
While the little sorrel groans.
Spoke the stawart lad and said:
Listen, little sorrel (mine),
I am riding and I whistle,
But you're groaning all the time.
Are the weapons burdensome?
Or (is it) your hooves are heavy?
But the sorrel spoke and said:
Weapons are not burdensome,
Neither are my hooves (too) heavy;
It's your habits weigh me down.
Because, master, you know well
When you went upon me riding
To the innkeeper Maria,
Innkeeper (and) tavern keeper,
Tavern keeper of the inn,
To the beauty of the world,
In the chamber you would enter
And would drink and eat (your fill),
And you'd fondle one another,
But for me you didn't care.
You would (merely) tie me up
To the post that props the fence,
As the village laughingstock,
Without oats (and) without water,
As (you might) some wretched sorrel.
I would quench my thirst with spittle,
And I'd feed upon (my) bit;
And the children (all) would hit me,
(For) I was their laughingstock.
But the lad spoke up and said:
Oh you sorrel horse, your honor,
You are telling me your woes,
But my own you do not tell.
I was riding on your back,
(And) went riding by (my) sweetheart,
And you soundly went to sleep
(And) you tripped upon your foot,
Sent me sprawling to the ground!
And the sorrel, hearing (that),
Didn't say another word
For he saw it was all thus.

1170.

Lord, the flowers of the hills
Fewer are than Fulga's[3] sheep.
But then Fulga (also) had
Twenty dogs that were full-grown,
Beside thirty half-grown pups.
It was he, too, who would go
Into that accursed gorge,
(There) to scare (my) dog (away)
And to scatter all the sheep.
He would not take one or two,
He would even take a score;
And one ewe lamb he did take,
None like her there was on earth.
It was also he who went
In the middle of the woods,
(Even) to the robber's well,
To the spring of long ago,

[1] *Năgară* is the Rumanian name of the grass *Stipa capillata.*
[2] *Troscot* or *troscotel* is the Rumanian name of *Polygonum aviculare.*
[3] Rumanian man's name. The accent is on the first syllable.

Numa Drăgan l-o știut.
Trece jâg[1]pă iarbă verde
Și nici fumu nu să vede.
Trece carne pân cârlige,
Pân cârlige mi-o d-aduse,
Să fie carne mai dulce.
D-apoi Fulga să ducè,
Și pă Drăganul prindè.
Drăgan din gura-mi grăiè:
- Haidați, Fulgă, să prânzim!
Fulga din gura-mi grăiè:
Vai de mine și de mine!
Șine mă 'mbiă pă mine
Cu bucățelele mele,
Care-añ trudit io cu ele?
Fulga cu sabia da
Foarte rău nu mi-l tăia.
Îi lua mâna și tri coaste
Și oile jumătate.
Și 'napoi mi-le ducè
Tulma[2]'ntreagă și-o făcè.
Bine lu' Fulga-i părè.

[1]) interj. [< sevmek (turc.)?]. [2]) = turma.

(26. Păucinești, ɸ)

1171 a.

|: Strigă-mi, Doamñe, ciñe-mi strigă :|? (4x)

|: Strigă Giurgiu dintră lunci :|, (4x)

De-mi răsună văli și stinci.
Nime 'n lume ni audzia
Fără-a dulce maică sa.
Ea din grai așa-mi grăia:
- O Giurgiule, Giurgiumañe,
De ce strigi tu așa tare?
Or opinci de fier ai rupt,
O bucățile-ai sfârșit,
Or lotrii or năvălit,
Or bañii ți-ai cheltuit?
- Nici opinci de fier n'am rupt,
Bucățile n'am sfârșit,
Nici lotrii n' or năvălit,
Nici bañii n'am cheltuit,
Ci la miñ', maic', o viñit
Și în sân mi-s'o vârit Un
șerpe mare balaur
Cu ochii, maică, de-aur.
Maică, pentru Dumnezeu,
Bagă mâna 'n sânu meu
Și-mi scoace șerpile rău.
- Mâna 'n sân nu ți-oi băga,
Nu mi-am urît viața.
Strigă Giurgiu-a două ori
Preste lume, preste țări.
Nime 'n lume n' audzia
Fără dulce tatăl său.
Ala cum îl audzia
Drept la cimița curea
Și cu glas mare striga:
- O Giurgiule, Giurgiumañe,
De ce strigi tu așa tare?
Or opinci de fier ai rupt,
O bucățile-ai sfârșit,
Or lotrii or năvălit,
Or bañii ți-ai cheltuit?
- Nici opinci de fier n'am rupt,
Bucățile n'am sfârșit,
Nici lotrii n' or năvălit,
Nici bañii n'am cheltuit,
Ci la miñ', tat', o viñit
Și în sân mi-s'o vârit Un
șerpe mare balaur,
Cu ochii, tată, de-aur.
Tată, pentru Dumnezeu,
Bagă mâna 'n sânu meu
Și-mi scoace șerpile rău.

Only by Dragan[1] beknown.
On green grass he passed the loot (?),
And not even smoke was seen.
Set the meat upon the hooks
(And then) brought it on the hooks,
That the meat might sweeter be.
Fulga set out afterwards
And caught (up with) that Dragan.
(So) Dragan spoke up and said:
Come on, Fulga, let us eat!
Fulga (answered him and) said:
Woe is me and woe is me!
Who is (now) enticing me,
With my own food (coaxing me),
Over which I've worked so hard?
Fulga struck (him) with the sword,
Didn't cut him very badly:
Took his hand (off) and three ribs,
And one half of (all) the sheep.
And he led them back (amain),
Rounded off his flock (with them).
Fulga was (a) happy (man).

1171 a.

Calling, Lord, who's calling out?
Giurgiu's[2] calling from the meadows,
So that rocks and valleys ring.
No one in the world did hear (him),
Only his sweet mother (heard him).
She spoke up and said (to him):
Oh you Giurgiu, Giurgiu lad,
Why so loudly are you calling?
Have you torn (your) iron sandals,
Or your (store of) food have finished?
Have you been beset by robbers,
Or your money have you spent?
Neither iron sandals torn,
Nor (my) food (store) have I finished;
Neither robbers have beset me,
Nor the money have I spent.
But to me, Mother, has come,
And into my bosom crept,
A great dragon (of a) snake,
(And) of gold its eyes are, Mother.
Mother, for (the love of) God,
Put your hand into my bosom
And pull out (that) evil snake.
I'll not set hand in your bosom,
With my life I'm not fed up.
Giurgiu calls a second time,
O'er the world, across the lands;
Nobody on earth did hear him,
Only this sweet father (heard him).
That one, when he heard him (call),
Straightway to the cellar (?) ran
And called out in a loud voice:
Oh you Giurgiu, Giurgiu lad,
Why so loudly are you calling?
Have you torn (your) iron sandals,
Or (your store of) food have finished?
Have (you been) beset (by) robbers,
Or your money have you spent?
Neither iron sandals torn,
Nor (my) food (store) have I finished;
Neither robbers have beset (me),
Nor the money have I spent.
But to me, Father, has come,
And into my bosom crept,
A great dragon (of a) snake,
(And) of gold its eyes are, Father.
Father, for (the love of) God,
Put your hand inside my bosom
And pull out (that) evil snake.

[1] Rumanian man's name. The accent is on the second syllable.
[2] Rumanian man's name, pronounced approximately DJOOR – djoo.

-Mâna 'n sân nu ți-oi băga,
Nu mi-am urît viața.
Chiamă tu pre sora ta,
Doară ea s'o îndura,
Mâna 'n sân că ți-o băga.
Strigă Giurgiu a tri ori
De-mi răsună văli și stinci.
Nime 'n lume n'audzia
Fără-a dulce sora sa.
Poale albe sufulca
Și la Giurgiu cam curea,
Și cu glas mare striga:
- O Giurgiule, Giurgiumañe,
De ce strigi tu așa tare?
Or opinci de fier ai rupt,
O bucățile-ai sfârșit,
O lotrii or năvălit,
Or bañii ți-ai cheltuit?
-Nici opinci de fier n'am rupt,
Bucățile n'am sfârșit
Nici lotrii n'or năvălit,
Nici bañii n'am cheltuit,
Ci la miñ,' sor,' o viñit
Și în sân mi-s'o vârit Un
șerpe mare balaur,
Cu ochii, soră, de-aur.
Soră, pentru Dumnezeu
Bagă mâna 'n sânu meu,
Și-mi scoace șerpile rău.
-Mâna 'n sân nu ți-oi băga,
Nu mi-am urît viața.
Chiamă-ți tu mândruța ta,
Doară ea s'o îndura,
Mâna 'n sân că ți-oi băga.
Strigă Giurgiu-a patru ori,
De-mi răsună văli și stinci.
Nime 'n lume n'audzia
Fără singur' mândra-a lui.
Poale albe sufulca
Și la Giurgiu cam curea,
Și cu glas mare striga:
-O Giurgiule, Giurgiumañe,
De ce strigi tu așa tare?
Or opinci de fier ai rupt,
O bucățile-ai sfârșit,
O lotrii or năvălit,
Or bañii ți-ai cheltuit?
-Nici opinci de fier n'am rupt,
Bucățile n'am sfârșit,
Nici lotrii n'or năvălit
Nici bañii n'am cheltuit,
Ci la min,' mândr,' o viñit
Și în sân mi-s'o vârit Un
șerpe mare balaur,
Cu ochii, mândră, de-aur.
Mândră, pentru Dumnezeu,
Bagă mâna 'n sânu meu
Și-mi scoace șerpile rău.
-Mâna 'n sân eu ți-oi băga,
Mai voiesc eu fără mână,
Decât să fiu fără cine.
(219 b. Foeni, ϕ)

1171 b.

Strigă, Doamne, cine strigă?
Strigă Pătru dintre lunciu,
Dintre lunciu* dela porciu.
|: Nime 'n lume n'auzea :|,
Numai dragă maică sa.
|: Maică sa din grai grăia :|:
-Dragul meu și Pătrul meu,
De ce te vaiți așa rău?
Doar tu porcii ți-ai perdut,
Doar opincile ți-ai rupt?
-Ba eu porcii n'am perdut,
Nici opincile n'am rupt:
Șerpe mare c'o viñit,
La mine 'n sân s'o vârit.

I'll not set hand in your bosom,
With my life I'm not fed up.
Call (upon) your sister, (lad,)
She'll perhaps take pity (on you),
In your bosom put her hand.
(So) a third time Giurgiu called,
That the cliffs and vales resounded.
Nobody on earth did hear him,
Only his sweet sister (heard him).
(She) rolled up (her) skirt-hem white
And to Giurgiu hurried (she),
And called out in a loud voice:
Oh you Giurgiu, Giurgiu lad,
Why so loudly are you calling?
Have you torn (your) iron sandals,
Or (your store of) food have finished?
Have (you been) beset (by) robbers,
Or your money have you spent?
Neither iron sandals torn,
Nor the food (store) have I finished;
Neither robbers have beset (me)
Nor the money have I spent.
But to me, Sister, has come,
And into my bosom crept,
A great dragon (of a) snake,
(And) of gold its eyes are, Sister.
Sister, for (the love of) God,
Put your hand inside my bosom
And pull out (that) evil snake.
I'll not set hand in your bosom,
I am not fed up with life.
Call your little sweetheart (fair),
She'll perhaps take pity (on you),
In your bosom put her hand.
(And) a fourth time Giurgiu called,
So that vales and cliffs rang out.
Nobody on earth did hear him,
But alone his sweetheart (heard him).
(She) rolled up (her) skirt-hem white
And to Giurgiu ran apace,
And in a loud voice called out:
Oh you Giurgiu, Giurgiu lad,
Why so loudly are you calling?
Have you torn (your) iron sandals,
Or (your store of) food have finished?
Have (you been) beset (by) robbers,
Or your money have you spent?
Neither iron sandals torn,
Nor (my) food (store) have I finished;
Neither robbers have beset (me),
Nor the money have I spent.
But to me, sweetheart, has come,
And into my bosom crept.
A great dragon (of a) snake.
(And) of gold its eyes are, sweetheart.
Sweetheart, for (the love of) God,
Put your hand inside my bosom
And pull out (that) evil snake.
I'll my hand put in your bosom:
Rather would I without hand be
Than to be without yourself.

1171 b.

Calling out, Lord, who is calling?
Peter's calling from the meadows,
From the hogs, amid the meadows.
Nobody on earth did hear him,
Only his beloved mother.
(And) his mother spoke and said:
My beloved and my Peter,
Why do you complain so loudly?
Have you lost your hogs, (perhaps,)
Or your sandals have you torn?
(No,) I have not lost the hogs,
Nor the sandals have I torn;
(It's) a large snake (that) has come
And into my bosom's crept.

Bagă mâna 'n checicheleu(sic)
Şi-l scoate din sânul meu.
Maică sa din grai graia:
-Mâna 'n sân eu n'oi băga,
Că şerpele m'o muşca;
Mai bin' Petre făr' de tine,
Decât maichii făr' de mână,
Că de-or fi ţara pe pace,
Alt fecior maica şi-o face.
Pătru-atunci să necăjea,
Şi mai tare că zbera.
Nime 'n lume n'auzea,
Numai dragă soru sa.
Soru sa din grai grăia:
-Dragul meu, fratile meu,
De ce te vaiţi aşa rău?
Doar tu porcii ţi-ai perdut,
Doar opincile ţi-ai rupt?
-Ba eu porcii n'am perdut,
Nici opincile n'am rupt:
Şerpe mare c'o viňit,
La mine 'n sân s'o vârit.
Bagă mâna 'n checicheleu
Şi-l scoate din sânul meu.
Soru sa din grai grăia:
-Ba eu, Petre, n'oi băga.
Mai bin', Petre, făr' de tine,
Decât nanei făr' de mână,
Că de-o fi ţara pe pace,
Maica alt frate mi-o face.
Pătru-atunci să necăjea,
Şi mai tare că zbera.
Nime 'n lume n'auzea,
Numai dragă mândruţa.
Mândruţa din grai grăia:
-De ce te vaiţi aşa rău?
Doar tu porcii ţi-ai perdut,
Doar opincile ţi-ai rupt?
-Ba eu porcii n'am perdut,
Nici opincile n'am rupt:
Şerpe mare c'o viňit
La mine 'n sân s'o vârit.
Bagă mâna 'n checicheleu
Şi-l scoate din sânul meu.
Ea mâna 'n sân şi-o băga,
Şerpe mare că scotea.
El din grai aşa grăia:
-De-acuma până-i lumea,
Mândruţa-i muierea mea.
(140 b. Igriş, ɋ)

1171 c.

Strigă-mi̯, Doamňe, ciňe-mi̯ strigă?
Strigă-mi̯ Pătru dintre munţi.
Ňime 'n lume nu-l d-auďe
Fără sîngur mai̯că-sa-ri̯e.
Când pă Pătru d-audzi̯a-ri̯e,
Poale dalbe sufulca-ri̯e,
Şi la Pătru-mi̯ d-aľerga-ri̯e.
-Ce-mi zbier, Pietre, 'n gura mare?
-Dar cum, maică, n'oi zbiera?
Să-ţi învălui mâna ta
Şi s'o badji în sânul meu,
Şi să scoţi şerpile-al rău.
-Ba io, Pietre, n'oi băga,
Că el mâna mi-o muşca.
Mai vreu, Pietre, fără tine,
Decât, Pietre, fără mână.
Că de-o fi lumea pă pace,
Altu Pătru eu mi-oi face.
Să roagă şi-a doua oară,
Să roagă de taica lui:
-Taică, taică, taică meu,
Învăluieţi mâna ta,
Şi s'o badji în sânul meu,
Şi să scoţi şerpile-al rău.
Taica său din grai grăia:

Put your hand into a kerchief,
From my bosom pull it out.
(But) his mother spoke and said:
I'll not set hand in your bosom,
For the snake perchance will bite me;
Rather, Peter, (be) without you
Than without your mother's hand.
If the land be but at peace,
Mother'll make another son.
Peter then became upset,
Even louder did he shout;
Nobody on earth did hear him,
Only his beloved sister.
Spoke his sister (then) and said:
My dear one, oh, brother mine,
Why do you complain so hard?
Have you lost your hogs (perchance),
Or your sandals have you torn?
(No,) I haven't lost the hogs,
Nor the sandals have I torn;
(It's) a large snake (that) has come
And into my bosom's crept.
Put your hand into a kerchief,
From my bosom pull it out.
(But) his sister spoke and said:
(No,) I will not put it, Peter;
Rather, Peter, (be) without you
Than the lass without a hand.
For, if peace be in the land,
Mother'll make me another brother.
Peter then got (very) sore
And he shouted louder yet.
No one in the world did hear him,
Only (his) beloved sweetheart.
(And) the lass spoke up and said:
Why do you complain so loudly?
Have you lost your hogs (perchance),
Or your sandals have you torn?
(No,) I haven't lost the hogs,
Nor the sandals have I torn;
(It's) a large snake (that) has come
And into my bosom's crept.
Put your hand inside a kerchief,
From my bosom pull it out.
She her hand put in his bosom
(And) the large snake she pulled out.
He spoke up and said (to her):
From now on, while world endures,
Sweetheart is my (wedded) wife.

1171 c.

Calling out, Lord, who is calling?
Peter's calling from the mountains.
Nobody on earth did hear him,
But alone his mother (heard him).
When she heard Peter a-calling,
(Her) white skirt-hem she tucked up,
And to Peter she went running:
Why (so) loudly call you, Peter?
How then should I not call, Mother?
(Mother), wrap your hand up well
And into my bosom put it.
To pull out the evil snake.
Not I, Peter, I'll not put it,
For he well my hand might bite.
Rather be without you, Peter,
Than without a hand (be), Peter.
If the world be but at peace,
I'll another Peter make.
(Peter) begs a second time,
(And) his father begs (this time):
Father, Father, Father mine,
(Kindly) wrap your hand up (well)
And inside my bosom put it,
To pull out the evil snake.
(But) his father spoke and said:

T

Ba io, Pietre, n'oi băga,
Că el mâna mi-o mușca.
Mai vreu, Pietre, fără tine,
Decât, Pietre, fără mână.
Că de-o fi lumea pă pace,
Altu Pătru eu mi-oi face.
Să roagă și-a tria sară:
-Auzi soție draga mea,
Învăluieți mâna ta,
Și s'o badji în sânul meu,
Și să scoți șerpile-al rău.
Soția sa când auzia,
Cârpă albă că-j lua
Și mâna învăluia,
În sân la Pătru-o băga,
Și șerpile îl scotea.
Dară el n'o fost șerpe,
Numa-o fost un măr roșiu.
Și-o probat pă maică sa,
Maică sa pângă soția,
Cum îi voiește de bine.
(17. Saravale, φ)

1172.

|: Trăndăfir sădit în apă :|,
r. ,
|: Tăt dę-on juňe și dę-o fată :|.
Ei di mi-și că s'or iubit,
Părinții nu i-or voit.
Ei atunci s'or supărat,
Și din mână s'or luat
Și în apa s'or țipat,
La măruț frunza-i rotundă,
C'acolo-i apa afundă.
Apą-afara i-o țipat,
Părinții or îngropat:
Pă ficioru lângă drum, 201 5-16
Și pă fata peste drum.
Din ficior s'o răsărit 1173a.
Un rug mândru înflurit. 60-67
Rugu peste drum să 'ntinde, b., 30-40
Peste fata o cuprinde.
Și să prinde la olaltă,
Ca să vadă lumea toată,
Că îi dragoste curată
De on june și de-o fată.

r. 'Naltu-i badea, 'naltu-i zeu,
Las' să fie, că-i al mieu, mă.
(183 a. Săvârșin, φ)

1173 a.

|: Pre uliță la Bistriță :|
|: Să preumbl' un gheneralu :|
Cu mâňi albe 'n bujinariu.
Tot întreabă di-a brudari:
-Brudari, brudari (sic), dragii meii,
N'ați văzut voi doi voiňici?
I 6-9 -Nu noi, nu noi i-am văzutu;
|: Ba noi poate c'am văzutu :|,
|: Noi nu i-am fi cunoscutu :|.
-Dar voi cum să nu-i cunoșteți:
Cel mai mic e mai voinic,
Cel mai mare împletește,
Până 'n brâu tot înșerpește;
Și pe degetul cel mare
E cu-inel de 'ncredințare.
-B'așa dară-i am văzut
Colo 'n sus la crijma 'n ceri,
Tot beură și jucară,
Cu Tirvuța 'ncredințară.
Viňi ziua Sâmbătei:
Când era ea pe la cină
Să stîngea ca și-o lumină;
Când era la miaz de noapte,
O trecea sudor de moarte;
Când răsărea zorile,
O cântau surorile.

Not I, Peter, I'll not put it,
For he well might bite my hand.
Rather, Peter, be without you
Than (be), Peter, without hand.
If the world be put at peace,
I'll make me another Peter.
(Peter then) a third time begged:
Listen, my beloved wife,
(Kindly) wrap your hand up (well)
And into my bosom thrust it,
To pull out the evil snake.
(And) his wife, when she heard (that),
A white cloth picked up (forthwith),
(Into it) her hand she wrapped,
Into Peter's bosom thrust it
And the evil snake pulled out.
But (that snake) was not a snake:
It was only a red apple.
(Thus) his mother he did prove,
(Showed her up) beside his wife,
And how well she wished him (also).

1172.

Rose (that's) planted in the water,
Refrain
All about a lad and lass.
They as children loved each other,
But their parents were against it.
(Sorely) did they sorrow then,
Took each other by the hand,
Threw themselves into the water.
Leaf of apple tree is round,
In that place the water's deep.
Water threw them out (again),
(And) the parents buried them:
By the road the lad (they buried)
And the lass across the road.
From the lad sprang up and grew
Handsome brambleberry bloomed.
The vine stretched over the road.
To the lass and wrapped her (close);
And it clasped them both together,
So that all the world might see
That it was a blameless love
Of a young man and a maiden.

Refrain: Tall's (my) lover, tall, I swear;
Let him be, for he is mine.

1173 a.

On the street in Bistritza
Goes a general a-strolling,
With (his) white hands in (his) pockets.
He the ferrymen keeps asking:
Ferrymen, dear ferrymen,
Have you not two stalwarts seen?
No, not we, we haven't seen them;
Yet perhaps we them have seen
And perchance we knew them not.
How could you have known them not?
(For) the smaller one is stronger,
(And) the taller one (goes) weaving,
Snaking goes up to his waist;
Furthermore, upon his thumb,
A betrothal ring he wears.
If it's so, (then) we have seen them,
There, above, at heaven's tavern,
They kept drinking and kept dancing,
(And) Tirvutza[1] they betrothed.
Came the day of Saturday:
When she was about to sup,
She went out just like a candle;
By the middle of the night,
She was seized with sweats of death;
As the dawn was coming up,
(Lo,) her sisters sang her (dirge).

[1] Tirvuţa is a corrupt form of the diminutive Chivuţa, which is derived from Paraschiva, a common girl's name in Rumania. In the diminutive forms, the accent is on the second syllable.

Viňi ziua Duminecii,
Iacă cuscrii și sosesc.
Atunci mirel tinerel
El din grai așa grăia:
-O Tirvuță, draga mea,
Ia ieși tu până afară,
De dă apă cuscrilor,
Iarbă verde cailor,
C'așa-i suca[1] fetilor.
Ieși maica jelnică
Cu păr mare despletit
Cu cătrință de vapir(?):
-Că Tirvuță o murit,
Tirva-i moartă după masă
În ťilie de mătasă.
Atunci mirel tinerel
Di pe cal descălecă
Și în casă să bagă
Și la Tirva să dusă.
Lua pânza di pe obraz, 53a. 10-13
Văzu moarte cu năcaz;
Țipă pânza 'nt' alta parte, 431 6-9
Văzu oase deșirate; 1299 6-13
Lua pânza di pe picioare,
Văzu moartea 'nșălătoare.
Atunci mirel tinerel
El din grai așa grăia:
-O măicuță, draga mea,
Vinde și tu cei doi boi
Și ne 'ngroapă amândoi;
Vinde tu și două vaci
Și ne 'ngroapă ca pe frați;
Ne fă casă dintr' o ladă,
Ne 'ngroapă lângă olaltă
În dosu bisericii, 201 5-16
Să vezi ce ți-om răsări:
Răsări-om trandafir, 1172 11-21
De-om cuprinde biserica,
De tot omu s'o mira,
Ce dragoste curată
Dintr' un june cu-o fată.

[1] < szokás (ung.) = datină.

(153. Cărpiniș, φ)

1173 b.

Pe Tiva o 'ncredințară.
Când fu zuua Vinerii,
Tivuța să betegi;
Când fu zuua Sâmbătii,
Tivuța că și muri.
Când fu și Duminecii,
Cuscrii la poartă strigă:
-Ieși, Tivuță, pân' afară!
Ieși maica dalb' afară
Cu păr mare despleťit
Din creșťet până 'n pământ:
-Xiți buni, cuscri, iertători
Și napoi întoarcetori,
Că Tivuța-i moartă 'n casă,
Dela pat până la masă
Tot în giorgiuri și 'n mătasă.
Mirele nu să 'ncrezu,
Până vini de-o văzu.
Puse mâna la picioare, 53a. 10-13
Văzu moartea lăsătoare; 431 6-9
Puse mâna pe la spaťe, 1299 6-13
Văzu oase înșirate.
Bagă mâna 'n bojinar
Și-o scoase plină de bani,
Și-o puse pe masă 'n casă,
C'așa-i data la mireasă.
-Te du, maică, 'n bulciurele
Și ne adă giorgiurele,
Giorgiurele 'n patru lați,
Să ne 'ngroape p'amândoi
La mijloc de țintirim,

When the day of Sunday came,
See, the in-laws came along.
Thereupon the youthful bridegroom
Did speak out and thus he spoke:
Oh Tirvutza, my beloved,
Come along (and) leave the house
And give water to (your) in-laws,
To the horses give green grass,
As for lasses it is meet.
Out (then) came the woeful mother,
With her hair hanging down loose,
In a skirt with needlework:
Lo, Tirvutza's dead (she said).
Tirva's on the table, dead,
(Shrouded) in a veil of silk.
Thereupon the youthful bridegroom
From his horse dismounted he,
And he went into the house,
And to Tirva (straight) he went.
From her face the sheet he lifted,
Woefully he looked on death;
To one side he threw the sheet,
(And) beheld the limbs stretched out;
From her feet he drew the sheet,
(And) beheld deceitful death.
Thereupon the youthful bridegroom
Did speak up and thus he said:
Oh my mother, my beloved,
Let you (now) sell the two oxen,
For the two of us to bury;
Also sell a pair of cows,
Like (two) brothers bury us;
Of a chest make us a house,
Side by side (thus) bury us,
At the back of (our) church.
See (then) what shall grow of us:
We shall grow (into) a rose,
The whole church to grow about,
So that every man shall marvel
What a blameless love (there was)
Between youthful lad and maiden.

1173 b.

Tiva[1] was to be a bride.
When it was the day of Friday,
(Lo,) Tivutza started ailing;
When the day was Saturday,
(Poor) Tivutza (up) and died.
And when Sunday came around,
From the gate the in-laws called:
Little Tiva, come outside!
White, (her) mother came outside,
With her long hair down her back,
From her head down to the ground:
In-laws, kindly be forgiving,
And return upon your way,
For Tivutza's dead inside,
From her bed up on the table,
Swathed in winding sheets and silk.
(But) the groom would not believe
Until he had come and seen her.
On her feet he put his hand,
Looked upon the stilly death;
Put his hand about her back,
(And) he saw the stretched-out limbs.
In his pocket put his hand,
Full of money brought it out;
Set (the money) on the table,
For with brides such is the usage,
Mother, go you to the fairs
And bring winding sheets for us;
Winding sheets of fourfold width,
That they bury both of us
In the middle of the churchyard,

[1] A corrupt form of Chiva, which is the diminutive of Paraschiva. Chivuţa is thus the diminutive form of a diminutive, a not unusual transformation in Rumanian usage.

La tufă de rozmalin.
Rozmalinu să tot crească,
Beserica s'o 'ngrădească;
Rozmalinu să să'ntindă,
Beserica s'o cuprindă.
Cine-o trece p'aciia,
Toți bine c'or întreba:
-'N ficior viu cu fata moartă,
Ce mai dragoste curată!

201
5-16
1172
11-12

(144. Petroșan, φ)

1173c.

|: Beați, vecinį, și vă goștiți[1] :|
|: Și pre Chiva mį-o pețiți :|.
- - - - - -
|: Sâmbătă cam în de sară :|
|: Pre Chiva mį-o credințară :|;
Duminică până 'n zori
Chiva-i moartă tot în flori.
Tată și-afară ieșia,
Și nunta o audzea,
Cătă cuscrii el dzicea:
-Eiți-voi, cuscri, întoarcători,
Chiva-i moartă tot cu flori.
Juńile când audzea,
Jos din căruța sărea,
Cătă maică sa dzicea:
-Taie, maică, patru lați,
Și ne 'ngroapă ca doi frați.

1) < гостити (sârb.) = ospetați.

(177a. Jebel, φ)

1174a.

Vineri maica m'o făcutų,
Sâmbătă eų am crescutų,
Duminică mă 'nsuraįų,
|: Luni la cătane (sic) plecaįų :|,
|: Pe maica mea o rugaįų :|:
-Maică, maiculeana mea-ție,
Grijește-mį tu nevasta, mă,
Cu colac, cu lapte dulce,
Doară ea nu mńi să duce;
Cu pită albă prăjită
Și cu vin roșu stropit,
C'așa o fost sucuit[1].
Când eu de-acas' am plecat,
Iute dede a mustra
Maica pă nevasta mea,
Că 'n casă n'o măturat,
Apa 'n vasă n'o luat,
Blidile nu le-o spălat.
Când din cătane-am venit,
Pă maica am întrebat-o:
-Maică, maiculanea mea,
Ce mi-a făcut nevasta?
-Dragul maichii, fiu de domn,
Decând de-acas' ai pornit,
Nevăstuța ți-a murit.
-Maică, maiculeana mea,
Vin', arată-mi crucița,
Ca să-mi stâmpăr inima.
-Dragul maicii, fiu de domn,
Decând de-acas' ai plecat,
Așa ploaie și-o plouat,
Și crucița-i o mânat.
-Maică, maiculeana mea,
Vin', arată-mi mormântul,
Ca să-mi stâmpăr sufletul,
Că bâlboaie ca focul.
-Dragul maicii, fiu de domn,
Decând de-acas' ai plecat,
Nevăstuța ți-a murit.
-Maică, maiculeana mea,
Vin', arată-mi pajiștea,
Ca să-mi stâmpăr inima,
Că arde ca flăcara.

Near a bush of rosemary.
Let the rosemary (then) grow
That the church it fence about;
Let the rosemary (then) spread
That the church it might enclose.
(And) whoever passes by,
Each and every one shall ask:
A live lad with a dead maiden?
What a blameless love (was that)!

1173 c.

Drink up, neighbors, feast yourselves,
Ask that Chiva's troth be pledged.
– – – – – – – – –
Saturday, as evening came,
Our Chiva was betrothed.
(But) by dawn on Sunday morning
Dead was Chiva, decked with flowers.
(Chiva's) father went outside,
And he heard the wedding train,
To the in-laws (then) he said:
Turn about, you in-laws (all),
Chiva's dead, by blooms surrounded.
The young man, when he heard (that),
From the cart leapt to the ground,
To his mother (turned and) said:
Mother, cut four widths (of sheet),
Like two brothers bury us.

1174 a.

Mother made me on a Friday,
I grew up on Saturday,
(And) on Sunday I got married.
Soldiering I went on Monday,
And my mother (then) I begged:
Mother, little mother mine,
Of my wife take care for me;
(Ply her) with sweet milk and cake,
That she might not leave me (now)!
And with white bread (nicely) roasted
And besprinkled with red wine,
Because that's how she's been used.
But when I had left the house,
Forthwith scolding she began,
(Did) my mother my (young) wife,
(Saying) she'd not swept the house,
She'd not filled the pots with water,
Nor the dishes had she washed.
When I came (back) from the army,
(Straightaway) I asked my mother:
Mother, little mother mine,
(Tell me,) what's my wife been doing?
Mother's darling, lordly son,
Since from home you went away,
(Lo,) your little wife has died.
Mother, little mother mine,
Come along, (her) cross to show me,
For to soothe my (grieving) heart.
Mother's darling, lordly son,
Since from home you went away,
Such a rain has rained (upon us)
That it swept her cross away.
Mother, little mother mine,
Come along, show me the grave,
That my (poor) soul I might soothe,
For it's blazing like a fire.
Mother's darling, lordly son,
Since from home you went away,
(Lo,) your little wife has died.
Mother, little mother mine,
Come along, show me the meadow,
That my heart I might allay,
For it's burning like a flame.

- Dragul maicii, fiu de domn,
Decând de-acas' ai plecat,
Așa ploaie și-o plouat,
Și pajiște o mânat.
- Maică, maiculeana mea,
Da'n pemnița dumniatale
Ce să cânt'așa cu jale?
- Da e curvă de țigan,
Șede roabă pă un an.
- Maică, maiculeana mea,
Dă-mi o coajă de țipău[2]
Să duc eu la robul meu.
- Lasă cojița să steie,
Și robuțul tău să pțeie![3]
Când în pemnit' am întrat
Și ňevasta mea 'm văzut,
Foarte tar' m' am bucurat,
Și 'n brața mi-am apucat,
Buze dalbe-am sărutat,
Și pe ea o-am întrebat:
- Dragă nevăstuța mea,
Ce voiești tu soacra ta?
- Dragul meu soț, pui de domn,
Nimic altă, dragul meu,
Făr' legată 'n lanț de fer,
Să 'ncunjur' orașile,
Să să 'nvețe soacrile
A-și robi nurorile.

1) < szokott (ung.) = obicinuit.
2) < cipó (ung.) = pânișoară. 3) = piară.

(52 g. Feneș, ф)

1174 b.

La poartă la Țăligradu
Șed'e-un voinic bușulatu,[1]
Șed'e-un voinic bușulatu,
Că d'e tânăr s'o 'nsuratu,
Duminecă s'o | cununatu,
|: Luni cătană l-o luatu :|,
Poiňeca d'e – – – rie
– – – – – –

1) < búsul[t] (ung.) = supărat.

(52 b. Petroșan, ф)

1175 a.

|: Pă dealu cu simiňicu :|
|: Merge fata și-un voiňicu :|;
|: Fata merge suspinându :|
|: Voiňicuțu { – – ându / fluierând :|.
Voinicu tăt întreba:
- Ce suspini tu, fată, - așa?
- Cum, Doamne, nu suspina?
Pentru fața ta cea dragă
Lăsai pă maica beteagă;[1]
Pentru oțișorii tei
Lăsai frațîșorii mei;
Pentru sprincenile tale
Lăsai surorile mele.

1) < beteg (ung.) = bolnav(ă).

(275 g., 109 c.* Câmp, ф)

1175 b.

Pintre două d'ealuri mari
|: Mere-o fată și-on jindariă :|,
Jindariu tăt fluierând'ă,
|: Fata după el plângân'ă :|.
El din grai așa-o grăit:
- Taci tu, fată, nu mai plânge,
Că la 'mpărat om ajunge,
Și-o sută de zloți oi da
Ți-oi plati fetia ta.
Ie din grai așa-o grăit:
- Nici nu-mi trebe suta ta
Că mni-ai mâncat fetia.
Tu ești ficior cu colop,[1]
Io-s fata fără noroc;
Și tu ești ficior cu peană,
Io-s fata fără năframă.

1) = pălărie.

(126 b. Hodac, ф)

Mother's darling, lordly son,
Since from home you went away,
Such a rain rained down (upon us)
That the meadow's swept away.
Mother, little mother mine,
But (who is that) in your cellar
Who so woefully is singing?
It is (but) a gypsy slut,
She is bonded for a year.
Mother, little mother mine,
Give me (then) a crust of bread,
That I take it to my slave.
Let the crust stay (where it is),
And your slave allow to perish.
When I went into the cellar
And when (there) I saw my wife,
I rejoiced exceedingly.
(Then) I took her in my arms,
Kissed her on her lips (so) white,
And (forthwith) I asked of her:
Oh beloved wife of mine,
What d'you wish your mother-in-law?
Darling husband, lordly offspring,
Nothing other, my beloved,
Than in iron chains to bind her,
(Thus) to go around the towns,
So that mothers-in-law be taught
To enslave daughters-in-law.

1174 b.

At the gate of Tzarigrad,[1]
There's a worried stalwart standing,
There's a stalwart standing worried,
For he married (very) young.
On a Sunday he was wedded,
Monday taken as a soldier,
Two days later – – – – –
– – – – – – – – – –

1175 a.

On the strawflower-covered hill
Go a maiden and a lad.
Sighing walks the lass along,
The young lad { – – – – ing.
{ walks on a-whistling.
(And) the lad keeps asking (her):
Lass, why are you sighing thus?
How, oh Lord, should I not sigh?
For the sake of your dear face,
I have left my ailing mother;
For the sake of your (sweet) eyes,
I have left my brothers (too);
For your (bushy) eyebrows' sake,
I have (also) left my sisters.

1175 b.

In between two towering hills
Walk a lass and a policeman.
The policeman whistling goes,
(And) the lass behind him, weeping.
He spoke up and said (to her):
Quiet, lass, and weep no more;
We'll get to the Emperor
And I'll give a hundred zlots,
(For) your maidenhood to pay you.
She spoke up and said (to him):
I don't need your hundred (zlots),
For my maidenhood you've taken.
You're a lad, you wear a hat,
(But) a luckless lass am I;
You're a lad, you wear a feather,
I'm a lass without a kerchief.

[1] The old name for Constantinople, used in Southeastern Europe.

1176 a.
|: O fată de gheneralā :|,
r.,
|: O 'nșeluit ș-un țiganā :|,
r. .
- Haidați, fată, după miñe,
După miñe trăieșci biñe;
Că șe are tata tău,
Ḁia are tata meu;
Cum îs cășili a tiele,
Așa-s și cășili miele.
Și fata mi să lua
Și după țigan pleca.
Trecu niște djaluriele,
Văzu niște fumuriele:
— Ale-o fi cășile tiele.
D-acasă când ajungea,
Din cort în cort își didea.
Mătura 'n mâna-și lua
Și cortu și-l mătura,
Gunoiu-afară-l zvârlea,
Către soacră sa-mi zișea:
- D-audzi, soacră, soacra mea,
Dă-mi tu pită și cuțît,
Doar' mi-o trieșe de urît.
- D-audzi, noră, nora mea,
Ști' eu ție șe ți-oi da:
Așili[1] și fusili
Și de-a rându ușili;
Așili și coșarca
Și de-a rându ulița.
- Doi-tri pui de rândunea,
N'ați văzut pre muma mea?
- Pre muma ta añ văzut 706 12-17
Păñe albe frământând
Și după ciñe[2] plângând. 730 15-23
- Doi-tri pui de rândunea,
Spuneți voi la maica mea, 776c. 7-15
Ea pâñe să nu frămânce,
După miñ' să nu să cânce. 1167a. 10-12
Doi-tri pui de rândunea,
N'ați văzut pre taica mea?
- Pre taica tău añ văzut b. 12-27
La o șatră țigănească
Caii să și potcovească,
Să-i pune potcoave lace
Și pre ciñe să ce cauce.
- Doi-tri pui de rândunea,
Spuneți voi lu' taic' așa:
Caii să nu-și potcovească,
După miñ' să nu pornească,
Ca să mire și lumea,
Că nu le-am fost eu nora.

r. Slobozi, Doamñe, ñegură,
M' o prins dziua la nană.

1) = acele. 2) = tine.

(1176 b. Toeni, φ)

1176 b.
Uo fată de-un ghineralā
O 'nșeluit-o un țiganā.
- Haida, fată, dupa(sic) miñe,
|: Dupa miñe trăiesc biñe :|.
Șe cășí are tata tău,
De-alea are și al meu.
Și fata când audzea,
Și după țigan pleca.
Și mergeau îi, cât mergeau,
Dela vreme ajungeau
La corturi cu maturiele.
Și fata când ajungea:
- Buna dziua, soacra mea!
Mătura 'n mână lua,
Mătura cât mătura,
Dela vreme-așa-mi dzîsea:
- D-audzi, maică, soacra mea,

1176 a.

(Oh, she was) a general's daughter,
Refrain
(And) a gypsy lad deceived her:
Refrain
Come along, lass, follow me,
For you will live well with me;
Because what your father has,
That my father has (as well);
Like the houses that you own
Are the houses that are mine.
And the maiden (then) arose
And the gypsy lad she followed.
Over several hills she went.
(Then) she saw some smokes (a-rising):
Those (she said) must be your houses.
But when she reached home (at last),
From one tent got to another.
In her hand she took the broom
And her tent she did sweep out,
Threw the rubbish (all) outside,
To her mother-in-law she said:
Hear, oh mother-in-law of mine,
Give me bread and (give) a knife,
My discomfort to allay.
Listen, daughter-in-law of mine,
I know what I'll give to you:
(Just) the needles and the spindles,
And the doors (all) in a row;
(Just) the needles and a basket,
And the street (all) in a row.
Two or three (small) swallow chicks,
Have you not my mother seen?
(Yes,) your mother we have seen;
She was kneading white-bread dough
And was weeping after you.
Two or three (young) swallow chicks,
(Go and) tell my mother (dear)
Not to knead white-bread dough more,
And for me no longer wail.
Two or three (young) swallow chicks,
Have you not my father seen?
(Yes,) your father we have seen;
At a gypsy camp (he was),
For to have his horses shod;
Horseshoes wide was having fitted,
To go (out) and look for you.
Two or three (small) swallow chicks,
(Go and) tell my father thus:
Let him not his horses shoe,
Nor let him set out to seek me,
So that people (all) might marvel
That their daughter-in-law I wasn't.

Refrain: Lord, set loose a mist (for me)
At my lass I'm caught by dawn.

1176 b.

(Oh,) the daughter of a general
By a gypsy was deceived.
Come along, lass, follow me,
(For) with me you shall live well.
Houses such as has your father,
My own (father) has as well.
And the maiden, hearing (that),
Went after the gypsy lad.
And they walked and went awhile,
(And) after a time they came
To the tents with brooms beside them.
And the lass, when she arrived,
Mother-in-law, good day, (she said.)
Took a broom into her hand,
(With the broom) she swept awhile,
(And) after a time she said:
Listen, Mother-in-law of mine,

Dă-mi tu pită şi cuţît,
Doar' mi-o trece de urît.
-D-audzi noră, nora mea,
Asta, noră, eu ţi-oi da:
Fusile şi acile
Şi de-a rându uşile;
Uşile şi streicuţa[1]
Şi de-a rându uliţa.
-Pasăre şi rândunea, 706 12-17
Duce-vă-ţi la maica mea,
Şi spuneţi lu' maic' aşa: 730 15-23
Colaşii să nu frământe, 776 c. 7-15
După min' să nu să cânce.
Duce-vă-ţi la taica meu, 1167 a. 10-12
Şi spuneţi lu' taic' aşa: b., 12-27
Caii să nu potcovească,
După min' să nu pornească,
Că cu el m'oi întâni (sic),
Când îi lună vorba[2] bună,
Dar pre stèle pogăşiele
Dar pre soare colac moale.

1) = dim. de straiţă. 2) = ciorba?

(136. Tolvădia, Φ)

1176 c.

|: O fată de-un gheneralǎ :|,
|: O 'nşeluit o-un ţigană :|.
-Haida, fată, după mine :|,
|: După mine trăieşci bine :|.
Şi fata că mi-asculta
Şi după ţigan pleca.
Şi mergea îşi cât mergea,
Pân la cort îşi ajungea.
Mătura 'n mână lua,
Mătura, cât matura,
Gunoiu-afar' o scocea,
În sobă[1] mi-să băga,
Cătă soacra ei zicea:
-D-audzi, maică, soacra mea,
Adă-mi pită şi cuţit,
Ca să-mi treacă de urît.
Soacra sa din grai grăia:
-D-audzi, noră, nora mea,
Ei, io ţie că ţi-oi da
Fusile şi drugile,
Şi de-a rându căsile;
Fusile şi-o coşarcă
Şi de-a rându uliţa.
-Doi-tri pui de rândunea,
N'aţi văzut voi pre maica? 706 12-17
-Doi-tri pui de rândunea,
Am văzut noi pre maica,
Am văzut-o noi şiernând, 730 15-23
Şi colaşi albi frământând.
Nici apă 'n ei n'o turnat,
Şi[2] 'n lacrimi i-o frământat. 776 c. 7-15
-Doi-tri pui de rândunea,
Spuneţi voi la maic' aşa:
Colaşi albi să nu frământe,
După min' să nu să cânce.
Doi-tri pui de rândunea, 1167 a. 10-12
N'aţi văzut voi pre taica?
-Doi-tri pui de rândunea, b., 12-27
Am văzut noi pre taica
La o şatră ţigănească
Caii să-şi-i potcovească,
După cine[3] să pornească.
-Doi-tri pui de rândunea,
Spuneţi voi la taic' aşa:
Caii să nu-şi potcovească,
După min' să nu pornească,
Ca să mire şi pământ,
Pre undje mă bace vânt;
Ca să mire şi lumea,
Ca eu le am fost lor doamnă,
Şi-acuma mi-s o ţigană.

1) < soba (sârb.) = odaie. 2) = ei. 3) = tine.

(211. Banloc, Φ)

Give me bread and (give a) knife,
My unease to while away.
Listen, daughter-in-law of mine,
This I'll give you, daughter-in-law:
(All) the spindles and the needles,
And the doors (all) in a row;
(All) the doors and a (stout) bag,
And the street (all) in a row.
(Little) bird and (little) swallow,
To my mother go (apace),
And thus speak unto my mother:
Let her not knead (dough for) cakes,
Nor yet let her weep for me.
(Also) to my father go,
And thus speak unto my father:
He is not to shoe the horses,
Nor to set out after me,
For with him I'll meet (again)
(Only) when the moon's good soup (?),
(And) the stars (are) cornmeal muffins,
(And) the sun (is) a soft cake.

1176 c.

(Oh,) the daughter of a general
By a gypsy was deceived.
Come along, lass, after me,
(For) with me you shall live well.
And the lass (to him) did listen,
And went off after the gypsy.
And she walked and walked awhile,
Until to the tent she came.
In her hand she took the broom
(And she) swept and swept awhile,
(And) she got the filth outside;
(Then) she went into the chamber,
To her mother-in-law she said:
Listen, mother-in-law of mine,
Bring me bread and (bring) a knife,
My discomfort to allay.
Said her mother-in-law (to her):
Listen, daughter-in-law of mine,
(Here's what) I shall give to you:
(All) the spindles and (their) shanks,
And the houses in a row;
(All) the spindles and a basket,
And the street (all) in a row.
Two or three (young) swallow chicks,
Have you not my mother seen?
Two or three (young) swallow chicks,
(Yes,) your mother we have seen,
We have seen her sifting (flour)
And (for) white rolls kneading (dough);
Nor did she pour water in,
But she kneaded in her tears.
Two or three (young) swallow chicks,
(Go and) tell my mother thus:
Let her not knead (dough for) rolls,
And for me let her not weep.
Two or three (young) swallow chicks,
Have you not my father seen?
Two or three (young) swallow chicks,
(Yes,) we have your father seen;
(He was) at a gypsy camp,
For to have his horses shod,
So as to come after you.
Two or three (young) swallow chicks,
(Go and) tell my father thus:
He is not to shoe his horses,
Nor to set out after me,
So that the (whole) world might
wonder
Where the wind is blowing me;
So that people (all) might marvel
That I used to be their lady
And am now a gypsy wench.

1176 d.

|: 'Nșeluit-o, 'nșeluitu :| 'nșeluit
|: Țipor negru de țiganu :| țigan
|: Pă fată dalbă de șpanu[1] :| șpan.
|: Da pă ea colo-o dușea-re :| dușea
La cuorți mari împărățiești.
Și la căși albi domnești.
La cuort mare țigănesc
Nime 'n lumea n'o vedea
Făr' a maica cucului
Tot din vârvu nucului.
- Cucule, pasăre uablă,[2]
Spune maichii că mi-s roabă.
Nu mi-s roabă ca robii,
Și[3] io port jugu ca boi.
Nu mi-i grău că jugul port,
Și[3] mi-i grău că șed în cuort;
Nu mi-i grău că jugul trag,
Și[3] mi-i grău că n'am ortac.
Că și boii-s doi cu doi,
Numai io mi-s sângurea,
Ca nime dîn vița mea.

[1] < ispán (ung.) = prefect.
[2] = rotundă, grasă. [3] = ci.

(369 b. Vălcani, φ)

1176 e.

|: O fată d'e-un ghinerală :|, 4x
r. ,
|: 'Nceluiește-o un țigană :|, 4x
r. .

r. Hai, mândră, cu mine.

(340 b. Tolvădia, φ)

1177 a.

La poartă la Țiligrad
Șede-un voinic supărat
Cu fluiera pă tureac;
El ruga pă maică sa,
Să-i deie pă soru sa.
Soru-sa din grai grăia:
-Atunci frat', că m'îi lua,
Când îi fașe pod de șeară, 53a. 7-9
Pod de șeară peste țară, 496 10-14
Pod de-argint peste pământ, 749 15-17
Pe de-ălături pomuriei 1301 13-16
În tăt pomu paserea
Să cânte de jelea mea.
Fraci-so[1] că să dușea
Și tăce că le fășea.
Când acasă că viñea,
El din grai așa-mi grăia:
-Țipă cârpă, țipă, dragă,
Țipă cârpă pă colie[2]
Și haida la cununie.
Soru-sa din grai grăia:
-Atunci, frace, tu m'îi duse,
Când tu mie mi-i aduse (id.)
Sfântul soare nănaș mare,
Sfânta lună cumatra-ră,
Și iară sfințili stiele,
Alea-s nuntașili mele.
- - - - - -
Popa 'nșiepe-a cununa,
Maica Prieșestă zișea:
-Popo, popo cu păcace,
Cum cununi soră cu frace!
Frunzili să 'mpăturau,
Luminili să stingeau
De jelea dela doi frați,
Că rămân ei cununați.
Amin, acum să trăiți,
Asta 'n lume să nu fiți!

[1] = frate-său.
[2] = colilie = părul zânelor.

(220 e. Cenadul-Mare, φ)

1176 d.

He deceived her, he deceived,
(Did that) swarthy gypsy lad,
The fair daughter of a prefect.
For he made her go with him
To the great imperial courts,
And to lordly mansions white.
(But) in the large gypsy tent
Nobody on earth could see her,
But the mother of the cuckoo,
From atop the walnut tree.
Oh you cuckoo, you plump bird,
Tell my mother I'm a slave.
I am not a slave as slaves are,
But, like oxen, wear the yoke.
Bearing yoke's not hard for me,
But it's hard to live in tents;
It's not hard to draw the yoke,
But it's hard to have no mate.
Even oxen go in pairs,
Only I am all alone,
As is no one of my kin.

1176 e.

(Oh,) the daughter of a general
Refrain
By a gypsy is deceived.

Refrain: Sweetheart, come along with me.

1177 a.

At the gate of Tzarigrad,[1]
Sits a stalwart (who is) worried,
With his flute (thrust) in his boot top.
(And) his mother he was begging
That she let him wed his sister.
(But) his sister said to him:
Brother, (only) then you'll have me
When you'll make a bridge of wax,
Bridge of wax across the land,
Bridge of silver o'er the earth,
All along with trees (a-growing),
(And) in every tree a bird,
For to sing for woe of me.
(Lo,) her brother did set out,
And kept quiet, doing (all).
(And) when home he came (again),
He spoke out and (this) he said:
Throw your kerchief, throw it, dear,
Kerchief throw in feather grass,[2]
To the wedding come along.
(But) his sister spoke and said:
Brother, (only) then you'll take me,
When you shall have brought to me
Holy sun (to be our) witness,
Holy moon (to be the) matron,
And again the holy stars,
(For) those are my wedding guests.

\- - - - - - - - -

(So) the priest began to wed (them),
(But) the Blessed Virgin said:
Oh you priest, you sinful priest,
How wed you brother with sister!
(And) the leafage folded up
And the candles (all) went out,
For the woe of the two kinsfolk,
Who remain now (truly) wedded.
Amen now, long may you live,
Thus on earth don't (ever) be!

[1] We find in this text a corrupt version of Ţarigrad: Ţiligrad.
[2] *Colie* or *colilie* is the Rumanian name of *Stipa pennata.*

1177 b.

|: La poartă la Țăligradu :|,
r. ,
|: Sedę-un voịnic răzimatu :|,
r.
|: Cu cojocu 'ncopșiatu :|,
r.
Cu păr galbăn rătăzat.
Să roagă de maică-sa,
Să-i deie pă sora sa.
Maică-sa din grai grăia:
– D-atunși sora io ți-oi da, 53a. 7-9
Când tu mie că mi-i fașe 496
Pod d'argint peste pământ, 10-14
Pod de ceară peste țară. 749 15-17
Pă de margin pomișori 1301
Din tăt pomu paserea 13-16
Să cânte de jelea mea,
Cum ia frace pă sora.
Frati-so din grai grăia:
– Țipă, soră, țipă, dragă,
Țipă țoală de fecie,
Și ia țoal' de jelnicie,
Hai cu min' la cununie!
Mumă-sa din grai grăia:
Popo, popo, bestămată,
Asta nu să poace fașe,
Să cununi soră cu frace,
Că-s doi frați dela Sulfină
Ca șinși djedjece la mână.
r. Cucul'e, cuc.
(394 b. Saravale, φ.)

1177 c.

|: 'Nghịaț' un tăy la mịază vară :|. 3x
|: Nu 'nghịață ňici dę-o răcoarịe :|. 3x
Da 'nghiață de frică mare,
Că vrea Firu să să 'nsoare,
Și ia el pe soru sa,
Pe sorița Salomie.
– Hai, sorița Salomie,
Hai să mem[1] la cununie!
– La cununie n'oi me,[2] 53a. 7-9
Până tu ce mi-i de-a face 496 10-14
Pod de-aramă peste vamă, 749 15-17
Pod de-argint peste pământ. 1301 13-16
Nici cu gândul nu gândè,
Până toate le făcè.

1) = mergem. 2) = merge.

(83 b. Delani, φ)

1178.

Pă cea val'e vălișică, r.,
Est' o mândră frumoșică, r.,
Șed'e 'n pat, toarșe la furcă, r.
– Tu fața ți-o rumeňește, r.,
Uochii negri ții cernește,
Și haidați la târg la munți,
C'acolo vin Turcii mulți.
Și iè bine l-ascultà,
Și fața și-o rumenè,
Uochii negri și cernè,
Și mergea la târg la munți.
Acolo vin Turcii mulți,
Vine unu, vin și doi,
Vine Turcul mai bătrân:
– Nicolai, ficior de Sârb,
Ce ți-ai scos nevasta 'n târg?
Sau ai scos-o la vânzare,
Sau ai scos-o 'n falā mare?
– Io n'am scos o 'la vânzare,
Nici n'am scos-o 'n falā mare,
Că-mi vin'[1] via și moșia,
Și tăt nu-mi plătesc porția.
– Ce ți-e prețu la nevasta?
– Două buți de bani mănunți,
De tri ori taleri bătuți.

1177 b.

At the gate of Tzarigrad,[1]
Refrain
Leaning stands a stalwart lad,
Refrain
With his mantle fastened up.
Refrain
With his yellow hair cut (short).
He his mother is entreating
That she let him wed his sister.
(But) his mother spoke and said:
Then I'll let you wed your sister,
When you shall have made for me
O'er the earth a bridge of silver,
O'er the land a bridge of wax;
By its side (there must be) trees,
(And) a bird in every tree,
That shall sing for woe of me,
That a brother wed a sister.
(But) the brother spoke and said:
Cast off, sister, cast, my dear,
Cast away your maiden's clothes,
And take mourning clothes (instead);
To the wedding come with me!
(And) the mother spoke and said:
Oh you priest, accursed priest,
This (foul thing) cannot be done,
That you wed brother and sister:
They're two brothers of sweet clover,[2]
With five fingers to (each) hand.

Refrain: Cuckoo, hey!

1177 c.

Midsummer a pond is freezing.
It's not freezing from the cold,
But it's freezing of great awe,
Because Firu[3] wants to marry
And he's marrying his sister,
(His own) sister, Salomea.[4]
Come on, sister Salomea,
Let us to the wedding go!
I shall not go to the wedding
Until you have built for me
O'er the sky a bridge of copper,
O'er the earth, a bridge of silver.
Hardly did she think the thought,
When he everything had built.

\- - - - - - - - - -

1178.

In that vale, that little vale,
Refrain
Lives a pretty little lass,
Refrain
Sits in bed, spins from her distaff.
Refrain
(Maiden,) redden up your face,
Refrain
(Also) darken your black eyes,
And come to the mountain fair,[5]
Because many Turks come there.
And she heeded the advice,
(And) she reddened up her face,
(Also) darkened her black eyes;
And went to the mountain fair.
Many Turks are coming there:
One is coming, two are coming,
(And) the older Turk came too.
Nicholas, you Serbian's son,
Why is your wife at the fair?
Did you bring her for to sell her,
Or because of (your) great pride?
I've not put her up for sale,
Nor have brought her out of pride;
For I'm selling land and vineyard,
And I still can't pay my taxes.
What price set you on your wife?
Two (whole) barrels of small coins,
Thrice (as many) talers cash.

[1] In this text we find Ţarigrad rendered Ţaligrad.

[2] *Sulfină*, capitalized in the author's transcription, is not a place name, but the Rumanian name of the fragrant plant *Melilotus officinalis.*

[3] Firu (accent on the first syllable) is a diminutive of Zamfir, a fairly common man's name in Rumania.

[4] Salomea (pronounced Sah-loh-MAY-ah), the Rumanian rendering of Salome, is a very uncommon girl's name in Rumania.

[5] This text apparently refers to the so-called Girl's Fair, a traditional kermess that used to be held on Mount Găina, in Transylvania, in the month of July.

Turcu prins a număra,
Și ie prins a suspina.
Turcu de mână mi-o lua
Și acasă mi-o ducea.
Turcu din gură-mi grăie:
Nevastuță, doamna mè,
Io bani pă tine c'am dat,
Da io nu te-am întrebat,
De ce viță de neam ești?
Iè din gur'așa-mi grăie:
- Eu îs fata banului,
Sora căpitanului
Din fundu Ardealului,
Nepoata lui Pătru Pop
Dela Lipova-din-Jos.
- Soriuță, soră mè,
Hai, te scot din târg afară,
Să scape-ți bărbat din țară
Doar' nu te mai vinde iară.

+. puiule.
1) = vind.
(26. Păucinești, φ)

1179.

|: Trei* cocoși negrei cântară :|,
+. ,
|: Trei Turci în țară-mi tunară :|,
+ .
|: Ei din grai d-așa-i grăiau :|,
+. :
- Vinde-ți, frate, nevasta,
Și-ți plătește porția!
- Vindu v'oi, vindu moșia,
Ca să scape nevasta.
Și-au avut o moară 'n vânt
Sacă alta pre pământ,
Și-acelea le 'nstrăina
Ca să scape nevasta.
Și veniră Turcii iară
Și strigar' a două oare:
- Vinde-ți, frate, nevasta
Și-ți plătește porția.
El din grai așa grăia:
- Dragă mândruleana mea,
Ieși afară din cămoară
Și bagă ochii 'n cerneală
Și să-și ieie dintru mie,
Ca tine să nu mai fie,
Și inel mândru suflat
Și basma din Țeligrad.

+. Tram tram trarirai
Unul doi tri.
(400. Săvârșin, q)

1180 a.

Cătălină l'Andrului
Nepoata 'mpăratului
Diminața să scula
Podori albi îmi sufulca,
Mătura 'n mână-și lua.
Mătura cât mătura,
Gunoiu 'n zuor mi-l scocea,
Și d-în sus mi-să uita.
De-asupra lu' răsărit
Mare-o zară s'o ivit.
Nu știu: mărul împupit,
1) Or că-i spinul înflurit?
Și ea 'n soba1) să băga,
Lu' mumă-sa îi spunea:
- Maică, măiculița mea,
De-asupra lu' răsărit
Mare-o zară s'o ivit.
Nu știu: mărul împupit,
Or că-i spinul înflurit?
- Nu-i nici mărul împupit,
Dar nici spinul înflurit,
Ci-o pornit Turcu 'n pițit.
Bine vorba n'o sfârșa
Turcul la poartă era.

(So) the Turk began to count,
And the lass began to sigh.
By the hand seized her the Turk,
And he took her home (with him).
(But) the Turk spoke up and said:
Little wife, my lady (fair),
Money have I paid for you,
But(as yet) I have not asked you,
To what strain do you belong?
She spoke up (and answered) thus:
I'm the daughter of the Ban,[1]
(And) the sister of the Captain,
From the ends of Transylvania;
(I'm) the niece of Petru Pop,[2]
(Who's) from Lipova-din-Jos.[3]
Sister, little sister mine,
Come, I'll take you (back) to market,
From (your) land a husband get you,
That again he might not sell you.

Refrain: Little chick.

1179.

Three black roosters (loudly) crowed,
Refrain
(And) three Turks entered the land;
Refrain
They spoke out and thus they said:
Refrain
Brother, you (must) sell your wife
And your taxes (you must) pay!
I shall sell my land to you,
That my wife may get off free.
In the wind he had a mill
And another on the ground;
And he sold (the two of) them
That his wife might get off free.
And again the Turks did come,
And they called a second time:
Brother, you (must) sell your wife
And your taxes (you must) pay.
He spoke out and thus he said:
Dear, beloved lass of mine,
Come along out of the chamber,
Set dark (fard) upon your eyes,
That from me you might be taken,
That you be no more (with me),
And a handsome gilt ring (take)
And from Tzarigrad a kerchief.

Refrain: Tram, tram, tra-ree-ray,
One, two, three.

1180 a.

Catalina, (wife) of Andrew,
(And) the Emperor's own niece,
Got up early in the morning,
Rolled up cuffs of (snowy) white,
Took her broom into her hand.
Sweeping she did sweep awhile,
Quickly got the dirt outside,
And looked up (into the sky).
Toward sunrise, up on high,
A great light began to dawn.
Apple tree in bud? I know not;
Or is it the thorn that's blooming?
She went (back) into the chamber,
To her mother (thus) she said:
Mother, little mother mine,
Toward sunrise, up on high,
A great light is to be seen.
Apple tree in bud? I know not;
Or is it the thorn abloom?
Nor is apple tree in bud,
Neither is the thorn abloom;
It's the Turk who's off a-wooing.
Hardly had she ended speaking,
When the Turk was at the gate:

[1] Formerly a high dignitary, a provincial governor.
[2] Pop is a common Transylvanian family name.
[3] A town on the Mureş River, in the district of Timiş-Torontal.

—Bună dziua, cuscra noastră!
—Ba cuscră cu voi n'oi fi,
Că Cătălină-o murit.
Dacă-i biňe şi nu criedzi,
Haida mormântul de-l viedzi.
Turcii iclieni[2] îmi era,
'N grădjină nu să duşea,
Ci în sobă să băga,
Pre Cătălină-o găsea.
Cu-o mână să peria,
Cu gura să blăstăma.
Şi Turcii pre ea-o lua,
În coşie[3] mi-o suia.
-Maică, maiculiţa mea,
Eu mă duc în ţară strină,
Numai mătura-ţi rămâňe,
Şi rămâňe dezlegată.
Ia o, maică, ca o dragă,
Ia o, maică, tu şi-o leagă
Cu-un colţ de māramă neagră,
Şi o du, maică, 'n grădjină
La un fir de rujulină.
Şi 'n capăt la săptămână,
Dacă vedzi că mi-o şedzeşte,
Ia cârpa şi mă jelieşte
D-în colţul dela socac[4],
Că ţi-am fost, maică, de drag;
D-în colţul dela târnaţ[5],
C'am fost dragă şi la fraţi;
D-în colţul dela grădjină,
C'am fost dragă la străiňi.
Şi mergea câtă mergea
Şi la Dunărea-ajungea.
-Turcilor vitejilor,
Dar staţi cu cociili!
Decând de-acasă-am plecat,
Faţa mi-s'o imălat
Şi eu-s tare 'nsătoşat.
Un câňe de Turc bătrân
Să-mi dea apă din păpuc.
-Apă din papuc n'am băut,
Decând maica m'o făcut.
Când păpucu-apuce Turc,
Cătălina să scoboară,
Pietri 'n picioare-o luat:
-Mai voiesc, Doamne, voiesc,
Să fiu hrana peşcilor,
De cât roaba Turcilor.

1)< coba(sârb.) = odaie. 2) = vicleni.
3)< kocsi(ung.) = trăsură. 4)< sokak(turc.) = uliţă.
5)< tornác(ung.) = pridvor.

(296a. Banloc, ϕ)

1180 b.
Uliana Radului,
Nepoata 'mpăratului
Să scula de d'imineaţă,
Să spăla pre albă faţă,
Şi-şi lua cărcegile 'n mână
Şi să ducea la fântână.
Când 'napoi îşi întorcea,
La răsărit să uita,
Nu ştia ce mi-ji vedea:
Este-i macu înflorit,
O că-i Turcu învălit?
Ea la maică-sa grăbea,
Rupse din grai şi grăia:
-Audz, maică, maica mea,
Ia uită la răsărit:
Este-i macu înflorit,
O că-i Turcu învălit?
Maică-sa când să uita
Şi pre Turcu mi-l ved'ea,
Rupse din grai şi grăia:
-Uliană, fiica mea,
Dar nu-i macu înflorit,
Ci-i tot Turcu învălit,
Şi vin, maichii, să te ia.

Mother of our bride, good morning!
Mother of the bride I'll not be,
Because Catalina's dead.
If so be you don't believe me,
Come along the grave to see.
(But) the Turks were (passing) sly,
In the garden didn't go;
But (instead) went in the chamber
(And) found Catalina (there).
With one hand she brushed (her hair),
With her mouth she cursed herself.
And the Turks upon her seized
And into the coach they took her.
Mother, little mother mine,
To a foreign land I'm going;
But the broom alone stays with you,
And I'm leaving it untied.
Take it, Mother, like a dear,
Take it, Mother, you, and tie it
With a corner of black veil;
Take it, Mother, in the garden,
To a sprig of hollyhock.[1]
When a week will have gone by,
If you see that it is rotting,
Take the veil and mourn for me,
In the corner by the alley,
Because, Mother, you endeared me;
In the corner by the porch,
For my brothers loved me too;
In the corner by the garden,
Because I was dear to strangers.
And she went and went awhile,
And the Danube she did reach.
Turks, (she said,) you fearless braves,
Stay (awhile) the coach, (I pray you),
(For) since I have left my home,
Dirty has my face become
And a mighty thirst has seized me.
Let a cur of an old Turk
Give me water in his slipper.
I've not drunk out of a slipper
Ever since my mother made me.
When the Turk the slipper seized,
Catalina, too, got down,
In her feet some stones she took.
I would rather, Lord, (she said)
Be (a meal and) food for fishes,
Than of Turks to be a slave.

1180 b.

Uliana, (wife) of Radu,[2]
Own niece of the Emperor,
Got up early in the morning,
(And) she washed her (milk-) white face,
Then she took her jars in hand,
To the well she went (with them).
As she was returning home,
Toward sunrise she looked (up).
What she saw she didn't know:
Was it poppies (all) abloom,
Or was it the shrouded Turk?
To her mother hurried she,
Speech began and said (to her):
Listen, Mother, Mother mine,
Look you (up) toward the sunrise;
Is it poppies (all) abloom,
Or is it the shrouded Turk?
(But) her mother, when she looked
And the Turk she saw (a-coming),
Speech began and said (to her):
Uliana, daughter mine,
Nay, the poppy's not in bloom,
It is but the shrouded Turk,
And they're coming, dear, to take you.

[1] *Rujulină* (correctly *rujalină*) is the Rumanian name of the cultivated garden flower *Althaea rosea*.

[2] Whereas Uliana (Iuliana?) is a most unusual woman's name among Rumanians, Radu is one of the characteristic men's names.

Ea din grai așa grăia:
-Haidați, maică, de mă 'ngroapă
În grădina sub sulfină,
Supt un fir de rujulină.
În grădină să duceau,
Ele groapă mi-și făceau,
Și pre ea o îngropau.
Dar Turcii mi-s ajungeau
Și 'n avlie¹) să băgau.
Iar un Turc din grai grăia:
-Audzi, maică, tu bătrână,
Und' i- Uliana fiica ta?
Că ea-i domňișoara mea,
Și-am viňit noi s'o luăm.
Maica ei din grai grăia:
-Uliana, fiica mea
Îi moarťe (sic) și îngropată
În gradina sub sulfină
La un fir de rujulină.
Iar Turcii mi să duceau,
Și pre ea o dezgropau,
Și ei vie o aflau.
Și pre ea ei o luau
Și la Dunăre porňeau.
Când la Dunăre-ajungeau,
Ea din grai așa grăia:
Turcilor, boierilor!
Ia stați voi, vă odiňiți
Și pre miň' mă slobodziți.
Și ei stau și-o slobodzeau.
Ea la apă să ducea
Și din grai așa grăia:
-Turcilor, boierilor!
Voi uďiți cu sănătaťe,
Că de miňe n'aveți parťe:
Mai vreau rana peșťilor,
Decât soața Turcilor.
Și ea 'n apă mi-s' ďiďea.
Și un Turc să slobodzea
Și din apă o trăgea.
Ea 'ňecată să făcea,
Și Turcii fuga ďiďeau
Și pre ea jos o lăsau.
Când ei Dunărea treceau,
Ea biňe mi-să scula
Și la maică-sa pleca;
Și maichii povestuia,
Cum i-au fost ei patima.

¹)< авлија (sârb.)< avlu (turc.) = curte.

(349. Petrovasile, ɋ)

1180c.

Să fujim la țărmuriele,
Acolo-s căși micuciele;
Da una e și mai mică
Și cu flori acuperită.
Da în iè cine-o ședea?
Șede Leandru cu muierea.
Da îmi are-o fată mare
Și mi-o ťiamă Lincuța-re.
Linca soba¹)-și mătura,
Turcu 'n casă să băga
Și pă Linca o lua.

¹)< soba (sârb.) = odaie.

(444 a. Igriș, φ)

1181a.

|: Peste Cluj și pest' Aiudu :|
|: Eșt-un drum mare bătutu :|
|: Dă-o nevastă prefugată ¹) :|,
Prefugată și bătută.
-Grăbi, nevastă, cu 'notu,
Că te-ajunge și bărbatu.
-Las' ajungă, domnul știe,
Turcilor calea i-o ție.
Grâu mândru să ocolească,

She spoke up and thus she said:
Come on, Mother, bury me
In the garden, 'neath the clover,
By a sprig of hollyhock.
They went out into the garden,
(And) they dug a hole (for her),
And they buried her (inside).
But the Turks came (riding) up
And the courtyard they did enter.
And one Turk spoke up and said:
Listen, Mother, old one, you,
Where's your daughter Uliana?
Because she is my young lady,
And we've come to take her off.
(But) her mother spoke and said:
(Oh,) my daughter Uliana
She is dead and she is buried,
In the garden 'neath the clover,
By a sprig of hollyhock.
But the Turks went (to the garden)
And they took her from her grave,
And they saw she was alive.
(So) along with them they took her
And set forth toward the Danube.
To the Danube when they came,
She spoke up and thus she said:
Oh you Turks, you noble lords,
Stay you (here) and rest yourselves
And allow me to go free.
And they stayed and set her free.
To the water (straight) she went
And she spoke and thus she said:
Oh you Turks, you noble lords,
In good health remain you (here),
For of me you'll have no part.
Food for fish I'd rather be
Than the wedded wife of Turks.
And into the water sprang.
But one Turk threw himself (in),
From the water pulled her out.
She pretended to be drowned,
And the Turks (all) ran away
And upon the ground they left her.
As the Danube they were crossing,
She stood up unharmed (and safe),
To her mother she went (back);
And she told her mother (then)
What her sufferings had been.

1180 c.

To the river banks let's run,
For the houses there are small;
But among them one is smaller,
And with flowers it's bedecked.
But who lives inside (that house)?
'Tis Leandru[1] with his wife.
But they have a maiden (daughter)
And Lincutza[2] she is called.
(And while) Linca swept her room,
(Lo,) the Turk came in the house
And took Linca off (with him).

1181 a.

Beyond Cluj, beyond Aiud,[3]
There's a highroad that is trod
By a wife who is pursued,
(Who's) pursued and (who's been) beaten.
Hurry, woman, with the swimming,
For your husband will catch up.
Let him catch me up; God wot,
He may be waylaid by Turks;
Handsome wheat may (have to) bypass

[1] A highly unusual man's name to be found among Rumanians: Leander.

[2] Lincuţa is the diminutive of Linca, which in turn is one of the diminutives of Ileana or Elena.

[3] A Transylvanian city, in the district of Alba.

Doar' la mine să sosească
Să 'ntâlni cu doi podari:
-Bună ziua, doi podari!
Nu mi-ți trece Murășul?
-Noi Murășul ți-om trece,
Să-mi dai gură de tri ori,
L'amândoi de șase ori.
-Io gurița nu v'oi da:
Poale albe-oi sulfoca,
Cizme negre-oi desculța
Și pre Murăș m'oi băga.

[1] = gonită.

(16 a. Vidra-de-Mijloc, φ)

1181 b.

|: Pă cel deal, pă cel pădurie :|
|: Mierg o nevăstuță 'n lumie :|
Cu fiul nebotezatu,
Și fugită de bărbatu.
Fiul mergea tăt plângând
Maică-sa mergea zicând:
-Taci, fiule, nu mai plânge,
P'aicea-i pădurea mare
Și ne-or ieși hoți în cale!
Nici cu vorba nu sfârși,
Hoții în cale le-o ieși:
-Nevastă, draga noastă,
Și hai cu noi la hoțît!
-Io pruncul nu l-oi lăsa,
Că-i dela inima mea.
\- - - - - -

(16 d. Feneș, φ)

1182. [Cf. 426]

Prin oraș prin Țăligrad
Pre poartă să pre socac[1]
Ienășel cel frumoșel
Ca și-ei tras printru inel,
Mor drăguțe după el;
Mândru 'nalt și supțiriel
Ca un pui de vișinel.
Și el triece pre socac
Cu murguțu porumbac,
Cu căpăstru de bumbac,
Cu clăbățu[2] lui în cap,
Cu cojocu 'mbăierat.
Cât îi orașu de mare
Nime 'n sama nu-l lua,
Iar Ileana mi-l vedea,
Și Ileana lui Bogdan
Că'n fereastă ea ședea,
Mânici albe sufulcate
După coate rădicate.
Rupse din grai și grăia:
-Vine Ianoș (sic) păn' la noi,
Să mâncăm mere de roi, (?),
Să ne iubim amândoi,
Că mi-i drag, Ianoș, de tine,
Să mă culc, Ianoș, cu tine,
Să fac eu un prunc a tine,
Să să poarte 'n portul tău,
Să vorbească 'n graiul tău,
Să 'ncalice murgul tău.
Iar Ianoș când audzea
Și la ea mi-să uita,
Mândră doamnă mi-o vedea,
Cum în fereastă ședea.
Rupse din grai și grăia:
-Oi Ileană, mândra mea,
Cu tot drag eu aș vini,
Că mi-i drag și te-aș iubi,
Dar mă tiem că oi pieri,
Că ți-au fi Bogdan aci.
Vița mea cea boierească
Păcat să să prăpădească
Pentru-o coantră[3] muierească.
Iar Ileana mi-l dzicea:
-Vine, Ianoș, nu te tieme,
Că Bogdan el mi-s' o dus

While he's catching up with me.
With two ferrymen she met:
A good day, two ferrymen!
Won't you cross me o'er the Muresh?
We shall cross you o'er the Muresh,
But three kisses you must give me,
For the two of us six kisses.
Kisses I'll not give to you,
(But) I'll tuck up my white skirts,
(And) I'll take off my black top boots,
And I'll get into the Muresh.

1181 b.

On that hillock, in that wood,
A young wife is running off
With her son (who's) unbaptized,
From her husband she is fleeing.
Weeping goes the son along,
And his mother, going, said:
Quiet, son, and weep no more;
In these parts the woods are deep
And the robbers might waylay us.
(But) she hardly finished speaking
When the robbers held the way:
Wife, (they said,) beloved wife,
Come with us, a-robbing come!
(Nay,) my child I shall not leave,
For it is from my own heart.
— — — — — — — —

1182.

Through the town, through Tzarigrad,
Through the gate, along the alley,
(Goes) the handsome Ienashel,[1]
Through a ring he might be drawn,
Girls are dying after him.
(He is) handsome, tall, and slim
As a sapling cherry tree.
And he passes through the alley
On his bay of darkling hue,
With the reins of cotton (made),
With his hat upon his head,
With his greatcoat all laced up.
(Yet) through all the spreading town
No one paid a mind to him,
But Ileana sighted him,
Only Bogdan's (wife) Ileana,[2]
For she's sitting at the window,
With her white sleeves all tucked up,
Tucked up (well) above her elbows.
She began to speak and said:
Come in, Ianos, come to us,
Let's eat honey from the comb,
Let the two of us make love,
For I'm fond, Ianos, of you,
I'd lie down, Ianos, with you,
To beget a child by you,
That he might go dressed like you,
(And) might speak in your own tongue,
And go riding on your bay.
But when Ianos heard (her say),
And he looked upon her (well),
Saw she was a lady fair,
At her window as she sat,
He spoke up and said (to her):
Oy, Ileana, my fair love,
Very willingly I'd come,
Dearly would make love with you;
But I fear that I might perish,
Your Bogdan might be about.
(And) my lordly lineage
('T were) a pity to cut short
For the sake of wifish brawling.
But Ileana said to him:
Come on, Ianos, do not fear,
For Bogdan is gone away,

[1] A Rumanian diminutive form of the Hungarian name Ianos. The accent is on the third (final) syllable.
[2] In contrast to Ianos, Bogdan and Ileana are typically Rumanian names.

De tri ani cu oastea 'n sus
La 'mpăratu ajutoriu,
Şi-ţi dus în ţara turcească,
Dumnedzeu să-l prăpădească,
Dragostea să ńe ticnească!
Janoş el când audzea,
El la uşă că băťea,
Ileană-afară ieşia
Şi murguţu-i sprijońea
Şi în ştală[4] îl băga,
Fân cu flori la murg ďiďea.
Iar pre Janoş mi-l lua
Şi în sobă[5] îl ducea,
După masă mi-l puńea.
La slujńică poruncea,
Şină bună de-i găta.
Şi ei luau şi mi şinau,
Tot de dragoste vorbeau.
Ei doi când s'ar săturat,
În patu ei s'or culcat.
Când le-au fost dragoste dulce,
Domnul pre Bogdan aduce.
La fereastră mi-şi striga:
-O Ileană, doamna mea!
Ieşi, deschide-mi porţile,
Să tun cu cătańile,
Cei mi-ar pădzit dziľiľe.
Iar Janoş din grai grăia:
-Dar ce-i Ileană-acuma?
Iar Ileana mi-şi dzicea:
-Până au fi suflet în mińe,
Nu te las, Janoş pre tińe.
Şi ea mult să zăbovia,
Douăsprece lădzi avea
Pre toatile deschidea,
Loc lui Janoş nu-i afla.
Numa 'n ladă mai dinjos,
În ladă cu gălbińei,
C'acolo-s mai puţińei,
Ea pre Janoş mi-l băga
Şi cu cheia-l închidea.
Dar Bogdan să mâńia,
El cu sabia trăgea,
Uşa 'n două o tăia.
Cu cătańile tuna,
Cătră Ileana dzicea:
-Oi Ileană, doamna mea,
Ce-atâta te-ai zăbovit
De la mińe n'ai vińit?
Ileana din grai grăia:
-Eu câtă mi-am zăbovit,
Până prunci am adormit.
El în ştală să băga,
Murgu lui Janoş afla
Şi din grai aşa grăia:
-Oi Ileană, doamna mea,
Oi murgu lui Jenăşel
Ce caută în ştalul meu,
De ce mâncă fânul meu?
Iar Ileana mi-şi dzicea:
-Oi Bogdańe, soţul meu,
Janoş pre-aici au trecut,
Şi pre la noi s'au sbătut.
Şi el mult vin au băut,
Nici un ban nu mi-au plătit,
Eu murgu i-am zălojit.
Iar Bogdan din grai grăia:
-Oi Ileană, doamna mea,
F... ţi legea şi crucea!
Eu te-aş criede dar nu prea,
Că văd bińe, nu-i aşa.
Şi în sobă să ducea,
Şi în pat el să uita,
Rupse din grai şi grăia:

With the army gone three years
For to help the Emperor;
And he's gone in Turkish lands,
May the Lord bring him to grief,
That our love we might enjoy!
Ianos, upon hearing (that),
(Went and) knocked upon the door;
(And) Ileana came outside,
(Took) his horse (and) cared for (it),
And she put it in the stables,
Hay in bloom before it set.
Iancu (then) she took along
And into the chamber led him,
At the table set him down;
To the servant girl gave order
A good supper to prepare.
And they took and had their supper,
Speaking but of love the while.
When the two had had their fill,
They lay down upon her bed.
(But) when sweetest was their loving,
(Lo,) the Lord brought (back) Bogdan.
To the window he called (up):
Oh Ileana, my (fair) lady,
Come and open me the gates,
That I enter with (my) soldiers,
Who have watched over my days!
Ianos spoke and said (to her):
But what is it now, Ileana?
And Ileana said (to him):
While there is a soul inside me,
Ianos, I'll not give you up.
And she greatly did delay;
The twelve chests that she did have,
Each and every one she opened,
(But) could find no room for Ianos.
Only in the bottommost,
In the chest with minted gold,
Because there is less of it,
She (found room to) put in Ianos,
With her key she locked him in.
But Bogdan was getting angry,
With his sword he struck (amain)
(And) he cut the door in twain.
With his soldiers he came in,
To Ileana he spoke (thus):
Oh Ileana, my (fair) lady,
Why have you delayed so long?
Why did you not come to me?
(But) Ileana spoke and said:
I (my coming) have delayed
Till I put the babes to sleep.
(Then) he went into the stables,
Found the horse of Ianos (there),
And he spoke and said (to her):
Oh Ileana, my (fair) lady,
What is Ienashel's bay horse
Doing (tethered) in my stables,
(And) my hay why is it eating?
And Ileana spoke and said:
Oh Bogdan, oh husband mine,
Ianos was (once) passing by,
At our house he stopped awhile.
And he drank a deal of wine,
Not a penny did he pay me,
Surety I took his horse.
And Bogdan spoke out and said:
Oh Ileana, my (fair) lady,
I would . . . your faith and cross![1]
I'd believe you, but not much,
For I see well it's not so.
And he went into the chamber
And he looked into the bed,
Made to speak and said (to her):

[1] A particularly obscene and irreverent oath.

-Oi Ileană, doamna mea,
Ce ţi-i patul scărmănat
Şi păru tot ciurloşat (?)
Şi obrazu tot muşcat?
Iar ea din grai îşi grăia:
-Oi Bogdanul, soţul meu,
Pre miň' doru m'au ajuns,
Eu cu mâţa m'am culcat,
Şi cu mâţa m'am jucat,
Şi păru mi-am ciurloşat
Pre obraz m'au zdrăghiat [6].
Iar Bogdan din grai grăia:
-Oi Ileană, doamna mea,
F... ţi l'iegea cu curva!
Eu ťe-aş crieďe dar nu prea,
Că văd biňe, nu-i aşa.
Şi iadă-mi tu chieile,
Să-mi deschid eu lădzile,
Să-mi plăťiesc cătaňile,
Cei mi-ar pădzit dzil'ile.
Iar Ileana mi-şi dzicea:
-Oi Bogdane, soţule,
Eu chieile le am dat
La copii de s'ar jucat,
Şi 'n fântâna le-or scăpat.
Iar Bogdan din grai grăia:
-F... ţi l'iegea cu curva!
Eu ťe-aş crieďe dar nu prea,
Că văd biňe, nu-i aşa.
La cătaňe mi striga,
La şloser [7] îi trimitea,
Toate chieile-aducea
Şi lădzile deschidea.
Iar în ladă mai din jos,
În lada cu gălbiňei,
C'acolo-s mai puţiňei,
Şi pre-aia o deschidea
Şi pre Ianoş mi-l afla
Şi cu palma-l pălmuia.
Dar Ianoş din grai grăia:
-Stăi, Bogdaňe, nu mai da,
Că asta nu-i vina mea,
Şi mi-s slab, nu poci răbda;
Că-i de vina curva ta.
Că prin oraş eu-am trecut,
Şi nici grijă n'am avut:
Ea pre miňe m'au strigat,
Şi cu gura m'o 'nşelat,
De eu aici am întrat.
Iar Bogdan ce mi-şi lucra?
Din ladă el mi-l trăgea,
Şi în ştală să ducea,
Şi murguţu-i dezl'ega,
Şi afară-l petrecea.
Dar Ianoş fuga ďiďea
Cu murguţu-al'ieturea,
Şi 'napoi tot să uita.
Dar Bogdan ce mi-şi lucra?
El în sobă să băga
Şi pre Ileana afla.
Stâlp de ceară mi-l dziďea,
Şi pre-Ileana o puňea,
Şi în câlţ o 'nvăluia,
Cu răşină-o răşina,
Şi cu smoală o stropea,
Şi foc din jos îi ďiďea.
Şi Ileana mi-şi dzicea:
-Oi Bogdaňe, soţul meu,
Nu ţi-i jel de trupul meu?
Viedzi cum arďe el în foc,
Eu am fost făr' de noroc!
Iar Bogdan din grai grăia:
Las' să ardă, că nu-mi pasă,
Că n'arďe pre vina mea,
Ci arďe pre fapta tea.
Şi arďea cât îmi arďea,

Oh Ileana, my (fair) lady,
Why's your bed tumbled about
And your hair all rumpled up,
And your face all bitten sore?
She made speech and said (to him):
Oh, Bogdan, oh husband mine,
I was smitten sore with yearning,
With the cat I went to bed,
Played and sported with the cat,
And I got my hair all tousled
(And) my face got all scratched up.
And Bogdan spoke out and said:
Oh Ileana, my (fair) lady,
Might I . . . your faith with whores![1]
I'd believe you, but not much,
For I see well it's not so.
Come along, bring me the keys,
That my chests I might (now) open,
For to pay my soldiers off,
Who have watched over my days.
And Ileana spoke and said:
Oh Bogdan, oh husband mine,
(Once) I gave the keys away
To the children, for their play,
And they dropped them down the well.
And Bogdan spoke out and said:
With a whore I'd . . . your faith![1]
I'd believe you, but not much,
For I see well it's not so.
To the soldiers he called out,
To the locksmith sent them off;
(And) he brought (back) all the keys
And the chests began to open.
And the chest that's bottommost,
Of the minted gold the chest,
Of which there is not so much,
That one too he opened up
And he found Ianos (inside),
With his open hand he slapped him.
Ianos (then) spoke out and said:
Stay, Bogdan, and strike no more,
Because this is not my fault,
And I'm weak, I can't endure,
It's your strumpet who is guilty.
I was passing through the town,
And I had no care (on earth);
It was she who called me in
And deceived me with her say,
So that I came in (this house).
But Bogdan, what did he do?
From the chest he pulled him out
And he took him to the stables,
And his horse untethered too,
And he walked him to the gate.
Ianos started running off
With his bay horse by his side,
Looking backwards all the time.
But Bogdan, what did he do?
He went (back) into the chamber
(And) he found Ileana (there).
He built up of wax a pillar,
And Ileana set (inside it),
And he wound her up in wool,
And with resin resined her,
And with pitch he sprinkled her,
From below set her alight.
And Ileana spoke and said:
Oh Bogdan, oh husband mine,
Aren't you sorry for my body?
See how in the flames it burns:
I have been bereft of luck!
But Bogdan made speech and said:
Let it burn, for I don't care.
It's not burning for my guilt,
But it's burning for your deed.
And it burned and burned awhile,

[1] Foully blasphemous oath indicated in the text.

Păn' la țâță ajungea,
Iar Ileana să vaita,
Rupse din grai și grăia:
-Oi Bogdane, soțul meu,
Nu ți-i jel de trupul meu,
N'ai jel de țâțile mele
Ce t́e-ai dezmierdat cu ele?
Viedzi cum ard́e 'n focu ele!
Iar Bogdan din grai grăia:
-Las' să ardă, nici nu-mi pasă,
Că n' ard́e pre vina mea,
Ci ard́e pre fapta tea.
Și ard́ea cât îmi ardea,
Păn' la gura ajungea,
Flacăra o 'nvăluia,
Și ńimic nu mai vorbea.
Și el pace îi d́id́ea,
Până toat́e ea ard́ea,
Și cenușă să făcea.
Și în ciur el o puńea,
Și afară mi-și ieșea,
Și cu ciuru ciuruia,
Și pre vânt o arunca,
Și din grai așa grăia:
-Oi Ileană, doamna mea,
Ai fost, și nu vii mai fi,
C'ai fost curvă tu sătească,
Ca t́iń' să nu să mai nască!

1)< sokak (turc.) = uliță. 2) = pălărie. 3) = condră = sfadă. 4)< Stall (nemț.) = grajd. 5)< coba (sârb.) = odaie. 6) = zgăriat. 7)< Schlosser (nemț.) = lăcătuș.

(349. Petrovasile ,, ♀)

1183 a. [Correct place: in A III 2) ?]

Pre culmița d́ealului,
Dealului, Ard́ealului
Pre poartă să pre colnic
Ghiță cătănuț voińic,
Ghiță cu mândruța lui,
Cu albă drăguța lui,
Cu doi ageri călușii,
Tovăriți de gălbińei,
Cu mândruța prângă ei,
Cu doisprezece lăutași.
Din doisprece, ce avea,
Nici unu nu-i mulțămea,
Că toți de frică-i zicea.
Ghiță mi-și din grai grăia:
-Cântă-ți, mândră,-un cănticel,
Să triecem codru cu el.
Iar mândra din grai grăia:
-Eu, Ghiță, mi-ți-aș cânta,
Ci-am un glas eu resfundat
Și s'aude 'n depărtat.
Cineva ne-au audzi
Și 'naint́e ne-au ieși.
Iar Ghiță din grai grăia:
-Cântă, mândră, nu t́e t́ieme:
Cin' 'naint́e ne-au ieși,
Eu cu el m'oi birui,
Da și grija ta n'au fi.
Când mândra 'ncepea-a cânta,
Liverdzi verdzi să veștezeau,
Ramuri, criengii clătinau,
Izvoare să tulburau.
Iar Gruian mi-s audzea,
Că pre glas o cunoștea
Și 'naint́e le ieșia.
Când pre Ghița îl ved́ea,
El tare să 'nspăimânta.
Iar ińima-și întăria,
Rupse din grai și grăia:
-Ghiță, Ghiță, cătănuț,
Eu nu poci zice mai cruț:
Au pre mândra mie dă-mi,
Au scobori, să ne luptăm.
Iar Ghiță din grai grăia:

Till (the fire) reached her breasts,
And Ileana (loud) complained,
Broke in speech and (thus) she said:
Oh Bogdan, oh husband mine,
Don't you sorrow for my body?
Don't you sorrow for my breasts,
Which you used to fondle (once)?
See how in the flames they burn!
But Bogdan made speech and said:
Let them burn, for I don't care,
They're not burning for my guilt,
But they're burning for your deed.
And she burned and burned awhile,
Till the fire reached her mouth,
(And) the flame wrapped her about,
And she uttered no word more.
And he let her have her peace
Until wholly she burned up
And was (wholly) ashes made.
And he put her in a sieve,
And went (with the sieve) outside;
With the sieve he sifted her
And into the wind he threw her,
And he spoke and (thus) he said:
Oy Ileana, my (fair) lady,
You have been, you'll be no more,
For you've been a village whore:
Let none more like you be born!

1183 a.

On the hillock's topmost crest,
On the hill, in Transylvania,
Through the pass, along the rise,
Ghitza[1] (goes), a stalwart soldier,
Ghitza with his sweetheart (fair),
With his fair-skinned lass (he goes),
With two horses mettlesome,
Burdened down with coins of gold,
With his sweetheart by their side,
(And) with fiddlers twelve (along).
Of the twelve he had (with him),
Not a single one did please him,[2]
For they (only) played for fear.
Ghitza (then) spoke up and said:
Sweetheart, sing a song (for me),
For to cross the woods with it.
And the lass spoke out and said:
Ghitza, I would sing you (one),
But I have a voice that carries
And it can be heard afar.
Somebody might hear (me sing)
And they may beset our way.
Ghitza (then) made speech and said:
Sing (on), lass, be not afraid;
Anyone who might waylay us
I shall (fight and) overcome,
And you will not have a care.
When the lass began to sing,
Orchards green were withered up,
Boughs and limbs were set asway,
Springs were ruffled and were roiled.
And Gruian[3] did (also) hear her
And he knew her by her voice,
And he came and held their way.
When of Ghitza he caught sight,
He was (very) badly scared;
But his heart he (straightway) steeled
And he spoke and said (to him):
Ghitza, Ghitza, soldier lad,
I can't speak with greater mercy:
Either give the lass to me
Or get down that we may fight.
Ghitza (then) spoke out and said:

[1] Ghiţă is a diminutive of Gheorghe (George).

[2] Alternate reading for this verse: Not a single one did thank him.

[3] This is obviously intended to be Gruia, a legendary highwayman, mentioned in many Rumanian ballads. The substitution of Gruian for Gruia is clearly intentional, and was made for metrical purposes (Gruian has the accent on the second syllable, whereas Gruia is stressed on the first).

- Ba eu mândra nu ți-oi da,
Dar de luptat m'oi lupta.
Ei într'o dzi să prindea,
Să prindea și să luptea,
Într'o dzi mare de vară
Să tregeau până de 'n sară.
Când Ghiță mi-și pricepea,
Că pre Gruian mi-l slăbea,
Și pre mândra o probea:
-Slobodzi, mândră, calu 'n frâu,
Dă-mi sufulcă-ast pust[1] în brâu,
Să biruiesc pre Gruian,
Pre-alal tău și-al meu dușman.
Iar mândra din grai grăia,
Că d-amândoi îi plăcea:
-Ba eu la voi n'oi viñi,
Pân' voi doi vi-ți birui.
Car' pre car' vi-ți omori,
Tot unul bărbat mi-ți fi.
Când Ghiță mi-s audzea,
Sus pre Gruian rădica
Și în pământ îi d'idea,
Până 'n brâu-l îngropa
Și sabia mi-o scotea,
Capu lui Gruian tăia.
Și pre mândra mi-o lua
Și la vii mi-să ducea,
Tot la vii la lui moșii.
Când la vie-mi ajungea,
El în sobă[2] să băga
Și 'n podrum mi-să ducea.
Mândrii răchie-aducea,
Rupse din grai și grăia:
-Ia de biè tu, mândra mea,
Ia de biè de mâna mea,
Că de astădzi înainte
Nu vii mai biè tu, au ba.
Iar mândra nu mi-și știa,
Ce el din gură grăia,
Ci luua și bine bea
Și pre Ghiță dezmierda.
Dar Ghiță numai gemea
La ciopor el să ducea
Mielul al gras alegea,
Și la mândra mi-și viñea,
Și mielu el îl bielea,
Și 'n frigare îl puñea,
Și cu mândra-l întorcea.
Când mielu frit mi-și era,
El pre masa mi-l ducea,
Cu cuțitu-l crâmpoțea[3],
Și către mândra dzișea:
-Ia de mâncă, mândra mea,
Că de astădzi înainte
Nu vii mai mânca, au ba.
Iar mândra nu mi-și știa,
Ce el din gură grăia,
Ci luua și mi-și mânca
Și pre Ghiță dezmierda.
Când mândra să sătura,
Ghiță 'n podrum să ducea,
O pleosca[4] de vin umplea,
Și pre masă o puñea,
Și paru[5] biñe-l spăla,
Și de vin el îl umplea,
Către mândra lui dzișea:
-Ia de biè tu, mândra mea,
Ia de biè de mâna mea,
Că de astădzi înainte
Nu vii mai biè tu, au ba.
Iar mândra nu mi-și știa,
Ce el din gură grăia,
Ci paru 'n mâna luua
Și la gura îl puñea.
Dar Ghiță ce mi-l lucra:
Sabia prin dinți trăgea,

No, the lass I shall not give you,
As to fighting, I shall fight.
(So) they started out that day,
Started out, began to fight,
(All) on a long summer day,
(And) they struggled until evening.
(Then,) when Ghitza understood
That Gruian he'd weakened (well),
He tried out his sweetheart (fair):
Lass, let go the horse's bridle,
Tuck this felt into my girdle,
That Gruian I might o'ercome,
(Who's) your enemy and mine.
But the lass spoke out and said,
For she liked the two of them:
No, I shall not come to you
Till you two have fought it out;
And the one who'll slay the other,
Who 't may be, shall be my husband.
(Now,) when Ghitza heard her (say),
Up aloft Gruian he lifted
And into the ground he rammed him,
Buried him up to his waist,
And he drew his (trusty) sword
(And) Gruian's head he cut off.
And (his) sweetheart took along,
To (his) vineyards made their way,
To the vineyards, to his lands.
When the vineyards they did reach,
He went (straight) into the chamber,
(Then) into the cellar went,
Brought up brandy for the lass,
(And) spoke up and said (to her):
Take and drink, you sweetheart mine,
Take and drink out of my hand,
Because, (see,) from this day onward,
You shall either drink or not.
And (his) sweetheart didn't know
(Just) what he was telling (her),
And she took and drank (right) well
And (the while) she fondled Ghitza.
Ghitza only groaned (amain),
(And) he went (out) to (his) flock,
And the fattest lamb he chose,
To (his) sweetheart he came (back),
And the lamb he (quickly) skinned,
Set it (roasting) on the spit,
With (his) sweetheart turning it.
When the lamb was roasted (through),
To the table (Ghitza) brought it,
With (his) knife he cut it up,
And unto the lass he said:
Take and eat, you sweetheart mine,
Because, (see,) from this day onward,
You shall either eat or not.
And the lass, she didn't know
(Just) what he was telling (her),
But she took and ate (right) well,
And (the while) she fondled Ghitza.
When the lass her fill had eaten,
Ghitza went into the cellar
And filled up a flask with wine,
And he set it on the table;
And he washed the glass out well
And with wine he filled it (then),
And he said unto (his) sweetheart:
Take and drink, you sweetheart mine,
Take and drink out of my hand,
Because, (see,) from this day onward,
You shall either drink or not.
And the lass, she didn't know
(Just) what he was telling (her),
But she took the glass in hand,
And she set it to her mouth.
But (see now) what Ghitza did:
With his teeth he drew his sword,

Capu mândrii îi tăia
Şi 'n straiţa mi-l puńea.
La maica ei să ducea
Şi în sobă să băga,
Straiţa 'n cuńi o puńea,
Cătră soacra sa dzişea:
-Ia caută tu, soacra mea,
Ce ţi-au trimes ficuţa!
Ea bucuroasă era
Şi 'n straiţa mi-şi căuta,
Capu mândrii mi-l vedea.
Ea cu lacrămi suspina
Şi din grai aşa grăia:
-Ghiţă, Ghiţă, puiule,
Mergi dela noi sănătos,
Ca un măr cel mai frumos;
Şi să fii tot sănătos.
Dar ficuţa aia mea
Curvă-o fost, curv'a pierit,
Că de ńime n'a mărit!

1)< nycm (sârb.) = pâslă.
2)< coba (sârb.) = odaie. 3) = tăia în bucăţi.
4) = vas atârnat de curea. 5) = păhar.

(349. Petrovasile, ♀)

1183 b.

-|: Audzi Vida, Vida mea-re :|,
|: Iè sufulcă-ţi fodoriei :| N
Şi frământă-ţi colaşiei,
Iè strigă-mi de-o câncişel,
Să trieşem codru cu el.
Dar Vida c'aşa-mi dzişea:
-Ba io, Petre, n' oi striga,
Vătăvia ne-o audzi,
Şi pre cin' ce-o omorî,
Şi pre min' m'o văduvi.
Dară Petre iar dzisea:
-Audzi Vida, Vida mea,
Iè sufulcă-ţi fodoriei
Şi frământă-ţi colaşiei,
Iè strigă-mi de-o câncişel,
Să trieşem codru cu el
Dar Vida să mânia
Şi-aşa 'n codrii că-mi striga,
Toţi codrii să strămura.
\- - - - - -
Şi Petre 'n calea merse
Şi cu vătăvia lupta,
Şi de clopturi (?) în pământ
Pre vătăvia îl băga.
(Petre pre vătăvia şi pre Vida omoria, strânge capu lui Vida şi alui vătăvia şi:)
În străicuţă[1] le-o băgat
Şi la soacră-sa-o plecat.
Când la soacră-sa-ajungea,
Soacră-sa că l-o 'ntrebat:
-Vai de mine, şe-ai în straiţă?
-Nu mă 'ntreba unde-i Vida,
Numai caută tu 'n străicuţă;
Io ţi-am adus două gheme,
Două gheme de mătasă
\- - - - - -

1) = dim. de straiţă.

(223. Jebel, ♂)

1183 c.

Şi-audzi (II.) |: -Audzi Vida, Vida mea :| (I.),
Ia strigă-mi d-o câncişel,
|: Să trieşem codrii cu el :|.
-Ba io, Pietre, n'oi striga,
|: Vătăvii a d-audzi :|,
Şi pre cin' ce-o d-omorî,
Şi pre min' m'o văduvi.

(139. Jebel, ♂)

1184.

Pre câmpu Bregladului
Fuge murgu Radului
Cu potcoavile 'n picioare
Şi cu şaua pre spinare.
Cât îi oraşu de mare,
Nici unu nu-l mai oprea,

And cut off (his) sweetheart's head
And he put it in a bag.
To her mother (then) he went
And into (her) chamber entered,
Set the bag upon a nail,
To his mother-in-law he said:
Look you, mother-in-law of mine,
What your daughter's sent to you!
She was happy (hearing this)
And she looked into the bag,
(And) the girl's head she did see.
Tearfully she drew a sigh,
And she spoke and said (to Ghitza):
Ghitza, Ghitza, little chick,
Go from us (now) in good health,
Like the handsomest of apples,
And may good health stay with you.
But (as for) that lass of mine,
Slut she was, a slut she perished,
For she nobody did honor!

1183 b.

Listen, Vida,[1] Vida mine,
Tuck your ruffled sleeves up (high),
And start kneading little rolls,
Call a little song for me,
Through the woods to go with it.
But (in answer) thus said Vida:
Not I, Peter, I shan't call,
For the Watch perchance will hear us,
And will (come along and) kill you
And of me will make a widow.
But again did Peter say:
Listen, Vida, Vida mine,
Tuck your ruffled sleeves up (high),
And start kneading little rolls,
Call a little song for me,
Through the woods to go with it.
Vida (then) got (very) angry,
Called out so into the forest
That the woods were set to quaking.

– – – – – – – – – –

Peter kept upon his way,
With the Watch he fought (it out),
With hats he bestrewed the earth,
To the ground he smote the Watch.

(And so Peter slew the Watch, also Vida he did slay, and their heads he then picked up, and:)

Put them in a bag together,
And went to his mother-in-law.
When to mother-in-law's he got,
Mother-in-law did ask of him:
Woe is me, what's in your bag?
Ask me not where Vida is,
Only look inside the bag;
Two balls I have brought to you,
Two (fine) balls of silken thread.

– – – – – – – – – –

1183 c.

Listen, Vida, Vida mine,
Call me out a little song,
Through the woods to cross with it.
Not I, Peter, I'll not call,
For perchance the Watch might hear,
And will (come along and) kill you,
And of me a widow make.

1184.

On the plain of Alba Iulia,[2]
Gallops Radu's[3] sorrel horse,
With its horseshoes on its feet,
With the saddle on its back.
Through the city's length and breadth
Nobody could make it stay,

[1] A most uncommon name in Rumania.

[2] In the text, the old name of this Transylvanian city (Bălgrad) is given in a corrupt form: Breglad.

[3] Radu is one of the most characteristic Rumanian men's names.

Numai mândra Radului.
Ea din grai așa grăia:
-Dura, dura, murgule,
Dar de unde te-ai scăpat,
Pre Radu unde-ai lăsat?
Dar murguț din grai grăia:
-Eu pre Radu l-am lăsat
Tot la birt la Țeligrad.
Șede la masă și bie
Cu tri mândre-alăture.
Una cina îi găta,
Dar alta mi-l desculța
Alta patu-i aștérnea
Și pre brață mi-l culca,
Pre brață păn' dimineață.
Iar Radu din grai grăia:
=Mândră, ~~zorile~~ să varsă,
Dă-mi drumu să merg acasă,
C'am copii și am nevastă.
Iar mândra din grai grăia:
=Dar stăi, bade, mai vr'un cias,
Ca să-mi treacă de năcaz;
Nu știu cum să-ți petrec dorul,
Că eu tare m'añ fălit
De cu tin' m'am îndrăjit.
(349. Petrovasile, ♀)

1185. [Correct place in A III 2) ?]
Voinic triece pe uliță,
Mândra-i șede în portiță
Și 'mpletește la cosiță,
La cosiță nouă vițe.
Voinic triece călărind
Și din grai așa grăind:
-Audzi, mândră, mândra mea,
Nu știu ție ce ți-aș da,
De tin' să mă poci lăsa!
Dar-aș murgul de sub mine,
Să mă poci lăsa de tine,
C'am copii și mi-i rușine.
Iar mândra din grai grăia:
-Audzi, bade, dumiata,
Să-ți dai tu și chimeașa,
De min' nu te poți lăsa,
Că nu-s fată, nici nevastă,
Ci-mi sânt floarea din fereastră,
Și sânt floare d-înflurită
De multă lume dorită
Și de mulți voinici iubită.
Eu sânt floare de pre mare
Înflurită la răcoare,
Neajunsă de vânt, de soare,
Cine mă iubește, moare.
Iar voinic din grai grăia:
-Audzi tu, mândruța mea,
Tu ești floare de pre mare
Înflurită la răcoare,
Neajunsă de vânt, de soare,
Cine te iubește, moare.
Dar eu mi-s brumariu-al mare;
Câte flori pre lume-ar fi,
Pre toate le-ar brumăi,
Și pre tin' doar' te-oi trifi?
Și când eu te-oi brumăi,
Vai că rău te-i veștezi,
Nime nu te-a mai iubi,
Și tu, mândro, te-i căi.
Iar mândra din grai grăia:
Ba tu, bade, -aia nu face,
Ci iubește cum îți place.
Că nici domnii n'au ce-ți face,
Că și domnii au drăguță,
Le-o poartă vară 'n căruță.
Și ei știu cum să iubește,
Dragostea cum să 'mplinește.
La voinicul, ce iubește
Nicicând somnu nu-i ticnește,

Only Radu's sweetheart (fair).
She spoke out and thus she said:
Dura, dura,[1] sorrel horse,
But from where have you run off?
Where your master have you left?
But the sorrel spoke and said:
Radu I have left (behind)
At an inn in Tzarigrad;
At the table sitting, drinking,
With three lasses by his side.
One was making supper for him,
One was taking off his shoes,
And another made the bed.
In her arms she laid him down,
(Kept him) in her arms till morning.
Radu (then) spoke up and said:
Lass, the dawn of day is breaking,
Set me free to go (back) home,
For I've children, I've a wife.
But the lass spoke out and said:
Lover, stay another hour,
My vexation to allay;
I know not how stay my yearning,
For I prided myself greatly
That we've been in love together.

1185.

Through the alley goes the lad,
At the gate his lass is sitting
And her tresses she is braiding,
(And) her hair is in nine strands.
Riding goes the stalwart by,
Making speech and saying thus:
Listen, sweetheart, sweetheart mine,
I don't know what I would give you,
If I could but do without you!
I'd give you the bay I'm riding,
Only to be rid of you,
For I've children and I'm shamed.
But the lass spoke up and said:
Listen, lover, hear, your honor,
Even if you gave your shirt,
You could not be rid of me;
For I'm neither wife nor maiden:
I'm the flower in the window,
I'm the flower that's abloom,
And by many coveted;
And I'm loved by many lads:
I'm a flower off the sea,
(That) in coolness blossomed (is),
(And) untouched by wind or sun:
Whosoever loves me dies.
But the lad spoke out and said:
Listen (to me), sweetheart mine,
You're a flower off the sea,
(That) in coolness blossomed (is),
(And) untouched by wind or sun,
Whosoever loves you dies.
But I am the hoarfrost hard,
All the blooms that be on earth
I shall swathe in (chilly) hoar;
Whereas you I'll barely touch:
And when frost I'll set upon you,
Lord, how sorely you will wither!
Nobody will love you more,
And you'll rue it, sweetheart (mine).
But the lass spoke out and said:
Lover, no, do not do that,
But just love (me) as you please.
Even gentry cannot harm you,
For the gentry, too, have sweethearts,
Drive them in a cart in summer.
And they know how love is made,
(And they know) how love's fulfilled.
To the lad who is in love,
Sleep can never easeful be:

[1] *Dura, dura*: meaningless words used to soothe a horse.

Că la mândra tot gândește;
Cum să facă și iubească,
Ca doru să-și implinească
Și în lume să trăiască.

1) < treffen (nemț.) = atinge.

(349. Petrovasile, ♀)

1186 a.

|: Frunză vierde Măriaňe :|,
[Mai fălos ai fost tu, Ioaňe.]
Dar când Ion să betegea-re,
Nu drăcea cu dzililie-rie,
Nici cu săptămâňilie-rie,

Ci-mi dzăcea cu luňile.
Iar când Ion mi-să scula,
El în grajd mi-să ducea.
Tot în grajdul măturat
Află murguț înșălat,
Înșălat și înfrânat,
Înfrânat și 'mpodobit,
Cum mai bun de călărit,
Și la drumuri de porňit.
Murgu afară scoťea
Și pre murg să 'ncălica,
Și la drumul mi-și porňea.
Și prin codru mi-și trecea
Pân' la capul podului,
Unde-i casa dorului.
În casă cine-mi șeďea:
O maică cu două feťe.
Pre-a mai mare o chiema
Stânculița ochieșa;
Pre-a mai mică o chiema
Granatirea cea frumoasă.
Scoase capu pre fereastră
Și-l chiema pre Ion în casă.
Iar Ion bucuros era,
Murgu 'napoi întorcea.
Iar murguț din grai grăia:
-Au ľeľe stăpânuľe,
Cum te mâncă curviľe!
Iar Ion nu mi-și asculta,
Ce murguțu mi-i zicea,
În avlie[1] să băga.
Ea murguț îi sprijonea
Și în ștală[2] îl băga,
Și pre Ion mi-l petricea,
După masă îl puňea.
Maica lor din grai grăia:
-Granatirea, fiica mea,
Să te duci tu în podrum,
Adu lui Ion câta vin
De-ala nostru de-al bătrân.
Ea 'n podrum mi-să ducea,
Și 'm par[3] vin ea mi-și turna:
Jumătaťe par de vin,
Jumătate de venin,
Ca pe Ion să-l otrăvească,
Ca el să nu să mai nască.
Și în sobă[4] să ducea
Și către Ion mi-și zicea:
-Ia de bie tu, badě Ioaňe,
Că io nu poci, că mi-e foame.
Iar murguț mi-și râncheza,
Și așa din grai grăia:
-Au ľeľe, stăpânuľe,
Cum te mâncă curviľe.
Iară Ion când auzea
El tare să măňia,
Și el paru mi-și lua,
Și la gura mi-l puňea,
Și tot vinul el mi-l bea,
Și sănătaťe lăsa.
Și murguțul mi-și lua,
Și pre murg să 'ncălica.
Iar murguț din grai grăia:
-Nu ți-aň spus, stăpânuľe,
Că te mâncă curvile!
Iară Ion din grai grăia:

He keeps thinking of his sweetheart,
How to get to making love,
So as to fulfil his yearning,
In the world to live (in ease).

1186 a.

Green leaf (of the) apple tree,
John, how prideful you have been!
But when John to ailing took,
He'd not lie abed for days,
Nor for weeks (would he stay sick),
But he'd ail for months (on end).
And when John got up (again),
To the stable (straight) he went.
Always in the well-swept stable
Found the sorrel (ready) saddled,
(Ready) saddled and (all) bridled,
(Ready) bridled and adorned,
As for riding it's most fitting,
And (most fit) for setting out.
(So) he took the sorrel out
And he mounted on the sorrel,
And set out upon his way.
Through the forest he did go,
Till the bridge's head (he reached),
Where the house of yearning is.
Who was living in the house?
('T was) a mother and two daughters,
(And) the older one was called
Stanculitza Swarthy One,[1]
(And) the younger one was called
Grenadier, the Beautiful.
Through the window put her head out
And called John inside the house.
(Very) happy, too, was John,
And he turned the sorrel back.
(But) the sorrel spoke and said:
Woe is me, oh master mine,
How the strumpets eat you up!
John, however, paid no heed
To what sorrel said to him:
He went riding in the yard.
She the sorrel took in hand
And she put him in the stable;
John she led (into the house)
(And) she set him at the table.
(Then) their mother spoke and said:
Grenadier, oh daughter mine,
Go you down into the cellar
(And) for John bring (up) some wine
Of that old one which we have.
She went (down) into the cellar,
And poured wine into a glass:
Half a glass of wine (she poured)
And (the other) half of venom,
So that she might poison John,
That he might be born no more.
And she went into the chamber
And she said to (our) John:
Lover John, take (this) and drink it,
For I can't because I'm hungry.
And the sorrel neighed (aloud)
And he spoke and thus he said:
Woe is me, oh master mine,
How the sluts are eating you!
And (our) John, when he heard (that),
Very angry he became,
And he (straightway) took the glass
And he put it to his mouth
And he drank down all the wine,
And he wished good health (to all).
Thereupon he took the sorrel
And upon the sorrel mounted.
But the sorrel spoke and said:
Master mine, did I not tell you
That the whores are eating you?
And John (answered him and) said:

[1] Stănculiţa is a diminutive of Stanca, a name particularly popular with gypsy women. Since *stancă* also designates a kind of crow (*Corvus monedula*), this also constitutes an amusing pun, gypsies being commonly referred to as "crows" by the Rumanian peasants.

-Ia mai diă, murguţule,
Nu mă mai tu năcăji,
Că eu sânt al năcăjit
Şi de curvie otrăvit,
Ci mai diă, murguţ, mai tare,
Să m'ajung la maica mea.
Murguţ fugă mi-şi dídéa
Şi la maică-sa-l ducea.
Când la uşă ajungea,
El în uşă mi-şi bătea,
Pre Ion de pământ trântea.
Maică-sa-afară ieşia,
Pre Ion trântit mi-l afla,
Şi din grai aşa grăia:
-Au Ioane, puiule,
Te mâncară curvile!
Iară Ion din grai grăia:
-Audzi, maică, maica mea,
Nu mă, maică, năcăji,
Că eu sânt al năcăjit
Şi din curvie otrăvit.
Ea în braţe mi-l lua,
Şi în sobă mi-l ducea,
Şi pre Ion mi-l înschimba,
Şi ea în pat îl punea.
Când a fost la miez de noapte,
Au fost Ion chitit de moarte;
Când fu în vărset de zori,
Au fost Ion mort şi tot flori,
Tot flori de-ale înflurite,
Dela mândra lui dorite.

1) < abruja (sârb.) < avlu (turc.) = curte.
2) < Stall (nemţ.) = grajd. 3) = păhar.
4) < soba (sârb.) = odaie.

(349. Petrovasile, ♂)

1186 b.

/: În grădina lui Văleanu,
1. r. :/ 2. r.,
/: Răsărit-au măzăranu,
1. r. :/ 2. r..

/: Măzăranu meu-i frumosu,
1. r. :/ 2. r.,
/: Şi Vălean îi ticălosu,
1. r. :/ 2. r..

Ticălos d-în astă lumea
El nu are soţi pă lume.
Când Dumineca vinea,
Valean mândru să-mi schimba,
Păr galbănu-şi peria,
Căciula 'n cap îşi chitea
Şi pă uliţă pleca.
Câte fete îl vedeau,
Fereştili deschideau
Şi din grai aşa grăiau:
-Intră, măi Vălean în casă,
Că-i prânzu gata pă masă!
Vălean cale nu-şi privea,
Şi tot nainte mergea
Pân' la mândruliţa sa.
Acolo când ajungea,
Ea din grai aşa grăia:
-Intră, măi Vălean, în casă,
Că-i prânzu gata pă masă!
Vălean în casă-o întrat,
Şi din mâncare-o mâncat,
Cu mândra s'o 'mbrăţoşat,
Apoi bine-o sărutat,
Şi acasă o plecat.
Când acasă ajungea:
-Maică, maiculiţa mea,
Aşterne tu patul meu,
Că mă doare capul rău.
-Spusu-ţi-am, Văleanu, spus,
Când tu d'acasă te-ai dus,
Să laşi pă mândra la dracu,
Că dânsa-dzi va mânca capu.
Când fuse colo de zuori,
Îi venea podobi cu flori;
Când fuse colo de lună,

Come, gee up, you sorrel horse,
And more do not worry me,
Because I'm the one who's worried
And by strumpets poisoned is.
Rather, sorrel, faster go,
That my mother I might reach.
(So) the sorrel started running,
To his mother carried him.
When he got before the door,
He knocked (loudly) on the door
And threw John upon the ground.
(Quickly) came his mother out,
Found John sprawling (on the ground),
And spoke out and thus she said:
Woe is me, oh John, my chick,
(See,) the whores have eaten you!
And (poor) John spoke up and said:
Listen, Mother, Mother mine,
Do not, Mother, worry me;
Because I'm the who's worried
And who's poisoned by the sluts.
(So) she took him in her arms,
Carried him into the chamber,
And she changed his clothes (for him)
And into the bed she put him.
By the middle of the night,
Death had taken aim at John;
When the dawn began to break,
Dead was John, in flowers decked,
Only flowers in full blossom,
By his lass (most sadly) yearned for.

1186 b.

In the garden of Valeanu[1]
1st Refrain
2nd Refrain
Sprouted is the pea bean vine.
1st Refrain
2nd Refrain
Handsome is my pea bean vine,
1st Refrain
2nd Refrain
And Valeanu is a scoundrel:
1st Refrain
2nd Refrain
(Such) a scoundrel in this world,
(That) he has no match on earth.
(And) when Sunday came around,
Handsomely Valean would change:
He would brush his yellow hair,
Set his fur cap on his head,
And set out into the alley.
All the girls who saw him (then)
Would their windows open wide
And speak out and say (to him):
Come into the house, Valeanu,
Dinner's ready on the table!
(But) Valeanu'd mind his way,
And went onward on his way,
Up to his own sweetheart's house.
(And) when once he came to it,
She spoke out and thus she said:
Come into the house, Valeanu,
Dinner's ready on the table!
And Valeanu went inside
And he ate some of the food,
Took his sweetheart in his arms,
Then he also kissed her hard,
And (to his own) home went (back).
(But) when home he did arrive,
Mother, (said he,) Mother mine,
Set the sheets upon my bed,
For my head is aching sorely.
I have told you, Valean, told you,
When you went away from home,
To the devil leave (your) sweetheart,
Because she will eat your head (off).
(So) when dawn began to break,
Flower deckings came for him;
(And) when Monday came around,[2]

[1] Văleanu, literally "the man from the valley," is a common family name in Rumania.

[2] In the original text, this verse reads approximately: When the moon began to show. It is clear, however, that *luna* (moon) was substituted for *Luni* (Monday), for the sake of the rhyme.

I-or pus și lumina 'n mână.
Cântă cucu sus pă fag,
Lu' Vălean clopotii trag;
Cântă cucu sus pă nuc,
Pă Vălean la groapă-l duc;
Cântă cucu sus pă prun,
Pe Vălean în groapă-l pun;
Cântă cucu pă fântână,
Pă Vălean ţipă ţărînă.
Cântă cucu, nu înziată[1],
C'o murit şi-o dalbă fată
De doru iubitului,
Chiama-i mândra satului.

1.+. Dorulé.
2.+. Doruţulé.
1) = înceată.
(416 f. Vălcani, ɖ)

1186 c.

Frunză vierde mugurele,
{Mândruţu - dă Valeñi
{Mândru fecior
Sâmbăta, Dumiñeca
Vai că mândru să gătea.
- - - - - - - -
- - - - - - - -
Numai mândruliţa nu-i
- - capu - - rează
-Măi Valenii, puiu mñeu,
Tăt ţi-am spus şi ţi-oi mai spune:
Mândrele capu ţi-or pune.
- - - - - -
Când iară la miaz-dă noapte
Valenii trage pă moarte;
Când iară de cât în zî
Valenii pă scânduri îi.
Cântă cucu 'n vârf dă nuc,
Pă Valeni la groapă-l duc.
(457 e. Tăşad, ϕ)

1187.

|: La umbruţa cèi di fagu :|
Şedi Gruiă lui Novancu
|: Cu clopu[1] pe ochi lăsatu :| (I.) lăsat, măi. (II.)
Şi Novac din grai grăiè, măi:
-Hoi Gruiă, Gruiţa meu,
Ce şezi tu de supărat
Cu clopu pe ochi lăsat?
Ţe-o-ajuns dor de Ţeligrad,
O ajuns te-o d'însurat?
-Nici m'o-ajuns dor d'însurat,
M'or ajuns de Ţeligrad.
- - - - - -
1) = pălăria.
(107 b. Budureasa, ϕ)

1188 a.

|: Frunză verde liliuon[1], mă :|,
|: Vasilica lui Iuon, mă, :| N
Vinind sara dela groapă
S'o 'ntâlnit cu mândra dragă.
Stat-o 'n loc şi-o povestit,
Boii 'n jug i-o flămânzit.
Maică-sa l-o blăstămat,
El tare s'o supărat,
Nici de cină n'o cinat,
Făr' cu boii s'o luat
Până 'n râtu jocului
La umbruţa nucului.
Cum acolo şi-o sosît,
S'o pus jos şi-o adurmit.
Patru haitaşi [2] l-o 'ntâlnit,
Cu botile l-o lovit
Tomna 'n capu pieptului,
Unde-i grău voinicului.
El de-acol'o şi pornit,
Sângile l-o năpădit.
Cum în casă s'o băgat,
Măicuţa sa l-o 'ntrebat:
-Da ce-i asta, Vasilică,
Poviești dela ibovnică?
El din gur'o cuvântat:
-Da te du la mè mândruţă,
Să-ţi deie tri năfrămuţe.

In his hand they set the candle.
In the beech tree sings the cuckoo,
Bells are tolling for Valeanu;
In the walnut calls the cuckoo,
To (his) grave they take Valeanu,
In the plum tree calls the cuckoo,
In the grave they put Valeanu;
From the well the cuckoo calls,
On Valeanu they throw earth.
Cuckoo sings (and) doesn't stop,
For a fair lass also died
Of (her) yearning for (her) lover:
She's the village sweetheart called.

1st Refrain: Oh yearning!
2nd Refrain: Little yearning!

1186 c.

Green leaf (and a) little bud,
Little lad of a
Handsome lad is that } Valeanu.
Saturday and Sunday (too),
Woe, how nicely he dressed up.
– – – – – – – – – –
– – – – – – – – – –
Only sweetheart is not (there),
– – – – head – – – – shaven (?).
You, Valeanu, chick of mine,
I have told you and I'll tell you
(That) the girls will have your head.
– – – – – – – – – –
By the middle of the night,
Close to death Valeanu was;
(And) when day approached again,
(Stretched) on boards Valeanu is.
Cuckoo sings atop the walnut,
To the grave they take Valeanu.

1187.

In the shadow of a beech,
Gruia, (son) of Novac,[1] sits
With his hat over his eyes.
And Novac spoke up and said:
Hey, you Gruia, Gruia mine,
Why d'you sit so angrily,
With your hat over your eyes?
Is't for Tzarigrad you're yearning,
Or for getting married (now)?
Neither do I yearn for marriage,
Nor yet yearn for Tzarigrad.
– – – – – – – – – –

1188 a.

Green leaf (and a) lily flower,
Vasilica,[2] (son) of John:
Of an evening, back from digging,
Met with his beloved sweetheart.
(And) he stopped and talked (awhile);
In their yoke, the oxen hungered,
(So) his mother cursed him (sorely)
And most angry he became.
Even supper he had none,
But (instead) he took the oxen
(And went) to the dancing meadow,
To the shade of walnut tree.
(And) as soon as he got there,
He lay down and went to sleep.
Huntsmen four upon him came
(And) belabored him with clubs
Right where ends (a body's) breast,
Where it hurts a stalwart worst.
He (got up and) left that place,
(And) his blood began to flow.
As he came into the house,
Asked of him his little mother:
Vasilica, what is this?
(Is it) stories from your sweetheart?
He spoke out and said (to her):
To my sweetheart go, (and ask,)
That she give you kerchiefs three.

[1] Just as in No. 1183 the name of Gruia, the legendary highwayman, was rendered as Gruian, so here we find Novac as Novancu. In the fourth verse, however, the name is rendered correctly. Like Gruia, Baba Novac is one of the legendary characters in Rumanian folklore. He seems to have been one of the generals of Michael the Brave, the 16th century Rumanian voivode. As a common noun, *novac* means giant.

[2] Vasilică is the diminutive of Vasile (Basil), a very common name in Rumania. The accent is on the third syllable.

T

Năfrămuța ai roșie
Să ne-o facieți voi steag mie;
Năfrămuța ai cu stele,
C'amu mor de-a mândrii jele;
Năfrămuța ai galbină
Să mi-o dați mie în mână.
Da să vie și mândra,
Să-mi stâmpere inima.

1) < liliom (ung.) = lilie.
2) < hajtás (ung.) = gonași.
(273. Cooc)

1188 b.

Frunză verde liliȥon,
Vasilica lui Iȗon
Vinind sara dela groapă
S'o 'ntâlnit cu-o mândră dragă.

(186. Cooc, φ)

1189.

|: Șine trieșe pe ulița :| ulița, r. ?
|: Doi pănduri și cu Ghiorghiță :| Ghiorghiță, r.
Mărȗuță șede 'n portiță
Chicită ca-o golumbiță
Cu chemiașă tăt a flori
Dîn tălpii până 'n supsuori.
Grăi Ghiorghie cătă ea:
– Haida, Măriuță, la noi!
– Ba io la voi nu mă duc,
Că tu ești fișior de curvă,
N'ai purta șișcă (?) rotundă,
Și[1]- ai purta o jos pe spiece,
Să fii drag a cui t'e viedje,
La fiece și la nevieste.
Ghiorghiță să supărea
Și acasă să ducea,
Capu 'n fereastă punea.
Muma sa îl întreba:
– Ghiorghiță cu maică-ta
Șe ce-ai[2] maichii, supărat?
Da și el din grai grăia:
– Da cum io să nu mă supăr,
C'am trecut pângă Măriuță,
Și-am zîs să vină la noi.
Ea mi-o 'ntors vorba 'napoi:
= Ba io la voi nu mă duc,
Că tu ești fișior de curvă,
N'ai purta șișca rotundă,
Și-ai purta o jos pe spiece,
Să fii drag a cui t'e viedje,
La fiece și la nevieste.

r. Lipovană.
1) = ci. 2) = ce te-ai.
(323 a. Saravale, φ)

1190. *

Foaie lată d'i pe baltă,
Binẹ-o trăit doi odată,
Un fiçior și cu ȗo fată.
Oarecinẹ |: s'o aflatu :|,
|: Ură 'ntră ei o băgatu, o băgatu :|,
[Macărcine - ar putea face,
Că lor să le deie pace,
Să trăiască cum le place.]
Badea rău s'o supăratu,
S'o luȗat a vădăzlire,[1] vădăzli.
Pe dealu cu căliñii,
Unde cântă păuñii.
Mândra frumos s'o gătat
Tăt în haiñe de mătasă,
Că și iè mere de-acasă
Pe coasta cu căliñii,
Unde cântă păuñii.
Prins-o badea-ȃ fluiera
Și mândruța a cânta.
Badea dac' o auzit,
El din grai așa-o grăit:
– Cine ești tu, hai încoace,
Mie de soție-mi place.
Dac' o văzut că-i dânsa,

(Of) the kerchief that is red,
You shall make a flag for me;
(Bring) the kerchief that's with stars,
For I die of sweetheart's woe;
(And) the kerchief that is yellow
You shall give into my hand.
But let sweetheart come as well,
For to quieten my heart.

1188 b.

Green leaf (and a) lily flower,
Vasilica, (son) of John,
Of an evening, back from digging,
A beloved lass did meet.

1189.

Who is passing through the alley?
Refrain (?)
(It's) Gheorghitza[1] with two guards
Refrain
At the gate sits Mariutza,[2]
Like a pigeon, all dressed up,
In a shirt all sprigged with flowers,
From her soles up to her armpits.
Said Gheorghitza unto her:
Mariutza, come to us!
No, I shall not go to you,
For you are a harlot's son;
You'd not wear a rounded neckpiece,
But you'd wear it down your back,
To be loved by all who see you,
(Both) by maidens and by wives.
Angered was Gheorghitza (then),
And (to his own) home he went,
Put his head (in) at the window.
(Then) his mother asked of him:
Oh Gheorghitza, with your mother,
Why are you (so) angry (now)?
But he spoke and said (to her):
How then should I not be angry?
For I passed by Mariutza,
Asked her (but) to come to us;
(And) she answered back at me:
No, I will not come to you,
For you are a harlot's son;
You'd not wear a rounded neckpiece,
But you'd wear it down your back,
To be loved by all who see you,
(Both) by maidens and by wives.

Refrain: Lipovana!

1190.

Broad leaf (taken) from the pondside,
Well did once two (people) live:
(He) a lad and (she) a lass.
Somebody or other came
To set hate between the two.
Somebody or other might
(Well) have left the two in peace,
As they pleased to live (their life).
But the lad was sorely angered
(And) a-hunting he did go,
On the hillock with the haws,[3]
Where (you hear) the peacocks sing.
(And) the lass dressed prettily,
All in silken clothes (she dressed),
For she too went off from home
To the hillock with the haws,
Where (you hear) the peacocks sing.
(So) the lad began to whistle,
And the lass (began) to sing.
When the lad (the singing) heard,
He spoke out and thus he said:
Who are you? Come over here,
I would like you for a wife.
When he saw that it was she,

[1] Gheorghiţă is a diminutive of Gheorghe (George). Accent on second syllable (of three).
[2] Măriuţa: diminutive of Maria. Accent on third (of four) syllable.
[3] *Călin* is actually the wayfarer tree, *Viburnum opulus*.

Prins-o badea-a blăstăma:
-Dă cât tu muiere mie,
Mai bine moartea să-mi vie
În cè-i pădure pustie,
Nime să nu mă mai ştie;
Dă cât tu muiere dată,
Mai bine moartea mă bată
În cè-i pădure secreată,
Nime să nu mă mai vadă.
Mândruța din grai grăiè:
-Bad'e, bad'işoru ňeu,
Nu te blăstăma-aşa rău,
Pe-o carare putem mere;
Şi de nu ți-oi fi muiere,
De ot'it putem zoiti[2]
Şi d'e nu ne-om mai iubi.

1)< vadászni (ung.) = a vâna.
2) = oichi.
(561 b. Voiniceni, ϕ)

1191.*

|: Frunză vierd'e iorgovană :|,
|: Săracu-i Toador Bălană :|,
|: Că el doi fişior d-avea-rie :|,
Pre Tie şi pre Costa.
Iacă vriemea i-o veňit
Lu' Costa de cătăňit.
Când tri ani a împliňit
Şi o fost să vin' acasă
La copii şi la ňevastă,
Dumňedzeu s'o îndurat
Şi pre Coasta-i l-o luat.
Când telifonu-o ajunsă,
Şi el maică-sa i-o spusă,
Să să ducă d-încât poace,
Că-i Coasta biciag[1] pre moarce.
Maică-sa când audzea,
Ea d-îndată jos pica.
Când în fire îşi vinea,
Ea şi de jos să scula,
Două mii la brâu punea,
Şi la Coasta să dusea.
Şi mergea din sat în sat,
Până de Coasta o dat.
Când la Coasta ajungea,
Ea din grai aşa grăia:
-Iacă maica c'o veňit,
Şi tu nu mai dzici ňimic,
Numai cu-ochii mă pitrieşi,
Şi ňimic nu d'ivăňeşci.[2]
Dar ficiori din grai grăiau:
-Şi el una o vorbit,
Până tu n'ai fost veňit,
Că din grai aş'a grăit:
=Veňiți, frați, veňiți, surori,
De mă acsăţaţi cu flori,
Şi mă mântuiți cu vină,
De pre-aici nu vă mai vină;
Ca să mire şi pământu,
Pre un' să fie mormântu.

1) = beteag = bolnav.
2)< gubanumu (sârb.) = a convorbi, conversa.
(165. Banloc, ϕ)

1192.*

|: Că vara crieşte zmochină :|,
|: Ştiți patima lu' Draghină :| ?
|: Floarie albă dăpre râtă :|,
|: Vai că reu s'o prăpădjită :|,
Că floarea de busuioc,
C'o fost moartă lângă joc.
Duminica la Rusale,
Când o fost ziua mai mare,
Şi o murit de curând,
Că-i o fost mortea din plumb.
Frunză vierd'e de şărbetu (?),
C'o puşcat-o ciaica Pătru,
Vara crieşte şi urdzica,
Ciaica Pătru lu Pitica.
El o fost la America,

He began to curse (aloud):
Than (to have) you for a wife,
Better death let come to me,
(There,) in that accursed forest,
So that none might know me more.
Than (have) you as wedded wife,
I'd be rather struck by death,
(There,) in that untrodden forest,
So that none might see me more.
(Then) the lass spoke up and said:
Lover, little lover mine,
Do not curse yourself so sorely:
We can walk upon one path
Even if I'm not your wife;
We can look upon each other,
Though no more we love each other.

1191.

Green leaf (of the) lilac (bush),
Hapless was Toador Balan,[1]
Because (once) he had two sons,
(Who were called) Tie and Costa.
Presently his time arrived,
Costa went into the army.
When he ended his three years,
And was ready to come home
To his children and his wife,
The Almighty in His mercy
Took (poor) Costa from his father.
When the telephone (call) reached him,
To his mother told the news:
If she could, she was to go,
Because Costa's deadly ill.
(And) his mother, when she heard,
She fell (swooning) to the ground.
When her wits returned to her,
Off the floor she picked herself,
Put two thousand in her girdle,
And to Costa made her way.
And she went from town to town,
Until Costa she did find.
(And) when Costa she did reach,
She spoke out and thus she said:
See, (your) mother has arrived.
And you don't speak any more,
Only your eyes follow me,
And you speak (to me) no more.
But (some other) lads (then) said:
(There was) one thing (Costa) said
Before your arrival here;
He spoke out and thus he said:
Come, my brothers, come, my sisters,
Garland me about with flowers
And deliver me from guilt,
That it come no more upon you,
That the earth might wonder, too,
Whereabouts (my) grave might be.

1192.

Since the fig grows in the summer,
Do you know Draghina's[2] anguish?
White-hued flower of the meadow,
What a dreadful end she had:
Like the flower of the basil,
She was dead (close) by the dancing.
Sunday of the Pentecost,
On the greatest holyday,
And she died (so) swiftly, (too,)
For of lead her death did come.
A green leaf (grown) on dry wood (?),
She was shot (to death) by Peter.
Nettles grow in summer, also,
Peter's mother was the Midget;
To America he travelled,

[1] This ballad seems to be a true story, and the people mentioned in it, real people. The events may be placed between 1880 and 1910. Bălan is a common Rumanian family name (accent on second syllable). Toador is a form of Theodore; Tie is pronounced TEE-eh; Costa (Costea or Constantin) has the accent on the first syllable; Bălan on the second.

[2] Drăghina is a none too common girl's name in Rumania. The accent is on the second syllable.

Ea n' o dat pre el ňimic.
I-o trimes naichii șerșei,
N'o vrut să șcie de ei;
I-o trimes și bani cu sumie,
N'o vrut să șcie de nume.
Mai vrea în mormânt să șadă,
Decât urîtu să-l vadă;
728 16-17 1205 12-13 Ea mai vrea să putrăzească,
Decât cu-urît să trăiască
Șine i-o fost dujmana?
Fără numai maică-sa.
Ca ea i-o 'nsoțit urît,
Și pre urmă-o rătăcit,
Pân' o băgat-o 'n pământ.
Cine desparci doi dragi,
Ducă-i corbii carnea 'n fagi
181 9-10 S'aibă casa cucului,
Și odjina vântului.
Că niș cucu n'are casă
Dar niș vântu țară-aleasă.
Dar Draghină-i la robie
Până 'n veacu-al de veșie,
Ea de pruncu ei nu șcie.
Ciaica Pătru-i la robie,
La robie pre gostie[1].
Dar gostia-i câne mare,
Că nu stă niș cât pre-afară,
Că-i de lucru tot cu rupt
Și de pită tot cu funt.
Și taica și-o fost bolând,
C'o lăsat pruncu plângând,
Blăstămând sortea dujmană,
Ca să crească fără mamă,
De tată neîmbinat,
De maică nedezmierdat.

1) < rocmumu (sârb.) = ospeție.

(181. Banloc, φ)

1193.*

|: Frunză vierdje busăjocă :|,
|: Știți patiema lu' Momocă :|?
|: Duminica crucea-o scosă :|,
|: Luni la pădurea uo fostă :|.
|: Tată-su l-a gorgoňită[1] :|
|: Până da că s' o porňită :|.
Vara creșce leoșcean,
Că l-o-omorît izănban[2].
Vara 'nflorea și-colija[3],
De-ălături de Tolvădjija,
L-o tăiat și comesia[4].
Frunză vierdje spic de ordz,
C'o udjit cu doi ňepoți.
Dumňedzeu s'o îndurat,
De pre-al mic că mi-l o luat,
Și pre-al mare l-o lăsat.
Frunză vierdje de pre liemn,
C'o udjit cu-o țâr' de semn(?).

1) = gonit.
2) < Eisenbahn (nemț.) = calea ferată.
3) = cichorea? 4) = comisia.

(168. Banloc, φ)

U. Wedding Song Texts
Cântece de cununie

1194.

– |: Hai {soră / soață}, la soață noastă :| noast',
|: Ce rând, soață, ți-ai d-avutu[4x] :|
|: De d'e-asară n'ai viňitu[4x] :|
Iară, soață, 'n șezătoare,
Iar la jocul nost al mare?
– N'am vinit, că n'am putut:
Până 'n zuua s'o făcut,
Io d-abďia am petrecut

(But) she set no store by him.
He had sent his mother earrings,
She wished not to know of them;
And he sent her sums of money,
She wished not to know his name.
In her grave she'd rather be
Than to see (her) hated (son);
She would rather rot away
Than with hated (son) to live.
Who was his (worst) enemy?
'T was none other than his mother,
For she paired him off with hatred,
And he strayed off afterwards
Till he put her in the earth.
(He) who parts two loving (people),
May crows take his flesh in beeches;
May he have the cuckoo's home,
And the restfulness of wind.
For the cuckoo has no home,
Nor the wind a chosen land.
But Draghina is enslaved:
Till the end of time (in hell),
She knows nothing of her child.
Peter is enslaved (as well):
Slavery with board (provided);
But (that) treat's an evil cur,
For he never stays outdoors,
Since he's given work at wholesale,
While his bread is doled out piecemeal.
(He) was, too, a crazy father,
For he left his child to weep,
Cursing (its) unfriendly fate:
To grow up without a mother,
(Left) untaught by (any) father
(And) unfondled by a mother.

1193.

Green leaf of the basil herb,
Do you know Momoca's[1] woes?
Sunday he brought out the cross,
Monday to the woods he went.
(But) his father had to drive him
Before he got (even) started.
In the summer grows the lovage,
'T was the train that killed Momoca.
Feather grass, too, grows in summer,
Round about Tolvadia,[2]
The Commission cut him, too.
Green leaf (and an) ear of rye,
With two nephews he was left.
(But) the Lord was merciful:
Took the younger one away,
(Only) left the older one.
Green leaf (coming) off the wood,
He was left with (some) small mark (?)

U. WEDDING SONG TEXTS

1194.

Come, { sister, / woman, } to our wife:
Wife, what business did you have,
That you didn't come last night
To the gathering again,
(And) to our festive dance?
I came not because I couldn't:
Until it was light of day,
I just barely went along,

[1] Momocă seems to be a nickname, rather than a patronymic. The accent is on the second syllable. The author of this ballad seems to be the same as that of the immediately preceding one, judging by the technique.

[2] A village in the district of Timișoara.

Păstă munți la alte curți
La cumnate ne'ntrebate.
(666 a. Nucșoara, ф)

1195.

Floricică di pă coastă,
Frumoasă-i ñireasa noastră;
Floricică di pă tău,
Nici la mire nu-i stă rău,
Num' o ține negrișos,
Cum îi omu mai frumos.
Tu ñireasă, draga mè,
Supără-te nice prè:
Ai un mirel ca un crai,
Și-o grădină ca un rai;
Ai o casă ca și-o curte
Și grădină cu flori multe.
(668 b. Idicel, ф)

1196 a.

{Înainte - acestei case
{Hoi, 'nainte -
Răsărit-o zmotin verde.
Să-mi iau două-tri clombuțe,
Să-mi fac două-tri penuțe:
Una peană mirelui,
Una peană miresei,
Una peană nunului,
Una peană nănașii,
Una peană godiții.
(665 s. u. Petroșan, ф)

1196 b.

|: În grădin' aceștii fete :|
|: Răsărit-o zmotin verde :|.
|: Da su' zmotin ciñe șede :| ?
Șede-un mirel tinerel
Cu mireasa lângă el.
- Pleacă-ți, zmotin, vârvurile,
Să-mi iau două clomborele,
Să-mi fac dou' cununi din ele:
Una s'o las la maica,
Una mă cunun cu ea.
(665 s. Petroșan, ф)

1197 a.

|: Portari d'ela poartă-i dragă :|,
r.,
|: Lăsați, portari, poarta josu :|,
r.,
Că poarta îi poarta voastră,
Și Ruge-i portarea noastră.
Mândră Ruge, ne-am aflat
Portariu 'n grădina voastră
Nici cu-atâta nu ar da
Până ce te-om d-întreba,
Ce cărți ai dat mirelui.
Tu ți-ai întrat, mirelui,
Mirelui, 'n grădina noastră;
Tu ți-ai d-ales, mirelui,
Ruge cè frumoasă, mire.
Nicii n'am d-ales, portare,
Nicii n'am cules, portare,
Ce ne nouă-i rânduit
Domnul Dumnezeu, portare,
De nașterea sa, portare,
Pân la moartea sa, portare.

r. Hoi dainam dainam
și iară dainam.
(665 h. Budureasa, ф)

1197 b.

Mirel d'ila masă, dragă,
r.,
{Noi vom, mirel, d-întreba-l'e,
r.
Ce-ați întrat între grădină,
De ați rupt florile noastre?
Și câte-ați cules, mirelui,
Mai multe-ai ales, mirelui.
De-aici nu-i ieși, mirelui,
Până nu-i gâci, mirelui,

O'er the mounts, to other houses,
With unasked (?) sisters-in-law.

1195.

Little flower off the slope,
Beautiful is our bride;
Little flower off the pond,
Nor's the groom unsuitable.
(He is) just a little swarthy,
As a man is at his best.
And you, dear, (beloved) bride,
Don't get angered overly:
You've a groom just like a king,
And a garden (that's) like heaven;
You've a house, a yard as well,
And a garden full of flowers.

1196 a.

Right in front } of this house (here),
Hoy, in front }
A green fig tree has sprung up.
Let me take two or three boughs,
Make myself two or three posies:
One, the nosegay of the groom,
One, the nosegay of the bride,
One, the wedding-sponsor's bunch,
One for wedding-sponsor's wife.
One bunch for the Bugaboo.

1196 b.

In the garden of this lass,
A green fig tree has sprung up.
But who sits under the fig tree?
It's the youthful bridegroom sitting,
With the bride (right) by his side.
Fig tree, bend your tops down (low),
Let me get myself two twigs,
For to make two wreaths of them:
One that I shall leave for Mother,
One that I'll get wedded in.

1197 a.

Keepers of her well-loved gate,
Refrain
Gatekeepers, let down the gate,
Refrain
For the gate is your own gate,
Our gatekeeper is a rose.
We have found a handsome rose,
As gatekeeper for your garden.
Not a thing she'd give to us
Until we have asked of you:
To the groom what letters gave you?
You allowed the bridegroom in (?),
(Let) the groom into our garden;
(It was) you (who) chose the groom,
Handsome rose (chose) for a groom.
Gatekeeper, I've neither chosen,
Nor, gatekeeper, have I plucked (it);
What is ours is appointed,
Keeper, by the Lord Almighty:
Keeper, (even) from his birth,
Till his death, oh gatekeeper.

Refrain: Hoy, we sing, we sing,
And again we sing.

1197 b.

Bridegroom dear, at table sitting,
Refrain
We shall ask the bridegroom (this):
Refrain
Why did you come in the garden,
Our flowers for to pluck?
Groom, and many as you've plucked,
Even more have chosen, groom.
Groom, you'll not go out from here,
Bridegroom, until you have guessed,

Ce munte-i mai mare, mirel,
Peste munții noaștri, mirel?
Dacă voi ni-ți întreba,
Noi bine v'om spune, mirel,
Ce munte-i mai mare, mirel:
Vârf de mușuroiu, mirel.

———•———

r. { - - - - - - și dainam și dainam.
{ Mirel d'ila masă,

(665 k. Leheceni, φ)

1198.

|: Știi tu, mirel, ce ți-am spusu :/, N
r.,
Și¹⁾ nu sameni busuioc,
Că ți-a fi d'a mare foc:
Și¹⁾ nu sameni caragiele,
Că ți-a fi d'a mare jele.

———•———

r. Hoinam și dainam.

1) = să.

(665 c. Șoimi, φ)

1199a.

La stâlpuțu porții
Șede maica Gojiii,
|: Bai să roagă soareluiu :/ soarelui:
-Cobori, soare, cobori, soare,
Cobori, soare, ňice tare,
C'am o șică¹⁾ ducătoare
Piste munți la alte curți
La părinți necunoscuți.
Și-a vidè pe socru so,
Și-a gândi că-i tată so;
Și-a vidè pe soacra sa,
Și-a gândi că-i muma sa.

[727c. 14-15; 1202 2-5]

1) = fiică.

(668 a. Râpa-de-Sus, φ)

1199b.

|: La stâlpuțu porții :/ N
Șede maica Godjii,
Și să roagă soarelui:
-Soare, soare, domnul mare,
Ține ziua cât de mare,
Azi îi zi de despărțare (sic).

l. 7-13 = var. a., l. 6-12

(668 b. Idicel, φ)

1199c.

|: Ňireasa plânge că să duce :/ duci,
|: Noi plângem că rămâňem :/.
|: Maica-sa ňireseii :/
|: Șade 'n stâlpu porții :/
|: Și să roagă soareluii :/ soarelui:
-Soare, soare luňinat,
- - - - - - - -
Trup ușor făr' de păcat,
Ține ziua-aceasta mare,
C'am o șică¹⁾ călătoare,
Părinții despărțitori.
Tu, ňireasă, draga mè,
Peteaua²⁾ ta cea roșie,
Care-ai purtat-o 'n fetie,
Vine vântul și ți-o iè,
Ți-aduce-o năframă grè,
Să te vecuiești cu iè.

1) = fiică. 2) = beteala.

(666 b. Ungheni, φ)

1200.

|: Horește-ți, fată, horile :/,
Până ești cu surorile.
|: Că dacă te-i mărita-le :/,
Nu-i cuteza dă cânta-le
|: Dă d-ogud dă soacra ta-le :/

(64 a. Cotiglet, φ)

1201a.

|: Săracă maică cu fete :/ !
* (D-așè-i maică cu fata, măi,)
D-așa-i maica cu fetele,
Cum è cerul cu stelele:
Sara-i plin ceriu cu stele-i,

Groom, what mountain is the tallest,
Bridegroom, over (all) our mountains?
If you were to ask us (now),
Bridegroom, we would tell you rightly,
Groom, which is the tallest mountain:
Bridegroom, (it's) the molehill's peak.

Refrain: { *– – – and we sing, we sing.*
Bridegroom from the table. }

1198.

You know, bridegroom, what I've
told you:
Refrain
Basil herb you're not to sow,
For 't would be great woe to you;
And do not sow marigolds,
For much sadness it would bring you.

Refrain: Hoy nam and dainam.[1]

1199 a.

By the side of the small gatepost,
Sits the mother of the scarecrow,[2]
And she prays unto the sun:
Come down, sun; come down, oh sun;
Come down, sun, but not too strongly;
I've a daughter that is going
O'er the hills to other houses,
(For) to (live with) unknown parents.
And she'll see her father-in-law,
And she'll think it is her father;
And she'll see her mother-in-law,
And she'll think it is her mother.

1199 b.

By the side of the small gatepost
Sits the mother of the scarecrow,
And she's praying to the sun:
Sun, oh sun, you mighty lord,
Keep the day long as might be,
(For) this is a day of parting.
[Lines 7–13 = lines 6–12 of *1199a.*]

1199 c.

Weeps the bride because she's leaving,
(And) we weep because we're staying.
(See,) the mother of the bride
Sitting is beside the gatepost
And she's praying to the sun:
Sun, oh sun, light-bearing sun,
– – – – – – – – – –
Lightsome body, free from sin,
Keep this day (I pray you) long:
I've a daughter journeying,
(With her) parents (she is) parting.
You, beloved, wedded bride,
(Lo,) your bridal headdress red,[3]
That you wore in maidenhood,
Comes the wind and takes it from you,
Brings (instead) a heavy headcloth,
Which forever you shall wear.

1200.

Sing your songs, oh maiden (fair),
While you still are with your sisters;
Because when you'll married be,
You'll (no longer dare to) sing them
For awe of your mother-in-law.

1201 a.

Poor mother of (many) daughters,
(That's how a girl's mother is;)
Thus is mother with (her) daughters,
As the sky is with (its) stars.
(Nights, the sky is full of stars,)

[1] While *daina* means song or ballad, *dainam* is meaningless. The rest of this refrain is likewise meaningless gibberish.

[2] Actually, in the text, the mother of Goga. Goga or Gogoriţa is a bugaboo, an imaginary character with whom small children are scared into behaving, the Rumanian equivalent of the French Croquemitaine. We find it also in No. 1196 a.

[3] At Rumanian weddings, the bride traditionally wore a headdress of long flowing strands of gold- or silver-colored tinsel, called *beteală* or *peteală*, together with her bridal veil.

|: Dimineața-i făr' dă el'e :|;
D-așa-i maica cu fata-l'e,
|: Cum îi ceriu cu luna-l'e :|:
Sara-i plin ceriu dă-i luna,
Dimineața-i făr' dă ea.
(92 a. Rogoz, φ)

1201 b.

D-așè-i maica cu fetil'e,
- - - - -
(56 b. Dumbravița-de-Codru, φ)

1202.

D-audzi, fiică, fiica mea,
Ascultă pre soacră-ta, | 727 c. 14-15
Să gândeșci că-i maică-ta;
Și-ascultă pre socru tău, | 1199 a. 9-12
Să gândeșci că-i tată tău;
Și-ascultă cumnații tăi,
Să gândeșci că-s frații tăi;
Și-ascultați cumnat'e tiële,
Să gândeșci că-s surorièle.
(348 c. Tolvădia, φ)

1203.

Sîngur am fost la părinți,
Ca și-o lumină 'ntre sfinți.
Părinții-a avut avere,
Io le-am fost de mângăière.
Părinții s'au îndurat,
Pă mine m'au măritat
Păstă dealuri, păstă văi
La părinți străini și răi.
Părinții tot beau la masă, | 701 a. 4-14
Io le țiu lumină 'n casă. | b., 13-22
Îi beau și să veselesc, | 729
Io cu-amară jèl' trăiesc. | 6-11
De traiul vieții mele
Și lui Dumnezeu îi jele.
C'așa-i omu 'ntre străini,
Ca și pomu între spini;
Că spinii cresc lung și lat,
Pomul rămâňe uscat.
(665 z. Groși, φ)

1204.

De-ar și drumul ca masa,
Bine-aș trăi cu maica;
Da drumu-i cu rădăcini,
Ca să trăiesc cu străini;
Da drumu tăt îi arat,
Ca să șed unde m'o dat.
De s'ar face dealu șes | 281 a. 4-6
Și pădurea loc frumos, | b., 7-12
Să să vadă sat cu sat, | c.
Să văd și io ce-am lăsat.
C'am lăsat bradu 'ncărcat,
Ce-am iubit io, l-am uscat.
(662 c. Poarta, φ)

1205.

Așè zice mireasa-rie,
Când merie d'ela mă-sa:
-Ciuntă-mi, Doamňe, viața!
Așè zice mňirilè-rie:
-Ciuntă-mi, Doamňe, zil'ilè!
186 246a 9-14 b., 1-6 | - Vai, maică, și-al mňeu noroc | 610 5-6
L-ai țîpat cu ciupă 'n foc. | 1078 8-10
Și io când am fost mireasă,
Dumnezeu n'o fost acasă; | 1279
Când am fost la cununie,
Dumnezeu fost la câmtie[1].
Decât cu urît în casă, | 728 16-17
Mai bine cu boală 'n oase. | 1192 23-24
Cât[2] în fundu blidului,
Văd umbra urîtului.
De s'ar sparge blidu 'n fund,
Să scăp de urît curînd!
Da blidu-i de cusător[3],
Nu să sparge, până mor.

1) = câmpie. 2) = caut. 3) = cositor = metal albicios.

(663. Mănăștireni, φ)

In the morning is without them;
So's the mother with her daughter,
As the sky is with the moonlight:
Nights, the sky is full of moonlight,
In the morning it's without it.

1201 b.

Thus is mother with the daughters:
– – – – – – – – – –

1202.

Listen, daughter, daughter mine,
You're to heed your mother-in-law,
You're to think she is your mother;
And obey your father-in-law,
You're to think he is your father;
And obey your brothers-in-law,
You're to think they are your brothers;
And obey your sisters-in-law,
You're to think they are your sisters.

1203.

I grew up an only child,
Like a candle among saints.
Wealthy people were my parents,
(And) I was a comfort to them.
(Yet) my parents had the heart
To give me away in marriage,
Over hills and over valleys,
To some strange and wicked parents.
At the table drink (these) parents,
In the room I hold the candle;
They enjoy themselves and drink,
I (must) live in bitter woe.
For the way I live my life
Even God is sorrowful.
Among strangers, one is thus:
Like a tree among the thorns,
For the thorns grow long and spread,
(And) the tree is withered up.

1204.

If the road were like a table,
With my mother I'd live well;
But the road is full of roots,
And with strangers I (must) live;
But the road is all plowed up,
I (must) live where I was given.
Were the hill to be a plain,
And the woods a pleasant place,
That one village see another,
I could see that which I've left.
For I've left a bushy fir tree,
(And) I've withered what I loved.

1205.

This is what the bride is saying
When her mother she is leaving:
Shorten, Lord, (this) life of mine!
This is what the bridegroom says:
Shorten, Lord, my (living) days!
Mother, woe, you've thrown my luck,
With my bath water, on fire.
When I got to be a bride,
God (Almighty) wasn't home;
To the wedding when I came,
In the fields was the Almighty.
Than (to bear) distress at home,
Better sickness in (my) bones.
(When) I look into a dish,
Of distress I see the shadow.
May the dish break at the bottom,
Rid me of distress the sooner!
But the dish is made of tin,
It won't break until I die.

1206.

Hai, maică, di mă petreşi
Până 'n capăt grădinii,
Di aclo mă duc cu strini.
Tu, maică, te ai temut,
Că io-ţi vin după 'mprumut, 726 20-22
Şi nu ţi-l-oi da mai mult.
(665m. Săvârşin, φ)

1207a.

Tu mireasă, draga mè-re,
Peteaua[1] ta cè ruşie
Ce[2]-ajunge până 'n călcâie.
Viñe vântu şi ţi-o iè,
Şi-ţi adună ceaţa grè,
Ceaţa grè, armă(?) uşoară,
Gândurile te omoară;
Unu azi şi unu mâne,
El' mai multe 'n toate zile.
Aşa-i rându fetilor,
Cum îi rându merilor:
Până-s mici şi măruntele, 1826. 12-16
Stau în creangă frumoşiele;
Dacă cresc şi 'mbătrânesc,
Nimărui nu trebuiesc.

1) = beteala. 2) = te.

(662 a. Voiniceni, φ)

1207b.

|: Aşa-i rându fetiloru :|,
+. , 1826. 12-16
Cum îi rându merilor:
Până-s mere micuţele,
Stau în creangă cituşele (sic);
Dacă mere să măriesc,
Pică jos şi putrezesc,
La nime nu trebuiesc.
Aşa-i rându fetilor:
Până-s fete micuţele,
La părinţi li-i drag di ele;
Dacă fete să măriesc,
Ficiori atunci le 'ndrăgesc
Şi părinţii le urăsc.
+. |: Ei na şindai am fecioară :|.
(665m. Săvârşin, φ)

1207c.

Până-s fete micuţele,
+. , N
La părinţi li-i drag de ele;
Dacă fete să măriesc,
Că părinţii le urăsc.
Lasă-ţi, fiică, portul tău,
Portul tău hăl'[1] fetesc,
Şi-apucă hăl nevestesc.
+. Ei na şi-mi dai am cunună.

1) = cel.

(665 σ. Valea-Mare, φ)

1208.

Plânge-ţi, pruncă, cununa,
Că mai mult n'o îi purta
D-în casă dela mă-ta.
Cununuţa ta cè verde
[1]Te-a scoate | dintre fete,
[1]Te-a puñe | 'ntre nevestea.
Da-o plânge-o da nu nici prè,
Că ţie ţi-o fost voiè.

1) lipseşte o silabă.

(613 f. Turţ, φ)

1209a.

Plânge, soruţ', păru tău, +.,
|: Jelea dela taica tău, +. ;
Plânge, soruţ', chica ta,
Jelea dela maica ta.
Când o criesce iarbă 'n peatră,
Atunci îi fi, soră, fată.
Când crescui ca mladjiţă,
M'or despărţit ficuţă;
Când crescui ca bradu 'n sus,
Atunci conşiu 'n cap mi-or pus.

1206.

Come on, Mother, walk with me
To the end of (our) garden,
From there on I'll go with strangers.
Mother (dear), you were afraid
That I'd come to borrow from you
And not pay you back again.

1207 a.

You, my darling, bride-to-be,
Your red bridal headdress (fair),
That is hanging to your heels,
Wind will come and bear it off,
And will bring you heavy mist.
Mist is heavy, copper's light,
Thoughts may well be your undoing;
One today and one tomorrow,
More (and more of them) each day.
Such the fate of maidens is,
It is like the fate of apples:
While they are (still) young and tiny,
On the bough they nicely hang;
When they grow and older get,
No one wants them (any more).

1207 b.

Such the fate of maidens is,
Refrain
(It is) like the fate of apples:
While the apples are still small,
They hang hidden on the bough;
When the apples bigger grow,
They fall down and rotten go,
No one wants them any more.
Such (too) is the fate of girls:
While the lasses are still young,
By their parents they are loved;
When the girls are growing up,
Then the lads (begin to) love them,
And their parents (get to) hate them.

Refrain: Hey, take, and I have a maiden!

1207 c.

While the lasses are still young,
Refrain
Their parents are fond of them;
As the lasses (start to) grow,
(Lo,) their parents (get to) hate them.
Daughter, leave your (girlish) garb,
Leave your maidish way of dressing,
Get a married woman's dress.

Refrain: Hey, take hold and give a garland.

1208.

Little girl, beweep your wreath,
For you shall no longer wear it
In the house that is your mother's.
That little green wreath of yours
Takes you from among the maidens,
Sets you among married women.
Mourn it, but not overly,
For such was your own (free) will.

1209 a.

Little sister, mourn your hair,
Refrain
(And bemoan) your father's sorrow;
Refrain
Little sister, mourn your tresses,
(And bemoan) your mother's woe.
When the grass shall grow on stone,
Then you'll be a maiden, sister.
When I grew up like a sapling,
They did part me as a daughter;
When I grew up like a fir tree,
Wife's cap on my head they set.

Pă unde-s călerile,
Cum s'or lovi pălmile;
Pă und' este conşiu roată,
Cum să prindje palma toată.
Săraci călerile mele, | 286 1-3
Cum creşce iarba pă ele;
Lasă crească s'o cosească, | 287 1-5
Fete mari s'o polonească (?).
r. gugul'e.
(27 c. Cenadul-Mare, φ)

1209 b.

|: Plânge, soră, păru tăŭu, r. :|,
|: Jielea dela taica tăŭu, r. :|,
|: Plânge, soră, tica ta-rie, r. :|,
Jielea dela maica ta.
Fire-ai, cârpă, blăstămată,
De când te-ai ţăsut pân' spată,
Tu-ai făcut de nu-s eu fată!
Fire-ai cârp' afurisită,
Tu-ai făcut de-s învălită!
r. dorul'e.
(27 a. Sânnicolaul-Mare, φ)

1209 c.

|: Fire-ai, cârpă, blăstămată, r. :|,
|: Că tu-ai făcut, de nu-s fată, r. :|.
l. 3-6 = var. b., l. 1-4
Nu te supăra, mireasă,
Că-i joardă la grindă 'n casă;
Nici nu-i lungă, nici nu-i lată,
Ci pe spate măsurată.
Mai astări, maică, şi mâne,
Apoi mă duc dela tine.
Fie, maică, ce-ţi rămâne:
Mătura pe-o săptămână,
Şi calea dela fântână,
Şi poteaca dela fete.
r. dorul'e.
(27 b. Sânnicolaul-Mare, φ)

1210.

Taci tu, fiică, nu mai plânge,
Că pe tine-unde te-or duce
\- - - - - -
Piste munţi şi piste curţi
La părinţi necunoscuţi;
Piste munţi şi piste văi
Te duci la oameni străini.
(662 c. Poarta, φ)

1211.

|: Ia-ţi, mireasă, ziua bună :| | Cf. 691 5-15
|: Dila fir di rozmarinu :|, | 779a. 1-5
|: Dila ficiori d'ila vinu :|; | b., 1-8
Dila fir di busuioc, | 780 7-10
Dila ficiori d'ila joc; | 1260
Dila fir di viorēle, | 1288 5-16
Dila prētenile tēle; | 1309d. 7-13
Dila tată, d'ila mumă, | 1330 5-14
Dila fraţi, d'ila surori,
Dila grădina cu flori.
(665 t. Petroşan, φ)

1212.

|: Nu te supăra, mireasă :|,
r.,
[Pă sara-i sosî acasă.
Plânge-ţi, fată, coada ta,
Că meri dăla maica ta;]
|: Plânge-ţi, fată, păru tăŭu :|,
r.,
Că meri dăla tata tău;
Plânge-ţi, fată, cosēle¹)-le
Că meri dăla fetele-le.
r. {Hoi hoi lerumi dai, ler fetiţă.
{M' hoi
¹) = cusătură.
(665 g. Drăgeşti, φ)

1213.

|: Nu te supăra, mireasă :|,
r.,
|: Că te-om duce către casă :|,
r. .

Where the partings (used to) be,
How the slaps will strike (my head)!
Where the wife's cap rounded is,
How well does the whole palm fit!
Woe to partings (in my hair),
How the grass is growing on them!
Let it grow, let it be mown,
May the maidens set the windrows.

Refrain: Little pet.[1]

1209 b.

Sister, (weep and) mourn your hair,
Refrain
(And bemoan) your father's sorrow;
Refrain
Sister, (weep and) mourn your tresses,
Refrain
(And bemoan) your mother's woe.
Kerchief, may you be accursed
From your weaving on the loom:
It's your fault I'm not a maiden!
Kerchief, may you be accursed:
It's your doing that I'm shrouded!

Refrain: Oh yearning!

1209 c.

Kerchief, may you be accursed:
Refrain
It's your fault I'm not a maiden!
Refrain
[Lines 3–6 = lines 1–4 of *1209b.*]
(New-wed) bride, do not be angered
By the switch up on the crossbeam;
It's not long, nor is it wide,
But it's fitted to (your) back.
Mother, just this day and next,
Then I'll go away from you.
Mother, (here's) what's left to you:
For a week, the broom (for sweeping),
And the path down to the well,
And the footpath of the lasses.

Refrain: Oh yearning!

1210.

Quiet, daughter, weep no more,
Because where they'll take you (now)
– – – – – – – – –
Over mountains, beyond houses,
To parents unknown (to you);
Over mountains, over valleys,
You are going off to strangers.

1211.

Take your leave (now), wedded bride,
From the sprig of rosemary,
From the lads and from the wine;
From the sprig of basil herb,
From the lads and from the dancing;
From the sprig of violets,
From your friends, the other lasses,
From your father, from your mother,
From your brothers, from your sisters,
(Also) from the flower garden.

1212.

Wedded bride, do not be angered,
Refrain
You'll get home by evening (yet).
(Weep and) mourn your pigtail, lass,
For you're going from your mother;
(Weep and) mourn your tresses, lass,
Refrain
For you're going from your father;
(Weep and) mourn, lass, for your hair,
For you're going from the lasses.

Refrain: { *Hoy, hoy, may the Lord bless the maiden!*[2]
M'hoy! }

1213.

Wedded bride, don't be distressed
Refrain
For we'll lead you toward the house.
Refrain

[1] *Gugule* (or *gugulea*) is a term of endearment usually addressed to small children only.
[2] An approximation of the original rhythm only.

Dară mirel cu ciunțeñe (?),
Cu vin roșu pipărat,
Cu țipău[1] de grâu curat.

r. Hoi l'er Domn', l'er mirelè.

(665 a. Sâmbăta, Φ)

1) < cipó (ung.) = pânișoară.

1214 a.

|: Nu te supăra, mireasă :| mireas',
|: Că bâta-i pe grîndă 'n casă :| cas'.
Îi durată 'n patru dungi
Cât îs coastile de lungi;
Și-i durată și pălită,
De-a tale coaste menită.

(547 a. Sighet, Φ)

1214 b.

Nu te supăra, ñireasă,
|: Că-i bâta pă grindă 'n casă :|,
r.,
Și-i cioplită 'n patru dunge
Cât îs spatele de lunge.
Dacă-i, mire, rândui 'șiè,
Iacă ușa pe colè.

r. Hoi nam și dainam { ñirelui. / ñireasă.

(665 f. Delani, Φ)

1214 c.

|: Nu te supăra, mireasă :|,
r.,
|: Că bâta - sus - casă :|,
r.
|: Și-i vedè pă socru tău :|,
r. .

r. Hoi hoi l'erum dai, l'er fetiță.

(665 i. Cotiglet, Φ)

1214 d.

Nu te supara (sic), mireasă,
r.,
Că-i bâta pe grîndă 'n casă,
r. .

r. Ei dainam, și dainam
și dainam dainam.

(665 j. Vașcău, Φ)

1214 e.

|: Nu te supăra, mireasă :|, N
Că-i bâta pe grîndă 'n casă.

(665 n. Mănerău, Φ)

1214 f.

Nu te supăra, mireasă,
Că-i bâtă pe grindă 'n casă.

(665 s. Petroșan, Φ)

1214 g.

|: Nu te supăra, mireasă :|, N
r.,
– – – – –

r. Hoi nam și dainam.

(665 b. d. Dumbravița-de-Codru, Φ
Pociovelişte, Φ)

1215 a.

Mireasă, pe casa ta
Cântă cucu și mnierla.
Cucu-i gros, mnierla-i supțire,
Le cântă de despărțire,
Despărțire cu năcaz:
– Mă duc, maică, și te las.
Hai, maică, de mă petreci
Până 'n fundu grădinii.
– Petreacă-te străinii,
Cu străinii mân' ai dat
Și pe mine m' ai lăsat
Jelnică cu mult bănat.

(668 b. Idicel, Φ)

1215 b.*

Ňireasă-re, pe| casa ta-re
Cântă cucu și mñierla-re.
Cucu-i gros, mñierla supțire,
C' azi îi zi de despărțire,
Despărțire cu năcaz
Și cu lacrămi pe obraz.
Și de lacrămi nu bag samă, | 701 a. 15-18
Că le șterg cu cea năframă; | b. 23-26
Da mni-i milă de obraz,

For the bridegroom has a treat (?)
With red **wine** (all spiced) with pepper
(And) **with** roll of clean white wheat.

Refrain: Hoy, the Lord, the bridegroom (coming)!

1214 a.

Bride, don't be discomforted
By the club that's on the crossbeam:
It is fashioned with four edges,
(And it's) long as (are your) ribs.
It is carved and (it is) seasoned,
It is meant for your own ribs.

1214 b.

Bride, don't be discomforted,
For the club lies on the crossbeam:
Refrain
With four edges it is carved,
(And is) long as is your back.
If the bridegroom knows its ways,
See, the door (is) over there.

Refrain: Hey, come, let us sing
{ to the groom.
{ to the bride.

1214 c.

Bride, don't be discomforted,
Refrain
For the club --- high --- house.
Refrain
And you'll see your father-in-law.

Refrain: Hoy, hoy, praise the Lord, little maiden!

1214 d.

Bride, don't be discomforted,
Refrain
(By) the club (that's) on the beam.
Refrain

Refrain: Hey, we sing and we sing,
And we sing, we sing.

1214 e.

Bride, don't be discomforted
'Cause the club is on the beam.

1214 f.

Bride, don't be discomforted
(By) the club (that's) in the house.

1214 g.

Bride, don't be discomforted
Refrain
- - - - - - - - - -

Refrain: Hoy, sing, let us sing.

1215 a.

Wedded bride, upon your house
Sing the cuckoo and the blackbird.
Cuckoo's fat, the blackbird's thin,
And they're singing of a parting,
(Of) a parting full of woe:
I'm off, Mother, and I leave you.
Mother, come and walk with me
To the bottom of the garden.
Let the strangers walk with you,
(For) to them your hand you've given,
And you have forsaken me,
(Left me) sorrowing and woeful.

1215 b.

Wedded bride, upon your house
Sing the cuckoo and the blackbird.
Cuckoo's fat, the blackbird's thin,
For today's a day of parting,
(And the) parting woeful (is),
And with tears upon the cheek.
And the tears I pay no mind to,
For I wipe them with my headcloth;
But I'm sorry for my cheek,

Că rămâne fript și ars.
(662 d. Urisiu-de-Sus, φ)

1215 c.
|: Nireasă, pe casa ta :|
|: Cântă cucu și mierla :|.
|: Cucu-i gros, mierla suptire :|,
|: Acu-ți zi de despărțire :| despărțir.
Sănătate bună, mamă,
Nu-ți mai lucru de pomeană;
Apă rece nu-i mai bè
Adusă de mâna mè.
(534 a. Poarta, φ)

1216 a.
Nu-i mai amarîtă floarie,
Ca și fata cè fecioară,
Că nu știi cu ciñe doară,
Că dă mână și să duce,
Lasă casa maicăi dulce,
Lasă frați, lasă surori,
Lasă grădina cu flori.
Creșteți, flori, și vă 'nfloriți,
Că mie nu-mi trebuiți;
Creșteți, flori, cât gardurile,
Astupați pârlazurile
Și mie năcazurile.
(613 e. Turț, φ)

1216 b.
Creșteți, flori, cât gardurile,
Să vă bată vânturile,
Ca pe mine gândurile.
Creșteți, flori, și nu 'nfloriți,
Că mie nu-mi trebuiți,
Dacă voi n'ați înflurit,
Când eram și eu fetiță,
Să vă pui pângă bertiță.
(665 t. Petroșan, φ)

1217.
|: Tare plâng ochii miresei :|.
Să să plângă cât de tare
Binile maicuță-sale;
Să să plângă cât de rău
Binile tătinel său.
Mad'eram (sic) vărsat pe 'n jos,
Rămâi, tată, sănătos,
Tăt pe ast' ai fost voios,
Să nu-mi vedzi umbră pe jos!
Mad'eram vărsat pe 'n casă,
Rămâi, maică, sănătoasă,
Tăt pe ast' ai fost voioasă,
Să nu-mi vedzi umbră pe 'n casă!
Mad'eran (sic) crescut în cană,
Rămas bun, tată și mamă!
(662 b. Băla, φ)

1218.
Măru-i roșu pe hârtie,
Mă duc, maică, dela tiñe, 687
Dorul meu ție-ți rămâñe. 2-9
Și mi-l țiñe, maică, biñe,
Cum m'ai ținut și pe miñe;
Și le 'ngroapă la fereastă,
Să mi-l vezi, maică, din casă.
(665 s. Petroșan, φ)

1219 a.
Sui-te, mireasă, 'n cară,
Că ți-om trece pâstă d'ealu,
Ți-om lua sopoñ d'i-un banu,
Și te-om sopoñi 'ntr'on anu;
Ți-om lua brânza de oii,
|: Să fii albă ca și noii :|;
Nu ți-om lua cu chilolu[1],
Ci ți-om lua cu majalu[2].
Cât îi merge odată 'n soare,
Tăt|să — duce de pe ușobraz,

That remains both burnt and seared.

1215 c.

Wedded bride, upon your house
Sing the cuckoo and the blackbird.
Cuckoo's fat, the blackbird's thin,
Day of parting is today.
Mother, a good health (to you),
No more unpaid work from me;
You will drink no more cold water
Brought (to you) by hand of mine.

1216 a.

There is no more woeful flower
Than the lass who is a maiden,
For she doesn't know with whom
She clasps hands and goes away.
Her sweet mother's house she leaves,
Leaves her brothers, leaves her sisters,
Leaves the garden (full) of flowers.
Flowers, grow and come to bloom,
For I do not need you more;
Flowers, grow as tall as hedges,
(Grow till you) close up the stiles,
And (close up) my sorrows too.

1216 b.

Flowers, grow as tall as hedges,
That the winds may beat upon you,
As the thoughts upon me (beat).
Flowers, grow and do not bloom,
For I do not need you (more),
Since you didn't come to bloom
While I was a little girl,
That I set you in my wreath.

1217.

Sorely are the bride's eyes weeping:
Never mind how hard they weep,
(It's for) her (own) mother's comfort;
Never mind how sore they weep,
(It's for) her (own) father's comfort.
Marjoram spilled on the ground,
Remain, Father, in good health;
It was this that gladdened you,
Not on ground to see my shadow.
Marjoram spilled in the house,
Remain, Mother, in good health;
It was this that gladdened you,
In the house not see my shadow.
Marjoram grown in a jar,
Fare you well, Father and Mother!

1218.

Red's the apple on the paper,
Mother, I am going from you.
(Yet) my yearning stays with you;
Mother, keep it well for me,
Just as you have (always) kept me.
Bury it close to the window,
That you see it from the house.

1219 a.

Bride, get up into the cart,
And we'll get you o'er the hill.
Pennyworth of soap we'll get you,
In a year's time we will soap you;
(And) we'll get you ewes' milk cheese,
That you might be white as we are;
We'll not get it by the quart,
But we'll get it by the bushel.
Once you get into the sunlight,
It will all come off (your) face,

Tăt | să duce de pe uobrază.
1) = chil. 2) < mázsa (ung.) = cântar.
(275 j. Recea, φ)

1219 b.
l. 1-6 = var. a. l. 1-6*
Nu ți-om lua cu chilomu,
Ci ți-om lua cu majamu:
Cu chilomu nu ți-arxi,
Că cât îi mere în soare,
Tăt să duce de pe-obraz.
(43 c. Recea, φ)

1220.
|: Nu te supăra, mireasă :|,
|: Că bâta-i pe grîndă 'n casă :|. N
Ieși afară, soacră mare,
Că ți-aduc o noră-ta-re.
Ce-apoi Bodor 1) din tânjale,
Că mireasa merge-afară.
– Nu te supăra, mireasă,
De nu te-i purta mai bine,
Te-oi ține io dila mine.
Fii, mireasă, hărnicuță,
C'om mere noi pă uliță
Gata ca și-o păuniță.
1) < Bodor (ung.) = nume de bou.
(545. Gherla)

1221 a.
|: Ieși afară, soacră 3× [I. III.] mare :| [II.] marie,
|: Că ți-i viňe noră (sic) [I. II.] ta-rie :| [III.] ta.
Și-așa vine de chitiťă
Ca o floare învălită;
Și-așa vine de voioasă
Ca o floare de frumoasă.
Ieșiè dragă soacra ei
Din suspini d'abiè grăin'
Și din gură fiericân':
– Fiericat de mine, Doamne,
Că am hazna, c'am scăldat,
C'am scăldat și-am aplecat,
Că mi-aduce-un ajutor,
Bede cu min' de cuptor,
Cu lopata peste cap
Și cu pumnu după cap.
(664. Paucinești, φ)

1221 b.
|: Soacră marie, ieși afară :|,
|: C'acu dzițe-i 1) noră-ta-[I.] ziă :| [II.] mă.
1) = vine.
(665 p. Cerbăl, φ)

1221 c.
|: Soacră marie, ieși afară :|,
|: Că-ți aduc pă nora ta-rie :|.
(665 r. Cerbăl, φ; 665 v.* Feneș, φ)

1222 a.
Nu te supăra, mireasă,
Că-i bâtă pă grîndă 'n casă.
Și te-o – – ciňe – –
Și pă seama – – – – –
– Bucură-te, soacră mare,
Că ți-a face nora poale.
– Face-a zo ia dracului,
Niji gace 1) bărbatului.
1) < gatya (ung.) = izmene.
(665 z. Groși, φ)

1222 b.
– Bucură-te, soacră mare,
Că ți-a face nora poale.
– Face-o nora dracului,
Nici gace bărbatului.
(665 c. Șoimi, φ)

1223 a.
Busuioc verde 'n cunună,
Fiți, mieșieňi, cu voaia (sic) bună!
|: Eu nu cânt, că știu cânta-rie :|,
Ci cânt să vă fac voia-rie;
– – – – – – – –
[Eu nu cânt că veseliesc,

It will all come off (your) face.

1219 b.

[Lines 1–6 = lines 1–6 of *1219a.*]
We'll not get it by the quart,
But we'll get it by the ton;
By the quart it wouldn't reach you:
Once you go into the sun,
It would all come off (your) face.

1220.

Bride, don't be discomforted
By the club that's on the house-beam.
Come outside, Mother-in-law,
For your daughter-in-law I'm bringing
Upon Bodor[1] set the yoke,
For the bride is going out.
Bride, don't be discomforted:
If you're not better behaved,
I will throw you from my side.
Bride, be zealous at (your) work,
For we'll go into the alley,
Like a peahen all dressed up.

1221 a.

Come outside, Mother-in-law,
For your daughter-in-law is coming.
And as stealthily she's coming
As a bloom (that's) not unfolded;
And so gaily she is coming,
Beautiful as ('t were) a flower.
Out came her dear mother-in-law,
Hardly speaking through (her) sighs,
And rejoicing from her mouth:
Lord, how happy I am (now),
For I've one to wash (for me),
Do the washing and the bending,
For a help she's bringing me.
(So she) threw me 'gainst the oven,
With the shovel (hit) my head,
With her fist (she struck) my nape.

1221 b.

Mother-in-law of bride, come out,
For your daughter-in-law is coming.

1221 c.

Mother-in-law of bride, come out,
For I bring your daughter-in-law.

1222 a.

Bride, don't be discomforted
By the club that's on the beam,
And whoever – – – – you – – – –
And in care of – – – – – –
Mother-in-law of bride, rejoice,
Daughter-in-law will make your skirts.
She'll not make, the devil take her,
Even drawers for her husband.

1222 b.

Mother-in-law of bride, rejoice,
Daughter-in-law will make you skirts.
Devil's daughter-in-law, won't make
Even drawers for her husband.

1223 a.

Oh green basil in a wreath,
(Wedding) guests, be of good cheer!
I don't sing because I can,
But I sing to do your bidding.
– – – – – – – – – –
I don't sing because I'm cheery,

[1] A Hungarian (not Rumanian) name for an ox.

Ci cânt să vă omeniesc.]
|: Mulțamiesc la dumniavoastră :/,
C'ați vinit la casa noastră.
Că voi de n'ați fi vinit,
Eu m'aș fi călugărit.
Nu-i păcat de Dumnezeu,
Să mă călugăriesc eu?
Nu-i păcat de Precesta,
Să-mi stricați fetia mea?
(209 g. Sânnicolaul-Mare, ф)

1223 b.
|: Loziță verde de (sic) vie :/, 3x
Bună sară, nănaș, ție!
Eu nu cânt că știu cânta,
Și[1] vă veselesc masa;
Eu nu cânt că mi-s făloasă,
Și[1] fac voia dumniavoastră.
Busuioc verde 'n cunună,
Dați meseni cu voiă bună!
Luați, beați și d-închinați
Și de nimenè nu 'mbiați.
Că șine v'ar fi îmbiat,
O murit și s'o 'ngropat;
Șine v'ar fi d-omenit,
O murit și-o putrezit.
[1]) = ci.
(106 d. Murani, ф)

1223 c.
Foaie verde după râtu,
De nănașu m'o poftitu:
|: M'o poftit ca să vă cântu :/.
Nu vă cânt să mă fălesc,
Ci cânt să mă veselesc;
Eu nu cânt că știu cânta,
Ci-a nănaș' le fac voia.
(160 b. Mănăștur, ф)

1224.
|: Trandafir roșu 'n cunună, r. :/ cunună,
|: Fiți, meseni, cu voie bună, r. :/ bună,
Și mai beți și mai ședeți,
C'așa ni-i voia la toți.

r. Mândruță, mândruță.
(309 b. Jadani, ф)

1225.
Bate, maico, ciasuțunu,
Eu mă duc, să mă cununu;
Ieu mă duc, cuscri, cântând,
tu rămâi, maico, plângând,
r. .

r. {Cându (?) puiuț și daina, mă.
{Ei hai
(428 bis. Criștior, ф)

1226.
Oi mireasă, vrei, nu vreii
D-un inel și doi cârceii,
|: Dă-mi și[1] sărut uoții tăii :/.
Dă vrei uoți dă mireasă,
Cingătoare dă mătasă,
Părul să ți 'ntorc, mă lasă.
O bătealä d'o cunună
Vrei pe fruntea ta te-ajunge,
O dă vrei un juñierel
Și[1] iubești și criezi în el,
Nu cota, că iacătă-l.
[1]) = să.
(59 b. Rogoz, ф)

1227.
Tot mă mir ce puteți fi-re,
r., N
Răchită 'mpupită - -
- - - - - - - .

r. Ai nam |: și dainam :/. 3x
(665 l. Săliștea-de-Vașcău, ф)

But I sing to honor you.
I bring thanks to (all of) you
That you've come to our house.
Because if you hadn't come,
I would have become a nun.
Would it not God's pity be
If I were to be a nun?
Isn't it the Virgin's pity
That you spoil my maidenhood?

1223 b.

Little green shoot of the grapevine,
A good evening, wedding sponsor!
I don't sing because I can.
But to cheer your (wedding) board;
I don't sing because I'm proud,
But so as to do your bidding.
Oh green basil in a wreath,
(Wedding) guests, be of good cheer!
Come along, take, drink, and pledge,
Wait for none to plead with you.
For whoever's urged you on
Is (already) dead and buried;
(And) whoever's treated you
Is (already) dead and rotted.

1223 c.

Green leaf off the meadowland,
'T was the wedding sponsor asked me,
Asked that I should sing for you.
I'm not singing to show off,
But I'm singing for to cheer you;
I don't sing because I can:
It's the wedding sponsor bids me.

1224.

A red rose (that's) in (a) wreath,
Refrain
(Wedding) guests, be of good cheer.
Refrain
Drink some more and longer stay,
Because that's what we all want.

Refrain: Little sweetheart, sweetheart.

1225.

Mother, one o'clock is striking,
I am going to be wedded;
I go singing (with my) in-laws,
Weeping, Mother, you remain.

Refrain: { *When it's a chick a-singing,*
hoy.
Hey, come! }

1226.

Bride, d'you want or don't you want
A (fine) ring and earrings two?
Let me kiss your eyes (if yes).
If a bride's eyes you would (kiss),
Silken girdle (you must give me),
Let me turn my hair up (too).
Tinsel headdress (of a bride)
On your forehead if you'd set,
Or a young lad if you want,
To believe in him and love him,
Seek (him) not, for here he is.

1227.

What, I wonder, could you be?
Refrain
Budding willow – – – – –
– – – – – – – – – –

Refrain: Hey, sing, let us sing.

V. Rain-begging Songs
Paparudă

1228 a.

Păpărugă, -rugă,
Ța i̯eși de ňe udă
Cu̯-o ulcuță nou̯ă
Să (sic) umpli̯em de rou̯ă,
Norii̯ ňi să lasă,
Ploai̯e ňi să varsă.
Hai̯, Doamňe, ploai̯e,
Locu-i̯ să să moai̯e,
Socu-i̯ să să 'nvearză-i̯,
Cucuruz să 'ncrească,
Cucuruzili-ri̯e
Ca grăďiňili-ri̯e.
Hai̯, Dodoloai̯e,
Da dă-mi̯, Doamňe̯,-o ploai̯e,
Ploița-i̯ curată-i̯
Pre grâňe versată.
{Unďe-i̯ vaľea sacă-i̯,
{Pre pe
Mai̯ mult să să facă;
{Unďe-i̯ vaľe lină,
{Pre pe
Mai̯ mult să ňe vină.
Hai̯, Dodoloai̯e,
Da dă-mi̯, Doamňe̯,-o ploai̯e!
D-unde̯-or da cu sapa-i̯,
Să mergă ca apa;
Unde̯-or da cu plugui̯,
Să mergă ca vântui̯,
Vântu, vântu-i̯ roșu,
Gazdii̯ sănătoși.
Hai̯, Dodoloai̯e,
Da dă-mi̯, Doamňe̯,-o ploai̯e!
(678. Tolvădia, φ)

1228 b.

Paparugă,-rugă,
Ța i̯eși dă mă u̯udă
Cu u̯ulcuță nou̯ă,
S'o u̯umplem dă rou̯'
Norie̯ ňi-l să lasă,
Ploai̯e ňi-l să vars'!
Unďe dai̯ cu sapa,
Să mi̯ergă ca d-ap';
Unďe dai̯ cu plugu,
Să mi̯ergă ca vânt.
Paparugă, -rugă,
Ța i̯eși dă ňe u̯ud'!
Ploai̯e, Doamňe, ploai̯e,
Locul să să moai̯';
Locul să 'nverzască } (sic)
Cucuruz să-mi̯ crasc! }
Hoi̯, Dodoloai̯e,
I̯-adă, Doamňe, ploai̯'!
(672 b. Jadani, φ)

1228 c.

Duduloai̯e, -loai̯e,
Dă ňe, Doamňe, ploai̯e,
Ploiță curată
Pă grâňe vărsată. N
Bumbuŕel d'argint
Varsă-l pă pământ,
Unde-i valea sacă
Pă grâňe vărsată.
Ța ieși de ňe udă
Cu găleată, -leată
Peste toată gloată.
Spicu cât voinicu,
Secara cât scara.
(672 a. Denta, φ)

V. RAIN-BEGGING SONGS

1228 a.

Paparuda-ruda,[1]
Come outside and wet us,
With a jug that's new,
That we might bring dew,
That the clouds might loosen,
That the rain might pour.
Come, Lord, (give us) rain,
For to wet this place,
Elder bush make green,
Corn to get a-growing,
(That) the corn (might be)
Like the garden (fair).
Dodoloaie,[2] come,
Give me, Lord, a rain,
(For) the rain is clean,
Poured (down) on the grain.
{ Where the valley's dry,
{ On that valley dry,
Let there be made more;
{ Where the valley's smooth,
{ On that valley smooth,
More let come to us.
Dodoloaie, come!
Give me, Lord a rain,
Where they strike with hoe,
Let it go like water;
Where they set the plow,
Let it go like wind;
Wind, the wind is red,
To the host good health.
Dodoloaie, come,
Give me, Lord, a rain.

1228 b.

Paparuga-ruga,[3]
Come outside and wet me
From a jug that's new,
That with dew we'll fill;
Clouds are coming down,
Rain to us is coming.
Where with hoe you strike,
Let it go like water;
Where you set the plow,
Let it go like wind.
Paparuga-ruga,
Do come out and wet us;
Rain, oh Lord, a rain,
For the place to wet,
That the place grow green,
That the corn might grow.
Hoy, Dodoloi!
Bring, oh Lord, a rain.

1228 c.

Dodoloaie-loaie,
Give us rain, oh Lord!
A clean little rain,
Pouring on the grains.
Little silver button,
Pour it on the earth,
Where the vale is dry,
Poured upon the grains.
Come outside and wet us,
With a pail, a pail,
Over the whole crowd.
Wheat as tall as man,
Rye (high) as a ladder.[4]

[1] Used as an interjection in rain-begging songs, *paparudă* (or *papaludă*) as a noun designates specifically the young girls that go about in small groups, and who are usually gypsies, chanting the texts found in this chapter. It is (or was) customary for people at whose house the group stopped to sing, to throw water on the singers. The girls themselves wore little beyond wreaths of leafage. *Paparudă* (plural: *paparude*) is accented on the third syllable. For the "community service" they furnished in times of drought, *paparude* expected, and usually got, small gifts of money from their audiences.

[2] *Dodoloaie* is a Serbian version of *paparudă*, pronounced approximately doh-doh-LWAH-yeh. As in the case of *paparudă*, the two final syllables are repeated for metrical purposes.

[3] One of many variants of *paparudă*.

[4] Alternate reading for this verse: Rye up to the stirrup.

1228 d.
Paparugă, -rugă,
Ieşi ⁞ de ne|udă
Cu găleata voastă
Păstă holdă (sic) noastă.
Roadă până 'n podu,
Spicu cât cuţitu,
|: Hai, Dodoloai ' :|!

(677. Cenadul-Mare, ф)

1228 e.
Păpărugă, -rugă,
Ieşi ⁞ de ne|udă
Cu-o ulcuţă nouă
Plină de rouă!
Lasă spicu cât voinicu,
Hoi, Dodoloale;
Lasă rodu pân' în podu,
Hoi, Dodoloi!
{Dede, / Daţi îmi,} Doamne, cheile-ţe,
Hoi, Dodoloale,
Să slobozim ploile-ţe,
Hoi, Dodoloi!

(673 a. Alibunar, ɗ)

1229.
|: Ploaie, Doamne, ploaie :|,
r. ,
|: Să meargă şi-o roaie :|,
r. .
Şierne-o cu olcuţă,
Toarn' o cu olcuţă,
r. ;
Şierne-o cu sîtuţă,
Toarn' o cu ciubăr,
Şierne-o cu ciurel.
Inde dai cu sapă,
Să izvoare (sic) apă,
Cucuruz să crească,
Câmpul să 'nverzească,
Rodu să rodească.
Grâu-i până 'n brâu,
Săcara-i cât scară.
r. |: Băbăruţă, -ruţă :|.

(674. Săvârşin, ф)

1230 a.
Băbăruţă, -ruţă,
Ploaie, Doamne, ploaie,
Locu să să moaie,
Băbăruţă, -ruţă.
Spicu cât cuţitu,
Grâuu până 'n brâuu,
Rodu până 'n podu,
Băbăruţă, -ruţă.
Ploaie, Doamne, ploaie
Ploiţe curate
Dela Domnu date,
Pân' ciur strecurate.

(675. Mănăreu, ф)

1230 b.
l. 1-3 = var. a. l. 1-3 N
Grâne până 'n brâne,
Cucuruz cât mine,
Spicu cât cuţit,
Rodu până 'n pod.

(672 c. Valea-Mare, ф)

1231.
Dă-ne, Doamne, cheile-re,
r.
Să 'deschidem urile-re (?),
r. , N
Ca să ploaie ploile-re,
Ploiţă curată
Pre locuri vărsată,
Câmpul să rodească.
r. Hoi, Dodoloai(e).

(673 b. Petrovasile)

1232.
Ploaie, Doamne, ploaie,
Toarnă cu ciubăru
Şierne cu şiuruelu.

1228 d.

Paparuga-ruga,
Come outside and wet us,
(Wet us) with your pail,
Over our fields,
Crops up to the attic,
Ears (long) as a knife.
Dodoloaie, come!

1228 e.

Paparuga-ruga,
Come outside and wet us
With a jug that's new,
(And is) full of dew.
Let the wheat (grow) like a stalwart,
Hoy, dodoloaie;
Let the crops (grow) to the attic,
Hoy, dodoloi!
Lord, give {me / us} the keys,
Hoy, dodoloale,
That we loose the rains,
Hoy, dodoloi!

1229.

Rain, oh Lord, (send) rain down,
Refrain
Let it come down streaming,
Refrain
Sift it with a jug,
Pour it with a jug,
Refrain
Sift it with a sieve,
Pour it with a vat,
Sift it with a strainer.
Where you strike with hoe,
Let the water well;
Let the corn grow up,
Let the field grow green,
Crop to come to fruit.
Wheat up to the waist,
Rye (tall) as a staircase.

Refrain: Babarutza-rutza![1]

1230 a.

Babarutza-rutza,
Rain, oh Lord, a rain,
Let the place be wet,
Babarutza-rutza.
Ear (of wheat) like knife,
Wheat up to the waist,
Crops up to the loft,
Babarutza-rutza.
Rain, oh Lord, a rain,
Little rains (so) cleanly,
Given by the Lord,
Sifted through a sifter.

1230 b.

[Lines 1–3 = lines 1–3 of *1230a.*]
Grains up to the girdle,
Corn as tall as I (am),
Wheat ear (long as) knife,
Crops up to the attic.

1231.

Give us, Lord, the keys (of heaven),
Refrain
That we might unlock (the heavens),
Refrain
That the rains might rain (upon us):
A little clean rainfall,
Poured over the holdings,
That the fields be fruitful.

Refrain: Hoy, dodoloaie – – –

1232.

Rain, oh Lord, a rain, (Lord!)
Pour it with the bucket,
Sift it with the sifter.

[1] *Băbăruţă* might conceivably be a corrupt form of *băbăruje*: peony.

Pă cea valea seacă
Umple ne de apă,
Să să ude drumul mare,
Că pământu s'o uscat,
Bucătele nu să fac. N

(676 b. Grădiște)

1233.

Aurel dẹ-argintu̱,
Ploaie pă pământu̱
Face valea sacă,
Ne umple dẹ apă,
Toarnă cu cjubăru̱,
Cierñe cu ciuriẹlu̱.
Rodu până 'n podu̱,
Spicu cât voiñicu̱.

(646 a. Păucinești, ɸ)

IV. Harvest Songs
A secerei

1234a.

R., Da dẹ undẹ-i cununa?
R., D'ila locu cu holda.
R., D'ila locu cu holda,
R., Multe cleie-am secerat,
Multe care-mi încărca.
Face-un stogu cât șura
Și colacu cât masa;
Dint'o claie obledoaie¹),
Dintr'un snop mnierta-i la loc,
Dintr'un ptic ies'o mnertică.

r. Doamñe.

(669c. Idicel, ɸ) ¹) < oblăduitor.

1234b.

/: Dẹ-undẹ-am făcut cununa-re :/,
/: Multe clei'-am seserată :/,
Tot cu caru l-o cărat,
Și cu sulu l-o lẹgat.
Face stogu cât curtea
Și colacu cât masa,
Să trăiască domnu nost,
Că ne-o ospătat frumos
Cu jin¹) roșu ṭiperat²),
Cu pită de grâu curat.

¹) = vin. ²) piperat.

(669 b. Poarta, ɸ)

1234c.

/: D'ândi o tăịat cununa :/, N
Multe clei' a secerat.
Face-o stogu cât curtea,
Și colacu cât masa,
Să-l mânce jupuneasa.

(669 a. Orșova ɸ)

1234d.

R., Dẹ-undẹ-o făcut cununa?
/: R., D'ila locu cu holda :/.

r. Doamñe.

(669e. Hodac, ɸ)

1235.

Sus la poarta cerului
Șede maica Domnului
Cu-un șiuț micuț în brață.
Șiuț plânge, nu mai tace.
Maichii-sa-i făgăduie
Țarinile cu holdile
Râturile cu ierdjile¹).

¹) = ierbile.

(669 f. Râpa-de-Sus, ɸ)

On that dried-up valley,
Fill us up with water,
Let the highroad get a soaking,
For the earth's gone dry (and hard),
(And) the crops do not come up.

1233.

Little bead of silver,
Rain upon the earth,
Makes the dried-up valley
Filled for us with water.
Pour it with a tub,
Sift it with a sieve.
Crops up to the attic,
Wheat (tall) as a stalwart.

W. HARVEST SONGS

1234 a.

Refrain
But from where (has come) the wreath?
Refrain
From the wheat field (it has come).
Refrain
From the wheat field (it has come).
Refrain
We have mowed down many stacks,
We have loaded many carts,
Made a stack (large) as a barn
And a cake (large) as a table;
From one stack, a lordly measure,
From one sheaf, back comes a bushel,
Of one ear a quart's forthcoming.

Refrain: Oh Lord!

1234 b.

Where the wreath we put together,
We have mown down many wheat stacks;
All's been carted with the cart,
And in sheaves it has been bound.
Stack is made (large) as the house,
And the cake (large) as the table.
(Long) may our squire live,
Handsomely he's feasted us:
(Treated us) with spiced red wine,
And with bread of cleanly wheat.

1234 c.

There where we have cut the wreath from,
Many wheat-stacks have been mowed.
Makes the stack (big) as a house,
And the cake (big) as a table,
That the landlady might eat it.

1234 d.

Refrain
Where did they make up the wreath?
Refrain
At the wheat field (it was made).

Refrain: Oh Lord!

1235.

Up above, by heaven's gate,
Sits the Mother of the Lord
In her arms a small son holding.
Small son weeps, will not be quiet:
To his mother promises[1]
(All) the wheat fields and the holdings,
(All) the meadows with (their) grasses.

[1] Alternative reading for this verse: His mother (then) pledges him.

1236 a.
R., Coborît-o, coborît,
R., Sfânta maică pe pământ.
R., Da iè uñe-o coborît ?
R., La fântână 'n țarină,
Apa 'n budză s'o luat,
Țarina o răurat.
Roua cine-o scutură ?
Da popcii cu rujile,
Diecii cu cărțile,
Bătrânii cu horbile¹),
Fecíorii cu cizmile,
Fietile cu sugnile.

r. Doamñe.
¹) = vorbile.
(669 f. Râpa-de-Sus, φ)

1236 b.
Cóborît-o, coborît
Boul cel sfânt pe pământ
La fântâna 'n țarina.
Apă 'n buză și-o luat,
Țarina o răurat.
Când deschizi tu sfântă mână,
Țarina de toate-i plină;
Când tu vrei și poruncești,
Toate uști și veștejești;
Când întorni tu sfântă față,
Toate-s pline de dulceață.
(669 c. Idicel, φ)

1236 c.
Coborît-o, coborît
Domnu din cer pe pământ.
La fântâna în țarină
Apă 'n gura și-o luat
Și țarina-o răurat.
(669 a. Orșova, φ)

1237.
Dragă mea holdă de grâu,
Eu cu drag la tine viu,
Dar la ciufu de ovăs
Io mă duc tot mânios.
Da cine l-o sămănat,
Ar trebui spânzurat
De ciucuru brâului,
Să fac fala vântului
Și ciuda drăguțului.
(670 a. Petroșan, φ)

1238.
Draga mea holde(sic) de grâuu,
Cum mă scol, la tiñe viuu.
Da la 'ceie de secară
Nu mă duc până de sară;
Da la 'ceie de ovăzu
Nu mă duc nici ca s'o văz.
(667. Cărpiniș, φ)

1239.
|: Fiți, stăpân, cu voie bună :|,
|: Că noi ți-aducem cunună :|
Tot din spicu grâului
Și din roada câmpului
Și din daru sfântului.
(670 a. Petroșan, φ)

1240.
|: Până-i soarie pă răzoarie :|,
Drac' aude horitoarie;
|: Dacă soarile sfințește :|,
Tătea mârga mârgăiește.
Destíde, doamne, poarta,
Că ți-o am gătat holda;
Da nisi n'o destíde tare,
C'o rămas un dărab mare.
(671. Mănăștireni, φ)

1236 a.

Refrain
She's come down, she has come down,
Refrain
Blessed Mother (down) on earth.
Refrain
But where is it she's come down?
Refrain
In wheat field, by the well.
Water in her lips she took,
(And) the fields she has bedewed.
Who is to shake down the dew?
(Let it be) the priests with prayers,
(And) the deacons with the books,
(And) the old men with the words,
Young men with the top boots (too),
Lasses with the skirts (as well).

Refrain: Oh Lord!

1236 b.

It's descended, it's descended,
On (this) earth, the holy ox,[1]
Near the well (that's) in the field.
In its lip it's taken water,
(And) the field it has bedewed.
When You ope (Your) holy hand,
With all things the field is filled;
When You will and order it,
Everything You dry and wither;
When You turn Your holy face,
Everything is filled with sweetness.

1236 c.

He's descended, He's descended,
God from heaven upon the earth.
At the well (that's) in the field,
Water in His mouth has taken
And the field He has bedewed.

1237.

My beloved field of wheat,
Lovingly to you I come;
But to those laughworthy oats,
Only angrily I go.
Whosoever sowed them (there)
(Truly) should be hanged (on high)
By the tassel of (his) girdle,
To become the pride of winds
And (become) the lover's spite.

1238.

My beloved field of wheat,
As I wake, to you I come;
But to that where rye is (sown)
I shan't go until the evening;
To the one that is in oats
I'll not even go to see it.

1239.

Master, be of gladsome cheer,
For we're bringing you a wreath:
All of ears of wheat (it's made),
Of crops yielded by the field,
And of the Almighty's gift.

1240.

While the sun is on the fields,
(Only) singing hears the devil;
(But) as soon as sets the sun,
All the sap begins to sap.
Master, open (us) the gate,
For we've finished (with) your field;
But don't open it too wide,
For a large piece yet remains.

[1] This may refer to the ox which, together with the ass, supposedly helped to warm the stable where Christ was born, or, perhaps, to the ladybird (*Coccinella septempunctata*), which is called in Rumanian *boul lui Dumnezeu* (God's ox), though not *boul sfânt* (the holy ox).

X. Songs of Mourning
Cântece de jelire
I. Bocete

1) For the father
Pentru tată

1241.
Ce mîrire mari ți faci,
Până-i lume { - - -
{ de tăt taci
{ Ce mîrire mare te pui
{ De până-i lume nu spui.
|: - - - - - - - - :|
Trageți, boii, trageți, dragii,
Că nu-i trageți lemnu grosu,
Da trageți gardița vostru.
Nu te grăbi, taică, tare,
Că sosăști, taică, cu soare;
Nu te grăbi, taică, iute,
Că-i soare, taică, pă munte.
(624. Cărpinet, φ)

1242.
|: Vai dragu meu tată bunu :|,
|: Vai, vai - - binișor :|
|: - - - - după ei :|
Vai |: că e lume tare grè :|,
Vai dragu meu tatăl bun
- - - - - - - -
- - - - - - - - -
Dragu meu | tată bunu,
Io decând nu te-am văzut,
Multe rele m'au mâncat.
Pă | dumniata pajiște verde,
Nici m'auzi, nici nu mă vedzi,
Floare sânt or iarbă verde.
(622 b. Râpa-de-Sus, φ)

1243.
Vai pământe păcătos,
Cât ai fost tu de sătos:
Di tri ani tăt o ploiat
Și nu te-ai mai adăpat.
Acu tătă lumea plânge,
Că tu te adăpi cu sânge;
Plâng și copiii micuți,
Plâng și-ei că-s năcăjiți,
C'or rămas fără tăicuț.
Plânge și inima mea,
Plânge pământu su'mine,
Că-s străină și n'am pă nime;
Și io plâng de-asupra lui,
Că nu mi-s a nimărui.
Dar și cucu are neam,
Dară eu pă nime n'am.
(618. Valea-Mare, φ)

1244.
Bunu mieu tătucă (sic) mieuu,
Scoală-te, tătucă dragu,
Scoală-te să blem[1] acasă,
Mândru mieu tătucă dragu;
Scoală-te să-ți vezi puiuțiu,
Mândru mieu tătucă bunu.
|: { Scoală-te, scoală|-te, tătucă :|,
{ Scoală-te să blem| acăsucă (sic),
Nu ți-i departe căsucă.
Scoală-te să-ți vezi puii,
Că de cinci anii de zile
Doară ți-i vremea să vezi,
Mândru mieu tătucă bunu.

1) = umblem.

(615 a. Turț, φ)

X. SONGS OF MOURNING

I. Bocete[1]

1) For the father

1241.

What a great woe (?) you become,
While the world lasts to keep quiet;
– – – – – – – – –
– – – – – – – – – –
What a great woe (?) you set up,
While the world lasts, you don't tell.
– – – – – – – – – –
Pull, you oxen, pull, my dears,
You are pulling no thick timber,
But you're pulling your own master.
Father, do not hasten greatly,
You'll get there by sunlight, Father;
Father, do not haste along,
Sun is on the mountains, Father.

1242.

Woe is me, my dear, kind father,
Woe, woe, – – – – softly
– – – – – – – – after them;
Woe, the world is hard (to bear),
Woe is me, my dear, kind father;
– – – – – – – – – –
– – – – – – – – – –
My beloved, kindly father,
Ever since I haven't seen you,
Many ills have eaten me.
The green meadow (lies) upon you,
(And) you neither see nor hear me,
Be I flower or green grass.

1243.

Woe is me, you sinful earth,
How beset with thirst you were!
It's been raining for three years,
And you've still not drunk your fill.
(And) now everyone is weeping
Because you are drinking blood.
Even tiny children weep,
They are weeping for their woes,
For they're left without a father.
(And) my heart is weeping too,
Under me, the earth is weeping,
I'm a stranger, I have no one;
And above (the earth) I'm weeping,
For to no one I belong.
Even cuckoo has a kin,
But I haven't anyone.

1244.

Oh my kindly father, dear,
Father dear, get up (and stand),
Get up, (Father,) let's go home,
My beloved, handsome father;
Get up, look upon your child,
Oh my handsome, kindly father.
– – – – – – – – little father,
Get up, get up, little father,
– – – – – – – – home;
Get up, (Father,) let's go home;
Your house isn't far away.
Get up (now) and see your young,
Because after five (whole) years,
It's high time to see them (all),
Oh my handsome, kindly father.

[1] Dirges.

2) For the mother
Pentru mamă

1245.

|: Draga mè, măicuța (sic) mè - l'e :| mè,
[Cum te-ai 'ndurat, m'ai lăsat!]
713, 6-9 / 1166 b. 7-9 Nici am maică, nici am tată,
Cum aș fi picat din piatră;
Nici am frați, nici am surori,
1258 20-23 |: Cum aș fi picat din nori :| nori.

(628 o. Groși, ф)

1246.

Draga mè, măicuța (sic) mè,
Da tu meri, maică, și meri
Păn' pădure d-asta rară,
|: Păntre copacei de ceară :|,
Dragă, dragă dulce | maica mè!
D-atunci tu, maică, - i viñi,
Când copacii s'or topi,
Draga mea (sic), măicuța mè.

(628 k. Pocioveliște, ф)

1247.

Draga mè - l'e*, maica mè - l'e!
Rămâi, casă și ocolu,
Și dă maica ești golu;
Rămâi, casă și t'eleacu,
Și dă maica până 'n veacu.

(628 j. Sâmbăta, ф)

1248.

|: Draga mè - l'e*, maica mè - l'e :|
Maica mè - l'e*, maica mè - l'e,
Draga mè - l'e*, maica mè - l'e,
Lăcrăma - t'e - oi, lăcrăma - l'e,
Până pânza ți-i udată,
Până soare t'e 'ntreba - l'e,
Cine pânza ți- o udatu:
Sora mè cea cu bănatu.

(628 i. Sâmbăta, ф)

1249.

|: Vai do miñe, maica mè - l'e :|,
O dârt[1] ce te-ai mâñiatu,
Io maică, de ne-ai lăsat?
|: O lovească - t'e mñila - l'e :| mñila
Di bănatu pruncilor,
Di doruț fetiților,
Dila cap pân' la picior
Dârt o părete[2] di poală,
Vai do eu (sic) dârt un lipideu[3]. }[4]

[1] = pentru. [2] = pereche.
[3] < lepedő (ung.) = cearceaf. [4] un adaos glumet.

(628 g. Țiganeștii-de-Criș, ф)

1250.

|: Draga mè - l'e*, maica mè - l'e :|,
|: Da vină dă d-acol'è - l'e :|,
|: Da vină dă și[1] mă vieziă :|,
Draga mè - l'e*, maica mè - l'e,
Dragii mñei, părinții mñeiă!
|: Uoară, Doamñe, uoară este :|
Om ca miñe dă poveste
\- - - - - - -
[1] = să.

(628 f. Cociuba-Mare, ф)

1251.

|: Maica mè - l'e*, mñila mè - l'e :|,
Dă |: Vai scoală - te, maica mè - l'e :|,
|: Și-mi grăiește d-un cuvântu :|,
Că nu mi-i grăi mai multu,
La (sic) maica mè, maica mè - l'e!

(628 d. Corbești, ф)

1252.

Uo ierte - t'e Dumñezeu
Să tiñe, măicuța mè - l'e!
|: Maica mè, nu-mi spui ñimică :|,
Cum spuñe maica la fiică.
Draga mea (sic), măicuța mè - l'e,
Ce mi-oi face făr dă iè!

2) For the mother

1245.

My beloved little mother,
How could you endure to leave me?
I've no mother, I've no father,
I'm as dropped out of a hailstone;
I've no brothers, I've no sisters,
I'm as dropped out of the clouds.

1246.

My beloved little mother,
But you're going, Mother, going,
Through this scanty kind of woods,
(Going) through the trees of wax;
Darling, dear, sweet mother mine,
(Only) then will you come (back),
When those trees are melted down,
Oh my darling, mother mine.

1247.

My beloved, mother mine!
House and yard remain (behind),
Of my mother you are bare;
House and carriage (?) stay (behind),
And forever without mother.

1248.

My beloved, mother mine,
Mother mine, oh mother mine,
My beloved, mother mine,
I'll beweep you, I'll beweep you
Till your winding sheet is wet,
Till the sun will ask of you,
Who has soaked your winding sheet:
('T was) that woeful sister mine.

1249.

Woe is me, oh mother mine,
Why have you got angry (with us),
By God, Mother, and have left us?
Oh, may you be struck with pity
For the sorrow of (your) children,
For the yearning of (your) daughters.
(See,) from head to foot (you've on)
Nothing but a pair of skirts,
Woe is me, only a sheet.

1250.

My beloved, mother mine,
Come but (back) from over there,
Come but (back) and look at me,
My beloved, mother mine,
My beloved, parents mine!
Can there be, Lord, can there be
One (who has a) tale like mine?
– – – – – – – – – –

1251.

Oh my mother, pity me,
Come, get up, woe, mother mine,
Speak (only) one word to me;
More you shall not speak to me,
Mother mine, oh mother mine!

1252.

Oh, might but the Lord forgive you,
(May) you (be forgiven), Mother!
Mother mine, you tell me nothing,
As a mother tells her daughter.
Oh my dear, my little mother,
What am I to do without her?

Că-s streină, n'am pă nime,
Numai, maica mè, pă tine;
Că m'ai dat între streini,
Și¹⁾ stau neagră până-i lume.
¹⁾ = să.
(628 b. Șoimi, φ)

1253.

|: Bătaie mânci-o focu-l'e :|,
Dăla muldz mânci norocu-l'e.
Draga mè, (sic) măicuța mè-l'e,
Ce mi-oi face io | fără iè-l'e!
|: Trimete-mi frățiuț o carte :| 3x,
Scrie de (sic) taicuța 'n iè-l'e;
Și scrie atâta 'n iè-l'e,
Că și taica-i pă oace(?)-l'e.
(628 a. Urviș, φ)

1254.

Draga mè, bună măicuță,
Hăi maică, să ne grăimu,
C'amu ta ne despărțimu.
Iartă-mă, bună măicuț',
Iartă-mă, măicuță bună,
Poate nu te-am doicit bine;
Ai dio io, măicuță bună!
(619. Turț, φ)

3) For a son
Pentru un fiu

1255.

Dragu mneu, puiuțu mneuu,
Ce și¹⁾ mă fac făr' dă elu!
|: Tu mări²⁾ puiudz, dăla mine :|,
Ce și mă fac făr' dă tine!
Rău săcaș(?) sufletul meu,
Puiu meu, fieșu meu!
¹⁾ = să. ²⁾ mergi.
(628 n. Șoimi, φ)

1256.

Dragu mamii Nicolaie,
|: Bagă mâna 'n sân la mine :|,
|: Că inima nu rămâne :|;
Bagă mâna 'n sânu mieuu,
Să-mi treacă de dorul tău.
Dragu mamii Nicolaie,
C'a vinit Duminica:
Io, dragă, te-oi aștepta 688 6-11
Tăt cu prânzu cal' pe masă
Și cu apa rece 'n casă. 1285 61-66
Prânzu pe masă-a reci, 1302 8-14
Apa 'n vasă s'a 'ncălzi,
Tu 'napoi nu mi-ăi vini.
(625 b. Hodac, φ)

1257.

|: Vai Iuoane, dragu nostă :|,
Pe ce cale ai pornită
Pi(sic) ce cale ai pornită,
Nu-i nădejde de vinit.
Că mi-ai cântat ca cucu,
Și-i putrezî ca lutu;
Că mi-ai cântat ca mnierla,
Și-i putrezî ca {tina. / țerna(?).
Vai Iuoane, dragu nost,
Cân' aud clopotile,
Ne pornesc lacrămile
De duc' răsunat în cer,
Să te-aștepte c'amu meri;
De duc' răsunat în sus,
- - - - - -
Cum inima te-o 'ndurat
De pe noi că ne-ai lăsat.
(625 a. Orșova, φ)

1258.

Alecsandrî drăguță,
|: Ia vin, dragă, Paștile :|,
Hai 'Lecsandru cu cucu,
De ni-astâmpără doru;
Hai 'Lecsandru cu mierla,
De ni-astâmpără jelea.

I'm a stranger, I have no one,
Only you (I had,) my mother;
For you've set me among strangers
To stay (mourning) black forever.

1253.

Battle,[1] may the fire eat it!
You eat up the luck of many!
My beloved, mother mine,
What am I to do without her?
Send a letter to me, brother;
Write me about Father in it;
And write only this in it:
Whether Father is there too (?).

1254.

My beloved, kindly mother,
Mother, come and let us talk,
Because we are parting now.
Kindly mother, (please) forgive me,
(Please) forgive me, kindly mother,
I've not nursed you well perhaps.
Woe is me, kind little mother!

3) For a son

1255.

My beloved, chick of mine,
What am I to do without him?
Chick, you're going from me (now),
What am I to do without you?
Sorely have you dried my soul up,
Oh my chick, my little son!

1256.

Nicholas, Mother's beloved,
Put your hand into my bosom,
For my heart does not (find) rest;
Put your hand into my bosom,
To allay my yearning for you.
Mother's darling Nicholas,
Sunday has arrived (again):
Darling, I will wait for you
With a hot meal on the table,
With cold water in the house.
Meal on table will grow cold,
The cold water will grow warm,
And you'll not come back to me!

1257.

Woe, our beloved John,
On what way have you set out!
On the way you have set out
There's no hope of coming (back).
Like the cuckoo you have sung,
And like clay you will (now) rot;
Like the blackbird you have sung,
And like {mud / soil} you will (now) rot.
Woe, our beloved John,
When I hear the bells (a-tolling),
Our tears begin to flow,
For to heaven they resound,
That your coming be awaited;
Up on high do they resound,
\- - - - - - - - - -
(Oh,) how could you find the heart
To forsake us as you did?

1258.

Oh beloved Alexander,
Easter, dear, is coming, see.
Join the cuckoo, Alexander,
(Come) my yearning to allay;
Join the blackbird, Alexander,
(Come) my sorrow to allay.

[1] The word *bătaie* means both battle and beating. Hence this verse may equally well read: Beating, may the fire eat it!

C'am o jele ca și-o vale
Poate și la măcărcare;
Și-am un dor ca și-un izvor,
Le poate și tuturor.
Vine măcar până 'n prag
Și mă 'ntreabă ce mai fac.
Mni'ntreabă, că cum trăim,
Că vai mult ne năcăjim,
Că trăim cu supărare
Și cu multă jele mare.
Că te-așteaptă frate tău,
El nu mai are pe nime,
Să-i mai vreie, dragă, bine;
N'are mamă, nicie tată | 713 6-9
Pare copcii ca din peatră; | 1166b. 7-9
N'are frați, nicie surori, | 1245 3-6
Pare coptii ca din nori.
Și mni-ați lăsat supărat
Ca două nuiele 'n gard.
C'are vântu, nu le bate,
Și pe noi jele ne arde;
C'are vântu nu le-ajunge,
Și pe noi jele ne frige.
Măi 'Lecsandru, fătu mneu,
Amu și-a cânta cucu
În vârvuțu prunului,
De-asupra mormântului.
(622a. Idicel, φ)

1259.

|: Dragu mieu și Pătru 3x [I.] mieuu :| [II. III.] mieu,
|: Roagă-te de [I.] Dumnezeuu :| [II. III.] Dumnezeu,
(620. Cerbăl, φ)

4) For a daughter
Pentru o fică

1260.

Ie, Catiță, ziua bună | 691 5-16
Dela maica ta cea bună, | 779a. 1-5 b. 1-8
Dela frunzuța de chieii¹), | 780 7-10
Dela tri copii ai teii; | 1211
Dela frunzuța de fagu, | 1288, 5-16
Dela soțu tău cel dragu, | 1309d., 7-13
Draga mea, Catița mea! | 1330, 5-14
Veniți, vieri, veniți, vierseñe,
Că nu-i mult până ce-oi miere;
Veniți, frați, veniți, surori,
De mă 'ncungiurați cu flori.

¹) = teiu.

(630a. Seceani, φ)

1261.

Bucură-te, țintirim,
Mândră floare răstădim.
Nu răstădim să 'nflorească,
Răstădim să veștezească.
Vai de mine și de iei,
Hăi tu mamulița mè,
{Roagă-te cătă gropași,
Să facă groapa mai mare,
Să 'ncap și io la picioare.
(616. Sighet, φ)

1262.

|: Mânce-te focu, pământu :|,
Că multu te-am gunoiit,
|: Că gândești, că ești [I.] domnesc :| [II. III.] domnescu,
Că | tot - {eu te gunoiescu,
Draga mea, mireasa mea!
|: {Da unde-i mirele [I.] tăuu :| [II.] tău ?
|: Mersă nainte 'n [I.] temeteuu :| [II.] temeteu.¹)
Cum îi putea putrezî | 1270, 4-5
Tu de doru măicuții!
Scoală, fata mea, din somn,
Că eu de-asară nu dorm,
Că de-asară-s tot pe-afară.

¹) < temető (ung.) = țintirim.

(628 l. Delani, φ)

I've a sorrow like a river,
Perhaps others (have it) also;
I've a yearning like a spring,
Perhaps everybody (has).
Come at least up to the doorstep,
(Just) to ask me what I'm doing.
Ask me (too) how we are living,
Woe is me, for much we sorrow;
For we live in sorrowing
And by many woes beset.
For your brother waits for you,
He has no one left at all,
Darling, for to wish him well.
Mother, father, he has none,
Like a child out of a hailstone;
Brothers, sisters, he has none,
Like a child (dropped) from the clouds.
And you've left us sorrowing,
Like two switches in a fence,
Which are not struck by the wind,
And (our) sorrow burns us up;
Which are not reached by the wind,
And (our) sorrow withers us.
Alexander, lad of mine,
Now the cuckoo'll sing for you
From the plum tree's topmost bough,
Up (on high) above your grave.

1259.

My beloved and my Peter,
Pray (now) to the Lord (Almighty),
– – – – – – – – – –

4) For a daughter

1260.

Take your leave, Catitza, (now)[1]
From your mother who is good,
From the (green) leaf of the lime tree,
From your (little) children three,
From the leaf of beechnut tree,
From your husband (whom you) loved,
My beloved, my Catitza!
Come, you cousins, men and women,
It's not long before I'll go;
Come, you brothers and you sisters,
(Come and) deck me out with flowers.

1261.

Graveyard, (you can) be rejoiceful,
For we plant a beauteous flower:
Plant it not that it might bloom,
But plant it that it might wither.
Woe is me and woe is them,
Come, my little mother, you,
{ – – – – – – – – – – gravediggers
{ Ask the diggers of your grave
That a larger grave they dig you,
That I might fit by your feet.

1262.

May the fire eat you, earth,
Because much I have manured you,
You think you are lordly (now),
Since {I keep / – – – –} manuring you,
My beloved, oh my bride!
{– – – – – – – – / But where is} your bridegroom (now)?
To the graveyard's gone before.
How can you (begin to) rot,
For (your) mother's yearning, (you)?
Wake up, daughter, from (your) sleep,
For I've not slept since last night,
Since last night I've been outdoors.

[1] Catiţa (the accent is on the second syllable) is a diminutive of Ecaterina (Catherine).

5) For a child
Pentru un copil

1263.

|: Suį, măįcuţă, 'n cel pom dulce :|,
Să mă vezį, unďe m'or duce;
Suį, măįcuţă, 'n cel deal altu :| alt,
- - - - - - -
(621. Turţ, φ)

6) For a brother
Pentru un frate

1264.

|: Plângeţį, uşį, plângeţį, ferieştiu :| ferieşti,
|: Că ďe badjea rămâňeţiu :| rămâňeţį.
|: Şi ce[1] uįtă, badje, uįtă :|,
|: Şi ce uįtă tu la miňe :|,
|: Cum mă cânt eu după ciňe[2] :|.
Dragu meu şi badjea meu,
Că io mor de doru teu.
Tu ce duşi, badje, ce duşi,
Tu ce duşi cu Dumnezeu,
Io rămân cu doru teu;
Tu ce duşi cu Prieşesta,
Io rămân cu jelea ta.

1) = te. 2) = tine.

(630 f. Murani, φ)

1265.

|: Dragu mňeu, fraťeľe mňeuu :|,
Dragă, da uň' aį porňitu,
Ďę-aşa frumos tę-aį chicitu?
Dragă, da uň' aį pľecatu,
|: Ďę-aşa frumos tę-aį gătatu :|?
Nu-i şe lume haia lume:
De şi mere, nu mai vine,
Nişe carte nu trimete.
(629. Cerbăl, φ)

7) For a sister
Pentru o soră

1266.

|: Draga mè, soruţa mè-ľe :|,
|: Tânără ţį-o fost faţa-ľe :|,
|: Scurtă ţį-o fost viaţa-ľe :|.
Draga mè, soruţa mè-ľe,
|: Cum soruţă, ťe 'nduraşi :|,
De tânără ne lăsaşi!
(628 c. Dumbraviţa-de-Codru, φ)

1267.

|: Draga mea, soruţa mea-re :|,
Iè te scoală, soro, scoală, N
Că de-asară, soro,-i mult
Di când tu ai adurmit
Şi nu tu te-ai mai trezit.
Că tăt pă guriţa ta
Că s'o pus o peatră grea,
Şi nu poţi vorbi cu ea;
Şi pă uoťişorii tei
Că s'or pus păinginei,
Nu te poţi uita cu ei.
(618. Valea-Mare, φ)

1268.

Câţįe reľe, câţįe reľe,
Nu-į ca şi una dă greľe,
|: Dacă-şį pieŗie soţįeįe-ľe :|,
|: Îţį rămâňe casa 'ntreagă :|,
|: Mâňe 'laltă-į niş d-o treabă :|,
Draga mè, soruţa mè-ľe!
|: C'asar' am viňit la ťiňįe :|,
Domňįe, mult am aşteptatu :|;
|: Şi mă ťem, sora mè, 'n casă :|,
|: C'o meŗįe, soruţa mè-ľe :|.
(628 m. Tăşad, φ)

8) For the husband
Pentru soţ

1269.

|: Bată-ťe focu, tę-o moarťe :|,
t.,

5) For a child

1263.

Climb into that sweet tree, Mother,
That you see where they will take me;
Mother, climb that other hill,
- - - - - - - - - -

6) For a brother

1264.

Weep, you doors, (and) weep, you windows,
For you'll stay (bereft) of brother.
And look, brother, look you (well),
Cast your eye upon me, (brother),
As I sing and mourn for you.
My beloved, brother mine,
(See,) I die of yearning for you.
You are going, brother, going,
You are going with the Lord,
I remain (but) with your yearning;
You are going with the Virgin,
I remain to sorrow for you.

1265.

My beloved, brother mine,
Dear, where are you going to,
That so nicely you're turned out?
Where have you gone off to, dear,
That you've dressed so handsomely?
That world is not upon earth,
If you go, you won't come (back),
Nor a letter (will you) send.

7) For a sister

1266.

My beloved, sister mine,
(Oh,) how youthful was your face,
(And) how short has been your life!
My beloved, sister mine,
Sister, how could you endure
In (your) young age (thus) to leave us?

1267.

Oh my dear, my little sister,
Come on, sister, come, get up;
It's a long time since last night,
(Long) since you have gone to sleep,
And you haven't woken up.
Because (see,) upon your mouth
Has been set a heavy stone,
So that you can't speak with it;
And upon your little eyes
Cobwebs (seem to) have been set,
So that you can't see with them.

1268.

All the evils, all the ills,
Do not weigh as much as one:
That your wife should come to perish:
Your whole house remains for you,
Overnight, without a use.
My beloved, sister mine,
(Just) last night I came to you;
Lord, how long I had to wait!
And I fear my sister's home,
(But) my sister's going off.

8) For the husband

1269.

May the fire strike you, death,
Refrain

|: Că uumblași p'inde uumblașiu :|,
r. ,
|: Și uumblași tu pân' nuiele :|,
r. ;
|: Și făcuși atâta jele :|,
r. .
O moarte, nu-ți pare rău:
Tu luași pă soțu meu.
Da tu-l duci în țări străine,
De-aclo știu că nu mai vine.
Moarte, nu gândiși nimic,
Luași un tânăr voinic.
Scoală-te, bărbate dragă,
Iè scoală-te și mă 'ntreabă,
Tătdeuna când plecai
Tăt di mine te 'ntrebai
Asta-i lucru nenumit,
Tu di ieri ești tăt cicit[1];
Și ești gata di pornit,
Mie nu mi-ai povestit.
Soțule, nu-ți pare rău,
Că te duci din satul tău?
Da io tare m'aș ruga,
Soțule drag', acuma,
Să faci tu atâta bine,
Să-mi faci tu loc lângă tine:
Or la cap or la picioare,
Că nu-ți fac marie strâmtoare;
Or di 'lăturea dreapta,
Soțule, tu inde vreai,
Că mie îmi pare rău,
Că rămân singură eu.
r. Jelnică-i inima 'n mine,
Că io, Doamne, n'am pă nime.

1) = chitit.

(631. Săvârșin, φ)

1270.

[Dragu mieu și soțu mieuu,
Da cum mă putuți lăsa-re
|: Dar amu 'n capu iernii-re :|!]
Cum îi pute putrezî-re | 1262, 8-9
A di jele pruncilor!
Dragu mieu și soțu mieuu,
Dragu mieu - - - mieuu,
Ce-oi ști să mă fac cu pruncii?
Da mai scoală, soți, scoală,
C'amu-i cap de primăvară;
Toate plugurile umblă,
Num' al tău șede la umbră.

(627. Câmp, φ)

1271.

|: Soțu mnieu, nideјde mè-le :|,
Ce m'oi face făr' dă iè-le!
Tu mei, puiuț, dăla mine,
Ce m'oi face făr dă tine!

(628 h. Șoimi, φ)

1272.

|: Fă mă, Doamne, curcubeuu :|, N
r.,
Să văd inde-i soțu[1] meu,
Că de tri ani încă-i mult,
Ce-i duc dorul ne 'ntrecut.
Vreo doi ani și jumătate
Am vorbit barem pîn carte.
Carte albă și frumoasă,
Nu doresc pă nim' de-acasă,
Numa frunzuța di nuci,
Amar, Doamne, de-a mei prunci,
Că or rămas micucei
Făr' de tata: vai de ei!
Și copiii tăt mă 'ntreabă:
-Spune-ne, măicuță dragă,
Spune-ne adăvărat,
Taica nost inde-o plecat?
Că noi acum vedem bine,
C'acasă n'avem pă nime,
Numa pruncii pân' ocol
Și casa plină di dor.
r. |: Jelnică-i inima 'n mine :|.

(614. Mănerău, φ)

1) Acest bărbat nu e mort, ci plecat în străinătate.

For you went where you did go:
Refrain
You went also through the fences,
Refrain
And made such a deal of sorrow.
Refrain
Death, aren't you sorry (now)?
You have taken off my husband.
But to foreign lands you'll take him,
Whence I know he won't come (back).
Death, you didn't think at all:
Took away a strong young man.
(Come,) awaken, husband dear,
Come awake and ask me (something).
Always, when you went away,
I was she you used to ask.
It's a thing without a name
You've kept hid since yesterday.
(Now) you're ready to go off,
(And) you've not told me (about it).
Husband, aren't you sorry (now)
That you're going from your village?
But I'd greatly beg of you,
My beloved husband, now,
That you do (me) this much kindness:
Next to you, make room for me,
By your head or by your feet;
For I'll not crowd you too much.
Or else (your) right side along,
Wherever you want (me), husband,
Because I am sorrowing
That I (must) remain alone.

Refrain: Woeful is my heart inside me,
Because, Lord, I've no one
(left me).

1270.

My beloved and my husband,
How could you forsake me (now),
When it is the end of winter?
How will you be able to rot,
For the children sorrowing?
My beloved and my husband,
My dear – – – – – mine,
With the babes what shall I do?
Wake again, husband, get up,
For it is the start of spring;
All the plows are (out) at work,
Only yours stays in the shade.

1271.

Oh my husband, (all) my hopes,
What am I to do without them?
You are going, chick, from me,
What am I to do without you!

1272.

Change me, to a rainbow, Lord,
Refrain
To see where my husband is,[1]
For three years is a long time
Since I bear his matchless yearning.
About two years and a half,
We have talked at least by letter.
Letter white and beautiful:
I want nobody from home,
Only (long for) walnut leaf.
Bitter woe, Lord, for my children,
Because young they have been left
Without father, woe to them!
And the children always ask me:
Tell us, little mother, dear,
Truthfully you are to tell us,
Where is our father gone?
Because now we see (full) well
That we've nobody at home:
Just the children in the yard,
And the house with yearning filled.

Refrain: Woeful is the heart inside me.

[1] Author's note: This man is not dead but gone abroad.

1273.

[1] |: Dragu mieu și 'Rista[2] mieuu [3x] :|
Că decând tu mi-ai plecatu :| plecat,
Nici o carte n'ai scriat.
|: Doară nu-mi poate ședea-re :| ședea,
- - - - - - - -
C'o fi pământu prea tare;
Și nu-mi poate el ședea,
Ca să-mi scrie carte iară.
Dar să-l știu c'ar fi d'aia,
Eu că mi-aș căuta un plug,
Să-mi are cât de afund.
Doară el că mi-o ședea,
Și carte că mi-o scrie,
C'oi plăti-uo cât de mult.

[1] după bărbatul dus la America.
[2] = Arista.

(630 e. Saravale, φ)

1274.

|: Vai mult, soțu mieu iubitu :|,
|: Și di mine dispărțitu :|!
Io cu jelea ta trăiesc
Și tot la tine gândesc.
Că cum tu 'n lume trăești,
Gândul nu mi-l poci lua
Nicii ziua, nici noaptea
Dela tine, soțul meu,
Când gândesc la traiul tău.
(15 c. Mănerău, φ)

9) For the wife (?)
Pentru soție (?)

1275.

|: Leo, leo, Țună, leo :|,
|: Țună, Țună, Țună dulce :|,
|: Da cum te poci tu mai duce :|?
Și te 'ntorși, Țună, 'năpoi,
Nu-ți face casa gunoi!
[Cum te 'ndură inima],
|: Da cum lași pă uica mieu :|!
|: Streinu ca-un pui de cuc :|
|: Și n'am unde să mă duc :|;
|: Făr' aripi și fără pien' :|
|: D-ar zbura și rásă (?!) piene :|. 570 a–e, 5–6
Țună, Țună, Țună dulce,
Da lasă-te, nu te duce!
Cum te 'ndură inima,
Ce ieși, Țună, d'aicea!
Țuna mea și dulcea mea,
Cum te 'ndură inima,
Să mă lași tu aicea!
........*........
[1] Nu mă cânt eu că mă doare,
Numa dup'o rând de țoale.

[1] adaos glumeț.*

(630 d. Igriș, φ)

10) Fragments
Fragmente

1276.

|: Dragii mneii clopotari :|,
|: Trageți clopotele tare :|,
|: Da și[1] meargă sunetele :|
Păstă tăte dealurile,
Și să stringă neamurile.

[1] = să.

(628 e. Cotiglet, φ)

11) Travesties
Travestii

1277.

|: Rogu-mă, părinte, odată :|,
|: Să mi-o pui în cur sculată :|;
|: Astădzi îi săptămână :|
Decând mni-ai mai pus una.
Atâți draci să mearg' cu tine,
Câte bote-ai pus pe mine.
Mândru mamii, Văsilucă,
Undi mer' tu de-acăsucă?
(615 b. Tărna-Mare, ⊄)

1273.

My beloved and my 'Rista,[1]
Ever since you've gone from me,
Not a letter have you written.
But perhaps you can't sit down,
- - - - - - - - - -
For the earth might be too hard,
And he can't sit down (upon it),
For to write to me again.
If I knew that this is (why),
I would seek myself a plow,
That would deepest plow for me.
Perhaps (then) he would sit down
And would write a letter to me:
I'd pay anything to get it.

1274.

Much woe, my beloved husband,
(Husband) that from me is parted!
I live sorrowing for you,
And I keep thinking of you.
How you're living in the world,
I can't take my thought away,
In the daytime or at night,
From yourself, oh husband mine,
Thinking of the life you lead.

9) For the wife (?)[2]

1275.

Woe is me, oh Tzuna,[3] woe!
Tzuna, Tzuna, oh sweet Tzuna,
But how can you go away?
Tzuna, you are to come back,
Don't make garbage of your house!
How (then) can your heart allow you?
But how can you leave my uncle,
Like a cuckoo chick estranged?
And I have nowhere to go,
Without wings and without feathers:
He would fly and grow some feathers.
Tzuna, Tzuna, you sweet Tzuna,
Let it be (and) do not go!
(Oh,) how can you have the heart,
Tzuna, to go out from here?
Oh my Tzuna and my sweet,
How d'you find it in your heart
To (go off and) leave me here!
. . . . * . . . .
I don't wail because I'm hurt,
Only for a set of clothes.[4]

10) Fragments

1276.

My beloved bell-ringers,
Powerfully toll the bells:
(Loudly) let their sounds ring out,
Over all the hills (to go)
(And) the kinsfolk (here) to muster.

11) Travesties

1277.

(Reverend) Father, I entreat you:
Put it, standing, in my . . . ;[5]
(For) it is a week today
Since you (last) did put me one.
May as many imps go with you
As the clubs you've put upon me.
Mother's handsome Vasiluca,[6]
From your home, where are you going?

[1] The author indicates in a footnote that this man has gone to America and that his name is Arista, Aristarch, or Aristides (all very unlikely names for the time and place).
[2] The query is the author's.
[3] A most unusual woman's name—apparently a diminutive.
[4] The author remarks in a footnote to this text that the last two verses are a jocular addition.
[5] An obscenity in the original text.
[6] Vasilucă (accent on third syllable): diminutive of Vasile (Basil).

1278.

|: Ştiŭ dela oĭ când viñèie :|,
|: Tu cu fluiera-mĭ dzìsèie :|.
|: Şĭ-asta, Ioane, ţĭ-o plăcută :|,
|: Şĭ-asta, Ioane,-o fost a tea-le :| tea;
|: Şĭ-asta, Ioane, ţĭ-o plăcută :|,
Şi-ai pus crumpi[1] şi-ai pus păsulă,
Şi-ai pus sfieclie d-ale roşi,
De s'or faşe, de s'or faşe
Sfieclie, sfieclie d-ale roşi.

[1] < Krumpieren < Grundbirne (nemţ.) = cartofi.

(630 b. Foeni, φ)

1279.

Când mersei după mujere, | Cf.
Dumñezeŭ o fost iñele; | 1205
Când mersei după ñevastă, | 8-11
Dumñezeŭ n'o fost acasă,
Io fozd la Jula cu-o vară.

(632. Vaşcău, φ)

1280.

Dragu mñeŭ tânăr flăcăŭ,
Nicĭ-i hazñă c'aĭ trăitu,
Nicĭ pagubă c'aĭ muritu.
C'aĭ fost tare ca un ursu,
[Amu eşti cu p... 'n sus;]
Şĭ-aĭ fost tare ca-un calu,
Şĭ-amu eştĭ cu p... 'n dealu.
- - - - - - - patu,
- - - - dĭ bărbatu.

(626. Vaşcău, φ)

1281.

|: Dragu mñeŭ bărbatu mñeŭ :|
Dragu mñeŭ tinăr (sic) cârceŭu, N
Dragă câñe şi păgâñe!
Să dau io cu palmă 'n ciñe,
Cum ai dat cu boată 'n miñe!

(623. Vălcani, φ)

1282.

Bunu mea (sic) strina mè,
r.,
Ce să fac, buñiţă, eŭu,
r.,
C'or scorñit că te maĭ ţiñiŭ,
r.,
Uo buno, cu ciorco (?) bălă,
r.,
Şi 'mñèta iejdĭ[1] maĭ bătrână,
r.

r. Aĭ no îĭ no.
[1] = Şi dumniata eşti.

(617. Ghelari, φ)

1283.*

Vaĭ Tănasa mñeŭu,
Vaĭ şi soţu mñeŭu,
Da cum te 'nduraşi,
Vaĭ, de mă lăsaşi!
Vaĭi pociţa (sic) vară,
Neagră ca şĭ-o cioară,
Vaĭ Tănasa mñeŭu,
Vaĭ şi soţu mñeŭu.
Aĭ că iam d-aşteptat,
Să ne-a fiĭ maĭ biñe,
Dar acuma vădă, că-ĭ
Vaĭ şi-amar de miñe.
Vaĭ Tănasa mñeŭu,
Vaĭ şi soţu mñeŭu.

(633. Vaşcău, φ)

1278.

You know, coming from (your) sheep,
You would play the flute for me.
And you used to like that, John,
And that, John, used to be yours;
And this, John, you used to like:
You sowed beans, you sowed potatoes,
And you (also) sowed red beets.
Whether they will grow or not,
Beetroots, the red kind of beetroots.

1279.

When I went after a woman,
The Almighty was (all) rings;
When I went after a wife,
The Almighty wasn't home,
He was with a treat at Jula's.[1]

1280.

My beloved youthful lad,
It's no gain that you have lived,
Nor a loss that you have died.
You were mighty as a bear,
Now your . . .[2] is standing up;
You were hefty as a horse,
Now your . . .[2] is (all) uphill.
– – – – – – – – bed,
– – – – – – of a man.

1281.

My beloved, husband mine,
My beloved youthful sprig,
Dearest cur and (dearest) heathen!
Let me strike you with my hand
As you've hit me with the stick!

1282.

Oh my grandmother, my stranger,
Refrain
Grandmother, what shall I do?
Refrain
Word's gone out I'd keep you on.
Refrain
Off with you, (go) with the magpie,
Refrain
And you are the (one who's) older.
Refrain

Refrain: Hi, no, it's no.

1283.

Woe is me, Tanase[3] mine,
Woe is me and husband mine,
But how could you bring yourself,
Woe is me, to leave me (now)?
Woe, the ugly summer,[4]
Swarthy as a crow,
Woe, Tanase mine,
Woe and husband mine.
I had been expecting
We'd be better off;
Now I see it is
Bitter woe for me.
Woe, Tanase mine,
Woe and husband mine!

[1] It is impossible to determine whether this is a woman's name (Julia?) or a man's (Gyula?).
[2] An obscenity indicated in the original text.
[3] Tănase is the Rumanian form of Athanasius. The accent is on the second syllable.
[4] *Vară* means both summer and female cousin. It is not quite certain which meaning is intended in the original.

II. Zorilor

1284.

-Zorilor, surorilor u,
Ce-ați grăbit d'ați răsăritu?
-D'aia ieu și m'aň grăbitu,
[D'așa iute-am răsărit,
Că și vremea ne-a venit a
Lu' măria de pornit,
De pornit către apus,]
Unde-i soarile ascunsu.
Mergi, suflece, și țiar[1] mergiu,
Și-apoi iar sama și iai
Și la stângă să nu dai,
Că colo în partea stângă
Acolo-i calea cea strâmbă,
Și-ți locurn urîte-arată
Cu spinii rei sămănate
Și cu lacrămi ăsudate.
Acolo-i dzina bătrână
Îți ia pasoșu de mână,
Și n'ai nici loc, nici odjina.
Dă-i l'alăturie d'ireaptă,
C'acolo tatăl te-așteaptă
Și poceaca ți-o 'ndireaptă.
Mergi, suflete, și iar mergi,
Apoi iar du mi-te, du-te
Tocma pre cărări bătute,
Pănătorii[2] vi ajunge
La un brad mare și 'nalt.
Acolo să mi-te rogi:
-D-audzi, brade, frate brade,
Din cinzeci vârvurile,
Ca să trec eu preste ele.
Colo marea d'aia parte,
Au, ce lumea ne desparte.
-Io nu mi-le pot încinge,
Dar nici tu nu le poți prinde
Au și vârvurile mele,
Ca să treci tu preste ele.
Au și marea d'aia parte,
Au ce lumea ne desparte.
Că în mine au puiat
Au și galbene șerpoaňe,
Au ia șe pere de foame.
Ține, dragă suflece,
Au și drumul iè 'nainte,
Pănătorii vi ajunge
L'al măr mare de Sânpietru
Cu pucerea lu' Sîmedru,
Că-i cu vârvu sus pre șier,
Și cu poale jos pre mări.
Și pre vârv ii înflurit,
Dar pre poale împupit.
*Jos la rădăcine
Ai lină fântână
Și scam[3] de odjină.
Tu vi sta, vi odjini,
Cu neamu ce-i întâlňi.
Mergi, suflece, și iar mergi,
Pănătorii vi ajunge
La porcița raiului
Că-i și floarea soarelui,
Și judică florile,
Unde li-s mirosurile.
Cu de sara au ploiat,
Preste noapte-au 'nseninat;
Când în zori brum'a căzut, Mi-
-rosurile s'or pierdut.
Ține, dragă suflece,
Și drumul iè 'nainte
Pănătorii vi ajunge
L-al junghierit de pământ.

II. Zorilor[1]

1284.

Sisters of the dawning morn,
Why did you make haste to rise?
This is why I made (such) haste,
And why swiftly we have risen:
'T was our time that was upon us[2]
To set light upon its way,
Set it going toward sunset,[3]
Where the sun in hiding is.
Go, oh soul, and go indeed,
Then again let you take care
That to leftward you don't bear,
Because on the left side, there,
That is where the wrong way lies,
And it shows you ugly places,
(That) with evil thorns (are) sown
And (that are) asweat with tears.
That's where the old fairy is,
Who your going (?) takes in hand,
And you've neither place nor rest.
Turn aside toward the right,
There the father waits for you,
And your path points out for you.
Go on, soul, and go again,
Then again go on, go onward,
Right upon the beaten paths,
With the mourners you'll catch up,
By a fir tree large and tall.
(Once you're) there you are to pray:
Hear me, fir tree, brother fir tree,
Stretch your topmost boughs abroad,[4]
That upon them I might cross,
To the other shore, the sea:
Woe, what worlds keep us apart!
I can neither stretch them out,
Nor can you catch hold of them,
(Of these) topmost boughs of mine,
So that you might cross on them.
Woe, that farther shore of sea,
Woe, what worlds keep us apart!
For inside me there have whelped,
Woe is me, large yellow snakes,
Woe, they're perishing of hunger.
(So,) hold on, beloved soul,
(To) the way (that lies) ahead:
With the mourners you'll catch up
By St. Peter's apple tree,
With the might of St. Demetrius,
For its top is up in heaven
And its stem down on the seas.
And its top is flowering
Yet its skirts are (but) in bud.
Down beside the roots, you
Have a well that's quiet,
And a stool for resting.
You shall stay and you shall rest,
With (your) kinsfolk you shall meet.
(Then) go on, soul, go again:
With the mourners you'll catch up
By the little gate of heaven.
(There) the sunflower is too,
And it judges (other) flowers,
Where their fragrances might be.
(For) by evening it has rained,
Overnight it has grown clear;
When at dawn the hoarfrost fell,
(Lo,) the fragrances were lost.
(Then) keep (on), beloved soul,
And go onward on (your) way:
With the mourners you'll catch up
By that cutting of the earth.

[1] *Zorilor*, the opening word of each of the following texts, selected by the author as the title of this collection, is the vocative of *zori* (a plural noun that has no singular), which means dawn or daybreak. *Surorilor* is the vocative plural of *sora* (sister). The invocative phrase is accented on the first and fifth syllables. The translator, finding it impossible to convey concomitantly its unique meaning, cadence, and sonority, has fallen back on "Sisters of the dawning morn" as the least unsatisfactory rendering of the original.

[2] The confusing "I" and "we" in these verses faithfully reproduce the original text.

[3] In Rumanian, the archaic, traditional designation of the four cardinal points is as follows: north = *miazănoapte* (midnight), south = *miazăzi* (midday or noon), east = *răsărit* (sunrise), and west *apus* (sunset).

[4] *Din cinzeci* (of fifty) is erroneously transcribed in the original, instead of *D'întinde-ţi* (stretch your).

Acolo să mi-te rogi:
–Pământe, pământe,
De astăzi nainte
Tu mi fi părinte.
Acnu ți-le dau,
Și nu le mai iau
Spacile de-a miele
În brațile tele.
Să nu ce grăbieșci,
Să mă putrezeșci.
Io rămân cu sănătace,
Dar tu iertat de păcate.

[1] = chiar. [2] (< a pănăta) = jălnicii. [3] = scaun.
(636 d. Petrovasile, ф)

1285.

Zorilor, surorilor,
Nu grăbițiu* cu zoritu,
Nu grăbițiu cu zoritu,
Prea de grabă îl porniți;
Nu grăbițiu* cu vărsatu,
Că 'nca Ion nu să gătatu.
Dă tu, Ioane, samă bine,
Pre care drum că te duci,
Și 'ncotro, dragă, apuci.
La jumătate de cale
Este, dragă, d-un pod mare,
Și d-un pod mare de ceară.
Și zorili or luci,
Și ceara că s'or topi,
Și napoi nu-i mai veni;
C'asta-i drumul ducători
Și 'napoi ne 'ntorcători.
La capătu drumului
Este-un câmp cu iarbă vierde:
Cin' să duce, nu să vede.
Că pământu hăl e mare,
Și pământu-i ca și-un iad:
Cât apucă, tot astupă.
Și și-este pădurie vierde
Cu copașii de ceară.
Când sara că s'o 'nsăra,
Îi(?)aprinde te vedere.
Să bagi samă tare bine,
Și, Ioane, să nu te duci
Pă cel drumu apelor,
Că apele-s ducătoare,
Și 'napoi ne 'ntorcătoare.
Numai, Ioane, să te duci
Pă drumu sorețului (?),
Că sorețu-i ducători
Și 'napoi întorcători.
Și, Ioane, când îi întoarce,
Să vini până la fereastă,
Să mai vedzi ticneala 'n casă,
Și cum noi ne-am odinit
Și de tine-am djivănit[1];
Că îi mult, Ioane, de-asară,
Și că mulți or adurmit
Și-acu iar ne-am pomenit.
Scoală, dragă, să vorbim,
Că noi mâne ne răznim.
C'aș'a 'mpărțit Dumnezeu,
Că te duci tu pă gostie,[2]
Pă gostie de moșie
Mânilor slăice 'n ceară } (sic)
Și vestite, Ioane, 'n țară. }
Dragu meu și stag roziu,
Mândru-ai fost, când ai fost viu;
Dragu meu și stag rozat,
Vestit ai fost la un sat.
Djiejșei cu haine albe,
Nu vă fie așa grabă,
Că mergi, Ioane, cu prapuri,
Cu prapuri și cu cântări.
Dar mie nu-mi spuni de ieri,
Încotro ce duși și-apuși.

There you are to (stop and) pray:
Earth, oh earth, (you are to say,)
From this day and henceforth,
You shall be my father.
Now to you I give
And no more take back,
My own back (I give),
(Earth,) into your arms.
You are not to haste
To rot me away.
I remain with (my good) health,
But you (stay) released from sins.

1285.

Sisters of the dawning morn,
Do not hasten with the dawning,
With the dawning hasten not,
For too soon you set it off;
Do not haste with break of dawn,
Because John is not yet readied.
You, John, mind you give great care
To the way you are to take,
Whither, dear, you have to go.
At the half-way mark (you'll find)
(That) there is a long bridge, dear,
And the long bridge (is) of wax.
And the lights of dawn will shine,
And the wax will melt away,
And you'll never more come back;
For that is the going way
And the not-returning (way).
At the finish of the way,
There's a meadow with green grass:
Who goes (there) is seen no more.
For that land is (a) great (land),
And that land is like a hell,
All it seizes it encloses.
There is also a green forest,
With the trees (all) made of wax;
When the evening (shades) shall fall,
Light them so that you might see.
Mind you take very great care
And, John, (mind you) do not go
On that way that is of waters,
Because they are going waters
And (they're) not-returning (waters).
Only, John, you are to go
On the way that is the sun's,
For a-going is the sun,
And (it also is) returning.
And, John, when you shall return,
Let you come up to the window,
See again the ease at home,
And how we have rested (too),
And about you we have talked;
For it's long since last night, John;
Many, too, have gone to sleep,
And now we're awake again.
Get up, dear, (and) let us talk,
For tomorrow we shall part.
For the Lord has ruled it thus,
That you should a-feasting go,
(Go) a-feasting off the land:
Hands that are now cold and waxen,
Were renowned, John, in the country.
My beloved and pink flag,
Handsome were you when alive;
My beloved, rosy flag,
You were famed to a (whole) village.
Deacons wearing garb of white,
Do not make so great a haste:
For you're going, John, with banners,
With the banners and the chants.
But since yester you've not told me
Whither you are going off.

Cf. 688, 6-11; 1256, 8-13; 1302, 8-14, 65

Când, Ioane, să te-aștept eu
Cu prânzu cald pă masă,
Cu apa rece 'n vasă?
Până-i, Ioane, vii vini,
Prânzu 'n masă s'o reci,
Apa 'n vasă s'o 'ncălzi.
Și eu, Ioane, eu știu bine,
Din pământ nime nu vine
Acu și până îi lume.

1) < gubarumu (sârb.) = a convorbi, conversa.
2) < rocmumu (sârb.) = ospeție.

(634. Jadani, φ)

1286.

-Zorilor, surorilor,
Doar ce voi v'ați zăbovit,
De-a nu v'ați încă (sic) iivit?
-Zăbovit-am, zăbovit,
Pân' voinicu l-am găcit.
Iacă vine măria
O Doamne, ne-o fi păcat:
Așa voinic și l-ai luat!
Dar nu mi-i nici un păcat,
Că zilile s'or gătat.
Și când la mine-or venit
Cu fir negru acualit (?)
Și cu pânza cotropit,
Cu vin roșu l-or o dat,
L-or scos afară din pat.
S'o despărțit dela frați,
Dela frați, dela surori,
Și dela părinți cu dor.
O Doamne, că are gloată,
Și tata lui o perit
Și într'o vale o stat
Și încoace și 'n genunchi
Și de Dumnezeu rogând:
-Dă lui drumu de să-i djea
Or pre-o lună or pre tri,
Să-ji vad' acas' la copii.
Dumnezeu din grai grăia:
-N'o mai fost, nici n'o mai fi,
Să mergi acas' la copii,
C'ai dzăcut un an de dzile,
De mi-s'o urît de cine[1]

1) = tine.

(636 b. Banloc, φ)

1287.

|: Zorilor, surorilor ă :|,
|: Ce-ați grăbit de v'ați iăvzătă :| ivită
|: Și pre Iosăm l-ați pornită :|
Oi la lină la fântână
Și la scamnu[1] de odjină?
Că Iosam îi după masă
Tot în cârpă de mătasă.

1) = scaun.

(636a. Seleuș, φ)

1288.

|: Zorilor, surorilor u :|, N
Ce-ați grăbit de-ați răsărit,
De după sor' ați venit?
Că sora nu s'o gătat,
Ziua bună nu și-o luat
Dela tată, dela mamă,
Dela frați, dela surori,
Dela grădină cu flori;
Dela stâlp de viorele,
Dela ortașile tele;
Dela fir de tămâiță,
Dela fete de uliță;
Dela fir de busuioc,
Dela ficiori dela joc;
Dela fir de madjeran,
Dela fete din djivan[1].

Cf. 691, 5-16; 779a., 1-5; b., 1-8; 780, 7-10; 1211; 1260; 1309d., 7-13; 1330, 5-14

1) < guban (sârb.) = șezătoare.

(635. Cenadul-Mare, φ)

When shall I await you, John,
With a warm meal on the table,
With cold water in the jug?
Until, John, you will come back,
Meal on table will grow cold,
Water in the jug grow warm.
And I, John, I know full well
No one from the ground returns,
Now and while the world's enduring.

1286.

Sisters of the dawning morn,
Why have you been lingering,
And have not yet shown yourselves?
We have lingered, we have lingered,
Till the stalwart lad we've readied.
See, here comes the glory (now):
Oh Lord, it would be a sin
Such a stalwart, and You took him!
Nay, it is no sin at all,
For (his) days were at an end.
Also, when he came to me,
(All) bethreaded with black thread,
And in linen wrapped about,
They had washed him with red wine,
From (his) bed had taken him.
He is parted from his brothers,
From his brothers, from his sisters,
And, with yearning, from his parents.
Oh Lord, but there was a crowd,
And his father, too, had perished,
And he tarried in a valley,
On his elbows and his knees,
And to the Almighty praying,
That He let him free to go,
For a month or (even) three,
(To go) home and see his children.
(But) the Lord made speech and said:
'T was ne'er yet nor e'er shall be,
That you go back home to them.
For a year you have lain ailing,
So that I am wearied of you.

1287.

Sisters of the dawning morn,
Why do you make haste to rise,
To set Iosam[1] on the way
To the well of quiet (water),
To the seat of restfulness?
Because Iosam's on the table,
All swathed up in cloth of silk.

1288.

Sisters of the dawning morn,
Why have you made haste to rise,
And have come to take (my) sister?
For (my) sister is not readied,
She has not (yet) said goodbye
To (her) father, to (her) mother,
To (her) brothers, to (her) sisters,
To the garden with (its) flowers,
To the stand of violets,
To (all those who were) her friends,
To the sprig of amaranth,[2]
To the lasses in the lane,
To the sprig of basil herb,
To the young men from the dance,
To the sprig of marjoram,
To the girls that used to gather.

[1] A highly unusual man's name for Rumania (Jotham?).

[2] *Tămîiţă* (the name is a diminutive of *tămîie*: incense) is the Rumanian name of the aromatic herb *Chenopodium ambrosioides*.

1289.

-Zorilor, surorilor,
Șe-o fi mai mare păcat,
Cikere[1] ńevast' ai luat.
-Dar nu mi-i nici un păcat,
Că dzilil'e s' or gătat.
C' o pierit în țară strină
Făr' de lumănare 'n mână;
O pierit în drumu mare
Cu puiuțu prângă ea-re.

1) = tânără.

(636 b. Banloc, φ)

III. A bradului

1290 a.

-|: Șecină d'e bradu :|,
|: Șe ți-ai d-oblișitu :| (I.) dobli', (II.)
|: D'aiși ai venitu :| (I. II. III.) ve' (IV.)
Din livezuri verzi,
Din izvoară reși?
-Io n' aș fi pornit,
La min' c' or venit
La heș (sic) pietri seși.
D' aia mi-am venit
Că io mi-am avut
D-un frace jurat;
Și el și-o mânat
Tri voiniși din sat
Cu două topoare
Jos să mă dobroare.
Jos mă doborîră
Și mă curățară,
Și să mă d-aducă,
Să mă pună d-umbră,
El să să umbrească,
Să să hodinească.
Ćistineu[1] rotat,
Grecu-*l d'e ce-o dat,
Rău te-o blăstămat:
Ploaie să te ploaie,
Vântu să te bată,
Sodre să te ardă;
Neauă să te ningă,
Soare să te frigă.

1) = cheschenen.

(639 c. Cerbăl, φ)

1290 b.

|: {Cetină / Șecină} d'e bradu :| (4× I. II. III.) brad, (IV.)
|: Ce țe-ai d-oblincitu :| (4× I. II. III.) doblinci' (IV.)
Din codru-ai pornit,
D'aici ai venit
Dela livezi verzi,
Din izvoară reci?

(639 a. b.* Cerbăl, φ)

1291.

-|: Șecină d'e bradu :|,
|: Șe ți-ai d-oblișitu :|,
|: Din codru-i (sic) pornitu :|?
-|: Eu n'am cei (?) pornitu :|,
l. 5-10 = No 1290 a., l. 7-12
Și tri ficiorași
Și cu tri topoare.
Și mă cioconiră,
Jos mă doborîră,
Cu mine porniră
Și 'n sat mă băgară
La (cutare) casă,
La dragă nevastă.
Pă casă mă pusă
Și mă 'mpodobiră.

1289.

Sisters of the dawning morn,
It would be the greatest pity
To take off a youthful wife.
But it isn't any pity,
Since (her) days are at an end.
For she died in foreign land,
With no taper in her hand;
She has perished on the highway,
With (her) young one by her side.

III. A bradului[1]

1290 a.

Leafage of the pine,
What is it you've learned,
That you have come here,
From the orchards green,
From cold-water springs?
I would not have left,
(But) they came to me,
To those barren stones.
That is why I came,
For I used to have
A brother avowed,
And 't was he who sent
Three strong village lads
With two (hewing) axes,
For to hew me down.
To the ground they felled me,
And they lopped me clean,
For to gather me,
Set me up for shade,
That they might have shade,
(Under it) to rest.
Kerchief with the dapples,
When the Greek you sold,
Sorely you he cursed:
Rain might rain on you,
Wind might blow on you,
Sun might wither you,
Snow might snow on you,
Sun might burn you up.

1290 b.

Leafage of the pine,
What is it you've learned,
That you've left the wood
And you have come here,
From the orchard green,
From cold-water springs?

1291.

Leafage of the pine,
What was it you learned,
That you left the wood?
I would not have left,
[Lines 5–10 = lines 7–12 of No. *1290a.*)
And three youthful lads,
With three (hewing) axes,
And they hammered me,
Felled me to the ground,
(And) with me set off,
Brought me to the village,
To the house of / so and so /,
To a wife beloved.
Set me on the house,
And they decked me out.

[1] Of the Pine Tree.

Chiochineu rotat
Grecoli (!)|de ce-o dat,
Rău te-o blăstămat.
(639 d. Feregi, φ)

1292.

|: Brad'e 'nșecinace[1] :|,
|: De und' ți-ai tunatu :|
[Dela loc petros
La loc rovinos,
Dela vârf de munte
Cu vârvu 'nainte ?
Și tu ți-ai mânat
Cinci ficiori de sat
Să min' s'o mă taie
- - - -]
|: 'Ntre ușă (sic) frumoasă :|,
|: Rămâi sănătoasă :|!
|: De, stăpâna noastă :|
Și iè și-ar fi vrut,
Ca s'o mai trăiască,
Să vă stăpânească.

[1] = încetinate.
(637 b. Râu-de-Mori, φ)

1293.

|: Bradul'e, bradul'e :|,
|: Șin'[1] ți-o porânșitu[4x] :|,
De să ce[2] doboare
Cu nouă topoare ?
Nouă voinișei,
Toți prietini de-ai cei[3],
Ei ți-o porunșit
De tu să ce duși
La miljoc de rai,
Unde-s miese 'ncinse[4]
Și făclii aprinse.
De und' ți-ai tunat ?
Din la loc petros
La loc mejdenos,
Dila ape reși
La izvoară seși.
Cinerel voinic
Mere pă colnic,
Cineră[5] feciță
Mere pă uliță
Cu vâstră[6] 'n cosiță.
- - - -

[1] = cine. [2] = te. [3] = tei. [4] = întinse.
[5] = tânără. [6] = vârstă.
(637 a. Grădiște, φ)

1294.

|: Cinerel junelu :|,
|: Ce rând ți-ai d-avutu :|,
De ți-ai mai mânat
Tie să-ți aducă
Nevastă de brad,
'Naltă, 'nșecinată[1]
Și neperiată ?
Atunci s'o peria,
Când, dragă, o ploua;
Și-atunci ea s'o unge,
Când, dragă, o ninge.
Brade, stâl' de brade,
Ce ți-ai mi tunat
Dela vâr' de munte
La miljoc de sat,
Dela loc ptetros
La loc rovinos ?
- - - -

[1] = încetinată.
(637 c. Nucșoara, φ)

1295.

|: Iè scoală, iè scoală :| scoal',
|: Că-i d'e mult de-asară :| asar'.
Soare-o răsăritu,
Tu nu te-ai clătit;
Soare-o să 'nșelatu,
Tu nu te-ai sculat.
Tu de-amu d-apoii
Te duci dela noi

Kerchief with the dapples,
(Oh,) that Greek who sold you,
Wickedly he cursed you.

1292.

Oh you boughy pine,
Whence have you come down,
From a rocky place,
To a marshy place;
From a mountain peak,
(Carried down) head first?
(It's) you (who) sent out
Five young village lads,
For to cut me up
– – – – – – – – – –
Into a fine door:
A good health to you!
Thus it is: our mistress,
She, too, would have wished
Longer to have lived,
Over you to rule.

1293.

Oh you pine tree, pine,
Who has bidden you
To be smitten down,
With nine axes (cut)?
(It was) the nine lads,
All (good) friends of yours,
(It was) they who bade you
That you should go forth
To the mid of heaven,
Where tables are spread
And tapers are lit.
Whence did you come down?
From a stony place,
To a marshy place;
From cold water springs,
To where springs are dry.
(Lo,) the lusty lad
Walks upon the hill,
(And) the youthful lass
Walks upon the street
With her tresses parted.
– – – – – – – – – –

1294.

Oh you youthful lad,
What had you in mind,
That you sent abroad,
To have brought to you
Wedded wife of pine,
Tall and evergreen,
And (withal) unkempt?
She will brush herself
When, dear, it shall rain;
She'll anoint herself
When, dear, it shall snow.
Pine, you post of pine,
Why did you come down
From the mountaintop
To the village mid;
From a stony place,
To a marshy place?
– – – – – – – – – –

1295.

Come, wake up, get up,
It's long since last night!
Risen is the sun,
You have not (yet) stirred;
The sun was mistaken,
You have not awoken.
Now, from now on, you
Go away from us

Pe o cale mare
Fără d'înturnar',
[Lin cam chitilin
Cătră ținterin,
Unde iarbă crește,
Nimen n'o cosește;
Și vântul o frânge,
Și nimen n'o strânge.
Tu de-amu d-apoi
Te duci dela noi
Pe o cale mare
Fără d'înturnare.]
La mijloc de cale
Este-o tină mar',
Și ți-ei întina-ție
Hainile tal'!
Cine le-o spăla?
Da soția ta.
Și ți-le-a trimete
Pă șuier de vânt
La tine 'n pământ.
(638. Albac, φ)

1296.
-Brade, brade, văruț brade,
Ce, brade, ți-ai d-oblincitu,
|: De din codrii ți-ai pornitu :|?
-Uo, uo, uo, soruță dragă,
5 Nice io n'aș fi pornitu,
|: De uune-am fozd răsăritu :|
Tăt din negrul de pământ;
Numai io că și-am avut
Soro, un frate jurat
Aicea la voi în sat.
După mine și-or mânat
Tri văruți al lui din sat.
Mult prin codrii și-or umblat,
Ca min' n'or mai căpătat
Așa 'nalt și-așa ciudat.
Dar ei nu m'ar fi găsit
Une-am fost eu răsărit,
Numa vântu și-o bătut,
Din tulpin m'am clătinat,
Ei pă mine m'or văzut.
Si la mine și-or venit
Doi inși cu două topoară (sic)
Pă min' jos să mă doboară.
Dar ei dacă m'or tăiat,
Tăt în voie m'or lăsat,
Până jos că am picat;
Croambele mele or stat,
Ele nu s'or dejdinat[1].
Dar ei dacă m'or văzut,
Că croambele[2] mi-or stătut,
Nice ună nu s'o rupt,
Pă | două rude m'or chichit
Și cu mine c'or pornit
În jos cătă răsărit,
Și-apucară pe-o cărare
Cătă răsărit de soare.

[1] = desbinat. [2] = clombile.

(640. Ghelari, φ)

IV. Hora mortului; La priveghiu

1297a.
Hoi do lină *titilină,
Și[1] suim la Rusalin,
Că d-acolo, Doamne, este
Șapte carii d-încărcate
5 Tăt dă popi și dă dieci,
Da mai mult îs pătrieci.
-D-încătro, ua popilor?
-Și 'mpărțim pământurile.
-D-împărțiți în direptate,

On a way (that's) long
(And) without return;
Smooth (and) somewhat slow,
Leading to the grave.
Where the grass is growing,
(And) none (ever) mows it;
Breaks it (but) the wind,
And none gathers it.
Now, from now on, you
Are going from us
On a way (that's) long
(And) without return.
At the midway mark
There is a great mire,
And it will besmirch
(All) your garments (fair).
Who shall wash them (then)?
(It will be) your wife.
And she'll send them (back)
By the whistling wind
In the ground to you.

1296.

Pine tree, pine tree, cousin pine tree,
Pine tree, what is it you've learnt,
That you've set out from your woods?
Oh, oh, oh, beloved sister,
Never would I have set out
From (the spot) where I grew up,
From amidst the swarthy soil;
Only, (see,) I used to have
A sworn brother, sister mine,
(Right) in your own village, here.
(And) he sent out after me
His three cousins from the village.
Long they wandered in the woods,
(But) none (other) found like me,
(None) as tall and wonderful.
Yet they would not me have found,
(On the spot) where I grew up,
But the wind began to blow,
And I swayed upon my stem,
(So) they caught a sight of me.
And to me there came (amain)
Two (of them) with (their) two axes,
For to cut me to the ground.
But, when they had cut me (through),
They did let me have my way
Until to the ground I fell;
(So) my limbs stayed (fast upon me)
(And) they did not come apart.
Thereupon, when they had seen
That my limbs did not forsake me,
Nor a (single) one was broken,
On two poles they fastened me,
And with me they (then) set out,
Downward (going) toward sunrise;
They set out upon a path,
Toward sunrise (made their way).

IV. Hora mortului;[1] *La priveghiu*[2]

1297 a.

Hoy do lina titilina,[3]
Let's climb to Jerusalem,
For from thence, oh Lord, are (coming)
Seven wagons loaded down
All with deacons and with priests,
But they're mostly patriarchs.
Whither (are you going), priests?
To share out the lands (we're going).
Mind you share them fairly out,

[1] The Dead Man's (Mourning) Song.
[2] At the Wake.
[3] The meaningless jingle that constitutes the first verse of the original (to provide an approximative rhyme for the second verse) has been left in.

Faceți și mortului parte.
La capu pământului
Este-un păr și este un măr.
Păru face pere-amari,
Pere-amari părinților;
Măru face mere dulci,
Mere dulci streinilor.
La tulpina părului
Este-un pat mândru 'ntiat[2])
Cu scânduri dalbe dă brad.
Dar în pat cel d-așternut
Iarbă verde după rât;
Peste iarbă și-o perină,
Și[1]) d-aibă mortu hodină.
Dar în pat cine-i culcat?
Mortu că îi mort dă beat.
Da nu-i beat dă băutură,
Ci-i beat dă păhar amar,
Care moartè i-l-o dat.
Din ceasu ce l-o băut,
Cu gură n'o vorovit,
Nici picior n'o legănat,
Nici brânca n'o rădicat.
1) = să. 2) = încheiat.
(644 a. Urviș, φ)

1297 b.

Haị dă /: Haị di (sic) linuị titilinụ :/,
/: Și[1]) suim la Rusalimụ :/,
Că d-acolo, Doamne, este
Patru carii d-încărcate
l. 5-9 = var. a., l. 5-9
Și[1]) faceți eievi[2]) parte,
Și dă-alătuț dă un strat,
Și dă-alungui doi stânjeni.
l. 13-16 = var. a., l. 11, 12, 15, 16
Păru face pere-amare,
Pere-amare-a pruncilor.
1) = să. 2) = aievea = în ființă.
(644 a. Șoimi, φ)

1297 c.

/: Și[1]) suim la Rusalimụ :/,
/: D-acolo și[1]) ne 'ntâlnimụ :/
/: Șapte care d-încărcate :/
Tăt dă popi și dă dieci.
-D'îndi mereți, popi și dieci?
-Și[1]) 'mpărțim pământurile.
-D-împărțeți în direptate,
Și faceți eievi[2]) parte
Dă-alătuț de doi coțuți,
Dă-alunguț cât on strătuț.
1) = să. 2) = aievea = în ființă.
(644 b. Dumbravița-de-Codru, φ)

1297 d.

Luaịu-mă, dusăịu-mă
Da la - - la răcori
/: Păn' grădina Grecilorụ, ră :/ Grecilorụ.
Dar acolo ce-mi văzui?
Da d-un pat mândru de brad.
Dar în pat cine-i culcat?
Da N. N. îmbătat.
Dar cine l-o îmbătat?
O mortiță grăbnică,
Șede 'n colțu măsii.
Și iacă limba-i s'o prinsă,
Dede maica 'n ol cu apă,
Că mă duc d'aici la groapă,
De-i la soare, la răcoare.
(650 d. Budureasa, φ)

1298 a.

Pă dealu bisericiị
Mărgu-și popiị și dieciị.
/: D-îndi mereți, popi și dieci :/ dieciị?
/: Noị merem dă-și împărțim :/,
/: Împărțim pă direptate :/ direpta';
/: Și facem și dichiị (sic) parte :/ par'.
/: Vine moartè cu friguri :/ friguri,

Give the dead man, too, a part.
At the confines of the earth,
There's a pear and there's an apple.
Bitter pears the pear tree yields:
Bitter pears unto the parents;
Apple tree yields apples sweet:
Apples sweet unto the stranger.
At the foot of apple tree
Stands a bed handsomely fashioned,
Made of fair white boards of pine.
But the bedding of that couch
Is green grass out of the field;
On the grass (there is) a pillow
For the dead to rest (upon).
But who's lying in the bed?
The dead man, for he's dead drunk.
Yet he isn't drunk from drink,
He's drunk of the bitter glass
That was given him by death.
From the hour when he drank it,
He was uttered no speech (more),
Neither has he swung his foot,
Nor (again) his hand has lifted.

1297 b.

Hi-da, hi-dee, lee-noo-titilinoo![1]
Let's climb to Jerusalem,
For from thence, oh Lord, are (coming)
Wagons four (all) loaded down
[Lines 5–9 = lines 5–9 of *1297a.*]
And a true share give (to all):
(Let it be) a bed's width wide
And two fathoms (be) its length.
[Lines 12–16=lines 11, 12, 15, and 16 of *1297a.*]
Bitter pears the pear tree yields:
For the children, bitter pears.

1297 c.

Let's climb to Jerusalem,
So that there we might encounter
Seven wagons loaded down,
All with deacons and with priests.
Whither go you, priests and deacons?
To share out the lands (we're going).
Mind you share them rightfully,
And a true share give (to each):
(Let its) width be of two ells,
And a bed's width be (its) length.

1297 d.

I set off (and) I went off
From – – – – – to coolness,
Through the garden of the Greeks.
And what (was it) I saw there?
But a handsome bed of pine.
But who lay upon the bed?
Why, /so-and-so/ drunk.
But who (was it) made him drunk?
(Lo, it was) a hasty death,
Sitting at the table corner.
And his tongue, see, was caught fast;
Mother gave a jug of water:
To the grave I go from here,
From the sun into the cool.

1298 a.

Up the hillock of the church,
Go the deacons and the priests.
Whither go you, priests and deacons?
We are going to share out,
Fairly shall we make a sharing,[2]
Give the victualler a share, too,[3]
Death with fevers comes along,

[1] The meaningless jingle of the first verse in the original is rendered here, with approximation, phonetically.

[2] There is no clue in the text as to what is to be shared out. But there is another possible reading for this verse: We are off to share out justice. The wording, however, makes this somewhat unlikely.

[3] Actually, *dichiu* is the victualler of a monastery, that is, the monk in charge of provisioning the community.

/: Şi să bagă pân ziduri :/ ziduri, (I. / II.)
Şi tăt umblă şi găseşte,
Până pă uom şi 'ntâlneşte.
Vine moarťe ca şi-un leu,
Şi duce sufletul mňeu;
Vine moarťe ca un gând,
Şi mă iè după pământ.
Haidaţi, fraţi şi veriseňe,
Şi mă 'mpodobiţi cu peňe;
Haidaţi, fraţi şi voi, surori,
Şi mă 'mpodobiţi cu flori;
Haidaţi, surorile mele,
Şi mă petreceţi cu jele.
(654. Coţiglet, φ)

1298 b.
/: Pă dealu bisericii-rie :/,
r.,
/: Mârgu-şi popi şi d'ieciu-rie,
r.
-/: D-înďi merieţi, popi şi d'ieciu :/?
r.,
— • —
r. Hoi — — grădina mie.
(650a. Corbeşti, φ)

1299.
53a. 1-5 b.c. ~ 1-4 f. 2-6 Crişup, Crişup, d-apă reci,
Ia lostriţa şi mă treci,
1.r.,
/: Sam sam sam şi[1] nu mă 'ňieci :/,
1.r.,
/: Că n'ai popi şi[2] mă sclujeşti :/,
1.r.,
Nicii dieci şi[2] mă petreci,
1.r.,
Dacă, maică, nu mă crezi, 53a. 10-13
Treci în casă şi[2] mă vezi, 431, 6-9
2.r.,
Ia-mi pânza după obraz, 1173a. 46-51
Şi[2] vezi moarťi cu neacaz, b., 19-22
3.r.;
Dacă, maică, nu mă crezi, 1299 6-13
Treci în casă şi mă vezi,
2.r.,
Ia-mi pânza după picioari,
Şi[2] vezi moarťi 'nşălătoari,
4.r.
— • —
1.r. Floari dalbă dă lagreci (?).
2.r. Floari dalbă dă livezi.
3.r. Floari dalbă dă ligrazi (?).
4.r. Floari dalbă dă cicori.

1) = Ia samă să. 2) = să.
(650c. Drăgeşti, φ)

1300.*
Dăsfăţăriľe lumieşti
Toaťe simbre şi povieşti,
Vezi dară ci ťi încreďe
Ia 'n lumina vă-mi ňiděje.
Ceasu morţii ťi d-aşteaptă,
Totdeauna şi[1] fii gata.
Haidaţi, fraţi, haidaţi, surori,
Că v'oi podobi cu flori;
Haidaţi şi voi, coconaşi,
Puii maichii şi rămaşi.
Da cine vă perie,
Uori ploaie dac' o ploaiè?
Hoi, puiţi, cine vă unge,
Uori neaua când o va ninge?
Păn' grădina Grecilor,
Păn' frunza tersecilor[2]
Fac' un pat împerinat,
Şi măicuţa 'n el culcat.
Dar în pat ce-i aşternut?
Floricele dă pă câmp,
Iarbă verde dă pă rât,
Păstă iarbă-o ciergă albă,
Păstă ciergă şi-o perină,
Şi[1] aibă maica hodină.

1) = să. 2) < piersică.
(655. Pocioveliște, φ)

1301.
-/: Mei[1], surată, meii :/ mei, (I. / II.)
/: Mână şi d-ameľe uoie :/ uoi. (I. / II.)
-/: Mâna ľe-oi, mâna-ľe :/ mâna. (I. / II.)

And it comes in through the walls,
And keeps going and (keeps) seeking
Until man meets face to face.
Death comes in just like a lion,
And my soul it takes (away);
Death comes in just like a thought,
And it takes me off the earth.
Come along, brothers and cousins,
And with nosegays deck me out;
Come along, brothers and sisters,
And with flowers deck me out;
Come along, oh sisters mine,
And go with me sorrowing.

1298 b.

Up the hillock of the church,
Refrain
Go the deacons and the priests.
Refrain
Wither go you, priests and deacons?
Refrain

Refrain: *Hoy, – – – – my garden.*

1299.

Crish,[1] oh Crish, you icy water,
Take the boat and cross me over.[2]
1st Refrain
Mind, mind, mind, and drown me not;
1st Refrain
For you have no priests to shrive me,
1st Refrain
Nor yet deacons to go with me.
1st Refrain
Mother, if you don't believe me,
Come into the house and see me:
2nd Refrain
Take the sheet from off my face,
And see woeful death (itself).
3rd Refrain
Mother, if you don't believe me,
Come into the house and see me:
2nd Refrain
Take the sheet from off my feet,
And see guileful death (itself).
4th Refrain

1st Refrain: White flower from the Greeks (?).
2nd Refrain: White flower of the orchards.
3rd Refrain: White flower of the yards (?).
4th Refrain: White flower of chicory.

1300.

The enjoyments of the world
(Are) all tales and cravings only,
Have a care, therefore, and trust
Only in the light of hope(?).
Hour of death is waiting for you,
Mind that you be always ready.
Brothers, sisters, come along,
For with flowers I'll bedeck you;
Come, you little ones, as well,
Mother's chicks and left (behind).
Who shall brush (your hair for) you?
Rain perhaps, if it should rain?
Little chicks, who shall anoint you?
Snow perhaps, if it should snow?
Through the garden of the Greeks,
Through the leafage of the peach trees,
See, a bed with pillows decked,
And, laid out upon it, Mother.
But what bedding's on the bed?
Little flowers from the field,
And green grass out of the meadow,
A white sheet over the grass,
On the sheet a pillow too,
So that Mother might have rest.

1301.

Be off, sister, go, go off,
Drive my sheep along as well.
I shall drive them, I shall drive.

[1] Criș is the name of three streams that flow together into the Tisa.

[2] *Lostrița*, found in this text, is the Rumanian name of the land-locked salmon of the Danube basin (*Salmo hucho*). This seems to be an erroneous substitution for *luntrița*: a small boat.

Spune câtă maica mè,
De și nu m' aștepte
Cu prânzuțu, cu- aldumaș
Și cu d-apă rece 'n masă,
Că și io prânzi uar inde:
În vârvuț de codru
La masă de lotrii,
Dară cu tri lotrii
Ca-și tri frați d'a mei;
53a.,7-9 Că io d'aici atunci oi mere,¹) 749,15-17
496,10-14 Când o face plopu pere 1177a. 7-13,22-27
Și rățita vișinele b.,8-14
Și-o mâncat dracu de ele. c.,9-12

¹) = mergi.

(642. Suplacul-de-Tinca, φ)

1302.

|: Rupe,-a drago, d'îmi grăiește :|,
[De cu noi mai povestește.
Decând cu noi n'ai vorbit,
Buzele-or îndrăvănit,
Uoții or împănjenit.
Și noi, drago, ne-o ruga,
Să mai vin Dumineca,]
|: Măi vină, drago, la noiu :|,
|: Ca și noi te-om așteptaie :|
cf. |: Tăt cu prânzu cald de masă :|
688,6-11 |: Și cu apa riece 'n vasă :|.
1256,8-13 Prânzu 'n masă s'o răsit,
1285,61-66 Apa 'n vasă s'o 'ncălzit,
Și la noi n'ai mai venit.

(647 b.c. Grădiște, φ)

1303.

Dară, dară, milă, dară,
Da și-ai stat de n'ai lucratu,
|: D'ai luat drumu de-alungat :| alungatu.
[Pă care drum ai plecat:
Pă drumu cu viorele,
Unde nu-i dor, nici îi jele,
O pă drumu cu bujor,
Unde nu-i jele nici dor?]
|: Și 'n capătul drumului :| drumului
|: Est' o lină de fântână :|,
Tu mi-i sta și-i d-odjini.
Neam 'nainte ți-o ieși,
Ți-o ieși cu mic, cu mare,
Ți-or ieși cineri, bătrini;
Și ți-or ieși și vecinii,
Și pă urmă neamurili.
Și-o ieși și maica mea
Și de mine o 'ntreba,
Să spun că mi-s sănătoasă,
Numa nu mi-s baș voioasă.
La o dzi dar la dzi mare,
Tăt la Paști și la Rusalii
Să vin tu pă gostie¹)
Că io prânzu oi găta,
Și-apă riece oi aduce,
Și de tăt doru ne-o triece.

¹) < гостију (sârb.), = ospeție.

(630 g. Vălcani, φ)

1304.

|: Când îmi plec, drago, din locu :|, N
Ce las gardii de năroc? On
chischineu negru ciernit,
Să le fie de jelit.
Roagă ce, drago, ce roagă
De cinstiții de preoții
Ca să meargă mereuți
C'acu mi-am pornit pă cale,
Că mi-am pus piciorul 'n scară,
Și-acu trec într'alta țară.
Și noi, drago, ne-om roga (sic),
Când țoală ți-i imoasă,
Tu la noi să l'e trimeți
Pă suieru vântului
Din fundu pământului,

Say unto my mother (thus):
That she's not to wait for me
With the meal, with treat of drink,
And with water cold at table;
Because elsewhere I shall eat:
On a peak that's wooded,
At a robbers' table,
Even with three robbers,
Like my own three brothers;
For I shall go off from here
When the poplar tree yields pears,
And the willow sour cherries,
And the devil's eaten of them.

1302.

Dear, begin to speak to me,
(And) to talk with us again.
Since we spoke together last,
(See,) your lips have grown unbending
(And your) eyes have darkened over.
And we, dear, will raise a prayer
That you come again on Sunday.
Come to us again, (my) dear,
For we too shall wait for you,
With a warm meal on the table,
With cold water in the jug.
Meal on table has grown cold,
Water in the jug's grown warm,
And you haven't come to us.

1303.

More's the pity, more's the pity
That you stopped (and) didn't work,
That you've gone along (your) way.
On which way have you set forth?
On the way with violets,
Where no yearning is nor sorrow?
Or the way with peonies,
Where no sorrow is nor yearning?
At the ending of the way,
There is an untroubled well,
- - - - - - - - - -
You shall stay and you shall rest.
Kinsfolk will come out before you,
They will come, both big and small,
They will come, both young and old,
And the neighbors will come too,
Afterwards the kin will come.
And my mother will come also
And she'll ask you about me.
Tell her that I'm in good health,
But that I'm not very cheerful.
(And) some day, but on a feast day,
Easter Day and Whitsun too,
Come and have a feast (with me);
For I'll cook the meal myself,
And cold water I shall fetch,
And all yearning we'll get over.[1]

1304.

When I go, dear, from (some) place,
What do I leave the host for luck?
A black kerchief (fit) for mourning,
That for sorrow they might have it.
Make a prayer, dear, beseech,
(Pray) the venerable priests
That they softly go along,
Because now I have set off,
Set my foot inside the stirrup,
And now cross to another land.
And we, dear, shall raise a prayer:
When your clothing should get soiled,
You're to send it (back) to us,
On the whistling of the wind,
From the bottom of the earth;

[1] The speaker is a woman. The text is sung on her behalf by the mourner.

Că și noi ți-l'e-om spăla,
L'e-om spăla în fered'eu,
Că te-ai dus la Dumnezeu;
Și ți-l'e-om spăla frumos,
Că te duci la Hiristos.
(647 a. Păucinești, ϕ)

1305.
Să ieĭ, taĭcă, sama biňe,
Ciňe 'n cal'e ți-o ieși:
Ĭar un stol d'e golumbeĭu.
|: Da nu-s, dragă, golumbeĭu :|,
Ci-s, dragă, părinții t'eĭu.
Și ce-or da a d-întreba,
Șe iaste pă lume asta?
Tu să spuni în direptate,
C'ai rămas în strinătate.
(647 f. Feregi, ϕ)

1306.
|: Drago, tiňere (sic) fetiță :|,
|: Cu păr galbăn în cosîță :|,
Și cu păru desplătit,
Puțin ani ai împlinit,
Și de noi te-ai despărțit.
(647 e. Râu-de-Mori, ϕ)

1307.
|: Und'e, dragă, ți-aĭ pl'ecatu :|: 3x
|: Or la târg să târguieștiu :|,
O 'n pământ să putreziești?
Apleacă-te, vârv de casă,
Că-ți pleacă ha bună gazdă;
Apleacă-te, vârv de șură,
Că să duce gazda bună.
(647 d. Nucșoara, ϕ)

1308 a. [Two texts: 1-21, 22-31]
|: P'acest râtu I. mohorîtu :| II. mohorît
|: Mere-un hînceĭu I. cierňitu :| II. cierňit.
I. Dar nu-ĭ ňi[1] |: II. Dar nu-ĭ cierňit | cu I. cierňeală :| II. cierňeal,
|: Că-ĭ învăcsît cu I. văcsale[2] :| II. văcsal.
În hînceu ce-i așternut?
Rogoz verdie de pă rât,
Pieste rogoz și-o perină.
Pe perină cine doarme?
Dar io, Ană jalnică.
După hînceu cine-aleargă?
Dar mumă-sa jalnică.
Și Ana din grai grăiè:
– O tu, mamă, draga mè,
O tu-aleargă, o te lasă,
Că de miňe ești rămasă.
Dar Ana din grai grăiè:
– De-aș avè-o mamă cu ňilă,[3]
Iè numele ňi[4] l-ar scrie
Pe cornu covății.
Cân' ptită[5] o frământa,
Din ochi lacrămi i-ar ptica.
Să mustră moartea cu cucu.
Dar moartea din grai grăiè:
– Schimbă-dzi glasu tău cu ňeu.[6]
– Ba io nu ňi[4] l-oi schimba:
Cine-aude glasu ňeu,
Fete mari să împletesc,
Uochii ňici[7] să veselesc;
Cine-aude glasu tău,
Fete mari să despletesc,
Uochii ňici să sărătesc.

1) = nici. 2) = învăpsit cu văpseale. 3) = milă. 4) = mi. 5) = pită. 6) = meu.
7) = mici.

(641 a. Ungheni, ϕ)

1308 b.
Pe cel râtu mohorît
Merе-un car negru cierňit.
Da în car ciňe-ĭ culcat?
Da zo, nene supărat.
|: După car ciňe aleargă :|?
Da lelea în hainii negri,

For we'll wash it clean for you,
We shall wash it at the bath,
Because you have gone to God;
We shall wash it handsomely,
Because you have gone to Christ.

1305.

Father, mind that you mark well
Whom you meet upon your way:
(See, it is) a flock of pigeons.
But they aren't pigeons, dear,
For they are your parents, dear.
And if they should ask of you
What there is upon this earth,
(Mind) you tell them truthfully
That you have remained abroad.

1306.

Youthful little girl beloved,
With the tress of yellow hair,
With your hair all hanging loose,
Few have been the years you've lived,
And you've taken leave of us.

1307.

Whither have you gone, my dear?
To the market for to market,
Or into the ground to rot?
Gable of the house, bow down,
Your good owner is departing;
Bow down, gable of the barn,
Your good owner's going off.

1308 a.

On this darksome meadowland,
Goes a cart decked out in mourning.
But it's not hung with dark hangings,
For it's painted with (black) paint.
What is strewn inside the cart?
From the meadow, sedge grass green,
And a pillow's on the sedge.
Who is sleeping on the pillow?
But myself, Ana the woeful.
(And) who runs behind the cart?
But her mother sorrowing.
And Ana spoke out and said:
Oh you Mother, my beloved,
Either run or else leave off,
For you are bereft of me.
Ana yet spoke out and said:
If I had a tender mother,
She would (surely) write my name
On the handle of the trough.
(So,) when she will knead the dough,
From her eyes the tears will drop.
Death had quarrel with the cuckoo,
Death yet spoke and said (to him):
You should trade your voice for mine.
Nay, I shall not change my voice:
Each and all who hear my voice,
(If they're) maidens, braid their hair,
Little eyes are of good cheer;
Each and all who hear your voice,
(If they're) girls, undo their hair,
Little eyes are filled with brine.

1308 b.

Through that darkling meadowland,
Goes a black cart, decked in mourning.
But who's lying in the cart?
By God, woeful elder brother.[1]
(And) who runs behind the cart?
But big sister[2] in black clothes,

[1] *Nene* (pronounced NEH-neh) is a respectful form of address for an elder brother or, in general, for an older, unrelated man.

[2] *Lele* (pronounced LEH-leh) is the feminine equivalent of *nene*, but is also used as "wench" might be in English.

Cu păr negru despletit,
Cu lacrămi până 'n pământ.
O tu, nene, dragu mněu,
De-avea o mamă cu ňilă[1]
Iè numile ți l-ar scrie
În cornuțu covății;
Cân' pita va frământa,
La scrisoare s'ar uita,
Din uădį[2] lacrămi ar versa.
O tu nene, dragu mněu,
De-avea un frate cu ňilă,
El numile ți l-ar scrie
Pe cornuțu plugului;
Cân' cu plugu ar ara,
La scrisoare s'ar uita,
Din uădi lacrămi ar versa.
O tu, nene, dragu mněu,
De-avea o soră cu ňilă,
Iè numile ți l-ar scrie
Pe brâgla războiului;
Când iè cu brâgla ar da,
La nume-ți s'ar uita,
Din uădi lacrămi ar versa.

1) = milă.
2) < uățį < uăchį < uochį < ochį.

(641 b. Nasna, φ)

1309 a.

|: Pe din sus de Ibănejdį :|
Mer' caru Giurgiuvenesc. N
Caru-i negru, boii-s negri,
Pogăniciu-i și mai negru.
Da în car cine-i culcat?
Lucreția o răposat.
După car cine-și aleargă?
Da maică-sa jalnică
Cu cofa, cu lumninele,
Cu tițeri,[1] cu prescurele,
Să-i deie de prânz din ele.
Lucreția din grai grăiè:
-Uăr[2] te-aleargă, uăr te lasă
Că de mine ești rămasă,
C'am mâncat poame din rai,
Și-am băut apă din plai,
Și mni-am găsit mai bun trai.
- - - - • - - - -
Noi îți cântăm cântecu,
Domnu-ți ierte sufletu;
Noi îți cântăm cânteca (sic),
Domnu-ți ierte viața.

1) < tányér (ung) = farfurie. 2) = or.

(652 b. Orșova, φ)

1309 b.

3x |: Pi d'eal pi la Ibăňejd'į (I. II.) :| Ibăňejd' (III.)
|: Merį cară (sic) Giurgiuveňeșt'į (I. II.) :| Giurgiuveňeșt' (III.)
Caru-i negru, boii-s negri,
Pogăniciu-i și mai negru.
Da zo 'n car că ce duce?
Da tăt pânză și mătasă
Și scânduri dalbe de casă.
Da după car cin' era?
Da zo Floarea jălnica
Tăt plângând și suspinând
Și dealuri și uîntrebând;
Cu păr galbin despletit,
Cu lacrămi până 'n pământ.

(652 a. Hodac, φ)

1309 c.

|: Din sus d'inspre răsărit :|
|: Viňe-un car ňegru cerňit :|.
Dar zo 'n car ce-i încărcat?
Haină neagră de mătasă
Și scânduri dalbe de casă,
Leacurile 'n tri ulcele.
T:·. paseri negri-o zburat,
Leacurile le-o vărsat,
Și Petru c'o răposat.

(653. Idicel, φ)

With black hair loose down her back,
With tears (dropping) to the ground.
Elder Brother, my beloved,
If you had a tender mother,
She'd be writing down your name
On the handle of the trough;
(Then,) when she'd be kneading dough,
She would look upon the writing,
Tears start shedding from her eyes.
Elder Brother, my beloved,
If you had a tender brother,
He'd be writing down your name
On the handle of the plow;
(Then,) when plowing with the plow,
He would look upon the writing,
Tears start shedding from his eyes.
Elder Brother, my beloved,
If you had a tender sister,
She'd be writing down your name
On the harness of her loom;
(Then,) when weaving with her loom,
She would look upon the writing,
Tears start shedding from her eyes.

1309 a.

Over above Ibaneshti,[1]
Goes a cart with side-frames on it.[2]
Black's the cart, the oxen black,
(And) the driver's blacker still.
But who's lying in the cart?
(It's) Lucretia, (who) is dead.
(And) who runs behind the cart?
But (it is) her woeful mother,
With the jug (and) with the tapers,
With plates of communion wafers,
To provide a meal for her.
Said Lucretia (unto her):
Either run or else give up,
For you are bereft of me;
For I've eaten fruit from heaven
And drunk water from the heights,
And I've found a better life.

. . . . * . . . .

(Lo,) we sing the song for you,
May the Lord forgive your soul;
(Lo,) we chant the chant for you,
May the Lord forgive your life.

1309 b.

On the hill by Ibaneshti,
Go the carts with fitted frames.
Black's the cart, the oxen black,
Blacker still the driver is.
But, I swear, what bears the cart?
(It is) linen, cloth of silk,
And white boards for household use.
And who was behind the cart?
('T was,) I swear, the woeful Floarea,[3]
All a-weeping and a-sobbing,
And a-questioning the hills;
With (her) yellow hair undone,
With tears (dropping) to the ground.

1309 c.

From above, out of the sunrise,
Comes a cart decked out in black.
But, I swear, what's in the cart?
(It is) a black silken dress
And white boards for (building) house,
In three jugs, the remedies.
Three black birds came flying (by)
And they spilled the remedies:
Peter's given up the ghost.

[1] Ibănești is a village in the district of Mureș.

[2] *Giurgiuvenesc*, found in this text and the immediately following one, is an adjective indicating the origin of the cart to be either Giurgiu or Giurgiuveni. Neither of these two places has ever had any particular type of cart named for it. On the other hand, *giurgiuvea* (or *cercevea*): a frame, does not give any such adjectival form. The latter association, however, makes at least a modicum of sense in the context.

[3] A very common woman's name in Rumania (Flower).

1309 d.

/: Pe-i ce'râtu mohorîtu :/
/: Merg-un car ñegru cerñitu :/.
/: Caru-i ñegru, boii-s ñegri :/,
/: Pogăñiciu-i şi mai ñegru :/.
/: Da zo 'n car ciñe-i culcatu :/ ?
/: Da Iuuon o răposatu :/.
cf. 691,8-16 Ie-ţi, Iuoane, ziua bună 1211
779 a. 1-5 Şi de grădină cu flori, 1260
b., 1-8 Dela fraţi, dela surori;
Dela strat de floricele, 1288 5-16
780 7-10 Dela veri şi dela vere; 1330 5-14
Dela strat de busuioc,
Dela ficiorii din joc.
(661 a. b. Voiniceni, φ)

1309 e.

Pe 'cer' râtu mohorîtu
Merg-un car negru cernitu. N
Caru-i negru, boii-s negri,
Pogăniciu-i şi mai negr.'
Da în car şine-i culcat?
N. N. o răposat.
După car şine-aleargă?
Maică-sa cu leacurile,
Să-i adune durerile.
(646 b. Lechincioara, φ)

1309 f.

/: Câtu-i dealu de-alungu :/,
/: Mierig-un car cu patru boi :/.
/: Caru-i ñegru, boii-s ñegri :/ ñegri,
/: Pogăñiciu-i şi mai ñegru :/ ñegr!
Dar în car cine era?
(656. Feneş, φ)

1310.

/: De-o lună, de-o săptămână :/
/: Umblă moartea pân grădină :/.
/: Rupe iarbă, rupe nalbă :/,
/: Rupe-un şir de ciliñină (?) :/
Dila Mariă din inimă.
O moarte, mânca te-ar foc,
C'aicea nu ţi-o fost loc.
Io, moarte, te-aş întreba:
O tu-i şi în direptate
Pe hudiţă cè mai strâmtă
La copii fără măicuţă,
Pe hudiţă cè mai largă
La copii fără tăicuţă?
Io, moarte, te-aş blăstăma,
Da, moarte, nu eşti de vină,
Că tu meri, unde te mână
Şi tu, moarte, eşti mânată,
Unde zilele să gată.
Bucinat-o harhanghiel
Cu bucin galbăn de ceară,
Să s'audă 'n nouă ţări.
În nouă ţări s'auzit
Şi Mariă a'ntârziut.
O tu Mariă, draga mè,
Frumoasă ţi-o fost faţa,
Scurtă ţi-o fost viaţa;
Frumos ţi-o fost numile,
Scurte ţi-o fost zilile.
O tu Mariă, draga mè,
Uită-te la mistecap(?),
De veri, dragă, ce-ai lăsat.
Ai lăsat un brad înalt
Şi pe bărbat supărat.
Şi te uită la ciciuri 1)
De veri, dragă, ce-ai lăsat?
Ai lăsat muşcată lată,
Pe maică-ta supărată.

1) = chiciuri.

(658 a. Nasna, φ)

1309 d.

On that darkling meadowland,
Goes a cart decked out in mourning.
Black's the cart, the oxen black,
Blacker yet the driver is.
In the cart, by God, who's lying?
But (it's) John (who's) passed away.
(Now,) John, you (must) say goodbye
To the garden with (its) flowers,
To your brothers, to your sisters,
To the bed of little flowers,
To your cousins, men and women,
To the bed of basil herb,
To the young lads from the dance.

1309 e.

On this darksome meadowland,
Goes a cart decked out in black.
Black's the cart, the oxen black,
Blacker still the driver is.
But who's lying in the cart?
/So and so/ (has) passed away.
(And) who runs behind the cart?
(It's) his mother with the physics,
To allay his sufferings.

1309 f.

Up the whole length of the hill,
Goes a wagon with four oxen.
Black's the wagon, black the oxen,
(And) the driver's blacker still.
But who was it in the cart?

1310.

For a month (now), for a week,
Death's been walking in the garden.
Plucks the grass, plucks hollyhocks,
Plucks a sprig of laurel spurge[1]
From Maria's (very) heart.
Oh, may fire eat you, death,
Because here was not your place.
Death, I want to ask of you:
Rightfully, where should you be?
In the narrowest of alleys,
With the waifs that have no mother?
(Or) upon the widest alley,
With the waifs that have no father?
Death, I'd set a curse upon you,
But, death, you are not to blame,
For you go where you are bidden,
And you, death, are sent to go
Where the days come to an end.
The Archangel's trumpeted
With a trump of yellow wax,
To be heard throughout nine lands.
He was heard throughout nine lands,
And Maria was (too) late.
Oh Maria, my beloved,
Beautiful has been your face,
(All too) short has been your life;
Beautiful has been your name,
(All too) short have been your days.
Oh Maria, my beloved,
Look (around) about (your) head (?),
To see, dear, what you have left;
You have left a pine tree tall
And (your) husband sorrowing.
And look (down) about (your) feet (?),
To see, dear, what you have left;
You have left a broad geranium (?)[2]
(And) your mother full of woe.

[1] *Ciliňină*, rightly *tulipin* or *tilipin*, is the Rumanian name of the poisonous shrub *Daphne mezereum*.
[2] Possibly, "a wide mustache," referring to the husband of the deceased.

1311 a.

|: Mere moartea pân' grădină :|
Tăt zmulgând la rădăcină
Şi pe om d'ila inimă. N
Rămas, fraţi, rămas, surori,
Cum aş fi picat d'i nori.
Să fii, maică, sănătoasă,
Că nu mergem noi de-acasă!
Mulţamesc, maică, frumos,
Că d'ila rele ne-ai scos.
Să fii, maică, sănătoasă
Şi pentru ceia de-acasă!
Te sărut şi eu te las,
Că mă duc la meu sălaş.
Rămas, buni, rămas, iubiţi,
Mai departe mă depărt.
Cinstiţi fraţi, cinstiţi surori,
Că io de icea mă duc.
Faţa io vi oi cinstesc,
Pre mine m' o ominiţi
Şi de-aci mi şi cinstiţi.
(659. Gherla)

1311 b.

D'e-o lună d'e-o săptămână
Jumblă moartea prin grădină;
Rupt-o-un măr d'in rădăcină,
Rupt-o-un măr d'in rădăcină
|: Şi pe Jiuon d'in inimă :|.
(660 e. Hodac, ф)

1312.

|: Mânşe-te focu, de moarte :| moart',
|: Cum umbli fără dreptate :| dreptat'! N
Tu aişea şe-ai cătat,
Că noi nu te-am aşteptat.
Tu te du între păduri,
Unde sânt copii singuri;
Şi te du între copaşi,
Unde sânt copii săraşi.
(657. Lechincioara, ф")

1313.

|: Mânce t'e-ar focu, d'e moart'e :|,
C'ai viňit pi su păduri,
C'ai viňit pi su păduri,
|: Şi-ai lăsat copii sînguriu :|;
|: Şi-ai viňit pi su copaşiu :|
Şi-ai lăsat copii săraşiu.
(649. Poarta, ф)

1314.*

Cum nu-i mortea tâlhar mare,
|: Că iè nici on pretin n'are :|,
|: Nu-i îi frică d'e voiňiciă :|,
|: Nici i-i mňilă d'e prunci mňiciă :|;
|: D'e bătrâni nu-i îi ruşiňe :|,
La hei[1] tineri încă vine.
Tristă moarte 'nverinată[2]
Şi în veci nevindecată;
Tristă moarte şi tirană
Ne-a făcu' la suflet rană.

1) = cei. 2) = înveninată ?

(660 a. Orşova, ф)

1315.

|: Cântă cucu 'n vârv d'e nucu :| nuc,
|: Moart'ea cântă 'n vârv de ciungu :| ciung.
|: Du-t'e, moart'e, la focu :|,
Că pe une-ai cântat tu,
Căşil'e l'e-ai pustuit,
Copiii i-ai sărăşit.
(645. Râpa-de-Sus, ф)

1316.

În lumea moartea-i mai mare,
Jè pe ňime pretin n'are;
Ňi[1]-o dat păhar veňinosu,
Când l-am beut, am cast[2] josu.
Când păharu ňi-l-o dat,
P'inima ňi-o săgetat.

1) = mi. 2) = căzut.

(660 f. Băla, ф)

1311 a.

Death is going through the garden,
Plucking roots out all the time,
And the man out of the heart.
Farewell, brothers, farewell, sisters,
I'm as fallen from the clouds.
Mother, a good health to you,
For we aren't leaving home.
Thank you, Mother, (very) nicely,
For you've got us out of ills.
Mother, a good health to you,
And to those who are at home.
I am kissing you and leaving,
For I go to my abode.
Farewell, loved ones, fare you well,
Farther off I (now) depart.
Honored brothers, honored sisters,[1]
For I'm going off from here.
I pledge honor to your face,
Treat me honorably, (too),
And from here pledge me as well (?).

1311 b.

For a month (now), for a week,
Death is walking in the garden;
Plucked an apple by the roots,
By the roots an apple plucked,
And (plucked) John out of the heart.

1312.

May the fire eat you, death,
How unrighteously you act!
Here, what were you looking for,
Since we weren't awaiting you?
Go amidst the forests, you,
Where the lonesome children are;
And among the timber go,
Where the needy children are.

1313.

May the fire eat you, death,
For you came out through the woods,
For you came out through the woods,
And you've left the children lorn!
And you came out through the trees,
And you've left the children poor.

1314.

How is death not a big robber,
Since it hasn't any friend?
It is not afraid of strength,
Nor to small babes merciful;
Without shame before the old,
To the young it comes as well.
Poisonous and woeful death,
And for evermore unhealing;
Sad and overbearing death,
It has wounded our soul.

1315.

Cuckoo sings in walnut top,
Death sings in a withered treetop.
Go into the fire, death,
For wherever you have sung,
You have laid the houses waste
(And) you've left the children poor.

1316.

Death is mightiest in the world,
It has no one for a friend;
It gave me a poisoned glass,
When I drank it, I fell down;
When it handed me the glass,
Through my heart it sent an arrow.

[1] A possible alternative reading for this verse: Drink (my) health, brothers and sisters. Here and in the following verses there is a confusion arising from the fact that the verb *a cinsti* means to honor, as well as to treat (someone) to a drink or to pledge a person's health. It is hard to determine the sense intended here.

1317.

Io zburat puiu, s'o dusă,
/: Pe creangă de măr s'o pusă :/;
S'o pus pe creangă uscată,
/: Să nu { zbură / cântă } niciodată :/.
Io mă duc, maică, de azi,
Doru meu ție ți-l las;
Io mă duc, maică, de mâne,
Doru meu ție-ți rămâne.
Mi-l grijește, maică, bine,
Cum ai grijit și pe mine,
L-învălă 'n năframă neagră
Și-l pune, măicuță, 'n ladă.
Maică, când doru te-ajunge,
Maică, la ladă te-i duce,
D'a și¹⁾ doru cum l-ai pus,
Io-oi și, maică, cum m'am dus.

cf. 183a. 7-12, b., 6-11; 687 5-15; 688 12-17

¹⁾ = fi.

(651. Hodac, φ)

1318.

/: Din grădină pe carare (sic) :/
Pagubă-i că-i iarba (sic) mare,
/: De nu poci mere mai tare :/
/: La o mele floricele :/,
Să le ud cu apă rece,
Doară de dor ne-a mai trece.
Dragile mele surori,
Ba plejiți și-a mele flori.
Le plejiți și le udați,
Dac' or crește, le purtați,
Pe mine nu m' așteptați;
Le udați și le plejiți,
Pe mine nu mă doriți,
Făr' pe mine mă jăliți.

(660 d. Râpa-de-Sus, φ)

1319.

/: N'are ce gândi omu, măi :/,
/: C'a trăit cât pământu, măi :/, N
Și-a face ce i-i gându,
C'a trăi o zi or două,
Să topcește ca și-o rouă.
Că viața omului
Ca și floarea câmpului:
Dimineața să 'nflorește,
Pisti zi să veștejește;
Iese din pământ afară
Și iè frumos să 'nflorește,
Vine bruma și-o pălește
Și-odată să betejește.
Floricica și-am fost eu;
O vrut bunul Dumnezeu:
Și frumos m'au înflorit,
Bruma morții m'o pălit,
Iac' acuma z' am murit.

(660 b. Urisiul-de-Sus, φ)

1320.

Hi hi hi boiții mnèii,
Că d'e-ar ști părinții mnèii,
Că voi pe mine m' îți duce
Și 'napoi nu¹⁾ m' îți aduce:
/: Coarnile le-ar zugrăvi :/,
Pcioarile (sic) le-ar potcovi.
Hi hi hi boiții mnei,
Că d'e-ar ști părinții mnei
Că voi pe mine m' îți duce,
Și 'napoi nu m' îți aduce:
Coarnile le-ar reteza,
Pcioarile le-ar ciumpava.

¹⁾ greșeală în loc de: și ?

(658 b. Urisiul-de-Sus, φ)

1321. [Correct place: as var. of 1297]

Dinăinte-acești case
Multă horbă să mai varsă,
/: De săteni, de popoeni :/.
Nu ș'¹⁾ ce sfaturi sfătuesc,
Fintirimul împărtesc.
Împărțiți îl cu dreptate,
Faceți și mortului parte
De-alungu cu stânjinu,

1317.

(Lo,) her chick has flown, it's gone;
On an apple limb it perched;
On a dry limb it has perched,
Nevermore again {to sing. / to fly.}
From today, Mother, I'm going,
(And) I'm leaving you with yearning;
I go, Mother, from tomorrow,
(And) my yearning stays with you.
Mother, take good care of it,
As you've taken care of me:
Wrap it up in a black kerchief,
Put it, Mother, in the chest.
Mother, when you start a-yearning,
Mother, to the chest you'll go:
If the yearning's as you put it,
I'll be, Mother, as I left.

1318.

In the garden, on the path,
It's a pity grass is tall,
And I cannot faster go
To the little flowers mine,
With cold water them to sprinkle,
Thus perhaps my yearning slake.
Oh beloved sisters mine,
Weed my (little) flowers too.
Weed them (well) and water them,
Wear them if they should grow up,
(But) for me you're not to wait;
Water them and weed them (well),
Have no yearning for myself,
Only (weep and) mourn for me.

1319.

A man oughtn't to believe
That he'll live as long as earth,
And he'll do what he intends;
For he'll live a day or two,
(Then) like dew he'll melt away.
Because (lo,) the life of man
Like the flower of the field is:
In the morning comes to bloom,
(And) by evening it's dried up.
It comes up out of the ground,
(Then) it flowers handsomely;
Hoarfrost comes and withers it,
All at once it's ailing sorely.
The small blossom that I was,
The Almighty willed it so,
Handsomely brought me to bloom;
Frost of death has struck me down:
Now, behold that I am dead.

1320.

Gee, gee, gee, my little oxen,
If my parents only knew
That you'll carry me away
And won't bring me back (again),
They would (surely) paint your horns,
(And) set shoes upon your feet.
Gee, gee, gee, my little oxen,
If my parents only knew
That you'll carry me away
And won't bring me back (again),
They would (surely) cut your horns off,
And would lame (your little) feet.

1321.

In the front (yard) of this cottage,
A large gathering spills (over),
Villagers and peasant folk.
I don't know what they're bespeaking,
They are sharing out the graveyard.
Mind you fairly share it out,
Give the dead man, too, a share:
(Let it be) a fathom long

Şi de-alatu cu braţu.
1) = ştiu.
(648. Urisiul-de-Sus, φ)

1322.
|: Flori galbini s'o ţudat :|,
|:Că xo ele-o răsări:|
Pe ceptuţu[1] Petruchii.
Petruca din grai grăi:
-Pe-a meu cept nu-ţi răsări.
Am maică şi m'a glăsi.
Şi cu lacrămi v'a stropci,
Rădăcina v'a peri.
Am maică şi m'a cânta
Şi cu lacrămi le-a uda,
Rădăcina s'a usca.
1) = pieptuţul.
(646 a. Idicel, φ)

*1323. [Correct place: as var. of 1314]
Împăraţii şi cu craii
Fac şetăţile cu aţi,
Caută să le iluiască[1],
Şi moartea să nu-i găsească.
Moartea e dujmană mare,
Iè pe nime pretin n'are,
N'are frică de voinici,
ll. 8-14 = № 1314, ll. 4-10.
1) < ileu < üllö (ung.) = nicovală.
(660 a. Comori, φ)

1324.
|: Negru-i, dragă, pământu-re :|,
|:Dă te-a mânca urîtu-re :|;
Negru-i, dragă, ca tina,
Te-a mânca supărc-rea.
Te-a mânca şi nice tare,
Că mai ai neamuri de-a tale.
(641 c. Poarta, φ)

1325.
Bucură-te, ţînt'irimă
Că frumoasă floară-ţi vine.
Da nu vine să 'nflorească,
Că vine să putrezească.
~~Bucură-te, temeţiu,~~
Cât adu-mi năcazu mnezu (?).
(643. Băla, φ)

1326.*
|: Rău am visat astă noapte :|, 3x
|:Că zăceai, bade, pă moarte :|. 3x
Io plângeam la capul tău,
Vai cât îmi părea de rău.
Bate-l cruce vis urît,
Că prea mult m'o amarît!
Că şi când m'am deşteptat,
Nu credeam că m'am visat,
Ci credeam că-i chiar aşa,
Că tu cumva vei zăcea.
Şi când mori tu, badea meu,
La ce foc să trăiesc eu!
Mult mai bine de-aş muri
Cu tine, bade, 'ntr'o zi,
Ca şi moartă să mă 'ngroapă
De tine, bade, aproapă,
Să-ţi şoptesc şi din mormânt,
Că nicicând nu te zăuit.
Că nu te poci zăuita,
Că ţi-o fost dulce gura,
Şi ţi-o fost bună mintea.
(660 c. Săvârşin, φ)

1327.
|: Lucră maica (sic) şi-i sîngură :|,
Dacă nu ţi-am fost io bună,
6/2 |:Dacă nu ţi-om fost io bună :|;
|: Lucră maica şi-i betează[1] :|,
Dacă nu ţi-am fost de treabă.
Nu-i bine, om aşa mândru
Ca să 'nstreină dă ludu.
1) < beteg (ung.) = bolnav(ă).
(650 b. Dumbraviţa-de-Codru, φ)

1328.*
|: O viaţă am şi eu :|
|: {Şi asta-mi / Şi de-aceia-mi} pară reu :|,
Căci nărocul meu plăcutu
|: În păreţi recii :|: În păreţii reci de lutu :| lut

And an arm's length (be its) width.

1322.

Yellow flowers have been boasting
That, by God, they would come up
On the breast of little Peter.[1]
Little Peter spoke and said:
On my breast you'll not come up;
I've a mother, and she'd mourn me,
And with tears would water you,
(And) your roots would wither up;
I've a mother, she'd bemoan me,
And with tears would sprinkle them,
(And) their roots would dry away.

1323.

(See how) emperors and kings, too,
Work long years to build up castles,
And to make them into strongholds,
Only so that death won't find them.
Death is a great enemy,
It has no one for a friend;
It is not afraid of stalwarts,
[Lines 8–14 = lines 4–10 of No. *1314*.]

1324.

Dear, so swarthy is the earth,
That distress might eat you up;
It is black as mire, dear,
Well might sorrow eat you up.
It might eat you, but not hard,
For you still have kinsfolk (left).

1325.

Cemetry, be rejoiceful,
For to you comes a fine flower;
But it's coming not to blossom,
For it's coming to be rotted.
Churchyard, may you be rejoiced,
As you bring my woe to me.

1326.

I had a bad dream last night:
Lover, you were deadly ill;
I was weeping by your head,
Woe, how sorrowful I was!
May the cross strike that bad dream,
For too sorely it's distressed me!
Because even when I woke,
I did not believe I'd dreamt it,
But I thought that so it was,
That indeed you might be ailing.
And when, lover mine, you're dead,
Why the fire should I live?
Better far that I should die,
Lover, the same day as you,
So that dead they'll bury me
Close to you, oh lover (mine),
From the grave to whisper to you
That I never shall forget you.
For I never can forget you,
For your kisses were (so) sweet
And your mind was (very) good.

1327.

Mother, get along alone,
Since you didn't deem me worthy;
Since you didn't deem me worthy,
Work too, Mother, when you're ill,
Since I was no good to you.
It's not right that one so handsome
Be estranged for being silly.

1328.

I have got (only) one life,
And { this too I (now) berue,
for that I'm sorry (now),
For my own pleasant good fortune
(Lies) between cold walls of clay,

[1] Pătrucă (accent on second syllable) is a diminutive of Petru: Peter.

|: Între patru scânduri late :|,
Unde grija nu străbate,
Nici puterea n'are loc,
Acolo-i al meu noroc.
(630c. Satchinez, φ)

Y. Appendix
Apendice

I. Additions*
Adăogări

1329. (ad № [270])

De-aș ajunge zile multe,
|: Să mă sui la var' la munte :|,
|: S'aud bradzii I. vâjeindu :| II. vâjeind,
Mândrile 'n frunză trăgându.
Hai { dușu (?) / dui dui } și-aș mânca pujă,
|: Rabdă, gură, dacă I. nu-ii :| II. nu-iea;
|: Aș mânca găină friptă :|
De-a mea drăguță păzită.
(35d. Vidra-de-Mijloc, ɋ)

1330. (ad № [1288])

Zorilor, surorilor,
Zorilor, surorilor,
C'ați grăbit de-ați răsăritu
Până Liena s'o găcitu
Iertășiune și-o luat
Dela maică, dela taică,
Dela frați, dela surori,
Dela grădina cu flori;
Dela uiși, dela mătuși,
Dela vier și dela viere;
Dela firi de tămănită,
Dela fiece din uliță;
Dela firi de busuioc,
Dela fiece dela joc.
(636c. Vălcani, φ)

Cf. 691, 5–6; 779a., 1–5; b., 1–8; 780, 7–10; 1211; 1266; 1288, 5–16; 1309d., 7–13

II. Improvisations*
Improvizări

1331. (ad [820] (169a.))
Frunză verde tămăniță,
Sânt culese de-o fetiță
De-o fetiță tinerea,
Mă chiamă Hord Susana.
Frunză verde de cucut,
Gata-am fost să mă zăuit,
Să vă spun unde-am născut:
Frunză verde-a bradului,
'N comuna Trăiașului,
În cercul Aradului.

1332. (ad [812] (274b.))
Frunză verde de podval,
Sânt culese de-un plugar,
Fecior cantor din Ardeal;
Frunză verde de măr crud,
Din satul din Chibuleut,
Cercul Oamenișului,
Comitatul Clujului.
Frunză verde iedera,
Pe mine mă chiam' așa:
Da Zaharie Chisa.

* Scris am ieu H. S. La vaci pe rajleița
in ziua Simziene dela orele 11 până la 1. dup.

Between four wide boards (of timber),
Where concern cannot get (at it)
Nor has power any place,
That's where my good fortune is.

Y. APPENDIX

I. Additions[1]

1329.

Had I many days (of life left),
To the hills to climb next summer,
(Just) to hear the pine trees sough.
Lasses through a leaf (hear) humming.[2]
Heigh-ho, I'd eat chicken also:
Do without, mouth, if there is none.
I would eat some roasted chicken
That was tended by my sweetheart.

1330.

Sisters of the dawning morn,
Sisters of the dawning morn,
Why did you make haste arising,
Before Lena has been readied?
For forgiveness she has begged
Of her mother, of her father,
Of her brothers, of her sisters,
Of the garden with (its) flowers,
Of the uncles, of the aunts,
Of the cousins, men and women,
Of the sprig of amaranth,
Of the lasses in the alley,
Of the sprig of basil herb,
Of the lasses from the dance.

II. Improvisations[1]

1331.

Green leaf (of the) amaranth
Gathered by a little girl,
(Gathered) by a youthful lass:
I am called Susanna Hord.
Green leaf of the poison hemlock,
I was ready to forget
To tell you where I was born.
Green leaf of the pine tree,
In the village of Traiash,
In the district of Arad.

1332.

Green leaf of the coltsfoot herb [3]
(That) is gathered by a plowman,
Cantor lad from Transylvania;
Green leaf of the apple green,
From the village Chibulcut,[4]
(Of the) district Oamenish,
(Which is) in the county Cluj.
Green leaf (of the) ivy vine,
Thus (it is that) I am called:
Yes, Zaharie Chisa.[5]

[1] I, S.H., have written (this), at cow (-minding), apart, on St. John's Day, from 11 o'clock till 1 aft.

[2] The reference here is to the peculiar bucolic art of humming with a leaf clenched lightly between the teeth and lips. (Author's manuscript footnote).
between the teeth and lips.

[3] *Podval*, a word which designates each of the logs placed under a barrel to prevent it from rolling, should obviously read *podbeal*, which is the Rumanian name of the common coltsfoot (*Tussilago farfara*).

[4] Subsequent administrative changes brought Chibulcut over into the district of Cojocna. The locality is also called Fântânița.

[5] This name, the Rumanian form of Zachariah has the accent on the second syllable here.

1333. (ad [725] (332 b.))

Frunză verde ca alba,
Dă mine mă chiam' așa:
Vanc Aurelia;
Frunză verde macului,
'N comitat Aradului;
Frunză verde di belin,
Din comună Șoborșin.

1334 (ad [189] (504))

Frunză verde iederiță,
Cântată de Bar(?) Cătiță;
Frunză verde de sarcan,
– – – – – – galan.

1335 a. (ad [961] (405 c.))

Frunză verde di duhan,
Mă chiamă Lina Hădan.

1335 b. (ad [1326] (660 c.))

Frunză verde și una,
Mă chiamă Hădan Lina.

III. Recorders' personal data
Însemnări personale

(ad [1244] (615 a.))

O plâns Popa Marie din Turț.

(ad [1296] (640))

Am cântat eu, Lăscuțoni Maria Tric în Bălat.

(ad [1327] (650 b.))

Eu, Vaida Floare, în Dumbrăvița-de-Codru, am cântat și am horit și m'am văitat aici în casa domnului Marelui.

(ad [1306] (647 c.))

Eu, Mituca Paraschiva, an cântat din Molomviz.

Eu, Pona Anica, an cântat din Molomviz.

Eu, Huț Ștefania, an cântat din Malomviz.

(ad [1290 b.] (639 b.))

N'edela Maria am cântat eu aicea, an.

(ad [1311 b.] (660 c.))

E gata!

Am cântat eu, Butilcă Maria – – – – –, din Hodac, trizeci și unu de ani.

(ad [1308 a.] (641 a.))

Am cântat eu, Anica Neagoi, din Nirăștеu di șaptesprezece ani.

Am cântat eu, Popa Ana, din Nirăștеu de nouăsprezece ani.

Am cântat eu, Povric Maria, din Nirăștеu, de nouăsprezece ani.

Am cântat eu, Botoș Ana, din Nirăștеu, de nouăsprezece ani.

1333.

Green leaf (that is) like the dawn,
Thus (it is that) I am called:
Vanc Aurelia;[1]
Green leaf of the poppy (bloom),
Of the county of Arad;
Green leaf of the wormwood herb,
From the town (of) Savarshin.

1334.

Green leaf of the little ivy,
(This was) sung by Bar Catitza;
Green leaf of the locust tree (?),
– – – – – galan (?).

1335 a.

Green leaf of tobacco plant,
I am called Lina Hadan.

1335 b.

Green leaf and (another) one,
I am called Hadan Lina.

III. Recorders' Personal Data[2]

Ad 1244 (615 a.):
Maria Pop, of Turtz,[3] wailed (this song).

Ad 1296 (640.):
I, Maria Zric Lascutzoni, of Ghelar,[4] sang.

Ad 1327 (650 b.):
I, Floarea Vaida, of Dumbravitza-de-Codru,[5] sang, chanted, and wailed here, in the house of Mr. Mare (?).

Ad 1306 (647 e.):
I, Paraschiva Mituca, sang from Molomviz.[6]
I, Anica Pona, sang from Molomviz.
I, Hutz Stefania, sang from Molomviz.

Ad 1290 b. (639 b.):
Nedelea Maria, I have sung here.

Ad 1311 b. (660 e.):
It is finished!
I, Maria Butilca, – – – – – –,
Of Hodac,[7] thirty-one years (of age).

Ad 1308 a. (641 a.):
I, Anica Neagoi, of Nirashtie,[8] seventeen years old, sang.
I, Ana Popa, of Nirashtie, seventeen years old, sang.
I, Maria Povric, of Nirashtie, eighteen years old, sang.
I, Ana Botosh, of Nirashtie, nineteen years old, sang.

[1] It will be noted that the girl pronounces her name in five syllables: Ah-oo-reh-LEE-ah. Here, as in texts 1334 and 1335 b., the patronymic comes before the given name, in the Hungarian manner.
[2] The corresponding melody numbers (Vol. II) are listed in parenthesis.
[3] The village of Turţ subsequently became part of the district of Satu-Mare.
[4] Ghelar (Dalar) is in the District of Hunedoara.
[5] Dumbrăviţa-de-Codru is in the district of Bihor.
[6] Râu-de-Mori (formerly Molomviz), district of Hunedoara.
[7] Hodac is in the district of Mureş-Turda.
[8] Niraştău or Niresteu (Ungheni) is in the district of Mureş-Turda.

Refrains
Refrenuri
A. Without definite sense
Fără înțeles definit

I. Transitions from pseudo-refr. to refr.
Tranziții dela pseudo-refren la refren

1. numai̯ și numi̯a (sie).
[801.] (391 a.) Săliștea-de-Vașcău, φ

2. Ihai̯ nu și numai̯ na.
[231., 995] (483.) } Dumbravița-de-Codru, φ
[113a] (456a.) }

3. Nu na na
Na na na dorul'e numai̯.
[621] (321 b.) Băla, φ

4a. 1.r. Ș mândruța numai̯ na.
2.r. Nu l'elīță-i̯ numai̯ na.
[396] (478.) Dumbravița-de-Codru, φ

4b. {Dai̯ / Trai̯} lai̯ lai̯ lai̯ la
Nu l'elīță numai̯ na.
[462., 221.] (493 c.) Dumbravița-de-Codru, φ

4c. Na l'elīță na și na.
[277.] (469.) Șoimi, φ

5a. Hoi̯ li lel'e, mândra mè.
[956] (480.) Corbești, ɋ

5b. Lel'e, hoi̯ nănuța mè-le.
[917] (37 i.) Hotărel, φ

6a. L'elișoară-i̯ mândra {mè / mea}, mai̯.
[1152., 636-637.] (37 h.) } Dumbravița-de-Codru, φ
[371 a.] (40 b.) }

6b. Lelișoară și-a mè mândră.
[27.] (128.) Hotărel, φ

II. Refrains consisting of words with no definite sense
Refrenuri consistînd din cuvinte fără înțeles definit

7. mai̯ hm.
[1086 f.] (444 j.) Tăşad, φ

8. hm hm hm.
[1086 k.] (444 l.) Ghelari, φ

*9. Hei̯ țuraaa.
[909., 1005.] (523) Turț, φ
[1058., 958.] (519.) } Tărna-Mare, ɋ
[1010., 1009., 1056] (520.) }

*10a. ciuhai̯ na.
[11.] (564.) Albac, φ

*10b. |: Leano de: | ciuhai̯ hai̯.
[940., 63.] (440.) Ghelari, φ

11. Ai̯ no îi̯ no.
[1282.] (617.) Ghelari, φ

12a. {tichi tichi {ta. / to.} / tichi richi ta.}
[896 a. b. c. g. e. h. i.] (407 a. b. i. h. c. f. g.)
Vidra-de-Sus, φɋ; Nasna, φ; Voiniceni, ɋ; Ghilad, ɋ; Vașcău, φ; Igriș, ɋφ; Saravale, φ.

12b. |: Tichi tichi tichi ta, trai̯ lai̯ lai̯ lai̯ lai̯: |.
[896 d.] (407 d.) Murani, φ

12c. |: Tichi tichi ta, linghi linghi na: |.
[896 f.] (407 e.) Foeni, φ

13a. Trai̯ lai̯ lai̯ și hop hop hop.
[1086 j.] (444 d.) Idicel, φ

13b. Trai la lăi, hop hop hop.
[178i.] (444g.) Grădiște, φ

14. Ai iupai iupai da,
Iupai iupai iupai da.
[114a.] (443) Foeni φ

*15. Cum dă mădădă
Șoșopine dolomine dolomi oare.
[942., 1023.] (442d.) Albac, ɸ

*16. Terai brate /: damo, damo, damo [I.] :/ dam [II.],
/: Damo, damo, damo, dam,
damo, damo, dam :/.
[526d.] (604.) Mănăștur, φ

*17a. Hoi dainam, dainam
și iară dainam.
[1197a.] (665h.) Budureasa, φ

17b. Ei dainam și dainam
și dainam dainam.
[1214d.] (665j.) Vașcău, φ

17c. Ai nam /: și dainam [3x] :/.
[1227.] (665l.) Săliștea-de-Vașcău, φ

17d. Hoi nam și dainam.
[1198., 1222b.] (665c.) Șoimi, φ
[1214g.] (665b. d.) {Dumbravita-de-Codru; / Pocioveliște, } φ

17e. Hoi nam și dainam {mirelui. / mireasă.
[1214b.] (665f.) Delani φ

17f. {- - - - - și dainam și dainam,
{Mirel d'ila masă,
[1197b.] (665k.) Leheceni, φ

17g. {Cându (?) puiuț și daina, mă.
{Ei hai
[1225.] (428 bis.) Criștior, ɸ

III. Refrains consisting of words with definite sense, as well as of words with no definite sense.
Refrenuri consistînd din cuvinte cu înteles indefinit, precum și din cuvinte cu înțeles definit.

*18a. {Hoi hoi {l'erum dai, l'er fetiță.
{M hoi {l'erumi
[1212.] (665g.) Drăgești, φ
[1214c.] (665i.) Cotiglet, φ

18b. - - - - - - - - -
Hoi leru-mi da le rujiță.
(665e.) Rogoz, ɸ

18c. Hoi l'er Domn' l'er mirel'e.
[1213.] (665a.) Sâmbăta, ɸ

19a. /: Ei na șindai am fecioară :/.
[1207b., 1206.] (665m.) Săvârșin, φ

19b. Ei na și-mi dai am cunună.
[1207c.] (665o.) Valea-Mare, φ

*20. Hop și iè șișe.
[1087a. b.] (428) Dumbravița-de-Codru, φ

21. /: Flori, flori, șai lai la re :/.
[160d.] (358.) Vălcani, φ

22. Pom pom pom ieram eu pom.
[281b.] (395) Leheceni, φ

23. Zur mere, zur pere,
zur zur zur mândrele mele.
[1091.] (409.) Păucinești, ɸ

24. Tram tram tarirai
Unul doi tri. } (sic)
[1179.] (400) Săvârșin, ɸ

25a. Ei hai hai hai zugu zuguean,
Zoltan, Zoliman,
copiliță de Român.
[808.] (442b.) Cărpiniș, φ

25b. Zoltan, Zuliman,
Copiliță de Român.
[214.] (442 a.) Teneș, ɸ

25c. Ei hai șogor șogorel
Zoltan, Zoliman,
vița de Român.
[400] (442 c.) Băla, ɸ

25d. Zoltan, Zuliman,
zuzuruța zuzuran.
[262] (442 e.) Albac, ɸ

26. Ciurari naijandri
Calu dade duña fi
* Hai hai ciuhai hai
Calu dade rânceza.
[925] (597.) Râpa-de-Sus, ɸ

* 27. Dichi dichi dichileană
soileană șolemană
Gârgoviță gârgovană
hei nană butincean'.
[930.] (408 b.) Criștior, ɸ

———— • ————

B. Refrains with definite sense
Refrenuri cu înțeles definite

I. Consisting of one line
Consistînd dintr'un singur rând

28. Doamne.
[1234 a. d., 1236 b.] (669 c. e. f.)
Idicel, Hodac, Râpa-de-Sus, ɸ
(669 d.) Urisiul-de-Sus.

29. Ano.
[164 b., 1097 b.] (73 a.) Păucinești, ɸ

30a. Ană, Ană.
[429.] (29 b.) Banloc, ɸ

30b. Ano, Ano.
[399., 498.] (29 a.) Jadani, ɸ

31. 1. r. Ano, Jano.
2. r. Ană, soro Ană.
[525 a.] (342.) Păucinești, ɸ

32. {nană. / nana. / iana}
[363., 173., 111., 871.] (154) Sânnicolaul-Mare, ɸ
[747 b.] (320 c.) Tolvădia, ɸ
[46.] (311.) Foeni, ɸ
[273.] (393.) Cenadul-Mare, ɸ
[104., 31 b.] (73 b.) Grădiște, ɸ

33. Nană, nană.
[441., 807.] (28) Jebel, ɸ

34. Ei badule.
[541 b.] (398 a.) Bistra, ɸ

35. dorule {, mă.
[126] (321 a.) Hodac, ɸ
[1209 b. c.] (27 a. b.) Sânnicolaul-Mare, ɸɸ
[260 a] (307 e.) Cooc, ɸ

36a. vai dorule.
[549 a.] (307 f.) Cerbăl, ɸ

36b. {hai / Măi / vai} dorule, {hai. / măi. / vai.}
[202 b.] (325 e.) Cerbăl, ɸ
[1070.] (52 d.) Buduresa, ɸ
[426 g.] (372 c.) Sânnicolaul-Mare ɸ
[456] (372 a.) ɸ

36c. - - - - - - - - -,
Hai dorule, {haiă. / hai.}
[1155] (427 b.) Cerbăl, ɸ

36d. - - bade - - - -,
hai dorule, haiă.
[28.] (325 f.) Cerbăl, ɸ

37. Dor, dor, dorule.
[619.] (416 h.) Lelești

38. 1. r. Dorule.
2. r. Doruțule.
[1186 b.] (416 f.) Vălcani, ɸ

39. Eu și dorul mieu.
[509.] (333 b.) Tolvădia, ɸ
[261., 417 a., 881.] (333 a.) Banloc, ɸ

40a. puiule {, mă.
[1178., 1170.] (26.) Păucinești, ϕ
[1167 b.] (307a.) Lechincioara, ϕ
[749.] (389a.) Leheceni, ϕ
[543 a., 694.] (333c.) Foeni, ϕ

40b. Na puiule, na.
[492.] (436.) Feneș

41. gugule.
[1209a.] (27c.) Cenadul-Mare, ϕ

42a. lumea-i mea, mă.
[236.] (388 b.) Criștior, ɋ

42b. Trai lai la | ră lăi la, | lumea mè.
[591 b.] (517.) Botz, ϕ

43a. mândra mie.
[281 d.] (388 a.) Delani, ϕ

43b. nana mea-re.
[184.] (305 a.) Cenadul-Mare, ϕ

43c. 1. r. ei hai hai
Mândra mea, mândra mea.
2. r. mândra mea,
Ei hai, mândra mea.
[135 b.] (397.) Săvârșin, ϕ

44. 1. r. nana mea-{le. / re.
2. r. Hai leliță, nana {mea. / mea-{re. / le.
[409., 600.] (305 b. c.) Sânnicolaul-Mare, ɋ

45. Ano, Lieno.
[379., 915.] (160 g. h.) Sânnicolaul-Mare, ϕ ɋ

46. {foaie / foie (sic)} {verde. / vierde.
[745c., 661 d.] (390 a. b.) Vidra-de-Mijloc, ϕ
[144.] (390 c.) Vidra-de-Sus, ɋ ϕ
[526 e., 541 a.] (390 d.) Bistra, ϕ
[1073 b.] (307 b.) Feneș, ϕ
[632.] (390 e.) Ghilad, ɋ
[26.] (303.) Comori, ϕ

47. verde frunză.
[752.] (307 c.) Cerbăl, ϕ

48. Lipoveană.
[314., 615.] (323 b.) Igriș, ϕ
[1189.] (323 a.) Saravale, ϕ

49. Mărioară.
[539 b.] (302.) Feneș, ɋ

50. Lelișoara {mea, mă. / mea.
[725.] (332 b.) Săvârșin, ϕ

51. Lelițelița.
[806 b.] (403.) Arad, ɋ

52. Nana mè, Mărie.
[858.] (417.) Drăgești, ϕ

53. puiculița mè.
[908.] (452 a.) Cooc, ɋ

54. Trandafirule.
[586.] (418.) Cerbăl, ϕ

55. 1. r. hoi hoi hoi.
2. r. Floare câmpului.
[1086 i.] (444 k.) Luncșoara, ɋ

56. măi Ițoane, măi.
[983.] (376 a.) Vașcău, ϕ

57a. Hăi leliță, hăi.
[318., 319., 469., 890.] (414 d.) Troiaș, ϕ

57b. Hob leliță, hop.
[894.] (444 i.) Troiaș, ϕ

58. Măi mândruțul, măi.
[338., 549 b.] (334.) Păucinești, ϕ

59a. Hei murgule, heie.
[71 b.] (103 b.) Comori, ϕ
[567 b.] (103 c.) Orșova, ϕ

59b. Hoi murgule, hoie.
[620 a.] (103 d.) Urisiul-de-Sus,
[1104.] (42 b.) Felec, ɋ

60. Hop găină, hop.
[941.] (415.) Idicel, ϕ

*61. Hoi Dodoloaije)
[1231.] (673 b.) Petrovasile

62. Io mă duc, mă duc.
[1086 e., 178 j.] (444 b.) Satchinez, φ

63 a. {Eu / io} mor, mândră, {mor. / mor, mă. / mor-ă.
[84 b., 389., 186., 188., 511., 916 b.] (166 c.) Uzdin, φ
[960 a.] (325 a.) Grădiște, φ
[22.] (325 b.) Râu-de-Mori, φ

63 b. Mor, Mărie, mor.
[385.] (166 b.) Seleuș, φ

63 c. 1. r. Eu mor, mândră.
2. r. Eu mor, mândră, mor.
[719 a.] (416 e.) Troiaș, φ

63 d. 1. r. Mor, mor, lele.
2. r. Mor, mor, lele, mor.
(416 e.) Săvârșin

64 a. Vivat țara mea.
[770., 934.] (414 b.) Poiana, φ

64 b. Lăsai țara mea.
[171.] (414 a.) Păucinești, φ

65 a. Trage-ți hora mea.
[259.] (340 h.) Vidra-de-Sus, φ
[1167 d.] (340 g.) Leheceni, φ

65 b. Trage sorea mea.
[982 b.] (340 f.) Micula, φ

66 a. {Ai hai, / Ei hoi,} {nana / mândra} mè.
[826.] (416 b.) Tăsad, φ
[1060 c.] (416 a.) Suplacul-de-Tinca, φ

66 b. Trai lai, mândra mea.
[1060 a.] (416 d.) Lelești

67. Ei ňevasta mea.
[701 b.] (340 a.) Foeni, φ

68 a. Tinere (sic)-i nana, mă.
[563 b., 960 b., 970 a.] (329 b.) Hotărel, φ

68 b. Tânăre-i {mândra, mă. / nana, mă. / mândra.
[736 b.] (331 b. c.) Câmp, φ

69. {Ană / Ană-i} {Logojeană. / Logojean'.
[1079 a.] (382 b.) Țiganeștii-de-Criș, φ
[996.] (382 c.) Câmp, φ
[343.] (382 a.) Cristior, φ

*70. |: Băbăruță, -ruță :|.
[1229.] (674.) Săvârșin, φ

71 a. Hai mândră, cu miňe.
[1176 e.] (340 b.) Tolvădia, φ

71 b. Hai nană, la noi.
[1086 b., 1080 c.] (444 a.) Igriș, φ

71 c. Ei hoi hoi mai,
{Mândruliță, hai la noie.
{Mândrule' hai și
[1147 b.] (61 c.) Urviș, φ

72 a. Nană boierină.
[1050., 1015., 1055.] (421 a.) Moneasă, φ

72 b. Nană boianană.
[414 b., 269.] (421 b.) Alibunar, φ

73. Mândruță, mândruță.
[727 a.] (309 c.) Murani, φ
[1224., 150., 727 c.] (309 b.) Jadani, φ

* 74 a. Zac' așa | și-apoi 'șa.
[177.] (420 b.) Cărpiniș

74 b. Zac' așa, | tumn' așa.
[411.] (420 a.) Saravale, φ

75. Ai lele, uocidzi naniu, mă.
[570 e.] (167.) Troiaș, φ

76 a. Cuculeană logojean'.
[92.] (52 e.) Delani, φ

76 b. 1. r. cuc.
2. r. cucureaină, logojeaină,
Cucureaină cuc.
[697.] (394 a.) Leheceni, φ

76 c. Cucul'e cuc.
[1177 b.] (394 b.) Saravale, φ

77. Ghinghешelu, -șelu sufletel.
[1088.] (447.) Turț, φ

78. Ghiroxaňe și-a mea nană.
[241.] (31 a.) Seleuș, ϕ

79a. Ileană, dragă Ileană.
[670.] (351.) Criștior, ɖ

79b. 1.r. Ileană, - leană, - leană.
2.r. Ileană, - lean!
[416.] (450.) Moneasa, ɖ

80. Hei hoi, mult mă uit și badje nu-i.
[1.] (67b.) Jadani, ϕ

81. Vai, badzo, calșe ce dealu.
[218.] (49.) Râu-de-Mori, ϕ

82. Ăi hai, ce mândruță-mi căpătai.
[542 a., 567e., 756.] (67e.) Igriș, ɖ

83. {Păstă deal la nana 'n vale.
Păste
Păstre
Prestre}
[87a.] (188a.) Troiaș, ϕ
[368a.] (94e.) Poiana, ϕ
(94c.) Săliștea-de-Vașcău, ϕ
[751 b.] (94 b.) Leheceni, ϕ

84. Haida trecură-i, mândra mea.
[886.] (193 a.) Mănaștur, ϕ

85. Țară-ți mere la mândră, mă.
[773.] (156 a.) Troiaș, ϕ

86a. Bună dimineață, {nană.
nano.}
[291.] (198a.) Murani, ɖ
[346a.] (198 d.) Ghilad, ɖ
[386 a.] (198 b.) Seceani, ϕ

86b. 1.r. Bună dimineața (sic), nană.
2.r. Sara bună, mândruliță.
[415 b.] (198 c.) Saravale, ɖ

87. {Ți-audzi, mândră, {badea-ți cântă.
Ți badea}
[306 a. b., 307., 286.] (150 a. b., 31 b.)
Cenadul-Mare, ɖ ɖ ϕ

88a. Și-asar 'am fost la mândră.
[403.] (284.) Poiana, ϕ

88b. Frandafir frumos,
Și-asară la badé-am fost.
[751 a.] (313 a.) Săvârșin, ϕ

89. Mul'mi-i dor și-mi viňe {dor, mă.
doru.}
[397.] (296 i.) Criștior, ɖ

90. Sufl'ețel'e dor cu jel!
[739.] (438 d.) Albac, ɖ

91. Oi l'el'e și vai de miňe.
[1161.] (33.) Râpa-de-Sus, ϕ

92. {Săracă-i iňima mea, mă.
Săracă
Sărmană-i}
[154., 715., 776 a.] (209 j., 229 c., 192.)
Valea-Mare, ϕ
[20., 490 b., 59.] (275 b., 243 b.) Săvârșin, ϕ
[424., 1130.] (229 a.) Măneráu, ϕ

93. Hai hai
Ardă-te focu de traii.
[729.] (250 b.) Saravale, ϕ

94. Ui hui
greu mi-i dealu să-l sui.
[347., 192., 223.] (99.) Săvârșin, ϕ

95a. Hai hai hai
pă creangă mă legănaiu.
[3.] (306.) Săvârșin, ϕ

95b. Ei hoi,
Pe brădudz mă l'egănai, mă.
[813 b.] (67 g.) Leheceni, ϕ

95c. Ai hai hai
cu doru mă l'egănaiè.
[972.] (173 b.) Păucinești, ϕ

95d. Floarie albă galbănă,
Frandafir mă leagănă, mă.
[567 c.] (184.) Ghelari, ϕ

95e. Oi verd'e oi galbănă-re,
{Hai bad'ea mă leagănă-re.
Frandafir}
[85 a.] (176 a.) Râu-de-Mori, ϕ

96 a. Legăna m'ai, {leghena m'ai, măi mândruță,
leghăna,}
[953.] (308.) Troiaș, ϕ

96 b. Leagănă-m'aș, leagănă, <u>mă</u>,
Codrule, pe frunza ta, <u>mă</u>.
[709 a.] (288 b.) Murani, ф

97. Hura, hura, și nu lăsa.
[817.] (599.) Arad, ȼ

98. Vivad Luca, să trăiască!
[764 b.] (149.) Leheceni, ф

*99 a. leliță, mândruță, frunzuță.
[799 a.] (566 a.) Arad, ȼ
[463 a.] (566 b.) Leheceni, ф

99 b. Mândruță, bănuță, leliță.
[700.] (566 c.) Șebiș

99 c. Rujiță, vierdiță, iederă.
[1002., 921 b.] (570 c.) Foeni, ф

99 d. Cosiță, vierdiță, iedera (sic).
[921 a.] (570 b.) Banloc, ф

99 e. Hai Lină, iorghină, iederă.
[614.] (570 a.) Jebel, ф

II. Double (alternating) refrains, each consisting of one line
Refrenuri duble (alternante) fiecare consistînd dintr'un singur rând

100 a. 1. r. Floricică mică.
2. r. Floricea.
[515 a.] (419 a.) Saravale, ф

100 b. 1. r. Floricică mică
2. r. Floricică, floricică mică.
[668.] (449.) Troiaș, ф

101. 1. r. Rândunică mică
2. r. dorule.
[854., 1125.] (310.) Păucinești, ф

102 a. 1. r. Rândunică mică.
2. r. Vine la noi și eu la voi.
[1086 g., 311., 458 c.] (419 b.) Murani, ȼ

102 b. 1. r. Rândunică mică.
2. r. Vină la noi.
[905., 53 d.] (419 c.) Sânnicolaul-Mare, ȼ

103. 1. r. trandafirule.
2. r. floarie galbănă.
[123.] (324 b.) Jadani, ф
[496.] (324 a.) Igriș, ф

104. 1. r. {Hăi / Hăi hăi} muierea mea!
2. r. Hăi dulcița mea!
[982 a.] (340 c. d.) Banloc, ȼ; Alibunar, ȼ

105. 1. r. La nana țuc îi gura. A II 2)
2. r. La nana dulce-i gura.
[494., 548.] (159.) Seceani, ф

106. 1. r. Huduleancă nană drag'.
2. r. - - - - - - - - -.
[1144.] (387.) Leheceni, ф

107. 1. r. io mor, mândrulița, mor<u>ă</u>. A II 3)
2. r. verde-i codru.
[1094.] (325 c.) Ghelari, ф

108. 1. r. Măriuoară. A II 3)
2. r. Mor, mor, Măriuoară, de-al tău dor.
[239.] (396 b.) Mănerău, ф
[141.] (396 a.) Săvârșin, ф

109. 1. r. druguleano.
2. r. Ău ău draga rău.
[898.] (591.) Săliștea-de-Vașcău, ф

110. 1. r. Dacă nu și nu și nu,
Bade Lucă.
2. r. Bade Lucă, Lucă, Lucă,
Lucă, bade Lucă.
[39., 893.] (423.) Câmp, ф

III. Refrains consisting of two lines
Refrenuri consistînd din două rânduri

111. Frunză dă măr dulce B II 1)
io, mândră, m'oi duci ?
[1086h.] (444e.) Ginta, ф

112. Sara bună, nană, C 1)
Eu mă duc cătană.
[52.] (316.) Săvârșin, ф

113a. Iorghină, iorghină,
Floarie din grădină.
[133.] (319c.) Jadani, ф
[638a.] (319d.) Criștior, ɸ

113b. Iorghină, iorghină
La mândră 'n grădină.
[937.] (319a.) Săvârșin, ф

113c. 1.r. Iorghină, iorghină,
Floare din grădină.
2.r. Mândruță, mândruță,
Vină, mă desculță.
[355., 531a., 623.] (319b.) Igriș, ɸ

114. Trandafir mă 'ntreabă,
Hai mândruță dragă.
[1063.] (602.) Albac, ɸ

115. - - - - - - -
- - - - - - -
[205., 7.] (337.) Săvârșin, ф

116a. 'Naltu-i badea, 'naltu-i zeu, A I 1)
Las' să fie, că-i al mieu, mă.
[1172.] (183a.) Săvârșin, ф

116b. 1.r. hai dorule, hai.
2.r. /: 'Nalt îi badea și supțirie, *
hai dorule, hai :/.
[213.] (325d.) Cerbăl, ф

117. Toată ziua strâng la {fân, măi, A I 2)
{fân-du,
Cu doru lu' badea 'n sân, măi, măi.
[346b.] (338.) Săvârșin, ф

118. {Haide, badeo {haide, dragă, A I 2)
{Haidă, {haidă,
Hai la noi, că-i noapte neagră.
[158., 55.] (348b. a.) Cerbăl, ф

119. Num' așa, dorule, - așa, A I 2)
Badea, tuc-îți gura ta.
[62., 100., 303.] (23?) Mursani, ф

120. Cântă turtureaua 'n spinie, A I 2)
Drag mi-o fost, badeo, de tine.
[426d.] (229b.) Săvârșin, ф

121. 1.r. Ano, Lieno. A I 7)
2.r. Vai de mine, rău-mi pare,
Că m' o lăsat bădjița-re.
[746.] (320b.) Mursani, ф

122. Batăr ploaie pă brata, A I 7)
C'acum m' o putud lăsa!
[491.] (266.) Săvârșin, ф

123. Codrule cu frunza lată, A I 8)
Doru meu, badjo, ce bată.
[34b., 93.] (234.) Seceani, ф

124. Măi, mândra mè, draga mè, A II 1)
Merie pă drum ca și-o {stè, dorule, mă.
[156.] (345a.) Cerbăl, ф {stè-le,

125. Negri-s uoți la mândra, măi, A II 1)
Să-i vindă, i-aș cumpăra, mă.
[778.] (252.) Pernești, ɸ

126. 1.r. Ano. A II 2)
2.r. Haido, soro, la poiană,
Să culegem maierană.
[374.] (320a.) Păucinești, ф

127a. Hai la nana să-i tuc gură, A II 2)
Sara când răsărie lună.
[687., 733., 1202.; 747a.; 563a., 185, 490e.]
(348c.; 161b., a.) Tolvădia, ф

127b. Iacă nana, tuc-îi gură,
Sara când răsăriă (sic) lună.
[482b., 260c., 356.] (161c.) Foeni, ф

128a. Tucu-dzi, mândră, ochi tăi, A II 2)
Sara când vin d'ela boi.
[1132] (183 c.) Sălişte a-de-Vaşcău, ϕ

128b. 1. r. Tuc-iți, mândră, ochii tei,
Sara când mierg la vițăi.
2. r. Tuc-iți, mândră, gura ta,
Sara când viñe ciurda.
[323b] (202 j.) Seleuș, ϕ

129. Ano, Lieno, şi-a mieu dor, A II 2)
Nu mă las în drum să mor-ŭă.
[559] (261.) Păucineşti, ϕ

130. 1. r. Ei dorule, A II 3)
Spuñe-mi, unde-s mândrile, măi.
2. r. Ei, nu mai bate, Doamñe, uomu,
Că-l bat mândrile şi somnu.
[77., 309 a.] (297.) Săvârşin, ϕ

131. Măi mândruță, uoții tei A II 3)
Mi-or mâncat boiții miei.
[448., 10.] (169 f.) Săvârşin, ϕ

132. Hai, nană, şi mă petreciu, A II 6)
Că mai mult nu mă mai veziu.
[137.] (280 j.) Valea-Mare, ϕ

133. Trecui valea mort di sete A II 13)
De doru lu' două fete.
[99.] (178 b.) Săvârşin, ϕ

134. Hoi, Lină, Lină, mărgălină, A II 21)
Mândră-i florea din grădină.
[447.] (365.) Alibunar, ɋ

135. Uasta-i sora Cătălină A II 21)
Cu-on chituş de flori în mână.
[744.] (298.) Păucineşti, ϕ

136a. Auzi, valea { – – sună, / cum răsună, } A II 21)
|: Mândră, sănătate bună :|.
[560 c.] (160 c.) Sânnicolaul-Mare, ɋ

136b. 1. r. Ano, Lieno.
2. r. Audzi cum răsună valea,
Şi bădiță-mi țiñe calea;
Audzi, valea cum răsună,
Mândro, sănetatea (sic) bună!
(320 d.) Jebel, ϕ

137. Tri firi de cucuruz, A II 21)
D-auzi, mândră, uor n'auzi?
[386 c.] (171.) Ginta, ɋ

138. O n'auzi tu, măi mândruță, A II 21)
Cum te strigă badea 'n frunză.
[675., 928.] (185.) Leheceni, ɋ

139a. Ei, nană, bagă 'n samă, A II 21)
Că n'am pus jană pă jană.
[190.] (313 b.) Seceani, ϕ

139b. Ei, nană, nană, ia bagă biñe de samă,
Că n'am pus geană pre geană, ăi nană.
[45., 401., 837.] (346.) Igriş, ɋ

140a. Iacă vin dela nana-rie, A II 21)
Că m'o prins dziua la ea-rie.
[70 b., 312.] (263.) Tolvădia, ϕ

140b. Slobozi, Doamñe, ñegură,
M'o prins dziua la nană.
[1176 a.] (176 b.) Toeni, ϕ

140c. 1. r. Iacă soarile să varsă,
Scoală badea, du-te-acas'.
2. r. La nana tuc îi gura,
Iară mă prinse dziua.
3. r. La nana tuc îi gura,
Şi-acuma am fost la ea.
[748.] (368.) Saravale, ϕ

141. Frunzuță verde di păru, A II 21)
Nu gândi, mândro, că pieru
[822.] (207.) Mănerău, ϕ

142. Dealu-i deal şi valea-i mare, A II 21)
– – mândră, până moarie.
[47.] (187.) Troiaş, ϕ

143. Alduieşte, Doamne, doru A IV 3)
La fată şi la ficioru.
[415 a., 914., 1117.] (235.) Săvârşin, ϕ

144. Struguraş cu boabă rară, A IV 3)
N'am iubit de-alaltă sară.
[526 c.] (183 b.) Valea-Mare, ϕ

145a. Astăzi toată ziua-i { nor, / noar, } B I 13)
{ Până / Păne } mâñe pot să { mor. / mor, mă. }
[564.] (169 b.) Valea-Mare, ϕ
[820.] (169 a.) Troiaş, ϕ

145b. 1.r. Rotări toată ziua-i nor,
Mâne poate fi să mor.
2.r. Rotări toată ziua-i nor,
Inima mea arde 'n dor.
3.r. Azi-i nor, mâne senin,
Io-mi petrec lumea cu chin.
4.r. Ziua-i nor, şi noapte-i stele,
Io-mi petrec lumea cu jele.
[788.] (169d.) Mănerău, ф

*146a. Jelnică-i inima 'n mine, B I 13)
Că io, Doamne, n'am pă nime.
[1269.] (631.) Săvârşin, ф

146b. /: Jelnică-i inima 'n mine :/.
[1272.] (614.) Mănerău, ф

147. Trandafir dela fântână, B I 13)
Ochii-mi plâng de-o săptămână.
[161.] (172.) Valea-Mare, ф

148. -Ce mai cântă, cucule! F 1)
-Nu mai pot, voinicule.
[181.] (178c.) Valea-Mare, ф

149. Preste deal răsără (sic) lună, R
Eu mă duc la maică-acuma.
[468.] (155a.) Jebel, ф

150. Rotă-i Ana Orşoveană, R
Măricuţă d'ela vamă.
[18.] (164.) Nucşoara, ф

151. Pe numai şi na daina, mă, R
Şi de-aş trăi tăt aşa, mă.
[139., 1159.] (178a.) Cenadul-Mare, ф

152. 1.r. Ană. A I 21)
2.r. Am un bade, n'am o mie,
las' să fie,
Am un bade, n'am o sută,
rar m' ascultă.
[467.] (327.) Valea-Mare, ф

153. Oi şi nu şi-on dor şi jele, Zz 8, 6,
Flori şi viuoariele.
[904.] (427a.) Ghelari, ф.

154. Să uai, bade, uor să n'aiu, Zz 8, 6,
Hai dorule, haiu.
[309a.] (427c.) Cerbăl, ф

155a. Sus lună, jos lună vale sună, Zz 10, 8,
{Mândruliţă, {noapte-i bună.
{Măi mândruţă, {noapte
[962b.] (312j.) Câmp, ф
[297.] (312g.) Drăgeşti, ф
[966.] (312a.) Cotiglet, ф
[443., 931.] (312b.) Păuceneşti, ф

155b. Jos luna-re, sus luna-re vale sună,
Mândruliţă, noapte bună.
(312f.) Corbeşti, ф

155c. {Sus luna, jos luna {'n vale sună,
{Jos {vale
Mândruliţă, {sara bună.
{noapte
[351.] (312c.) Delani, ф
[1079b.] (312d.) Hotărel, ф

155d. Sus lună, djos lună valea sună,
Eu cu mândra mea dug bună.
[780.] (312h.) Ghelari, ф

155e. 1.r. Sus lună, jos lună valea sună,
Mândruţa-i muiere bună.
2.r. Sus lună, jos lună valea sună,
Mândra mè-i muiere bună.
3.r. Sus lună, jos lună valea-i rece,
Io cu mândră n'o poci trece.
[663., 128.] (312i.) Cerbăl, ф

156. Mor, bade, mor, zZ 4, 8, A I 2)
Cum să-ţi port io-atâta dor.
[14.] (67k.) Cenadul-Mare, ф

157. Nică creată, zZ 4, 8, A I 2)
Vin la bădiţa pă braţă.
[300b.] (157b.) Feregi, ф

158. Hei hai, puiule, zZ 5, 8,
- - - - mândra mea, măi.
[65.] (345b.) Nucşoara, ф

159. Ei numa şi numa, zZ 6, 8, A I 2)
Io mă duc cu bădiţa.
[76.] (362a.) Săvârşin, ф

160a. Hei Dună, Dunărea, zZ 6, 8, A II 1)
Bumbuliscă-i mândra mea.
[1059b.] (446.) Vidra-de-Mijloc, ф

160b. Ei a Dunăi Dunărea.
[1059a.] (451.) Cărpinet, ф

160c. 1.r. Lele Dunărea.
2.r. Hei, Dunărea şi Dunărea,
Hai şi mergem la badea.
[258., 527.] (445.) Valea-Mare, ф

161. Lasă-mă, lasă-mă, z Z A II 2)
Să mă duc la mândra mea. 6, 8,
[70a.] (344a.) Tolvădia, ф

162. Hobnană, nana mè-le, z Z K 2)
Indi ieşti cât îi lumè-le. 6, 8,
[897.] (465b.) Şoimi, ф

163. Hoi şi nu, hoi şi nu, z Z R
Cum să leagănă codru, mă. 6, 8,
[102.] (314.) Ghelari, ф

IV. Refrains consisting of three lines.
Refrenuri consistînd din trei rânduri

164. 1. r. Nană, nană, ardeleană.
2. r. Asta-i nana mea, A II 3)
care mă iubea,
Şi-acum mă nu vrea.
[519.] (339.) Sânnicolaul-Mare, ф

165. Foaie verde fragă, A II 2)
Şi-auzi, mândră dragă,
Bădița te 'ntreabă.
[412a., 529., 535a.] (578.) Săcalul-de-Pădure, ф

166. Du-te, badeo, c'oi vini, Z Z z A I 2)
să vorbim o dou' o tri 8, 8, 6,
Şi-apoi ne-om iubi.
[40.] (437.) Valea-Mare, ф

167. Bredină, bredină, z Z Z A II 2)
Bredină vecina mea, 6, 8, 8,
ţuc îţi, mândră, gura ta.
[912.] (347.) Sânnicolaul-Mare, ф

168a. Hoi mândra mie, draga mie, mă, z Z Z A II 2)
Cu rumâne (sic) iei şi-a Jamborie, 8, 9, 9,
Rămâne cu dor şi-a lui Bodor.
[475., 412b.] (345c.) Păucineşti, ф

168b. 1. r. Vai, mândra mè, draga mè,
Mere ca şi-o stè, draga mè,
Mere ca şi-on dor, hei Bodor.
2. r. Vai, mândra mè, draga mè,
Mere ca şi-o stè, cia Rendes, ne,
Mere ca şi-on dor, hei Bodor.
[474.] (345d.) Voiniceni, ф

169. Hai lie lie lie Z Z z A II 2)
mă cărai văra (sic) 'n coşie 8, 8, 7,
Eu cu mândra mea.
[627.] (341a.) Seleuş, ф

V. Triple (alternating) refrains, consisting each of one line
Triple (alternante) refrenuri consistînd fiecare dintr' un rând

170. 1. r. Vină, bade, vină. A I 2)
2. r. Bade, bădişor.
3. r. Mândruţă băluţă.
[32.] (309a.) Săvârşin, ф

171. 1. r. Doadă, C 1)
ia mai stai cu noi de vorbă.
2. r. Lelei,
mul' mi-ai fost tu la plăcerei.
3. r. Ană,
pe tri ani mă duc cătană.
[324.] (84b.) Păucineşti, ф

VI. Double (alternating) refrains, consisting each of two lines
Duble (alternante) refrenuri, consistînd fiecare din două rânduri.

172. 1. r. Şi-apoi lele şi iar lele, A II 2)
/: Şi-aş durmi 'n braţele tele :/.
2. r. Auzi, fată, şi iar fătăi,
/: Vin' să te sărut odată :/.
[1143.] (404.) Păucineşti, ф

173. 1. r. Ano, Lieno, mărudă roşu, A II 2)
Hai cu mine la Logoju.
2. r. /: Ano, Lieno şi Mărie :/,
/: Ce-am vorbit, vorbă să fie.
[691.] (160d.) Cenadul-Mare, ф

174. 1. r. Ano, Lieno, ia mă 'n poală A II 2)
– – – – – – – – – .
2. r. Bate vântul toată iernia
La mea nana – – – – .
[809a.] (288a.) Saravale, ф

175a. 1. r. Ano, Lieno, gura dulce, A II 3)
Dela tin' nu mai m' aş duce.
2. r. Ano, Lieno, jelea ta
Mi-o mâncat inima mea.
[834a.] (248b.) Igriş, ф

175b. 1. r. Ano, Lieno – – – –
Gura ta – – – – – .
2. r. Ano, Lieno, gura ta-re
Mi-a mâncat inima mea-re.
[638b.] (160f.) Sânnicolaul-Mare, ф

175c. 1.r. Ano, Lieno, măr crestată,
Pentru cin' capu mi-am dată.
2.r. Ano, Lieno, hai cu mine,
Că maica ta nu ce ține.
3.r. Ano, Lieno și Mărie
De barem doi ani de zile.
4.r. Ano, Lieno, gură mică,
Vin la ciaica să ce stringă.
[244.] (160 i.) Ghilad, ɸ

176. 1.r. Frunză și codru-i a meu A III 7)
Și-un bad'e care-o vreu eu.
2.r. Ia iei, mândră, până 'n drum,
C'am o vorbă să ți-o spun.
[73.] (169 e.) Râu-de-Mori, ɸ

177. 1.r. Vai | dorul meu d-ajunge, B I 13)
Inimioara 'n mine plânge.
2.r. Că io - - - - face
- - - - - - - - .
[786.] (586.) Seleuș, ɸ

178. 1.r. D-ai, cucul'e, nu cânta, mă, F 1)
- - - - inima, mă.
2.r. Mai cântă, cucul'e, - odată
- - - - - - - - - .
[768.] (175.) Murani, ɸ

* 179. 1.r. Hop zdrus | budza dulci, K 2)
că-s mai dulci, dacă le ții.
2.r. Hop zdrânc | să ce strâng
și de poale să n' acing,
Că m' acins-o mai d-odată
și m'am dus la judicat!
[323 c.] (399.) Alibunar, ɸ

VII. Refrains consisting of four lines
Refrenuri consistind din patru rânduri

180. Ia mă 'n brață bine A I 2)
Până dimineață
Și mă strânge bine,
Badeo, cătă tine.
[33.] (315 a.) Valea-Mare, ɸ

181 a. Hai, naică, pre vale, A II 2)
că-i otava moale,
Bună de culcarie,
eu cu mândra mea.
[271.] (341 b.) Ghilad, ɸ

181 b. 1.r. Leană. A II 2)
2.r. Tună, mândro, 'n vale,
că-i otavă marie,
Marie și 'nflurită,
mândrăi năcăjită.
[716., 387.] (328.) Păucinești, ɸ

182. Dragă, | și iar dragă, A II 21)
| și-a mea dragă,
| și iarbă,
fir d'i iarbă neagră,
Fir d'i cucuruz,
{auzi, mândră, - auzi.
{d-auzi,
[42.] (405 a.) Câmp, ɸ
[961.] (405 c.) Săvârșin, ɸ
[1156.] (405 b.) Leheceni, ɸ

183 a. 1.r. Ano, Ano. A III 1)
2.r. Pădurița-i verde,
mândra 'n poartă șede,
Badea pă drum trece,
cu ochii-l petrece. N
(438 e.) Săvârșin, ɸ

183 b. 1.r. {Ano-i, drago. A III 1)
{Ano
2.r. {Păduriti (sic) verde,
{Frunzulița
mândra 'n {poarte (sic) șede,
{poartă
{Badea-l drumul trece,
{Bad'e pă drum
cu ochii-l petreci!
[283.] (438 c.) Criștior, ɸ
[29.] (438 b.) Someș

183 c. 1.r. badeo dragă.
2.r. Pădurița-i vierde,
mândra 'n poartă șede,
Badea drumul trece,
cu otii-l petreci!
[37.] [438 a.] Feneș, ɸ

184. Asta-i nana Logojana, A II 1)
Măriuță-i d'ela Ramna,
Asta-i nana ce t' adun'! As-
-terne patu, să dormim.
[867.] (425 b.) Vașcău, ɸ

185 a. Leagană-te, codrul'e, A II 2)
Că mândra-i pe margine,
Și tot face cu mâna,
Să mă duc, să-i țuc gura.
[153.] (176 c.) Mănăștur, ɸ

185b. 1.r. Ce te legeni, codrule,
Că nana-i de margine,
Și tot face cu mâna,
Să mă duc să-i țuc gura.

2.r. Ce te legeni, codrule,
Că nana-i de margine,
Și tot face cu capu,
Să mă duc ăi gata patuță.
[292.] (176d.) Ghilad, ɋ

186. Soarile să bagă 'n geană, A II 3)
Pre naica Măriuț o chiamă;
Și luna să bagă 'n nor,
Ăi ani tot mor de dor.
[245.] (158c.) Ghilad, ɋ

187. Ano, Ano, nu ce da, A II 21)
Tu vii fi nevasta mea;
Ano, Ano, nu glumi,
Eu pre cine ce-oi iubi.
[499., 453.] (169g.) Banloc, φ

188. Hai țuri-i somă țură, P
Tehoran cu gubă sură,
Ziua doarme, noapte fură
Și hai lai lai lai.
[971b.] (603.) Vașcău, φ

189. |: Tu nu vreai, tu nu vreai
pă nana s'o iei :|,
|: Ba io, ba io, ba io vreau
pă nana s'o iau :|,
|: C'aș' o lăsat Dumnezeu,
tralalala :|,
|: Ce iubește fii al meu,
tralalala :|.
[274., 907.] (94f.) Vălcani, ɋ

190. Ăi hai soro floarie, ZZzZ 6, 6, 4, 6, R
Capu mă doboariă,
Ana știe,
Da nu vrea să fie.
[479.] (317.) Păucinești, φ

191. Iauzi, bade, pă mândra, ZZzZ 8, 8, 6, 8, C 1)
Cum suspină iasara.
Ei hai bade, bade,
Cătănia ne desparte.
[555., 146., 534.] (169h.) Săvârșin, φ

192a. Hei hai Dunărea, zZzZ 6, 7, 6, 7, C 4)
s'o făcut podu pă ea;
Hei hai Dunărea,
să trecem la Sârbia.
[1059c.] (406a.) Arad, ɋ

192b. Ăi, | Dunărea, | Dunărea,
s'o făcut podu pe ea,
Ăi, | să trecem la { Rusia.
{ Italija.
[1059d.] (406b.) Rușii-Munții, ɋ

193. Șuit cu flori nime nu are, ZZZz 8, 8, 8, 4, A II 2)
io-s bădița lui mândra-re;
Mândră poate fi făloasă,
că-i frumoasă.
[487a.] (343.) Mănerău, φ

194. Lasă mă, lasă mă, zZzz 6, 8, 6, 5, A II 2)
Să mă duc la mândra mie-hăi,
Să mă duc, să mă duc,
Cu ea să m'apuc.
[345.] (344b.), Petrovasile, ɋ

*195. Vânătorul o vede, ZZZz 7, 6, 6, 4, A II 2)
la ea să repede,
La ea să repede
plin de amar (sic).
[310.] (439.) Arad, ɋ

VIII. Double (alternating) refrains, consisting each of four lines
Duble (alternante) refrenuri, consistând fiecare din patru rânduri

196. 1.r. Ioane dorut, doarmie A I 3)
Sara pă răcoar',
Ioane dorut, ducu
Sara când mă culc.

2.r. Ioane dorut, doarmie
Sara pă răcoar',
Ioane, doru tăuu
Mâncă capu mieuu.
(318.) Cenadul-Mare, φ

197. 1.r. Hai lelițo, lele, A II 3)
Tie nu ți-i jele
De brațile miele
{Ce-ai dormit pe ele?
{C'ai durmit, mândro, pre ele?

2. r. Hai̯ l'eliţo, dragă,
Iňima mi̯-ai̯ ňeagră,
Ňeagră ca-u̯n cărbuňe,
{Dar eu̯ n'am cui̯ spuňe,
{Şi n'am, mândro, cui̯ spuňe.
[884., 634.] (595 b.) Ghilad, ɋ
* [425 b.] (595 a.) Tolvădia, ɋ

198. 1. r. Hai̯ lai̯ lumea, mândro, — A II 3)
la tiňe mi̯-e gândul;
Hai̯ floarea lui̯ bujor,
mor, mândruţă, mor.

2. r. Hai̯ florilel'e, mândro,
la tiňe mi̯-e gândul;
Floarea lui̯ bujoru,
mor, mândruţă, mor.
[1124.] (322.) Criştior, ɋ

199. 1. r. Vioale, vioale-i̯, — A II 18)
Mândra-i̯ curvă goală,
Lasă-i̯, las' să fie,
C'aşa-mi̯ plaşe mie.

2. r. Vioale 'mpupită,
|: Mândra-i̯ năcăjită :|,
Că nu să mărită (sic).
[525 b.] (315 b.) Păucineşti, ɋ

200. 1. r. Trandafir, floare bătută, — A I/II 2)
Vină, badeo, mă sărută;
- - - sărută - -
Sara - - - - - - .

2. r. Trandafir, floare bătută,
Vină, mândro, mă sărută
[- - - - - - - -
- - - - - - - - -]
[631.] (299.) Seceani, φ

201. 1. r. Ierină, nană, ierină, — B II 5)
când eram în ţara strină,
Nici̯ noaptea n'aveam odijnă
ca şi vadra la fântână.

2. r. Dragu mi-i̯ pre lumea asta — A II 21)
numai calu şi nevasta,
Căci calu-i de călărit,
şi nevasta-i de iubit.
[380.] (326.) Ghilad, ɋ

IX. Refrains consisting of more than four lines
Refrenuri cu rânduri mai multe ca patru

202. La nevasta bună — J
mulţi̯ feciori̯ s'adună.
Să vorbim, să bem vin,
să ne veselim,
Rum, rum, rum cu rostopcin.
[1062.] (601.) Arad, ɋ

203. Măi̯ Mărie măi̯! — A II 2)
Lină Mădgălină,
Floare din grădină,
Mult mi-i̯ drag de tine
Vin' sara la mine.
Tiňerea fetiţă,
Albă la peliţă,
Galbănă 'n cosiţă
Rumănă 'n buchiţă,
Rotată la ţiţă,
Dulce la guriţă,
Ai̯ sufletul meu̯,
|: Mor de dorul tău̯,
Ce să mă fac eu̯ :|!
[83.] (606.) Ghilad, ɋ

C. Rhyme-giving (alternating) refrains
Alternante refrenuri, cari dau rime

204a. 1. r. {Floare din grădină.
{Floarie
2. r. Floare de lagreci (?).
3. r. Floare jac' apa.
4. r. Floare d-între struguri.
5. r. Doru mândrii mele.
6. r. Floare di trifoi.
7. r. Floare di izlaz.
8. r. Floare di cicoare.
9. r. Floare d-între vii.
[53a.] (332a.) Froiaș, ф

204b. 1. r. Flori de {viorele.
{viorel'.
2. r. Floare de-a demult.
3. r. Floare de găsit.
4. r. Flori de o cinciavă.
5. r. Flori de pin livezi.
6. r. Floare di pe iaz.
7. r. Flori de busuioc.
8. r. Floare de cicoare.
[431.] (427d.) Râu-de-Mori, ɸ

204c. 1. r. floare după vin.
2. r. floare troscoțel.
3. r. floare după rât.
4. r. floare iedera.
5. r. floare rozmalin
6. r. floare din {uliță.
{uliț'.
7. r. floare de măr dulce.
[160c.] (354.) Vălcani, ф

204d. 1. r. Flori de izmă {creață.
{creaț'.
2. r. Flori de {mătăcină.
{mătăcin'.
3. r. Foaie de {răchită.
{răchit'.
4. r. Foaie ca mohor.
* 5. r. Mândra mè descinsă.
6. r. Dar rău și o stinse.
[483a.] (416c.) Voiniceni, ф

204e. 1. r. Flori de izmă creață.
2. r. Flori de mărăcină.
3. r. Floare de răchit'.
4. r. Floare de alun.
5. r. Floare de ghinace.
6. r. Floare de bujor.
[483e.] (330a.) Cărpiniș, ф

204f. 1. r. Floarie după vii.
2. r. Floarie troscoțăl.
3. r. Floare rozmalin.
4. r. Floare din grădină.
5. r. Floare de măr dulce.
[160a. b.] (412., 391b.) Cenadul-Mare ф

204g. 1. r. Frunză iarbă creață.
2. r. Frunzuță de spine.
3. r. Frunză de răchită.
4. r. Frunză de zmochină.
5. r. Frunzuță de fagu.
[483d] (386.) Sânnicolaul-Mare, ɸ

204h. 1. r. Foie(sic) ijmă creață.
2. r. Foie mădrăgună.
3. r. Floarea din răchită.
4. r. Floarea de măr dulce.
[483c.] (330b.) Ghelari, ф

204i. 1. r. La umbra de nuc.
2. r. Floare iarbă verde.
3. r. Floare di pe baltă.
4. r. Floare di pe rât.
[51a.] (392.) Comori, ф

204j. 1. r. {Floarie izmă creat''.
{Floare
2. r. Flori de mătăcină.
3. r. Floare de bujor.
[483b.] (392.) Comori, ф

204k. floare după vii.
[75.] (372b.) Vălcani, ɸ

204l. Floarea vinului.
[487b.] (335.) Păucinești, ф.

204m. floare din {grădină.
{grădin'.
[53b. c.] (391d. c.) Câmp, ф; Criștior, ɸ

204n. Frunză iarbă creață.
[483f.] (331d.] Criștior, ɸ

*205. 1. r. Floari dalbă dă lagreci (?).
2. r. Floari dalbă dă livezi.
3. r. Floari dalbă dă ligrazi.
4. r. Floari dalbă dă cicori.
[1299.] (650c.) Drăgești, ф

*206. Hoț - - grădina mie.
[1298b] (650a.) Corbești, ф

Glossary

Only such words are enumerated as are not contained in medium-size dictionaries intended for general use.

Words only slightly differing from the literary form, and the understanding of which, therefore, will not be difficult for the reader, are not included, as well as the German military words of command of N° 810.

Except for a few cases, etymological data refer only to one source, the one considered to be the nearest. It may, however, happen — especially with words which belong to the Hungarian as well as to the Slav vocabulary — that the borrowing was made from a source other than that mentioned in the glossary. In cases considered dubious such data are question-marked or are omitted.

Unfortunately, the meanings of many of the dialect words (ca. 20%) have not been ascertained on the spot and could not be found out later. In the case of the word "zai" the questioning of the singers had no result; they did not know its meaning.

"ung."	stands	for	"unguresc;
nemț.	"	"	nemțesc;
sârb.	"	"	sârbesc;
turc.	"	"	turcesc;
franț.	"	"	franțuzesc;
bulg.	"	"	bulgăresc;
gr.	"	"	grec.

A, Ă

acăr < akár (ung.) = ori; 658
acărcare = oricine; 1050
acyalit ? 1286
aleuori = alior = laptele cucului; . . 69.
arâie ? 826
ar ďiie ? . . . . 713 b.
arma ? . . . . 1207 a.
at (< sârb. < turc) = cal;
a lua în at < lóvá tesz (ung.) = a mâna; 1082 a.
avlie < avlija (sârb.) < avlu (turc.) = curte; 1180 b., 1186 a.
(u)ăc = nuc ? 26
ăiagă = uiagă ? . . . . 740 b.

B

bacii < bácsi (ung.) = nene; 1068
bagsamă = să vede; 702
Barna (< ung.) = nume de bou; 887
barșin < баршун (sârb.) = catifea; 317
băgătură = petec; 881
băsăd(i) < beszéd (ung.) = vorbă; 204
a bârlogi < parlag (ung.) = a rămâne paragină; 818 a.
a beciuli < becsül (ung.) = a estima; ..... 393 a.
beteag < beteg (ung.) = bolnav; ..... 1115, 1175 a., 1191, 1327
Bem < Böhme (nemț.) = Ceh; 804
bicău < bükköny (ung.) = măzăriche; 867
Bimboc < Bimbó (ung.) = nume de bou; ... 1087 b.
bițiări = becher; .... 178 d.
birău < bíró (ung.) = primar; ..... 1067 a. b.
bircă ? 304
biriș < béres (ung.) = argat; 210
blem = mergem, umblăm; .... 806 a., 958, 1244
boară ? 1149
bocoanțe < bakkancs (ung.) = ghete groase purtate de soldați; 801
Bodor (< ung.) = nume de bou; 474, 475, 1220
bolunzie } < bolond (ung.) = { nebunie; 132
bolund } { nebun; 134, 148
borneu < bornyú (ung.) = sac militar; ..... 774, 799 a., 800
bosii ? 942
buciuri ? .... 178 a.
burmă < бурма (sârb.) = inel de logodnă; 33
bușulat < búsul(t) (ung.) = supărat; ..... 1174 b.

C

calapăr = o plantă aromatică cu flori galbene; 68
calatore ? 712
{canceu, canciău} < kancsó (ung.) = cană; 648, 981
caută = trebuie; 945
călaie = claie; 728
cănășel = dim. de canac; 90
căptătură = căptușală? 499
cărmărană = cârmoajă; 1058
ce-gode < год (sârb.) = fie ce; 248
celău < csaló (ung.) = înșelător; ..... 87 a.
Cender < Csënder (ung.)? = nume de bou; 887
cerît = cerat = medicament compus de untdelemn și apă; ..... 1079 a.
ceternă < csatorna (ung.) = canal; 188
chieri ? .... 1309 a.
{chilol, chilom} = chil; .... 1219 a.

chindeu < kendő (ung.) = năframă; 742
chinzăi < kínzás (ung.) = chinuire; 670
cia < csá (ung.) = cuvânt pentru direcția boilor; ... 474
cilinină ? 1310
cinăș < csinos (ung.)? = frumușel; 329
ciocifu) ? 1128
ciorco ? 1282
cios < csősz (ung.) = păzitor de pădure; 54

{ciuhai / de ciuhai} < {csuhaj (ung.) = hei; .... 11, 925 / de (ung.) = dar, iară; .... 940}
ciunge ? 276
ciunțen(e) ? 1213
ciurloșat ? 1182
ciutac < csutak (ung.) = strujan; .... 1046 a.
ciutură < ciotura = ciotcă; .... 165 b.
civoi ? 946
clăbăț = pălărie; 1182
{clop / colop} = pălărie; 7, 193 b. 223, 779 b., 813 e., 820, 838, 858, 1079 a. b., 1175 a.
clopt(uri) ? .... 1183 b.

coantră = contră = sfadă; 1182
co(uri) = păr tăiat pe frunte; 456
cocie < kocsi (ung.) = trăsură; ... 93, 417 a., 767 c., 775, 858, 1188 a.
colie = colilie = părul zânelor; - - - - - 691, 1177 a.
coloc ? .... 740 a. b.
colop: vezi clop
contră ? 826
{copârșeu / coporșeu} < koporsó (ung.) = sicriu; ... 179, 180, 279, 751 a., 788
coseală = cusătură; 887, 1212
craițur = lanțuri ? 1074
a crâmpoți = a tăia în bucăți; .... 1183 a.
crumpi < Krumpieren (< Grundbirne?) (nemț.) = cartofi; 1278
cucie ? 1053
cusător = cositor = metal albicios; 1205

D

damo < gамо (sârb.) = dăm; .... 526 d.
dară ? 995
Daru (< ung.) = nume de bou; ..... 1087 b.
{dărăb(uri) / dărăbuță} < darab (ung.) = bucată; .... 135 a., 887
dârt = pentru; .... 67, și in toate textele dela Bihor de Mijloc
d'ed'elușce ? 83
a să dejdina = a să desbina; 1296
desfleat ? 179
d'ezeș: vezi gheizeș
a divani < губарумu (sârb.) = a convorbi, conversa; 109 a., 115, (230,) 383, 1191, 1285
divan < губан (sârb.) = șezătoare; 1288

dichii ? .... 1298 a.
djidje = chiciură; 576
drăgăneșdi ? .... 187 a.
a druhăi ? 721
ducean < дућан (sârb.) < dükkân (turc.) = prăvălie; 1130
a duhani (-esc) < dohányoz (ung.) = a fuma; 208
dzincăleu: vezi zincăleu

E

eiagă = uiagă ? .... 740 a.
eievi = aievea = in ființă; .... 1297 b. c.
exițir < Exerzieren (nemț.) = exercițiu; 795

F

falinșile = plângeri, jalbe; 1169
fărtai < fertály (ung.) < Viertel (nemț.) = sfert; ... 1076 b.
fedeu < fedő (ung.) = capac de lut; 876
fel = pumn ? .... 979 a.
făle < fél [fele] (ung.) = jumătate; ...... 977 a.
fiteu < fejtő (ung.) = carton; .... 109 b.
floștomoc = mototol; 881
fontălit = funtălit = măsurat; 702
formă = un fel de vas; 887
{frâmbă / frimbă} = panglică .... 978 b.

G

{galant / golund} < galand (ung.) < guirlande (franț.) = pănglică; 444 a., 899
gang (< nemț.) = coridor; 766
gangur = grangur; 682
gate < gatya (ung.) = izmene; ..... 493 b., 1222 a. b.

{gheizeș / d'eseș} < gőzös (ung.) = tren; .... 695, 782 a. b.
ghiece = gătească; .... 758 a.
goiob < golyó(bis) (ung.) = glonț; .... 779 a., 799 b., 816
a gorgoni = a goni; 1193
{a să gosti / gostie} < гостити (sârb.) = {a să ospăta / ospeție}; 1169, 1173 c., 1192, 1285, 1303
grițar < Kreutzer (nemț.) = ban; 802
groștor = un fel de brânză sau lapte acru; ... 899
gule < gulya (ung.) = cireadă; 54

H

{ha(i) / hăi} = cea; .... 183 c. d., 404 a., 493 a., 505, 1307
haiduc < hajdu (ung.) = un fel de temnicer la temnița județului; ... 1073 b.

haidău {< hajtó (ung.) = boar, văcar; / < Heide (nemț.) = un fel de câmpie;} 916 c.
haitaș < hajtás (ung.) = gonaș; .... 1188 a.
harme ? 566
hăl(ot) = cel(ot); ...... 169 a., 226, 483 c., 540, 626, 751 c., 777 b., 1049, 1207 c.
hăle = cele; 1061
hămeșag < hamisság (ung.) = viclenie; 423
așă hărmuși = a să 'nflori; .... 818 a.
hei = cei; 1314
heș ? .... 1290 a.
hiba (< ung.) = lipsă; 995
{hid'ed'e / highed'e} < hegedű (ung.) = vioară; 901, 987, 1007
hire < hire [van, megy] (ung.) = hir, veste; 897
huc = tare; .... 463 b.
hunși ? 1168

I

iagăr < Jäger (nemț.) = (vânător), păzitor de pădure; 54
Iambor < Jámbor (ung.) = nume de bou; 475
iancăl < Jankerl (nemț.) = un fel de jachetă; .... 302 b.
ililie = liliac; .... 182 a.
a ilui(-esc) < ileu(-ee) < üllő (ung.) = nicovală; .. 1323.
iosag < jószág (ung.) = bunuri, avere, moșie; 184, 529, 640 a., 835
isagi < iszák (ung.) = desag; 726
iță < icce (ung.) = o măsură de capacitate; 160 a. c.
izănban < Eisenbahn (nemț.) = calea ferată; 1193

Î

înghiet < îmbd'iat < îmbiat; 902
a îmburda = a răsturna; .... 978 a. b.
împâșcăvit ? 687, 912

a s' îndălui < indul (ung.) = {a porni; ..... 858 / a începe; .. 953}
încíurat = cu găurele ca la ciur; .... 493 b.

învâstrat = învârstat; .... 5 c.

J

jâg ? 1170
jeb(uri) < zseb (ung.) = buzunar; .... 193 b.

L

lagreci = la Greci? .... 53 a., 1299
lanțe = lanțuri; 505
lecut = dim. de leacă? 1009
{lepédeu / lipideu} < lepedő (ung.) = cearceaf; ..... 426 a., 751 a., 903, 1105, 1249

licia(ua) ? 1134
ligrazi ? 1299
liliuon < liliom (ung.) = lilie; .... 1188 a. b.
a lipui = a lipăi = a târi cu zgomot picioarele; 950

M

macărcine = oricine; 676, 1050
magă < macăr = ori (?) 738
{majal / majam} < mázsa (ung.) = cântar; .... 1219 a. b.
mădrăgună < μανδραγόρας (gr.) = cireașa lupului; 1199
măgan < magam (ung.) = însumi; 1099
măia ? .... 849 e.
măiastru = isteț ? sau magic, fermecător ? 268
măsăriță = fața de masă; .... 751 a.
(o) măsură de cucuruz = 10 litri 399
mășină = chibrit; 52
{mășină / mă(u)rșină} = tren; 781, 783, 816
mâie = mânce; .... 799 b.
miălcoș [< nyalka (ung.) ?] = chitit; 160
mistecap ? 1310
Mojar < Mozsár (ung.) ? = nume de bou; 887
mol = nămol; 798
molărit < mahlen (nemț.) = vopsit 733
morună (floare) = mușățel; .... 87 a.
a muci < мучити (sârb.) = a chinui; 86
musai < muszáj (ung.) < muss sein (nemț.) = trebue; .... 490 b.
muțe : vezi tuțe
(de) mira[illegible] = bătjocură; .... 701 b.

N

năbrast(ă) ? .... 970 b.
ňe < nye (ung.) = cuvânt pentru direcția boilor; 474

O

oace ? 1253
obledoaie < oblăduitor; .... 1234 a.
olițile = olicicele ? 730
opreg = fotă dindărăt, cătrință; 1043, 1044, 1045

P

patrontașcă < patróntáska (ung.) = cartușieră; 810
pănătorii (< a pănăta) = jălnicii; 1284
{păpușoc / păpușoi} = păpușă; .... {426 a.
păr ? 67

{părcălab / părcălar / porcolan} < porkoláb(ung.) = temnicer; ......1167 a.b. c.d.
părțăcuță = dim. de părț < perc(ung.) = minut; 467
a pârlui < párló(ung.) = a spăla; ....415 a.
pente = pantă; 1124
pițulă < picula (ung.) = 20 fileri; 802
pleoscă = vas atârnat?de curea; ....1183 a.
pociag(ă) = potecă? 441
a (să?) poloni ? ....287, 1209 a.
popădiță = dim. de pupăză; ....1086 f.
poplon < paplan (ung.) = plapomă; 1099
porcolan: vezi părcălab
potică < patika (ung.) = pânză fină, batistă; 910 a.b.
potrântaș = patrontaș < Patrontasche(nemț.) = cartușieră; 809 b.

prângă = pe lângă; 38
prefugat = gonit; ....1181 a.
primurile = primele; 991
primă = panglică; ....444 a.
{primeroși(u) / primaroși} < primă = panglică; ....88 b., 826
probaleu < próbáló (ung.) = încercător; 126
prosluc < pruszlik (ung.) = laibăr; ....302 a.
pust < nycm (sârb.) = pâslă; ....1183 a.

R

rapile ? ....515 a.
răguță = recrut; ....783, 803, 809 a.b., 813 a., 822
răscândiat = răstignit; ....483 c.
a rătăli = a rătui(-esc) = a scăpa; ....813 a.b.

Rendeș < Rendes (ung.) = nume de bou; 474
rif < rőf (ung.) = cot; ....444 a.
roi ? 1182
rozolea = un fel de vinars dulce; 488
ruculaș < rukkolás(ung.) < rücken(nemț.) = înaintare; 779 a.
rușcă = drușcă; ? 230

S

savai: interj. [< sevmek (turc.) ?] 1170
săcaș ? 1255
scantă ? ....1076 a.
scumpină = iorgovan; 688
slofrări ? 811
snădiță ? 233
sobă < coba (sârb.) = odaie; 1055, 1169, 1176 c., 1080 a.c., 1182, 1183 a., 1186 a.

socac < cokak (sârb.) < sokak (turc.) = uliță; 261, 1180 a., 1182
solgabirău < szolgabíró (ung.) = pretor; 389, 768

soreț ? 1285
sta ? 1152
stab(uri) < Stab (nemț.) = bâtă; 421
sțior ? 554
{străicuță / streicuță} dim. de străiță; .... 1176 b., 1183 b.
strâjauă ? 649
strânghiță = strungă, ... 443
a strângui = a strânge (?) 894
a stroi ? 1152
suca < szokás (ung.) = datină; ..... 1173 a.
sucuit < szokott (ung.) = obicinuit; 1174 a.
suriman = sărman, ... 1037
suschiuță = dim. de saschiu, ... 69

Ș

ș' = știu; 64
șamanui ? 94
Șarga < Sárga (ung.) = nume de cal; 1085 a.
șărbet ? 1192
șfarmlenia < Schwarmlinie (nemț.) = linie de roi; 812
și = să (cu conj.); .... 23, și în toate textele dela Bihor de Mijloc
șișcă ? 1189
șișe (< bulg. < turc. = uiagă?) = un fel de joc?; ... 988, 1087 a.
șloser < Schlosser (nemț.) = lăcătuș; ... 1182
șlofrări ? 812
șogor < sógor (ung.) < Schwager (nemț.) = cumnat; 400, 405
șohan < soha (ung.) = niciodată; 1114
șpan < ispán (ung.) = prefect; 1176
șpațir < Spazier (nemț.) = plimbare; 802
șpor < Spar[herd] (nemț.) = mășină de gătit; 818 a.
ștală < Stall (nemț.) = grajd; ..... 1182, 1186 a.
ștrajamește < strázsamester (ung.) = plutonier; 769, 820

T

targăli < tergélye (ung.) = un fel de carp; .... 71 c.
tămână ? 688
tărcat < tarka (ung.) = pestrit; 1139
târnaț < tornác (ung.) = pridvor; .... 1180 a.
temeteu < temető (ung.) = cimitir; .... 180, 813 a., 1087 b., 1262
tenchiu = porumb, cucuruz; 919
tepecele < țeapă; 262
terai < терај (sârb.) = haida; ..... 526 d.

tersecă < ptersecă < piersică ; 1300
tist(uri) < tiszt (ung.) = ofițer ; 823
a trifi < treffen (nemț.) = a atinge ; 1183
tuťe-muťe < tutyi-mutyi (ung.) [cf. туц-муц (sârb.)] = papă-lapte ; 60 bis

Ț

țăpăleagă = hâdă (< talpalló [ung.] = încălțăminte mare și pocită) ; 77
țernă ? 1257
ția = ținea ; 36
țincălai < Sângerei (nemț.) = bordel ; 342
țipău < cipó (ung.) = pânișoară ; 1174a., 1213
țintură = ceteră = vioară ; . . . . 31a.

U

uablă = rotundă, grasă ; . . . . 1176 d.
urală ? 617
urile ? 1231

V

valeu < válygú (ung.) = troacă ; 271
vandră < Wandern (nemț.) = pribegire ; 807
vapir ? . . . . 1173a.
varmeďi(i) < vármegye (ung.) = județ ; 1160
a vădăzli < vadászni (ung.) = a vâna ; 1190
vândrălău < vándorló (ung.) < wandern (nemț.) = pribeag ; 178b.
vică < véka (ung.) = măsură de capacitate ; 386b.
vics < Wichs (nemț.) = cremă de ghete ; 802
vigan < vígan (ung.) = voios ; 567d., 648
vițișpan < vicispán (ung.) = vice-prefect ; 1167d.

Z

zai ? 304
zări ? 862
a zbuture = a lovi ; 1169
{zincăleu / dzincăleu} = dricală ? 46, 367
zob (< sârb.) = ovăs ; 1169
zobiele < zabola (ung.) = frâu ; 1169
zogoane = gonește ; 196
zdrâghiat = zgâriat ; 1182

Serbo-Croatian Refrains

A. Without definite sense

II. Refrains consisting of words with no definite sense

1.[1] Kuba B.H. 270 [819 d.]; 10,6,6, OC
Ahmo.

2 a. Đord. Pred. Srb. 16, 19, 72, 74 [261 a.c.d.e.]; 10, O
dos, dos.

2 b. Đord. Pred. Srb. 3, 18 [739 a. b.]; 6, 5, 6, OC
dos..

3. Đord. Pred. Srb. 180 [504]; 8, 6, O
le le.

4. Kuba B.H. 869, Kuhač 1142 [962 a. b.]; 7, 7, 13, ƆO
|: hop hop hop $^{3\times}$:|[2]
hop hop hop [2]
cup cup cup
hop hop hop

5. Kuba B.H. 81, 272 [577 a. b.]; 12, 9, O
Čuhajhaj(j).

6. Kuba B.H. 243 [963]; 7, 7, 13, ƆO
|: jupajdaj $^{3\times}$:|[2]

7. Kuhač 757 [1076]; < 5, ƆOC
Ej more.

8. Đord. Pred. Srb. 441 [30]; 11,
vajkupo.

9. Kuhač 590 [1084]; 5, ƆOC
[agigo].

10 a. Kuba B.H. 162 [455 c.]; 12, O
a vaj vaj vaj.

10 b. Kuba XII 18 [828]; 12, 8, 8, OC
haj haj haj haj.

11. Kuhač 301 [1609]; 8, 7, 8, 7, ƆOC
|: Legre tam tam.

12 a. Kuba B.H. 42, 68, 69, 116, 117, 152, 231, 292, 328, 359, 629, 646, 648, 708, 844, 1016, XIII 36, Kuhač 388, Juž. Srb. 422 [125 b., 149–150, 557, 572, 576, 581, 605, 607 b., 907, 911, 997, 1066, 1077 a., 1619 a. c. d. e. f., 1737 b.]; various structures
Aman {aman. / neman

12 b. Juž. Srb. 409, 421, Kuba XIV 10 [966 a. b., 1651 a.]; 8, 8, 10, ƆO; < 8, 5, 5, 5, ƆOC
aman.

12 c. Kuba B.H. 183, 246, 344, Kuhač 478, Đord. Pred. Srb. 101 [164 a., 872 a. b., 974, 1651 b.]; various structures
Bre / jel' / Jor / Oj / sir / Vaj — aman aman.

12 d. Kuba B.H. 43, 44 [738 a. b.]; 11, 11, 10, OC
sir aman aman aman.
Šik aman aman.

12 e. Kuba B.H. 475 [1023]; 8, 7, 5, ƆO
1. aman aman.
2. kruz aman aman.

12 f. Kuba B.H. 71 [1737 a.]; 6, 6, 9, 10, ƆOC
1. Dort paša.
2. aman aman.

13. Kuba B.H. 75, Kuhač 255 [1079 b.c.]; < 5, ƆOC
Kuba B.H. 1078 [1267]; 8, ƆOC
Džanim aman.
Džanum aman.
Džanum benum.

14 a. Kuba B.H. 76, 77, 141, 614, XIV 23, Đord. Nar. Pev. p. 122, 1st mel. [724 b, 813, 920–921, 1332 a. b. c.]; various struct.
Jandim / jangin / popal / aman — aman.

14 b. Đord. Pred. Srb. 99 [992]; 11, 6, 11, ƆO
jandin aman aman.

15 a. Kuba X 35 [642]; 8, OC
Džanom fendum.

15 b. Kuba B.H. 23 [1392 a.]; < 17, 17, [?], 17, ƆOC
1. fendum.
2. oj vaj.

16 a. Kuba B.H. 609, Bosiljevac 50 [1672 b. c.]; 8, 8, 8, 5, ƆOC
Aman gel aman.

16 b. Kuba B.H. 356 [562]; 11, 8, O
Sen gel aman, zaruf aman.

---

[1] The Nos. of the respective publications come first; the following Nos. in brackets refer to the so-called Tabulation of Material (see Serbo-Croatian Folk Songs); after these are placed the data concerning the structures of the respective melodies.

[2] The repeats do not follow each other; each of them appears after a different main text-line section.

17. Kuhač 759 [1062]; 5, ↄOC
Ej džindžil more.

18 a. Kuhač 865, 866 [1058 a. c.]; 5, ↄOC
Bre djidi deli.

18 b. Kuhač 864 [1058 b.]; < 5, ↄOC
1. |: Brej djidi brej :|.
2. Brej djidi brej deli.

18 c. Kuhač 758, 863 [1054 f. d.]; (<) 5, ↄOC
{Ej / Brej} djidi.

19 a. Kuba B. H. 390 [882 a.]; 13, 14, 12, OC
Haj vaj cakumbak.

19 b. Bosiljevac 13 [882 b.]; 13, 14, 12, OC
Aj aj tikatak

20. Đorđ. Nar. Pev. p. 184, 1st mel. [1503-1504]; 8, 5, 8, 5, ↄOC
didu lidu di.

21. Kuhač 87 [1633]; 10, 5, 10, 5, ↄOC
Djumlalela lom.

22 a. Kuhač 601 [853 a.]; 9, 8+8, 5, OC
|: kukurikuku :|.

22 b. Kuba IX 36 [853 f.]; 9, 8+8, 1, OC
ku.

23. Đorđ. Pred. Srb. 80 [1768]; 11, 11, 6, 7, ↄOC
Haj haj haj de de de.

24. Kuba IX 35 [505]; 8, 6, O
Hoja joj, hoja joj.

25. Kuba B. H. 60 [1366]; 5, 5, 6, 5, ↄOC
Berzivor, berzivor.

26. Đorđ. Pred. Srb. 386 [585]; 6, 7, O
Granumo, manumo.

27 a. Kuba B. H. 713 [512]; 8, 7, O
Džido, džido, dzidijo.

27 b. Kuba B. H. 38 [916]; 12, 8, 5, OC
1. dzido džido.
2. more džidijo.

28. Kuhač 855 [742]; 9, 8b, 9, OC
Dilber ber Andjo, liljo le.

29. Đorđ. Nar. Pev. p. 114, 1st mel. [1448 a.]; 10, 10, 13, 13, ↄOC
Of neka neka neka.

30. Kuba B. H. 281 [1752]; 8, 8, 7, [?], ↄOC
Aj vaj rindiri baba.

31. Kuhač 1127 [1567 a.]; 8, 6, 8, 6, ↄOC
Ti draj la la lidri bum bum.

32. Kuhač 231 [1386]; < 8, 8, 10, 8, ↄOC
Ajlum saulum salfadelo.

33. Đorđ. Pred. Srb. 189 [597 a.]; 8, 9, O
Oj dudo, oj dudo, dodole

34. Kuhač 671, 1427 [1271 a.]; 8, ↄOC
|: Huma huma {duldi [duldi] / djil djil [djil djil]} duja :|.

35. Đorđ. Nar. Pev. p. 162, 1st mel. [1661]; 7, 7, 7, 10, ↄOC
Vas gidelam ajde sas gudelam.

36. Kuba XI 57 [1686]; 5, 5, 5+5, 5, ↄOC
Ej let-mi begler beg paša rada.

37. Kuhač 852 [1785]; 8, 7, 13, 13, ↄOC
|: Džin džin džinarata
džinarata tatata :|.

38 a. Kuba B. H. 120, Đorđ. Pred. Srb. 554 [886 a., 141-142]; 9, 8, 3, OC; 8, O
1. hm.
2. {more / mori} bre.

38 b. Đorđ. Pred. Srb. 448 [886 b.]; 9, 8, 3, OC
1. haj.
2. more de.

38 c. Đorđ. Pred. Srb. 344, Kuba XII 42 [886 c., 617]; 9, 8, 3, OC; 9, 11, O
1. bre.
2. bre {le le. / bre bre.}

38 d. Kačerovski 22 [886 d.]; 9, 8, 7, OC
1. oj.
2. more bre zangine.

39. Kuhač 638 [830]; 8, 9, 9, OC
1. Fendon.
2. Haj vaj.

40. Kuba B. H. 606 [941]; 11, 11, 8, ↄO
1. aj vaj.
2. haj denka.

41. Kuhač 1531 [433 e.]; 11, O
1. perdivoj.
2. perdimoj.

42 a. Đorđ. Nar. Pev. p. 191, 2nd mel. [409]; 11, O
1. dudo dudo.
2. dudo.

42b. Dord. Pred. Srb. 39 [342]; 10, O
Dude.

43. Kuba B.H. 507, 688, Kuhač 178 [1010 a. b. c.]; 8, 7, 9, ↄO
1. {bir {efendum.
{Al {efendi.
2. {aj vaj.
{haj

44. Kuhač 405 [579-580]; 14, 12, O
1. nina nena.
2. nena.

45. Kuba B.H. 283 [726]; 11, ↄO
1. Ej vaj, ej vaj.
2. ajde mi haj.

46-47. Dord. Pred. Srb. 504 [691 a.]; 8, ↄO
1. Sajgu najgu.
2. Izur verur.

48. Dord. Pred. Srb. 505 [407 a.]; 11, O
1. tandara trup.
2. tandara truptrup trup.

49. Kuba XII 54 [1427]; 14, 14, 10, 10, ↄOC
1. lumajde lumajde.
2. |: Andal mandal lumajde lumajde :|.

50. Kuba B.H. 513 [1817]; 11, 12, 6, 7, ↄOC
1. Štoj benum vaj sen aman vaj gin amamun.
2. jadu.

51. Kuba B.H. 635. [1780]; 8, 6, 7, 7, ↄOC
Taj bron |: bringa :| tiri [riri] ru
Ririrata brontafta] bron.

52 a. Dord. Pred. Srb. 310 [815 a.]; 8, 7, 7, OC
Lemperi lempeperi
Kajlari kajzlatari.

52 b. Dord. Pred. Srb. 237 [815 b.]; 8, 7, 7, OC
Lemparu lempataru
Kozlaru kozlataru.

52 c. Dord. Pred. Srb. 376 [815 c.]; 8, 7, 7, OC
Lejleri lepiperi
Vojzari vojzatari.

53 a. Kuba B.H. 580 [1797]; 8, 7, 7, 6, ↄOC
Na djuzel karadjuzel
Vaj krzol vaj vajgiga.

53 b. Kuba XII 1, Dord. Pred. Srb. 85 [1367 a. b.]
5, 5, 6, 5, ↄOC
{Benum kara džu {fli.
{Benam {le.

54. Kuhač 600 [728-729]; 8, 8, 7, OC
Šil bir Barka šošnum dele
Šil bir rada za meštra. Z z 8, 7,

55. Kuba B.H. 228 [431]; 11, O
[Turhan aman aman aman Z z
Čikmi šeni sevdaha.] 8, 7,

56. Kuba B.H. 709 [1678]; 9, 9, 9, 5, ↄOC
Sumbul bijara sulvan ulvan
Ulvan gilan hajr. Z z 9, 5,

57. Kuba B.H. 445 [1747]; 8, 8, 6, 10, ↄOC
Šandudle šandudle z Z
Ora ora dudle šam nedrbu. 6, 10,

58. Kačerovski 55 [1786]; 12, 10, 8, 8, ↄOC
Aman aman kamo ti dermana
Eske gelgi djul hanuma
Djul hanuma gel gel aman.

59 a. Bosiljevac 2 [1815 c.]; < 9, 5, 6, 7, ↄOC
davallah
Zveče dabillah
Zveče zveče vallal
Zveče billah zveče ja
[ah ah ih ih juh juh].

59 b. Kuba B.H. 342, Dord. Nar. Rev. p. 28, 1st mel. [1815 a. b.]; 9, 5, 6, 7, ↄOC
{davala
{tavala
Zveče {da bila
{ta
Zveče zveče {valja
{vala
Zveče {valja zveče ja
{bila
[{a i ujuja
{a a ju ju ih ih ju ju].

60. Kuba B.H. 333 [1813-1814]; 8, 6, 13, 12, ↄOC
Džule džule džuleraj
džulerirarara
Dija diju indži džiju
džulerareraj.

61. Kuba B.H. 512 [1819]; 12, 14, 9, 10, ↄOC
bir na nume
Ofe ofe jeleč
bir tan aman aman
Kabler aj kuzum džuleri
Divan nejleri beni a beni.

III. Refrains consisting of words with definite sense, as well as of words with no definite sense

62. Dord. Pred. Srb. 560[820]; 10,6,6, OC
Smilj bere dilbere.

63. Kuhač 1101[905e.]; 10,6,6,[?], OC
iha miha lengera

64. Kuhač 210[1807]; 8,6,7,6, ƆOC
Šadi radi rum pum pum.

65. Dord. Pred. Srb. 194[744]; 5,7,5, OC
Vaj bedo karadjuzle.

66. Kuba B.H. 792[11]; 10,
Jedna dajna dao, vida nojlo.

67. Kuhač 306[601]; 8,10, O
Vajam aman naman vaj dušice.

68. Kuba B.H. 824[890]; 10,7,5, OC
Čimber bane, čim sana ruža rumena.

69. Dord. Pred. Srb. 437[1451]; 10,10,14,14, ƆOC
|: Dumaj, Jelo, dum dum dum,
dumaj, dušo, dušalaj.

69 bis. Iz Levča 49[923]; 8,8,5, ƆO
Bum Andjelko, bum Nedeljko,
Bum sulum bum bum.

70. Kuba B.H. 405[839]; 10,9+8,10, OC
Šeftu dertu ne budi dertu
sija mladi đela dragi.

71a. Kuhač 374[881a.]; 10,12,8b, OC
Oj traninu trajninenu trajnenune
Zelena mala dubrava.

71b. Kuba IX 16[588]; 7,9, O
Trajnani naj naj nam.

72. Kuba B.H. 668[1660]; 7,7,7,10, ƆOC
nejdelu
Ne bil Kajder nakaj ser
Cuj di bere voj di der.

73. Kuhač 1011[1793]; 8,7,8,5, ƆOC
Saj legum begum begum,
Bebe Jure nosi bilje
Alaj biljure.

74. Kuhač 684[1473]; 7,6,7,6, ƆOC
[Tana tana tani nena
nena tani tani |: nena :|
Niti tani tani nena,
sreća je izgubljena.]

75. Kuhač 1446[1021c.]; 14,11,11,11, ƆOC
čavrole čavrole
Čavroljuške jato tinje čavrole
Ato lele djukar lele djukarle
Djuka pende crno lele ternine

76. Kuba B.H. 987[1826]; 10,7,5+5,6, ƆOC
Najzlez aman, džel aman
Džej Jela Ivo
džej Jela dušo
Džujler aman aman.

77. Dord. Nat. Pev. p. 182, 1st mel. [1769];
12,12,10,9, ƆOC
alaj bela
Sultijani čilim vezi bela alaj,
Banju kanju oj kinju kiti oj
I ju joj, djerdan moj, blagonjoj.

78. Kuba B.H. 527[1823]; 8,7+7,6+5,5, ƆOC
Tam bugi gusi muri
ta tari dari beri
Beri ben, deti hoj
hej zema karsum
Hajde gorom haj.

B. Refrains with definite sense

I. Consisting of one line

79. Dord. Pred. Srb. 224[36d.]; 5, O
dilber.

80a. Kuba B.H. 210, 269, 944, 945, IX 12, Bosiljevac 38, Dord. Pred. Srb. 412, 436 [75b., 618, 666a., 819a.b.c., 818a.b.]
{Jano.
{janjo..
various structures

80b. Dord. Pred. Srb. 391[611]; 8,10, O
Jano rano.

80c. Dord. Nat. Pev., p. 80, 1st mel. [867]
Oj Jano, Jano 10,5,6, OC

80d. Dord. Pred. Srb. 374[448i.]; 12, O
1. Jano, Jano.
2. Oj Jano.

80e. Đord. Pred. Srb. 470, Iz Levča 43 [454 a. b.]; 12, O
1. Jano, Jano.
2. Ej, [mori,] Bojano.

81a. Đord. Pred. Srb. 423 [1653]; 8,6,6,6, ↄOC
Jelo.

81b. Kuba B. H. 312 [1789 b.]; 8,5,8,10, ↄOC
1. jelo.
2. dušo jelko.

82. Đord. Pred. Srb. 462 [309 b.]; 10, O
ježo.

83. Kuhač 454 [1095 d.]; 7,7,7,6, ↄOC
leljo.

84. Đord. Pred. Srb. 223 [183 i.]; 8, O
Leno.

85a. Kuba B. H. 410 [596]; 7,14, O
Lazo.

85b. Kuhač 302 [876]; 7,10,4, OC
Lazo, ej.

86. Đord. Pred. Srb. 430 [253]; 9, O
nane.

87. Đord. Pred. Srb. 309 [815 e.]; 8,
Jerido.

88. Đord. Pred. Srb. 411 [1484 a.]; 7,6,7,6, ↄOC
Avrame.

89. Đord. Pred. Srb. 15 [554]; 10,7, O
Lazare.

90. Đord. Pred. Srb. 399, 452, 484 [553 a. b. d.] 10,7, O
Petrole(ro).

91. Đord. Nar. Pev., p. 130, 2d mel. [444]; 11, O
Radule.

92a. Kuhač 569 [873]; 7,10,9, OC
Jelena.

92b. Đord. Pred. Srb. 64 [477]; 8,5, O
Jelenke.

93a. Đord. Pred. Srb. 383 [101]; 7, O
koledo.

93b. Kuba X 41 [801]; 8,6,6, OC
Koledo, koledo,
Veselo, veselo.

94a. Đord. Pred. Srb. 394 [243 g.]; 8,6, O
Devojko.

94b. Kuhač 71 [748]; 8,4,4, OC
|: Oj djevojko :|.

94c. Kuhač 448 [24 b.]; 10,
aj devojko.

94d. Kuhač 284 [905 a.]; 10,8,6, OC
Oj divojko.

94e. Kuba XI 14 [938 b.]; 10,10,7, ↄO
Daj, djevojko, daj daj daj.

94f. Kuhač 1080 [31]; 11,
1. djevojko.
2. djidjio.

95a. Đord. Pred. Srb. 360, Kuba B. H. 88 [627, 891 c.]; 7, OC; 10,7,6, OC
švaler moj.

95b. Kuba B. H. 865, 221 [986 a. b.];
{šever moj. < 10,6,10, ↄO
{šaver

96. Đord. Pred. Srb. 335, Kuba B. H. 139 [981, 988]; < 10,6,10, ↄO
mile moj.

97. Đord. Pred. Srb. 289 [215]; 8,6, O
Mil' kume.

98. Kuhač 363 a) b), 422 [892 a. b. d.]; 10,7,6, OC
rodjena.

99. Đord. Pred. Srb. 545 [1472 bis]; 7,6,7,6, ↄOC
berberče.

100. Đord. Pred. Srb. 133, Kuhač 22, 276 [28, 270 e., 595]; 11,; 10, O; 7,13, O
zoraje.

101a. Đord. Pred. Srb. 515 [781 b.]; 8,6,6, OC
lado, lado.

101b. Đord. Pred. Srb. 53, 184, 232, 349, 373, 381, 382, 402 [252 a. b., 349 b., 448 d. f. g. n.]; 12, O; 10, O; 9, O
1. lado, lado.
2. lado.

101c. Đord. Pred. Srb. 282, 314 [448 l., 35]; 12, O; 11,
ladojlo.

101d. Đord. Pred. Srb. 262, 283, 284, 287 [448 a. e. h. k.]; 12, O
1. Lado, Lado.
2. Ladojlo.

102a. Kuba B. H. 793, 958 [455 e., 321]; 12, O 10, O
jadi, jadi.

102 b. Kuba B.H. 448 [926]; 8, 8, 6, ƆO
1. Jadi, jadi.
2. Ej ej.

103. Kuhač 605, 606, 607, 608, Kuba B.H. 848, IX 6
[897a., 898 a. b. c. d. e.]; 10, 8, 6, OC
ime moje.

104 a. Kuhač 118, 417, 488, 722, 819, Kuba IX 46
[94 a. b., 599, 610 b. d. e.]; 7, O; 8, 10, O
{janje / janješce} moje.

104 b. Kuba B.H. 826 [561]; 11, 7, O
Janje milo.

104 c. Kuba B.H. 93, 368 [957 a. b.]; 6, 6, 10, ƆO
jelo,
Janje moje b'jelo.

104 d. ~~Đord.~~ Pred. Srb. [539]; 8b, 5, 8b, 5, ƆOC
1. Janje bijelo.
2. Janješce moje.

104 e. Kuhač 957 [740]; 8, 5, 8, OC
Janješce moje,
Moje janješce bijelo.

104 f. Kuba B.H. 794 [870]; 10, 8, 9, OC
1. /: Janje moje :/,
2. dilber moj.

105 a. Kuhač 486, 1110 [513 b., 1783]; 8, 6, O;
lane moje 8, 6, 10, 10, ƆOC

105 b. Kuhač 602, Kačerovski 60 [853 c. d.];
/: Lane moje oj :/. 9, 8+8, 5, OC

105 c. Kuba B.H. 728 [908]; 10, 8, 6, OC
lale moje.

105 d. Kuba 519, 520 [339 a.]; 10, O
Ej, lale moje.

105 e. Juž. Srb. 428 [799]; < 8, 6, 6, OC
rane moje.

105 f. ~~Đord.~~ Pred. Srb. 445 [23]; 10,
nano moja.

105 g. Kuba B.H. 558, 559, 689, Bosiljevac 11,
~~Đord.~~ Nar. Pev. p. 167, 2d mel. [1655 a. b.
c. d. e.]; < 12, 6, 6, 6, ƆOC
1. {lane moje. / lale moje. / lan moj. / dragče moje).
2. {Ej hoj, lane moje. / Haj, haj,} (Cf. N° 153)

106. Parry 48; (10) 8, 6, 8, 6, ƆOC
slatko lane.

107. Kuhač 1410 [730-731]; 10, 10, 4, OC
Roža moja.

108 a. ~~Đord.~~ Nar. Pev. p. 188, 1st mel. [1014];
8, 6, 7, ƆO
zlato moje.

108 b. Kuhač 820 [825]; 11, 6, 6, OC
Zlato, zlato l'moje.

109. Kuhač 344 [569]; 12, 6, O
željo moja.

110. Kuhač 423 [1631]; 10, 4, 10, 4, ƆOC
srdce moje.

111. Kuba B.H. 207 [909]; 10, 8, 6, OC
srce Jovo.

112. Kuhač 1252 [934]; 8, 8, 7, ƆO
Belaj dude.

113 a. Kuhač 1444, 1445, ~~Đord.~~ Pred. Srb. 337
[1657 a. b., 895]; 8, 10, 10, 10, ƆOC; 10, 8, 6, OC
{bjelo / belo} lale.

113 b. Kuba B.H. 897 [608]; 8, 10, O
Bjela lalo.

114. ~~Đord.~~ Pred. Srb. 246 [949]; 5, 5, 9, ƆO
Jano mori.

115. Kuba B.H. 285 [804 a.]; 8, 6, 6, OC
ludo mlado.

116. Kuhač 668 [603 a.]; 8, 10, O
oko Đoko.

117. Juž. Srb. 400 [1092]; < 6, ƆOC
[mila nano.]

118. Kuhač 266, 293, 294, Kuba B.H. 563, 636,
874 [1011, 878 a. b., 27, 1579 b., 826]; Various structures
mila moja. (cf. N° 218)

119. ~~Đord.~~ Pred. Srb. 8 [34]; 12,
abo mila.

120. Kuba B.H. 155, Kuhač 942 [591 a. b.]; 7, 11, O
draga mila.

121 a. Kuhač 939 [593 a.]; 7, 11, O
milu milom

121b. Kuhač 940, 941, 943 [593 b. c. d.]; 7, 11, O
{dragi lubi.
{drage lubo.
{dragu ljubim.

122. Kuba IX. 22, Kuhač 13 [1006 a. b.]; 8, 6, 10, ↄO
Kato zlato.

123. Kuba B. H. 415 [732]; 10, 10, 4, OC
Rano Ano.

124. Kuhač 237 [1017 a.]; 12, 6, 10, ↄO
Curo rano.

125a. Kuba B. H. 306, 898 [281 b., 318]; 10, O
Grdna rano.

125b. Kuba B. H. 128 [927]; 8, 8, 6, ↄO
Aman aman grdna rano,
Ej, gidi.

125c. Kuba B. H. 843 [1383]; 7, 7, 8, 7, ↄOC
aman aman grdna rano,
Aman aman.

126. Kuba B. H. 148 [1371 b.]; 5, 5, 9, 5, ↄOC
komšo dušo.

127. Iz Levča 53 (texts 129, 130), Đord. Pred. Srb. 466
[32, 553 c.]; 11, ; 11, 7, O
varaj {Rado.
{Radu.

128. Kuba B. H. 966, 185 [435 c., 1077 d.]; 11, O
< 5, ↄOC
{zora Maro.
{zoro

129. Kuba B. H. 132 [1371 a.]; 5, 5, 9, 5, ↄOC
beg Ali beg.

130. Kuhač 665 [527]; 10, 4, O
Cviet zeleni.

131. Đord. Pred. Srb. 435 [391 b.]; 10, O
Oj golube.

132. Kuhač 69 [33]; 12,
O javore.

133. Kuhač 25 [270 d.]; 10, O
Oj Marice.

134. Kuhač 134, 287, 554 [1570 f., 327 c., 377 b.]
10, O; 8, 6, 8, 6, ↄOC
oj {žalosti.
{žalostna.

135a. Iz Levča 29, Đord. Pred. Srb. 259.
[1561 c. d.]; 8, 4, 8, 4, ↄOC
Noć, {tamna, noć.
{tavna,
{Maro,

135b. Đord. Pred. Srb. 489, 406, 356 [123 ee. ff. gg.]; 8, 5, O;
Noć, noć, tamna noć. 8, 7, O

136. Kuhač 655 [1584 d.]; 8, 4, 8, 4, ↄOC
Spat, stari, spat.

137. Đord. Pred. Srb. 563 [1285 d.]; 8, 8, ↄOC
Ej, Jovo, Jovo.

138a. Kuba XII 25 [1082]; < 5, ↄOC
Oj, tugo, tugo.

138b. Đord. Pred. Srb. 425 [815 b.]; 8, 7, 7, OC
|: Ej, tuge tuge njene :|.

139. Kuba B. H. 694 [602]; 8, 10, O
Hoj, saba zora.

140. Đord. Pred. Srb. 594 [123 cc.]; 8, O
Čoče mi, čoče.

141a. Bosiljevac 4 [982]; < 10, 6, 10, ↄO
čuj, curo moja.

141b. Kuba B. H. 755 [1015]; 10, 5, 6, ↄO
Čuj, moja draga.

141c. Kuhač 603 [853 e.]; 9, 8+8, 7, OC
Čuj, dragi, čuj, dragi, čuj.

142. Kuhač 541 [939]; < 10, 10, 6, ↄO
Milčice moja.

143. Kuba B. H. 656, XI 62 a), Đord. Nar. Pev. p. 36,
1st mel. [312 c. d., 892 c.]; 10, O; 10, 7, 6, OC
{Milko, Milčice.
{Ja oj Milko,

144. Đord. Pred. Srb. 144 [928]; < 8, 8, 6, ↄO
nano, nanice.

145. Kuba B. H. 800 [749 c.]; 8, 5, 5, OC
|: Tuj mi ružica :|.

146. Kuhač 727, 728 [1022 a. b.]; 8, 6, 5, ↄO
Oj, oj, {rode moj.
{Bože

147. Đord. Nar. Pev., p. 42, 2^{d} mel. [1532 b]; 8, 5, 8, 5, ↄOC
Oj, dragana, oj.

148. Bosiljevac 44, Kuba XIII 10, B.H. 1118 [1532 a. e. f.]; 8, 5, 8, 5, ↃOC
Oj, čobane moj.

149. Kuba B.H. 238 [1672 a.]; 8, 8, 8, 5, ↃOC
Dragi tvoja sam.

150. Iz Levča 14 (t. 36) [120 a.]; < 8, O
Jao! kuku Arso.

151. Iz Levča 69 [673]; 6, ↃO
Diko Peruniko.

152. Đorđ. Nar. Pev. p. 188, 2d mel. [1059]
Nane mila nane. < 5, ↃOC

153a. Kuhač 545 [904 b.]; 10, 8, 7, OC
Oj ti lane lane.

153b. Kuhač 744, 198, 756 [868 a. b. c.]; 10, 6, 7, OC
Oj ti lane lane,
Žar ne mariš za mene.
(Cf. N° 105)

154. Đorđ. Pred. Srb. 135 [606]; 8, 10, O
tugo mili Bože.

155. Kuhač 1219 [480 a.]; 8, 6, O
Hajde, hajde, Maro.

156. Iz Levča 17 [972]; 7, 6, 7, ↃO
Roso, magla pade.

157. Kuhač 1114, 270 [1435 a. b.]; 8, 8, 10, 10, ↃOC
{Sedam tjedan dana.
{Sedem tjeden danak.

158. Đorđ. Nar. Pev. p. 154, 1st mel. [1599 a.]; 8, 6, 8, 6, ↃOC
Ivan van, Ivan van.

159. Kuhač 1144 [1634]; 10, 6, 10, 6, ↃOC
Joca joj, Joca joj.

160. Đorđ. Nar. Pev. p. 74, 1st mel. [1599 b.]; 8, 6, 8, 6, ↃOC
Jovane, Jovanke.

161. Đorđ. Pred. Srb. 570 [508]; 8, 6, O
Lade moj, lade moj.

162a. Đorđ. Pred. Srb. 292, 384, Kuhač 1008 [883 b., 123 j., 1598]; 8, 6, O; 8, 6, 8, 6, ↃOC
Paun moj, paun moj.

162b. Kuba B.H. 366, Kuhač 1007, 1006, 1005 [123 b. c. e. f.]; 8, O
Paune moj, paune moj.

162c. Đorđ. Pred. Srb. 35 [123 k.]; 8, 6, O
Moj paun, moj paun.

162d. Đorđ. Pred. Srb. 96 [123 g.]; 8, 7, 7, OC
Paun, paun, paun moj.

162e. Kuhač 1004 [123 a.]; 8, O
Moj paune, siv sokole.

163. Đorđ. Pred. Srb. 158 [509]; 8, 6, O
Milano, Milano.

164. Kuba XIV 21 [1443 b.]; 10, 10, 12, 12, ↃOC
Oj, lane, Milane.

165. Iz Levča 48 [552]; 10, 6, O
aleno, maleno.

166. Kuhač 742, 772, Kuba IX 14 [800 a. b., 929]; 8, 6, 6, OC; 8, 8, 6, ↃO

167. Kuhač 155 [335 c.]; 10, O
Oj diko, dikice.

168. Đorđ. Nar. Pev., p. 69, 1st mel. [1728]; 11, 11, 8+8, 6+6, ↃOC
|: Jabuko, bedriko :|.

169. Kuba B.H. 19, 20 [1809 b. a.]; < 8, 6, 10, 6, ↃOC
Rucica rumena.

170. Kuhač 298 [1827]; 10, 8, 7+6, 7, ↃOC
Ristane, Salgane.

171. Kuhač 527 [1806]; 8, 5, 6, 5, ↃOC
Lale sam, zumbul sam.

172. Kuhač 836 [1022 c.]; 8, 6, 5, ↃO
Oj oj staj, ne spavaj.

173. Kuba B.H. 428 [938 a.]; 10, 10, 6, ↃO
Sjaj goro zelena.

174. Kuhač 1469, Đorđ. Nar. Pev., p. 102, 1st mel. [1148 a. b.]; 6, ↃOC
{Ha hm jel istina.
{Hm

175a. Iz Levča 55, 57 [891 a. b.]; 10, 7, 6, OC
Oj dilbere, dilbere.

175b. Kuhač 769 [571]; 12, 7, O
Ej, nedeljo dilbero.

175c. Parry 30; 8, 6, 5, ↃO
Moj dilbere, moj.

176. Đorđ. Pred. Srb. 369 [523]; 8, 7, O
Rano, rano, najrano.

177. Đord. Pred. Srb. 2[1630]; 8b, 7, 8b, 7, ↄOC
Tale, belo devojče.

178. Đord. Pred. Srb. 439[558-559]; 11, 6, O
dušice, dušo moja.

179. Kuhač 76[1800 c.]; 7, 6, 8, 6, ↄOC
Oj lepa devojako.

180. Kuba B. H. 925, 1125[1446 a. b.]; 10, 10, 13, 13, ↄOC
Čuj Anko Srbijanko.

181. Đord. Pred. Srb. 139[125 dd.]; < 8, O
Dodole, daj Bože dažd.

182. Kačerovski 61[1449-1450]; 10, 10, 14, 14, ↄOC
A oj Mile brgjanine.

183. Kuhač 545[904 a.]; 10, 8, 6, OC
Oj ti luče, moje luče.

184. Đord. Pred. Srb. 26[169]; 8, O
Oj, dodole, mili Bože.

185. Kuba B. H. 665[735]; 10, 10, 8, OC
Ej, bor zelen, bor nad rodom.

186. Kuba XII 31[745]; 7, 8, 7, OC
Dilber Andjelijo lele.

187. Iz Levča, 44, 63[422 a. b.]; 11, O
Dimitrole ruse kose.

188. Kuba B. H. 814[570]; 12, 7, O
došo zlato, zlato moje.

189. Kuhač 804[1380]; 6, 6, 8, 6, ↄOC
Lipa bila golubica.

190. Kuba B. H. 653, XI 2[724 a., 1762]; 11, ↄO
Biserrosa magla pala. 10, 10, 8, 6, ↄOC

191. Đord. Pred. Srb. 294[666 b.]; 6, 8, 6, ↄO
Ler, lero, lepa mi Maro.

192. Kuba B. H. 189[694]; 8, ↄO
Hej, Maro, hej, hej, zašto to?

193. Đord. Pred. Srb. 420[1285 a.]; 8b, ↄOC
|: Todori oko šareno :|.

194. Đord. Pred. Srb. 240[708 a.]; 8b, ↄO
|: Gukaj mi, gukaj, golube.

195a. Kuba B. H. 657[995]; 6, 5, 8b, ↄO
Haj, haj, haj, ustaj, ne spavaj.

195b. Kačerovski 31, Đord. Nar. Pev. p. 76, 1st mel. [973 a. b.]; 8, 5, 8, ↄO
sele žetva je!
Haj, haj, haj, ustaj, ne spavaj.

196. Đord. Pred. Srb. 256[203]; 8b, O
Napi se ljutu rakiju.

197. Đord. Pred. Srb. 496[708 e.]; 8b, ↄO
Sam sedi, beri, devojko.

198. Đord. Pred. Srb. 203[831]; 8, 11, 11, OC
|: Hej danga, dej danga vojnole :|.

199a. Đord. Pred. Srb. 127, 153, 164, 173, 215, 258, 301[123 l. m. n. o. p. r. s.]; 8, 9, O
{Gospodi, Gospodi pomiluj.
{Gospode, Gospode

199b. Đord. Pred. Srb. 288, 478, Iz Levča 72 [123 t. u. v.]; 8, 6, O
{Gospodi pomiluj.
{Gospode

199c. Đord. Pred. Srb. 23[123 y]; 8, 6, O
Gospode zaraduj.

199d. Đord. Pred. Srb. 138, 233, Juž. Srb. 399 [123 z. aa. bb.]; 8, 6, 6, OC
Gospode, Gospode
Pomiluj, pomiluj.

199e. Đord. Pred. Srb. 146[1067]; 5, ↄOC
Gospode Bože
Pomiluj polje.

200. Đord. Pred. Srb. 387[254]; 9, O
Jagodo,
Jagodo devojka, Jagodo.

201. Đord. Pred. Srb. 385[964]; 8, 8, 9, ↄO
U rumen medno vino, lerje.

202. Đord. Pred. Srb. 317[349 c.]; 10, O
Oj ubava, ubava devojko.

203. Kuhač 61[423 b.]; 10, 11, O
Spavaj, spavaj i o meni sanjaj.

204. Kuba B. H. 159[280 d.]; 10, O
Ankice moja, draga ljubezna.

205. Kuba XII. 16[722-723]; 10, O
Žalosti moja, dangubo moja.

206. Đord. Pred. Srb. 400[597 b.]; 8, 10, O
Da dođe, da dođe, da ne dođe.

207. Kuhač 838[961 a.]; 7, 7, 10, ↄO
Jelene, plemenite gospoje.

208. Kuba XIII 39, B. H. 53[880 a. b.]; 8, 11, 6, OC
Čuj, {Ivane dilbere, željo moja.
{Marice grančice,

209. Đord. Pred. Srb. 5[1442]; 10, 10, 11, 11, ↄOC
|: Vančice, dušice, lečiću te ja :|.

209 bis. Iz Levča 71[422 c.]; 11, O
Todoro,
Oj, Todoro, grčko cveće ubavo.

210. Bosiljevac 28[1428]; 14,14,12,12, ƆOC
|: Hajde nek ide lanac i pô livade :|.

211. Kuba B.H. 957[1446 c.]; 10,10,13,13, ƆOC
|: Hej, Anko Srbijanko ladju od Merdzana :|.

212. Kuhač 1082 [1447 c.]; 10,10,13,13, ƆOC
Oj devojko, devojko, materino mleko.

213. Kuhač 520, Kuba B.H. 14[1439 a.b.]; 8,8,13,13, ƆOC
|: Duna, Duna, Dunave tiha vodo hladne :|.

214. Kuhač 1091[1447 d.]; 10,10,16,16, ƆOC
|: Eto ljudi tulipana,
ljubi seku u poldana :|.

II. Double refrains, each consisting of one line

(in the last four: one of one line, the other of two lines)

215. Đord. Pred. Srb. 431[670]; 6, ƆO
1. haj haj.
2. lale.

216. Parry 25; 6,6,10, ƆO
1. ago.
2. bego.

217. Kuba B.H. 67[725]; 11, ƆO
1. majko.
2. Lejla.

218. Kuba B.H. 74[823]; 10,8,8, OC
1. mila.
2. Mila moja. (cf. N°118)

219. Kuba B.H. 936[919]; 13,10,5, OC
1. Jovo.
2. Jovo na novo.

220a. Kuba XII 40[958 b.]; 7,7,10, ƆO
1. haj haj haj.
2. baš nekaj.

220b. Đord. Nar. Ćev. p. 23, 1st mel., Kuba B.H. 866, Kačerovski 25 [954 a.c.b.]
{aj / hej / ču} haj haj.

220c. Bosiljevac 15[958 a.]; 7,7,10, ƆO
1. uhaha.
2. baš neka.

221a. Kuba B.H. 50[958 e.]; 7,7,10, ƆO
1. Anuša.
2. jagoda.

221b. Kuba B.H. 640[958 g.]; 7,7,10, ƆO
1. Hanio.
2. jagodo.

221c. Kuba B.H. 639[958 d.]; 7,7,10, ƆO
1. Ilija.
2. jado.

221d. Kuba B.H. 446[959 a.]; 7,7,10, ƆO
1. milje moj.
2. jagodo.

221e. Kuba XI 9, Đord. Nar. Ćev. p. 14, 1st mel. Kačerovski 1, Đord. Pred. Srb. 357 [1778 a.b.c., 959 b.]; 7,8,6,6, ƆOC
1. {jagoda. / jagodo.} < 7,7,6, ƆO
2. jagodice.

222. Kuba B.H. 907[958 c.]; 7,7,10, ƆO
1. Alija
2. sevlija.

223. Đord. Pred. Srb. 336[958 f.]; 7,7,10, ƆO
1. brelele.
2. tugole.

224. Đord. Pred. Srb. 434[594]; 7,11, O
1. lej lele.
2. tužnole.

225. Đord. Pred. Srb. 181[418]; 11, O
1. Lepole.
2. Dragole.

226. Kuba B.H. 140[1019]; 7,10,4, ƆO
1. Ivo moj.
2. Oj, Ivo haj.

227. Iz Levča 46[874]; 7,8,6, OC
1. Duduce.
2. dušo moja.

228. Đord. Pred. Srb. 497[452 b.]; < 12, O
1. gungule.
2. gungulice.

229. Kuhač 595[914]; 11,8,5, OC
1. šarinom.
2. Žuti lilijom.

230. Kuba B.H. 3[869]; 13,6,7, OC
1. što mi što.
2. Neka neka o hoho.

231. Đord. Pred. Srb. 333[1021 b.]; 10,18,5, ƆO
1. Srbijanke.
2. Hoj haj.

232. Đord. Pred. Srb. 396[456]; 12, O
1. Miljo, Miljo.
2. milome.

233a. Đord. Nar. Pev., p. 7, 2d mel., Kuhač 1460, 726 [566c., 567a., 401a.]; 11, 10, O; 10, O
1. lako, lako.
2. lagano.

233b. Kuba B.H. 215, 407, 536 [566a.b., 567b.]; 11, 10, O
1. lako {lale. / lane.}
2. lagano.

233c. Kuhač 164 [912]; 11, 7, 6, OC
1. tako lako.
2. Lagano, lagano.

234. Kuhač 850 [1303b.]; <8, ƆOC
1. Dojka Fira.
2. Frandafil.

235a. Kuhač 591 [458]; 1~, O
1. vaj vaj vaj vaj.
2. daj dušo daj.

235b. Kuhač 771 [645]; 8, OC
1. Haj ha ha haj.
2. Dej dušo dej.

236. Kuba XII 5 [1334]; 11, ƆOC
1. Ej vaj ej vaj.
2. ajde mi haj.

237. Kuba B.H. 737, 738 [877 a.b.]; 8, 10, 6, OC
1. {Neno / Lenko} moja.
2. {Ružo / Vamdžo} moja.

238. Kuba B.H. 908 [965]; 8, 8, 10, ƆO
1. jalak neno.
2. dockan dušo.

238 bis. Iz Levča 43 [454b.]; 12, O
1. Jano, Jano.
2. oj Bojano.

239. Đord. Pred. Srb. 443 [1205]; 8, ƆOC
1. E karavilj.
2. Karavilj - vilj.

239bis. Kuba B.H. 485 [449]; 12, O
1. moj rode moj.
2. gajtane moj.

240. Đord. Pred. Srb. 486 [452a.]; 12, O
1. Nedo, Nedo.
2. jadna mi Nedo.

241. Iz Levča 30 [1555b.]; < 8, 6, 8, 6, ƆOC
1. pile rajsko.
2. Oj oj, zora je.

242. Juž. Srb. 411 [1754]; 8, 8, 10, 4, ƆOC
1. jagnje m oje.
2. Aman aman devojčice mlada.

243. Kuba B.H. 693 [879]; 9, 10, 4, OC
1. Djete molim te.
2. lale Lazo.

244. Đord. Pred. Srb. 405 [407b.]; 11, O
1. zorole zoro.
2. aj zorole.

245a. Kuba B.H. 521 [1789c.]; 8, 5, 8, 8, ƆOC
1. Dangubo moja.
2. milo i drago.

245b. Kuba XI 41 [460]; 13, O
1. dangubo moja.
2. dojdi do veče.

245c. Kuba B.H. 73, 815, 816 [1789 a.d.e.] 8, 5, 8, 10, ƆOC
1. Dangubo moja.
2. Drago je meni {mladoj miloje. / i milo.}

245d. Đord. Nar. Pev. p. 14, 2d mel. [746]; 7, 5, 5, OC
Dangubo moja,
Žalosti moja.

246. Kuba B.H. 173 [385]; 10, O
1. vajvaze moja.
2. vaj bolan dragi.

247. Kuba B.H. 403 [1632]; 10, 5, 10, 5, ƆOC
1. lele skafrere.
2. za nevenčić moj.

248. Đord. Nar. Pev. p. 191, 1st mel. [1359]; 14, ƆOC
1. lele Duneranke.
2. |: Duneranke :|, kato Piroćanke.

249. Kuhač 1308 [1352a.]; 13, ƆOC
1. viv la kompagnija.
2. |: viv la :|, vivlala, viv la kompgnia.

250. Kuhač 174 [1415]; 10, 10, 6, 6, ƆOC
Two alternating refrains:
1. Mehmede, Mehmede.
2. Zelene nevene.

251. Đord. Pred. Srb. 210 [402a.]; 10, O
1. tedeno, tedeno.
2. ledeno, ledeno.

252. Kuhač 460 [893]; 10, 7, 6, OC
1. Longer baša, kum baša.
2. [bielo lale].

253. Kuhač 321 [917]; 12, 8, 6, OC
1. sivojčice, divojčice.
2. ruža moja.

254. Kuhač 324 [1791]; 8, 6, 8, 7, ƆOC
1. bela lalo.
2. Aj oj, Iso, sitno piso.
Za devojkom uzdiso.

255. Kuhač 11, 10, 12 [1795 a. b. c.]; 8, 6, 6, 7, ɔOC
1. lane moje.
2. A ja ju! ja bi tu,
Poljubio Tasiku.

256. Kuhač 200 [1565]; 8, 6, 8, 6, ɔOC
1. lane moje.
2. U proleće beri cvieće,
Beri pa se ženi.

257. Kuba B. H. 742 [833 b.]; 8, 6+5, 8, OC
1. Zvjezdan i Danica
moj mio dragi.
2. ne ma Danice.

II. Refrains consisting of two lines

258. Kuba XI. 35 [817]; 10, 5, 5, OC
Marice moja,
Ljuba, ne vjerna.

259. Kuhač 548 [1779]; 8, 6, 5, 5, ɔOC
Kato, Katice,
dušo i srdce.

260. Đord. Pred. Srb. 345 [766 b.]; 8, 5, 5, OC
Oj le Manojle.
Ditla, divitla.

261a. Kuba B. H. 476 [1013]; 9, 5, 10, ɔO
sad je zora je,
Sad je svanula.

261b. Kuba B. H. 561 [1821]; 8, 6, 5+5, 11, ɔOC
Sad je zora je,
sad se svanulo,
Sad se moje kat mercvjece razmeće.

262. Kuba B. H. 741, Đord. Nar. Pev. p. 150, 1st mel., Bosiljevac. 31, Đord. Pred. Srb. 467 [833 a. e. g.] 8, 5+5, 8, OC
Zvjezdane dane,
moj mio {brane.
{brale.

263. Đord. Pred. Srb. 353 [760 a.]; 8, 5, 5, OC
Karanfile moj,
Trandafile moj.

264. Đord. Pred. Srb. 236, 221 [802 d 807]; 8, 6, 6, OC
B[illegible] da ne dojde,
[illegible] dojde.

265. Đord. Nar. Pev. p. 190, 1st mel. [1781]; 8, 6, 7, 7, ɔOC
Hajd' pole, hajd' polako,
Hajd' laga, hajd' lagano.

266. Kuhač 724 [1179 a.]; 7, ɔOC
Sem biser sermo moja,
Stani veli dilbere.

267. Iz Levča 20 [691 b.]; 8, ɔO
Cane jane moj dragane,
Oj devojko, vita jelo.

268. Đord. Nar. Pev., p. 153, 1st mel. [1270]; 8, ɔOC
Oj vi jadi, moju jadi,
Šta moj dragi sada radi?

269. Kuhač 1139 [1692 b.]; 8, ɔOC
Srdce moje ranjeno je,
Od ljubavi stopljeno je.

270. Kuba B. H. [illegible] [6[illegible]]; 8, [illegible]
Stoj, stoj Drino vodo hladna,
Stoj, stoj devojko rode moj.

271. Đord. Pred. Srb. 495 [701 a.]; 8b, ɔO
Oko treni, kolo kreni,
Za gorom, džanom a džanom.

272. Đord. Nar. Pev. p. 139, 1st mel. [1279 a.]; 8b, ɔOC
Oj jagnje belo, prebelo,
Povedi kole veselo.

273a. Đord. Pred. Srb. 561 [650]; 8, 8b, 8b, OC
Za gradom, za vinogradom,
Za lozom, za nerezanom.

273b. Kuhač 35 [863]; 8, 6, 9, OC
Za gradom, za gradom,
Za Legradom, za vinogradom.

274. Kuba B. H. 531 [647]; 8b, OC
Žalosti moja, žalosti,
Asime dušo za tobom.

275. Kuba XI. 12 [1447]; 10, 10, 13, 13, ɔOC
Dunaj, Dunaj, Dunave, tiha vodo hladna,
Mare, Mare, Maruško, lepa ti si mlada.

276. Kuhač 1217 [480 b.]; 8, 10, O
Hajdte, hajdte druge, Z z
Hajdte druge. 6, 5,

277. Iz Levča 51 [857]; 10, 6+5, 6, OC
Čuješ momče dilber, Z z
oj, dušo drago. 6, 5,

278. Đord. Pred. Srb. 293 [883 a.]; 8, 6, 5, OC
Ježole, dragole, Z z
Dragi brate moj. 6, 5,

279. Kuba 836, ~~Đord.~~ Nar. Pev. p. 175, 2^d mel. [1744a. b.]; 8, 8, 6, 5, ƆOC
Veselo, veselo, Z z
{ Veselo je to. 6, 5,
{ |: Veselo je svo selo :| svo.

280. ~~Đord.~~ Pred. Srb. 243 [884]; 8, 7, 5, OC
Je l' Jelo, je l' Jeleno, Z z
Je l' je veče noć. 7, 5,

281. Kuhač 1103 [889]; 10, 7, 5, OC
Znam da znaš, prsten moje, Z z
Drage da mi daš. 7, 5,

282 a. Kuhač 96, 95 [1750 a. c.]; 8, 8, 7, 6, ƆOC
Čaj čirom, sedi s mirom, Z z
U seku ne diraj. 7, 6,

282 b. Kuhač 1115 a) [1750 b.]; 8, 8, 7, 6, ƆOC
Čaj čiro perlengiro, Z z
U pile ne diraj. 7, 6,

283. Kuba B. H. 984 [885]; 8, 7, 6, OC
Moj Aljo, moja dušo, Z z
Moj šećer Alibeg. 7, 6,

284. ~~Đord.~~ Pred. Srb. 368 [901]; 10, 8, 6, OC
Oj Todoro, željo moja, Z z
Ružo uz prozore. 8, 6,

285. Kuhač 269 [1674]; 8, 8, 8, 7, ƆOC
Kaži meni, sjajna zvierda, Z z
Gdje je moja ljubezna. 8, 7,

286 a. Kuba B. H. 1020 [888 a.]; 9, 8, 7, OC
Stoj Drina, vodo ladna, stoj, Z z
O djevojko, rode moj. 8, 7,

286 b. ~~Đord.~~ Nar. Pev. p. 121, 1st mel. [888 b.]; 11, 8, 7, OC
Oj, Drino, stoj, stoj, Drino vodo ladna, stoj,
Stan' devojko, rode moj.

287. Kuba B. H. 806 [1755]; 8b, 8b, 10, 4, ƆOC
Tra na nina uroke ti voda Z z
Od ni jela. 10, 4,

288. Kačerovski, 72 [1419]; < 10, 10, 9, 9, ƆOC
Milčice moja, šećer usta tvoja, Z z
Milko moja, al te volim ja. 11, 9,

289. ~~Đord.~~ Nar. Pev. p. 15, 1st mel. [1755 bis]; 8b, 8b, 12, 5, ƆOC
Srni djeni grani mami čez nem, se nem, Z z
Sane dragane. 12, 5,

290. Kuba X 38 [1771]; 12, 12, 13, 11, ƆOC
Nijega, nijega nego doma nijega, Z z
Nego doma nijega, sutra će doć. 13, 11,

291. Iz Levča 45 (text 129) [420 a.]; 11, O
Kalino, Z z
Kale vile vito pero zeleno. 3, 11,

292. Iz Levča, 71 [422 c.]; 11, O
Todoro, Z z
Oj Todoro, grčko cveće ubavo. 3, 11,

293. ~~Đord.~~ Pred. Srb. 520 [1398 b.]; 8, 8, 4, 7, ƆOC
Čik, Božo, čik, Z z
Čik djavolo, čik, čik, čik. 4, 7,

294 a. Kuhač 447 [967]; 8, 8, 10, ƆO
eto tako, Z z
Čuješ li me mila majko 4, 8,

294 b. ~~Đord.~~ Nar. Pev. p. 4, 2d mel. [1585 c.]; 8, 4, 8, 6,
eto tako. ƆOC

295. Kuba B. H. 1041 [130 c.]; 8, O
|: Hoj' vamo, hoj :|, Z z
Djevojčice, da spavamo 4, 8,

296. Kuba XIV 28, B. H. 638, 637 [1388 a. b. c.];
7, 7, 5, 7, ƆOC
Haj vaj Bože daj, Z z
{ Pri je cura, negoraj. 5, 7,
{ Prvo
{ Ili cura, ili raj.

297. Kuhač 432, 433 [1017 b.]; 12, 6, 12, ƆO
Varaj, nevaraj, Z z
varaj curo još malo. 5, 7,

298 a. Kuba B. H. 710 [856]; 10, 5+7, 6, OC
Ej lala dragane, Z z
nedaj zori da svane. 6, 7,

298 b. Kuba B. H. 659 [1811]; 10, 6, 13, 10, ƆOC
|: Hasane :|, dragane,
Hoće zora |: da svane :| Cf. N° 340.

299. Kuba XIV 11 [1745–1746]; 8, 8, 6, 7, ƆOC
Ej lano plameno Z z
I sa šerbet bojeno. 6, 7,

300. ~~Đord.~~ Pred. Srb. 34 [855 b.]; 8, 8+6, 7, OC
i ju ju redom re, Z z
Redom redi Jovane. 6, 7,

301. Iz Levča 38 [865]; 8, 6, 7, OC
Stevano, Stevano, Z z
Rosno cveće na rano. 6, 7,

302. Kuhač 702 [866]; 8, 6, 7, OC
Za gorom, za vodom, Z z
Za zelenim javorom. 6, 7,

303. Kuhač 546 [904 c.]; 10, 6, 8, OC
Oj Maro, Marica, Z z
Zišla je danica biela. 6, 8,

303 bis. Kuba B. H. 829 [1553]; 8, 6, 8, 6, ƆOC
[Eno, ojoj, nena,] Z z
ojoj nena rano moja. 7, 8

304a. Kuba B.H. 796[741]; 8, 7, 8b, O C
Magla, maglica moja, z Z
Razvijaj nam se, razvijaj 7, 8b,

304b. Kuhač 948 a) b) [1784]; 8, 7, 5, 5, Ↄ O C
Maglo, maglice moja,
Razvijaj mi se,
Maglo razvijaj.

305. Kuhač 1462[1723]; 8, 8, 8+8, 10, Ↄ O C
[Upalo tu, fika fuku,] z Z 8, 10,
Zagrebem, potrčim, poljubim tu.

306. Kuhač 1291, 1292, 1290[1764 a. b. c.]; 10, 10, 8, 11, Ↄ O C
Stani {de / der}, dušo, stani {de / der}, z Z 8b, 11,
Stan' počekaj, {drago srdce / samo malo} {kraj / kod} mene.
{samo malo kod

307. Kuba XII 21[1331]; < 10, Ↄ O C
Nevene, nevene daj džuzel daj, z Z 10, 11,
Jagodo, jagodo, propiću se ja.

308. Dord. Nar. Pev. p. 126, 1st mel. [1774]; 14, 14, 10, 13, Ↄ O C
Lele, lele, izgore za tebe, z Z 10, 13,
Izgore mi, džanum Sano, srce za tebe.

309. Kuhač 1247[1437]; < 8, 8, 12, 12, Ↄ O C
Der der pile moje, der koho moja, z Z 11, 13,
Sviraj mi kumu mome, kumu debelome.

IV. Refrains consisting of three lines

310. Kuba B.H. 717[1820]; 8, 6, 5+5, 5, Ↄ O C
O Rade, Rade,
jelen na rane,
Oj draga spava.

311. Dord. Pred. Srb. 557[833 h.]; 8, [6], 6+6, 8, Ↄ O C
Dođi, Jelo, dođi,
Kako ću ti doći,
kad nemogu proći.

312 a. Kuhač 36[1690 b.]; 8, 8, 8+8, 8, Ↄ O C
Po čem sam ja lane moje,
duša tvoja, lane moje,
Aman aman duša tvoja.

312 b. Kuhač 37[1690 c.]; 8, Ↄ O C
Po čem sam ja džanum fendum
Duša tvoja, duša tvoja.

313. Kuba B.H. 831[1709]; 10, 10, 6+6, 4, Ↄ O C
O zelena travo, Z Z z 6, 6, 4,
koj' na tebi spavo,
Kaži pravo.

314. Iz Levča 54[1824]; 10, 6, 7+7, 3, Ↄ O C
Dika veli jabuko, Z Z z 7, 7, 3,
ajd' za nama, devojko,
Devojko.

315. Kuhač 689[1732]; 16, 16, 5+5, 9, Ↄ O C
Draga rožica, z z Z 5, 5, 9,
mila rožica,
Zapet ću te ljubit od srdca.

316. Kačerovski 20[1724]; 10, 10, 6+6, 7, Ↄ O C
|: Varaj curo mala z z Z 6, 6, 7,
još godinu dana,
Varaj curo još malo :|.

317. Kuhač 743[860 c.]; 10, 6+6, 11, O C
Čuj curice curo, z z Z 6, 6, 11,
bitašice gulo
Al što točiš siljer vino jeftino.

318. Kuhač 874, 875, 872[1722 a. b. c.]; 8, 8, 6+6, 15, Ↄ O C
Moja lepa {Milko / Jano}, z z Z 6, 6, 15,
moja {Severinko / sevdelinko}
Moja {črno / carna} - oka ubava, {Milko mi djevojko / Jano ja ljubim}.

319. Kuba B.H. 661, 664[860 a. b.]; 10, 7+7, 11, O C
Šučkaj, bučkaj, garava, z z Z 7, 7, 11,
a što laju za nama,
Valjda n' jesmo ni mi, lole, najgore.

320. Kuba B.H. 201[1727]; 5+5, 5+5, 8+8, 12, Ↄ O C
Svije svati ispratiše, z z Z 8, 8, 12,
samo svircu ne dadoše.
|: Ja sam cura mlada, sad je moja vlada :|.

321. Kuba B.H. 549[1792]; 8, 6, 8, 7, Ↄ O C
Aj nevene, - vene, z Z Z 6, 7, 7,
Daj do |: mene :| ne varaj,
Daj mi ruku, djevojko.

322. Kuhač 613[1810]; 10, 6, 8, 6, Ↄ O C
Ljubiš mene Maro, z Z z 6, 8, 6,
Ljubiš mene, siv sokole,
Draga duša moja.

323. Kuhač 394[942 b.]; 10, 11, 8b, Ↄ O
Ljubi me diko, z z Z 5, 6, 8b,
ne čekaj toliko
Ne čekaj dušo i srdce.

324. Kuhač 236[942 a.]; 11, 11, 8b, Ↄ O
Ljubi me Jelo, z z Z 5, 6, 8b,
moje čedo belo
Jelice dušo i srdce.

325. Kuba B.H. 739, 740 [833 c. d.]; 8, 5+6, 10, O C

Mamice {moja, / {mama, — z Z Z (5, 6, 10,)

mene boli glava,

Jablane, tjeraj grane na strane.

325 bis. Kuba B.H. 1009 [1326]; < 5+5, ↄ O C

[Ne luduj, ne budali, — z Z Z (7, 8, 7,)

ostani se ludo mlado,

Ne zadaj se sevda golema.]

326. Kuhač 739 [864]; 10, 8, 17, O C

Buki az ba, buki ez be, — Z z Z (8, 7, 10,)

Slovo ljudi mišljete,

mišliš diko volim te, nevolim.

327. Juž. Srb. 410 [913]; 11, 8, 5, O C

jablane, — z Z Z (3, 8, 5,)

Jablanove divne rese

Neronite se.

V. Triple refrains, consisting each of one line.

328. Kuhač 346 [956]; < 6, 6, 10, ↄ O

1. Maco.
2. Marice.
3. šefteli.

329a. Kuba B.H. 25, 26 [1385 a. b.]; 7, 7, 10, 7, ↄ O C

1. {mamice. / {mamo.
2. {tatice. / {mamice.
3. Moja mila mamice.

329b. Kuba B.H. 926 [1659 g.]; 6, 6, 11, ↄ O

1. mamo.
2. mamice.

330a. Kuba B.H. 835 [1759]; < 9, 9, 10, 6, ↄ O C

1. Sojko djevojko,
2. Sojčice djevojčice.
3. arano, parano.

330b. Kuba B.H. 554, 555 [1018 a. b.]; 9, 11, 10, ↄ O

1. Sojko {djevojke. / {djevojko.
2. sojčice djevojčice.

VII. Refrains consisting of four lines

331. Kuhač 1295 [1764 e.]; 12, O

[Tjeraj vodu na polje, 8, 6, 8, 6,

Da zatvori vrata,

S vinom doć ćeš najdalje

Braći oko vrata].

332. Kuba B.H. 696 [1712]; 11, 11, 8+8, 3, ↄ O C

Zumbul Sava, dika plavo, 8, 8, 6, 7,

šiti dragi bjele ruka,

Tvoja sam, [dojdi mi,

doj do veče, sama sam].

333. Kuba B.H. 253, Đorđ. Nar. Pev. p. 112, 1st mel. 14, 10, 11, 18, ↄ O C

Boga mi Bog mi {je dao, / {ih dade, 9, 9, 10, 8b,

duše mi majka {mi ih rodi. / {ih

Osta ćeš ludo mlado ne luduj,

ne pravi sevda golemih.

334. Đorđ. Nar. Pev. p. 157, 1st mel. [1725]; < 10, 10, 6+7, 7+7, ↄ O C

Pilence mamino, 6, 7, 8b, 8b,

gugulence tatino,

Ej, djidi, bela rumena,

ej, djidi, tanka, visoka.

335. Kuba B.H. 239 [1772-1773]; 12, 12, 16, 23, ↄ O C v.

Daj da ga gledném, daj da pogledném tako živa) (Bila!

Daj da mu dam, daj da nedam, 16, 8, 8, 7,

hoću da ti kako neću,

hoću da ti rekla sam.

IX. Refrains consisting of more than four lines

336. Kuba B.H. 663 [1152]; 6, ↄ O C

[O moj dragi dilber drag

Jado, jadole

Dete djavole,

Djevojko dušo,

Djavole, djavole].

6 bis. Đord. Pred. Srb. 507 [701 b.]; 8, 8, 8 b, ↃO

[I ja ja i ja Mija,
i moj konj adžamija
, pusti plot trnjeviti,
Ćau mene pci izesti
Kod one dobre devojke.]

337. Kuba B.H. 1011 [1830]; 17, 13, 8+11, 7, ↃOC

oj džidi aj, na kormanu vaj,
Ima ljepših djevojaka jol dašo kaldaš.
Sizum bizum never nejak
a svi džuzli, tlapi džuzli jok torjok
Imam ljepu djevojku.

338. Kuhač 598 [1794]; 10, 16, 10, 5, ↃOC

Daj da ga budim
i da ga ljubim
i da mu govorim
Da ide kuči
šorom sa zorom
S Bogom djevojko!

339. Đord. Nar. Pev. p. 40, 1st mel. [977]; <10, 6, 10, ↃO

[Dara se ponosi,
neće venac da nosi,
Ta nemoj se srditi
ja ću tebe ljubiti.]
Čuj, Jovo, vraže,
šta ti Dara kaže.

340. Kuhač 1088 [1729]; 12, 12, 7+7, 13, ↃOC

Oj Katice, Katice,
na mom srdcu ranice,
Je si l' majki kazala,
da si sa mnom igrala?
Ksane, dragane,
hoće zora da svane.
Cf. No 298.

341. Đord. Nar. Pev. p. 151, 1st mel. [861 a.] 8, 8+8, 6, OC

[Šibljani, Šibljičani,
Kratljani, Kratljičani,]
Kratko ajte, kratko noste,
kratko grane savijate.
[Čuvajte, ne salomte]
Grane jablanove.

342. Đord. Pred. Srb. 523 [1812]; 14, 17, 12, 14, ↃOC

majka Mar-, majka Mar-,
Majka Maru Margito
tijo govori sitno u pleće:
Ne moj, Maro, Margito isti u vorje,
U vorju je šušter Petar
Stepan ban Marijan.

343. Kuba IX 17 [1726]; 10, 10, 6+6, 18, ↃOC

Ja sam cura bela
svoj dragog zanela
Ruža cvati, dika pati
ja ću ruku drugom dati, šalaj!
Ruža cvala, i odcvala
ja sam ruku drugom dala, šalaj!

344. Đord. Nar. Pev., p. 159, 1st mel. [861 b.]; 8, 5+5, 10, OC

[Ver meni meni
Ver meni tebi
Ver meni janje
Tamo moje drago.]
Ne lomi sana,
ne gubi dana,
[Ne da mene moja mila nana,]
Ne da mene za godinu dana.

Notes to the Texts

4.* Seems to be of urban origin.

5a.* The whole variant group seems to be of urban origin: same melody for all the variants; text-stanza structure in most of them; words like *iubit* (in vars. e.g.) or *amant* (in var. h.) instead of *bade*; "urban spirit" of the pieces. The most ruralized variant is a., on the bais of which the variant group was put into Group 1); the other variants would indicate placement into Group 21). Fairly ruralized are parts of vars. e. f. g.

10.* "*Neamțu*" (German) symbolizes here and in many soldiers' songs the Austrian army, the official language of which was German, and the leadership in Austrian-German hands.

51a.* The whole variant group seems to be of urban origin.

** There is a certain confusion in the use of the refrains. In principle, each main text-line should be followed by a refrain proper, which is the regular procedure with the "rhyme-giving" refrains (refrain group C). However, the line marked with ** looks like a main text line, and is in context with the main text. Even the first refrain could be perhaps regarded as such. In variant b. the function of the refrain lines is still more blurred.

53b. c.* The notation of the other refrains was neglected.

56a.* Variant a.—sung by a man—seems to be corrupt; its meaning is unclear.

70a. b.* An unusual complementary syllable in the middle of the line.

83.* Lines 7–9 either seem to have been added by mistake to lines 1–6 (the former refer to a female, the latter to a male lover), or they should be in quotation marks.

88a. b.* It is uncertain whether *beciu* or *Beci* (Vienna) is meant. Cf. No. 767a.

113b.* The boys made a mistake in line 2, saying *mândră* instead of *bad'è*; therefore, they repeat lines 1–2, correcting the mistake. It is remarkable that both a. and b. variants—from different places —were sung to "dance" melodies (Class *C* in Vol. II).

114a.* This piece is—because of its lines 5–12—a transition from No. 113 to No. 114.

118.* Lines 5 and 7 probably mean that she is a young girl, her rival an old spinster.

121.* Most probably of urban origin, at least in some of its parts (lines 12, 15, 22).

122.* Probably a line is missing which should rhyme with line 4.

144.* It is not certain whether a female or a male person is the subject of this piece. In the latter case, the piece should go into Subclass *A* II.

160b.* A peculiar additional complementary syllable *mă* in the middle of the first line, not absolutely necessary, since in variant a.—sung by a different person—*io* has been substituted for it.

171.* In the musical part—according to the record—the order of lines is wrong: 5, 6, 1, 2, 3.

177.* Probably of urban (Western European) origin.

178a.* Probably of German, or at least of Western European, urban origin.

178b.* Only Stanza 1 appears in the musical part.

178c. d.* Only Stanzas 1, 2, appear in the musical part.

178i.* Variants i. and j. have no text-stanza structure: a sign of having been "ruralized" in a certain way, especially variant i., though this one shows a mixup of the stages of the subject. In variant j., there are many stereotyped formulas; the mentioned professions, however, are more on the urban side.

180.* Since this text was only dictated and not sung, we do not know what happens with this *să* when the line is sung. From a phrase-structural point of view it belongs to the following line; metrically, however, to line 5. It does not appear from the text whether a girl or a boy is speaking.

182a.* These two variants perhaps do not belong to Group 15); in this case they would go into Group 16). Altogether, they seem to be of urban origin, judging from imponderabilia rather felt than seen in the text.

213.* This refrain line derives from the main text (line 2).

220.* *Român* and *Română* have here the meaning "peasant" as opposite to "*domn*" (sir, lord, gentleman). In the Rumanian inhabited rural parts of former Hungary only the peasants were Rumanians (except priests, teachers); most of the intelligentsia, however, were Hungarians (cf. also p. xcii).

236.*, 237.*, 238.* These are incomplete texts. Their missing parts could not be obtained for various reasons.

239.* The continuation of this text has been notated but, unfortunately, somehow went astray.

242.* The continuation could not be obtained; it perhaps may have determined the piece as belonging to a different class. These five lines have some similarity to certain ballad-starts.

244.* These four refrains are alternately used, a different one in each melody stanza. What happens when there are more melody stanzas, either because the main text is longer or because only one (repeated) main text-line is used to each melody stanza, was not investigated.

247.* The last line perhaps does not belong to the piece; it is either a substitute for a still more indecent line, or it is a momentary, individual joke of the boy singer.

261.* *Grecu* means here the storekeeper of the village. Storekeepers are (or were) in most villages, Jews; in some areas of Transylvania, Magyarized Armenians. But in former times there were also Greek storekeepers. Cf. the text of No. 317 in *Hungarian Folk Music.*

275.* The use of *doină*, a literary word, or, at least, a word used by peasants in Transylvania and adjacent areas, makes the rural origin of this text doubtful. Cf. Note to No. 5.

310.* The original *amor* is an artificial neologism, used instead of *dor* or *iubire*, and is a proof for the urban origin of this refrain. (Incidentally, *la ea să repede* also sounds rather urbanesque.) The peasants simply do not understand the word and transform it into the understandable *amar* (bitter) which, of course, makes no sense in this context. Most probably the main text also is of urban origin.

320.* This is refr. No. 183, used as a main text.

348a.* Obviously of urban or foreign origin, cf. No. 390. It contains text lines of eleven syllables as a rare exception.

363.* This piece has no refrain, and each melody has, as a text, one (main) text-line repeated.

378.* In a different arrangement: line 1 not repeated and in brackets, line 4 repeated three times; lines 2+3 give the text to the first melody stanza, line 4 to the second.

390a.* This text—as a very rare case— is an almost literal translation of a foreign (Hungarian) text (No. 26a. in B. Bartók, *La Musique populaire des Hongrois et des peuples voisins*). Quite obviously, the Hungarian is the original, with its eleven-syllable text lines, for text lines of such structure are very common in Hungarian folk poesy, whereas they do not exist in the Rumanian (except No. 390 and 348, two artificial creations). The melody is of Hungarian origin, too.

392.* Of urban origin (pompous beginning, stale jokes). I found a variant in Banat which, however, went astray. This text was spread especially among singers marred by urban influence.

394a.* Both variants from the same singer within an interval of three months.

415b.* *Trei* instead of *tri* shows urbanized pronounciation (influence of school?).

426f.* The singer repeated lines 1–2 (with a slight change) probably by mistake.

451.* Both versions of this line are wrong; it evidently should be: *Şi cu d-alţii şi cu miňe.*

467.* Without refrains, line 1 repeated three times.

483a.* From the main text.

495.* The meaning of this text is not quite clear. Probably *bade* should be in lines 4, 5, instead of *mândră.*

504.* Of urban origin.

542b.* This line indicates an origin from another area, possibly urban origin, since—in Bihor—*higheghe* is used for "violin", and the violinists are mostly Rumanian peasants.

563a.* The subject of this piece is probably internationally-known. Four Serbo-Croatian variants are cited on p. xcvii.

613a.* Both variants evidently are truncated. Probably a long story should follow which would determine the variant-group as belonging to another (sub)class. Guesses, however, cannot serve as a basis for classification; therefore, it had to be placed into Group *B* I 8) because of lines 3–4 of variant *a.*

622a.* Lines 9–28 obviously of urban origin.

628.* Stanza-structure: line 1 repeated, plus line 2; *măį* instead of *mă.*

645.* The singer sang the text lines in a wrong order. The figures 1., 2., 3., 4., indicate the right order.

694.* Either "*Neamţu*" means here "foreigner" (railroad workers and other people who do not understand Rumanian), or the line comes from a soldiers' text (cf. note to No. 10).

710.* Could be placed into *B* III 1) or *A* I 3) as well.

725.* Semi-rural style. Possibly it is an invention of the singer herself, relating her experiences in a would-be rural style, spread everywhere among peasants.

737.* The meter of the second half of this line is faulty. The correct version probably would be: *D'e t'ę-a 'ntreba, şe fac eụụ.*

767a.* For the meaning of "*Neamţ*" see note to No. 10.

787.* The prenomen of the singer.

810.* Obviously of urban origin.

812.* Same note as to No. 415b.

815.* Possibly the singer's own invention.

820.* See p. lxxxvi.

827.* Of urban origin.

832.* The meter of this line is faulty. Omission of the first syllable would correct it.

855.*, 862.* Probably of urban origin.

872a.* Only lines 1–4, without repeats and complementary syllables.

875.* No repeats of lines 1–2.

896a.* In the whole variant group, *ch* has the sound of a non-palatalized *k*.

906.* This line consists—as an exception—of four syllables only; through the addition of an irregular complementary syllable, *re*, it becomes a regular catalectic line. When its transformation into an acatalectic line is needed, the (normal) complementary syllable will be *le*.

952.* The first line repeated.

971a.*, 983.* Of urban origin?

1055.* Of urban origin.

1059d.* The refrain appeared only at the end of the piece. See Vol. II, No. 406b.

1060a.* The word *copil* indicates that this piece came to Bihor from another area. In Bihor, *prunc* is used.

1087a.* Nos. 1087–1089 belong to the so-called "stuttering" texts in which normal eight-syllable lines are artificially converted into *5* + *5*, *6* + *6*, and so on, lines by repetition of some of the syllables. See Vol. II, p. 34.

1087a.* This word probably is the name of a dance. Cf. No. 988, also from Bihor.[1]

1087b.* The arrangement of the lines and the refrain are the same as in variant a. Lines 4–15 were only dictated in their original eight-syllable form; the arrangement was not given.

1089.* In order to avoid repetition, we only refer to No. 600 in Vol. II for the arrangement of the lines.

1090a.* Of urban origin.

1112.* This is the only lullaby text.

1151.* Of urban origin.

1153.–1157.*, 1159.–1160.* Same note as to No. 236.

1171b.* An unusual complementary syllable in the middle of the line.

1175a.* Line 1, repeated, and line 2, non-repeated, constitute Stanza 1, the only one recorded on the cylinder.

1179.* Same note as to No. 415b.

1190.–1193.* Of urban origin.

1201a.* Erroneous line, corrected in the following line.

1215.* An unusual complementary syllable in the middle of the line, connected with unusual meter.

1219b.* Lines 1–3 recorded to one melody stanza; *ban* instead of *banu̯*.

1221c.* Line 1 only; not recorded on cylinder.

1247.–1248.*, 1250.–1251.* Same note as to No. 1171b.

1275.* An allusion to being a hired mourner (cf. p. xcvi).

1283.* An exceptional case of a *bocet* with six-syllable lines.

1284.* No investigation has been made about how the melody is changed for the six-syllable lines 52–54 and 72–80.

1285.* Same note as to No. 1171b.

1290á.* *Grecu* probably has the same meaning here as in No. 261.

[1] [Cf. translator's note to text No. 988.]

1290b.* The first line only.
1297a. b.* Same note as to No. 1171b.
1300.* Partly of urban origin?
1314.*, 1323.* Of urban origin.
1326.*, 1328.* Of urban origin?

Refr. 9.* This refrain seems to exist only in the northern corner of Sătmar, and is used there—as an introductory refrain—exclusively in connection with "dance-words" (see Vol. I, p. 53, and Vol. III, p. lxxxi).

Refr. 10a. b.* These refrains seem to derive from the Hungarian interjection "*csuhaj*"; see also refr. No. 26, third line.

Refr. 15*. Such refrains seem to imitate some foreign, that is, "unintelligible" language. See also refr. No. 27.

Refr. 16*. This is a refrain in Serbian language (forward, brother! we give); it does not occur in the available Serbo-Croatian material, though. From a Rumanian point of view, these words are "unintelligible"; this accounts for placing them into *A* I.

Refr. 17a.–g.*, 18a.–c.* Only in Wedding Songs.
Refr. 20.* Only in Dance Songs (with "Dance-words"?)
Refr. 26.* See note to refr. No. 10a. b.
Refr. 27.* See note to refr. No. 15.
Refr. 74a.* [Note is missing.][2]
Refr. 61.*, 70.* Specific Rain-begging Song refrains.

Refr. 99a.* Probably originates from the Hungarian refrain *Ragyogó csillag, galambom*; a. b. are virtually a free translation from the Hungarian. The respective melodies are also common to the Rumanian and Hungarian materials.

Refr. 116b.* This line is taken from the main text of No. 213.
Refr. 146a.* Used only in *Bocete* (Subclass *X* I).
Refr. 179.* Only with dance melodies.
Refr. 195.* Of urban origin. See note to text No. 310.
Refr. 197.* The eight-syllable variant occurs in the song from Tolvădia.

Refr. 204d.* The fifth and sixth refrains derive—as an exception—from the preceding respective main text-lines.

Refr. 205.*, 206.* Only in connection with *Hora mortului* (Subclass *X* IV).

Torockó, —————————————————— New York,
1908 nov. 1945, márc. 30.

[2] [Perhaps "... sung with gestures appropriate to the content of the preceding proper text lines." See Vol. II, note to No. 420b.**.]

Concordance of Melody—Text Numbers

Mel. No.	Text No.
Vol. I, 16.:	*872b., 883.*
Vol. I, 20a.:	*1034a., 1012.*
Vol. I, 58a.:	*233., 168a.*
Vol. I, 58b.:	*598.*
Vol. I, 80c.:	*987., 1060b.*
Vol. I, 93.:	*1000.*
Vol. I, 130b.:	*984., 985., 1013., 1014., 1120.*
Vol. I, 219.:	*486.*
Vol. I, 243d.:	*329.*
Vol. I, 334a.:	*473.*
Vol. I, 335 bis II.:	——[1]
Vol. I, 376a.:	*990.*
Vol. I, 575.:	*873.*[2]
Vol. I, 628.:	*1149.*
1a.:[3]	*357b., 437b.*
1b.:	*767c.*
2.:	*531c.*
3.:	*562a.*
4.:	*622c.*
5.:	*954.*
6a.:	*1166a.*
6b.:	——
7.:	*395.*
8a.:	*588., 56a.*
8b. c.:	*944.*
9.:	*772.*
10.:	*769.*
11a.:	*1075.*
11b.:	*525c.*
12.:	*642c.*
13a.:	*515c., 1093.*
13b.:	*581., 533.*
13c.:	*1067b.*
13d.:	*857.*
13e.:	*247.*
14a.:	*964b., 260b.*
14b.:	*952., 393b.*
15a.:	*124.*
15b.:	*718.*
15c.:	*1274.*
16a.:	*1181a.*
16b.:	*849e.*
16c.:	*122.*
16d.:	*1181b.*
17.:	*1171c.*
18a.:	*840., 573., 1102.*
18b.:	*936.*
18c.:	*464.*
18d.:	*846.*
18e.:	*524.*
18f.:	*278.*
19.:	*115.*
20.:	*918.*
21.:	*1119., 608.*
22.:	*95., 955.*
23.:	*888.*
24.:	*1076a.*
25.:	*433.*
26.:	*1178., 1170.*
27a.:	*1209b.*
27b.:	*1209c.*
27c.:	*1209a.*
28.:	*441., 807.*
29a.:	*399., 498.*
29b.:	*429.*
30.:	*94.*
31a.:	*241.*
31b.:	*306b.*
31c.:	*1113.*
32.:	*543b.*
33.:	*1161.*
34a.:	*899.*
34b.:	*382.*
35a. b.:	*264b.*
35c.:	*977a.*
35d.:	*1329.*
36a.:	*420.*
36b.:	*902.*
36c.:	*981.*
36d.:	*1112.*
37a.:	*601a., 1111., 853.*
37b.:	*1166b.*
37c.:	*870.*
37d.:	*595a.*
37e.:	——
37f.:	*962a., 526b.*
37g.:	*495.*
37h.:	*1152., 636–637.*

[1] [One intelligible line: *Nană curte 'n poal'e* (Dust your lap off, sweetheart!). See also editorial discussion in Vol. I, p. xli.]

[2] [See the commentary in the editorial Preface to this volume, p. xxxi.]

[3] [From here on. of course, the numbers in this column refer to the music examples in Vol. II.]

Mel. No.	Text No.
37i.:	*917.*
38a.:	*763.*
38b.:	*556.*
38c.:	*84a.*
39.:	*593.*
40a.:	*1147a.*
40b.:	*371a.*
40c.:	*294., 959.*
40d.:	*849g.*
41a.:	*719b.*
41b.:	*41b.*
42a.:	*417b.*
42b.:	*1104.*
43a.:	*337b.*
43b.:	*1114.*
43c.:	*1219b.*
43d.:	*640b.*
43e.:	*157.*
44.:	*217.*
45a.:	*43a.*
45b.:	*587.*
45c.:	*595b.*
46a.:	*790a., 537., 1073a.*
46b.:	771.
46c.:	*169a.*
47a.:	*1167c.*
47b.:	*645.*
47c.:	*791.*
47d.:	*543d.*
47e.:	*183d., 200.*
47f.:	*13.*
47g.:	*819.*
48.:	*36.*
49.:	*218.*
50.:	*264a.*
51.:	*444b.*
52a.:	*957.*
52b.:	*1174.*
52c.:	*298.*
52d.:	*1070.*
52e.:	*92.*
52f.:	*1141., 515b.*
52g.:	*1174a.*
52h.:	*354.*
52i.:	*547., 849b.*
52j.:	*550b.*
52k.:	*814.*
53a.:	*442., 79.*
53b.:	*782b.*
53c.:	*1101.*

Mel. No.	Text No.
53d.:	*661b., 727b., 611b.*
53e.:	*1098.*
54a.:	*458b.*
54b.:	*719e.*
54c.:	*183b.*
55.:	*974.*
56a.:	*23.*
56b.:	*1146., 1201b.*
56c.:	*713c.*
56d.:	*610.*
56e.:	*323a.*
56f.:	*782a.*
57.:	*698., 337c.*
58a.:	*72.*
58b.:	*967., 970b.*
58c.:	*678., 155.*
58d.:	*216a.*
58e.:	*710.*
58f.:	*661c.*
58g.:	*98.*
58h.:	*1157., 805., 720b.*
58i.:	*806c.*
58j.:	*365., 313.*
58k.:	*745b.*
59a.:	*109b.*
59b.:	*1226.*
59c.:	*88b.*
59d.:	*585., 568.*
60a.:	*508., 362a.*
60b.:	*332 bis.*
61a.:	*96a.*
61b.:	*862.*
61c.:	*1147b.*
62a.:	*1067a.*
62b.:	*89.*
63a.:	*760.*
63b.:	*978b., 506.*
63c.:	*845b.*
63d.:	*413b.*
63e.:	*978a.*
63f.:	——
63g.:	*296.*
63h.:	*54.*
64a.:	*1200., 651.*
64b.:	——
65.:	*309f.*
66a.:	*212b.*
66b.:	*142.*
66c.:	*513.*

Mel. No.	Text No.
67a.:	*517., 164a.*
67b.:	*1.*
67c.:	*406., 421.*
67d.:	*237.*
67e.:	*542a., 756., 567e.*
67f.:	*722.*
67g.:	*813b.*
67h.:	*828.*
67i.:	*849c.*
67j.:	——
67k.:	*14.*
68.:	*785.*
69a.:	*439.*
69b.:	*878.*
69c.:	*1142.*
70.:	*638d.*
71.:	*979a.*
72a.:	——
72b.:	*948.*
72c.:	*783.*
73a.:	*164b., 1097b.*
73b.:	*104., 31b.*
74a.b.c.:	*868.*
75.:	*225.*
76a.:	*702.*
76b.:	*643.*
77a.:	*979b.*
77b.:	*265.*
77c.:	*713a.*
78.:	*(952.), 393a.*
79a.:	*732.*
79b.:	*1140.*
79c.:	*592.*
79d.:	——
79e.:	*964a., 949.*
79f.:	*652a.*
79g.:	——
79h.:	*376.*
79i.:	*613b.*
79j.:	*119.*
79k.:	*1115.*
80.:	*71c.*
81a.:	*657.*
81b.:	*317., 829.*
82a.:	*542b.*
82b.:	*919.*
83a.:	*929.*
83b.:	*1177c.*
83c.:	*734.*
83d.:	*712.*

Mel. No.	Text No.
83e.:	839b., 1064., 1139., 211.
84a.:	131.
84b.:	324.
84c.:	552.
85a.:	232., 386b.
85b.:	135a.
86a.:	546.
86b.:	1084.
86c.:	604.
86d.:	597.
86e.:	583.
86f.:	545.
86g.:	301.
87.:	322.
88.:	977b.
89.:	975.
90.:	613a.
91a.:	766.
91b.:	641., 30.
91c.:	713b.
91d.:	859., 170.
92a.:	1201a.
92b.:	649.
92c.:	120.
93.:	370.
94a.:	806f.
94b.:	751b.
94c.:	refr. 83.
94d.:	110.
94e.:	368a.
94f.:	274,. 907.
95a.:	444c., 1136.
95b.:	571.
95c.:	175., 575., 951., 1138.
95d.:	630., 963.
95e.:	516.
96a.:	821.
96b.:	202a.
97a.:	254.
97b.:	730.
98a.:	648.
98b.:	708.
98c.:	567d.
99.:	347., 223., 192.
100:	913.
101.:	538.
102.:	140.
103a.:	1076b.

Mel. No.	Text No.
103b.:	71b.
103c.:	567b.
103d.:	620a.
104a.:	1160.
104b.:	1137., 751., 450a.
105a.:	594.
105b.:	570f.
105c.:	704.
105d.:	574.
105e.:	193a.
105f.:	413a.
106a.:	31a.
106b.:	724.
106c.:	196.
106d.:	1223b.
107a.:	553.
107b.:	1187.
108a.:	711a.
108b.:	572.
108c.:	——
108d.:	——
108e.:	106.
108f.:	569b.
108g.:	751d.
108h.:	798.
108i.:	368b., 580.
109a.:	813a.
109b.:	235.
109c.:	(1175a.)
110.:	56b., 1135.
111a.:	656.
111b.:	544.
111c.:	147., 536.
111d.:	565b.
111e.:	576.
112a.:	463c., 290., 17.
112b.:	969.
113a.:	596.
113b.:	360.
113c.:	844., 662., 726.
114.:	1107.
115.:	757.
116.:	132.
117.:	114c.
118.:	434.
119.:	567a.
120.:	206b.
121.:	1116.
122a.:	127.
122b.:	276.

Mel. No.	Text No.
122c.:	——
122d.:	865b.
122e.:	410a.
122f.:	371b.
122g.:	646.
123a.:	1083.
123b.:	1100., 714.
123c.:	1167a.
123d.:	850.
123e.:	755.
123f.:	543e.
123g.:	377.
123h.:	372.
124a.:	777b.
124b.:	806g.
124c.:	720a.
124d.:	12.
124e.:	134.
125a.:	523.
125b.:	818b., 767a.
125c.:	152., 935.
125d.:	872a.
125e.:	591a.
125f.:	767b.
125g.:	745a.
125h.:	366.
125i.:	——
125j.:	847.
125k.:	840b.
126a.:	654.
126b.:	1175b.
126c.:	655.
126d.:	562b.
126e.:	80.
126f.:	688.
126g.:	910a.
126h.:	843.
127a.:	216b.
127b.:	68.
128.:	27.
129a.:	754., 965.
129b.:	617.
129c.:	690b.
129d.:	31c.
130a.:	143b.
130b.:	228.
130c.:	671b.
131.:	330a.
132a.:	758b.
132b.:	476., 8.
133a.:	9.

Mel. No.	Text No.
133b.:	107.
133c.:	554.
133d.:	282.
134a.:	671a.
134b.:	584.
134c.:	404a.
135.:	280.
136.:	1176.
137a.:	493b.
137b.:	394a.
137c.:	394b.
138.:	438., 333.
139.:	1183c.
140a.:	470., 246a.
140b.:	1171b.
141a.:	558b.
141b.:	612., 616.
141c.:	642a.
141d.:	943., 219., 1134.
141e.:	595c.
142.:	980.
143.:	707.
144.:	1166c., 1173b.
145a.:	851., 326.
145b.:	887,
146.:	507.
147.:	653a.
148a.:	57.
148b.:	183c., 87b.
148c.:	723.
148d.:	628., 774.
148e.:	1162.
148f.:	625.
149.:	764b.
150a.:	306a.
150b.:	307., 289.
151.:	719f.
152.:	849d.
153.:	1173a.
154.:	363., 173., 111., 871.
155a.:	468.
155b.:	565a.
156a.:	773.
56b.:	690a.
157a.:	300a.
157b.:	300b.
158a.:	249.
158b.:	753.
158c.:	245.
159.:	494, 548.
160a.:	114b.
160b.:	1223c.
160c.:	550c.
160d.:	691.
160e.:	384b.
160f.:	638b.
160g.:	379.
160h.:	915.
160i.:	244.
161a.:	563a., 490c., 185.
161b.:	747a.
161c.:	482b., 356., 260c.
162.:	169b., 877.
163.:	879., 1068.
164.:	18.
165.:	1191.
166a.:	272.
166b.:	385.
166c.:	84b., 389., 186., 188., 511., 916b.
167.:	570c.
168.:	1193.
169a.:	820.
169b.:	564.
169c.:	336.
169d.:	788.
169e.:	73.
169f.:	448., 10.
169g.:	499., 453.
169h.:	555., 146., 534.
170a.:	287.
170b.:	425a.
170c.:	425c.
170d.:	112.
170e.:	255.
171 :	386c.
172.:	161.
173a.:	706.
173b.:	972.
174.:	1133.
175.:	768.
176a.:	85a.
176b.:	1176a.
176c.:	153.
176d.:	292.
176e.:	344.
177a.:	1173c.
177b.:	38., 143a.
177c.:	743.
178a.:	139., 1159.
178b.:	99.
178c.:	181.
178d.:	459c.
179.:	673.
180.:	246b., 215.
181.:	1192.
182.:	684a.
183a.:	1172.
183b.:	526c.
183c.:	1132.
184.:	567c.
185.:	675., 928.
186.:	1188b.
187.:	47.
188a.:	87a.
188b.:	467a.
189a.:	295., 59.
189b.:	577.
190.:	362b., 938.
191.:	96b.
192.:	776a.
193a.:	886.
193b.:	209., 208., 25.
193c.:	679.
193d.:	229.
193e.:	599.
193f.:	206a.
193g.:	502.
193h.:	865a., 550a.
193i.:	4.
193j.:	240a.
194.:	815.
195.:	719c.
196.:	855.
197.:	82.
198a.:	291.
198b.:	386a.
198c.:	415b.
198d.:	346a.
198e.:	800.
199.:	1131.
200a.:	284–285., 776b.
200b.:	373., 728.
201a.:	167.
201b.:	342.
202a.:	288., 6.
202b.:	445b., 466.
202c.:	423.

Mel. No.	Text No.
202d.:	*818a.*
202e.:	*1103.*
202f.:	*430.*
202g.:	*334.*
202h.:	*383.*
202i.:	*60.*
202j.:	*323b.*
202k.:	*66.*
203.:	*145b., 825.*
204.:	*811., 796.*
205.:	*428., 869., 872c.*
206.:	*279.*
207.:	*822.*
208a.:	*151.*
208b.:	*267.*
208c.:	*440a., 741.*
209a.:	*328., 471.*
209b.:	*364.*
209c.:	*775.*
209d.:	*268.*
209e.:	*653b.*
209f.:	*330b.*
209g.:	*1223a.*
209h.:	*680., 180.*
209i.:	*1129.*
209j.:	*154.*
210.:	*681., 761.*
211.:	*1176c.*
212.:	*620b.*
213a.:	*78a.*
213b.:	*711b.*
213c.:	*21.*
213d.:	*220.*
213e.:	*226.*
213f.:	*384a.*
213g.:	*751c.*
213h.:	*335.*
213i.:	*799b.*
213j.:	*212a.*
213k.:	*731a.*
214a.:	*465a.*
214b.:	*570g.*
215a.:	*562b.*
215b.:	*251.*
215c.:	*856.*
215d.:	*971a.*
215e.:	*618b.*
215f.:	*478., 463d.*
215g.:	*605.*
215h.:	*480.*
215i.:	*414a.*

Mel. No.	Text No.
215j.:	*35.*
215k.:	*149.*
215l.:	*88a.*
215m.:	*510.*
215n.:	——
215o.:	*561.*
215p.:	*923.*
216.:	*560., 644.*
217a.:	*1128., 38c.*
217b.:	*968.*
218a.:	*690c.*
218b.:	*640a.*
218c.:	*781., 692., 676.*
219a.:	*48.*
219b.:	*1171a.*
220a.:	*932.*
220b.:	*117.*
220c.:	*375.*
220d.:	*257., 299.*
220e.:	*1168., 1177a., 927., 709b., 528., 293., 81.*
220f.:	*570e.*
220g.:	*582.*
220h.:	*436.*
220i.:	*543c.*
221.:	*250., 422.*
222a.:	*682.*
222b.:	*503., 1183b.*
223.:	——
224a.:	*539a., 227., 179.*
224b.:	*777a.*
224c.:	*505.*
225.:	*607.*
226a.:	*842a.*
226b.:	*512.*
227a.:	*866.*
227b.:	*275.*
227c.:	*472., 647.*
228.:	*557.*
229a.:	*424., 1130.*
229b.:	*426d.*
229c.:	*715.*
229d.:	*764a.*
230.:	*118.*
231.:	*834b.*
232.:	*452.*
233.:	*579b., 1099.*
234.:	*34b., 93.*
235.:	*415a., 914., 1117.*

Mej. No.	Text No.
236.:	*53e., 1145., 669.*
237.:	*842b.*
238.:	*539c.*
239.:	*62., 100., 303.*
240a.:	*445a.*
240b.:	*253.*
241.:	*457., 308.*
242a.:	*818c., 947.*
242b.:	*841., 256., 892.*
243a.:	*286.*
243b.:	*490b., 59.*
243c.:	*803., 802., 804.*
244.:	*391a.*
245–246:	*650.*
247.:	*526a.*
248a.:	*976., 252., 407.*
248b.:	*834a.*
249.:	*793.*
250a.:	*852.*
250b.:	*729.*
251.:	*309d., 1092.*
252.:	*778.*
253.:	*125.*
254a.:	*864.*
254b.:	*910b.*
254c.:	*677.*
255a. b.:	*1071.*
256.:	*540.*
257a.:	*661a.*
257b.:	*194.*
257c.:	*(628.)*
258.:	*624., 34a.*
259.:	*1172.*
260.:	*321.*
261.:	*559.*
262a.:	*693.*
262b.:	*187b.*
262c.:	*(378.), 759.*
263.:	*70b., 312.*
264.:	*1082b.*
265.:	*78b.*
266.:	*491.*
267a.:	*737.*
267b.:	*337a.*
267c.:	*711c., 719., 860a., 659.*
267d.:	*570a.*
267e.:	*1095.*
267f.:	*105.*
268a.:	*779a.*
268b.:	*813c.*

Mel. No.	Text No.
268c.:	*64.*
268d.:	*838.*
268e.:	*1127.*
268f.:	*776c.*
268g.:	*482a.*
269.:	*874.*
270.:	*1097a.*
271.:	*602., 266.*
272.:	*130.*
273.:	*1188a.*
274a.:	—, *806d.*
274b.:	*812.*
275a.:	*201.*
275b.:	*20.*
275c.:	*465b., 249.*
275d.:	*735.*
275e.:	*210.*
275f.:	*61.*
275g.:	*1175a.*
275h.:	*2b.*
275i.:	*195.*
275j.:	*1219.*
275k.:	*590.*
275l.:	*558a.*
275m.:	*378.*
275n.:	*635.*
275o.:	*44.*
275p.:	*603.*
275r.:	*570b.*
275s.:	*203.*
275t.:	*103.*
275u.:	*638c.*
275v.:	(*103.*)
276.:	*1065.*
277a.:	*589.*
277b.:	*446.*
278a.:	*138.*
278b.:	*606a.*
279.:	*701a.*
280a.:	*900.*
280b.:	*1126., 566., 1080., 790b., 281c.*
280c.:	*750.*
280d.:	*794.*
280e.:	*1081.*
280f.:	*606b., 787., 341.*
280g.:	*569a.*
280h.:	*665.*
280i.:	*626.*
280j.:	*137.*

Mel. No.	Text No.
280k.:	*699., 1118.*
280l.:	*85b.*
281.:	*339.*
282.:	*109.*
283.:	*784.*
284.:	*403.*
285.:	*129.*
286.:	*667.*
287.:	*1074., 916a.*
288a.:	*809a.*
288b.:	*709a.*
289.:	*578., 601b.*
290.:	*187c.*
291.:	*792.*
292a.:	*490a.*
292b.:	*1078.*
293.:	*172.*
294.:	*91.*
295.:	*391b.*
296a.:	*666., 945., 1180a.*
296b.:	*183a.*
296c.:	*532.*
296d.:	*795.*
296e.:	*148., 230.*
296f.:	*579a.*
296g.:	*187a.*
296h.:	*816.*
296i.:	*397.*
296j.:	*889.*
297.:	*77., 309a.*
298.:	*744.*
299.:	*631.*
300.:	*304.*
301.:	*685.*
302.:	*539b.*
303.:	*26.*
304.:	*861.*
305a.:	*184.*
305b.:	*600.*
305c.:	*409.*
305d.:	*166.*
305e.:	*49b.*, (*263.*), *41.*
306.:	*3.*
307a.:	*1167b.*
307b.:	*1073b.*
307c.:	*752.*
307d.:	——
307e.:	*260a.*
307f.:	*549a.*

Mel. No.	Text No.
308.:	*953.*
309a.:	*32.*
309b.:	*1224., 727c., 150.*
309c.:	*727a.*
310.:	*854., 1125.*
311.:	*46., 398.*
312a.:	*966.*
312b.:	*443., 931.*
312c.:	*351.*
312d.:	*1079b.*
312e.:	*450b.*
312f.:	*refr. 155b.*
312g.:	*297.*
312h.:	*780.*
312i.:	*663., 128.*
312j.:	*962b.*
312k.:	*388.*
313a.:	*751a.*
313b.:	*190.*
314.:	*102.*
315a.:	*33.*
315b.:	*525b.*
316.:	*52.*
317.:	*479.*
318.:	*refr. 196.*
319a.:	*937.*
319b.:	*355., 531a., 623.*
319c.:	*133.*
319d.:	*638a.*
320a.:	*374.*
320b.:	*746.*
320c.:	*747b.*
320d.:	*refr. 136b.*
321a.:	*126.*
321b.:	*621.*
322.:	*1124.*
323a.:	*1189.*
323b.:	*314., 615.*
323c.:	*1158.*
324a.:	*496.*
324b.:	*123.*
325a.:	*960a.*
325b.:	*22.*
325c.:	*1094.*
325d.:	*213.*
325e.:	*202b.*
325f.:	*28.*
326.:	*380.*
327.:	*467.*
328.:	*716., 387.*

Mel .No.	Text No.
329a.:	570d.
329b.:	563b., 970a., 960b.
330a.:	483e.
330b.:	483c.
331a.:	514, 222.
331b. c.:	736b.
331d.:	483f.
331e.:	58.
332a.:	53a.
332b.:	725.
333a.:	261., 417a., 881.
333b.:	509.
333c.:	543a., 694.
334.:	338,. 549b.
335.:	487b.
336.:	551.
337.:	205., 7.
338.:	346b.
339.:	519.
340a.:	701b.
340b.:	1176e.
340c. d.:	982a.
340e.:	——
340f.:	982b.
340g.:	1167d.
340h.:	259.
341a.:	627.
341b.:	271.
342.:	525a.
343.:	487a.
344a.:	70a.
344b.:	345.
345a.:	156.
345b.:	65.
345c.:	475., 412b.
345d.:	474.
346.:	45., 401., 837.
347.:	912.
348a.:	55.
348b.:	158.
348c.:	687., 733., 1202.
348d.:	——
349.:	1186a., 1169., 1180b., 1182., 1183a., 1184., 1185.
350.:	159., 15.
351.:	670.
352a.:	797.
352b.:	1151.

Mel. No,	Text No,
352c.:	696., 860b.
353.:	——
354.:	160c.
355a.:	302a.
355b.:	302b.
356.:	848a.
357.:	1024.
358.:	160d.
359.:	863b., 840.
360.:	60 bis.
360 bis.:	332., 845a.
361.:	758a.
362a.:	76.
362b.:	331b.
363.:	352.
364.:	736a.
365.:	447.
366.:	686.
367.:	426f.
368.:	748.
369a.:	69.
369b.:	1176d.
369c.:	911.
369d.:	357a.,
370.:	504., 489.
371.:	145a., 731b., 762.
372a.:	456.
372b.:	75.
372c.:	426g.
372d.:	——
373.:	432.
374a.:	1008.
374b.:	121.
374c.:	168b.
374d.:	96c.
374e.:	809b.
375.:	309c.
376a.:	983.
376b.:	1110.
376c.:	445c.
377a.:	242.
377b.:	1085a.
378.:	622a.
379a.:	986., 998., 1106.
379b.:	810.
380.:	1022.
381.:	444a.
382a.:	343.
382b.:	1079a.
382c.:	996.

Mel. No.	Text No.
383–384.:	71d.
385.:	989.
386.:	483d.
387.:	1144.
388a.:	281d.
388b.:	236.
389a.:	749.
389b.:	——
390a.:	745c.
390b.:	661d.
390c.:	144.
390d.:	526e., 541a.
390e.:	632.
391a.:	801.
391b.:	160b.
391c.:	53c.
391d.:	53b.
392.:	483b., 51a.
393.:	273.
394a.:	697.
394b.:	1177b.
394c.:	173., (363.)
395.:	281b.
396a.:	141.
396b.:	239.
397.:	135b.
398a.:	541b.
398b.:	——
399.:	323c.
400.:	1179.
401.:	1154.
402.:	243.
403.:	806b.
404.:	1143.
405a.:	42.
405b.:	1156.
405c.:	961.
406a.:	1059c.
406b.:	1059d.
407a.:	896a.
407b.:	896b.
407c.:	896e.
407d.:	896d.
407e.:	896f.
407f.:	896h.
407g.:	896i.
407h.:	896g.
407i.:	896c.
408a.:	458a.
408b.:	930.

Mel. No.	Text No.
409.:	1091.
410a.:	906.
410b.:	848b.
410c.:	320.
411.:	——
412.:	160a.
413.:	402., 174.
414a.:	171.
414b.:	770., 934.
414c.:	182b.
414d.:	319., 318., 890., 469.
415.:	941.
416a.:	1060c.
416b.:	826.
416c.:	483a.
416d.:	1060a.
416e.:	719a., refr. 63d.
416f.:	1186b.
416g.:	721., 427.
416h.:	619.
417.:	858.
418.:	586.
419a.:	515a.
419b.:	1086g., 458c., 311.
419c.:	905., 53d.
420a.:	411.
420b.:	177.
421a.:	1050., 1015., 1055.
421b.:	414b., 269.
422.:	1079c.
423.:	39., 893.
424.:	51b.
425a.:	806e.
425b.:	867.
426.:	392.
427a.:	904.
427b.:	1155.
427c.:	309e.
427d.:	431.
428.:	1087a. b.
428 bis.:	1225.
429.:	405.
430a.:	178f.
430b.:	178b.
430c.:	5b.
430d.:	5c.
430e.:	5h.
430f.:	178d.
430g.:	5j.
430h.:	5e.
430i.:	178c.
430j.:	178e.
430k.:	178h.
430l.:	178a.
430m.:	5d. g.
430n.:	5f.
430o.:	5k.
430p.:	178g.
430r.:	5a.
430s.:	5i.
430 bis.:	658.
431.:	530b.
432.:	136.
433.:	1085b.
434.:	459b., 50.
435.:	74.
436.:	492.
437.:	40.
438a.:	37.
438b.:	29.
438c.:	283.
438d.:	739.
438e.:	refr. 183a.
439.:	210.
440.:	940., 63.
441a.:	1090b.
441b.:	1090a.
442a.:	214.
442b.:	808.
442c.:	400.
442d.:	942., 1023.
442e.:	262.
443.:	114a.
444a.:	1086b., 1180c.
444b.:	1086e., 178j.
444c.:	1086a.
444d.:	1086j.
444e.:	1086h.
444f.:	1086c.
444g.:	178i.
444h.:	1086d.
444i.:	894.
444j.:	1086f.
444k.:	1086i.
444l.:	1086k.
445.:	258., 527.
446.:	1059b.
447.:	1088.
448a.:	281a.
448b.:	199.
449.:	668.
450.:	416.
451.:	1059a.
452a.:	908.
452b.:	——
453a.:	(162.)
453b.:	455.
454.:	1105.
455.:	193b.
456a.:	113a.
456b.:	920.
456c.:	1096.
457a.:	674.
457b. c.:	451.
457d.:	162.
457e.:	1186c.
458.:	1069., 367.
459.:	315–316.
460.:	684b., 520., 264c
461a.:	717.
461b.:	895.
462.:	830.
463.:	1053.
464.:	1001.
465a.:	1007.
465b.:	897.
466.:	1006.
467.:	522.
468.:	414 bis.
469a.:	437a., 839a.
469b.:	435., 521., 163.
470.:	611a.
471.:	1021.
472.:	361.
473.:	419., 87c., 477.
474.:	924.
475.:	1123.
476.:	939.
477.:	113b.
478.:	396.
479.:	165b.
480.:	956.
481.:	997.
482a.:	327b., 1121.
482b.:	327a.
483.:	231., 995.
484.:	484., 1153.
485.:	67.
486.:	1028., (1019.)
487.:	1061.

Mel. No.	Text No.
488.:	*1054.*
489.:	*277., 500.*
490a.:	*1034b.*
490b.:	*891.*
491.:	*67.*
492.:	*1122., 224., 418.*
493a.:	——
493b.:	*823.*
493c.:	*462., 221.*
494.:	*876., 880., 86.*
495.:	*358.*
496.:	*901.*
497.:	*410b.*
498.:	*882.*
499.:	*994.*
500.:	(*872a.*)
501.:	*426e.*
502.:	*833.*
503.:	*1066.*
504.:	*191.*
505.:	*101.*
506.:	*1109.*
507.:	*1108.*
508.:	*408.*
509.:	*988.*
510–511.:	*926., 832., 406.,*
512.:	*440b., 950., 683.*
513a.:	——
513b. c.:	*875.*
514.:	*992.*
515.:	*325.*
516.:	*432a.*
517.:	*591b.*
518.:	*116., 824.*
519.:	*1058., 958.*
520.:	*1010., 1056., 1009.*
521.:	*885.*
522a.:	*369.*
522b.:	*309b.*
523.:	*909., 1005.*
524.:	*1004a.*
525.:	*1004b.*
526.:	*999.*
527.:	——
528.:	*1019.*
529.:	——
530.:	*813d.*
531.:	*182a.*

Mel. No.	Text No.
532.:	*189., 488.*
533a.:	*705., 740a.*
533b.:	*43b.*
534a.:	*1215c.*
534b.:	*629.*
534c.:	*165a.*
535.:	*234.*
536.:	*31d.*
537a.:	*806a.*
537b.:	*381., 176.*
537c.:	*353.*
537d.:	*689.*
538.:	*916c., 535b.*
539.:	*518.*
540.:	*1082a.*
541a.:	*922.*
541b.:	*740b.*
542.:	*108.*
543.:	*863a.*
544.:	*660a.*
545.:	*1220.*
546.:	*562d.*
547a.:	*1214a.*
547b.:	*703.*
548.:	*197., 933., 1148.*
549.:	*493a.*
550.:	*562c., 946.*
551.:	*633.*
552.:	*789.*
553.:	*53f.*
554.:	*204.*
555a.:	*349., 461., 270.*
555b.:	*305.*
556.:	——
557a.:	*238.*
557b.:	*19., 836., 16.*
558.:	*903.*
559.:	*531b.*
560.:	*1077.*
561a.:	*618c.*
561b.:	*1190.*
561c.:	*1163., 1164.*
562a.:	*849a.*
562b.:	*831.*
563.:	*813e.*
564.:	*11.*
565.:	*765.*
566a.:	*799a.*
566b.:	*463a.*
566c.:	*700.*
567.:	*207.*

Mel. No.	Text No.
568.:	*835.*
569.:	*973.*
570a.:	*614.*
570b.:	*921a.*
570c.:	*1002., 921b.*
571-572.:	(*24.*)
573.:	*90.*
574a.:	*426a.*
574b.:	*426b.*
574c.:	*426c.*
574d.:	*454.*
575.:	*24.*
576.:	*501.*
577a.:	*1165.*
577b.:	*660b.*
578.:	*412a., 529., 535a.*
579.:	*331a.*
580.:	——
581a.:	*390b., 348a.*
581b.:	*390a., 348b.*
582.:	*779b.*
583a.:	*485.*
583b.:	*609.*
584.:	*695.*
585.:	*49a., 263.*
586.:	*786.*
587.:	*742., 672.*
588.:	*639.*
589.:	*530a.*
590.:	*664.*
591.:	*898.*
592.:	*404b.*
593.:	*350.*
594.:	*849f.*
595a.:	*425b.*
595b.:	*884., 634.*
596.:	——
597.:	*925.*
598.:	*827.*
599.:	*817.*
600.:	*1089.*
601.:	*1062.*
602.:	*1063.*
603.:	*971b.*
604.:	*326d.*
605.:	*1150.*
606.:	*83.*
607.:	*622b.*
608.:	*459a.*

Mel. No.	Text No.
609.:	*1003.*
610.:	*2a.*
611.:	*449.*
612.:	*198.*
613a. b.:	*463b.*
613c.:	*618a.*
613d.:	*738.*
613e.:	*1216a.*
613f.:	*1208.*
613g.:	*497.*
613h.:	*97.*
614.:	*1272.*
615a.:	*1244.*
615b.:	*1277.*
616.:	*1261.*
617.:	*1282.*
618.:	*1267., 1243.*
619.:	*1254.*
620.:	*1259.*
621.:	*1263.*
622a.:	*1258.*
622b.:	*1242.*
623.:	*1281.*
624.:	*1241.*
625a.:	*1257.*
625b.:	*1256.*
626.:	*1280.*
627.:	*1270.*
628a.:	*1253.*
628b.:	*1252.*
628c.:	*1266.*
628d.:	*1251.*
628e.:	*1276.*
628f.:	*1250.*
628g.:	*1249.*
628h.:	*1271.*
628i.:	*1248.*
628j.:	*1247.*
628k.:	*1246.*
628l.:	*1262.*
628m.:	*1268.*
628n.:	*1255.*
628o.:	*1245.*
629.:	*1265.*
630a.:	*1260.*
630b.:	*1278.*
630c.:	*1328.*
630d.:	*1275.*
630e.:	*1273.*
630f.:	*1264.*
630g.:	*1303.*
631.:	*1269.*
632.:	*1279.*
633.:	*1283.*
634.:	*1285.*
635.:	*1288.*
636a.:	*1287.*
636b.:	*1286., 1289.*
636c.:	*1330.*
636d.:	*1284.*
637a.:	*1293.*
637b.:	*1292.*
637c.:	*1294.*
638.:	*1295.*
639a. b.:	*1290b.*
639c.:	*1290a.*
639d.:	*1291.*
640.:	*1296.*
641a.:	*1308a.*
641b.:	*1308b.*
641c.:	*1324.*
642.:	*1301.*
643.:	*1325.*
644a.:	*1297b. a.*
644b.:	*1297c.*
645.:	*1315.*
646a.:	*1322.*
646b.:	*1309e.*
647a.:	*1304.*
647b. c.:	*1302.*
647d.:	*1307.*
647e.:	*1306.*
647f.:	*1305.*
648.:	*1321.*
649.:	*1313.*
650a.:	*1298b.*
650b.:	*1327.*
650c.:	*1299.*
650d.:	*1297d.*
651.:	*1317.*
652a.:	*1309b.*
652b.:	*1309a.*
653.:	*1309c.*
654.:	*1298a.*
655.:	*1300.*
656.:	*1309f.*
657.:	*1312.*
658a.:	*1310.*
658b.:	*1320.*
659.:	*1311a.*
660a.:	*1314., 1323.*
660b.:	*1319.*
660c.:	*1326.*
660d.:	*1318.*
660e.:	*1311b.*
660f.:	*1316.*
661a. b.:	*1309d.*
662a.:	*1207a.*
662b.:	*1217.*
662c.:	*1210., 1204.*
662d.:	*1215b.*
663.:	*1205.*
664.:	*1221a.*
665a.:	*1213.*
665b.:	(*1214g.*)
665c.:	*1198., 1222b.*
665d.:	*1214g.*
665e.:	*refr. 18b.*
665f.:	*1214b.*
665g.:	*1212.*
665h.:	*1197a.*
665i.:	*1214c.*
665j.:	*1214d.*
665k.:	*1197b.*
665l.:	*1227.*
665m.:	*1207b., 1206.*
665n.:	*1214e.*
665o.:	*1207c.*
665p.:	*1221b.*
665r.:	(*1221c.*)
665s.:	*1196b., 1214f., 1218.,* (*1196a.*)
665t.:	*1211.*
665u.:	*1196a.*
665v.:	*1221c.*
665z.:	*1222a., 1203.*
666a.:	*1194.*
666b.:	*1199c.*
667.:	*1238.*
668a.:	*1199a.*
668b.:	*1199b., 1215a., 1195.*
669a.:	*1234c., 1236c.*
669b.:	*1234b.*
669c.:	*1234a., 1236b.*
669d.:	*refr. 28.*
669e.:	*1234d.*
669f.:	*1236a., 1235.*
670a.:	*1239., 1237.*
670b.:	——
671.:	*1240.*
672a.:	*1228c.*
672b.:	*1228b.*

Mel. No.	Text No.	Text No.[1]	Text No.[1]
672c.:	*1230b.*	481.	1039.
673a.:	*1228e.*		1040.
673b.:	*1231.*	991.	1041.
674.:	*1229.*		1042.
675.:	*1230a.*	1011.	1043.
676a.:	*1233.*	1016.	1044.
676b.:	*1232.*	1017.	1045.
677.:	*1228d.*	1018.	1046a. b.
678.:	*1228a.*	1020.	1047.
		1025.	1048a. b.
		1026.	1049.
		1027.	1051.
		1029.	1052.
		1030.	1057.
		1031.	
		1032.	1331.
		1033.	1332.
		1035.	1333.
		1036.	1334.
		1037.	1335a.
		1038.	1335b.

[1] [There are no melodies in Vols. I, II for the following texts.]

Index

(Text Numbers are in Italics)

Academia Română, xxxii, xlii
"About bad people"; *see* People
"About highwaymen"; *see* Highwaymen
Acatalectic text lines, xvii, xxi, xlii, xcix, civ, Note to *906**
Addenda, xxix, cii–cvi
"Additions" (texts), *1329–1330*
Amsterdam University Library, ci
Anti-militarism, lxxxix–xc, xcix
Arii din Bihor (Bartók), xxix, xxxi–xxxii, xlii
Art (Music and Poetry)
  categories of rural and urban, lxxxiii–lxxxiv
  Western Europe and American rural, lxxxiv
"At dancing"; *see* "Dance-words"
"Authority, Against" (Class *O*), xlvii (Table 12), xlviii, *1066–1067b.*
Axelrad, P., xxxv

Bartók Archives (N Y.), vii
Bártók Béla levelei (Demény), lx
Bartók, Ditta, ix
Basel University Library, ci
Bator, Victor, vii
Black Lamb and Grey Falcon (West), lxxxvi
Bocete; *see* Mourning songs
Boosey & Hawkes, viii, ix
Bosiljevac, Š., lxxix
Bradului, A; *see* Mourning songs
Brăiloiu, C., xlviii
Bulgarian folk material
  absence of rhymes in, lxxii
  refrains in, lxxix
Bušetić, T.; *see Iz Levča*

Cântec lung, xvii
Canticle of canticles, lxxxvii
Canto popolari toscani (Tigri), cii ff.
Catalectic text lines, xlii, xcix, civ, Note to *906**
Ceremonial texts, xlvi–xlvii (Table 12: Classes *K*, *U–X*), xlviii, xcvi
Chain-link text lines, lxi-lxiv, xcix
Chansons populaires roumaines du département de Bihar; *see Arii din Bihor*
Cheremis Musical Styles (Nettl), xxxiii
Children's (game) songs, xxxiii–xxxiv, xlii
Christening songs, xlii
Christmas songs; *see Colinde*
Colinde, lxxxi
Columbia University, viii, ix
Columbia University Press, ix
Comişel, E., xxxiii–xxxiv
Complementary syllables, xli, cv, cvi, Note to *70a.b.**, *160b.**, *906**, *1171b.**, *1215**
Concerto for Orchestra (Bartók), ix
Concerto for Two Pianos and Orchestra (Bartók), ix
Corpus Musicae Popularis Hungaricae (Bartók-Kodály), xxxiv
Creel (-Driver), W., viii, ix
"Cursing" formulas, lv
Czech folk material, lxxii

"Dance-words" ("At dancing": Class *K*), xiii, xxxvii, xlviii, lxxxi, *984–1014*
classification of, xlvi (Table 12)
origination of, lxxxvii
Dante, civ
"Death" (Class *D*), xlvi (Table 12), xlviii, *828–834b.*
"Decorative" lines, lxviii–lxx, xcix
Demény, J., vii
Đorđević, V., lxxix, xcvii
Divina Commedia, civ
Drinking songs ("Revelry": Class *J*), xlvi (Table 12), xlviii, *954–983*

Eastern European folk material, lxx, lxxxiii
Ellison, H. L., xxxv
Enumerating songs (Class *M*), xlvii (Table 12), xlviii, lvi, *1059a.–1063*
Epic poetry, lxxxvii
German ("*Muritat*"), lxxxii, lxxxiii, lxxxv, xcv
Hungarian ("*Kőmíves Kelemen*"), xciv, xcv
Rumanian ("*Manole*"), xciv, xcv
Serbo-Croatian, xcv, xcvi
Epics (Class *T*), xlvii (Table 12), xlviii, liii–liv (Table 13), xciv–xcvi, xcix, *1166a.–1193*
choice of, lxxxix
expressiveness of, lxxxvii–lxxxviii
origination of, lxxxvii
refrains in, lxxxi
rhymes in, lxxii
Erdélyi, J., lxxxiii
Erlkönig (Goethe), xxx, lxxxv

Family sentiments, xci–xcii
"Farewell" formulas, lv
Fassett, A., viii
Folk Music of Hungary (Kodály), xxxiii, ci
"*Frunză*" lines, xiii, xxix, lx, lxi, lxiii–lxx, xcix, c, ciii
in refrains, lxxv–lxxvi

German folk material, lxxxii–lxxxiii, cvi
variants, xcvii
Goethe, xxx
Great-Russian folk material, c
Greek folk material, c
Gypsies, xci–xcii
Gypsy texts; *see* Romany texts

Harvard University, ix
Harvest songs (Class *W*), xlvii (Table 12), xlviii, *1234a.–1240*
Hawkes, Ralph, ix
Heinsheimer, H., viii
"Highwaymen, About" (Class *P*), xlvii, xci, *1068–1072*
Hora mortului; *see* Mourning Songs
Hungarian Academy of Sciences, xxxvi, ci
Hungarian folk material, xciii–xcvii, c, cvi
anti-Semitism in, xcii
"decorative" lines in, lxix
highwaymen texts in, xci
hussar texts of, xc
patriotic texts in, xc
refrains in, lxxvii
rhymes in, lxxii
in Rumanian refrains, lxxvii
in Serbo-Croatian refrains, lxxxi
Szekély-Hungarian texts, xcviii
urban influences in, lxxxiii
variants, xcvii–xcviii
Hungarian Folk Music (Bartók), xxix, xxxiii, lxix, lxxxiii, xc, xcvii–xcviii, Note to *261**
Hybrid ("contaminated") melodies, lv

Improvisations (Class *Y*), xlvii (Table 12), lxix, *1331–1335b.*
Institutul de Folclor (Bucharest), xxxiii
Intralinear rhymes, lix–lxi, lxiii
Italian folk material, xxix, xcix, c, cii–cvi
fronda lines in, lxx
quinaries, ciii
Rispetti, cii–civ
Stornelli, cii–civ
synizesis in, cvi
versification in, cvi
Iz Levča (Bušetić), lxxix

Jail songs (Class *Q*), xlvii (Table 12), xlviii, liii (Table 13), *1073a.–1076b.*

"Jeering" (Class *G*), xlvi (Table 12), xlviii, liii (Table 13), *870–925*
"Jesting" (Class *H*), xlvi (Table 12), xlviii, *926–942*
Juž. Srb. (Đorđević), lxxix

Kačerovski, B., lxxix
Kamill, E., xlviii
Kodály, Z., xxxiii, ci
Kőmives Kelemen; *see* Epic poetry
Kryptadia (Class *L*), xlvi (Table 12), xciv, *1015–1058*
Kuba, L., lxxix, xcvii
Kuhač, Fr. Š., lxxix, xcvii–xcviii

Life and Music of Béla Bartók (Stevens), vii
Loose syllables, lines of, xvii
Lord, A.B., *see Serbo-Croatian Folk Songs*
Love songs (Class *A*), xliii–xliv (Table 12), xlviii, xlix–lii (Table 13), lv–lvii, lxxxvii–lxxxix, xc–xci, xcix, *1–556*
Lullaby songs (Class *R*), xlii–xliii, *1112.*
Lyrical texts (Classes *A–S*), xliii–xlvii (Table 12), xlviii, xcix
- choice of, lxxxix ff.
- expressiveness of, lxxxviii
- origination of, lxxxvii
- refrains in, lxxxi

Magyar Népdalok (Erdély), lxxxiii
"*Manole*" texts; *see* Epic poetry
Marseillaise, lxxxiv
Meier, J., lxxxii
Melodien der rumänischen Colinde (Bartók), lxxxi, xcvii–xcviii
"Miscellaneous subjects" (Class *R*), *1077–1160*
Monografia Comunei Sârbova (Ursu), lxxviii, xcvii–xcviii
Moravian folk material, lxxii
Mourning songs (Class *X*), xlvii (Table 12), xlviii, lv, lvii, xcvi, *1241–1328*
- *Bocete*, xlvii–xlviii, *1241–1283*
- *A bradului*, xlvii–xlviii, *1290–1296*
- *Hora mortului*; *La priveghiu*, xlvii–xlviii, *1297a.–1328*
- *Zorilor*, xlvii–xlviii, *1284–1289*

"*Muritat*" pieces; *see* Epic poetry
Museum for Anthropology (Budapest), xcvi
Musique populaire des Hongrois et des peuples voisins (Bartók), lxx, Note to *390a.**

Naked Face of Genius (Fassett), viii
Nar. Pev. (Đorđetić), lxxix, xcvii
"Nature" (Class *E*), xlvi (Table 12), xlviii, *848a.–869*
Neagoe (Neagoi), P., viii
Nettl, B., xxxiii
New York Public Library, ix
Non-ceremonial texts (Classes *A–J*, *L–T*), xlvi–xlvii (Table 12), xlviii, lxxxii

Old Testament, lxxxvii
Orthography
- of the refrains, lxxiv, lxxv
- Rumanian, xxxiv–xxxvii
- of the texts, xxxvii–xli, c
- of the translations, cvix

Parry, M., lxxix
"People, About bad" (Class *N*), xlvii (Table 12), xlviii, *1064–1065*
Peloponnesian War (Thucydides), xcvi
Pred. Srb. (Đorđević), lxxix, xcvii
Priveghiu, La; *see* Mourning songs
Pseudo-refrains, xxi, lix, lxxiii, lxxiv

Quinaries; *see* Italian folk material

Ragusa, O., cii
Rain-begging songs (Class *V*), xlvii (Table 12), xlviii, *1228a.–1233*
Rákóczi March, lxxxiv
Refrain-like additions, xvii
Refrains
- classification of, lxxii ff.
- compared with Serbo-Croatian refrains, lxxix–lxxxi
- foreign derivations, lxxvii
- geographical distribution of, lxxvi–lxxvii
- length of, lxxix
- list of, pp. 601–615
- rhyme-giving, lxxv–lxxvi, lxxviii–lxxix, xcix

Refrains – *Continued*
Serbo-Croatian, pp, 625–640
Reiner, F., ix
"Revelry;" *see* Drinking songs
Rhymes, xcix
classes of, lxx–lxxii
intralinear, lix–lx
in refrains, lxxv, lxxvi, Note to *51a.***
Rispetti; *see* Italian folk material
Roda, R., viii
Romance peoples folk materials, cvi
Romany (Gypsy) texts (Class *S*), xlviii (Table 12), *1161–1165*
Rumänische Weihnachtslieder; *see Colinde*
Rural art; *see* Art
Rural-urban text relationships, lxxxii ff.

Sădeanu, F., xxxv
Semivowels, xv, xx, xli
Serbo-Croatian folk material
epics, xcv–xcvi
improvisations in, lxxxvi
Kryptadia, xciv
list of refrains, pp, 625–640
refrains in, lxxix–lxxxi, c
and rhymes, lxxii
in Rumanian refrains, lxxvii–lxxviii
variants, lxxxvii, xcvii–xcviii
Serbo-Croatian Folk Songs (Bartók and Lord), viii, ix, lxxix, xciv, xcv, xcvii–xcviii
Signs and symbols; *see* Orthography
Singers, sex of, lxxxviii–lxxxix
"Singing" (Class *I*), xlvi (Table 12), xlviii, *943–953*
Slavic folk texts, cvi
Slovak folk material, xlii, xliii
highwaymen texts in, xci, xciii–xciv
patriotic texts in, xc
refrains in, lxxvii
and rhymes, lxxii
variants, xcvii
Soldiers' songs (Class *C*), xlv (Table 12), xlviii, xlix, xcii, lii (Table 13), liv–lvi, *761–827*
and percentage of singers by sex, lxxxviii–lxxxix
sentiments in, lxxxix–xc
Sonata for Solo Violin (Bartók), ix
Sorrow, Songs of (Class *B*), xlv (Table 12), xlviii, lii–liii (Table 13), liv–lvi, lxxxviii–lxxxix, xcix, *557–760*
and percentage of singers by sex, lxxxviii–lxxxix
Stanza structure, xli, lix, lxxxvi–lxxxvii, xcix
Stevens, H., vii
Stornelli; *see* Italian folk material
"Stuttering" texts, xxii, Note to *1087a.**
Supernumerary additional syllables, xv
Synizesis, cvi
Székely-Hungarian texts, xcviii
Szigeti, J., vii

Teodorescu, E. C., xxxiii, xlviii, cvix
Texts
authenticity of notation, xli–xlii
classification of, xliii–lviii
missing lines, xxx–xxxii
urban, lxxxii–lxxxvii
Text-melody relationships, xl, lxxxii
Thucydides, xcvi
Tigri, G., cii ff.
Transylvanian Hungarians. Folksongs (Bartók-Kodály), xcvi–xcviii
Turkish folk material, xliii, cvi
"decorative" lines in, lxix
rhymes in, lix, lxxii
and Rumanian refrains, lxxvii, c
stanza structure in, lix
"Turkish Folk Music from Asia Minor" (Bartók), ix, xciv

Urban texts; *see* Texts
Ursu, N., lxxviii, xcvii-xcviii

Vămășescu, N., vii
Variants, list of, xcvii–xcviii; *see also* German, Hungarian, Serbo-Croatian, Slovak folk material
Versification technique
Italian, cvi
Rumanian, lix–lxxii, cvi
Volksmusik der Rumänen von Maramureș (Bartók), xcvii–xcviii

Wedding songs (Class *U*), xlvii (Table 12), xlviii, lii–liv (Table 13), lv, lvii–lviii, lxiii, xcvi, *1194–1227*

West, R., lxxxvi
Western European folk material
  rhymes in, lix
  stanza structure in, lix
Winter-solstice songs; *see Colinde*
"Wordly Wisdom" (Class *E*), xlvi (Table 12), xlviii, *835–847*

Yugoslav folk material; *see* Serbo-Croatian folk material

Zorilor; *see* Mourning songs